

БОРИС
МИЛОСАВЉЕВИЋ

БЕОГРАДСКИ РОДОСЛОВИ

БЕОГРАД

Борис Милосављевић
БЕОГРАДСКИ РОДОСЛОВИ

INSTITUTE FOR BALKAN STUDIES
SERBIAN ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS
SPECIAL EDITIONS 146

BORIS MILOSAVLJEVIĆ

GENEALOGIES OF BELGRADE FAMILIES

Editor in chief
VOJISLAV G. PAVLOVIĆ
Director of the Institute for Balkan Studies SASA

BELGRADE 2020

БАЛКАНОЛОШКИ ИНСТИТУТ
СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ
ПОСЕБНА ИЗДАЊА 146

БОРИС МИЛОСАВЉЕВИЋ

БЕОГРАДСКИ РОДОСЛОВИ

Одговорни уредник
ВОЈИСЛАВ Г. ПАВЛОВИЋ
директор Балканолошког института САНУ

БЕОГРАД 2020.

Издавач
БАЛКАНОЛОШКИ ИНСТИТУТ САНУ
Србија, Београд, Кнез Михаилова 35
<http://www.balkaninstitut.com>
Email: balkinst@bi.sanu.ac.rs

Рецензенти
академик *Михаило Војводић*
проф. др *Милош Ковић*
др *Драјан Бакић*

Лектура
Јелена Милосављевић
Ивана Церовина

Насловна страна: војводска застава (1811)
Историјски музеј Србије

Дизајн
Кранислав Вранић

Штампа
Birograf comp. d.o.o. Београд

Тираж
300

ISBN 978-86-7179-110-6

© Балканолошки институт САНУ

Књига је штампана у оквиру рада на пројекту Балканолошког института САНУ „Историја политичких идеја и институција на Балкану у XIX и XX веку” (N° 177011) захваљујући финансијској подршци Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Министарства културе и информисања Републике Србије

С а д р ж а ј

ПОУЗДАНОСТ РОДОСЛОВА	11
ПОРОДИЦЕ И РОДОСЛОВИ	25
СВЕТ И ВРЕМЕ СТАРОГ БЕОГРАДА	93
КАРАЂОРЂЕВИЋИ 1. Основни преглед. Владари	117
Карађорђевићи 2. Патрилинеарни родослов	118
Карађорђевићи 3. Општи преглед	119
Карађорђевићи 4. Карађорђево потомство по кћеркама. Пљакићи, Кара-Марковићи, Миловановићи, Бојанићи, Богатинчевићи, Ристићи и Чарапићи.	120
Карађорђевићи 5. Потомство кнеза Александра по кћеркама. Николајевићи, Петронијевићи и Симићи	121
ОБРЕНОВИЋИ 1. Основни преглед. Владари	122
Обреновићи 2. Потомство најстарије кћерке кнеза Милоша Петрије Бајић од Варадије. Барони Бајићи од Варадије	123
Обреновићи 3. Потомство кћерке кнеза Милоша баронице Јелисавете Николић од Рудне. Барони Николићи од Рудне	124
Обреновићи 4. Потомство господара Јеврема. Краљ Милан, краљ Александар, Константиновићи, Петровићи Његоши, грофови Ерембо од Дидзела, Германи, Блазнавци и Лаховари	125
Обреновићи 5. Потомство господара Јована. Алексићи од Маина, Николићи и Чупићи	126
ПЕТРОВИЋИ ЊЕГОШИ	127
Основни преглед. Сродство владарских домова и њихових рођака	127
ПОТОМСТВО НАЈСТАРИЈЕ КАРАЂОРЂЕВЕ КЋЕРКЕ САВЕ ПЉАКИЋ. ПАВЛОВИЋИ И ВУЈИЋИ	128
ПОРОДИЦА НАЈМЛАЂЕ КАРАЂОРЂЕВЕ КЋЕРКЕ СТАМЕНКЕ ЧАРАПИЋ	129
Радојловићи 1.	129
Радојловићи 2. Породице Тадић, Нижетић, Миловановић и Леко	130
Радојловићи 3. Патрилинеарни родослов	131
НЕНАДОВИЋИ	132
Ненадовићи 1. Основни преглед	132
Ненадовићи 2. Патрилинеарни родослов. Потомство кнеза Алексе и војводе Јакова Ненадовића.	133
Ненадовићи 3. Старија грана 1. Потомство кнеза Алексе Ненадовића	134
Ненадовићи 4. Старија грана 2	135
Ненадовићи 5. Старија грана 3	136
Ненадовићи 6. Старија грана 4	137
Ненадовићи 7. Ненадовићи и Станојевићи	138

Ненадовићи 8. Ненадовићи, Милићевићи и Павловићи	139
Ненадовићи 9. Млађа грана 1. Потомство војводе Јакова Ненадовића. Ненадовићи и Карађорђевићи	140
Ненадовићи 10. Млађа грана 2. Ненадовићи и Ђурићи	141
СТАНОЈЕВИЋИ	142
Станојевићи 1. Потомство кнеза Станоја из Зеока и кнеза Николе Станојевића	142
Станојевићи 2. Фотићи и Крстићи	143
Станојевићи 3. Ценићи, Недићи, Милетићи и Љотићи	144
ФОТИЋИ	145
ЛАЗАРЕВИЋИ	146
Лазаревићи 1. Потомство кнеза Ранка Лазаревића и војводе Луке Лазаревића. . .	146
Лазаревићи 2. Потомство војводе Луке Лазаревића	147
БОГИЋЕВИЋИ	148
Потомство војводе Антонија Богичевића. Обреновићи, Константиновићи, Петровићи Његоши и Блазнавци	148
ИЛИЋИ И ГРУЈИЋИ	149
Илићи и Грујићи 1. Потомство војводе Вулета Илића Коларца. Рајовићи, Орешковићи и Цукићи	149
Илићи и Грујићи 2. Потомство војводе Вулета Илића Коларца. Породице Грујић, Чолак-Антић, Кумануди и Карамата	150
Илићи и Грујићи 3. Потомство војводе Вулета Илића Коларца. Грујићи, Лозанићи и Мејтленди, ерлови од Лодердејла	151
ЦИНЦАР-ЈАНКОВИЋИ	152
Цинцар-Јанковићи 1. Цинцар-Јанковићи и Цинцар-Марковићи. Основни преглед	152
Цинцар-Јанковићи 2. Старија грана. Потомство најстаријег сина војводе Цинцар Јанка Ђорђа Цинцар-Јанковића.	153
Цинцар-Јанковићи 3. Млађа грана. Потомство сина војводе Цинцар Јанка потпуковника Љубомира Цинцар-Јанковића.	154
Цинцар-Јанковићи 4. Потомство сина војводе Цинцар Јанка Томе Цинцар-Јанковића	155
Цинцар-Јанковићи 5. Потомство кћерке војводе Цинцар Јанка Јелене пл. Бајић. Бајићи	156
Цинцар-Јанковићи 6. Потомство кћерке војводе Цинцар Јанка Наде Лазаревић. Лазаревићи	157
Цинцар-Јанковићи 7. Потомство кћерке војводе Цинцар Јанка Миле Тодоровић. Тодоровићи.	158
Цинцар-Јанковићи 8. Потомство кћерке војводе Цинцар Јанка Александре Жабарац. Жабарци	159
Цинцар-Јанковићи 9. Потомство кћерке војводе Цинцар Јанка Ане Матић. Матићи	160
Цинцар-Јанковићи 10. Потомство кћерке војводе Цинцар Јанка Катарине Штитарчевић. Штитарчевићи	161
ЦИНЦАР-МАРКОВИЋИ	162
Цинцар-Марковићи 1. Потомство војводе Цинцар Марка	162
Цинцар-Марковићи 2. Цинцар-Марковићи и Максимовићи	163

ЧОЛАК-АНТИЋИ	164
Чолак-Антићи 1. Основни преглед	164
Чолак-Антићи 2. Патрилинеарни родослов. Потомство војводе Чолак Анте.	165
Чолак-Антићи 3. Старија грана 1. Потомство старијег сина војводе Чолак Анте Константина Чолак-Антића	166
Чолак-Антићи 4. Старија грана 2	167
Чолак-Антићи 5. Млађа грана. Потомство млађег сина војводе Чолак Анте коњичког поручника Павла Чолак-Антића	168
Чолак-Антићи 6. Потомство кћерке војводе Чолак Анте Јованке Трпезић. Трпезићи и Наумовићи	169
Чолак-Антићи 7. Потомство кћерке војводе Чолак Анте Марије Хаџић. Хаџићи и Миловановићи	170
Чолак-Антићи 8. Потомство кћерке војводе Чолак Анте Ане Ђорђевић. Ђорђевићи	171
Чолак-Антићи 9. Потомство кћерке војводе Чолак Анте Стеване Костић. Костићи	172
Чолак-Антићи 10. Потомство кћерке војводе Чолак Анте Јевдокије Стефановић	173
ПЕТРОВИЋИ	174
Потомство крајинског војводе Хајдук Вељка Петровића, војводе Милутина Петровића и капетана Миљка Петровића	174
ХАЏИЋИ И НИКОЛАЈЕВИЋИ	175
Хаџићи и Николајевићи 1. Основни преглед	175
Хаџићи и Николајевићи 2. Потомство Хаџи Рувима, војводе Петра Николајевића Молера и војводе Павла Џукића. Петронијевићи, Џукићи, Данићи и Вељковићи	176
Хаџићи и Николајевићи 3. Кујунџићи, Угрочићи, Новаковићи, Балаитски, Марковићи и Ђурђевићи	177
ВЕЉКОВИЋИ	178
Вељковићи 1. Потомство кнеза Вељка Миљковића, војводе Павла Џукића и Аврама Петронијевића	178
Вељковићи 2. Лозанићи, Маринковићи, Мејтленди, ерлови од Лодердејла и Фротингами	179
Вељковићи 3. Јовановићи, Ђукнићи, Бошковићи и Марићи	180
ПЕТРОНИЈЕВИЋИ	181
Потомство Аврама Петронијевића. Маринковићи, Вељковићи и Бабић-Ђалски	181
ГАРАШАНИН	182
Гарашанин 1. Потомство Хаџи Милутина Савића Гарашанина	182
Гарашанин 2. Бошковић и Гарашанин	183
АРСЕНИЈЕВИЋИ	184
Потомство Лазара Арсенијевића Баталаке. Породице Јовановић, Кумануди, Бучовић, Жујовић, Симоновић, Хаџић и Ристић	184
ЛЕШЈАНИН	185
Потомство Дели Јована, Стојана и Радована Јовановића Лешјанина	185
СТОЈИЋЕВИЋИ	186
Потомство војводе Милоша Стојићевића Поцерца, војводе Јанка Стојићевића и капетана Ђуке Стојићевића	186

ЂУРИЋИ	187
Ђурићи 1. Потомство Јанићија Д. Ђурића, кнеза и војводе Јована Стефановића, Стефана Стефановића Тенке и Косте Магазиновића	187
Ђурићи 2. Потомство Радована Ђурића, братанца Јанићија Ђурића. Ђурићи и Ненадовићи.	188
УЗУН-МИРКОВИЋИ	189
Потомство бимбаше Узун Мирка	189
НАУМОВИЋИ	190
Потомство Наума Крнара	190
ХЕРБЕЗ И ГРУЈИЋ	191
Породица Јеврема Грујића	191
ВУЧИЋ-ПЕРИШИЋИ	192
Вучић-Перишићи 1. Основни преглед. Потомство господара Томе Вучића Перишића и његових рођака	192
Вучић-Перишићи 2. Пачићи, Лозанићи и Генчићи	193
Вучић-Перишићи 3. Пачићи, Јоксићи и Костићи	194
Вучић-Перишићи 4. Христићи 1	195
Вучић-Перишићи 5. Христићи 2	196
Вучић-Перишићи 6. Христићи 3	197
ЖУЈОВИЋИ	198
Породица и потомство пуковника Младена Жујовића	198
БАБА-ДУДИЋИ (КАРАБИБЕРОВИЋИ)	199
Баба-Дудићи 1. Основни преглед	199
Баба-Дудићи 2. Потомство Баба Дудиног сина Панте Јовановића	200
Баба-Дудићи 3. Потомство Баба Дудине кћерке Катарине Авакумовић. Авакумовићи, Мијушковићи и Васиљевићи	201
Баба-Дудићи 4. Потомство Баба Дудине кћерке Јелисавете Стаменковић 1. Баба-Дудићи и Хаџи Томини	202
Баба-Дудићи 5. Потомство Баба Дудине кћерке Јелисавете Стаменковић 2.	203
Баба-Дудићи 6. Потомство Баба Дудине кћерке Станке Јовановић.	204
Баба-Дудићи 7. Потомство Баба Дудине кћерке Христине Ковановић.	205
Баба-Дудићи 8. Потомство Баба Дудиних кћерки Христине Ковановић и Софије Радивојевић. Породице Павловић, Јуришић-Штурм, Моачанин, Баџак и Гођевац.	206
Баба-Дудићи 9. Бели-Марковићи 1. Породица генерала Јована Бели-Марковића	207
Баба-Дудићи 10. Бели-Марковићи 2	208
Баба-Дудићи 11. Бели-Марковићи 3. Денићи	209
Баба-Дудићи 12. Бели-Марковићи 4. Најдановићи	210
Баба-Дудићи 13. Бели-Марковићи 5. Поповићи	211
Баба-Дудићи 14. Бели-Марковићи 6. Поповићи 2.	212
Баба-Дудићи 15. Бели-Марковићи 7. Поповићи 3. Породица Јуришић-Штурм 1 .	213
Баба-Дудићи 16. Бели-Марковићи 8. Поповићи 4. Породица Јуришић-Штурм 2 .	214
Баба-Дудићи 17. Потомство Баба Дудиног брата Цветка Карабиберовића. Карабиберовићи, Барловци и Поповићи.	215
ХАЏИ-ТОМИНИ	216
Хаџи-Томини 1. Основни преглед. Ристићи, Христићи, Милојковићи и Богићевићи	216
Хаџи-Томини 2. Породица Николе и Христине Хаџи-Томе	217

Хаџи-Томини 3. Породица Јована Ристића. Ристићи	218
Хаџи-Томини 4. Породица Филипа Христића. Христићи	219
Хаџи-Томини 5. Породица Радивоја Милојковића. Милојковићи, Стаменковићи и Влајићи. Хаџи-Томини и Баба-Дудићи	220
Хаџи-Томини 6. Породица генерала Антонија Богићевића. Богићевићи, Мариновићи и Станојевићи	221
БАБА-СТАКИЋИ	222
Баба-Стакићи 1. Тадићи, Протићи, Павловићи, Бојовићи, Чарапићи, Путници, Симићи и Јанковићи.	222
Баба-Стакићи 2. Породица војводе Радомира Путника	223
СПУЖИЋИ	224
Спужићи 1. Основни преглед	224
Спужићи 2. Патрилинеарни родослов	225
Спужићи 3. Потомство сина Остоје Спужа Јована Остојића Спужића. Спужићи, Хаџи-Богдановићи, Стојковићи, Самуровићи, Лазаревићи, Аћимовићи и Радовановићи	226
Спужићи 4. Потомство кћерке Јована Остојића Спужића Катарине Аћимовић. Павловићи.	227
Спужићи 5. Радовановићи 1. Потомство кћерке Јована Остојића Спужића Јелене Радовановић	228
Спужићи 6. Радовановићи 2. Потомство кћерке Јована Остојића Спужића Јелене Радовановић. Топузовићи и Лукићи	229
Спужићи 7. Радовановићи 3. Потомство кћерке Јована Остојића Спужића Јелене Радовановић. Срећковићи и Протићи	230
Спужићи 8. Атићи, Томићи и Јовановићи	231
МИТРОВИЋИ И ЕРЧЕВИЋИ	232
Породица и потомство капетана Јована Митровића Демира, кнеза Максима Рашковића и браће Ерчевић	232
ПРОТИЋИ	233
Потомство ражањског кнеза и војводе Милића Томића	233
РАКИЋИ	234
Потомство ваљевског кнеза Раке Тешића	
ПЕТРОВИЋИ ИЗ ЗЕМУНА	235
Петровићи 1. Струнчалићи, Бабовићи, Рекалићи и Поповићи	235
Петровићи 2. Бабовићи, Поповићи и Билићи	236
Петровићи 3. Рекалићи	237
Петровићи 4. Јанковићи, Стевановићи и Васићи	238
МИЋИЋИ	239
Потомство сердара Јована Мићића и његове браће Илије, Јоксима и Петра Мићића	239
МАТИЋИ	240
Матићи 1. Основни преглед	240
Матићи 2. Потомство Матије Матића и Јелисавете Јовановић, рођ. Матић. Матићи, Милојевићи и Јовановићи	241
Матићи 3. Чолак-Антићи 1. Потомство кћерке Димитрија Матића Јелене Чолак-Антић	242
Матићи 4. Чолак-Антићи 2	243
Матићи 5. Бурићи 1. Потомство кћерке Димитрија Матића Персиде Бурић	244

Матићи 6. Ђурићи 2. Потомство кћерке Димитрија Матића Персиде Ђурић. Наумовићи.	245
Матићи 7. Ђурићи 3. Потомство кћерке Димитрија Матића Персиде Ђурић. Сондермајери	246
Матићи 8. Ђурићи 4. Потомство кћерке Димитрија Матића Персиде Ђурић. Ристићи и Ненадовићи	247
Матићи 9. Јовановићи. Потомство Јелисавете Јовановић, рођ. Матић	248
Матићи 10. Матићи, Сенићи и Гершићи	249
МАРИНКОВИЋИ, ХАЦИ-ТОМИНИ, ЈОВШИЋИ, ШЕВИЋИ И ПАШТРМЦИ	250
РИСТИЋИ, ЂИПРИЋИ, ЏАМПИЋИ И ЈОВАНОВИЋИ	251
GENEALOGIES OF BELGRADE FAMILIES	253
СКРАЋЕНИЦЕ	259
ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА	267
РЕГИСТАР СА БИОГРАФСКИМ ПОДАЦИМА.	285

БЕОГРАДСКИ РОДОСЛОВИ

ПОУЗДАНОСТ РОДОСЛОВА

Генеалогичка је помоћна историјска дисциплина или помоћна историографска грана која истражује порекло породица.¹ Сам назив „генеалогичка“ (γενεαλογία) долази од грчких речи γενεά (поколење, нараштај), односно γένος (род) и λόγος (слово, учење, наука, знање), односно родо-слов, родословље. Родослов као преглед предака може бити приказан на различите начине. Родослови се могу приказати као текст и графички, односно као слике или графикони. Генеалогичка и питање њених домета, као помоћи проучавању прошлости представљају засебну тему, значајно историографско методолошко питање.

Нећемо погрешити ако кажемо да су родослови увек постојали и да су имали некад већи, а некад мањи значај. Познати су нпр. непрегледни родослови у *Старом завезу*, који се само малим делом понављају и у *Новом завезу*. Познати су родослови античких богова, владара и знаменитих родова, као и средњовековни родослови, посебно пажљиво неговани на западу. У одређеним историјским периодима и друштвеним групама родослови су имали значај за службену и друштвену легитимацију, као предуслов за обављање одређене дужности у држави или за припадност одређеном сталежу.² Због тога су

¹ Књига је написана у оквиру пројекта бр. 177011 Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

² Вид. зборнике и књиге: *Broken Lines. Genealogical Literature in Late-Medieval Britain and France*, edited by Raluca L. Radulescu and Edward Donald Kennedy, Brepols, Turnhout 2008; María E. Martínez, *Genealogical Fictions: Limpieza de Sangre, Religion, and Gender in Colonial Mexico*, Stanford University Press, Stanford, CA 2008; Werner Hechberger, *Adel im fränkisch-deutschen Mittelalter. Zur Anatomie eines Forschungsproblems*, Mittelalter-Forschungen, Band

родослови често били везани за питање претензије на одређено право или положај. Најједноставније се може разумети важности родослова на примеру најпознатијих родослова, као што су родослови владарских домова, односно династија. Иако је овај пример најпознатији, с друге стране, питање хијарархије условљено местом у родослову најсложеније је управо у владарским родовима.

У вези са родословима најважније је питање њихове поузданости. Постоје различити типови и врсте непоузданости. Омашке у годинама, мушким и женским именима, па чак и редоследу генерација, представљају мањи проблем. Већи проблем су недоказиви родослови у којима се ређају имена предака, али без могућности да се било како провери истинитост приказаних података. Има, да их тако назовемо, митских родослова, где се после читавог низа имена, без података о занимању и породичним везама, након извесног броја „пасова” појављују познате историјске личности из средњег века, нпр. владари.

Било је у прошлости и истинитих владарских родослова који су добијали необичне додатке у којима се тврдило да родоначелник династије води порекло од великих и добро познатих владара из античких времена.³ Постоје културе у којима се држи до предака, али су родослови непоуздани из посебних разлога, нпр. великог броја жена и деце или исувише великог ослањања на усмено предање.⁴ Неретко је оспоравање родослова у тим случајевима водило у бескрајне расправе, па и сукобе.

Измишљање порекла било је неприхватљиво у Србији XIX века. Тим поводом је још кнез Милош дао једну објаву у *Српским новинама* (1. [13] јануара 1836): „Будући да неки између чиновника српских, иначе способни и честни људи, променили су своја сопствена презимена, и узели друга, мислећи да се тим као увеличавају, и већу себи чест задобивају: то да би их опоменули на мудрост и правилно употребленије презимена својих, објављујемо их овде, као: Јевтимије Угричић није се од старина Угричић звао, већ је узео то презиме од Угрице војводе, који њему није био ни род ни помози Бог [...] Димитрије П.

17, Ostfildern, Thorbecke 2005, *Adel, Ministerialität und Rittertum im Mittelalter*, 2. Auflage, *Enzyklopädie deutscher Geschichte*. Band 72, Oldenbourg, München 2004.

³ Владимир Јовановић је у свом *Полијтичком речнику* (1873) у одредници „Генеалогија” коментарисао измишљање порекла: „Било је племена [родова, породица] која су, из сујетног славољубља, усиљавала се да своје порекло доведу од јунака, па и од ’полубогова’ и богова прастарог времена; такво усиљавање излази на голу играчку, и на титрање са генеалогичом”. Вид. Владимир Јовановић, *Полијтички речник*, свеска: Г, Д, Ћ, дело је награђено Српским ученим друштвом, на свет издала главна књижара српска Ј. Д. Лазаревић, Државна штампарија, Београд, 1873, стр. 624.

⁴ Вид. зборник радова: Sarah Bowen Savant, Helena de Felipe, editors, *Genealogy and Knowledge in Muslim Societies: Understanding the Past*, Edinburgh University Press, Edinburgh 2014.

Тирол, није из Тирола, па да се зове Тирол, но Влах из Чакова, и тако треба да се и зове. Или будући да му је оцу било име Панта, треба он да се зове и пише Димитрије Пантић, Влах из Чакова”⁵ Карактеристичне су речи које у једном запису из 1956. године Милан Јовановић Стоимировић приписује неименованој београдској госпођи: „Мени је нарочито ишло на нерве његово хвалисање пореклом, јер га знам; тешко ми је било да га слушам кад би се разметао прецима, па чак и смешно”⁶ Говорила је о једној познатој личности, родом из крајева у којима је народна машта бујна и досеже неслућене, барокне размере управо у родословима, можда и због близине млетачког приморја, и недовољне поузданости муслиманских капетанских и беговских родослова.⁷ Јован Дучић се старао „да пронађе неку легенду о војводском пореклу имена Дучић,” забележила је Јелена Скерлић Ђоровић.⁸ О убедљивости и уверљивости мита сведочи један запис о пореклу породице Ђипра (Ђипирић) из заоставштине др Андрије Андре М. Ристића, сестрића Слободана Јовановића. Можемо видети какав је утисак на њега оставио сабеседник из Црне Горе: „Од породичних предања значајно је предање о томе, како се некада један од Ђипрића одселио

⁵ Милан Ђ. Милићевић, *Поменик знаменитих људи у српској народа новијега доба*. Књига Чупићеве задужбине 27, Београд 1888, стр. 195.

⁶ Милан Јовановић Стоимировић, *Пориреји према живим моделима*, приредили Стојан Трећаков, Владимир Шовљански, Магица српска, Нови Сад 1998, стр. 136.

⁷ Веома су сложене реконструкције родослова и познатих родова као што су Ченгићи. Вид. Hamdija Kreševljaković, „Čengići” [1959], *Izabrana djela I*, [priredili Avdo Sućeska, Enes Pelidija], Veselin Masleša, Sarajevo 1991, стр. 388–413. „За исте породице постоје разне верзије: једном се каже да су потомци старе босанске властеле, други пут да су из Азије. Тако: Сулејман-пашићи од Јаблановића (по неким Скорбовићи), Вилићи, Крегићи, Бранковићи, Ковчићи да су прешли на ислам у почетку турске владе, исто Турхановићи, Филиповићи, Куленовићи, Соколовићи, Тодоровићи и други. По Јукићу: за порекло Шерифа и Миралема да се не зна, Фирдуси да су Рајковићи. За Мехмеда Соколовића се шта више, тврдило да је од старих српских деспота. За Бадњевиће из Крупе се износило да су хрватске племићке крви. Куленовићи су по једним од брата млетачког дужда Кулина, по другима чак од Кулина бана. У Херцеговини Ризванбеговићи су причали да су од Црнојевића, Ресулбеговићи од Обренбеговића, а Љубовићи од неког Љубе, дворјанина херцег Стевана. [...] За многе од тих породица прича се, опет, не само да нису потомци босанске властеле, но да су прави Турци, чак из Азије. Веравање у порекло из Азије код муслимана у неким пределима у Босни тако је велико да, кад би се примило, испало би да је велики део Босне и Херцеговине насељен данас правим Турцима. Само, и ову њихову традицију треба примити врло критички. Као што немамо доказа да су босански бегови у већини потомци старе босанске властеле, исто их тако немамо ни да су потомци досељених османских чиновника или војника”. Вид. Васа Чубриловић, „Порекло муслиманског племства у Босни и Херцеговини”, [*Југословенски историјски часопис* 1, Београд 1935], у Васа Чубриловић, *Одабрани историјски радови*, уредник Видак Перић, Народна књига, Београд 1983, стр. 221–222.

⁸ Јелена Скерлић Ђоровић, *Животи међу људима*, мемоарски записи, приредила Зорица Хаџић, Академска књига, Нови Сад 2014, стр. 223–224.

из Њеушта далеко на север, 'тамо негде иза Албаније' и да [се] тамо 'направио *баи-човек*', тј. знаменити човек, поглавица. Око 1927. године у разговору са судијом тадањег првостепеног суда за град Београд, Ђорђем Јововићем, иначе Црногорцем – коме [раније] нисам уопште ништа рекао о овом предању – он је одмах напустио шаљиви тон у коме је вођен дотадашњи разговор (била је реч о мом наводном цинцарском пореклу) и сасвим ми озбиљно рекао: 'Ама чујеш Андро, код нас у Црној Гори постоји предање да и сами Петровић Његуши потичу старином из тих крајева!'"⁹

Постоје и лажни, односно фалсификовани родослови. Пошто у вођењу државе и политике постоји хијерархија, понекад су и узурпатори, који су се лажно представљали, услед политичких околности и личне способности, успевали, дуго да опстану (Шћепан Мали). Откривање лажних родослова, међутим, у већини случајева је, осим срамоћења породице, подлегало и законском кажњавању. У појединим европским државама и одређеним епохама појава лажних родослова била је учесталија.¹⁰ До појаве лажних родослова може доћи у посебним историјским околностима, нпр. после пада неког „старог режима”, када се сруши до тада постојећи поредак са својим правилима, хијерархијом и обичајима. Услед навале лажних претендента, у неким земљама су се састављали спискови лажних родослова и титула.¹¹

Циљ критичке историографије је поузданост и веродостојност. Да би генеалогичка историографска дисциплина била од користи за изучавање прошлости, потребно је да буде заснована на поузданим историјским изворима. Најпоузданијима се сматрају документациони историјски извори, нпр. матичне књиге. С друге стране, то не значи да се некритички може ослањати на документа. Као што знамо, постојали су лажни, дакле фалсификовани документи, нпр. неке од средњовековних повеља. У случају родослова може се догодити да су чак и подаци у матичним књигама понекад, веома ретко, нетачно записани. Истраживач може имати пред собом све потребне податке из матичних књига, знање језика на којем су написане, нпр. латинског или црквенословенског, као и познавање општих историјских околности. Ако нема дубље познавања средине коју истражује, веома лако може погрешити и на основу грешака извести наредне закључке и потом их уклопити у одређену

⁹ Архив Културног центра – Дом породице Павловић (АКЦДПП), Заоставштина Андре Ристића (ЗАР), Андра Ристић, „Ћипра”. Реч је београдској породици Ћипра из које је мајка Михаила Г. Ристића, оца Андре Ристића.

¹⁰ Пјер Карон самоиницијативно је свом презимену додао измишљени (лажни) племићки предикат „де Бомарше” по којем је данас познат (Pierre-Augustin Caron [de Beaumarchais]).

¹¹ Robert-Henri Bautier, „Forgeries et falsifications de documents par une officine généalogique au milieu du XIX siècle”, *Bibliothèque de l'École des chartes*, 132/1 (1974), 75–93; Pierre-Marie Dioudonnat, *Encyclopédie de la fausse noblesse et de la noblesse d'apparence*, I–III, Sedopols, Paris 1976, *Le Simili-nobiliaire français*, Sedopols, Paris 2010.

општу слику о прошлости. Слично као и приликом коришћења статистике, потребно је бити веома пажљив са подацима о занимањима јер називи појединих професија могу имати сасвим другачије значење од данашњег. Обично је неопходно познавати конкретне околности и проблемски приступати истраживању живота људи из прошлости. Ако се узме у обзир и постојање „породичних тајни,” са којима нису били упознати ни сви савременици из једне породице, јасно је колико се лако може погрешити, ако се не познаје средина која се истражује.¹² Истраживачима су обично највећи проблем предрасуде које сами уносе у предмет свог истраживања. Научни рад, међутим, подразумева методску сумњу и критичку анализу стереотипа, митова и предрасуда (укључујући и сопствена предубеђења). У сваком случају, најбоље је ако имамо више извора који могу да поткрепе одређени податак, што је општа максима савесног научног истраживања.

Напоменули бисмо да се истраживање родослова не бави великим, најопштијим историографским питањима, која се по правилу ослањају на још веће филозофске теме. Истраживање и састављање родослова не следи правила дедуктивне, већ индуктивне методе, иако се ове методе, наравно, у одређеном кораку могу посредовати па чак и поистоветити у резултату.

Код нас су најпознатији владарски родослови. Приказивани су и други родослови, али су мање познати, а постоји и велики број приватних родослова. Научна истраживања родослова су, међутим, ретка. Истраживања су показала да је већина приватних родослова са претензијом на далеку прошлост недоказива. Кад се узму у обзир све околности и претпоставке, као и постојећи извори, може се рећи да нису само недоказиви, већ су и необично нереални (као нпр. поједини ирски родослови). Иако имамо много сачуваних црквених докумената и повеља из средњег века, немамо сачувану скоро ниједну властеоску повељу.¹³ Становништво које неколико векова заузима неки простор и понекад узима свој назив по називу тог географског простора, не мора имати крвне везе са становништвом које је тамо живело пре његовог доласка. Подручје Балкана је подручје веома широког простора војне границе, која се временом померала. Простор на којем живи српски народ најдуже је био на

¹² Можемо видети да су нпр. поједине гране породица сасвим одвојене од осталих. На основу кохерентне слике и развоја других делова породице, можемо посредно извести закључак да је код доносилаца одлуке о будућим односима постојао одређен разлог који нама данас није познат, али га у појединим случајевима можемо претпоставити.

¹³ Од повеља датих племству, сачувано је само неколико. Није сачувана ниједна повеља из XII или XIII века. Александар Соловјев, „Судбина једне властеоске породице из средњовековне Србије”, *Сѣаринар* 8–9 (1933/34), стр. 63–72; Борис Милосављевић, „Допринос Александра Соловјева истраживању и разумевању континуитета у српској историји”, *125 година од рођења Александра Васиљевича Соловјева*, уредници Зоран С. Мирковић и Нина Кршљанин, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2016. стр. 79–102.

простору војне границе. Пратити родослове пре Бечког рата (1683–1699), данас је скоро неизводљиво. У појединим случајевима имамо имена одређених људи или презимена која су забележена у породичном предању, а јављају се нпр. у документима сачуваним у приморју. Такви извори су изузетно драгоцени.¹⁴ Могу се, наравно, мање-више успешно пратити родослови породица које су аноблиране у Хабзбуршкој монархији након окончања ратова, око 1700. године.¹⁵ Друга истраживања показују да се поузданији пречански родослови могу пратити до прве половине XVIII века. Не значи да предања треба у потпуности одбацити, али им се не може поклонити пуно поверење. У начелу, што су предања скромнија, без великих претензија, то су тачнија. Кад се дубље загребу поједини велики патрилинеарни родослови, може се видети да су породице о којима је реч дошле на подручје које је постало нераздвојиво од њиховог имена знатно касније него што се обично тврди. Ако древност треба да служи потврди племенитости, можемо видети да управо противречи основној претензији. Старост не подразумева увек и старешинство. У неко старије време на једном подручју могло је живети становништво за које се зна да је имало обавеза према неком приморском граду, да би, потом, премештањем војне границе на исти простор, дошло војничко становништво које у накнаду за обављање своје службе добија одређене наследне, колективне, а понекад и појединачне повластице. Нису нпр. Грбљани из XIV века и Грбљани из XVII века (када су могли добити аутономију) исти српски народ. Грбаљ је

¹⁴ На основу сачуваних докумената може се видети да се Грбаљски збор, односно гувернадур (1743), обрађају непосредно црногорским, брдским и паштровским главарима у вези са једним кривичним делом (убиством на Цетињу). Представници Грбљана и Паштровића одлазе на сабор који се одржао на Цетињу без обзира на то што живе на подручју Венеције, а Црногорци и Брђани на подручју Османског царства. Сабор је одржан на Цетињу на празник Рождества Пресвете Богородице (8. [19] септембар 1743). Присутни су били јеромонах Василије Петровић Његош (замењивао је стрица митрополита Саву који је тада био у Русији), војвода Вукадин Вукотић, сердар Савић Петровић Његош, сердар Станиша Радоњић и поглавари Бјелица, Цетиња, Ђеклића, Љуботина и Црмнице, четири судије од Паштровића, гувернадур и сердар Грбља с кнезовима и властелом и „још много властелах”, као и „господа Турци”. Александар Соловјев је указао на то да је све наликовало средњовековном покрајинском сабору српских и приморских земаља. Сабор на Цетињу је као државни сабор и врховни суд имао судску и законодавну функцију. Османска власт је потврдила пресуду, мирење крви. „Турци не признају *de jure* никакву законодавну народну власт у споменутом срезу, али је *de facto* толеришу.” Соловјев показује да је суд био сасвим „у духу Душанова законика” (чл. 86 налази се у свим приморским преписима Душановог законика). Понављају се и одредбе у вези са древним правом на азил у манастиру (у Душановом законодавству и Суду Ивана Црнојевића). Вид. Александар Соловјев, „Студије из историје нашег народног права у XVIII веку”, *Гласник Земаљској музеја у Сарајеву*, 2 (1947), стр. 224–240.

¹⁵ Вид. дугачак списак у: Виктор-Антон (конте) Дуишин „Српске племићке породице у Војводини од 1690 до 1790,” *Гласник Историјској друштва у Новом Саду*. Књ. 13, 1–2 (свеске 39–40) (1940), стр. 89–123.

првобитно под Которском влашћу, дакле влашћу аутономног Которског статута. Потом су Котор и Грбаљ прешли под млетачку власт (1420). Которски статут је остао на снази. Затим долази време османске власти (1497–1647), када постоји могућност стварања аутономије. Могуће је да су тада Грбљани могли тражити од црквених власти на Цетињу (под чијом су духовном надлежношћу били) православни српски законик, или још касније, после 1647. године, када су добили аутономију од Венеције. Становништво се досељавало у приморје, у крајину (млетачку војну границу). Кад год се пређе на конкретне, поузданије родослове, најдаље се долази до сеоба у XVII и XVIII веку, евентуално и нешто даље, али не сасвим прецизно и поуздано. Потпуно је другачија слика становништва у XVII и XVIII веку с гувернадуром, сердаром и властелом. Грбаљски кнезови су најпре били бирани, а потом су постали наследни (према њиховим презименима дат је и назив кнежинама којима су управљали – Лазаро[е] вић, Бојковић, Ивковић, Мирковић)¹⁶. Не треба да збуњују ни називи крајева и имена племена јер се под истим називима може налазити различито становништво (због узимања презимена по месту које је већ било названо по неком презимену, надимку или топониму, због „приписаних” или „прибраћених” породица братствима и племенима, промена презимена и слава). У пограничне крајеве долазило је по правилу војно способно и спремно становништво, које је увек имало и тражило да сачува или да му се призна војни („влашки”) статус. Грбљани из XVII века били су ослобођени (слободни од) свих пореза и дација, а у накнаду су морали да „врше војну службу”.¹⁷ Реч је, у ствари, о некој врсти универзалног правила. Подручју војне границе стреми полувојничко становништво које се из различитих разлога селило из унутрашњости османске државе (ратови, сукоби, померање границе и губљење права на влашки статус, заразне болести, несреће, вера у боље животне услове и сл.).¹⁸ Позната

¹⁶ Вид. Богумил Храбак, „Грбаљ од Морејског рата до пропасти Млетачке републике”, *Грбаљ кроз вјекове. Зборник радова са научној скупштини „Грбаљ кроз вјекове”, Грбаљ и Кошор, 11-13. октобра 2001. године*, Друштво за обнову Манастира Подластва, Нови Сад 2005, стр. 231–245.

¹⁷ Средњовековни и каснији појам слободе другачији је од данашњег. Под слободама („слобоштине”) у средњем веку подразумевале су се повластице, имунитети, привилегије које су уживале комуне, сталежи, универзитети, корпорације, поједине заједнице. Просветитељском рационалистичком схватању слободе неприхватљива је „идеја да је привилегија, посвећена традицијом, заправо средство за очување слободе”. Реч је била о посебним и појединачним слободама, на пример, ослобођености од плаћања пореза и других уобичајених давања или о пореским олакшицама. Уместо пореза и обавеза, обављана је војна, граничарска служба (некада са платом). Дарована слобода је често и условна, може се поништити. Слобода постоји, наравно, као теолошки појам. Вид. Мона Озуф (Мона Ozouf), „Слобода”, *Кришички речник Француске револуције*, ур. Ф. Фире, М. Озуф, ИКЗС, Сремски Карловци – Нови Сад 1996, стр. 901.

¹⁸ Према османским изворима, познати устанак Срба у Банату (1594) покренули су хришћански војници у османској служби којима су претходно укинута привилегије.

су два основна правца сеоба у Приморје и залеђе, из Старе Србије и из Босне и Херцеговине. Подразумева се да су у свету чији су основни послови били чување границе и рат, биле пожељне војничке врлине.¹⁹

Дакле, као што је већ било речи, исто презиме, па и исту славу, могу имати сасвим различите породице.²⁰ Није редак случај да се неке породице издају за праве потомке неке значајне личности, а да, у ствари, припадају сасвим различитим гранама или „случајно” носе исто презиме. Данас се мало може чути о примогенитури и хијерархији унутар већих племена и братстава, иако се добро знало коме старешинство конкретно припада. Искључивање жена из ових родослова додатно их замагљује, јер када се узму у обзир највиши државни и друштвени слојеви Кнежевине и Краљевине Црне Горе, може се видети колики је значај сродства по женским линијама.²¹ Када се започне са истраживањем родослова у српском народу, немогуће је избећи све ове теме

Одлукама Порте повлашћени положај изгубили су хусари, карамартолози и соколари, који су се онда делом одселили у Ердељ и пограничне крајеве Османског царства, делом остали на земљи, „док је велики број ступио у хајдучке дружине” (неке су бројале и до 500 људи). Ограничене су и неке од привилегија кнезова и примићура. И хришћани спахије, као и „велики број мартолоза у тврђавским посадама живео је лоше, али то није била последица сужавања њихових права, већ свеопштег осиромашења свих слојева османске војске”. Групе мартолоза напустиле су своје јединице и одметнуле се, као и неколико спахија (неки су изгубили поседе још у јуну 1593. године „када је Порта свим заимима и тимарницима који нису дошли на прозивку трупа, одузела приходе”). Када се укрсте турски и српски извори, могло би се закључити да је вођа устанка био спахија Вукадин, поседник зеамета са високим чином у спахијској организацији. Вид. Срђан Катић, „Кнежевачко Потисје под турском влашћу”, *Историја Новој Кнежевца*, ур. Василије Крестић, Н. Кнежевац 2003, стр. 175–179.

¹⁹ Само су властеличићи (некад сви војини који „врше сталну војну службу”) и војници, војници-сељаци и сељаци-војници, ратничке дружине, могуће и некадашњи најамни војници, могли одржати или стећи одговарајући посебан статус (накнаду за крв проливену у рату и, наравно, ефикасност и економичност), као што Соловјев показује у студији „Сељаци-племићи у историји југословенског права”. Он сматра да су властеоске општине (Туропољска и Драганићка жупа у Хрватској, Пољичка жупа у Далмацији и племенита општина Паштровска у Боки Которској) највероватније настале од „насељених слободних сељака-војника”. Вид. Александар Соловјев, „Сељаци-племићи у историји југословенског права”, *Архив за љравне и друштвене науке* 31/48/1935, стр. 463.

²⁰ Иако има много претпоставки о појединим питањима и родословима који немају потребну поузданост, неупитна су сведочанства о сеобама у XV и XVI веку. Вид. Ристо Ковијанић, *Помени црнојорских љлемена у којторским сјоменицима (XIV–XVI)*, Историјски институт СР Црне Горе, Цетиње 1963.

²¹ Имена супруга и кћерки (али не и њихове деце) могу се видети на „Родослову породице Петровић Његош” у: *Династија Пејровић Њејош*. Том I. Радови са међународног научног скупа, одржаног у Подгорици, 29. октобра – 1. новембра 2001. године, у организацији Црногорске академије наука и умјетности и Универзитета Црне Горе, уредник Миомир Дашић, ЦАНУ, Подгорица 2002, стр. 562–563.

које се намећу саме од себе. Као што смо рекли, поузданих родослова је мало, што је у супротности са изузетно обимном продукцијом књига о породицама и презименима. Пошто се та врста литературе налази изван круга научних истраживања, нећемо је посебно разматрати. Потребно је, међутим, напоменути да се у књигама у којима се приказује историја презимена, са претпоставком тј. претензијом да сви воде порекло од истог претка, не узима у обзир читав низ очигледних чињеница. Ако се неко презива Немањић, не значи да води порекло од Стефана Немање, већ од неког Немање.²²

За поуздано састављање родослова потребно је укрстити више извора, црквене (матичне) књиге рођених, односно крштених, венчаних и умрлих, уговоре о усвајању, податке са гробља, пописе становништва по домовима, податке о служби, односно послу (личну документацију, државне календаре, службене листове, систематизације и сл.), извештаје о обављању одређене службе (податке о члановима владе, кондуит листе, оцене официра, кретање у служби дипломата), школске оцене и дипломе, документацију о пословању (порези, потврде, регистрације, царињење и сл.), спискове емиграната,²³ судска документа, здравствену документацију, тестаменте, дневнике, писма, белешке, новинске чланке, успомене, усмена предања и саопштења, фотодокументацију, путописе странаца који су долазили у Србију.

Временски оквир приказаних родослова обухвата период од око три века. Највећим делом прате се обнова и развитак српске државе у XIX и XX веку. Назив „београдски родослови” употребљен је да би означио једну друштвену групу чији родослови су предмет овог истраживања. Од набрајања свих датума и места рођења за овакав тип родослова важније је навести занимања, породичне везе, одликовања, или поједине значајне догађаје из живота. На почетку се даје основни преглед, у неким случајевима и детаљнији, познатих родослова владарских породица Карађорђевића, Обреновића и Петровића Његоша. Када се узму обзир генеалогичке династије, јасније се могу дати оквири родослова које приказујемо. Пошто у монархији породица има другачије значење и смисао него у другим уређењима, одређене појаве се подразумевају и не могу се анахроно критиковати из неког сасвим различитог времена. Не може се нпр. породично наслеђивање окарактерисати као непотизам када у држави оца на трону наслеђује син. С друге стране, не значи да се неке појаве

²² С друге стране налази се литература у којој се тврди да су све истакнуте личности биле масони. У овде приказаним родословима има неколико некада познатих имена, чланова ложа, али укупан број личности које су одређено време припадале ложама је скоро занемарљив. Данас је грађа о слободозидарским ложама са списковима чланова доступна истраживачима. Пре Другог светског рата чланство у ложама није била нека посебна тајна у Београду.

²³ На пример, спискови емиграната из Србије 1813. године.

не могу и у таквом оквиру означити као непотизам, али потребна је већа обазривост и посебно вођење рачуна о детаљима.

Назив „београдски родослови” одабран је због тога што је Београд престоница српске државе од времена Карађорђево Србије. Без обзира на то што одређене породице, почевши од владарских, имају посебне везе са неким крајем, средиште државе било је у Београду (једно време и у Крагујевцу). Од времена Карађорђево Србије, Карађорђе и војводе имају своја имања и куће тамо где се налазе у складу са дужношћу и положајем, али и куће у Београду. Одређене куће су имали *ex officio*, као што су се у њих раније уселиле дахије. Карађорђе је узео бивши конак Мула-Јусуфа и једну ливаду на Врачару, кнез Сима Марковић је заједно са совјетником Павлом Поповићем био у бившем Аганлијином конаку (изгледа да га је касније откупио), Јаков Ненадовић је као попечитељ унутрашњих дела стално боравио у Београду, где је купио кућу коју је Правитељствујушчи совјет раније поклатио руском официру Илији Новокрешченову док је боравио у Србији; Лука Лазаревић је откупио од кнеза Илије Марковића једну бившу турску кућу (за 2500 грошева), Чолак Анта имао је виноград на Дедињу, који је продао кнезу Илији Марковићу, Цинцар Јанко Поповић купио је кућу у Београду 1808. године,²⁴ совјетник за Пожаревачку нахију Јован Протић имао је своју кућу у Београду (као и остали совјетници).²⁵ Несумњиво је да се може видети склоност према очувању својих посебних економија (имања) и одржавању веза и упоришта у одређеном крају државе. Мање-више сви су имали још пре 1804. године имања у одређеним крајевима, где су наставили са куповином кућа, плацева, воденица, винограда, кафана, пчелињака.²⁶ Купљена имања враћена су претходним власницима после 1813. године, како је то било уобичајено и после аустријско-турских ратова.²⁷ Сва преостала турска имовина откупљена је тек у време кнеза Михаила. Након сукоба започетих на Чукур чесми и бомбардовања Београда из османског гарнизона смештеног у Београдској (Калемегданској) тврђави, на конференцији у Канлици (1862) одлучено је да се из градова („вароши”) исели преостало турско становништво (осим војних гарнизона у тврђавама, „градовима”) „да би се уклонила могућност сукоба произлазећа из измешаности у истом

²⁴ ИМС, инв. бр. 615, Тапија на кућу и плац (бр. 226 у 3. кварту), Београд, 20. марта [1. април] 1808, потписан Правитељствујушчи совјет народа српског”; *Први српски устјанак*. Акта и писма на српском језику. Књига прва 1804–1808, у редакцији Радослава Перовића, Народна књига, Београд 1977, стр. 326.

²⁵ Душан Перовић, „Прилози проучавању друштвено-економских односа у доба Првог српског устанка. Устаничке старешине и турска непокретна имања”, *Зборник Музеја Првој српској устјанка* (1959), стр. 149–166.

²⁶ Исто.

²⁷ Радмила Тричковић, „Мулковна имања београдских Турака 1813. године”, *Зборник Историјској музеја Србије* 6 (1969), стр. 135–140.

месту народа муслиманског и српског”, што је било формулисано и у султановом ферману који је 24. септембра [5. октобра] 1862. године предат кнезу Михаилу.²⁸ Српска влада је била дужна да цивилном муслиманском становништву (ерлијама) надокнади непокретну имовину, као и имовину која је уништена током борби и нереди. Након одласка муслиманског становништва (према султановом ферману био је предвиђен рок од три месеца), влада је почела да продаје откупљене плацево.

Поједине београдске породице биле су везане за Шабац, друге за Ваљево, треће за Смедерево или Пожаревац. Процес централизације, међутим, током XIX века водио је све већем везивању породица за Београд. С друге стране, деца су се рађала у различитим местима, јер су сви који су били у државној служби мењали места становања. Градови у којима су службовали постепено су добијали зграде сличне београдским и постајали „мали Београд”. Породице које су познавали у Београду могли су да виђају и у другим градовима Србије, као и у бањама у земљи и иностранству. Дакле, београдски родослови односе се пре свега на породице чији су чланови припадали „благородном чиновничеству”, сродницима владарских домова, потомцима оборкнезова, војвода и чланова Правитељствујушчег совјета. Иако синтагма „старобеоградске породице” није довољно јасна нити прецизна, у недостатку друге, најприближније може да опише друштвену групу о којој је реч. Приликом описивања друштвених група треба бити опрезан са појмовима и терминологијом. Можемо рећи да је реч о елити државе и друштва Кнежевине и Краљевине Србије. Сама реч „елита” почела је, међутим, да добија и негативно значење, што је случај и са другим терминима (нпр. „националиста”, „патриота” и сл.). Од речи елита настала је реч „елитизам” која нема позитивно значење. У прошлости, када је била доминантна теорија „класног рата”, све друштвене групе су класификоване у две антагонизоване класе. Велико је упрошћавање сложене друштвене слике када се у исту друштвену групу сместе сви од висококвалификованих радника и власника малих сеоских поседа до престолонаследника и назову се експлоататорском буржоазијом. То је за друштвене науке „ноћ у којој су све краве црне”, како је Хегел (Georg Wilhelm Friedrich Hegel) једном напоменуо

²⁸ СН (25. септембар 1862). О догађајима из 1862. године вид. Слободан Јовановић, „Друга влада Милоша и Михаила (1858–1868)” [1923, 1933], СД III, стр. 445–447; Гргур Јакшић, Војислав Ј. Вучковић, *Свољна њолишника Србије за владе кнеза Михаила* (Први балкански савез), Историјски институт, Београд 1963, стр. 43. Коста Н. Христић преноси део мемоара свога оца Николе Христића у: „Чукур-чесма и бомбардовање Београда (3–5. јуна 1862)”, *Зайиси Сїарої Беоїрађанина* [1923. и 1925; 1937], Нолит, Београд 1989, стр. 205–206; Видосава Николић, „Турска добра и становништво у Београду у време бомбардовања 1862. године”, *Годишњак їрада Беоїрада*, 9, 10 (1962/3), стр. 269–289; Вид. опис Београда и Београђана у: Јеврем Грујић, *Зайиси Јеврема Грујића. Књиїа груїа. (Свейїоандреїска скуїшїїина)*, Зборник за историју, језик и књижевност српског народа, Прво одељење. Књ. 8, СКА, Београд 1923, стр. 21–22.

(у другом контексту). У београдским родословима највећим делом је реч о највишим круговима Кнежевине и Краљевине Србије, приказаним у више генерација, током којих се могу пратити различите породичне судбине на које су непосредно утицали династички и политички обрти, као и бројни ратови. Понекад странац који има осећај за друштвене нијансе може да остави прецизнију слику друштва Србије у прошлости од домаћих аутора: „Београдско друштво [Belgrade Society] сачињава углавном круг око двора, дипломатски кор, неколико министарских породица, официра и пензионисаних дипломата [...]. Средства, образовање и доколица створили су виши сталеж. Понашање и навике припадника тога сталежа исти су као и у целој Европи, и они немају никакве везе са буржоазијом и сељаштвом. Буржоазија је прожета америчким идејама о једнакости [...]. Међу буржоазијом критеријум за поштовање одређује се вашим званичним положајем и материјалним стањем. Али буржуј гледа са висине на све сељаке [peasants], чак и на газде [farmers], који су често имућнији и умеју боље да се понашају од њега [...]. 'Он је само сељак', често се каже упола са презиром, а упола са дивљењем о посланику који има 2000 акра земље и који је утицајан у свом крају, а можда и у целој земљи”.²⁹ Аутор овог текста има пуно наклоности према људима који живе на селу, воли село и земљу, онако како је воле Енглези који живе на својим имањима или желе да се врате животу на селу (landed gentry), пореклом је из генералске, земољопоседничке, веома разгранате породице, није био следбеник идеологија које су острашћено критиковале цркву и монархију, као поједини француски и руски путописци.

С обзиром на то да нисмо били у могућности да попишемо све родослове старобеоградских породица, као и због одређених специфичних ограничења самих родослова, не можемо рећи да смо приказали цело београдско друштво. Генеалогиче се, међутим, већим делом односе управо на друштвену групу која је описана у претходном цитату.

Потребно је напоменути да су временом чланови истакнутих породица из различитих крајева (Црна Гора, Војна граница, Загреб, југ Србије итд.) почели да долазе у Београд, да би у међуратном периоду, а некада и знатно раније, постали саставни део београдског друштва. У поратном периоду, после револуције, долази до још већег одвајања свих ових породица од тадашњег

²⁹ Хербет Вивијен, „Србија, рај сиромашног човека” (превод Мара Пандуровић), *Београд у деведнаестом веку, из дела створаних њисаца*, Библиотека града Београда, Београд 1967, стр. 168–169; Herbert Vivian, *Servia; the poor man's paradise*, Longmans, Green and co., London, New York and Bombay 1897, [Beautiful Belgrade], 218–219. Често се, нажалост, путописи не читају компаративно и проблемски, већ на основу владајућих шаблона и потом преводе шаблонским изразима, па се на крају стиче утисак да су „посрбљени”, као да их је писао наш човек, а не нпр. Енглец, јер се крећу у сасвим различитим језичким и социјалним референтним системима од оригиналног текста.

општег политичког тока. Већина породица везаних за друге градове и средишта, постепено прелази у Београд, док становништво села прелази у градове у провинцији. То је једна нова фаза централизације, која, наравно, представља сасвим засебну тему.

Пошто је реч о свету који је у прошлости представљао целину, са временске дистанце можемо да сагледамо његово место и улогу у историји Србије XIX и прве половине XX века. Дали смо и имена њихових потомака да би могла да се прати и познија историја (емиграција, прилагођавање и неприлагођавање новонасталим околностима, „унутрашња емиграција” и др), као и да би се знало где се налази архивска грађа (често веома обимна) која је у породичном власништву, а од великог је значаја за изучавање историје Србије и српског народа. Након прегледа архивске грађе која је коришћена и родослова ових породица, биће јасније карактеристике и место старобеоградских породица у Кнежевини и Краљевини Србији, као и у међуратном периоду. Претпостављамо да ће утврђивање ових детаља из прошлости бити од користи за правилно и поуздано сагледавање опште слике Србије у прошлости. Усуђујемо се да тврдимо да је генеалогичка потцењена и да има много већи значај него што се обично мисли. Дobar део истраживачког посла заснива се, међутим, на методском проверавању стереотипа и предрасуда које владају у одређеној научној дисциплини. Родослови старобеоградских породица представљају прави алгоритам за разумевање друштвене па и политичке историје Србије.

Као што смо већ напоменули, досадашње истраживање и представљање српских родослова и породичних историја није довољно узимало у обзир поједине друштвене групе, већ је имало изврстан локални карактер, везан за неговање традиција појединих крајева. Квалитет и поузданост ових радова има веома велики распон, од врло сасвесно састављених текстова, заснованих на архивској грађи, до митских, лажних, полулажних и непозданих родослова и породичних успомена. Аутори обично нису научници, већ локални хроничари, али неки од њих су урадили захтевне и плодне послове, због чега им се мора одати заслужно признање. Посебно су драгоцени преписи оригиналних докумената, дакле објављивање грађе. Најслабији делови ових радова су покушаји тумачења и представљања целине. Често их је збуњивала и научна терминологија која је била заснована на одређеним подразумеваним филозофским и идеолошким становиштима. Због тога је у већини ових радова упадљив недостатак јединственог критеријума и методологије. Мање омашке у именима или подацима, које су неизбежне у тако обухватним радовима, не умањују значај великог доприноса у прикупљању и објављивању драгоцене грађе, корисне сваком савесном истраживачу.

Етнолошка истраживања могу бити од одређене користи, али начин рада и методологија се разликују од утврђивања поузданости података о

конкретним личностима и породицама. Етнолошка истраживања обухватају веће просторе и већи број становника одређеног краја. Користе податке из народног усменог предања које је изузетно корисно, али није довољно поуздано за састављање родослова. Често се наводе предања или спомиње порекло појединих познатих личности или породица, али без извора који би то поткрепили. Иако се нпр. напомиње да људи неког краја не памте претке више од три колена уназад, у истом тексту се поклања пуно поверење њиховом казивању о пореклу неке личности која је ту наводно рођена пре више од две стотине година. Етнолошки подаци о појединим крајевима могу бити и у очигледној супротности са документационим изворима и породичним предањима породица о којима је реч. Неретко су се историчари без додатне провере ослањали на етнолошку литературу трагајући за подацима о пореклу појединих личности. Други историчари су износили противречне податке о појединим породицама или појединцима, понекад више водећи рачуна о популарности својих дела и дневнополитичким околностима, него о захтеву за објективношћу критичке историографије. Ретки су историчари који су добро познавали београдске родослове, који не представљају локалну историју, већ имају виши, општији ниво, пошто је реч о личностима и породицама од значаја за историју Србије и српског народа. У ствари, можемо издвојити само Стојана Новаковића и Слободана Јовановића, који су тај свет познавали „изнутра”. У заоставштини Андрије Ристића, сестрића Слободана Јовановића, налазе се и бројни београдски родослови. Користио их је и Милан Јовановић Стоимировић који је писао о породицама старог Београда. Иако је сачувао поједине драгоцене податке, Стоимировић, међутим, није довољно поуздан, нити искусан у научном истраживању. Постоје и друге околности које су га онемогућавале у раду. У сваком случају, његове објављене и необјављене белешке су драгоцене. Потребно их је, наравно, укрштати са другим изворима.³⁰

³⁰ Рукописно одељење Матице српске, Заоставштина Милана Јовановића Стоимировића; Историјски архив у Смедереву, Лични фонд Милана Јовановића Стоимировића (1898–1966); Милан Јовановић Стоимировић, *Порџреји љрема живим моделима*, приредили Стојан Трећаков, Владимир Шовљански, Матица српска, Нови Сад 1998; *Силуете сѝа-рој Београда*. Треће допуњено издање, избор и предговор Божидар Ковачевић, Просвета, Београд 2008.

ПОРОДИЦЕ И РОДОСЛОВИ

Документациона архивска грађа је, наравно, најзначајнија и најпоузданија. Подаци из старијих родослова често се не могу утврдити због уништења грађе, односно ратова који су довели до померања становништва. У појединим европским земљама може се пратити континуитет становништва на истом локалном подручју од средњег века до данас, што је немогуће на простору војне границе на којој је живео српски народ. Ненадокнадив губитак представља и уништење великог дела архиве Карађорђево Србије, које је, међутим, било неминовно 1813. године: „Архив у коме би се чували списи српског устанка не постоји. Карађорђе је, напуштајући Србију 1813, био принуђен да списе Правитељствујућег совјета и своје сопствене списе поништи. У Србији није могао да их остави, јер би пали у руке Турцима и компромитовали би код њих многе личности. У Аустрију није могао те списе да пренесе, јер би их аустријске власти конфисковале и многе личности и од пребеглих Србијанаца и од аустријских Срба страдале би због свог аустрофопског држања, о чему се у списима налазило несумњивих доказа”.³¹ У сваком случају, стање грађе не допушта аподиктички тон у излагању историје овог периода наше прошлости.

Најопштији значај има, наравно, грађа из архива Беча, Земуна, Новог Сада и др., која се објављивала дуги низ деценија.³² Грађа је, међутим, изузетно

³¹ Алекса Ивић, „Увод” у: *Списи бечких архива о Првом српском устанку*. Књ. 1, Година 1804. Издање блаженопочившег краља Александра I Ујединитеља. [Књ. 1–11], Српска краљевска академија, Београд 1935, стр. XXVI.

³² Исто, стр. I–XXXVI; Алекса Ивић, *Списи бечких архива о Првом српском устанку*. Књ. 1. Година 1804. Издање блаженопочившег краља Александра I Ујединитеља. [Од 1936] Издање његовог величанства краља Петра II. [Књ. 1–11], Српска краљевска академија, Београд 1935–1971; *Прилози за историју Првог српског устанка: необјављена грађа*,

обимна и захтева пажљиво и поступно прегледање да би се правилно повезале личности које се у њој појављују. Породице нису у средишту тема које се у њој појављују, али се ту могу наћи драгоцени подаци. Изузетан утисак остављају сведочанства о великој прекограничној пословној активности. Наравно, привредна активност не може се раздвојити од политичке и обавештајне.³³ Од великог је значаја за родослове што се објављују различити пописи становништва на основу архивске грађе која се чува у Београду и другим градовима Србије. Сачувани родослови могу се поредити са подацима записаним у овим списковима. Осим потврда података из родослова, добијају се и нове корисне информације о појединим породицама. Извештаји обавештајних официра или дипломатских представника веома су комплексно штиво које не треба узимати здраво за готово. Веома се разликују оцене нпр. Родофиникина (Константин Константинович Родофиникин) и Бантиш Каменског (Дмитрий Николаевич Бантыш-Каменский) од оцена барона Дибића (полковник барон Василий Иванович Дибич [Wilhelm Friedrich Karl von Diebitsch]).³⁴ Потребно је имати у виду личност која пише извештај, њено порекло, друштвени оквир,

у редакцији Радослава Перовића, Народна књига, Београд 1954; *Грађа из земунских архива за историју Првој српској устјанка*. Књ. 1, 1804–1808. Приредили: Танасије Ж. Илић, Босилка Михаиловић, Василија Колаковић *et. al.*, Издање Историјског архива, Београд 1955; *Грађа из земунских архива за историју Првој српској устјанка*. Књ. 2, 1809. Приредили: Танасије Ж. Илић, Босилка Михаиловић, Василија Колаковић *et. al.*, Издање Историјског архива, Београд 1961; *Грађа из земунских архива за историју Првој српској устјанка*. Књ. 3, 1810–1813. Приредили: Танасије Ж. Илић, Босилка Михаиловић, Василија Колаковић, Издање Историјског архива, Београд 1969; *Грађа о Срему и његовим везама са Србијом 1804–1815*, [избор и објашњења] Славко Гавриловић, Историјски архив Аутономне покрајине Војводине, Сремски Карловци 1965; *Грађа бечких архива о Првом српском устјанку*. Књ. 1, (1804–1810). Приредио: Славко Гавриловић; уредник Васа Чубриловић, Српска академија наука и уметности, [књ. I–V], Београд 1985–2003; Велибор Б. Савић [приредио], *Карађорђе: документи* 1, 1804–1809, Дечје новине, Горњи Милановац 1988; *Карађорђе: документи* 2, 1810–1812, Дечје новине, Горњи Милановац 1988; *Карађорђе: документи* 3, 1813–1817, Дечје новине, Горњи Милановац 1988.

³³ Бројни су извештаји различитих врста обавештајаца. Вид. нпр. „Беч, 15. октобра 1805, Државна канцеларија враћа Ратном савету извештаје ухода из Србије” у: Алекса Ивић, *Сјиси бечких архива о Првом српском устјанку*. Књ. 2. Година 1805. Издање његовог величанства краља Петра II. [Књ. 1–11], Српска краљевска академија, Београд 1936, стр. 180,

³⁴ Родофиникин је имао грчко етничко порекло, а Бантиш-Каменски молдавско. Барон Дибић, немачког, пруског порекла (полковник барон Василий Иванович Дибич [Wilhelm Friedrich Karl von Diebitsch und Narten]) из састава руске војске у Влашкој, старији је брат генерал-фелдмаршала Дибича Забалканског (граф Иван Иванович Дибич-Забалканский [Hans Karl Friedrich Anton von Diebitsch und Narten]), који је тада као потпуковник био на служби у самом врху руске државе, на квартирмајсторској служби у Царевој свити. Постоје записи о целом заплету због којег су Дибич, а ускоро и његова супруга морали да напусте Београд (сукоб са Родофиникином). Вид. различите извештаје у: *Историја српске револуције. Сведочанства великих савременика 1804–1813*, приредио Роман Мулић,

политички афинитет, место у државној служби, овлашћења и њихова прекорачења, припадност одређеној клици у Санкт Петербургу, близину или удаљеност од цара као средишта власти и сл. Посебну пажњу треба посветити превођењу османске архивске грађе, без које није могуће исправно тумачити историју Србије и српског народа.

Приликом састављања биографије одређене личности посебно је важно утврдити тачно место и датум рођења, име кума и сл. То, међутим, нема толико велики значај кад се састављају родослови где је важнија мрежа сродничких и друштвених веза. Свако ко се упуштао у утврђивање датума зна, које компликације то уводи, јер представља засебну тему и може да скрене основно истраживање у дугу дигресију. Да бисмо објаснили о чему се ради, указаћемо само на један пример из не тако давне прошлости. Слободан Јовановић се родио у Новом Саду 21. новембра [3. децембра] 1869. године, на празник Ваведења Пресвете Богородице. Због усклађивања календара, данас се Ваведење прославља 4. децембра. Један сарадник Слободана Јовановића записао је следећи разговор: „Кад сам га ту скоро испитивао кад му је уистину рођендан, он се насмешио: 'Спор о једном дану у старом и новом календару, и сад вам ја право ни сам не знам када је фактично...'”³⁵ Слободан Јовановић родио се 21. новембра 1869. године по јулијанском календару. Те године 21. новембар по јулијанском календару био је 3. децембар по грегоријанском календару. Данас је 21. новембар по јулијанском календару 4. децембар. Може се поставити питање да ли би требало славити рођендан Слободана Јовановића по јулијанском календару, рачунајући дан који је данас 21. новембар по грегоријанском календару (4. децембар), или по дану који је био 1869. по грегоријанском календару (3. децембар). Слободан Јовановић је рођен у Новом Саду, у Аустроугарској, у држави у којој је званичан био грегоријански календар, 3. децембра 1869. године.³⁶ Тог дана у Београду, у Кнежевини Србији у којој се време рачунало по јулијанском календару, био је 21. новембар. Богдан Поповић је по јулијанском календару рођен 20. децембра 1863, а по грегоријанском 1. јануара 1864. године. Због тога се у литератури могу наћи различите године његовог рођења (1863, 1864). Када би се годишњица Поповићевог рођења славила по

Филип Вишњић, Београд 2004. У овој књизи се погрешно идентификује личност барона Дибића (барон Шарл Фредерик Гиљом Дибиш). Очигледно је да се мисли на Дибића Забалканског.

³⁵ Većeslav Vilder, „Meка emigracije u Londonu”, *Poruka* 53/54 (januar – mart 1959), стр. 20.

³⁶ *Матична књиџа рођених и кршћених Саборне њарохије у Новом Саду IV*, за године 1868–1874, лист 52, бр. 118. Упис у Матичну књиџу кршћених Слободана В. Јовановића рођеног у Новом Саду 21. новембра [3. децембра] 1869. године, на празник Ваведења Пресвете Богородице, а кршћеног 23. новембра [5. децембра]. Графички приказане родослове породице Јовановић и њихових сродника вид. у: Борис Милосављевић, *Свей и време Слободана Јовановића (1869–1958)*, САНУ, Београд 2019, стр. 123–153.

јулијанском календару, могло би се рећи да је рођен 1863. године, али би дан прославе остао исти, пошто је 20. децембар по јулијанском календару 1. јануар по грегоријанском, када се узме у обзир размак дана који је важио у време Поповићевог рођења. Пошто је у међувремену додат још један дан, 20. децембар (по јулијанском календару) је 2. јануар (по грегоријанском календару).³⁷ Због тога је најједноставније, поред дана по јулијанском календару, наводити и дан по грегоријанском, који је био у време рођења поједине личности. Питање сведочанстава о присутнима на венчању, кумовима и старим сватовима, посебна је тема. Кад имамо и сведочанства, успомене и архивску грађу, можемо видети да није једноставно протумачити једно венчање или крштење. Због тога је излишно улазити у велике приче о потпуно тачном датуму рођења личности чије име није уписано у матичне књиге, односно доносити чврсте закључке о нечему о чему се не могу донети поуздани закључци. Довољно је оставити оквирно која је то година могла бити. Познати су и примери личности које су успеле да сакрију датуме, па и године рођења.

С друге стране, од највећег је значаја за родослове да ли је дете рођено или усвојено, зашто и под којим околностима. На гробљу се могу наћи драгоцени подаци јер је пописано више генерација исте породице. Понекад подаци на гробницама такође могу бити нетачни. За тумачење родослова посебан проблем на Новом гробљу у Београду представљају такозвани „сустанари”. У различита времена различито се поступало са гробницама у најужем центру Новог гробља. Једно време могле су се купити старе гробнице које нису имале наследнике.³⁸ Услов је био да се сачува изглед гробнице и да се не избришу имена која су на њој исписана. Догађа се, међутим, да на гробници на којој пишу имена генерала, дворских дама, министара неке познате породице, долазе потом имена њихових потомака, а затим имена личности које немају никакве везе са њима. Често нису од велике помоћи ни подаци из администрације Новог гробља, јер неретко нису уписане поједине веома значајне личности, које су прве сахрањене. Због тога истраживач мора бити веома опрезан када узима податке са гробница.

Захваљујући државним календарима, *Службеном војном листу*, кондуит листама и персоналним картонима може се пратити кретање у служби државних чиновника Кнежевине и Краљевине Србије. Шематизми одликованих лица сведоче о домаћим и страним одликовањима, као и о привилегијама које су одређени ордени пружали породицама њихових носилаца.

³⁷ Вид. више у: Борис Милосављевић, „Богдан Поповић. Културни образац, књижевно васпитање и друштвена критика (Теорија скоројевића), *Књижевна историја* 153 (2014), стр. 427–467.

³⁸ Због заплета са тестаменом др Андрије Ристића у којем нису биле поменуте гробнице, један случајни наследник (који није имао никакве везе са породицом), продао је гробницу Владимира и Јелене Јовановић, родитеља Слободана Јовановића.

Када је реч о путописима, као што смо већ напоменули неопходно је познавати личност и становишта писца путописа. На пример, потребно је знати које био Ровински (Павел Аполлонович Ровинский) да би се разумео угао из кога је описао српски народ. Често су на начин састављања путописа утицала сасвим субјективна питања као што је здравствено стање писца и начин на који су се према њему опходили. Пошто је Ровински био нихилиста, сасвим је разумљиво да није имао никаквих симпатија према патријархалним, патриотским, либералним и конзервативним становиштима.³⁹ Исто важи и за странце, писце мемоара који су били запослени у Србији, на двору, у министарствима, у приватним фирмама.

Од посебног значаја за истраживање родослова су две књиге из XIX века, *Поменик знамениитих људи у српској народа новијеја доба* Милана Ђ. Милићевића из 1888. године и књига Константина Ненадовића *Живот и дела великој Ђорђа Пејровића Кара-Ђорђа врховној војска, ослободиоца и владара Србије и живот његови војвода и јунака*, објављена у Бечу 1883. године. Милићевић је бројне податке објавио већ у својој *Кнежевини Србији*.⁴⁰ Милићевић и Ненадовић су имали увид у архивску грађу, познавали су многе породице у Србији, забележили су успомене и казивања. Милићевић је следио азбучни редослед презимена, а Ненадовић редослед структуре Карађорђевог државе, од врха власти и Београда као седишта, преко нахија и кнежина. Познато је да у њиховим делима има противречних података и тврђења, династичке наклоности и недоречености.

Постоје бројне препреке у разумевању текстова из прошлости. Потребно је имати у виду да се језик мењао. Даничићева школа, коју је следио Милан Ђ. Милићевић, сматрала је да у основи народ (пук) ствара језик и њени следбеници су узимали речи које чују у народу и уклапали их у књижевни језик. Не улазећи у критику Милићевићевог стила писања о којој је писано у XIX веку, напомињемо само то да људи које описује у *Поменику* нису говорили на начин на који је он записао. Потребно је имати у виду и да је Љубомир Ненадовић

³⁹ Ровински има аподиктички ненаучни тон и неопрезно уопштава („Србин воли то, Србин мрзи то” итд). Вид. Павел Аполлонович Ровински, *Зайиси о Србији 1868–1869. (из њујникових бележака)*, Матица српска, Нови Сад 1994, стр. 133, 109, 168, 169.

⁴⁰ Милан Ђ. Милићевић, *Кнежевина Србија: географија – топографија – хидрографија – историја – археологија – историја – етнографија – статистицистика – просвета – култура – ујрава*, Државна штампарија, Београд 1876; *Поменик знамениитих људи у српској народа новијеја доба*. Књига Чупићеве задужбине 27, Београд 1888; *Додатак Поменику од 1888: знаменити људи у српскога народа који су преминули до краја 1900. г.* Издање Чупићеве задужбине. Књ. 46, 1901, СКА, Београд 1901; Константин Ненадовић, *Живот и дела великој Ђорђа Пејровића Кара-Ђорђа врховној војска, ослободиоца и владара Србије и живот његови војвода и јунака I–II*, Вернај, Беч 1883.

уносио измене у оригинални текст Проте Матеје.⁴¹ Ђуро Даничић (Ђорђе Ј. Поповић из Новог Сада) у својим књигама које је штампао („печатио”) шездесетих година као место издања наводи „Биоград”, како је писао Вук Караџић.⁴² Милићевић је писао на језику који је граматички и лексички био чишћен од германизама, турцизама, русизама, речи старословенског и црквенословенског порекла, али данас тај језик који је постављао као узор делује рогобатно и примитивно. Скоро све личности говоре на исти начин без обзира на крај из кога су дошли или друштвену групу којој припадају. То су добро познате теме, али је неопходно имати у виду језичку проблематику. Она збуњује данашњег читаоца и зато што називи занимања нису прецизно објашњени. Често се имена познатих београдских милионера налазе наизглед скромни називи занимања као што су брашнар, ћурчија, обућар, бравар, па чак и тежак у случају једног богаташа који је имао имања на селу, а зграду у Београду. Појам „трговац” има превише опште значење па може да означава сељака који продаје робу на пијаци, као и акционара, банкара, рентијера, велепоседника. Довољно је погледати таблу са списком приложника која се налази у фоајеу друге галерије Народног позоришта у Београду да би се, поређењем имена и података, видело да постоји дискрепанција измеђи конкретних историјских личности и начина на који су им одређена занимања на плочи. Сељак је имао значење сељанин, онај који живи или је послом везан за село. Због тога је потребан посебан опрез приликом тумачења назива занимања. Осим тога, неке речи се данас другачије изговарају. Некада је реч „ђенерал” звучала другачије него данас, пошто је једно време неадекватно коришћена. У међуратном периоду већ се користила и реч „генерал”. По питању пореских категорија такође није на одмет бити пажљивији и опрезнији. Треба имати у виду да постоји универзална тежња да се плати мањи порез, осим у државама у којима је имовински цензус давао одређене, углавном политичке бенефиције, које су у XIX веку сматране недемократским.

У вези са језиком и терминологијом потребно је указати на питање ортографије. Промене у језику подразумевају и промене у правопису. Исто име се у различита времена различито писало, нпр. Михаило, Михајло, Мијаило, Мијајло или Теодор, Теодор, Тодор, Дамјан, Дамњан, Дамљан, Теодосије,

⁴¹ Јован Јерковић, „Питање учешћа Љубомира П. Ненадовића у стварању *Мемоара* Проте Матије Ненадовића у светлости језичких особина овог дела”, *Проша Мајица Ненадовић и његово доба. Зборник радова са Научној скупи Проша Мајица Ненадовић и његово доба одржаног од 5. до 7. децембра 1978. године*, уредник Радован Самарџић, Српска академија наука и уметности, Београд 1985, стр. 375–398.

⁴² Вид. Ђуро Даничић, *Облици српског језика. Српска грамајика*, Облици. Дио III, Државна штампарија у Биограду 1863.

Тодосије и сл.⁴³ Иста личност се потписивала на различите начине, нпр. Стефан, Стеван, Стева; Василије, Васил, Васа; Георгиј, Ђорђе, Ђура, Ђока; Матеја, Матеј, Матија, Мата. На срећу, у матичним књигама дуго се није мењао правопис па је име Михаило увек писано Михаил, пошто је реч о имену Светог архангела Михаила, које се на црквенословенском пише Михаилъ (Михаил). Име Михаило је исто име и у различитим језицима. Посебан проблем представљају промене имена. Узалуд ћете тражити имена Милана Кујунџића Абердара, Стојана Новаковића или Владана Ђорђевића у црквеним матичним књигама и на списковима ученика Београдске гимназије, пошто су променили имена. Милан Кујунџић је био Јоаникије, његов зет Стојан Новаковић Константин, а Владан Ђорђевић Ипократ. Била је честа и општеприхваћена употреба надимака, Ђурђија је Дуда, Јелисавета је Савка или Цаја, Персида Перса, Полексија Пола, Михаило Миша, Петар Пера. У Црној Гори Мојаш је, у ствари, Мојсије, Мило Милосав, а Туро Спиридон.⁴⁴

Презимена нису тако сигуран ослонац као што се обично мисли. Највећи проблем настаје када једна породица узме презиме друге породице, или презиме по селу или крају села у којем се настанила. Поједине старешине су изгледа уписивале своја презимена ширем кругу људи из своје околине или краја. Узимана су презимена очуха, брата по мајци, власника компаније који је био добротвор будућег угледног пословног човека, према надимцима добијеним по познатом убијеном непријатељу. Надимци су били веома различити, вероватно везани за процену карактера личности (Милутин Турчин) или крај из којег долази (Арнаут, Шваба, Цинцар, Мађар). Крајеви и породице често су присвајали прослављене личности. Када нема матичних књига, не може се утврдити да ли је реч о миту, истини, или пуком хвалисању. Понекад су две или три породице са истим презименом живеле у истом селу и нису у сродству. У пореским пописима могу се наћи два иста имена и презимена личности које немају никакве родбинске везе. Зато је приликом писања родослова потребно утврдити конкретне податке. Нешто поузданији ослонац, који ипак није сасвим поуздан, јесте крсна слава. Крсне славе су, међутим, чешће мењане него што се претпоставља. Узрок је могао бити неки посебан догађај у породичној историји или јачање јединства појединог краја.

У неким периодима и крајевима презимена су коришћена као руско очинство (Николај Александрович је цар Николај Први), односно додавано је име оца, Вук Стефановић (Караџић) или Перо Томов (Петровић, Његошев

⁴³ ИМС, 35, Портрет Владимира Карића (1848–1893), географа, снимак у овалу, преснимљен са оригинала из атељеа Панте Христића у Београду (две фотографије). На снимку реверса је посвета: „Мијаилу Богићевићу за спомен В. Карић.”

⁴⁴ Јанко Вукотић, *Успомене из њири райи*, Службени лист СРЈ, Београд 1996; Раде Туров Пламенац, *Мемоари*, приредио Јован Р. Бојовић, ЦИД, Подгорица 1997.

брат). Хаџи Рувим је користио презиме Нешковић, пошто је надимак његовог оца Ненада био Нешко. Хаџи Рувимов брат Павле исто се презивао Нешковић, његов син Михаило презивао се Павловић (по оцу), а Михаилов син се звао Ђорђе Михаиловић. Ђорђевић стриц Петроније Павловић имао је сина Јеврема Павловића који је почео да се враћа на старо презиме Хаџић. Његов син, рођен 1866. године био је Властимир Хаџић.⁴⁵ Ово, наравно, није опште правило, постоје презимена која се дуго нису мењала.

Постоје и презимена која су *de facto* „почасна” (као титуле) и усталила су се за време владавине кнеза Александра Карађорђевића. Поједине београдске породице су тада у презиме унеле име родоначелника, вероватно у договору са владаром, да би се памтило име заслужног претка.⁴⁶ Константин Н. Ненадовић је забележио да је Никола (Куртовић) Чупић за време школовања у Артиљеријској школи (1851–1856) по жељи кнеза Александра Карађорђевића узео презиме свога деде по мајци, војводе Стојана Чупића: „И заиста достојан је био свога деде по матери презименом се презивати”.⁴⁷ Цинцар-Јанковићи се презивају по војводи Цинцар Јанку, Цинцар-Марковићи по војводи Цинцар Марку, Чолак-Антићи по војводи Чолак Анти, Узун-Мирковићи по бимбаши Узун Мирку Апостоловићу, Спужићи по Остоји Спужу. У званичним документима Царевине Русије Карађорђе је Георигиј Петровић Черни, верховни вожд и кавалир (Ордена Свете Ане 1. реда), Цинцар Јанко, Јанко Поповић, војвода, Чолак Анта – Антониј Симеонович, војвода, а Доситеј Обрадовић – пречестејши јеромонах Доситеј.

Имена предака су била записивана у породичним читуљама које су служиле за помињање имена мртвих. На првом делу литургије, проскомидији, читају се имена живих (за здравље) и мртвих. Посебна пажња се посвећује читању имена упокојених предака и чланова породице за време Великог поста. Прота Матеја је забележио да не зна имена свих предака јер су им за време ратова изгореле читуље.

За састављање родослова од највећег значаја су породичне архиве. Сакупљање београдских родослова био је веома дуг и спор процес. Првобитне варијанте појединих родослова нацртане су још почетком осамдесетих година XX века. У то време били су живи људи рођени у XIX веку који су могли да

⁴⁵ Велибор Б. Савић, *Војвода Пејтар Николајевић Молер*, В. Савић, Ваљево 2006.

⁴⁶ Кнез Александар је наручио портрете Карађорђевић војвода и често био покровитељ њихових породица. Вид. Павле Васић, „Историјски портрети Уроша Кнежевића”, *Зборник Историјској музеја Србије* 2 (1960), стр. 33–42.

⁴⁷ Константин Ненадовић, *Животи и дела великој Ђорђа Пејровића Кара-Ђорђа врховној војводи, ослободиоца и владара Србије и животи његови војвода и јунака II*, Вернај, Беч 1883, стр. 609.

помогну у њиховом састављању. Преломни историјски догађаји довели су до тога да ни они често нису знали неке од кључних података.⁴⁸

У политичким разлозима треба тражити, ако не једини, а онда извесно најважнији узрок „заборава предака”, на који се још у XIX веку жалио Милан Ђ. Милићевић: „Обраћао сам се потомцима да ми јаве што се зна у породицама о заслужним прецима, па сам од њих, некад, примао одговоре да унуци ’баш ништа не знају о дедима својим’ мада су деди били војводе, а унуци су пуковници!”⁴⁹ Стога је свој *Поменик* посветио заборављеним „гробним каменовима” предака.

Централизујући власт и земљу, кнез Милош је сузбио већину својих противника, који су углавном били представници истакнутих породица, још увек чврсто повезаних са својим областима или традицијама локалне кнежинске самоуправе, где су имали одређена наследна права: „Пре устанка, достојанство кнежинских старешина било је више-мање наследно у појединим породицама – и те су старешине управљале договорно с кнежинским скупштинама”.⁵⁰ О овом поретку водила је рачуна регуларна османска власт, па и јаничарска. Био је то феномен дугог трајања.⁵¹ Кнез Милош је укинуо кнежинску самоуправу: „Под Милошем, кнежинске старешине изгубиле су своју наследност, а кнежинске скупштине своју власт. Милошево административно уређење већ је носило клицу оног централизма који се доцније развио у Србији, и који је у великим и у малим административним јединицама знао само за државне, а не и за самоуправне власти”. Кнез Милош није подносио лични понос, а још мање породични. Као и сваки други аутократа, „Милош није трпео никакву

⁴⁸ Анализу системске разградње породице у годинама после Другог светског рата даје Кајица Миланов који указује да су управо породице у граду и на селу „kao duhovne celine, најчвршће, најнекомунистичкије и као такве – по мишljenju комуниста – најсаможивје, најгоре и последње пећине у којима ће се најдуже држати угњежђени остаци треле буржоазije”. Вид. Kajica Milanov, „Porodica”, *Titovština u Jugoslaviji*, Sloga, Pert [Australija] 1952, стр. 22–24.

⁴⁹ Милан Ђ. Милићевић, „Гробним каменовима”, *Поменик знаменићих људи у српској народа новијеј доба* (XXVII књига Чупићеве задужбине), Српска краљевска штампарија, Београд 1888, стр. III–IV.

⁵⁰ Слободан Јовановић, „Кнез Милош и сељачко питање” [*Социолошки њрепед* 1 (1938), стр. 13–26], СД XI, стр. 72.

⁵¹ Написано је више студија о кнезовима и статусу становништва у Османском царству, али су често, иако исцрпне и засноване на грађи, под утицајем марксистичке методологије, која је спречавала ауторе да изведу до краја јасне и логичне закључке. Вид. новије истраживање које узима у обзир старије студије: V. Kursar, „Being an Ottoman Vlach: On Vlach Identity(ies), Role and Status in Western Parts of the Ottoman Balkans (15th–18th Centuries)”, *OTAM* 34 (2013), стр. 115–161.

господу поред престола”.⁵² Јеврем Грујић, вођа либерала, у својим успоменама описао је како је прошао кандидат за кнежевог ађутанта Београдске општине 1858. године: „Кад [Карабиберовић, Баба-Дудић], који је био крупан и леп човек, дође у фраку, шеширу, рукавицама и грдном великом крогну, Књаз га стане мерити па рекне: ’Шта ће ми лорд, ја оћу [х]итра човека’”.⁵³

Разметање пореклом било је и непристојно. Незамисливо је било гласно хвалисање. С друге стране, осим политичких разлога, и то је могло утицати на заборављање порекла. Ако се пред децом није причало о пореклу, деца га нису ни запамтила. Било је времена када се деци ништа није говорило јер су несвесно могла да угрозе породицу и саме себе. У сваком случају, у време када су састављени први графички родослови које приказујемо у овој књизи, осамдесетих година XX века, много више се очекивало од саговорника од онога што су могли да пруже. Један родослов, састављен 1981. године, временом је допуњаван, исправљан, провераван. Обављено је више разговора са потомцима и сродницима. Почетком двехиљадитих, након смрти једног саговорника који је активно учествовао и помагао у састављању родослова, случајно је утврђено да се у заоставштини налази писани родослов исте породице, састављен четрдесетих година двадесетог века. Дакле, више од двадесет година након почетка састављања родослов је могао да буде скоро потпуно комплетиран и то захваљујући случајном проналаску старог родослова. Да није пронађен стари родослов, више од педесет посто родослова не би данас било могуће представити. Уверени смо да је исти случај и са више других родослова, као и да су постојали детаљнији родослови који су можда заувек изгубљени. Осим као читуље, старији родослови служили су и као подсетник о рођачким везама. Постоји један стари кружни родослов потомака војводе Чолак Анте по мушкој и женској линији из 1912. године.⁵⁴ У већем делу тог родослова налазе се само имена или надимци јер су савременици познавали све људе чија су имена записана. Касније је заборављено да се поједини надимци односе на познате министре, научнике и генерале.

С обзиром на предмет истраживања, на почетку се приказују основни родослови владарских династија. Посебна пажња посвећена је међусобном сродству српских династија, као и сродству са другим породицама. С обзиром на то да су родослови краљевских домова раније детаљно истраживани

⁵² Слободан Јовановић, „Кнез Милош и сељачко питање” [Социолошки преглед 1 (1938), стр. 13–26], СД XI, стр. 72.

⁵³ Јеврем Грујић, *Зайиси Јеврема Грујића*. Књига трећа. (Друга влада Обреновића и турски ратови), Зборник за историју, језик и књижевност српског народа, Прво одељење, књ. 9, СКА, Београд 1923, стр. 4.

⁵⁴ Родослов потомака војводе Чолак Анте. У потпису: „Свима својим сродницима за успомену на заједничког претка”, Анђа Ђорђевић, Ј. Стојковић, Т. О. Дачић, априла 1912.

и приказивани, нисмо уносили све податке о венчањима у периоду после Другог светског рата. Београд је био престоница Кнежевине и Краљевине Србије, као и Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, односно Краљевине Југославије. Заузимање Београда 1806. године био је пресудан догађај Првог српског устанка, пошто је Београд био средиште Београдског пашалука, односно Смедеревског санџака. Пашалук је у основи био организован да служи гарнизону београдске тврђаве. Карађорђе је Београд заузео на Светог Андреју, децембра 1806. године. Карађорђева крсна слава био је Свети Климент. Карађорђевићи су узели за славу Светог Андреју.

У Кнежевини и Краљевини Србији у XIX веку скоро све време средиште власти је било код владара. Слободан Јовановић је својим књигама из историје Србије дао наслове *Друџа влада Милоша и Михаила*, *Влада Милана Обреновића*, *Влада Александра Обреновића*. Једино је периоду владавине кнеза Александра Карађорђевића дао наслов *Уставобраниоци*, узимајући вероватно у обзир политичку моћ коју су имали уставобранитељи као великашка олигархија. Уочи балканских ратова, за време краља Петра, посебно је јака власт радикалске владе с једне стране и војске, односно Црне руке, с друге стране. После је средиште власти поново код монарха. У сваком случају, потребно је имати у виду да у монархији монарх и владарски дом представљају основни друштвени образац. Потребно је имати у виду прописе о старешинству у владарском дому или законске одредбе о наслеђивању престола. Реч је о мање-више универзалном начину наслеђивања, који је предвиђен уставима, законима или правилницима.

У Сретењском уставу из 1835,⁵⁵ детаљно је предвиђен начин наслеђивања престола у породици Обреновић, према коме „ићи ће насљедственост са оца на најстаријег сина у фамилији садашњег књаза Милоша Теодоровића Обреновића, а у случају изумртија мушкараца њени, у фамилији старијег брата Његова, Јована Теодоровића Обреновића, а у случају изумртија и мушкараца његови, у фамилији млађег његовог брата Јефрема Теодоровића Обреновића”, чији је унук био краљ Милан. Према истом Уставу, у случају „изумртија мушке врсте све фамилије Књаза Милоша, Јована и Јефрема Теодоровића Обреновића”, наследство престола прелази на најстаријег сина „најближе и најстарије врсте кћери од фамилије Обреновића”, тако да последњи кнез од мушке фамилије Обреновића, с одобрењем Савета и Народне скупштине, посини и природи, тј. прими у српско држављанство, ако је страни држављанин, „по праву првородства најстаријег сина исте женске врсте”. Уставом из 1835. године предвиђено је било да ако би „и мушкарци женске врсте садашње Књажевске фамилије Обреновићеве изумрли, а оно да опомене

⁵⁵ *Устави и владе Кнежевине Србије, Краљевине Србије, Краљевине СХС и Краљевине Југославије (1835–1941)*, приредио Душан Мрђеновић, Нова књига, Београд 1988, стр. 23–46.

државни Совјет последњег Књаза три пута, да за живота свога наменује свога прејемника из членова народа, који би био најспособнији и најдостојнији к важному достојинству Књажевскому”. Ако би последњи кнез изоставио то да учини, онда је скупштина била овлашћена да изабере „најспособнијег и најдостојнијег мужа између себе”.⁵⁶ Према Уставу из 1869. (чл. 10), када је изумрла Милошева, директна мушка линија Обреновића, а на престо ступио Милан Обреновић из бочне гране Обреновића, „по старим народним закључењима пре 1839, која су утврђена и закључењима Свето-Андрејске скупштине од 1858, као и велике народне скупштине, држане 20. јунија 1868. године, и по гласу султанских берата и хатишерифа од године 1830. и 1868”, предвиђено је да у случају да „би садањи Књаз Милан без мушког потомства преминуо, онда прелази наследство престола србског на мушке потомке Књаза Милоша од кћери његових, тако да народ српски од ових потомака бира себи за наследног Књаза онога, кога нађе да је најдостојнији”.⁵⁷ У Уставу из 1888. више се не спомињу синови кћери кнеза Милоша (аустријски, односно угарски држављани, барони Бајићи од Варадије и Николићи од Рудне).⁵⁸ Према аналогiji са Уставом из 1869, а пошто су и Милан и Александар били јединци, наследник престола могао је бити најближи краљев рођак из лозе Обреновића по женској линији, што је био брат од тетке краља Милана, пуковник Александар Константиновић, син Анке Константиновић.

Деда краља Александра Карађорђевића био је Никола I, кнез и потом краљ Црне Горе, а баба краљица Милена Петровић Његош, рођ. Вукотић. Веома је занимљива реконструкција родослова Вукотића јер се осим у породичном предању имена чланова ове породице појављују и у сачуваним документима.⁵⁹ Може се видети јасна хијерархија друштва Црне Горе. Постојала је најстарија грана (наследни сердари), млађа грана (војводска) и следећа значајна грана, пошто је на њу, након одласка (извесно из политичких разлога) последњег сердара из прве гране, пренесено сердарство (то је грана краљице Милене, као и армијског генерала војске Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца, сердара Јанка Вукотића). Наследне сердарске гране у родословима обично су добијале додатно презиме Сердаревић. У строгом хијерархијском уређењу Старе Црне Горе било је нечега налик на шкотске кланове. Иако је то веома далека аналогija, може да пружи драгоцен увид из једног другачијег угла. Сви припадни-

⁵⁶ Устав из 1835. (чл. 23 – чл. 28). Исто, стр. 29–30.

⁵⁷ Устав из 1869. (чл. 10). Исто, стр. 74.

⁵⁸ Устав из 1888 (1889), (чл. 57). Исто, стр. 113.

⁵⁹ Вид. писани родослов у: Јанко Вукотић, *Успомене из њири раиша*, Службени лист СРЈ, Београд 1996. Вид. и Раде Туров Пламенац, *Мемоари*, приредио Јован Р. Бојовић, ЦИД, Подгорица 1997; Родослов Пламенаца (саставио Павле И. Пламенац, допунио Новак М. Пламенац 1996), вл. О. Јована Пламенца, као и родослов Бошковића са Орје Луке (саставио Крсто Бошковић), вл. М. Бошковића.

ци једног шкотског клана носе исто презиме и поштују исте шаре шкотског килта (нпр. клан Мејтленд), али је само једна породица била породица старешина клана, наследних перова (који су имали наследно место у парламенту у Лондону). Положај наследног старешине племена преноси се само у оквиру те породице. Најчешћи је случај доследног поштовања салијског закона, дакле наслеђивања по примогенитури и по мушкој линији (наравно, узима се у обзир да је наследник из бочне гране елементарно прихватљив), што је све засебна тема. Важно је указати на то да ерл од Лодердејла (отац) или син (будући ерл), виконт Мејтленд, можда хиљаду година уназад нема никакве рођачке везе са другим Мејтлендом кога може да сретне у старом крају или широм света. Не може сваки припадник клана да се представља као да је припадник старешинске породице. Након преломних политичких догађаја, руши се хијерархија и заборављају се стара правила понашања, па је био чест случај да се сви који сасвим случајно носе неко презиме или су из неког краја, представљају као да су заиста потомци главних грана (у историји познатих сердара, војвода, сенатора).

На основу родослова Петровића Његоша може се видети сродство српских династија, Карађорђевића, Петровића Његоша и Обреновића.⁶⁰ Родослов Петровића Његоша можда најбоље приказује покушај државничке антиципације будућих догађаја. Престолонаследник Данило ожењен је Јутом (по преласку у православље Милица) цу Мекленбург-Штрелиц (Mecklenburg-Strelitz) кћерком великог херцега фон Мекленбург-Штрелиц (Adolf Friedrich V., Großherzog von Mecklenburg [-Strelitz]). Владар је био фон Мекленбург-Штрелиц, а његови синови и кћерке цу Мекленбург-Штрелиц, што је засебна тема (хијерархија у породици). Други син краља Николе, чији син је касније постао престолонаследник, ожењен је Наталијом Константиновић, кћерком гардијског пуковника Александра Константиновића, унука господара Јеврема Обреновића (име њеног сина је Михаило Петровић Његош); једна кћерка удата је за италијанског краља, друга кћерка за краља Србије, Петра Карађорђевића, трећа за брата бугарског кнеза Александра Батенберга. Родбинске везе Петровића Његоша и Карађорђевића са руским императорским домом могу да послуже тумачењу сложене хијерархије „августовског” дома Романових. Код нас ова питања

⁶⁰ Душан Мрђеновић, Душан Спасић, Александар Палавестра, *Родословне таблице и грбови српских династија и власијеле*, 2. знатно допуњено и проширено изд., Београд 1991; *Краљевски дом Карађорђевића*. Генеалошки и хералдички преглед [плакат], аутор решења и цртежа арх. Драгомир Ацовић, Музеј града Новог Сада, 2. допуњено издање, Нови Сад 2006; Радош Љушић, Андрија Веселиновић, *Родослови српских династија*, Платонеум, Нови Сад 2002; „Родослов породице Петровић Његош” у: *Династија Пејровић Њејош*. Том I. Радови са међународног научног скупа, одржаног у Подгорици 29. октобра – 1. новембра 2001. године, у организацији Црногорске академије наука и умјетности и Универзитета Црне Горе, уредник Миомир Дашић, ЦАНУ, Подгорица 2002, стр. 562–563. Један Родослов Петровића Његоша саставио је Душан Вуксан 1926. године.

нису била посебно тематизована нити су довољно позната, а имају значај за разумевање родослова. Две кћерке краља Николе удате су за велике кнезове (титула на коју су имали право синови и унуци императора), кћерка краља Петра удата је за кнеза императорске крви (титула прауника императора). Једна кћерка краља Николе је прво била удата за светлог кнеза (титула унука императора по кћерки). Старешине царских и краљевских домова одобравају или не одобравају венчања. Било је очекивано да блиски сродници и потомци императора ступају у брак са кнезовима и кнегињама из суверених владарских домова. То је разлог, осим религије, великог броја венчања са члановима немачких владарских породица. Било је много немачких протестантских држава и владарских домова, што је одговарало енглеској и руској монархији. Немачко уједињење унело је праву пометњу у немачко државно право.⁶¹ Водећи стручњаци немачког државног права нашли су се у положају да морају да бране сувереност држава које су постале федералне јединице Рајха. Старешина владарског дома није могао да одобри женидбу изван круга суверених владара држава. Ако би је одобрио, значило је да нпр. велики кнез губи свој ранг и спушта се на нижи. Неадекватан је био и ранг бивших суверених владарских домова, који су, иначе, у свим монархијама припадали највишем рангу после царског, односно краљевског. Ни престолонаследник Рудолф, син цара Франца Јозефа као ни Франц Фердинанд нису били ожењени у складу са правилима, односно женама из суверених владарских домова. Потомство неадекватно ожењених престолонаследника није могло имати очев ранг, већ је првенство прелазило на следећу (по примогенитури) грану адекватно ожењених најближих сродника. Супруге нису имале исти ранг и да је Франц Фердинанд постао цар, његова жена никада не би постала царица. Изузетно је тешко било следити ова правила. Тек кад су постале суверене државе, Србија и Црна Гора су могле очекивати да чланови њихових владарских домова могу да ступе у брак са члановима других владарских домова. Млада из царског дома није могла да се уда за кнеза који је вазал другог цара или владар међународно непризнате државе. Краљ Милан се оженио у време када је био кнез, а Србија није била суверена држава. Јован Ристић у писму дословно вређа краљицу Наталију када пише да је имао намеру да боље ожени Милана Обреновића: „Иако ја нисам ни мало суделовао у избору Вашем за српску кнегињу (јер су моји планови и покушаји даље нишанили), не кријем да сам и ја био у броју оних који су на Вас неке наде полагали. [...] Србија је пре Вас имала на престолу једну кнегињу, која је доиста била 'благородне крви' и столетнога порекла; па је зато опет била и без претензија

⁶¹ Слободан Јовановић, *Основи правне теорије о држави*, „Доситије Обрадовић”, штампарија Аце М. Станојевића, Чика-Љубина улица бр. 8, [цена пет динара], Београд 1906.

и без кокетерије; двор је српски претходио примером штедње и грађанских врлина”.⁶² Иначе, први регент краљевства, Јован Ристић, био је два пута био намесник (Милану и Александру Обреновићу).

Од краља Александра Обреновића очекивало се да се венча са кћерком владара суверене државе. Као што је познато, уговорано је венчање са једном немачком кнегињом.⁶³ Појава морганатских бракова у европским владарским породицама крајем XIX века извесно је погодовала либералнијим погледима краља Александра Обреновића, који је постао краљ пре него што се оженио. Револуционарно је било његово венчање са Драгом Машин, која није била из суверене владарске породице, већ удовица и дворска дама владареве мајке. Иако је краљ Александар у својим прогласима величао несумњиво веома угледно српско порекло своје веренице, прекршио је читав низ правила, која нису нарушавали велики европски императорски домови, где је била сасвим страна „демократска” пракса Османског царства (мајка владара могла је бити било која жена, без обзира на порекло). У то време суверен није могао да се ожени држављанком своје или неке друге земље, већ искључиво женом из владарске породице. Венчање краља Александра са Драгом Машин, унуком Николе Луњевице и грочанског војводе Атанасија Чарапића, с једне стране је одавало признање најстаријим породицама Србије (најближим рођацима Обреновића, дворским часницима, оданим пријатељима), истовремено наносећи највећу увреду. Београдски родослови сведоче да су у самом средишту завере из 1903. године били „разочарани обреновићевци”.

Настојали смо да родослове распоредимо према родбинским групама, што није најједноставније. Покушали смо да повежемо сродније родослове, тако да се, због прегледности, налазе један поред другог. Пошто београдски родослови представљају веома сложену и изукрштану мрежу, чланови или огранци појединих породица могу да се појаве на више места, на почетку, у средини и на крају књиге. Поједини називи родослова обухватају велики број породица и више страна књиге, а други само једну породицу (у ужем смислу речи) и једну страницу. У старом Београду појам фамилије обухватао је много шири круг људи него данас. Под породицама, или фамилијама, нису се подразумевали само патрилинеарни родови, већ и карактеристичне хоризонталне и вертикалне породичне структуре, а веома су се уважавала и тазбинска сродства. Степени сродства прецизно су одређени још у

⁶² Јован Ристић (први намесник краљевског достојанства) краљици Наталији, Београд, 15. децембар 1890. Вид. у: Живан Живановић, *Политичка историја Србије у другој половини деведнаестог века*. Књ. 3. Краљевско намесништво по абдикацији краља Милана и прва половина владавине краља Александра I, 1889–1897, Геца Кон, Београд 1924, стр. 74–75.

⁶³ Слободан Јовановић, *Влада Александра Обреновића*, II (1897–1903), [1931], СД VII, стр. 172.

српским средњовековним правним списима преведеним са грчког, као што је *Синџајма* Матије Властара (8. гл. О брачним степенима, који су степени у ширину, који су степени у дубину, подела сродства, о крвном сродству, о усходним и нисходним сродницима, о осмом степену крвног сродства, о сродству по својти и др.).⁶⁴ Поједини рођаци имали су прве заједничке претке средином XVIII века. У Београду су сродничке везе некада биле толико далеке, али толико дуготрајне и пажљиво неговане кроз низове генерација, да се не могу разликовати од сталешких.

Прегледом родослова Карађорђевића можемо видети да су, као и друге европске династије, постепено „синтетисали” водеће породице. Карађорђевић син Александар оженио се Персидом, кћерком војводе Јеврема Ненадовића, унуком војводе Јакова Ненадовића (брата оборкнеза Алексе Ненадовића) и војводе Младена Миловановића. Нећемо бити далеко од истине ако кажемо да су Ненадовићи сву своју велику политичку и друштвену снагу и моћ унели у Карађорђевиће, да су у династичкој борби поднели највеће жртве и били скоро потпуно уништени 1868. године. Иако је краљ Петар дошао на престо 1903. године, никада се више Ненадовићи нису опоравили у потпуности. Краљ, у то време емигрант Петар Карађорђевић, оженио се Зорком, кћерком кнеза, касније краља Николе (прво је Петар, емигрант, гост код таста, постао краљ 1903, а потом његов таст, 1910). Краљ Александар Карађорђевић се оженио када је већ био краљ, кнегињом Маријом, кћерком владара суседне државе, Краљевине Румуније, унуком и праунуком румунских, португалских и пруских краљева и суверених немачких кнезова, односно руских, енглеских, бразилских и аустријских императора, као и царева Светог римског царства (немачког народа).

Родослов Ненадовића је веома обиман и разгранат. Био је тема научних истраживања, као и различитих радова које можемо окарактерисати као полунауку, локалне приче и романе, у најбољем случају зборнике архивске грађе помешане са усменом традицијом и „полуисторијом”. Родослов Ненадовића је састављен на основу родослова који се чува у породици господина Ђорђа М. Ненадовића (1891–1978), судије и резервног војног потпуковника. Чувао се у стану његове супруге госпође Катарине Ненадовић, рођ. Струнцић, у Улици краља Милутина. Коришћен је и један нови патрилинеарни родослов Јаше Ненадовића где су уписани млађи чланови породице, као и други родослови Ненадовића.⁶⁵ Од помоћи су били и подаци добијени у разговорима са

⁶⁴ Матија Властар, *Синџајма*, са српскословенског језика превела Татјана Суботин Голубовић, ур. Коста Чавошки, САНУ, Београд 2013, стр. 93–105.

⁶⁵ Објављену архивску грађу о Ненадовићима вид. у: Велибор Б. Савић, *Ненадовићи*, (са родословима), Ваљево 2004.

господином Матејом Ненадовићем, професором Архитектонског факултета у Београду и његовом сестром, госпођом Мирјаном Суђић.

Родослов Ненадовића је посебан и по томе што је приликом његовог састављања коришћена и грађа на османском језику,⁶⁶ коју, наравно, треба тумачити у светлости најновијих научних истраживања.⁶⁷ Ненадовићи су у сродству са Карађорђевићима и Петровићима Његошима. Краљ Петар I је син Персиде Карађорђевић, рођ. Ненадовић (млађа грана Ненадовића). Капетан 1. класе Јаков А. Ненадовић (1874–1926) из старије гране Ненадовића, праунук Проте Матеје, био је ожењен Анђелијом (1883–1909), кћерком војводе Ђура Драгова Петровића Његоша (Драго је био брат од рођеног стрица кнеза Данила). Имали су кћерку Оливеру (1906–1992) која је једно време живела на италијанском двору. Била је удата за генералштабног пуковника Велимира Ј. Пилетића (1906–1972), сина Јанка Пилетића, шефа Пореске управе у Београду и унука пиперског сердара Јола Пилетића (1814–1900), који се због свог односа са кнезом Николом, односно политичких разлога, преселио из Црне Горе у Србију.⁶⁸ У оквиру родослова Ненадовића налази се и део родослова Станојевића, потомака кнеза Станоја из Зеока. Родослов Станојевића састављен је углавном према родослову Ђорђа Ненадовића.⁶⁹ Станојевићи су, између осталог, у двоструком сродству са Фотићима.⁷⁰ Као што је познато, Ненадовићи су посебно везани за Ваљево и Бранковину, где су имали велика имања. За време прве владе кнеза Милоша, независно од спахијског система, старешине су основале велике поседе које су обрађивали кулуком.⁷¹ Ти поседе су, за разлику од спахилука (у османском систему), били лично власништво

⁶⁶ Радмила Тричковић, „Порекло Ненадовића”, *Проша Маиција Ненадовић и њејово доба*. Зборник радова са Научног скупа, одржаног од 5. до 7. децембра 1978. године, уредник Радован Самарџић, Српска академија наука и уметности, Београд 1985, стр. 177–192; „Буна ужичког шејха Мехмеда 1747–1750. године”, *Симпозијум Ослободилачки и окрејни јуословенских народа од XVI века до њочетика Првој свејској рајиа*. Зборник радова; књ. 1, Историјски институт, Београд 1976, стр. 101–114.

⁶⁷ Aleksandar Fotić, „Tracing the Origin of a New Meaning of the Term Reaya in the Eighteenth-Century Ottoman Balkans”, *Balkanica* 48 (2017), 55–66.

⁶⁸ О Априлском рату и Равној гори вид. пуковник Велимир Пилетић, *Судбина српској официра*, Погледи, Крагујевац 2002.

⁶⁹ Архивску грађу и податке о Станојевићима вид. у: Велибор Б. Савић, *Ненадовићи*, Б. Савић, Ваљево 2004.

⁷⁰ Родослов Фотића састављан је већим делом на основу графичког приказа родослова у власништву Александра Фотића и рукописа Алексе Фотића под насловом „Родослов” (копија, вл. Александра Фотића).

⁷¹ Сложеност питања поседа, баштине и спахилука и уопште питања правног појма власништва вид. у Слободан Јовановић, „Кнез Милош и сељачко питање” [1938], СД XI, стр. 77.

и само су српске старешине имале право наређивања кулука, док кнез Милош није ово право пренео искључиво на себе.⁷²

На основу докумената могу се пратити различити спорови Ненадовића, иза којих се често налазило и питање првенства (примогенитуре) и старешинства у целој породици и посебним гранама. Оборкнез Алекса Ненадовић (око 1749–1804) убијен је у Сечи кнезова 1804. године. Његов знатно млађи брат Јаков Ненадовић (1765–1836) постаје један од највећих војвода. Син кнеза Алексе, Прота Матеја (1777–1854), био је свештеник, а био је и млађи од војводе Јакова. Из његових *Мемоара* може се само наслутити размера једног њиховог спора. Штабс капетан Константин Н. Ненадовић (1822–1900), начелник Артиљеријске управе (1858), био је син најстаријег сина кнеза Алексе, Николе (1769–1845). Његовом најстаријем брату, Николином сину Луки Н. Ненадовићу (1792–1809), очигледно је била намењена нека јавна улога, пошто је у време смрти био на школовању у београдској Великој школи. На основу текста капетана Константина Ненадовића може се стећи утисак да је сматрао да су његов отац и огранак породице скрајнути. У сваком случају, парница коју је започео (1846) водила се генерацијама, од Проте Матеје, преко Светозара Ненадовића. Капетан Константин Ненадовић умро је 1900. године у Бечу, где је деценијама живео (од 1872), повремено боравећи и у Србији.⁷³

Подаци за родослове Бајића из Сремске Митровице и Бајића из Земунa добијени су од Ђорђа Бајића из Беча, код кога се налази архива породице Бајић, укључујући и племићки лист Бајића из Сремске Митровице.⁷⁴ Најстарија кћерка кнеза Милоша, Петрија, удала се за Теодора Бајића (синовца Лазара Хаџи-Бајића),⁷⁵ касније Бајића од Варадије. Према једном извору кнез Милош је хтео да уда Петрију за члана породице Бајић, због чега је Наум Ичко прво разгова-

⁷² Вид. поседе Проте Матеје у: Димитрије Мита Петровић, *Финансије и услове обновљене Србије до 1842*, I–III. С једним погледом на ранији историјски развој финансијског уређења у Србији. По оригиналним документима написао Мита Петровић, председник Пореске управе Министарства финансија, Државна штампарија Краљевине Србије, Београд 1898, 1899, 1901, I, стр. 215–220.

⁷³ Тестаментом је потраживао и дуг од кнеза Арсена Карађорђевића у износу од 14.000 круна са полугодишњом каматом од 10%. Наследница је била једна жена у Бечу. Дуг је једно време отплаћивао краљ Петар. Вид. Велибор Б. Савић, *Ненадовићи*, Ваљево 2004, стр. 75–76.

⁷⁴ О статусу племства и статусу официра који су *de facto* племство у Војној крајини вид. спор око места у цркви између Сосане пл. Бајић и мајорице Поповић у: Славко Гавриловић, *Митровица, њиrowишице у Срему XVIII и XIX века (1716–1848)*, САНУ, Београд 1984, стр. 147.

⁷⁵ Михаило Гавриловић, „Удадба Милошеве кћери Петрије, мај 1824.” у: Михаило Гавриловић, *Милош Обреновић*. Књига друга (1821–1826), Издање Задужбине И. М. Коларца, Београд 1909, стр. 726–737.

рао са Луком Хаџи-Бајићем (Лука пл. Бајић) у Сремској Митровици, који га је упутио на свог брата од стрица Теодора Бајића, који је живео код свог рођеног стрица Лазара Хаџи-Бајића у Земуну.⁷⁶ Син Теодора и Петрије Бајић, Милош Бајић од Варадије, након одликовања орденом Гвоздене круне стекао је право на аустријску и угарску титулу барона. Био је могући законити наследник престола Србије у случају „изумртија” директних мушких потомака Милоша, Јована и Јеврема Обреновића. Био је велики добротвор српске гимназије у Новом Саду. Потомство кнеза Милоша преко барона Бајића од Варадије, као и Николића од Рудне, даје добар преглед породичних веза које су Обреновићи имали у Аустроугарској.⁷⁷ Из породице Јанка (Јована) пл. Бајића (1730–1799), из гране које је живела у Шопрону, била је Јелена Илка, кћерка Константина пл. Бајића, удата за пуковника Јеврема Марковића (брата Светозара Марковића). Илка је позната по неуспелом атентанту на Милана Обреновића, извршеном у Саборној цркви у Београду 1882. године.⁷⁸

Родослов потомака Карађорђево кћерке Саве и војводе Антонија Ристића, прозваног Пљакић, састављен је на основу докумената и података добијених од др Петра Марковића.⁷⁹ Антоније Ристић је прозван Пљакић пошто се прочуо након убиства карановачког муселима Пљаке.⁸⁰ Био је ожењен Савом

⁷⁶ Михаило Гавриловић не спомиње овај део просидбе. Могуће је да је извор био један запис породице Бајић. Вид. Полексија Д. Димитријевић Стошић, *Жене династије Обреновића*. Књига прва. Удаја Петрије, Штампа: Графичко предузеће „Драган Срњић”, Шабац, Масарикова 7, Београд 1962, стр. 21–23. Иако књиге Полексије Д. Димитријевић Стошић нису научни радови, она је водила разговоре са многим личностима, па неки подаци могу бити од користи за састављање родослова.

⁷⁷ Вид. родослов потомака кнеза Милоша, барона Талијана од Визека из Новог Кнежевца у: Јожеф Сабо, „Племићке породице Новог Кнежевца”, *Историја Новог Кнежевца*, ур. Василије Ђ. Крестић, Нови Кнежевац 2003. стр. 587.

⁷⁸ ИАБ, Суд вароши Београда, Ф–40–1–883. Предмет кривице Јелене Марковић.

⁷⁹ Унапређење кнежевих ађутаната, Константина Пљакића у чин капетана и Василија Гарашанина у чин потпоручника, СН (*Новине Србске*), 49, 9 (субота, 5. [17] децембар 1842), 1–2; ИАБ, 8. 10. 2010, 02–5879, Уверење (из матичних књига Саборне цркве у Београду, ред. бр. 148) о рођењу Ане Пљакић, 21. јуна 1848. године од оца Константина Пљакића и мајке Персиде, житеља београдских; фотографија Константина Пљакића (и других чланова породице, Анке Вујић, рођ. Пљакић, Јелене Радић, рођ. Пљакић, Милице П. Мишић, рођ. Вујић, генерала Петра С. Мишић, његове деце и др.), вл. др Петра Марковића: Вид. и имена на надгробном споменику на Новом гробљу, парцела 3, гробница 104.

⁸⁰ Константин Н. Ненадовић, *Живот и дела великог Ђорђа Пејровића Кара-Ђорђа врховног војводе, ослободиоца и владара Србије и животног његови војвода и јунака*, штампарија Јована Н. Вернаја, Беч 1883, стр. 248. „Карловачки магистрат 22. 2. 1814. извештава о мирном држању Антонија Пљакића”, *Грађа о Срему и његовим везама са Србијом 1804–1815*, [избор и објашњења] Славко Гавриловић, Историјски архив Аутономне покрајине Војводине, Сремски Карловци 1965, бр. 461, стр. 437.

(1793–1847), најстаријом Карађорђевоом кћерком. Њихов син, потпуковник Константин Коста Пљакић, био је ађутант кнеза Александра Карађорђевића, свог ујака. Његова сестра Марија Пљакић била је удата за капетана Антонија Павловића. Њихови унуци су пешадијски пуковник Војислав Павловић, који је погинуо на Солунском фронту 1916. године и Даница Барили (Barilli), рођ. Павловић, мајка Милене Павловић Барили (1909–1954), познате сликарке. Потпуковник Константин Пљакић, Карађорђево унук, имао је са Персидом Натошевић из Новог Сада синове Антонија и Јоакима (нема потомака) и кћерке Анку и Јелену (удату Радић). Анка је са Анастасом Вујићем (1838–1898), начелником Министарства грађевина, имала сина Душана А. Вујића (1866–1913), управника краљеве благајне и круниних добара (1903–1911) и кћерке Милицу, удату за генерала Петра Мишића (1863–1921) и Зорку, удату за дивизијског генерала Добросаву Миленковића (1874–1973).

Карађорђева кћерка Стаменка удала се за руског кирасирског коњичког поручника Димитрија Ристића који је умро у Русији (1834). Имали су сина и кћерку од којих нема потомства. Стаменка се други пут удала за некадашњег војводу Грочанске нахије Илију Чарапића (1792–1844), сина војводе Васе Чарапића. Усвојила је 1853. године Петра Радојловића, тадашњег поручника, касније штабс капетана, капетана пехоте и начелника Среза рађевског Округа подринског. Родослов Радојловића састављен је на основу родослова који је урадио професор др Марко Леко⁸¹ и обимне и сређене грађе која се чува код господина Љубомира М. Радојловића, архитекте и његове супруге др Мирјане Чанић Радојловић, укључујући и родослове породица Радојловић, Гарашанин, Величковић, Спасић и Марић из Смедерева (запис Милана Јовановића Стоимировића).⁸² У Уговору о усвајању, односно у синовљењу поручника пехоте Петра Радојловића стоји:

⁸¹ Родослови породица Радојловић, Гарашанин, Величковић, Леко, Антула, Наслас, урадио проф. др Марко Леко, вл. Александра Лека.

⁸² Архива породице Радојловић (даље: АПР), Уговор којим Стаменка Чарапић, рођ. Карађорђевић усваја Петра Радојловића, фотокопија оригинала (стара ортографија) са печатима; Уговор којим Стаменка Чарапић, рођ. Карађорђевић усваја Петра Радојловића, транскрибован и прекуцан писаћом машином; Момчило Р. Радојловић, „Дугачки Радојло из Мајдана”, *Таковске новине* 378 (28. децембар 1978). [текст је прекуцан и допуњен], фотографија слике Стаменке Чарапић (рад Уроша Кнежевића) и њена фотографија; препис документа којим је кнез Милош 1859. године доделио Стаменки, Карађорђевој кћерки, 250 талира годишње из народне касе (бр. 1864, Београд, 28. април [10. мај] 1859); Порта о смрти Стаменке („моја добра и нигда не заборављена мајка Стаменка, супруга поч. Илије Чарапића, после дуже болести преставила се јутрос у вечност у 9 сахата пре подне у 71-ој год живота свога” [пошто је умрла 25. септембра [7. октобра] 1874, изгледа да је рођена 1804, а не 1800. године како се најчешће наводи]); Списак сахрањених у породичној гробници Радојловића (укључујући војводу Илију Чарапића, Стаменку, Карађорђевоу кћерку и њено двоје деце из првог брака, Ристиће); Љубомир Радојловић, (рукопис) Белешка о Петру Радојловићу, ађутанту кнеза Александра

„Ја, Стаменка, удова поч. Илије Чарапића, лишена порода од срца мог, који би ме за живота мога надгледао, а по смрти мојој наследио [...] у синовљујем г. Петра Радојловића, поручника пехотног и постављам га својим наследником, свих мојих покретних и непокретних добара, која се под мојим именом и у власништву мом налазе, или која се буду затекла после моје смрти. [...] он [је] од 1848. године и до данас био, а од данас још више постаје учесником у одржавању и очувању истих мојих добара. [...]

Ја, Петар Радојловић на основу §143 Грађанског закона пристајући на све предложене услове, обавезујем се помајку своју г. Стамену поштовати и сваку јој част одавати у свачему као мајци послушан бити, и ништа не чинити што би било противно њеној вољи”.

Уговор је оверен у Суду вароши Београда. Потписали су се „помајка Стаменка Чарапић” и „посинак Петар Радојловић”, 8. (20) јануара 1853. године у Београду.⁸³

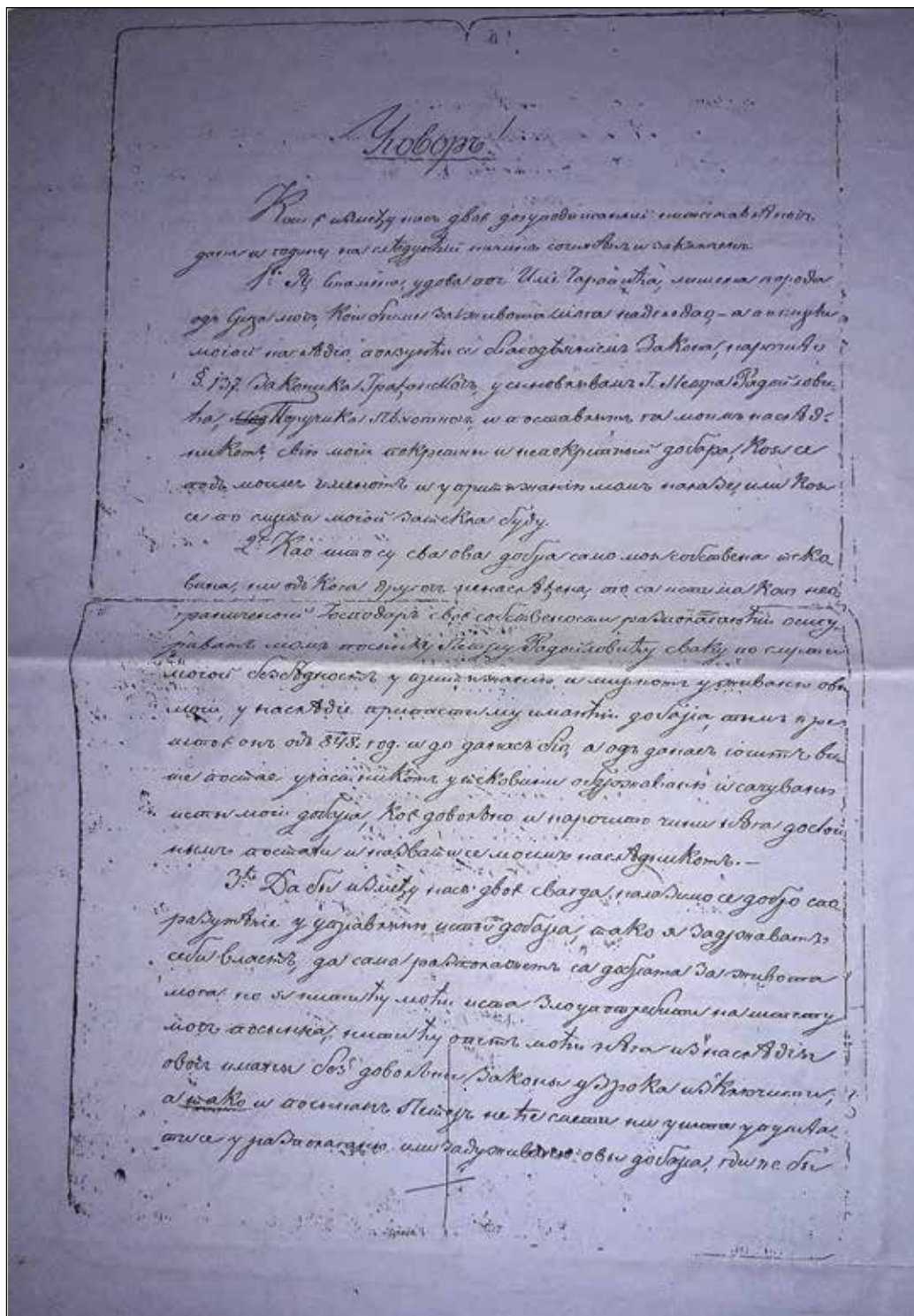
У допуни уговора од 19. (31) децембра 1863. године Стаменка Чарапић је изјавила да посинак до тада „све тачно означене услове испуњава”, што је „и г. Радојловић са своје стране према г.[ђи] Стаменки потврдио”.⁸⁴ Трећој тачки уговора Стаменка Чарапић је додала да „за живота свога, од имања свога, које на г. Радојловића преноси, никад ништа другом [неће] уступити, и да ослобађа синка узимања њеног презимена”.⁸⁵

Карађорђевића, и његовом потомству; Скица имања браће П. Радојловића (између Краљевог трга [Студентски парк], Улице Браће Југовића и Улице Кнегиње Љубице), оригинал; Кондуит листа капетана Петра Радојловића, помоћника окружног начелника Ужичког и Рудничког округа (препис из Државног архива из 1927); Кондуит листа мајора Николе Радојловића, привременог окружног начелника Рудничког округа; Дозвола за одсуство поручнику Петру Радојловићу због двомесечног боравка у Русији (Београд, 23. мај [5. јун] 1856, командир 2. чете капетан М. Јоксић); изводи из матичне књиге умрлих; службена и приватна преписка, уговори за радове приликом зидања куће, рачуни, фотографије Марије Величковић, рођ. Гарашанин, Николе Величковића, Јелисавете Цаје Радојловић са кћерком Јеленом и синовима Радојем и Ђорђем, Ђорђа, Радоја и Љубомира Радојловића, генералштабног пуковника Милоша Радојловића и др.; Запис о породици Христић/Величковић; Писмо Милана Јовановића Стоимировића о Пауну Јанковићу (прекуцано).

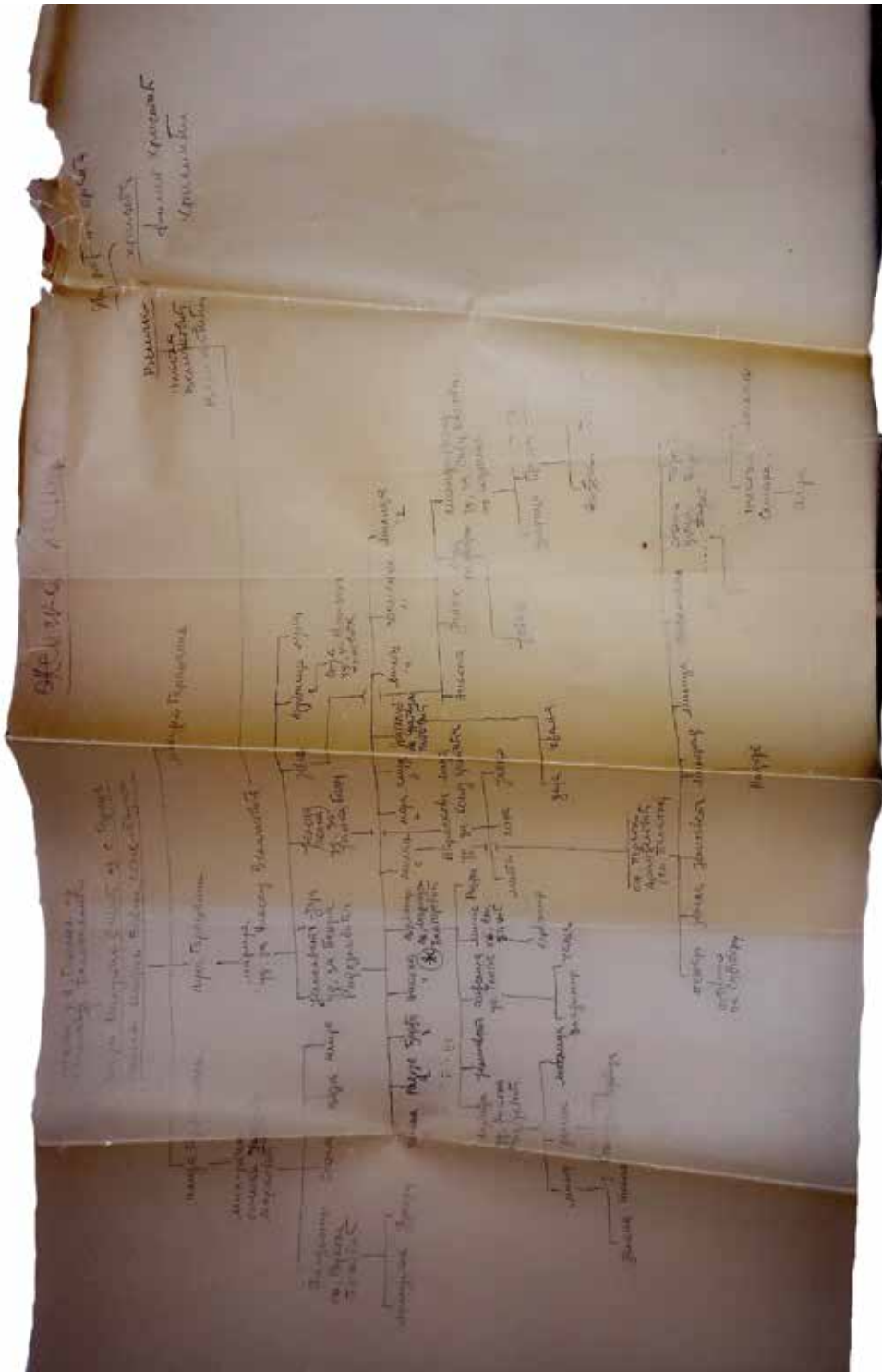
⁸³ АПР, Уговор је оверен у Суду вароши Београда под бројем 10614, 22. септембра [4. октобра] 1853. године [превод на савремени српски језик].

⁸⁴ АПР, У потпису су председник Примирителног суда Општине београдске Јован Смиљанић и месни парох Милош Сушић. Допуну овере уговора потписао је председник Суда вароши Београда, Барловац, 21. децембра 1863. године [2. јануара 1864].

⁸⁵ Исто.

Уговор којим Стаменка Чарапић, рођ. Карађорђевић усваја поручника пехоте Петра Радојловића, Суд вароши Београда, бр. 10614, 22. септембар [4. октобар] 1853. године (копија оригинала који се налази у САД), Архива породице Радојловић

Родослов породица Радојловић и Гарашанин,
Архива породице Радојловић

Родослов Лазаревића састављен је на основу графичког родослова који је нацртао Иван Лазаревић (Француска), син Мирка Лазаревића (1928–1993) и Кристине (кћерка Colette de Beaucorps–Crequy). Прадеда Ивана М. Лазаревића је Лука И. Лазаревић (1856–1936), министар просвете, аутор *Малої йоменика*, корисног за састављање родослова.⁸⁶ На основу родослова јасно се може видети сродство између оборкнеза Тамнавске и Посавске кнежине Шабачке нахије (седиште Свилеува) Ранка Лазаревића (о. 1750–1800) и његовог братанца војводе Тамнавске и Посавске кнежине Шабачке нахије Поп Луке Лазаревића (1774–1852) команданта Шабачког града.⁸⁷ Владимир Лазаревић, син војводе Луке Лазаревића, отац је Драгомира Лазаревића (1851–1911), окружног начелника, чија кћерка Милица је била удата за армијског генерала Данила Калафатовића, а кћерка Јелена за Радована Саватића (познатог рели возача), брата пуковника Петра Саватића (ожењеног кћерком јединицом пуковника Александра Машина).⁸⁸ Поједини детаљи родослова Лазаревића уклопљени су захваљујући подацима добијеним од породице Илије Р. Саватића. Родослов потомства Александра Лазаревића, сина војводе Луке Лазаревића, ожењеног Надом, кћерком војводе Цинцар Јанка, састављен је на основу родослова Цинцар-Јанковића који је записао Младен Т. Цинцар-Јанковић.⁸⁹ Допуњен је на основу других извора. Син Александра и Наде Лазаревић, пуковник Лука Лазаревић (1864–1912), био је ожењен Љубицом, кћерком др Лазара Докића (1846–1893), председника владе, васпитача престолонаследника Александра Обреновића.⁹⁰ Синови др Лазара Докића су армијски генерал Ђура Л. Докић (1873–1946), који је четири пута одликован Карађорђевог звездом са мачевима (два пута 3. реда и два пута 4. реда) и коњички бригадни генерал Иван Л. Докић (1882–1938), одликован Карађорђевог звездом са мачевима 3. и 4. реда. Сестра пешадијског потпуковника Луке Лазаревића (црнорукца), Данојла (добила је име по баби, другој жени војводе Луке Лазаревића, Јадранки [из Јадра] Данојли), била је удата за Николу Марковића, смедеревског

⁸⁶ Портрет Луке И. Лазаревића, министра просвете налази се код потомака.

⁸⁷ У вези са Луком Лазаревићем занимљив је извештај аустријског конфидента о борбама код Кладова и на Дрини: „Поп Лука исто тако јавља да је с оне стране Дрине разорио врло добро изграђене турске шанчеве код Бијељине и Јање и уништио много Турака”. Вид. бр. 156, Земун, 2. [14] август 1809, командант Војне команде команданту Генералне команде о борбама код Кладова и на Дрини” у: *Грађа из земунских архива за историју Првої српскої усїтанка*. Књ. 2, 1809. Приредили: Танасије Ж. Илић, Босиљка Михаиловић, Василија Колаковић et.al, Издање Историјског архива, Београд 1961, стр. 261.

⁸⁸ Фотодокументација у вл. породице Саватић.

⁸⁹ Младен Т. Цинцар-Јанковић [рукопис], „9. Потомци Наде Ј. Цинцар-Јанковићеве” у: „Историјски подаци о Цинцар Јанку Поповићу, војводи пожаревачком, Београд 1943, стр. 9.

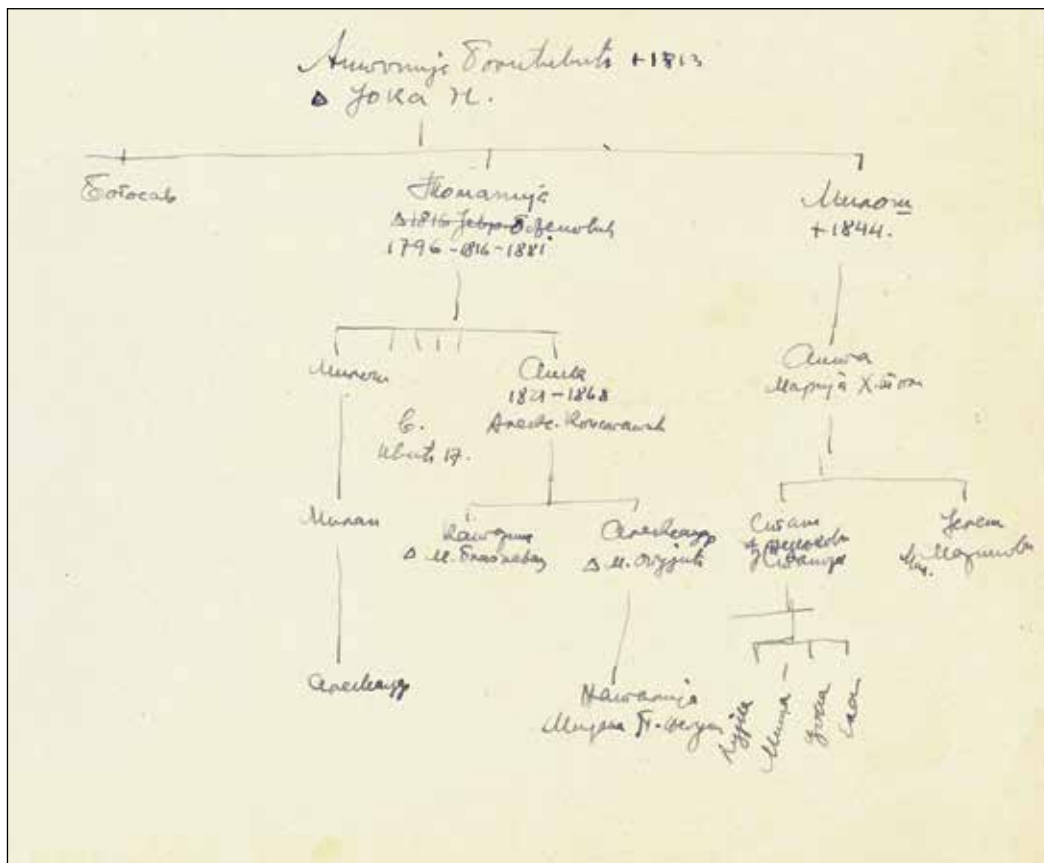
⁹⁰ У рукопису је омашком уместо имена др Лазара Докића написано име Јована Докића.

околног начелника. Њихов зет је Марко Трифковић (1864–1930), председник Министарског савета (након изненадне смрти др Милована Ђ. Миловановића) и министар.

Родослов Богићевића састављен је на основу родослова који се чува у Архиву Културног центра – Дом породице Павловић у Заоставштини Андре Ристића, сестрића Слободана Јовановића (део ових родослова највероватније је из заоставштине Слободана Јовановића).⁹¹ Богићевићи су били најближи рођаци Обреновића: „Као што су у Ваљевској нахији Карађорђевићи били јаки због родбинских веза с тамошњом првом породицом, Ненадовићима, тако су у Мачви Обреновићи били јаки због родбинских веза с тамошњом првом породицом, Богићевићима. Жена Јевремова, 'госпоја Томанија', била је од тога рода”.⁹² Богићевићи су на највише положаје дошли за време Обреновића. Иначе, њиховог родоначелника, Антонија Богићевића, на положај војводе у Лозници поставили су војвода, обласни господар, Јаков Ненадовић и војвода Лука Лазаревић, што речито говори о променама за време прве владавине кнеза Милоша, пре повратка старих војвода из Русије. На основу Карађорђевог *Деловодној њројкола* јасније се могу сагледати активности војводе Анте Богићевића него из касније написаних биографија: „Писано војводи Антонију Богићевићу да смо разумели вести о којима пише и препоручујемо му да пошаље што скорије једног човека у Травник да дозна турске намере, и што се дозна да нам одмах јави. Препоручујемо му да пресељава Србе Прекодринце из Босне, који дођу с кућама, а да не дира Турке нити њихову имовину до наше

⁹¹ АКЦДПП, ЗАР, „Родослови, сачувао А. Ристић”. Посебну групу сачуваних родослова представљају различити београдски родослови Ненадовића (кнез Алекса, Јаков, кнегиња Персида Карађорђевић, рођ. Ненадовић), Богићевића (потомци војводе Антонија Богићевића, укључујући и краљеве Милана и Александра), Баба-Дудића (Јовановићи, Бели-Марковићи, Карабиберовићи), Баба-Стакића (потомци Бошка Тадића), родослов потомака Павла Станишића, румунске бољарске породице Бибеско, родослов Хаџи-Томиних (Милојковићи и Богићевићи), Луњевица (Никола Луњевица, краљица Драга) и Чарапића (кнеза Марка Чарапића, војводе Васе и Танасија Чарапића до Драге Машин), као и део родослова војводе Вујице Вулићевића и његовог брата Јована, ожењеног неком сестром митрополита Стратимировића, чији син је Јовановић, капетан у Руми (родослов је нејасан, на крају се налази нека „прија”). Вероватно су то родослови које је Милан Јовановић Стоимировић позајмио од Андре и Правде Ристић да би их ископирао). Можемо претпоставити да су оригинали припадали Слободану Јовановићу и да су били подједнако корисни за писање историје Србије XIX века, као и за сналажење у лавиринтима београдског друштвеног живота. Очигледно је да су ови родослови послужили Милану Јовановићу Стоимировићу приликом писања „београдских силуета” и портрета.

⁹² Слободан Јовановић, „Владимир Јовановић” [1948 / 1961, 1962, 1991], СД XI, стр. 81; Владимир Стојанчевић, „Шабац и шабачка нахија од избијања Првог устанка до краја кнез Милошеве владе”, *Шабац у њрошлости*, 2, ур. С. Филиповић, Шабац 1980, стр. 9–10.

Родослов Богићевића, Архива Културног центра – Дом породице Павловић, Заоставштина Андре Ристића, „Родослови, сачувао А. Ристић”

заповести. Шанац што брже да утврђује и дозиђује, а за муницију (џбану) да пише Совјету да му се пошаље колико му треба.”⁹³

Војвода Јадранске (Јадар) кнежине Антоније Анта Богићевић отац је војводе Богосава Богићевића и потпуковника Милоша А. Богићевића, шабачког окружног начелника, који је убијен после Катанске буне 1844. године. Жена Милоша Богићевића, Анђелија, била је сестра пуковника Јована Лукачевића ожењеног Машенком Ненадовић, сестром кнегиње Перисиде Карађорђевић. Њихови синови су Милан Богићевић, министар иностраних дела, генерал Антоније Богићевић (Хаџи Томин зет), министар, кнежев ађутант, председник Државног савета, сенатор (члан Горњег дома) и Михаило Богићевић, министар грађевина и градоначелник Београда. Кћерка војводе

⁹³ Деловодни протокол Карађорђа Пејровића, предговор Радован Самарџић, приређивачи Миле Недељковић, Миливоје Станковић, Крагујевац, Топола 1988, бр. 1123. У цитирани текст унете су мање језичке измене да би се олакшала читљивост.

Антонија Богићевића, Томанија Обреновић мајка је Милоша Обреновића, оца краља Милана и Анке Константиновић, чија кћерка Катарина је била (тајна) вереница кнеза Михаила. Катарина Константиновић се удала за генерала Миливоја Блазнавца, кнежевског намесника (вероватно ванбрачног сина кнеза Милоша), а потом за свог рођака Михаила Богићевића.

Родослов породице генерала Саве Грујића, састављен је на основу бележака и разговора вођених са породицом Чолак-Антић, односно на основу белешке Милице Петровић, рођ. Лозанић, под насловом „The Grujić family” (поглавља: 1. Sava Grujić, 2. Olga Lozanić, 3. From Olga Lozanić’s diaries, 4. Yugoslavia, 1946, Milica Petrovitch, 5. The Lozanić’s family). Родослов породице Лозанић и Мејтленд од Лодердејла, састављен на основу докумената и забележака о разговорима са породицом Чолак-Антић и г. Ијаном, виконтом Мејтлендом, данас ерлом од Лодердејла.

Писани родослов Цинцар-Јанковића саставио је 1943. године Младен Т. Цинцар-Јанковић на основу породичне архивске грађе и података добијених углавном од Јеврема Цинцар-Јанковића, најстаријег унука војводе Цинцар Јанка).⁹⁴ У прилогу се налазе преписи породичних докумената који се данас чувају у Историјском музеју Србије заједно са Цинцар Јанковом сабљом (кљч, искован у Котору), кубурама, сатом са ланцем (израђен у Салцбургу), енамлуком (посребреном кутијом у којој су се чувале светиње) и другим предметима. Међу преписаним документима су именована на војводску дужност и тапија од куће коју је купио у Београду 1809. године. Након одржавања војводске скупштине у јануару 1811, напустиле су Србију моћне војводе источне Србије, Миленко Стојковић и Петар Добрњац. Карађорђе је у Пожаревачку нахију, где је имао најјачу опозицију, која је организовала и једну народну побуну против њега, на место војводе Пожаревачке (Моравске) кнежине поставио војводу Ивана Иву Момировића, сина кнеза Пожаревачке (Моравске) кнежине Момира Протића из Лучице (његови потомци по кћерки су Данићи, Гарашани и Жујовићи). Следио је правило да се на положаје постављају старешине из

⁹⁴ Младен Т. Цинцар-Јанковић, „Историјски подаци о Цинцар Јанку Поповићу, војводи пожаревачком”, Београд 1943; Наставленије Благородном господару Јанку Поповићу, војводи моравском, Београд 11. (23) јануар 1812, оригинал, ИМС, инв. Бр. 613, препис АСАНУ, бр. 8942; *Правник* 2 (1892), стр. 247–249; Велибор Б. Савић [приредио], *Карађорђе: документи* 1, 1804–1809, Дечје новине, Горњи Милановац 1988, стр. 1095–1096; Потврда именована за војводу господару војводи Јанку Поповићу Моравском са „назначенијем” села под његовом управом и упутства за рад, Београд 15. (27) јануар 1812, препис АСАНУ, бр. 8943, *Правник* 2 (1892), стр. 249–251, Велибор Б. Савић [приредио], *Карађорђе: документи* 1, 1804–1809, Дечје новине, Горњи Милановац 1988, стр. 1109–1111; „Карађорђе благагородним војводама, кнезовима и кметовима пожаревачке нахије, Београд, 20. јануар [1. фебруар] 1812,” оригинал, ИМС, инв. 614, копија АСАНУ, 8944, Велибор Б. Савић [приредио], *Карађорђе: документи* 1, 1804–1809, Дечје новине, Горњи Милановац 1988, стр. 1118.

саме средине и породица које већ учествују управи. Међутим, исте године је сменио Момировића, а за војводу Пожаревачке, односно Моравске кнежине, именовано Цинцар Јанка. Након постављања већег броја војвода на кнежинама, односно уситњавања великих области, уследило је одређивање војвода које су имале војну управу над нахијама, односно ширим територијама. Такве војводе Лазар Арсенијевић Баталака назива „првокласним војводама”⁹⁵ (изнад њих су команданти градова, попечитељи и др.).⁹⁶ Цинцар Јанко је у Београду добио именовање за војводу Пожаревачке (Моравске) кнежине („Наставленије благородном господару Јанку Поповићу, војводи моравском, Белград 11. [23. јануара] 1812”), потврду именовања („Господару војводи Јанку Поповићу Моравском”) са „назначенијем” 45 места, укључујући и Пожаревац, под његовом управом и упутствима за рад од 15. [27] јануара 1812, као и Карађорђево писмо упућено „Благородним војводама, кнезовима и кметовима Пожаревачке нахије” у којем их обавештава да поставља војводу Јанка Поповића за војводу Пожаревачке нахије од 20. јануара [1. фебруара] 1812. године: „Поздрављам вас војводе и кнезови и кметови од Нахије пожаревачке и тако вам дајем на знање како вам шаљем војводу Јанка на место војводе Момировића да га имате поштено примити и да он свима управља по налогу и по заповести нашој; ја сам уверен да ће он с вама добро управљати и неће вас угњетавати; јер он је ту на место моје, ја га шаљем. Георгије Петровић [Карађорђе]”⁹⁷

Цинцар Јанкова жена Зоранда (Кумрија, надимак, тур. „гутутка”), кћерка шабачког велетрговца Томе Тркића, живела је са породицом од 1804. године у (Сремској) Митровици, због чега је аустријски обавештајни извори погрешно

⁹⁵ Лазар Арсенијевић Баталака, *Животи и њикљученија Карађорђа. О рођењу, живоју, својствима душевним и тјелесним и њикљученијама Ђорђа Пејровића, Црној Ђорђа*, приредио Радомир Ј. Поповић, ЗУНС, Београд 2004, стр. 57.

⁹⁶ Основна војно-државна хијерахија приказана је на списку имена старешина са висином примања. Вид. „Кишињев, 26. марта [7. априла] 1815. Два списка српских старешина пресељених у Русију са висином примања помоћи додељене од руске владе за 1815. годину”, у: Велибор Б. Савић [приредио], *Карађорђе: документи* 3, 1813–1817, Дечје новине, Горњи Милановац 1988, стр. 1377–1382. На самом врху су Георгије Петровић Черни, бивши врховни вожд српског народа и митрополит Леонтије, потом чланови Совјета Младен Миловановић (3000 рубаља), Јаков Ненадовић (3000), потом чланови Великог земаљског суда, па команданти, Лука Лазаревић (3000), Вујица Вулићевић (2500), Вуле Илић (2500), Јанићије Ђурић секретар (1500), Лазар Теодоровић (1500), војвода Антоније Пљакић (1500), војвода Никола Кара-Марковић (1500), Јовица Миловановић (1500), Илија Чарапић (1500), Јеврем Ненадовић (1500), Антоније Симоновић, тј. Чолак Анта (1500) итд.

⁹⁷ „Карађорђе благородним војводама, кнезовима и кметовима Пожаревачке нахије, Београд, 20. јануар [1. фебруар] 1812”, оригинал, ИМС, инв. 614, копија АСАНУ, 8944, Велибор Б. Савић [приредио], *Карађорђе: документи* 1, 1804–1809, Дечје новине, Горњи Милановац 1988, стр. 1118.

сматрају Сремицом.⁹⁸ У тексту Младена Т. Цинцар-Јанковића забележена је једна анегдота која има и одређен историографски значај: „Некако одмах после венчања Цинцар Јанковог у његову кућу у Шапцу, пред крај Великог поста, бануле су три сељанке са пиштољима за појасом. Кад их је видела овако наоружане млада Кумрија је вриснула, побегла у другу собу и сакрила се у перину [јорган од перја]. На то је наишао Цинцар Јанко па је преплашену жену извукао из перине, ухватио је за руку и довео пред наоружане девојке, рекавши јој: ’Не бој се! Ово су моји другови из боја. Договорили смо се да идемо данас да се причестимо сви четворо’”.⁹⁹ Старији Цинцар Јанкови синови школовали су се у Русији. Постоји једна оштећена слика најстаријег сина Георгија, Ђорђа Поповића Цинцар-Јанковића у униформи кадета Првог кадетског корпуса (1-й кадетский корпус) у Санкт Петербургу. У породичном власништву су и Цинцар Јанков војводски печатни прстен, као и печатни прстен из Русије.

Сукоби и проблеми са кнезом Милошем представљају опште место у породичним успоменама потомака војвода и других истакнутих личности: „Кад се Цинцар Јанко вратио из емиграције у Русији, књаз Милош му је поклатио двоклатну кућу у Шапцу идући ка Камичку. Војвода Лука Лазаревић, желећи да он ту кућу добије, затражи је од књаза. Милош не одржа реч према Јанку, већ му предложи да Лука узме један спрат на кући, а један Јанко да задржи. Јанко се наљути и рече кнезу: ’Хвала! Иселићу се. Не треба да сметам. Купићу сам себи кућу. И купио је у Доњем шору у Шапцу’”.¹⁰⁰

Посебну тему представља питање Цинцар Јанковог надимка. Младен Т. Цинцар-Јанковић је овој теми посветио посебно поглавље под насловом „Да ли је Цинцар Јанко био Цинцарин?” На почетку поглавља наводи један текст у којем се указује да су људи често добијали надимке зато што су имали „нагласак мало друкчији од нагласка којим се говори у – Тршићу, у Херцеговини и Црној

⁹⁸ Геден Ернест Маретић [Maretich von Riv-Alpon, Gedeon Ernest, Baron, 1771–1839], „О могућности преласка аустријских трупа у Србију”, *Историја српске револуције 1804–1813*, 2. изд., превео Бранимир Живојиновић; предговор написао Роман Мулић, „Филип Вишњић”, Београд 2004, стр. 152–153.

⁹⁹ У фусноти текста је записано: „Ову ми је анегдоту испричао стриц Јеша, а он је чуо из уста своје бабе, саме Кумрије, жене Јанкове”. Младен Т. Цинцар-Јанковић, „Историјски подаци о Цинцар Јанку Поповићу, војводи пожаревачком”, Београд 1943, стр. 10. Сачувана је драгоцену грађа о Цинцар Јанковим пословима и (уобичајеним) проблемима са пословним партнерима. Вид. Танасије Ж. Илић, „Осам до сада непознатих докумената из Првог српског устанка”, *Годишњак Музеја града Београда*. Књ. 1 (1954), стр. 111–142; *Грађа из земунских архива за историју Првој српској устанка*. Књ. 2, 1809. Приредили: Танасије Ж. Илић, Босилка Михаиловић, Василија Колаковић *et.al.*, Издање Историјског архива, Београд 1961, стр. 324.

¹⁰⁰ Младен Т. Цинцар-Јанковић, „Историјски подаци о Цинцар Јанку Поповићу, војводи пожаревачком”, Београд 1943, стр. 12.

Гори”.¹⁰¹ Цинцари су били велика тема у Скупштини Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца и политичким препиркама („Цинцари Велике Србије уједините се” и сл), што је очито утицало и на писање историчара (Душан Поповић, Владимир Ђоровић).¹⁰² У време када је кнез Александар Карађорђевић наручио портрет војводе Цинцар Јанка од Уроша Кнежевића и покрио трошкове за кућу Цинцар Јанкове кћерке Ане, извесно нико није могао претпоставити да ће доћи време када се неће знати по коме се презивају Цинцар-Јанковићи.¹⁰³ Цинцар Јанко је опеван у бројним народним песмама које је објавио Вук Караџић.¹⁰⁴ Научници који нису из Београда нису, међутим, довољно добро познавали београдске породице и београдско друштво. Олаком сврставању појединих породица у цинцарске ишла су на руку и етнолошка истраживања у којима су се често само преносила тврђења појединих становника неке области или описивало тренутно стање. На пример, једно место у данашњој Северној Македонији има искључиво албанске становнике. Пре сто година исто село имало је скоро искључиво цинцарско становништво. Према подацима из 1873. године у истом месту било је 212 Цинцара, 40 Словена и 28 Албанаца. Велико је питање каква је била етничка структура становништва истог места 1773. године. На основу теренских истраживања обављених 1977. и 1978. године познато је да је у Охридско-струшкој области било породица које су славиле породичну крсну славу.¹⁰⁵ Војвода Цинцар Јанко је био брат од стрица војводе Цинцар Марка.¹⁰⁶ Сачувано је објашњење зашто су њихови

¹⁰¹ Драгиша Лапчевић, *Цинцарство у Србији* (у Београду и у србијанским градовима уопште), „Златибор”, Београд 1925.

¹⁰² *Stenografske beleške Narodne skupštine Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca: redovan saziv za 1928/29.* Књ. 6 (od XVI. do LIX. redovnog sastanka.) Narodna skupština Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, Beograd 1928.

¹⁰³ Павле Васић, „Историјски портрети Уроша Кнежевића”, *Зборник Историјској музеја Србије* 2 (1960), стр. 34–36.

¹⁰⁴ Васа Чубриловић, „Историјска основа Вишњићевој песми Бој на Мишару”, *Прилози проучавању народне поезије*, 1938, V, 1–2, стр. 56–67.

¹⁰⁵ Јован Ф. Трифуноски, „Породична слава и сличне славе у селима Охридско-струшке области”, *Расковник*, часопис за књижевност и културу на селу, 24, 91/92 (1998), стр. 49–55. Необично је што Трифуноски, с друге стране, не наводећи извор, преноси тврђење да је др Александар Цинцар-Марковић пореклом од цинцарског рода „Цирка”: „Поменуто је велико исељавање Цинцара из Д. Белице у послератном периоду. [...] Има и неколико сасвим одсељених родова. На пример, сасвим је исељен род Цирка, од кога води порекло бивши министар Југославије – Александар Цинцар-Марковић”. Вид. Јован Ф. Трифуноски, *Охридско-струшка област*. Антропоеографска проучавања. Српски етнографски зборник ХСVII, Одељење друштвених наука. Насеља и порекло становништва, уредник академик Милош Мацура, САНУ, Београд 1992, стр. 179.

¹⁰⁶ Младен Т. Цинцар-Јанковић, „Историјски подаци о Цинцар Јанку Поповићу, војводи пожаревачком”, Београд 1943, стр. 1; Нићифор Нинковић, „Жизнописаније моје [одломци]”

потомци славили различите славе: „Његови стари и он [Цинцар Јанко] славили су Св. Димитрија. Кад је побегао у Цариград [из Охрида, где му је отац био свештеник], његова фамилија је јако била забринута због његове неизвесне судбине. Међутим, он се дочепао Уба у Ваљевском округу. Вест о томе да је Јанко жив и здрав на Убу примила је његова породица баш на Ђурђевдан, па је из захвалности Богу, што је Јанко срећно избегао турском гњеви и освети Ђурђевдан узела за своју славу”.¹⁰⁷ Према породичном предању Карађорђе је Јанка назвао Цинцаром када му је на једном скупу војвода на свом имању у Тополи поклатио „скупоцено војводско одело”: „И одело поклати Јанку, а овога отад војводе прозваше ’Цинцар Јанко’”.¹⁰⁸ Изглед овог одела сачуван је на Цинцар Јанковом портрету који је насликао Урош Кнежевић.¹⁰⁹

Свака породица представља конкретну тему. Иако се често говори о поробљивању цинцарских и грчких породица, ретко се говори о поцинцарењу или цинцаризацији српских породица, као што се говорило о поарбанашеним Србима. Неколико породица које се данас често сматрају цинцарским имале су јасно породично предање о српском пореклу и крсној слави.¹¹⁰ Међу београдским породицама знало се које су породице цинцарског порекла (оне се често дуго нису ни мешале са другим породицама). Одређене породице су имале врло јасно предње о грчком, а не цинцарском пореклу (Хаџи Томини).¹¹¹ С друге стране, православни хришћани су увек могли да се међусобно венчавају. На пример друга жена Томе Вучића Перишића била је Агнија, цинцарског порекла, кћерка члана Хетерије. Познато је да су се Срби и Цинцари међусобно венчавали. Питање „цинцарства” је било и задуго остало више политичка него историографска тема. Неспоразуми су се надовезивали једни на друге. После Другог светског рата говорило се да је владајућа класа радничка класа. Постојала је тенденција да се сви сељаци сведу на раднике (наполичаре-беземљаше). Код нас је, изгледа, до тог неистинитог упрошћавања у теоријским текстовима дошло из намере да се целокупно многобројно и разнолико сеоско

у: *Грађа за историју Првој српској усманка*, у редакцији Радослава Перовића, „Југославија”, Београд 1954, стр. 117.

¹⁰⁷ Младен Т. Цинцар-Јанковић, „Историјски подаци о Цинцар Јанку Поповићу, војводи пожаревачком”, Београд 1943, стр. 10–11.

¹⁰⁸ Исто, стр. 11.

¹⁰⁹ У време када је Урош Кнежевић сликао портрет, одело је било у породичном власништву, као и сабља, кубуре и корбач (који се могу видети на портрету).

¹¹⁰ Нпр. Бајићи. Вид. Душан Поповић, *О Цинцарима*, друго знатно допуњено издање са 30 слика и једном картом, Штампарија Драг. Грегорића, Београд 1937, стр. 321–322. Поповић у књизи погрешно наводи да се Јелена Цинцар-Марковић удала за Миту Бајића. Реч је, у ствари, о Јелени Цинцар-Јанковић.

¹¹¹ Сведочанство Зорке Влајић. Вид. исто, стр. 468–469.

становништво изједначи са малобројним индустријским радништвом и тако из губитничке ситнобуржоаске класе премести у радничку, „владајућу класу”.¹¹² Потом је тако схваћено сељаштво некако изједначено са српским народом. Они који нису могли да буду сведени на овако сужен појам српског народа нужно су морали бити нешто „друго”. Изгледа да су због ове конфузије и неки чланови београдских породица које нису имале јасно предање о цинцарском пореклу, почели да говоре да су пореклом вероватно Цинцари.

Део родослова Цинцар-Јанковића је састављен на основу разговора са госпођом Горданом Сретеновић, кћерком Младена Цинцар-Јанковића, а други део на основу разговора са члановима породице Милана Гавриловића, министра и краљевског посланика. Трећи део, грана потпуковника Љубомира Цинцар-Јанковића, кнежевог ађутанта, састављен је на основу разговора са Соњом Арсић, рођ. Комаревић, унуком Јанка Љ. Цинцар-Јанковића (његова је некад била данас најстарија кућа на Теразијама).

Цинцар Јанкова унука Босиљка Г. Јанић, кћерка најстаријег Цинцар Јанковог сина помоћника окружног начелника Ђорђа Цинцар-Јанковића, била је велика добротворка. Тестаментом је оставила хотел *Балкан* на Теразијама Српској краљевској академији. Своју кућу на углу Теразија и Битољске (Пашићеве, Нушићеве) улице (наспрам куће Томаније Обреновић), оставила је посебном, у основи, породичном фонду чији циљ је био да облачи сиромашну децу из Јужне Србије (Северне Македоније): „Седнице овога одбора имају се одржавати према потреби, а највише једанпут месечно. Чланови овог одбора имаће на име награде по 20 (двадесет) динара у злату од сваке седнице. Мога брата Тому Ђ. Цинцар-Јанковића и мога рођака Драгољуба П. Радојловића имају заменити у одбору моји братанци, а остала [места] попуњаваће сам одбор”.¹¹³ Први председник одбора био је Богдан Поповић. Основала је и два фонда у Скопљу. Била је удовица и наследница Голуба Јанића, познатог финансијера и добротвора.

Једна Цинцар Јанкова кћерка била је удата за сина војводе Луке Лазаревића, друга за Димитрија пл. Бајића из (Сремске) Митровице. О Лазаревићима

¹¹² Друштвене разлике у сеоском становништву не превиђају се ни код Маркса, Енгелса, Лењина, Стаљина. Борис Милосављевић, „Теорија државе и филозофска схватања Радомира Д. Лукића”, *Научно наслеђе Радомира Д. Лукића*, Зборник радова са научног скупа одржаног 11–12. децембра 2014, ур. Д. Баста, С. Аврамовић, САНУ, ПФБУ, Београд 2015, стр. 465–466.

¹¹³ Тестамент Босиљке Јанић, рођ. Цинцар-Јанковић (од 14. јануара 1928. са допуном од 18. новембра 1936) и друга документа везана за оснивање задужбина чувају се у Архиву Србије, Архиву САНУ и код породице (заједно са фотокопијама извода из матичних књига и другим документима). Тестамент Босиљке Г. Јанић, рођ. Цинцар-Јанковић, Закључак о правоснажности тестамена Босиљке Јанић, Срески суд Београд, јануар 1938, О бр. 304/36, Правила Фонда Софије Самуила и Босиљке Голуба Јанића и др., Фонд Самуила и Голуба Јанића.

и Бајићима је већ било речи. Цинцар Јанков праунук био је др Илија пл. Бајић из Сремске Митровице, чији синови су професор др Баја И. Бајић, психолог (Филозофски факултет у Београду), професор др Милош Бајић, професор Правног факултета у Сарајеву, и др Војислав Бајић, хемичар и фармацеут. Трећа кћерка, Александра, била је удата за пуковника Драгутина Жабарца, првог ађутанта кнеза Михаила, сина кнеза Крагујевачке нахије Милутина Ђурђевића. Њихова унука је била удата за армијског генерала Милана М. Туцаковића. Цинцар Јанкова четврта кћерка била је удата за пуковника Милоја Тодоровића, смедеревског окружног начелника, унука кнеза Теодосија Марићевића из Орашца. Њихов син је Велимир Тодоровић (1848–1920), сенатор, управник Београда, министар унутрашњих дела. Тешко је рањен у Мајском преврату. Кад су официри завереници дошли у његову кућу били су пијани, срушили су петролејску лампу и насумично су пуцали. Тодоровић се сакрио иза тешких завеса. Погођен је али се није одао. Тодоровићи су напустили Београд и деца су се школовала у Бечу. Син Велимира Тодоровића, др Ђорђе Тодоровић био је дипломата, генерални конзул Краљевине Југославије у Вашингтону. Родослов Тодоровића састављен је на основу родослова који је записао Младен Цинцар-Јанковић, докумената и разговора са госпођом Александром Јовановић, професором Архитектонског факултета у Београду.¹¹⁴

На основу положаја које је заузимао и места на којима је служио, може се закључити да је Цинцар Јанко припадао Карађорђевој политичкој опцији. С друге стране, Цинцар Марко, кога иначе у својим успоменама посебно хвали Прота Матеја, био је уз војводу Милана Обреновића. Пошто је говорио стране језике, био је са њим и у Букурешту, где је Милан Обреновић умро 1810. године. Да је Цинцар Марко био поузданик војводе Милана Обреновића, изгледа, посредно сведоче и речи Симе Милутиновића Сарајлије сачуване у првој редакцији *Србијанке*, којих нема у штампаној верзији.¹¹⁵ Веза Цинцар-Марковића са Обреновићима, односно породицом господара Јеврема Обреновића, била веома блиска и дуготрајна. Краљ Александар Обреновић је свог последњег председника владе, генерала Димитрија Цинцар-Марковића звао „чика Мита”, а краљ Милан је на поклоњеној фотографији записао: „Госпођи Мари ђенерала Д. Ц. Марковића у знак поштовања и пријатељства према породици свог одличног

¹¹⁴ За другу грану потомства кнеза Теодосија Марићевића, Јоксимовиће, вид. Наталија Матић Зрнић [рођ. Јоксимовић], *Найталија. Дневнички записи Найталије Матић Зрнић (1880–1956)*, уредила и допунила Олга Поповић Ошмјански, Сигнатуре, Београд 2002.

¹¹⁵ „Разлике између прве редакције и штампаног текста *Србијанке* од Симе Милутиновића Сарајлије” у: *Грађа за историју Првој српској усшанка*, у редакцији Радослава Перовића, „Југославија”, Београд 1954, стр. 221. У тумачењу се претпоставља да је реч о Цинцар Марковом сину, што родослов не може да потврди.

првог сарадника. Милан, Београд, 20. II [4. март] 1900. [блеђе написано као додатак: армијски ђенерал, командант активне војске].¹¹⁶

После смењивања војводе Петра Николајевића Молера, Карађорђе је поставио Цинцар Марка за војводу пограничне Соко[л]ске нахије са седиштем у шанцу (утврђењу) Баурић 1812. године: „Писано соколском магистрату, кнезовима, кметовима да приме Марка Костића Цинцарина за војводу на место Молерово и да га слушају као старешину свога”.¹¹⁷ После 1813. године, прешао је у Срем, одакле је, како бележи Милан Ђ. Милићевић, „ишао у Беч владоцима и молио их за помоћ Србији”.¹¹⁸ Цинцар Маркови потомци су имали целу анегдоту у вези са овим боравком у Бечу. Цинцар Марко је рањен на Дубљу 1815. године. Имао је више старих рана и млад је умро 1822. године у Шапцу, где је обављао дужност кнеза Шабачке посаvine. Његовог сина Константина Косту примила је у дом светла госпођа Томанија. Према предању у породици, питала је малог Косту за неки документ које је Цинцар Марко донео из Беча. Кад се једном вратио из школе кући, видео је да је неко претресао његове ствари и да више није било тог документа који му је отац оставио. Касније је Александар Саша Цинцар-Марковић покушао да га пронађе у Бечким архивама.¹¹⁹ Родослов Цинцар-Марковића, састављен је на основу докумената и забелешки о разговорима са господином Димитријем В. Цинцар-Марковићем и госпођом Вером Максимовић, 1990/91. године.¹²⁰

Син војводе Соко[л]ске нахије Цинцар Марка, Константин Коста Цинцар-Марковић био је окружни начелник. Његови синови су артиљеријски пуковник Марко Цинцар-Марковић, командант целе жандармерије Србије (отац др Александра Цинцар-Марковића, министра иностраних послова) и генерал Димитрије Цинцар-Марковић, један од најближих сарадника краља Милана, командант Активне војске и последњи председник владе

¹¹⁶ ИМС, Ф-7471, Милан Јовановић, Краљ Милан Обреновић.

¹¹⁷ *Деловодни протокол Карађорђа Пејровића*, предговор Радован Самарџић, приређивачи Миле Недељковић, Миливоје Станковић, Крагујевац Топола 1988, бр. 881.

¹¹⁸ Милан Ђ. Милићевић, *Поменик знаменићих људи у српској народа новијега доба*, Књига Чупићеве задужбине 27, Београд 1888, стр. 796.

¹¹⁹ Госпођа Вера Максимовић, кћерка генерала Војина Максимовића и унука генерала Димитрија Цинцар-Марковића није била сигурна о каквом је „папиру” реч (црна књига), али је вероватно Александар Цинцар-Марковић знао нешто више. Уосталом, познати су записи да је од породица тражено да спале и сва документа која су добили за време Карађорђевог Србије.

¹²⁰ Код Димитрија („чика Мите”) В. Цинцар-Марковића, унука генерала Димитрија Цинцар-Марковића чувала се слика министра финансија Илије Маргетића, пореклом из Дубровника. Маргетићи су имали грб на којем је био анђео са трубом на мосту. Неке фотографије (из Берлина) биле су очигледно део заоставштине Александра Цинцар-Марковића.

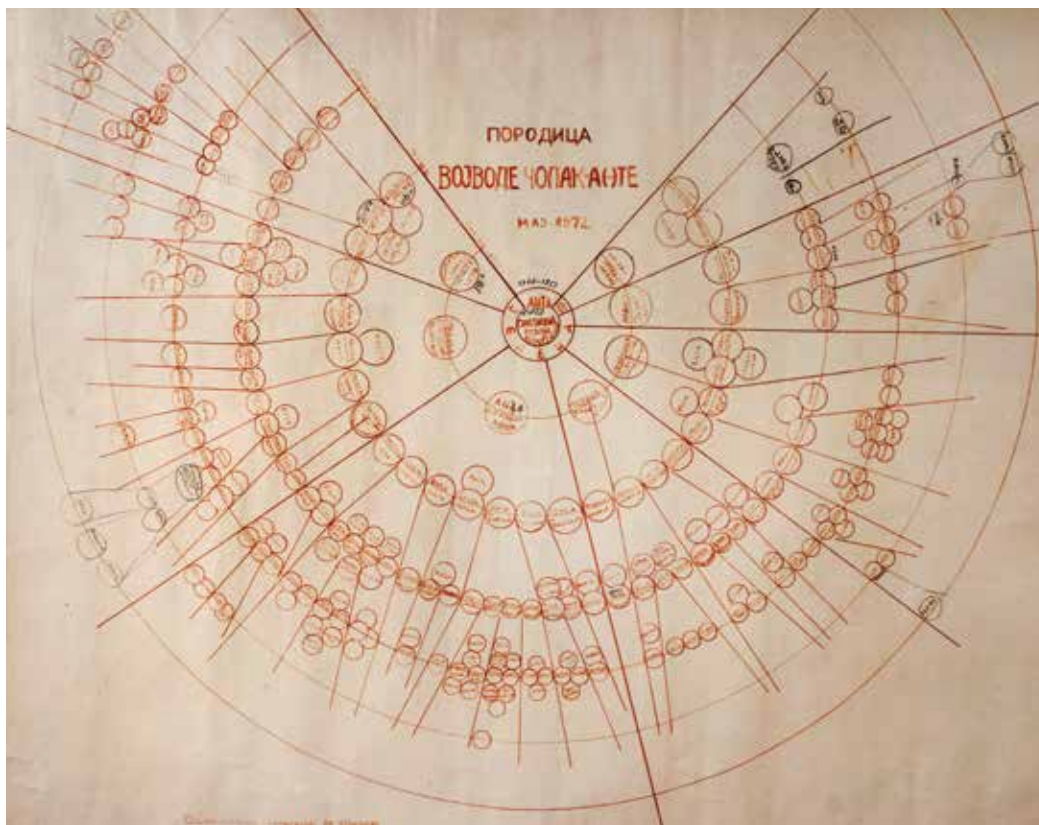
Обреновића, убијен маја 1903, када му је погинуо и зет, ордонанс-официр у двору, капетан Јован Миљковић. Ружица Миљковић, рођ. Цинцар-Марковић, која се исте вечери порађала, изгубила је мужа, оца и дете. Иначе, пуковник Марко Цинцар-Марковић је био у немилости јер је био противник краљевог венчања. Зетови генерала Димитрија Цинцар-Марковића били су дивизијски генерал Војин Максимовић и дивизијски генерал Драгољуб Петровић.

Родослов Чолак-Антића састављен је на основу старог кружног родослова Чолак Антиних потомака и података добијених од господина Бошка Чолак-Антића.¹²¹ У родослову Чолак-Антића јасно се препознају две основне линије или гране, старија и млађа. Чолак Анта је имао потомство од две жене. Од прве жене воде порекло породице Константина Косте Чолак-Антића и пет кћерки Јованке, Марије, Ане, Стеване и Јевдокије, а од друге жене само породица најмлађег детета, коњичког поручника Павла Чолак-Антића. Због генерацијског распона, који је уобичајен у родословима, дивизијски генерал Војин Чолак-Антић (1877–1945) из старије гране, био је седам година старији од свог стрица из млађе гране, коњичког пуковника Миливоја Чолак-Антића (1884–1944).

Син војводе Чолак Анте, Константин Коста Чолак-Антић (о. 1809–1848) школовао се у Првом кадетском корпусу у Санкт Петербургу. Био је члан нахијског суда у Ужицу. Са Јованком, кћерком капетана ужичко-пожешке пехоте Јована Митровића Хаџића Демира (1756–1852), и сестричним старовлашким војводе и кнеза Максима Рашковића имао је синове артиљеријског пуковника Илију Чолак-Антића (1836–1894), војног изасланика у Бечу и артиљеријског потпуковника Лазара Чолак-Антића (1839–1877), члана Српског ученог друштва. Синови пуковника Илије Чолак-Антића су др Бошко Чолак-Антић (1871–1949) краљевски посланик и маршал двора (до 1941) и дивизијски генерал Војин Чолак-Антић (1877–1945), први ађутант краља, ожењен Маријом кћерком генерала Саве Грујића (пет пута председник владе), пореклом од војводе Вулета Илића Коларца. Њихови синови су коњички мајор Илија Чолак-Антић (1905–1974), коњички мајор Грујица Чолак-Антић (1906–1967) и коњички потпуковник Петар Чолак-Антић (1907–1964). Милица, кћерка артиљеријског потпуковника Лазара Чолак-Антића и Љубице (кћерке Кара Косте Петровића)¹²² била је удата за Владислава Рибникара, оснивача листа *Полиџика*, који је као резервни капетан погинуо 1914. године. Њихова кћерка Јованка била је удата за Косту Цукића, дипломату, унука Косте Цукића, министра, унука војводе Павла Цукића и војводе Петра Николајевића Молера (умрли су у емиграцији). Јованка, кћерка артиљеријског пуковника Илије Чолак-Антића (1836–1894),

¹²¹ Родослов потомака војводе Чолак Анте. У потпису: „Свима својим сродницима за успомену на заједничког претка”, Анђа Ђорђевић, Ј. Стојковић, Т. О. Дачић, априла 1912.

¹²² Родослов потомака Кара Косте Петровића по кћеркама, вл. Веље Вукићевића.

Родослов потомака војводе Чолак Анте, саставили Анђа Ђорђевић, Ј. Стојковић, Т. О. Дачић, априла 1912, допуњен 1972. године, вл. породице Чолак-Антић

била је удата за Илију Вукићевића (1866–1899), књижевника, брата председника владе Веље Вукићевића. Коњички поручник Павле Чолак-Антић, Чолак Антин син, имао је сина коњичког пуковника Миливоја Чолак-Антића (1884–1944), који је погинуо у бомбардовању Београда на Васкрс 1944. године и сахрањен је у заједничкој гробници на Новом гробљу. Био је ожењен Јованом Газис, кћерком Јаниса Газиса са Крфа и сестром Августе, супруге др Милана Стојадиновића, председника владе (1935–1939). Други унук војводе Чолак Анте по сину Павлу, Антоније Чолак-Антић био је композитор, а унука Милица Крстић (1887–1964), архитекта, удата за архитекту Жарка Крстића.

Чолак Антина кћерка Јованка је са Петком Трпезићем, чиновником, имала сина Милоша Трпезића (1839–1904) државног саветника ожењеног Анком, кћерком Николе Христића (1818–1911) председника владе и дугогодишњег министра унутрашњих дела. Јованкина кћерка Милева била је удата за коњичког пуковника Јована Наумовића (1813–1878), првог ађутанта кнеза Александра Карађорђевића, окружног начелника, сина Наума Крнара (о. 1780–1817) родом из цинцарског средишта Москопоља (Μοσχόπολις), Карађорђевог секретара и

члана Хетерије, који је убијен у Радовањском лугу 13. јула 1817. године. Њихов син, генералштабни потпуковник Михаило Ј. Наумовић, ађутант краља, погинуо је грешком завереника у Мајском преврату 1903. године. Слободан Јовановић је писао о Наумовићевој улози у Мајском преврату у *Влади Александра Обреновића*: „Да ли је краљ доиста помишљао на завођење преког суда за официре, то се не може утврдити, али сигурно је то да је краља, последњих дана маја, спопао велики страх од завере, о којој му се сваки час понешто достављало. Он се забио с Драгом у двор, и осећао се само ту сигуран. Завереници су, међутим, били ту крај њега, међу дворским официрима, и спремали се да га баш у двору нападно. Завереници су били само нешто мање узнемирени него што је краљ био. Затварање њихова два друга после мартовских метежа, премештање пуковника Дамјана Поповића у унутрашњост, гласови да ће краљ ускоро почети гоњења противника династије по једној листи на којој су и њихова имена, све то испуњавало је заверенике неспокојством. Њима се чинило да је завера већ упола проказана, и ако не потегну они на краља, потегнуће он на њих. Они су одлучили да нападно двор ноћу између 28. и 29. маја, јер је тада дежурни ађутант био њихов друг, пуковник Михаило Наумовић. Та околност да је двадест девети мај датум погибије кнеза Михаила никоме није падала на ум [...] Ако не у свима појединостима, а оно у главним тачкама, заверенички план извршен је онако како је утврђен. Око два часа по поноћи група двадесетосморице, вођена капетаном Драгутином Димитријевићем [26. кл ВА], упала је у двор, чију је капију отворио један гардијски поручник, такође завереник. Стражари на главном улазу дворске зграде отворили су врата на оштру заповест капетана Димитријевића и одмах су разоружани. Гужва је почела тек у соби где су спавали дежурни ађутант [потпуковник Наумовић] који је био, и дежурни ордонанс [капетан Јован Миљковић, зет генерала Димитрија Цинцар-Марковића, пред. владе] који није био у завери. Обојица су убијени одмах: ордонанс зато што је хтео дати отпора; ађутант зато што његов убица није знао да је и он у завери [...]”¹²³ У заоставштини Милана Јовановића Стоимировића сачуван је и један чланак посвећен Науму Крнару и његовим потомцима: „Михаило је такође био официр и велики миљеник Александра Обреновића, што му ипак није сметало да 1903. постане један од главних завереника, али да и сам 29. маја падне као прва жртва те завере, јер су га у некој глупој забуни убили баш његови другови завереници. Причало се после да је Мика Наумовић ушао у ту заверу да над последњим Обреновићем свети смрт свога деде Наума Канаре, а затим су у вези са његовом случајном погибијом испредане разне сујеверне гатке, којима су беспослени људи увек склони да испирају уста”¹²⁴ Потпуковник Наумовић је имао брата пуковника Мирослава Наумовића. Са рођаком Слободана Јовановића, Љубицом,

¹²³ Слободан Јовановић, *Влада Александра Обреновића*, II (1897–1903), [1931], СД VII, стр. 338.

¹²⁴ Милан Јовановић Стоимировић, „Наум Канара”, *Силуеје старој Београда*. Треће допуњено издање, избор и предговор Божидар Ковачевић, Просвета, Београд 2008, стр. 61б.

кћерком генерала Димитрија Ђурића, имао је три сина, „сву тројицу официре”: „Александар је јуначки погинуо као коњички капетан код Врања, 12. октобра 1915. у двадесет шестој години живота, Боривоје је херојски пао на свој двадесет први рођендан 6. септембра 1916, а Миливоје (рођ. 1894) – онај који је у балканским ратовима учествовао као добровољац – био је на Власини 1915. сав искасапљен у једном љутом боју, бранећи отаџбину.”¹²⁵ Пошто је Љубица Наумовић била кћерка генерала Димитрија Ђурића и унука др Димитрија Матића, филозофа, министра и председника Народне скупштине, чија кћерка Јелена је била удата за артиљеријског пуковника Илију Чолак-Антића, Чолак-Антићи и Наумовићи су били у двоструком сродству.

Чолак Антина кћерка Марија, имала је праунуку Драгицу Вучковић која се удала за санитарског пуковника др Миливоја Ј. Петровића (1877–1938), праунука војводе Милутина Петровића Ере, млађег Хајдук Вељковог брата. Родослов Петровића (Хајдук Вељка и војводе Милутина Петровића), састављен је на основу докумената и забележака о разговорима са госпођом Мартом Петровић, рођ. Бокоњић и њеном кћерком, госпођом Драгицом Цекић, рођ. Петровић. Може се рећи да је изузетно лепо написано сведочанство које је Карађорђе издао Милутину Петровићу у Русији, у Бесарабији, у Хотину 10. [22] маја 1815. године: „Господин војвода Милутин Петровић из благороднаго племена сербскога, брат храброга војводе Хајдук Вељка, који под командом брата својего бивши, и у разним случајем особену храброст, љубав и приверженост к својем отечеству показивао јест и свагда особено с једном частију војске командовао. Потом по смрти брата јего, реченаго храброга Хајдук Вељка у лету 1813-ом на место брата војводом от мене наименован, и он речени господин војвода Милутин Петровић чрез све то времја даје до паденија нашего предрагаго отечества Србије, мужествено и храбро са врученом командом, како верни син отечества служио и надлежашчу

Уп. Антоније Антић, *Белешке, Задужбина Никола Пашић*, Народни музеј, Зајечар 2010, стр. 111–113.

¹²⁵ Исто. Коњички капетан 2. кл. Александар Наумовић (1889–1915), 40. кл. ВА, погинуо је на Дреновој глави 12. (25) октобра 1915. Пешадијски потпоручник Боривоје Наумовић (1895–1916), 46. кл. ВА, погинуо је код Зборског на Солунском фронту 6. (19) септембра 1916. Вид. *Сјоменица седамдесетогодишњице Војне академије 1850–1925*, Штампарска радионица Министарства војске и морнарице, Београд 1925, стр. 310, 315. Александар Наумовић је био секундант приликом заказивања двобоја између његовог брата од тетке Тадије Сондермајера и једног официра 1915. године. Вид. Борис Милосављевић, „Између мита и стварности: двобој Сондермајер – Црњански (I), 'Да не постанем Пушкин'”, *Књижевна историја* 158 (2016), стр. 147–169. Боривоје Наумовић је био у истој класи Војне академије са братом од тетке Владиславом Сондермајером, млађим братом Тадије Сондермајера. Најмлађи брат, Станислав Сондермајер, ученик гимназије, погинуо је као добровољац 1914. године. Миливоје М. Наумовић (1894–1982) је био у четницима војводе Вука. Имао је 17 рана, остао је без дела вилице. Дипломирао је права у Паризу и оженио се унуком Јеврема Грујића. Наумовићи и Сондермајери су били унуци генерала Димитрија Ђурића.

овому чину должност точњејше испољњавао јест, тако да заслуге јего сваку чест, похвалу и награжденије заслужује. Болшаго ради веровања сије јему дато је свидетелство мојего имене подписом и печата гербом потврждавам”. У потпису стоји: „бивши сербски верховни вожд и кавалер, Георг Петрович Черни”.¹²⁶ Милутин Петровић је касније био кнез хомољски и члан Савета. Његов син Сава Петровић заједно је са оцем отишао у помоћ Србима у Војводини. Санитетски пуковник др Миливоје Ј. Петровић (1877–1938), праунук војводе Милутина Петровића, препливао је Саву да би након битке код Чеврнтије спасао заставу 13. пука „Хајдук Вељка” Тимочке дивизије. Био је изгледа једини санитарски официр који је одликован Карађорђевоом звездом са мачевима 4. реда. Његови синови су гардијски капетани Владета и Вељко Петровић и др Војин Петровић.

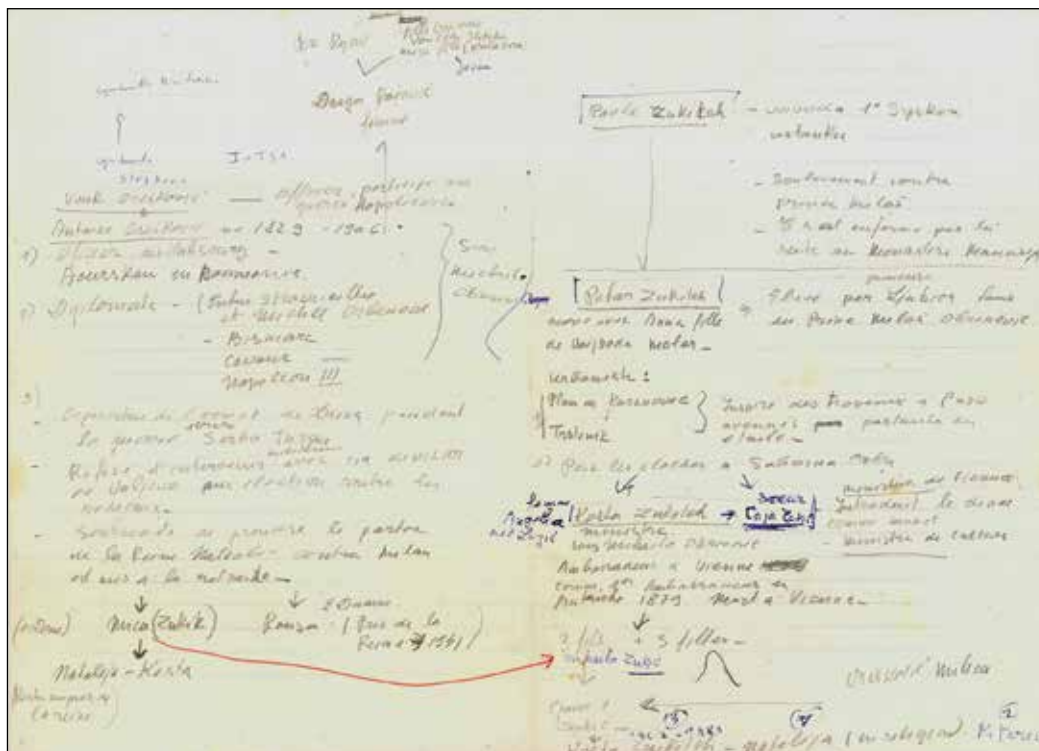
Хајдук Вељков син Радивоје Рака и његово потомство представљају пример покушаја да се задржи већи земљишни посед и организује већа економија. Примера тих покушаја, понекад и веома успешних, има и у другим родословима, што је посебна тема која захтева засебну студију.¹²⁷ Праунук Раке, Хајдук Вељковог сина је мајор Владимир С. Хајдук-Вељковић (1892–1939), одликован Карађорђевоом звездом са мачевима 4. реда. Имао је зграду поред Народног позоришта у Доситејевој улици у Београду. Убијен је у Скопљу док је био на дужности бана Вардарске бановине.¹²⁸

Родослов Хаџића, Николајевића, Цукића, Петронијевића, Пироћанаца састављен је на основу родослова написаног делимично на француском језику, који је у власништву породице Вељковић и белешки о разговорима са госпођом Катарином Вељковић. Стриц војводе Петра Николајевића Молера био је Хаџи Рувим (1752–1804), архимандрит манастира Боговађе, који је убијен у Сечи кнезова. Кћерка војводе Сокоске нахије Петра Николајевића Молера (1775–1816), Ана, удала се за сина војводе Жупске кнежине Крушевачке нахије Павла Цукића, пуковника Петра Лазаревића Цукића (1795–1849), крушевачког окружног начелника. Њихов син је др Константин Коста Цукић, министар финансија и посланик у Бечу. Његова сестра Јелисавета била је удата за др Милана Петронијевића, в. д. председника владе, краљевског посланика, сина Аврама Петронијевића, кнежевског намесника, кнежевског представника и попечитеља иностраних дела. Њихов син, др Милош М. Петронијевић

¹²⁶ Велибор Б. Савић, [приредио], *Карађорђе: документи* 3, 1813–1817, Дечје новине, Горњи Милановац 1988, бр. 986, стр. 1389.

¹²⁷ Вид. Нинослав Станојловић, „Кнез Милоје Тодоровић (1762–1832) и његови потомци”, *Корени*, 2 (2004), стр. 1–9 (http://www.arhivja.org.rs/images/knez_miloje.pdf приступ. 8. фебруар 2020); Љубица Здравковић, Бранислав Цветковић, „Кнез Милоје Теодоровић и његова заоставштина” (http://www.arhivja.org.rs/images/knez_miloje_2.pdf приступ. 8. фебруара 2020).

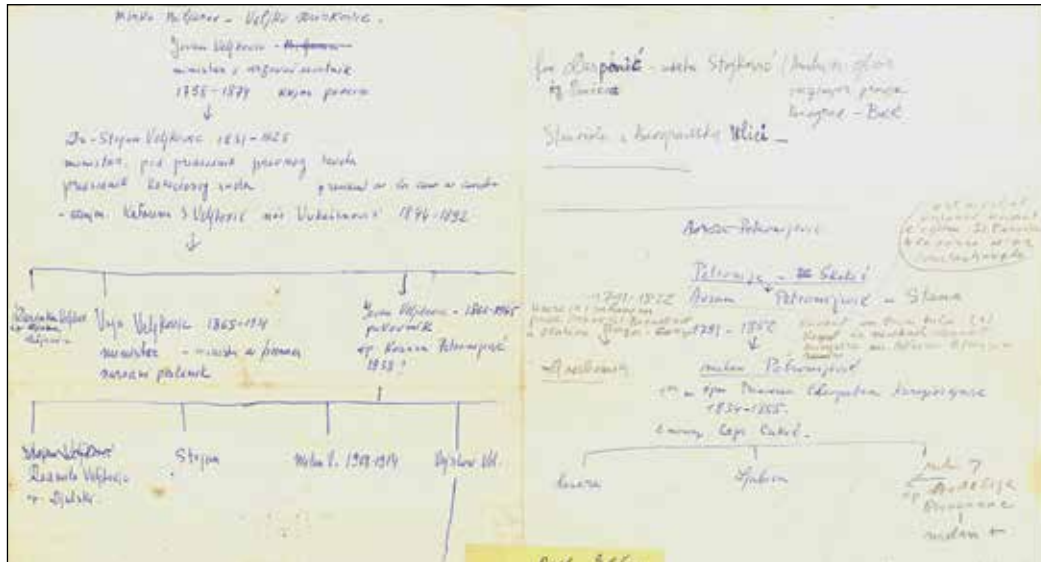
¹²⁸ Изгледа да није било посебних политичких мотива. Убио га је један бивши чиновник.

Родослов потомака војводе Павла Цукића и војводе Вулета Илића Коларца, састављен у Француској у емиграцији (гђа Катарина Вељковић и г. Коста Цукић), вл. породице Вељковић

(1859–1929), лични секретар краља Александра Обреновића, био је ожењен кћерком Милана Пироћанца, председника владе, једна кћерка удата за Павла Маринковића, министра просвете, а друга за пуковника Јована Вељковића, сина министра правде професора др Стојана Вељковића. Вељковићи воде порекло од параћинског кнеза Вељка Миљковића и његовог сина пуковника Јована Вељковића (1798–1874), параћинског капетана, војног комесара, попечитеља правде, члана Савета. Пошто је пуковник Јован Вељковић био ожењен Косаром Петронијевић, Вељковићи су потомци војводе Павла Цукића и Аврама Петронијевића. Породица Вељковић, између осталог, чува и један дневник Косаре Петронијевић, који је водила као девојка у Русији, где је њен отац Милан Петронијевић био посланик. Осим о свакодневном животу у близини императорског двора, дневник сведочи о друштвеним односима у српском друштву тог времена (нпр. приликом државне посете Јована Ристића са супругом). Вељковићи чувају и другу драгоцену архивску грађу и фотодокументацију, као и портрете чланова своје породице.¹²⁹

¹²⁹ Кућа породице Вељковић, Бирчанинова 21, Београд.

Родослов Вељковића састављен у Француској у емиграцији,
вл. породице Вељковић

Млађи брат пуковника Јована Вељковића, попечитеља и саветника је Антоније Вељковић, члан суда Округа ресавског, деда Симе Лозанића, председника Српске краљевске академије и министра иностраних дела, краљевског посланика, који је био ожењен Станком, праукумом господара Томе Вучића Перишића. Њихова унука Станка била је удата за Патрика Мејтленда, ерла од Лодердејла (Patrick Matiland 17th Earl of Lauderdale). Њихово прво дете, данашњи ерл од Лодердејла рођен је у Београду 1937. године. Станкина мајка, Олга (кћерка генерала Саве Грујића), удата за професора др Миливоја Лозанића, била је дворска дама. Једна сестра Миливоја Лозанића, Ана, била је удата за др Војислава Маринковића (1876–1935) председника владе, брата министра Павла Маринковића и сина министра Димитрија Маринковића, а друга, Јелена (1879–1935) за познатог добротвора Фротингама (John Frothingham).

Хаџи Рувим, архимандрит манастира Боговађе (1752–1804) био је пре монаштва (до 1783) свештеник, о. Рафаило. Његов син о. Јован Р. Хаџић (1777–1830) парох у Бабиној Луци и Ваљеу (од 1810), био је старатељ деце војводе Петра Николајевића. Није имао деце и усвојио је Јована Кујунџића, сина Симе Кујунџића.¹³⁰ Јован Кујунџић, велепоседник и рентнијер у Београду, имао је

¹³⁰ Велибор Б. Савић, *Војвода Пејтар Николајевић Молер*, В. Савић, 2006; Владимир Кривошијев, „Памјатник Јована Хаџића, сина Хаџи Рувима Нешковића и поочима Јована Кујунџића”, *Највииси и зайиси* 3 (2017), стр. 29–32.

кћерку Јелену (1845–1908) удату за Стојана Новаковића, професора, историчара, председника владе, председника Српске краљевске академије, краљевског посланика. Друга кћерка Јована Кујунџића, Неранца, била је удата за генерала Владимира Угричића, а трећа, Анка за Димитрија Ј. Балаитског (1822–1880), члана Друштва српске словесности, кнежевог посланика. Кћерке Димитрија и Анке Балаитски су Милева Николић, дворска дама, Љубица удата за артиљеријског пуковника Чедомиља Марковића, Јелена удата за санитетског генерала Чедомира Ђурђевића и Ангелина удата за Косту Сарића.¹³¹ Синови Јована Кујунџића (из различитих бракова) били су Милан Кујунџић Абердар (1842–1893), професор филозофије на Великој школи, редовни члан Српске краљевске академије и знатно млађи др Војислав Кујунџић (1872–1946), лекар: „Његов отац се женио три-четири пута, те је из тих бракова имао много деце, па и деце међу којима је разлика у годинама била огромна. Воја Кујунџић му је био, ваљда, најмлађе дете, и зато је био можда тридесетак година млађи од свога брата Милана Кујунџића Абердара, и много млађи од своје сестре Јелене, супруге Стојана Новаковића. Абердар је био филозоф, члан Академије, песник, министар, и ватрени играч на дворским баловима краљице Наталије, веома леп и кочоперан човек, чувен по своме дендизму (и разним подвизима који су га физички и душевно сломили и одвели пре времена у смрт), а Воја Кујунџић је био само скроман лекар”.¹³²

Дело Илије Гарашанина као државника и политичара добро је познато. Његова личност се најбоље може видети, како указује Слободан Јовановић, из преписке: „Судећи по његовим писмима, то је био човек трезвен, разложен, с великом моћи суђења, у стању да ствари посматра не с личног и партијског, него с државног гледишта: неки пут из њега је говорио чист државни разлог, хладан, бестрасан, неумитан, као из каквог старог сенатора млетачког. Његова слаба страна био је његов понос. Кад га ту дирну, кад његову ’чест’ увреде, био је у стању да све друго заборави, и да се носи са својим противником до његове или до своје истраге. Онда се код њега јављало оно што су његови познаници звали ’гарашански инат’. [...] То је био заражен политичар, кога се осим политике ништа друго није тицало. Своје приватне ствари био је занемарио, и поред свега тога што је могао бити имућан, заплео се у дугове. Могао је бескрајно дуго да седи у канцеларији и био неисцрпан у политичким разговорима”.¹³³

Родослов породице Гарашанин показује њихову дубоку укорененост, родбинску повезаност са војводом Арсенијем Ломом, кнезом Момиром Протићем и његовим сином војводом Ивом Момировићем, и Капетан

¹³¹ Родослов Марковића, вл. породице Марковић.

¹³² Милан Јовановић Стоимировић, *Силуете старог Београда*. Треће допуњено издање, избор и предговор Божидар Ковачевић, Просвета, Београд 2008.

¹³³ Слободан Јовановић, *Уставобраници и њихова влада*, СД III, стр. 194.

Мишом Анастасијевићем, с друге стране. Према старом предању пореклом су Бошковићи из Бјелопавлића. Академик Милутин В. Гарашанин је претпостављао да су Гарашаи добили име по брду Гарач у Бјелопавлићима. Породица Гарашанин је у сродству са Данићима и Жујовићима. Син Илије Гарашанина, председника владе, академик и пуковник Милутин Гарашанин био је такође председник владе: „Од великога господина имао је спољашњи изглед који није био обичан, и породични понос, који је био преосетљив. Лично широкогруд, он је опраштао радикалима своје избеглиштво [од 1889], али Ристићу, који је хтео помрачити славу његова оца, памтио је до гроба. Политику је водио с више страсти него уверења, и с више ината него страсти. Да ли ће победити или бити побеђен, није много бринуо, јер, и побеђен, један Гарашанин остајао је Гарашанин”¹³⁴

Каква су лична и породична гледишта и осећања не може се једноставно сазнати. Писма најбоље сведоче о схватањима појединих генерација. Писмо које је свом старијем рођаку Радоју Радојловићу упутио пешадијски поручник Војислав М. Гарашанин, син и унук председника владе Србије (Милутина и Илије Гарашанина), представља драгоценост сведочанства личних и заједничких мисли и осећања својствених нараштају и свету којем је припадао: „На Петровдан, прикачен је орден Карађорђевог звезде са мачевима на копље наше пуковске заставе. Ту је висио Таковски са мачевима, којим је пук одликован 1885. године. Тренутак је био свечан и јак. Његов сјај је обасјао за један тренутак све тегобе, све подвиге, све гробове које је наш пук савладао, извршио и посејао у натчовечанском напору два победна рата. За тај тренутак пали су награда и благослов будућности и отаџбине на све оно што је урађено и изгубљено за њих. Угледао сам где пролећу муњевито пред очима нашим сва дела од првих пушака код Карадника 6. октобра 1912. године, све жртве од првих бушених груди код Бујановца, па до последњег ропца код Штипа и Кочана; сва моја лична дела од првог дана српске мобилизације па све до одбране Ђаковице. Чинило ми се да нам се сваком посебице и свима скупа исплаћују труд, пажња, губитак, брига, и да се црвеном траком високог одликовања, сва проливена крв диже и освећује до степена божанског венца којим се увија копље заставе, то знамење отаџбине, како би тај венац служио за пример и полет будућим покољењима. А можеш мислити како сам се гордо осећао кад сам се сетио да је црвена трака наше пуковске тековине упила неколико капи моје крви – и та помисао ме је учинила бескрајно срећним и задовољним, утолико пре што сам осећао као жеђ да још више, још потпуније за свој пук дам. Можеш ли замислити какав је изгледао парадни марш после тога? Корак је тресао земљу, прса истурена напред, пуна надахнућа да прсну, погледи горди, а главе високо, а звекет, при кретању, два ратна одликовања са мачевима као да је хтео сваком рећи:

¹³⁴ Слободан Јовановић, „Павле Маринковић”, СД XI, стр. 274.

”То је тај пук, који је храбар и достојанствен у славним данима победе као и у суморним тренуцима пораза.” Чланак из 1928. године завршава се следећим речима: „Исто тако ’с гордим погледом, а високом главом’, као што је ишао парадним маршем, Војислав М. Гарашанин ушао је и у смрт, усред бојне ватре.” Војислав Гарашанин је рођен у Паризу, где је завршио основну и средњу школу. Као питомац Војне академије и потом потпоручник учествовао је у Првом и у Другом балканском рату, у којем је и рањен. Одликован је „Обилићевом” сребрном и златном медаљом за храброст. У Церској бици, иако два пута рањен, остао је на положају Иверак, где је и погинуо.¹³⁵ Његов брат, Владимир Гарашанин, „добар резервни официр и отмен човек, који је по кући носио један шињел изрешетан на Куманову, [...] био је жива политичка историја за стогодишњи период од 1842. до 1941. Негде пре 1930. он је покушао да оживи ’чисту’ напредњачку странку, али у томе није успео. Умро је као вечити напредњачки ’дофен’, готов да с гарашанским хумором говори о томе без мржње и без горчине, филозоф и добричина, савршено поштен и отмен – прави Гарашанин”.¹³⁶

Родослов Поповића, односно Арсенијевића (породице Лазара Арсенијевића Баталаке) састављен је на основу родослова, породичне архиве и података добијених од др Мирјане Чанић Радојловић (унуке армијског генерала Стевана Хаџића, ожењеног Јелисаветом, кћерком пуковника Александра Симоновића, праукумом Лазара Арсенијевића),¹³⁷ објављене архивске грађе,¹³⁸ и раније написаних биографија.¹³⁹

Спасићи су били разграната породица, али није сасвим јасно да ли су сви Спасићи из Смедерева иста породица, како их представља Милан Јовановић Стоимировић: „Татар Јованча Спасић, полковник и кавалер Ордена нишанифтихара, сарадник и повереник кнеза Милоша, био је ако не родоначелник

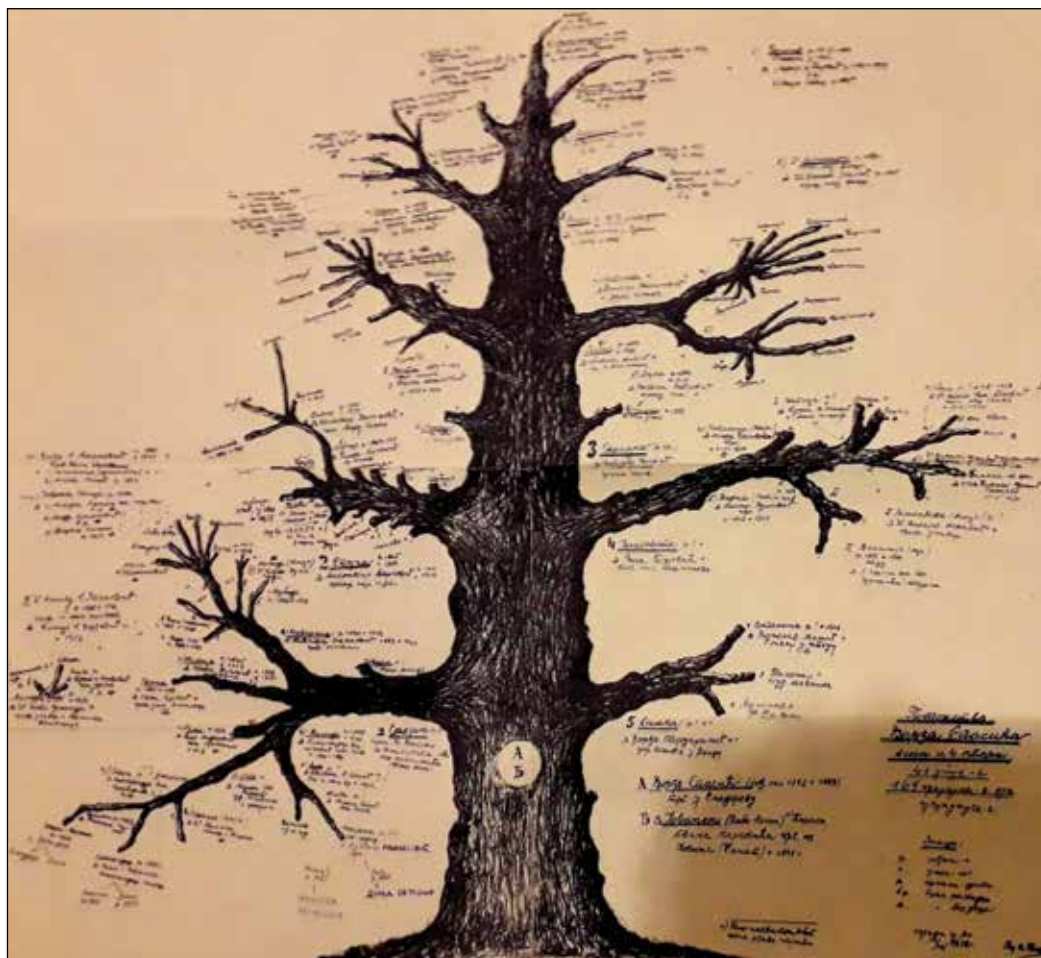
¹³⁵ *Политика* (26. јун 1928), стр. 7.

¹³⁶ Милан Јовановић Стоимировић, „Гарашани”, *Силуете старој Београда*. Треће допуњено издање, избор и предговор Божидар Ковачевић, Просвета, Београд 2008, стр. 291.

¹³⁷ Архива породице Радојловић и Чанић (АПР), Родослов потомства Лазара Арсенијевића (графички приказан); Родослов Спасића (цртан, гране); Родослов Спасића (писан, допунe), 4 стр; Родослов Спасића (графички са прецртаним деловима); Родослов Симоновића; Родослов Симоновића (с подацима о брату Платона Симоновића); Родослов Симоновића (старији); Родослов Хаџића и Николајевића, 2 стр; Родослов Николе Величковића ожењеног Маријом Гарашанин и Љубице Величковић удате за Тому Цинцар-Јанковића; Милан Јовановић Стоимировић, „Породица Марић” (рукопис).

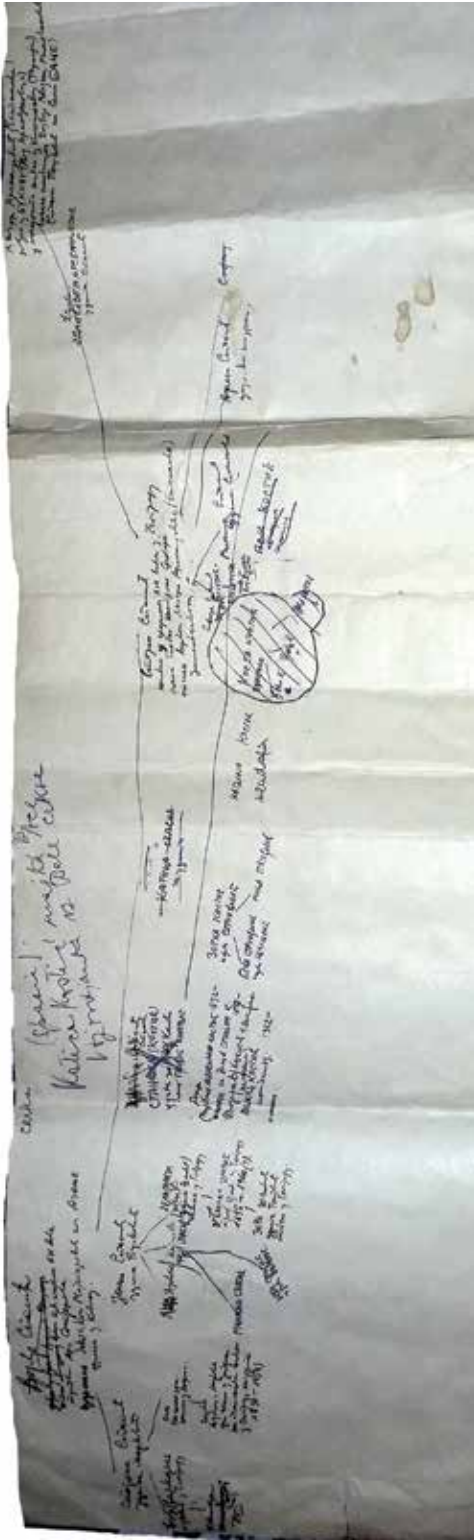
¹³⁸ Радомир Ј. Поповић, „Аутобиографска скица Лазара Арсенијевића Баталаке”, *Мешовића праћа (Miscellanea)* 23 (2004), стр. 63–88.

¹³⁹ Лазар Арсенијевић Баталака, *Историја српској устанка I*, Издање Баталакиног фонда, Штампарија Краљевине Србије, Београд 1898.

Родослов Спасића 1, Архива породице Радојловић

свих некада знаменитих Спасића, а оно свакако најистакнутији члан једне многобројне смедеревске породице која је носила то име и која је имала више грана, од којих су све избациле по неку чувену и занимљиву личност [...]. Од тих Спасића је био и чувени економист Алекса Спасић, напредњачки министар и један од оснивача Народне банке, који је био командантни ортак трговачко-гвожђарске куће Рашић и Спасић. [...] Али је Алекса Спасић био и стендаловски тип, који је тајно, без изјаве љубави тридесетак година волео Капетан Мишину кћерку Ружу, удату за грофа [...] Чарнојевића, а ту своју љубав је одао тек кад је гроф умро, те онда се њоме и оженио, купио вилу на Брионима и тамо живео до њене смрти, а кад је умрла, сахранио је уз Чарнојевиће и вратио се да живи у Београду, у оној кући у Кнез Михаиловој улици где је сад енглеска читаоница и која је, са њених седамнаест прозора, била у своје време права палата. Ту је, читајући Гетеа, Расина и Шекспира, дочекао дубоку

Родослов Спасића 2, Архива породице Радојловић

старост, окружен сестричинама које су биле поудаване за Терзибаше, пуковника Блазнавца, председника владе Мишу Вујића, Владу Гарашанина, генерала Зечевића и тако даље [...] Исто је тако био интересан један од Спасића [Стојан Ђ. Спасић, чл. Гл. контроле] који је био ожењен кћерју Бата Лаке, велике политичке личности и познатог мемоариста, који је био ђак Доситејеве Велике школе. Тај Спасић имао је три кћери удате за три чувена официра – једна за [пуковника] Косту Бучовића (таста Јована Жујовића), друга за [пуковника] Нићифора Јовановића Велеслију (оца министра и ратног хероја др Буда [Миливоја] Јовановића), а трећа за [пуковника] А.[лександра] Симоновића, коморника краљице Наталије, који је био син Платона Симоновића, Србина из Срема,¹⁴⁰ професора универзитета у Русији, а затим реформатора школства у Србији. Тај Спасић је по својој мајци, Баба Дочи, био род са Мајсторовићима из Азање, који су били једна левитско-поповска фамилија [...]”¹⁴¹

¹⁴⁰ АПР, Родослов Симоновића. Према родослову Симоновићи су отишли у Русију у време Велике сеобе. Платон Симоновић је био ожењен Маријом Степанов из Кијева.

¹⁴¹ Милан Јовановић Стоимировић, „Воја Спасић” [текст из заоставштине], *Силуете старој Београда*. Треће допуњено издање, избор и предговор Божидар Ковачевић, Просвета, Београд 2008, стр. 636–641; Небојша Јовановић, *Политички венац града Смедерева и његове околине у XIX и XX веку*, Гимназија, Смедерево, децембар 2002.

Лазар Арсенијевић Баталака (1793–1869) члан Савета (1842), капућехаја у Цариграду (1846–1847), попечитељ просвете и правде, био је син земунског варошанина Арсенија Антонијевића и братанац чувеног протојереја Атанасија Антонијевића (о. 1734–1804) који је благословио Карађорђа и збор у Орашцу 1804. године. Јелисавета Спасић, кћерка Лазара Арсенијевића и Стане Тошковић (или Томковић),¹⁴² имала је три кћерке. Дана Жујовић, рођ. Бучовић, супруга Јована Жујовића, председника Српске краљевске академије, била је дворска дама. Емилија Симоновић, сестра пуковника Александра Симоновића била је удата за генерала Милојка Лешјанина (1830–1896), министра војног и начелника Генералштаба. Пуковник Симоновић имао је три кћерке. Ружа је била удата за коњичког пуковника Драгомира Андоновића, Јелисавета Ела (дворска дама) за армијског генерала Стевана Хаџића, министра војске и морнарице (син коњичког пуковника Светозара Хаџића и Милеве, кћерке Константина Германа)¹⁴³ и трећа, Олга за војног пуковника Милана Ристића, сина краљевског намесника Јована Ристића (Хаџи-Томини). Сестра генерала Стевана Хаџића била је удата за др Демостена Николајевића. Син пуковника Нић[к]ифора Јовановића, др Миливоје Н. Јовановић (1869–1942), докторирао је филозофију у Лајпцигу. Као резервни официр тешко је рањен на Мачковом камену (изгубио је око и ампутирана му је нога). Био је министар трговине и индустрије, односно социјалне политике (1921). Оженио се кћерком Ђорђа Ђорђевића, чијом сестром од стрица је био ожењен Александар Белић, председник Српске краљевске академије. Јовановићева сестра Милица била је удата за др Косту Куманудија (1862–1923) професора Правног факултета, министра и градоначелника Београда.

Родослов Стојићевића, потомака војводе Милоша Поцераца (1776–1811), састављен је на основу докумената и забележака о разговорима са проф. др Снежаном Бојовић. Подаци су добијени и од др Љубе Билића. Војвода Милош Поцерац имао је два сина, Луку и Ђорђа, чији је унук (син Милана Ђ. Стојићевића, окружног начелника), пешадијски потпоручник Ђорђе Стојићевић (11. класа Војне академије), погинуо у српско-турском рату 18. [30] јануара 1878. код Врања.¹⁴⁴ Син војводе Милоша Поцераца, Лука, имао је сина Глигорија Глишу, који је био ожењен Милком Лекић, чија сестричина је Персида Миленковић (1857–1943), велика добротворка. Њене задужбине

¹⁴² Била је у сродству са породицом војводе Младена Миловановића. Није извесно да је била синовица (АПР, Родослов Симоновића, старији), већ изгледа сестричина жене Младена Миловановића. Уп. Радомир Ј. Поповић, „Аутобиографска скица Лазара Арсенијевића Баталаке”, *Мешовића праћа (Miscellanea)* 23 (2004), стр. 63–88.

¹⁴³ ВА, Кондуит листа пуковника Светозара Хаџића (дигитализовано).

¹⁴⁴ *Споменица седмдесетипетогодишњице Војне академије 1850–1925*, Штампарска радионица Министарства војске и морнарице, Београд 1925, стр. 172.

су, између осталог, манастир Ваведење и зграда Математичке гимназије у Београду.¹⁴⁵

Један део родослова Ђурића састављен је на основу родослова Ненадовића.¹⁴⁶ О овлашћењима Карађорђевог првог секретара Јанићија Ђурића (одликованог орденом Светог Владимира 2. реда) најбоље сведочи пуномоћје које му је дао 1813. године (као и потврда о дугогодишњој верној секретарској служби): „Дајемо мојему первоверному секретару господину Јанићију Димитријевићу којегга опредељевам и поверавам число војске и у место моје на Дрину пошиљем и подчињене јему чиновнике са овом частију војске какоти Вићентија Петровића, кнеза Марка, капетана Гарашанина и капетана Драгића препоручујем овим да га могу равно како и мене слушати и тамо на Дрини сојединити се [са] командујушчим господином кнезом Симом Марковићем, Луком Лазаревићем, протом Матеј Алексићем, које дајем знати прво чиновникам и војски да би они у сваком случају и у баталијама и у свему признавали господара Јанићија Димитријевића како и самога мене, јер ја јего на место моје шаљем, и који би се јему противио онај ће се самому мени противити и таковаго да он има власт казнити за сваку погрешку и преступленије [...]”¹⁴⁷ Касније се о Јанићију Ђурићу писало онако како се данас пише о шефовима кабинета: „Ђурић је увек имао утицаја на Карађорђа. Ком је он рекао да живи није требало да се боји Ђорђева пиштоља, а ком је рекао да мре – није му помогло ни небо ни земља!”¹⁴⁸ Други део родослова састављен је на основу података које су записали Милан Ђ. Милићевић и Константин Ненадовић, читуља из *Српских новина* и објављених података о др Милици Ђурић Топаловић (1893–1972),

¹⁴⁵ Тестамент Персиде Миленковић, Београд, 1. јун 1943, Срески суд за град Београд, О. бр. 132/43, вл. проф. др Снежане Бојовић.

¹⁴⁶ Вид. податке о др Милици Ђурић Топаловић (1893–1972) у: Марко Милуновић, Ђорђе Радовановић, *Из животоа др Живка Тојаловића. Прилози за биографију*, Stockholm 1988, стр. 56–67. У тексту, међутим, има очитих грешака. У покушају да допуним родослове које сам имао, део родослова сам поставио на Википедију (2008/9) у нади да ће потомци појединих породица написати допуне родослова. До тога је долазило веома ретко, углавном су подаци мењани сасвим произвољно од случајних сарадника на пројекту Википедије.

¹⁴⁷ „Топола, 10. [22] јула 1813, Карађорђево пуномоћје издато Јанићију Димитријевићу да са војском иде на Дрину уместо њега, са заповешћу да га све старешине слушају као и самога Карађорђа”, у: Велибор Б. Савић, [приредио], *Карађорђе: документи* 3, 1813–1817, Дечје новине, Горњи Милановац 1988, бр. 921, стр. 1286. Вид. и Јанићије Ђурић, „Копија историје сербске” [Србска повестница Карађорђевог времена, *Гласник Друштва српске словесности*, 4, 4 (1852), стр. 75–150], у: *Казивања очевидца и учесника о Првом српском устанку*, Етос, Београд 2004.

¹⁴⁸ Милан Ђ. Милићевић, „Ђурић Јанићије”, *Поменик знаменитих људи у српској народа новијега доба*, Књига Чупићеве задужбине 27, Београд 1888, стр. 158–159.

прауници Јанићија Ђурића, члана Савета и председника Апелационог суда, и Стефана Стефановића Тенке, председника Савета.¹⁴⁹

Родослов Узун-Мирковића, потомака бимбаше Узун Мирка Апостоловића (1782–1868), који је 1806. године савладао стражу и отворио београдску Сава-капију Карађорђевој војсци, састављен је на основу података добијених од инжењера Љубомира Узун-Мирковића. Узун Мирко је касније живео у Београду, у кући коју му је дао кнез Александар Карађорђевић, у данашњој Вишњићевој улици. Његов син је пуковник Љубомор Узун-Мирковић, а унук дивизијски генерал Драгољуб Узун-Мирковић (1875–1941).

Родослов породица Теодора Хербеза, госпође Јеленке и Јеврема Грујића састављен је на основу података добијених од породица Шећеровић и Намовић (Дом Јеврема Грујића). Госпођа Јеленка (1792–1864) била је „мала госпођа”, за разлику од кнегиње Љубице („велике госпође”): „Њен положај код Милоша учврстио се нарочито када му је марта 1826. године родила сина, који је на крштењу добио име Гаврило. После тога, она је, у ствари, била друга Милошева жена и сваком згодном приликом показивала се јавно уз њега”.¹⁵⁰ Кнез Милош је 1835. године удао Јеленку за Теодора Хербеза, „као мираз дао јој је, поред куће од тврдог материјала, која је врло лепо изгледала, а налазила се на крају Господске (данас Бранкове) улице, према Поп Лукиној, још и 12.000 гроша, а за друге трошкове издао је 38.000 гроша”.¹⁵¹ Теодор Хербез (1790–1866), полковник, члан Савета, попечитељ финансија и кавалер Ордена Светог Станислава 4. реда, био је раније руски чиновник. Теодор Хербез и госпођа Јеленка усвојили су Јеленкину сестричину Јелену Јовановић родом из Панчева (отац је погинуо у борбама 1848), коју су удали за Јеврема Грујића (1826–1895), вођу либерала, министра унутрашњих дела, министра правде, секретара Светоандрејске скупштине (када се кнез Милош вратио на престо).¹⁵² Често су живели у иностранству, пошто је Грујић био посланик у Цариграду, Лондону и Паризу. Њихов син је др Славко Ј. Грујић (1871–1937), дипломата, краљевски посланик у Берну, Вашингтону и Лондону, маршал двора, одликован у Енглеској орденом (командирског ранга) витеза Британске империје

¹⁴⁹ Марко Милуновић, Ђорђе Радовановић, *Из животоа др Живка Тојаловића. Прилози за биографију*, Stockholm 1988, стр. 57.

¹⁵⁰ Милан Јовановић Стоимировић, „Јеленка – мала госпођа” [текст из заоставштине], *Силуете старог Београда*. Треће допуњено издање, избор и предговор Божидар Ковачевић, Просвета, Београд 2008, стр. 627.

¹⁵¹ Исто, стр. 629.

¹⁵² Јеврем Грујић, *Животојис Јеврема Грујића*, приредила Зорица Петровић, Народни музеј, Аранђеловац 2009.

(Knight Commander, КВЕ).¹⁵³ Једна сестричина, Милица, била је удата за др Драгутина К. Протића (Баба-Стакића), гувернера Народне банке, сина генерала Косте Протића, краљевског намесника, а друга за др Милана Ђ. Милојевића (1875–1969), дипломату, краљевског посланика.

Део родослова Вучића-Перишића, односно Христића, састављен на основу података добијених од господина Милоша Христића из Париза. Господар Тома Вучић Перишић (1788–1859) био је кнежевски намесник (1840), члан Савета, кнез грузански (1832). Позната је његова значајна улога у политици Србије XIX века. Његов брат од стрица је митрополит Мелентије (од чијег рођеног брата води порекло мајка Милана Стојадиновића). Господар Вучић имао је синове Стевана, среског начелника, ожењеног кћерком Стевана Добрњца, брата војводе Петра Добрњца и Илију, окружног казначеја, ожењеног Томанијом Леонтић, која је била у сродству са Бели-Марковићима и Рекалићима.¹⁵⁴ Кћерка Станка била је удата за Стерију Пачуа, београдског трговца цинцарског порекла, а Анка за Стефана Хаџи-Јовановића, управника Београда, чија је кћерка Јулијана имала дванаесторо деце са Николом Христићем (1818–1911), председником владе и дугогодишњим министром унутрашњих дела.¹⁵⁵

Родослов Жујовића састављен је на основу родослова које је објавила госпођа Теодора Жујовић, као и података које ми је доставила.¹⁵⁶ Осим родослова Жујовића објавила је и родослове својих предака и рођака Данића и Аћимовића. Пуковник Младен Жујовић (1810–1894), ађутант кнеза, начелник Рудничког округа, начелник Главне војне управе, био је ожењен Јеленом, кћерком Ристе Данића, председника Београдске општине и унуком оборкнеза Моравске кнежине Пожаревачке нахије Момира Протића. Друга Данићева кћерка, Софија, била је удата за пуковника Илију Гарашанина. Син пуковника Младена Жујовића је Јован Жујовић, геолог, професор, председник Српске краљевске академије, министар иностраних дела. Други син, др Јеврем Жујовић, лекар, отац је др Ђорђа Жујовића, професора Медицинског факултета, др Милана Жујовића, професора и декана Правног факултета и пешадијског потпуковника др Младена Жујовића, члана Српског културног

¹⁵³ Британски држављани који су добили овај орден имали су право да користе хоноратив испред имена (Sir).

¹⁵⁴ Родослов потомака Леонтића (по женским линијама) чува се код породице Рекалић.

¹⁵⁵ Никола Христић, *Мемоари 1840–1862*, приредио Витомир Христић, Просвета, Београд 2006.

¹⁵⁶ Ђорђе Ј. Жујовић, *Успомене из дејинствва* [са родословима], приредила Теодора [Гордана] Жујовић, Београд 1997; Младен Ј. Жујовић, *Зборник докумената из заоставшине Младена Ј. Жујовића*, приредила Теодора Жујовић, Интерклима-графика, Врњачка Бања 2004.

клуба, адвоката, члана Извршног одбора Централног националног комитета на Равној гори.¹⁵⁷

Родослов Баба-Дудића састављен је на основу родослова који је урадила госпођа Даница Перић,¹⁵⁸ као и података добијених од појединих чланова породице. Родослов Баба-Дудића се дели на три основна дела, Баба Дудино директно потомство, потомке њене сестре Стојанке (Бели-Марковићи) и потомке њеног брата Цветка Карабиберовића.¹⁵⁹ Баба Дуда се звала Ђурђија (1800–1882), рођена је у Липљану као најстарије дете Живка Карабибера, трговца, и мајке Јелене. Турци су убили родитеље и Ђурђију ранили сабљом по глави (ожиљак је носила целог живота). Ђурђија је, међутим, успела да са млађим братом и сестром стигне у Београд 1809. године: „У Београду су децу прихватили и очували, вероватно, људи који су их и довели са збогом. Иако и сама дете, Ђурђија је морала да се стара о свом млађем брату Цветку и сестри Стојанки”.¹⁶⁰ Ђурђија је била удата за Ристу Јовановића, председника Београдске општине. Њихов син Панта Јовановић био је министар финансија (таст коњичког бригадног генерала Живојина Бабића). Кћерка Станка мајка је генерала Бранка Јовановића (1868–1921), ађутанта краља и министра војске и морнарице. Друга кћерка, Катарина, мајка је Јована Авакумовића (1841–1928), председника владе, министра иностраних дела, редовног члана Српске краљевске академије, чији зет је био Алимпије Васиљевић (1831–1911), министар просвете, професор Велике школе, редовни члан Српског ученог друштва, краљевски посланик у Санкт Петербургу, а сестрић професор др Драгиша Мијушковић, професор и декан Правног факултета у Београду. Баба-Дудина кћерка Савка имала је сина професора др Николу Стаменковића, који се оженио Даницом, кћерком Радивоја Милојковића, министра унутрашњих дела, члана породице Хаџи-Томини.

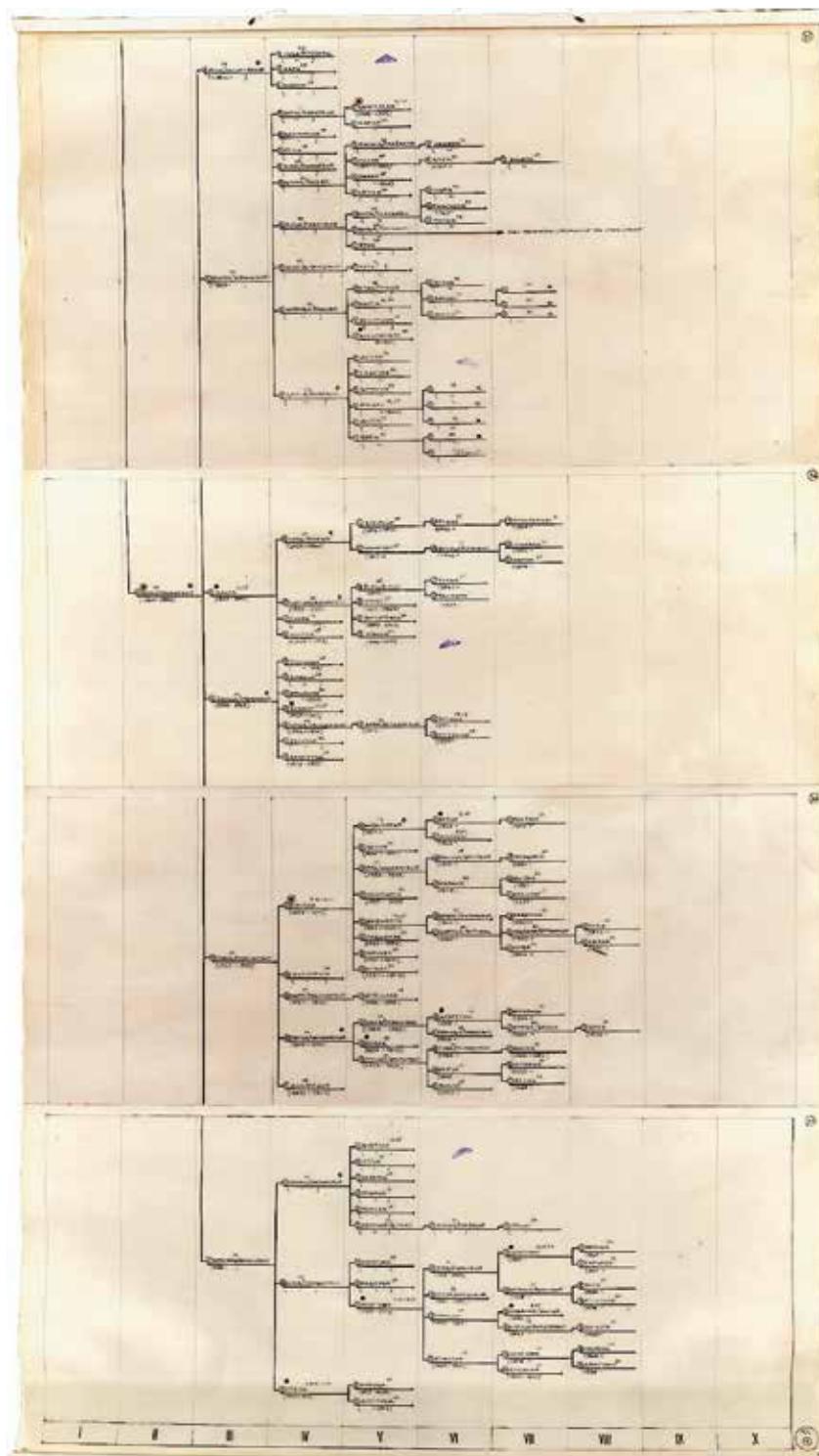
У спису Данице Перић забележена је једна анегдота из времена када је Баба Дудин муж Риста Јовановић био председник Београдске општине: „Кнез Милош наредио Ристи да за Ускрс зазвоне звона на Саборној цркви. Турски паша поручи Ристи да звона не смеју да звоне иначе ће му смаћи главу. Риста то рече кнезу Милошу, а овај му одговори: ’Не знам да ли ће паша да ти узме главу ако звона зазвоне, али да ћу ти је ја сигурно узети ако звона не зазвоне то да знаш’. Риста се нашао на муци, ноћу није спавао и пожалио се својој жени Ђурђији. Ђурђија га је као права кћи Карабибера, мудро посаветовала:

¹⁵⁷ Милан и Младен Жујовић су рехабилитовани 2008. године.

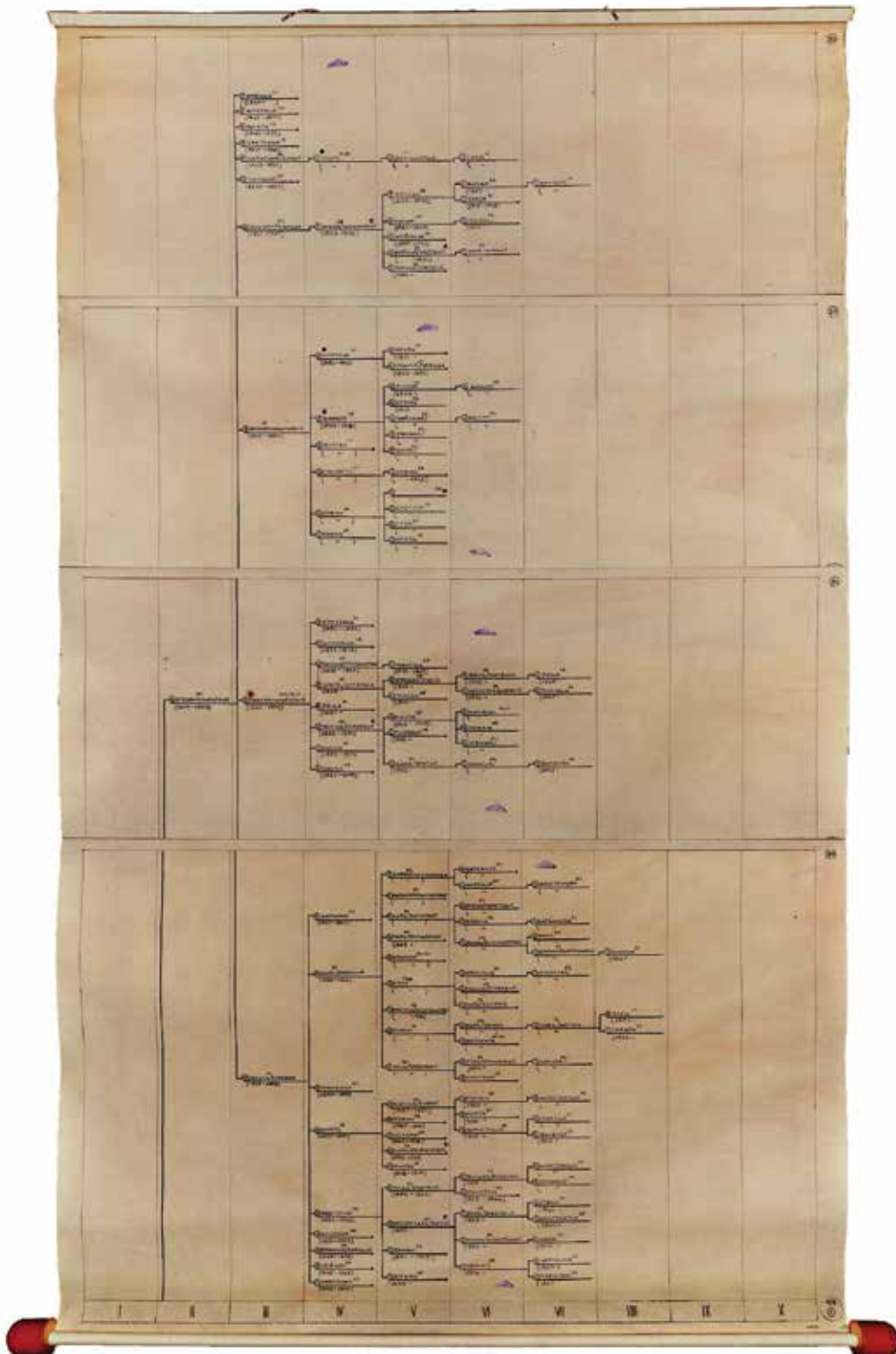
¹⁵⁸ Остале збирке, 1946, 03, К–2, 1, 5, Даница Перић, Монографија породице Карабибер, са три генеалогске мапе Карабиберовића, Београд 1974.

¹⁵⁹ Исто. Иако се у списку генеалогских мапа наводи стабло Карабиберовића, уместо њега налази се родослов Перића.

¹⁶⁰ Исто, стр. 6.

Родослов Баба-Дудића 1, Историјски архив Београда,
Остале збирке, 1946, оз, К-2, 1, 5, Даница Перић, Монографија породице Карабибер,
са три генеалогске мапе Карабиберовића, Београд 1974.

Родослов Баба-Дудића 2, Историјски архив Београда,
Остале збирке, 1946, оз, К-2, 1, 5, Даница Перић, Монографија породице Карабибер,
са три генеалогске мапе Карабиберовића, Београд 1974.

’Ти уради онако како ти је књаз заповедио – нареди да звона звоне, а ако неко треба главу да ти узме нека то буде Турчин а не Србин.’ Риста је послушао Ђурђију – звона су зазвонили али турски паша није смео да му узме главу”.¹⁶¹

Баба-Дудина сестра Стојанка била је удата за Павла Марковића, сина Белог Марка, по коме је породица добила презиме Бели-Марковић. Стојанкин син је генерал Јован Бели-Марковић (1827–1906), краљевски намесник, министар војни, министар унутрашњих дела и министар иностраних дела, сенатор и државни саветник. Други син је Константин Бели-Марковић чији синови су пешадијски бригадни генерал Данило Бели-Марковић (1882–1940) и коњички бригадни генерал Љубомир Бели-Марковић (1885–1948). Стојанкин унук је Павле Денић, министар унутрашњих дела.

Баба-Дудин братанац био је Живко Карабиберовић (1830–1893), председник Београдске општине, банкар, народни посланик и председник Народне скупштине. Његова кћерка Зорка била је удата за дивизијског генерала Милоша Васића, а сестра за Радована Барловца (изговарало се Барловац), чија кћерка Христина се удала за Стевана Поповића, правника, сина Василија Поповића, члана Касационог суда.¹⁶² Позната је изрека коју је цитирао и Милан Јовановић Стоимировић у чланку посвећеном Баба-Дудићима: „Говорило се да ’Обреновићи владају, да Карађорђевићи претендују, а да Баба-Дудићи управљају Србијом’. И заиста мало је било влада пре 1903. у којима није седео неки Баба-Дудић, а било их је и у владама после 1918.”¹⁶³

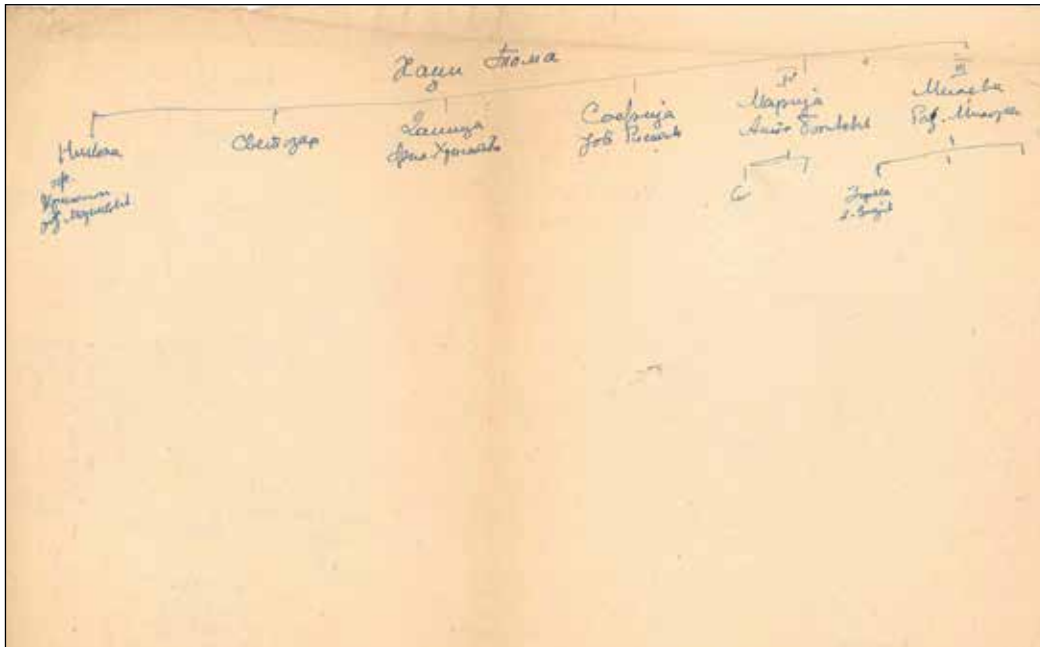
Родослов Хаџи-Томиних састављен је на основу родослова који се чува у Архиву Културног центра – Дом породице Павловић, у Заоставштини Андре Ристића, сестрића Слободана Јовановића. Део родослова Хаџи-Томиних (Ристића) састављен је на основу забележака о разговорима са госпођом Мирјаном Чанић Радојловић, докумената и дописа породице господина Александра Ристића (Београд, 1926) из Јоханезбурга (Јужноафричка Република). Хаџи-Томини су породица синова и зетова Хаџи Томе Опулоса, београдског велетрговца грчког порекла.¹⁶⁴ Синови су му били Никола

¹⁶¹ Исто, стр. 8.

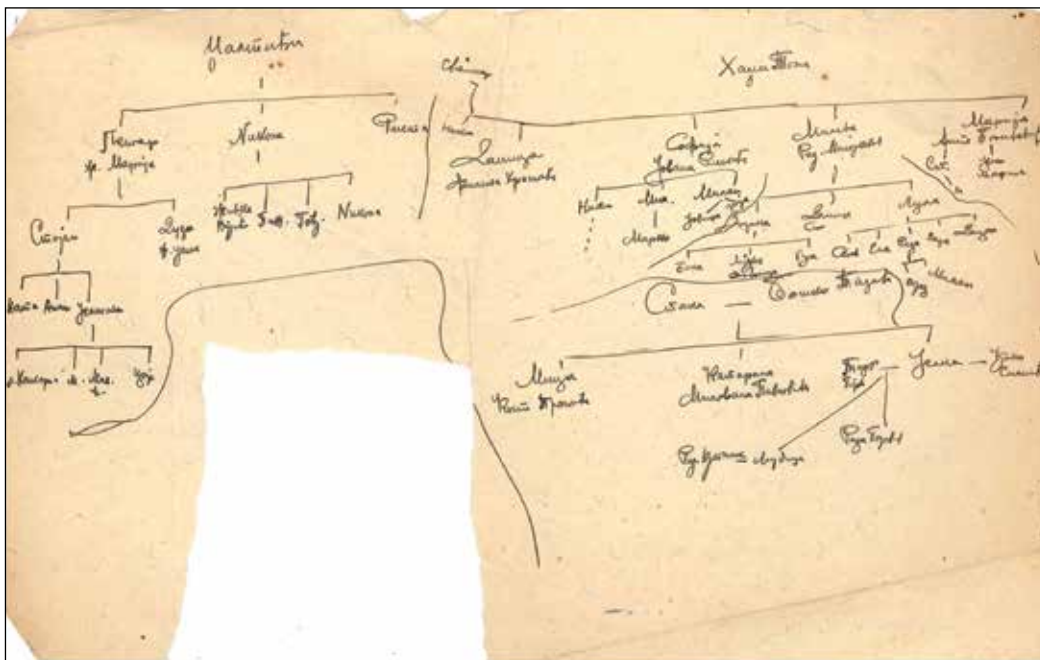
¹⁶² Архива породице Поповић (АПП), Породичне бележнице из XIX века (од око 1850), тестаменти, Извод из матичне књиге рођених Саборне цркве у Београду, за Христину, кћерку Радована Барловца и Јелене Карабиберовић, 12. март 1865. (препис од 20. децембра 1915); Извод из матичне књиге венчаних Цркве Св. великомученика Георгија у Будимпешти, 4. октобар 1890, Стеван Поповић и Христина Барловац.

¹⁶³ Милан Јовановић Стоимировић, „Белимарковићи”, *Силуете старој Београда*. Треће допуњено издање, избор и предговор Божидар Ковачевић, Просвета, Београд 2008, стр. 627.

¹⁶⁴ Душан Поповић, *О Цинцарима*, друго знатно допуњено издање са 30 слика и једном картом, Штампарија Драг. Грегорића, Београд 1937, [упућује на податке добијене од гђе Зорке Влајић], стр. 469.

Основни родослов Хаџи-Томиних,
 Архива Културног центра – Дом породице Павловић, Заоставштина
 Андре Ристића, „Родослови, сачувао А. Ристић”

Родослови Џампића, Хаџи-Томиних и Баба-Стакића,
 Архива Културног центра – Дом породице Павловић, Заоставштина
 Андре Ристића

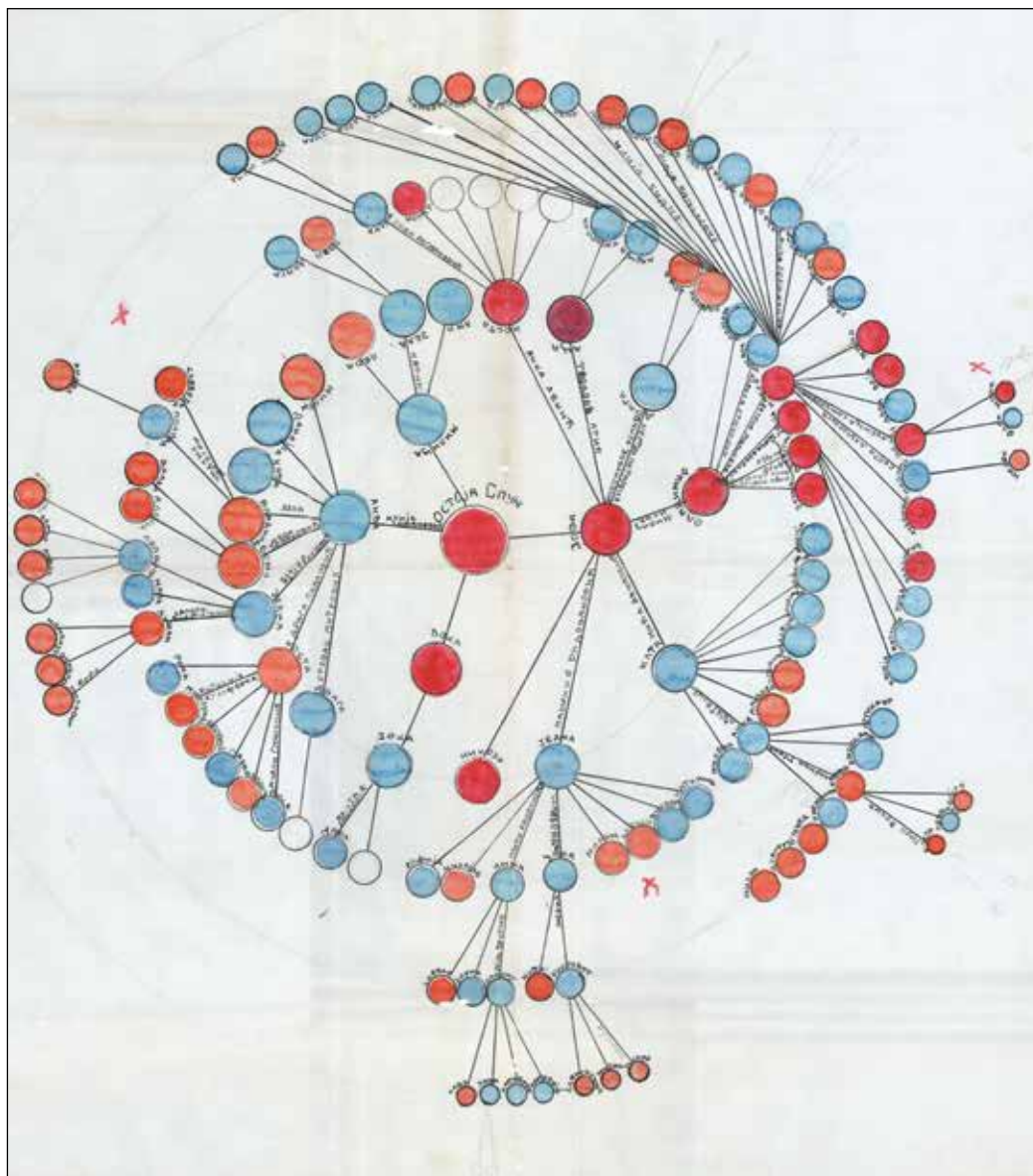
(ожењен Христином Маринковић, тетком Слободана Јовановића) и Светозар, а зетови државници и политичари Јован Ристић, Филип Христић, Радивоје Милојковић и генерал Антоније Богићевић (ујак краља Милана у другом колону). Иако се често говорило о борби између Хаџи-Томиних и Баба-Дудића, Даница, кћерка Радивоја Милојковића, министра унутрашњих дела, била је удата за професора др Николу Стаменковића, председника Београдске општине, који је био Баба Дудин унук.

Родослов Баба-Стакића је састављен на основу разговора за госпођом Зориславом Ферјанчић, Мирјаном Поповић и проф. др Александром Поповићем. Родоначелници су Стака Станковић (1820–1902), која је била у сродству са Обреновићима, вероватно преко Богићевића (одрасла је у кући господара Јеврема у Шапцу) и Бошко Тадић (1793–1852), судија Великог суда, саветник, капетан Среза азбуковачког (вероватно рођак Миливоја Тадића, кнеза ваљевске Подгорине). Бошко Тадић је, као Лазар Арсенијевић Баталака и Вук Стефановић Караџић, похађао Велику школу у Београду (1808–1813). Родослов ваљевских Тадића, као и родослов смедеревских Спасића, не може сасвим поуздано да се реконструше. Није сасвим сигурно да ли је реч о истој породици или о више различитих. Љубомир Тадић је био учесник у атентату на кнеза Михаила, што је вероватно оставило последице на сродничке везе. Поред тога, изгледа да је и код Тадића било преузимања презимена.¹⁶⁵ Зетови Бошка Тадића и Баба Стаке су Ђорђе Симић (1843–1921), председник владе, краљевски посланик (претходно ожењен Јеленом, кћерком кнеза Александра Карађорђевића); генерал Константин Коста Протић (1831–1892), краљевски намесник, министар војни, унук војводе Хомољске кнежине Пожаревачке нахије Илије Стошића (његов син је др Драгутин К. Протић, гувернер Народне банке, ожењен Милицом Ђурчић, унуком Јеврема Грујића); генерал Милован Павловић (1842–1903), министар војни који је убијен у Мајском преврату 1903. године и пуковник Тодор Бојовић, чији син је министар војни, пуковник Радивоје Бојовић, а зет, ожењен Баба Стакином унуком Љубицом, војвода Радомир Д. Путник (1847–1917).

У архиви Културног центра – Дом породице Павловић налазе се и различите варијанте родослова потомака војводе Остоје Спужа.¹⁶⁶ Приказани су у три основне графичке варијанте десцендентних (силазних) родослова. У првој варијанти преци се налазе горе, а потомци испод њих, у другој су преци

¹⁶⁵ Не могу се узети у обзир родослови састављени на основу казивања и појединих етнолошких записа. Недоумице имају дугу историју. Вид. нпр. Светолик Гребенац, „Из старог Ваљева” [одговор на тврђења Љуб. Павловића] *Глас Ваљева* 23 (недеља, 9. јун 1929), стр. 3.

¹⁶⁶ АКЦДПП, Родословље наше породице Павловић-Спужић, фотокопије и моје преликавање деда Костине књижице, записке. Виђење са Костом код Лале у Риму 1979. (прецртано). Лала је Даринка Лучић, рођ. Д. Тешић, удата за адвоката др Ђорђа Лучића Рокија (са Виса), сестра Љубице Бобе Павловић, спуруге Стевана К. Павловића.

Родослов потомака Остоје Спужа 1, Архива Културног центра – Дом породице Павловић, Заоставштина Андре Ристића

лево, а потомци десно и у трећој, графички најзахтевнијој, име Остоје Спужа, као родоначелника, налази се у средишњем кругу, око кога се у круговима различитих боја нижу различите гране његових потомака по мушким и женским линијама. Сачувано је пет варијанти (преписа) овог графичког приказа потомака Остоје Спужа, као и један кружни родослов потомака Павла Ђировића, претка Павловића и Круне Ђорђевић, мајке Савке Ђорђевић, удате

за Стевана Павловића, оца Косте Павловића, окружног начелника. Коста и Стеван Павловић су оставили и писане родослове са подацима о својој грани породице. О другој грани Павловића саставила је писани и графички родослов госпођа Звездана Павловић, кћерка академика Миливоја Павловића, лингвисте. У архиву Културног центра – Дом породице Павловић сачуван је и писани родослов Спужића у две различите варијанте. Старија варијанта је откуцана на ћириличној писаћој машини, а новија на латиничној. Наслов старије варијанте је „Српске породице за време ослобођења од Турака”.¹⁶⁷ Радни наслов новије, латиничне, варијанте је „Лоза Остоје Спужа”, односно „Наше породице за време ослобођења од Турака”.¹⁶⁸ У првој реченици новије варијанте наводи се извор за родослов Спужића: „Отац Владимира Спужића [пеш. мајор Марко В. Спужић, који је умро 1907. године] оставио му је лозу Остоје Спужа”. На основу реченице која се налази на 6. страни старије варијанте може се закључити да је аутор првобитног текста старије варијанте био академик Владимир Спужић: „Марко се са мојом мајком Јеленом [...] која је после основне школе провела две до три године у заводу за васпитање женске деце у Београду, упознао и затим верио у Смедереву где је он био са службом, а Јеленин отац командант смедеревске тврђаве. У граду су се младе девојке и млади официри повремено састајали на забавним вечерима”.¹⁶⁹ У старијој варијанти нема неких података о Јелени Спужић који се налазе у новијој варијанти: „Рођена у Београду 18.... Отац артиљеријски пуковник Љубомир Јовановић, Шумадинац, мати Марија, Румунка из виђене породице Христеску из Букурешта. После основне школе остаје више година у заводу за васпитање женске деце 'Чермановић' у Београду”.¹⁷⁰ Подаци се поклапају са подацима из објављеног разговора који је академик Владимир Спужић водио са Драгославом Адамовићем: „Многи су утицали на мене, у то нема никакве сумње, а ја при том више мислим чак и на неке далеке претке, него на оне непосредне утицаје. Остоја Спуж, мој далеки предак, био је Херцеговац, смео човек, устаник; дед по мајци Шумадинац, предузимљив, пуковник, командант Смедеревске тврђаве и Пиротехничког завода у Крагујевцу. Баба по мајци Румунка, благородна и нежна жена; отац Марко, официр и песник Дриносавки... И тако редом: деценијама су чланови лозе Спужића били интелектуалци, правници, официри, професори, свештеници, учитељи, лекари. Да наведем Алексу и Милана Радовановића: они су први код нас преводили Дарвина и Хекела. Слободан и Владимир Јовановић били су врсни правници-писци. Панта Срећковић историчар. У породици је живело поштовање према њима, према интелектуалном раду, и сигурно је да

¹⁶⁷ АКЦДПП, „Српске породице за време ослобођења од Турака”, стр. 1–8.

¹⁶⁸ АКЦДПП, „Loza Ostoje Spuža. Naše porodice za vreme oslobođenja od Turaka”, стр. 1.

¹⁶⁹ АКЦДПП, „Српске породице за време ослобођења од Турака”, стр. 6.

¹⁷⁰ АКЦДПП, „Loza Ostoje Spuža. Naše porodice za vreme oslobođenja od Turaka”, стр. 2.

сам и ја, од раног детињства, и свесно и несвесно подлегао тим породичним утицајима”.¹⁷¹ У новијој варијанти записа о Спужићима изостављен је важан део текста који се поклапа са записом из *Успомена* Владимира Јовановића. Наводи се сведочење једне неименоване кћерке Остоје Спужа: „једна од његових кћери, која је оца ретко виђала у кући, сећала се да је једне ноћи дошао у кућу са неким наоружаним људима; целе ноћи су се нешто договарали и пред зору су отишли”.¹⁷² Владимир Јовановић износи више детаља: „По причању моје матере, њен брат Јован био је запамтио понешто из времена хајдуковања очиног. Као дечко, он је био уочио да су његовом оцу ноћу долазили четници у дугим гуњевима и са дугим пушкама. Наша мати, Василија [жена Остоје Спужа, Анђелијина мајка], говораше моја мати, причала нам је, пошто смо одрасли, да су то били хајдуци, који су нашем оцу долазили, кад је требало вршити хајдучке излете против турских зулумћара. Они су морали и од мештана крити своје хајдуковање, да их ’страшивце’ не би потказали Турцима. Ноћне походе четника понављане су годинама у нашој кући. Али тек пошто се отворено устало против Турака, смело се отворено причати како је наш отац пре тога имао хајдучку чету, са којом је турске зулумћаре био”.¹⁷³ У новијој варијанти упућује се на *Мемоаре* Проте Матеје Ненадовића, где се спомиње Остоја Спуж. У запису има грешака. На пример, тврди се да је Остоја Спуж био „кнез Среза мачванског”,¹⁷⁴ док је он, у ствари, имао звање кнеза Шабачког магистрата. У његово време срезови нису постојали. Његов син Владимир је био средњи начелник. У Државним календарима и шематизмима не може се, међутим, наћи име Владимира Спужића, средњег начелника, јер се, у ствари, презивао Остојић.¹⁷⁵ Презиме Спужић се касније усталило. У старијој варијанти се потом износе биографије рођака (прауника Остоје Спужа), браће Радовановића, преводилаца Дарвина и Хекела. У биографији санитетског поручника Милана М. Радовановића (1849–1878), који је умро у 29. години, наводе се основни подаци: „Свршио Правни факултет на Великој школи у Београду; уписан је на златној плочи Велике школе. Затим је отишао на медицинске студије у Берлин. Учествовао је у српско-турском рату (а на позив српске владе). Одликован је Таковским крстом као и Крстом милосрђа”.¹⁷⁶ Цитира се и превод познатог

¹⁷¹ Драгослав Адамовић, „Владимир Спужић (1894–1982) [Полијика, 1975]”, *Разговори са савременицима*, предговор Радован Самарџић, ИРО „Привредна штампа”, Београд 1982, стр. 318.

¹⁷² АКЦДПП, „Српске породице за време ослобођења од Турака”, стр. 2.

¹⁷³ В. Јовановић, Упомене [о. 1920 / 1988], стр. 20.

¹⁷⁴ АКЦДПП, „Српске породице за време ослобођења од Турака”, стр. 2.

¹⁷⁵ Шематизам Кнежевине Србије 1839–1851, [1999], стр. 141, 188.

¹⁷⁶ АКЦДПП, „Српске породице за време ослобођења од Турака”, стр. 2.

последњег писма које му је Дарвин послао (5. фебруара 1877), као и одговор на писмо.¹⁷⁷

Потомци Остоје Спужа и његовог сина Јована Остојића, азнадара (отприлике обједињена функција министра финансија и гувернера Народне банке, „Lord Treasurer”) кнеза Милоша, су срески начелник Владимир Ј. Остојић (Спужић), пешадијски мајор Марко В. Спужић, ожењен кћерком артиљеријског пуковника Љубомира Јовановића, команданта Смедеревске тврђаве, чија је друга кћерка била удата за пешадијског пуковника Алексу Ј. Стојковића; затим артиљеријски поручник Јован В. Спужић, пешадијски поручник Бранислав Стојковић (сестрић мајора Марка Спужића, син пешадијског пуковника Алексе Стојковића), одликован Орденом Карађорђевог звезде са мачевима четвртог степена; пешадијски поручник Љубомир М. Спужић (†1914); ваздухопловни пуковник Војислав М. Спужић, командант 6. ваздухопловног пука (после Априлског рата у заробљеништву); академик Владимир М. Спужић, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду (резервни санитетски капетан), његов син, академик Иван В. Спужић, секретар Одељења Медицинских наука САНУ, и сестра Милица, удата за генералног конзула Светомира Лазаревића, праунука војводе Луке Лазаревића. Јован Остојић је имао четири кћерке – Катарину, Јелену, Александру и Драгу. Катарина је била удата за Мићу Г. Аћимовића (1817–1870), управника барутане у Страгарима и потом шабачког окружног начелника. Њихова кћерка Ана, Анка (1847–1939), била је удата за Константина Косту Павловића (1842–1904), ваљевског и књажевачког окружног начелника, сина Стевана Павловића (трговца) и Савке Ђорђевић из Крагујевца, где је у то време био престоница. Коста Ст. Павловић, окружни начелник, имао је брата Аврама Ст. Павловића, чији су синови пуковник Милан А. Павловић и пуковник Димитрије А. Павловић (1861–1910), отац академика Миљивоја Павловића (1891–1974), филолога и лингвисте.

Син Косте Ст. Павловића и Анке, кћерке окружног начелника Миће Аћимовића је Стеван К. Павловић (1877/8–1970), дипломата, помоћник министра иностраних дела, чија су деца Константин Коста Ст. Павловић, Доброслав Бојко Ст. Павловић и Лепосава Бела Ст. Павловић. Коста Ст. Павловић (1904–1988) је био дипломата, шеф кабинета председника владе, армијског генерала Душана Симовића и Слободана Јовановића. Коста Ст. Павловић је био

¹⁷⁷ Превод писма се разликује од превода истог писма објављеног са претходним Дарвиновим писмима Милану Радовановићу у првом српском издању Дарвиновог *Порекла врста*. Вид. „Писма ауторова преводиоцу” у: *Посијанак фела йомоћу йриродној одбирања или Одржавање йомејованих раса у борби за живоић*, написао Чарлс Дарвин. Са енглескога шестога, допуњенога и поправљенога издања превео М. М. Радовановић, Београд, штампа и издање Државне штампарије 1878. (III, XXVIII, 431, IV [474] стр). Вид. и Darwin Correspondence Project, ”Letter no. 10827,” accessed on 19 October 2018, <http://www.darwinproject.ac.uk/DCP-LETT-10827>.

председник Српске црквене општине „Свети Сава” у Лондону, председник Удружења српских писаца у изгнанству, генерални секретар Југословенског народног одбора (1945–1956), библиотекар Словенске библиотеке на Универзитету у Кембриџу (1961–1972).

Родослов потомака капетана Јована Митровића Демира и кнеза Максима Рашковића састављен је на основу родослова Ерчевића и Станића, добијених од госпође Оливере Тасовац.¹⁷⁸ Константин Ненадовић је у својој књизи објавио више докумената који се односе на капетана пожешко-ужичке пехоте и касније члана Окружног суда у Ужицу, Јована Митровића Демира. Писма кнеза Милоша обично почињу следећим речима: „Благородни кнеже Демиру, здравствујте!”¹⁷⁹

Родослов Матића дели се на родослов потомака Матије Матића, члана Касационог суда, чији су потомци Милојевићи и Трајковићи и потомака његовог брата, др Димитрија Матића.¹⁸⁰ Кћерка Матије Матића, Ангелина, удала се за Димитрија Милојевића. Њени синови су др Милоје Милојевић, композитор, резервни коњички поручник (касније капетан) у балканским ратовима и Првом светском рату (чији унук је, по кћерки Гордани, академик Властимир Трајковић). Млађи брат Матије Матића, Димитрије Матић, био је филозоф (хегеловац), министар просвете и правде, председник Народне скупштине и председник Друштва српске словесности.¹⁸¹ Слободан Јовановић пише о Димитрију Матићу у *Уставобраницима и њиховој влади, Другој влади Милоша и Михаила и Влади Милана Обреновића*.¹⁸² На једном месту спомиње Матића и др Вука Маринковића, стрица своје мајке Јелене: „Међу уџбеницима лицејских професора има и таквих који нису прости уџбеници, него први почечи научне књижевности код нас. Нпр. Матићево *Јавно љраво, Објашњење љрађанској законика, Начела умној државној љрава*; Цукићева *Државна*

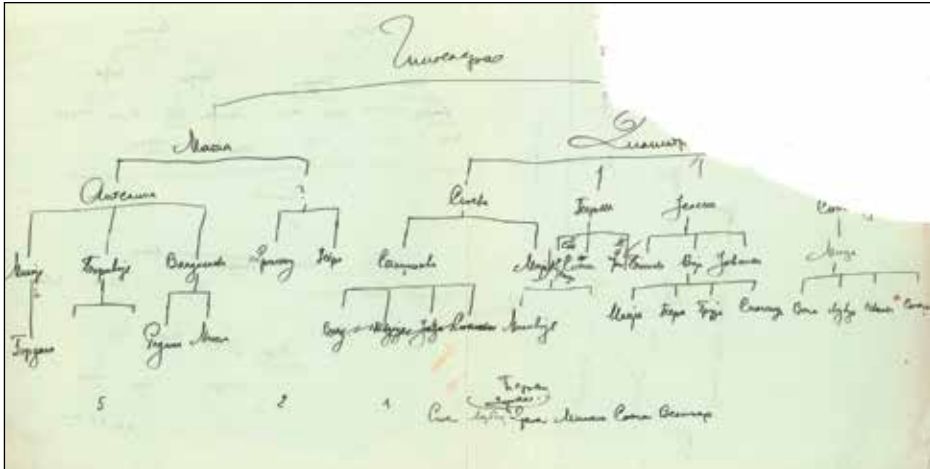
¹⁷⁸ Артиљеријски пуковник Светислав Тасовац, командант Шумадијског пољског артиљеријског пука „Танаско Рајић” [„слава 15. мај, као успомена на дан победе на Љубићу 1815. године”], именован 24. августа (6. септембра) 1913. Вид. *Распоред официра и војних чиновника за 1914. љод.*, Штампарска радионица Министарства војног, Београд 1914, стр. 121.

¹⁷⁹ Константин Ненадовић, *Живој и дела великој Ђорђа Петровића Кара-Ђорђа врховној вожда, ослободиоца и владара Србије и живој његови војвода и јунака II*, Вернај, Беч 1883, стр. 679–686.

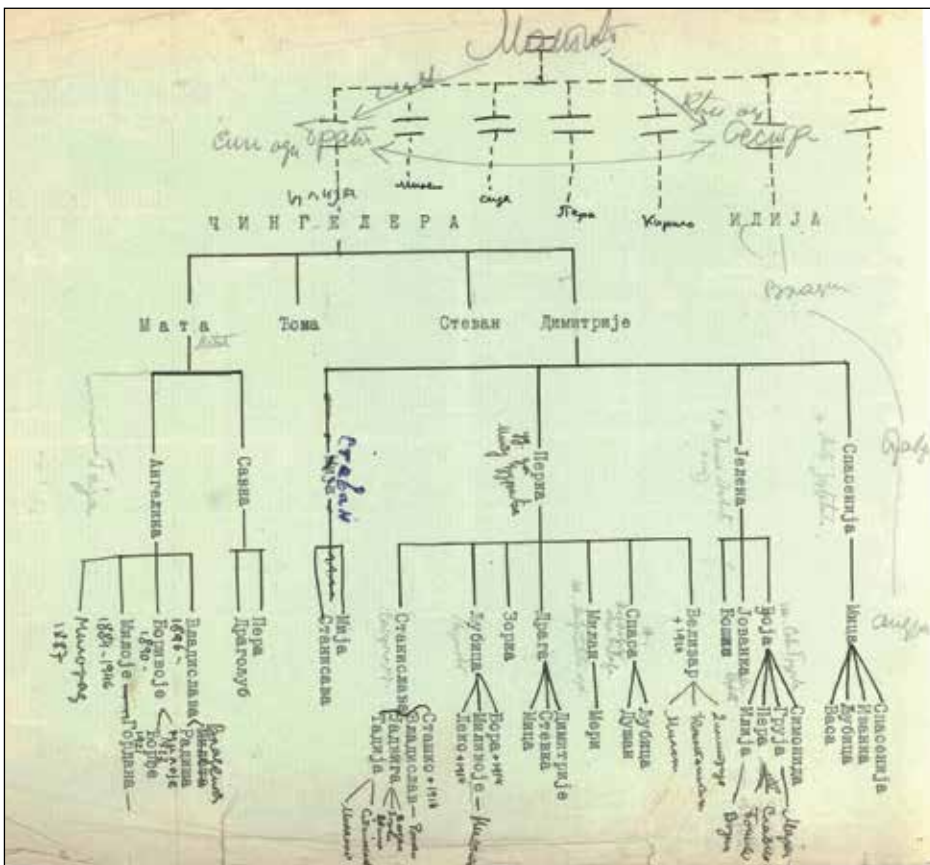
¹⁸⁰ О Матији Матићу вид. Слободан Јовановић, „Владимир Јовановић” [1948 / 1961, 1962, 1991], СД XI, стр. 82.

¹⁸¹ Boris Milosavljević, „Dimitrije Matić. Navodni prelaz sa hegelovstva na naturalizam”, *Theoria* 58/1 (2015), 103–151.

¹⁸² Слободан Јовановић, „Уставобранитељи и њихова влада (1838–1858)” [1912, 1925, 1933], СД III, стр. 37, 39, 71–74, 76–80, 206; „Друга влада Милоша и Михаила (1858–1868)” [1923, 1933], СД III, стр. 487; *Влада Милана Обреновића*, I (1868–1878), [1926, 1934], СД IV, стр. 55–57, 102–107, 131; „Владимир Јовановић” [1948 / 1961, 1962, 1991], СД XI, стр. 82, 83, 99.

Родослов Матића 1, Заоставштина академика Властимира Трајковића, вл. породице Трајковић

Родослов Матића 2, Заоставштина академика Властимира Трајковића, вл. породице Трајковић

економија; Вука Маринковића *Физика и јестивастивена историја*¹⁸³ Димитрије Матић је имао разгранато потомство, о којем је своју импресију оставио Милан Јовановић Стоимировић: „Ову породицу прати дуги списак унука, праунука и прапраунука... Тако се из једне београдске знамените силуете, какву је некада представљао филозоф и државник Дим. Матић, развило многобројно потомство, које је у другом, трећем, па и четвртном колону избацило такође занимљиве београдске силуете које су се кроз свој пород расцветале у једну велику, широку породичну историју. Њима служи на част што нису никад иступали као клан и што су гледали да вреде индивидуално, без рођачких политичких повезивања и узајамних протежирања”¹⁸⁴ Син Димитрија Матића је санитарски пуковник др Стеван Матић, чији је унук Стеван Матић, ученик гимназије, погинуо на Сремском фронту. Имена Стеван (Стефан) и Спасенија се преносе у породици Матић. Мајка Димитрија Матића била је Спасенија Сенић (умрла 1830), а деда по мајци аустријски граничарски заставник (у то време први официрски чин) Стеван Сенић, који након рањавања у наполеоновским ратовима више није био за војну службу, због чега је пензионисан. Код њега је живео старији Димитријев брат, Матија (рођ. 1816), док Сенић није убијен, о чему пише Матија Матић у својим успоменама. Потомци Димитрија Матића по кћерки Јелени су Чолак-Антићи, о чему је већ било речи. Генерал Димитрије Ђурић и Персида, кћерка Димитрија Матића, имали су два сина, артиљеријског капетана Милана Ђурића и капетана Велизара Ђурића, и кћерке Љубицу, удату за генералштабног потпуковника Михаила Наумовића, Станиславу, удату за санитарског пуковника Романа Ф. Сондермајера, хирурга (немачко-пољског порекла), Спасенију („Пату”, ауторку Патиног кувара), удату за артиљеријског капетана Ђорђа Ристића и Спасенију М. Ђорђевић. Синови санитарског пуковника Романа Сондермајера и Станиславе (добровољна болничарка), кћерке генерала Димитрија Ђурића, били су прво коњички, а потом ваздухопловни официри, ваздухопловно-технички потпуковник, аеронаутички инжењер Тадија Сондермајер, српски и француски пилот-ловац, одликован Орденом Карађорђевог звезде са мачевима 4. реда (оснивач цивилног ваздухопловства у Југославији), потпредседник Аеро-клуба (ожењен кћерком санитарског генерала, хирурга, др Михаила Петровића, родом из Карловца) и ваздухопловни пуковник Владислав Р. Сондермајер (у заробљеништву после Априлског рата 1941). Најмлађи брат Станислав, ученик Друге мушке (београдске) гимназије,

¹⁸³ Слободан Јовановић, „Уставобранитељи и њихова влада (1838–1858)” [1912, 1925, 1933], СД III, стр. 73.

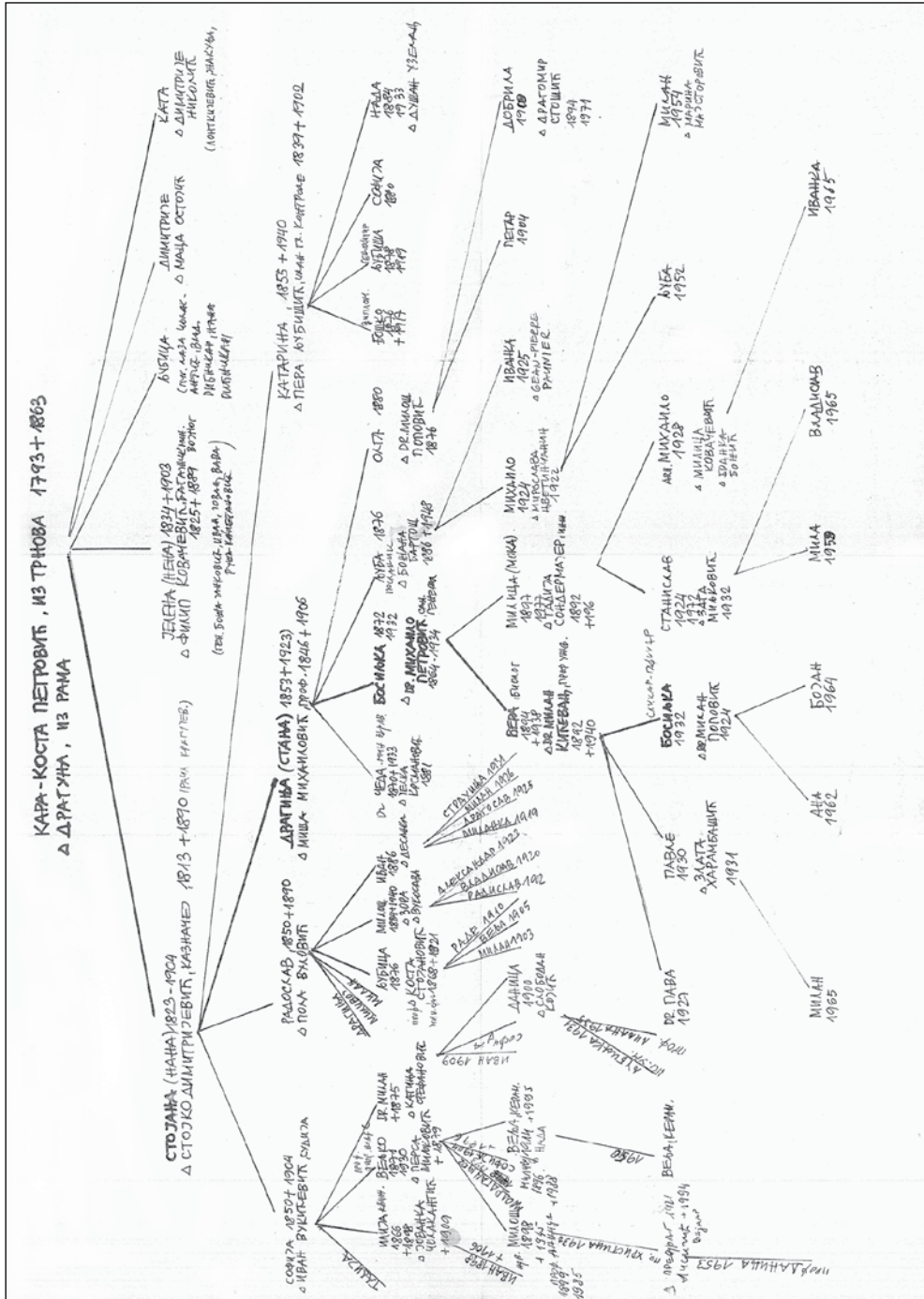
¹⁸⁴ Милан Јовановић Стоимировић, „Димитрије Матић”, *Силуете старог Београда*. Треће допуњено издање, избор и предговор Божидар Ковачевић, Просвета, Београд 2008, стр. 661–662. Уп. Слободан Јовановић, *Влада Милана Обреновића*, I (1868–1878), [1926, 1934], СД IV, стр. 55–57, 102–107.

погинуо је као добровољац 1914. године. Исидора Секулић му је посветила „Тихе строфе”.¹⁸⁵

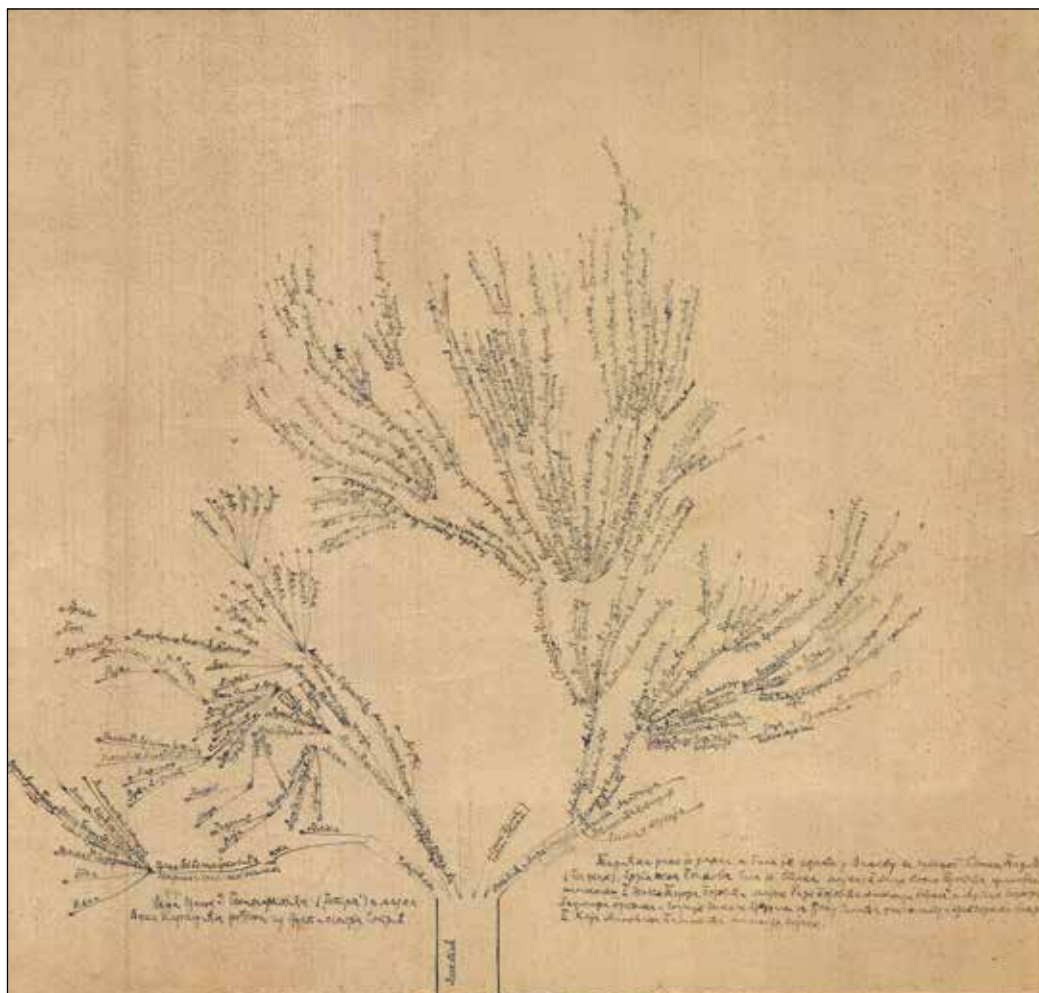
Занимљиво је старо тазбинско сродство Матића и Гершића. Глигорије Гига Гершић (1842–1918), професор Правног факултета, члан Српске краљевске академије, министар правде, сенатор (члан Горњег дома), државни саветник, био је син др Стефана Гершића (1809–1842), лекара из Беле Цркве, унук Григорија Гершића (1777–1835), професора, краљевског окружног школског надзорника, преводиоца са латинског (Цицерона и Плинија) и немачког (Канта, Шилера, Хердера, Кампеа), братанац архимандрита манастира Раковац, Лаврентија Гершића и сестрић филозофа, кантовца, Михаила Христифора Ристића. Гига Гершић је прво био либерал и члан Уједињене омладине српске, па потом у друштву које је покренуло (напредњачко) *Видело*,¹⁸⁶ и затим радикал.

¹⁸⁵ Борис Милосављевић, „Између мита и стварности: двобој Сондермајер – Црњански (I), ’Да не постанем Пушкин’”, *Књижевна историја* 158 (2016), стр. 147–169; „Између мита и стварности: двобој Сондермајер – Црњански”, *Le malheur et le révil*”, (II), *Књижевна историја* 159 (2016), стр. 257–292.

¹⁸⁶ Слободан Јовановић, *Влада Милана Обреновића*, II (1878–1889), [1927, 1934], СД V, стр. 36.

Родослов потомака Кара Косте Петровића по кћеркама (породице Веље Вукићевића, председника владе [НРС], Косте Стојановића, професора Велике школе и министра [НРС], санитетског генерала др Михаила Петровића, генерала Божидара Јанковића, пуковника Лазара Чолак-Антића, Лонткијевићи), вл. г. Веље Вукићевића

Родослов потомака Леонтића по кћеркама
 (породице Ђорђа Чотрића, генерала Јована Бели-Марковића, Николе Клидиса,
 Василија Симића, судије, Илије Вучића-Перишића,
 генерала Ивана Докића, генерала Јована Рекалића, генерала Чедомира Шкекића)

СВЕТ И ВРЕМЕ СТАРОГ БЕОГРАДА

Већ смо указали да синтагма „старобеоградске породице” није довољно јасана, нити прецизна. У сваком случају, односи се на београдске породице чије родослове смо приказали. Важно је поновити да представљају један свет из прошлости, да се времена мењају и да се свет из прошлости данас може приказати непристрасно и са временске дистанце. На основу прегледа личности које се појављују у београдским родословима можемо видети да се ту налази потомство војвода Карађорђево Србије, врх управе Кнежевине и Краљевине Србије, скоро сви кнежевски и краљевски намесници и председници влада, односно председници и чланови Правитељствујушћег совјета, кнежевски представници, председници и чланови Савета, председници Министарског савета, водећи државници и војсковође, најближи рођаци кнезова и краљева Србије XIX века. Скоро сви мушкарци чија се имена налазе на родословима били су у та два века активни или резервни официри, изузев болесних или оних који нису успели да положи испит за резервног официра (међу њима је било неких данас веома познатих интелектуалаца, који су онда у рат одлазили као добровољци или били уз команду). Потребно је напоменути да су се официри венчавали према веома строгим правилима, односно Закону о женидби официра, којим је ионако сложено уговарање бракова, било још компликованије.¹⁸⁷ Немци, Пољаци, Руси, Чеси, Словаци, Алзашани долазили су у Србију. С друге стране, будуће супруге упознаване су у иностранству на школовању и специјализацијама. То се не може довољно добро видети на

¹⁸⁷ Закон о војничкој дисциплини (1862); Закон о женидби официра (1864); Закон о женидби официра и војника (1872); Закон о женидби официра, подофицира и редова (1898); Правила за извршење закона о женидби официра, подофицира и редова (1899); Закон о женидби официра, подофицира, каплара и редова (1901). Вид. *Зборник закона и уредаба изданих у Књажеској Србији у 1872. години*, XXV, Државна штампарија, Београд 1872, стр. 75–80; *Службени војни лист*, 1898, стр. 782–786; 1899, стр. 315–316; 1901, стр. 1179–1184.

родословима јер су због дистанце, а потом ратова и њихових последица везе са рођацима у иностранству најчешће изгубљене и веома их је тешко реконструисати. Венчавање православнима на Балкану (Грци, Цинцари, Бугари) подразумевало се. Још једном напомињемо да из различитих разлога нисмо били у могућности да прикажемо све београдске родослове који би се морали наћи у овој књизи. Имена потомака дали смо, пре свега, да би се у будућности знало где се може тражити грађа која има значај за историју Србије и српског народа. Приликом састављања родослова увек смо покушавали да прикажемо и релевантно сродство са српским породицима из Црне Горе, Војне границе, Новог Сада, Трста или Беча. Иако смо тежили највећој могућој поузданости, до одређених мањих измена у родословима, наравно, може доћи на основу нових истраживања.

Када се анализирају утицаји на развој установа, просвете и образовања, уређење друштвеног живота и друштвене односе у Србији XIX века, прво треба имати у виду организацију Османског царства, утицај из најближе Војне границе, односно Хабзбуршке монархије, и утицај Царевине Русије. Сви други утицаји познијег су карактера. То је очигледно, нпр. у списковима пренумераната књига у Србији и „преко”. У *Српском лейоопису за 1825. годину*, објављеном у Будиму,¹⁸⁸ прво се наводи први сталеж („сербско свештенство”), почевши од архиепископа карловачког, митрополита „народа сербскога и влашкога”, Стефана Стратимировића од Кулпина, кавалера Аустријског императорског ордена Леополда (великог крста), члана Гетингенске академије наука и царског и краљевског величанства тајног саветника. На списку има више имена личности од значаја за српску историју. Потом следе имена владика – Дионисија Поповића, епископа будимског, Гедеона Петровића, епископа бачког, сегединског и јегарског, Јосифа од Путника, епископа пакрачког и целог Генералитета вараждинског и администратора Арадске епархије, Василија Мого (Vasile Moga), епископа трансилванијског и Исаије Георгијевића Балашескула (Isaia Băloşescu), епископа буковинског. Након епископа (владика) следе архимандрити: Павле Кенгелац, архимандрит манастира Св. Георгија у Епархији темишварској; Синесије Радивојевић, архимандрит манастира Месић, администратор Вршачке епархије, кавалер Аустријског императорског ордена Леополда (малог крста); Лукијан Мушицки, архимандрит манастира Шишатовца, „администратор Епархије карлштадске”; Јосиф Рајачић (будући архиепископ карловачки и патријарх српски), архимандрит манастира Гомирје; [...] Георгије Хранислав, архимандрит манастира Раковца и „професор у Теологическом институту Карловачком” [...]. Након архимандрита следе остали јеромонаси, почевши од протосинђела (Арсеније Јовановић од Шакабента, протосинђел, члан Конзисторије вршачке, „професор у

¹⁸⁸ *Србске Лейоописи за год. 1825*, Краљевско свеучилиште пештанско, Будим 1825, стр. VIII.

Клирикалном инштитуту вершачком”). Потом, по црквеном поретку следе протођакони и јерођакони. После монашког свештенства наводи се мирско свештенство, „пречестњејши господин Константин Алексич, протопрезвитер и парох вршачки, члан Конзисторије и епархијски асесор”, и потом пароси.

После свештенства набрајају се чланови другог (војног) официрског ста- лежа. Војна граница је, као што знамо, била у непосредној близини Београда и Србије. На списковима официра могу се видети српска презимена из различитих крајева, од регименти у Лици, Банији, Кордуну, преко Славоније до Срема и Баната: „Серби 1. генерали, оберстери [пуковници], оберстлајтнант [потпуковници], мајори”. Прво се наводе имена генерала: „високоблагородни господин Димитриј Радошевич от Радош [Radossevich von Rados], Аустр. Леополд-ордена кавалџер, обдарен сребр. цивил. почестним крестом, Св. Ане орд. руск. ритер 1. кл, војног Св. Лудовика орд. командер, генерал мајор и Ц. К. придворни воени совјетник, високоблагородни господин Теодор, барон Милутиновић от Вајкселбурга [Theodor Freiherr Milutinovich von Weichselburg], Аустр. Леоп. ордена командер, Марије Терезије ордена ритер”, генерал-мајор бригаде у Банату.¹⁸⁹ После генерала набрајају се имена пуковника (оберстера): „високородни господин Иоан (Јован) Нестор, оберстер и командант регименте 1. банатске, Јосиф Мамула от Тиркенфелд (Mamula von Türkenfeld)”, оберстер и командант Влашко-илирске регименте, Тимотеј Живковић, витез руског ордена Св. Ане 2. и Св. Владимира 4. класе, командант Шајкашког батаљона, Лука Оклобџија од Кукбурга (Oklopsia von Kukburg) и други (укупно 9 укључујући и пензионисане пуковнике Кирила од Родића, Јована од Фелдварија и Георгија [Ђорђа], грофа од Бранковића). Потом следи списак потпуковника и мајора, на којем су, између осталих, (пензионисани) потпуковник Павел (Павле) од Дука, мајор Андреј Ребрача, Јован Алексић, кавалџер од Маина (ритер Ордена Гвоздене круне и отац зета господара Јована Обреновића), Михаило од Радишић, Стефан, барон Јовић од С[з]игенберга (Jovits, Freiherr von Siegenberg). Посебно су издвојени „официри Сербљи” у Немачкој банатској регименти бр. 12: „бригадир високоблагородни господин Михаил [Михаило] от Михаилевич, генерал мајор”, потпуковник (оберстлајтнант) високородни господин Иоан (Јован) од Будимировић, капетан Стефан Шупљикац од Витеза (Supljikas von Vitez, будући војвода), капетан лајтнант (капетан 2. кл) благородни господин Георгиј Кљуновић од Кампфберга (Kliunovics von Kampfberg), оберлајтнатни (натпоручници) Георгиј Пауновић, Трифон (Трифун) Теодоровић, лајтнатни (поручници) Пантелејмон Поповић, Григориј Доловачки, Иоан (Јован) Чавошки, потпоручници и заставници (фенрик, тада први официрски чин) Живојин Бугарски, Григориј Васић, Максим Ђурчин, Јован Димић... После официра следе имена питомца, царских (Атанасије Георгијевић, Адам Косанић, Максим Иоанович [Јовановић])

¹⁸⁹ Исто, стр. IX.

и региментских кадета (Стефан Исаковић, Арон Лацковић, Јован Дракулић, Георгиј Нако, Јефрем Бабић) и војнослужбених и интендантских официра (укључујући и натпоручника благородног господина Василија Рашковића). На списку официра Влахо-илиричке регименте бр. 13 налазе се и имена Михаила од Стојковића, Иоана (Јована, Ивана) Момировића („Сребрне руске медаље кавалер”), Јосифа Орешковића, Георгија Гривеја од Гајшхајма и др.¹⁹⁰ Након официра следи списак српског благородства (други сталеж), „благородство Серб. у Славн. Комитату Сремском”.¹⁹¹ Наводе се следећа презимена: „Благородне фамилије Стојићевић, Мирковић иначе Ненадовић, Ивановић, Шакабента, Пуловица, Станисављевић, Сечујац, Андрејовић, Миковић, Михаиловић Шупљајски, Михаљевић, Авакумовић, Остојић, Бајић, Петровић, Анастасијевић, Чутић иначе Продановић, Поповић, Радубицки, Хаџи Марковић, Рогулић, Милутиновић од Миловски, Самфировић (Замфировић), Исаковић, Младеновић, Будимировић, Новић, Папус, Ранковић, Јоланец иначе Јулинац, Јовановић, Дука, Марковић, Илић от Зорленца”. Аноблирање или признавање старијег племства праћено је прецизном документацијом. Благородству (племству) су могла припадати само поименце наведена лица и њихови потомци. Остали рођаци, презимењаци и земљаци нису се рачунали и нису имали никаква права у вези са заслугама рођака, презимењака и земљака награђених због успеха, храбрости и пожртвовања показаног у биткама.

Поређења ради, можемо погледати списак пренумераната *Српској рјечника* Вука Стефановића Караџића из 1852. године. Хоноратив „високородни господин” налази се испред имена чланова Савета Кнежевине Србије: „Стефан Стефановић, председатељ Совјета, генерал-мајор и кавалер [син поречког кнеза и војводе Јовице Стефановића]; Милосав З.[дравковић] Ресавац, совјетник, полковник и кавалер [син кнеза Милије Здравковића, члана Правитељствујушег совјета за Ћупријску нахију]; Павле Станишић, совјетник и кавалер; Милутин Петровић, совјетник и кавалер [крајински војвода, Хајдук Вељков млађи брат]; Јефрем Ненадовић, совјетник, потполковник и кавалер [син војводе Јакова Ненадовића, отац кнегиње Персиде Карађорђевић]; Јован Вељковић, совјетник, потполковник и кавалер [син параћинског кнеза Вељка Миљковића]; Стефан Марковић, потполковник и кавалер [родом из Земуна, деда Богдана и Павла Поповића]; Лазар Арсенијевић, совјетник, мајор и кавалер [братанац проте Атанасија Буковичког]; Илија Новаковић, совјетник, потполковник и кавалер; [војвода] Лука Лазаревић, „пензионирани совјетник и кавалер”. Потом следи „високоблагородни господин Јован Стеић,

¹⁹⁰ Официри из Војне границе прелазили су у српску службу (Стефан Х[е]ркаловић, управник Војне школе, пуковници Антоније Орешковић, Стеван Бинички, Димитрије Миланковић, потпуковници Евгеније Калинић, Матија Оптркић, генерал Ђура Хорватовић и др.).

¹⁹¹ *Србске Лейтхойиси за јог. 1825*, Краљевско свеучилиште пештанско, Будим 1825, стр. VIII.

главни секретар Совјета, кавалер”. Хоноратив „благородни господин” налази се испред имена осталих чиновника Савета: „Александар Ђурић, секретар Совјета [син Јанићија Ђурића, Карађорђевог првог секретара]; Михаило Петровић, књиговодител; Марко Матић, канцелиста Совјета из Лознице. Хоноратив „високоблагородни господин” налази се испред имена Ристе Тодоровића, начелника Главне контроле, мајора и кавалера, а „благородни господин” испред имена чиновника Главне контроле „Илија Маргетић, Главне Контроле књиговодител [родом из Дубровника, будући министар финансија, таст генерала Димитрија Цинцар-Марковића]; Михаило Радивојевић, рачуно-испитател Главне контроле [...]”¹⁹²

Након смене династија (1858) на списку београдских пренумераната из 1860. године прво се налазе „Његова Свјетлост књаз Милош Т. Обреновић Г”, кнез наследник Михаило и кнегиња Јулија.¹⁹³ После кнежевског дома стоји име архиепископа београдског и митрополита целе Србије Михаила. Након митрополита наводе се имена часника кнежевог двора Филипа Христића (први кабинетски секретар) и Димитрија Јоксића (други кабинетски секретар), као и кнежевих ађутанта, капетана Михаила Барловца, капетана Антонија Книћанина, поручника Ђорђа Дуке Пешике и других. После кнежевог двора следи митрополитов двор, ахримандрити и протојереји (Игњат Васић, Илија Новаковић). На списку чланова Савета прво је име председника Стевче Михаиловића, генерал-мајора (местозаступник кнеза Милоша, син јагодинског кнеза Михаила Јовановића Кујунџића), а затим имена саветника Илије Новаковића („полковник, кавалер”), Андрије Стаменковића, Станојла Петровића, Данила Стефановића (брат председника Савета), Марка Дабића (из породице капетана Живка Дабића). На списку пренумераната из Кнежевске канцеларије прво је име „књажеског представника” Цветка Рајовића (зет војводе Вулета Илића Коларца), потом Косте Цукића (унук војвода Павла Цукића и Петра Николајевића Молера), „комисара сталне Дунавске комисије”; Милоја Лешјанина, начелника Административног одељења (син кнеза Стојана Јовановића Лешјанина, попечитеља, ожењен дворском дамом кнегиње Јулије, Босиљком, кћерком Стојана Симића и сестром Ђорђа Симића); Милана Ђ. Стојићевића (унук војводе Милоша Стојићевића Поцерца). После Кнежевске канцеларије долази Војничка управа са начелником Главне војне управе, полковником и кавалером Младеном Жујовићем на челу (ожењен унуком кнеза Момира Протића, сестричином војводе Ивана Момировића). После њега следе имена мајора Димитрија

¹⁹² Вук Стефановић Караџић, *Српски рјечник: исјумачен њемачкијем и латинскијем ријечима*, Штампарија Јерменског манастира, Беч 1852, стр. 852.

¹⁹³ Вук Стефановић Караџић, „Правитељствујушчи совјет сербски за време Кара-Ђорђија или отимање ондашњијех великаша око власти”, *Историјски сјиси* II, СДВК XVI, 1969, стр. 117 и даље.

Миланковића (ожењен кћерком потпуковника Јована Шупљикца, брата војводе пуковника Стевана Шупљикца, стриц Милутина Миланковића), капетана Љубомира Цинцар-Јанковића (син војводе Цинцар Јанка) и других. На листи Попечитељства финансија прво је име Јована Гавриловића, помоћника „попечитеља финансије”, а потом Милана Д. Давидовића (син Димитрија Давидовића) и других. На списку пренумераната Попечитељства унутрашњих дела налази се име др Јована Ристића, начелника Полицијског одељења (будући кнежевски и краљевски намесник, зет Хаџи Томе), а на списку Попечитељства просвете име др Димитрија Матића, попечитеља и његовог друга из младости Љубомира П. Ненадовића, начелника (син војводе Проте Матеје Ненадовића, унук оборкнеза Алексе Ненадовића). Затим следи „Војничка струка”, почевши од Ранка Алимпића (зета кнегиње Љубице), управитеља Артиљеријске школе, мајора, преко Никифора Јовановића (зета саветника Лазара Арсенијевића Баталаке) до поручника, професора и питомца Артиљеријске школе. На челу „Управитељства вароши Биограда” је „г. Никола Христић, управитељ вароши Биограда, потполковник [ожењен унуком господара Томе Вучића Перишића]”. Ту се даље налазе имена Јована Куманудија, владиног банкара, Живка Карабиберовића (Баба-Дудић), Стефана Стефановића („бивш. президент Совјета”), Стефана Магазиновића („бивши представник књажески”) и других. Потребно је имати у виду да се у Србији тежило уређењу државе у складу са тадашњим уређењем европских држава које су до последње трећине XIX века, осим швајцарских кантона, скоро све биле монархије.

Иако је Светозар Марковић, као социјалиста, посебно желео да истакне друштвене разлике (старешинама је народ кулучио, кажњавали су и убијали без суда [у почетку и у ратним околностима], имали право на приход од скела и царина),¹⁹⁴ нагласио је да је у господарима народ „поштовао своје прве људе и своје заштитнике”.¹⁹⁵ Кад су два господара, Миленко и Петар, протерани из Србије, „народ њиховог краја бунио се против совјета и врховног војводе у корист својих господара”.¹⁹⁶ Марковић је, с обзиром на своје порекло и родослов, био добро упућен.¹⁹⁷

¹⁹⁴ Светозар Марковић, „Србија на Истоку”, *Целокуйна дела VIII*, уредник Радомир Лукић, ЗУНС, Београд 1995, (даље: ЦДСМ), стр. 44.

¹⁹⁵ Светозар Марковић, „Србија на Истоку”, ЦДСМ VIII, [1995], стр. 32.

¹⁹⁶ Слободан Јовановић, „Карађорђе и његове војводе”, [1939], СД XI, стр. 25; Владимир Јовановић, *Успомене*, приредио и предговор написао Василије Крестић, БИГЗ, Београд 1988. [Написане око 1920, АСАНУ, Заоставштина Драгослава Страњаковића, 14556/144], стр. 32.

¹⁹⁷ Светозар Марковић и пуковник Јеврем Марковић (ожењен Јеленом Илком из пречанске племићке породице од Бајић, која је била у сродству са Обреновићама), синови (рано умрлог) начелника Левачког среза, поручника Радоја Марковића, а унуци црноречког

Кад се Анта из Црнегоре врати, Кара-Ђорђе га постави, те је био Војвода у Крушевцу до самог паденија Србије 1813. год. и био се са славним Арнаутима.

Године 1811. кад се у Јануару месецу на скупштини преустроји Совет, испостављају Министри и уведе се други ред у земљи, гди све Војводе и други чиновници на своја звања и *Дипломе* добију, тад и Чолак-Анта под 3. Јулијом диплому као Војвода Крушевачки добије, у којој су му назначена села и одређене дужности како да се управља. А 11. Јануара 1812. год. одпуштено је Чолак-Анти и *Наставленије* из 11 точки, као допуне дипломе, по којој се он и друге власти, а и народ у Крушевачкој нахији управљати имаду. Како *Диплому* тако и *Наставленије* као важна документа из оригинала верно овде печатамо. Диплома гласи овако:

ДИПЛОМА.

Србскому Војводи Господару Чолак-Анши Симоновићу.

Храброст ваша на разним мјестима против непријатеља оказана, обратила е наше внимание на вас; и в'знак вашег отличія именујемо вас војводом Кнежине бивше Андрије Илића и од ниже именовати села слѣдующим образом —

1-во. Вам власт дајемо с' Кнежином Вашом управљати, и полно заповедати што се вам предише, а общество коеће бити под Вашом властію неугњѣвати —

2-го. Ви да будете полни исполнитель воли Правителствующа Совѣта и воли мои —

3-ће. У дѣлам военим одсад у будуће заповести, наставленія, и требованія примаћете из Правителствующа Совѣта Народна од Господина Попечителя Господ. Младена Миловановича и у таквим що вам потребно буде од њѣга искати —

4-о. У дѣлам Внутреним Ваше Кнежине щогод бива и треба, да јављате у Правителствующи Совѣт Господ. Попечителю внутренних дѣл Господ. Якову Ненадовићу, от коего у таквим примаћете наставленія —

5-о. В' кромѣ наших под никога власт неподпадате, касателно Кнежине Ваше, слѣдуе вам знати кому се убудуће имате покоравати —

6-то. У време војевања под коего командујуцаго послушаніе и покорност вам препишесе бити. святѣише да заповести онаго исполня-

Препис војводске дипломе Чолак Анте Симеоновића. Дипломе су биле типски урађене (разликовала су се места која се у њима наводе). Константин Ненадовић, *Живои и дела великој Ђорђа Пејировића Кара-Ђорђа врховној војда, ослободиоца и владара Србије и живои њеови војвода и јунака II*, Вернај, Беч 1883.

вате; ибо сваки такови командујући битиће од нас избран и наименован. — Увѣренисмо ми даћете вы с' нашим признаностию, кою вам указуемо, задовольни бити; усугубите труде ваше у дѣлам касающи-ся благополучія народа, за показати себе достойним у будуће сего уваженія — У Београду —

Назначеніе села под Команду Войводе Чолак-Анте Симоновића у нахиі Крушевачкой —

1. Кобилѣ.	12. Ступань д.	22. Церова.
2. Головода.	13. Лаћислед.	23. Цепелѣвац.
3. Степош г.	14. Себечевац.	24. Читлук.
4. Степош д.	15. Млимош.	25. Лазарица.
5. Шавран.	16. Вербница.	26. Масковац.
6. Ђеліе.	17. Вербница м.	27. Глободере.
7. Щятари.	18. Терепотни.	28. Бреспо-полѣ.
8. Злегиня г.	19. Мешево.	29. Оманица.
9. Злегиня д.	20. Луковац.	30. Вучак.
10. Гаравана.	21. Гар —.	31. Ступань г.
11. Ступань г.		

С тим ћете селима комендирати, и рачуне од свашта давати, и у договору са осталим Господ. и Кнезовима од Нахиі у согласію бити, свакад ће вам едне заповести долазити, а по наособ, како за войну тако и за проче. У договору са свима кметовима од Нахиі да избере-те по 3 кмета за судіе у Магистрат, и те кметове и писара пошлите у Совѣт гдиће они прияти поученіе и наставленіе какоћеду посту-пати и пресуђивати. Вы Войводе да уредите у свакому селу сеоског Кнеза коиће са селом оградити кошеве, и амбаре, за десетке, и вами рачуне давати, и да се немешате у Священнички и Духовни чин, коим има Митрополит да суди; вы пак гди се кои на суд позовете да одма онде отидете, а за млаће що кои гди учини зло поара или што буде, дага имате сваки предати суду у Магистрат. Коему Магистрат пресу-дяти неможе, онће онакове слати у Совѣт а особито за свашто да являте, како мени, тако и Совѣту, како за добро, тако и за зло — завист и противност међу вами да nebude — Акобисе едан другому противію, даће морати на отвѣт доћи. За свашто од Совѣта настав-ленія да штете, и да познаете, да е он Верховна Власт. Заклетве оне у Собору коесу биле, кои преступи биће лишени старешинства, а што се коим опредѣли да са овим буде задоволян; у овоме пункту вама

описуем потребне ствари и наставленія од когаћете шта тражити, то ест од Совѣта, консу сада членови раздѣлени поособ удѣлима.

1-во. Господ. Младен Миловановић Попечитель воених дѣл што за воиску потребуе, чебане, олова, барута, ђулета, вишека, топова и проче воене муниције од онаго да тражите.

2-о. Г. Михаил Радонић попечитель иностранных дѣл то есте акоби какав човек из друге землѣ прешао к' нама што тражио таки да такова човека пошалѣте к'нѣму.

3-е. Г. Иван Юговић попечитель просвѣщенія народнѣга, онѣе знати комеће просвѣщеніе издавати, коп за просвѣщеніе ест од онагоћете тражити.

4-о. Г. Яков Ненадовић попечитель внутренних дѣл од нѣгаћете просити внутреная дѣла, онѣе вам наставленія давати у такovima дѣлима.

5-то. Г. Ілія Марковић он е велики вилаетскій Судія, коећете за таково од нѣга наставленіе искати, кои скриви какоћега каштиговати.

6-то. Г. Сима Марковић попечитель кассе Народнѣ, кое наставленіе од нѣга тражите, будући даћесе сви приходи обрнути у Народню кассу, и одандећесе искати потребная за топчіе плата и прочая за содержаніе. Ови преименовати 6 членова Совѣта, биће сви у едном ссогласію. Сваки од свое Кнежине главе да препишете право и одма да дате на знанѣ.

Од муниције свака 3 месеца рачун у Совѣт шалите, колико есте примили, поарчили, и шта іош има.

В' Прочем управляйте се вольом нашем чрез кою моретесе отличити. Дано у Београду 3-г Юлія 1811.

В' Правительствующем
народнѣм Совету
(М. П.) Младен Миловановичъ,
попеч: военин.

Верхов. Серб. народа вожд'
(М. П.) Георгиј Петрович.

*Од' Верховнога Вожда и Правительствующег Совѣта Народнѣ.
Благородному Господару Воиводи Чолак-Анши
НАСТАВЛЕНИЕ.*

Пособранію нашем прошлаго года у Януарію месецу у издатим вам дипломама назначено е све оно, што сте ви као служительи На-

родни у исполненію службе Ваше дужни чинити. То исто и сад вам предписуемо и управљамо вас на исте дипломе да се у свему вообште по њима владате. Ктому вам назначуемо слѣдуюћа:

1. Све оно штовамсе от нас и правителствујућег Совѣта паложн касателно службе обще Народнѣ какоти Порез, и Говсда и све штосе заште да имате точно и навреме без сваког отлаганя послати иначе ѣте одговарати за непослушаніе таково, коеће се преписати вашои немарности за службу Народню, и примиѣте по обстоятелствам пристонну казн.

2. Како и свагда штосмо вам препоручивали тако и сада вам твердо налажемо с Магистратом Нахіе Ваше у добром поразумію да будете: позната су вам и означена дѣла службе Ваше слѣдователно у Суденске послове нематесе мешати, но на против тога надлежи вам у свако време Магистрату сваку рукупомоћ чинити, и кривце кое оваи заште предати.

Равно и Магистратусе налаже у воена дѣла дасе немешаю нити Воиводама утом сметаю, но попропису своему дасе владаю. Свакому члену Магистратскому опредѣленае Годишня плата по 400 Гроша, писару 360 Гроша ове Новце и трошак па Мензулане разрезаѣте на Вилает испрочим порезом даѣте у касу Народню от кудаѣсе свакому издавати. Рану пак по 500 ока жита и едно Говече свакому даѣте от десетка што точно да издате да се негуже.

3. Десетка да одвоите у сваком селу по особ и од тога да издате рачун.

4. Све штосе у Вашои Нахіи догаћа дужнисте што скоріе објавити.

5. Порез на ову Годину налажемо равно онолико колико и прошасте Године на Крушевачку Нахію 7.000 Гроша ктому уредите Мензулане као и прошасте године и оно штое на Магистрат отрѣшено разрежите. Састаните се са прочим Воиводама Нахіе Крушевачке и соразмѣрно по главама разрежите порез, па колико на вашу Кнежину припадне, явите нам.

6. За воена преступленія дозвољавамо вам каштиговати кривца соразмѣрно преступленію с штаповима а бѣгунца из вопске и онога, кои на позиваніе у войску непоће морете каштиговати с шибом но нап-

дагъ кроз 300 момака трипут проћи, Капетан може са согласіем вашим кривца военог каштиговати с 25 штапа више не.

7. Од Капетана Ваши, које непослушна или способна у служби наћете дужнистега објавити нама и у Совѣт Народни са описаном његовом кривцом на коег мѣсто представићете нашему одобренію другог, коећемо ми и Совѣт народни ако Благоразсудимо потврдити.

8. Чебане колико се сад код вас находи да јавите; никому до времена кад се на Битку поће да недаете, пушке кои напрасно меће да каштигуете с 25 штапа и апсом.

9. Заказати имате у Вашој Нахи и особито нато мотрити да кон девонку удае неуанма више от 12 Гроша за ню штее уречено више конби узео изгубиће све и тоће препасти у касу Народню а онаиће бити каштигован.

10. Проче налоге кои буду јавићемо вам своим временем.

11. Ово писмо налажемо вами објавити и Магистрати у нахи Крушевачкој да члени онога знаду против вас пристонио обходити се.

Закључително и повторително налажемо вам унотребити све стараніе ваше за извршити возложено на вас. Точно извршиваић заповести принеће вам од нас чест и награжденіе, а наимаић небреженіе и непослушаніе узроковаће вам Безчестіе и примићете по обстоятелствам соразмѣрну казни.

У Београду 11-го Јануара 1812.

Врховни Народа Сербског Вожд
(М. П.) Георгие Петровић.

Управителствујущем Совѣту
(М. П.) Младен Миловановић.

Године 1813. пребегне и Чолак-Анта са својом породицом у Аустрију, гди отеран буде у Град Варадин и ту под присмотром као и друге Војводе буде. А године 1814., кад дјејством Руског Цара Александра I. буду све Војводе притвора ослобођене, тад буде и Анта, коме Петроварадинска Генералкоманда 2. Септемвра 1814. год. под Нр. 147 изда за у Русију пасош, и он са његовом женом Јелом, ћерима: Јованком, Анђом, Стеваном, сјаном Костом и служавком Станом Нешић крене се из Варадина, и преко Новогсада, Темерина, Рац-Бечеја, Турск-Бечеја,

Пише о породицама које су биле „чувене још под Турцима и које су биле вођи у борби за ослобођење и које су сада заузеле старешинство у народу”. Указао је да су „само чувени коленовићи могли имати највиша звања и они су свуда гледали да подигну своје рођаке и пријатеље” и да је „сваки крај у Србији имао по неког чувеног кнеза или војводу или читаву породицу, који су били тамо најсилнији и најбогатији и који су могли повући за собом цео тај крај”. Кнез који се „при таком поретку у Србији није могао опрети непосредно на народ, морао је да тражи потпоре у великашима и својим љубимцима. [...] Тако се поделише великаши на два логора – на присталице једне династије и њихове противнике.¹⁹⁸ Без обзира на последице династичких смена, које су потресале српско друштво, заслуге и углед „благородних господара”, „првих људи”, добро се памтио.

Према „првом српском уставу” (С. Новаковић) из 1807. године, који је Карађорђе потврдио, било је предвиђено да на челу државе буде „свјетлејши књаз”. Велике војводе („полководци”), као „сијателни вожди”, имали би, после књаза, прво место у Правитељствујушчем сенату, а „превасходни сенатори” наредно (Сенат је постојао у Русији). Предвиђено је било и вођење родословних дворјанских књига: „имена ових вождова и сенатора који су први и превсаходни у народу људи после кнеза, и деце њихове записаће се у сенатски протокол, да би се тако заувек и они сами и њихове породице у народу знале и поштовале”.¹⁹⁹ Војни команданти би пописали заслужне војне старешине и своје предлоге послали „Правитељствујушчем сенату, који ће сенат свакому за чест в награжденије дати грамоту на дворјанство или благородство”.²⁰⁰

околног начелника, потполковника Јеремије Здравковића, били су „господска деца” из чиновничког сталежа уставобранитељске Србије, који Светозар Марковић узима за предмет критике у својим радовима. Њиховог прадеду по мајци, Здравка Марковића, поставио је за буљукбашу војвода крајински Хајдук Вељко Петровић, док је други прадеда био кнез Станоје Марковић из Рготине, касније председник суда. Стриц им је био пуковник Коста Радисављевић, а брат од стрица пуковник Милутин Радисављевић. Други брат од стрица био им је коњички мајор Никола Стефановић. Један стриц био је чиновник у Београду, други такође чиновник, управник царине Илија Марковић (погинуо као четовођа на Јавору 1876), брат од стрица инспектор Министарства финансија Михаило Марковић, а братанац потпуковник Коста М. Марковић. Брат у другом колону био им је велики жупан, инжењер Живојин Рашковић. Пореклом су, према предању, из Бјелопавлића, а крсна слава била им је Света Петка (коју данас славе сви Бјелопавлићи). Вид. „Порекло и место рођења Светозара Марковића”, *Правда*, 5. август 1933, ЦДСМ XV, стр. 333.

¹⁹⁸ Светозар Марковић, „Шта треба да радимо” [*Србија* 61, 62, и 64, 1868] ЦДСМ, 1, стр. 148–149.

¹⁹⁹ „Основаније Правитељства Сербскога”, у: Стојан Новаковић, „Уставно питање и закони Карађорђева времена” [1907], *Васкрс државе српске*, ИДСН V, [2000], стр. 289–291.

²⁰⁰ Исто, стр. 290.

Било је предвиђено, дакле, да се самим усвајањем устава признају кнештво као владарски ранг, вождови као највиши ранг племства и сенатори као следећи ранг, док би остале знатне и заслужне војне старешине биле признате другим правним поступком. Биле би аноблиране (облагорођене) одлуком кнеза и савета, због јунаштва, пожртвовања и војничких способности (*noblesse d'érée*), а на основу препоруке војних команданата. Према овом нацрту устава, Карађорђева апсолутна власт била би ограничена сенатом. Иако га је руска дипломатија саставила, а Карађорђе потписао, цар Александар није, можда због процене да би ограничавање Карађорђеове власти у том тренутку угрозило војну стабилност Србије. О важним правним нијансама везаним за право и углед племства пажљиво се водило рачуна и у образложењима „свидетелства” која је Карађорђе дао војводама и старешинама у Русији.²⁰¹ У то време у Русији још није био коначно решен начин признавања наследног племства козачких старешина (Старшина казацкая), од којег води порекло велики део малоруског (украјинског) дворјанства Царевине Русије. Скоро цео Нацрт устава из 1807. године био је посвећен кнезу, благородству и војсци. Обновљена српска држава била је војничка држава. Држави је било у интересу да има добре управитеље и војне старешине, који се, према традиционалним схватањима, стварају одабиром и неговањем пожељних наследних особина, еугеником (добро[благ]-рађањем). То су била уобичајена општа схватања тога времена. И у другим уставним нацртима у Карађорђево време увек се „говори о дворјанству или благородству”.²⁰² И кнез Милош је, наравно, хтео војничку и црквену државу. Правно регулисање статуса племства „провлачи [се] и кроз молбе које су после другог устанка Милош и старешине подносили султану о новом уређењу Србије”. Руски посланик у Цариграду барон (од 1826. гроф) Строганов (Григорий Александрович Строганов) у депеши свом Министарству иностраних дела објашњава да је у српској молби османској влади (Порти) у основи реч о апстраховању заједничких европских конституционалних идеја: „En général, on a dû faire abstraction des idées constitutionnelles, si répandues dans le reste de l'Europe, et l'on a cru devoir recourir continuellement aux usage du pays”.²⁰³ У народној молби из 1820. године, која представља веома детаљан Нацрт уставног уређења Србије, на трагу Нацрта устава из 1807.

²⁰¹ Велибор Б. Савић, *Карађорђе. Документи* I, Дечје новине, Горњи Милановац 1988, стр. 1389 и др. Уп. Р. Љушић, *Вожд Карађорђе*, стр. 447.

²⁰² Слободан Јовановић, „Кнез Милош и сељачко питање” [1938], СД XI, стр. 77; Владимир Јовановић, *Успомене*, приредио и предговор написао Василије Крестић, БИГЗ, Београд 1988. [Написане око 1920], стр. 77.

²⁰³ Прилог VI, „Observations sur le projet de la requête de Serviens a la Porte, transimer à Milosh Obrenovitch par le baron de Stroganoff”, у: Михаило Гавриловић, *Милош Обреновић*. Књига прва (1813–1820), Издање Задужбине И. М. Коларца, Београд 1908, (даље: Михаило Гавриловић, *Милош Обреновић*, I, [1908]), стр. 547.

године, тражило се успостављање књажевског сана (чина, достојанства) и сената (као горњег и јединог дома), као и признање поделе „народа нашег” на сталеже (сословија) „после књажескаго сана и Сената на духовенство, благородство, художнике, трговце и землоделце по степенам”.²⁰⁴ Сваки сталеж би, притом, унутар себе био подељен на класе („степене”) на основу заслуга за државу или на основу имовине. Није било предвиђено увођење властелинства, већ би благородници, по првобитном нацрту молбе, у накнадну за недобијање поместија (властелинства), имали државну службу, или право трговине које се често забрањивало племству као официрском и чиновничком реду. Вероватно су мислили на неку врсту трговачког монопола, који су имале војводе у Карађорђево време. Све притом има и призивок друштвеног уговора, договора кнеза, старешина и народа: „Будући да народ жели не имати спахија над собом, но све приходе, које је прежда давао спахијама, да у касу народњу даје, и тим начином будући да се благородство лишава надежде имати поместија, то за нуждно судимо дозволити оним, који нису у публичним [јавним] делима народњим, да могу своје пропитаније и другим праведним способом, ако хоће и трговином прибављати”.²⁰⁵ Право давања племства имали би кнез и савет. Треба водити рачуна и о терминима, који често мењају значења и доводе до заблуда. Познато је да је реч кмет у Србији значила исто што и сеоски или варошки кнез, у Паштровићима поротник, а нпр. у Хрватској тзв. зависни сељак. У преради Душановог законика у време Велике сеобе унета је реч кнезови, што је одсликавало стварност тадашње војне и административне организације.²⁰⁶ Кнезови више села, а и сеоско кнештво је „од мађарских средњовековних владара у областима ’лутајућег суверенитета’ било толерисано, често и потврђивано [као нетитулисано племство] у једном од два ранга: као кнез једног села (sneaz de sat) и као кнез над више села (sneaz de vale). (Слична је институција постојала и у Марамурешу, где се sneaz de vale сматрао припадником вишег племства).”²⁰⁷

²⁰⁴ Михаило Гавриловић, *Милош Обреновић*, I, [1908], стр. 540–541. Историју појма „сословие” вид. у: Gregory L. Freeze, „The Soslovie (Estate) Paradigm and Russian Social History”, *American Historical Review* 91 (1986), стр. 11–36.

²⁰⁵ Михаило Гавриловић, *Милош Обреновић*, I, [1908], стр. 540–541. Првобитно народно прошеније (пројекат), без датума.

²⁰⁶ „Скуп бројних и разноврсних средњовековних назива функционера замењен је једноставном структуром, којој су стубови цар, кнез и судија. Поред увек актуелних војвода, јављају се и нови капетани, док су старе кефалије изостављене (узгред примећујем да су меропхе и сокалнике заменили посадници)”. Вид. Сима Ћирковић, „Старија и млађа редакција Душановог законика” у: *Законик цара Стефана Душана: зборник радова са научног скупа одржаног 3. октобра 2000, поводом 650 година од проглашења*, ур. Сима Ћирковић, Коста Чавошки, САНУ, Одељење друштвених наука, Београд 2005, стр. 94.

²⁰⁷ Драгомир Ацовић, *Хералдика и Срби*, ЗУНС, Београд 2008, стр. 406.

На примеру пописа пореских обвезника Шапца из 1835. године можемо видети да су у то време и у Србији кнеза Милоша традиционално били ослобођени плаћања пореза они који служе Богу и држави (кнезу) – припадници првог сталежа („Дворац г. владике, г. Јован Павловић, протопрезвитер [познати свештеник, отац митрополита Србије Инокентија], г. Сима Улић, протопрезвитер, Марко Галонић, парох, г. Јован Живковић, парох, Мита Јовановић, парох”), официрски и управни ред („Дворац књажевски, г. Ђука Марковић, мајор [син оборкнеза Поцерске кнежине, Илије Марковића, члана Прав. совјета и пред. Великог, тј. врховног суда 1811], г. Стеван Магазиновић, управник [буд. мин. унутр. дела и шеф владе], Риста Поповић, ађутант г. полковника, г. Матија Симић, капетан [буд. саветник, министар правде 1860], Коста Фотић, кмет...”), некадашње војводе и старешине и њихове удовице („Г. Лука Лазаревић, Теодор Бојанић [Карађорђево зет], чланови Исправничества, Кумрија Цинцарева [војводе Цинцар-Јанка] удова”), сви „у служби”, потом посебно „ослобођени од књаза”, ратни инвалиди („сакат и на Дрини рађен”), све удовице, скоро досељени (у периоду од 2 године), деца у служби, болесни, бесомучни, слепи, убоги, „стари у надници”, „сасвим убоги”, скитачи итд.²⁰⁸ Сретењски устав из 1835. године предвиђао је кнежевско право давања племства (аноблирања): „Књаз има право давати одличја и благородства” (чл. 20). Самим доношењем устава добили су „браћа Књажева [Господар Јован и Господар Јеврем] и њина деца титулу ’Светли Господара’, а жене њине, снае и кћери титулу ’Светли Госпођа’” (чл. 32).²⁰⁹ У Уставу из 1838. године изричито се говорило о „старешинама и најважнијим између Срба”. Говорило се: „Србин, велики и мали”, што је стара терминологија још из Душановог законодавства, које је било у употреби дуго након пада последњих делова српске средњовековне државе: „већој господи већа господа [су] поротници (кмети)”, „главарима главари, а простима прости”.²¹⁰ Слободан Јовановић је нагласио да су Уставом од 1838. године сви чиновници „униформисани, снабдевени титулама” и „начињени једном врстом благородника” (у Европи је било различитих врста благородстава, личних и наследних, појединачних и колективних, и привилегија као заштита слободе и права), који имају одређене привилегије и када скриве, јер „ни онда не могу се они кажњавати као простаци” телесном казном. Укидање телесне казне коју је кнез Милош користио као претњу

²⁰⁸ Виолета Недељковић, „Телефер пореских глава у вароши Шабац 1835. Порез Митровски”, *Годишњак Народној музеја у Шайцу*, Шабац 2003.

²⁰⁹ Чл. 20. и чл. 32. Сретењског устава (1835), *Устави*, стр. 29, 30.

²¹⁰ Александар В. Соловјев, „Душанов законик код Паштровића”, *Архив за њравне и друштвене науке* 44 (1933), стр. 25; Слободан Јовановић, „Кнез Милош и сељачко питање” [*Социолошки њрепед* 1 (1938), стр. 13–26], СД XI, стр. 77. Чл. 6. и чл. 60. Хатишерифа (1838), *Устави*, стр. 54, 59. Уп. Радош Љушић, *Кнежевина Србија (1830–1839)*, ЗУНС, Београд 2004, стр. 47.

и меру унижавања и највиших државних достојанственика, тражено је још у нацртима устава из 1820. године. За Карађорђа су извештавали да је у бесу могао да бије и да убије лично. Имао је способне и опасне момке, пробране телохранитеље (момке), „све кућевне људе”,²¹¹ из Шумадије, углавном Јасенице и Лепенице (осим нпр. Томе Вучића Перишића који је био из Груже). Карађорђе се, у ствари, према целој земљи односио као војни заповедник. У ратним околностима увек је било предвиђено посебно поступање према потчињенима. На пример, у скоро сто година касније објављеним *Правилима службе*, у време Александра Обреновића, у поглављу под насловом „Владање пред непријатељем”, између осталог стоји: „Ко говором или понашањем плаши војнике и улива им страх, који баца оружје и муницију, који одрекне послушност, који се својеволно извлачи из борбе, тога ће убити или најближи претпостављени старешина сâм, или ће заповедити, да га пред трупом други убије”.²¹² Потребно је имати у виду и правила која су важила у Војној граници. Карађорђе је умео да прекорачује овлашћења, али, за разлику од Милоша, није предвидео казну телесним понижавањем „властника”, „отмених људи” и „њима сличних”,²¹³ коју би спроводили његови момци, као касније Милошeve кабадахије, Пекета и Настас буљубаша. Кад је откривена и пропала завера против Карађорђа, Милошу је поштеђен живот, иако је у почетку изгледало да ће бити кажњен смртном казном: „И тако Милоша затворе, и ставе под суд. Пресуда би му била рђава. Али, ’ми настасмо’ прича Јокић, по коме ово казујемо, ’око господара, и кажемо да ћемо сви дати оставке, ако ће Младен тако срамотити војводе!”²¹⁴ Иако је било доказано да је Милош учествовао у завери против Карађорђа, према сведочанству Петра Јокића, сви су се узнемирили само због грубих речи и опхођења Младена Миловановића према једном војводи. У то време није било замисливо да се један војвода, млађи брат војводе Милана Обреновића, „благородни господар”, батина као „простак”. Милош је, међутим, тако понижио једног високог чиновника, сина једног од чланова Правитељствујушчег совјета, пореклом из старе свештеничке породице.²¹⁵ То је била јасна порука

²¹¹ Константин Ненадовић, *Животи и дела великој Ђорђа Петровића Кара-Ђорђа врховној војска, ослободиоца и владара Србије и животи његови војвода и јунака I*, Вернај, Беч 1883, стр. XXXI.

²¹² *Правила службе*, Штампарска радионица Министарства војног, Београд 1901, стр. 21–22.

²¹³ Исто, стр. 96, стр. 101–102.

²¹⁴ Милан Ђ. Милићевић, „Кнез Милош у писаној биографији”, „Топчидерска црква” у: *Кнез Милош у њричама*, предговор Драгослав Страњаковић, Београд 1936, 10, стр. 275–276. Вид. и Радош Љушић, *Кнежевина Србија (1830–1839)*, ЗУНС, Београд 2004, стр. 355.

²¹⁵ Момчило Грубач, *Телесна казна у Србији 1804–1873*, Службени гласник, Београд 2003, стр. 52, 98; Радош Љушић, *Кнежевина Србија (1830–1839)*, ЗУНС, Београд 2004, стр. 258–259.

свим чиновницима: „Осим њега и оних који би се уз њега прибили, нико није смео бити ни богат ни виђен: у сатирању истакнутих људи он је могао бити свиреп и вероломан као најстрашнији турски паша. Буне које су избијале против њега и које су га најзад отерале из земље, долазиле су отуда што је његова личност била наткрилила и притисла целу Србију; ко год би покушао да се нешто мало издигне изнад гомиле, био је сигуран да ће добити кнеза за душманина”.²¹⁶ Зато су многи синове радије давали на занат и трговину него у чиновништво, као што је Вук Караџић указао, а потврђују београдски родослови. Не треба ни напомињати да су унуци тако понижаваних чиновника, као и унуци убијених војвода, могли имати сасвим довољних разлога за освету (браћа Радовановићи, убице кнеза Михаила, били су унуци отрованог војводе протe Николе Смиљанића).²¹⁷ Њихове породице Милоша су сматрале горим од дахија. Одсецање главе било је часно извршење смртне казне, ексклузивно право племства у Европи. Утолико је и Мехмед-ага Фочић био коректан. Милош је приликом кажњавања побуњених војвода и оборкнезова хтео и да понизи недостојном смрћу, на точку, у подруму, или мучки, с леђа. Карађорђе је умео да прашта већ осуђенима на смрт, Петру Николајевићу Молеру (који је окајавао грехе осликавајући цркву у Тополи) и Павлу Цукићу. Исте личности нису преживеле Милоша. „Мртва уста не говоре,” умео је да каже својим људима.²¹⁸ Пошто је ипак био млађи војвода („онај мали Милош [...1813], понизан и преплашен”),²¹⁹ који се тешком муком и не бирајући средства пробио до врха, иако брат једног великог и знатног војводе, морао је увек страховати од млађих од себе, па и од своје најближе породице, и то сасвим оправдано. Народу је Милош био далеко и ретко су га могли видети. Скоро све властничке породице, скоро цела старешинска класа зазирала је од њега.²²⁰ Био је „рођени вођа гомиле”: „Међу војводама Првога устанка нема ниједнога који би био као он народни трибун. Све су то чисто војне старешине, с оном прекосћу заповедања и с оном свирепом охолошћу којом су се увек одликовали људи од оружја. Одевени у скерлет и злато, са оружјем искићеним као адићари, на својим бесним хатовима, они су се уздизали изнад своје сељачке армије као нека ратничка аристократија”.²²¹ Слободан Јовановић у тексту „Милошев пад” наглашава да је Михаило Гавриловић показао „са колико се вештине, енергије,

²¹⁶ Слободан Јовановић, *Друџа влада Милоша и Михаила*, СД III, стр. 340–341.

²¹⁷ Освета није нека посебна карактеристика српске историје, јер је у исто време позната у Европи, као и у другим крајевима света.

²¹⁸ Милан Ђ. Милићевић, „Страх од кнеза Милоша” у: *Кнез Милош у њричама*, предговор Драгослав Страњаковић, Београд 1936, стр. 299.

²¹⁹ Слободан Јовановић, „Кнез Милош” [СКГ, 1909, 1913], СД XI, стр. 45.

²²⁰ Исто, стр. 124.

²²¹ Слободан Јовановић, *Друџа влада Милоша и Михаила*, СД III, стр. 340.

чак и смелости, Милош борио против установе доживотног Савета коју му је Русија наметала”, али да је након Устава из 1838. године „клонуо духом”.²²² Милош је за титулу наследног кнеза „имао да благодари само себи”: „Он је купио ту титулу у Цариграду, где су се тада и такве ствари продавале, и то ју је купио без знања Русије. Али баш због тога што је он без њеног благослова постао наследним владоцем, Русија није хтела допустити да он уз то буде још и владалац неограничени. Она је дакле захтевала да се у Србији установи један Савет којим би кнез био ограничен, и пошто Милош није хтео на такав Савет пристати, то је сукоб између ње и њега постао неизбежан”.²²³

Емигранти из Карађорђево Србије, који су имали заштиту и покровитељство руског цара, враћали су се после 1830. године из Русије у Србију. То нису били људи који су се „подигли у Милошевој служби, почињући као његове буљукбаше, писари, татари, ортаци итд”, већ војводе из Првог устанка, „познати и чувени у народу”, пре свих Јаков Ненадовић, „најсилнији од свих војвода”, попечитељ, деда будуће кнегиње Карађорђевић.²²⁴ Већини је још Карађорђе лично дао сведочанства о заслугама и благородству и то у форми потврде, а не облагорођења (аноблирања).²²⁵ Синови из ових породица, школовани у руским племићким кадетским корпусима, углавном у Првом кадетском корпусу (1-й кадетский корпус) у Санкт Петербургу, постали су кнежевски ађутанти, официри и чиновници, управитељи у Кнежевини Србији.²²⁶

Владан Ђорђевић је сликовито, својим карактеристичним стилем, описао какав је, после Сарајева, на њега снажан утисак оставила Саборна црква у Београду у време владавине кнеза Александра Карађорђевића. У Саборној цркви је недељом и празницима на литургији био присутан сам врх државе и друштва Кнежевине Србије: „Кад је он после скромне сиротињске службе у сакривеној до половине у земљи закопаној цркви у Сарајеву, у коју се морало басамацима силазити, први пут ушао у Саборну цркву у Београду, њега је заблеснуо сјај и позлаћеног иконостаса, и живопис икона, циновске фреске Аврамовићеве на сводовима огромне цркве. [...] Треба знати да су данашње архијерејске службе бледе копије оног ’велелепија у чинодејству’ којима се одликовала свака служба за време митрополита Петра Јовановића. [...] Овде је довољно поменути да је велелепије службе Божје, да су црквене песме, које су онда ђаци радо учили и певали (карловачко пјеније) да је редовно посећивање

²²² Слободан Јовановић, „Милошев пад” [1929], СД XI, стр. 61.

²²³ Слободан Јовановић, „Спољашња политика Србије у XIX веку”, СКГ 1/4 (1901), стр. 115.

²²⁴ Слободан Јовановић, „Наше уставно питање у XIX веку” [1905, 1908], СД XI, стр. 15–16; „Карађорђе и његове војводе”, 1939, СД XI, стр. 30.

²²⁵ Велибор Б. Савић, *Карађорђе. Документи I*, Дечје новине, Горњи Милановац 1988, стр. 1389.

²²⁶ Вид. Државне календаре.

цркве направило на целу ондашњу генерацију силан утисак. [...] Ипократ се сад отимао да [...] постане крстоноша, да предводи она четири чирака и шест рипида кад се износе на сусрет великом входу и да достојанствено иде пред поворком свештеника која свечанао износи тјело и крв Христову да их преда редовнику на прагу олтара или самом митрополиту, који их са страхопоштовањем прихвата клањајући им се до земље, метанишући пред њима, целивајући их и уносећи у олтар. [...] могао је по читаве сахате да посматра оно строго лице уоквирено црном као 'зифт' брадом митрополита Петра, пред којим је дрхтало све што је мантију носило; могао је да натенане посматра лепо мушко лице књаза Александра Карађорђевића са његовим широким црним зулуфима, које је носио исто онако као руски цар Николај Павловић, лепе црне брке, његове свагда лепо обријане образе, његову плаву униформу са реснатим златним еполетама и са богато златом извезеном јаком и наруковљем и његов турски орден у бриљантима на прсима. То беше једини тада у Србији познати орден 'нишани ифтихара' који су осим Књаза имали само совјетници па и то не сви [...] Доцније, кад је гимназиста II-а разреда аванзовао за оног ђака, који држи митрополитову сребрну штаку десно од двери пред олтаром, он је могао да посматра цео народ у цркви од попечитеља, совјетника и књажевих ађутаната, који су му особито импоновали са својих црних и црвених грдних перјаница на шлемовима које су они држали у левој руци – па до турског стола и до женске приправе иза њега, и он је сваке недеље могао да гледа све прве људе и прве госпође онога доба.²²⁷

Владан Ђорђевић је у својим успоменама оставио упечатљиву слику старог Београда: „После школе упутио се Ипократ са Драгишом преко Теразија. Спрам конака беху све саме совјетничке куће, најпре Дабићева, па велика кућа Стојана Симића, читава палата [...], па кућа војводе Стеве Книћанина (доцније ђенерала Блазнавца, сада уредништво некаквих новина), па онда кућа Драгишиног оца, државног саветника Јеремије Станојевића, који је неко време био и попечитељ просвешченија. То је био велики господин не само по чину који је био после књаза, него и по своме пореклу и родбинским везама са Карађорђевићима и Ненадовићима, које су онда биле најважније породице у Србији. [...] Ипократ је познавао Драгишиног оца, јер је пролазећи сваки дан поред њихове куће, по кадшто виђао совјетника-злопоглећу, и са страхом је скидао фес пред њим, па и сада кад с Драгишом уђе на капију, и пођоше мало низбрдо до уласка у кућу било га је страх да га не сретну. Али он се још не беше вратио из Совјета. Не беше га ни у сутеренској великој, мермерним плочама патосаној летњој трапезарији из које се силазило с једне стране у подрум, а с друге пело уз басамак [степенице] у главну зграду, у велико предсобље, из кога се улазило у салу и још четири собе. [...] – Како је лепо у твојој соби! – Хм.

²²⁷ Владан Ђорђевић, *Успомене. Културне скице из друге половине деведнаестог века*. Књига прва, Издање књижаре „Славија”, Нови Сад 1927, стр. 87–88.

То није ништа. Ходи да видиш друге. И Драгиша га поведе кроза три собе са сокака, од којих једна беше сала, па онда кроз једну собу са прозором на ону улицу између те куће и Гавриловићеве којом се силази са Теразија право на ниже у Абаџијску чаршију и даље до парка у коме је био совјет и началство воинства [...] Деца сиђоше опет у авлију, па између шупа и штала с једне, и кочијашеве кућице са друге стране уђоше у велику башту, која се сучељавала чак са Прајзовићевом баштом. У дну те баште, на крају главног асмалука беше једна кућица, једна цигла соба с вратима и прозорима окренутим у башту. Ту је Драгиша учио. Ипократ је нехотице поредио свој ћилер испод шпитаљских басамака са тим 'лустхаузом' свога другара, и одмах је измерио растојање између чиновника са 300 и са 2000 талира плате, па је и нехотице по мало завидео своме другару оцаковићу. Онда он није ни слутио да ће после 14 година он седети у тој господској, негда совјетничкој кући, а да ће се његов срећни другар потуцати у прогонству, од немила до недрага, и да се ни после много година неће вратити у ту кућу, јер она није више његова [...] Па ипак, силазећи у башту, Ипократ је нехотице у мислима упоређивао Драгишину салу и намештај у њој и осталим собама, са намештајем у кући његовог ујке, и нашао је да је у ћир Томчетој [кир Тома Леко] кући све лепше и богатије".²²⁸

Династичке и политичке борбе мењале су односе снага и косиле најистакнутије породице. Десетковање Ненадовића након убиства кнеза Михаила и конфискација имовине кнеза Александра Карађорђевића и његових сродника дубоко су изменили горњи слој Кнежевине Србије (1868). Многи су отишли у дугу емиграцију. Константин Ненадовић је описао судбину кћерке војводе Младена Миловановића, Јоке, удовице Јеврема Ненадовића, „која је из великог добра и као мати кнегиње српске, највећу несрећу дочекала": „после смрти њеног мужа Јеврема, те исте 1867. год. 26. јула умре јој у Кому у Италији унука Јелена кћи кнеза Кара-Ђорђевића која је удата била за Ђорђа Симића у 21. години свога живота. Године 1868. погубљена јој буду оба сина, Младен и Сима; умре јој на пречац од жалости за браћом својом кћи Босиљка. Јокино сво имање покретно и непокретно као и кућа у којој је седела одузета јој конфискацијом и продата буде. Године 1870. један јој праунук у рату Француске са Пруском на Орлеану у битки погине".²²⁹ Стрељан је био и син Проте Матеје Ненадовића, чика Љубин брат, Светозар Ненадовић.

О овом потресу на друштвеном врху речито сведоче и чланци Драгише Станојевића из 1886. године. Станојевић је желео увредама да принуди Милутина Гарашанина на двобој: „Ја признајем теби сва господска и власничка

²²⁸ Исто, стр. 39–40.

²²⁹ Константин Ненадовић, *Животи и дела великој Ђорђа Пејровића Кара-Ђорђа врховној војска, ослободиоца и владара Србије и животи његови војвода и јунака II*, Вернај, Беч 1883, стр. 411.

права, која по рођењу припадају сваком кајмакамчету; за себе тражим само дужности, и признати ми мораш, Милутине, да према мојим породичним предањима ја имам веће дужности од тебе према народу српском. Зато се ево и жртвујем. Noblesse oblige. Ако је до господства – моје је боље од твога”.²³⁰ Иако су чланци били све жешћи, Гарашанин ништа није одговарао. Полицији је наредио да не забрањује Станојевићеве чланке.

Поједини страни ордени које су добијале истакнуте личности Кнежевине и Краљевине Србије, носили су аутоматско облагорођивање (нобилитацију, аноблирање), без обзира на држављанство, као што је био случај са Војним орденом Марије Терезије, који је подразумевао аустријско племство до 1818. године, а потом витештво аустријских наследних земаља за носиоце 3. степена и право на доделу титуле барона по личном писменом захтеву одликоване личности, а без посебног захтева за носиоце оба виша степена. Војвода Стеван Книћанин добио је Војни орден Марије Терезије. Његов грб може се видети на надгробном споменику породице Книћанин на Топчидерском гробљу у Београду. Илија Гарашанин није прихватио аустријски орден из политичких разлога. Либерали на челу са Јевремом Грујићем замерали су Книћанину што је примио орден. Орден Гвоздене круне и Орден Франца Јозефа, којима су били одликовани државници, чиновници, дипломате и официри Кнежевине и Краљевине Србије, подразумевали су нобилитацију само за држављане Хабзбуршке монархије, што значи да су то право могли стећи променом држављанства.²³¹ Иако у Србији *de jure* није било институционализовано благородство, не значи да *de facto* нису постојали виши друштвени редови, који су били изнад грађанског, средњег реда, почевши од уставом одређених наследника престола и најближих монархових рођака до „најотменијих и најодличнијих личности и породица”. Потомци старешинске класе, наследници оних којима је било намењено благородство у нацртима устава и народним прошенијима и којима је у накнадну за „лишеније надежде на поместија” понуђена наследна државна служба и чин, нису нестали, већ су, напротив, имали значајну улогу у Кнежевини и Краљевини Србији. Иако благородство није правно успостављено, *de facto* је, као важан друштвени и политички чинилац, добило оно што је у Нацрту молбе из 1820. године било и тражено, „благородное чиновничество”, у основи наследно (поред одређених образовних услова). Србија је била монархија,

²³⁰ Драгиша Станојевић, „Катастрофа” (17. [29] мај 1886) у: *Кајмакамци, два листа из српске историје, један њрљав и мрачан, други чисти и светио*, из *Новой београдској дневника*, Штампарија задруге штампарских радника, Београд 1886, стр. 76.

²³¹ Вид. „Одликовани страним орденима” (дobili дозволу ношења страних ордена) у: *Шемајизам одликованих лица нашим и страним орденима у Краљевини Србији*, Издање Канцеларије краљевских ордена, (друга књига), Државна штампарија Краљевине Србије, Београд 1900, стр. 5; Драгомир Ацовић, *Хералдика и Срби*, ЗУНС, Београд 2008, стр. 370.

а у логици монархије су наслеђе и породица. Вук Караџић је писао кнезу Милошу да „у свима оним државама где је управитељ наследствен, обично има и племића наследствених”. Увек су, наравно, изнова интегрисани најбољи из целине народа, без обзира на „сословије” из којег су потекли, што је, такође, како теоријски, тако и практично, аристократски принцип још од античких времена. Постоји читав низ нијанси и тумачења везаних за ову тему која отварају засебна питања. Посебно треба водити рачуна о историји појмова и тачној употреби термина који су наизглед саморазумљиви.²³² Старији (виши) друштвени редови били су изнад тзв. средњег слоја. Средњи слој грађанских и сеоских поседника није био малобројан. О бројности грађанства данас сведоче књиге које обрађују локалне историје градова и крајева у Србији, где се детаљно побрајају грађанске породице (трговина, занати и индустрија), али и ранији покушаји да се прикаже „буржоазија” у Србији. У *Српским новинама* налазе се безбројна обавештења о грађанству Србије, власницима привредних фирми – еснафским мајсторима и трговцима, као и сеоским поседницима – газдама (отварање и затварање фирми, пресељење, наслеђивање, банкротство – „стециште”). У *Трговачко-занатлијском шемајизму Краљевине Србије* на српском, француском и немачком језику наводе се називи и имена „преко 30.000 најважнијих: трговаца, занатлија, индустријалаца и т. д., као и адвоката, лекара...”²³³ У дочаравању слике српског друштва не треба испустити из вида ни постојање старих трговачких „патрицијских” породица и крупније буржоазије који су, такође, припадали једном делу вишег друштва. Друштвени односи су много сложенији и динамичнији. Без појмова који су „лебдели у ваздуху” и када нису били „тврдо” изложени и правно фиксирани, али и одређених противречности које су их пратиле, не можемо се приближити овом свету из прошлости. Иако су добро познате личности из тог света (јер је реч о историјским личностима), напуштањем историјске сцене њихова друштвена група је заборављена. Временом је за наше поратне друштвене и историјске науке постала једна добро скривена мањина. Београдски родослови пружају слику тог заборављеног света, са целом мрежом односа који су у то време били веома значајни. Обичаји, схватања и правила којих су се држали, представљају засебну тему.²³⁴

²³² Вид. пажљиво и поступно тумачење појмова у: *Критички речник Француске револуције*, ур. Ф. Фире, М. Озуф, ИКЗС, Сремски Карловци – Нови Сад 1996.

²³³ *Трговачко-занатлијски шемајизам Краљевине Србије, L'annuaire du commerce et de l'industrie Serbe, Handels und Gewerbe Adressbuch Serbiens*, Београд 1901.

²³⁴ Борис Милосављевић, „Двобој у Србији. Историјски, друштвени, правни, политички и морални аспект”, *Годишњак за друштвену историју* 21/ 1 (2014), стр. 7–36; „Између мита и стварности: двобој Сондермајер – Црњански (I), ’Да не постанем Пушкин’”, *Књижевна историја* 158 (2016), стр. 147–169; „Између мита и стварности: двобој Сондермајер – Црњански, ’Le malheur et le révil’”, II, *Књижевна историја* 159 (2016), стр. 257–292; „Богдан Поповић. Културни образац, књижевно васпитање и друштвена критика (Теорија

Када се више пута прочитају родослови и повежу личности, добија се једно ново сазнање, које омогућује лакше и истинитије тумачење прошлости Кнежевине и Краљевине Србије, као и периода који је следио. Зато није претерано рећи да београдски родослови представљају, послужићемо се метафором, алгоритам за разумевање тадашњег друштва. У сваком случају, оно што се одмах може закључити, јесте да је већи део света који је приказан у родословима био сличан свету који се могао видети и у другим европским државама тог времена (од Енглеске до Русије), као и да је друштвено слојевање било у духу времена, са свим посебностима и карактеристима појединих крајева и држава.

скоројевића), *Књижевна историја* 153 (2014), 427–467. *Свей и време Слободана Јовановића (1869–1958)*, САНУ, Београд 2019.

КАРАЂОРЂЕВИЋИ

КАРАЂОРЂЕВИЋИ I ОСНОВНИ ПРЕГЛЕД. ВЛАДАРИ

ВРХОВНИ ВОЖД

КАРАЂОРЂЕ

вожд (1804–1813)

председник Правитељствујушћег совјета (1811–1813)

(Вишевац, Лепеничка кнежина Крагујевачке нахије

Смедеревског санџака [Београдског пашалука],

Османско Царство, о. 1762 – Радовањски луг, Кнежевство [Кнежевина] Србија,

Османско царство, уб. 1817)

КНЕЗ

АЛЕКСАНДАР

владајући кнез Кнежевства [Кнежевине] Србије (у Османском царству) (1842–1858)

([Карађорђева] Србија, Топола, 1806 – Темишвар, Аустроугарска, 1885)

КРАЉ

ПЕТАР I

краљ Србије (1903–1918)

краљ Срба, Хрвата и Словенаца (1918–1921)

(Београд, Кнежевство [Кнежевина] Србија,

Османско царство, 1844 – Београд, Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца, 1921)

КРАЉ

АЛЕКСАНДАР

регент престолонаследник Краљевине Србије (1914–1918)

регент престолонаследник Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца (1918–1921)

краљ Срба, Хрвата и Словенаца (1921–1929)

краљ Југославије (1929–1934)

(Цетиње, Кнежевина Црна Гора, 1888 – Марсеј, Француска Република, уб. 1934)

КРАЉ

ПЕТАР II

краљ Југославије (1934–1945)

Краљевско намесништво (први намесник кнез Павле) (1934–1941)

Краљевско намесништво (1944–1945)

(Београд, Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца, 1923 – Денвер, [саветна] Држава Колорадо,

Сједињене Америчке Државе 1970)

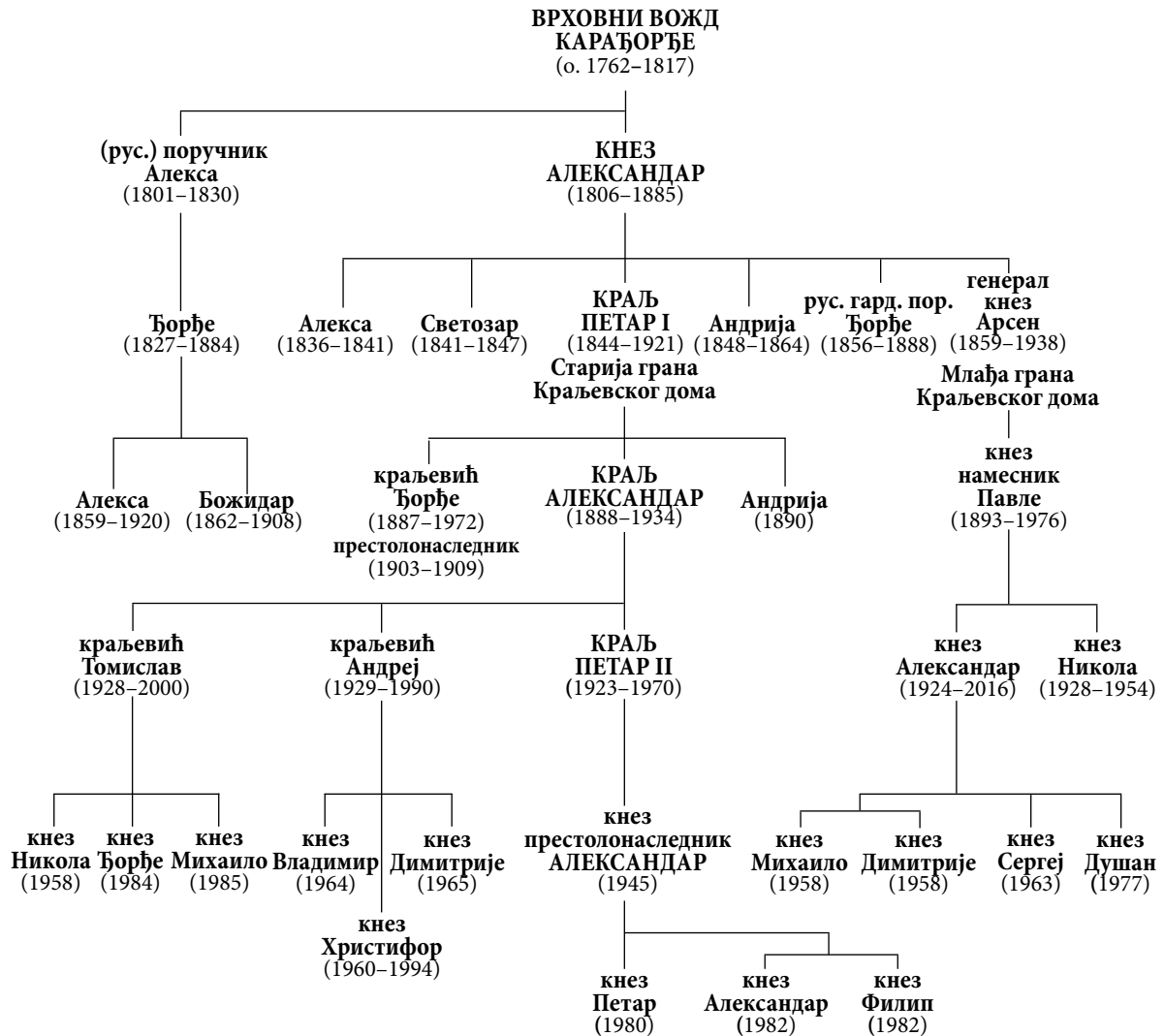
Кнез престолонаследник

АЛЕКСАНДАР

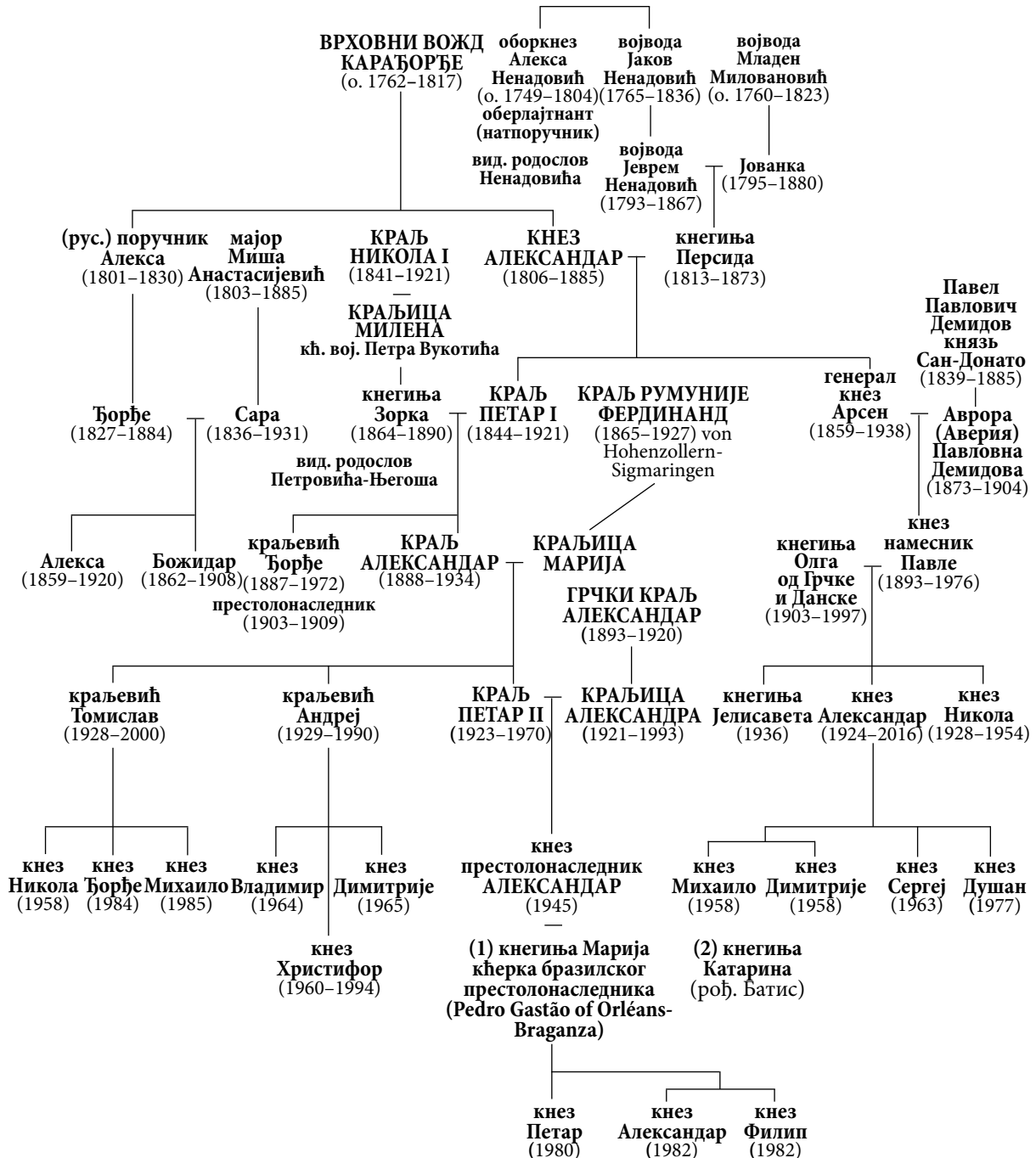
кнез престолонаследник (1945)

(Лондон, Уједињено Краљевство Велике Британије и Северне Ирске, 1945)

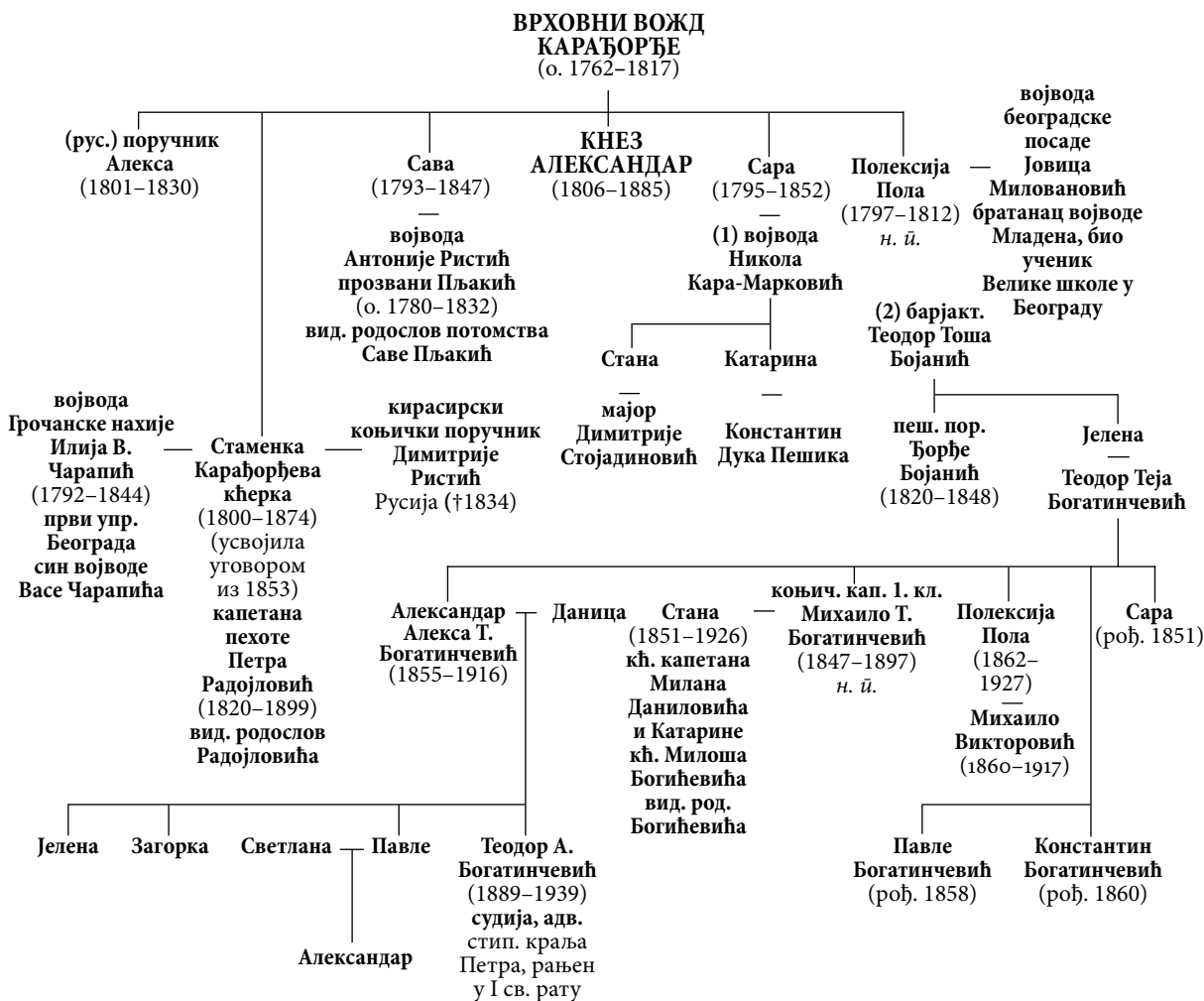
КАРАЂОРЂЕВИЋИ 2
ПАТРИЛИНЕАРНИ РОДОСЛОВ

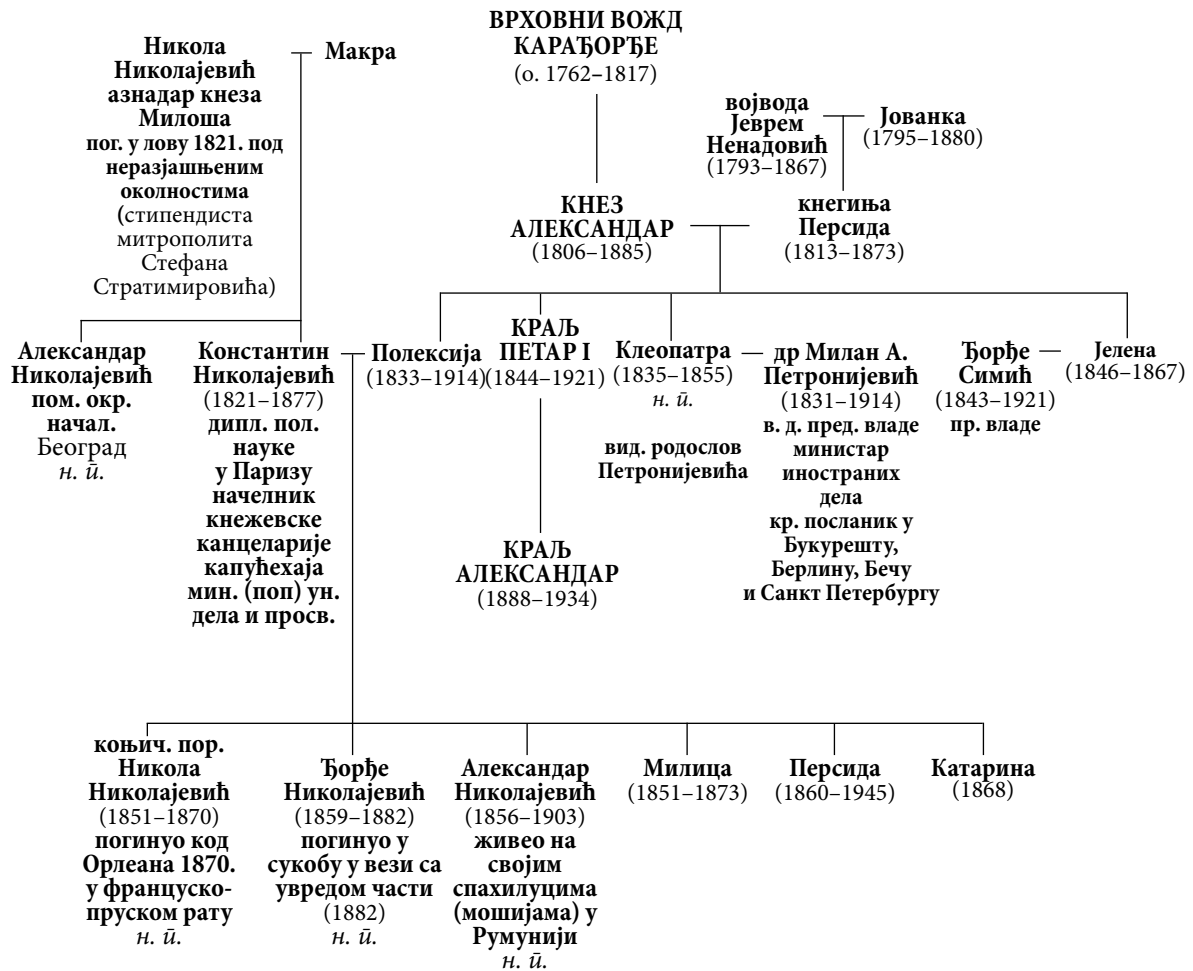
КАРАЂОРЂЕВИЋИ 3
ОПШТИ ПРЕГЛЕД

КАРАЂОРЂЕВИЋИ 4
 КАРАЂОРЂЕВО ПОТОМСТВО ПО КЋЕРКАМА
 ПЉАКИЋИ, КАРА-МАРКОВИЋИ, МИЛОВАНОВИЋИ, БОЈАНИЋИ, БОГАТИНЧЕВИЋИ,
 РИСТИЋИ И ЧАРАПИЋИ

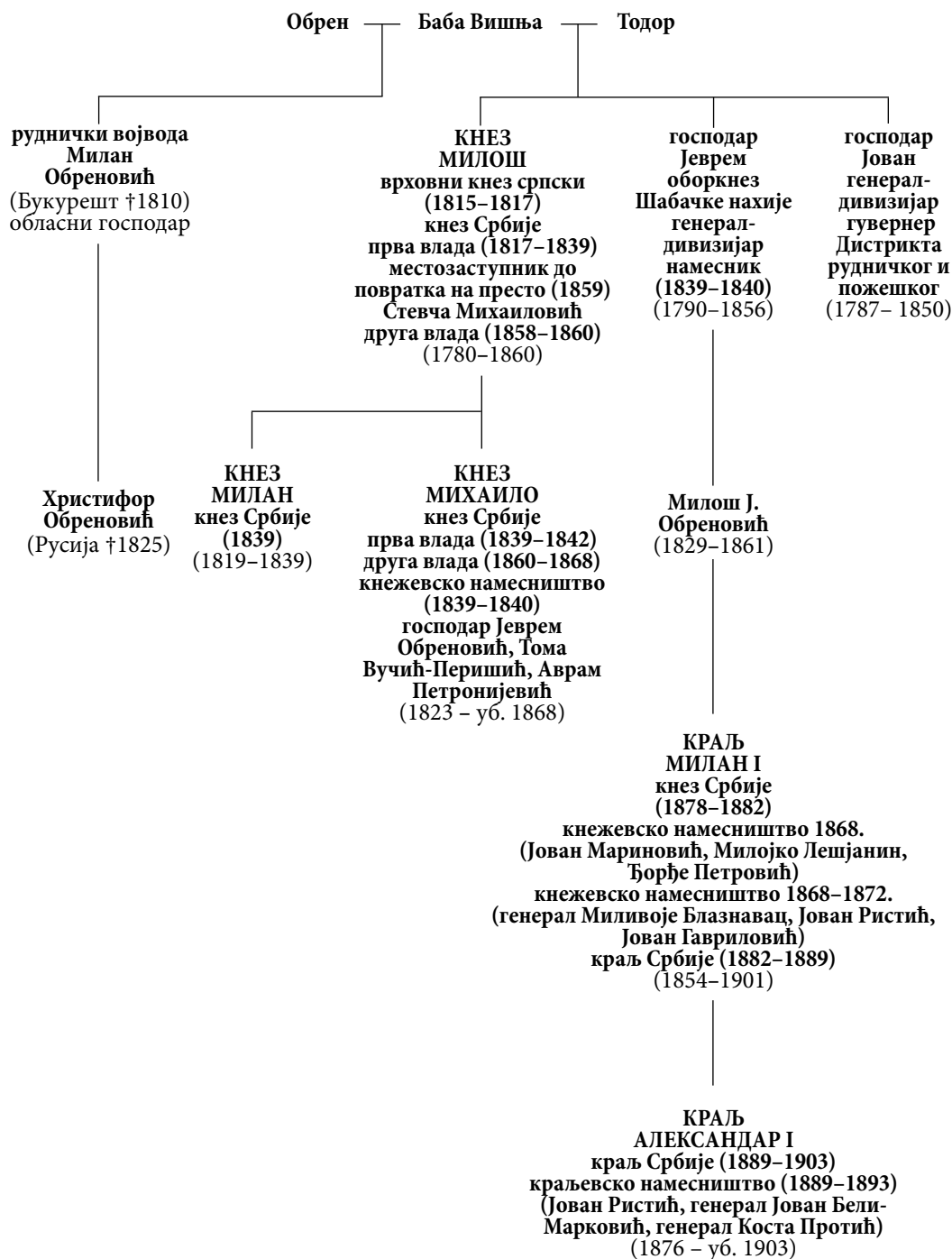

КАРАЂОРЂЕВИЋИ 5
ПОТОМСТВО КНЕЗА АЛЕКСАНДРА ПО КЋЕРКАМА
НИКОЛАЈЕВИЋИ, ПЕТРОНИЈЕВИЋИ И СИМИЋИ

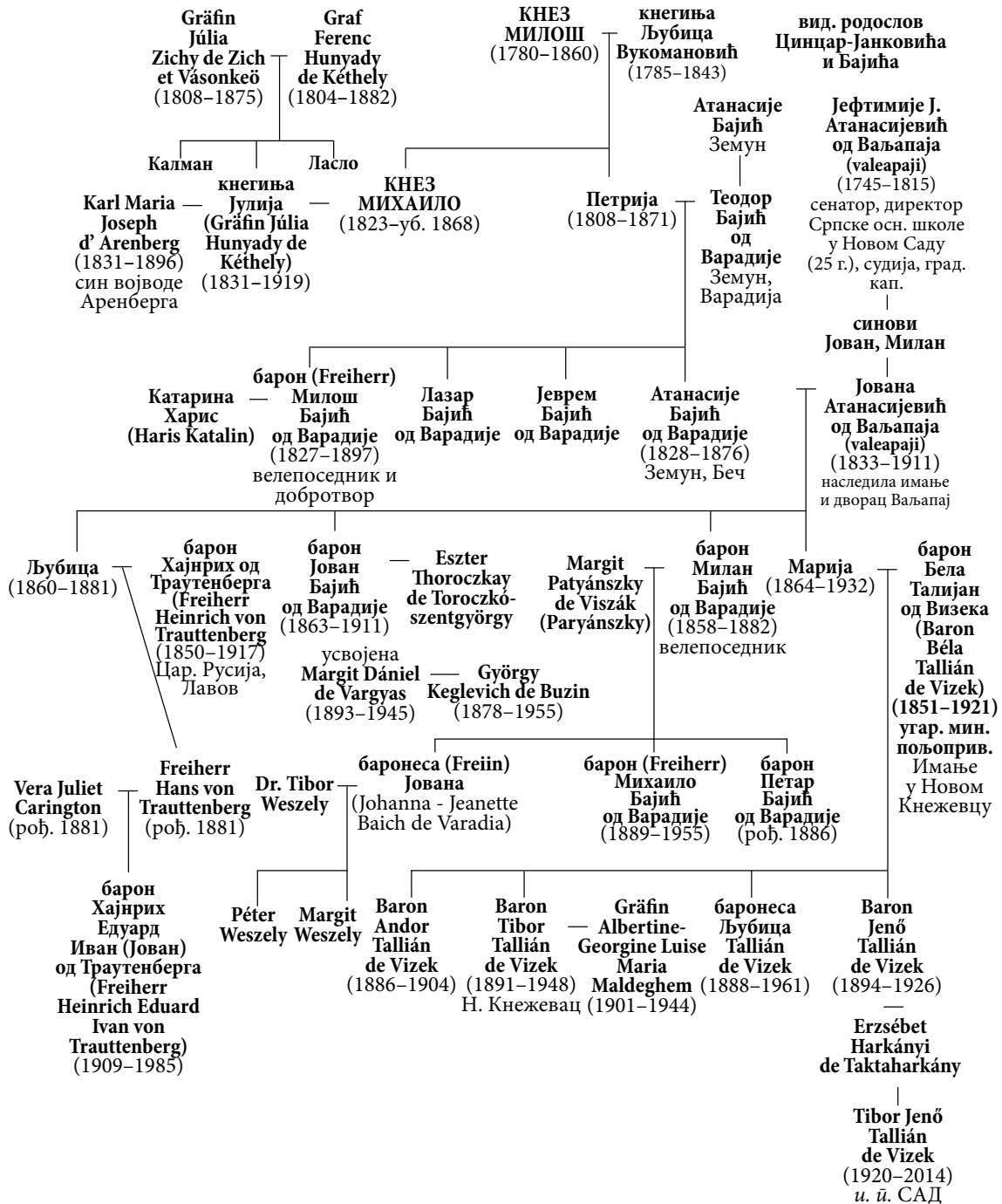

ОБРЕНОВИЋИ

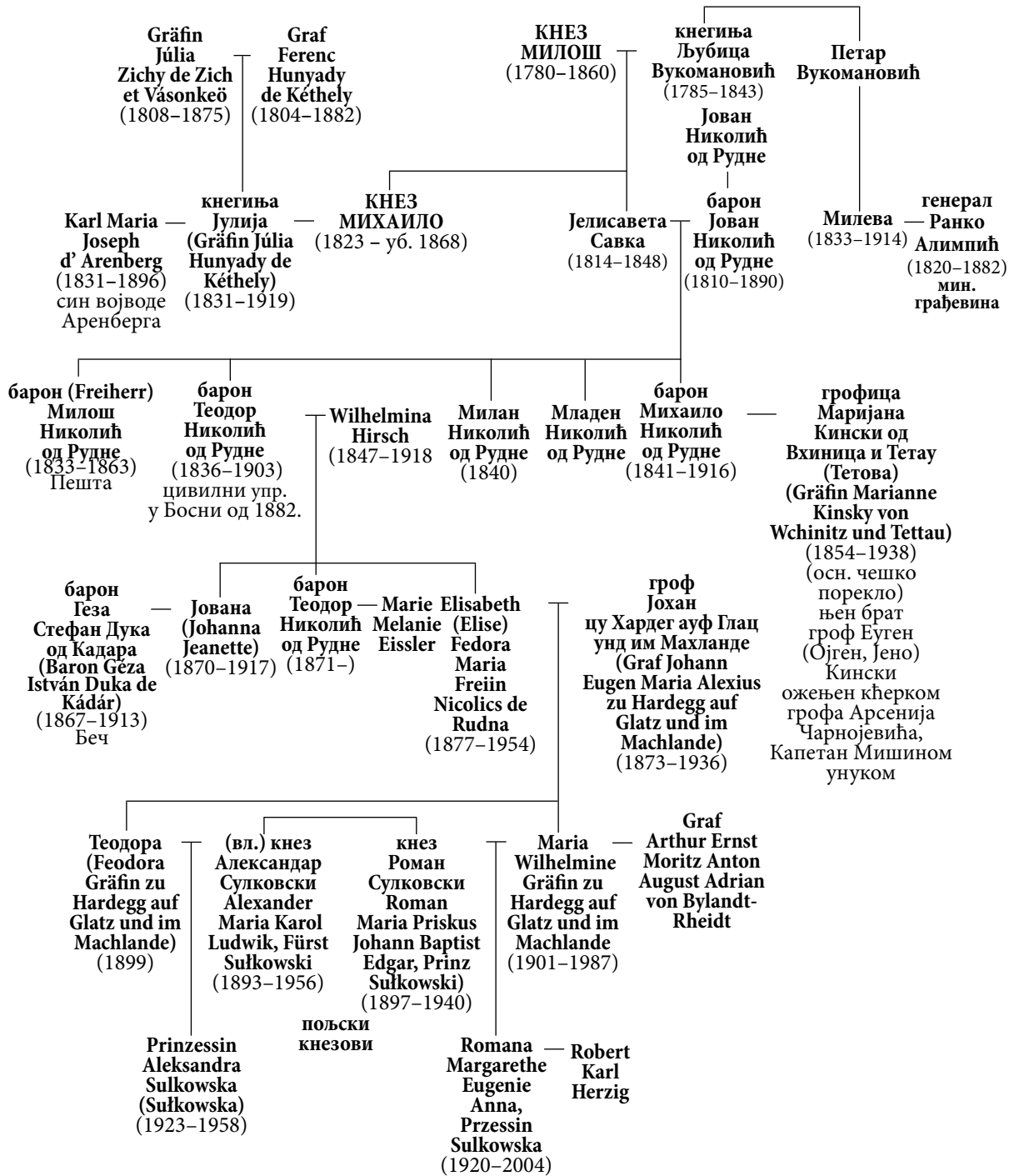
ОБРЕНОВИЋИ I ОСНОВНИ ПРЕГЛЕД ВЛАДАРИ

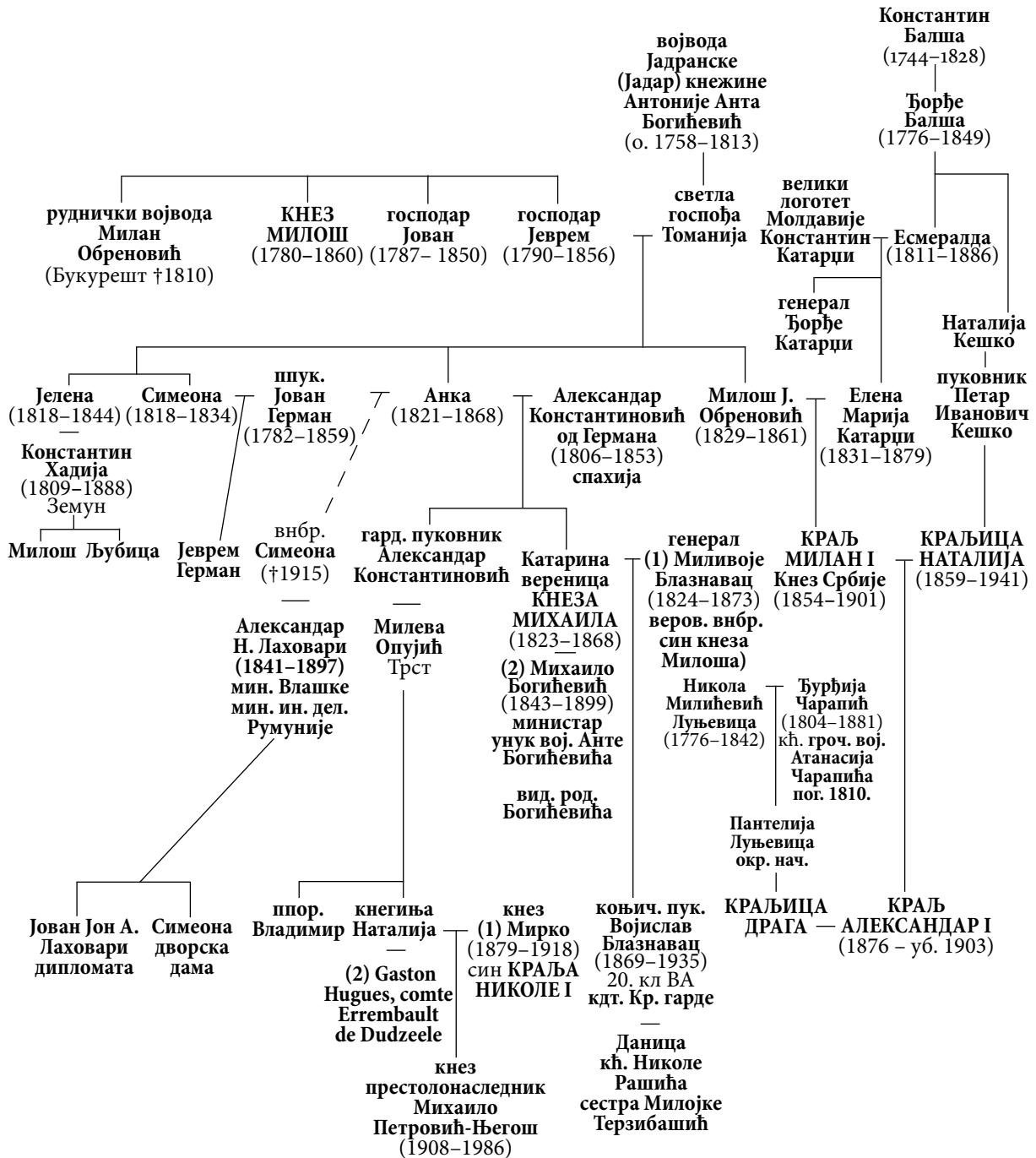
ОБРЕНОВИЋИ 2
ПОТОМСТВО НАЈСТАРИЈЕ КЋЕРКЕ КНЕЗА МИЛОША ПЕТРИЈЕ БАЈИЋ ОД ВАРАДИЈЕ
БАРОНИ БАЈИЋИ ОД ВАРАДИЈЕ

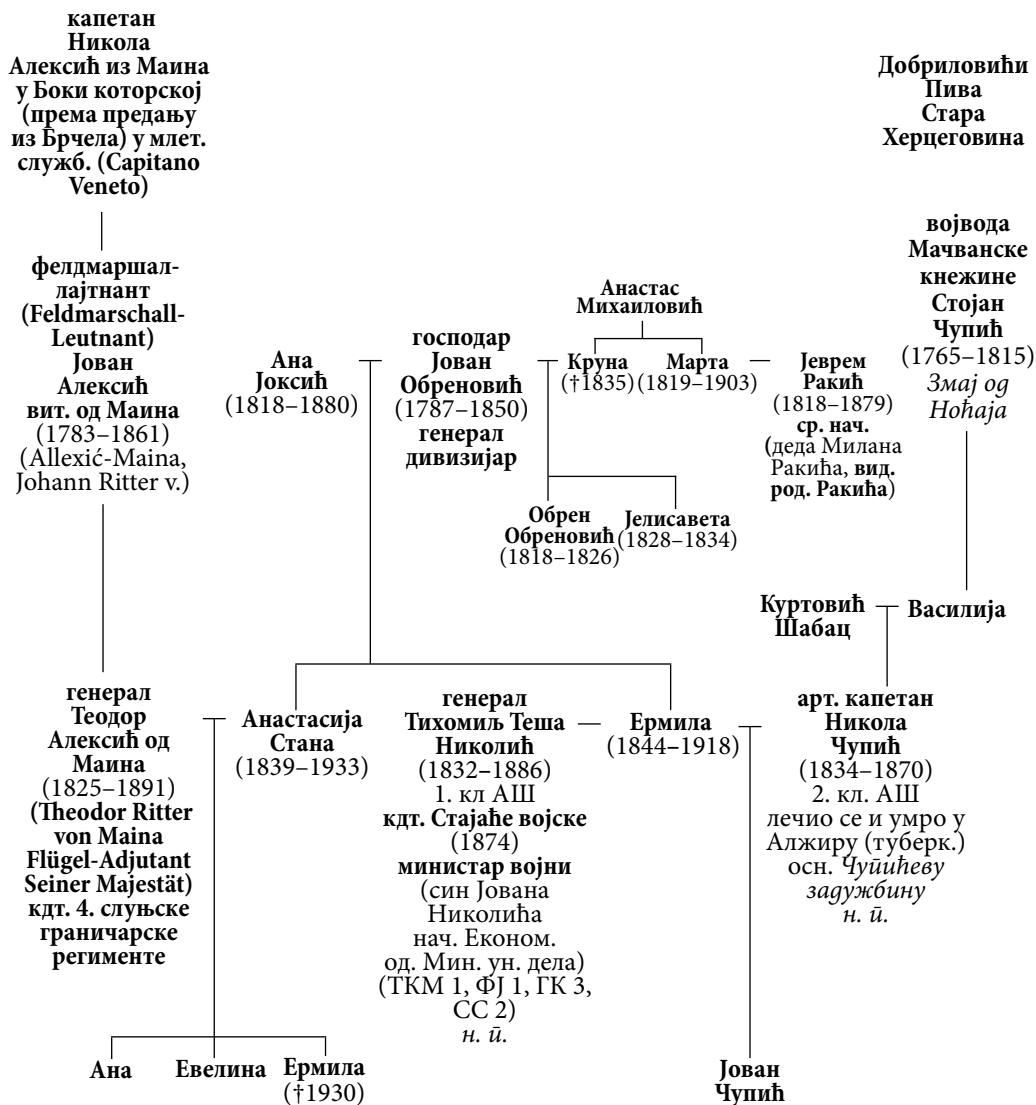
ОБРЕНОВИЋИ 3
ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ КНЕЗА МИЛОША
БАРОНИЦЕ ЈЕЛИСАВЕТЕ НИКОЛИЋ ОД РУДНЕ
БАРОНИ НИКОЛИЋИ ОД РУДНЕ

ОБРЕНОВИЋИ 4
ПОТОМСТВО ГОСПОДАРА ЈЕВРЕМА
КРАЉ МИЛАН, КРАЉ АЛЕКСАНДАР, КОНСТАНТИНОВИЋИ, ПЕТРОВИЋИ ЊЕГОШИ,
ГРОФОВИ ЕРЕМБО ОД ДИДЗЕЛА,
ГЕРМАНИ, БЛАЗНАВЦИ И ЛАХОВАРИ

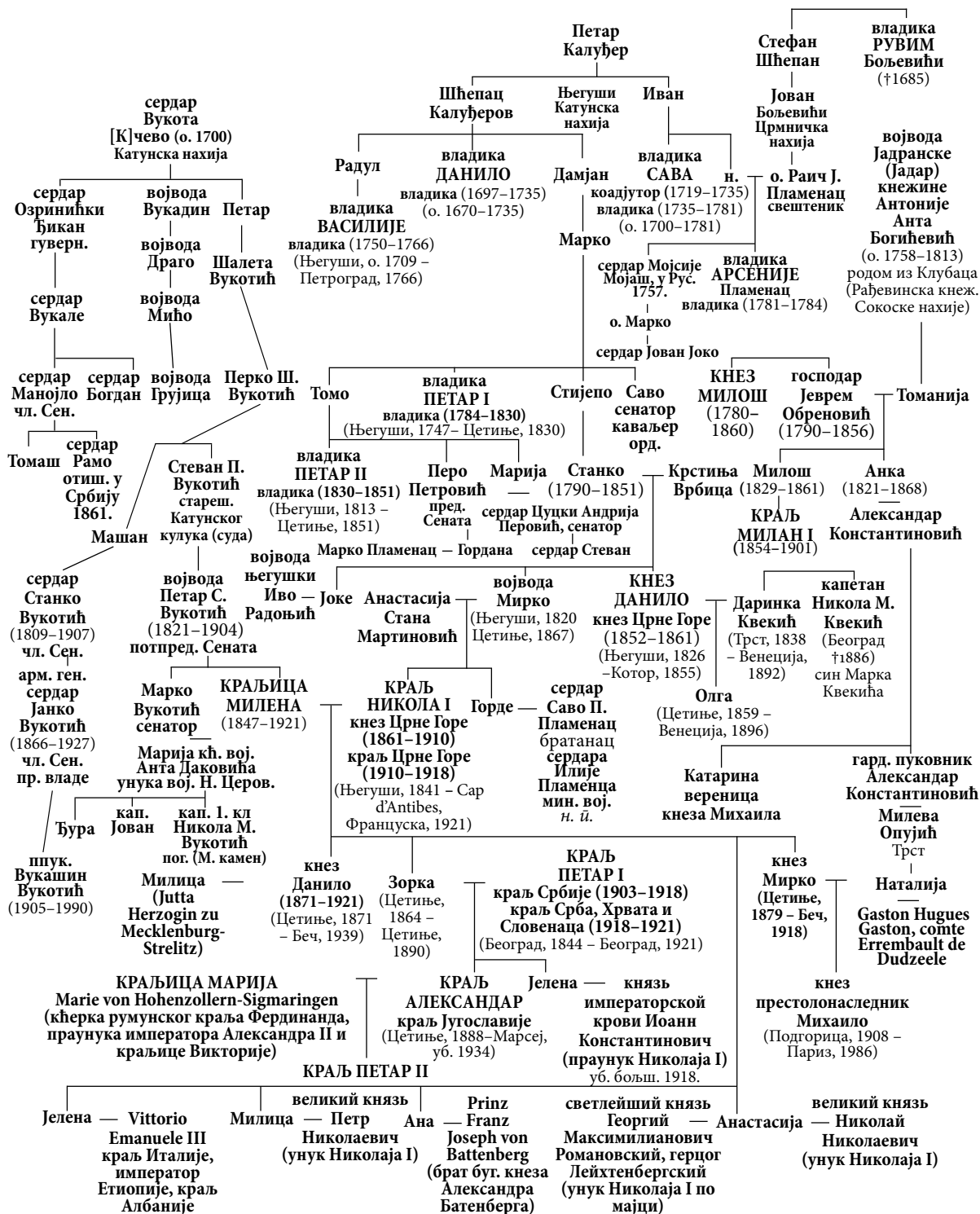

ОБРЕНОВИЋИ 5
ПОТОМСТВО ГОСПОДАРА ЈОВАНА
АЛЕКСИЋИ ОД МАИНА, НИКОЛИЋИ И ЧУПИЋИ

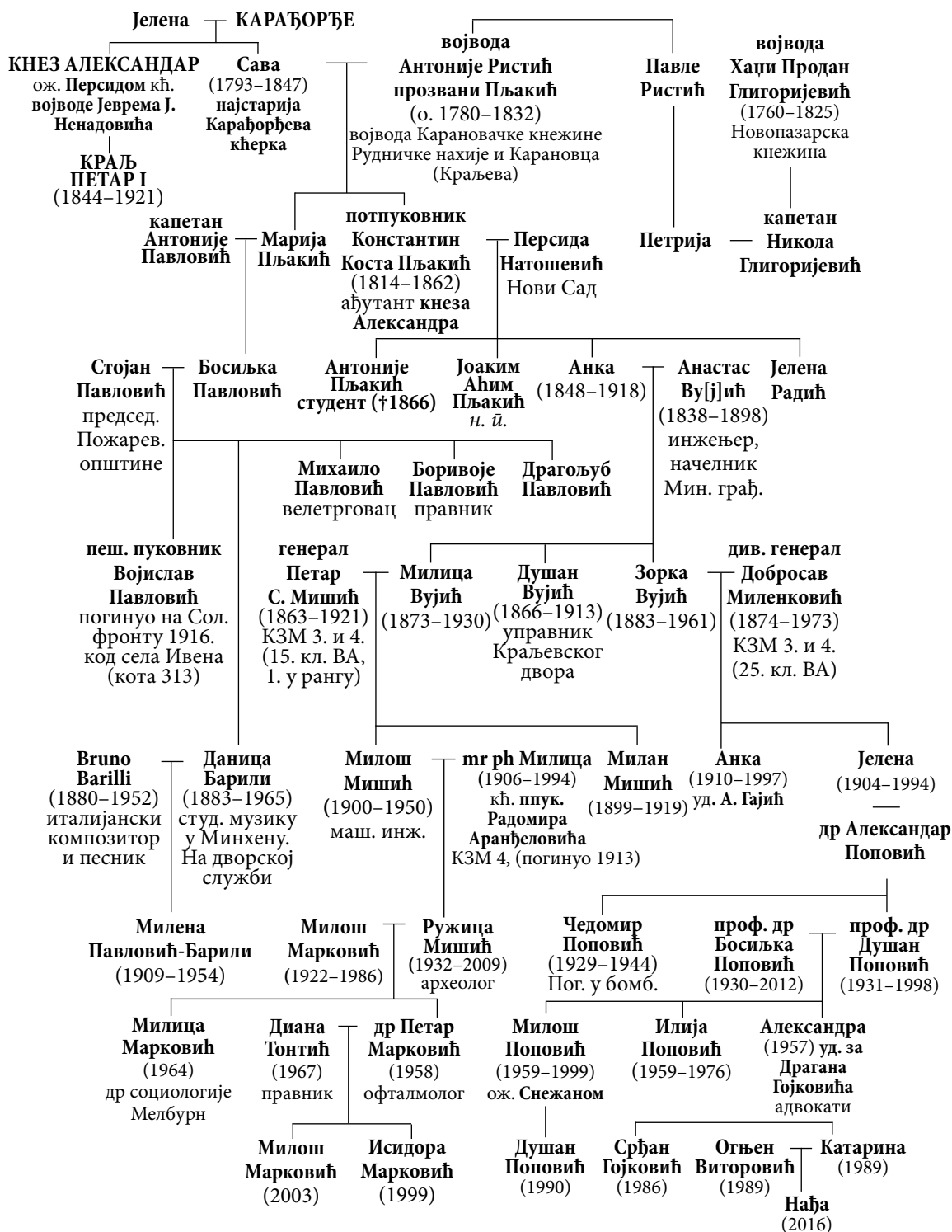
ПЕТРОВИЋИ ЊЕГОШИ

ОСНОВНИ ПРЕГЛЕД СРОДСТВО ВЛАДАРСКИХ ДОМОВА И ЊИХОВИХ РОЂАКА

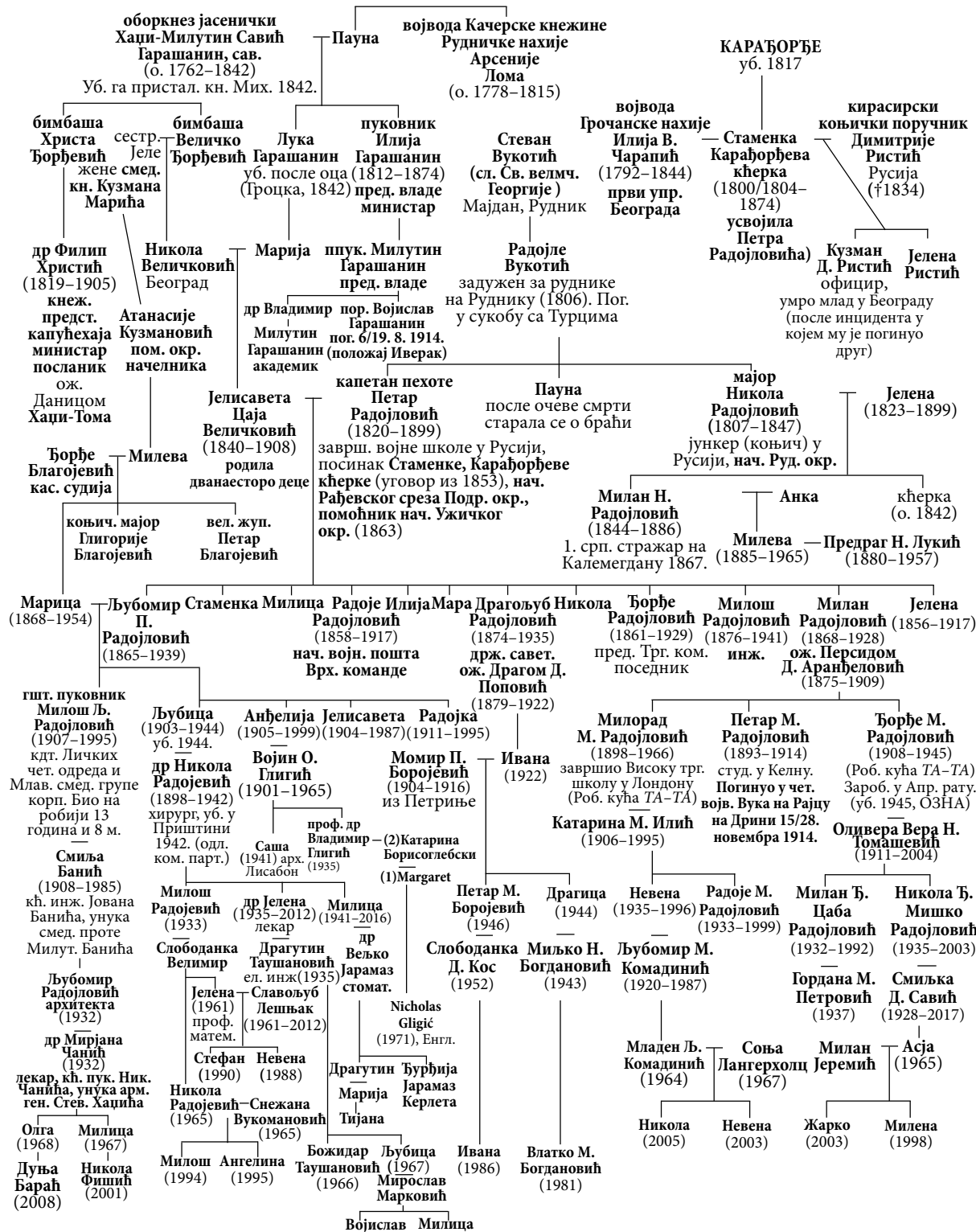
ПОТОМСТВО НАЈСТАРИЈЕ КАРАЂОРЂЕВЕ КЋЕРКЕ САВЕ ПЉАКИЋ

ПАВЛОВИЋИ И ВУЈИЋИ

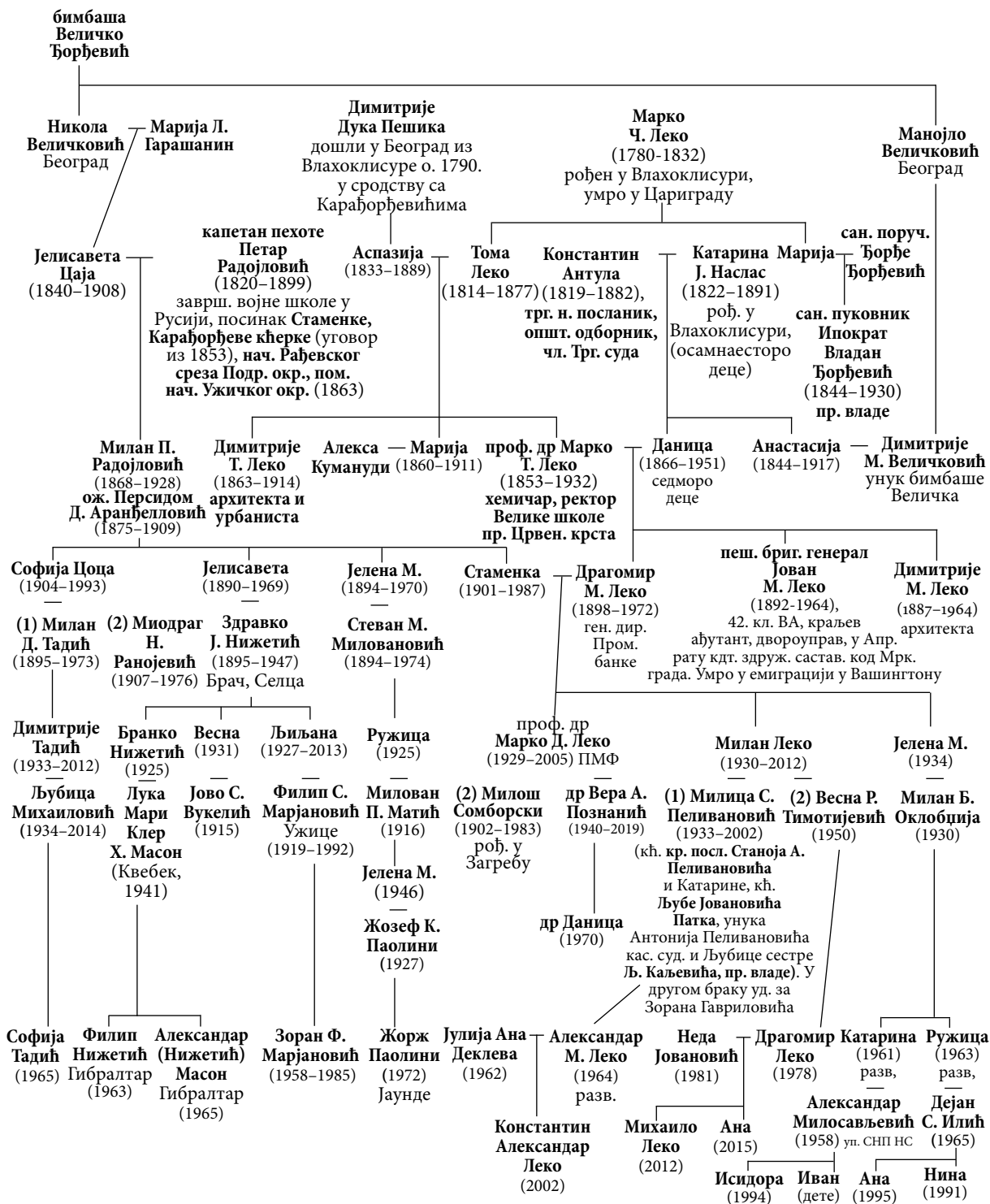

ПОРОДИЦА НАЈМЛАЂЕ КАРАЂОРЂЕВЕ КЋЕРКЕ СТАМЕНКЕ ЧАРАПИЋ

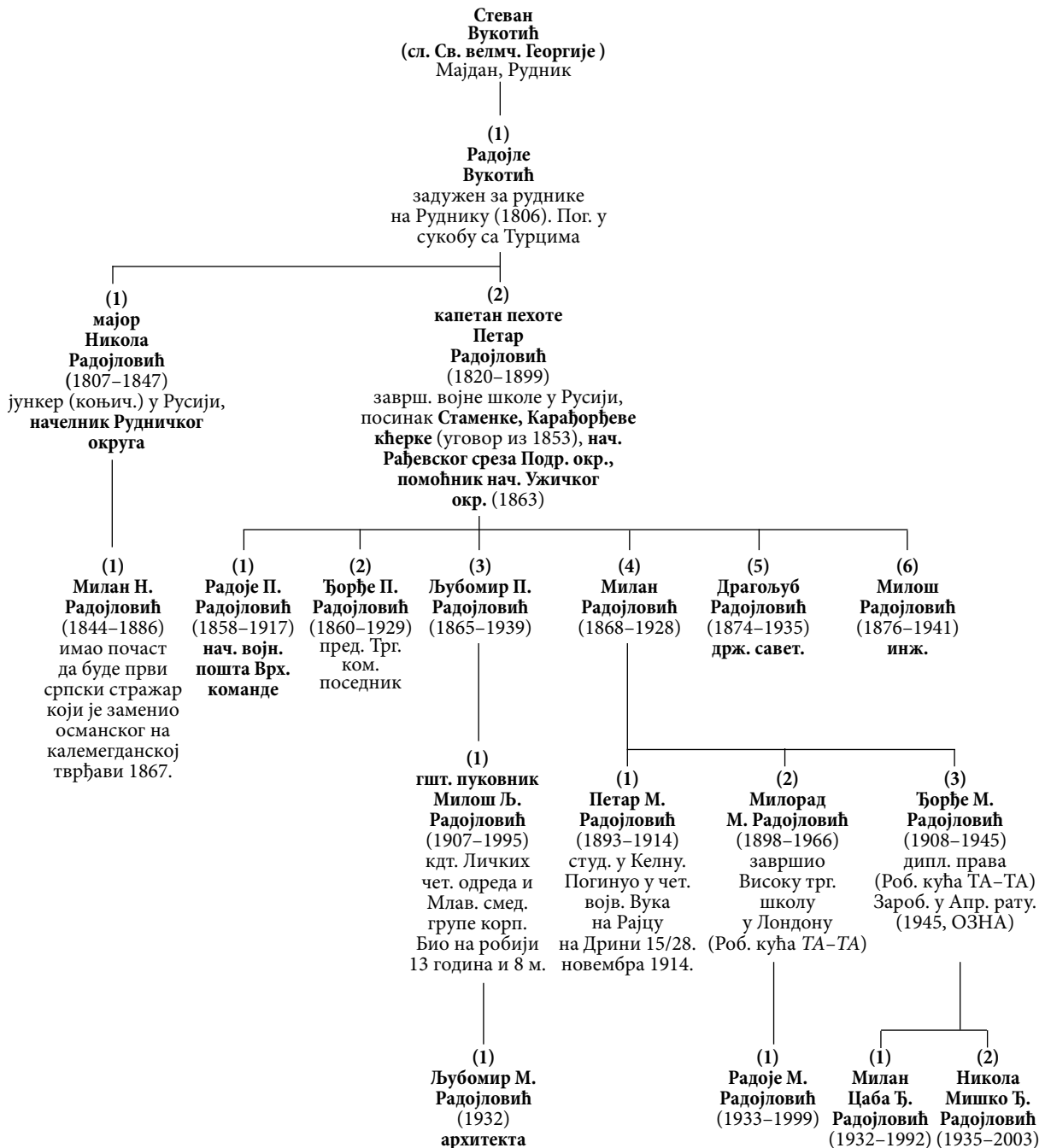
РАДОЈЛОВИЋИ 1

РАДОЈЛОВИЋИ 2
ПОРОДИЦЕ ТАДИЋ, НИЖЕТИЋ, МИЛОВАНОВИЋ И ЛЕКО

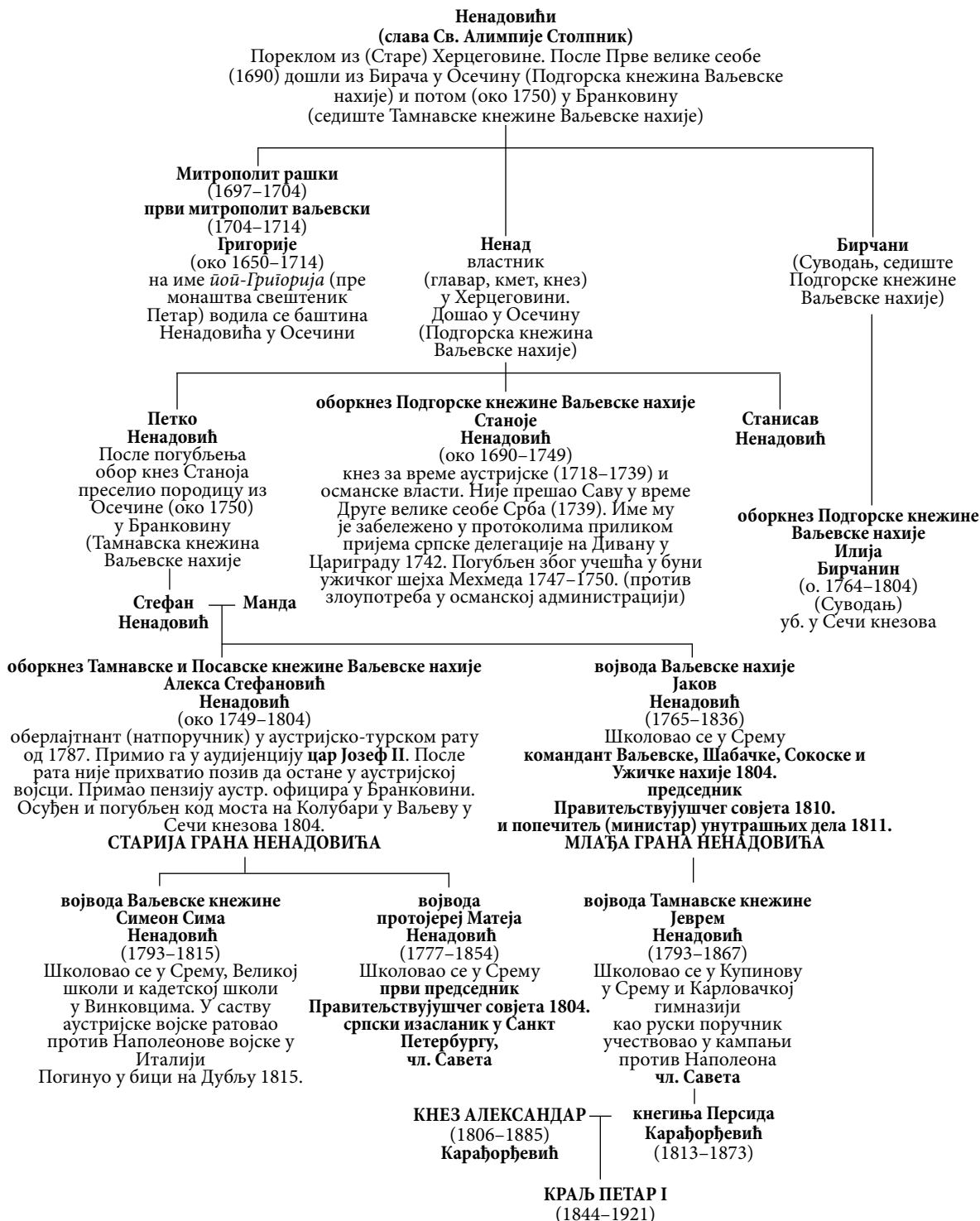

РАДОЈЛОВИЋИ 3
ПАТРИЛИНЕАРНИ РОДОСЛОВ

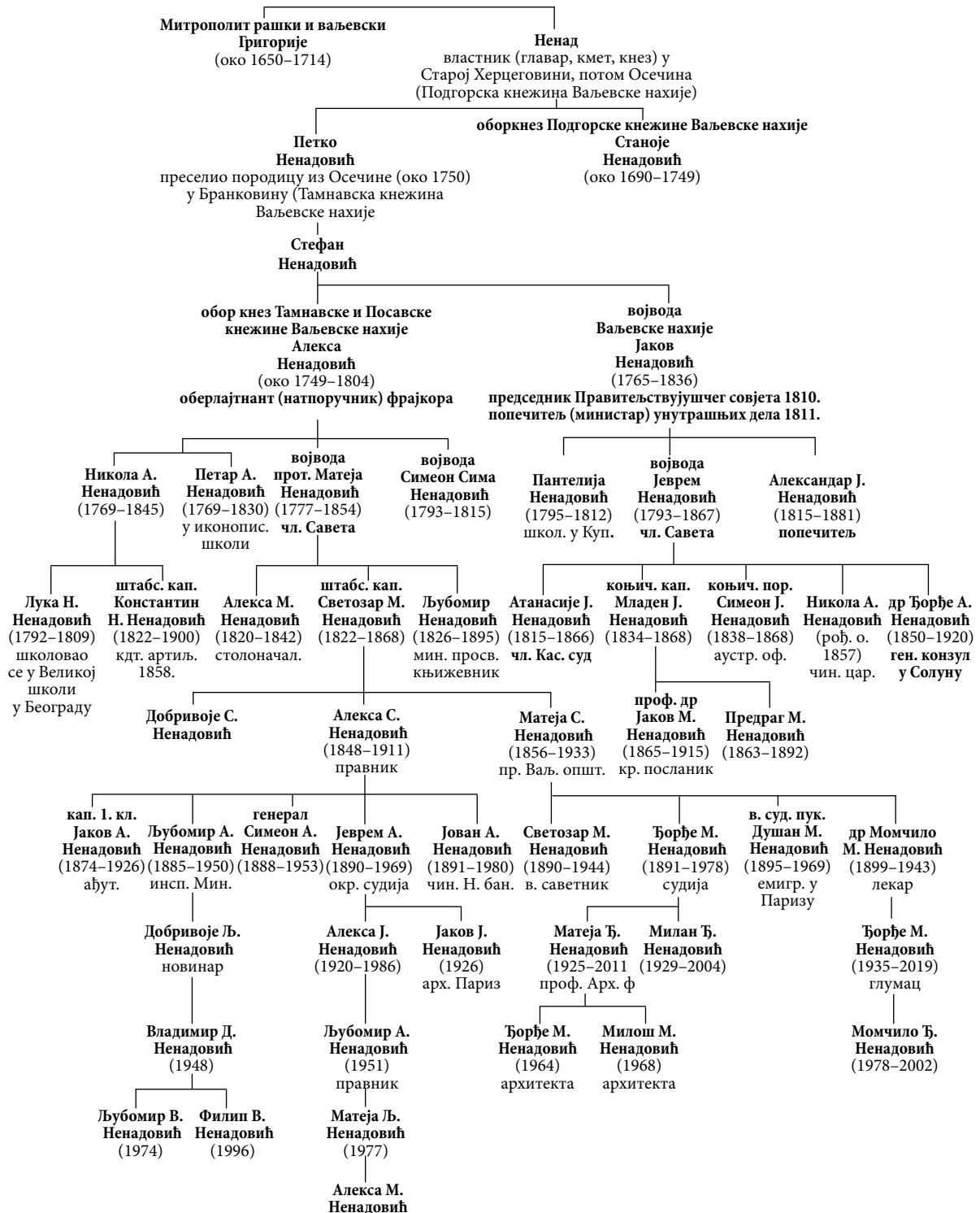

НЕНАДОВИЋИ

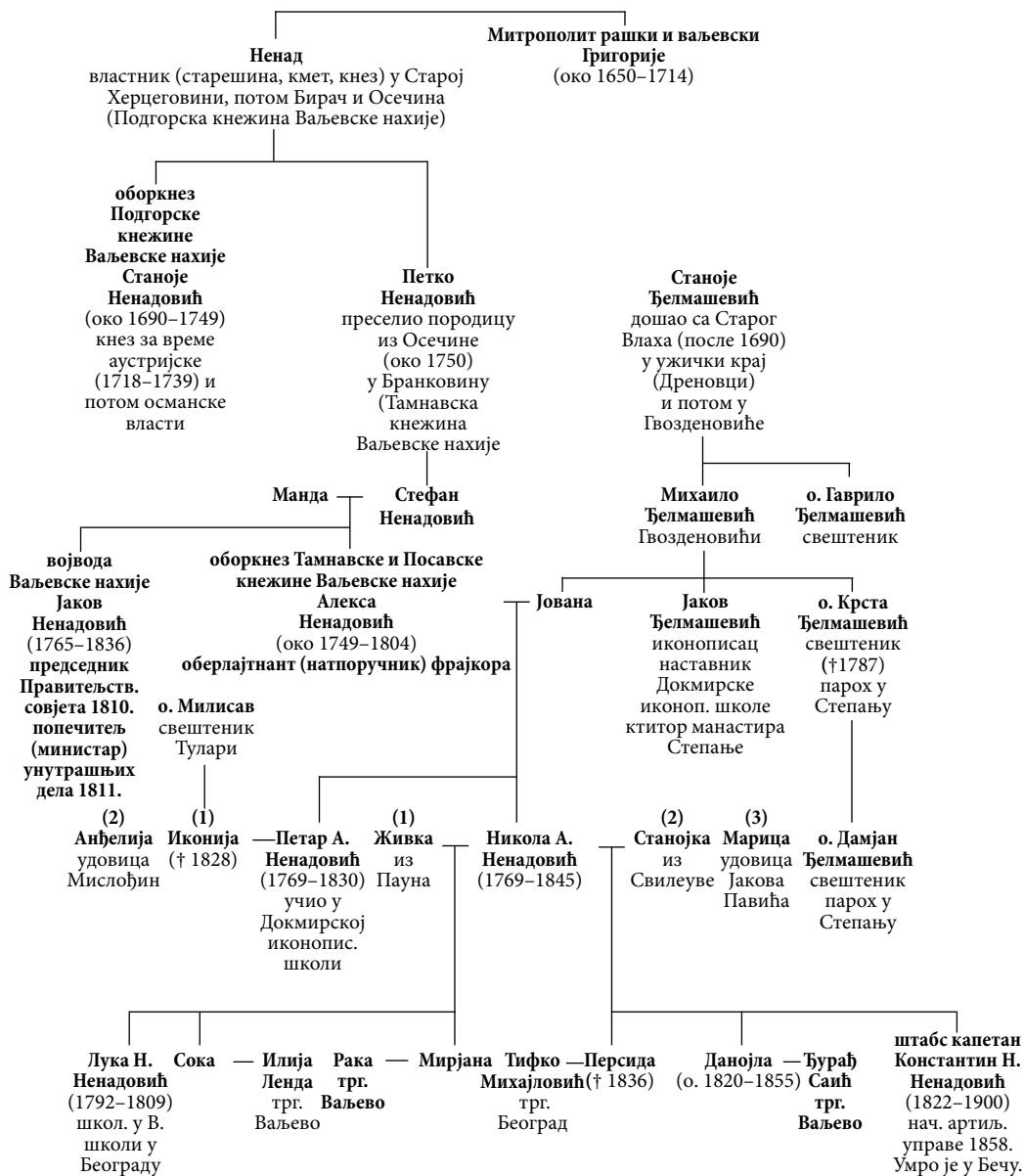
НЕНАДОВИЋИ I ОСНОВНИ ПРЕГЛЕД

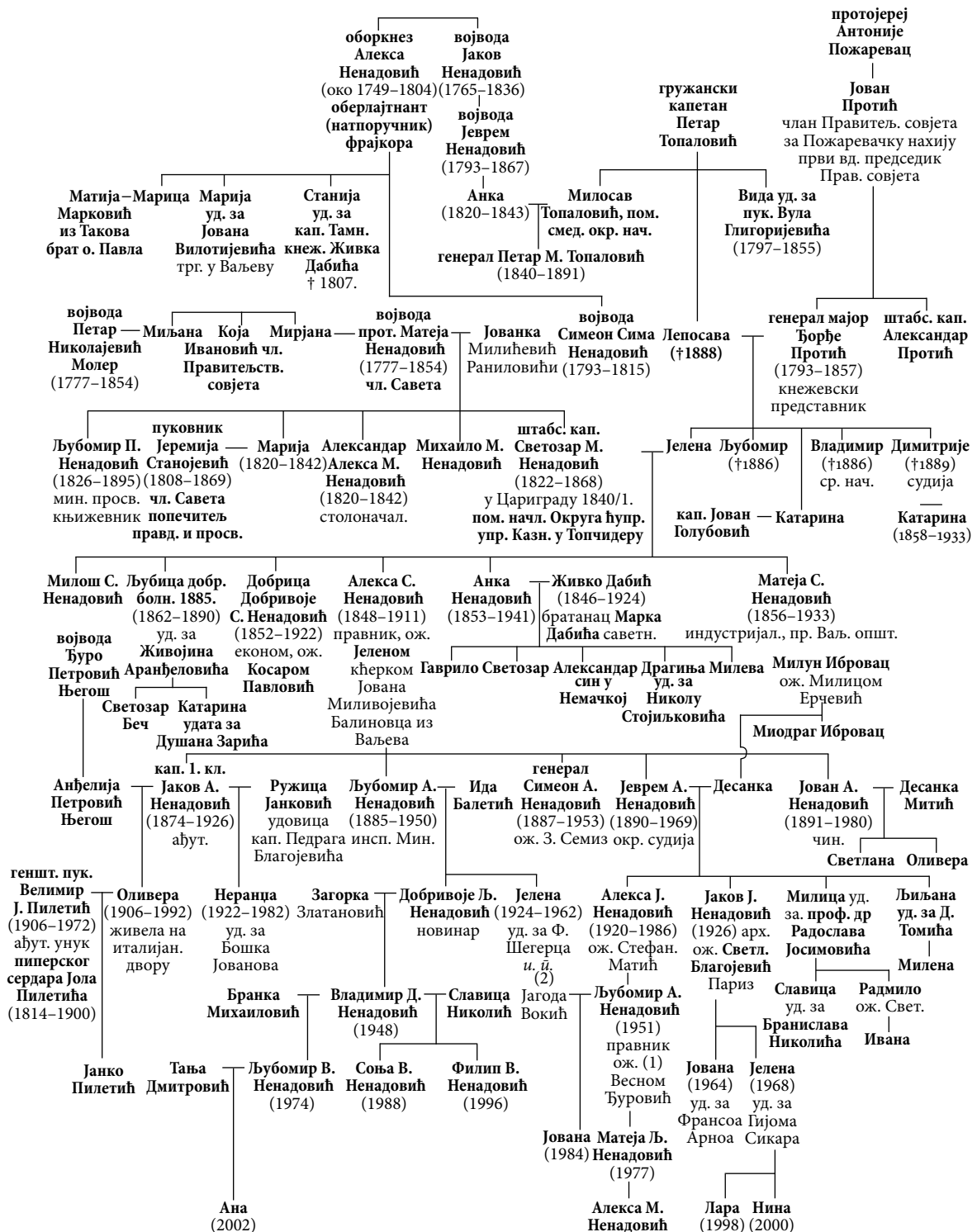
НЕНАДОВИЋИ 2
ПАТРИЛИНЕАРНИ РОДОСЛОВ
ПОТОМСТВО КНЕЗА АЛЕКСЕ И ВОЈВОДЕ ЈАКОВА НЕНАДОВИЋА

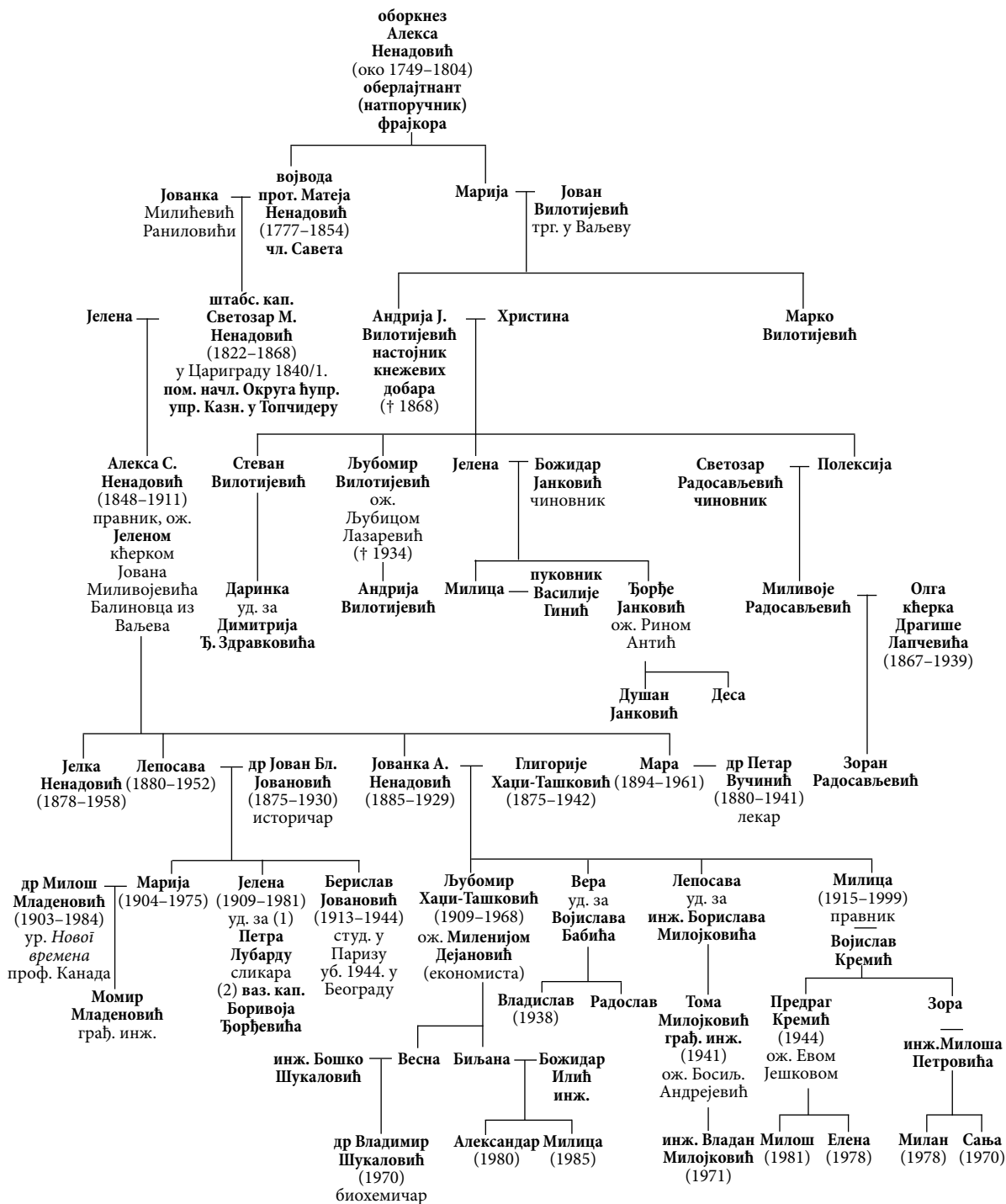
НЕНАДОВИЋИ 3
СТАРИЈА ГРАНА 1
ПОТОМСТВО КНЕЗА АЛЕКСЕ НЕНАДОВИЋА

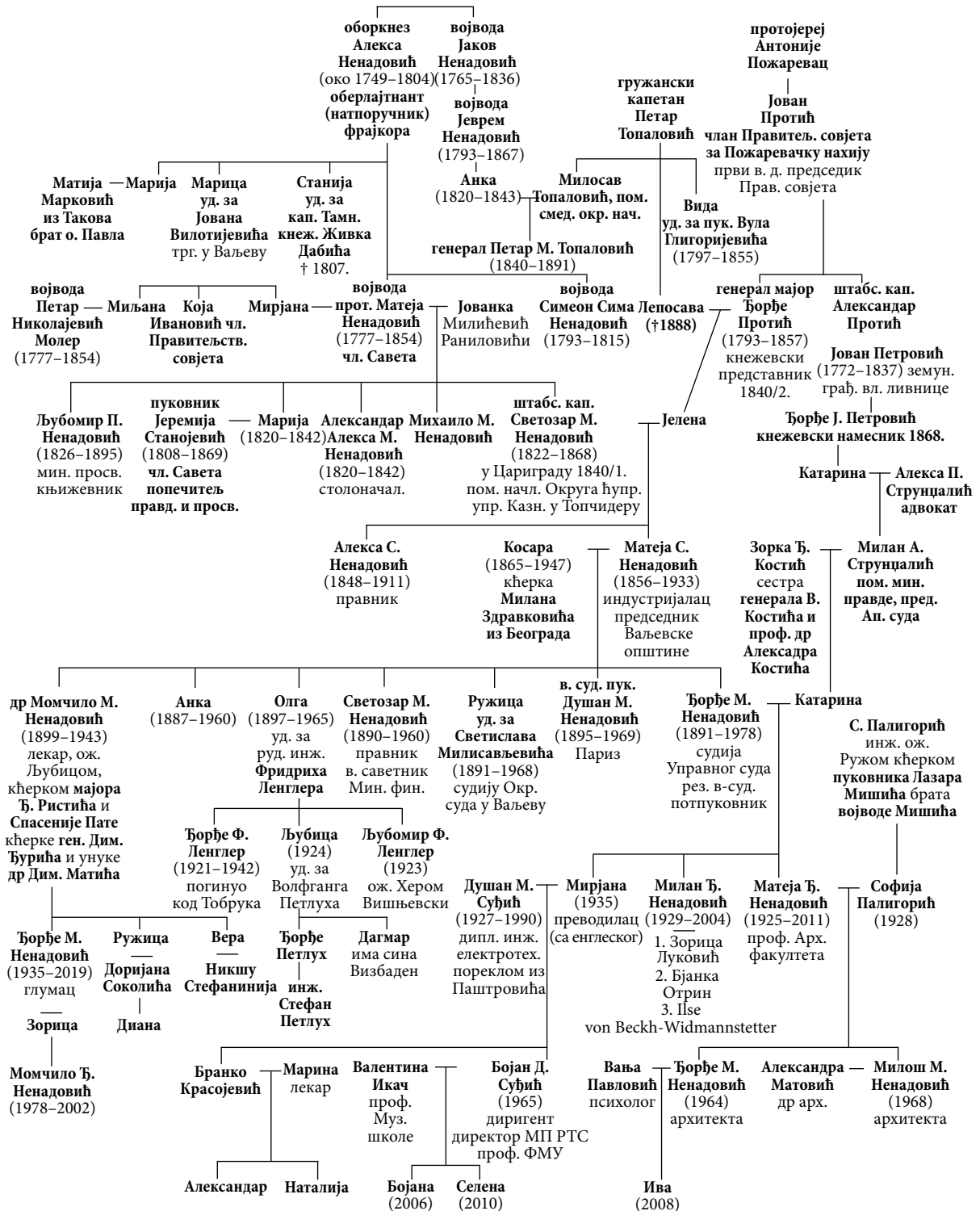
НЕНАДОВИЋИ 4
СТАРИЈА ГРАНА 2

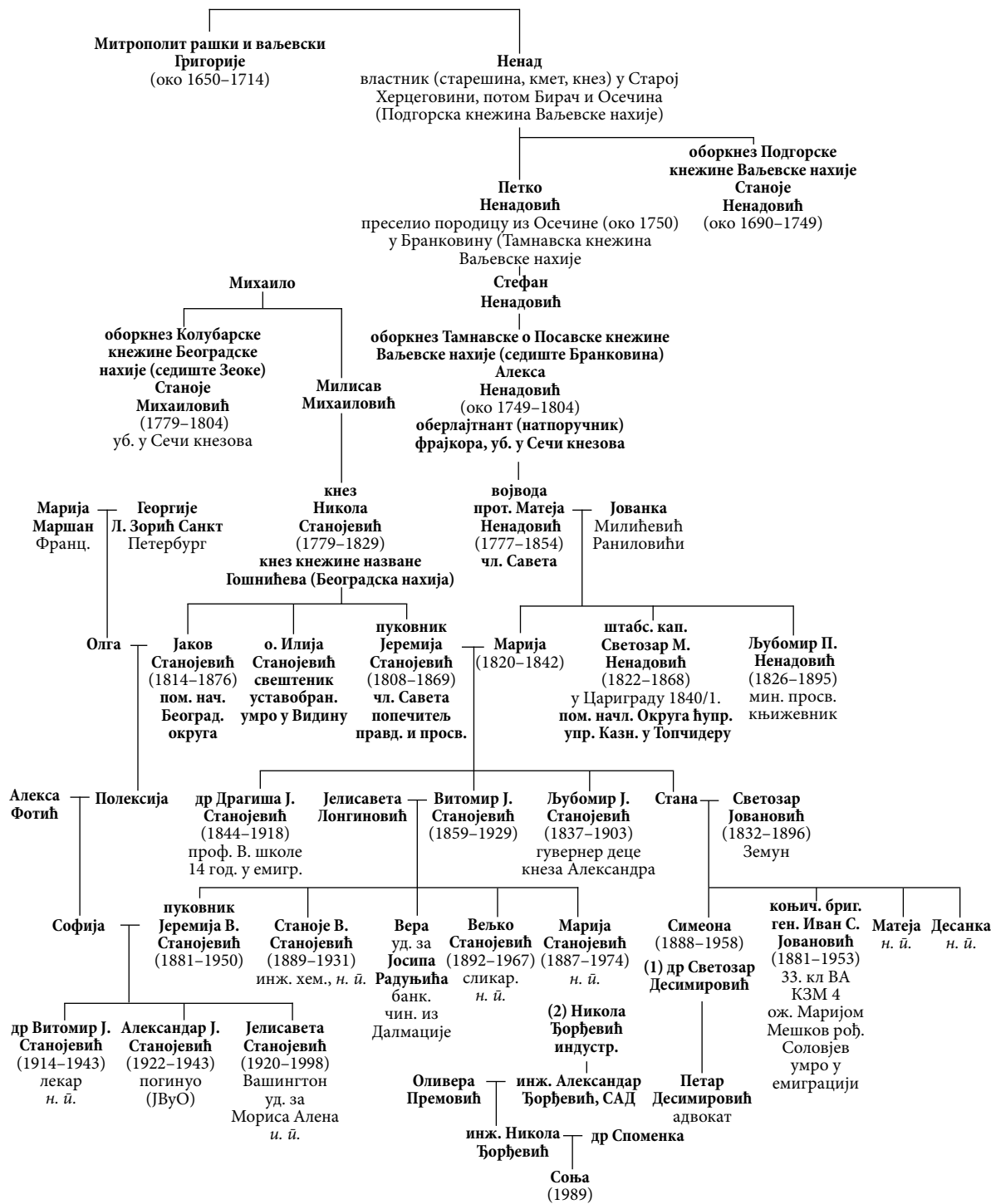
НЕНАДОВИЋИ 5 СТАРИЈА ГРАНА 3

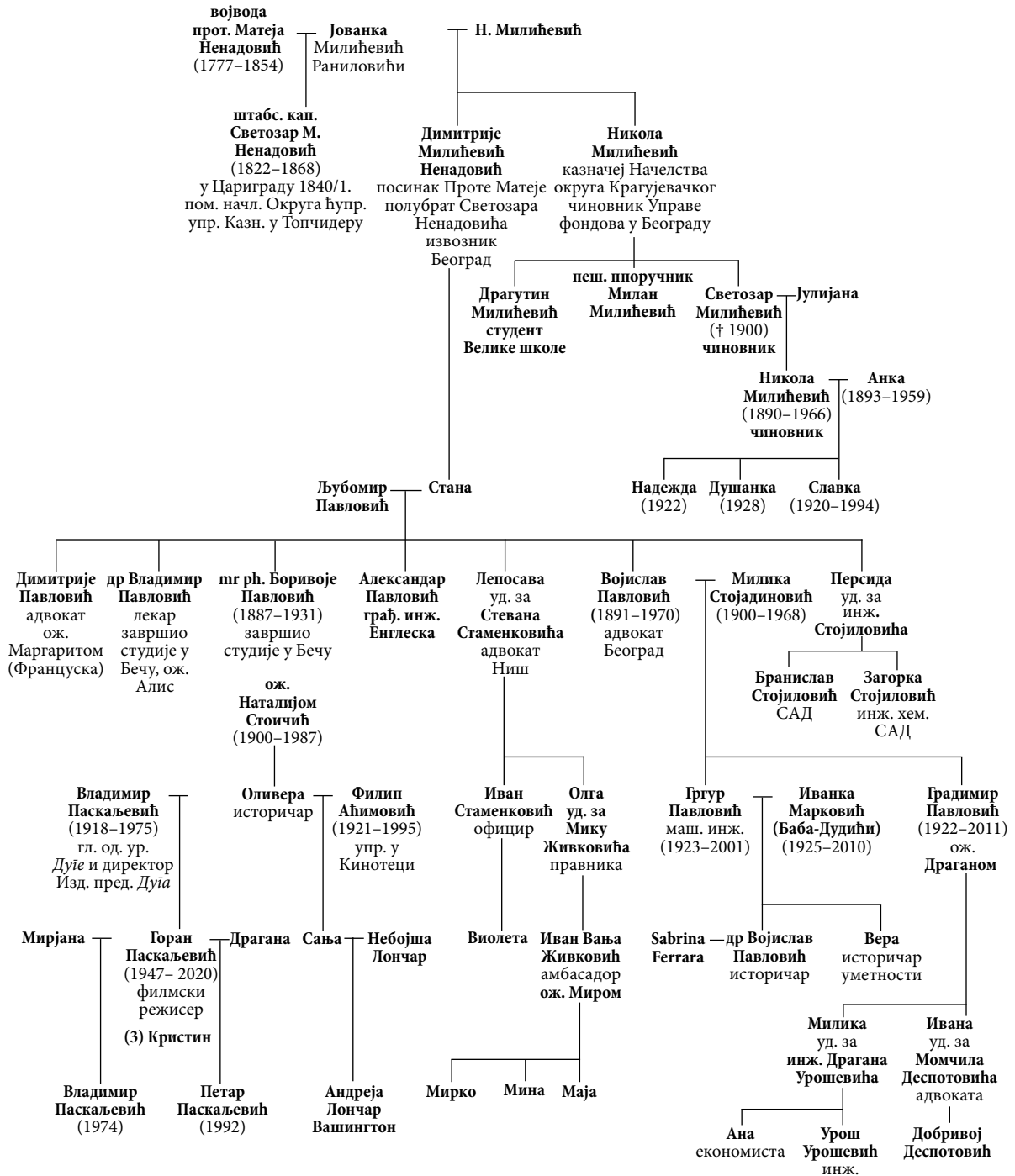
НЕНАДОВИЋИ 6
СТАРИЈА ГРАНА 4

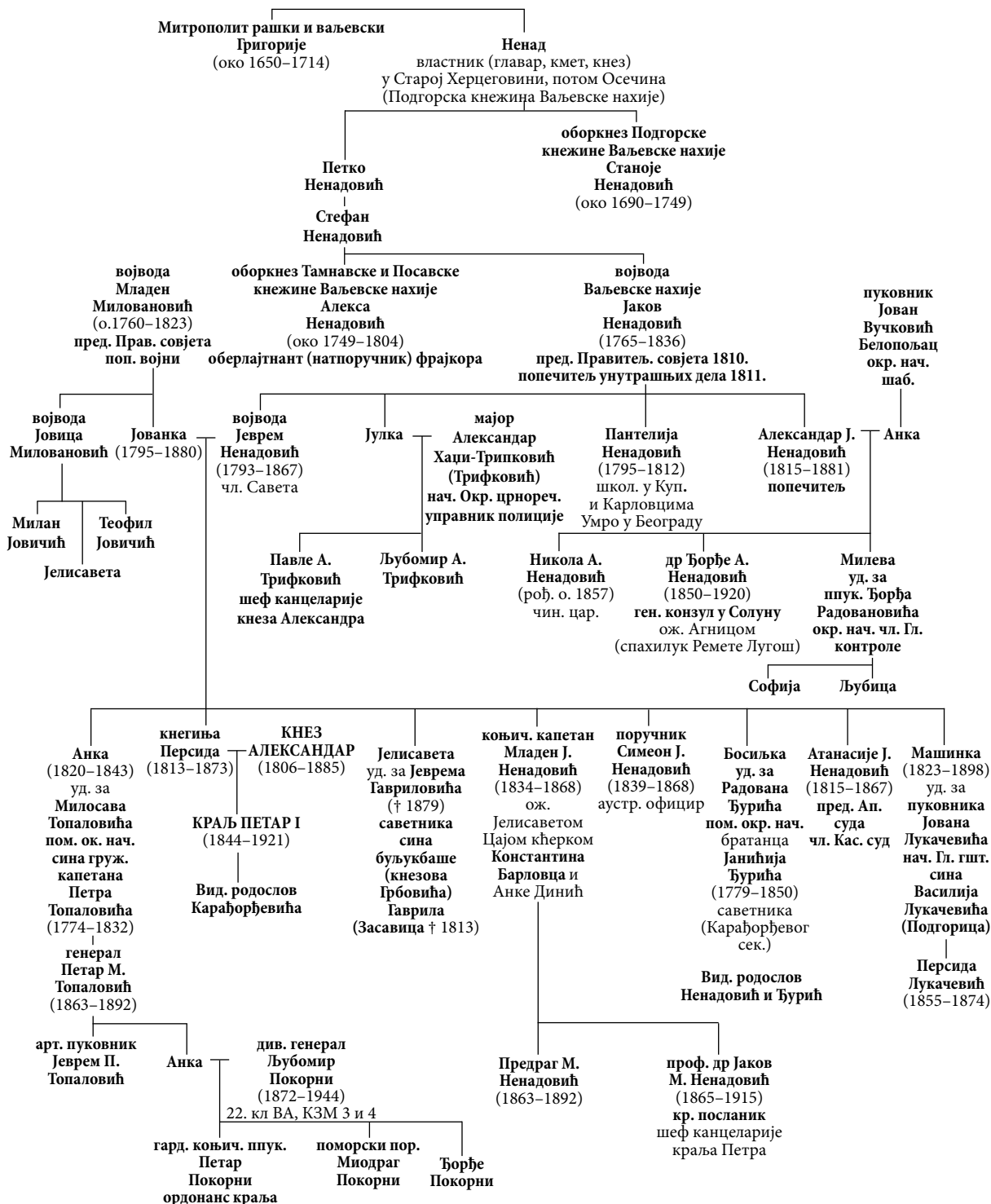
НЕНАДОВИЋИ 7 НЕНАДОВИЋИ И СТАНОЈЕВИЋИ

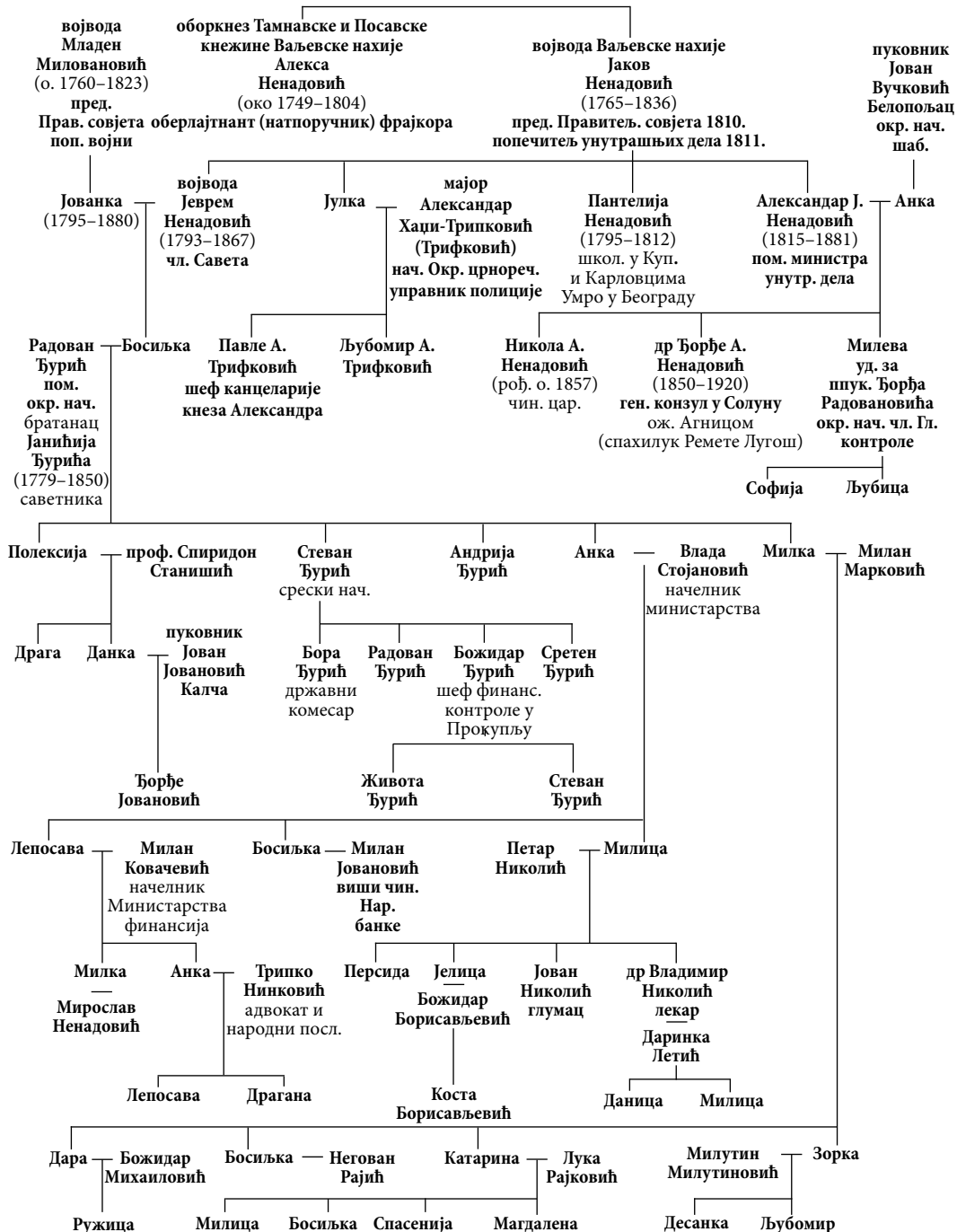
НЕНАДОВИЋИ 8
 НЕНАДОВИЋИ, МИЛИЋЕВИЋИ И ПАВЛОВИЋИ

НЕНАДОВИЋИ 9
МЛАЂА ГРАНА 1
ПОТОМСТВО ВОЈВОДЕ ЈАКОВА НЕНАДОВИЋА
НЕНАДОВИЋИ И КАРАЂОРЂЕВИЋИ

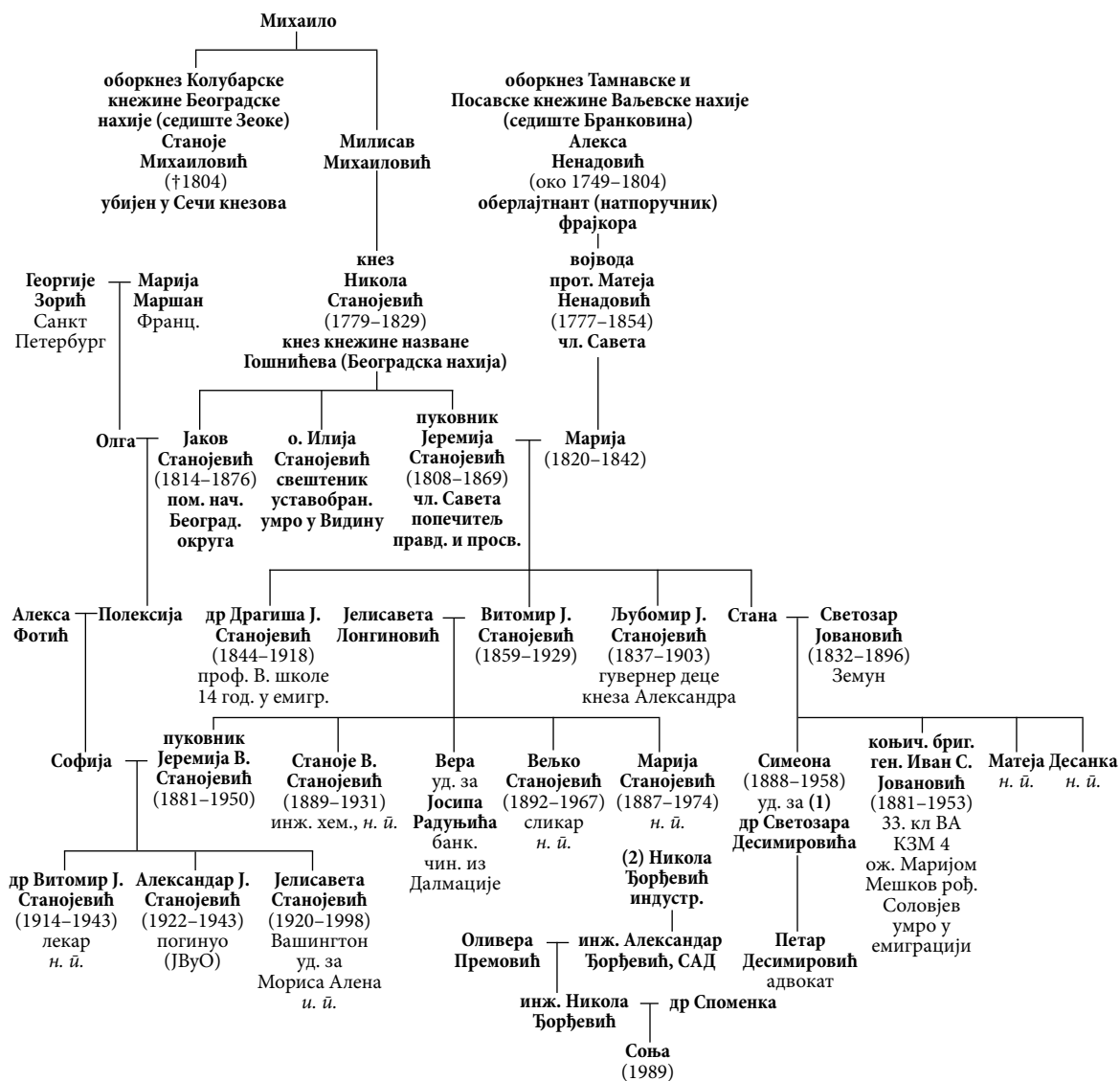

НЕНАДОВИЋИ 10
 МЛАЂА ГРАНА 2
 ПОТОМСТВО ВОЈВОДЕ ЈАКОВА НЕНАДОВИЋА
 НЕНАДОВИЋИ И ЂУРИЋИ

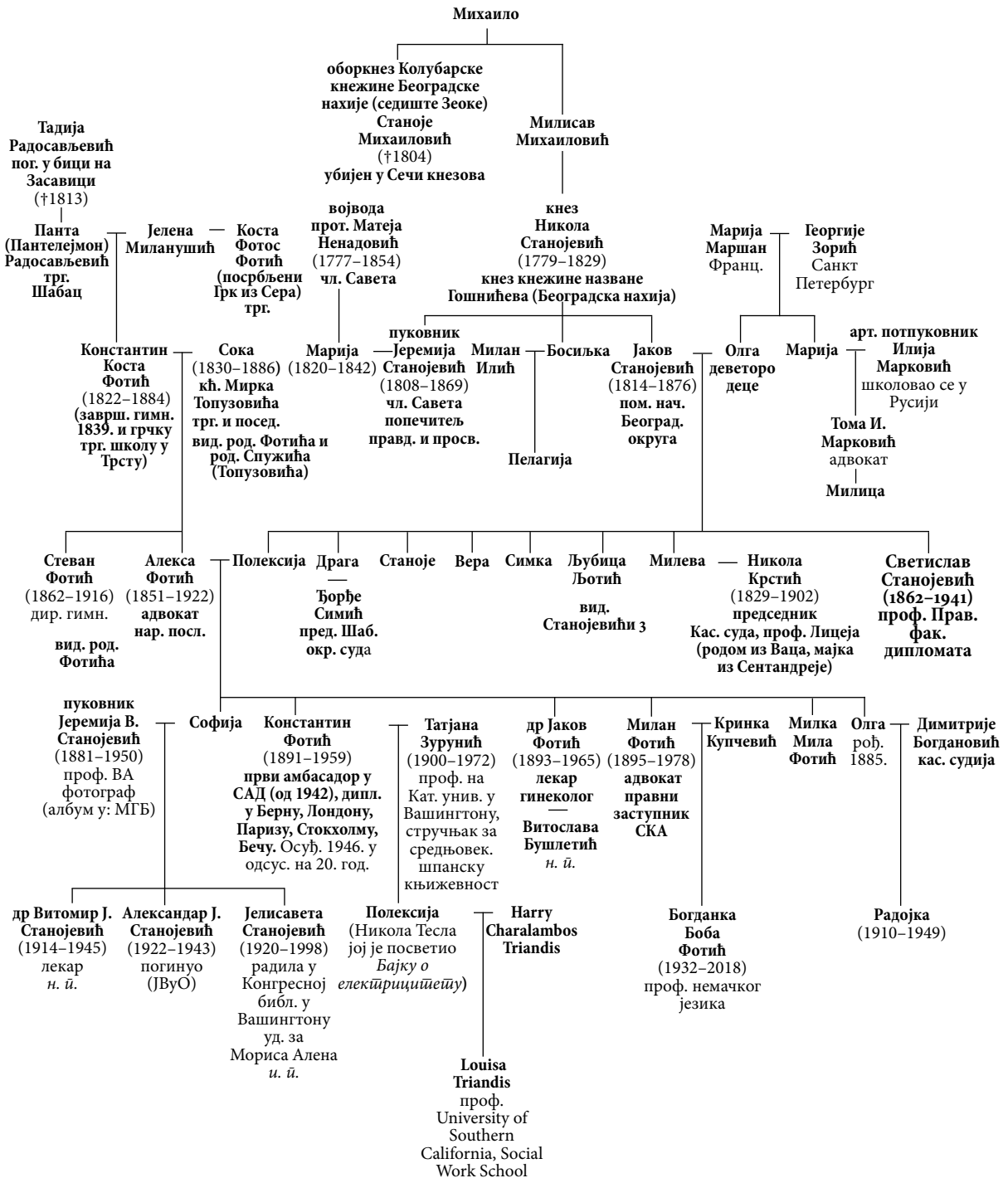

СТАНОЈЕВИЋИ

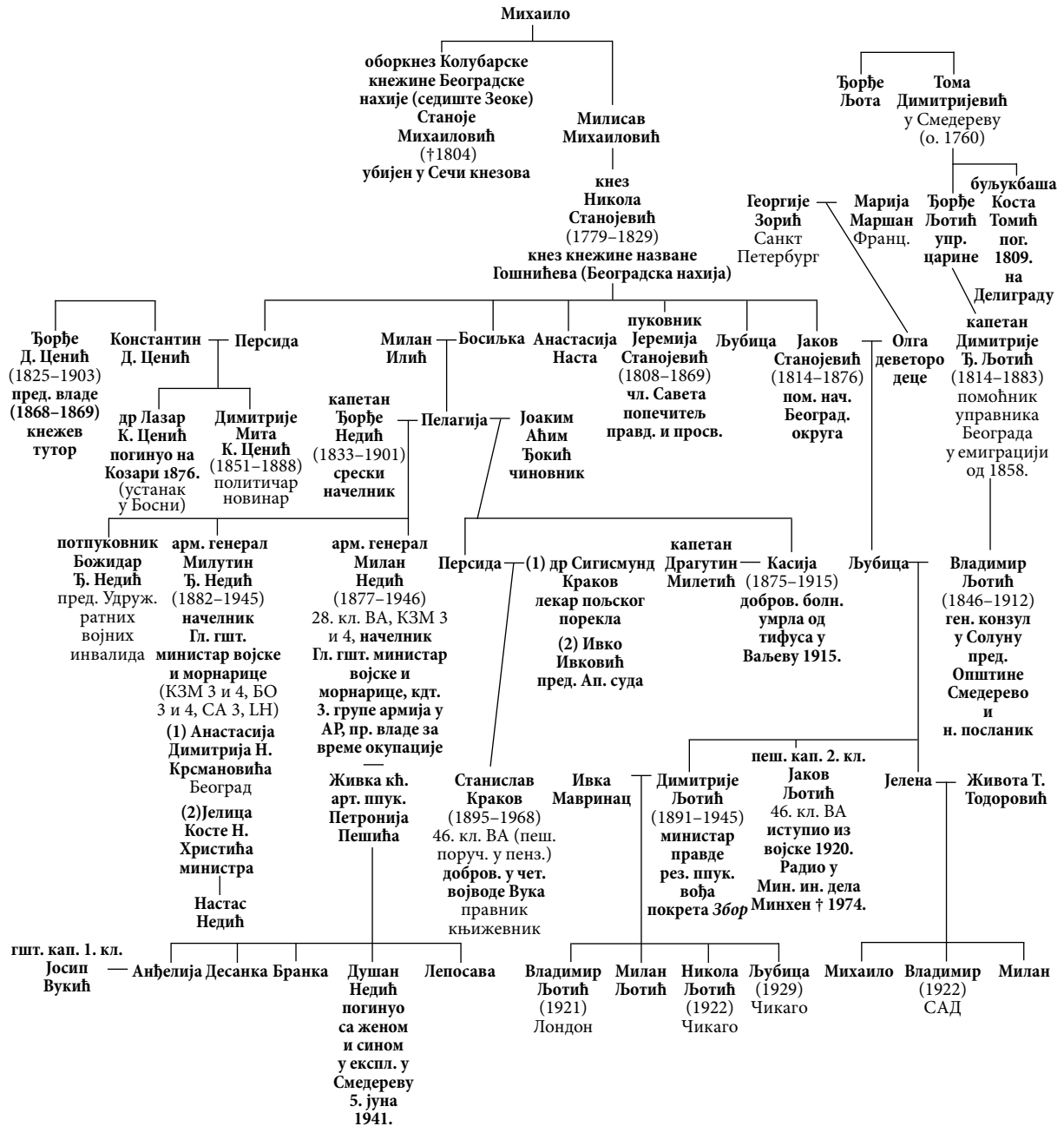
СТАНОЈЕВИЋИ I ПОТОМСТВО КНЕЗА СТАНОЈА ИЗ ЗЕОКА И КНЕЗА НИКОЛЕ СТАНОЈЕВИЋА

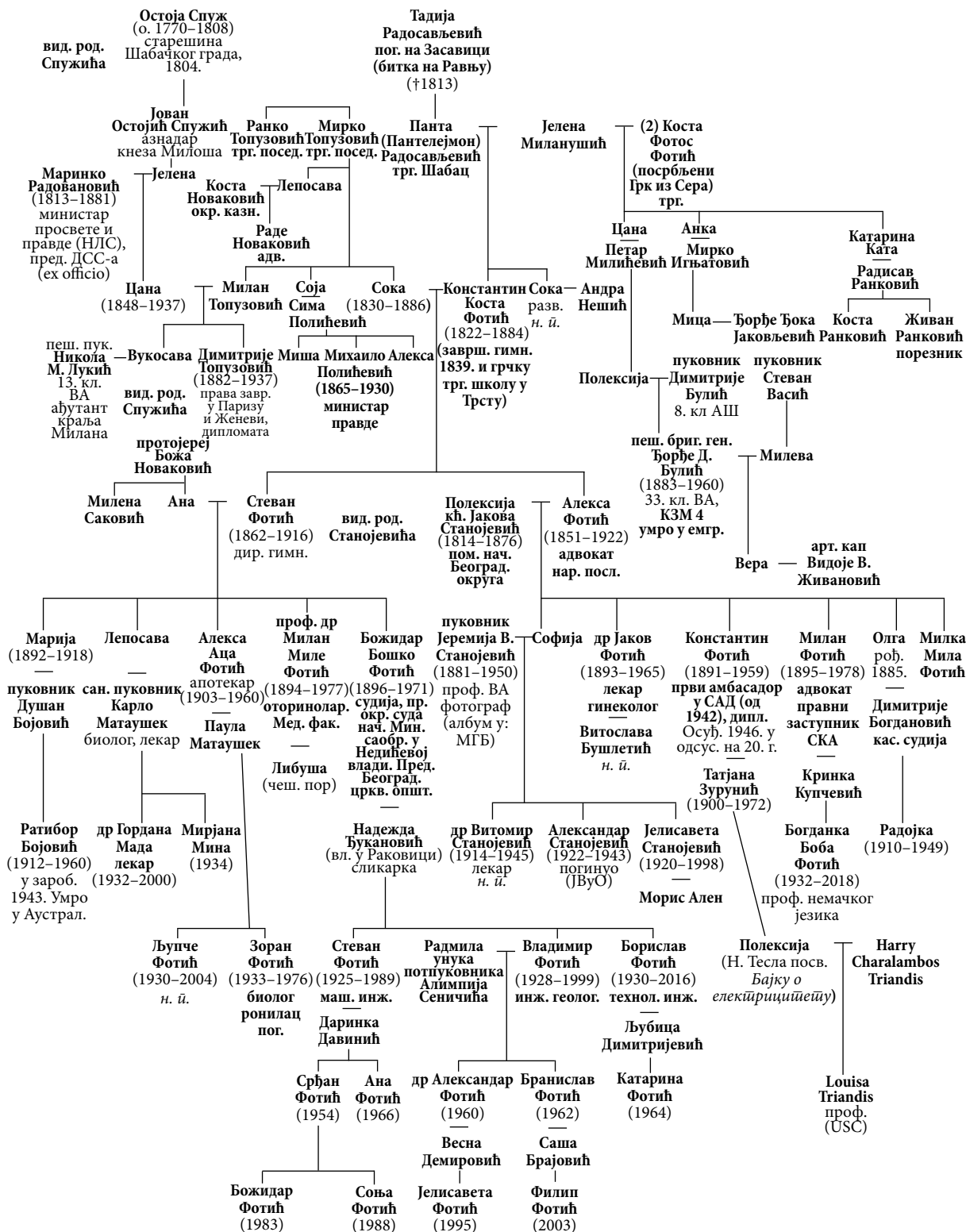
СТАНОЈЕВИЋИ 2 ФОТИЋИ И КРСТИЋИ

СТАНОЈЕВИЋИ 3 ЦЕНИЋИ, НЕДИЋИ, МИЛЕТИЋИ И ЉОТИЋИ

ФОТИЋИ

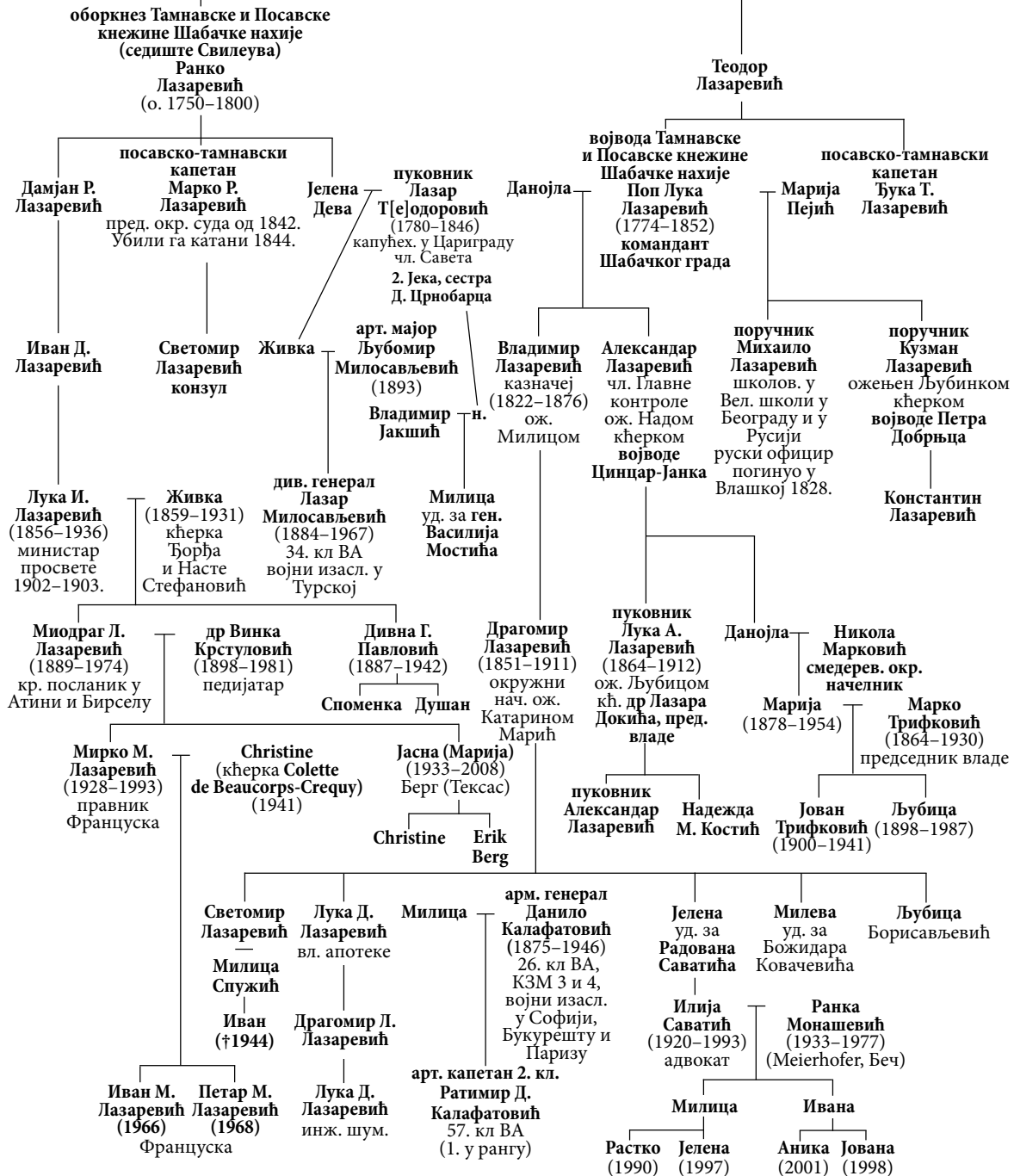

ЛАЗАРЕВИЋИ

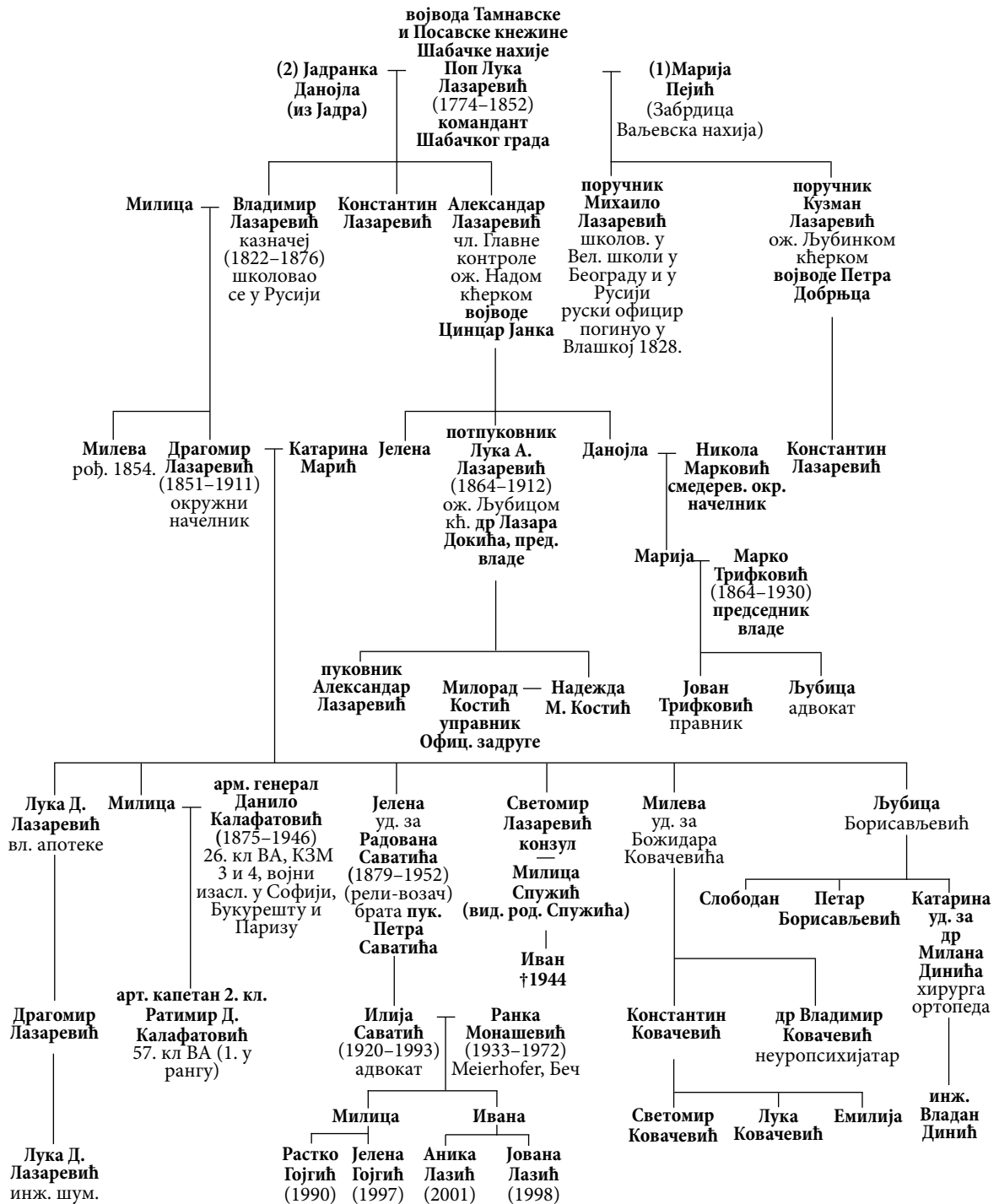
ЛАЗАРЕВИЋИ I ПОТОМСТВО КНЕЗА РАНКА ЛАЗАРЕВИЋА И ВОЈВОДЕ ЛУКЕ ЛАЗАРЕВИЋА

оборкнез Тамнавске кнежине Шабачке нахије
Лазар (око 1750)

пореклом из Бађана, из Велимља, тј. Рудине код Никшића

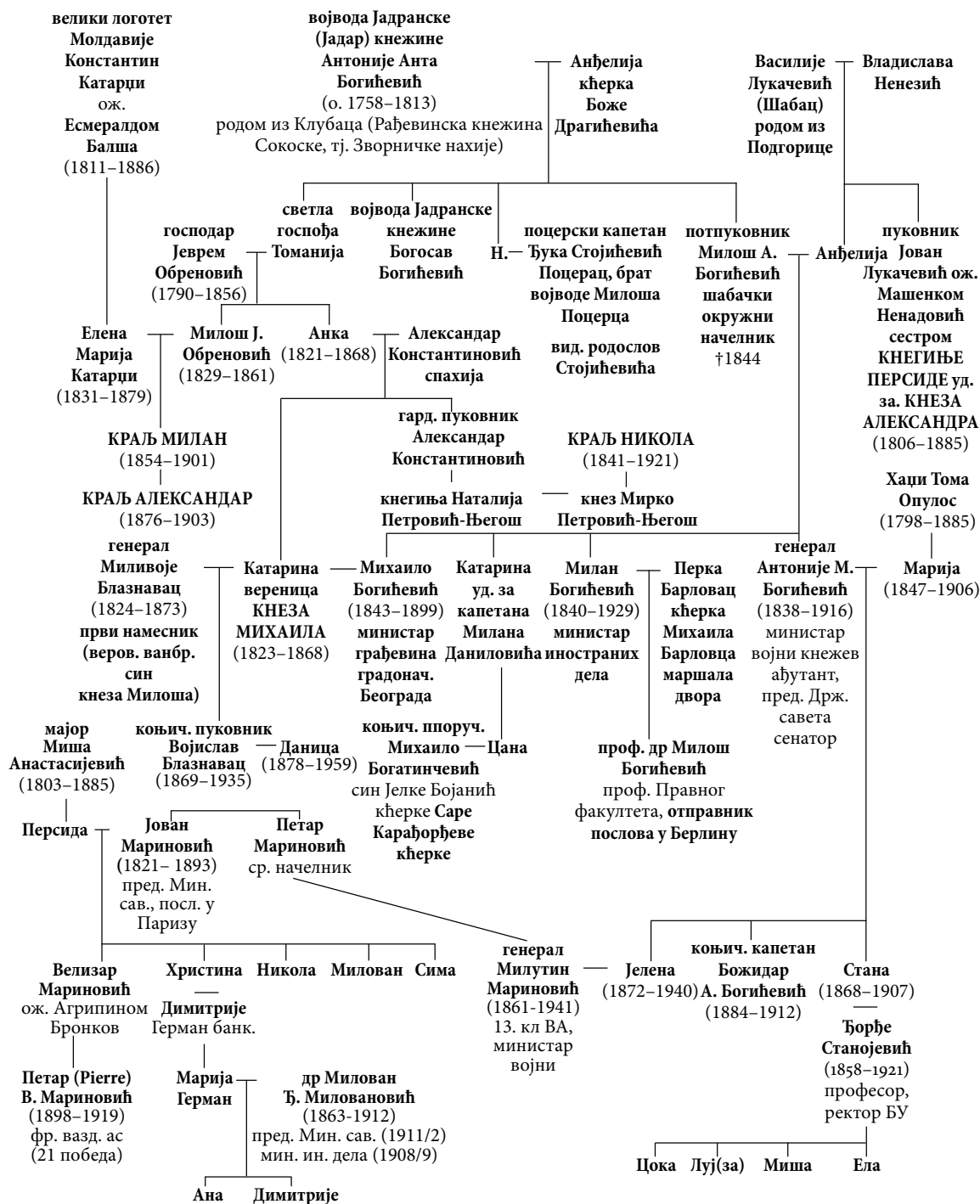

ЛАЗАРЕВИЋИ 2
ПОТОМСТВО ВОЈВОДЕ ЛУКЕ ЛАЗАРЕВИЋА

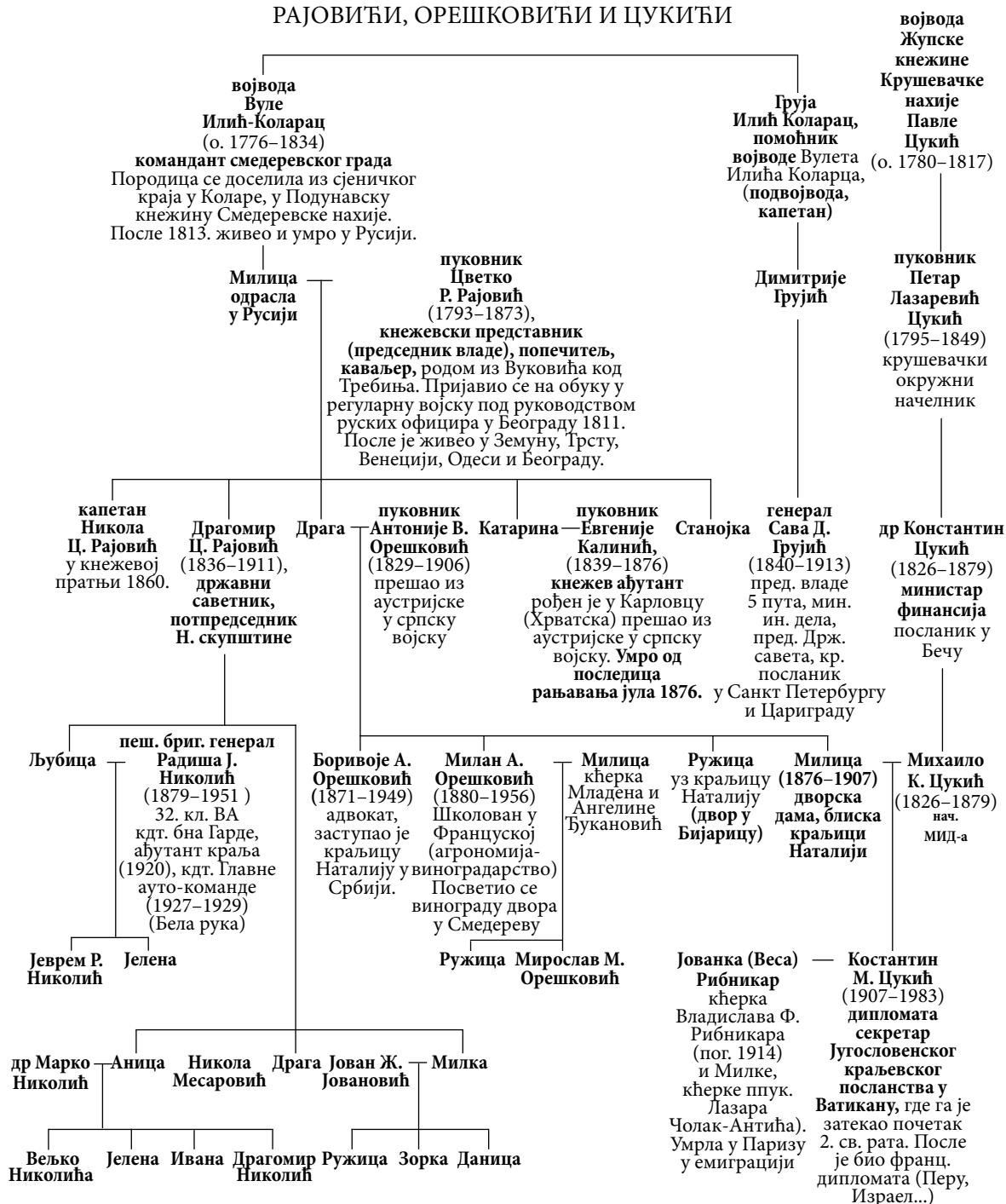
БОГИЋЕВИЋИ

ПОТОМСТВО ВОЈВОДЕ АНТОНИЈА БОГИЋЕВИЋА ОБРЕНОВИЋИ, КОНСТАНТИНОВИЋИ, ПЕТРОВИЋИ ЊЕГОШИ И БЛАЗНАВЦИ

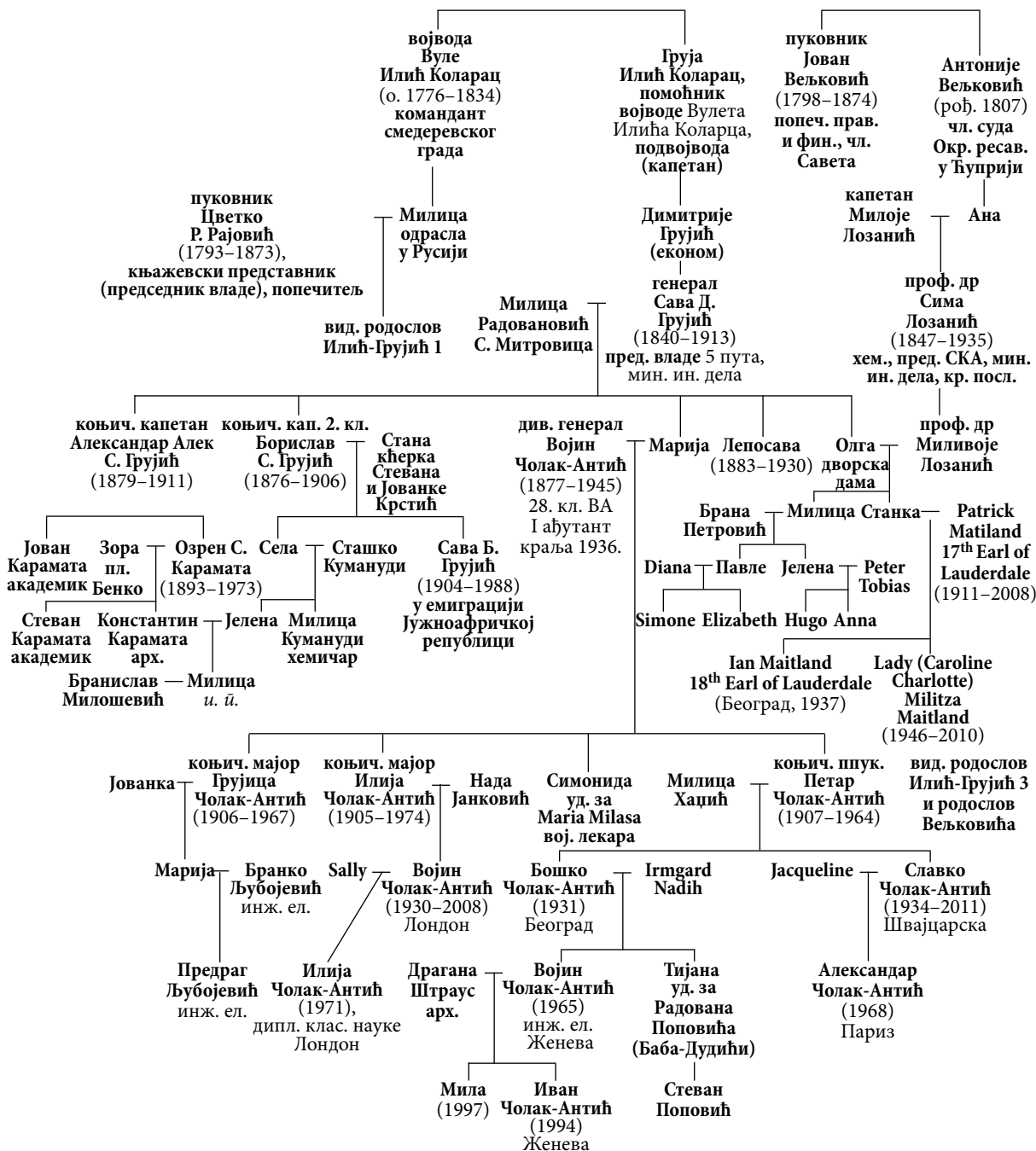

ИЛИЋИ И ГРУЈИЋИ

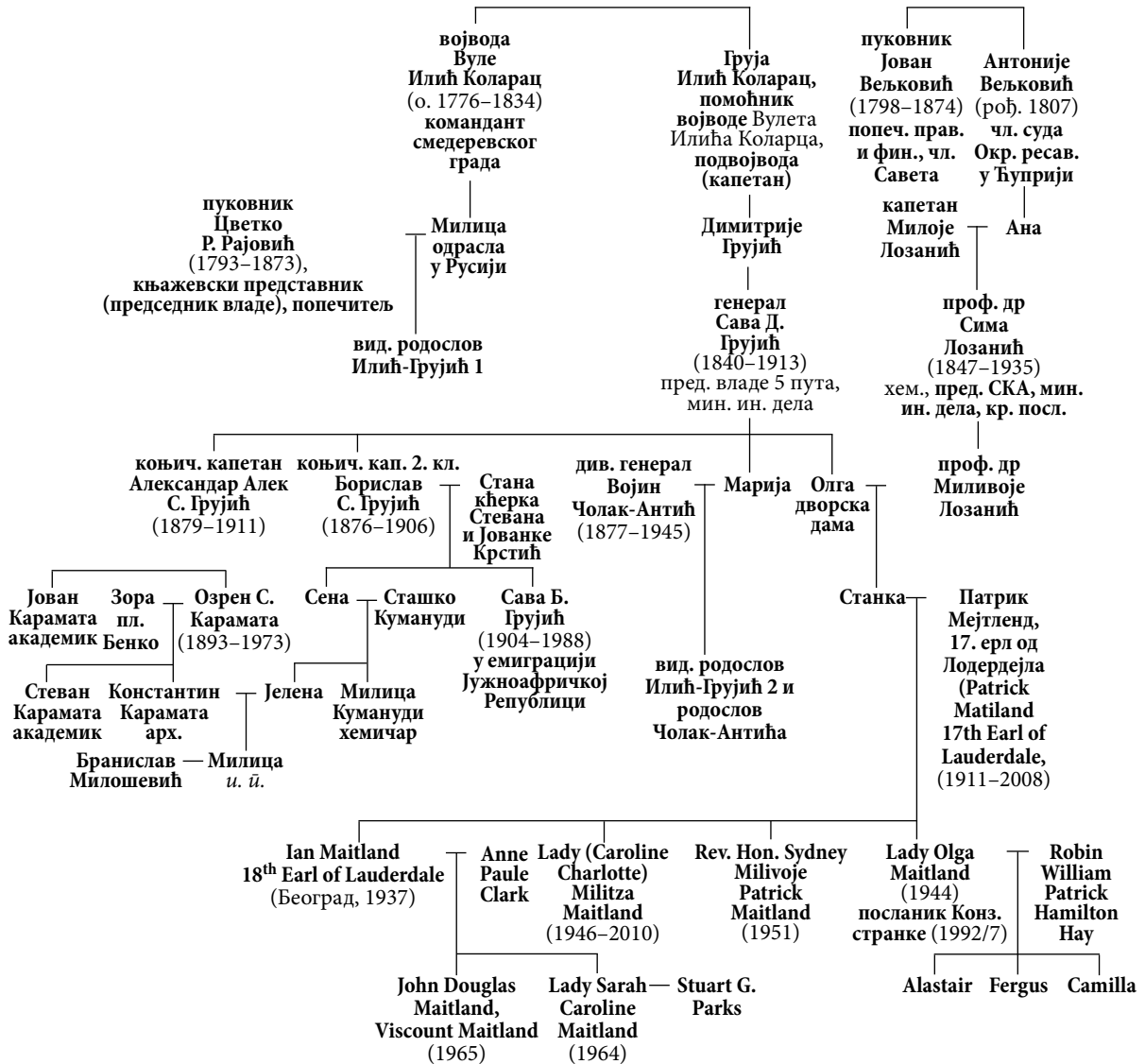
ИЛИЋИ И ГРУЈИЋИ 1 ПОТОМСТВО ВОЈВОДЕ ВУЛЕТА ИЛИЋА КОЛАРЦА РАЈОВИЋИ, ОРЕШКОВИЋИ И ЦУКИЋИ

ИЛИЋИ И ГРУЈИЋИ 2
ПОТОМСТВО ВОЈВОДЕ ВУЛЕТА ИЛИЋА КОЛАРЦА
ПОРОДИЦЕ ГРУЈИЋ, ЧОЛАК-АНТИЋ, КУМАНУДИ И КАРАМАТА

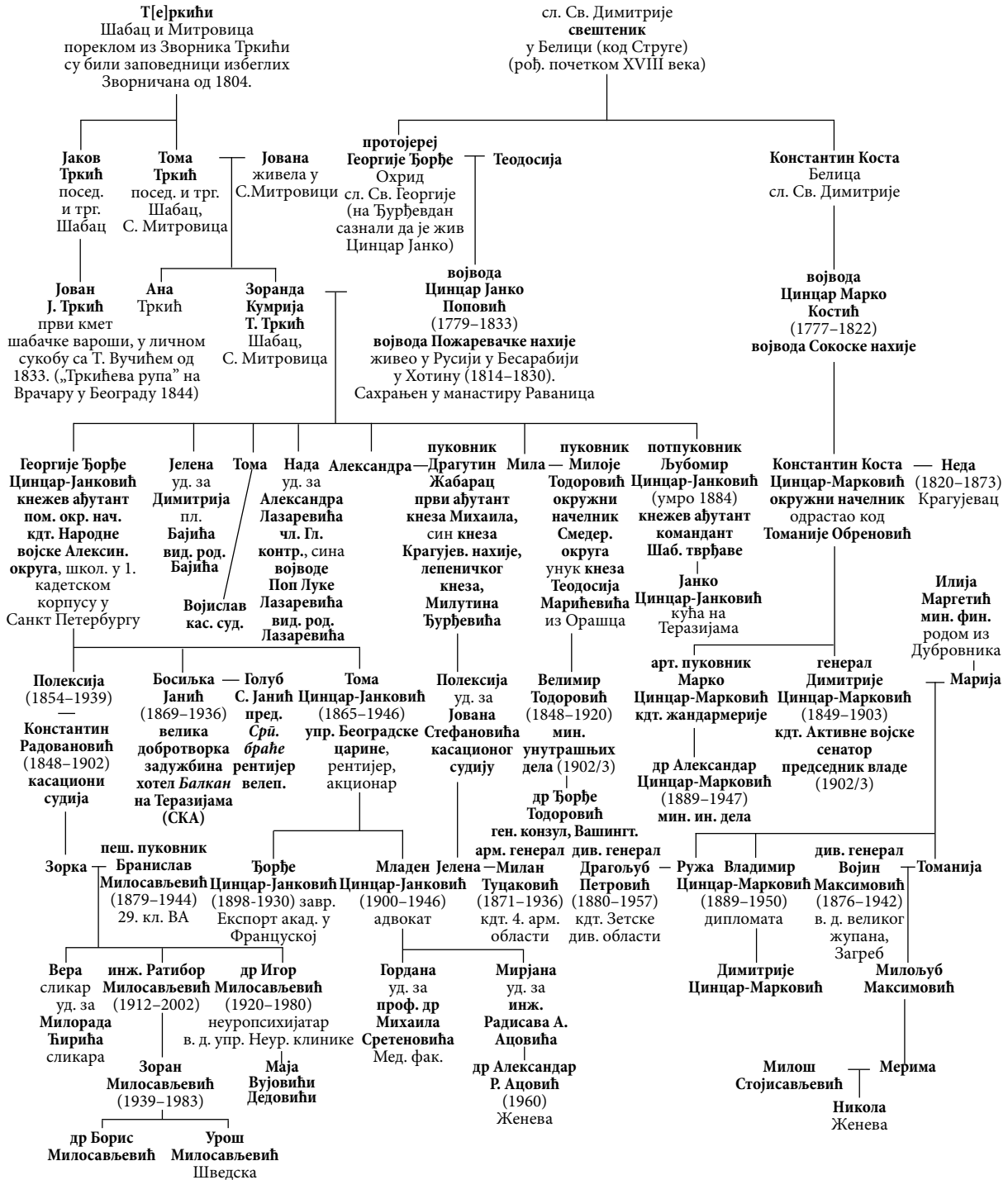

ИЛИЋИ И ГРУЈИЋИ 3
ПОТОМСТВО ВОЈВОДЕ ВУЛЕТА ИЛИЋА КОЛАРЦА
ГРУЈИЋИ, ЛОЗАНИЋИ И МЕЈТЛЕНДИ, ЕРЛОВИ ОД ЛОДЕРДЕЈЛА

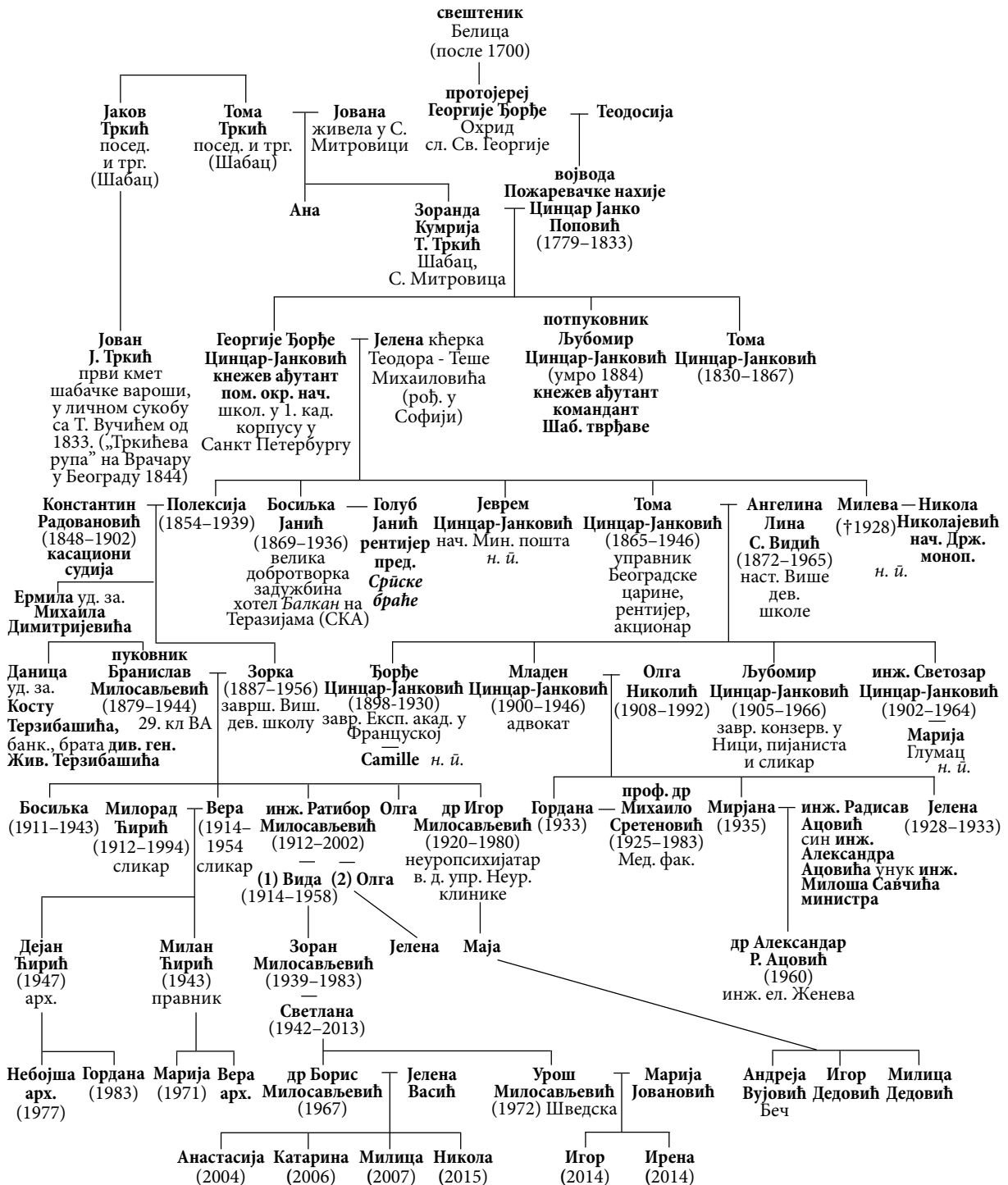

ЦИНЦАР-ЈАНКОВИЋИ

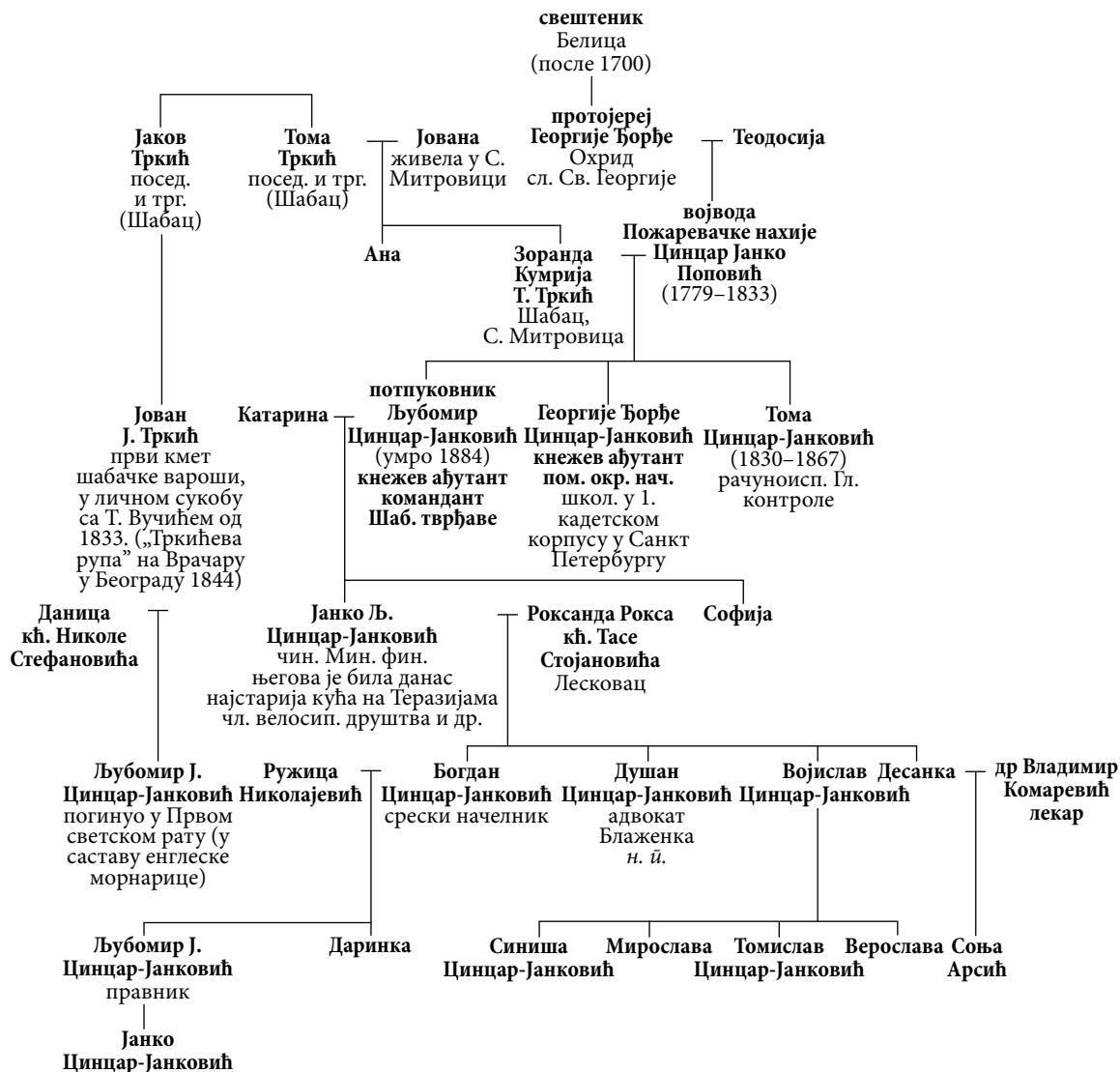
ЦИНЦАР-ЈАНКОВИЋИ I ЦИНЦАР-ЈАНКОВИЋИ И ЦИНЦАР-МАРКОВИЋИ ОСНОВНИ ПРЕГЛЕД

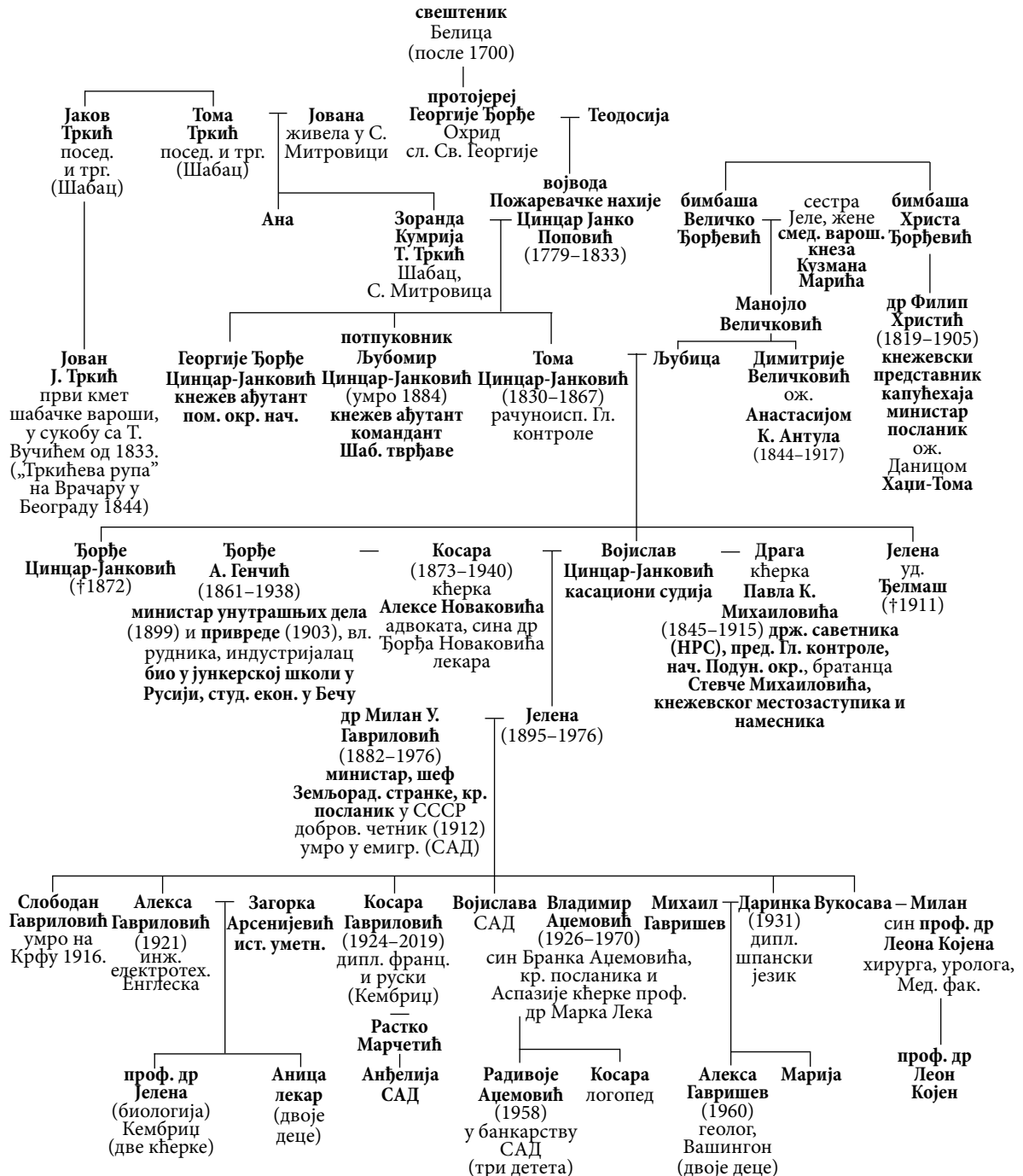
ЦИНЦАР-ЈАНКОВИЋИ 2
СТАРИЈА ГРАНА
ПОТОМСТВО НАЈСТАРИЈЕГ СИНА ВОЈВОДЕ ЦИНЦАР ЈАНКА
ЂОРЂА ЦИНЦАР-ЈАНКОВИЋА

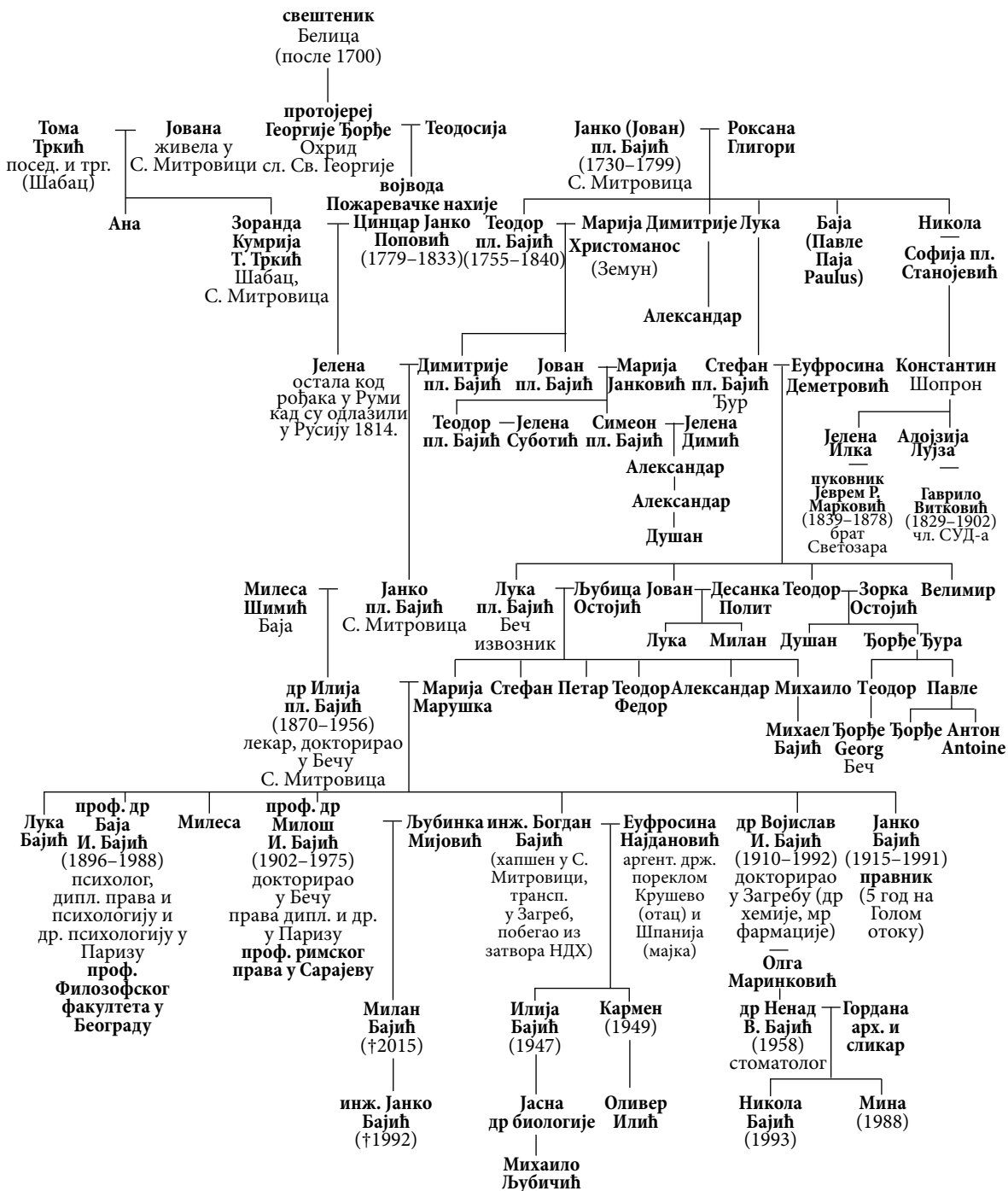
ЦИНЦАР-ЈАНКОВИЋИ 3
 МЛАЂА ГРАНА
 ПОТОМСТВО СИНА ВОЈВОДЕ ЦИНЦАР ЈАНКА
 ПОТПУКОВНИКА ЉУБОМИРА ЦИНЦАР-ЈАНКОВИЋА

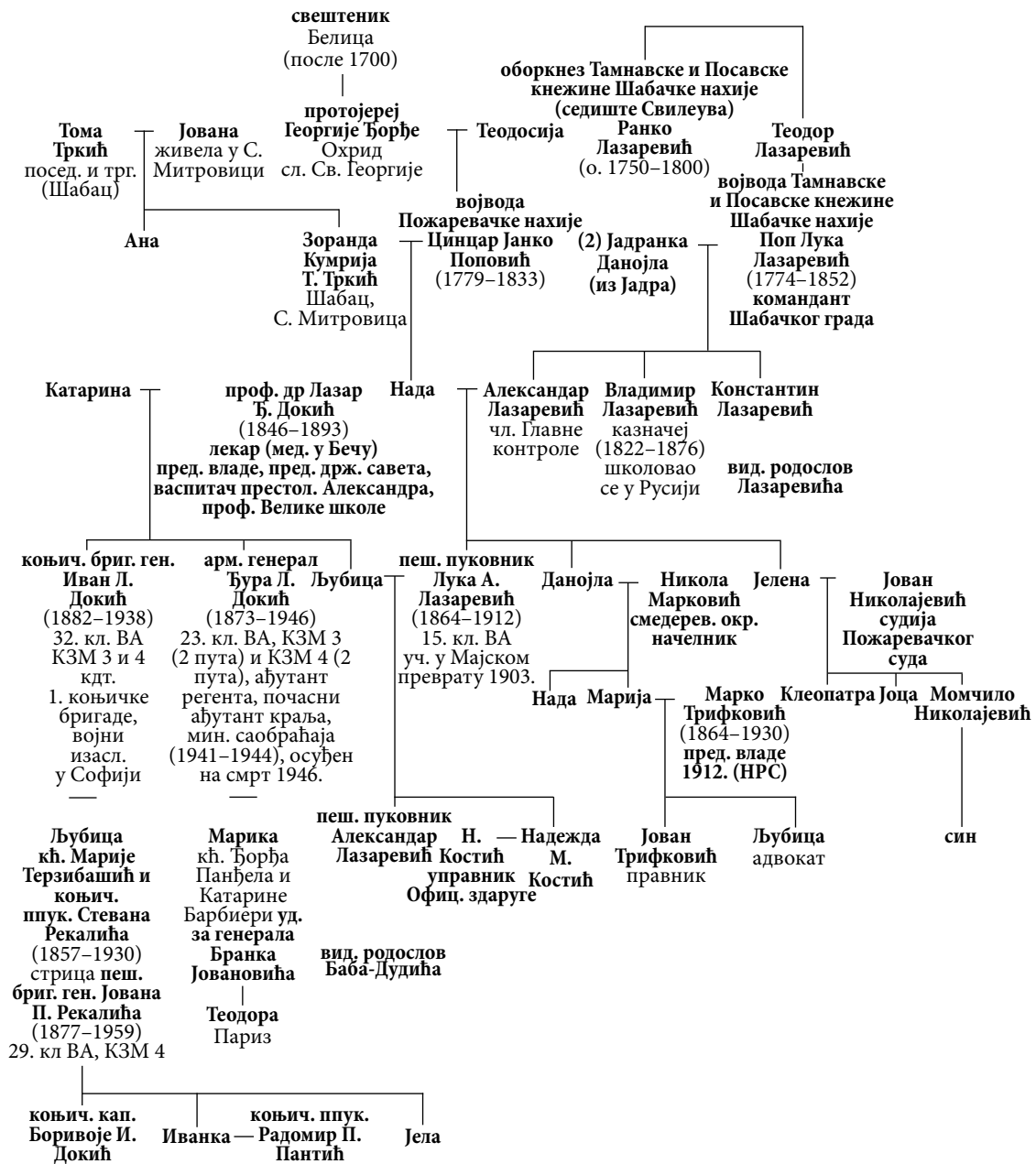
ЦИНЦАР-ЈАНКОВИЋИ 4
ПОТОМСТВО СИНА ВОЈВОДЕ ЦИНЦАР ЈАНКА
ТОМЕ ЦИНЦАР-ЈАНКОВИЋА

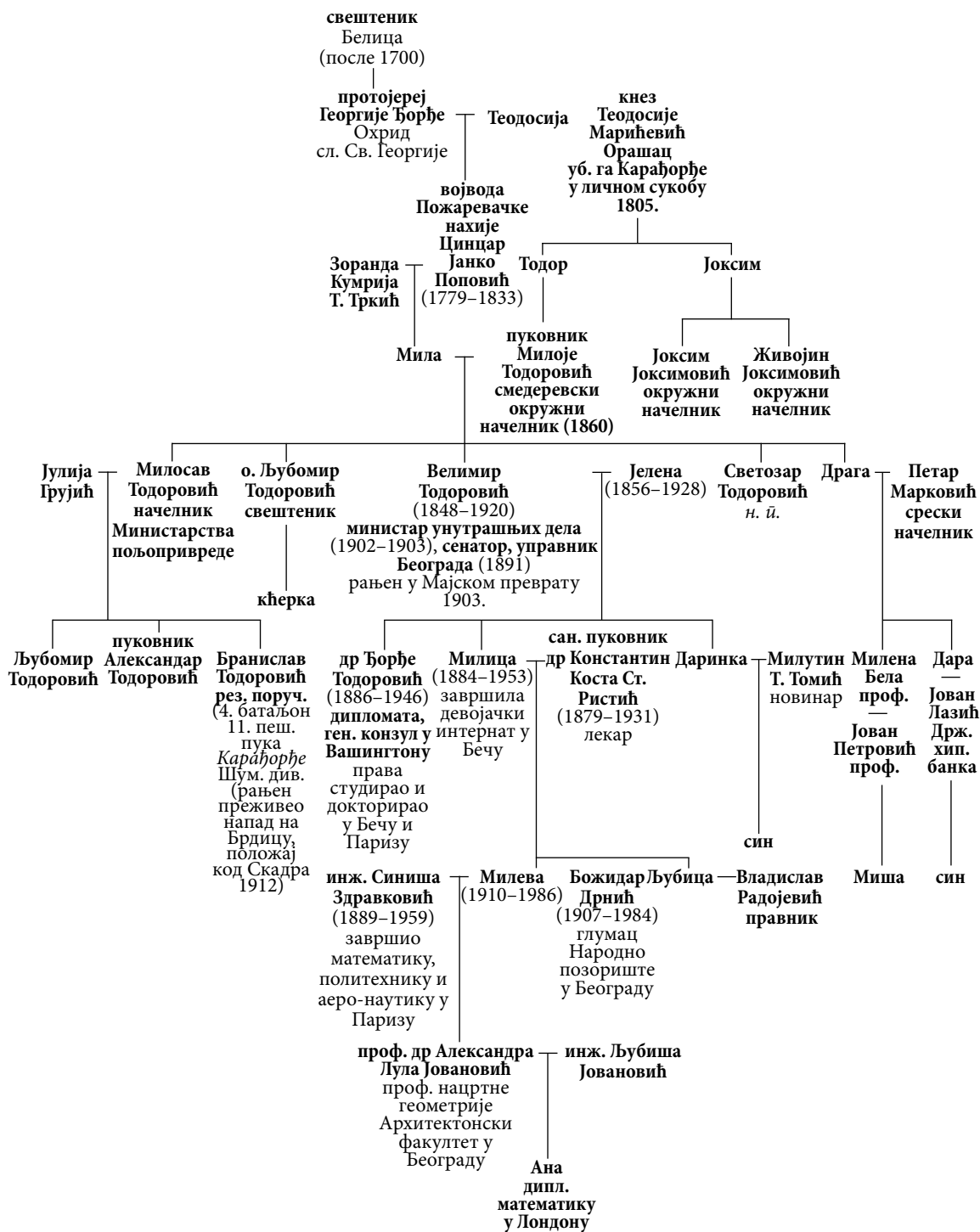
ЦИНЦАР-ЈАНКОВИЋИ 5
ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ ВОЈВОДЕ ЦИНЦАР ЈАНКА ЈЕЛЕНЕ, ПЛ.
БАЈИЋИ

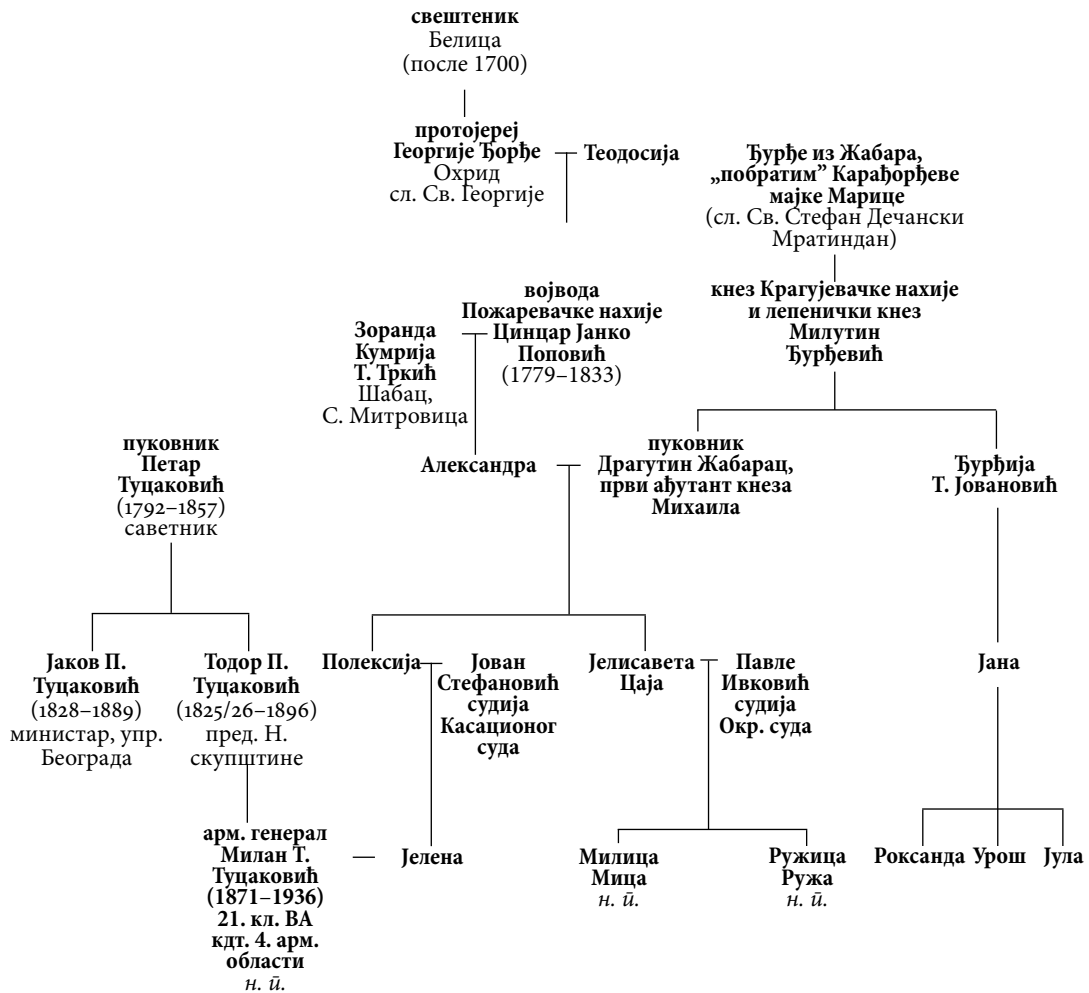
ЦИНЦАР-ЈАНКОВИЋИ 6
ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ ВОЈВОДЕ ЦИНЦАР ЈАНКА НАДЕ ЛАЗАРЕВИЋ
ЛАЗАРЕВИЋИ

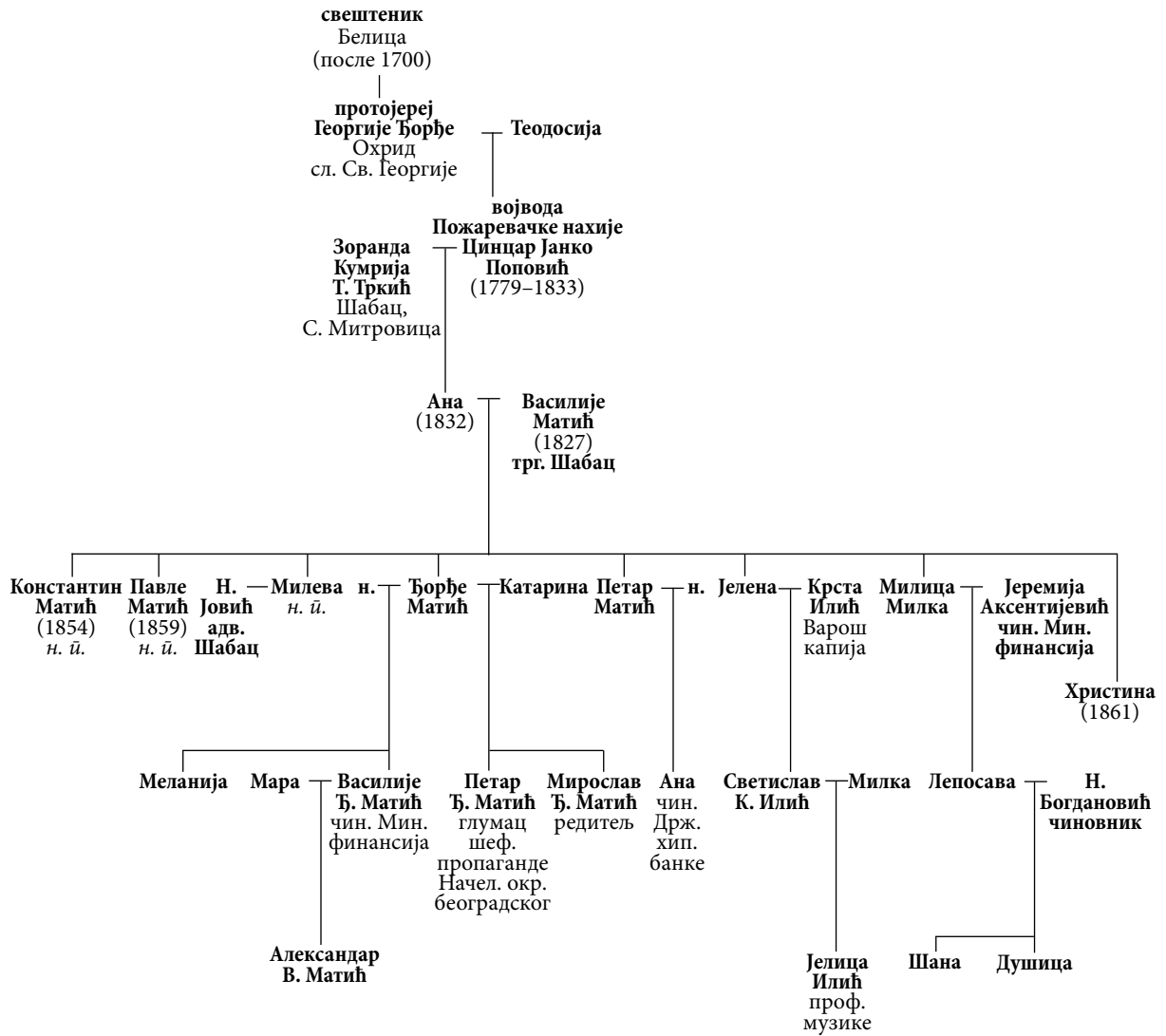
ЦИНЦАР-ЈАНКОВИЋИ 7
ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ ВОЈВОДЕ ЦИНЦАР ЈАНКА МИЛЕ ТОДОРОВИЋ
ТОДОРОВИЋИ

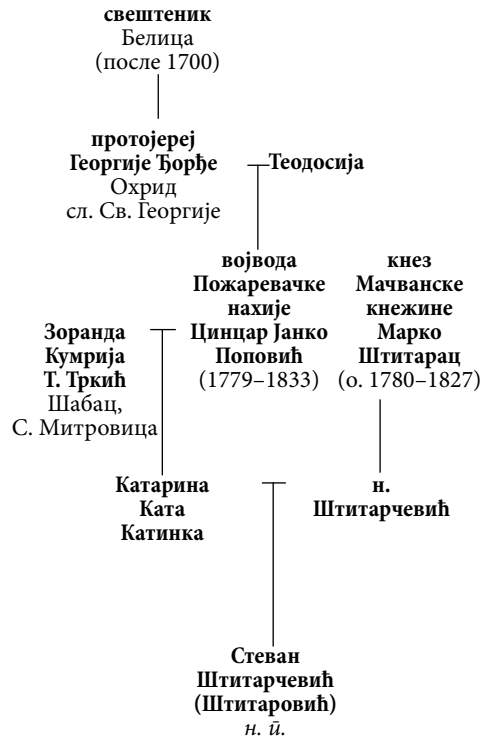
ЦИНЦАР-ЈАНКОВИЋИ 8
ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ ВОЈВОДЕ ЦИНЦАР ЈАНКА АЛЕКСАНДРЕ ЖАБАРАЦ
ЖАБАРАЦИ

ЦИНЦАР-ЈАНКОВИЋИ 9
ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ ВОЈВОДЕ ЦИНЦАР ЈАНКА АНЕ МАТИЋ
МАТИЋИ

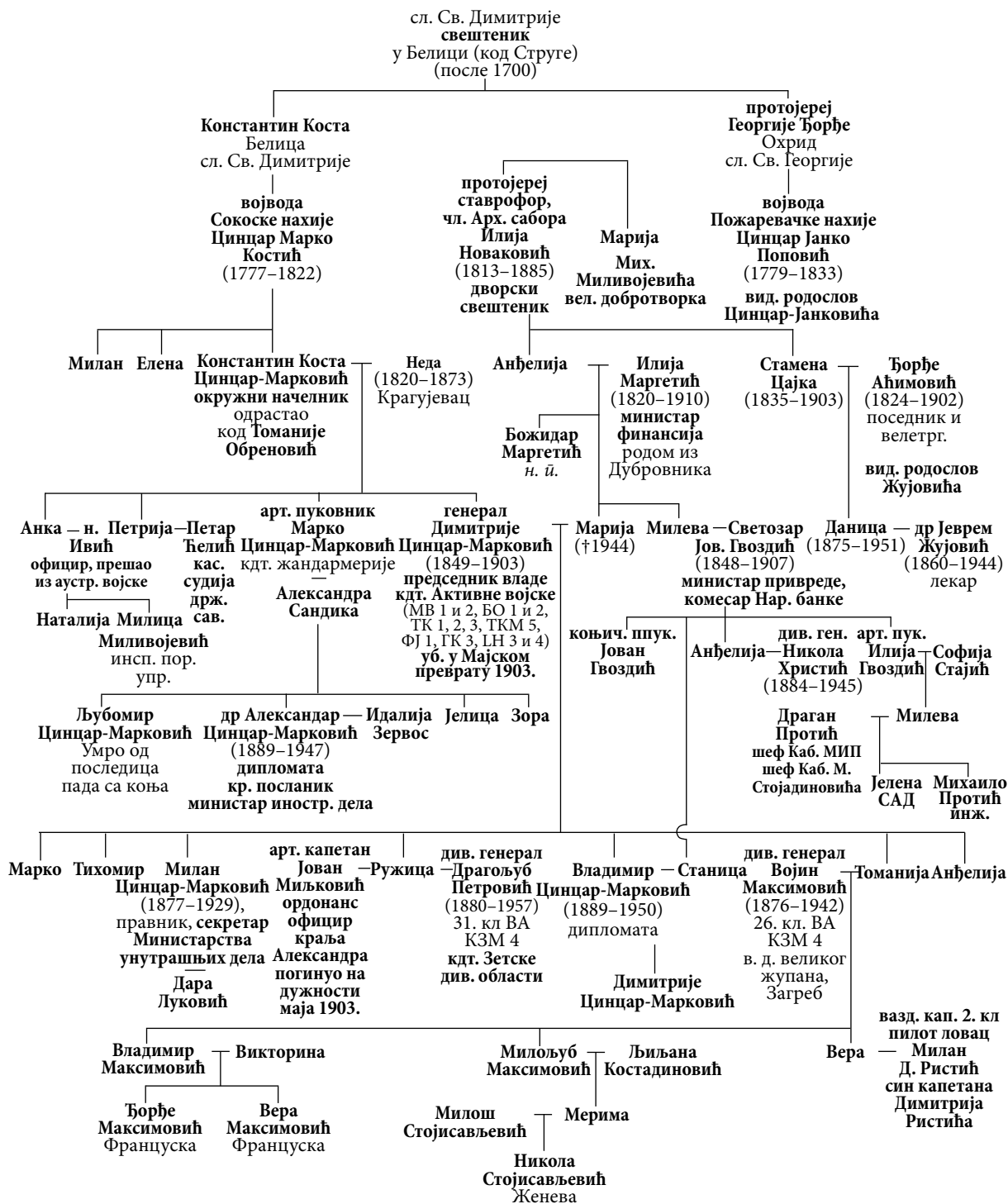

ЦИНЦАР-ЈАНКОВИЋИ 10
ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ ВОЈВОДЕ ЦИНЦАР-ЈАНКА КАТАРИНЕ ШТИТАРЧЕВИЋ
ШТИТАРЧЕВИЋИ

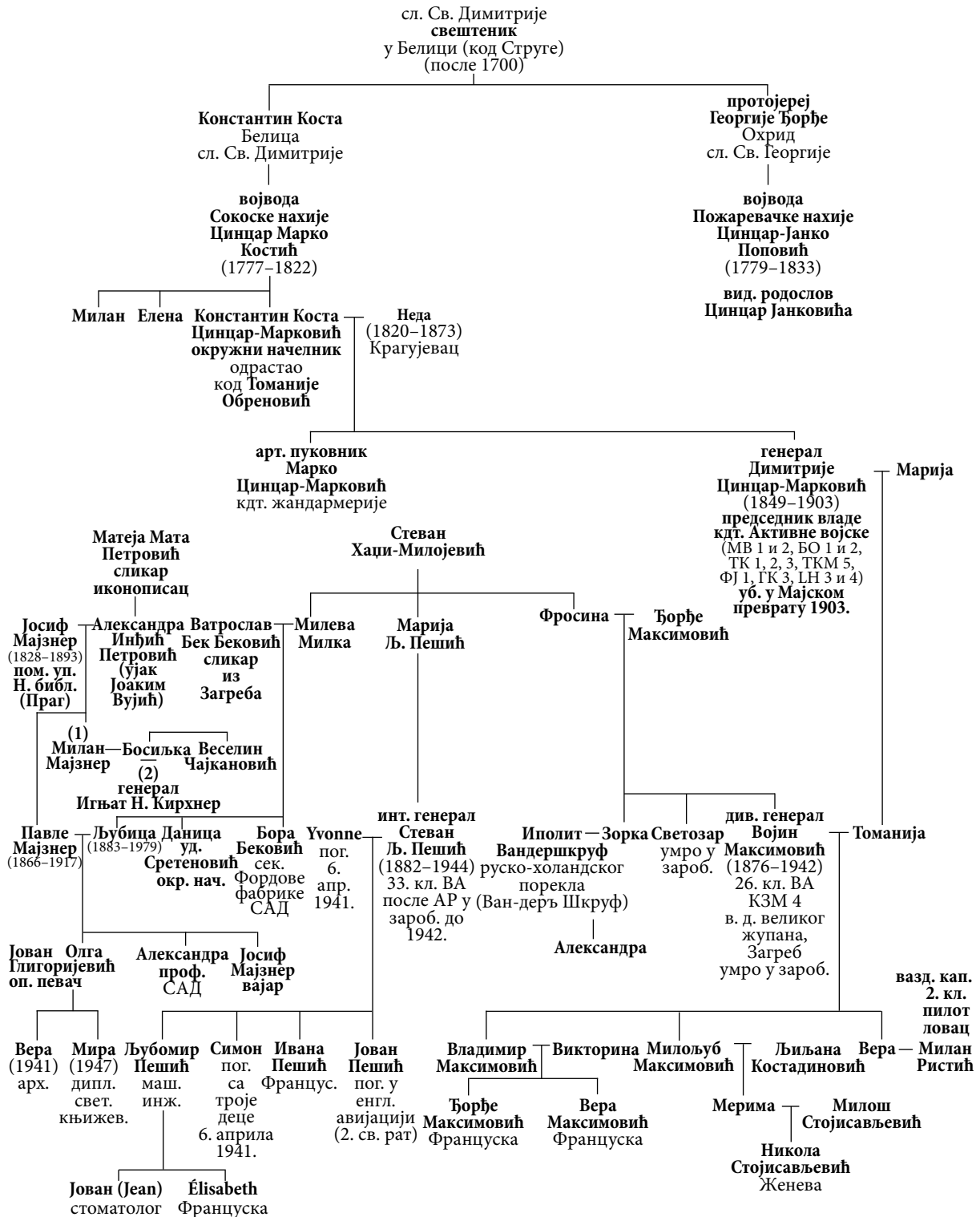

ЦИНЦАР-МАРКОВИЋИ

ЦИНЦАР-МАРКОВИЋИ I ПОТОМСТВО ВОЈВОДЕ ЦИНЦАР МАРКА

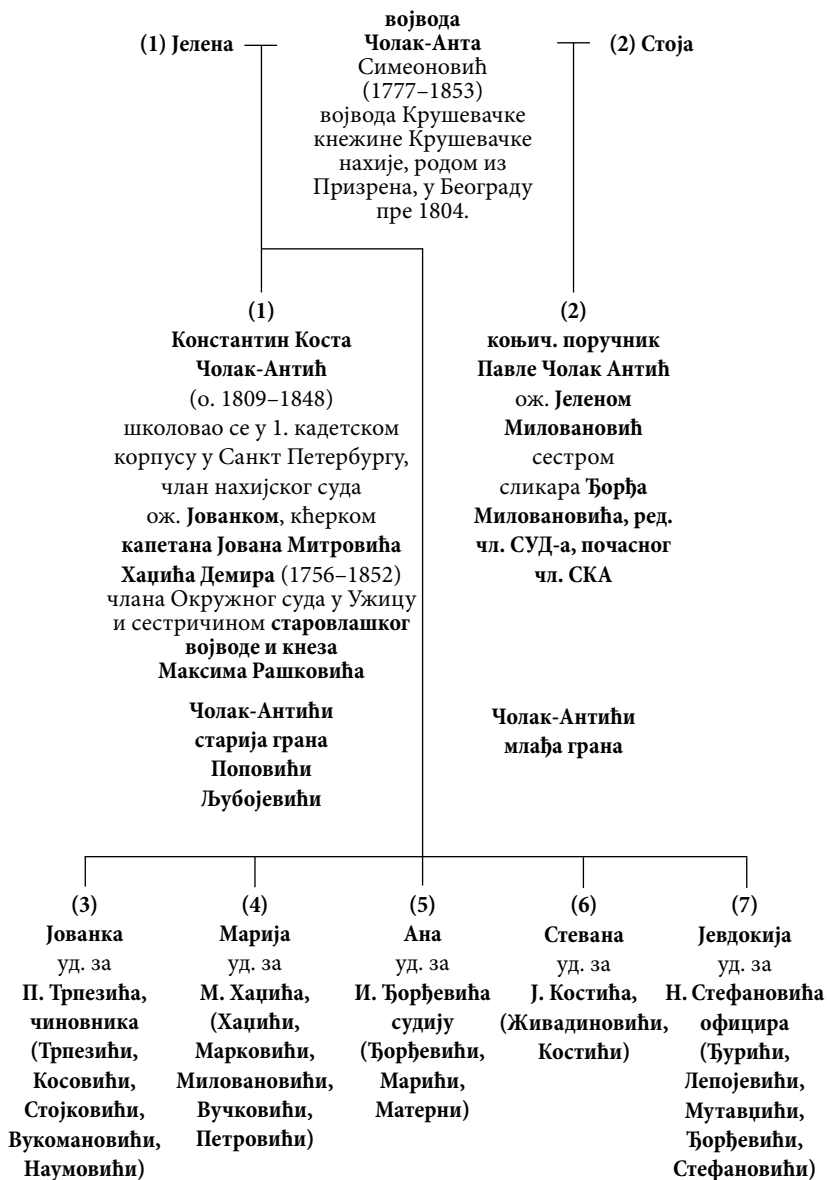

ЦИНЦАР-МАРКОВИЋИ 2
ЦИНЦАР-МАРКОВИЋИ И МАКСИМОВИЋИ

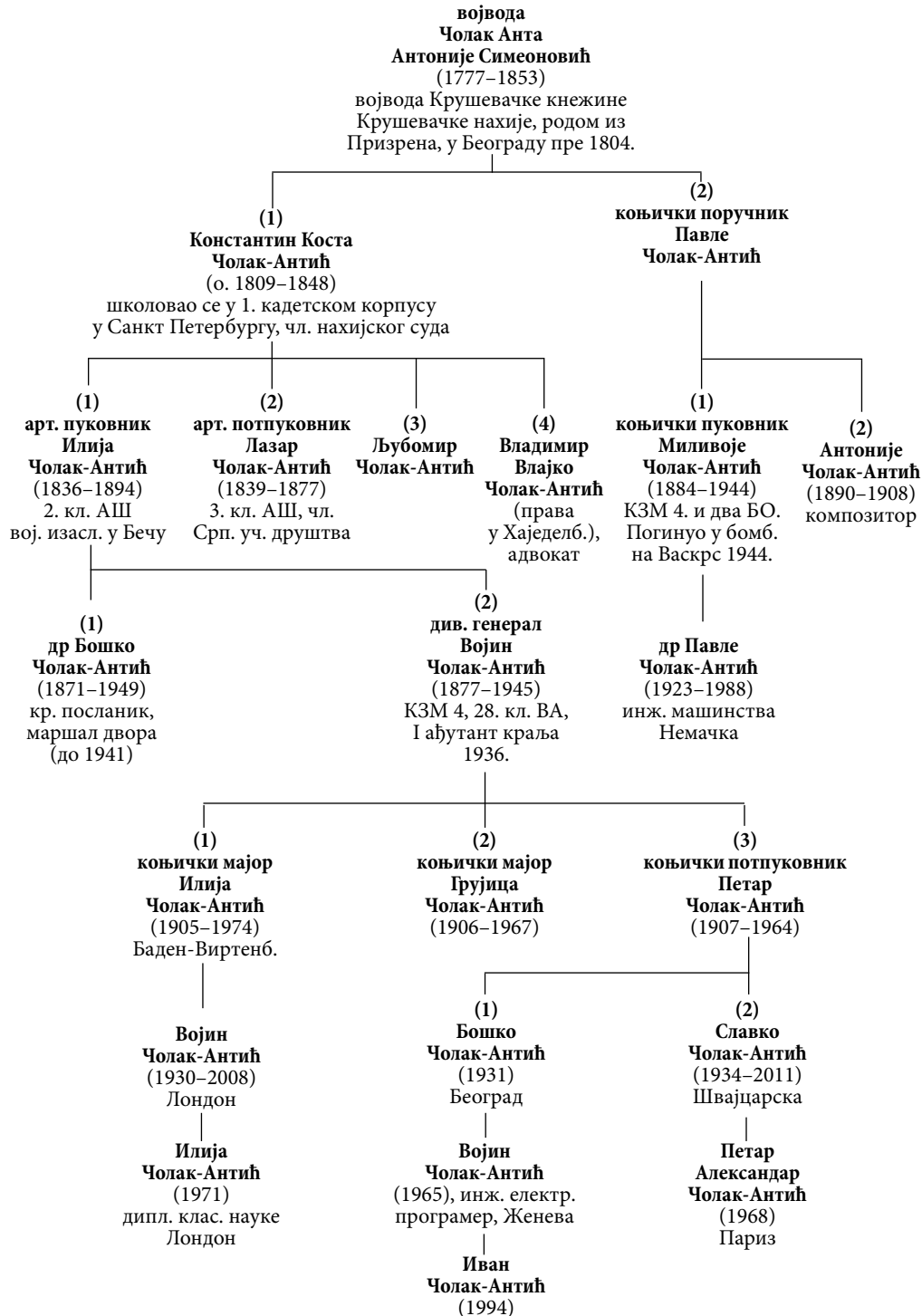

ЧОЛАК-АНТИЋИ

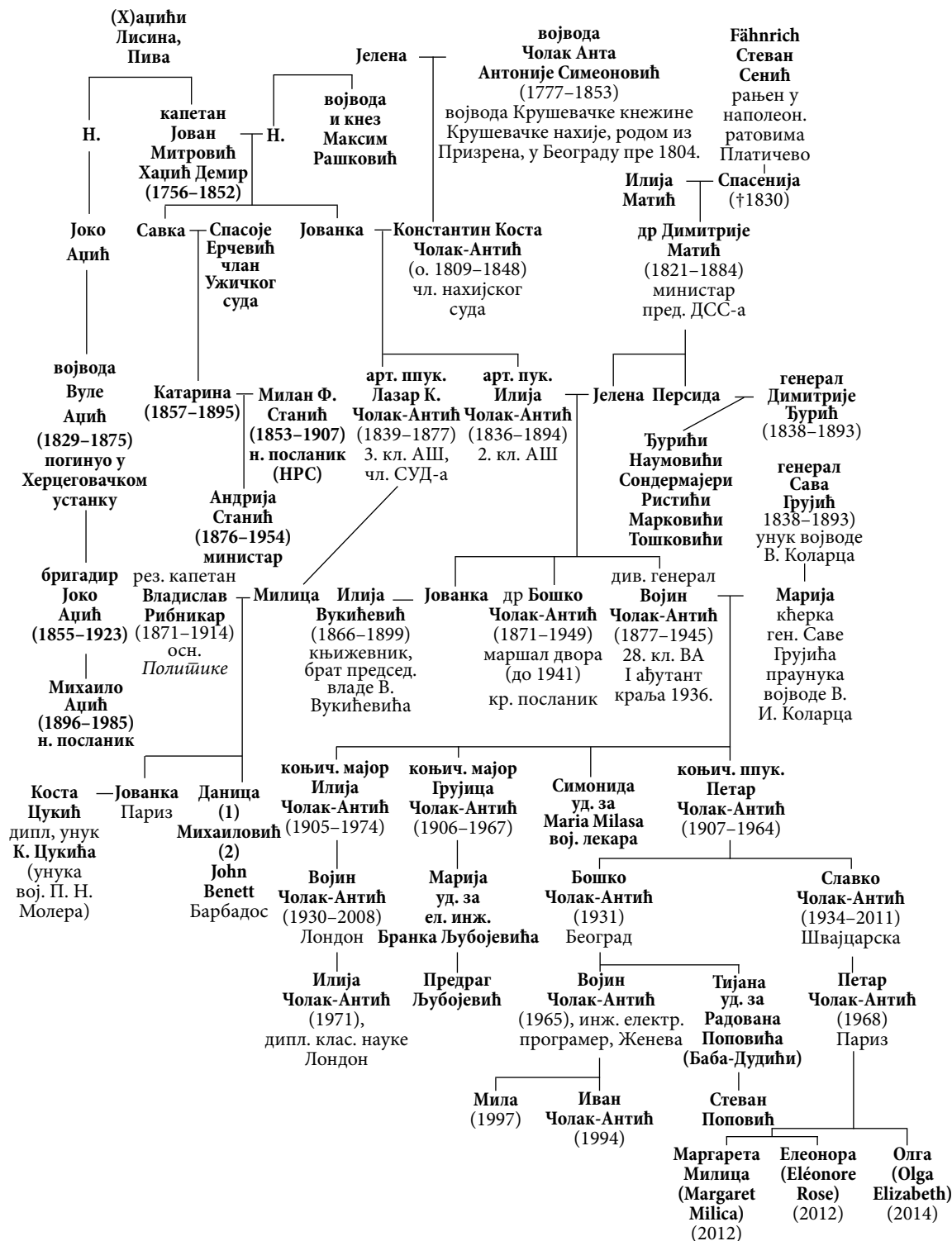
ЧОЛАК-АНТИЋИ I ОСНОВНИ ПРЕГЛЕД

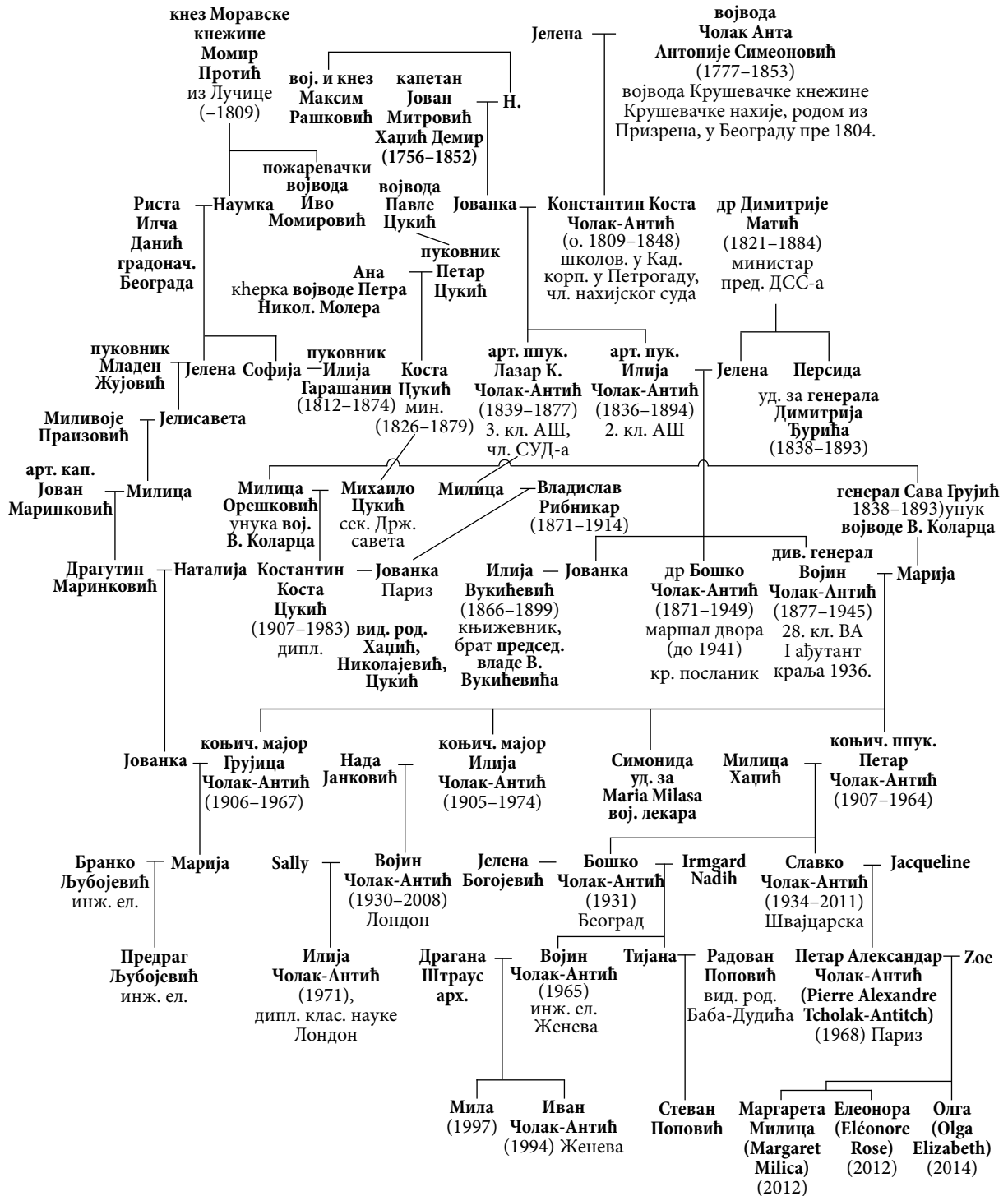
ЧОЛАК-АНТИЋИ 2
ПАТРИЛИНЕАРНИ РОДОСЛОВ
ПОТОМСТВО ВОЈВОДЕ ЧОЛАК АНТЕ

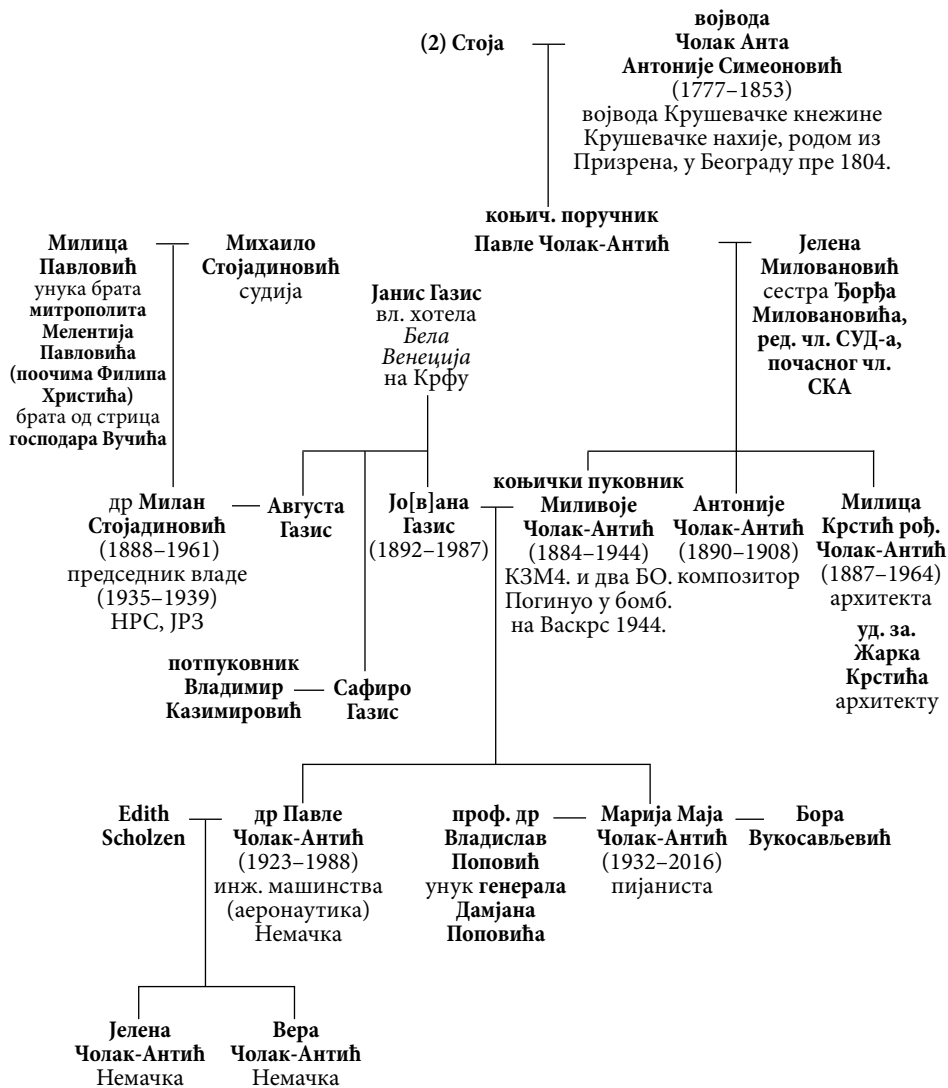
ЧОЛАК-АНТИЋИ 3
СТАРИЈА ГРАНА 1
ПОТОМСТВО СТАРИЈЕГ СИНА ВОЈВОДЕ ЧОЛАК АНТЕ КОНСТАНТИНА ЧОЛАК-АНТИЋА

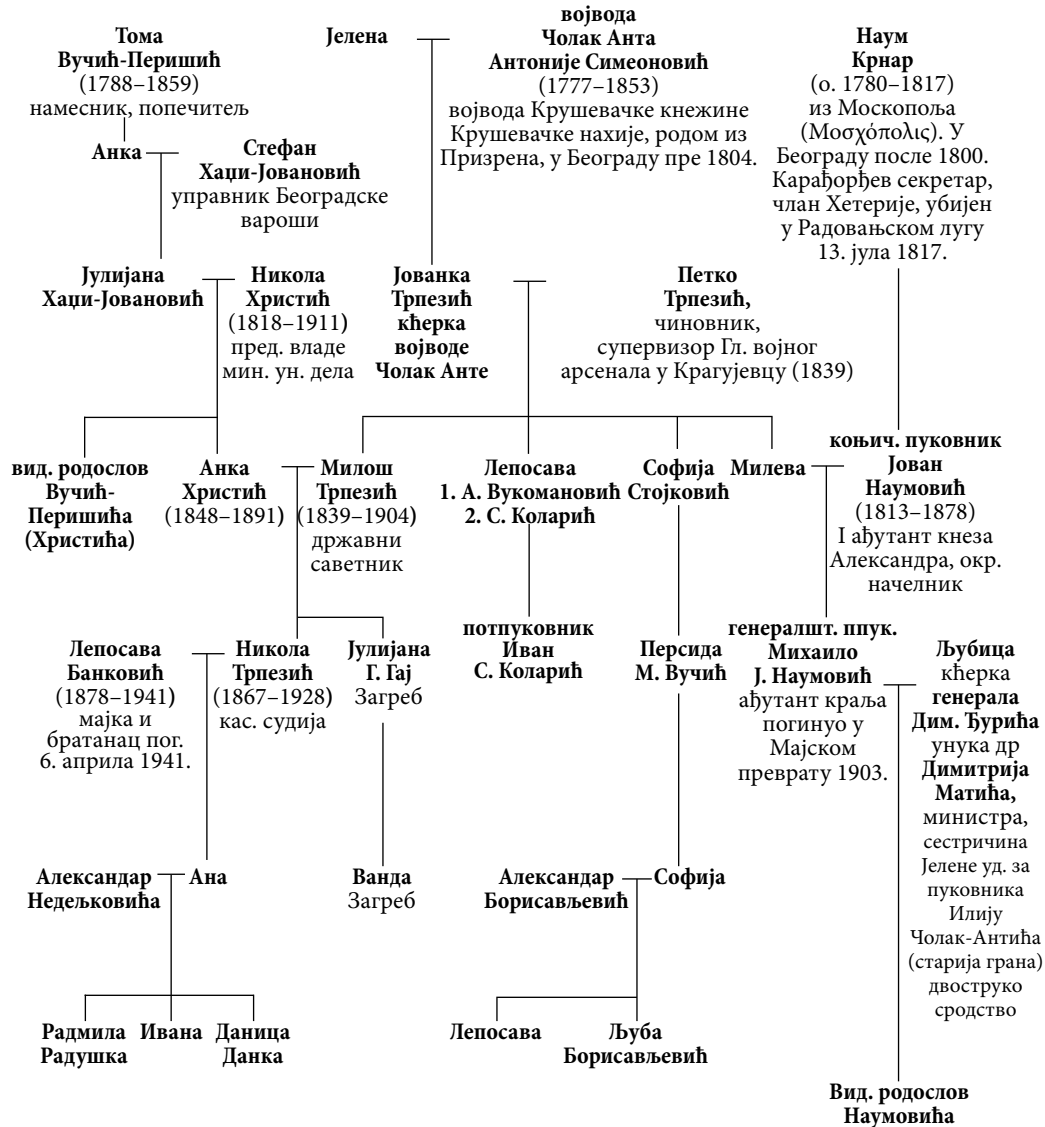
ЧОЛАК-АНТИЋИ 4
СТАРИЈА ГРАНА 2

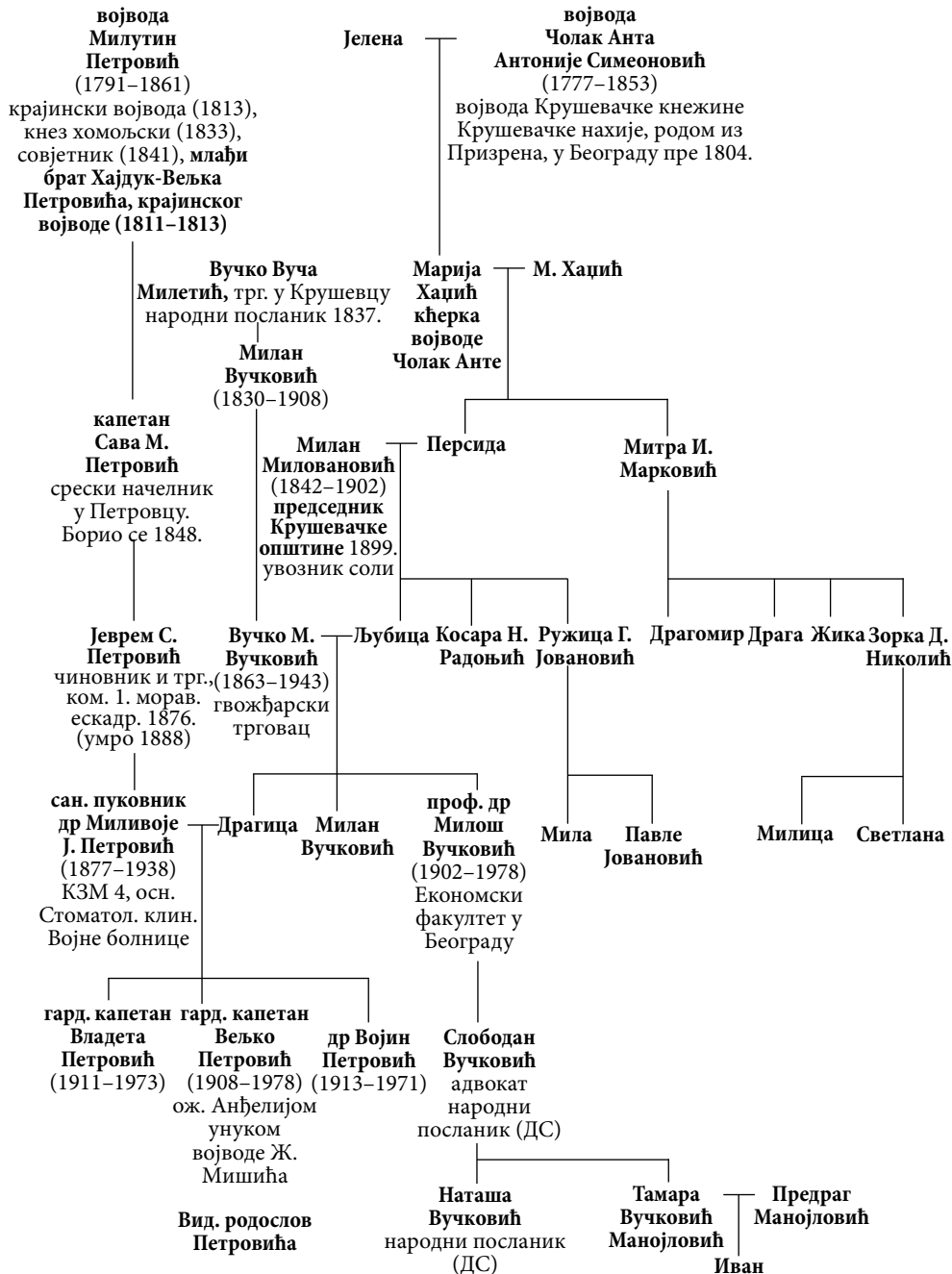
ЧОЛАК-АНТИЋИ 5
 МЛАЂА ГРАНА
 ПОТОМСТВО МЛАЂЕГ СИНА ВОЈВОДЕ ЧОЛАК АНТЕ
 КОЊИЧКОГ ПОРУЧНИКА ПАВЛА ЧОЛАК-АНТИЋА

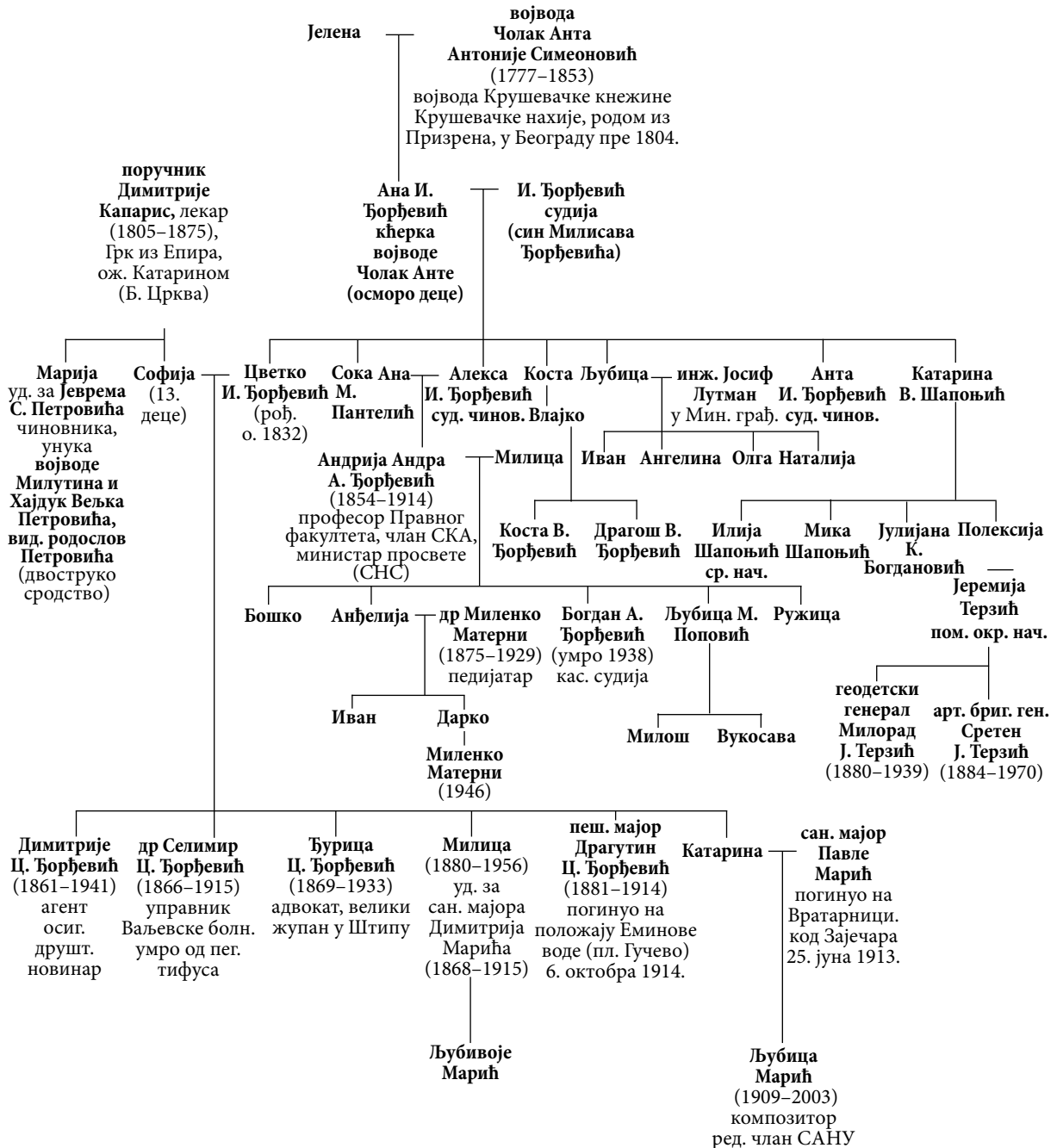
ЧОЛАК-АНТИЋИ 6
ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ ВОЈВОДЕ ЧОЛАК АНТЕ ЈОВАНКЕ ТРПЕЗИЋ

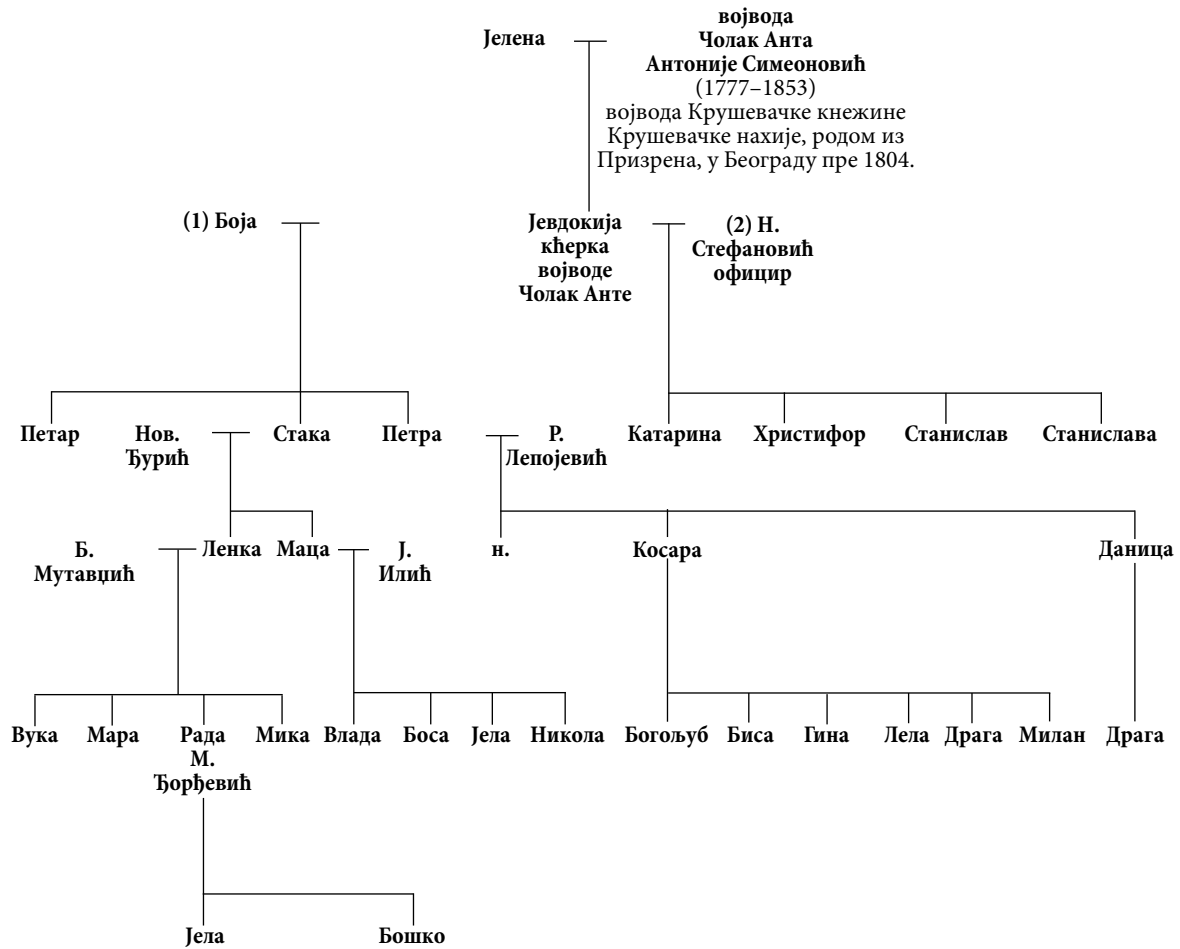
ЧОЛАК-АНТИЋИ 7
ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ ВОЈВОДЕ ЧОЛАК АНТЕ МАРИЈЕ ХАЦИЋ

ЧОЛАК-АНТИЋИ 8
ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ ВОЈВОДЕ ЧОЛАК АНТЕ АНЕ ЂОРЂЕВИЋ

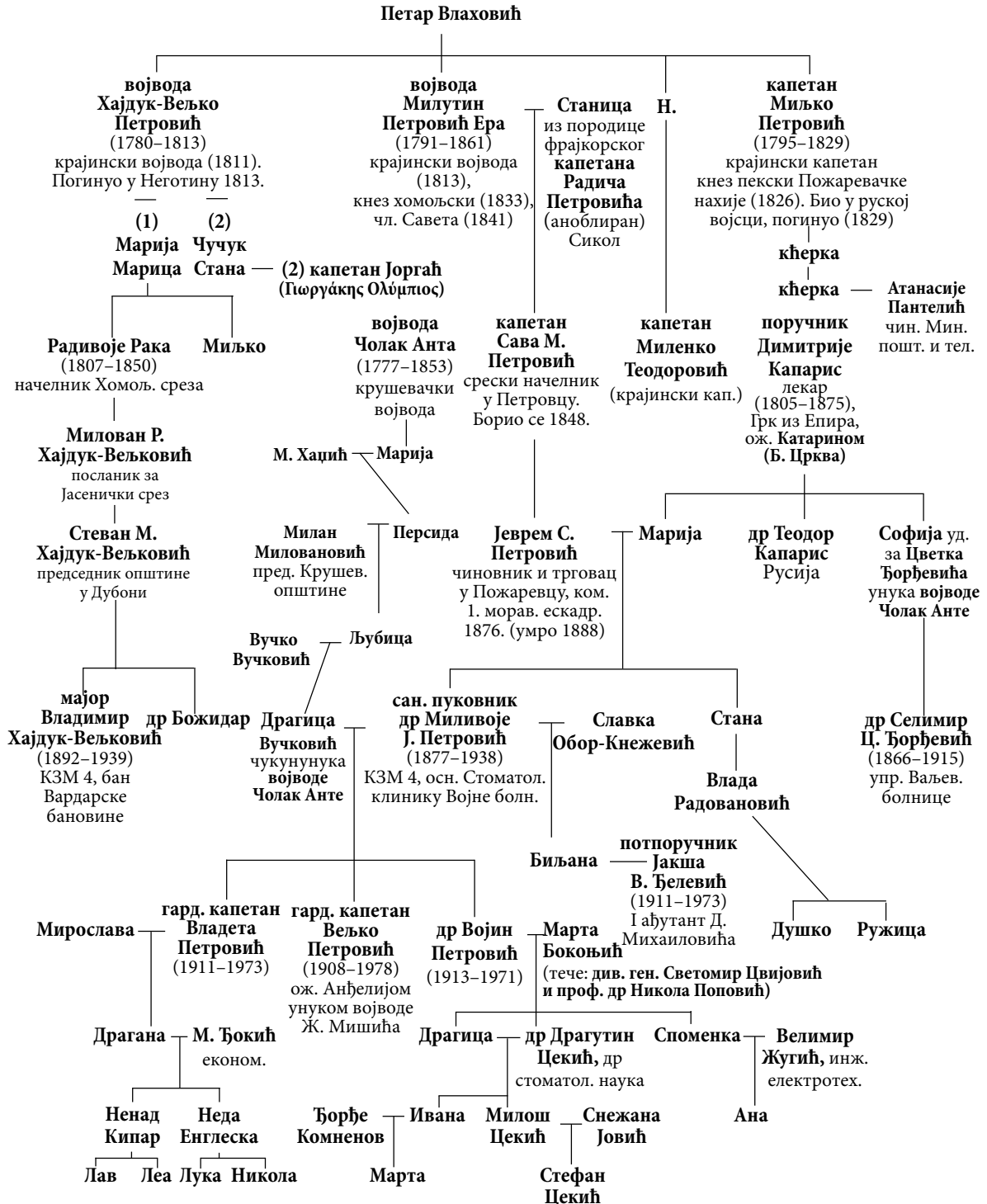
ЧОЛАК-АНТИЋИ 10
ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ ВОЈВОДЕ ЧОЛАК АНТЕ ЈЕВДОКИЈЕ СТЕФАНОВИЋ

Напомена: Родослов потомака Јевдокије, кћерке војводе Чолак Анте, урађен је само на основу (кружног) родослова из 1912. године.

ПЕТРОВИЋИ

ПОТОМСТВО КРАЈИНСКОГ ВОЈВОДЕ ХАЈДУК ВЕЉКА ПЕТРОВИЋА, ВОЈВОДЕ МИЛУТИНА ПЕТРОВИЋА И КАПЕТАНА МИЉКА ПЕТРОВИЋА

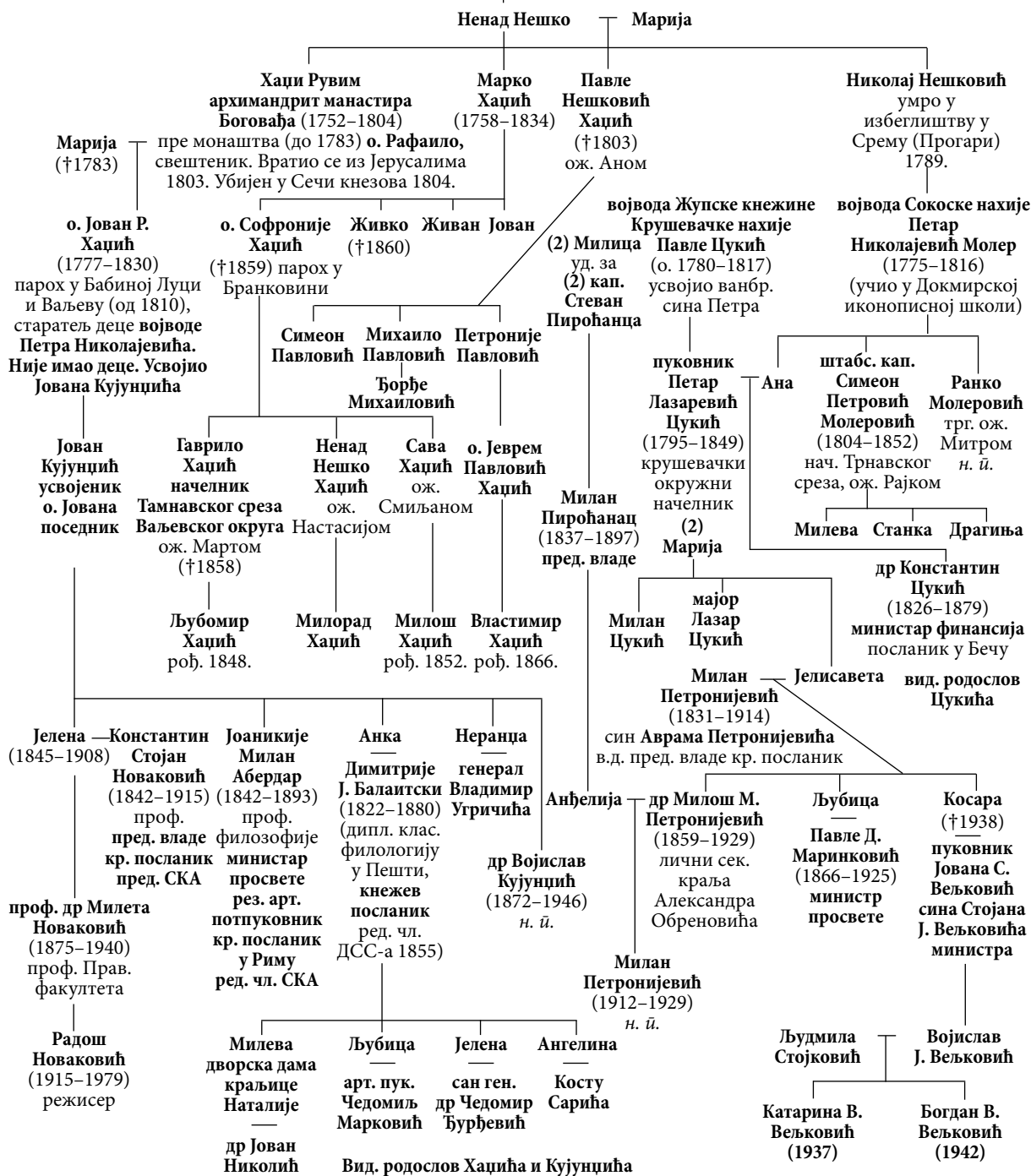

ХАЦИЋИ И НИКОЛАЈЕВИЋИ

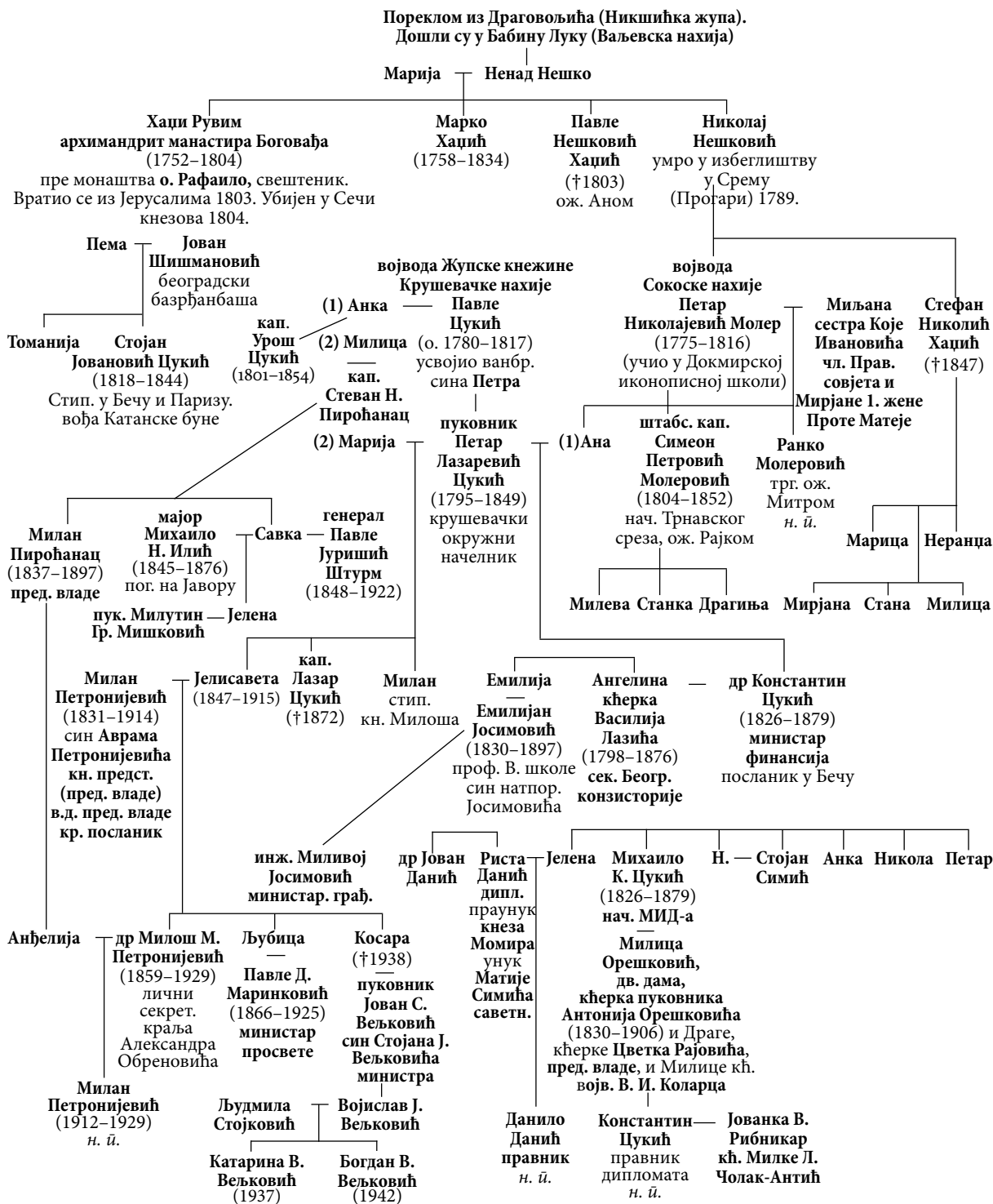
ХАЦИЋИ И НИКОЛАЈЕВИЋИ 1

ОСНОВНИ ПРЕГЛЕД

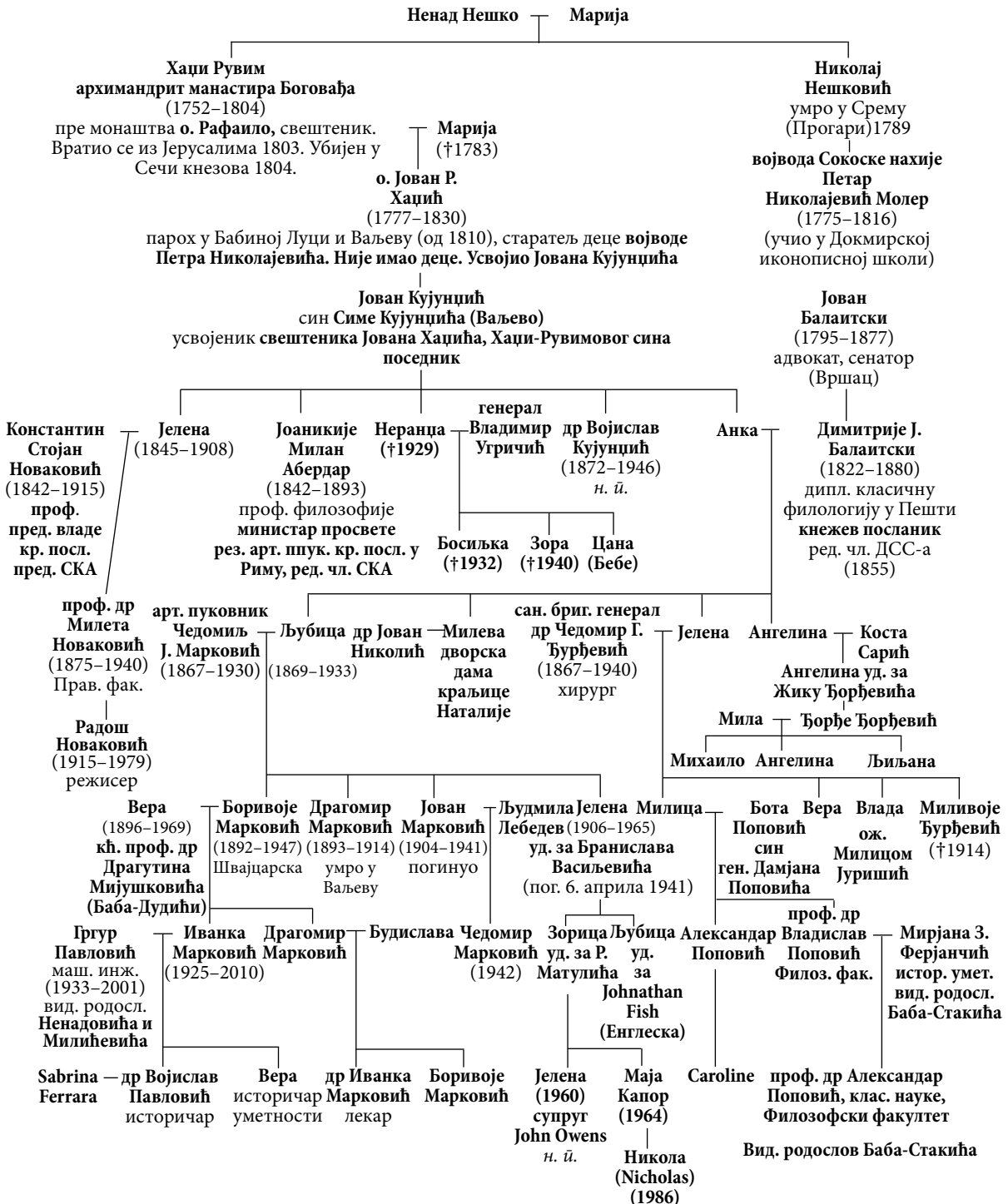
Према предању дошли су из Драговољића (Никшићка жупа)
у Бабину Луку (Ваљевска нахија)

ХАЏИЋИ И НИКОЛАЈЕВИЋИ 2
ПОТОМСТВО ХАЏИ РУВИМА, ВОЈВОДЕ ПЕТРА НИКОЛАЈЕВИЋА МОЛЕРА
И ВОЈВОДЕ ПАВЛА ЦУКИЋА
ПЕТРОНИЈЕВИЋИ, ЦУКИЋИ, ДАНИЋИ И ВЕЉКОВИЋИ

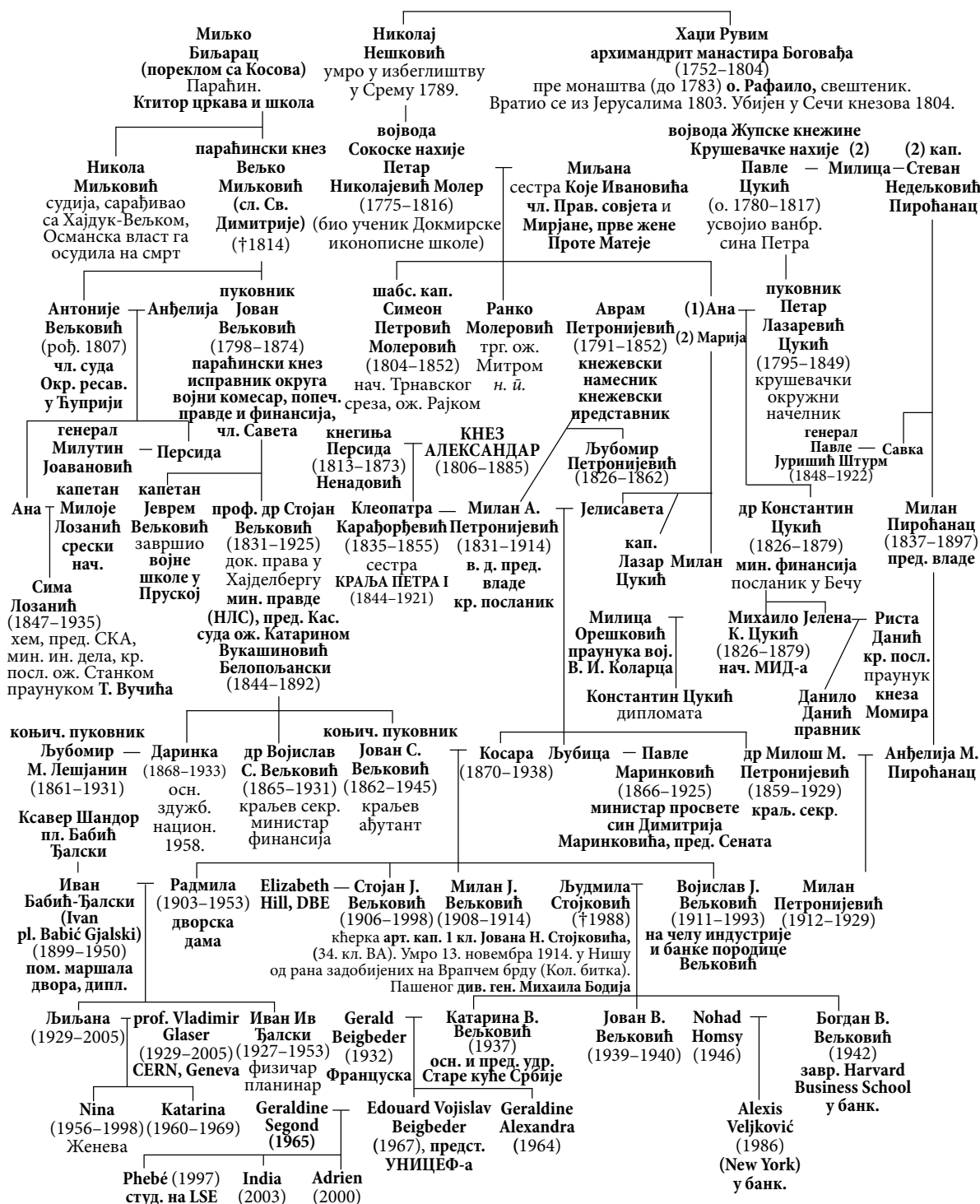
ХАЦИЋИ И НИКОЛАЈЕВИЋИ 3
КУЈУНЦИЋИ, УГРИЧИЋИ, НОВАКОВИЋИ, БАЛАИТСКИ, МАРКОВИЋИ И ЂУРЂЕВИЋИ

ВЕЉКОВИЋИ

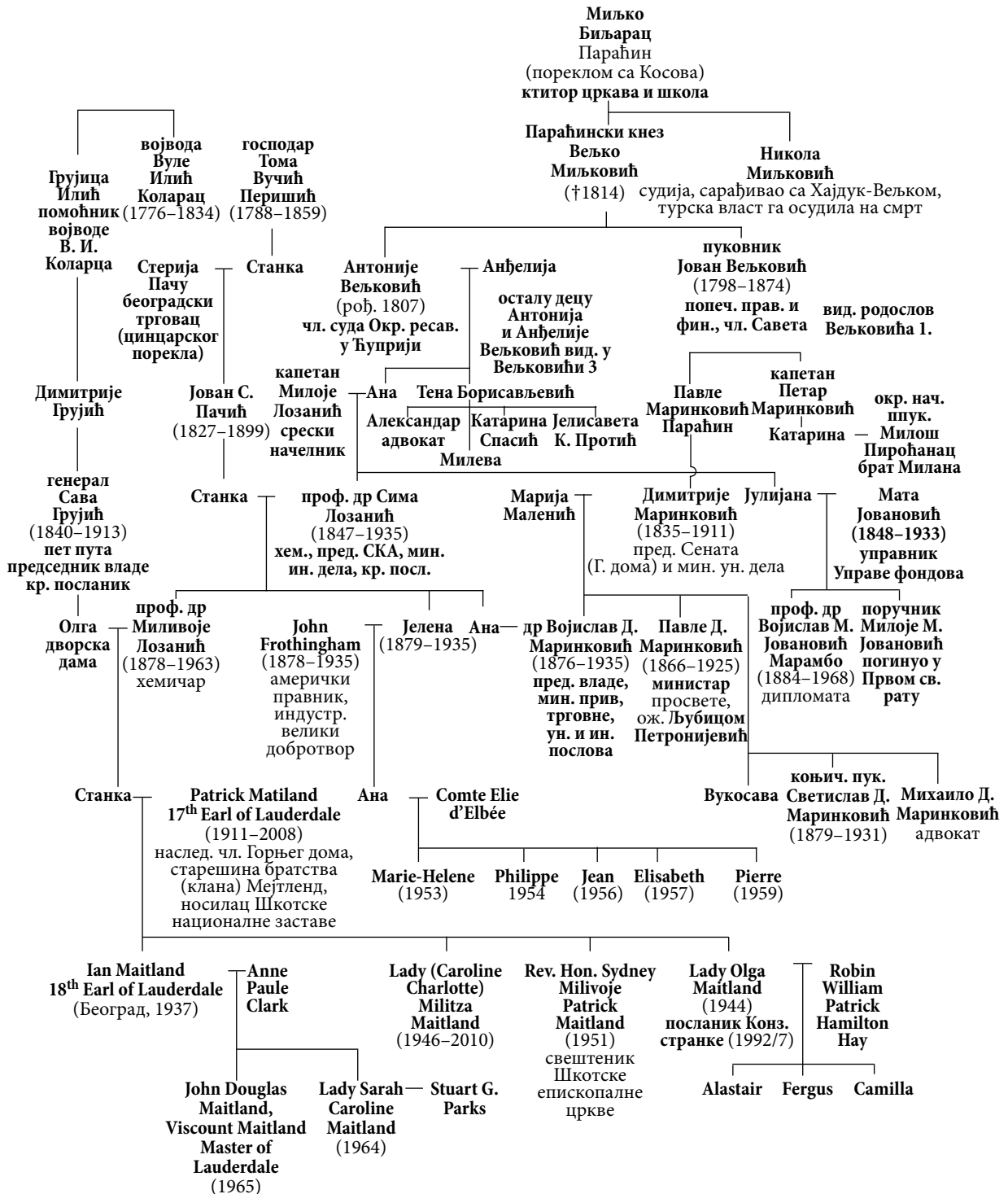
ВЕЉКОВИЋИ 1

ПОТОМСТВО КНЕЗА ВЕЉКА МИЉКОВИЋА, ВОЈВОДЕ ПАВЛА ЦУКИЋА
И АВРАМА ПЕТРОНИЈЕВИЋА

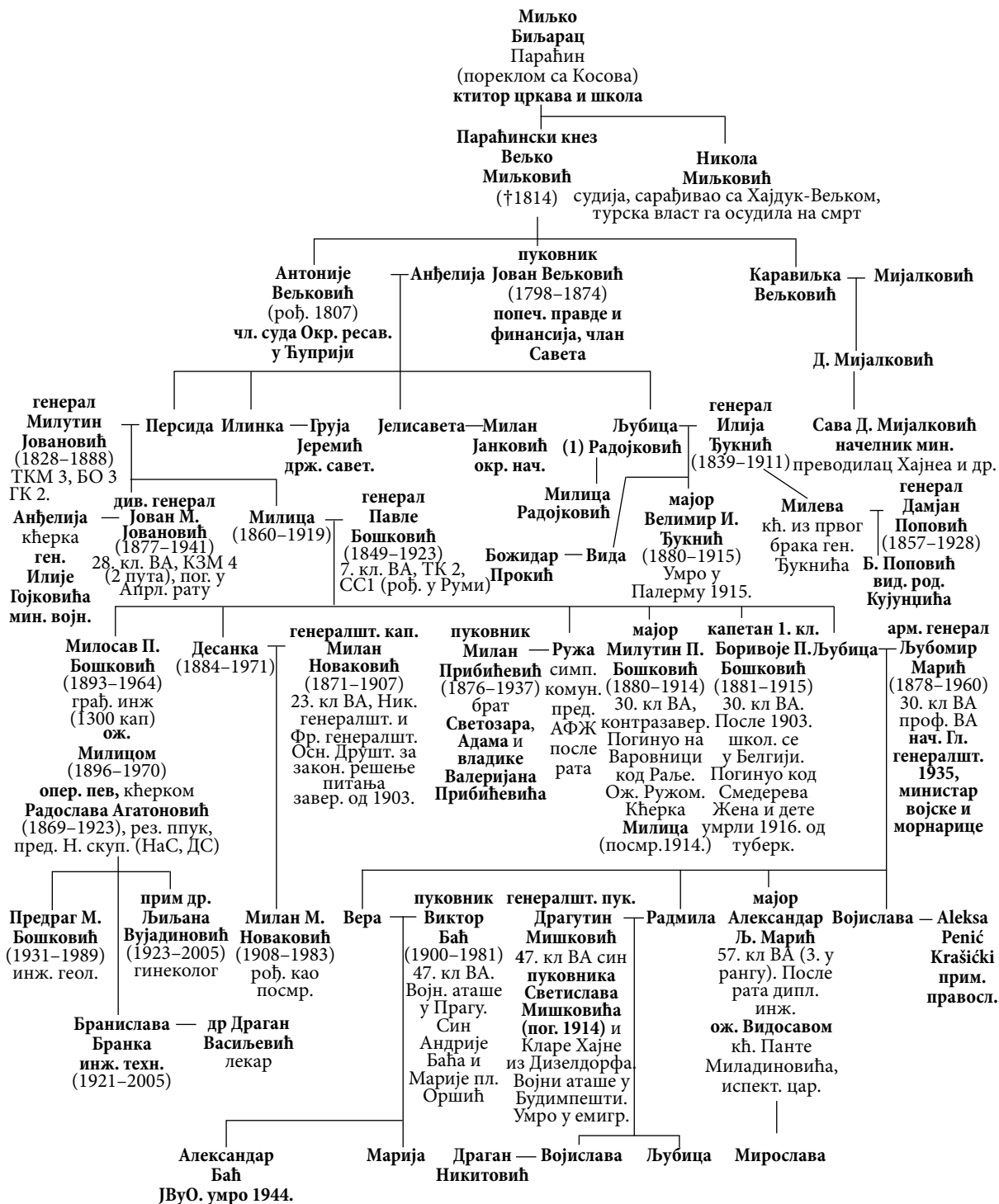

ВЕЉКОВИЋИ 2

ЛОЗАНИЋИ, МАРИНКОВИЋИ, МЕЈТЛЕНДИ, ЕРЛОВИ ОД ЛОДЕРДЕЈЛА И ФРОТИНГАМИ

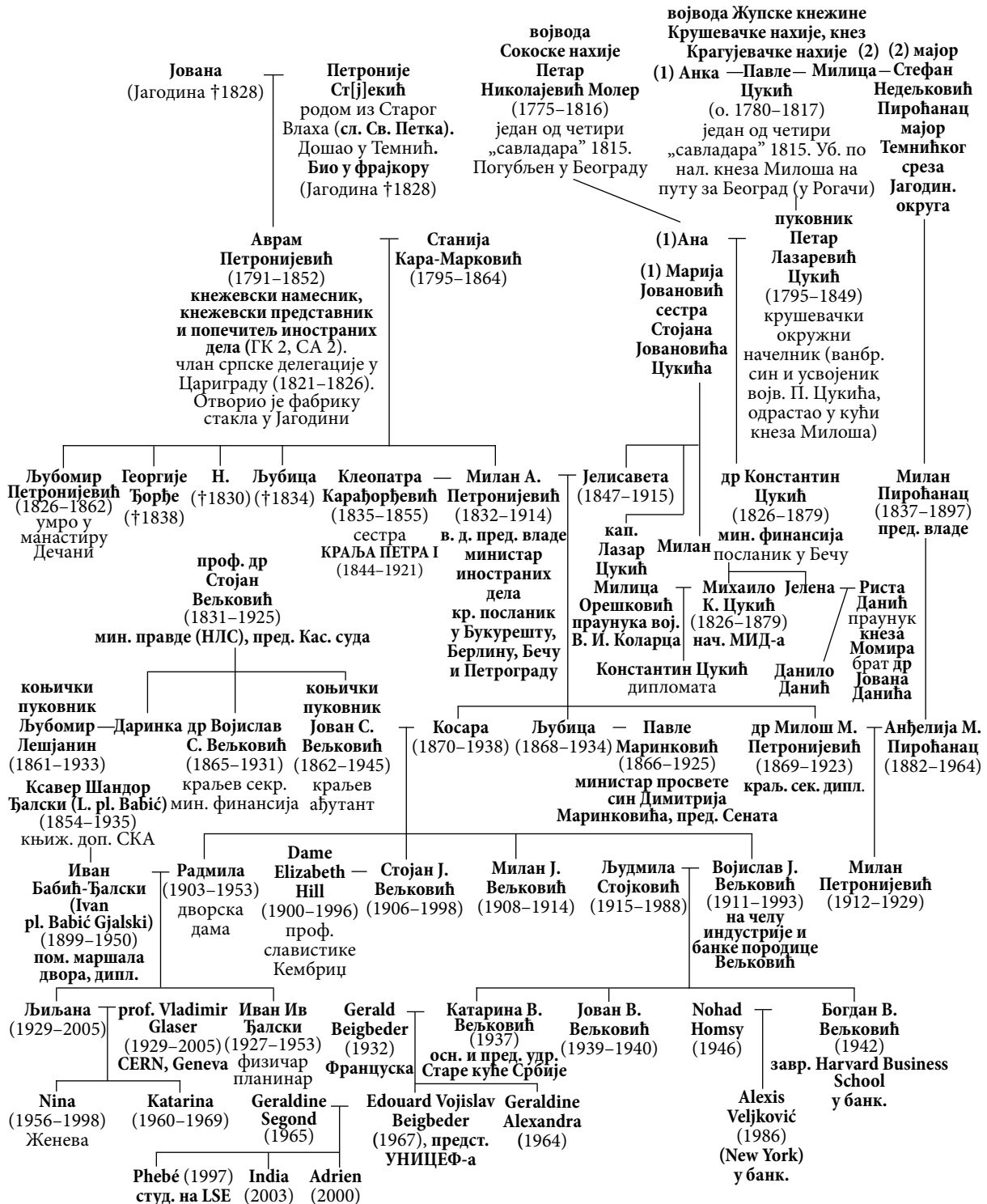

ВЕЉКОВИЋИ 3 ЈОВАНОВИЋИ, ЂУКНИЋИ, БОШКОВИЋИ И МАРИЋИ

ПЕТРОНИЈЕВИЋИ

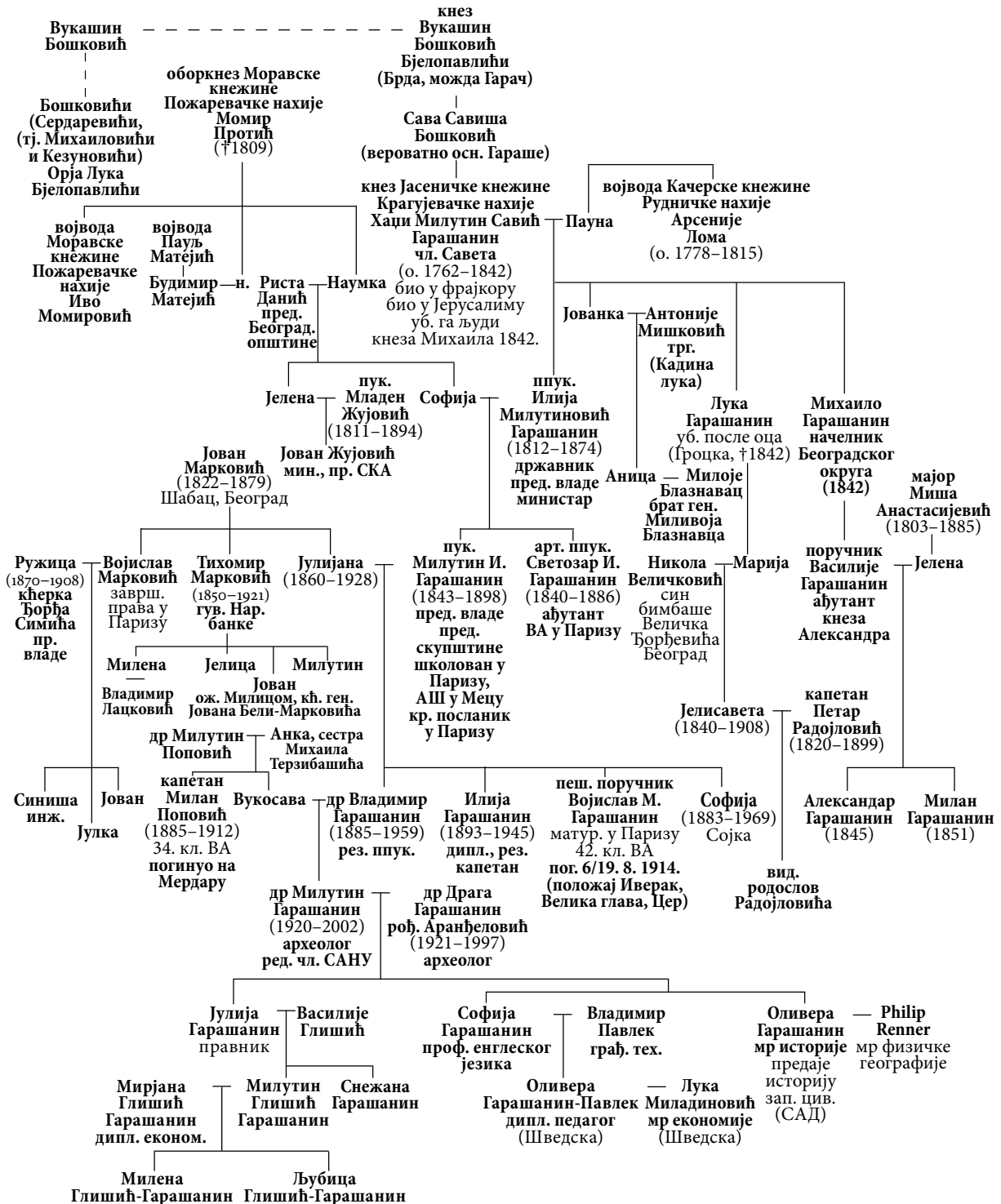
ПОТОМСТВО АВРАМА ПЕТРОНИЈЕВИЋА МАРИНКОВИЋИ, ВЕЉКОВИЋИ И БАБИЋ-ЂАЛСКИ

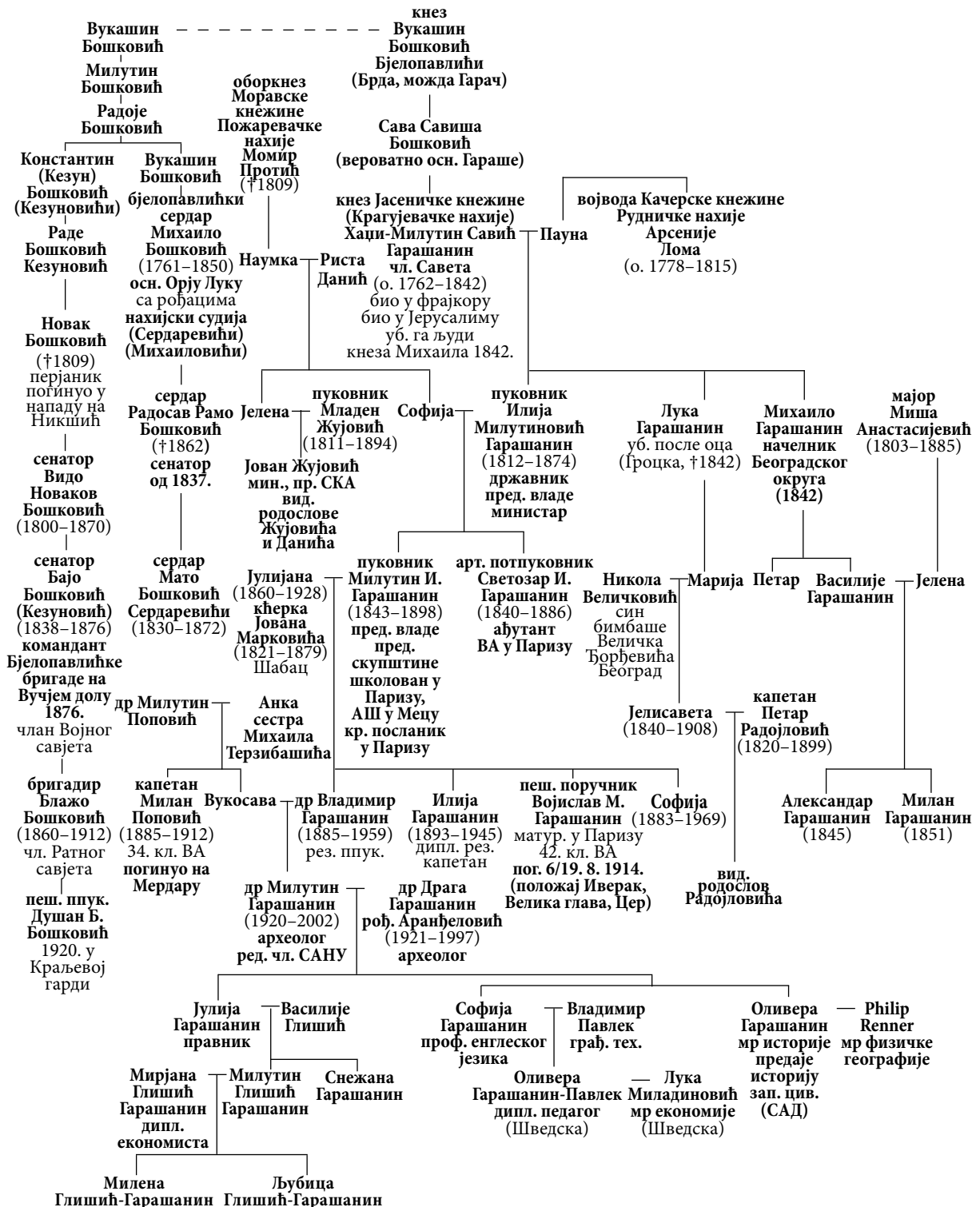
ГАРАШАНИН

ГАРАШАНИН 1

ПОТОМСТВО ХАЏИ МИЛУТИНА САВИЋА ГАРАШАНИНА

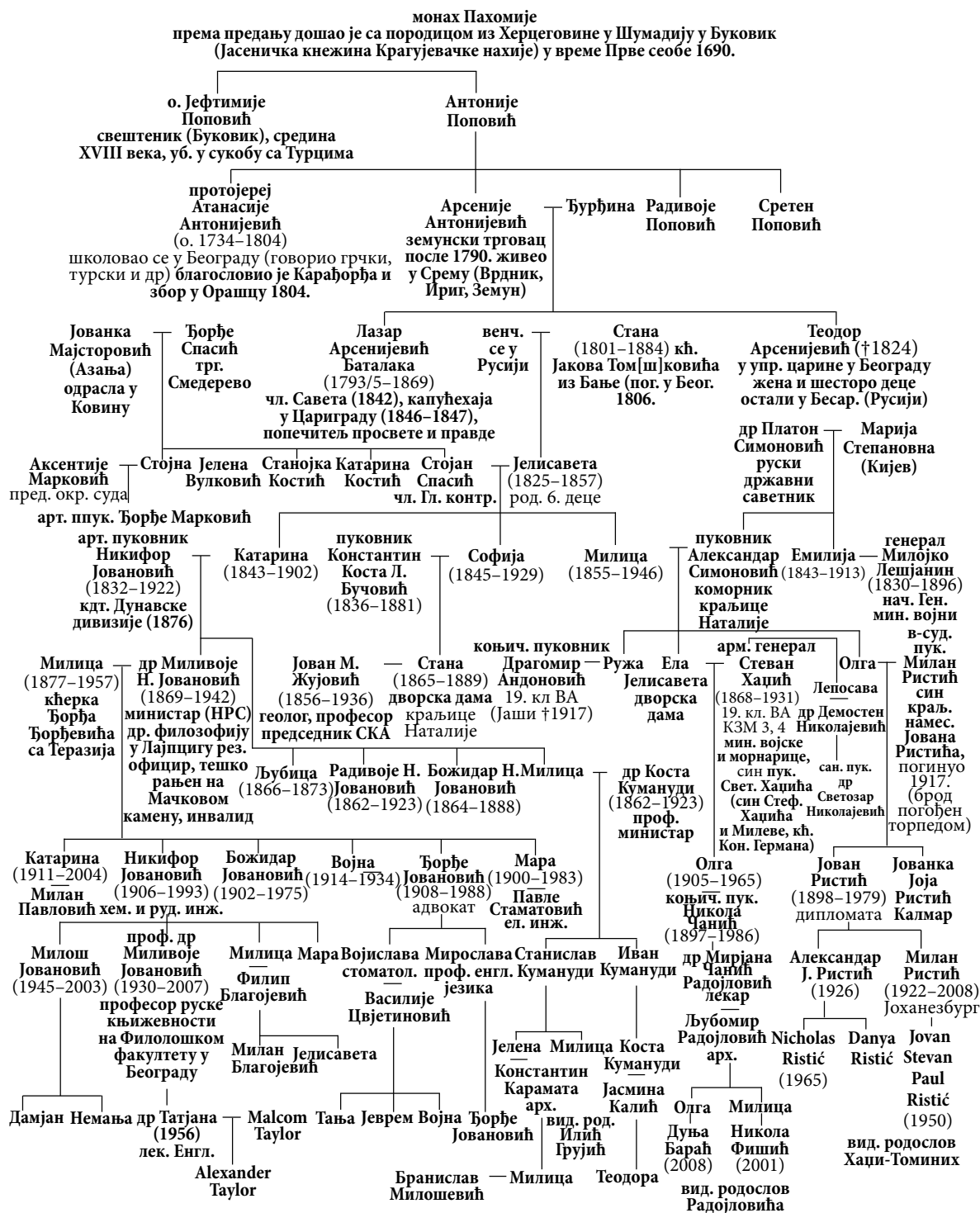

ГАРАШАНИН 2
БОШКОВИЋ И ГАРАШАНИН

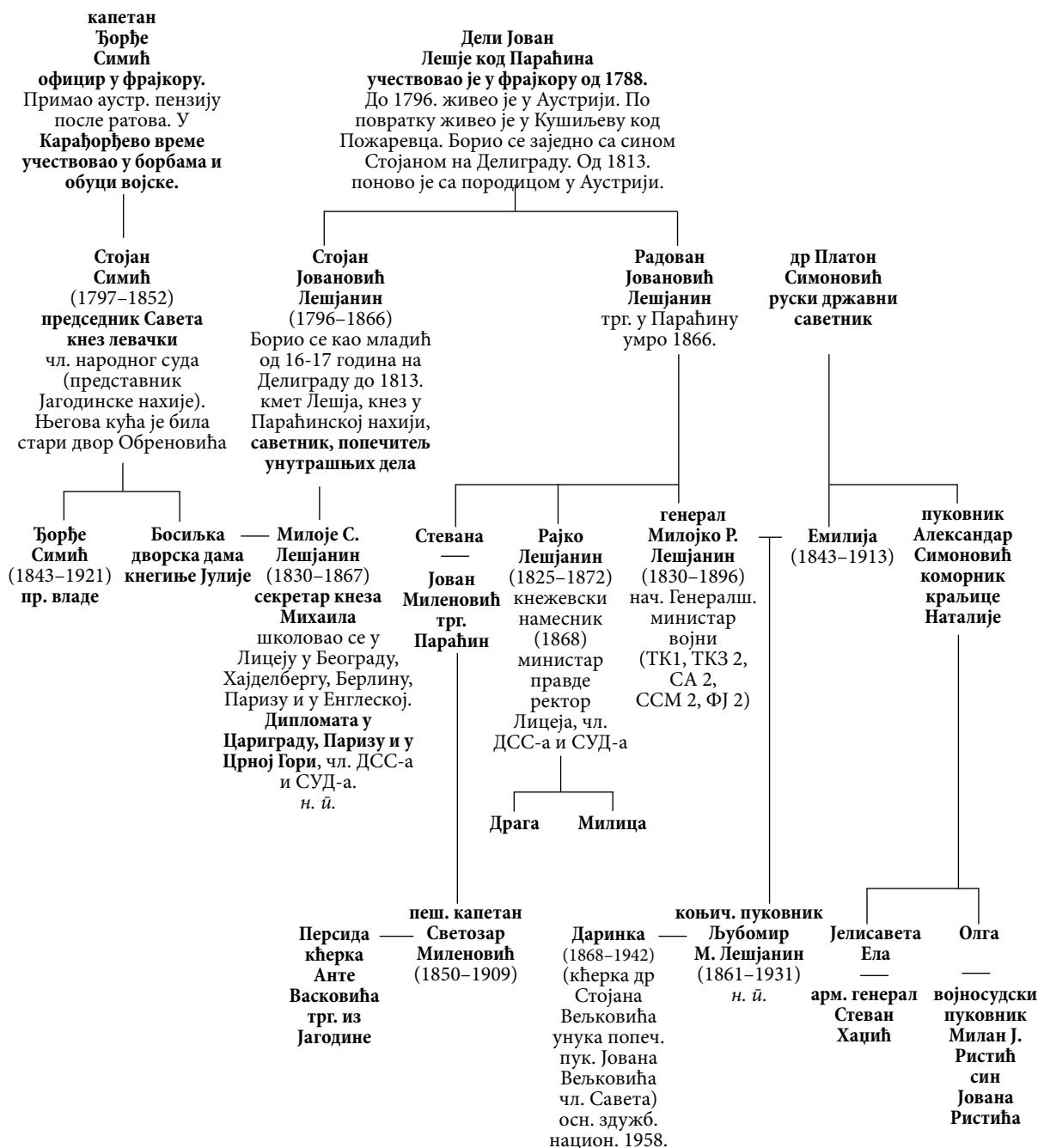
АРСЕНИЈЕВИЋИ

ПОТОМСТВО ЛАЗАРА АРСЕНИЈЕВИЋА БАТАЛАКЕ ПОРОДИЦЕ ЈОВАНОВИЋ, БУЧОВИЋ, ЖУЈОВИЋ, СИМОНОВИЋ, ХАЦИЋ И РИСТИЋ

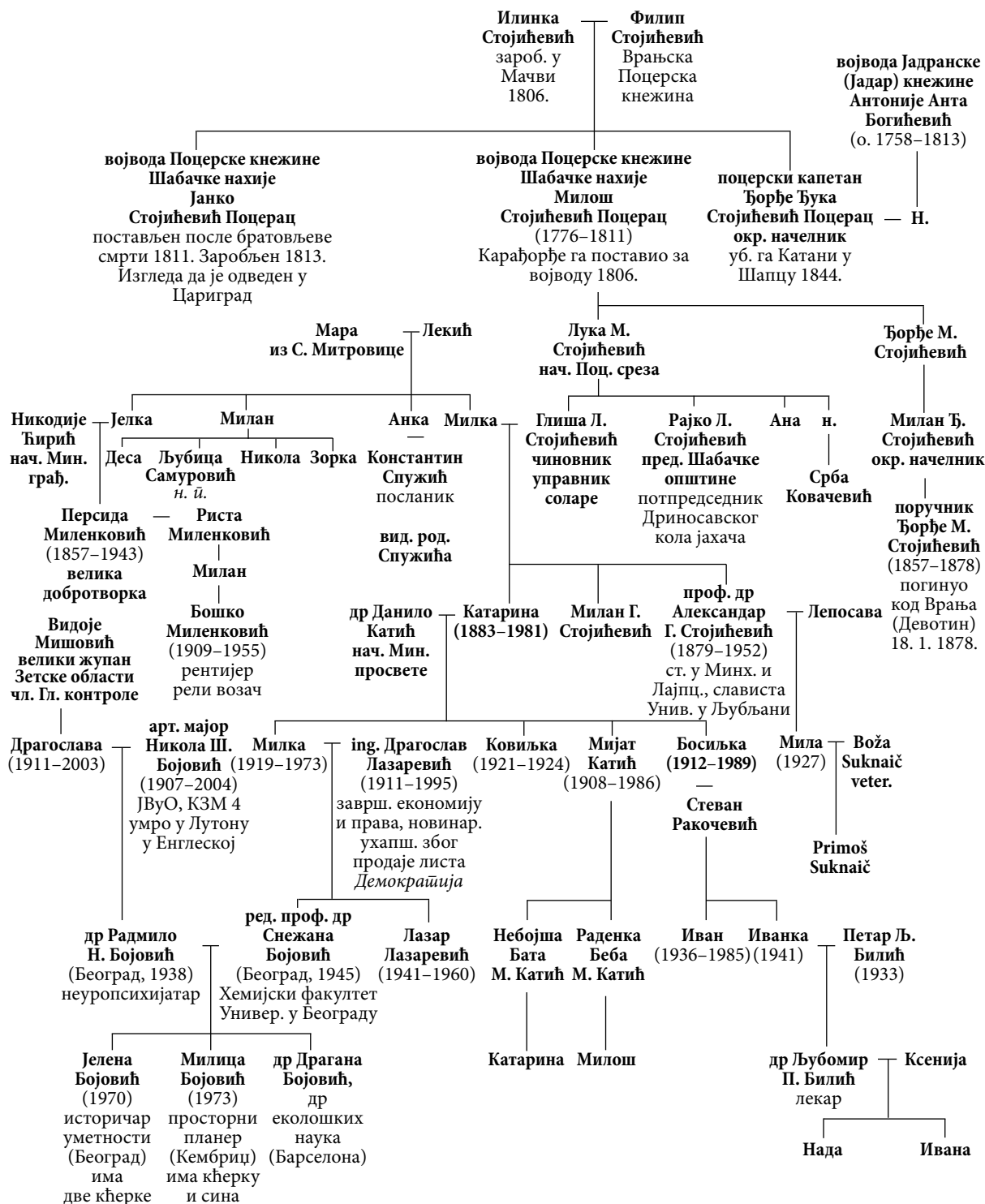
ЛЕШЈАНИН

ПОТОМСТВО ДЕЛИ ЈОВАНА, СТОЈАНА И РАДОВАНА ЈОВАНОВИЋА ЛЕШЈАНИНА

СТОЈИЋЕВИЋИ

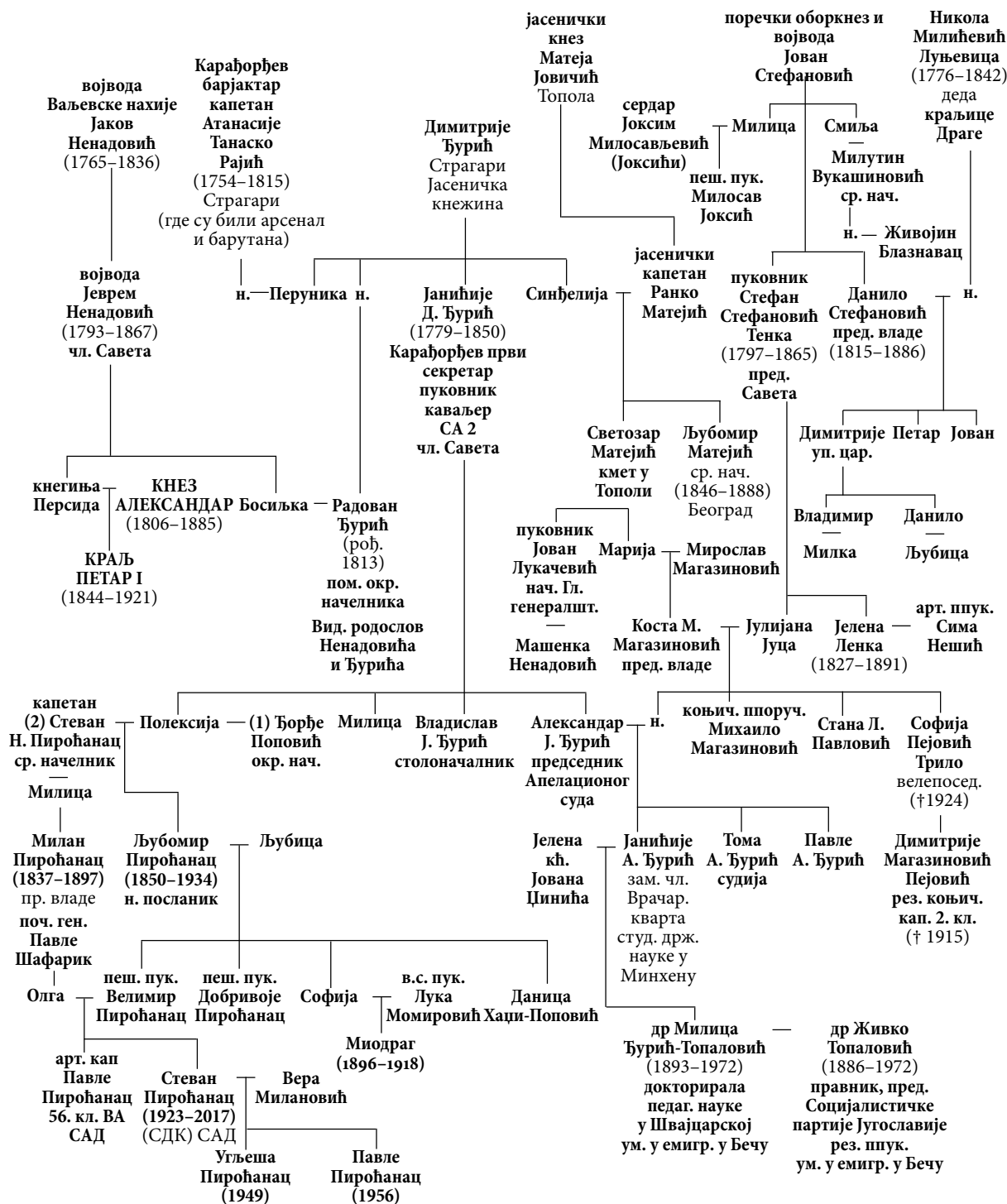
ПОТОМСТВО ВОЈВОДЕ МИЛОША СТОЈИЋЕВИЋА ПОЦЕРЦА,
ВОЈВОДЕ ЈАНКА СТОЈИЋЕВИЋА И КАПЕТАНА ЂУКЕ СТОЈИЋЕВИЋА

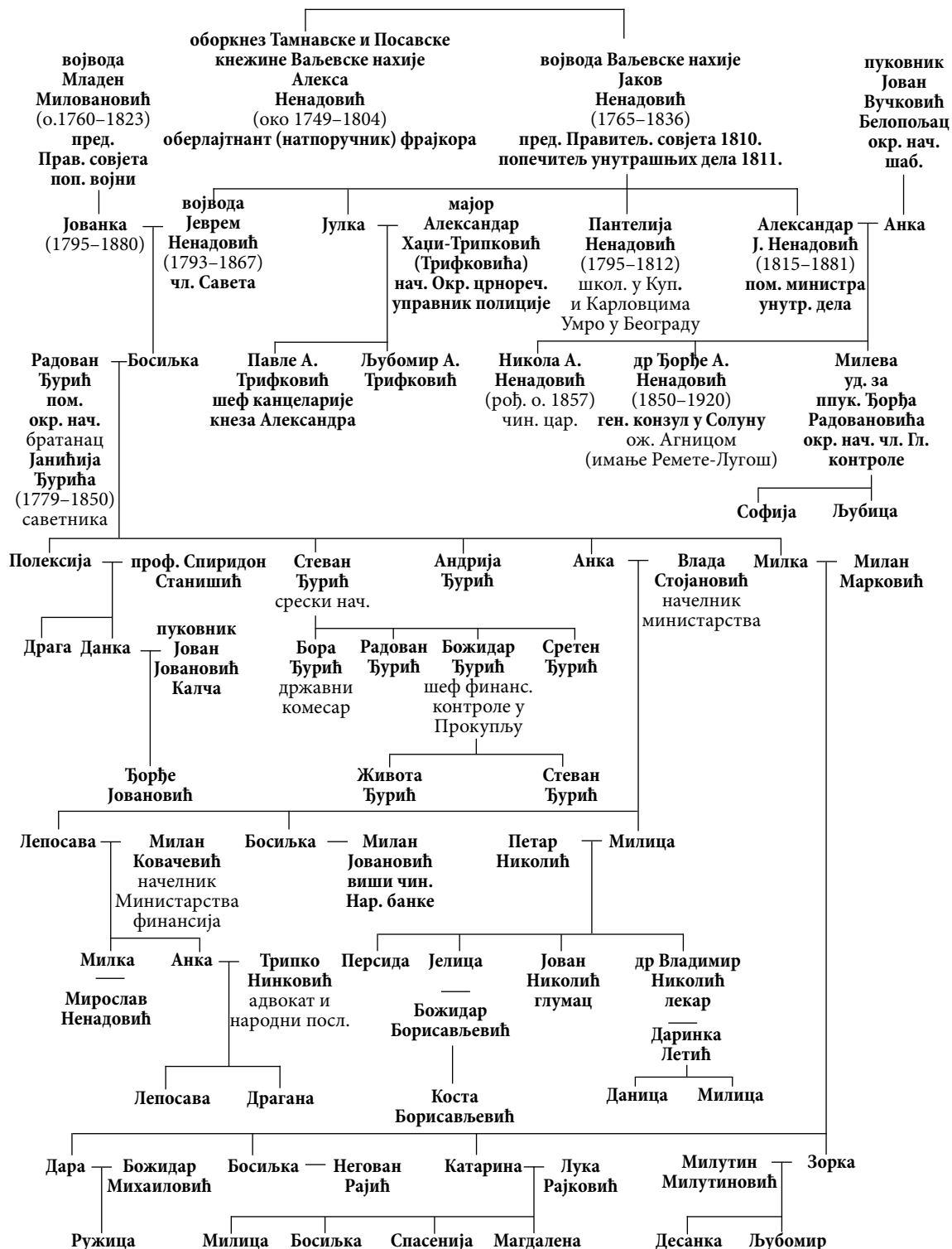
ЂУРИЋИ

ЂУРИЋИ 1

ПОТОМСТВО ЈАНИЋИЈА Д. ЂУРИЋА, КНЕЗА И ВОЈВОДЕ ЈОВАНА СТЕФАНОВИЋА, СТЕФАНА СТЕФАНОВИЋА ТЕНКЕ И КОСТЕ МАГАЗИНОВИЋА

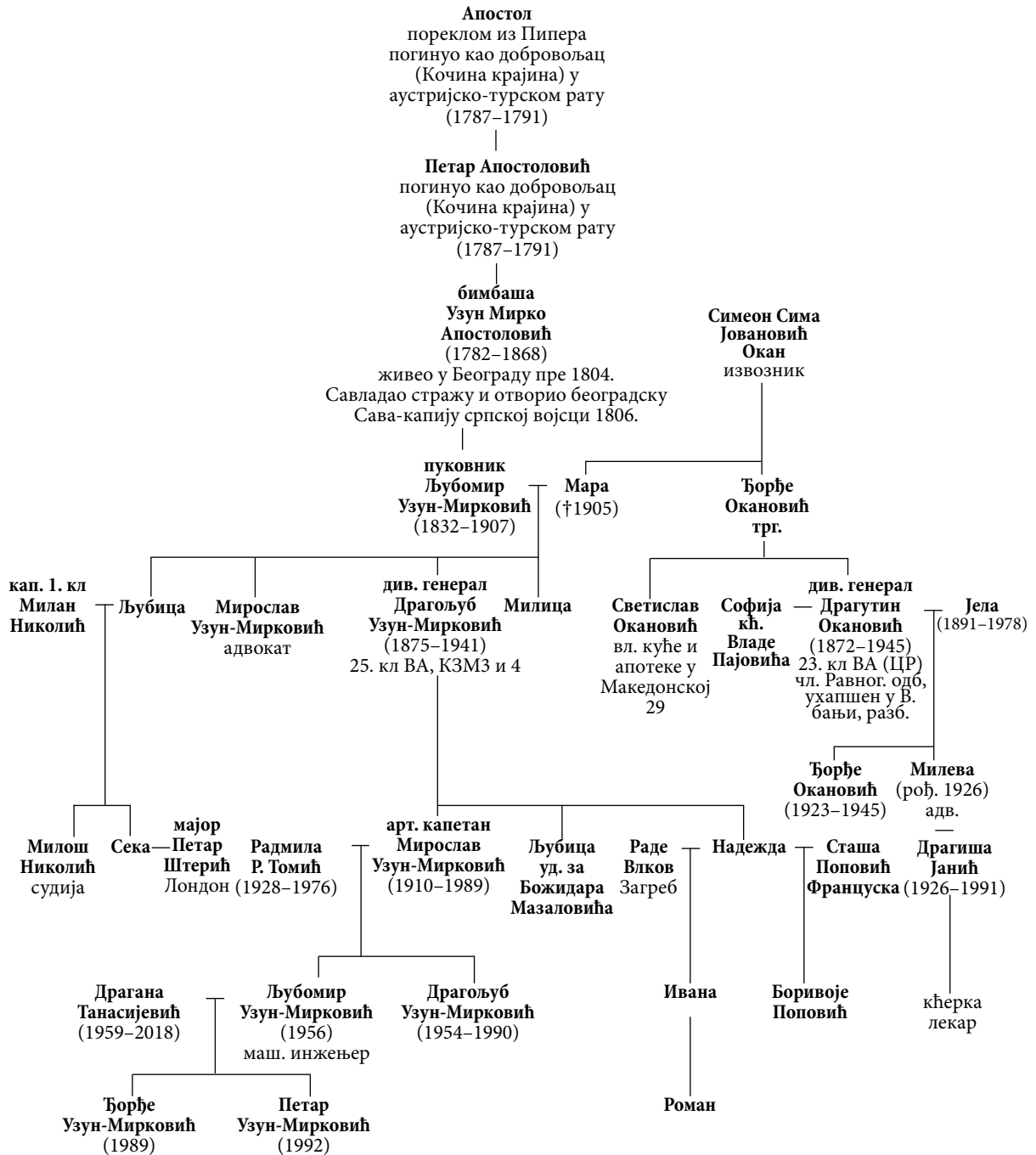

ЂУРИЋИ 2
ПОТОМСТВО РАДОВАНА ЂУРИЋА, БРАТАНЦА ЈАНИЋИЈА ЂУРИЋА
ЂУРИЋИ И НЕНАДОВИЋИ

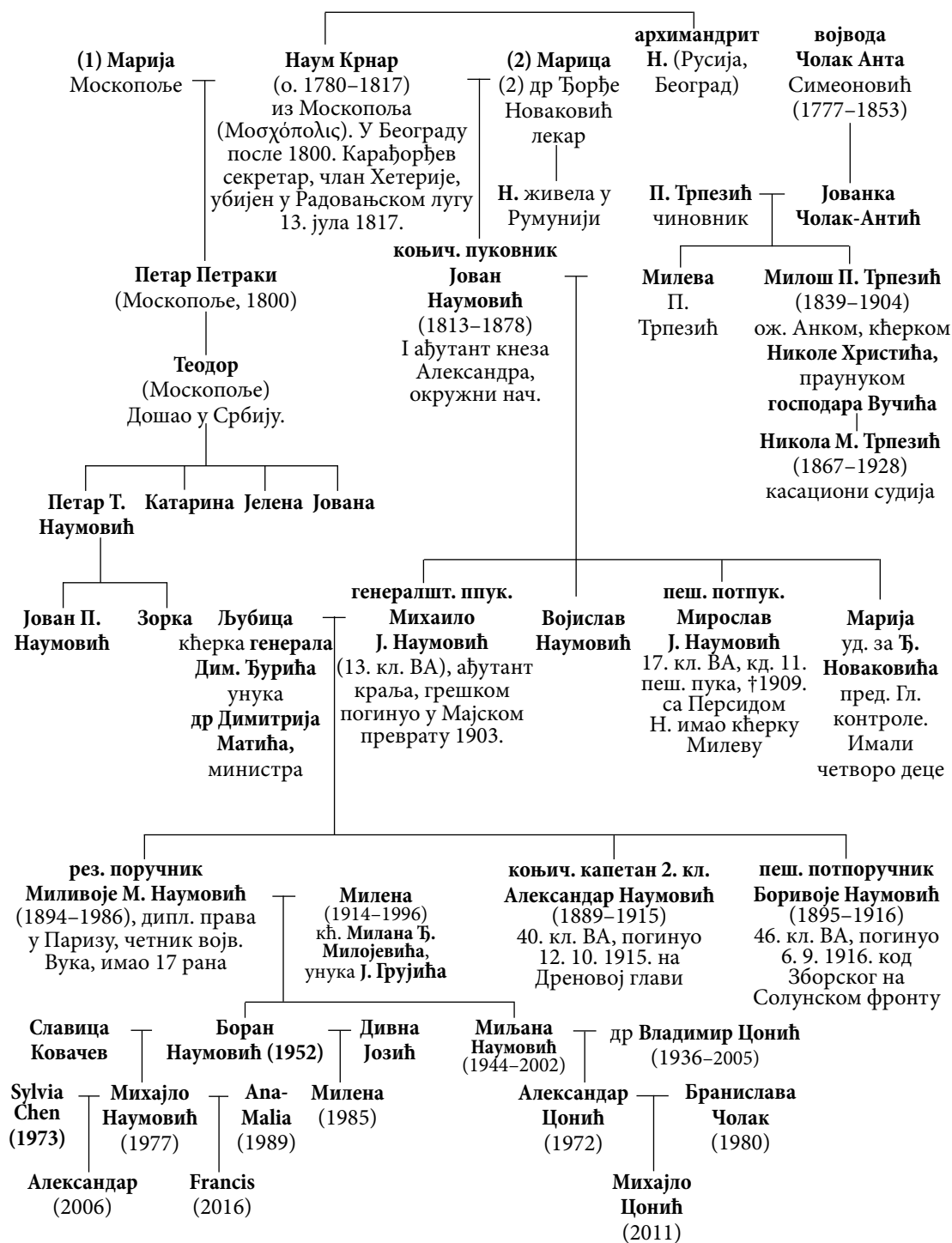
УЗУН-МИРКОВИЋИ

ПОТОМСТВО БИМБАШЕ УЗУН МИРКА

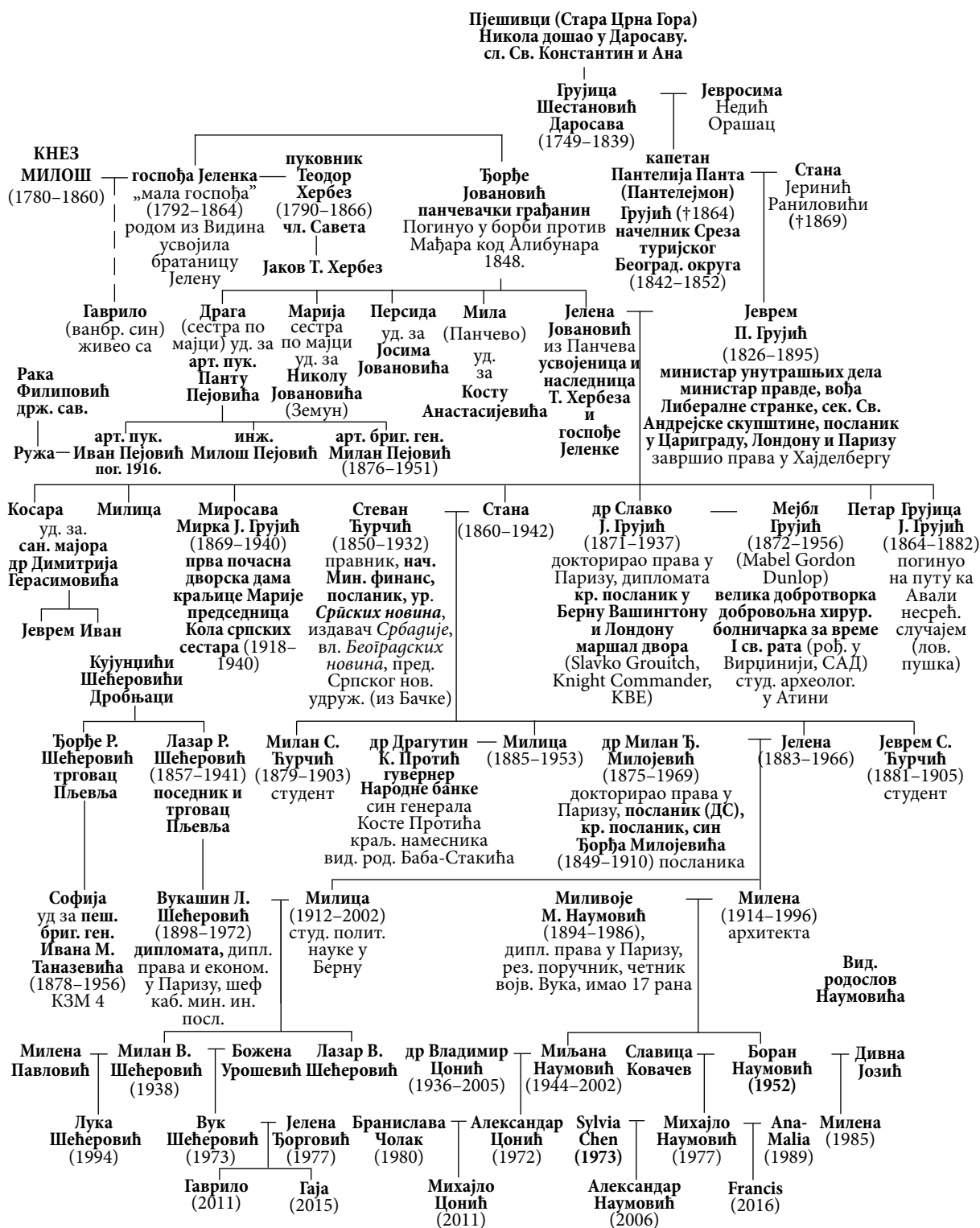
НАУМОВИЋИ

ПОТОМСТВО НАУМА КРНАРА

ХЕРБЕЗ И ГРУЈИЋ

ПОРОДИЦА ЈЕВРЕМА ГРУЈИЋА

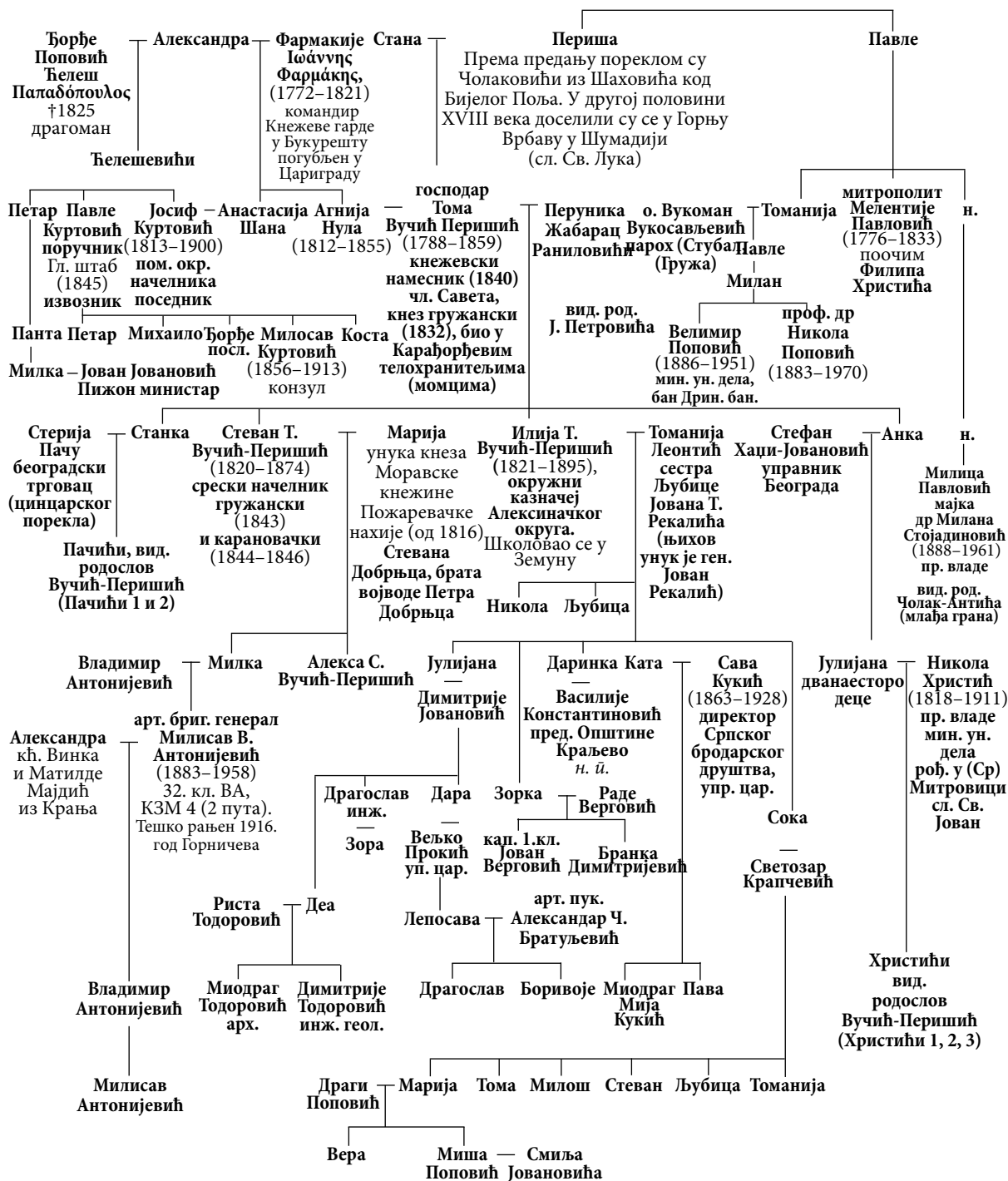

ВУЧИЋ-ПЕРИШИЋИ

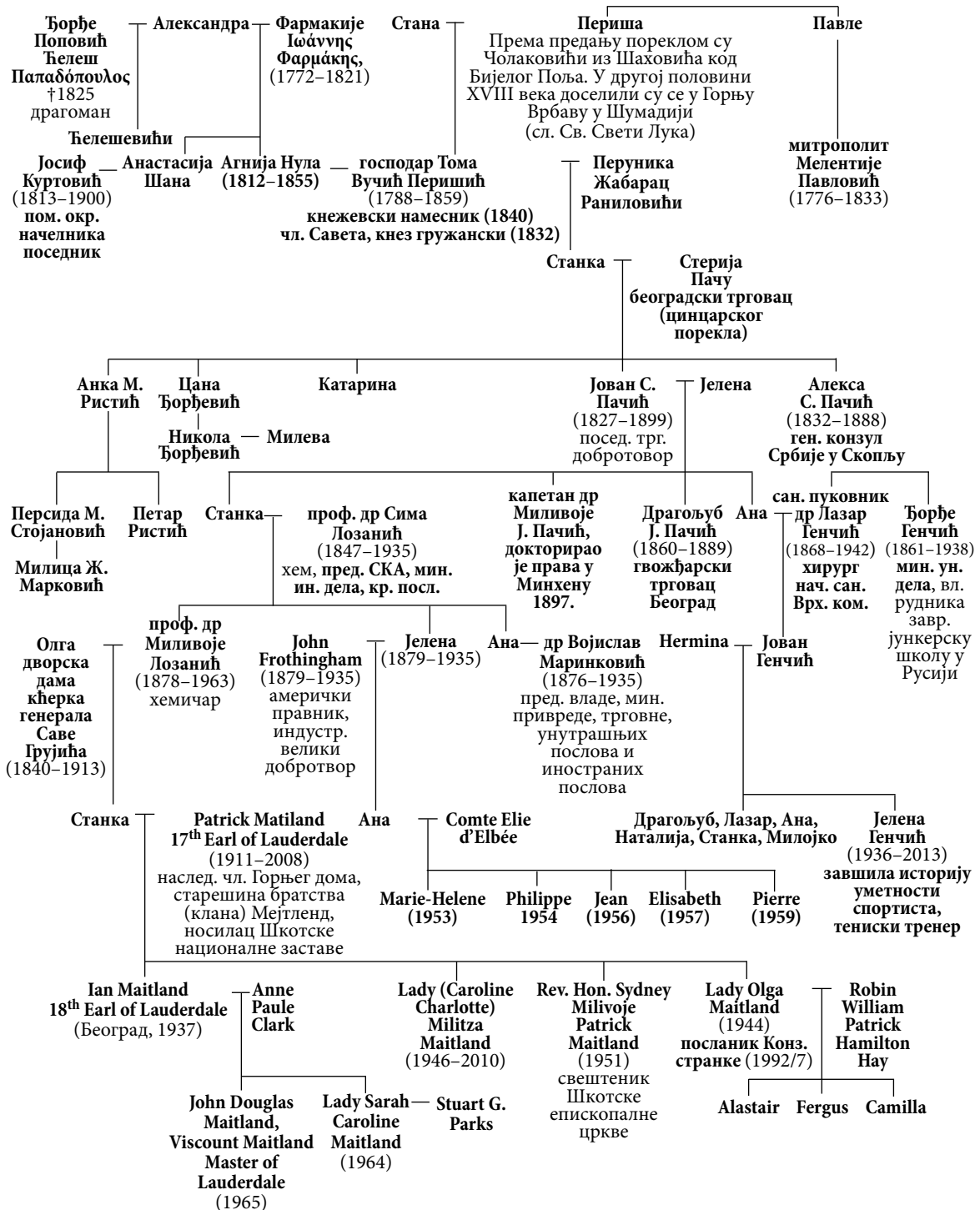
ВУЧИЋ-ПЕРИШИЋИ 1

ОСНОВНИ ПРЕГЛЕД

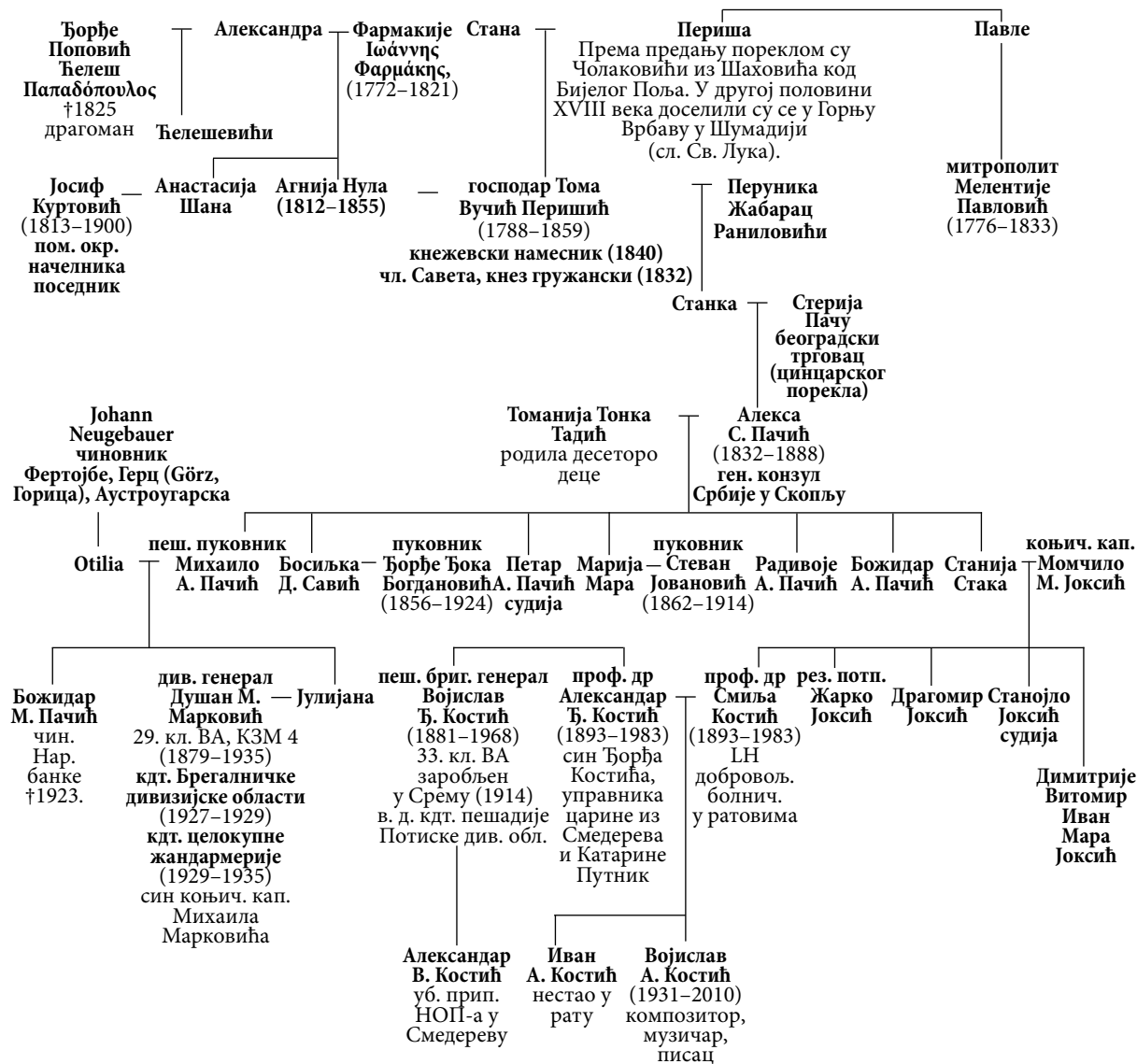
ПОТОМСТВО ГОСПОДАРА ТОМЕ ВУЧИЋА ПЕРИШИЋА И ЊЕГОВИХ РОЂАКА

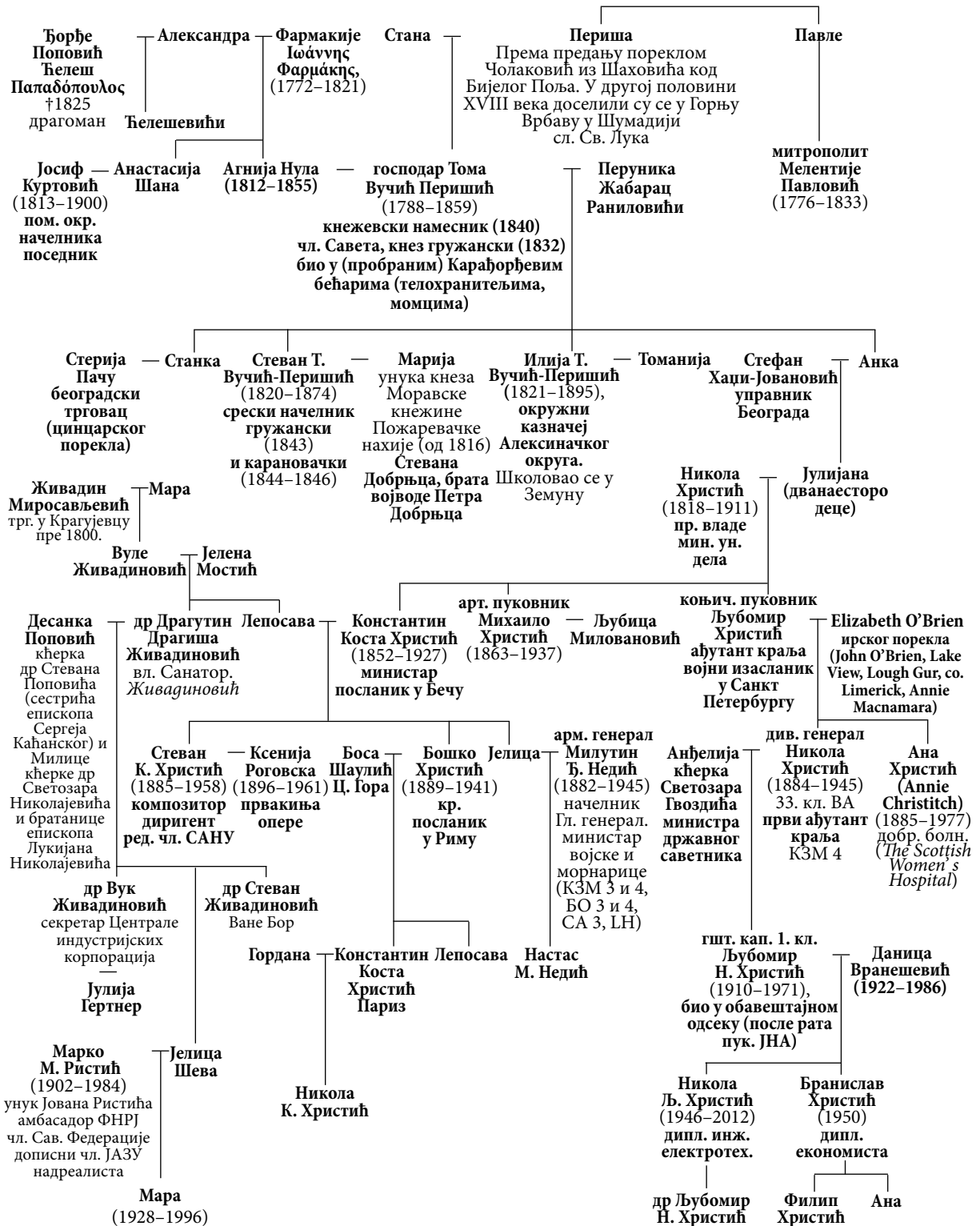
ВУЧИЋ-ПЕРИШИЋИ 2
ПАЧИЋИ, ЛОЗАНИЋИ И ГЕНЧИЋИ

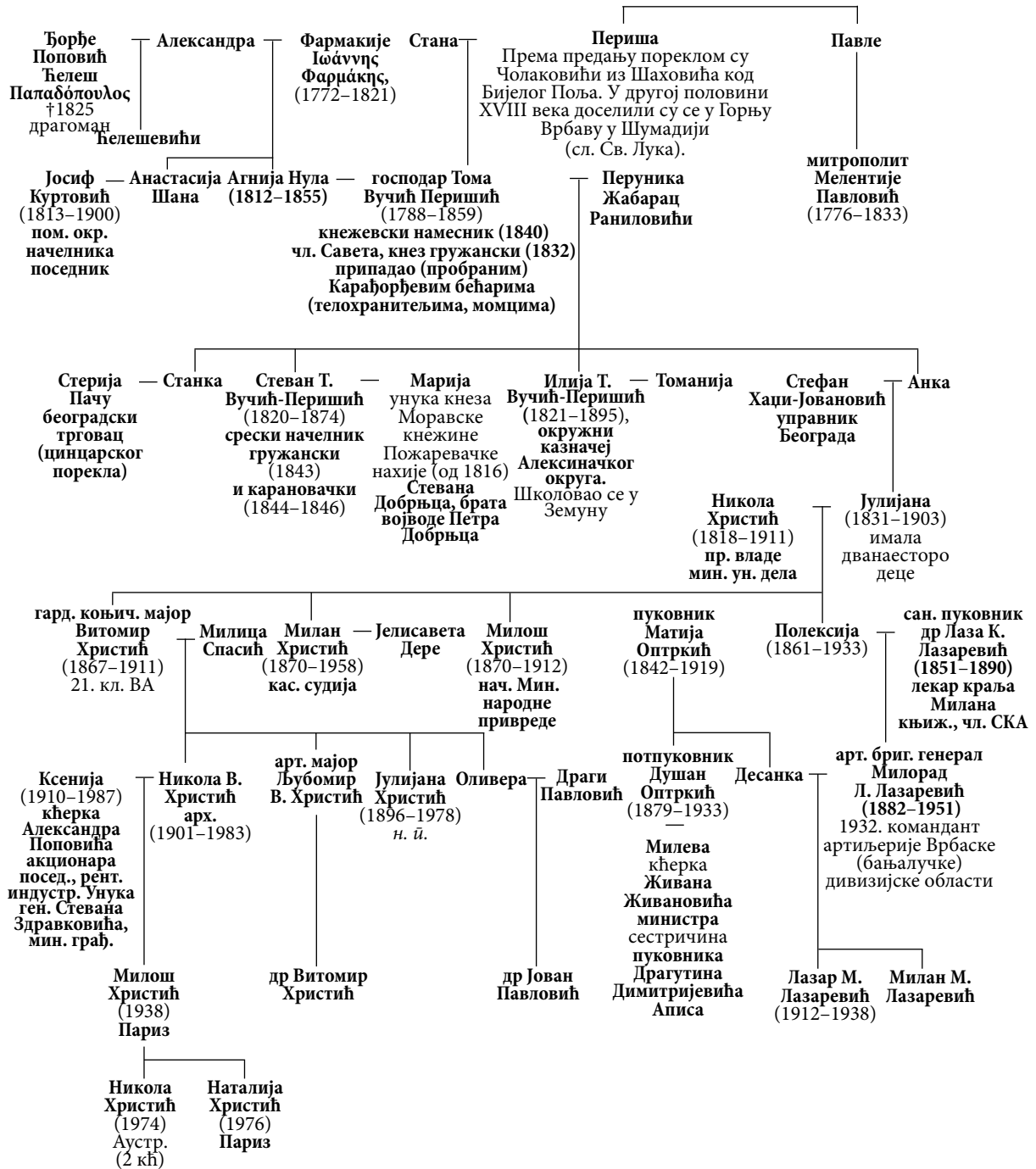

ВУЧИЋ-ПЕРИШИЋИ 3
ПАЧИЋИ, ЈОКСИЋИ И КОСТИЋИ

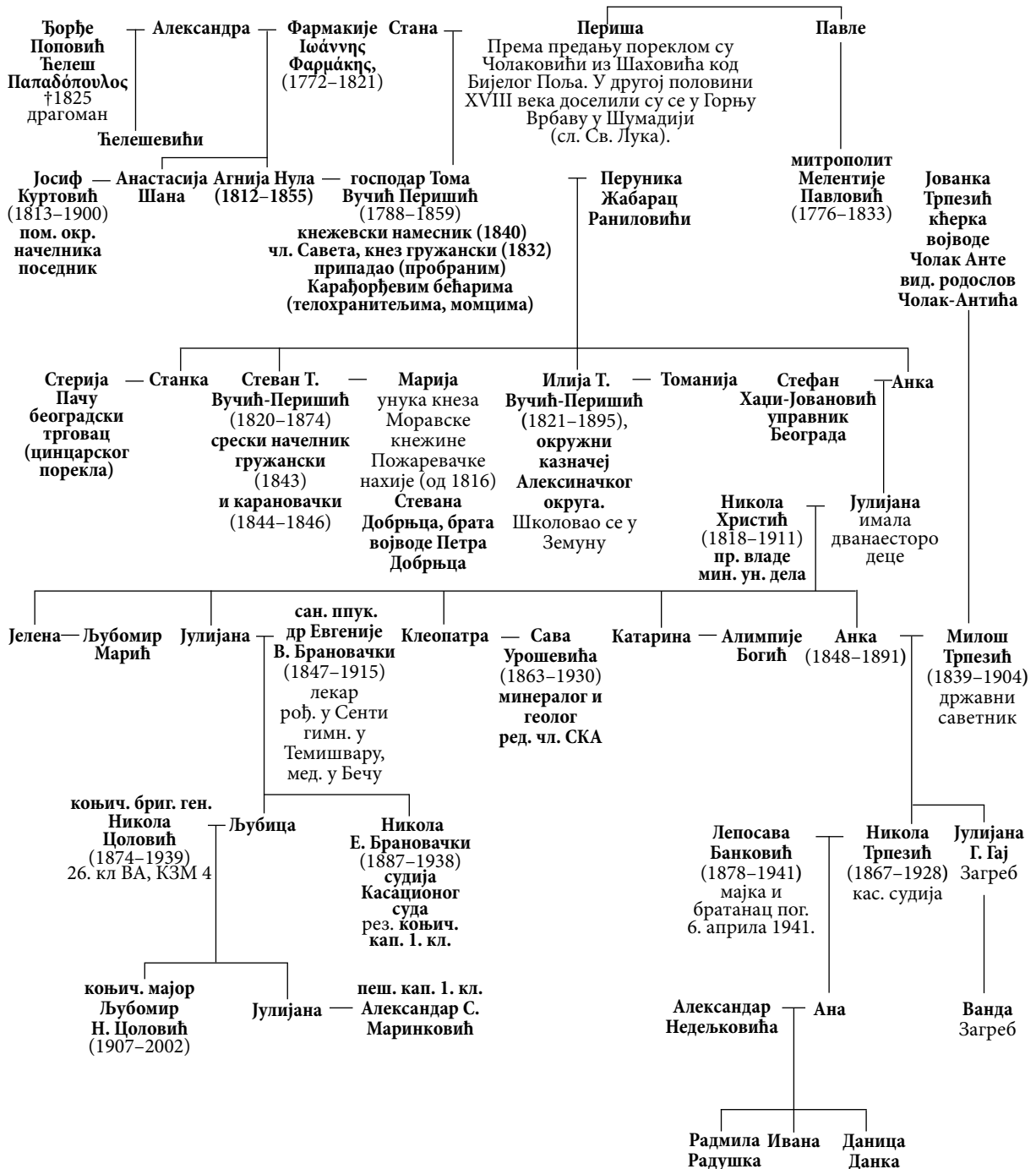

ВУЧИЋ-ПЕРИШИЋИ 4
ХРИСТИЋИ 1

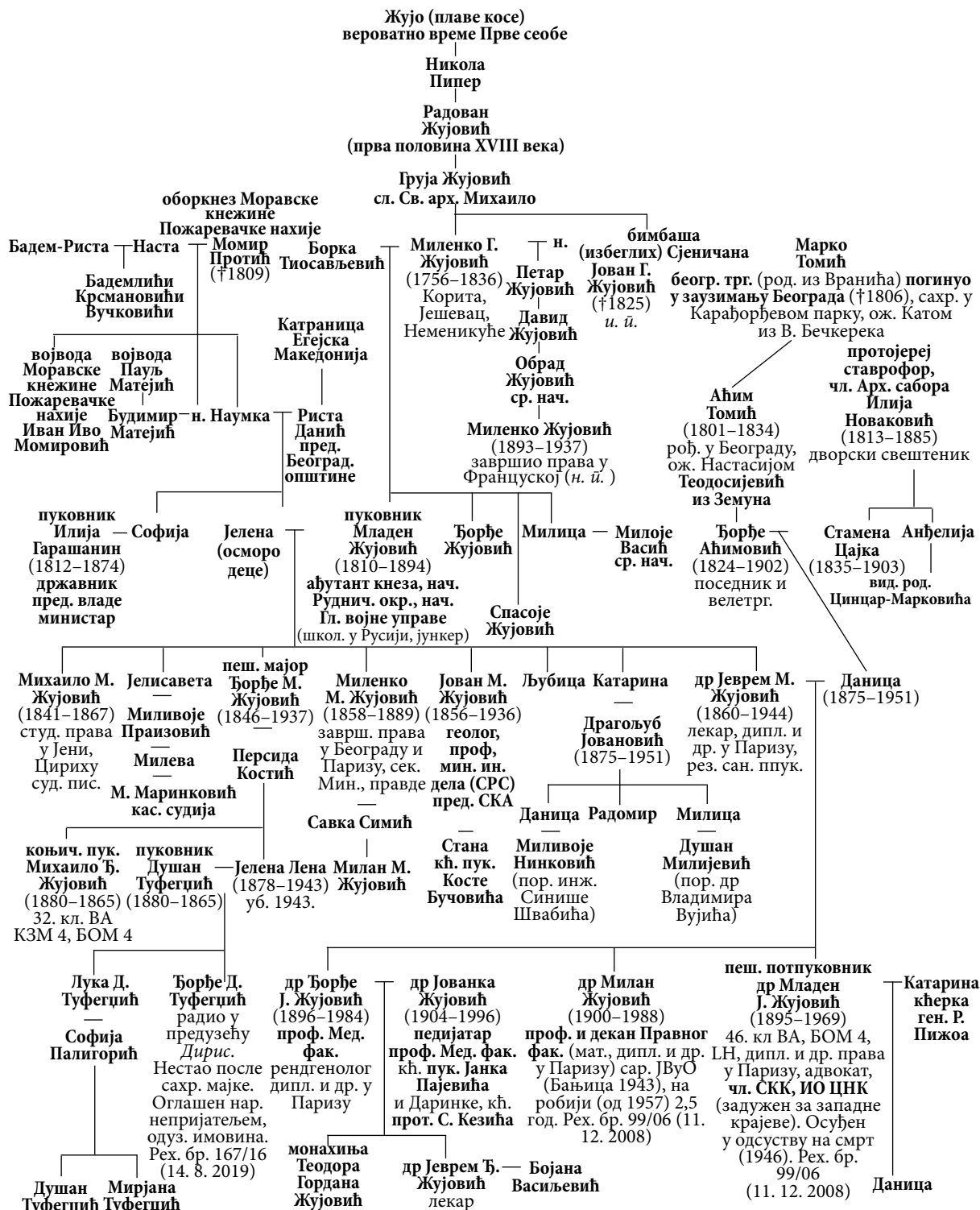
ВУЧИЋ-ПЕРИШИЋИ 5
ХРИСТИЋИ 2

ВУЧИЋ-ПЕРИШИЋИ 6
ХРИСТИЋИ 3

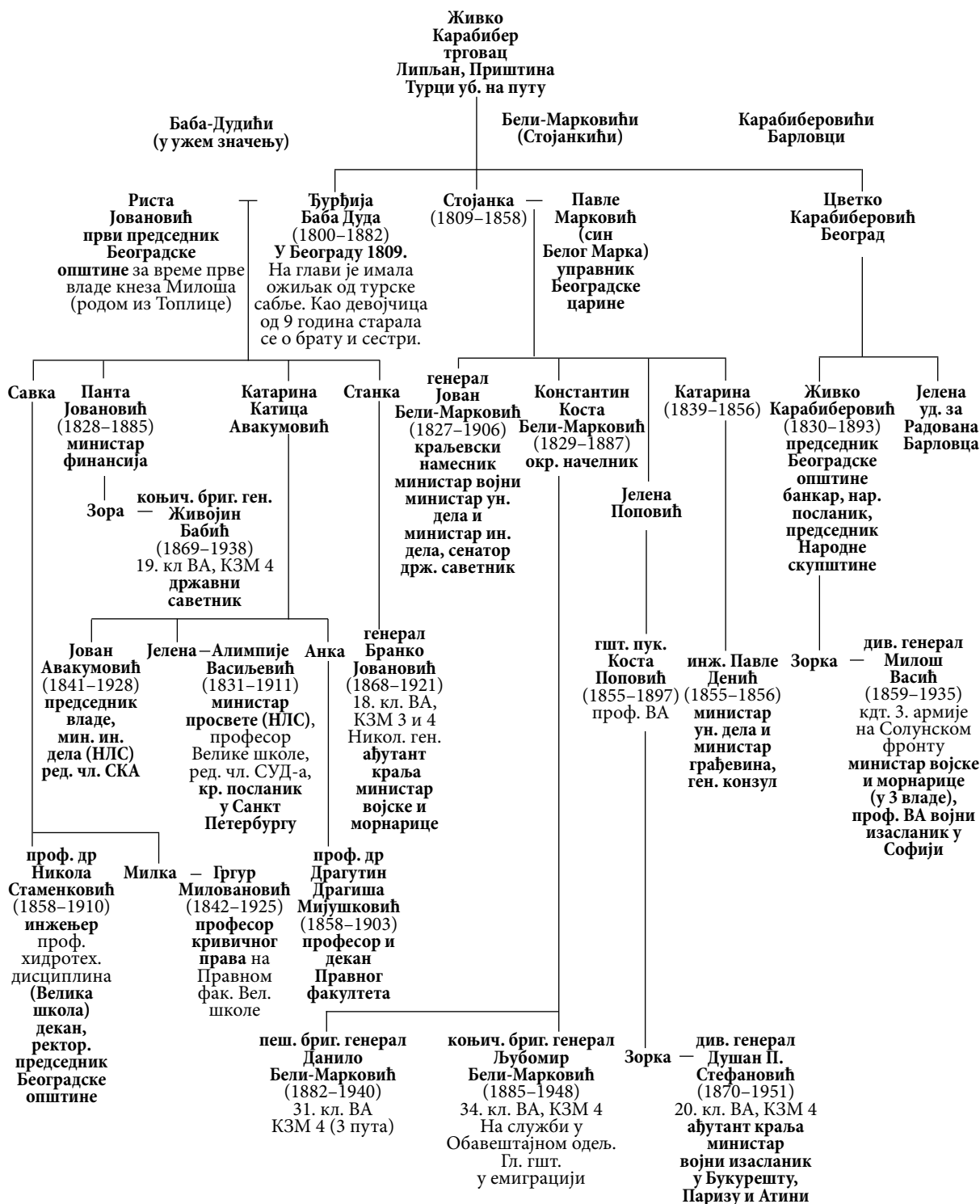
ЖУЈОВИЋИ

ПОРОДИЦА И ПОТОМСТВО ПУКОВНИКА МЛАДЕНА ЖУЈОВИЋА

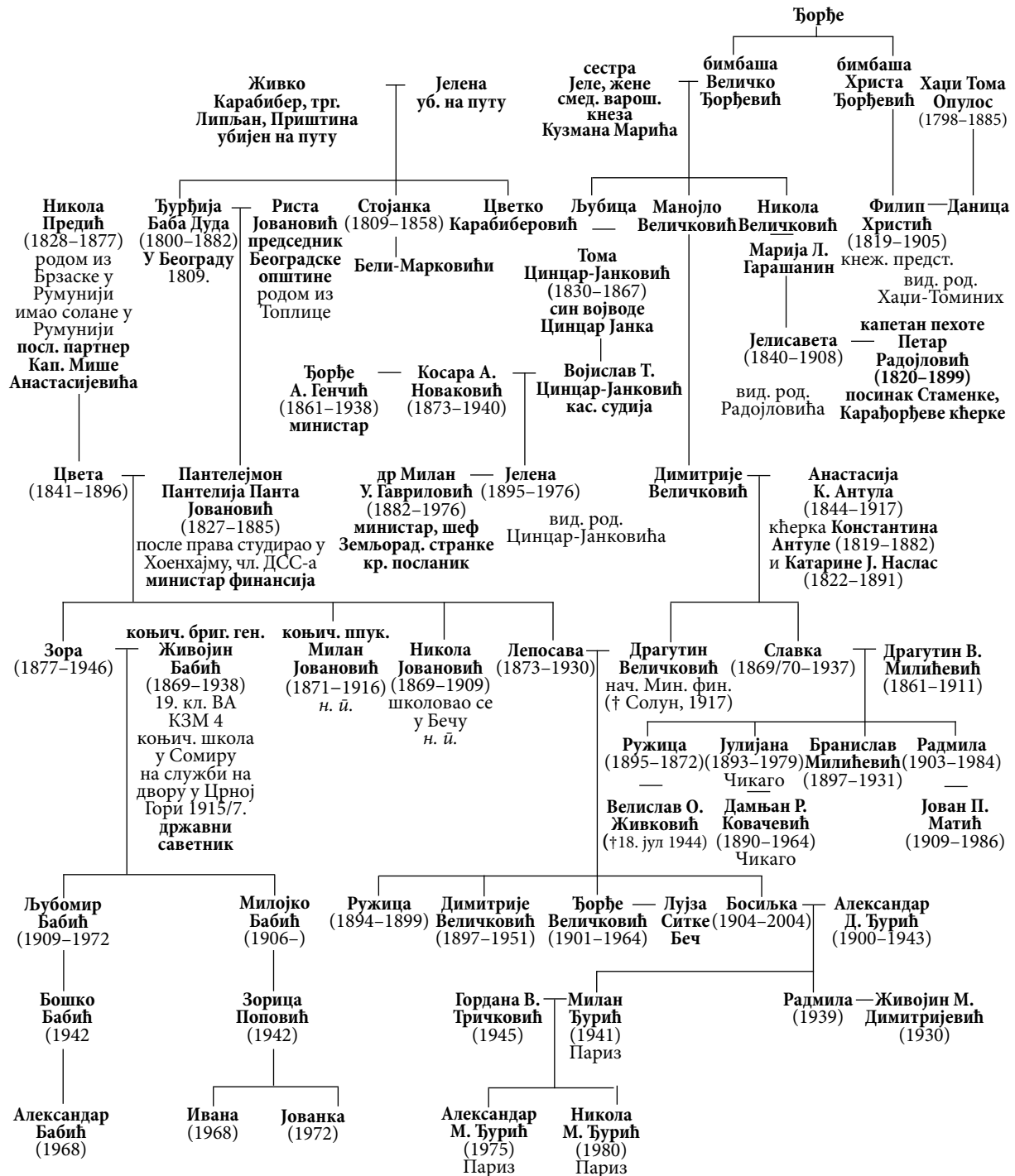

БАБА-ДУДИЋИ (КАРАБИБЕРОВИЋИ)

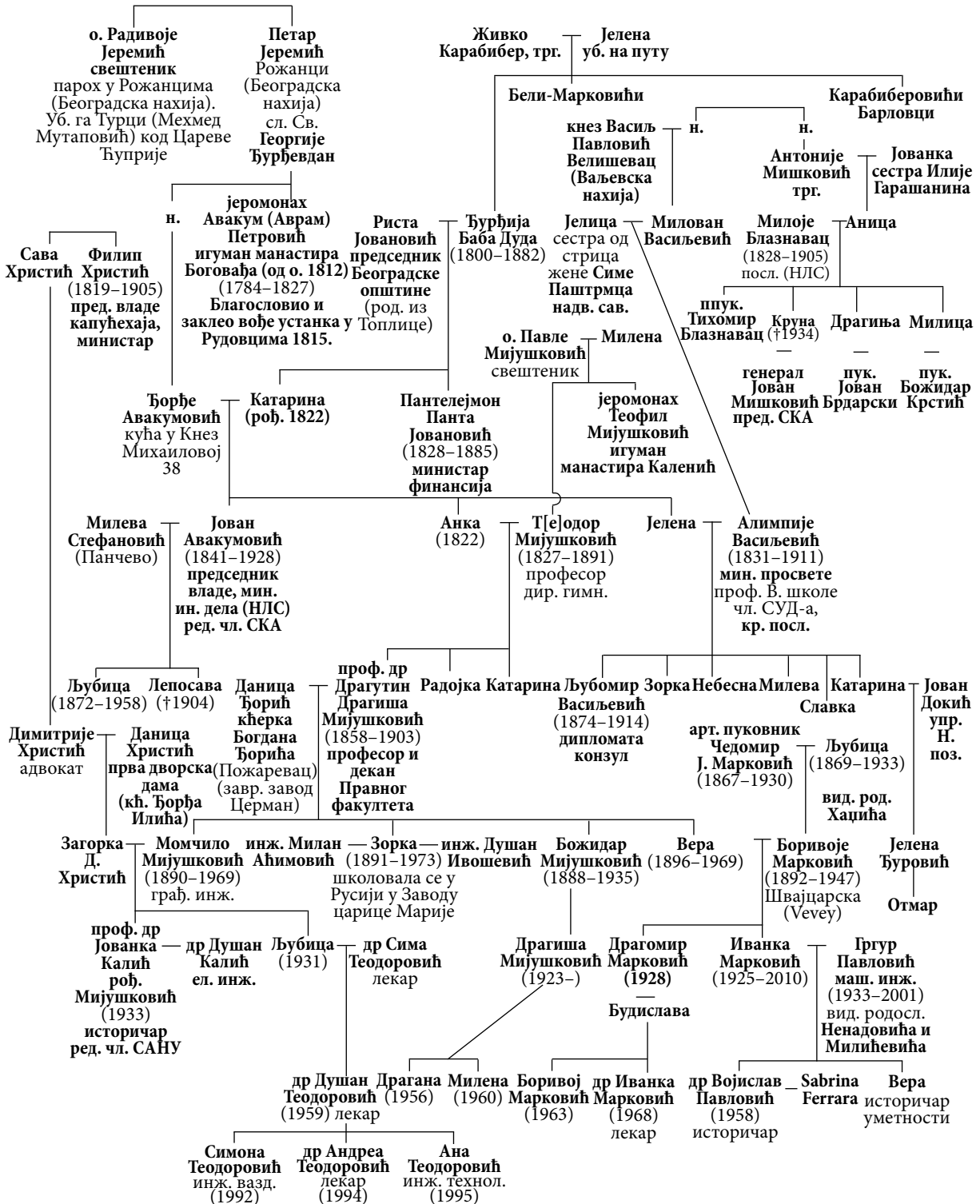
БАБА-ДУДИЋИ 1 ОСНОВНИ ПРЕГЛЕД

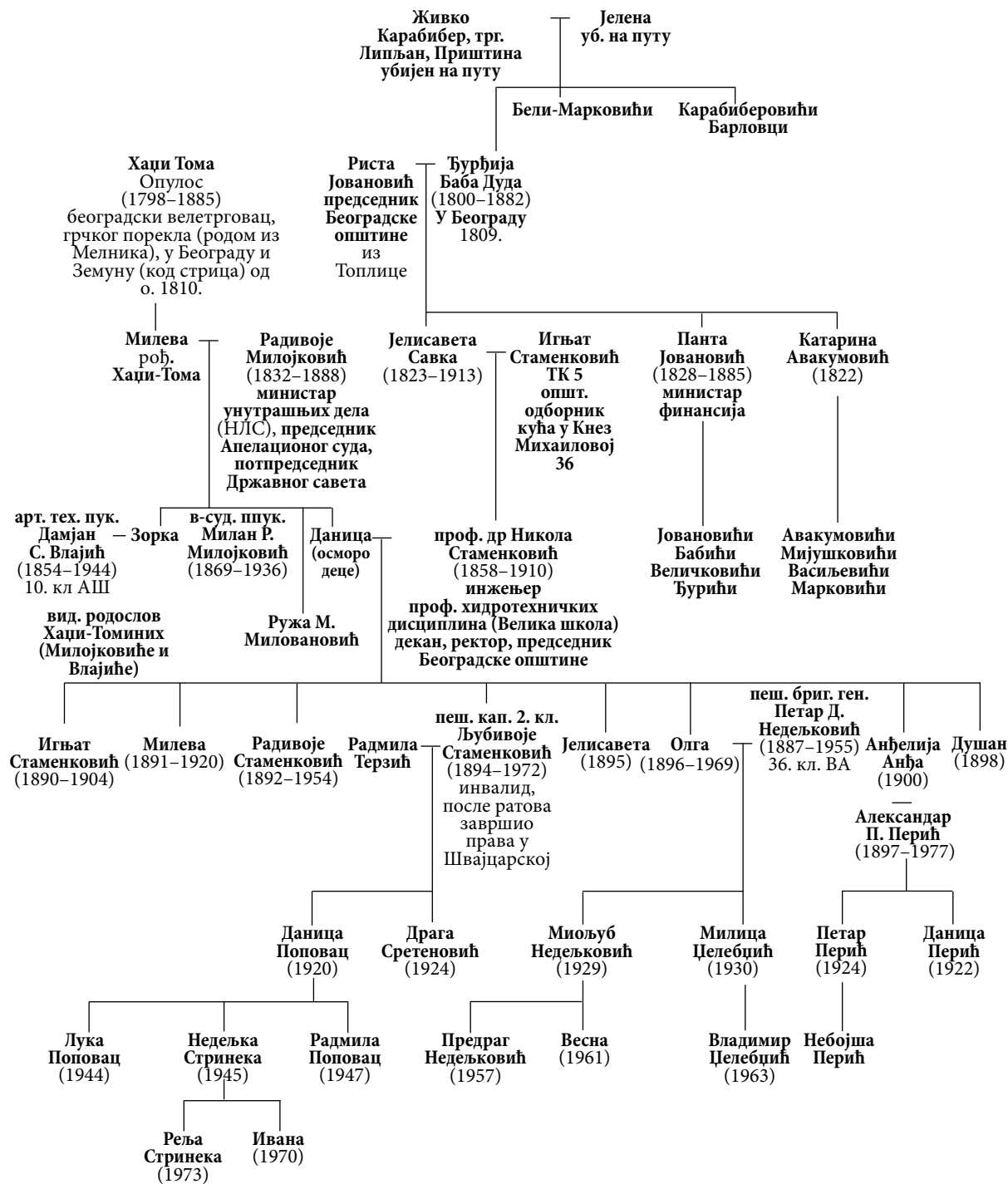
БАБА-ДУДИЋИ 2
ПОТОМСТВО БАБА ДУДИНОГ СИНА ПАНТЕ ЈОВАНОВИЋА

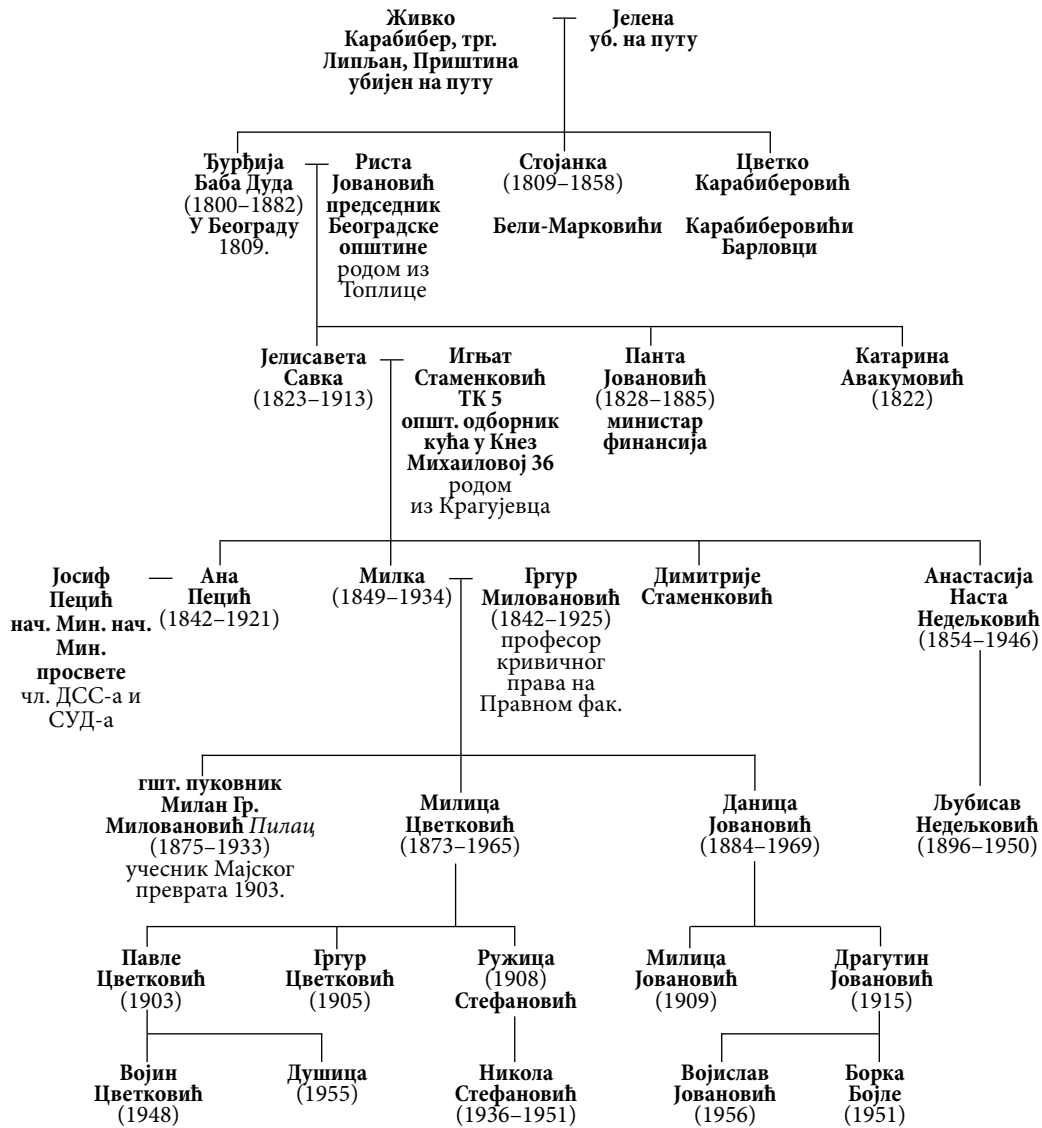
БАБА-ДУДИЋИ 3
ПОТОМСТВО БАБА ДУДИНЕ КЋЕРКЕ КАТАРИНЕ АВАКУМОВИЋ
АВАКУМОВИЋИ, МИЈУШКОВИЋИ И ВАСИЉЕВИЋИ

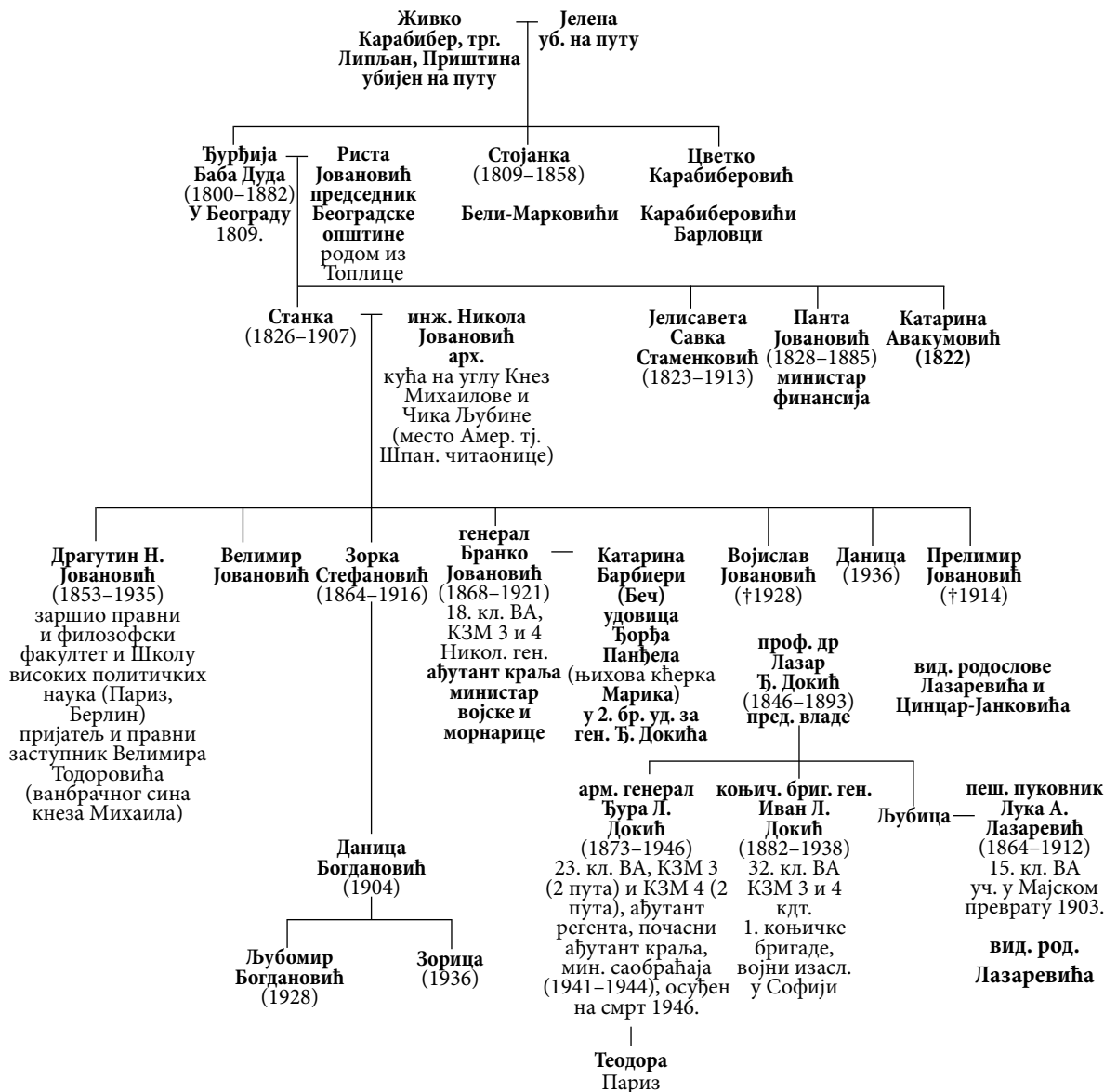
БАБА-ДУДИЋИ 4
ПОТОМСТВО БАБА ДУДИНЕ КЋЕРКЕ ЈЕЛИСАВЕТЕ СТАМЕНКОВИЋ 1
БАБА-ДУДИЋИ И ХАЦИ ТОМИНИ

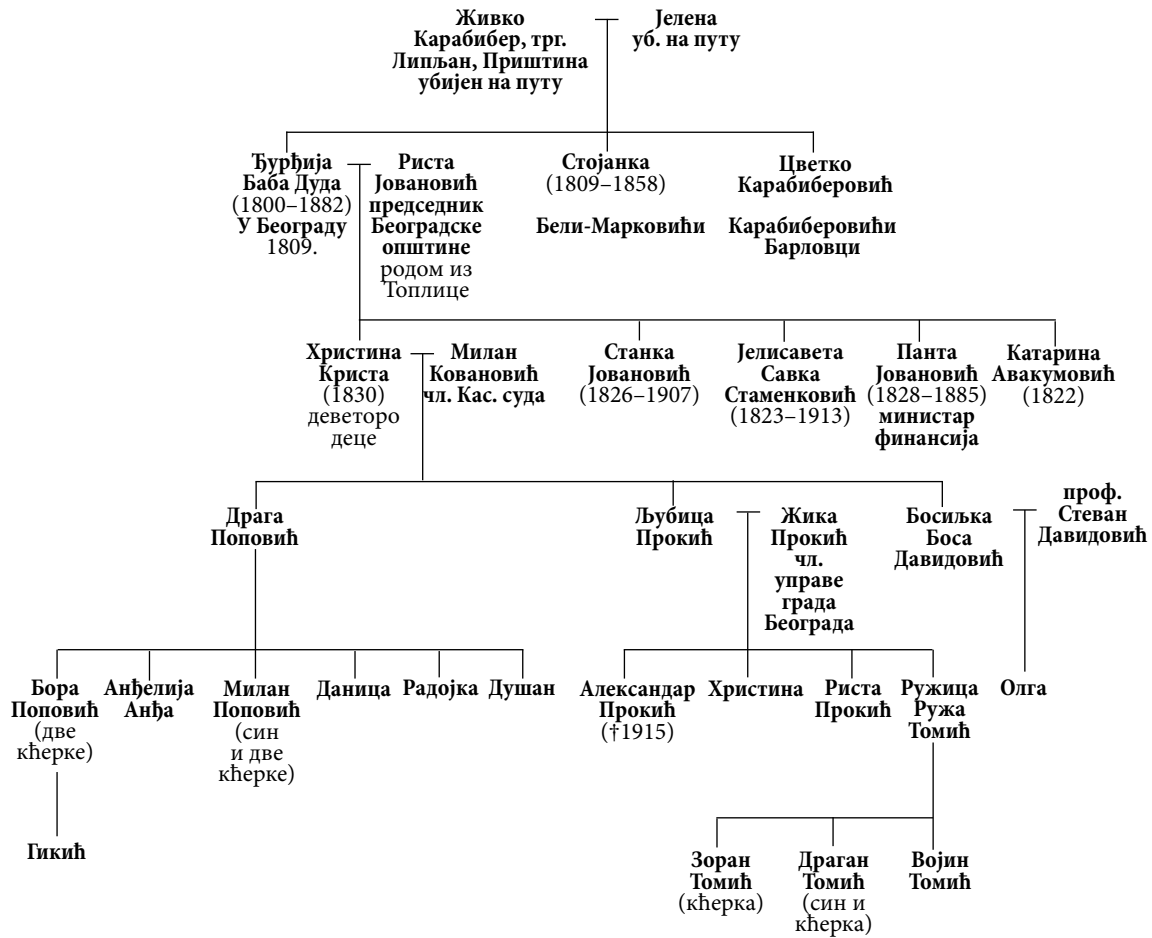
БАБА-ДУДИЋИ 5
ПОТОМСТВО БАБА ДУДИНЕ КЋЕРКЕ ЈЕЛИСАВЕТЕ СТАМЕНКОВИЋ 2

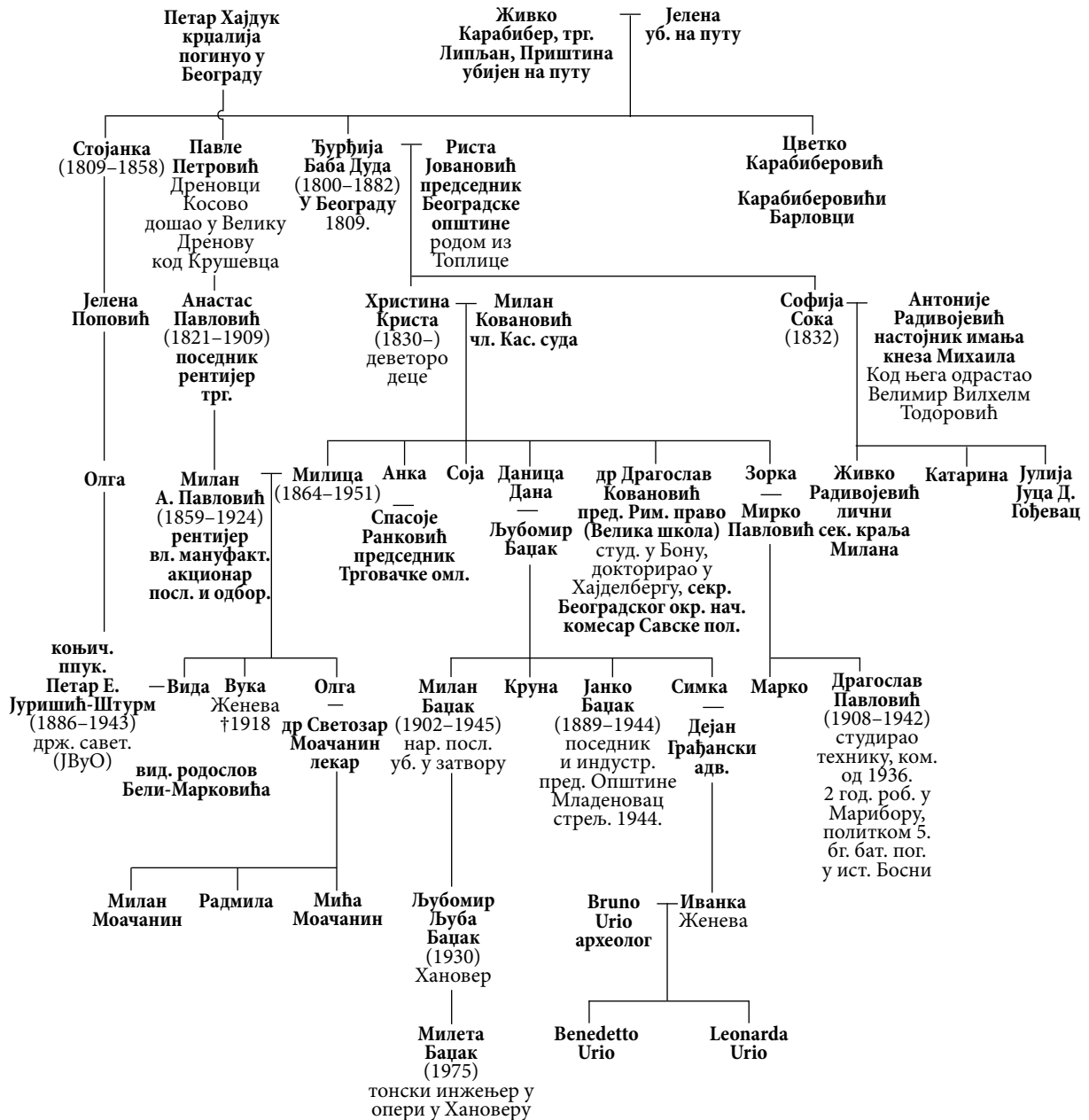
БАБА-ДУДИЋИ 6
ПОТОМСТВО БАБА ДУДИНЕ КЋЕРКЕ СТАНКЕ ЈОВАНОВИЋ

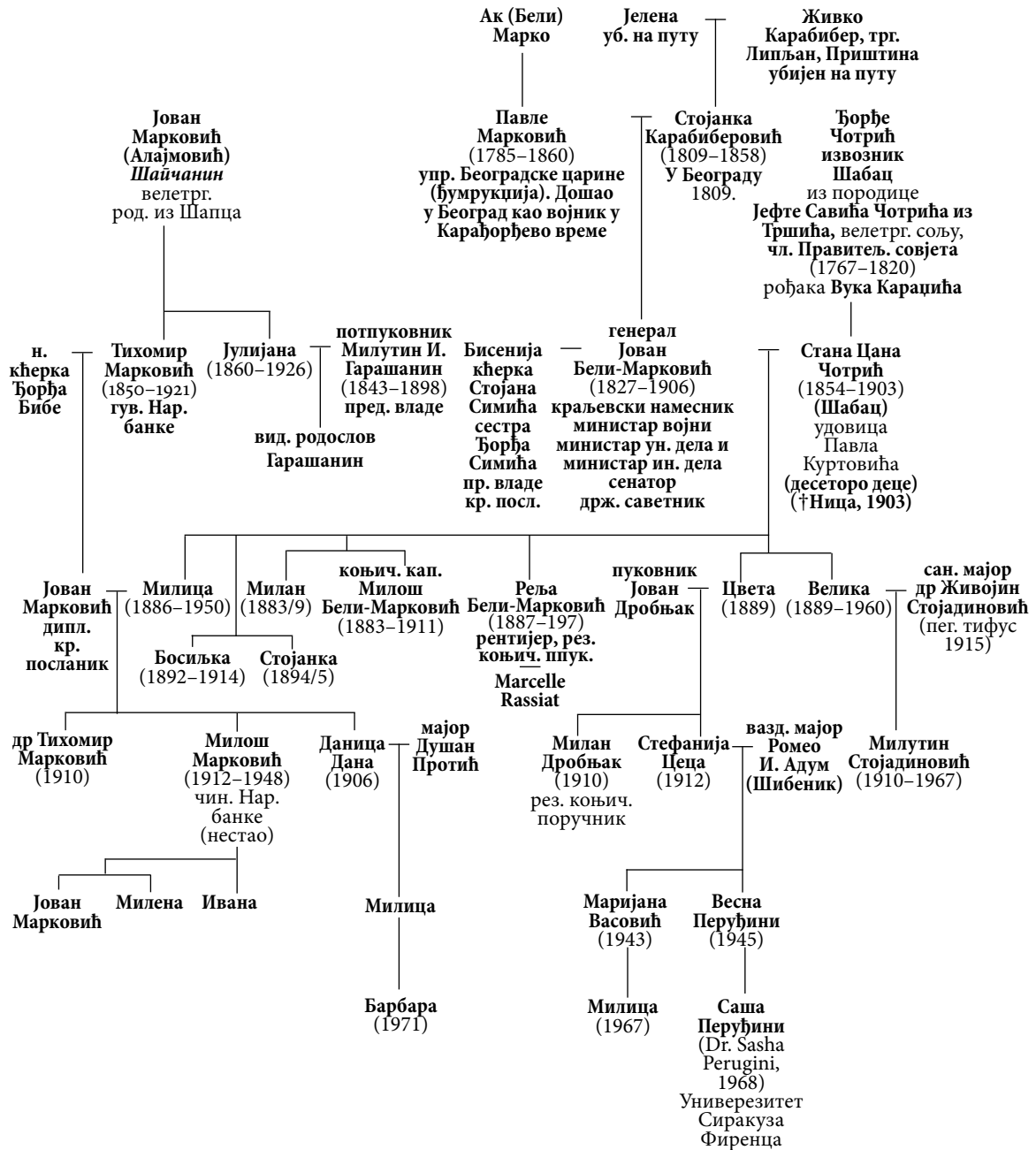
БАБА-ДУДИЋИ 7
ПОТОМСТВО БАБА ДУДИНЕ КЋЕРКЕ ХРИСТИНЕ КОВАНОВИЋ

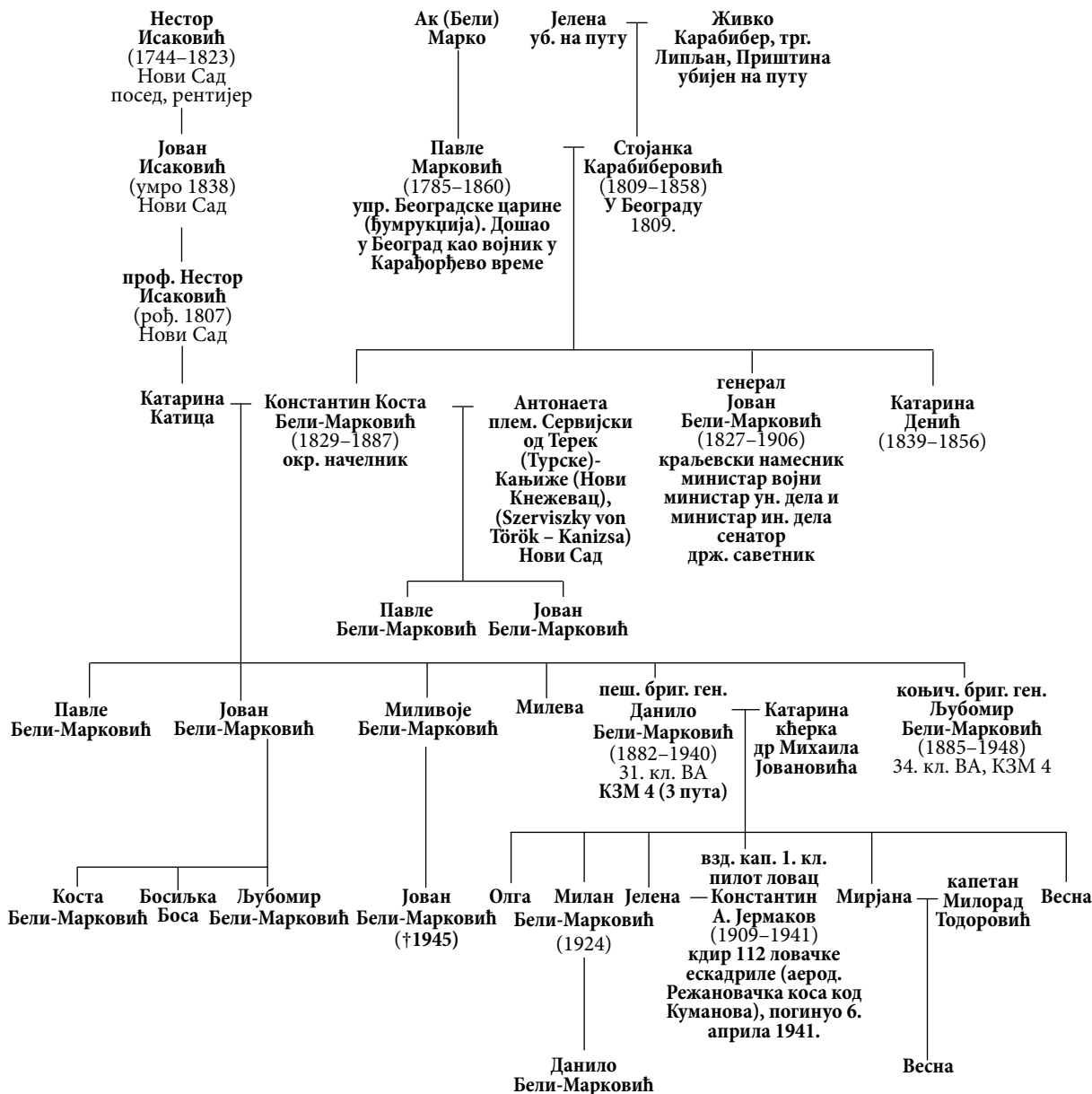
БАБА-ДУДИЋИ 8
 ПОТОМСТВО БАБА ДУДИНИХ КЋЕРКИ ХРИСТИНЕ КОВАНОВИЋ
 И СОФИЈЕ РАДИВОЈЕВИЋ
 ПОРОДИЦЕ ПАВЛОВИЋ, ЈУРИШИЋ-ШТУРМ, МОАЧАНИН, БАЦАК И ГОЂЕВАЦ

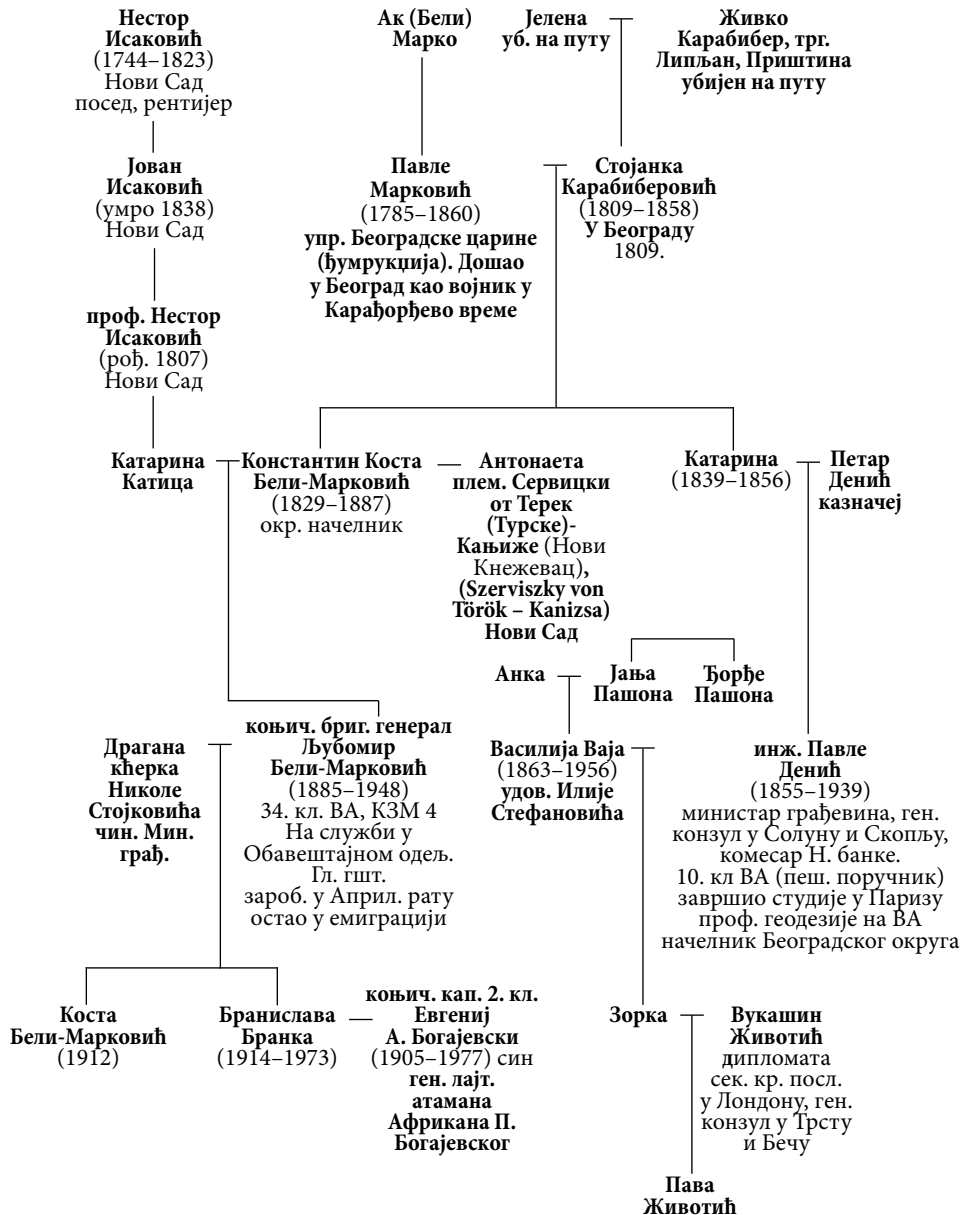
БАБА-ДУДИЋИ 9
 БЕЛИ-МАРКОВИЋИ 1
 ПРОДИЦА ГЕНЕРАЛА ЈОВАНА БЕЛИ-МАРКОВИЋА

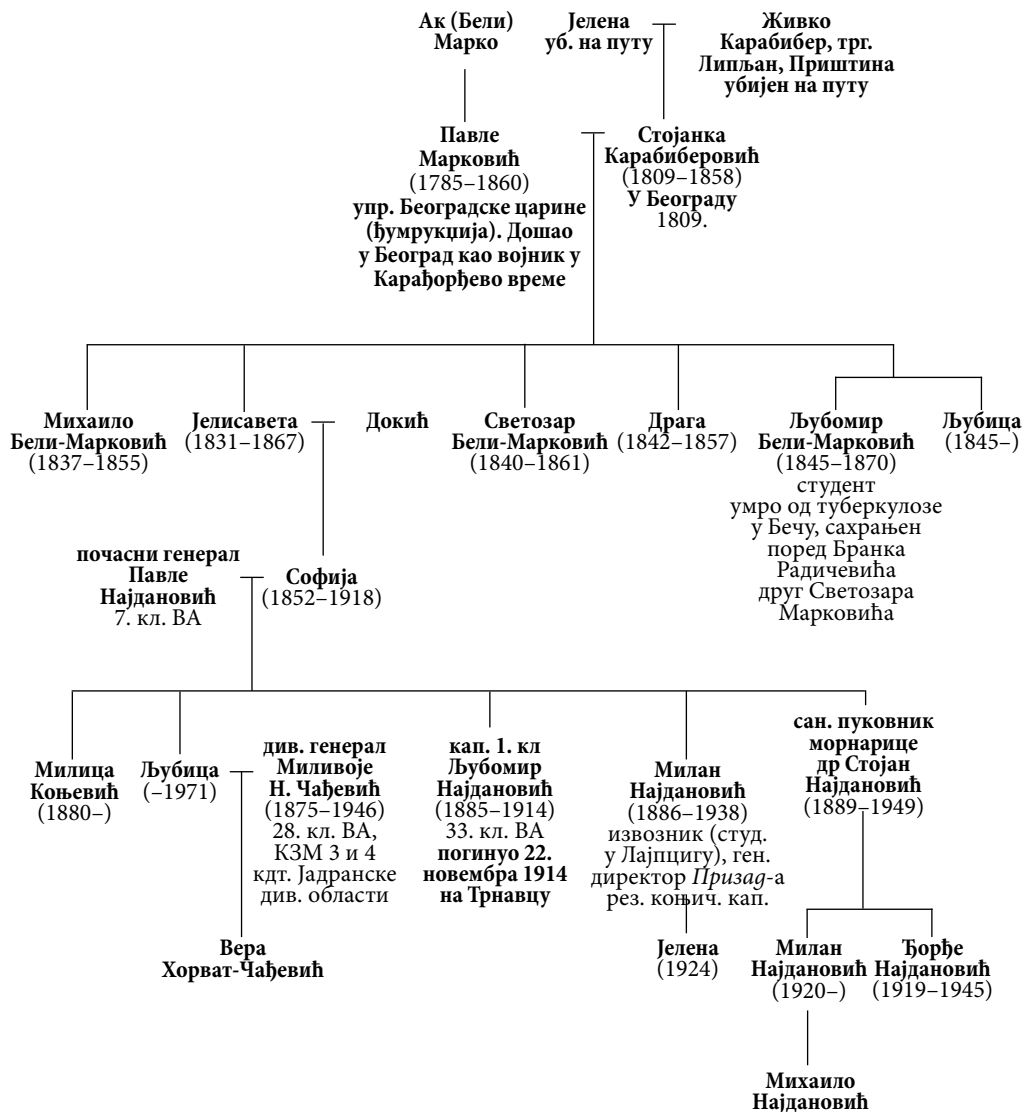
БАБА-ДУДИЋИ 10
БЕЛИ-МАРКОВИЋИ 2

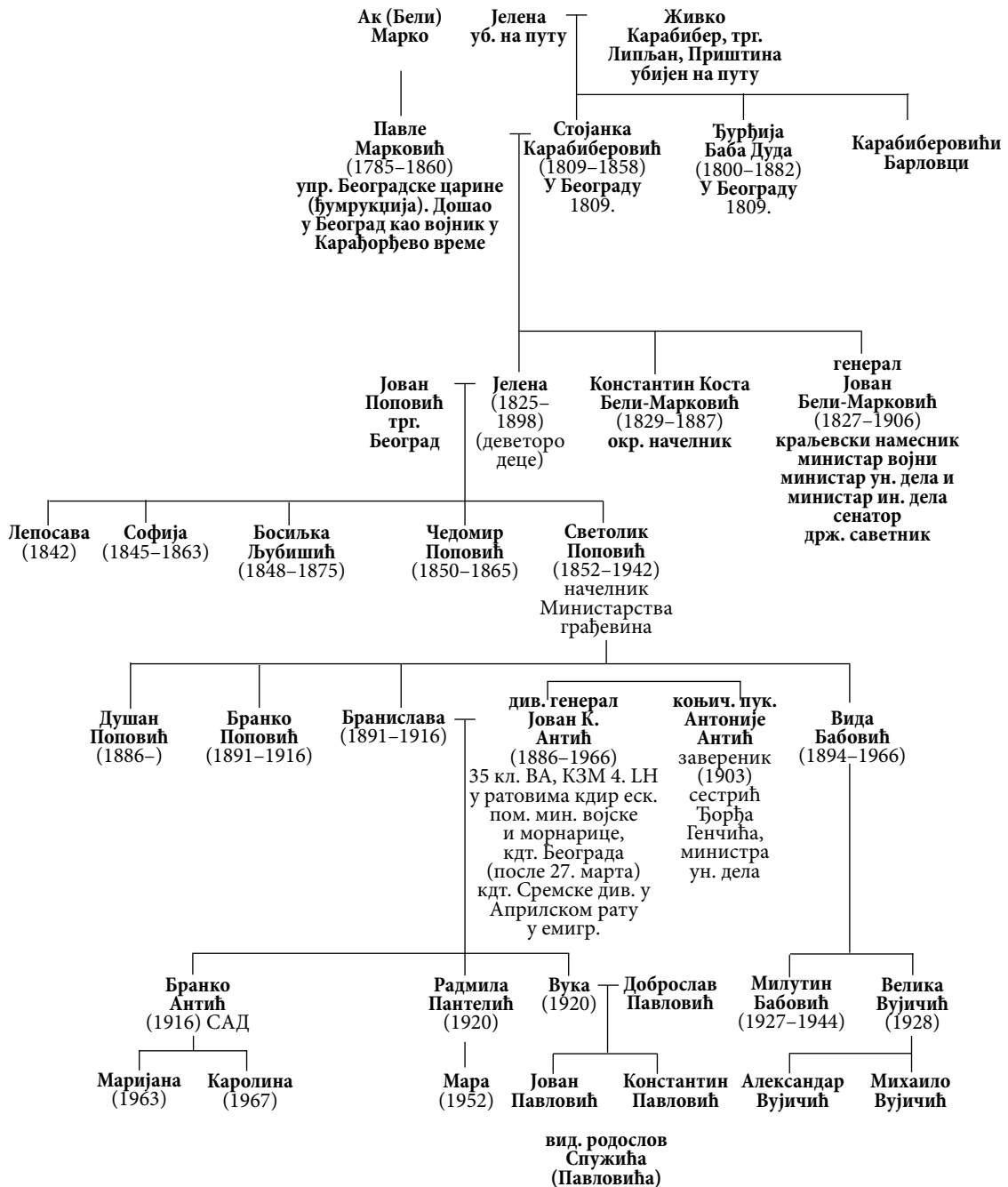
БАБА-ДУДИЋИ 11
БЕЛИ-МАРКОВИЋИ 3
ДЕНИЋИ

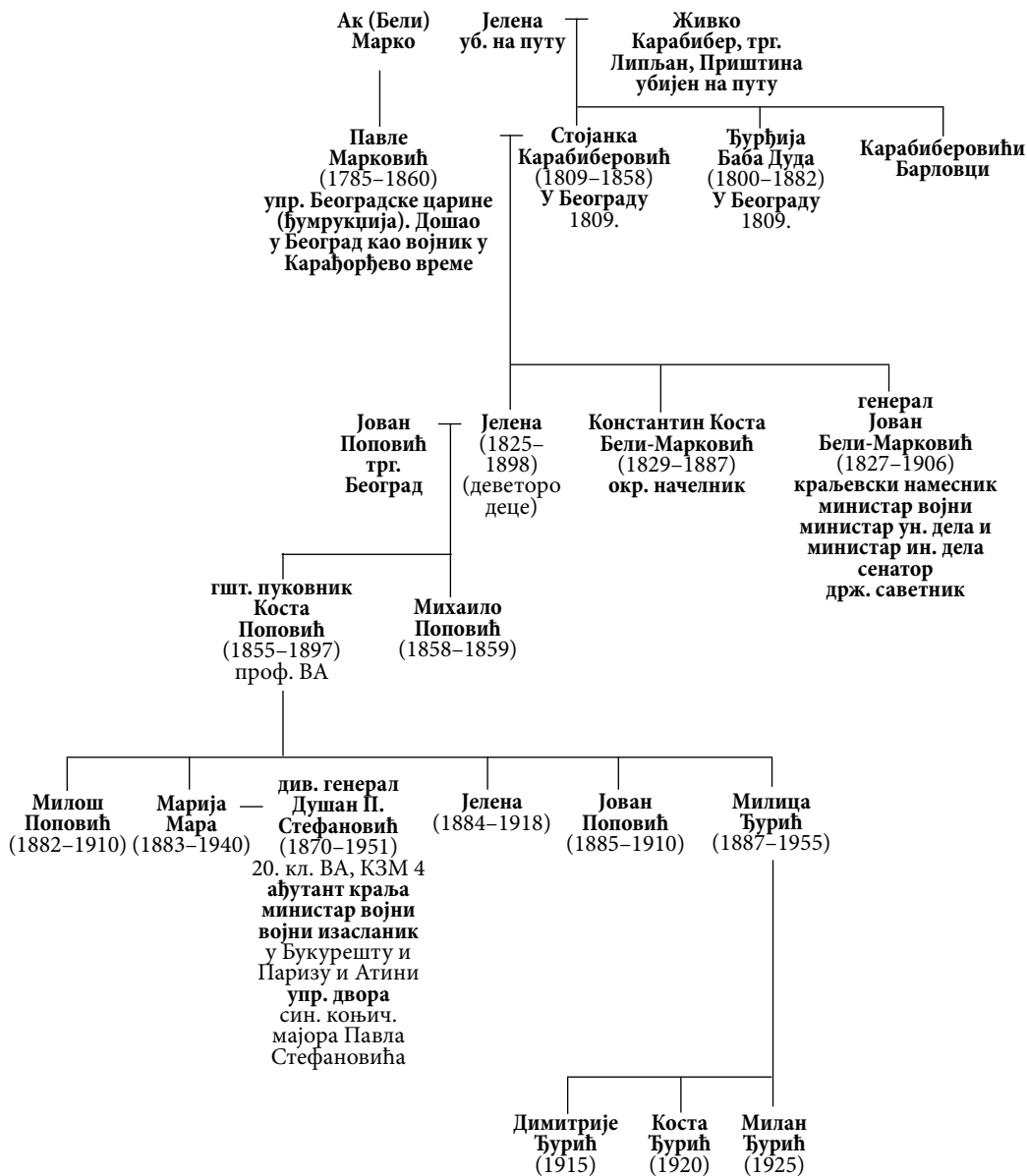
БАБА-ДУДИЋИ 12
БЕЛИ-МАРКОВИЋИ 4
НАЈДАНОВИЋИ

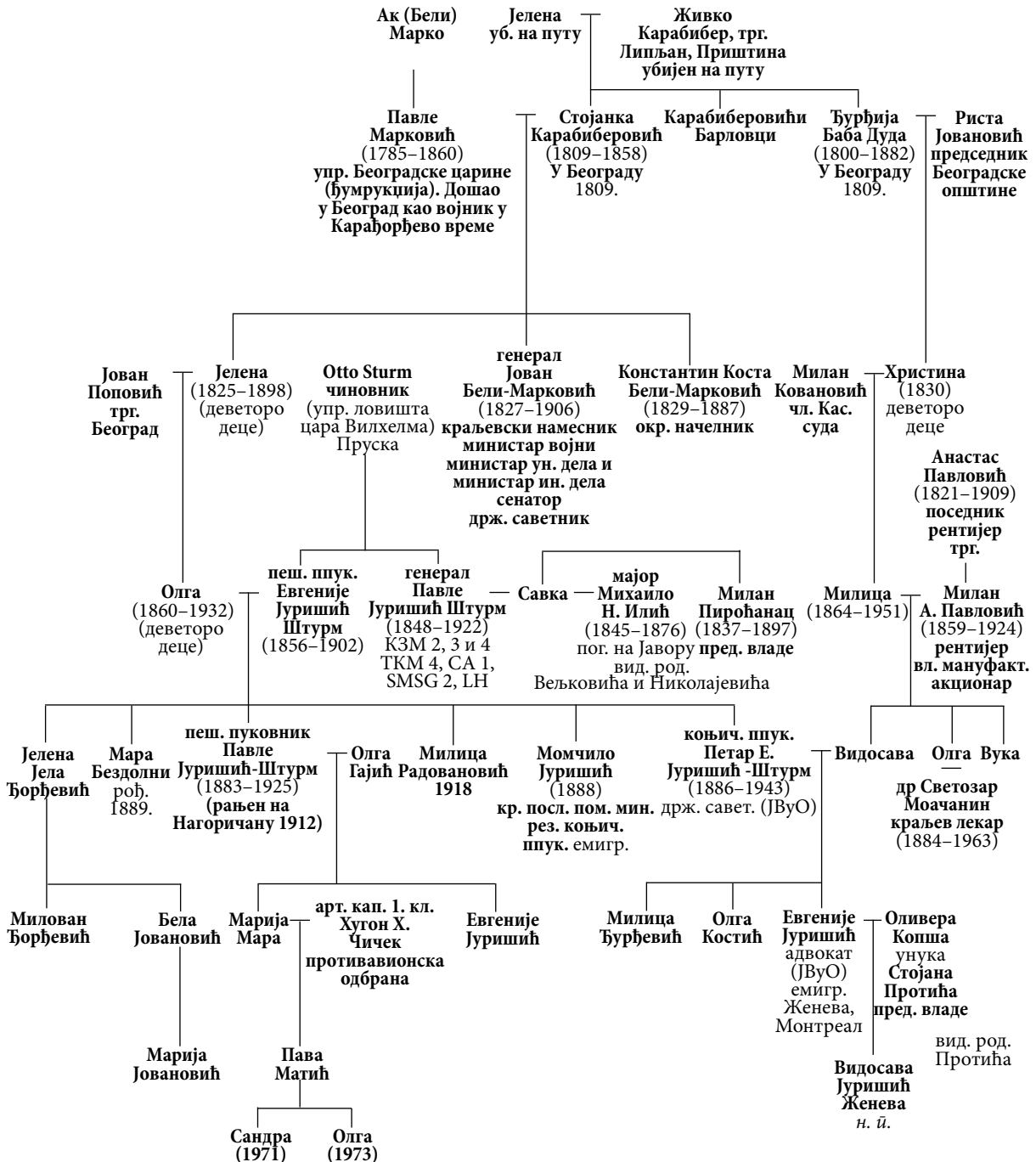
БАБА-ДУДИЋИ 13
 БЕЛИ-МАРКОВИЋИ 5
 ПОПОВИЋИ 1

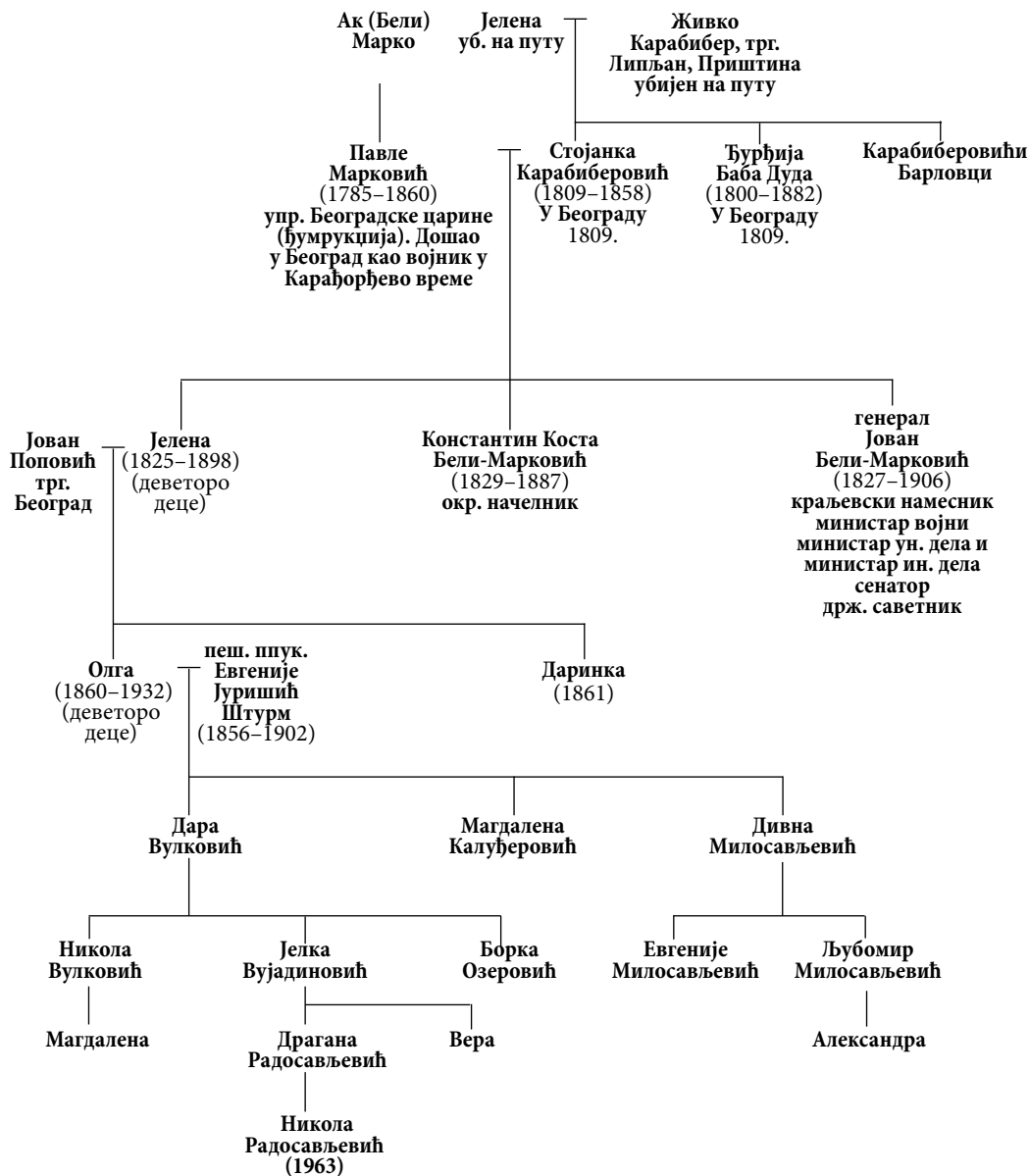
БАБА-ДУДИЋИ 14
 БЕЛИ-МАРКОВИЋИ 6
 ПОПОВИЋИ 2

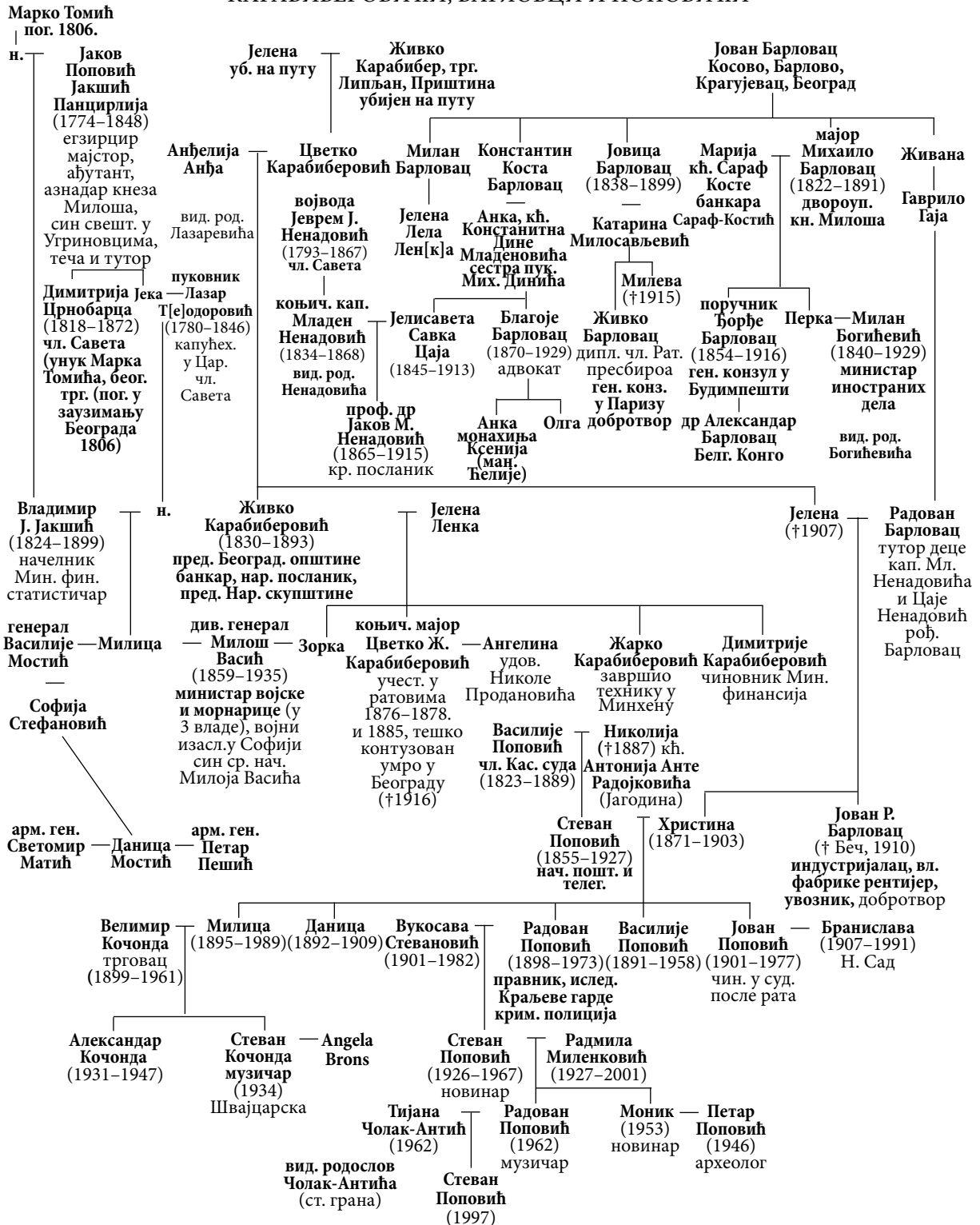
БАБА-ДУДИЋИ 15
 БЕЛИ-МАРКОВИЋИ 7
 ПОПОВИЋИ 3
 ПОРОДИЦА ЈУРИШИЋ-ШТУРМ 1

БАБА-ДУДИЋИ 16
 БЕЛИ-МАРКОВИЋИ 8
 ПОПОВИЋИ 4
 ПОРОДИЦА ЈУРИШИЋ-ШТУРМ 2

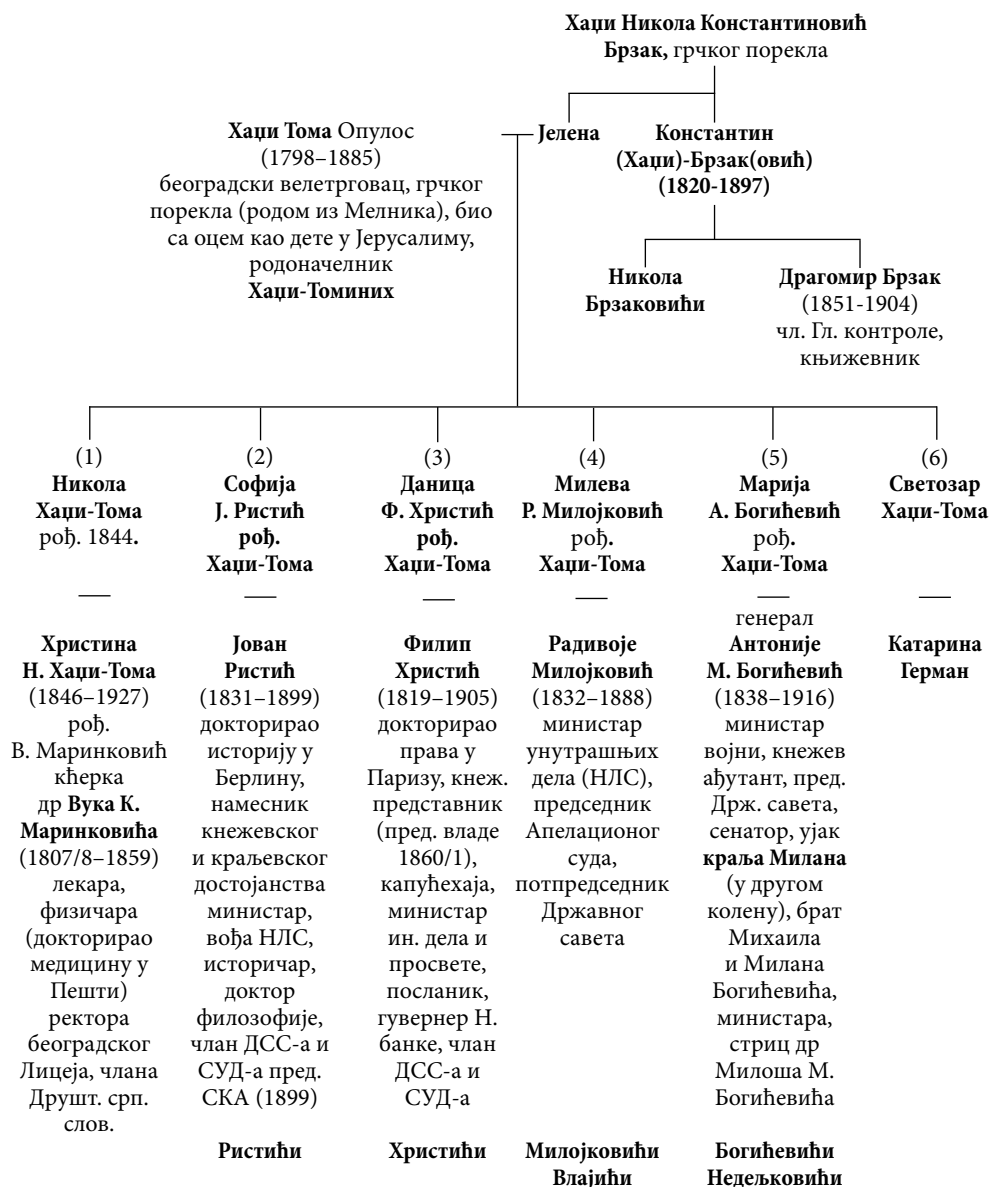

БАБА-ДУДИЋИ 17
ПОТОМСТВО БАБА ДУДИНОГ БРАТА ЦВЕТКА КАРАБИБЕРОВИЋА
КАРАБИБЕРОВИЋИ, БАРЛОВЦИ И ПОПОВИЋИ

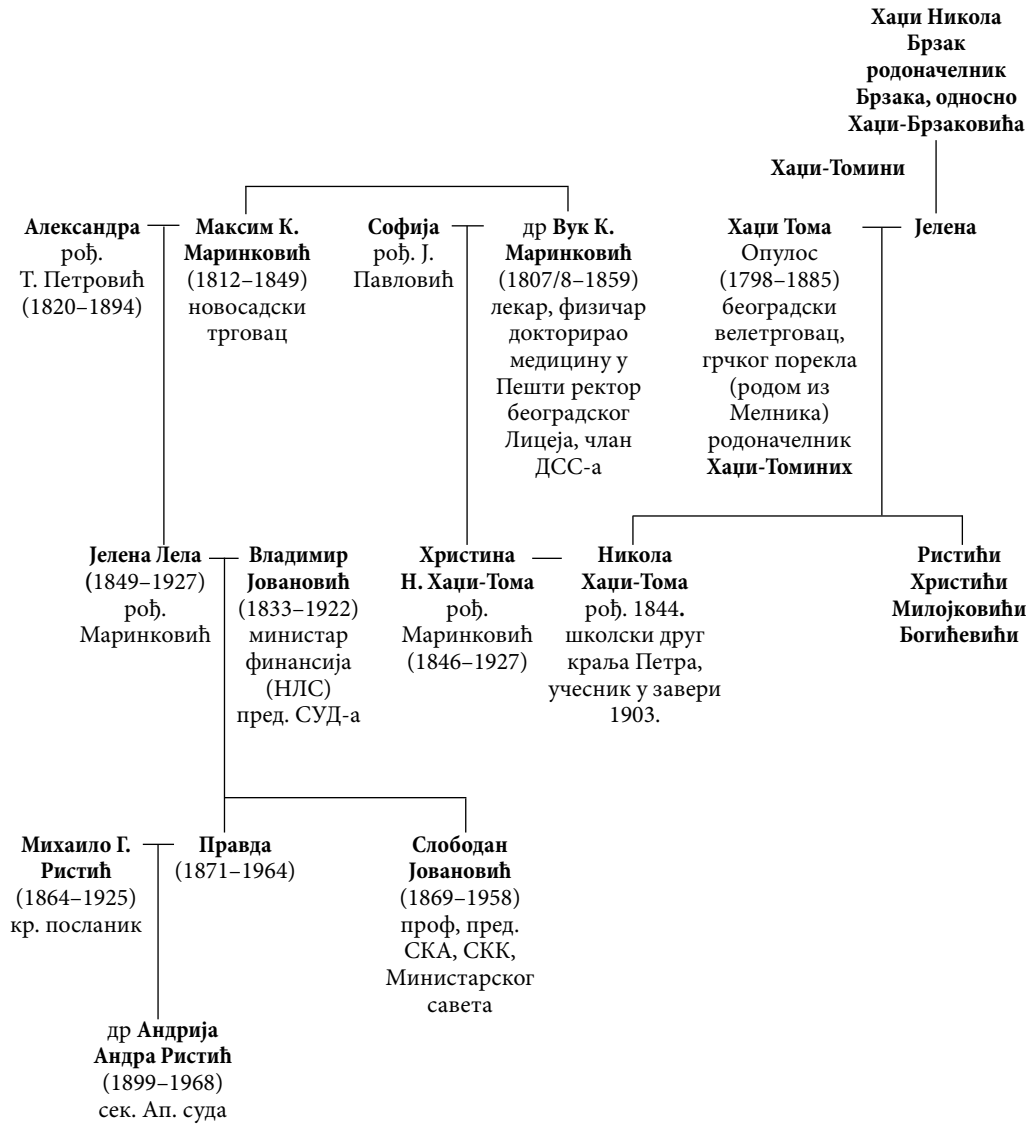

ХАЦИ-ТОМИНИ

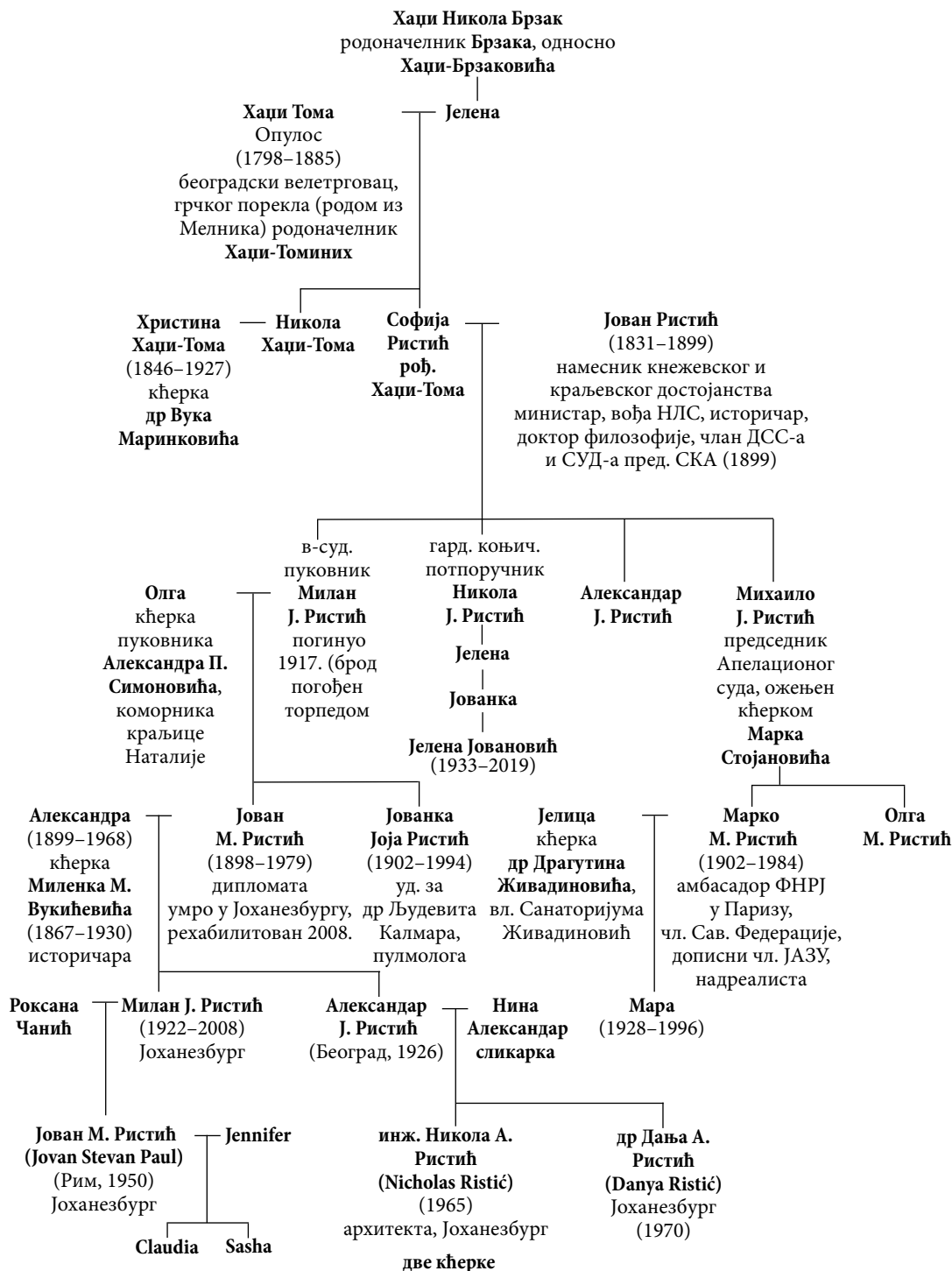
ХАЦИ-ТОМИНИ 1 ОСНОВИ ПРЕГЛЕД РИСТИЋИ, ХРИСТИЋИ, МИЛОЈКОВИЋИ И БОГИЋЕВИЋИ

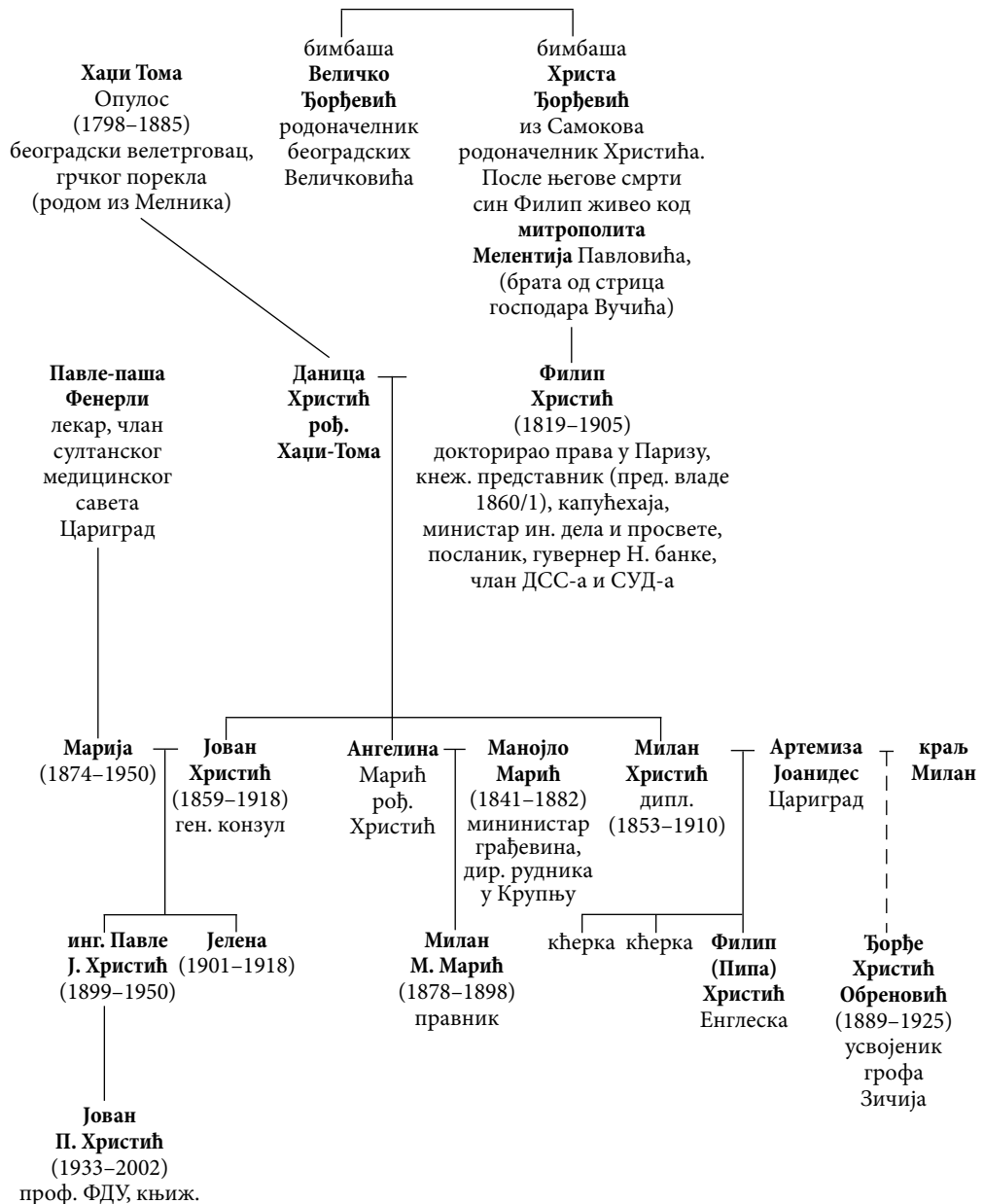
ХАЦИ-ТОМИНИ 2
 ПОРОДИЦА НИКОЛЕ И ХРИСТИНЕ ХАЦИ-ТОМЕ

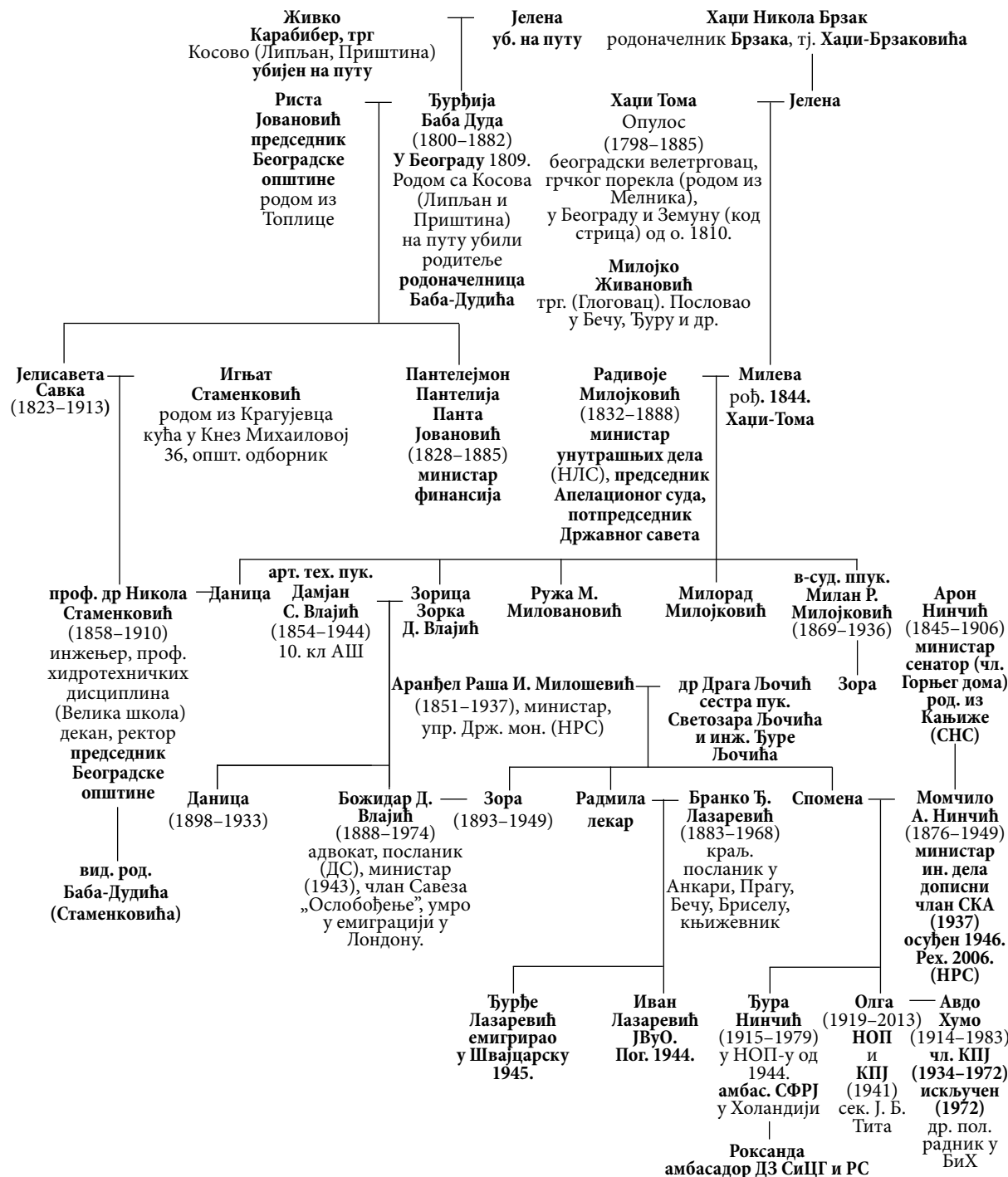
ХАЦИ-ТОМИНИ 3
 ПОРОДИЦА ЈОВАНА РИСТИЋА
 РИСТИЋИ

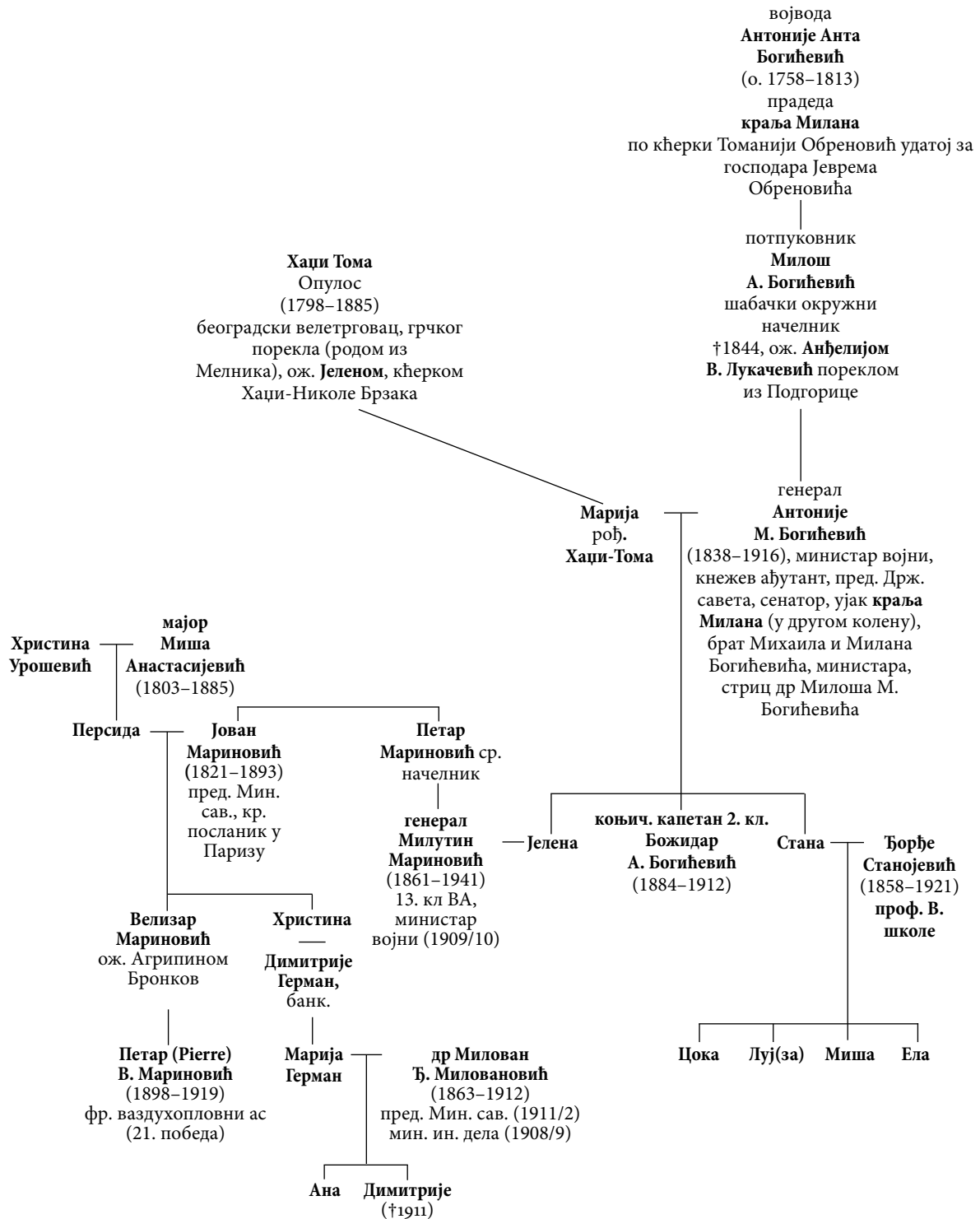
ХАЦИ-ТОМИНИ 4
ПОРОДИЦА ФИЛИПА ХРИСТИЋА
ХРИСТИЋИ

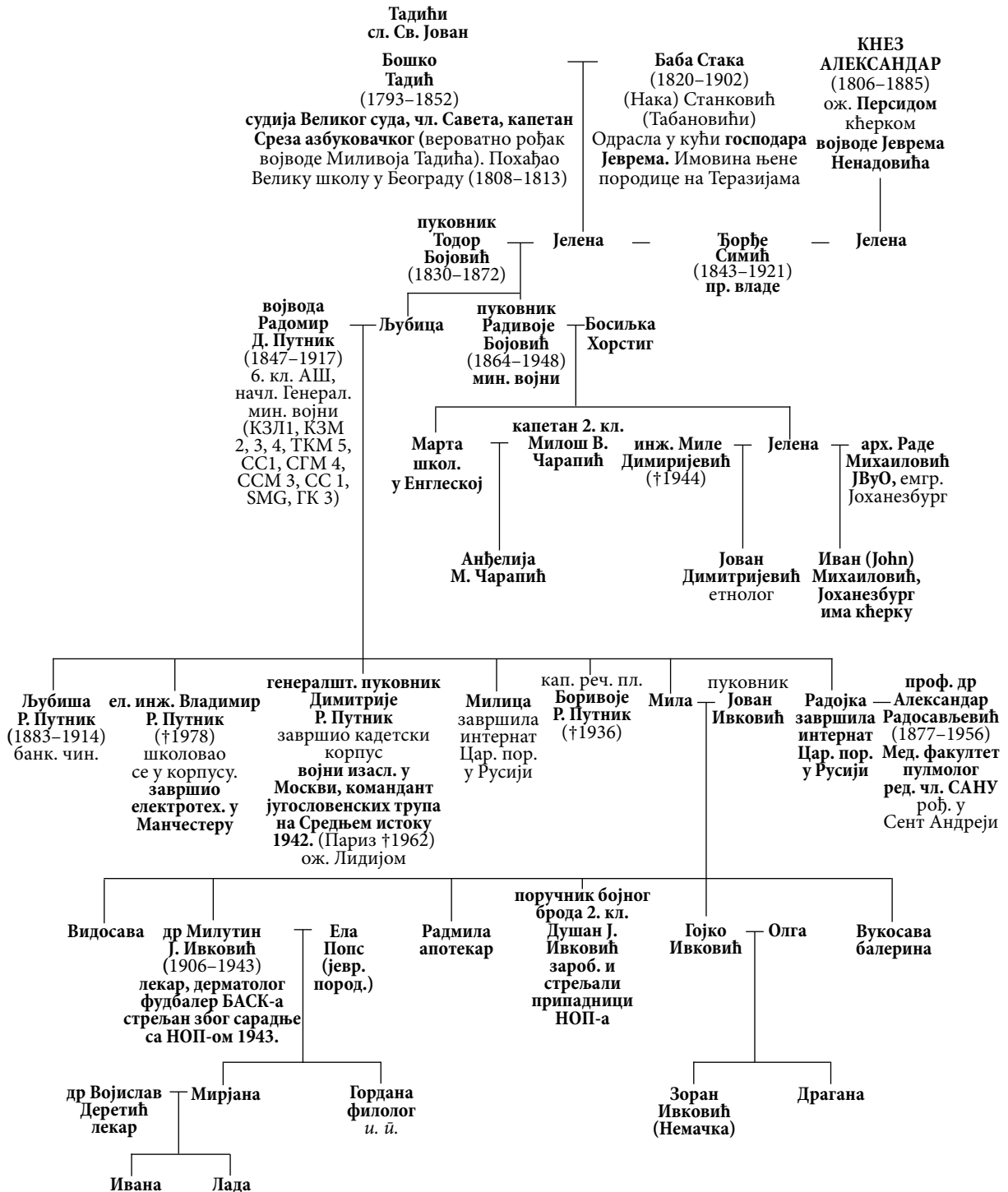
ХАЏИ-ТОМИНИ 5
 ПОРОДИЦА РАДИВОЈА МИЛОЈКОВИЋА
 МИЛОЈКОВИЋИ, СТАМЕНКОВИЋИ И ВЛАЈИЋИ
 ХАЏИ-ТОМИНИ И БАБА-ДУДИЋИ

ХАЦИ-ТОМИНИ 6
 ПОРОДИЦА ГЕНЕРАЛА АНТОНИЈА БОГИЋЕВИЋА
 БОГИЋЕВИЋИ, МАРИНОВИЋИ И СТАНОЈЕВИЋИ

БАБА-СТАКИЋИ 2
ПОРОДИЦА ВОЈВОДЕ РАДОМИРА ПУТНИКА

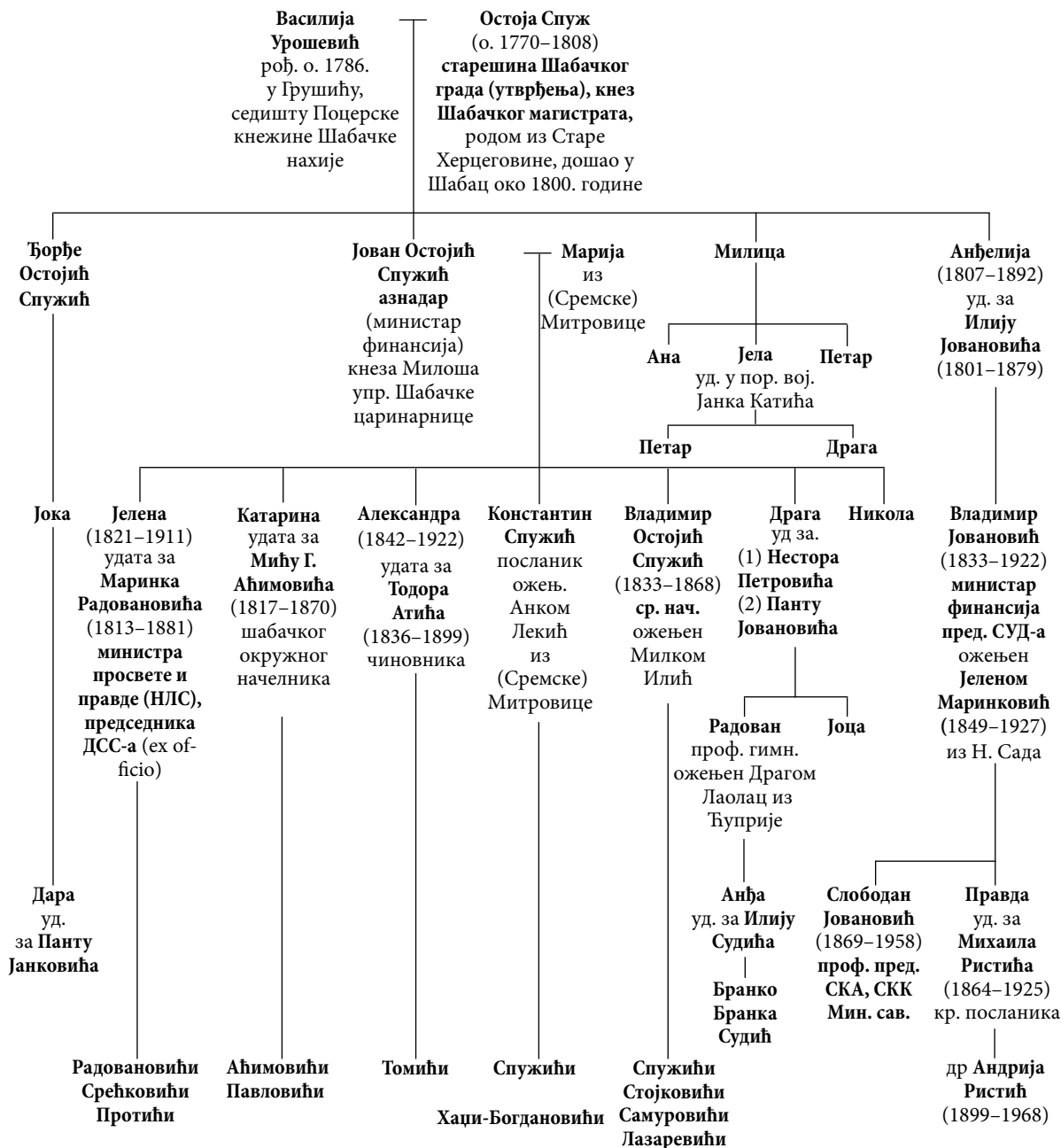

СПУЖИЋИ

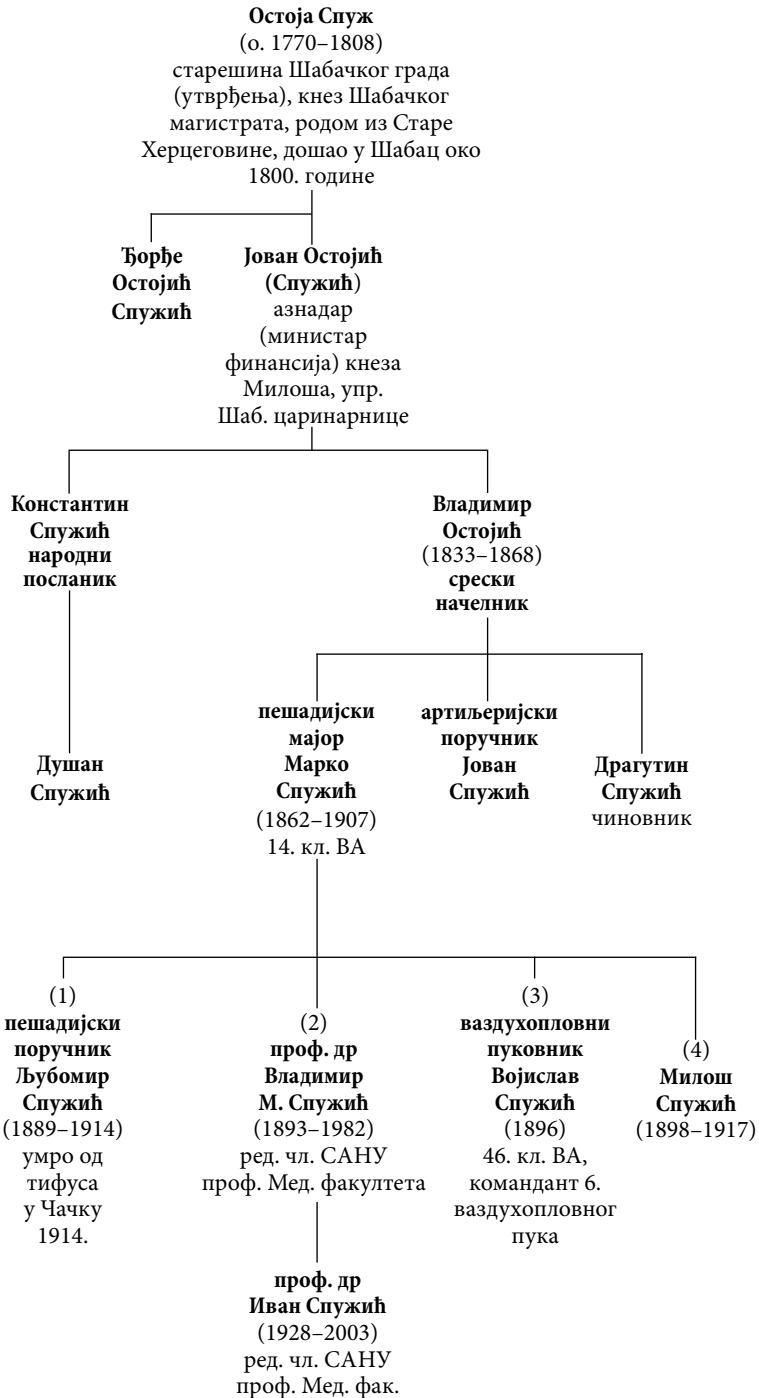
СПУЖИЋИ I

ОСНОВНИ ПРЕГЛЕД

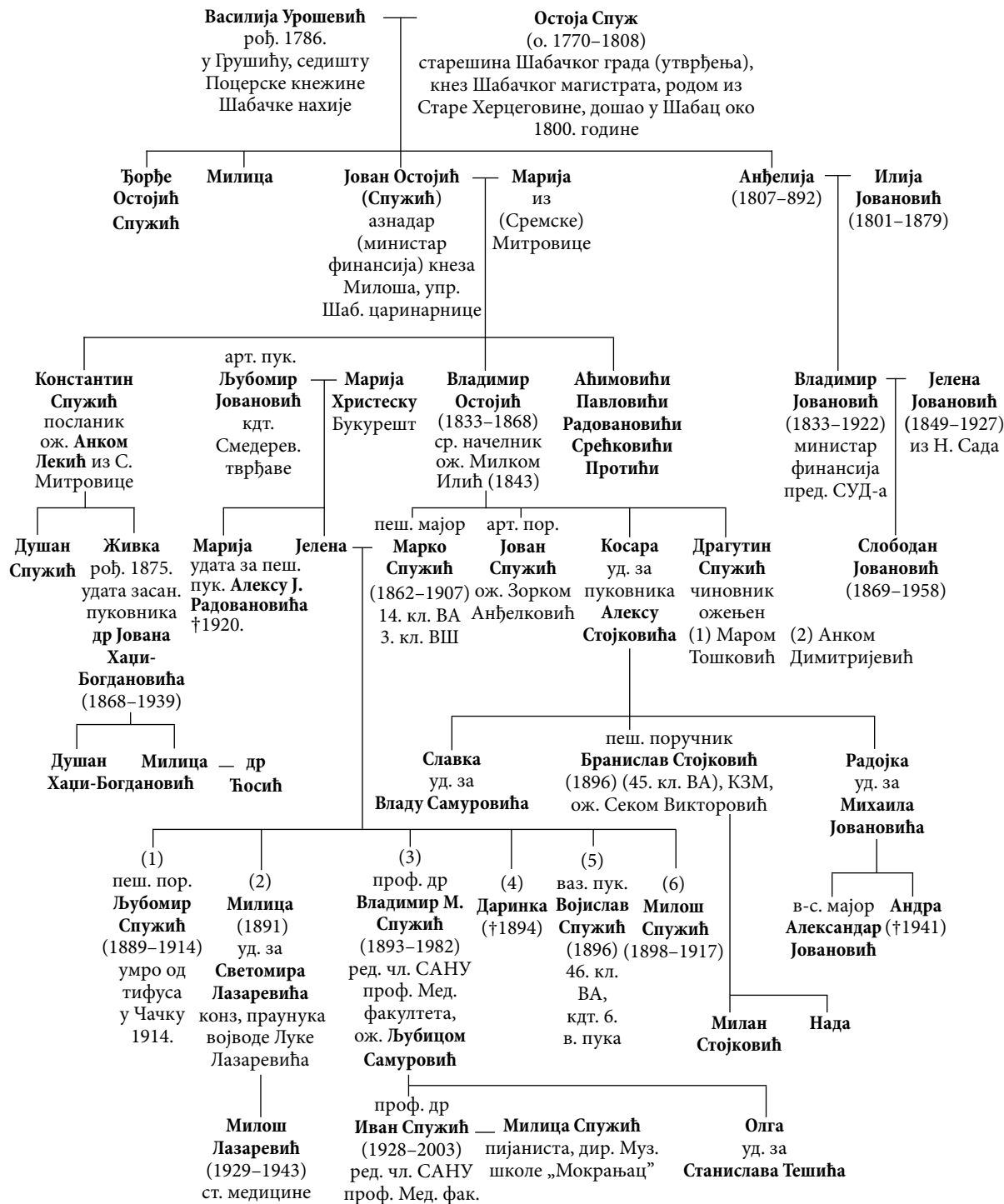
ОСТОЈИЋИ (СПУЖИЋИ), ХАЦИ-БОГДАНОВИЋИ, СТОЈКОВИЋИ, САМУРОВИЋИ, ЛАЗАРЕВИЋИ, АЋИМОВИЋИ, РАДОВАНОВИЋИ И ЈОВАНОВИЋИ

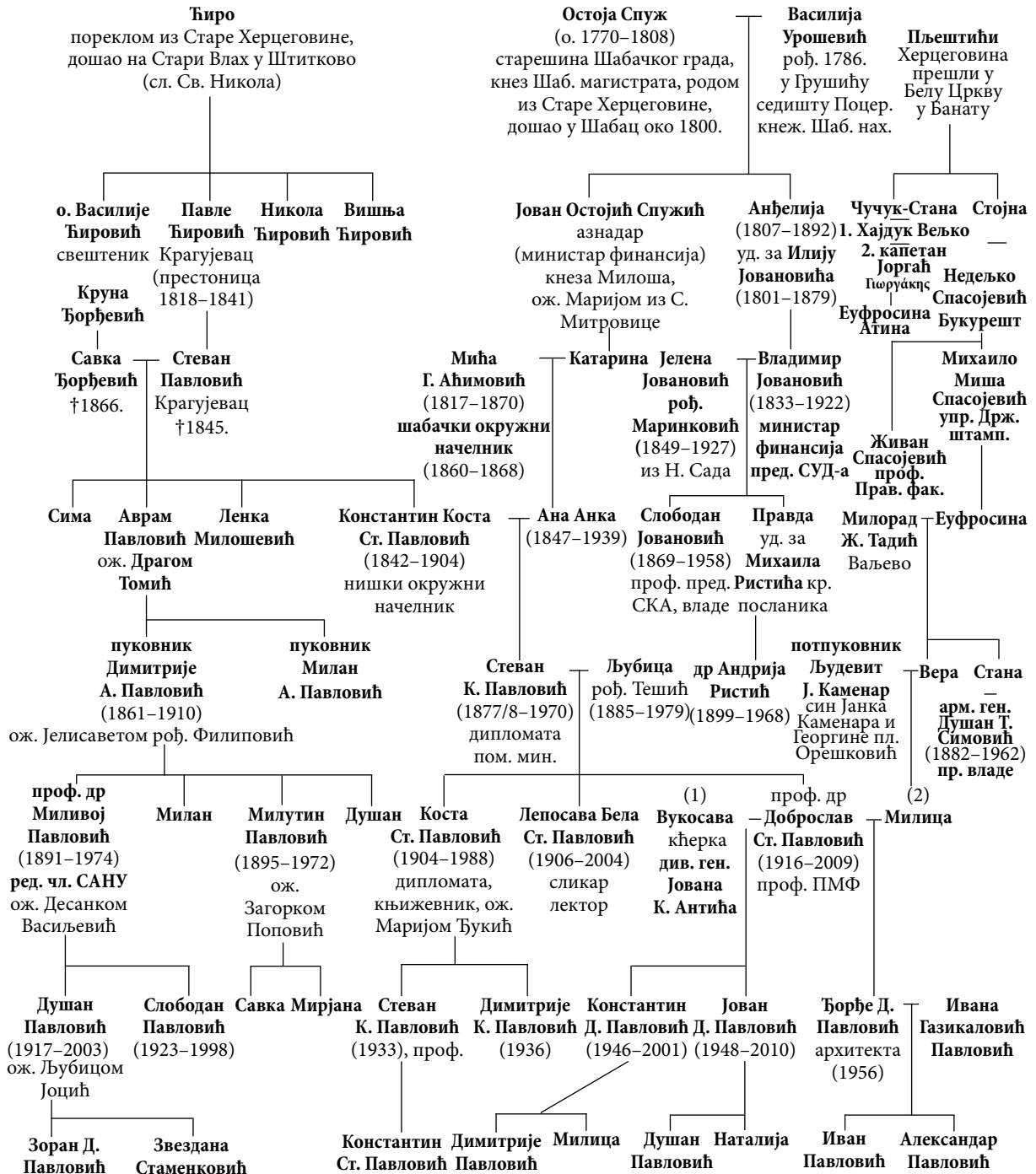
СПУЖИЋИ 2
ПАТРИЛИНЕАРНИ РОДОСЛОВ

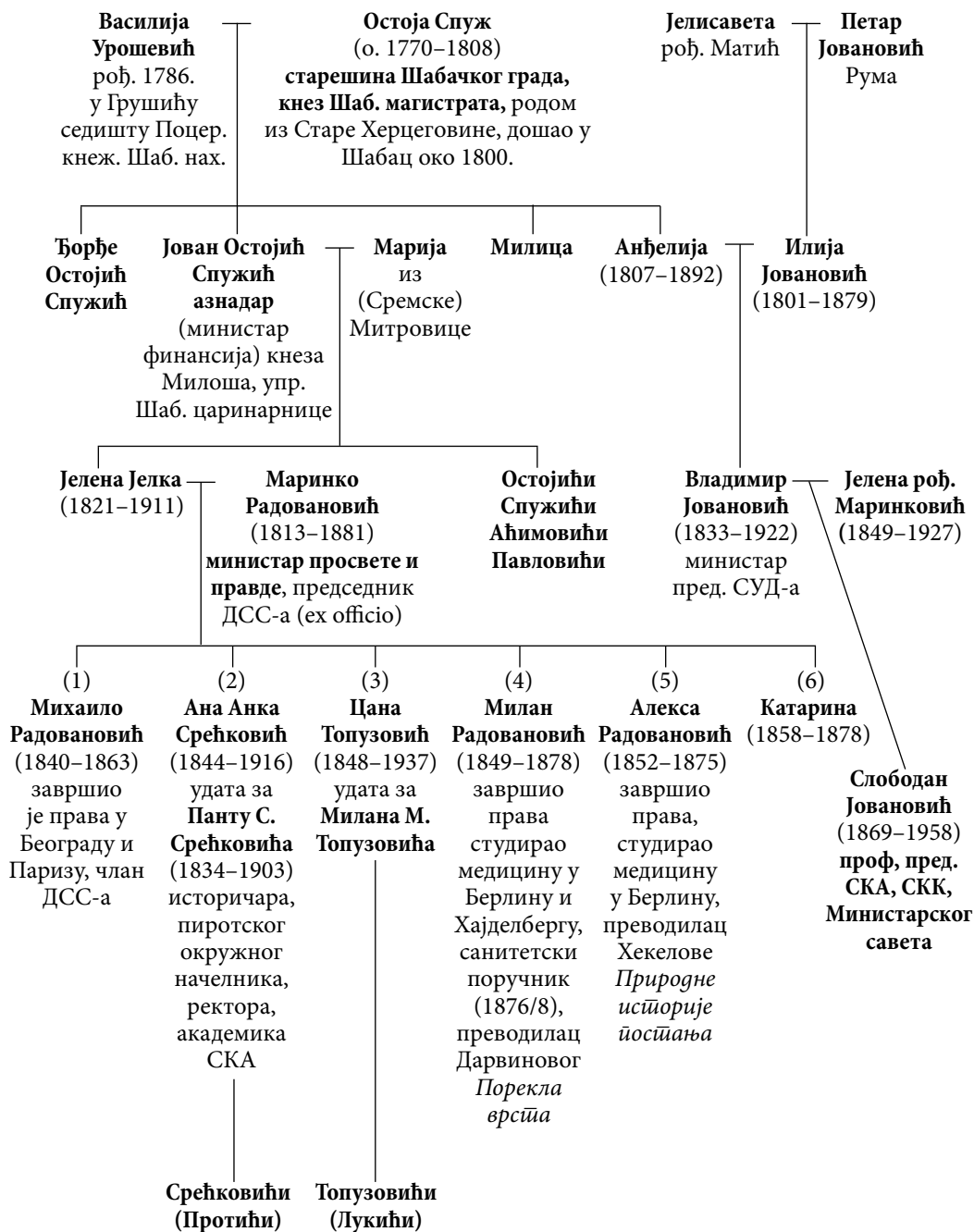
СПУЖИЋИ 3
ПОТОМСТВО СИНА ОСТОЈЕ СПУЖА ЈОВАНА ОСТОЈИЋА СПУЖИЋА.
СПУЖИЋИ, ХАЦИ-БОГДАНОВИЋИ, СТОЈКОВИЋИ, САМУРОВИЋИ, ЛАЗАРЕВИЋИ,
АБИМОВИЋИ И РАДОВАНОВИЋИ

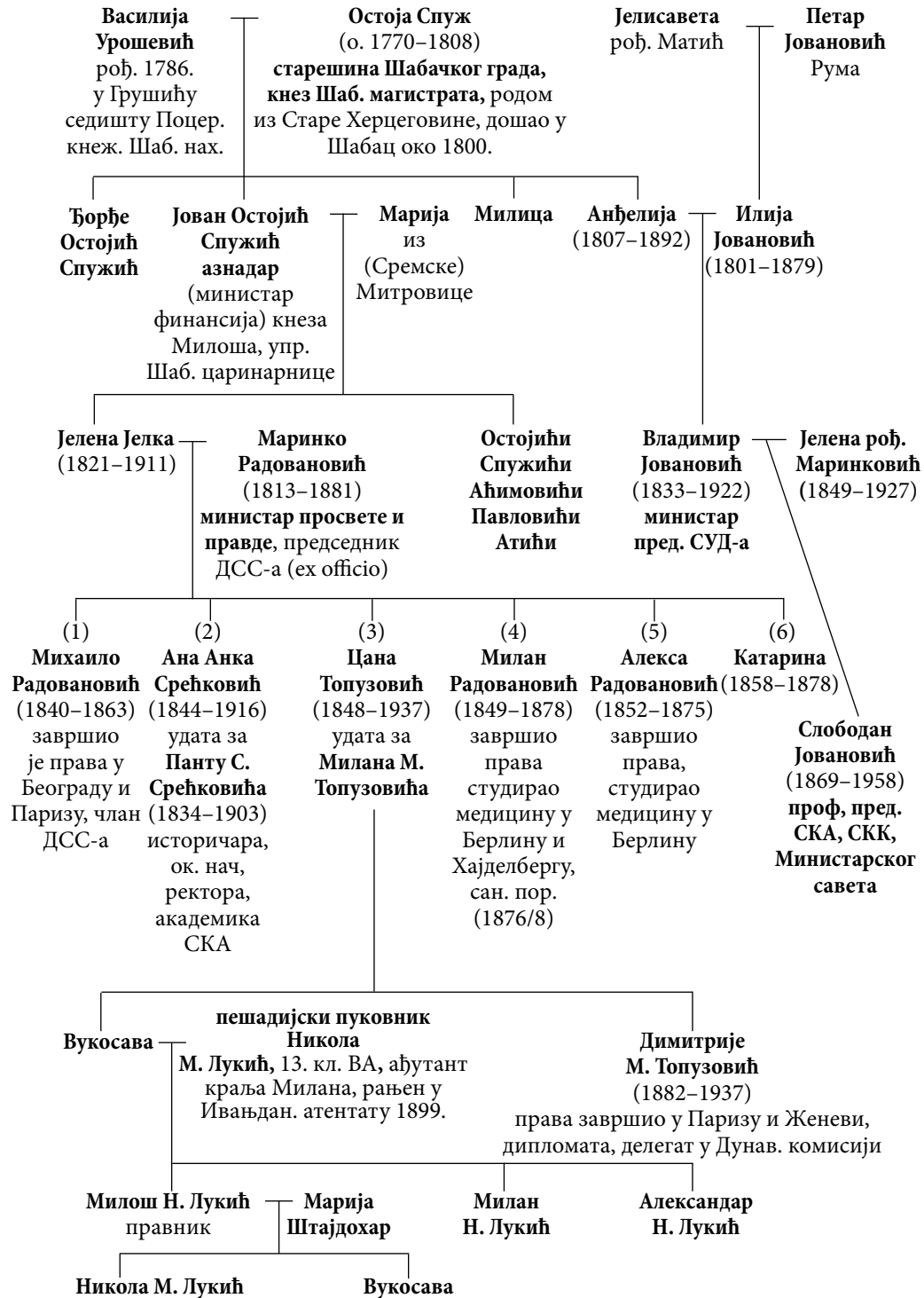
СПУЖИЋИ 4
ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ ЈОВАНА ОСТОЈИЋА СПУЖИЋА КАТАРИНЕ АЋИМОВИЋ
ПАВЛОВИЋИ

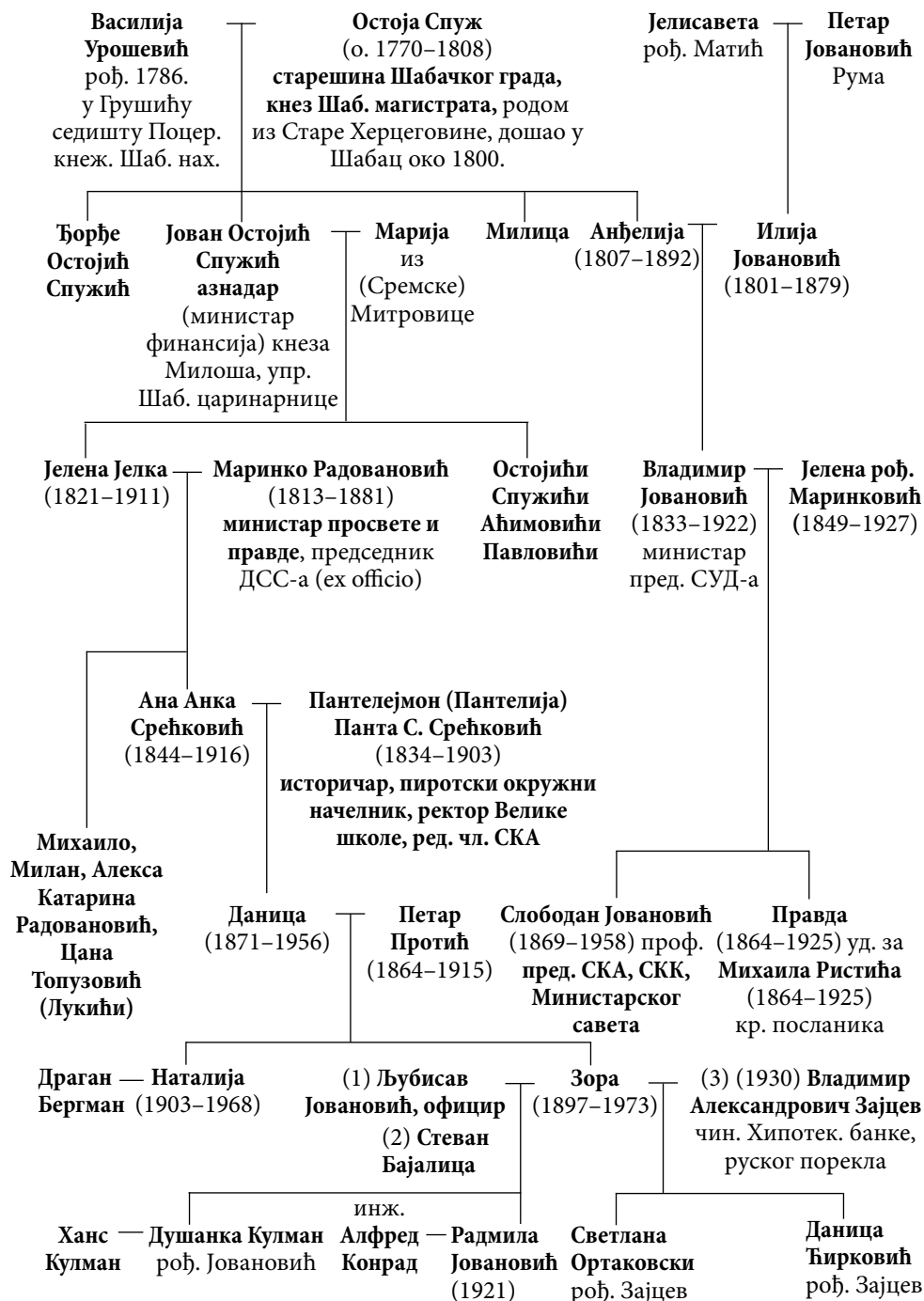
СПУЖИЋИ 5
РАДОВАНОВИЋИ 1
ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ ЈОВАНА ОСТОЈИЋА СПУЖИЋА ЈЕЛЕНЕ РАДОВАНОВИЋ

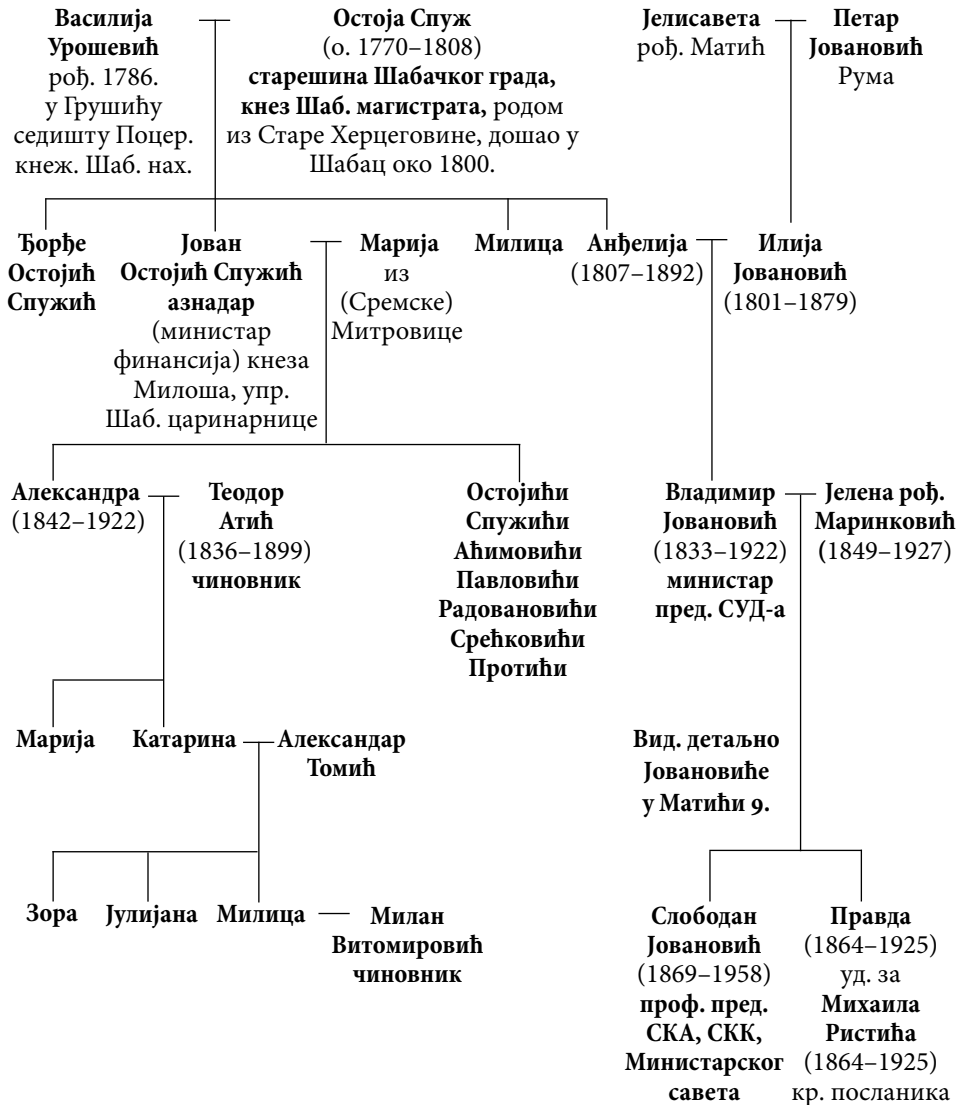
СПУЖИЋИ 6
РАДОВАНОВИЋИ 2
ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ ЈОВАНА ОСТОЈИЋА СПУЖИЋА ЈЕЛЕНЕ РАДОВАНОВИЋ
ТОПУЗОВИЋИ И ЛУКИЋИ

СПУЖИЋИ 7
РАДОВАНОВИЋИ 3
ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ ЈОВАНА ОСТОЈИЋА СПУЖИЋА ЈЕЛЕНЕ РАДОВАНОВИЋ
СРЕЋКОВИЋИ И ПРОТИЋИ

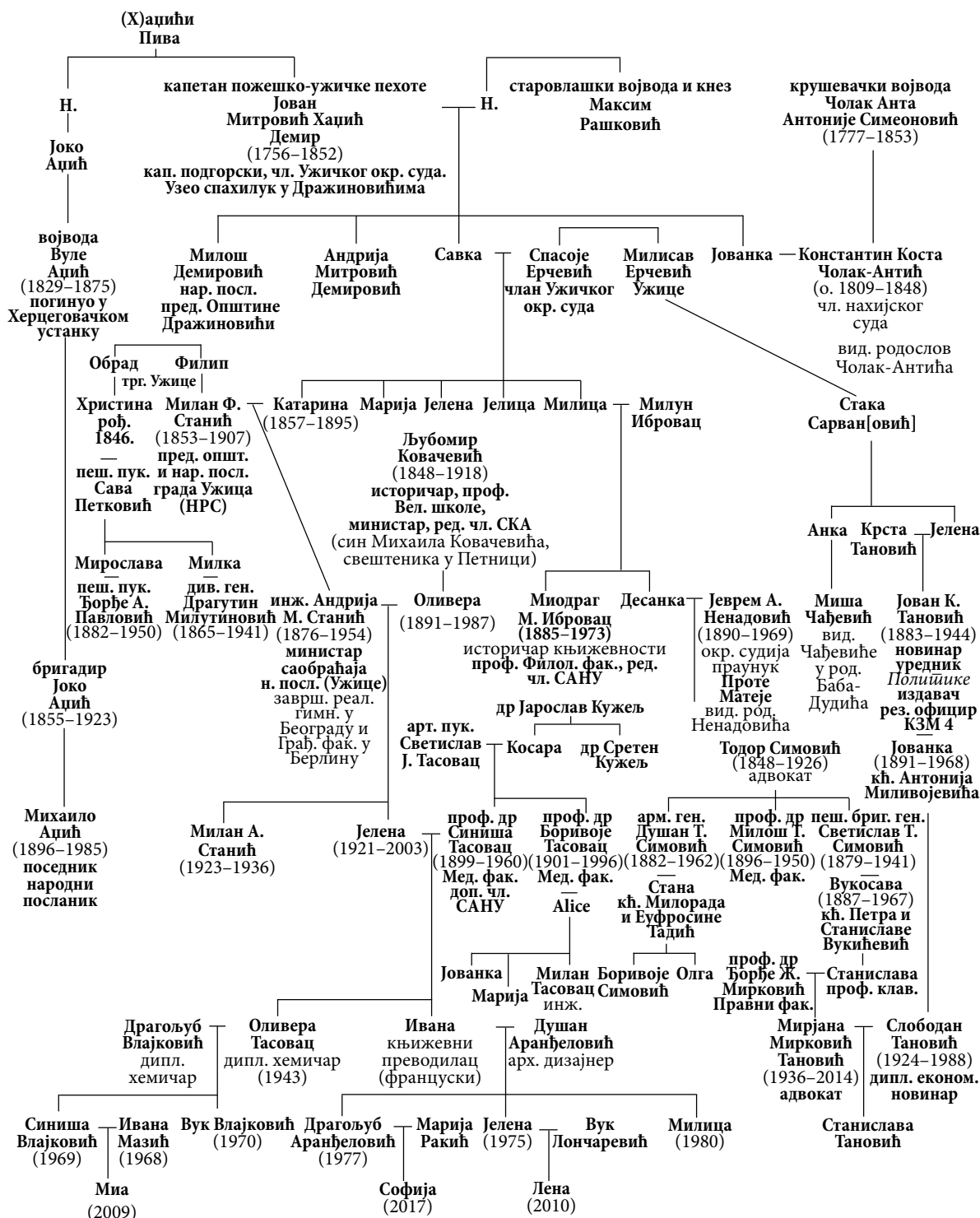

СПУЖИЋИ 8
АТИЋИ, ТОМИЋИ И ЈОВАНОВИЋИ

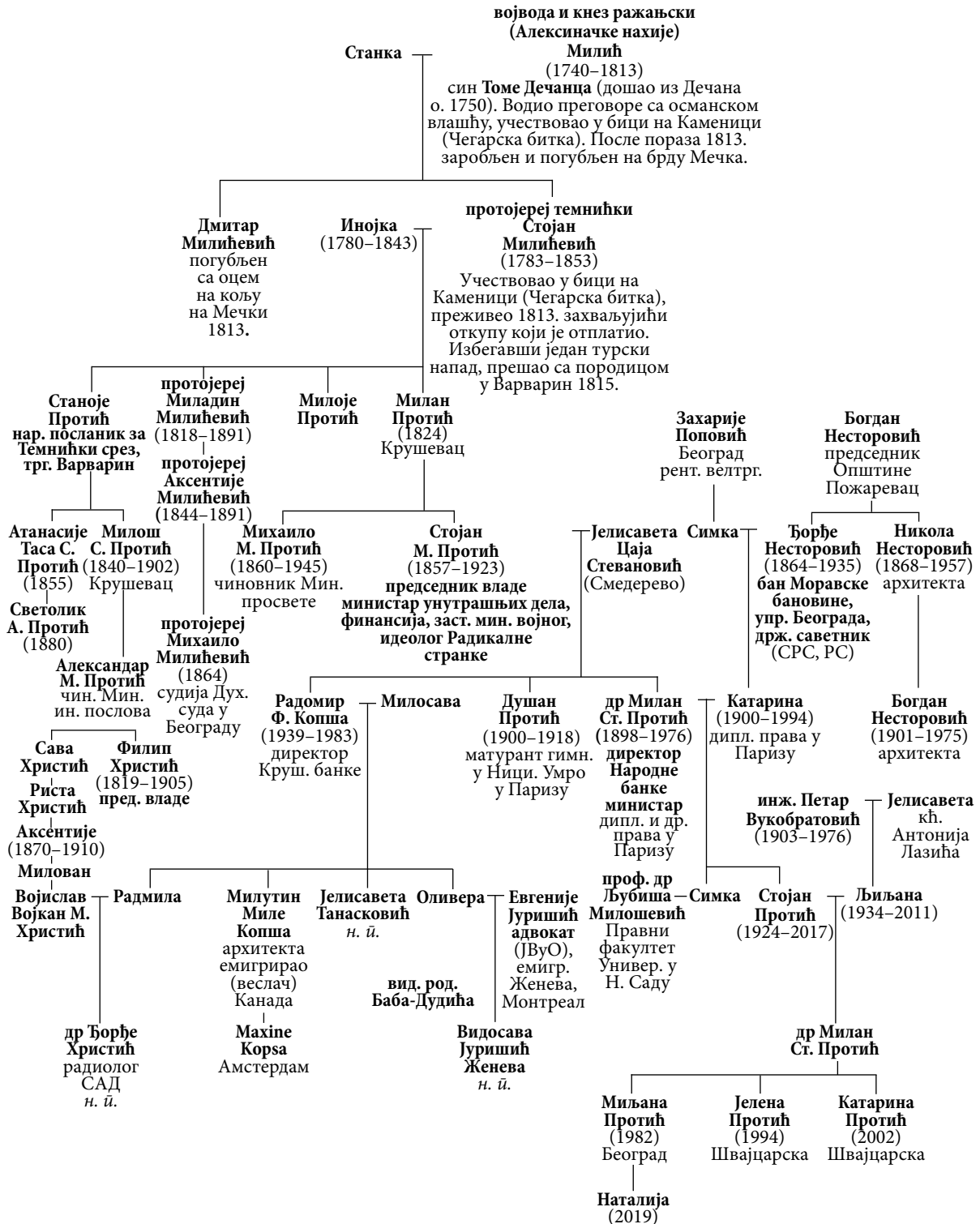
МИТРОВИЋИ И ЕРЧЕВИЋИ

ПОРОДИЦА И ПОТОМСТВО КАПЕТАНА ЈОВАНА МИТРОВИЋА ДЕМИРА,
КНЕЗА МАКСИМА РАШКОВИЋА И БРАЋЕ ЕРЧЕВИЋ

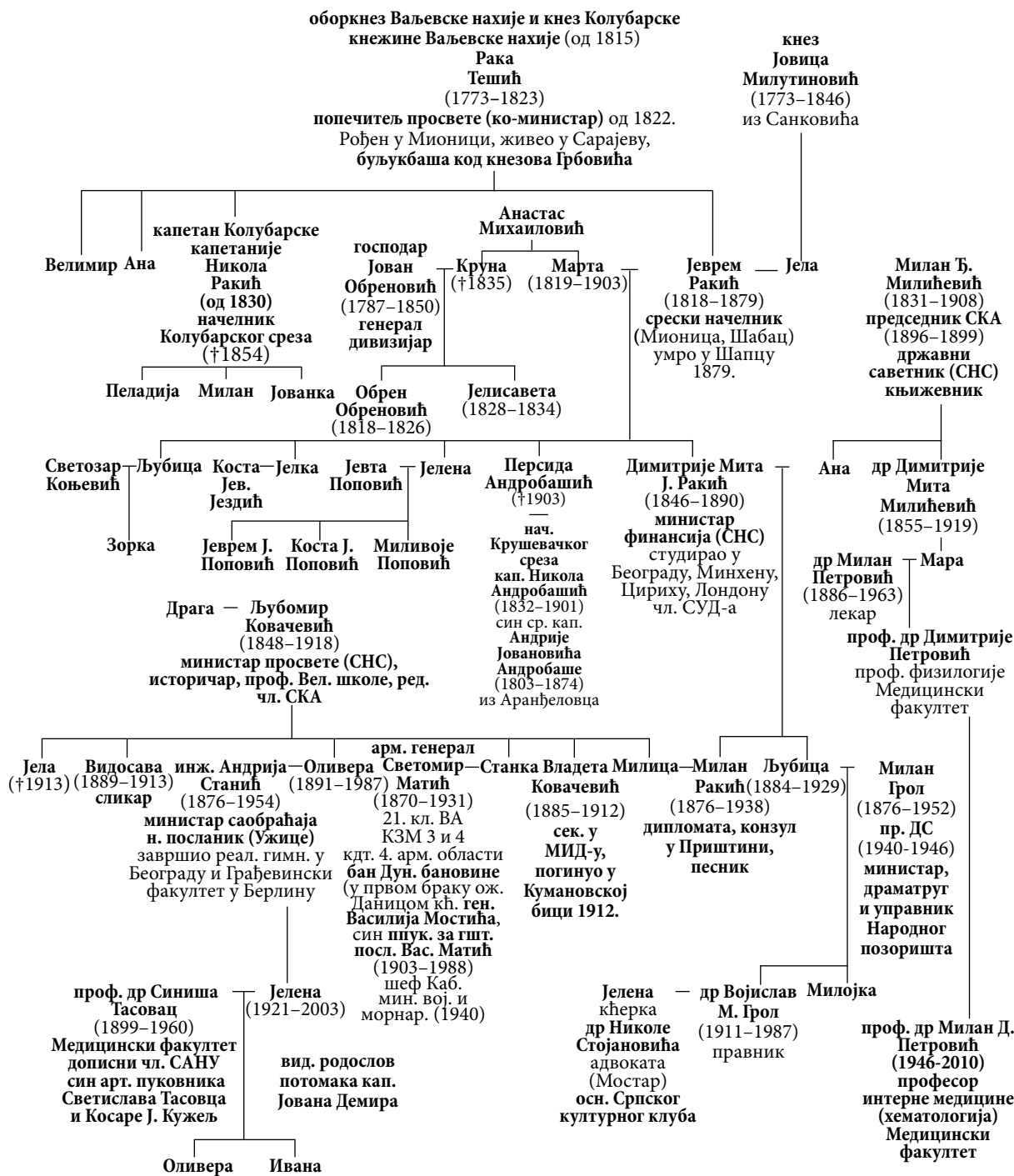
ПРОТИЋИ

ПОТОМСТВО РАЖАЊСКОГ КНЕЗА И ВОЈВОДЕ МИЛИЋА ТОМИЋА

РАКИЋИ

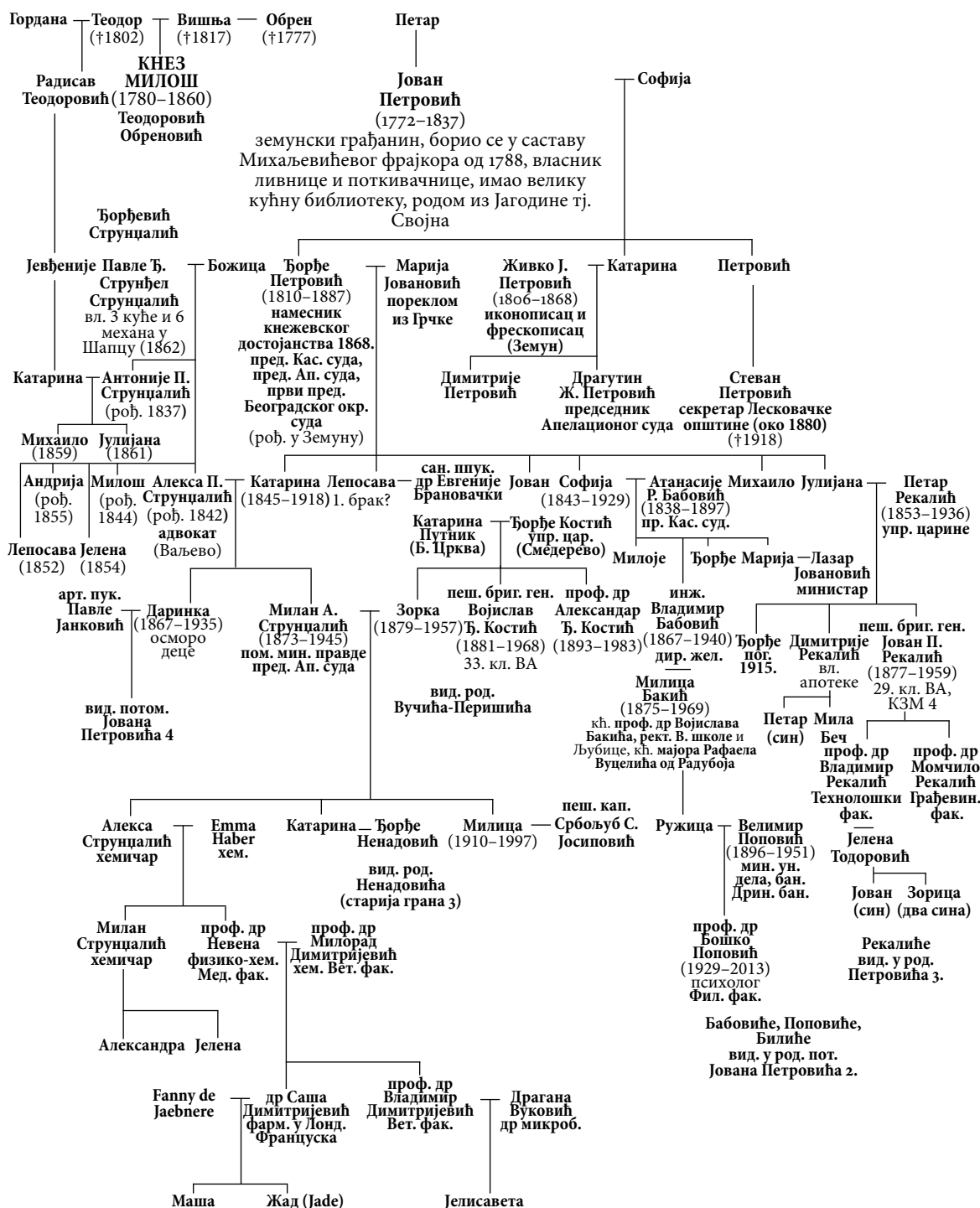
ПОТОМСТВО ВАЉЕВСКОГ КНЕЗА РАКЕ ТЕШИЋА

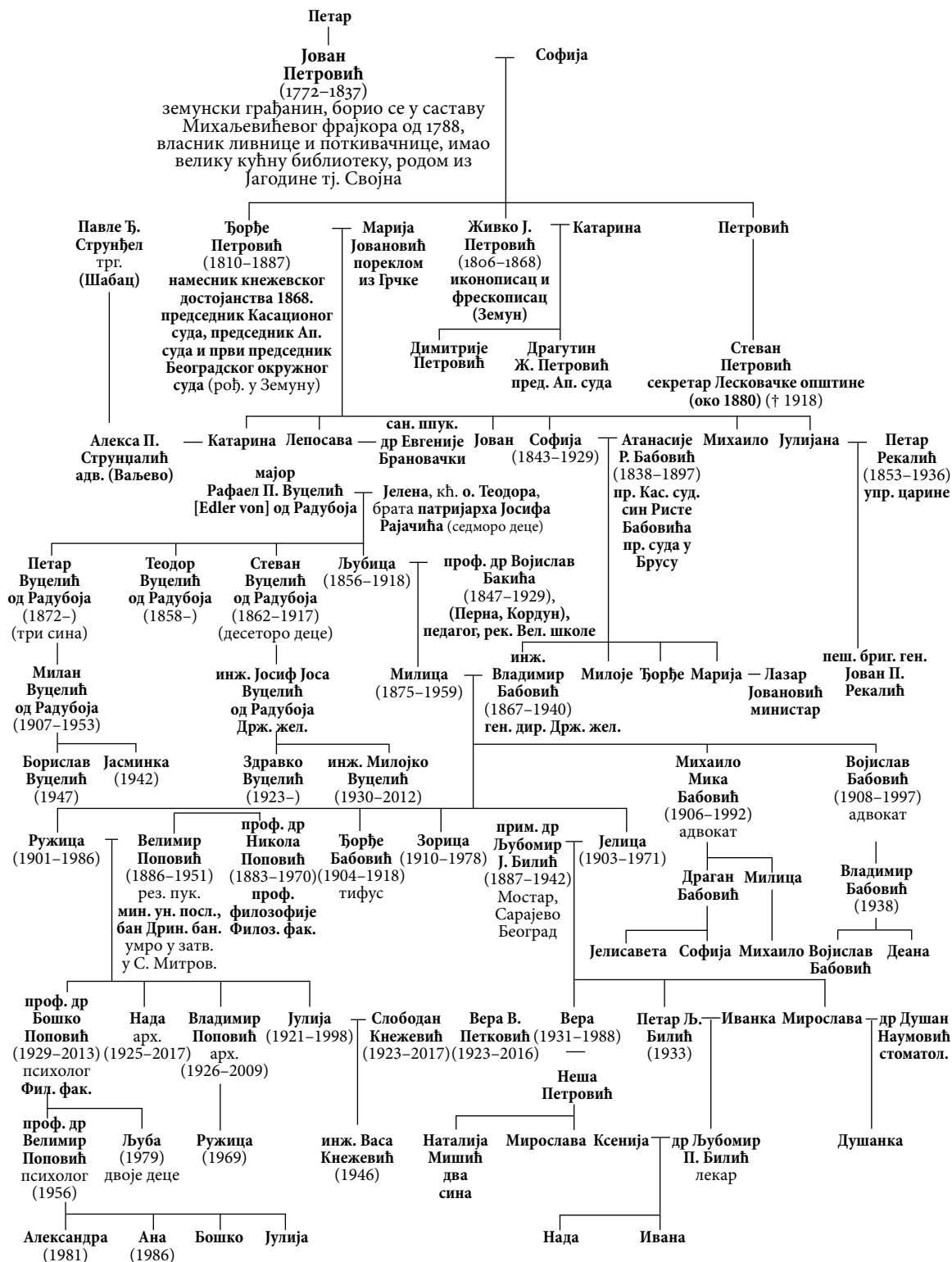
ПЕТРОВИЋИ ИЗ ЗЕМУНА

ПЕТРОВИЋИ 1

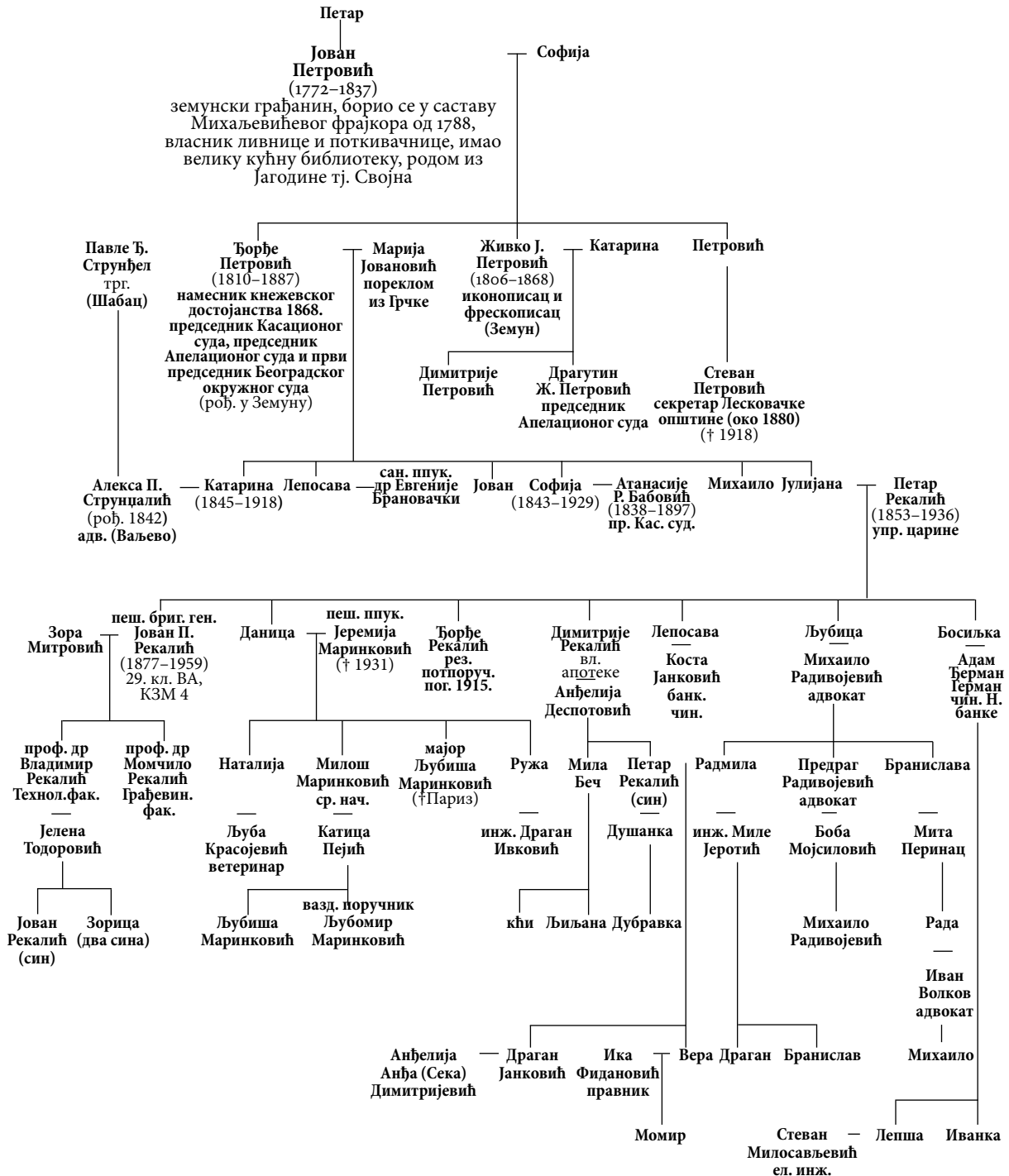
СТРУНЦАЛИЋИ, БАБОВИЋИ, РЕКАЛИЋИ И ПОПОВИЋИ

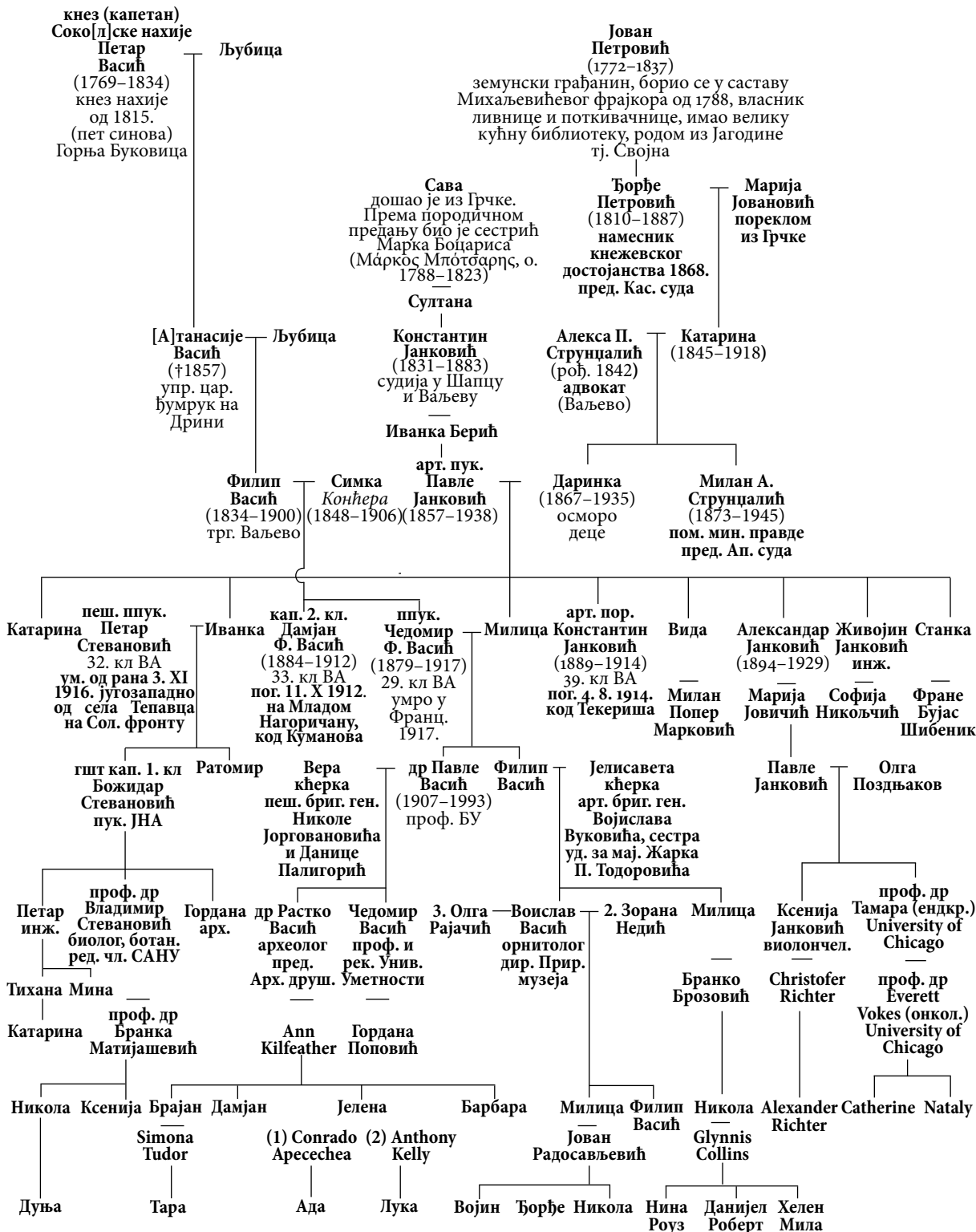
ПЕТРОВИЋИ 2
БАБОВИЋИ, ПОПОВИЋИ И БИЛИЋИ

ПЕТРОВИЋИ 3
РЕКАЛИЋИ

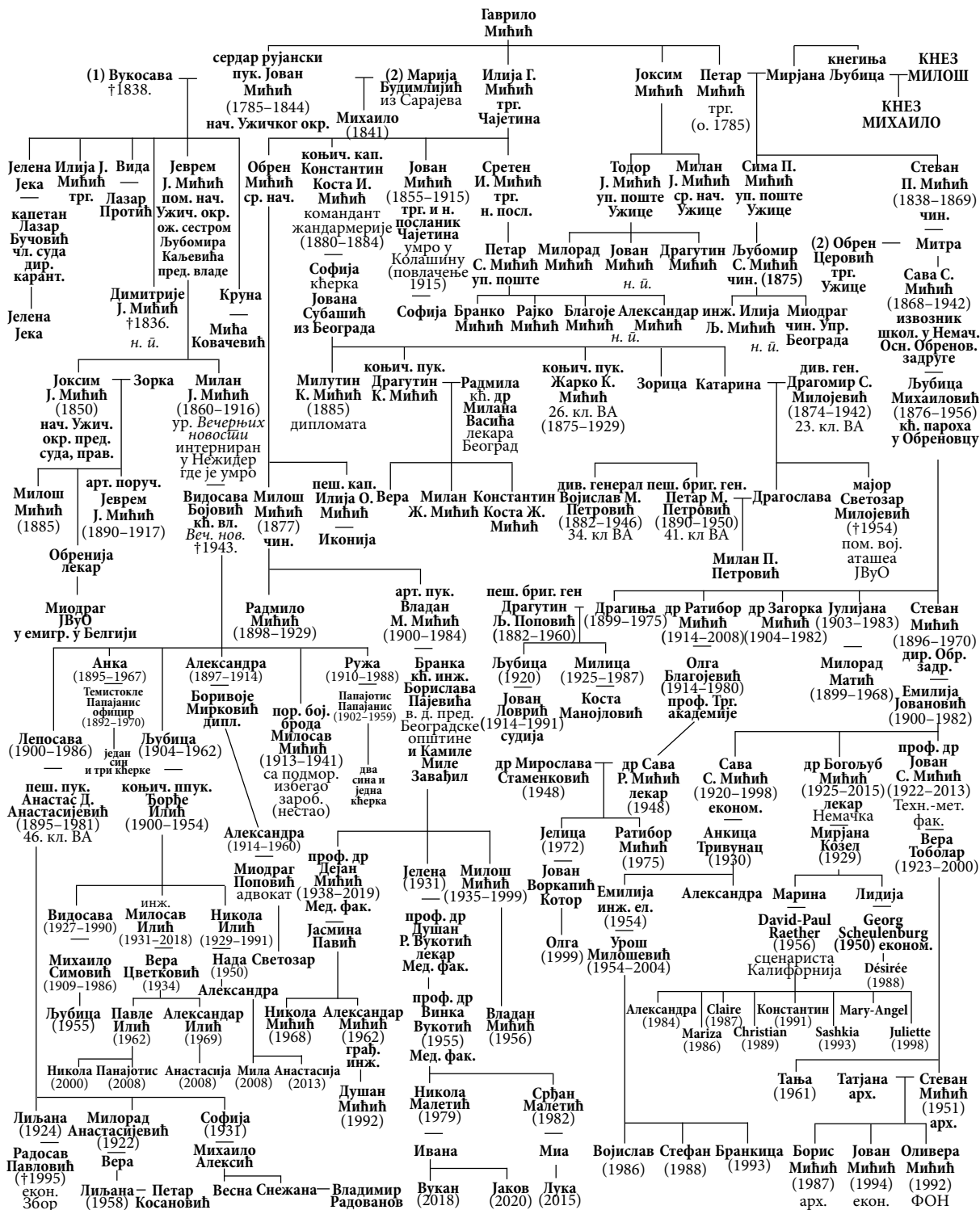

ПЕТРОВИЋИ 4
ЈАНКОВИЋИ, СТЕВАНОВИЋИ И ВАСИЋИ

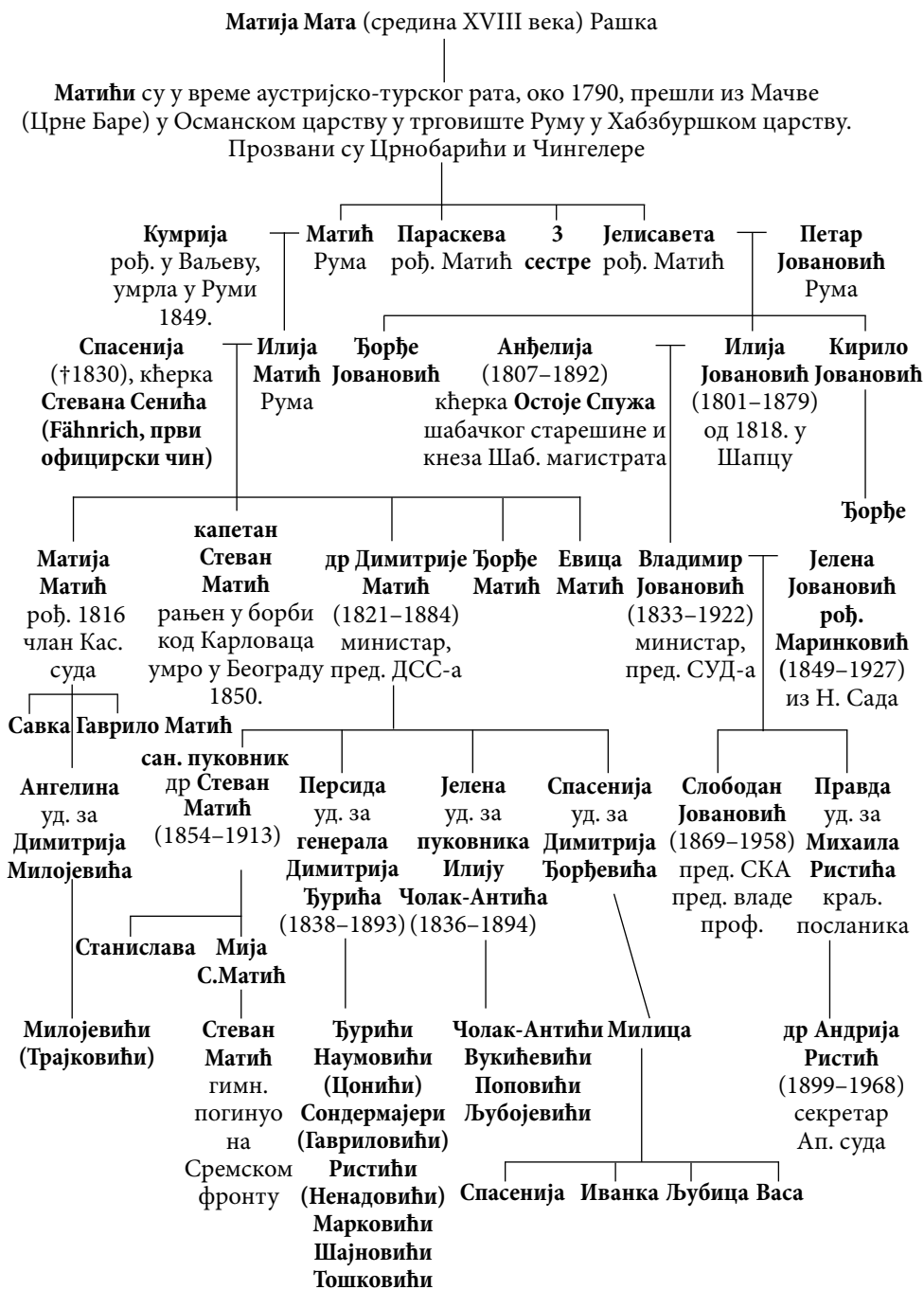
МИЋИЋИ

ПОТОМСТВО СЕРДАРА ЈОВАНА МИЋИЋА И ЊЕГОВЕ БРАЋЕ ИЛИЈЕ, ЈОКСИМА И ПЕТРА МИЋИЋА

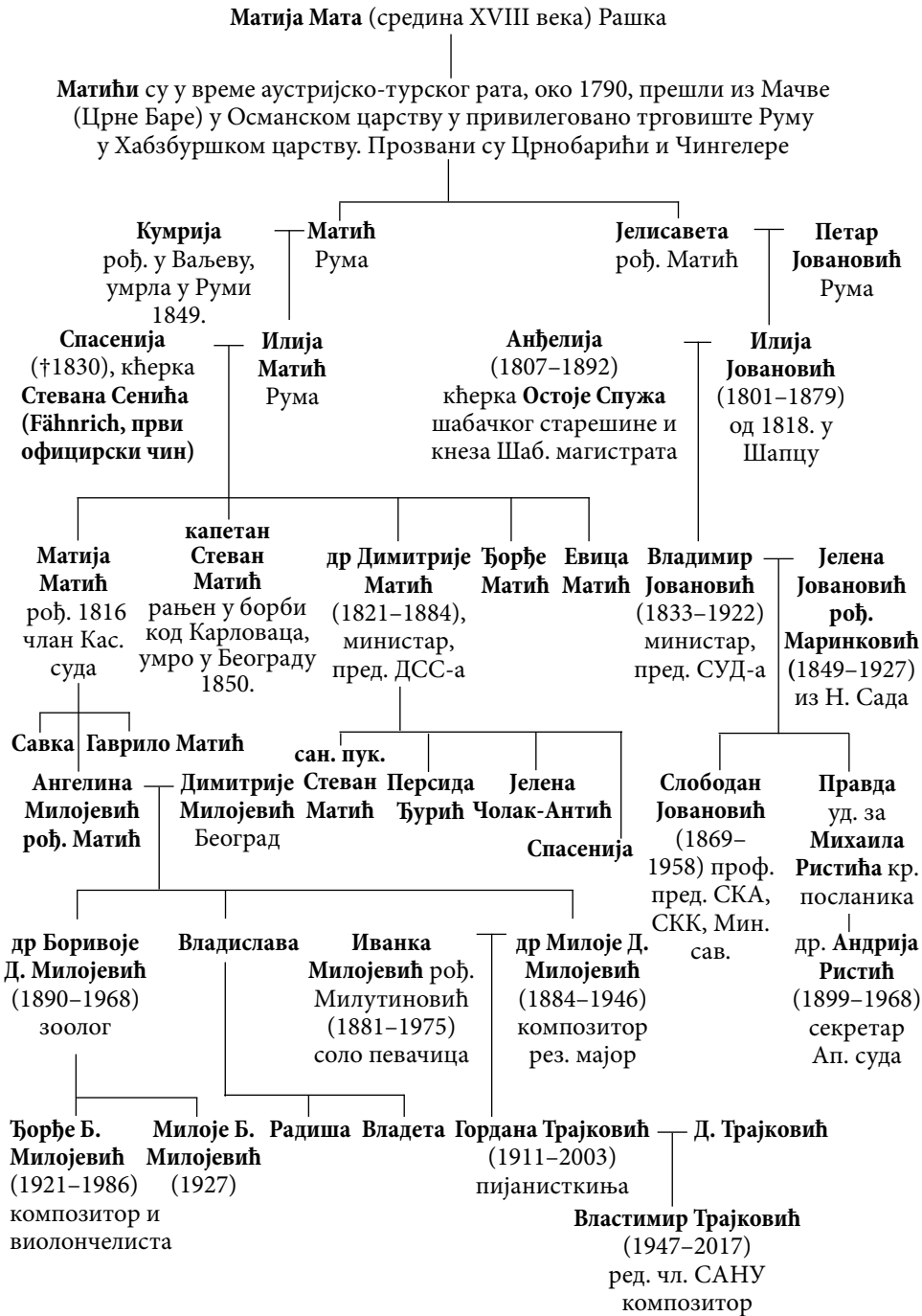

МАТИЋИ

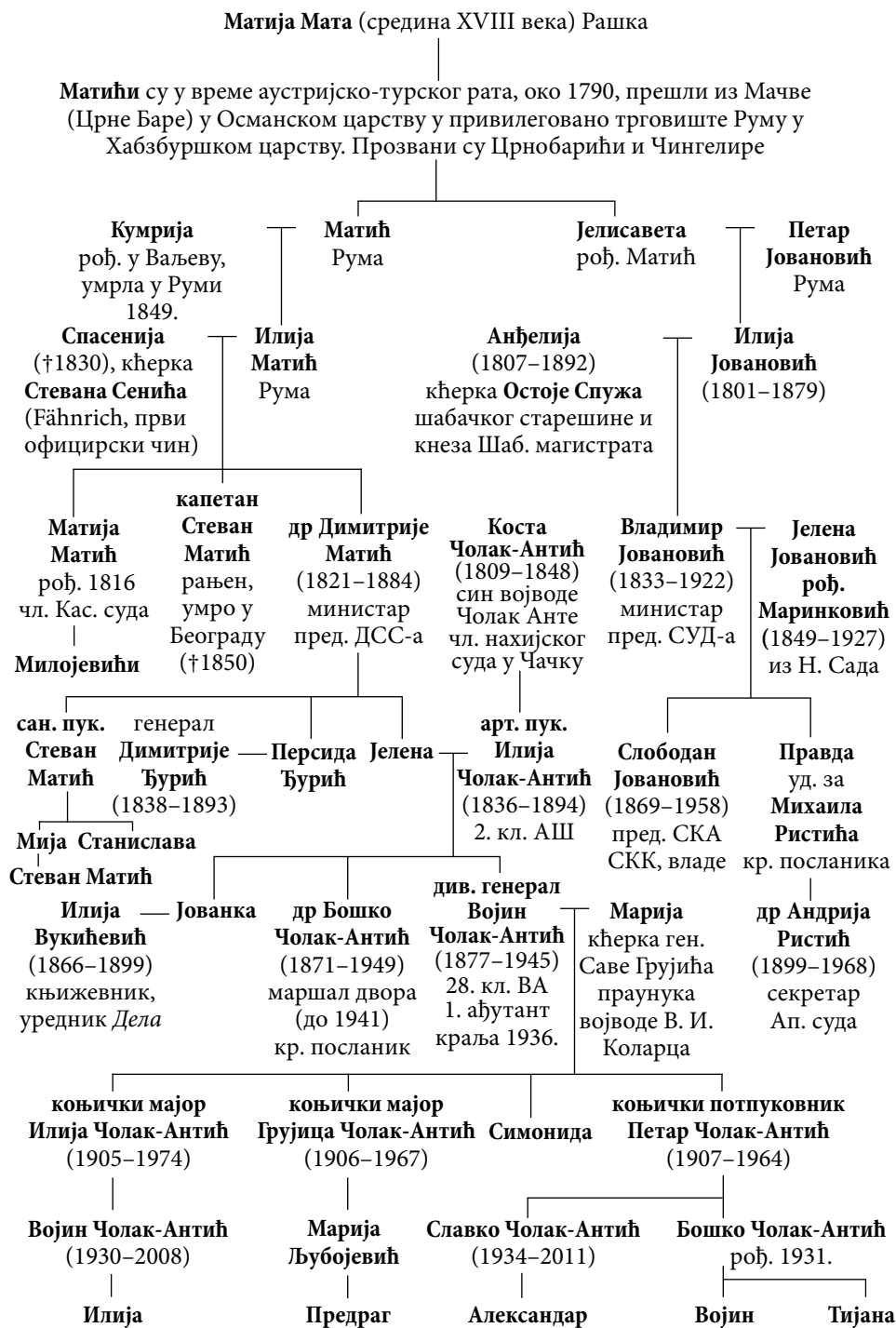
МАТИЋИ 1 ОСНОВНИ ПРЕГЛЕД

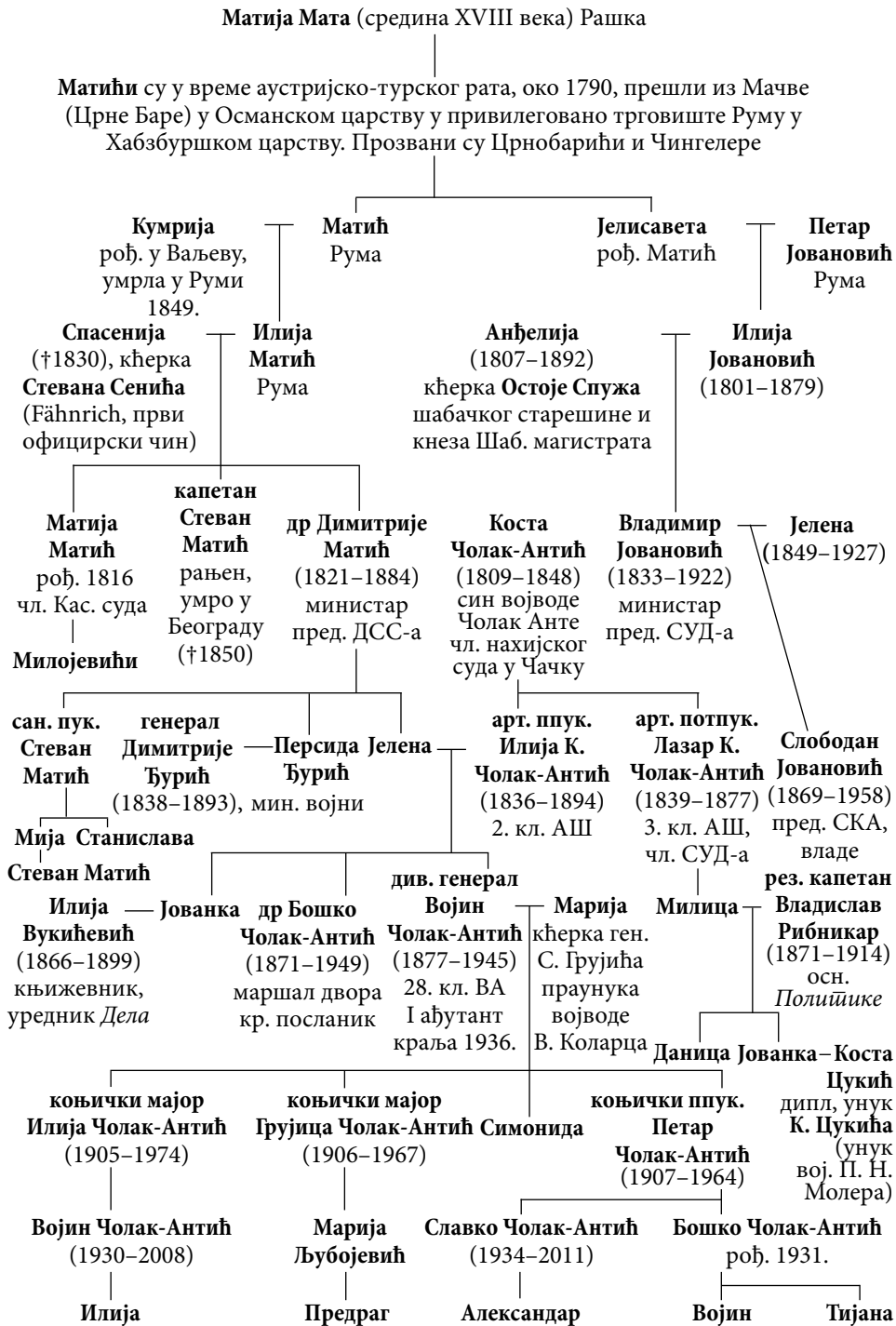
МАТИЋИ 2
ПОТОМСТВО МАТИЈЕ МАТИЋА И ЈЕЛИСАВЕТЕ ЈОВАНОВИЋ, РОЂ. МАТИЋ
МАТИЋИ, МИЛОЈЕВИЋИ И ЈОВАНОВИЋИ

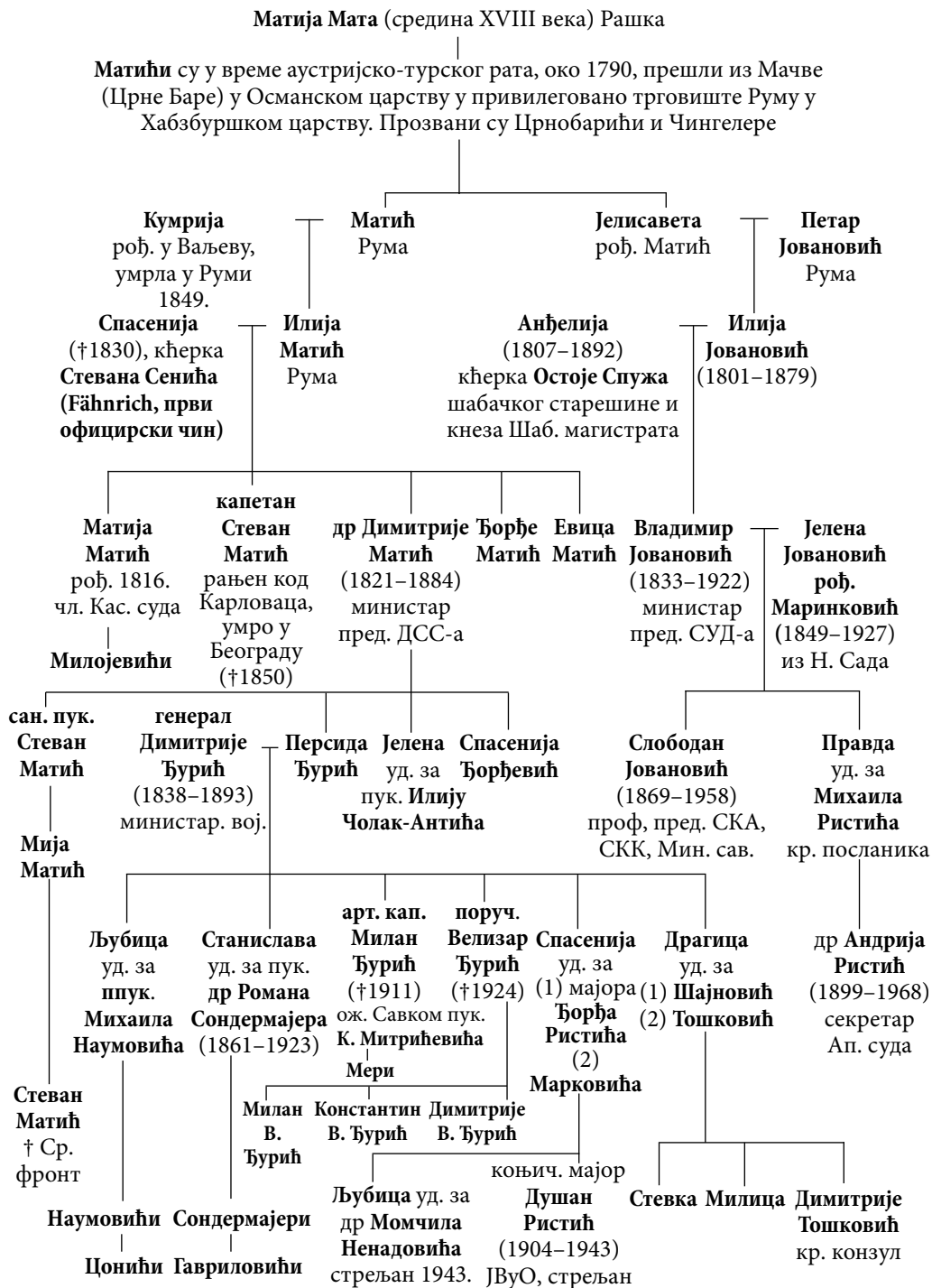
МАТИЋИ 3
 ЧОЛАК-АНТИЋИ 1
 ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ ДИМИТРИЈА МАТИЋА ЈЕЛЕНЕ ЧОЛАК-АНТИЋ

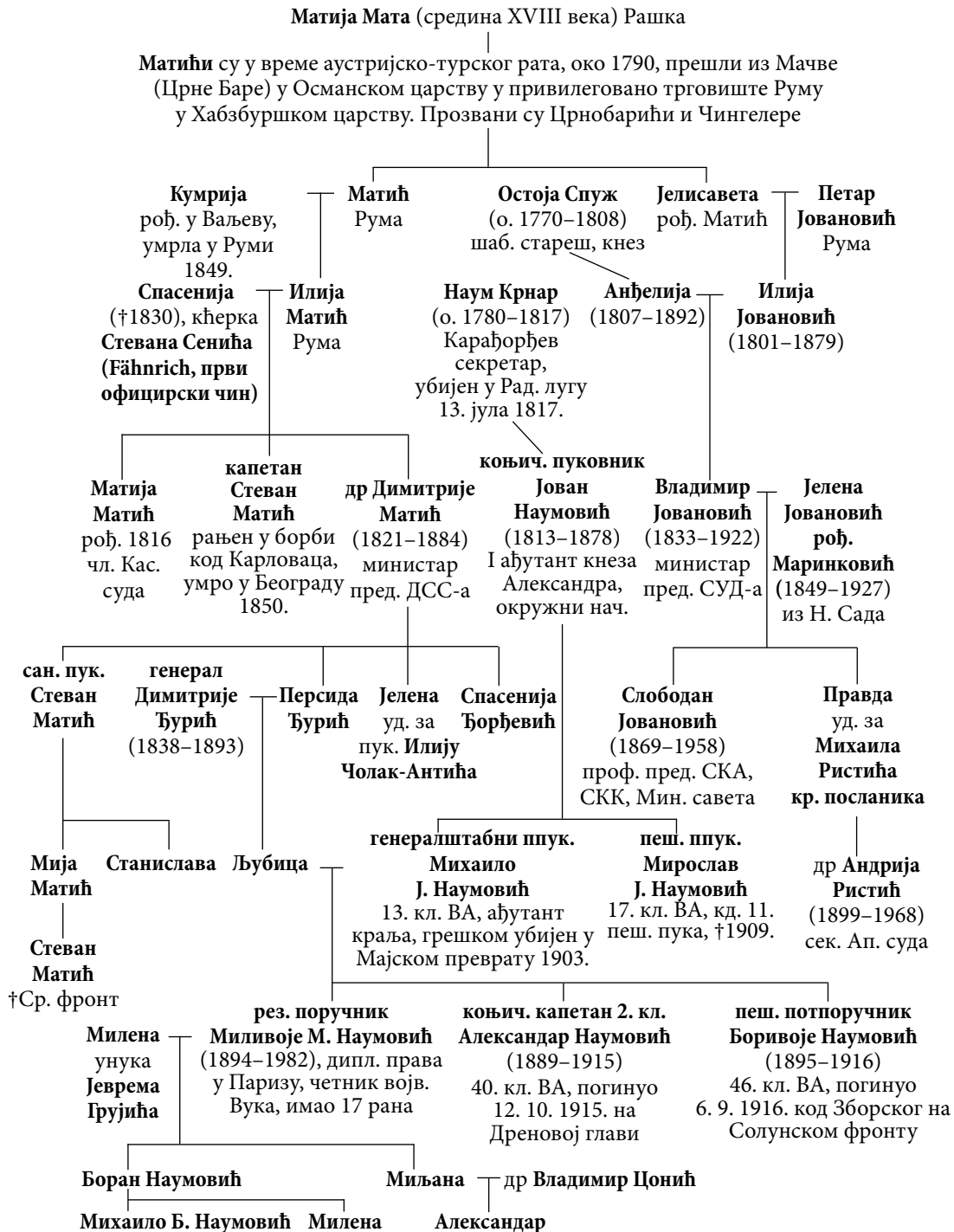
МАТИЋИ 4
 ЧОЛАК-АНТИЋИ 2

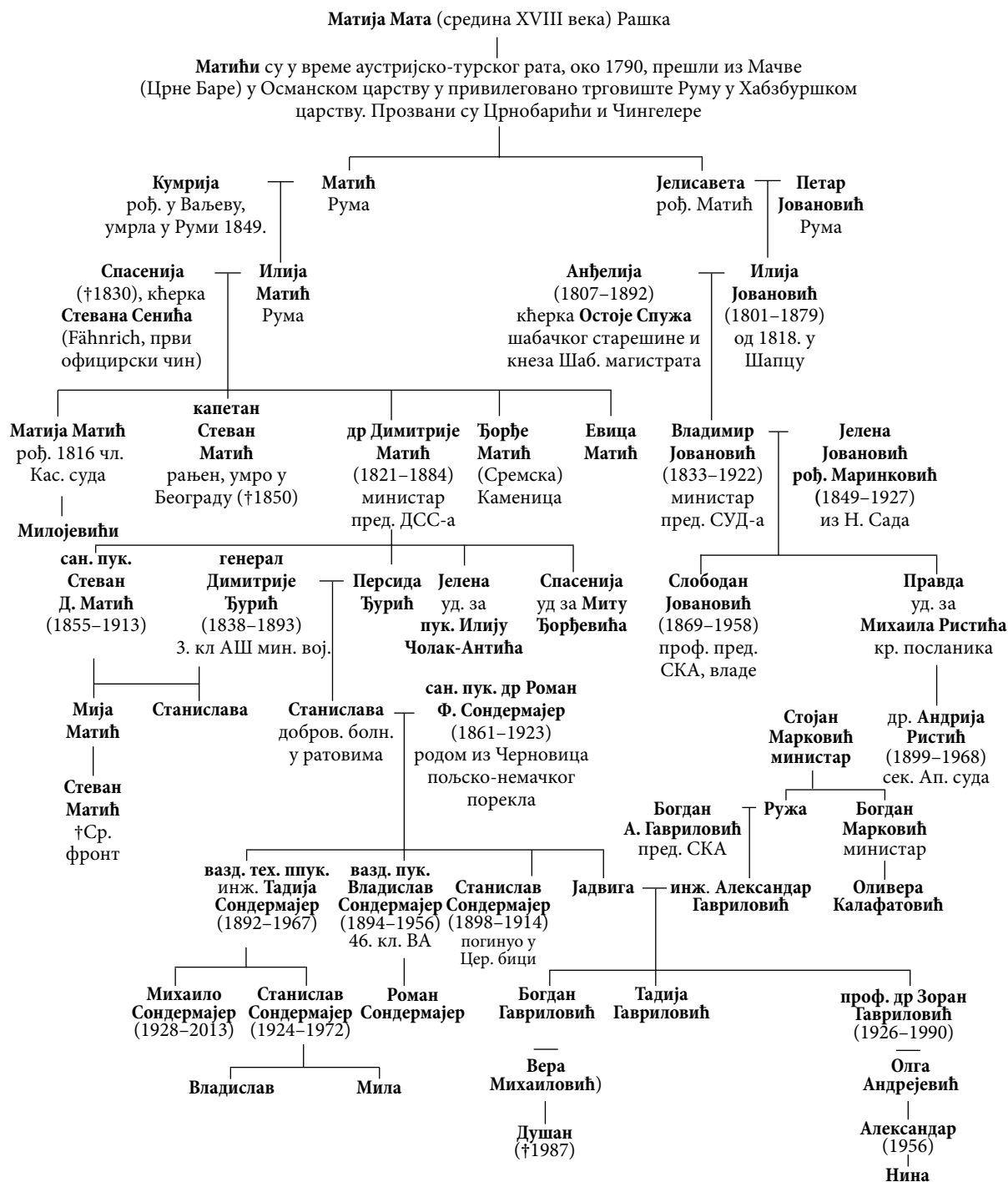
МАТИЋИ 5
ЋУРИЋИ 1
ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ ДИМИТРИЈА МАТИЋА ПЕРСИДЕ ЋУРИЋ

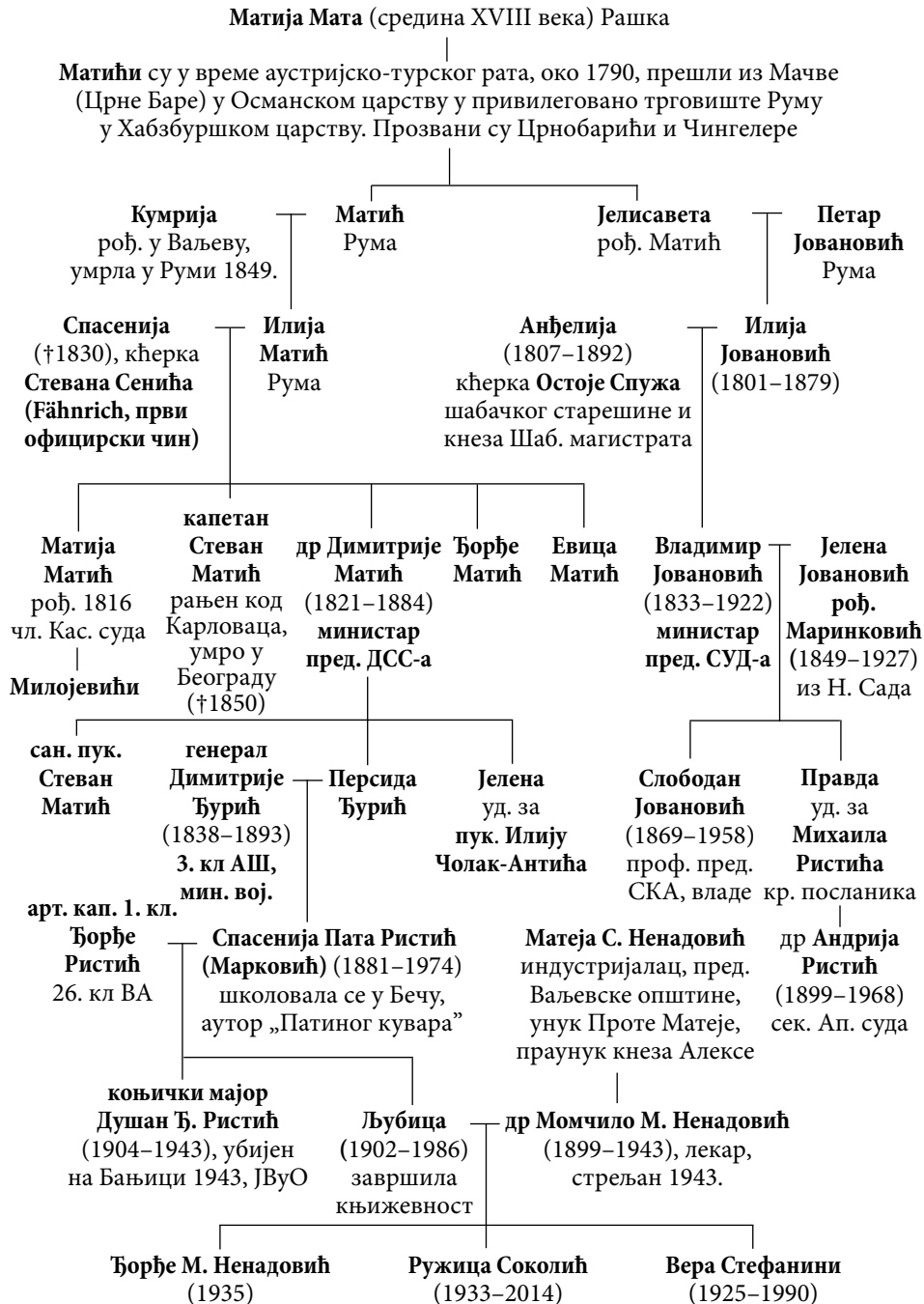
МАТИЋИ 6
ЋУРИЋИ 2
ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ ДИМИТРИЈА МАТИЋА ПЕРСИДЕ ЋУРИЋ
НАУМОВИЋИ

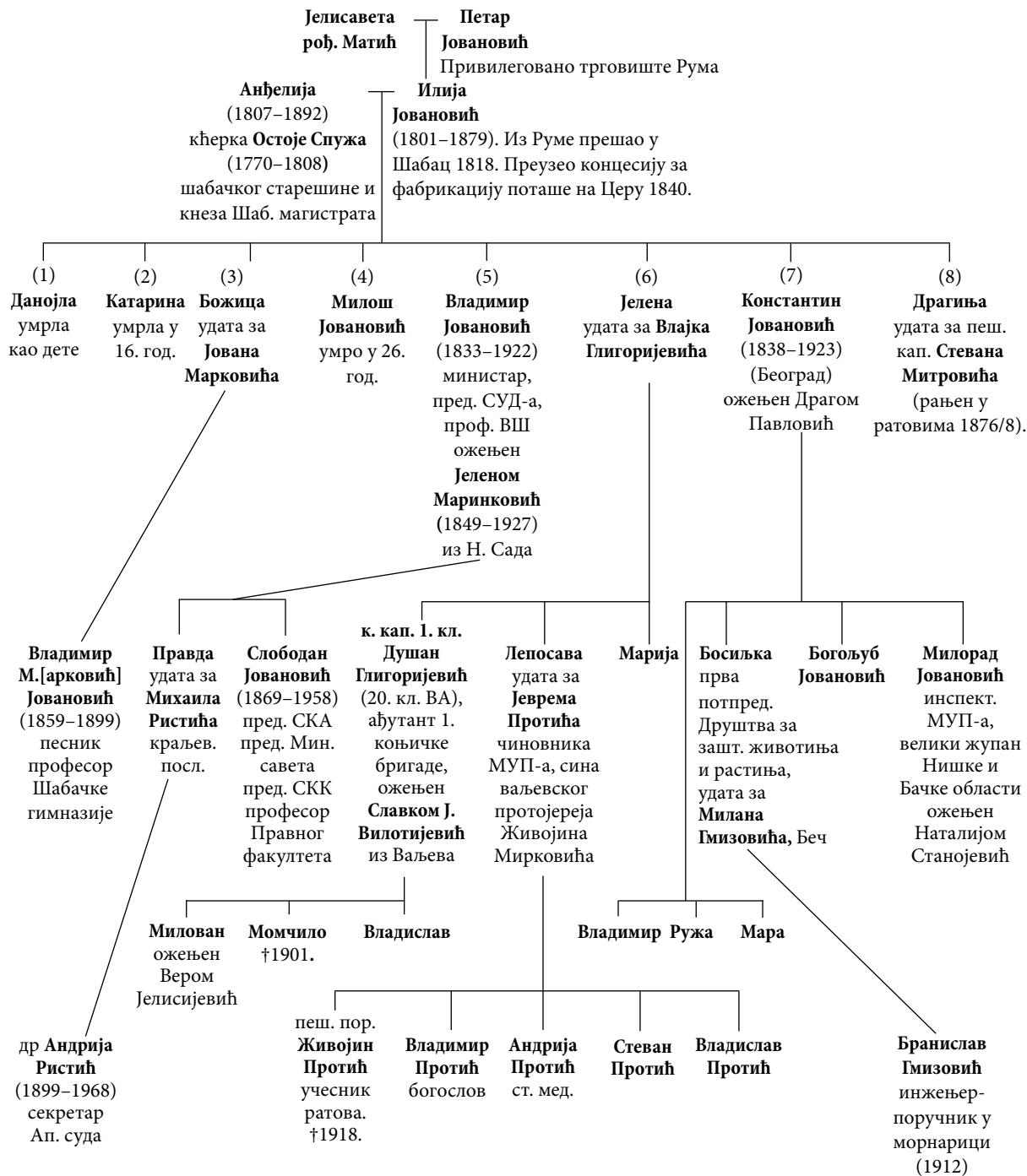
МАТИЋИ 7
ЋУРИЋИ 3
ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ ДИМИТРИЈА МАТИЋА ПЕРСИДЕ ЋУРИЋ
СОНДЕРМАЈЕРИ

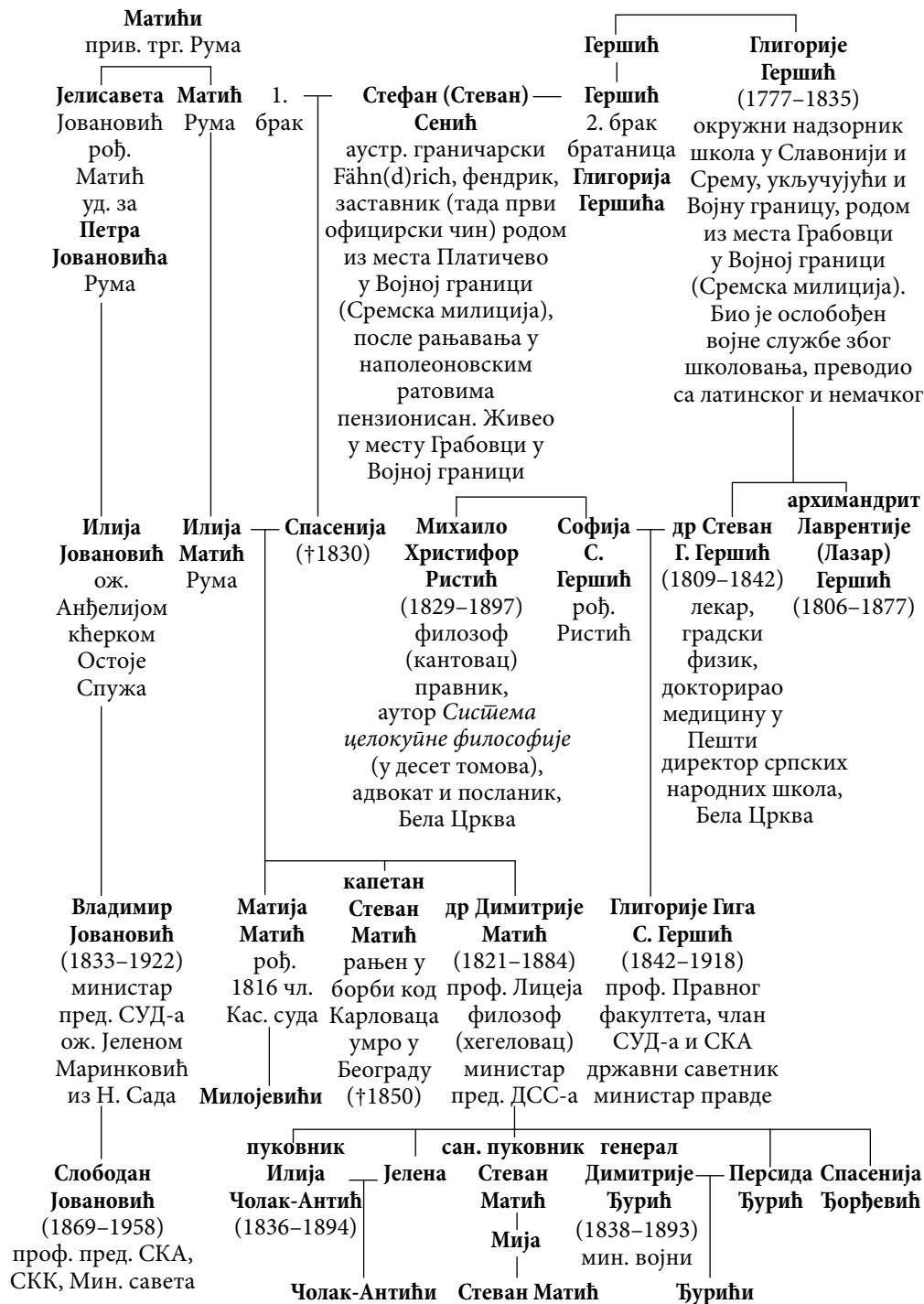
МАТИЋИ 8
ЋУРИЋИ 4
ПОТОМСТВО КЋЕРКЕ ДИМИТРИЈА МАТИЋА ПЕРСИДЕ ЋУРИЋ
РИСТИЋИ И НЕНАДОВИЋИ

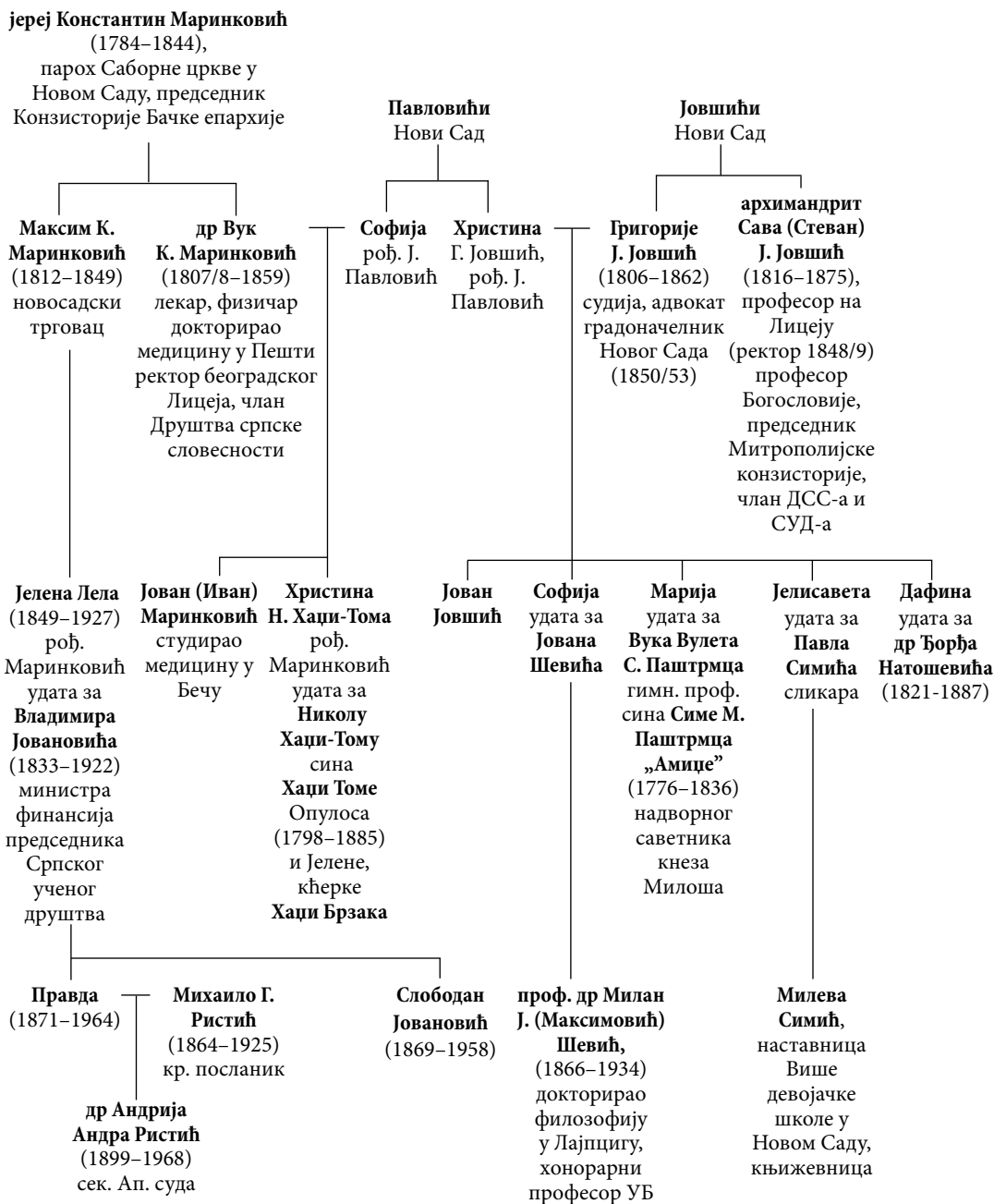
МАТИЋИ 9
ПОТОМСТВО ЈЕЛИСАВЕТЕ ЈОВАНОВИЋ, РОЂ. МАТИЋ
ЈОВАНОВИЋИ

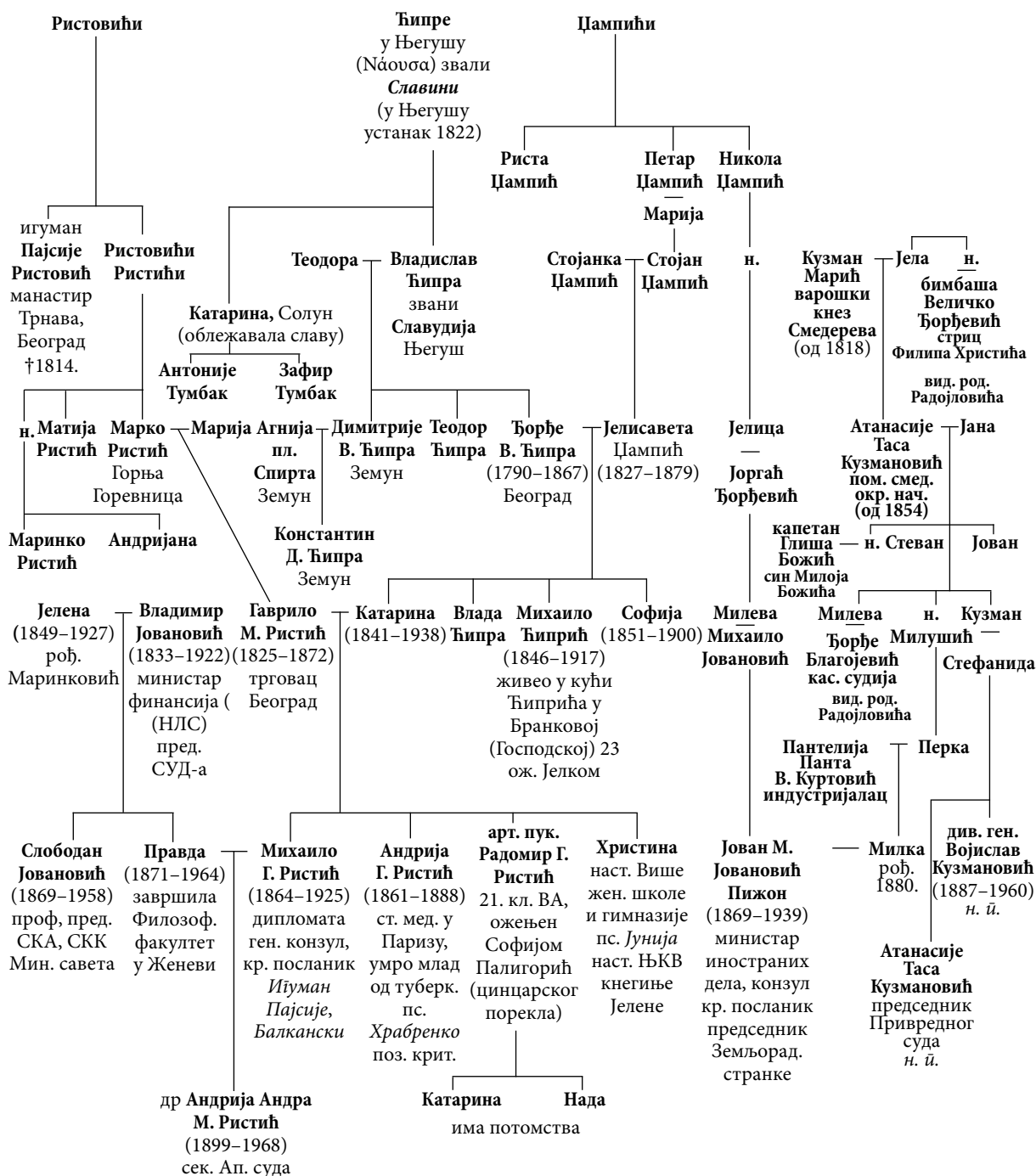
МАТИЋИ 10
МАТИЋИ, СЕНИЋИ И ГЕРШИЋИ

МАРИНКОВИЋИ, ХАЦИ-ТОМИНИ, ЈОВШИЋИ, ШЕВИЋИ И ПАШТРМЦИ

РИСТИЋИ, ЂИПРИЋИ, ЏАМПИЋИ И ЈОВАНОВИЋИ

GENEALOGIES OF BELGRADE FAMILIES

Genealogy is an auxiliary historical discipline concerned with tracing family origins and descent. The term “genealogy” (γενεαλογία) comes from the Greek words γενεά (generation) and λόγος (word, learning, science). Genealogies can present information in narrative or graphic form, such as charts. Genealogy and the scope of its achievement as an aid to the study of the past constitutes an important methodological question in historical research. Central to genealogies is how reliable they are. There are various kinds of unreliability. Errors in dates, generations, male and female names, even in the sequence of generations, are the least of problems. A more serious problem is posed by unprovable genealogies listing the names of ancestors which cannot be verified in any way. There are what may be called mythic genealogies, where a string of names, unaccompanied by any further information, and a few generations are followed by well-known historical figures, medieval rulers, for example. A goal of the critical method in historical research is reliability and trustworthiness. For genealogy as a historical discipline to be useful in studying the past, it must be based on reliable historical sources. Those considered to be the most reliable are primary documentary sources, such as parish or civil records. But that does not mean that documentary sources can be taken for granted. As is well known, there have always been false or forged documents, some medieval charters, for example. It can happen, though rarely, that even parish or civil records contain inaccurate data. Researchers may well have all the necessary data from such records, know the language in which they were written, such as Latin or Church Slavonic, and the general historical background, but without a deeper knowledge of the milieu they are studying, they can easily make mistakes, which then lead to mistaken conclusions and, consequently, to a misrepresentation of the past. As with statistical data, one should be very careful with information such as people’s occupations because one and the same term can denote different things in different times. Also, if we take into account the existence of “family secrets”, which might not have

been known even to all contemporary family members, it becomes clear how easily mistakes can be made if the sociocultural and political context is not known in sufficient detail. When studying the life of people in the past it is usually necessary to be familiar with concrete circumstances and take a problem-oriented approach. In Serbia, the best-known genealogies of ruling families are those of the medieval Nemanjić, Lazarević and Branković dynasties, and the modern houses of Karadjordjević, Obrenović and Petrović Njegoš. There are also other, lesser-known genealogies, as well as a large number of private genealogies. Scholarly genealogical research has, however, been rare. It has been shown that most private genealogies that lay claim to a distant past cannot be substantiated. If all circumstances, assumptions and the available sources are taken into account, they not only are impossible to substantiate but also are highly fanciful (e.g. some Irish genealogies). We have at our disposal many surviving medieval Serbian ecclesiastical documents and charters, but almost no aristocratic charters. Much of the western Balkans was the area of the shifting Ottoman-Habsburg borderland. The areas inhabited by Serbs were within the area of such military frontiers for the longest. Tracing their lineages back to a period before the Great Turkish War (1683–1699) is impossible today. In some cases, we have the names of particular people or the surnames preserved in family traditions that also occur, for example, in documents surviving in the coastal areas of the eastern Adriatic. Such sources are exceptionally valuable. But, a community that has lived in a geographical area for a few centuries, sometimes taking its name from that particular area, does not necessarily have blood ties to the community that lived there previously. Whoever embarks on the genealogical research of the Serbian people is necessarily faced with these issues. As already noted, reliable genealogies are few, which contradicts the proliferation of books on families and family names. Since this latter type of literature does not follow the standards of scholarly research, we shall not discuss it in any detail. It should be noted, however, that the books offering the history of a surname based on the assumption that all people that bear it descend from the same ancestor fail to take into account a number of glaringly obvious facts. Thus, the fact that a person's surname is Nemanjić does not mean that he/she descends from Stefan Nemanja, the founder of the medieval dynasty, but simply from a Nemanja. Compiling a reliable genealogy requires that multiple sources be cross-checked: parish records (births, baptisms, marriages, deaths), adoption records, cemetery records, census data by household, occupational or career data (personal documentation, official calendars with lists of all institutions and officials, official gazettes, systematizations and the like), reports on the performance of civil servants (data on government members, personal dossiers, career trajectories), mark sheets, diplomas and degree certificates, business documentation (taxes, receipts, registrations, customs data etc.), lists of émigrés, court records, medical records, wills, diaries, letters, personal notes, newspaper articles, personal memories, oral traditions and communications, photo documentation, accounts of foreign travellers in Serbia. The genealogies presented in this book span a period of

about three centuries and concern a distinctive social group. Most of the book covers the period of restoration and development of the Serbian state in the nineteenth and twentieth century. The reference to Belgrade in its title results from the fact that Belgrade has been Serbia's capital since Karadjordje's time (1804–1813). Some families, including the ruling ones, had special ties to other parts of the country, but Belgrade was the seat of government (apart from, for a while, Kragujevac). Both Karadjordje and his *vojvodas* had a home and lands in the place where they served as military or civil officials, but they also had a house in Belgrade. The Genealogies of Belgrade Families mostly deal with the families whose members were members of “the noble civil service” (*blagorodnoe činovništvo*), relatives of ruling houses, descendants of *oborknezes*, *vojvodas* and members of the Governing Council. The term “old Belgrade families” is not clear or precise enough, but, in the absence of a better one, it describes the abovementioned group most closely. Some Belgrade families were tied to Šabac, some to Valjevo, some to Smederevo or Požarevac. The centralization process during the nineteenth century, however, increasingly tied them to Belgrade. On the other hand, their children were born in different places, because civil servants and military officers were moved around the country. The towns where they served gradually acquired buildings similar to those in Belgrade, becoming “little Belgrades”. One should be careful with concepts and terminology when describing social groups. This group may be described as the elite of the state and society in the Principality (1815–1882) and Kingdom of Serbia (1882–1918). Nowadays, however, the term “elite” often tends to evoke a negative connotation and so do some other terms (e.g. “nationalist” or “patriot”). The derived word “elitism” does not carry a positive meaning. The world discussed in this book constituted a coherent whole in the past, and now, looking back at it from a distance, we can define its place and role in the history of Serbia of the nineteenth and first half of the twentieth century. The names of their descendants are also given here so as to make it possible to follow later history as well (emigration, adaptation and non-adaptation to changing circumstances, “internal emigration” etc.) and to point to the existence of private family archives (often substantial), highly important for the study of the history of Serbia and the Serbian people. Official calendars containing lists of office-holders, the official gazette of the armed forces, individual career dossiers, all of them make it possible to follow the career movement of civil servants and military officers of the Principality and Kingdom of Serbia. Lists of decorated persons provide information about national and foreign civil and military awards and decorations, and about privileges that they brought to the families of their recipients. Only few Serbian historians were good connoisseurs of these genealogies, which are not merely a local city-history, but rather they have a more general relevance, because those were persons and families of importance to the history of Serbia and the Serbian people. In fact, there were only two of them, Stojan Novaković and Slobodan Jovanović, who knew that world from the inside. Of course, archival records are the most important and most reliable source material. Data contained in older genealogies are often

unverifiable due to the destruction of archival material or to population displacements caused by war. Whereas in some European countries, the continuity of a population in an area can be followed from the medieval period to the present, the same is impossible in the Serb-inhabited areas of the former military frontier(s). Sometimes a foreigner with a sense of social nuances, as Herbert Vivian was, was able to paint a more accurate picture of Serbia's society in the past than local observers: "Belgrade society consists of little more than the Court circle, the Corps Diplomatique, the families of a few Ministers, officers, and retired diplomats ... But means, education and leisure have called an upper class into existence. Their manners and habits are those of European society everywhere else, and they have no social dealings with the *bourgeoisie* or peasantry. The *bourgeoisie* is filled with American notions of equality ... Within the *bourgeoisie*, official position first and then wealth are the criteria of respect. But the *bourgeois* looks down upon all peasants, even upon farmers, who are often much richer and better-mannered than himself ... 'He is only a peasant,' is often said, half-contemptuously and half in admiration, of the Deputy [MP] who owns 2,000 acres and is a power in his province, if not in the State." Since we have not been able to compile the genealogies of all old Belgrade families and because of some limitations of the genealogies themselves, we cannot say that all of Belgrade society is presented here. Nonetheless, most of the genealogies concern the social group described in the excerpt quoted above. Among the figures occurring in the genealogies are descendants of the *vojvodas* of Karadjordje's Serbia, almost all princely and royal regents and prime ministers, presidents and members of the Governing Council, princely representatives, presidents and members of the Council of Ministers, leading statesmen and generals, closest relatives of the princes and kings of nineteenth-century Serbia. Persons from that world are well known, because they are historical figures, but once they left the historical stage, their community or social group sank into oblivion. To the Serbian post-war social sciences and humanities, they became a well-hidden minority. Genealogies of Belgrade families provide a picture of that forgotten world, including an entire network of relationships which were very important at the time. The practices, values and rules they held to constitute a separate topic. When the dynastic genealogies are taken into account, a clearer framework for the genealogies presented here can be established. Given the subject of our research, first presented are the basic dynastic genealogies. Particular attention is paid to kinship relations between the Serbian dynasties and their kinship relations to other families. It should be borne in mind that in the nineteenth-century Principality and Kingdom of Serbia the ruler was the locus of power.

We have arranged the genealogies according to what essentially are natural groups, which has not been as simple as it may appear. For the sake of easier navigation, we have sought to present more closely related genealogies next to one another. As a result of the complexity and interwoven nature of the kinship networks, members or branches of some families occur in several places in the book, at the

beginning, in the middle and at the end. Some genealogical headings cover a large number of families and pages of the book, whereas others cover only one family (in a narrower sense) and a single page. The concept of family in old Belgrade encompassed a much wider circle of people than it does today. A family was not an exclusively patrilineal group, but it also included characteristic horizontal and vertical kinship structures, and in-law kinship relations were also highly respected. Degrees of kinship had been set out with precision as early as the middle ages, in Serbian legal texts translated from Greek. In compiling the genealogies, we have also sought to present relevant kinship relatedness to Serb families from, for example, Montenegro, the Military Frontier, Novi Sad, Trieste or Vienna. The book contains the genealogies of the Karadjordjević (dynasty and female-line descendants), the Obrenović (the ruling house and descendants through daughters), and the Petrović-Njegoš (kinship between the ruling houses and their relatives). There follow the genealogies of the Pljakić (descendants of Karadjordje's daughter Sava, married to vojvoda Antonije Ristić nicknamed Pljaka), the Radojlović (descendants of the adopted children of Karadjordje's daughter Stamenka), the Nenadović (family of Princess Persida Karadjordjević), the Stanojević and their relatives, the Lazarević, the Bogičević (family of King Milan's grandmother), the Ilić and the Grujić (descendants of vojvoda Vule Ilić Kolarac), the Cincar-Janković and the Cincar-Marković (descendants of vojvoda Cincar Janko and vojvoda Cincar Marko respectively), the Čolak-Antić (descendants of vojvoda Čolak Ante), the Petrović (descendants of vojvoda Hajduk Veljko Petrović and his younger brother, vojvoda Milutin Petrović), the Cukić (descendants of vojvoda Pavle Cukić and vojvoda Petar Nikolajević Moler), the Veljković (descendants of knez Veljko Miljković, Petronijević, Nikolajević and Cukić), the Garašanin (families of Ilija and Milutin Garašanin), the Stojićević (descendants of vojvoda Miloš Pocerac), the Arsenijević (descendants of Lazar Arsenijević Batalaka), the Lešjanin, the Žujović, the Djurić, the Grujić, the Vučić-Perišić, the Hristić descending from Nikola Hristić (statesman) and the Hristić descending from Filip Hristić, the Baba-Dudić, the Hadži-Toma (Jovan Ristić, Radivoje Milojković, Filip Hristić, General Antonije Bogičević), the Baba-Stakić, the Spužić (the Pavlović, Radovanović, Topuzović and Jovanović families), the Matić, the Protić, the Rakić, the Mičić and other families. We have strove to provide as reliable data as possible, but future research may, of course, lead to minor rectifications. What should be borne in mind when analyzing the development of institutions, the structure of social life and social relations in nineteenth-century Serbia is the organization of the Ottoman Empire, the influence of the neighbouring Military Frontier, i.e. the Habsburg Monarchy, and of the Russian Empire. It should be noted that members of prominent families increasingly moved to Belgrade, becoming an integral part of Belgrade society in the interwar period or, in some cases, much earlier. In the post-war period, after the revolutionary takeover, these families increasingly distanced themselves from the political mainstream. Most of the families tied to other cities or centres moved to Belgrade, and rural population moved to

provincial urban centres. This was a new phase of centralization, which, of course, constitutes a separate topic. By carefully reading the genealogies and establishing links between figures from different genealogies one can get a new insight which then leads to an easier and more reliable interpretation of the past of the Principality and Kingdom of Serbia and of the period that followed. It is not an exaggeration, then, to say that these genealogies are, to use a metaphor, an algorithm for understanding the society and politics of their time. At any rate, what seems to be self-evident is that, notwithstanding all distinctive features of individual regions and states, the world presented in the genealogies was in many ways similar to the world that could be found in other contemporary European countries (from Britain to Russia).

СКРАЋЕНИЦЕ

Институције

СПЦ	– Српска православна црква
МИД	– Министарство иностраних дела
МУД	– Министарство унутрашњих дела
ДСС	– Друштво српске словесности
СУД	– Српско учено друштво
СКА	– Српска краљевска академија
САНУ	– Српска академија наука и уметности
АШ	– Артиљеријска школа
ВА	– Војна академија
ВШВА	– Виша школа Војне академије

Архиви

АСАНУ	– Архив Српске академије наука и уметности
АС	– Архив Србије
АЈ	– Архив Југославије
ВА	– Војни архив
ИАБ	– Историјски архив Београда
ИМС	– Историјски музеј Србије
МПУС	– Музеј позоришне уметности Србије
НБС	– Народна библиотека Србије
УБ	– Универзитетска библиотека

Породичне архиве

АКЦДПП	– Архив Културног центра „Дом породице Павловић”
ЗВТ	– Заоставштина Властимира Трајковића (и Милоја Милојевића)
ЗТС	– Заоставштина Тадије Сондермајера

Политичке странке и организације

- НРС – Народна радикална странка (1881), настала из радикално-социјалистичке групе Светозара Марковића; најчешће се назива само Радикална странка („радикали”); новине (органи): *Самоуправа*, *Одјек*, *Законийоси*, *Дневник*, *Уставна Србија*; шеф странке – Никола Пашић;
- СРС – Самостална радикална странка (1901), настала из Народне радикалне странке („самосталци”); противници коалиције са Српском напредном странком и октроисаног устава из 1901; вође: Љубомир Живковић, Љубомир Стојановић и Љубомир Давидовић; спојила се са другим странкама у Демократску странку;
- СНС – Српска напредна странка (1881, 1906, 1920), организована из младоконзервативних елемената (два дана после Радикалне); најчешће се назива само Напредна странка („напредњаци”); новине (орган) – *Видело*; вође – Милутин Гарашанин, Стојан Новаковић; део чланства ушао у Демократску странку, а други део остао самосталан (председник ГО Милета Ст. Новаковић);
- НЛС – Народна либерална странка (Дружина за потпомагање српске књижевности, 1881); најчешће се назива само Либерална странка („либерали”); новине (органи) – Српска независност и Српска застава; (стари либерали од 1858, вођа – Јеврем Грујић), вође – Јован Ристић (1868, 1881) и Јован Авакумовић (1889–1893);
- НС – Народна (национална) странка (1904), спојила се са ЛДС 1905, половина посланика ушла у Демократску странку 1919; вођа – Стојан Д. Рибарац;
- ЛДС – Либерална демократска странка (вођа – др Војислав С. Вељковић, 1904), спојила се са НС 1905;
- ССДС – Српска социјална демократска странка (1903); новине (орган) *Радничке новине*;
- ДС – Демократска странка („демократе”), настала 1919. из Демократске заједнице (Демократска државотворна странка, СРС, НС и СНС); председници: Љубомир Давидовић и Милан Грол;
- РДС – Републиканска демократска странка (1920); од 1921. Југословенска републиканска странка; 3 посланика 1921, на изборима 1923, 1925. и 1927. ниједног;
- ЈРЗ – Југословенска радикална заједница, основана 1935; председници: др Милан Стојадиновић (1935–1939) и Драгиша Цветковић (од 1939);
- СКК – Српски културни клуб (1937–1941), председник Слободан Јовановић;
- ЦНК – Централни национални комитет, саветодавно политичко тело Југословенска војске у отаџбини (ЈВуО);
- КПЈ – Комунистичка партија Југославије, руководила Народноослободилачким покретом (НОП).

Ордени¹

- КЗМ – Орден Карађорђевог звезда са мачевима („За осведочену личну храброст и пожртвовање на бојном пољу”, 1912)²
- КЗМ – Орден Карађорђевог звезда (без мачева) (1904)
- ТКМ – Орден таковског крста са мачевима („Ценећи и уважавајући заслуге стечене у борби пред непријатељем”, 1878)
- ТК – Орден таковског крста (установио кнез Михаило 1865)
- БОМ – Орден белог орла са мачевима („за велику храброст официра на бојном пољу, као и за посебне заслуге током ратних акција”, 1915)
- БО – Орден (двоглавог) белог орла (без мачева) (установљен „у спомен обновљења краљевине” 1883)³
- МВ – Орден Милоша Великог (1898)
- ЈК – Орден југословенске круне (1930)
- ОСС – Орден Светог Саве (установљен „у циљу награђивања заслуга стечених за просвету, књижевност, цркву и лепе вештине” 1883)
- ДК – (црногорски) Орден књаза Данила I⁴

¹ Број поред скраћенице за орден означава степен ордена. На пример, КЗМ 4 – Карађорђевог звезда са мачевима 4. степен. Нису навођена сва одликовања, само најважнија. На првом месту налазе се официрски ратни ордени („са мачевима”). Крајем XIX века био је следећи редослед старешинства ордена: Орден кнеза Лазара (само владари и пунолетни престолонаследници), Орден Милоша Великог (четири степена), Орден (двоглавог) белог орла (пет степена), Орден таковског крста са мачевима (пет степена), Орден таковског крста (пет степена) и Орден Светог Саве (пет степена). На списку скраћеница налазе се и две официрске ратне медаље за храброст (Златна и Сребрна медаља, колоквијално „Обилићева медаља за храброст”), које су биле прве у хијерархији медаља. Владари су у монархији били поглавари и носиоци свих краљевских (кнежевских) ордена. Државни (домаћи) ордени и медаље били су по старешинству изнад страних. Ордени великих сила били су изнад краљевина, великих војводства (херцегстава) и кнежевина. Законом је било предвиђена дозвола за ношење страних ордена. Поред назива ордена ставили смо и годину његовог установљења. Орден значи ред (кавалерски, витешки ред), степени означају официра, командира, великог командира одређеног реда. До половине XIX века, а у појединим случајевима и последње четвртине, свако одликовање подразумевало је припадност одређеном витешком реду, дакле ранг племства. Носиоци османских ордена називани су кавалерима (кавалирима) у преносном значењу, јер у Османском царству није било племства у европском смислу речи (витештва, титулованог племства итд.).

² Орден Карађорђевог звезда са мачевима био је највише војно (официрско) одликовање давано само официрима који су активно учествовали у борби или непосредно припремали ратне операције. Карађорђевог звезду са мачевима 1. степена имали су само краљ Александар и војводе Живојин Мишић и Степан Степановић, а 2. степена, војводе Радомир Путник, Живојин Мишић, Степан Степановић и Петар Бојовић, као и стране савезничке војсковође. Орденом 3. степена одликовано је 118 Срба, а 4. реда 1.146 (до 1928). Официри који су одликовани орденом 4. степена, носили су га сваког дана на левој страни прса („никад се не скида”), а орден 3. степена испод врата. Војнички (неофицирски) Орден Карађорђевог звезда са мачевима, којим су одликовани само подофицири и војници који су активно учествовали у борби (борци), установљен је 1915.

³ Орден (двоглавог) белог орла имао је пет степена – први степен (grand croix, 10), други степен (grand officier, 20), трећи степен (commandeur, 40), четврти степен (officier, 50) и пети степен (chevalier, 300). Вид. „Закон о орденима и медаљама”, СВЛ 8 (26. фебруар 1883), стр. 335.

⁴ Орден је међао назив у складу са статутима: Ред заслуга за независност Црне Горе (1853), Орден Данила I књаза црногорског (1873), Орден књаза Данила I (1893; кавалер ордена Даниловог реда).

Медаље и споменице

- ЗМХ – Златна медаља за храброст (1877/1912/1913)⁵
- СМХ – Сребрна медаља за храброст
- ОМ – (црногорска) Милоша Обилића медаља за храброст (1847)
- ОСЈ – Споменица на борбе за ослобођење северних крајева Југославије (1918–1919)
- МВВ – Медаља за војничке врлине

Страни ордени и ратне медаље

- САМ – (руски) Орден Свете Ане са мачевима (Орден Св. Анны с мечами)
- СА – (руски) Орден Свете Ане (Орден Св. Анны, 1735/1797)⁶
- СГ – (руски) Орден Светог Георгија (Ђорђа), (Императорский военный орден Святого Великомученика и Победоносца Георгия, 1769)⁷
- ССМ – (руски) Орден Светог Станислава са мачевима (Орден Святого Станислава с мечами)
- СС – (руски) Орден Светог Станислава (Орден Святого Станислава, 1831)⁸
- СВМ – (руски) Орден Светог Владимира са мачевима (Императорский орден Святого равноапостольного князя Владимира с мечами)⁹
- СВ – (руски) Орден Светог Владимира (Императорский орден Святого равноапостольного князя Владимира)
- РЗМ – (руска) Златна медаља (Золотая медаль „За храбрость”, 1807)
- РЗО – (руско) Златно оружје „За храброст”
- РСМ – (руска) Сребрна медаља (Серебряная медаль „За храбрость”, 1807)
- МТ – (аустријски) Војни орден Марије Терезије (Militär - Maria - Theresien - Orden)¹⁰
- ЛО – (аустријски) Орден Леополда (Leopold-Orden, 1808)¹¹

⁵ Златна („Обилићева”) медаља (колајна) за храброст (1876/1912/1913) додељивана је за дела велике личне храбрости, односно за личну храброст показану на бојном пољу. Медаљу за храброст давао је краљ „сам из личних побуда или на предлог команданта армије, команданта дивизије или министра војног” (1912).

⁶ Подразумевано је право на наследно (потомствено) дворјанство (племство) до 1845, потом се оно подразумевало само за одликоване првим степеном, док су остали добијали лично (доживотно ненаследно племство).

⁷ Орден Светог Георгија био је највише војно (официрско) одликовање. Подразумевао је стицање наследног (потомственог) племства. Официрска одликовања стечена за личну храброст у рату (нпр. 4. и 3. степена) носили су до краја живота и владари, императори, иако су *ex officio* имали право на сва одликовања највишег ранга. Војнички георгијевски крст (Солдатский Георгиевский крест) је орден којим су за храброст били одликовани подофицири и војници (није подразумевало наследне награде).

⁸ Подразумевано је стицање наследног племства до 1855, потом само за одликоване 1. степеном, док су остали имали право на лично (ненаследно племство).

⁹ Подразумевано је стицање наследног (потомственог) племства.

¹⁰ Подразумевао је стицање наследног витештва, тј. племства (укључујући и стране држављане) и (према детаљно одређеним правилима) титуле барона (први, односно најнижи ранг наследног титулованог племства).

¹¹ Подразумевано је стицање наследног племства до 1884. године.

- ГК – (аустријски) Орден гвоздене круне (Orden der Eisernen Krone, 1815)¹²
- ФЈ – (аустријски) Орден Франца Јозефа (Фрање Јосифа), (Franz-Joseph-Orden, 1849)
- ЗКЗ – (аустријска медаља) Златни крст за заслуге (Goldenes Verdienstkreuz mit der Krone, 1849)
- ОБ – (енглески) Орден купатила (The Most Honourable Order of the Bath, 1725)¹³
- СМЂ – (енглески) Орден Светог Михаила и Светог Ђорђа (Order of St Michael and St George, SMG, 1818)¹⁴
- ОБИ – (енглески) Орден британске империје (The Most Excellent Order of the British Empire)¹⁵
- ЛЧ – (француски) Орден легије части (почасне легије), (Ordre national de la Légion d'honneur)¹⁶
- ПЦОМ – (пруски) Орден црвеног орла са мачевима (Rother Adler-Orden, 1705/1712/1734/1777/1792)
- ЦО – (немачки) Орден црвеног орла
- ПК – (пруски) Орден круне (Königlicher Kronen-Orden, 1861)
- НИ – (османски) Орден нишани ифтихара (Орден славе, Nişan-i İftihar, 1831)¹⁷
- М – (османски) Орден Мецидија (Nişan-i Mecidiye, 1852)
- О – (османски) Орден Османлије (Османије), (Osmanlı Devlet Nişanı, 1862)¹⁸
- БЛ – (белгијски) Орден Леополда (Ordre de Léopold, 1832)
- РЗ – (румунски) Орден румунске звезде (Ordinul Steaua României, 1877)
- РК – (румунски) Орден румунске круне (Coroana României, 1881)

Скраћенице у графички приказаним родословима

Називи појединих држава, градова и места временом су се мењали. Називи занимања и чинова такође су се мењали (нпр. реч генерал била је у употреби у међуратном периоду упоредо са речју ђенерал). Промене у правопису, обичаји и надимци утицали су и на лична имена. Ујак Слободана Јовановића, на пример, крштен је као Георгиј, а звали су га Георгије, Ђорђе и Ђура. Име Михаило писало се на више различитих начина у XIX веку: Михаил, Михаило, Михајло, Мијаило, Мијајло и др. Из различитих разлога мењала су се имена добијена на крштењу (нпр. Константин – Стојан,

¹² Подразумевано је стицање наследног племства до 1884. године

¹³ Орден има три степена (1. степен – 120 чланова, 2. степен – 335 чланова и 3. степен – 1925 чланова. Четврти је у рангу британских ордена. Страни држављани су почасни чланови (ако не приме британско држављанство, односно држављанство Комонвелта). Краљица Елизабета II је установила обичај давања почасног 1. степена председницима република који су примљени у државну посету.

¹⁴ Орден има три степена. Шести је у рангу британских ордена. У случају примања британског држављанства, стиче се право на коришћење хоноратива „Sir” испред имена (постоје и друге привилегије). Војвода Живојин Мишић је имао почасни први степен – Knight Grand Cross (GCMG).

¹⁵ Орден има пет степена. Право на коришћење хоноратива „Sir” испред имена имају само прва два степена (за држављане Комонвелта).

¹⁶ Легија части има пет степена.

¹⁷ Други у рангу османски орден.

¹⁸ Орден Османлије (Османије) имао је четири степена. Пети степен је додат 1893.

Јоаникије – Милан, [Х]ипократ – Владан). На различите начине су коришћена и писана презимена.

Придржавали смо се важећих правила транскрипције, а у случајевима где постоје различите, мање-више равноправне могућности транскрибовања, давали смо предност убичајеном (мада и ту има недоумица) начину изговарања страних имена познатијих личности.

Графичко приказивање родослова је веома сложено, посебно када се приказују целе породичне мреже, са подацима о годинама рођења и смрти, образовању, професији и појединим важним догађајима. Због тога смо, према потреби, користили и друге скраћенице.¹⁹

Ап. суд	– Апелациони суд
арм.	– армијски
арм. обл.	– армијска област
арт.	– артиљеријски
батаљ.	– батаљон
Беогр.	– Београд, београдски
бриг.	– бригадни
вазд.	– ваздухопловни (или само в.)
вазд. тех. ппук.	– ваздухопловно-технички потпуковник
војв.	– војвода
ген.	– генерал (користи се између два рата исто као и ђенерал)
ген. конзул	– генерални конзул
гимн.	– гимназија, гимназијалац
гл.	– главни
Гл. гшт.	– Главни генералштаб
гшт.	– генералштаб, генералштабни
гув.	– гувернер
див.	– дивизијски
дипл.	– дипломата
дир.	– директор
добров.	– добровољно, добровољац
добров. болн.	– добровољна болничарка
емиг.	– емиграција
и. п.	– има потомства

¹⁹ Стручни радови могу имати посебан списак скраћеница за које се даје прецизан кључ. Ради уштеде простора, допуштена су одступања од убичајених правила. О скраћеницама и правилима транскрипције вид. *Правойис српскоја језика*. Измењено и допуњено [екавско] издање, Митар Пешикан, Јован Јерковић, Мато Пижурица, [Редакција измењеног и допуњеног издања] Мато Пижурица (главни редактор), Милорад Дешић, Бранислав Остојић, Живојин Станојчић, Матица српска, Нови Сад 2010; Милан Шипка, *Правойисни речник српскоја језика са љравойисно-љрамайљичким савейљником*, Прометеј, Нови Сад 2010; Иван Клајн, Милан Шипка, *Велики речник сљраних речи и израза*. Пето допуњено и исправљено издање [2006, 2007, 2008, 2009, 2010], Прометеј, Завод за културу Војводине, Нови Сад 2010; Tvrtko Prčić, *Novi transkripcioni rečnik engleskih ličnih imena*. 2. izdanje, Zmaj, Novi Sad 2008.

казн.	– казнионица
кап.	– капетан
Кас. суд	– Касациони суд
кдир.	– командир
КЗМз	– Карађорђева звезда са мачевима 3. степена
КЗМ4	– Карађорђева звезда са мачевима 4. степена
кл.	– класа (29. кл. ВА–29. класа Војне академије)
кмдт.	– командант
конз.	– конзул
коњич.	– коњички
кр.	– краљевски
кр. посланик	– краљевски посланик
кћ.	– кћерка
Мед. фак.	– Медицински факултет
мин.	– министар
мин. вој.	– министар војни
мин. ин. дела	– министар иностраних дела
мин. ин. посл.	– министар иностраних послова
мин. ун. дела	– министар унутрашњих дела
Мин. савет	– Министарски савет
нач.	– начелник
Начел.	– начелство
наст.	– наставник, наставница
н. п.	– нема потомства
Н. банка	– Народна банка
н. посл.	– народни посланик
о.	– око (испред године), испред имена (хоноратив) отац (свештеник)
ожењ.	– ожењен
окр.	– окружни
пеш.	– пешадијски
плем.	– племенити/а
пог.	– погинуо
поз. крит.	– позоришна критика, позоришни критичар
пор.	– поручник
Прав. фак.	– Правни факултет
пред.	– председник
пр.	– председник
прив. трг.	– привилеговано трговиште
Пром. банка	– Прометна банка
просв.	– просвета
проф.	– професор
пук.	– пуковник

ппук.	–	потпуковник
ред.	–	редовни
ред. чл.	–	редовни члан
рез.	–	резервни
рез. мајор	–	резервни мајор
рођ.	–	рођен/а
сан.	–	санитет
сан. бриг. ген.	–	санитетски бригадни генерал
сек.	–	секретар
Ср. фронт	–	Сремски фронт
ст.	–	студент
Ст. Херцеговина	–	Стара Херцеговина
суд.	–	судија
трг.	–	трговац
уд.	–	удата
ужич.	–	ужички
ур.	–	уредник
умр.	–	умро/ла
упр.	–	управник
фак.	–	факултет
фин.	–	финансије
Ђупр.	–	Ђуприја, ђупријски
чин.	–	чиновник
чл.	–	члан
Шаб.	–	Шабац, шабачки

ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА

Необјављена архивска грађа

Архива у породичном власништву и усмена саопштења

Родослови

Родослов Ненадовића (саставио Ђорђе Ненадовић, судија), вл. породице Ђорђа Ненадовића²⁰

Родослов Бајића из Сремске Митровице и Бајића од Варадије из Земуна (докуметна и подаци су добијени од г. Ђорђа Бајића, Беч)²¹

Родослов потомака Карађорђевог кћерке Саве и војводе Антонија Ристића, прозваног Пљакић, састављен на основу докумената и података добијених од др Петра Марковића

Родослов Лазаревића (графички), забележио г. Иван Лазаревић (Француска)

Родослов Цинцар-Јанковића, писани родослов, саставио Младен Цинцар-Јанковић на основу података (добијених углавном од Јеврема Цинцар-Јанковића), Младен Т. Цинцар-Јанковић, Младен Т. Цинцар-Јанковић, „Историјски подаци о Цинцар Јанку Поповићу, војводи пожаревачком,” Београд 1943.²²

Део родослова Цинцар-Јанковића, састављен на основу разговора са гђом Горданом Сретеновић, рођ. Цинцар-Јанковић

Део родослова Цинцар-Јанковића, састављен на основу разговора са члановима породице Милана Гавриловића

Родослов Цинцар-Марковића, састављен на основу докумената и забележака о разговорима са г. Димитријем В. Цинцар-Марковићем и гђом Вером Максимовић, 1990, вл. аутора

²⁰ Има више графички приказаних родослова Ненадовића и њихових сродника. Има углавном патрилинерних објављених родослова у књизи Велибора Берка Савића, *Ненадовића*, Ваљево 2004.

²¹ Део родослова потомака Алозије Лујзе пл. Бајић, удате за Гаврила Витковића (сестра Јелене Илке Марковић, рођ. пл. Бајић), односно њене кћерке удате за др Николу Ђорића (1859–1913), лекара, записан је у рукопису Станише Војиновића о Николи Ђорићу. Вл. породице Бајић и Ђорић.

²² Младен Т. Цинцар-Јанковић, „Историјски подаци о Цинцар Јанку Поповићу, војводи пожаревачком,” Београд 1943. Рукопис садржи и допуне забележене непосредно после рата.

- Родослов Тодоровића (кнез Теодосије) састављен на основу докумената и разговора са проф. др Александром Јовановић
- Родослов Чолак-Антића састављен на основу забележака о разговорима са Бошком Чолак-Антићем
- Родослов Чолак-Антића (кружни родослов), вл. породице Чолак-Антић
- Родослов Петровића (Хајдук Вељка Петровића, војводе Милутина Петровића и капетана Миљка Петровића), састављен на основу докумената и забележака о разговорима са гђом Драгицом Цекић, рођ. Петровић и гђом Мартом Петровић, рођ. Бокоњић
- Родослов Хаџића, Николајевића, Цукића, Петронијевића, Пироћанаца (делимично на француском), вл. гђе Катарине Вељковић
- Родослов Вељковића, вл. гђе Катарине Вељковић
- Родослов Божићевића, Архив Културног центра – Дом породице Павловић, Заоставштина Андре Ристића, родослови (део ових родослова највероватније је из заоставштине Слободана Јовановића)
- Родослов породице генерала Саве Грујића, састављен на основу бележака и разговора вођених са породицом Чолак-Антић
- Родослов породице генерала Саве Грујића и Симе Лозанића у белешци гђе Милице Петровић, рођ. Лозанић, под насловом „The Grujić family” (поглавља: 1. Sava Grujić, 2. Olga Lozanić, 3. From Olga Lozanić’s diaries, 4. Yugoslavia, 1946, Milica Petrovitch, 5. The Lozanić’s family
- Родослов породице Лозанић и Мејтленд од Лодердејла, састављен на основу докумената и забележака о разговорима са породицом Чолак-Антић и г. Ијаном, висконтом Мејтлендом, данас ерлом од Лодердејла
- Родослов породице Радојловић (саставио проф. др Марко Леко), вл. породице Љубомира Радојловића (допуњен новим подацима) и породице Леко
- Родослов породице Кумануди, вл. г. Косте Куманудија
- Родослов породице Леко (саставио проф. др Марко Леко), вл. г. Александра Лека
- Родослов породице Антула (саставио проф. др Марко Леко)
- Родослов Спасића из Смедерева и њихових сродника (породица Лазара Арсенијевића Баталаке), вл. др Мирјане Чанић Радојловић
- Писани родослов Спасића, Кузмановића и др., аутор Милан Јовановић Стоимировић (фотокопија), вл. др Мирјане Чанић Радојловић²³
- Родослов Стојићевића, састављен на основу докумената и забележака о разговорима са проф. др Снежаном Бојовић
- Родослов Узун-Мирковића, састављен на основу забележака о разговорима са инж. Љубомиром Узун-Мирковићем
- Родослов Наумовића, састављен на основу докумената и података добијених од породица Шећеровић и Наумовић (Дом Јеврема Грујића)

²³ Различит текст од текста Милана Јовановића Стоимировића, „Воја Спасић” [текст из заоставштине], *Силуете старог Београда*. Треће допуњено издање, избор и предговор Божидар Ковачевић, Просвета, Београд 2008, стр. 636–641.

- Родослов породице Теодора Хербеза, госпође Јеленке и Јеврема Грујића, састављен на основу података добијених од породица Шећеровић и Наумовић (Дом Јеврема Грујића)
- Део родослова Вучића-Перишића, односно Христића, састављен од података добијених од г. Милоша Христића, Париз
- Родослови Жујовића и Данића, састављени на основу објављених родослова које је саставила гђа Теодора Жујовић и на основу података и докумената које ми је саопштила
- Родослов Баба-Дудића, Историјски архив Београда, Остале збирке, 1946, оз, К-2, 1, 5, Даница Перић, Монографија породице Карабибер, са три генеалогске мапе Карабиберовића, Београд 1974.²⁴
- Делови родослова Баба-Дудића и потомака Филипа Христића састављени су на основу разговора са академиком Јованком Калић
- Део родослова Баба-Дудића (Марковићи), вл. породице Марковић
- Део родослова Баба-Дудића (Барловаца и Поповића) из породичне бележнице из XIX века (од око 1850), вл. г. Радована Поповића
- Родослов Хаџи-Томиних, Архив Културног центра – Дом породице Павловић, Заоставштина Андре Ристића, родослови (део ових родослова је највероватније из заоставштине Слободана Јовановића)
- Део родослова Хаџи-Томиних (Ристића) састављен је на основу забележака о разговорима са др Мирјаном Чанић Радојловић и дописа породице Ристић из Јоханезбурга (Јужноафричка република)
- Родослов Баба-Стакића је састављен на основу разговора за госпођом Зориславом Ферјанчић, госпођом Мирјаном Поповић и проф. др Александром Поповићем
- Родослов Остојића Спужића, Павловића, Радовановића, Јовановића, Топузовића, Архив Културног центра – Дом породице Павловић, Заоставштина Андре Ристића, родослови (писма Слободана Јовановића, упитници Косте Ст. Павловића, преписка Косте Ст. Павловића и Андре Ристића, више варијанти графички приказаних родослова
- Родослов Живадиновића, вл. Станиславе Тановић
- Родослов потомака капетана Јована Митровића Демира и кнеза Максима Рашковића, графички приказ основног родослова (укључујући и родослове Станића и Ковачевића), вл. породице академика Љубомира Ковачевића, односно гђе Оливере Тасовац
- Део родослова потомака Јована Петровића из Земуна, вл. г. Чедомира Васића
- Део родослова потомака Јована Петровића из Земуна, вл. породице Поповић
- Родослов потомака Леонтића, односно Чотрића, Рекалића, Бели-Марковића, Симића, вл. породице Рекалић
- Део родослова Терзибашића, вл. г. Чедомира Васића
- Родослов Мићића, вл. г. Стевана Мићића
- Родослов Мићића, вл. г. Чедомира Васића

²⁴ У приложеним родословним таблама су две гране Баба-Дудића, али не и Карабиберовићи. Уместо Карабиберовића и Барловаца, налази се родослов Перића.

- Родослов потомака Матића, Архив Културног центра – Дом породице Павловић, Заоставштина Андре Ристића, родослови
- Родослов потомака Матића, Заоставштина Властимира Трајковића и Милоја Милојевића, вл. проф. др Ристе Трајковића
- Родослов Ристића и Ђипра (Ђипрића), Архив Културног центра – Дом породице Павловић, Заоставштина Андре Ристића, родослови, саставио др Андрија Андра Ристић, преписка са Миланом Јовановићем Стоимировићем о рођацима Ђипрића у Солуну
- Родослов Луњевица, Архив Културног центра – Дом породице Павловић, Заоставштина Андре Ристића, родослови (део ових родослова највероватније је из заоставштине Слободана Јовановића)
- Родослов Симића, вл. породице Крсмановић-Симић
- Родослов Фотића, рукопис Алексе Фотића под насловом „Родослов” (копија, вл. др Александра Фотића)
- Родослов Кара-Петровића, вл. проф. др Веље Вукићевића
- Родослов Бошковића са Орје Луке [партилинеарни родослов са јасним разликовањем посебних грана], урадио Крсто Бошковић, учитељ (око 1948)
- Родослов Пламенаца [партилинеарни родослов са јасним разликовањем посебних грана], саставио Павле И. Пламенац, допунио Новак М. Пламенац 1996, вл. о. Јована Пламенца

Остала архивска грађа у породичном власништву (документациона грађа, писма, дневници, забелешке, фотодокументација)

- АПР – Архива породице Радојловић и Чанић (Радојловићи, Спасићи, породица Јована Ристића и др.)
- АКЦДПП – Архива Културног центра – Дом породице Павловић
- ЗВТ – Заоставштина Властимира Трајковића и Милоја Милојевића
- БПП – Бележница породице Поповић, вл. Радована Поповића
- АПВ – Архива породице Вељковић
- АПЦЈ – Архива породице Цинцар-Јанковић, оригинали у вл. породице Ацовић, Женева
- АПЦМ – Архива породице Цинцар-Марковић, вл. породице Стојисављевић
- АПС – Архива породице Сондермајер, ЗТС – Заоставштина Тадије Сондермајера, Заоставштина Љубомира Миљковића, Заоставштина Владана Ђорђевића

Архивска грађа

- АС – Архив Србије
- АС, МГ – Фонд Милутина Гарашанина
- АС, СН – Фонд Стојана Новаковића

АСАНУ	– Архив Српске академије наука и уметности
АСАНУ, ЗСЈ	– Заоставштина Слободана Јовановића
АСАНУ, ЗМР	– Заоставштина Михаила Ристића
ИАБ	– Историјски архив Београд
АЈ	– Архив Југославије
ВА	– Војни архив (кондуит листе и персонални картони)
НБС	– Народна библиотека Србије
НБС, Р	– Рукописно одељење
МС	– Матица српска
УБ	– Универзитетска библиотека у Београду
УБОР	– Одељење реткости
ИМС	– Историјски музеј Србије
МПУС	– Музеј позоришне уметности Србије
	– Матичне књиге цркава у Београду, Новом Саду, Шапцу, Чачку и др. (неке матичне књиге су у власништву цркве, а друге у власништву архива)

Објављена архивска грађа

Деловодни протокол Карађорђа Петровића, предговор Радован Самарџић, приређивачи Миле Недељковић, Миливоје Станковић, Крагујевац Топола 1988.

Грађа из земунских архива за историју Првој српској устаника. Књ. 1, 1804-1808 / [на овој књизи су радили: Танасије Ж. Илић, Босиљка Михаиловић, Василија Колаковић.... et.al.], Издање Историског архива, Београд 1955.

Грађа из земунских архива за историју првој српској устаника. Књ. 2, 1809 / [приредили: Танасије Ж. Илић, Босиљка Михаиловић, Василија Колаковић et.al.], Издање Историјског архива, Београд 1961.

Грађа из земунских архива за историју Првој српској устаника. Књ. 3, 1810-1813 / [на овој књизи радили су: Танасије Ж. Илић, Босиљка Михаиловић, Василија Колаковић], Издање Историјског архива, Београд 1969.

Грађа за историју Првој српској устаника, у редакцији Радослава Перовића, „Југославија”, Београд 1954.

Прилози за историју Првој српској устаника: необјављена грађа, у редакцији Радослава Перовића, Народна књига, Београд 1954.

Грађа бечких архива о Првом српском устанику. Књ. 1, (1804-1810) [приредио] Славко Гавриловић; уредник Васа Чубриловић, Српска академија наука и уметности, [књ. I-V], Београд 1985-2003.

Архивска грађа за насеља у Србији у време прве владе Кнеза Милоша (1815-1835), сакупио и уредио Тихомир Р. Ђорђевић, Насеља и порекло становништва. Књ. 22, уредио Јован Цвијић, Српска краљевска академија, Београд 1926.

Шемајизам Кнежевине Србије 1839-1851, приредио Љубодраг А. Поповић, Архив Србије, Београд 1999.

- Живети у Београду I–VI*, Документа Управе града Београда, Историјски архив Београда, Београд 2003–2006.
- Пројтокол и рејистар шабачкој мајистрајиа од 1808. до 1812. године*, приредио Радомир Ј. Поповић, Историјски институт, Извори за српску историју. Књ. 8, Историја XIX и XX века, књ. 4, Београд 2010.
- Грађа о Срему и његовим везама са Србијом 1804–1815*, [избор и објашњења] Славко Гавриловић, Историјски архив Аутономне покрајине Војводине, Сремски Карловци 1965.
- Мајистраји шировишија Рума*, приредили Ђорђе Бошковић, Јулијана Голчевски, одабрана грађа 1, пр. Историјски архив Срем, Сремска Митровица, Завичајни музеј Рума 2005.
- Први српски устјанак. Акџиа и џисма на српском језику*. Књига прва 1804–1808, у редакцији Радослава Перовића, Народна књига, Београд 1977.
- Лицеј 1838–1863. Зборник докумената*, приредио Радош Љушић, Архивска грађа о Универзитету у Београду. Књига I, Универзитет у Београду, Савремена администрација, Београд 1988.
- Васиљевић, Алимпије, *Моје усјомене*, приредио Радош Љушић, СКЗ, Београд 1990.
- Вулетић, Александра, Трговчевић, Љубинка, „Ауобиографске белешке Радивоја Милојковића”, *Мешовија грађа (Miscellanea)* 21 (2003), стр. 61–87.
- Вукотић, Јанко, *Усјомене из шри рајиа*, Службени лист СРЈ, Београд 1996.
- Грујић, Јеврем, *Зайиси Јеврема Грујића*. Књига прва. (Пред Светоандрејску скупштину), Зборник за историју, језик и књижевност српског народа, Прво одељење. Књ. 7, СКА Београд 1922.
- Грујић, Јеврем, *Зайиси Јеврема Грујића*. Књига друга. (Светоандрејска скупштина), Зборник за ИЈКСН, Прво одељење. Књ. 8, СКА, Београд 1923.
- Грујић, Јеврем, *Зайиси Јеврема Грујића*. Књига трећа. (Друга влада Обреновића и турски ратови), Зборник за ИЈКСН, Прво одељење. Књ. 9, СКА, Београд 1923.
- Грујић, Јеврем, *Животјојис Јеврема Грујића*, приредила Зорица Петровић, Народни музеј, Аранђеловац 2009.
- Ђерић, Милорад Н., „Белешке Цветка Рајовића”, *Мисао* 6, (1921) стр. 256, 411.
- Ђурић, Јанићије, „Копија историје сербске” [Србска повестница Карађорђевог времена, *Гласник Друштва српске словесности*, 4, 4 (1852), стр. 75–150], у: *Казивања очевидца и учесника о Првом српском устјанку*, Етос, Београд 2004.
- Жујовић, Јован, *Дневник 1–2*, приредио Драгоје Тодоровић, Архив Србије, Београд 1986.
- Ивић, Алекса, *Сјиси бечких архива о Првом српском устјанку*. Књ. 1. *Година 1804*. Издање блаженопочившег краља Александра I Ујединитеља. [Књ. 1–11], Српска краљевска академија, Београд 1935–1971.
- Илић, Танасије Ж., „Осам до сада непознатих докумената из Првог српског устанка”, *Годишњак Музеја града Београда*. Књ. 1 (1954), стр. 111–142.

- Плић, Tanasije Ž., „О архивима и архивалијама Првог српског устанка и њиховом пропадању”, *Архивист: орган Главног архивског савета ФНРЈ* 4. 2 (1954), 9–31.
- Исаиловић, Марија, „Ваљевска мукада са асовином”, *Гласник* 31 (1997), 197–214.
- Јовановић, Владимир, *Успомене*, приредио и предговор написао Василије Крстић, БИГЗ, Београд 1988. [Написане око 1920, АСАНУ, Заоставштина Драгослава Страњаковића, 14556/144].
- Матић Зрнић, Наталија, *Најталија. Дневнички записи Најталије Матић Зрнић* (1880–1956), уредила и допунила Олга Поповић Ошмјански, Сигнатуре, Београд 2002.
- Вјелажас, Mile S., *Generali i admirali Kraljevine Jugoslavije: 1918–1941*, Institut za noviju istoriju Srbije, Београд 2004.
- Жујовић, Младен Ј., *Зборник докумената из заоставшине Младена Ј. Жујовића*, приредила Теодора Жујовић, Интерклима-графика, Врњачка Бања 2004.
- Жујовић, Ђорђе Ј., *Успомене из дејинства [са родословима]*, приредила Теодора [Гордана] Жујовић, Београд 1997.
- Крстић, Никола, *Приватни и јавни животи* I (31. децембар 1859 – 31. децембар 1862), приредили Александра Вулетић и Милош Јагодић, ЗУНС, Београд 2005.
- Крстић, Никола, *Приватни и јавни животи* II (6. јануар 1863 – 8. април 1864), приредили А. Вулетић и М. Јагодић, ЗУНС, Београд 2005.
- Крстић, Никола, *Приватни животи* I (9. април 1864 – 31. децембар 1866), приредила А. Вулетић, ЗУНС, Београд 2006.
- Крстић, Никола, *Приватни животи* II (3. јануар 1867 – 6. децембар 1874), приредила А. Вулетић, ЗУНС, Београд 2007.
- Крстић, Никола, *Јавни животи* I (9. април 1864 – 18. децембар 1867), приредио М. Јагодић, ЗУНС, Београд 2005.
- Крстић, Никола, *Јавни животи* II (1. јануар 1868 – 31. децембар 1876), приредио М. Јагодић, ЗУНС, Београд 2006.
- Крстић, Никола, *Јавни животи* III (2. јануар 1877 – 21. децембар 1887), приредио М. Јагодић, ЗУНС, Београд 2007.
- Крстић, Никола, *Јавни животи* IV (14. јануар 1888 – 20. август 1896), приредио М. Јагодић, ЗУНС, Београд 2007.
- Маринковић, Димитрије, *Успомене и доживљаји Димитрија Маринковића 1846–1869*, средио Драгослав Страњаковић, Посебна издања. Књ. 126. Друштвени и историјски списи. Књ. 51. Издање Задужбине Јелисавете и Милана Јанковића, СКА, Београд 1939.
- Марић, Љубомир, 1878–1960, *Мемоари генерала и министра Љубомира Марића (1878–1960)*, [приредила] Бојић, Душица, Удружење потомака ратника 1912–1920, Београд 2012.
- Матић, Димитрије, *Ђачки дневник*, приредили за штампу Љубомир Дурковић-Јакшић, Босиљка Јанковић, Анђа Маслеша, УБСМ, Београд 1974. [Одељење реткости, Универзитетска библиотека, 595].

- Матић, Димитрије, „Нешто из мог живота”, у: В. Ђ, Крестић, „Аутобиографија Димитрија Матића”, *Сјоменик СХХП*, Одељење историјских наука САНУ (1981), стр. 193–214.
- Милићевић, Милан Ђ., *Дневник I* (1. јануар 1869 – 22. септембар 1872), приредио и предговор написао Петар В. Крестић, ЗУНС, Београд 2011.
- Милићевић, Милан Ђ., *Дневник II* (23. септембар 1872 – 6. април 1877), приредио и предговор написао Петар В. Крестић, Архив Србије, Београд 2015.
- Ненадовић, Прота Матеја, *Мемоари* (рукопис), Целокупна дела, Св. 1, ур. Александар Младеновић, САНУ, Београд 1988.
- Павловић, Коста Ст., *Слободан Јовановић у емиграцији, разговори и записи*, Службени лист СРЈ, Досије, Београд 1993.
- Павловић, Коста Ст., *Лондонски дневник: 1945–1946*, приређивачи Јелена Јовановић, Тијана Ковчић, Владимир Мијатовић, Историјски архив Београда, Београд 2017.
- Пламенац, Раде Туров, *Мемоари*, приредио Јован Р. Бојовић, ЦИД, Подгорица 1997.
- Поповић, Радомир Ј., „Аутобиографска скица Лазара Арсенијевића Баталаке”, *Мешовиџа траћа (Miscellanea)* 23 (2004), стр. 63–88.
- Поповић, Радомир Ј., „Исповест Стефана Стефановића Тенке”, *Мешовиџа траћа (Miscellanea)* 21 (2003), стр. 21–40.
- Рајић, Сузана, „Милан С. Пироћанац. За моју децу, Београд 1895”, *Мешовиџа траћа (Miscellanea)* 21 (2003), стр. 121–147.
- Ракић, Војин, *Богдан Поповић. Из разговора и сећања давних*, приредио Иво Тартаља, Библиотека града Београда, Београд 2004. (Војин Ракић, Богдан Поповић).
- Савић, Велибор Берко [приредио], *Карађорђе: документи 1*, 1804–1809, Дечје новине, Горњи Милановац 1988.
- Савић, Велибор Берко [приредио], *Карађорђе: документи 2*, 1810–1812, Дечје новине, Горњи Милановац 1988.
- Савић, Велибор Берко [приредио], *Карађорђе: документи 3*, 1813–1817, Дечје новине, Горњи Милановац 1988.
- Савић, Велибор Берко, *Ненадовићи*, (са родословима), Ваљево 2004.
- Савић, Велибор Берко, *Војвода Пећар Николајевић Молер*, В. Савић, 2006.
- Скерлић Ђоровић, Јелена, *Животи међу људима*. Мемоарски записи, приредила Зорица Хаџић, Академска књига, Нови Сад, 2014.
- Стојанчевић, Владимир, „Протокол избеглица из Србије у Земун 1813. године”, *Зборник Историјског музеја Србије* 8–9 (1972), стр. 43–85.
- Јовановић Стоимировић, Милан, *Поретци према живим моделима*, приредили Стојан Трећаков, Владимир Шовљански, Матица српска, Нови Сад 1998.
- Христић, Филип, *Успомене*, приредила Јелена Пауновић Штерменски, Службени гласник, Београд 2015.

Устави, закони, подзаконска акта, шематизми и адресари

- Устави и владе Кнежевине Србије, Краљевине Србије, Краљевине СХС и Краљевине Југославије (1835–1941)*, приредио Душан Мрђеновић, Нова књига, Београд 1988.
- Зборник закона и уредаба о Лицеју, Великој школи и Универзитету у Београду*, приредио Драгољуб Т. Баралић, Научна књига, Београд 1967.
- Пројрами и сјаиуи срјских ђолийчких сјранака до 1918. ђодине*, приредили Василије Ђ. Крестић, Радош Љушић, Књижевне новине, Београд 1991.
- Шемајизам одликованих лица нашим и сјраним оргенима у Краљевини Србији*. Издање Канцеларије краљевских ордена. Друга књига, Државна штампарија Краљевине Србије, Београд 1900.
- Државни календар*, Државна штампарија, Београд.
- Правила службе*, Министарство војно, Штампарска радионица Министарства војног, Београд 1901.
- Трјовачко-занайлийски шемајизам Краљевине Србије, L'annuaire du commerce et de l'industrie Serbe, Handels und Gewerbe Adressbuch Serbiens*, Београд.
- Адресари града Београда*.

Периодика

- *Срјске новине*
- *Службени војни лисј*
- *Срјски књижевни јласник*
- *Полийика*
- *Правда*
- *Време*
- *Београдске ойшјинске новине*
- *Beogradske novine*

Енциклопедије, речници и историјски прегледи

- НЕ – *Народна енциклопедија срјско-хрватјско-словеначка*. Књига I–IV, ур. Станоје Станојевић, Библиографски завод, Загреб 1925–1928.
- ИСН V, 1 – *Исјорија срјској народа*. Пета књига. Први том. Од Првог устанка до Берлинског конгреса 1804–1878, уредник Пете књиге: Владимир Стојанчевић, Уређивачки одбор: Славко Гавриловић, Јованка Калић, Андреј Митровић, Радован Самарцић (председник), Владимир Стојанчевић, Сима Ђирковић, СКЗ, Београд 1981.
- ИСН V, 2 – *Исјорија срјској народа*. Пета књига. Други том. Од Првог устанка до Берлинског конгреса 1804–1878, уредник Пете књиге: Владимир Стојанчевић, Уређивачки одбор: Славко Гавриловић, Јованка Калић, Андреј Митровић, Радован Самарцић (председник), Владимир Стојанчевић, Сима Ђирковић, СКЗ, Београд 1981.

- ИСН VI, 1 – *Историја српској народа*. Шеста књига. Први том. Од Првог устанка до Берлинског конгреса 1804–1878, уредник Шесте књиге: Андреј Митровић, Уређивачки одбор: Славко Гавриловић, Јованка Калић, Андреј Митровић, Радован Самарџић (председник), Владимир Стојанчевић, Сима Ћирковић, СКЗ, Београд 1983.
- ИСН VI, 2 – *Историја српској народа*. Шеста књига. Други том. Од Првог устанка до Берлинског конгреса 1804–1878, уредник Шесте књиге: Андреј Митровић, Уређивачки одбор: Славко Гавриловић, Јованка Калић, Андреј Митровић, Радован Самарџић (председник), Владимир Стојанчевић, Сима Ћирковић, СКЗ, Београд 1983.
- Српски биографски речник*, Матица српска, Нови Сад 2004–2018.

Сабрана и изабрана дела

- СДВК – Вук Караџић, *Сабрана дела Вука Караџића*, Просвета, Београд 1964–2014.
- ИДСН – Стојан Новаковић, *Изабрана дела Стојана Новаковића* I–VII, XI, XIV, XVI, XVII, ЗУНС, Београд 2000–2007.
- ЦДСМ – Марковић, Светозар, *Целокупна дела Светозара Марковића* I–XVII, Савет за издавање Целокупних дела Светозара Марковића, председник Душан Чкребић, Одбор Одељења друштвених наука САНУ за припрему Целокупних дела Светозара Марковића, председник Душан Недељковић, Радомир Лукић, Народна књига, Матица српска, Јединство, [ЗУНС], Београд 1987/1999.
- СД – Слободан Јовановић, *Сабрана дела* I–XII, приредили Радован Самарџић и Живорад Стојковић, БИГЗ, Југославијапублик, СКЗ, Београд 1990–1991.
- СДПП – Поповић, Павле, *Сабрана дела Павла Пойовића* I–XII, ЗУНС, Београд 1999–2001

Старија литература

- Алимпиић, Милева Р., *Живот и рад генерала Ранка Алимпиића*, СКДШ, Београд 1892.
- Арсенијевић Баталака, Лазар, *Историја српској устанка* I, Издање Баталакиног фонда, Штампарија Краљевине Србије, Београд 1898.
- Бајић, Илија, *Прилој ироучавању ирошлости ирада Сремске Митровице у XVIII веку*, Штампарија и књиговезница „Будућност”, Срем. Митровица 1951.
- Вукићевић, Миленко, *Карађорђе*. Књига прва 1752–1804. С две историјске карте и сликом Београда од 1788, Државна штампарија Краљевине Србије, Београд 1907.
- Вукићевић, Миленко, *Карађорђе*. Књига друга. Историја устанка од 1804–1807, Државна штампарија Краљевине Србије, Београд 1912.

- Вукићевић, Миленко, „Последњих пет година живота и рада Доситеја Обрадовића”, *Сјоменица Доситијеја Обрадовића*, Штампарија „Доситије Обрадовић”, СКЗ, Београд 1911, стр. 89–149.
- Гавриловић, Михаило, *Милош Обреновић*. Књига прва (1813–1820), Издање Задужбине И. М. Коларца, Београд 1908.
- Гавриловић, Михаило, *Милош Обреновић*. Књига друга (1821–1826), Издање Задужбине И. М. Коларца, Београд 1909.
- Гавриловић, Михаило, *Милош Обреновић*. Књига трећа (1827–1835), Издање Задужбине И. М. Коларца, Београд 1912.
- Дуишин, Виктор-Антон (конте), „Српске племићке породице у Војводини: од 1690. до 1790.” *Гласник Историјској друштва у Новом Саду*. Књ. 13, 1–2 (свеске 39–40) (1940), стр. 89–123.
- Ивић, Алекса, *Родословне таблице српских династија и властеле*. 3. знатно допуњено изд., Матица српска, Нови Сад 1928.
- Ивић, Алекса, „Родбински и биографски подаци о Карађорђу и његовим војводама”, ЛМС 351 (јануар 1939), стр. 332–333.
- Ивић, Алекса, „Избеглице из Србије на аустријском земљишту године 1813. и 1814.” *Историјски часопис*. Орган Историјског института САН 2 (1951), стр. 158–163.
- Ивић, Алекса, *Кнез Милош и бекство српских старешина из Србије 1813. године*, Штампарија Јовановић и Богданов, Нови Сад 1938.
- Крстић, Угљеша и Крстић, Васа, „Прилог биографијама Теодора, Михаила и Стефана Филиповића из Руме”, *Летопис Мајице српске* 352 (1939), стр. 133.
- Крстић, Угљеша, „Где су биле куће у Руми у којима су живели Атанасије Стојковић и Теодор Филиповић, *Зборник Мајице српске за књижевност и језик*, 2 (1954), стр. 193–195.
- Лазаревић, Лука, *Мали ѿменик*, Штампа „Планета”, Добрачина 55, Београд 1935[?]
- Станојевић, Драгиша, *Кајмакамици, два листа из српске историје, један ѿрљав и мрачан, други чисти и светио*, из *Новој београдској дневника*, Штампарија задруге штампарских радника, Београд 1886.
- Милићевић, Милан Ђ., *Поменик знаменијих људи у српској народа новијеја доба*, Књига Чупићеве задужбине 27, Београд 1888.
- Милићевић, Милан Ђ., *Додајак Поменику од 1888: знаменији људи у српској народа који су ѿреминули до краја 1900. г*, Издање Чупићеве задужбине, књ. 46, 1901, СКА, Београд 1901.
- Милићевић, Милан Ђ., *Кнежевина Србија: географија – ортографија – хидрографија – топографија – археологија – историја – етнографија – статистика – просвета – култура – ујава*, Државна штампарија, Београд 1876.
- Ненадовић, Константин, *Живот и дела великој Ђорђа Пејровића Кара-Ђорђа врховној вожда, ослободиоца и владара Србије и живот његови војвода и јунака I–II*, Вернај, Беч 1883.
- Новаковић, Стојан, *Турско царство ѿред српски усјанак* [СКЗ, 1906], ИДСН IV.

- Новаковић, Стојан, „Васкрс државе српске” [*Васкрс државе српске. Политичко-историјска студија о Првом српском устанку 1804–1813*, Треће издање, наново попуњено и поправљено, Издање Књижарнице С. Б. Цвијановића, Београд 1914], ИДСН V, стр. 385–544.
- Новаковић, Стојан, „Доситеј Обрадовић и српска култура”, *Споменица Доситејеја Обрадовића*, СКЗ, Штампарија „Доситије Обрадовић”, Београд 1911, стр. 5–37.
- Новаковић, Стојан, „Уставно питање и закони Карађорђева времена” [издање Задужбине Илије М. Коларца, 1907], *Васкрс државе српске*, ИДСН V, стр. 263–384.
- Пауловић, Роберт, „Судбина српских избеглица после Првог српског устанка према актима Славонско-сремске генералне команде у Петроварадину”, *Зборник Мајнице српске*. Серија друштвених наука 7 (1954), стр. 126–146.
- Петровић, Димитрије Мита, *Финансије и установе обновљене Србије до 1842, I–III*. С једним погледом на ранији историјски развој финансијског уређења у Србији. По оригиналним документима написао Мита Петровић, председник Пореске управе Министарства финансија, Државна штампарија Краљевине Србије, Београд 1898, 1899, 1901.
- Полит Десанчић, Михаило, *Како сам свој век њрвео*, Београд 1925.
- Поповић, Душан, *О Цинцарима*. Друго знатно допуњено издање, Београд 1937.
- Поповић, Душан, „Српско племство у Војводини у 18. веку”, *Гласник Историјској друштва у Новом Саду*. Књ. 13, 1–2 (свеске 39–40) (1940), стр. 84–88.
- Поповић, Павле, „Породица матере Бранка Радичевића” [*Прилози за књижевности, језик, историју и фолклор* 3.1-2 (1923): 1–43], СДПП VI, стр. 120–155.
- Споменица седмдесетийетодгодишњице Војне академије 1850–1925*, Штампарска радионица Министарства војске и морнарице, Београд 1925.
- Славе и имена свечара, ова књија важи само за Београд за 1895. годину*, П. К. Танасковић, Београд 1895. [репр. Д. Антонић, Студио плус, Београд 1994]
- Соловјев, Александар В. (А. В. Соловьѳв), „Душанов законик код Паштровића”, *Архив за њравне и друштвене науке* (АПДН) 44 (1933), стр. 17–26.
- Соловјев, Александар В. (А. В. Соловьѳв), „Појам државе у средњевековној Србији (Студија из упоредне историје права)”, *Годишњица Николе Чујића*. Књ. XLII. Издање Чупићеве задужбине, књ. 75, Београд 1933, стр. 64–92.
- Соловјев Александар В. (А. В. Соловьѳв), „Права градског сталежа”, у: А. Соловјев *Законик цара Стефана Душана 1349. и 1354. године*, Одељење друштвених наука, САНУ, Београд 1980, стр. 13–14, 288.
- Соловјев Александар В. (А. В. Соловьѳв), „Студије из историје нашег народног права у XVIII веку”, *Гласник Земаљској музеја у Сарајеву* 2 (1947), стр. 224–240.
- Спужић, Иван, *Значења и одредшита Ивана Спужића* [разговор водио] Милош Јевтић, Београдска књига, Београд 2005.
- Стајић, Васа, *Новосадске биографије*. Из архива Новосадског магистрата. Св. 1–6, Јовановић и Богданов, Нови Сад, 1936–1940.

- Стајић, Васа, *Привреда Новога Сада 1748–1880*. Из архива Новосадског магистрата, Град Нови Сад, 1941.
- Стајић, Васа, *Новосадске биографије, 7* (допуне и исправке) и Светислав Марић, Регистар за књиге В. Стајића, Матица српска, Нови Сад 1964.
- Стоимировић Јовановић, Милан, *Силуете старог Београда*. Треће допуњено издање, избор и предговор Божидар Ковачевић, Просвета, Београд 2008.
- Христић, Коста Н., *Закони Старог Београданина* [1923 и 1925; 1937], Нолит, Београд 1989.
- Црњански, Милош, *Ембахаге*. Дела Милоша Црњанског, XIII, Задужбина Милоша Црњанског, Православни богословски факултет, Београд 2010.

Новија литература

- Васић, Павле, „Историјски портрети Уроша Кнежевића”, *Зборник историјског музеја Србије* 2 (1960), стр. 33–42.
- Васић, Павле, „Каријера Карађорђевог официра Михаила Ђурковића”, *Зборник историјског музеја Србије* 8–9 (1972), стр. 23–32.
- Војводић, Михаило, *Својан Новаковић и Владимир Карић*, Архив Србије, Слио, Београд 2003.
- Гавриловић, Славко, *Рума, њено више у Срему 1718–1848/49*, Матица српска, Нови Сад 1969.
- Гавриловић, Славко, *Митровица, њено више у Срему XVIII и XIX века (1716–1848)*, САНУ, Београд 1984.
- Гавриловић, Славко, *Прилози за биографију генерала Пејра Дуке: (1756–1822)*, Матица српска, сепарат, [Темешварски зборник, 4 (2006)]. Нови Сад 2006.
- Грубач, Момчило, *Телесна казна у Србији 1804–1873*, Службени гласник, Београд 2003.
- Ђурић Замоло, Дивна, „Палата аустријског команданта Београда из XVIII века, називана ’Двор Принца Евгенија’ и ’Пиринчана’”, *Годишњак града Београда* 17 (1970), стр. 69–80.
- Ђурић Замоло, Дивна, *Београд као оријентална варош под Турцима 1521–1867. Архитектонско-урбанистичка студија*, Музеј града Београда, Београд 1977.
- Ђурић Замоло, Дивна, Неђић, Светлана В, „Стамбени делови Београда и њихови називи до 1941. године”, *Годишњак града Београда* 40/41 (1994), стр. 65–106.
- Ивић, Павле, „О језику код Срба у раздобљу од 1804. до 1878. године”, у ИСН V-2, [1981], стр. 311–312.
- Историја Новог Кнежеваца*, ур. Василије Ђ. Крестић, Нови Кнежевац 2003.
- Јерковић, Јован, „Питање учешћа Љубомира П. Ненадовића у стварању Мемоара Проте Матије Ненадовића у светлости језичких особина овог дела”, *Проша Матија Ненадовић и његово доба*. Зборник радова са Научног скупа [Прота Матија Ненадовић и његово доба] одржаног од 5. до 7. децембра 1978. године, Београд / уредник Радован Самарџић, Српска академија наука и уметности, Београд 1985, стр. 375–398.

- Катић, Татјана, *Ойширни йойис Призренскої санџака из 1571. йодине, Истйоријски ин-стйиитйуи*, Београд 2010.
- Катић, Бојана, „Друштвена структура становништва Шапца 1862. године”, *Истйоријски часойис* 33 (1986), стр. 203–221.
- Крестић, Василије Ђ., *Истйорија Срба у Хрвайтској и Славонији: 1848–1914*, 2. издање, ЗУНС, Београд 2010.
- Kreševljaković, Hamdija, *Izabrana djela* I, priredili Avdo Sućeska, Enes Pelidija, Veselin Masleša, Sarajevo 1991.
- Кривошијев, Владимир, „Памјатник Јована Хаџића, сина Хаџи Рувима Нешковића и поочима Јована Кујунџића”, *Найтйисци и зайисци* 3 (2017), стр. 29–32.
- Љушић, Радош, *Кнежевина Србија 1830–1839*, ЗУНС, Београд 2004.
- Љушић, Радош, *Вожд Карађорђе*. Биографија, ЗУНС, Београд 2005.
- Љушић, Радош, *Књија о Начертйанију. Национални и државни йроірам Кнежевине Србије (1844)*, Белетра, Београд 2004.
- Љушић, Радош, Веселиновић, Андрија, *Родослови срйских династйија*, Платонеум, Нови Сад 2002.
- Љушић, Радош, *Војводе и војводски барјаци: војно уређење усйаничке Србије (1804–1815)*, Медија центар Одбрана, Београд 2018.
- Мрђеновић, Душан, Спасић, Душан, Палавестра, Александар, *Родословне тйаблице и ірбови срйских династйија и власйеле*, 2. знатно допуњено и проширено изд., Београд 1991.
- Марковић, Оливера, „Тумачење историје Византије у совјетском моделу уџбеника у Бугарској и Југославији 1945–1953”, *Годишњак за друштйвену истйорију* 2 (2011), стр. 51–67.
- Медаковић, Дејан, *Срби у Бечу*, Прометеј, Нови Сад 1998.
- Милићевић, Јован, *Јеврем Грујић*, Нолит, Београд 1964.
- Милојевић, Мирослав Д., *Мачва, Шабачка йосавина и йоцерина (йривредно-геоірафска йроучавања)*, Географски институт „Јован Цвијић”, Београд 1962.
- Boris Milosavljević, „Dimitrije Matić. Navodni prelaz sa hegelovstva na naturalizam”, *Theoria* 58/1 (2015), 103–151.
- Милосављевић, Борис, „Национални карактер, културни и политички образац”, *Национални инйтерес* 3 (2013), стр. 191–217.
- Милосављевић, Борис, „Слободан Јовановић у Министарству иностраних дела (1892–1897) I”, *Зборник Маитйице срйске за истйорију* 92 (2015), стр. 39–59.
- Милосављевић, Борис, „Слободан Јовановић у Министарству иностраних дела (1892–1897). Шеф Просветног одељења (Пропаганде) II”, *Зборник Маитйице срйске за истйорију* (2016), стр. 7–31.
- Милосављевић, Борис, „Увод у Спор око тумачења српске историје’ Кајице Миланова – Миланов, Недељковић, Ђилас”, у: Кајица Миланов, „Спор око тумачења српске историје”, *Истйорија срйске филозофије* II, Euro-Giunti, Београд 2012, стр. 314–331.

- Милосављевић, Борис, „Двобој у Србији. Историјски, друштвени, правни, политички и морални аспект”, *Годишњак за друштвену историју* 21/ 1 (2014), стр. 7–36.
- Милосављевић, Борис, „Допринос Александра Соловјева истраживању и разумевању континуитета у српској историји”, *125 година од рођења Александра Васиљевича Соловјева*, уредници Зоран С. Мирковић и Нина Кршљанин, Правни факултет Универзитета у Београду, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2016. стр. 79–102.
- Милосављевић, Борис, „Богдан Поповић. Културни образац, књижевно васпитање и друштвена критика (Теорија скоројевића), *Књижевна историја* 153 (2014), стр. 427–467.
- Милосављевић, Борис, „Културни и политички образац. Памћење и заборав”, *Лейхойис Мајице српске* 493/6 (јун 2014), стр. 783–808.
- Милосављевић, Борис, „Између мита и стварности: двобој Сондермајер – Црњански (I), ’Да не постанем Пушкин’”, *Књижевна историја* 158 (2016), стр. 147–169.
- Милосављевић, Борис, „Између мита и стварности: двобој Сондермајер – Црњански, ’Le malheur et le péril’”, II, *Књижевна историја* 159 (2016), стр. 257–292.
- Милосављевић, Борис, *Свети и време Слободана Јовановића (1869–1958)*, САНУ, Београд 2019.
- Милосављевић, Борис, Слободан Јовановић. *Теорија*, Балканолошки институт САНУ, Београд 2017.
- Милосављевић, Борис, „Балкански ратови”, *Лейхойис Мајице српске* 491/3 (2013), 252–288.
- Милуновић, Марко, Радовановић, Ђорђе, *Из животоа др Живка Тојаловића. Прилози за биографију*, Stockholm 1988.
- Мирковић, Зоран, „Правне студије крајем XVIII и почетком XIX века и Београдска велика школа 1808–1813. године”, *Анали Правној факултету у Београду*, 56/1 (2008), стр. 126–149.
- Нешковић, Виолета, „Тештер пореских глава у вароши Шабац”, *Годишњак Народној музеја у Шайцу* (2003), стр. 245–272.
- Николајевић, Божидар С., *Из минулих дана. Сећања и документи*, приредио Светомир Б. Николајевић ; уредник Мирослав Пантић, Српска академија наука и уметности, Београд 1986.
- Николић, Видосава, „Турска добра и становништво у Београду у веме бомбардовања 1862. године”, *Годишњак рада Београда*, 9, 10 (1962/3), стр. 269–289.
- Павловић, Доброслав Бојко Ст., *Улица наших њредака, Госјодар Јевремова*, Културни центар – Дом породице Павловић, ИП Сигнатуре, Београд 2009.
- Пауловић, Роберт, „Судбина српских избеглица после Првог српског устанка према актима Славонско-сремске генералне команде у Петроварадину”, *Зборник Мајице српске. Серија друштвених наука* 7 (1954), стр. 126–146.
- Перовић, Душан, „Прилози проучавању друштвено-економских односа у доба Првог српског устанка. Устаничке старешине и турска непокретна имања”, *Зборник Музеја Првој српској устаника* (1959), стр. 149–166.

- Поповић, Радомир Ј., *Аврам Пејронијевић (1791–1852)*, Фреска, Београд 2012.
- Поповић, Радомир Ј., *Тома Вучић Перичић*, Историјски институт: Службени гласник, Београд 2003.
- Радовановић, Војислав С., (на основу теренских бележница грађу пр. М. Радовановић), *Шабачка њосавина и њоцерина, Анђројогеографска исијивања*, Београд 1994.
- Стојанчевић, Владимир, „Шабач и шабачка нахија од избијања Првог устанка до краја кнез Милошеве владе”, *Шабач у њрошлосџи*, 2, ур. С. Филиповић, Шабач 1980. стр. 6–160.
- Стојанчевић, Владимир, „Српско друштво пред устанак”, *ИСН V*, 1, стр. 17–24.
- Стојанчевић, Владимир, „Учешће Срба из Маћедонских крајева у Првом српском устанку”, *Вардарски зборник 5* (2006), стр. 55–68.
- Стојанчевић, Владимир, *Из српске исијоријске њрошлосџи (1804–1918)*, [1–25], Пирот 2009–2016.
- Столић, Ана, *Краљица Драја*, Evoluta, Београд 2018.
- Терзић, Славенко, *Сџара Србија, драма једне цивилизације (XIX–XX век). Рашка, Косово и Мејхохија, Скојско-џејтовска област*, Н. Сад, Београд 2012.
- Трговчевић, Љубинка, *Планирана елиџа: о сџуденџима из Србије на евројским универзиџејима у 19. веку*, Историјски институт, Службени гласник, Београд 2003.
- Тричковић, Радмила, „Шабач и његова нахија 1740–1804”, *Шабач у њрошлосџи*, 1, ур. С. Филиповић, *Исијоријски архив у Шайцу*, Шабач 1970, стр. 347–404.
- Тричковић, Радмила, „Ужице у време турске власти, Ужице у XVIII веку”, *Исијорија Тиџовој Ужица*, 1, До 1918, главни и одговорни уредник Даница Милић, Историјски институт, Београд, Народни музеј, Титово Ужице 1989, стр. 255–288.
- Тричковић, Радмила, „Порекло Ненадовића”, *Проџа Маџија Ненадовић и њејово доба*. Зборник радова са Научног скупа [Прота Матија Ненадовић и његово доба] одржаног од 5. до 7. децембра 1978. године, Београд / уредник Радован Самарџић, Српска академија наука и уметности, Београд 1985, стр. 177–192.
- Тричковић, Радмила, „Буна ужичког шејха Мехмеда 1747–1750. године”, *Симџозијум ослободилачки њокрејџи јуџословенских народа од XVI века до њочетџка Првој свејској раџа*, Зборник радова; књ. 1, Историјски институт, Београд 1976, стр. 101–114.
- Трифуноски, Јован Ф., „Породична слава и сличне славе у селима Охридско-струшке области”, *Расковник*, часопис за књижевност и културу на селу, 24, 91/92 (1998), стр. 49–55.
- Fotić, Aleksandar, „Tracing the Origin of a New Meaning of the Term Reaya in the Eighteenth-Century Ottoman Balkans”, *Balkanica* 48 (2017), 55–66.
- Чубриловић, Васа, *Исијорија њолиџичке мисли у Србији XIX века*, Народна књига, Београд 1982.
- Чубриловић, Васа, „Историјска основа Вишњџевој песми Бој на Мишару”, *Прилози њроучавању народне њоезије*, 5/1–2 (1938), стр. 56–67.

Чубриловић, Васа, „Порекло муслиманског племства у Босни и Херцеговини”, [Јуџословенски историјски часопис 1, Београд 1935], у Васа Чубриловић, *Одабрани историјски радови*, уредник Видак Перић, Народна књига, Београд 1983, стр. 207–235.

Шаkota, Славко, „Прилог сфрагистици Првог српског устанка”, *Зборник Музеја првој српској устанка* (1960), стр. 105–111.

Локалне хронике, успомене, записи, родослови

Бокарев, Марија, *Писма њријатјеља Стјевану Крену* (с краја XIX и на почетку XX века), Међуопштински историјски архив, Чачак 2013.

Вељковић, Стеван М., *Из старој Зајечара, родови и њородице: њрађевине и радови*, Народни музеј: Културно-просветна заједница, Зајечар 2012.

Вељковић, Стеван М., *Из старој Зајечара*. Књ. 2, Народни музеј: Матична библиотека „Светозар Марковић”: Историјски архив „Тимочка Крајина”: Центар за културу града, Зајечар 2012.

Димитријевић Стошић, Полексија Д., *Жене династије Обреновића*. Књига прва. Удаја Петрије, Штампa: Графичко предузеће „Драган Срњић”, Шабац, Масарикова 7, Београд 1962.

Димитријевић Стошић, Полексија Д., *Посела у староме Београду*, Штампa: Графичко предузеће „Драган Срњић”, Шабац, Масарикова 7, „Полексија Д. Димитријевић-Стошић”, Београд 1965.

Димитријевић Стошић, Полексија Д., *Кључеви Белој града*. Поводом прославе сто година ослобођења Београда од Турака, „Полексија Д. Димитријевић-Стошић”, (Србоштампa), Београд 1967.

Јовановић, Небојша, *Полијички венац града Смедерева и његове околине у XIX и XX веку*, Гимназија, Смедерево, децембар 2002.

Костић, Миливоје М., *Усион Београда: њослови и дани њрџоваца, њривредника и банкара у Београду XIX и XX века*, избор Олга Латинчић, Гордана Гордић, Библиотека града Београда: Историјски архив Београда: Завод за заштиту споменика културе града Београда, Београд 1994.

Костић, Миливоје М., *Усион Београда*. Књ. 2, Послови и дани трговаца, привредника и банкара у Београду XIX и XX века / Миливоје М. Костић; приређивање, коментари и објашњења Милена Радојчић... [et al.], Библиотека града Београда: ПС „Грмеч” – „Привредни преглед”: Историјски архив Београда: Завод за заштиту споменика културе града Београда, Београд 2000.

Радојевић, Милоје, *Ројочево и Сојош. Повесница о настанку и људима*, Центар за образовање и културу, Сопот 1986.

Рацковић, Ратко, „Николајевићи из Стејановаца: трговци, адвокати и духовници”, *Зборник 7* (2015), стр. 97–135.

Рацковић, Ратко, „Корени Петковића из Инђије и њихови потомци”, *Инђијски културни календар 8* (децембар 2015)

Сијић, Милорад, *Значајни људи Крушевца (1833–1944)*, Епархија крушевачка, Крушевац 2012.

Церовић, Михаило, *Палијоре – Палијорићи. Трајовима њредака*, Јовшић Принтинг центар, Београд 2013.

РЕГИСТАР СА БИОГРАФСКИМ ПОДАЦИМА*

Авакум (Аврам Петровић, Јеремић, 1784–1827), јеромонах, игуман манастира Боговађа (1813); школован у манастиру Боговађа, где је и замонашен 1802; учествовао на скупу старешина у манастиру Благовештењу на Руднику априла 1814; благословио и заклео „на часни крст и свето јеванђеље” старешине (Арсенија Лому, Лазара Мутапа, Милића Дринчића, Николу Катића, Милутина Гарашанина, Тому Вучића Перишића) на састанку у Рудовцима код пивнице у власништву његовог брата од ујака, Ранка Дмитровића, пароха у Рудовцима 1815; братанац свештеника Радивоја Јеремића, пароха у Рожанцима у Београдској нахији (кога је код Цареве Ђуприје убио Мехмед Мутаповић); стриц Ђорђа Авакумовића, оца председника владе Јована Авакумовића, 201.

Авакумовић, Јован Ђ. (1841–1928), председник Министарског савета (1892–1893, 1903), министар иностраних дела (1892–1893), министар правде (1880, 1886–1887), члан СКА (1892), начелник Министарства унутрашњих дела (1876–1880), управник Београда и начелник Београдског округа (1875), члан Касационог суда, народни посланик (1889), адвокат, вођа НЛС (1889–1893), МВ 3, ТК 1; завршио Правни факултет у Бео-

граду; студирао правне и државне науке у Хајделбергу (1862), Берлину, Цириху и Паризу (1862–1865); добровољац Бачке легије за време бомбардовања Београда (1862); у интернацији у Аустроугарској (1915–1918); становао у породичној кући у Кнез Михаиловој 34 (слава Свети великомученик Георгије, Ђурђевдан, 23. април [6. мај]), 75, 199, 201.

Авакумовић, Љубица Ј. (1872–1958), кћерка Јована Авакумовића; основала је Задужбину породице Авакумовић, Јована, Милеве, Љубице и Лепосаве (задужбина СКА), 199, 201.

Ајдук-Вељковић, Радивоје (1807–1850), начелник (Х)омољског среза Пожаревачког округа (1841–1842), Хајдук Вељков син, вид. Хајдук-Вељковић, Радивоје.

Александар I (Александр Павлович, 1777–1825), руски цар (по старом рус. правопису: Императоръ Всероссійскій), 105.

Александар Карађорђевић (Александръ Карађорђевићъ Првѣй, владајућий Князь Србскій, 1806–1885), владајући кнез (1842–1858); школовао се у војној школи у Русији, поручник, ађутант кнеза Михаила (1841); збачен на Светоандрејској скупштини 1858. (тада издао изричиту наредбу да се

* Код личности које су промениле име, односно користиле се именом другачијим од онога које су добиле на крштењу, наводе се оба имена, јер нетрети долази до забуне међу истраживачима, поготово приликом прегледања архивске грађе, где се користи старо, односно крштено име. Нова имена треба, наравно, разликовати од многих псеудонима (нпр. Абердар) и „шифри” које су по одређеним правилима користили. Код личности чија су имена и презимена различито записивана у службеним документима, наводе се све варијанте које су биле у употреби, укључујући и старију ортографију српског језика.

- не пуца: „Све, све, само крв да не падне!” Ж. Живановић); 1858. живео у емиграцији, имао куће у Пешти и Темишвару, као и имања у Боксегу (Мађарска), Херештију (Румунија) и др.; после убиства кнеза Михаила (иако суд није доказао његову кривицу) конфискована му је имовина у Београду и Србији: Делијски конак са Кнежевом баштом, плацевима и зградама у данашњој Кнез Михаиловој улици, од Улице краља Петра до Улице Вука Караџића (у вредности од око 60.000 дуката); хотел „Круна”, данас Музеј кинотеке у Узун Мирковој улици (22.000 дуката); плачеви и куће на Великој пијаци (Студентском тргу) и данашњој Крунској улици; парна воденица (млин), сазидана 1850, са зградама и виноградом (где је и данас стари парни млин у Булевару војводе Мишића 15); првобитна зграда Велике школе у Господар Јевремовој улици (Кутулином сокаку) и друга непокретна имовина; осим Београдске општине, куће и плацеве су (на лицитацијама одржаним 1868) купиле познате личности (неки вероватно својом вољом након смрти „кнеза мученика”, а неки можда под притиском намесничке власти или на основу неког посредног договора са пословним људима који су одржавали контакт са представницима кнеза Александра у иностранству) – Живко Карабиберовић, Ђорђе Ценић, Јован Марковић Шапчанин, Никола Предић, Никола Крстић, Коста З. Поповић, браћа Куртовићи, Вељко Савић, Риста Попадић и Војин Радуловић, 32, 35, 40, 44, 54, 60, 73, 117, 118, 140, 119, 120, 121, 128, 132.
- Александар I Карађорђевић** (1888–1934), регент (1914–1921), краљ Срба, Хрвата и Словенаца (1921–1929), краљ Југославије (1929–1934); рођен на Цетињу, школовао се у Женеви и у војној школи у Санкт Петербургу; проглашен за престолонаследника 1909; командовао 1. армијом 1912; унапређен у чин пешадијског потпуковника краљевим указом (потписаним у Скопљу 20. октобра [2. новембра] 1912); убијен у атентату у Марсеју (1934), 36, 40, 44, 117, 118, 119, 121, 127.
- Александар Карађорђевић** (1945), кнез престолонаследник, школовао се у Швајцарској и Енглеској, завршио ВА у Енглеској, капетан у 16. (5) пуку Краљичиних краљевских коњичких кољаника, оклопном пуку (16th/5th The Queen’s Royal Lancers), иступио из војне службе 1972, живи у Београду од 2000, 117, 118, 119.
- Александар I Обреновић** (1876–1903), краљ Србије (1889–1903); приватно школован (гувернери др Лазар Докић и генерал Јован Мишковић); одличан ђак (према сведочењу васпитача); у седмој години уписан у 7. пешадијски батаљон (1883), унапређен у чин потпоручника 1888; оженио се дворском дамом своје мајке, краљице Наталије, удовицом Драгом Машин рођ. Луњевица (1900); убијен у Мајском преврату 29. маја (11. јуна) 1903, 36, 39, 57, 122, 125.
- Алексић од Маина, Анастасија Т.** (1839–1933), кћерка господара Јована Обреновића, 126.
- Алексић од Маина, Јован Н.** (1783–1861), витез од Маина, аустријски фелдмаршал-лајтнант (Johann, Ritter von Alexić-Maina), 95, 126.
- Алексић, Никола**, из Маина (Бока которска), капетан у млетачкој служби (capitano veneto), 126.
- Алексић од Маина, Теодор Ј.** (1825–1891), витез од Маина, генерал (Theodor Alexić, Ritter von Maina, Flügel-Adjutant Seiner Majestät), командант 4. слуњске граничарске регименте, зет господара Јована Обреновића, 126.
- Алимпих, Ранко М.** (1820–1882), генерал, министар грађевина (1873, 1878–1880), државни саветник, члан Ратног савета, професор ВА, начелник Подринског (1860), Крајинског (1868–1869) и Пожаревачког округа (1869–1873), ТКМ 2, СС 2, ПК 3; завршио ВА (Preußische Kriegsakademie) и Ратну школу (Kriegsschule) у Берлину; на стажу у гардијским пешадијским пуковима и артиљеријској коњици у Берлину, хусарима и стрелцима у Потсдаму, Министарству војном (Kriegsministerium) Краљевине Пруске и гардијској интендантури; похађао предавања из права и филозофије у Берлину; на усавршавању у Бриселу и Минхену; у време бомбардовања Београда (1862) командант једног дела положаја према тврђави; командант добровољаца од Рашке до ушћа Дрине (формирао добровољачке чете 1875), командант Дринског кора (1876, 1877–1878), 98, 124.
- Алимпих, Милева Р.** (1833–1914), рођ. Вукомановић, братаница кнегиње Љубице, објавила књигу *Животи и рад генерала Ранка Алимпиха* 1892. (738 стр); становала (1912) у својој кући у Немањиној 26 (Милева Р. Алимпих, генералица), 124.
- Анастасијевић, Анастас Д.** (1895–1981), пешадијски пуковник (1937), 46. кл. ВА, у рат ступио као питомец; чин потпоручника добио октобра 1914; 46. класа није се враћала у ВА; капетан 2. кл. командир 2. чете 1. батаљона 2. пешадијског пука „Књаза Михаила” (1921); на служби (за ађутантске послове) у штабу команде Граничних тру-

- па (1921–1922), помоћник одељенског старешине ВА (1926–1927), ађутант Управе ВА (1927), на служби у 37. пешадијском пуку (1937), слушалац Нижег курса редовног течаја Пешадијске официрске школе (1931), командант 1. батаљона 24. пешадијског пука (1934), (председник Стрељачке друштине у Косовској Митровици 1934), одељенски старешина ВА (1934), 239.
- Анастасијевић, Михаило Миша, Капетан Миша** (мајоръ и почестный Княжескій Ађутантъ Миша Анастасіевићъ, 1803–1885), мајор и почасни ађутант (1839), велепоседник, власник око двадесет мошија (пољопривредних добара, властелинстава) у Румунији и 74 лађе на Дунаву, закупац рудника соли (од 1843); после 1858. највише је боравио у свом дворцу на имању у Клежанима (огледно пољопривредно добро, једно од најбољих у Румунији); умро је у својој палати у Букурешту (касније преправљена за позориште); велики добротвор; 1863. поклонио своју палату у Београду – Капетан Мишино здање (на месту конака кнеза Милоша, односно господара Јеврема) у вредности од 110.000 дуката (13 милиона динара 1939), где су се одржавале седнице скупштине и биле смештене Београдска гимназија, Велика школа, руска војна капела (1876) и Универзитет (данас Ректорат Универзитета у Београду); имао је и три куће на месту данашњег Филолошког факултета; његова имовина је око 1865. износила преко 18 милиона дуката (2 милијарде динара 1939); у време смрти имовина је процењена на двадесет милиона франака у злату (М. Ј. Стоимировић); према једној процени из 1939. био је 12 пута богатији од кнеза Милоша, 67, 69, 119, 148, 182, 183, 200, 221.
- Андоновић, Драгомир Ј.** (1869–1917), коњички пуковник (преведен из пешадије у коњицу 1890), војни изасланик у Румунији (1914–1917), 19. кл. ВА, 4. кл. ВШВА, на школовању у коњичкој школи (École d'application de cavalerie) у Сомиру (Saumur) у Француској (1894–1895); завршио припрему за генералштабну струку, КЗМ 4 (1913), ТК 5, БО 5, ДК; предавао јахање на ВА; краљев ордонанс-официр (1896–1901), начелник штаба Коњичке дивизије (1903), у Главном генералштабу (1904), командант 1. коњичког пука (1907–1910), командант коњице 3. армије (борбе код Приштине 1912–1913); председник Дунавског кола јахача; син министра правде (1894) и унутрашњих дела (1897–1899) Јеврема Андоновића, (доживотног) сенатора (члана Горњег дома), (НЛС); умро у Јашију 1917, (слава Свети архангел Михаило, 8. [21] новембар), 71, 184.
- Андрабашић, Никола А.** (1832–1901), капетан, начелник Крушевачког среза; син средског капетана Андрије Јовановића Андрабаше (1803–1874) из Аранђеловца; ожењен Персидом, кћерком средског начелника Јеврема Ракића, 234.
- Антонијевић, Атанасије** (о. 1734–1804), протојереј; школовао се код стрица свештеника Јефтимија Поповића у Буковику и Београду (говорио грчки, турски и др); благословио скупове старешина 1803. и 1804. у Орашцу; стриц саветника Лазара Арсенијевића Баталаке, 71, 96, 184.
- Антонијевић, Милисав В.** (1883–1958), артиљеријски бригадни генерал, 32. кл. ВА, завршио Виши курс артиљеријске школе гађања, КЗМ 4 (2 пута; 1914. и 1918), БОМ 4 (2 пута; 1915 и 1916), ЈК 2. и 3, ЗМХ (1913), СМХ (1912), ЛЧ 5 (1916); командир 3. (1912–1913) и 2. (1914–1916) батерије 1. дивизиона Дринског артиљеријског пука (седиште Ваљево); тешко рањен код Горничева 1916; делегат владе код Народног вијећа у Загребу; командант артиљерије Шумадијске дивизијске области (1927), управник завода „Обилићево“; праунук господара Вучића, 192.
- Антић, Антоније К.** (1878–1953), коњички пуковник, ађутант краља Петра I (1913), војни аташе у Атини (1916), 28. кл. ВА, 11. кл. ВШВА, на усавршавању у Француској (1905), КЗ 4 (1904), ЗМХ (1913); завереник (1903); ађутант начелника Главног генералштаба (1912), командант 1. коњичког пука 1. коњичке бригаде Коњичке дивизије (1912–1913); пензионисан као црнорукац 1917; сестрић министра унутрашњих дела Ђорђа Генчића; становао (1903) у Бирчаниновој 40 и Његошевој 49, (1941) у Битољској 1/1; 211.
- Антић, Јован К.** (1886–1966), дивизијски генерал, 35 кл. ВА, 20. кл. ВШВА, завршио генералштабну припрему (1922), КЗМ 4, БОМ 4, ЛЧ 4 и 5; у балканским ратовима ордонанс-официр (С. Степановића) команданта 2. армије (1912–1913); командир ескадрона Ужичке војске (1914–1916); рањен на Солунском фронту; помоћник министра војске и морнарице; сестрић министра унутрашњих дела Ђорђа Генчића; становао (1922) у Милоша Поцерца 15; командант Београда (после 27. марта 1941); у Априлском рату командант Сремске дивизије; у заробљеништву (1941–1944); живео у емиграцији; син Бранко Ј. Антић емигрирао у Италију (новембра 1945), 211, 227.

- Антула**, породица цинцарског порекла из Влахоклисуре (Влахоκλεισούρα); постоје две основне гране (београдска и земунска), 130.
- Антула, Константин С.** (1819–1882), народни посланик, одборник Београдске општине, председник УО Београдског кредитног завода, члан Трговачког суда, члан Управе Главног трговачко-занатлијског одбора, у приватним пословима; рођен у Влахоклисури, школовао се у грчкој школи у Земуну и у Пешти; са Катариниом Ј. Наслас (1822–1891), родом из Влахоклисуре имао је осамнаесторо деце; син Јован био је ожењен Маријом, кћерком Николе П. Кикија, кћерка Даница удата за проф. др Марка Лека, кћерка Анастасија удата за Димитрија М. Величковића, 130.
- Апостол**, пореклом из Пипера; ступио у аустријски Михаљевићев фрајкор; погинуо у аустријско-турском рату (1787–1791); родоначелник Узун-Мирковића, 189.
- Апостоловић, Петар**, ступио у аустријски Михаљевићев фрајкор; погинуо у аустријско-турском рату (1787–1791); отац бимбаше Узун Мирка Апостоловића, 189.
- Аранђеловић, Ивана**, рођ. Тасовац, књижевни преводилац, 232, 234.
- Аранђеловић, Радомир Р.** (1874–1913), пешадијски потпуковник, 24. кл. ВА, 10. кл. ВШВА (1900–1902), на усавршавању у Француској, КЗ 4 (1904), КЗМ 4 (април 1913); син Ранка Аранђеловића, чиновника Министарства пошта и телеграфа, управника поште у више места у Србији; ожењен Ружицом, кћерком Миљивоја Петровића (1827–1891), секретара Управе фондова и Јелене Јелке Петровић (1850–1892); пре ВА завршио гимназију у Ужицу; завереник (1903); у команди 7. пешадијског пука „Краља Петра I” (1912), командант 4. прекобројног пешадијског пука (Једрене, Црвени брег, Злетовска река, Рајчански рид, Царев врх); борио се против бугарске Тунџанске дивизије (Осма пехотна тунџанска дивизија) са којом је заједно ратовао под Једреном; погинуо 9. (22) јула 1913. на Говедарнику (рањен у јуришу, убијен бајонетима); према тадашњим новинским извештајима у време смрти носио је (складу са правилима) Карађорђеву звезду са мачевима и бугарски Орден Светог Александра Невског са мачевима (који је добио због учешћа у освајању Једрена); сачувана је посмртна фотографија унакаженог тела, постоји и снимак сахране (филмови продуцента Светозара Боторића пронађени у Рајнталеровој колекцији у Аустрији 2003), 128.
- Арсен (Арсеније), Карађорђевић** (1859–1938), кнез, члан Краљевског дома (према Породичном правилнику српског краљевског дома, 1909/1911), дивизијски генерал; завршио лицеј у Паризу и војно (јункерско) Константиновско училиште у Санкт Петербургу (Константиновское училище), КЗМ 1 и 4, ЈК 1, СГ 4 (1915), СВМ 4, ССМ 2, РЗО (1906); ступио у француску војску 1881; коњички потпоручник 1887; пуковник руске војске 1905; генерал српске војске (1912), генерал-мајор руске војске (1914); у ратовима командовао водом Легије странаца у Тонкинској експедицији у Вијетнаму (1883) и Алжирској експедицији (1884), ескадронном и пуком у Руско-јапанском рату (1904), српском Коњичком дивизијом у балканским ратовима (Куманово, Брегалница, Битољ, 1912–1913), руском коњичком и пешадијском дивизијом у Првом светском рату (1914–1917); рођен у емиграцији у Темишвару, умро у Паризу 1938, 118, 119.
- Арсенијевић, Лазар Баталака** (кавалџр Лазарџ Арсенијевић, 1793/5–1869), члан Савета (1845), капућехаја у Цариграду (1846–1847), попечитељ просвете и правде (1848–1849, 1852–1854), почасни члан ДСС-а и СУД-а, председник Београдског окружног суда; један од „најозбиљнијих и најоштријих старешина”; завршио српску и грчку основну школу у Земуну и Београду (учитељ Јован 1807) и Велику школу у Београду (1808–1813); од 1814. живео у Бесарабији у Русији, где је остала породица његовог брата Теодора, чиновника Београдске царине; Димитрије Давидовић га је звао Бата Лазар, Бата Лака; тестаментом из 1864. оставио фонд од 100 дуката за штампање својих књига (објављене у издању СКА), 52, 68, 71, 80, 98, 184.
- Арсенијевић, Стана Л.** (1801–1884), кћерка Јакова Томковића (или Тошковића) из Бање (према другом извору из Јагњила), који је погинуо приликом заузимања Београда 1806; удала се за Лазара Арсенијевића у манастиру код Кишињева у Русији, 184.
- Атанасијевић од Ваљапаја (valearaji), Јефтимије Ј.** (1745–1815), сенатор, дугогодишњи директор Српске основне школе у Новом Саду (25 година), судија, градски капетан, 123.
- Ацовић, Александар Р.** (1888–1957), инжењер, индустријалац, акционар и члан УО Прометне банке и Првог српског друштва за осигурање „Србија”, акционар Беочинске фабрике цемента, Раљске це-

- ментаре, Фабрике вагона у Крушевцу, Ваљаонице лима у Земуну; син Радисава Ацовића, инспектора Министарства саобраћаја, ожењен Јелицом (1896–1936), кћерком инжењера Милоша Савчића, министра, и Катарине Лева (синови Радисав и Милош); завршио Прву мушку (београдску) гимназију и Грађевински факултет у Београду; студирао на Техничком факултету у Шарлотенбургу код Берлина; вратио се у Србију преко Одесе; распоређен у батаљон 1300 каплара у Скопљу; повукао се преко Албаније и учествовао у борбама на Солунском фронту; основао са Владетом Савчићем техничко предузеће „Лабор” (1921); имовина му је после рата и револуције конфискована и национализована, укључујући и вилу на Топчидерском брду у Румунској (касније Ужичкој) 15 (где је била резиденција Јосипа Броза Тита, а данас и гробно место); конфискацији и национализацији претходили су напади у новинама, нпр. *Победи* из Крушевца („Радници знају да су главни акционари фабрике вагона Драгомир Леко, директор Прометне банке, Димитрије Мирковић, бивши посланик ЈРЗ и инж. Александар Ацовић – одбили после ослобођења да дају фабрици потребан новац за почетак рада на обнови фабрике изговарајући се да су главни акционари и директори друштва инж. Вл. Савчић и Никола Станковић побегли с Недићем једино овлашћени”); до краја живота живео је у веома тешким условима; синови су успели (после низа тешкоћа) да емигрирају у Швајцарску, 153.
- Аћимовић, Ђорђе** (1824–1902), поседник, рентнијер, бродовласник, велетрговац, народни посланик за варош Београд на Светоандрејској скупштини 1858. (387 гласова), члан ГО Црвеног крста, МВ 3, ТК 3, ОСС; син Аћима Томића (1801–1834), београдског трговца и Настасије Теодосијевић из Земуне, унук Марка Томића, београдског трговца родом из Вранића који је погинуо приликом заузимања Београда (1806, сахрањен у Карађорђевој парку); завршио српску и грчку школу у Београду и немачку школу у Земуну (становео код ујака Томе Теодосијевића); говорио је српски, грчки, немачки и турски језик; отац Данице (1875–1951), удате за Јеврема Жујовића; имао је куће у Карађорђевој 25, 27, 29 (раније Савска 27, 29, 31) и на Косанчићевом венцу 21; 162, 198.
- Аћимовић, Мића** (рођ. 1817), начелник Шабачког округа (1860–1868); надзорник барутана, артиљеријски капетан (надзиратељ барутана у Страгарима: капетанџ Мића Аћимовић 1855–1856), в. д. директора Артиљеријске дирекције (1858), 85, 224, 227.
- Аџемовић, Бранко**, краљевски посланик у Софији и Каиру (пошто је посетио кнеза Павла у Каиру 1941. енглеска страна је тражила његову смену); председник Финансијско-економског савета (15. јануар 1944), шеф кабинета министра иностраних послова, ожењен Аспазијом, кћерком професора др Марка Лека; умро у емиграцији, 155.
- Аџић (Хаџић), Вуле Ј.** (1829–1875), војвода, капетан у Пивској жупи (Лисина потом Плужине); школовао се у Пивском манастиру; погинуо у бици на Муратовици у Херцеговачком устанку 31. октобра (12. новембра) 1875, 166.
- Аџић (Хаџић), Јован Митровић Демир**, капетан, вид. Митровић, Јован.
- Аџић (Хаџић), Јован Јоко В.** (1855–1923), бригадир, командант Дурмиторске бригаде (Мојковац, Бијело Поље, Беране, Чакор, Метохија, Скадар 1912–1913); школовао се у Пивском манастиру; капетан, земљопоседник (42 рала оранице и 102 косе ливаде 1891), 166.
- Аџић (Хаџић), Михаило Ј.** (1896–1985), народни посланик Шавничког среза (1938), председник општине, члан Црногорске (федералистичке) странке, 166.
- Баба Вишња** (†1817), мајка кнеза Милоша и његове браће, 122.
- Баба Дуда**, вид. Јовановић, Ђурђија.
- Баба-Дудићи**, пореклом од Баба Дуде – Ђурђије Јовановић, рођ. Карабиберовић (дошла из Липљана у Београд 1809), 34, 75, 76, 77, 78, 80, 98, 150, 157, 177, 199–215, 220, 232, 233.
- Баба Стака, Нака Станковић** (1820–1902), удата за Бошка Тадића (1793–1852), члана Савета, одрасла у кући господара Јеврема, власница имања на Теразијама, 222, 223.
- Баба-Стакићи**, пореклом од Баба Стаке – Наке Станковић, 222, 223.
- Бабић, Живојин Ј.** (1869–1938), коњички бригадни генерал, државни саветник (1925), 19. кл. ВА, 3. кл. ВШВА, завршио коњичку школу (École d'application de cavalerie) у Сомиру (Saumur) у Француској, КЗ 4 (1904), КЗМ 4, ДК 2, РК са мачевима 3, ГК 3; командир ескадрона Краљеве гарде, ађутант министра војске (1901), ађутант 1. армије, (1912–1913), командант 1. коњичке бригаде (1914), на служби на црногорском двору (1915–1917), председник Суда за официре (1917), командант Ибарске дивизијске области (1919), командант места

- у Марибору (1921); становао (1912, 1922) у Милоша Великог 48; 75, 199, 200.
- Бабић-Ђалски, Иван К.** (dr Ivan pl. Babić Gjalski, 1899–1949), помоћник маршала двора (1940–1941), дипломата Краљевине Југославије; син великог жупана Загребачке жупаније и књижевника Ксавера Ђалског (Ksaver Šandor Gjalski, Ljubomil Tito Josip pl. Babić, 1854–1935); ожењен Радмилом, кћерком коњичког пуковника Јована Вељковића, унуком министра Стојана Вељковића, 180, 181.
- Бабић-Ђалски, Ксавер Т.** (Ksaver Šandor Gjalski, Ljubomil Tito Josip pl. Babić, 1854–1935), велики жупан Загребачке жупаније, посланик (заступник) у Хрватском сабору (1906), члан Народног вијећа (1918), члан Привременог народног представништва Краљевства Срба, Хрвата и Словенаца (1919–1920), хрватски књижевник, дописни члан СКА (1905), ОСС 1 и 3; син Тита пл. Бабића и Јелене, кћерке Франца Ксавера Шандора од Ђале (Sandor de Gyala) тј. Ђалског и Амалије Кушевић од Самобора; основну школу и гимназију похађао у Вараждину; матурирао у Загребу, где се уписао на Правословни (правни) факултет у Загребу; дипломирао права у Бечу; након положеног државног испита чиновник (Копривница, Сисак, Пакрац, Сушак); његове приповетке посебно је ценио Божидар Божа Кнежевић, филозоф; рођен и умро у породичном дворцу у Гредицама (Забок) код Загреба (данас хотел); отац дипломате Ивана Ђалског, ожењеног Радмилом, кћерком коњичког пуковника Јована Вељковића, унуком министра Стојана Вељковића, 181.
- Бабић-Ђалски, Радмила И.** (1903–1953), дворска дама кнегиње Олге (именована 7. јануара 1941), супруга помоћника маршала двора др Ивана Бабић-Ђалског, кћерка коњичког пуковника Јована Вељковића, унука министра Стојана Вељковића, 180, 181.
- Бабовић, Атанасије Р.** (1838–1897), председник Касационог (1896–1897) и Апелационог суда (1890–1895), члан Главне контроле, председник Пореске управе, народни посланик (1878), потпредседник Скупштине (1880), (НЛС); завршио Правни факултет у Београду; син (највероватније) штабс капетана кавалера Ристе Бабовића, члана Чачанског окружног суда (1855), 235, 236.
- Бабовић, Владимир А.** (1867–1940), инжењер, генерални директор Државних железница Краљевине Југославије (1926), начелник Управе за грађење железница (1912), резервни инжењеријски потпуковник, БО 5, ТК 5, ОСС 2, 4 (за заслуге у рату 1914–1915), ЗМХ, МВВ (1901); рођен у Београду; завршио основну школу, реалну гимназију и Технички факултет у Београду (1889), завршио машинство на Високој техничкој школи у Берлину (1891–1895); поручник (1912), капетан 1. кл. (1916), мајор (1920); становао (1912, 1922) у Крунској 27, (слава Света Параскева, Петка, Београдска, Трновска, 14. [27] октобар), 235, 236.
- Бадемљић, Риста Н.** (1839–1902), државни саветник (1898), управник вароши Београда, краљев посланик у Народној скупштини (1894–1896); **Јован Н.** (1842–1919), комесар Народне банке (1901), начелник Смедеревског округа (1886–1888), управник Државне штампарије (1899), краљев посланик у Народној скупштини (1898), (СНС); синови **Николе Николче Бадемљића**, (слава Свети Никола, 6. [19] децембар), 198.
- Бајићи и Хаџи Бајићи**, из С. Митровице и Земуна (плем. Бајићи и барони Бајићи од Варадије) пореклом из Блага (Βλάστη, Μπλάστοι, Μπλάτζη); прешли су у (С.) Митровицу пре већег насељавања Цинцара (из Москопоља и околних места); према старом породичном предању српског су порекла и славили су славу и у старом крају (слава Свети апостол и јеванђелист Марко, 25. април [8. мај]), 36, 42, 57, 96, 123, 156.
- Бајић, Баја** (од Павле, Паја) И. (1896–1988), професор опште психологије на Филозофском факултету Универзитета у Београду (шеф Катедре за општу психологију 1961), професор и управник Семинара за експерименталну психологију на Филозофском факултету у Скопљу (одакле су га протерали Бугари 1941); професор на Филозофском факултету у Београду (1941–1943, поново од 1945); дипломирао права (1923) и психологију (1924) у Паризу, где је и докторирао психологију (1928); добровољац у Првом светском рату; близак групи „Напредак” (Михаило Илић и др), сарадник *Српској књижевној илустрацији*, 57, 156.
- Бајић, Богдан И.**, инжењер, почетком Другог светског рата ухапсиле га хрватске власти у Сремској Митровици; транспортован у Загреб, одакле је успео да побегне, 156.
- Бајић, Димитрије Т.**, племић, закупац пуста-ре Марђелаш и половине спахијских крчми у привилегованом трговишту Руми; зет војводе Цинцар Јанка; према тестаменту из 1810. Теодор пл. Бајић оставио је синовима Димитрију и Јовану 145.000 форинти, а зету Анастасу Катани 30.000 форинти да води послове док синове не буду пунолетни, 56, 152, 156.

- Бајић, др Илија Ј.** (од Бајић, 1870–1956), лекар, ЗКЗ; похађао гимназију у Винковцима, С. Карловцима и Осијеку; стипендиста Матице српске; завршио студије медицине у Бечу, где је и докторирао; лекар у гарнизонској болници у Бечу, на усавршавању на Гинеколошкој клиници у Минхену, завршио специјализацију из педијатрије у Бечу; градски физикус у С. Митровици (1901–1941); истакао се у сузбијању епидемије колере (1911–1912); председник Црвеног крста у С. Митровици; ангажовао се на оснивању музеја у Митровици (касније Музеј Срема); писао о прошлости Митровице; хрватске власти су га отпустиле из службе 1941, 57, 156.
- Бајић, Јелена Илка К.** од Бајић, удовица пуковника Јеврема Р. Марковића, вид. Марковић, Јелена Илка.
- Бајић, Лука С.** (од Бајић), извозник, велепоседник, Беч, 156.
- Бајић од Варадије, Милош Т.** (1827–1897), барон (Freiherr), ГК 2; члан Горњег дома Угарског сабора (од 1895), посланик Угарског државног сабора (1884); син Теодора Хаџи Бајића од Варадије (Теодор Х. Бајић Варадијски) и Петрије, најстарије кћерке кнеза Милоша; велепоседник (дворци у Варадији и Бочару и друга властелинства); наследио од кнеза Михаила око десет милиона форинти (део велике имовине кнеза Милоша); школовао се у Шопрону (Ödenburg) и Пешти, живео у Пешти и Земуну; са братом од тетке бароном Теодором (Федором) Николићем финансирао *Српски дневник* који је излазио у Будимпешти; велики добротвор, приложио је 100.000 форинти као „поклон барона Милоша Бајића од Варадије за издање Српске православне велике гимназије у Новом Саду“; умро у бањи код Беча, сахрањен на имању Варадија, 43, 123.
- Бајић, Милош И.** (1902–1975), професор римског права на Правном факултету (1946–1973) и опште историје државе и права на Филозофском факултету у Сарајеву; завршио гимназију у С. Митровици, дипломирао и докторирао (1925) у Паризу; судија у Сарајеву; почетком Другог светског рата ухапшен и интерниран у Грац, пуштен (1942), дошао у Панчево, 57, 156.
- Бајић од Варадије, Петрија Т.** (1808–1871), најстарија кћерка кнеза Милоша, мајка барона Милоша Бајића од Варадије; у *Државном календару* у родослову владајућег кнежевског дома, после имена владајућег кнеза Милоша и кнеза Михаила (1860), а касније кнеза Михаила и кнегиње Јулије (без њеног имена од 1867), све време налазило се само име Петрије, удате „за Тодора Х. Бајића Варадијског“; помагала Народној библиотеку и Трговачку омладину у Београду; умрла у Напуљу 1871, 42, 123.
- Бајић, Теодор Ј.** (од Бајић, 1755–1840), велепоседник, увозник из С. Митровице; добио земљишне поседе на дар због пружања помоћи аустријском ратном напору (1799); упутио жалбу јер институције Војне границе нису поштовале статус племства (1802); написао молбу митрополиту Стефану Стратимировићу и утицао да се српске избеглице (из Шапца и Мачве), међу којима је био и шабачки епископ Антим (Зеповић, Зепос), не врате натраг преко Саве (због српске повреде аустријске границе 1806), 156.
- Бакић, Војислав** (1847–1929), професор педагогије и методике на Филозофском факултету Велике школе, ректор Велике школе у Београду, посланик Црквено-народног сабора (1875); завршио реалну гимназију у Карловцу; стипендиста црквене општине; завршио Учитељску школу у Сомбору; стенограф Црквено-народног сабора у С. Карловцима; стипендиста у Хајделбергу и Лајпцигу, где је докторирао са тезом из педагогије (1874); родом из Перне (на Кордуну) у 1. банској регименти Војне границе, (НЛС), (слава Свети мученици Сергије и Вакхо, Срђевдан, 7. [20] октобар), 236.
- Балаитски (Балаицки), Димитрије Ј.** (1822–1880), кнежев посланик (НЛС), професор, редовни члан ДСС-а (од 1855); родом из Вршца; гимназију завршио у Темишвару, дипломирао класичну филологију у Пешти; син Јована Балаитског (1795–1877), сенатора у Вршцу (1827), адвоката, уредника *Српских новина* и *Јединства* (прешао у Београд 1844), 66, 175, 177.
- Балша, Ђорђе К.** (1776–1849), син Константина Балше (1744–1828), прадеда краља Милана и краљице Наталије, отац Есмералде Кешко и Наталије Катарџи, 125.
- Банић, Јован М.** инжењер, син Милоја Н. Банића, брата протојереја Милутина Н. Банића; отац Смиље Радојловић, рођ. Банић (1908–1985), 129.
- Банић, Милутин Н.** (1817–1876), протојереј, члан Конзисторије, посланик (по чину и звању) на Светоандрејској скупштини (1858), добротвор, М 3; свештеник у Смедереву више од тридесет година; завршио Богословију у Београду (1838); у пратњи кнеза Михаила приликом пута у Цариград 1867; добротвор (завештао

- Смедеревској општини 12.000 динара у добротворне сврхе); наследио га брат Милоје коме је тестаментом оставио своје имање у Смедереву („Виноград са воћем, њивама и зградама у Петријевском потоку [Фочанска улица], све у једној огради и други виноград преко пута исте земље, три ливаде у Годомину [...], две куће у Смедереву, близу велике цркве и пијаце на градском сокаку [...] са плацем и осталим зградама, а тако исто и моје покретне ствари, остављам у наслеђе моме брату Милоју Н. Банићу и његовој мушкој деци из првог брака”); рођен у Павловцу код Крагујевца; заслужан за подизање Саборног храма Светог Ђорђа у Смедереву; умро у Смедереву 1876, 129.
- Бантиш-Каменски, Димитриј Н.** (Дмитрий Николаевич Бантыш-Каменский), руски изасланик у Србији 1810, касније губернатор и тајни саветник, историчар; завршио јункерску школу; син управника Московског главног архива (молдавског порекла), 26.
- Барили, Бруно (Varilli, Bruno, 1880–1952)**, италијански композитор и песник, ратни дописник; син сликара, одрастао у Парми, студирао у Минхену; венчао се са Даницом Павловић у Пожаревцу 1909; живели су у Парми, Риму, Београду, Пожаревцу; умро у Риму, где је сахрањен заједно са Миленом и Даницом Павловић Барили, 128.
- Барили (Varilli), Даница Б.** (1883–1965), рођ. Павловић, Карађорђева праунука; на служби у двору у Београду; школовала се у интернату у Темишвару (од 1893), студирала музику и певање у Минхену; живела са кћерком Миленом Павловић Барили у иностранству, 128.
- Барили (Varilli) Павловић, Милена Б.** (1909–1945), сликарка, модни дизајнер; основну школу похађала у Бергаму, Италијанско-енглеском институту у Риму, Ници и Пожаревцу, а средњу у Другој београдској гимназији; завршила Краљевску уметничку школу у Београду (1926); студирала сликарство у Минхену (1926–1927); живела у Паризу, Италији, Шпанији, Лондону, Ослу и Њујорку (од 1939); радила костиме за балет (*Себастјан* Ђан Карла Менотија у извођењу балетске групе Ballet International Џорџа де Куваса у Њујорку 1944) и насловне стране модних часописа (*Vogue*), нацрте за парфеме, козметику (*Revlon*) и обућу; удала се за официра авијације Томаса Госелина (*Robert Thomass Astor Gosselin*); тешко повређена приликом пада са коња; умрла у Њујорку 1945, сахрањена у Риму, 128.
- Барловац, др Александар Ђ.**, лекар, син Ђорђа Барловца; студирао медицину у Лозани (1916–1917), дипломирао у Паризу; после Другог светског рата и револуције живео у емиграцији у Белгијском Конгу, 215.
- Барловац, Благоје Блажа К.** (1868–1929), адвокат, завршио гимназију и Правни факултет у Београду, студирао права у Лајпцигу и Минхену (1897–1898); резервни војнослужбени мајор, учествовао у ратовима 1912–1918, КЗМ и ЗМХ; шеф репарационе комисије у Берлину, где је и умро (сахрањен у Београду); имао је канцеларију у Његошевој 19 и кућу (1912) у Вука Караџића 8, становао је у Краља Александра 14 (у кући др Животе Јанковића), 215.
- Барловац, Ђорђе М.** (1854–1916), коњички поручник (до 1885), кнежев ордонанс-официр (1881), потпоручник командир вода 4. ескадрона Коњичког пука, командир вода 2. ескадрона Кнежеве гарде (1879–1881); дипломата, генерални конзул у Будимпешти (1897–1900), ТКЗ, БО 5, СМХ, ФЈ 4, ГК 3, ПК 4; (од 1912) у пословној агенцији у Будимпешти, где је и умро 1916; завршио пет разреда гимназије у Београду, два разреда у Панчеву (на немачком језику) и четири године трговачке школе у Дрездену; учествовао у ратовима 1876–1878. (Зајечар, Алексинац, Шуматовац, Ђунис, опсада Ниша, Соколске планине и Самоково); учествовао у коњичком тркама (у официрској трци на бањичком пољу 1881. освојио је 2. награду од 40 дуката царских на коњу „Шваби” у власништву пуковника Александра Симоновића), 215.
- Барловац, Живко Ј.** (1922), генерални конзул у Паризу, дипломата, у Ратном пресбируу од 1914; по очевом завештању предао 400 динара у сребру Каси изнемоглих ратника 1899; близак друг из школских дана професора Правног факултета Живана Спасојевића; није имао деце; целокупну наслеђену имовину (некретнине у Београду у вредности од око 50 милиона динара 1927) тестаментом оставио „Задужбини Јовице Барловца, трговца из Београда” за издржавање деце без оба родитеља до десете године (у то време највећа задужбина после Задужбине Николе Спасића); рођаци су оспоравали тестамент пошто је умро у душевној болници (у Стењевцу) од последица (у то време неизлечивог) табеса (*tabes dorsalis*); власник кућа у Кнез Михаиловој

- 54, Рајићевој 2, 4, 6 и 8, Узун Мирковој 11, Призренској 15, Цара Уроша 2, 4, 6 и др., 215.
- Барловац, Јован Јовица Ј.** (1838–1882), београдски милионер и поседник, 215.
- Барловац, Јован Р.** († Беч, 1910), индустријалац, власник фабрике коже (основане 1887), рентијер, увозник колонијалне робе (вредност имовине око пола милиона динара 1896), добротвор, ТК 4; (слава Свети апостол и јеванђелист Лука, 18. [31] октобар), 215.
- Барловац, монахиња Ксенија** (Анка Барловац), вид. Ксенија (Анка Барловац).
- Барловац, Милева Ј.** (†1915), становала у својој кући у Краљице Наталије 1, 215.
- Барловац, Марија,** становала (1922) у Хаџи Мустафиној 78, 215.
- Барловац, Михаило Ј.** (1822–1891), пешадијски мајор, ађутант кнеза (1859), дворуправитељ кнеза Милоша, управник вароши Београда, народни посланик за варош Београд (изабран са највећим бројем гласова) Светоандрејске скупштине 1858. (прочитао оптужбу против кнеза Александра, узвикујући „да је кнез крив што народ пати“); у време бомбардовања Београда (1862) организовао команду жандармерије и одбрану града; правни заступник Капетан Мише Анастасијевића и заступник његових наследника (1885), 215.
- Барловац, Олга Б.,** потпредседница Београдског женског друштва (под покровитељством краљице Марије); на 59. годишњој скупштини Друштва 1934. заступала председницу Друштва, дворску даму Станку Лозанић; становала (1922) у Доситејевој 14 (11), 215.
- Барловац, Радован,** индустријалац, рентијер, велепоседник; ожењен Јеленом, сестром Живка Карабиберићи (Баба-Дудић); тужор деце капетана Младена Ненадовића и Џаје Ненадовић рођ. Барловац; власник (1912) зграде у Милоша Великог 10 и Краља Милана 82 (хотел „Лондон“, ранији вл. имања официр Коста Стојановић 1870), куће у Београдској 35 и др; становао у својој кући у Добрачиној 18 (Дорћолски кварт), (слава Свети Никола, 6. [19] децембар), 215.
- Баћ, Александар В.** ученик Друге мушке (београдске) гимназије; унук министра, армијског генерала Љубомира Марића; мобилисан у ЈВуО (у јединицу Николе Калабића маја 1944); умро у Босни (према сазнањима породице од тифуса или исцрпљености), 180.
- Баћ, Виктор А.** (1900–1981), пешадијски пуковник за генералштабне послове, војни аташе у Прагу (1937), 47. кл. ВА, 26. кл. ВШВА, ЈК 4; пре ВА школовао се у аустроугарској кадетској школи у Каменици; командир вода пешадијског пука Краљеве гарде (1922), в. д. командира 5. чете пешадијског пука Краљеве гарде (1926), официр за генералштабне послове од 1930, командир Митраљеске чете 2. батаљона 42. пешадијског пука (1933), помоћник начелника штаба Потиске дивизијске области (1936), помоћник команданта дивизије у Крагујевцу (до 25. марта 1941); у Априлском рату (ратни распоред у Хрватској) заробљен; иако хрватског порекла, није ступио у војску НДХ; радио као управник кречане (добрио потврду Котарског народноослободилачког фронта у Иванцу 1945); син Андрије Баћа и Марије пл. Оршић, 206.
- Баџак, Јанко Љ.** (1889–1944), поседник и индустријалац, народни посланик, председник Општине Младеновац, председник Пољопривредне коморе Дунавске бановине, председник Удружења пољопривредника из Младеновца; држао тркаће коње (на 3. интернационалној трци Војвођанског кола јахача „Престолонаследника Петра“ одржаној у Новом Саду 28. августа 1927. прву и другу награду освојила су грла из штале Браће Баџак); становао (1941) у Улици Адмирала Гепрата 64/І; стрељан 1944, 206.
- Баџак, Љубомир Ј.,** народни посланик (СНС), председник Београдског окружног одбора СНС-а (1906), председник Општине Младеновац (1899–1901), индустријалац, поседник, трговац (словима везан углавном за Младеновац), председник УО Младеновачке задруге, ТК 5; син Јанка Баџака, трговца из Јагњила (Општина Младеновац), ТК 5; добротвор, 206.
- Баџак, Милан Љ.** (1902–1945), народни посланик (1935. листа Б. Јевтића, 1938. листа ЈРЗ), виши чиновник Привилеговане аграрне банке, поседник, резервни коњички поручник (1937); завршио гимназију у Београду и Високу школу за светску трговину у Бечу; становао (1941) у Краља Александра 43; нестао (према сазнањима породице убијен у затвору 1945), 206.
- Бегбеде (Beigbeder) Вељковић, Катарина С.,** вид. Вељковић, Катарина.
- Бегбеде (Beigbeder), Едуар Војислав (Edouard Vojislav,** 1967), представник УНИЦЕФ-а, 181.
- Бегбеде (Beigbeder) Жералд (Gerald** 1932), Француска, 181.
- Бек-Видманштетер, Илзе од (Ilse von Beckh-Widmannstetter),** удата за Милана Ђ. Ненадовића (1929–2004), 137.

- Бековић, (Бек) Ватрослав** (1846–1894), сликар и литограф; рођен у Загребу (презиме Бек); завршио основну школу и шест разреда реалне гимназије у Загребу, студирао сликарство и архитектуру у Загребу, Бечу, Венецији и Фиренци; дошао у Србију 1871; у ратовима 1876–1878. ангажован на изградњи фортификација (Фетислам) и у Главном генералштабу, односно Врховној команди; живео у Београду од 1881; ожењен Милком Хаџи-Милојевић, тетком генерала Војина Максимовића и генерала Стевана Пешића; у Србији је почео да слави крсну славу (Свети архангел Михаило, 8. [21] новембар), 163.
- Белић, Александар Ј.** (1876–1960), председник СКА (1937–1947) и САНУ (1947–1960), професор Универзитета у Београду; завршио Београдску гимназију, студирао словенску филологију у Одеси, Москви и Лајпцигу, где је и докторирао, 71.
- Бели-Марковићи, Баба-Дудићи**, (слава Свети архангел Михаило, 8. [21] новембар), 74, 78, 199–205, 207–214.
- Бели-Марковић, Данило К.** (1882–1940), пешадијски бригадни генерал, 31. кл. ВА, КЗМ 4 (3 пута), БОМ 4, ЗМХ (1913), ЈК 2, ССМ 3; командир вода Краљеве гарде (1901), командир 1. чете 2. батаљона 3. пешадијског пука 2. позива (1912), командант 3. батаљона 8. пешадијског пука Дунавске дивизије 1. позива (1914–1918), командант Вардарске пешадијске бригаде (1927–1928), командант места у Загребу (1928–1930), пензионисан по својој молби 1935, 78, 199, 208.
- Бели-Марковић, Данило М.**, 208.
- Бели-Марковић, Јован П.** (1827–1906), генерал, намесник краљевског достојанства (1889–1893), министар војни (1868–1872), министар унутрашњих дела (1889), министар грађевина (1868–1873), председник Сената (од марта 1903), државни саветник, војни изасланик у Црној Гори (1875–1877), МВ 1 (1899), ТК 1, 2, 3, ССМ 1, СЂМ 1, М 3, ЗМХ; школовао се у грчкој и немачкој школи у граду Ора(о)вици у Банату, студирао права на Лицеју у Београду и филозофију у Берлину (државни питомац); завршио Артиљеријско-инжењеријску школу у Берлину (Vereinigte Artillerie- und Ingenieurschule); на трупној пракси у 2. инжењеријском батаљону у Штетину (Stettin), тј. Шчећину; професор АШ, управник вароши Београда; у време бомбардовања Београда (1862) командант једног дела положаја према тврђави; начелник штаба Стајаће војске, командант Шумадијског корпуса (ослобођење југа до Врања, 1877–1878), претходнице избиле на Косово; противник венчања краља Александра Обреновића са Драгом Машин; дуго није виђан у двору (1900–1903); у време владе генерала Димитрија Цинцар-Марковића донекле је променио држање; краљевим указом преведен у резерву, реактивиран марта 1903. и постављен за председника Сената; велепоседник (део имања продат енглеској амбасади у Ресавској улици 42 и 43, власник имања у Макишу), подигао (1882–1887) дворац (Дворац Бели-Марковић, културно добро од великог значаја) и капелу у Врњачкој Бањи; после смрти прве жене Бисеније Симић (кћерке Стојана Симића и Стеване, сестре Гаврила Гаје Јеремића, чл. Савета), хтео да врати мираз (10.000 дуката), што је Ђорђе Симић одбио; друга жена, Цана, кћерка Ђорђа Чотрића, извозника, наследила преко хиљаду хектара земље (М. Ј. Стоимировић, Д. Перић); имао кућу (и двориште са бунаром) у Милоша Великог 37 (где је 1912. становао његов зет пуковник Јован Дробњак); умро у свом дворцу у Врњачкој Бањи, где је и сахрањен у породичној капели; 1. пешадијски пук 1. позива народне војске назван је „Генерала Бели-Марковића” (за његовог живота), 78, 91, 122, 182, 199, 207, 208.
- Бели-Марковић, Јован К.**, 208.
- Бели-Марковић, Јован М.** (†1945), 208.
- Бели-Марковић, Катарина Катица К.**, рођ. Исаковић из Новог Сада; становала (1912) у Бирчаниновој 32 (у кући инжењера Себастијана Роша), 208.
- Бели-Марковић, Константин Коста Ј.**, 208.
- Бели-Марковић, Константин Коста П.** (1829–1887), начелник Смедеревског округа 4. кл. (1874–1881), члан Кварту савамалског у Београду (до 1875), члан Управе вароши Београда (1867–1871), велепоседник („пола Макиша”, око 700 хектара, имања у Остружници, Д. Перић), 78, 208, 209.
- Бели-Марковић, Константин Коста Љ.**, резервни коњички капетан 2. кл. (1940), 209.
- Бели-Марковић, Љубомир Љубиша Ј.**, пешадијски капетан 2. кл., 48. кл. ВА; командир вода 21. пешадијског пука „Чехословачког” (1922), на служби у команди Вараждинског војног округа (1934), 208.
- Бели-Марковић, Љубомир К.** (1885–1948), коњички бригадни генерал, 34. кл. ВА, КЗМ 4, БОМ 4, ЈК 4, ОСС 3, ЗМХ, СМХ; командир вода 4. коњичког пука „Великог кнеза Константина Константиновића” у Београду (1911–1912), командир 3. ескадрона Дунавског коњичког дивизиона 2. по-

- жива (1912–1913), командир Митраљеског одељења 4. коњичког пука (1913–1914), на служби у Обавештајном одељењу Главног генералштаба (1924); становао у Господар Јевремовој 46; после Априлског рата у заробљеништву, умро у емиграцији, 78, 199, 208.
- Бели-Марковић, Љубомир П.** (1845–1870), завршио права на Лицеју у Београду, студирао камералне науке у Минхену (1867–1868); друг Светозара Марковића (сачуван део преписке), противник вођства Уједињене омладине српске, умро од туберкулозе у Бечу, сахрањен поред Бранка Радичевића, 210.
- Бели-Марковић Милан Д.** (рођ. 1924), 208.
- Бели-Марковић, Миливоје К.**, докторирао права, адвокат, резервни коњички потпоручник (1913) у балканским ратовима и капетан (1915) у Првом светском рату; студирао камералије у Минхену (1905–1909), где је и докторирао (1909); становао (1912) у Краља Александра 11 (власник куће Коста Панђела), имао канцеларију у Чика Љубиној 16; 208.
- Бели-Марковић, Милош Ј.** (1883–1911), коњички капетан, 32. кл. ВА; командир вода 3. коњичког пука „краља Александра I”, (1901); пензионисан (извесно због завереника); из резерве преведен у активну службу 1907, 207
- Бели-Марковић, Павле Марковић** (1785–1865), управник Београдске царине (Ћумрукција) 1858; војник у Београду у Карађорђево време; у „Тркићевој рупи” 1844; имао кућу и имање у данашњој Улици кнеза Лазара (до Грачаничке улице); син Белог Марка, оженио се Баба Дудином сестром Стојанком (1823), 207.
- Бели-Марковић, Реља Ј.** (1886–1973), резервни коњички потпуковник (1940), правник, рентијер, акционар, члан УО Београдског кредитног завода а. д.; студирао права у Берлину и Хајделбергу (1906–1912); резервни коњички поручник и капетан у Дринској дивизији (1912–1918); супруга Мирјана (Marcelle Rasiat) из Француске; становао на Кнез Михаиловом венцу (Тадеуша Кошћушка) 26 (1924, рент. вл. „Весл. кл.”); после Априлског рата у заробљеништву у Немачкој; вратио се у земљу; живео у Врњачкој Бањи (у две собе испарцелисаног дворца Бели-Марковић), 207.
- Бели-Марковић, Стана Цана Ј.**, кћерка Ђорђа Чотрића (1854–1903), удала се за генерала Јована Бели-Марковића (имали десеторо деце); умрла у Ници 1903, 207.
- Бели-Марковић, Стојанка П.** (1809–1858), баба Дудина сестра, мајка генерала Јована Бели-Марковића, 75, 78, 199, 200, 203–214.
- Бинички (Бенички, Бенички), Стеван** (1840–1903), инжењеријски пуковник, ађутант краља Милана (1884), ТКМ 2, ТКМ 3, МВ 4, БО 5, ФЈ 2; први управник понтоњерског радилишта, командант понтоњерског батаљона (1874–1875), шеф штаба Крушевачке бригаде, командант одреда на Јанковој клисури и заступник команданта бригаде 1. класе (1876); рањен (у ногу) на Адровцу и код Великог Шиљеговца („Читаве песме војници певаху славећи храброст овога официра”, Ж. Мишић); ванредно унапређен; командант Ђупријске окружне војске, командант Ибарске и Дунавске дивизије (1877), командант Нишког града (тврђаве) 1881, командант инжењерије 1883, командант Шумадијске дивизије (1885); пензионисан (1891); директор фабрике Монопола дувана (1895); завршио основну школу у Италији, три разреда техничке граничарске школе у Славонији и педагошки курс у Винер Нојштату; истакао се у аустројско-пруском рату у бици код Садове (Königgrätz) 1866; на позив прешао у српску војску (1870); отац Станислава Биничког (мајка Марија од Рехингена), композитора и војног капелника (Његошева 9 1924); рођен у Мушалуку у Личкој регименти, (слава Свети првомученик и архиђакон Стефан, 27. децембар [9. јануар]), 96.
- Бирчанин, Илија** (о. 1764–1804), оборкнез Подгорске кнежине Ваљевске нахије (седиште Суводањ, Медведник); закнежен 1794; погубљен у Сечи кнезова у Ваљеву 1804; његов син Бранко И. Бирчанин, капетан Подгорске кнежине убијен заједно са Јованом Симићем Бобовцем (највероватније по налогу кнеза Милоша) 1832, 132.
- Благојевић, Глигорије Ђ.**, коњички капетан 1. кл., 22. кл. ВА; потпоручник командир вода 1. ескадрона 1. коњичког пука (1892), на стажу у Немачкој 1898, у 11. крагујевачкој пуковској окружној команди (1902), ађутант 3. коњичког пука, ађутант команданта Шумадијске дивизијске области (1903), (објавио превод са немачког „Формалне тактике коњице” 1904), 129.
- Благојевић, Ђорђе**, касациони судија, 129.
- Благојевић, Петар Ђ.**, велики жупан Тимочке области (1924), 129.
- Благојевић, Предраг Ј.**, пешадијски капетан 1. кл., 33. кл. ВА; командир вода 12. пешадијског пука „Цара Лазара” (1909), командир 2. и 1. чете 2. батаљона 2. пешадијског пука „Књаза Михаила” 1. позива Моравске

- дивизије (Куманово, Бакарно гумно, Битољ, Брегалница, 1909–1914), командир чете 3. пешадијског пука; тешко рањен 14. (27) октобра 1914. код Црне Баре, умро од последица рањавања 16. (29) октобра 1914. у дивизијском завојишту у селу Зимњак, где је и сахрањен; брат пешадијског официра, касније интендантског бригадног генерала (1937) Љубивоја Ј. Благојевића (40 кл. ВА, КЗМ 4 два пута), 135.
- Блазнавац, Војислав М.** (1869–1935), коњички пуковник, ађутант краља, 20. кл. ВА, БОМ 4, БО 3, СА 3; краљев ордонанс-официр (1899), в. д. командира и командир ескадрона Краљеве гарде (1900–1902), командант 3. коњичког пука 1. бригаде Коњичке дивизије (1907), командант 1. коњичког пука „Обилића” у Нишу (1911), ађутант команданта 3. армије (1912–1913), командант Дринског коњичког пука 1. позива (1914–1915), командант 5. (ваљевске) пуковске окружне команде и командант Тимочког коњичког пука 1. позива (1915–1916), на служби у команди Шумадијске дивизије (1916), привремени судија Дунавског дивизијског војног суда (1921–1926); син генерала Миливоја Блазнавца, праунук господара Јеврема; становао (1922, 1924) у Кнез Михаиловој 45 и Краља Милана 7/III, имао вилу у Врњачкој Бањи, 70, 125, 148.
- Блазнавац, Живојин М.** (1835–1920), државни саветник (1887), управник вароши Београда (1873–1874, 1879–1887), начелник Шабачког, Смедеревског (1870), Крушевачког (1875) и Пожаревачког (1876–1879) округа, начелник Поцерског среза Шабачког округа (1865), МВ 3, ТК 2, БО 3, ФЈ 2, Л 2, РК 2; његова кћерка Јулијана Јулка (1860–1948) била је удата за санитетског пуковника др Радмила (Михаила) Лазаревића (1845/6–1899), хирурга, начелника санитета; становао (1912, саветник у пензији) у својој кући на углу Господар Јевремове и Кнегиње Љубице 38 (Јевремова 55, 43), у једној његовој згради била је смештена Друга београдска гимназија (до 1897), (слава Свети апостол и јеванђелист Лука, 18. [31] октобар), 187.
- Блазнавац, Миливоје П.** (1824–1873), генерал (1872), намесник кнежевског достојанства (1868–1873), председник владе (председник Министарства) и министар војни (1872–1873), ГК 1, М 2, Н 2; школовао се у Бечу, Паризу (хемија) и Артиљеријској школи у Мецу; начелник Војног одељења Министарства унутрашњих дела (1854), управник Тополивнице у Крагујевцу (1861); вероватно ванбрачни син кнеза Милоша, 51, 111, 122, 125, 148, 182.
- Блазнавац, Милоје П.** (1828–1905), народни посланик (НЛС), посланик Светоандрејске скупштине 1858, земљопоседник, МВ 4, ТК 3, БО 4; његови синови су коњички потпуковник Тихомир Блазнавац (21. кл. ВА) и Светозар, економ у Блазнави, а кћерке Круна, удата за генерала Јована Мишковића, Милица удата за артиљеријско-техничког пуковника Божицара Крстића (11. кл. ВА) и Драгиња удата за артиљеријског пуковника Јована Брдарског, 182, 201.
- Блазнавац, Тихомир М.** (†1911/2), коњички потпуковник, 21. кл. ВА, на усавршавању у Аустроугарској (1900–1901); капетан 2. кл. командир 4. ескадрона Краљеве гарде, (1899–1900), командир 1. ескадрона 3. коњичког пука „Краља Александра I” (1901–1902), капетан 1. кл. командир 3. ескадрона 4. коњичког пука „Краљице Драге” (1902), референт коњице команде Шумадијске дивизијске области (1906), командант 2. коњичког пука „Цара Душана” (1909–1911), 201.
- Богајевски, Африкан П.** (генерал-лейтенант Африкан Петровић Богаевский, 1872–1934), генерал-лајтнант, козачки атаман; завршио ВА и служио у Руској императорској гарди (1892); завршио генералштабну академију 1900; одликован руским, француским и српским ратним орденима (Први светски рат); у саставу Дењикинове и Врангелове војске у грађанском рату; Донски парламент (Војсковог круга) изабрао га за атамана Донске козачке републике; пореклом из потомственог (наследног) дворјанства (племства) Донске војске; умро у емиграцији у Паризу, 209.
- Богајевски, Евгениј А.** (1905–1977), коњички капетан 2. кл., 54. кл. ВА, слушалац Нижег течаја Коњичке школе (1929); командир вода 8. коњичког пука „Краљевића Андреја” (1929), командир вода 3. коњичког пука „Краљице Марије Румунске” (1932), 209.
- Богатинчевић, Александар Алекса Т.** (1855–1916), становао (1912) у Мишарској 4, 120.
- Богатинчевић, Михаило (Михаил, Мијајло) Т.** (1846/7–1897), коњички капетан 1. кл., ТК 5, ЗМХ, ФЈ 5, РК 5; командир Мачванског ескадрона Народне војске (1876), ордонанс-официр команданта Дринског корпуса (1877), потпоручник командир вода 1. гардијског ескадрона (1879), ађутант Дринског коњичког пука, командир вода у 1. гардијском ескадрону (1880–1883), командир 3. ескадрона 1. коњичког пука (1885); председник Општине Уб, народни посла-

- ник (НЛС); Карађорђевић праунук, сахрањен у Београду, 120.
- Богдановић, Ђока, Ђоко (Ђорђе)** (1856–1924), интендантски пуковник (преведен из пешадије у интендантску струку 1907), главни интендант Врховне команде (1912–1916), БОМ 3 (1915), КЗ 4, ТК 3; завршио гимназију у Загребу; ступио у добровољце на Дрини 1876, командовао четом и батаљоном (1876–1878); потпоручник 1878, командир вода контрагуални потпоручник 1. чете 9. батаљона 2. пешадијског пука (1880), командир чете 7. пука (рањен на положају Три уши 1885); рођен у Мутилићу у Личкој регименти Војне границе, умро у Београду 1924, 194.
- Богићевићи**, пореклом од војводе Антонија Анте Богићевића, 49, 50, 80, 148.
- Богићевић, Антоније Анта** (1758–1813), војвода Јадранске (Јадарске) кнежине Сокоске (Соколске) нахије; командовао на Дринском ратишту код Лознице (борбе на Крупњу, Рожњу код Сокола, Рађеву пољу); опседнут у Лозници (1810); умро почетком априла 1813; по својој жељи сахрањен у Лозничком шанцу; на место војводе Карађорђе је поставио његовог сина Богосава А. Богићевића; крајем 1813. Турци су ископали гроб и одсечену главу однели у Зворник; гробно место обележио министар Михаило Богићевић 1886. („овде леже кости Анте Богићевића, војводе лозничког”); отац Томаније Обреновић, прадеда краља Милана, 50, 51, 125, 127, 148, 221.
- Богићевић, Антоније М.** (1838–1916), генерал, председник Државног савета, министар војни (1892–1893), ађутант кнеза Михаила (1863–1867) и кнеза Милана (1869), почасни ађутант краља, (доживотни) сенатор (члан Горњег дома), председник Српског црвеног крста, ТКМ 3, МВ 2, БО 2 и 4 (1883), ТК 1, ЗМХ, СА 3, ГЈ 2, ФЈ 2, ГК 2; завршио Београдску гимназију (1855), државни питомац у гардијској коњичкој артиљерији у Пруској, завршио Артиљеријско-инжењеријску школу у Берлину (Vereingte Artillerie- und Ingenieurschule, 1861); командир поручник 2. батерије Пољске артиљерије Стајаће војске (1864), командант Дринске артиљеријске бригаде и начелник артиљерије Дринског кора у рату 1876, командант Тимочке артиљеријске бригаде и в. д. команданта Тимочког кора у рату 1877–1878, в. д. команданта Београда (1881–1883), референт артиљерије команде Активне војске (1883), командант Дунавске дивизијске области (1890–1892); „Један од најотменијих наших официра”, Ж. Мишић;
- унук војводе Антонија Богићевића, 50, 80, 148, 186, 216, 221.
- Богићевић, Богосав А.** (о. 1795–1815), војвода Јадранске (Јадарске) кнежине Соко(л)ске нахије, син војводе Анте Богићевића, 50, 148.
- Богићевић, Божидар А.** (1884–1912), коњички капетан 2. кл., 33. кл. ВА, завршио коњичку школу (Scuola di cavalleria) у Пинеролу (Pinerolo) код Торина у Италији (1907); командир вода 2. (1905–1906) и 4. (1908, 1910–1912) коњичког пука „Великог кнеза Константина Константиновића” у Београду; становао (1912) у кући свог оца генерала Антонија Богићевића у Милоша Великог 33, 148, 221.
- Богићевић, Марија А.** (1847–1906), рођ. Хаџи Тома, 148.
- Богићевић, Милан М.** (1840–1929), министар правде (1874–1875), министар иностраних дела (1875, 1883–1884, 1894–1895, СНС), касациони судија, секретар кнежевског двора (1872), краљевски посланик у Берлину (1895–1900), МВ 3, БО 3, ТК 1, ГК 1, ПК 1, ИК 1; припремао брак краља Александра Обреновића са унуком кнеза Георга Шаумбург-Липе (Georg Wilhelm zu Schaumburg-Lippe), кнегињом Александром цу Шаумбург-Липе (Alexandra zu Schaumburg-Lippe, 1879–1949); противник венчања краља Александра са Драгом Машин (1900); завршио Београдску гимназију и Правни факултет у Паризу; имао вилу на Топчидерском брду (данас се поистовећује са Дедињем) у (касније) Румунској (Ужичкој) улици, 50, 148, 215, 216, 221.
- Богићевић, Милош А.** (1811–1844), потпуковник, помоћник попечитеља унутрашњих дела (1842), управник вароши Београда (1840), начелник Шабачког округа (1839–1840), капетан Јадранског (Јадарског) среза (1836–1839), начелник Канцеларије кнеза Михаила у емиграцији у Новом Саду (1842–1844); писар (1828) и секретар (1829–1832) код зета, господара Јеврема; након општег помиловања вратио се у Србију 1844; иако, изгледа, није помогао Стојану Јовановићу Цукићу, после Катанске буне пресудом (Вучићевог) преког суда стрељан у Шапцу 20. октобра [1. новембра] 1844, 50, 120, 148, 221.
- Богићевић, Милош М.** (1876–1938), дипломата, отправник послова у Берлину (1907–1914) и Каиру (1914–1915); завршио Терезијанум у Бечу, где је и докторирао; предавао међународно право на Правном факултету у Београду (1904); противник

- венчања краља Александра Обреновића са Драгом Машин (1900); учествовао у недовољно јасним дипломатским активностима (од 1916); убијен под нерасветљеним околностима у Берлину 1938; сачувана су скрипта са његових предавања из међународног права (Универзитетска библиотека у Београду), 148.
- Богићевић, Михаило М.** (1843–1899), министар грађевина (1887–1889, СНС), председник Београдске општине (1886–1888, 1894, 1895), краљев посланик у Народној скупштини, МВ 4, БО 3, ТК 1, М 1; добротвор (давао прилоге за школовање сиромашне деце из Македоније и Босне и Херцеговине), 50, 51, 125, 148, 216, 221.
- Богићевић, Томанија**, кћерка војводе Антонија Богићевића, вид. Обреновић, Томанија.
- Боди, Михаило Д.** (1884–1953), дивизијски генерал, ађутант краља, војни делегат српске војске у Будимпешти 1919, војни изасланик у Мађарској, војни изасланик у Грчкој и Турској (1927), начелник Обавештајног одељења Главног генералштаба, 34. кл. ВА, 19. кл. ВШВА, ЈК 2, СМХ (1913); командир вода у пионирској чети (инжењерији), командир вода 1. инжењеријског батаљона у Нишу (1911–1912), командант инжењеријског батаљона (у време албанске побуне организоване у договору са бугарском и аустроугарском страном 1913), на дужности у Врховној команди, професор ВА, шеф Оперативног одсека Оперативног одељења Главног генералштаба, командант Савске дивизијске области (1931); в. д. инспектора Земаљске одбране (реактивиран 27. марта 1941); у Априлском рату у команди позадине Врховне команде; у заробљеништву до 1942; син Димитрија Бодија (1850–1942), конзула у Битољу и Солуну, дипломатског агента у Софији, пореклом из Москопоља (Μοσχόπολις); становао (1912) у својој кући у Вишњићевој 12, 178.
- Божић, Милоје**, председник 2. одељења Апелационог суда (1846), управник царине (ђумрукција 1843–1846), члан Депутације Главног школског одбора (1842, 1849); пословни партнер кнеза Милоша; подигао 1836. године кућу (изгледа на основама аустројске виле из XVIII века) у (данашњој) Господар Јевремовој 19 (Позоришни музеј, споменик културе); школовао се у Великој школи у Београду (1808–1813); (највероватније) син војводе Лепеничке кнежине Крагујевачке нахије Боже Радојевића из Чумића; имао је три сина и више унука, 251.
- Божић, Глигорије Глиша М.**, капетан, начелник Крајинског среза, командант Крајинске народне војске (1862); син Милоја и Милице Божић, ожењен кћерком Атанасија Тасе Кузмановића помоћника смеревског окружног начелника, 251.
- Бојанић, Ђорђе Т.** (1820–1848), пешадијски поручник (1845), Карађорђевић унук, умро (од колере) 1848, сахрањен код (старе) Цркве Светог Марка на Ташмајдану, 120.
- Бојанић, Теодор Тоша**, барјактар војводе Луке Лазаревића, члан Врховног суда (1846), председник 2. одељења Апелационог суда (1846), председник Београдског окружног суда (1844–1846); исправник лознички (1836), капетан на служби у Главном војном штабу (1840), директор полиције Београдске вароши (1836), командант Лознице (1835), председник суда и надзиратељ Београдске нахије (1833–1834); родом из Херцеговине (Зубци код Требиња), после 1813. у Бесарабији у Русији, купио село (поместије, властелинство) код Хотина (позајмио новац од брата); вратио се у Србију 1830; ожењен Саром (1795–1852), Карађорђевић кћерком (удовицом војводе Николе Кара-Марковића), 120.
- Бојовић, Босиљка**, кћерка артиљеријског пуковника Павла Хорстига, сестра артиљеријског пуковника Косте Хорстига, удата за артиљеријског пуковника Радивоја Т. Бојовића, 222.
- Бојовић, Душан Љ.**, коњички пуковник, ЈК 4; ађутант 2. коњичке бригаде (1921), командир 4. ескадрона 6. коњичког пука „Кнеза Арсенија” (1924–1927), шеф 2. секције Обавештајног одељења Главног генералштаба (1930), 145.
- Бојовић, Никола Ш.** (1907–2004), артиљеријски мајор, 56. кл. ВА, КЗМ 4; потпоручник командир вода 1. дивизиона 28. артиљеријског пука (1931), командир вода 17. артиљеријског пука (1936), капетан 2. кл. (1939); командант 1. дурмиторске бригаде (ЈВуО); ванредно унапређен у чин мајора; залагао се за обуставу крвне освете и грађанског рата у дробњачком крају (заробио припадника НОП-а који му је убио мајку; није му се осветио; ослободио више заробљених, касније истакнутих комуниста); командовао трупама које су се сукобиле са главнином снага НОП-а на Неретви (Јабланица) 1943; немачке трупе су га заробиле у Липову код Колашина маја 1943; био у логорима у К. Митровици, Бањици, логору Стри у Пољској и Оснабрику; од 1948. живео у емиграцији у Енглеској; радио је као „расељено лице” јер није узео енглеско држављанство (добрио је пасош СР Југославије 2001); породица остала у

- земљи; рођен у селу Зминица (Општина Шавник, сада Жабљак), умро у Лутону у Енглеској 2004, сахрањен у Београду, 186.
- Бојовић, Радивоје Т.** (1864–1948), артиљеријски пуковник, министар војни (1912–1913, 1914–1915), ађутант краља (1904), 17. кл. ВА (1. у рангу), завршио Михајловску артиљеријску академију у Санкт Петербургу (1889–1892), на служби у гардијској артиљерији у Русији, ОСС 1 (1915); питомац-ађутант команданта 9. пешадијског пука (1885), начелник Артиљеријско-техничког одељења Министарства војног (1911–1912), професор ВА, 222.
- Бојовић, Тодор М.** (1830–1872), генералштабни потпуковник, почасни ађутант кнеза Михаила, ађутант кнеза Милана, 1. кл. АШ; као поручник прикључен (у име војске) депутацији коју је Светоандрејска скупштина (1858) послала кнезу Милошу у Влашку; помоћник министра унутрашњих дела (1860–1867), заступник Намесништва на крштењу првог сина кнеза Николе (вође ни су тајни разговори о сарадњи Србије и Црне Горе), 222.
- Бокор-Креки, Колет од** (Beaucorps-Créquy, Colette de, 1914–2004), удата за грофа Жофроа од Бокор-Крекија (comte Geoffroy de Beaucorps-Créquy, 1908–1986), вл. замка Шамбоно (Château de Chambonneau), 146.
- Боцарис, Марко К.** (Μάρκος Μλότσαρης, 1788–1823), грчки војсковођа, син капетана Кицоса Боцариса (убијеног по наређењу Али паше Јањинског 1809); погинуо у грчком устанку (рату за независност); његов брат је био грчки генерал, син министар војни, а кћерка дворска дама; према породичном предању његов сестрић Сава отац је судије Константина Јанковића (1831–1883) и деда артиљеријског пуковника Павла Јанковића (1857–1938), 238.
- Бошковићи (Бјелопавлићи), Сердаревићи или Михаиловићи** (грана потомака сердара Михаила Бошковића), Кезуновићи (потомци Константина Кезуна Бошковића), (слава Света Параскева Петка, Београдска, Трновска, 14. [27] октобар), 182.
- Бошковић, Михаило** (1761–1850), сенатор, нахијски судија; основао Орју Луку са рођацима (његови потомци су Сердаревићи, односно Михаиловићи), 183.
- Бошковић, Блажо Б.** (1860–1912), бригадир, командант Бјелопавлићке бригаде (1907), члан Ратног савјета, умро под неразјашњеним околностима (Кезуновић), 183.
- Бошковић, Душан Б.,** пешадијски потпуковник, в. д. командира 8. и 15. чете пешадијског пука Краљеве гарде (1925), командант 2. батаљона 40. пешадијског пука „Триглавог”, командант 2. батаљона 43. пешадијског пука (1935), командант 2. батаљона 30. пешадијског пука (1936); син бригадира Блажа Бошковића, 183.
- Бошковић, Боривоје П.** (1881–1915), капетан 1. кл., 30. кл. ВА, 13. кл. ВШВА, школовао се у Белгији (после 1903); погинуо код Смедерева 25. новембра (8. децембра) 1915, 180.
- Бошковић, Милисав П.** (1893–1964), грађевински инжењер; у 1300 каплара (1914); оженио се Радмилом, кћерком Радослава Агатоновића (1869–1923), председника Народне скупштине; становали су у кући у Ресавској улици, 180.
- Бошковић, Милутин П.** (1880–1914), пешадијски мајор (у резерви), 30. кл. ВА, 13. кл. ВШВА; противник завереника из 1903; извозник; становао (1912) у Ресавској 36; погинуо у Колубарској бици на Варовници код Раље 25/26. новембра (8/9. децембра) 1914, 180.
- Бошковић, Новак,** перјаник, погинуо у нападу на Никшић 1809, 183.
- Бошковић, Павле** (1849–1923), генерал, професор и управник ВА, 7. кл. АШ, војни питомац за интендантску струку у Пруској (1873–1875), ТК 2, СС1; артиљеријски потпоручник у 3. пољској батерији у Београду (1872), у артиљеријској инспекцији (1872–1873), помоћник главног интенданта (1876–1878), помоћник начелника Економског одељења Министарства војног (1879–1881), командир 1. батерије 1. артиљеријског пука (1881–1882), командант артиљеријског дивизиона 1. артиљеријског пука (1882–1883), шеф Интендантског одељења Врховне команде (1885); в. д. команданта Дунавског артиљеријског пука (1885–1889), начелник Економског одељења Министарства војног (1891), радио на реорганизацији војске; члан Главног одбора Друштва за законско решење завереничког питања (1905); становао (1912) у Ресавској 36, власник (1912, 1922) кућа у Ресавској 34 и 36 и Бирчаниновој 20, (слава Свети Алимпије Столпник, 26. новембар [9. децембар]), 180.
- Бранковић, Георгије (Ђорђе) Н.** (1765–1830), гроф, аустријски пуковник, добровољац у Петроварадинској регименти (1784), потпоручник у Српском добровољачком пуку (Михаљевићев фрајкор) 1785, након распуштања фрајкора 1801, служио у Слуњској, Градишкој и Петроварадинској регименти, (сродство његовог деде са грофом

Ђорђе Бранковићем није довољно јасно, али је било признато), 95.

Брановачки, др Евгеније (Јевђеније) В. (1847–1915), санитарски потпуковник, лекар, ОСС 3; рођен у Сенти, завршио гимназију у Темишвару и медицину у Бечу; становао (1912) у Милоша Поцерца 21, 197, 237.

Брановачки Никола Е. (1887–1938), судија Касационог суда, резервни коњички капетан 1. кл., становао у Хаџи Милентијевој 24, 197.

Братуљевић, Александар Ч. (1901–1967), артиљеријски мајор, 26. кл. ВШВА; командир вода 18. пешадијског пука „Краљевића Ђорђа” (1921), командир вода 4. дивизиона Дравске артиљеријске бригаде (1926), на служби у штабу 31. артиљеријског пука (1933), в. д. команданта 3. дивизиона 30. артиљеријског пука „Краљевића Томислава”; ЈВУО; Немци га ухапсили 1942; побегао из заробљеништва; умро у емиграцији у Сао Паулу у Бразилу; син београдског протојереја Чедомира Братуљевића (Храм Светог Константина и Јелене, Вождовачка црква 1924), (слава Свети Никола, 6. [19] децембар); становао у Стишкој 4, 192.

Браћа Крсмановићи, синови хаџи Михаила Миће (Мића) Крсмановића из Босне, власника велике колонијалне трговине у (Доњој) Тузли, са филијалом у Брчком, извозника („колонијал је набављан у Трсту, преко кога је слата сува шљива за Америку. [...] Сва кожа је ишла у Лајпциг, као централно европско тржиште за тај артикал”, М. М. Костић) – Никола Нико (отац Алексе и Димитрија, ожењеног Јованком Топузовић, Анђе удате за Захарију К. Поповића и Анке удате за Макс Антонијевића), Риста (син Љубомир) и Јован Јова (1830–1897); кћерка Василија, удата за Ристу Параноса (†1875), њихов зет је Милош Гођевац; зетови Димитрија Н. Крсмановића (†1906) били су генерал Милутин Недић, Милан Ђурчин, Јеша Симић и др Венцловић; фирма „Браћа Крсмановић”; имовина је била заједничка до 1912; Димитрије Н. Крсмановић подигао једносратну градску вилу код Саборне цркве (данас аустријска амбасада у Кнеза Симе Марковића 2); власници кућа и плацева у Краља Милана 69 (Научни и васпитни завод за женску децу), на Теразијама (34, где је проглашено уједињење 1918), Његошевој 1 и 3, Васиной 11, 71, Браће Крсмановић 11, 12, 17, Карађорђевој 46 и Травничкој 1, плаца са зградом купатила у Душановој улици (Петровићево,

Крсмановићево купатило), хотела „Српска круна” (Библиотека града Београда) и др.; купили су куће Јеремије Станојевића (Алекса Крсмановић, велики добротвор, завештао тестаментом целу имовину држави) и Милосава Здравковића Ресавца (Никола Крсмановић), велике мецене Васе Пелагића, 144, 198.

Браћа Ђорђевићи, пореклом из Грчке (Касторија, Крушево, Крушевац), у Београду око 1797; синови Петра Ђорђевића – Димитрије и Ђорђе П. Ђорђевић, рентијери, фирма „Браћа П. Ђорђевић”, („међу најбогатијим људима у Србији сматрају се браћа Ђорђевићи чије се велико имање цени на 5 до 6 милиона динара у злату”, Феликс Каниц 1868); имовина је била заједничка до 1910; Димитрије је имао синове Петра, Николу (ожењен Симеоном, унуком пуковника Јеремије Станојевића, праунуком Проте Матеје) и др Владимира Ђорђевића (становао од 1929. у Румунској 2 на Дедињу), ожењеног Јеленом, кћерком генерала Михаила Рашића (оца Димитрија Ђорђевића, историчара, члана САНУ) и две кћерке; једна је била удата за академика Михаила Гавриловића (историчара и посланика), а друга за председника СКА Александра Белића; потомак Ђорђа П. Ђорђевића по мајци Марији Ђукић је Стеван Павловић, историчар (вид. род. Служића, односно Павловића, стр. 227); имали су бродове-дрваре на Дунаву; власници кућа и плацева у улицама Краља Милана 16 (Теразије), 29, Велики степени 1, Босанска 2, 4, 6, 40, 42, 44, Карађорђева 91, Космајска 37, Краља Александра 3, Грачаничка 5 и др., 71, 138.

Браћа Павловић, фирма „Браћа Павловић” (1844), односно „Анастас Павловић” (1856); седиште фирме у Улици Краља Петра до 1941, потом у Палати „Албанија” (до одузимања имовине 1947); вид. Павловић, Анастас.

Браћа Поповићи, синови Захарија Поповића (сина свештеника из солунског краја) – Константин (синови Захарије, ожењен кћерком Николе Крсмановића и Никола, ожењен кћерком Марка Стојановића), Никола (синови Александар, ожењен кћерком генерала Стевана Здравковића, Константин и Живко) и Георгије Ђорђе (синови Константин, Јован и Никола; унука Велика, Живка, удата за сан. бриг. генерала др Милана Ђ. Димитријевића); фирма „Браћа Поповић” (Браћа К. и Н. З. Поповић), у приватним пословима (индустријалци, акционари Млинске, Извозне и Народне банке, дворски лиферанти за

- злато и сатове, власници млинова и рентијери); власници (1912) кућа и плацева у Кнез Михаиловој 32 (седиште Земаљске банке и уредништва *Самоуправе*, касније Америчка и Шпанска читаоница; купили од Јовановића, Баба-Дудића), Космајској 24, 44, Босанској 1, 3, 5, Немањиној 10, Душановој 12 и 25, Господар Јевремовој 43 и 45, на Косанчићевом венцу 1, дела Прокопа и винограда са кућама (Топчидерско брдо, данас Дедиње), као и кућа, плацева и индустријских постројења у Нишу и Нишкој бањи; имовина је била заједничка до 1920. године („Пред своју смрт Константин је написао тестамент у којем стоји да је његов брат Никола у задрузи с њим и моли га да са његовом децом поступа исто онако као што то чини са својом рођеном децом“); вид. Александар Н. Поповић, акционар, рентијер, индустријалац, потпредседник Повлашћене извозне банке (стр. 196); Захарије К. Поповић, акционар, рентијер (стр. 223).
- Браћа Радојловићи**, Радоје (начелник Поштанског одељења Врховне команде), Ђорђе (председник Београдске трговачке коморе), Љубомир, Милан, Драгољуб (председник Државног савета) и Милош (инжењер), синови капетана Петра Радојловића, посинка и наследника Карађорђевог кћерке Стаменке (вид. Радојловићи стр. 129–131); фирма „Браћа П. Радојловић“ (Кнез Михаилова 5, вл. 1912. пуковника Љубомира Лешјанина), у приватним пословима (гвожђарство, порцелан, рентијерство); „Били су кроз више од пола века у првим редовима најутуцајнијих и најистакнутијих људи, не само у своме сталежу но уопште у јавном животу“; власници (1912) кућа са плацевима у Кнегиње Љубице 19, Браће Југовића (Југовићева) 2, Цинцар Јанковој 7, Кнежев споменик 7, на Краљевом (Студентском) тргу 6, 8 и 10, Обилићевом венцу 38, у Кнез Михаиловој 23 (Задужбина браће Радојловић) и др., вид. Радојловићи.
- Брдарски, Јован** (1848–1916), артиљеријски пуковник, ТК 5; рођен у Баваништу код Панчева у Војној граници; школовао се у заводу у Каменици и артиљеријским школама у Грацу, Либенау (Lübbenau/Spreewald), Пожуну (Братислави) и Бечу; из кадетске школе упућен у аустријско-италијански рат 1866; аустријски потпоручник (1869) и поручник (1875); контрактурални поручник у Србији 1876, руски поручник (1877), командир опсадне батерије у рату 1877–1878; капетан 1. кл. српске војске (1886), мајор (1888), пуковник (1898), пензионисан 1902; ожењен Драгињом, кћерком Милоја Блазнавца; пашеног генерала Јована Мишковића, 201.
- Будимировић, Иоан (Јован) од**, пуковник (оберст 1825), Немачка банатска регимента бр. 12; из Петроварадинске регименте ступио у Српски (Михаљевићев) фрајкор 1789, поручник фрајкора (1793), учествовао у биткама у Немачкој и Италији, аноблиран 1813, 95.
- Будимировић, Живојин**, велики жупан, генерални инспектор МУП-а, 172.
- Булић, Димитрије Ђ.** (†1933), пешадијски пуковник, 8. кл. АШ, ТКМ 5; потпоручник при Београдској окружној команди, пешадијски потпоручник ордонанс-официр у штабу Шумадијског корпуса у Београду (1877–1878), поручник в. д. командира чете 15. пешадијског батаљона у Нишу (1886), гарнизонар Крагујевачке гарнизонске управе (1909–1912), помоћник команданта Шумадијске дивизије 3. армије (1912–1913); син Ђорђа П. Булића, председника Алексиначког окружног суда (син Павла Булића, чл. Гургусовачког окружног суда 1852); становао (1882) у Ломиној 4, (слава Пренос моштију Светог великомученика Георгија, Ђурђиц, 3. [16] новембар), 145.
- Булић, Ђорђе Д.** (1883–1960), пешадијски бригадни генерал, 33. кл. ВА, завршио Чугујевско пешадијско јункерско училиште у Русији (Чугуевское пехотное юнкерское училище), КЗМ 4, ЈК 3, БО 5, ОСС 4, ЗМХ (две 1913); командир вода 11. пешадијског пука „Карађорђа“ у Крагујевцу (1906–1913), командир 3. чете 1. батаљона 11. пешадијског пука „Карађорђа“ у Крагујевцу (априла 1914), командир Митраљеског одељења 10. пешадијског пука 2. позива (1914); у Априлском рату командант позадине Дунавске дивизије; после Априлског рата у заробљеништву у Немачкој; живео и умро у емиграцији, 145.
- Бучовић (Бучевић), Константин Коста Л.** (1836–1881), пешадијски пуковник, ађутант кнеза Михаила (1867), почасни ађутант кнеза Милана (1877–1881), 2. кл. АШ, школовао се у Аустрији, ТКМ 2, ТК 3, ЗМХ; привремени командир поручник 1. стрељачке роте 1. батаљона пешадије у Београду (1860); боравио у Црној Гори 1862. године (тајно, по Гарашаниновом налогу); командир 1. стрељачке роте 1. батаљона пешадије Стајаће војске (1864), в. д. команданта 3. батаљона у Београду (1872), командант пешадијске бригаде (1876), командант десне колоне Моравске војске, начелник штаба дивизије у бици на Великом Извору (1876), командант 1. шумадијске дивизије

- у борбама код Ниша, командант Нишке тврђаве (1877–1878), командант Пешадијске бригаде (1881), командант Стајаће војске (1882), („Присталица најстроже дисциплине и реда, поборник велике строгости и најскрупулознијег вршења дужности”, Ж. Мишић); син капетана Лазара Бучовића (Средоточна војна команда 1835–1839), (слава Лазарева субота, Врбица, покретни празник, уочи Цвети, шесте недеље Великог поста), 70, 184, 198.
- Бучовић, Софија К.**, основала Задужбину Косте и Софије Бучовић (за награђивање радова из војне историје и науке о држави) при СКА; становала (1912) у Ресавској улици, 198.
- Валеријан** (Василије Прибићевић, 1870–1941), викарни епископ сремски (хиротонисан 1940), архимандрит манастира Јазак на Фрушкој гори; професор Карловачке богословије и српске гимназије у Цариграду, народни посланик (1921–1929); оптужен за велеиздају и осуђен на 12 година тешке робије (1908), аболиран 1910; посланик Хрватског сабора за изборни котар Вргиност (1914); покренуо *Глас Словенца*, *Хрвајша* и *Срба*; учествовао у стварању народних већа; основну школу завршио у Костајници, гимназију похађао у Карловцу и С. Карловцима, где се после матуре уписао на Богословију; замонашен у манастиру Крушедол 1894; студирао у Бечу и Лајпцигу, завршио Духовну академију у Кијеву; становао (1922) у Зетској 18–34; умро у Сплиту 10. јула 1941, 180.
- Василије Петровић Његош** (1709–1766), владика (1750–1766), архимандрит (1749), хиротонисан у Београду (1750); три пута боравио у Русији; рођен у Његушима, рођењем синовац владике Данила и синовац у другом колону владике Саве, умро у Санкт Петербургу 1766, 16, 127.
- Васиљевић, Алимпије М.** (1831–1911), министар просвете (1875, 1876–1878, 1878–1879, 1880, 1887), (доживотни) сенатор (члан Горњег дома), краљевски посланик у Санкт Петербургу (1892–1893, 1894–1895), ОСС 1, СС 1; у кнежевој пратњи као заступник владе (1876–1878); професор филозофије на Филозофском факултету Велике школе (1869), редовни члан СУД-а; завршио Духовну академију у Кијеву, НЛС, 75, 199, 201.
- Васиљевић, Бранислав**, погинуо у бомбардовању Београда 6. априла 1941, 177.
- Васиљевић, Љубомир Љуба А.** (1874–1914), дипломата, вицеконзул у Солуну (1907); матурирао у Првој београдској гимназији (један од најбољих ђака), завршио права у Паризу; умро почетком Првог светског рата у Нишу 14. (27) октобра 1914, 201.
- Васић, Зорка М.** (1868–1945), рођ. Карабиберовић, удата за дивизијског генерала Милоша Васића, 199, 215.
- Васић, Дамјан (Дамњан) Ф.** (1884–1912), капетан 2. кл., 33. кл. ВА, командир 1. чете 1. батаљона 8. пешадијског пука „Књаза Александра” (1912); погинуо на Младом Нагоричану код Куманова 11. (24) октобра 1912, 238.
- Васић, Игњат** (1812–1888), лознички протојереј, посланик (по чину и звању) на Светоандрејској скупштини 1858. и касније (НЛС); организовао обавештајни рад преко Дрине; добровољац у нападу на Бијељину 1876, где је рањен у ногу; отац Владимира Васића (1842–1864), државног питомца у Краљевским стрелцима у Берлину и ВА у Ерфурту, песника (друга Стојана Новаковића); ујак Милоша С. Милојевића; пореклом из свештеничке породице из Срема, унук Игњат(и)ја Бурчића Сабова, учитеља у Купинову (код кога су се школовали Хаџи Рувим и Прота Матеја); сестрић архимандрита Николаја, брат од ујака шабачког владике Саве Николајевића, рођак придворног свештеника господара Јеврема, протојереја Јована Павловића и његовог сина, митрополита Инокентија; учитеља (у Накучанима) генерала Ранка Алимпића; рођен у Београду (у Дунавској улици) 1812, умро у Лозници 1888, 97.
- Васић, Милоје**, срески начелник, отац генерала Милоша Васића, 198, 215.
- Васић, Милош М.** (1859–1935), дивизијски генерал, министар војни (1900–1901), министар војске и морнарице (1921–1922), делегат код грчке Врховне команде (1912–1913), делегат на италијанском двору (1917), дипломатски представник на Цетињу (1902–1903), војни агаше у Софији (1897–1898), 13. кл. ВА (3. у рангу), 1. кл. ВШВА (1. у рангу), на стажу у штабу 3. пешадијске дивизије у Линцу (1887–1889), КЗМ 3 и 4, МВ 3, БО 1, ТК 1 и 5, ЗМХ, МО, ФЈ 3, СМЂ 2, ЛЧ 3, М 1; добровољац (1876–1878), командир чете (1885); противник завереника (1903), изјаснио се за долазак на престо кнеза Данила Петровића Његоша; пензионисан 1903; враћен у резерву 1912, реактивиран 1914; командант Дунавске дивизије 2. позива (1914), шеф Унутрашњег одсека Главног генералштаба, командант 3. армије на Солунском фронту („победник код Острове и Горничева, освојилац Кајмакчалана и Битоља”, запис

- на споменику), професор ВА, командант 3. 4. и 1. армијске области (1919–1921); становао (1912) у Даничићевој 30 (Улица Алексе Ненадовића 34), 199, 215.
- Васић, Павле Ч.** (1907–1993), професор Академије примењених уметности у Београду, историчар уметности; завршио Правни и Филозофски факултет у Београду, докторирао у Љубљани (1956); члан Удружења ликовних уметника (од 1934), асистент Музеја кнеза Павла (од 1939), после Априлског рата у заробљеништву (Италија, Пољска, Немачка), 238.
- Васић, Петар** (1769–1834), кнез (потом капетан) Сококе (Соколске) нахије од 1815, 238.
- Васић, Стеван М.** (†1934), пешадијски пуковник, помоћник команданта 2. пешадијског пука „Књаза Михаила” (1911–1912), у штабу Шумадијске дивизијске области (1922), 145.
- Васић, Чедомир Ф.** (1879–1917), потпуковник, 29. кл. ВА, 13. кл. ВШВА, ЗМХ (1913), командир Митраљеског одељења 3. батаљона 16. пешадијског пука „Цара Николе II” (1910–1912), у Историјском одељењу Главног генералштаба (1913–1914); умро у Француској 1917, 238.
- Величковићи**, пореклом од бимбаше Величка Ђорђевића, 44, 129, 130, 155, 182, 200, 202, 219.
- Величко Ђорђевић**, бимбаша, родоначелник Величковића, брат Христе (Христифора) Ристе Ђорђевића, бимбаше, оца Филипа Христића, 129, 130, 155, 182, 200, 219, 251.
- Величковић, Никола**, ожењен Маријом, кћерком Луке Гарашанина, синомцом Илије Гарашанина, 129, 130, 182.
- Величковић, Димитрије М.**, 130, 155, 200.
- Вељковићи**, пореклом од парафинског кнеза Вељка Миљковића, (слава Свети великомученик Димитрије, Митровдан, 26. октобар [8. новембар]), 64, 65, 150, 178–180, 213.
- Вељко Миљковић** (†1814), парафински кнез, син Миљка Биљарца, пореклом са Косова, родоначелник Вељковића, 178, 179, 180.
- Вељковић, Антоније**, члан суда Ресавског округа, 180.
- Вељковић, Богдан В.** (1942), дипломирао на Харварду (Harvard Business School); у банкарству, 181.
- Вељковић, Војислав Ј.** (1911–1993), на челу индустрије и банке породице Вељковић, директор Врачарске задруге, Првог акционарског млина и Пиваре „Вајферт”, 181.
- Вељковић, Војислав С.** (1865–1931), министар финансија (1903, 1919–1920), министар трговине и индустрије (1919, ДС), на родни посланик (1901, НЛС), професор административног права на Правном факултету у Београду (1896–1899); завршио Београдску гимназију, докторирао права у Паризу са тезом о трговинским уговорима (1893); један од представника Србије на Хашкој конференцији (1899); секретар краља Александра (1899–1900), противник краљеве женидбе (поднео оставку 1900); противник завереника (1903); један од оснивача *Српској књижевној иласнику*; председник Београдске општине за време окупације (до 1917) када је помогао многим Београђанима; (НЛС, НАС, ДС); становао (1912) у породичној кући у Бирчаниновој 21, 178.
- Вељковић, Јован** (полковникъ кавалѣръ Јованъ Вељковићъ, 1798–1874), пуковник, члан Савета (1842–1859), попечитељ финансија (1858–1859), исправник (старешина, кнез) Бањског и Алексиначког округа (1835, 1836), парафински кнез, НИ; допринео прикључивању шест нахија Србији 1832; један од организатора кнез Милетине буне у парафинском крају, члан Апелационог суда, председник Крушевачког окружног суда (1842); становао (1846) у Дубровачкој улици (у Хаџи Брзаковој кући) и потом у својој кући (на данашњем Тргу Николе Пашића), 64, 65, 96, 180, 181.
- Вељковић, Јован С.** (1862–1945), коњички пуковник, краљев ађутант, 13. кл. ВА, 1. кл. ВШВА (2. у рангу), на школовању у Француској (1888–1889), О 4, М 3; командир вода потпоручник 4. коњичког ескадрона у Смедереву (1886), помоћник команданта Дринске дивизијске области (1904); становао (1912) у породичној кући у Бирчаниновој 21, власник куће на Краљевом тргу 23 (Студентски трг), 181.
- Вељковић (Beigbeder), Катарина В.** (1937), оснивач и председник удружења „Старе куће Србије”; од своје шеснаесте године живела у емиграцији у Француској; станује у породичној кући Вељковића у Бирчаниновој 21 (сазидана 1883, академизам, споменик културе) која има помоћне зграде и уметнички павиљон (из 1931), 181.
- Вељковић, Косара Ј.** (1870–1938), рођ. Петронијевић, учествовала у раду Материнског друштва, ОСС 3; наследила кућу на Краљевом (Студентском) тргу 23, 181.
- Вељковић, Стојан Ј.** (1831–1925), министар правде (1871–1872, 1872–1873, 1879–1880), потпредседник Сената (Горњег дома), председник Касационог суда (1897–1901), председник Апелационог суда (1870), члан Апелационог суда и кавалѣр (1855), профе-

- сор римског и кривичног права на Лицеју у Београду (1856–1864), члан ДСС-а и СУД-а, МВ 3, ТК 1, ОСС 1; студирао (државни питамац) права у Берлину (1851–1852) и Хајделбергу (1853), где је докторирао; усавршавао се у Паризу; становао (1912) у породичној кући у Бирчаниновој 21 (и Краља Милутина 46), власник кућа у Крунској 5, Карађорђевој 24, Которској 27, 31 и 33 и др., 178, 181.
- Вељковић, Стојан Ј.** (1906–1998), живео у емиграцији у Енглеској, ожењен са Елизабет Хил (Dame Elizabeth Hill, DBE), професорком славистике на Универзитету Кембриџ, 180, 181.
- Верговић, Јован Р.**, пешадијски капетан 1. кл. (1939), 50. кл. ВА, командир вода 4. пешадијског пука (1924), командир 4. чете 20. пешадијског пука (1935), 192.
- Викторија** (Alexandrina Victoria, 1819–1901), енглеска краљица (Queen of the United Kingdom of Great Britain and Ireland, 1837–1901), царица (императорка) Индије (Empress of India), 127.
- Вилотијевић, Андрија Ј.** (†1868), настојник кнежевих добара, унук оборкнеза Алексе Ненадовића по кћерки Марици; осуђен и стрељан као (наводни) учесник у убиству кнеза Михаила 1868, 136.
- Витковић, Гаврило Ј.** (1829–1902), инжењер, професор Београдске гимназије; рођен у Будиму где је завршио основну и средњу школу, студирао техничке науке на Универзитету у Пешти; у Србију прешао 1855; инжењер у Смедереву и Шапцу; син будимског протојереја Јована Витковића (пореклом из Јегре), братанац Михаила Витковића (Vitkovics Mihály), књижевника, пештанског адвоката; ожењен Лујизом од Бајић, старијом сестром Јелене Илке Марковић, наставницом певања у Вишој женској школи (1872), 156, 256.
- Влајић, Божидар Д.** (1888–1974), министар социјалне политике и народног здравља (у влади М. Трифуновића 1943), народни посланик (1927), адвокат (Кнез Михаилова 5/1); завршио гимназију у Београду, студирао права и социологију у Немачкој, Француској и Швајцарској (Минхен 1907–1908, Берлин 1908–1909); за време Првог светског рата у Пресбируу Врховне команде; стални сарадник *Српској књижевној власника*, у ДС припадао (лево оријентисаној) групи Милана Грота и Божидара Марковића; шеф кабинета председника владе Љубомира Давидовића (1924), генерални секретар ДС, веза Врховне команде и Пресбируа владе од 1941; у емиграцији члан Савеза „Ослобођење”; унук Радивоја Милојковића (Хаџи Томини, НЛС), тетка удата за Николу Стаменковића (Баба-Дудићи, НЛС), зет Аранђела Раше Милошевића (НРС), пашеног Бранка Лазаревића и Момчила Нинчића (НРС); становао у породичној кући у Добрачиној 34, умро у емиграцији у Лондону, 220.
- Влајић, Дамјан (Дамњан) С.** (1854–1944), артиљеријско-технички пуковник, професор Науке о оружју на ВА (1882–1894, 1899–1910), председник Удружења пензионисаних официра и војних чиновника Краљевине Југославије (1930), потпредседник Средишње управе Аеро клуба (1933), 10. кл. АШ (1. у рангу), на усавршавању у Вишој артиљеријској школи (1880–1881) и Политехници (1881–1882) у Бечу (виша математика, механика и теорија топлоте); потпоручник командир вода 4. батерије 2. артиљеријског пука (1876), командир вода 5. пољске батерије (2. батерије Дунавског пука 1877), шеф Артиљеријско-техничког одељења Министарства војног, управник Војно-техничког завода у Крагујевцу (1894–1899); члан комисија које су обилазиле француске, немачке, аустроугарске и енглеске фабрике и вршиле пробе њихових артиљеријских оруђа; неосновано нападан у штампи (када се одлучивало у којој фабрици ће се набавити оруђе и муниција); војни суд донео ослобађајућу пресуду; пензионисан по својој молби 1911; учествовао у ратовима 1912–1918; објавио књигу *Наука о оружју* (1930); прославио 50. годишњицу брака са Зорком, кћерком Радивоја Милојковића (1933); становао (1912, 1941) у својој кући у Добрачиној 34, 202, 220.
- Влајић, Зорка Зорица Д.**, рођ. Милојковић, председница (добротворног) Материнског удружења (1936–1941), чл. Главног одбора Друштва за помоћ браћи Русима у Русији (1920); ОСС 2; завршила Вишу женску школу (1880); њен син Божидар Влајић био је ожењен Зором, кћерком Раше Милошевића и др Драге Љочић (председнице Материнског друштва 1906–1910), 220.
- Влајић, Зорка Б.** (1893–1949), удата за Божидара Д. Влајића, кћерка Раше Милошевића; студирала на Филозофском факултету Универзитета у Берлину (1911), 220.
- Вујић (Вуић), Анастас Атанасије** (1838–1898), инжењер, начелник Архитектонског одељења Министарства грађевина, 44, 128.
- Вујић, Душан А.** (1866–1913), члан Главне контроле (1911–1913), управник Краљеве благајне и круних добара (управник двора, ок-

- тобар 1903–1911), управник града Београда (од јуна до октобра 1903), помоћник Управе монопола (1903), владин комесар у Првом краљевском српском повлашћеном бродарском друштву (1898), резервни пешадијски поручник (1901) МВВ (1901); државни питомац у Хајделбергу (1890–1892); унук Саве Пљакић, Карађорђево кћерке; становао (од 1906) са сестром Милицом и зетом генералом Петром Мишићем у кући (градској вили) у Улици Кнеза Милоша 3 (изграђена 1875); претходни власници плаца били су Ђорђе Симић, капетан (почасни генерал) Марко Катанић, Чедомиљ Мијатовић (његова жена Елодија Лотон [Elodie Lawton] подигла кућу) и Никола Антула (1885); Душану Вујићу је кућу продала Марија Антула, рођ. Кики, удовица Јована Антуле (1906), 44, 128.
- Вујић, Михаило Миша В.** (1853–1913), председник Министарског савета (1901–1902, 1902), министар иностраних дела (1901–1902, 1902), министар финансија (1887–1888, 1889–1890, 1891, 1893–1894, 1896–1897), (доживотни) сенатор (члан Горњег дома), краљевски посланик у Паризу (1900–1901), Бечу (1903), Берлину (1906) и Риму (1909), МВ 2, ТК 1, БО 4, ОСС 1, ДК 1, СА 1, СС 1, ГК 1, РК 1, ЛЧ; завршио Београдску гимназију и Велику школу, државни питомац у Минхену, Бечу, Берлину и Паризу, докторирао филозофију у Лајпцигу (1879), професор политичке економије на Великој школи (1879–1887); НРС, присталица компромиса између двора и радикала (што је довело до иступања млађих чланова и оснивања СРС); рођен у Београду, син Владимира Ј. Вујића (1818–1882), професора Православне клирикалне школе (богословије) у Задру и професора Богословског училишта у Београду (критичара Вукове реформе), члана СУД-а, пореклом из Ирига у Срему; усвојио братанца Владимира П. Вујића (Београд, 1886 – Рио де Жанеиро, 1951), сина Павла и Ангелине Вујић, филозофа и књижевног критичара; власник куће у Краља Милутина 97, (слава Света Параскева Петка, Београдска, Трновска, 14. [27] октобар), 70.
- Вукић, Јосип В.**, 54. кл. ВА, ВШВА (1934–1936), генералштабни капетан 1. кл. (преведен из пешадије у генералштабну струку 8. марта 1941), командир вода пешадијског пука Краљеве гарде (1929); зет генерала Милана Недића; хрватског порекла (није ступио у војску НДХ), 144.
- Вукићевић, Велимир Веља И.** (1871–1930), председник Министарског савета (1927–1928), министар унутрашњих дела (1927–1918), министар грађевина (1921–1922), министар пошта и телеграфа (1922–1924, 1924–1925, 1927), министар просвете; народни посланик (Пирот, НРС, 1906), искључен из НРС 1926. (11 посланика), КЗ 4, ОСС 1, РЗ 1; завршио Природно-математички одсек Велике школе (1893), професор гимназије (предавао зоологију са антропологијом, ботанику, физику и математику), школски надзорник; син судије Ивана Вукићевића, унук штабс капетана Илије Вукићевића, помоћника начелника Рудничког округа 1860. (кума кнегиње Љубице), брат Илије Вукићевића, књижевника; становао (1912) у Призренској 4, касније у двоспратној породичној кући у Катигевој 2 (изграђена 1921, пројекат Зарије Марковића, споменик културе), 90, 166.
- Вукићевић, Илија Ика И.** (1866–1899), књижевник, секретар Књижевно-уметничке заједнице; основну школу и гимназију похађао у Београду, Врању и Крагујевцу, завршио Природно-математички одсек Велике школе (1888), на усавршавању у Женеви (1894–1895); професор гимназије, школски надзорник, 166, 167, 242, 243.
- Вукићевић, Миленко М.** (1867–1935), историчар, истраживао у руским архивама и објављивао архивску грађу; професор Друге београдске гимназије; завршио Крагујевачку гимназију, студирао на Техничком факултету Велике школе, прешао на Филозофски факултет, где је дипломирао историју и географију; становао (1912, 1922) у Браће Недића 3, (слава Свети архангел Михаило, Аранђеловдан, 8. [21] новембар), 218.
- Вуковић, Војислав Ј.** (1880–1954), артиљеријски бригадни генерал, управник Двора (1929–1934), начелник Војно-историјског института (1940), први управник Војног музеја на Калемегдану (1934–1940, 1940–1946), 30. кл. ВА, на стажу у Француској (1907–1908), КЗ 3 и 4, БО 3, ЈК 2, ОСС 2, ЗМХ, СМХ, ССМ 3, РЗ 2, ЛЧ 4; командир 5. батерије 2. дивизиона Хаубичког пука (1909–1912), командант тешке хаубичке артиљерије (1914–1918), командант Дунавске артиљеријске бригаде (1925), 238.
- Вукотићи**, три основне гране, прва (наследни сердари до средине XIX века), друга (војводе до средине XIX века) и трећа (наследни сердари и војводе од средине XIX века – потомство војводе Петра С. Вукотића, оца краљице Милене и сердара Станка М. Вукотића, оца сердара Јанка С. Вукотића), Кчево (Чево), Катунска нахија,

- (слава Свети архангел Михаило, 8. [21] новембар), 36, 127.
- Вукота**, сердар, [К]чево (о. 1700), родоначелник Вукотића, Катунска нахија, 127.
- Вукотић, Вукашин Ј.** (1905–1990), генералштабни пуковник (преведен из артиљерије у генералштабну струку 1939), шеф војне мисије у Италији (1943–1944), 51. кл. ВА, ЈК 4; в. д. ађутанга артиљеријског пука Краљеве гарде (1930), в. д. командира 2. батерије 5. противавионског дивизиона (1934); син армијског генерала сердара Јанка С. Вукотића, ожењен (1932) Јелицом, кћерком дивизијског генерала Миливоја Ђ. Димитријевића (28. кл. ВА), братаницом санитетског бригадног генерала др Милана Ђ. Димитријевића и пуковника Велимира Ђ. Димитријевића, ађутанта краља и управника Двора (до 1928); његов син Јанко В. Вукотић (рођ. у Паризу 1953) има сина Вукашина рођ. 1978); живео у емиграцији (Италија, Француска, САД); вратио се у земљу 1971, умро у Котору 1990, 127.
- Вукотић, Вукадин**, војвода, 16, 127.
- Вукотић, Ђикан**, сердар Озринићи, гувернадур, 127.
- Вукотић, Ђуро Ђура (Ђорђе) М.** (1893–1974), маршал двора (од 27. марта 1941), сенатор (члан Горњег дома 1935), (ЈДС, ЈРЗ), председник Окружног суда у Никшићу, судија у Колашину; рођени братанац краљице Милене, син сенатора Марка П. Вукотића и Марије, кћерке војводе Анта Даковића и унуке војводе Новице Церовића; рођен на Цетињу; завршио основну школу на Цетињу и гимназију у Београду, завршио Технички факултет Универзитета у Београду (са одличним успехом) и Правни факултет у Бордоу; добровољац у четницима војводе Вука (1914); тешко рањен у бици на Јадру; са Олгом Петковић имао је Марка, Милорада (син Ђорђе), Марију и Луцију; априла 1941. као маршал двора отишао у пратњи краља у Црну Гору; током рата боравио на Цетињу са породицом; његова браћа од рођеног стрица (синови бригадира војводе Стевана П. Вукотића и Стане, кћерке дивизијара Михаила Вучинића и сестре дивизијара Милутина Вучинића) су Глигор Вукотић, апелациони судија Великог суда у Подгорици и Вељко Вукотић, секретар бана Зетске бановине, командант Цетињске бригаде Ловћенског корпуса ЈВуО (погинули у одступању 1945); после рата и револуције ухапшен (годину дана у затвору); пуштен из затвора, отишао у Београд, где је умро 1974; сахрањен у породичној гробници на Новом гробљу у Београду, 127.
- Вукотић, Јанко С.** (1866–1927), сердар, армијски генерал (1926), председник владе (1913) и министар војни (1905, 1910, 1913) Кнежевине и Краљевине Црне Горе, заступник председника владе (1906), шеф Војне куће и генерал-ађутант (1912), начелник штаба Врховне команде (1913), државни саветник, почасни ађутант краља (1925), КЗМ 3 и 4, ОМ (златна), ДК (звезда са лентом 1), ОСС 1, ТК, СА 1 са лентом, СС 1 са лентом, СЂМ (крст), ГК (вратио због задржавања и претресања у Загребу у време Анексионе кризе), ЛЧ 2 и 3, ЦО 1 и 3, О 1, М 1, РЗ 1; завршио ВА у Модени у Италији (1882–1886, 2. у рангу); поручник, ађутант бригаде (1886), командант Књажеве гарде (1892), командант Стајаће војске (1902), Никшићке и Катунске бригаде (1907), командант Источног одреда (Тара, Лим, Мојковац, Бијело Поље, Беране, Плав, Гусиње, Рожаје, Пећ, Дечани, Ђаковица 1912–1913), начелник штаба Врховне команде Црногорске војске; водио преговоре о предаји Скадра; командант Црногорске дивизије у бици на Брегалници (1913), командант Санџачке војске (дошла до Пала 1914); у заробљеништву (1916–1918); командант Шумадијске дивизијске области (1920), командант Босанске дивизијске области (1922), командант 3. армијске области, члан Војног савета; син сердара Станка М. Вукотића (1809–1907), члана Сената; имао сина генералштабног пуковника Вукашина Мињу Ј. Вукотића и кћерку Василију Вању удату за пешадијског бригадног генерала Блажа С. Врбицу (1880–1959), школованог на ВА у Цариграду, рођеног братанца војводе, сенатора и министра Машана Ђ. Врбице (1833–1898), 36, 127.
- Вукотић, Јован М.** (1877–1914), пешадијски капетан 1. кл., братанац краљице Милене, син сенатора Марка П. Вукотића и Марије, кћерке војводе Анта Даковића и унуке војводе Новице Церовића; командир 1. чете 2. батаљона 5. пешадијског пука „Краља Милана” у Ваљеву (1913–1914); погинуо на Гучеву 18. (31) октобра 1914, 127.
- Вукотић, Никола М.** (1876–1914), пешадијски мајор, завшио ВА у Сен Сиру у Француској, братанац краљице Милене Петровић Његош, син сенатора Марка П. Вукотића и Марије, кћерке војводе Анта Даковића и унуке војводе Новице Церовића; поручник на дворској служби на Цетињу, из личних разлога напустио Црну Гору (кнез Никола није дао одобрење за женидбу); командир вода у 7. пешадијском пуку (1904), коман-

- дир 3. чете 3. батаљона 15. пешадијског пука „Стевана Синђелића” (1908), на служби у Управи ВА (1911–1912), командант батаљона у 9. пешадијском пуку Дунавске дивизије 1. позива; погинуо на Мачковом камени 19/20. новембра (2/3. децембра) 1914, 127.
- Вукотић, Радоје Радојле**, родоначелник Радојловића, вид. Радоје Вукотић.
- Вукотић, Рамо М.**, сердар (до о. 1860; најстарија грана), напустио Црну Гору, отишао у Србију после 1860. године; „Рамо се и у Србији звао сердар – погинуо је у рату 1876. у боју на Шуматовцу, предводећи Црногорску легију у оном рату који су водиле две српске књажевине (Србија и Црна Гора) за ослобођење и независност” (Ј. Вукотић), 127.
- Вукотић, Стеван, Мајдан, Рудник**, родоначелник Радојловића, (слава Свети великомученик Георгије, Ђурђевдан, 23. април [6. мај]), 129, 131.
- Вукотић, Томаш М.** (1837–1899), народни посланик (за Пожаревачки срез 1877), чиновник Министарства финансија у Србији и Црној Гори, управник вароши Цетиње (1880), управник Васојевићке нахије (1890–1894); рођен на Чеву, син сердара Манојла В. Вукотића (најстарија грана) и брат сердара Рама В. Вукотића (који је напустио Црну Гору и прешао у Србију после 1860); завршио основну школу у Црној Гори и Православну клирикалну школу (богословију) у Задру; живео у Србији (1872–1880) и Црној Гори (1880–1894); из личних разлога прешао у Босну под аустроугарском управом (1894); живео у Бањалуци и Бугојну, где је умро 1899, 127.
- Вулићевић, Вујица** (1773–1828), војвода Смедеревске нахије (1805–1813), кнез Смедеревске нахије (1816), наследио брата војводу Ђушу Вулићевића (погинуо у Смедереву 1805, родоначелник Ђушића); родом из Азање; командовао смедеревском војском у борбама на Тимоку, Дрини и Делиграду; живео у Бесарабији у Русији 1814; вратио се у земљу и помагао кнезу Милошу 1815; члан српских делегација у Цариграду (1816, 1821); у време боравка у Цариграду у управљању Смедеревском нахијом замењивао га син Петар Вулићевић ожењен Босилком, сестром кнегиње Љубице (када је избила Ђакова буна); учествовао у Карађорђевој убиству у Радовањском лугу 13. (25) јула 1817. (његов момак је секиром убио Карађорђа); 1818. подигао у Старом Ацибеговцу (данас Старом Селу) цркву (од 1954. манастир) Покајницу посвећену Преносу моштију Светог Николе (из Мирликије у Бари у Италији, 9. [22] мај); није хтео да врати једно писмо које му је раније послао кнез Милош, развлашћен, умро (изгледа отрован) 1828, сахрањен код цркве у селу Кусатку, 49, 52.
- Вуцелић (од Радубоја), Милојко Ј.** (1930–2012), машински инжењер, један од директора америчког свемирског програма „Аполо”, мајчини родитељи, повратници из Америке, Срби, убијени у НДХ (отац на почетку погрома, мајка у Јасеновцу); има синове Александра и Николу, 236.
- Вуцелић од [Eidler von] Радубоја, Рафаел П.**, аустријски мајор, Слуњска регимента Војне границе, аноблиран 21. априла 1871; син напоручника 3. огулинске граничарске пуковније Петра Вуцелића, родом из (Српских) Моравица у Горском котару, пореклом из Вуцелића (Огулин, Јован Вуцелић, 1704); ожењен Јеленом Рајачић, кћерком свештеника Теодора Рајачића, рођеног брата патријарха Јосифа Рајачића, 236.
- Вуцелић од Радубоја, Стеван Р.** (1862–1917), 236.
- Вучић Перишић, Тома** (председатељ Савџа, војвода, кавалџар Тома Вучић Перишић, 1788–1859), господар, намесник кнежевског достојанства (1839–1840), војвода (са хоноративом „превасходитељство” 1844), председник Савета (1858–1859), члан Савета (1835, 1839), пуковник, кнежев ађутант, попечитељ војних дела (1834–1835), уставобранитељ (у изгнанству у Османском царству, 1840–1842), попечитељ унутрашњих дела (1842–1843); у изгнанству у Видину примао пензију од султана (1843–1844); угушио (обреновићевску) Катанску (Коњичку) буну 1844. (веома брутално); председник Шабачког нахијског суда (1832–1833), кнез Гружанске кнежине Крагујевачке нахије (1822–1827); посебно везан за Грузију („завладао је Гружанима чврсто”; „с Грузом остао велики и страшан докле год је живео”; „кад је он кнезова у Грузији био је законити обичај да кнежина неколико дана од недеље кулчи својим кнезу о свом хлебу и о свом пићу. Тако је било у свих кнезова кнежинских. Једини Вучић у Грузији, како се прича, изменио је тај обичај унеколико: он је својим кулчарима кад год му раде давао проје, кисела купуса и ракије. Никад ништа преко тога, али их никад није остављао ни без тога”); са Илијом Гарашанином направио план обарања кнеза Александра Карађорђевића уз помоћ (Светоандрејске) скупштине

- (која се, међутим, измакла њиховој контроли одредивши се за кнеза Милоша 1858); као стари противник кнеза Милоша ухапшен (иако је испод куће у данашњој Узун Мирковој улици изгледа имао тунел који је водио до савске обале) и (највероватније по налогу кнеза Милоша) отрован у Војној болници (1859); говорио грчки и турски језик, (крио да зна да чита, претплаћен на новине, „у Вучића је било све онако како је у одабраној господској европској кући“); велики демагог (Слободан Јовановић сматра да је вештину вероватно научио од кнеза Милоша); основао Задужбину Томе Вучића Перишића и Задужбину Томе Вучића Перишића за спомен супруге своје Агније (уговор са Београдском општином о поклону болници вароши Београда у износу од 10.000 дуката 1856); становао у великој кући са имањем и бунаром у данашој Узун Мирковој улици, близу Калемегдана, 55, 65, 74, 98, 108, 122, 152–155, 168, 169, 178, 179, 190, 192–197, 219.
- Вучић-Перишићи**, пореклом од господара Томе Вучића Перишића, 74, 169, 192, 235
- Вучић-Перишић**, Алекса С., 192.
- Вучић-Перишић**, Илија Т., казначеј Алексначког (1859) и Београдског (1863–1870) округа, 192, 195, 196, 197.
- Вучић-Перишић**, Стефан (Стеван) Т. (1820–1874), начелник Гружанског среза Крагујевачког округа (1842–1843) и Карановачког среза Чачанског округа (1844–1846), суђено му као (наводном) учеснику у убиству кнеза Михаила 1868, 192, 195, 196, 197.
- Вучковић**, Јован (1802–1869), пуковник, кавалер, начелник Јагодинског (1842–1844) и Шабачког округа (1848–1858), управник вароши Београда (1844–1848), 140.
- Гавриловић**, Александар (Гаца) Б., инжењер, син Богдана Гавриловића, ожењен Јадвигом Сондермајер, 246.
- Гавриловић**, Богдан А. (1863/4–1947), математичар, председник СКА (1931–1937), ректор Универзитета у Београду, један од оснивача СКК (1937), члан Првог београдског друштва за гимнастику и борење (мачевање) које је (1891) променило име у Београдско гимнастичко друштво „Соко“; син Александра Гавриловића, професора и директора гимназије у Новом Саду; завршио гимназију у Новом Саду (један од најбољих ђака), питомац Текелијанума у Будимпешти, где је завршио студије и докторирао (1887); усавршавао се у Немачкој, Швајцарској и Француској; вежбао гимнастику и мачевање у спортској школи у Прагу; ожењен Ружом, кћерком професора и ректора Велике школе Стојана Марковића, министра правде у Каљевићевој влади (1875–1876), сестром министра финансија Богдана Ст. Марковића (1880–1938); имао Александра (инжењера), Миливоја, Стојана (дипломату), Зорана, Јелицу (удату Пуљо) и Ружицу (удату Радак); становао (1912, 1941) у својој кући у Мишарској 11, 246.
- Гавриловић**, Зоран А. (1926–1990), професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, књижевни критичар; дипломирао (1951) и докторирао (1970) на Филозофском факултету у Београду, 130, 246.
- Гавриловић**, Јадвига, рођ. Сондермајер, удата за инж. Александра Б. Гавриловића, сина Богдана Гавриловића; чланица Главног одбора Друштва за помоћ браћи Русима у Русији (1920), 246.
- Гавриловић**, Јелена М. (1895–1976), кћерка Војислава Цинцар-Јанковића, удата за Милана Гавриловића, 155.
- Гавриловић**, Јефрем (Јеврем), (†1879), потпуковник, члан Савета (1857–1859), начелник Ваљевског (1843–1844, 1851–1857) и Крајинског округа (1844–1851), помоћник начелника Ваљевског (1839) и Рудничког округа (1842), начелник Тамнавског среза Ваљевског округа (1842–1843); син буљукбаше (кнезова Грбовића) Гаврила који је погинуо у бици на Засавици (Равњу) 1813; командир Кнежеве гарде (1835), старшина Мачванског среза Шабачког округа (1837), основао фонд за просвету при Ваљевској општини (некретнине у Београду и Ваљеву у вредности од око 5.000 дуката); становао у великој кући са двориштем и бунарком код двора (данас Улица Краља Милана), 140.
- Гавриловић**, Милан У. (1882–1976), министар правде (1942–1943), министар пољопривреде, министар снабдевања и исхране (1943), шеф Земљорадничке странке, краљевски посланик у Совјетском савезу (1940–1941), уредник *Политике* (1923–1930); студирао права у Београду, докторирао у Паризу; добровољац четник (1912); у дипломатску службу ступио 1912; директор Политичког одељења Министарства иностраних дела Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца (1919), саветник у Берлину и Риму (1922); пензионисан на лични захтев 1923. године; становао (1912) у Његошевој 22, (1941) у кући у Андре Николића 12 (1922. власник куће и плаца на Топчидерском брду код Сењака, после броја 61); умро у емиграцији (САД) 1976, 56, 155.

- Гавриловић, Михаило М.** (1869–1924), заступник министра иностраних дела (1918–1919), краљевски посланик на Цетињу (1910–1914), у Ватикану (1914–1917), Петрограду (постављен 1917, али није отишао због револуције), Лондону (1919–1924), управник Државног архива (1900–1910); завршио гимназију у Нишу и Историјско-филолошки одсек Филозофског факултета у Београду (1887–1891), државни питомац у Паризу (*École pratique des hautes études*), докторирао са тезом из француске средњовековне историје; отац (чиновник) умро млад; ожењен Стојанком М. Гавриловић, рођ. Ђорђевић (вид. Браћа Ђорђевићи), умро у Лондону, 43.
- Гавриловић, Стојан Б.** (1894–1965), дипломата, делегат заменик у УН (1945–1947), помоћник министра иностраних послова (1944), саветник Посланства у Отави (1942–1943), генерални конзул у Кејптауну (1941), помоћник начелника Политичког одељења (1940); син Богдана Гавриловића, председника СКА, члана СКК и др.; завршио Правни факултет у Београду, докторирао права у Женеви (1931); изван службе (1926); поново у МИП-у (1930); имао блиске везе са енглеском страном; остварио контакт са НОП-ом (отпуштен из службе 1943); емигрирао (остао) у САД (1947), предавао на колеџу, 246.
- Гарашанин (Гарашани),** пореклом од хаџи Милутина Савића Гарашанина, (слава Свети Никола, 6. [19] децембар), 44, 47, 66, 67, 68, 109, 182, 183.
- Гарашанин, Василије Васа М.,** поручник, ађутант кнеза Александра, Капетан Мишин зет; имао имање на Великој пијаци (Студентски трг) поред радњи и продавница (дућана) у власништву кнеза Александра Карађорђевића, 182, 183.
- Гарашанин, Владимир Влада М.** (1885–1959), адвокат, доктор правних наука, резервни коњички потпуковник (1926), мајор (1921), капетан 1. кл. (1918), капетан 2. кл. (јун 1915), коњички потпоручник (септембар 1912), БОМ 5 (1920); градски одборник (напредњак) 1929; члан управе Друштва за одгајивање племенитих голубова (1939); становао (1912) у Светог Саве 33, (1941) у Крунској 84 (92), наследио куће у Кнез Михаиловој 27 и 43, Краљевом (Студентском) тргу 9 (1922); имао канцеларију (1941) у Кнегиње Персиде 84 (део данашње Улице Адмирала Гепрата), 68, 70, 129, 182, 183.
- Гарашанин, Војислав М.** (1890–1914), пешадијски поручник, 42. кл. ВА, ЗМХ, СМХ (1913); пре ВА школовао се у Паризу као питомац француске државе (Лицеј „Jançon”, међу 10 најбољих ђака по оценама и владању 1900); поручник командир вода 1. пешадијског пука „Књаза Милоша Великог” 1. позива у Врању (од априла 1914); погинуо у Церској бици на Иверку (Гола чука, Велика глава), на Преображење 6. [19] августа 1914, 67, 68, 129, 182, 183.
- Гарашанин, Вукосава В.** (1885–1964), рођ. Поповић, 182, 183.
- Гарашанин, Драга** (1921–1997), рођ. Аранђеловић, доктор наука, археолог, 182, 183.
- Гарашанин, Илија М.,** Илија Хаџи-Милутиновић (Милутиновић), (полковник, кавалџар, Илија М. Гарашанин, 1812–1874), државник; пуковник, кнежевски намесник (1858–1859), члан Савета, председник владе (представник књажевски, 1852–1853, председник Министарства, 1861–1867), министар (попечитељ) иностраних дела (попечитељ 1852–1853, министар 1861–1867), попечитељ унутрашњих дела (1843, 1844–1852, 1858–1859); школовао се у Земуну у грчкој школи и у немачкој школи у граду Ора(о)вици у Банату; (од 1837) пуковник Илија Милутиновић, начелник Главног војног штаба, „статски” саветник; са Томом Вучићем Перишићем планирао обарање кнеза Александра Карађорђевића (Светоандрејска скупштина се против њихове воље определила за повратак кнеза Милоша 1858), Гарашанина су оптуживали да је претендовао на престо; становао (1846) у својој кући у Дубровачкој улици, 66, 67, 74, 113, 129, 167, 183, 198, 201.
- Гарашанин, Илија М.** (1893–1945), секретар Министарства иностраних послова, секретар Посланства у Паризу (1928), шеф Одсека за штампу Министарства иностраних послова; резервни пешадијски капетан 1. кл. (1930), капетан 2. кл. (1920); становао (1922) на Топчидерском брду код Сењака, бр. 46, (1941) Улица Миодрага Давидовића 56, 182, 183.
- Гарашанин, Јулија Јулка М.** (1866–1928), рођена у Београду, кћерка Јована Марковића Шапчанина и Милеве Милушић; школовала се у Заводу Церман у Београду; удала се (1880) за Милутина И. Гарашанина; блиска са краљицом Наталијом; када је нападана кућа Гарашанина (1889) у Кнез Михаиловој улици 27, била је у кући са децом (тада је Милутин Гарашанин са томпусом у устима пуцао из револвера са првог спрата да растера нападаче); дуго живела у Паризу (после смрти мужа), где је школовала децу;

- вратила се у Београд 1904; умрла у Београду 25. јануара 1928, 182, 183.
- Гарашанин, Лука М.** (о. 1807–1842), председник суда у Рудничком округу (1839–1840), уставобранитељ; у избеглиштву у Видину (1840–1841); убили га 1842. људи кнеза Михаила због сарадње са Томом Вучићем Перишићем (одсечену главу су поставили испред куће у Гроцкој: „а за поругу запаљен чибук у уста му мету”, К. Ненадовић), 129, 182, 183.
- Гарашанин, Милан В.**, дипломата, ТК 3, 182, 183.
- Гарашанин, Милутин Савић, хаџи Милутин С.** (1762–1842), члан Савета (1838), кнез Јасеничке кнежине Крагујевачке нахије (пре 1825), члан Великог народног суда, уставобранитељ, родом из Гараша (Јасеничка кнежина Крагујевачке нахије); ступио у аустријски Михаљевићев фрајкор 1787, где је прошао војну обуку (егзирцир); учествовао у борбама у Италији и Србији (1788–1791) у Карађорђевој чети у чину каптенармуса; од 1804. уз Карађорђа; учествовао у више битака (на Јасици 1810. и др), у Карађорђевом *Деловодном њрошоколу* наводи се да му је (20. маја [1. јуна] 1812) припремљен пасош; рањен у бици на Дубљу (1815); био на ходочашћу у Јерусалиму; за време Ђакове буне 1825. уништено имање у Гарашима, преселио се у Гроцку (земљу поконио кнез Милош); убијен због сарадње са Томом Вучићем Перишићем 1842. (одсечену главу однели кнезу Михаилу у штаб у Жабаре, где је „на колац за углед набијена”, К. Ненадовић), 129, 182, 183.
- Гарашанин, Милутин И.** (1843–1898), председник Министарског савета (1884–1887), министар иностраних дела (1884–1886), министар унутрашњих дела (1880–1883, 1886–1887), председник Народне скупштине (1895–1896), краљевски посланик у Паризу (1897–1898), вођа Напредне странке (распустио је 1896), председник Општине Гроцка (1880), посланик Грочанског среза у Народној скупштини (1874), резервни артиљеријски пуковник (1893); живео на породичном имању у Гроцкој, где је имао млинарску индустрију (1868–1880); потпоручник питомац у Паризу (1867), студирао математiku и политехнику у Паризу; завршио Артиљеријску школу (академију) у Мецу; командант Чачанске бригаде 1876. (рањен у бици на Огоријевцу код Сјенице), мајор помоћник начелника артиљерије у штабу Шумадијског корпуса у Београду (1877), помоћник команданта Шумадијске артиљеријске бригаде (1877), помоћник начелника Јаворске војске (1877); становао у Кнез Михаиловој 27 (кућа срушена, сачуван и објављен детаљан опис), 67, 112, 113, 129, 182, 183, 207.
- Гарашанин, Милутин В.** (1920–2002), професор археологије на Филозофском факултету Универзитета у Београду, редовни члан и генерални секретар (1977–1981) САНУ; дипломирао на Групи за класичну филологију са археологијом Филозофског факултета у Београду (1946), докторирао на Филозофском факултету Универзитета у Љубљани (1950); научни сарадник Археолошког института САНУ (1950), ванредни (1957) и редовни (1963) професор Филозофског факултета у Београду, 67, 182, 183.
- Гарашанин, Михаило М.**, начелник Београдског округа (1842); заједно са млађим братом Илијом био је власник старе куће и плаца на Великој пијаци (Краљев, Студентски трг); кућу су продали Мини-старству унутрашњих дела (1853) за 2000 дуката; у кућу је смештена Управа града Београда („Главњача”) која се до тада налазила на углу Капетан Мишине и Браће Југовића; срушена је после 1944, 182, 183.
- Гарашанин, Светозар И.** (1840–1886), артиљеријски потпуковник, ађутант кнеза Михаила; завршио Војну академију у Паризу; командир 4. батерије Пољске артиљерије Стајаће војске (1863–1865), у кнежевој свити приликом посете Цариграду (1867); рањен у атентату на кнеза Михаила 1868; на располагању министра војног (1877); народни посланик Грочанског среза (1882), 182, 183.
- Гарашанин, Софија М.** (1883–1969), становала је у Кнез Михаиловој 27, 182, 183.
- Гарашанин, Софија И.** (1820–1894), рођ. Данић, унука оборкнеза Момира Протића, 74, 167, 182, 183, 198.
- Гвоздић, Илија С.** (†1943), артиљеријски пуковник, 30. кл. ВА, државни питомац у Француској (1911); потпоручник командир вода Моравског артиљеријског пука „Краља Александра I” и 3. дивизиона Дунавског артиљеријског пука, ађутант брдског артиљеријског пука (1907), командир 6. батерије 2. дивизиона Брдског артиљеријског пука (1911–1912), ађутант министра војног (1915), ађутант команде 2. армијске области, ађутант команде 4. армијске области (1921), пензионисан (по својој молби) 1934, 162.
- Гвоздић, Јован С.**, коњички потпуковник, 30. кл. ВА; потпоручник командир вода ескадрона Краљеве гарде (1899–1901), 4. коњич-

- ког пука „Краљице Драге” и 1. коњичког пука (1903), на служби у штабу Коњичке дивизије (1906), на служби у 2. (нишкој) пуковској окружној команди у Прокупљу (1911) и команди Нишке пуковске окружне команде (1911–1912), на служби у штабу Друге армије (1914); командант Ауто одреда 2. армијске области (1920); на служби у Мостарској пуковској окружној команди (1920), штабу команде Дунавске дивизијске области (1922–1924) и команди Београдског војног округа (од 1924), (пензионисан 1925, 162.
- Гвоздић, Милева С.**, супруга министра Светозара Гвоздића, кћерка министра Илије Маргетића; имала (1912) кућу у Милоша Великог 45 (издавала Посланству Грчке) и кућу у Ресавској (Зринског) 54, 162.
- Гвоздић, Светозар Ј.** (1847–1907), министар привреде (1892–1893), (доживотни) сенатор (члан Горњег дома), државни саветник, владин комесар при Народној банци, управник Управе фондова, краљев (указни) посланик у Народној Скупштини (1895–1900), председник Самосталне монополске управе (1903), МВ 3, БО 5, ТК 2, ФЈ 2, РК 2; син Јована Гвоздића, председника Општине Пожаревац; завршио Београдску гимназију и Правни факултет Велике школе, студирао државне науке у Минхену (1868–1869) и права у Хајделбергу (1869), Лајпцигу и Паризу; начелник Поштанско-телеграфског одељења Министарства привреде; успео да се (преко унутрашњег дворишта) склони од завереника који су га тражили у кући (1903); Гвоздићева улица излази на Булевар краља Александра (код „Липовог лада”); становао у кући у Ресавској 54; (слава Свети великомученик Димитрије, Митровдан, 26. октобар [8. новембар]), 162, 195.
- Генчић, Ђорђе А.** (1861–1938), министар унутрашњих дела (1899–1900), министар народне привреде (1903), окружни начелник, управник града Ниша (1894–1899), народни посланик (од 1889, НЛС), МВ 4, БО 4, ТК 3; власник рудника; радио на развијању трговинских односа Србије и Русије; противник венчања краља Александра Обреновића (поднео оставку 1900; осуђен на 7 година робије због приватних писама, помилован после годину дана); политички шеф завере 1903; за време ратова дописник руских новина, заступао српске интересе у Русији и Француској; студирао економију у Бечу, завршио јункерску школу у Русији; син Андрије Генчића (МВ 4), председника општине, народног посланика (1859–1868, 1888, 1894–1900, НЛС), велепоседника (млинарска индустрија, земљишни поседе и др.) из Великог Извора код Зајечара; становао (1912) у Краља Милутина 99 (кућа у вл. пуковника Љубе Стефановића) Војводе Миленка 39 (кућа у власништву будућег дивизијског генерала Душана П. Стефановића) и Краља Милутина 99; у његовој кући (градској вили, палати изграђеној 1929, пројекат Драгише Брашована) у Крунској улици 66 (51) (споменик културе) налази се Музеј Николе Тесле 155, 193, 211.
- Генчић, Јелена Ј.** (1936–2013), завршила историју уметности, спортиста, тениски тренер, 193.
- Генчић, др Лазар А.** (1868–1942), санитарски пуковник, хирург, начелник Санитетског одељења Врховне команде (1912–1916), управник Шумадијске војне болнице (1904), ОСС 1, БО 3; завршио Крагујевачку гимназију, војни питомац у Бечу (1890–1897), где је дипломирао (1892) и завршио специјализацију хирургије у Општој државној болници (1895–1897); становао (1912) у Господар Јевремовој 50 (власник куће удовица Василија Тешић), (1922) у Макензијевој 2, 193.
- Герман (Ђерман, Ghermani), др Адам К.**, лекар, санитарски капетан, командир 3. пољске болнице Шумадијског кора у ратовима 1876–1878; син Константина и Деспине Герман, 71, 184.
- Герман, Адам**, чиновник Народне банке; ожењен Босиљком, сестром генерала Јована П. Рекалића; имали су Иванку и Лепшу Герман (удату за Стевана Милосављевића, инжењера), 237.
- Герман(и), Димитрије**, банкар у Букурешту (вероватно син Николе Германа), 148.
- Герман, Јефрем (Јеврем) Ј.**, коњички мајор, командант Кнежеве гарде и почасни ађутант кнеза (1877), син Јована Германа, унук господара Јеврема, 282.
- Герман, Јован А.**, пуковник (1839), кавалер, управник вароши Београда (1839), чиновник по особеним поручењима (1840), агент Србије у Кнежевини Влашкој, управник Београдске царине, бродовлашник, управник бројних мошија (имања, спахилука) у власништву кнеза Милоша у Влашкој, власник имања у Влашкој; ожењен Симеоном Симком кћерком господара Јеврема Обреновића (имали су Јеврема, Адама и Јована); са Анком Константоновић, рођ. Обреновић имао кћерку Симеону Симку удату за румунског министра Александра Лаховарија, 282.
- Герман, Катарина**, вид. Хаџи-Тома, Катарина.

- Герман, Константин**, отац др Адама Германа, лекара и Милеве Герман, удате за пуковника Светозара Хаџића; кум на крштењу Ипократа (Владана) Ђорђевића; ожењен Деспином; издавао (1856) кућу са баштом између Стамбол капије и митрополитове баште (у данашњој Македонској улици), 71, 184.
- Герман, Христина**, 148.
- Герман, Михаило** (Михаилъ Германъ Княж. Совѣтн. Агентъ у Княж. Валахији и Молдавији Султ. Орд. Ифтих. Кавалѣрѣ), члан Савета (1835), агент (заступник) кнеза Милоша у Букурешту (више пута), Цариграду (капућехаја 1838) и Санкт Петербургу, НИ; за време руско-турског рата био при руској војсци на Дунаву (1828–1829), обављао поверљиве дипломатске послове, грчког покрета, 216.
- Гершић, Глигорије**, директор свих народних школа у Славонији и Срему, укључујући и Војну границу, 248.
- Гершић, Глигорије Глиша, Гига С.** (1842–1918), министар правде (1887–1888, 1889–1890, 1891–1892), доживотни члан и други потпредседник Сената (Горњег дома 1901), државни саветник, професор римског и међународног права на Правном факултету у Београду (1866), редовни члан СКА, БО 5, ТК 4, ОСС 2.; студирао права у Бечу и Пешти; један од оснивача НРС 1881; становао (1912) у својој кући у Господар Јевремовој 30, (слава Света Тројица, Духови, покретни празник), 248.
- Гинић, Василије Ј.**, пешадијски пуковник, 22. кл. ВА, ађутант команданта Дунавске дивизијске области (1903), на служби у штабу 1. пешадијског пука „Књаза Милоша Великог” (1912), на служби у Главном генералштабу (1925), 139.
- Gjalski, Ksaver**, вид. Ђалски, Ксавер.
- Глигић, Анђелија В.** (1905–1999), рођ. Радојловић, дипломирала историју и француски језик на Филозофском факултету Универзитета у Београду, годину дана провела у Паризу као стипендиста француске владе; професор Прве женске гимназије у Сарајеву (1929–1941); избегла са породицом из Сарајева у Београд 1941; удата за Војина О. Глигића (1901–1965), 129.
- Глигоријевић, Вуле** (1797–1855), пуковник, члан Савета (1839–1842), велики сердар мачвански, кавалѣр НИ, капетан Поречке реке (1820), старшина Мачванског среза Шабачког округа (1833–1834); родом из Сјенице; био у личној пратњи кнеза Милоша; извршавао поверљиве задатке и егзекуције са Марком Штитарцем (убиство владике Мелентија Никшића у Шапцу); ожењен Видом, кћерком грузанског кнеза Петра Топаловића (нема потомства); после 1858. кратко без службе, после је примао пензију; живео и умро у својој кући у Београду, сахрањен код Цркве Светог Марка на Ташмајдану, 137.
- Глигоријевић, Душан Вл.**, коњички капетан 1. кл., 20. кл. ВА, ађутант 1. коњичке бригаде, 248.
- Глигоријевић, Јован** (1914–1979), оперски певач, баритон, првак Београдске опере, професор на Факултету музичке уметности и шеф Катедре за соло певање; завршио Правни факултет у Београду и Конзерваторијум у Бечу, 163.
- Глигоријевић, Никола П.**, капетан, син војводе Хаџи Продана Глигоријевића, 128.
- Глигоријевић, Хаџи Продан** (1760–1825), војвода кнежине зване Кол-Даићка (код Ивањице) од 1806, кнез Сјенички (1809), покретач Хаџи Проданове буне 1814. године; родом из Сјенице, био је у Јерусалиму пре 1804; у добрим односима са бегом Мустафом Чавићем из Сјенице (размене приликом заробљавања чланова породица); често у спору са старовлашким војводом и кнезом Максимом Рашковићем (Карађорђево *Деловодни иројкоко*, 828, 10. [22] јул 1812); после буне из 1814. прешао у Земун, спроведен у Мохач, дошао у Букурешт 1817, где је ступио у гарду влашког (грчког фанариотског) кнеза Александра Суџа (рум. Alexandru Șuța, гр. Αλέξανδρος Σούτζος, 1818–1821); посредовао у преговорима између кнеза и побуњеног Миљка Петровића, Хајдук Вељковог брата 1819; изгледа да је све време сарађивао са Хетеријом (почетни циљ обнова Византије) основаном у Одеси 1814. (капетан Јоргаћ, Јован Фармакије, бимбаша Сава), упућен да са арнаутима (војницима) сузбије Влашки устанак 1821, прешао на страну вође устанка Тудора Владимирескуа (сложени односи), командир српских снага у његовој војсци (око 1000 војника), стигли до Букурешта; по налогу Хетерије заробио Владимирескуа, након чега је заједно са Димитријем Македонским преузео команду над његовом војском; руководио отпором против Турака у Малој Влашкој; после пораза, прешао у Хотин у Бесарабију у Русији, где је умро 1826, 128.
- Гмизовић, Бранислав М.** (рођ. 1912) резервни инжењер-потпоручник у морнарици (1939), 248.

- Гмизовић, Босиљка М.**, рођ. Јовановић, прва потпредседница Друштва за заштиту животиња и растиња, 248.
- Гођевац, Јулијана Јуца Д.**, рођ. Радивојевић, један од оснивача Материнског удружења; кћерка Антонија Радивојевића, настојника имања кнеза Михаила (код кога је одрастао Велимир Вилхелм Тодоровић, ванбрачни син кнеза Михаила) и Софије Соке Ковановић (Баба Дудине кћерке), сестра Живка Радивојевића, личног секретара краља Милана, 206.
- Гојковић, Илија М.** (1854–1917), генерал, министар војни (1910–1911), КЗ 3 (1904), КЗМ 3 и 4, ТКМ 4, ССМ 3; командант Моравске дивизије 1. позива (1912–1915, Куманово, Прилеп, Брегалница, Цер), командант Ужичке оперативне војске (1915); потопљен брод на којем се налазио (1917); становао (1912) у својој кући у Крунској 26, власник куће у Београдској 53; 180.
- Голубовић, Јован Г.** (рођ. 1832), коњички капетан 1. кл.; ступио у војску 1854; потпоручник 1861, командант коњичког пука Дунавске дивизије у рату 1876. (борбе на Суповцу, Тешици, Житковцу, Мостобрану, Бобовишту, Ветрилишту и Ђуниском вису), командант коњичког пука и референт коњице Дринског кора у рату 1877–1878. (борбе на Дрини), командант Крајинске окружне војске (1878); син Голуба Стаменковића (у приватним пословима) из Параћина; ожењен Катарином, кћерком председника владе генерал-мајора Ђорђа Протића, 135.
- Грбовићи** (кнез Никола и његови синови протојереј Стеван, Милован, Радован, Лука), оборкнезови и војводе Колубарске кнежине Ваљевске нахије (седиште Мратишић), 140.
- Григорије (Глигорије)**, (пре монаштва свештеник Петар Ненадовић, о. 1650–1714), митрополит рашки (1697–1704), први митрополит ваљевски (1704–1714); после Велике сеобе под патријархом Арсенијем III (1690) укинута је велика Зворничка епархија, а део њене области између Дрине и Саве потчињен је старој Моравичкој (Ариљско-ужичкој) епархији чије седиште је премештено из Ужица у Ваљево, због чега се у списку епархија јерусалимског патријарха (1715) епархија назива Ваљевском; на име поп-Григорија водила се стара баштина Ненадовића у Осечини, пре преласка у Бранковину, 132, 133, 134, 138, 140.
- Грол, Милан С.** (1876–1952), министар просвете (1928–1929), министар социјалне политике и народног здравља (1941–1942), министар саобраћаја (1943–1943), министар иностраних послова (1943), именован за краљевског посланика у Цариграду (1924), народни посланик (од 1925), председник Демократске странке (од 1940), потпредседник привремене владе ДФЈ (1945), поднео оставку и започео опозициону политичку борбу; завршио Филолошко-литерарни одсек Филозофског факултета у Београду, студирао књижевност и позоришну уметност у Паризу (1902); управник (1909–1924) и драматург Народног позоришта у Београду; за време ратова шеф пресбирео у Женеви; следбеник Јована Скерлића; син Стевана Грота (немачког порекла) који је погинуо у рату 1885; становао (1922, 1924, 1941) у Смиљанићевој 9, 234.
- Грол, Војислав М.** (1911–1987), адвокат, докторирао на Правном факултету Универзитета у Београду, 234.
- Грујић, Александар Алек С.** (1879–1911), коњички капетан, КЗ 4 (1904); потпоручник командир вода 3. ескадрона 2. пешадијског пука; умро (од туберкулозе) 1911, 151.
- Грујић, Борислав С.** (1876–1906), коњички капетан 2. кл., на школовању у Паризу (1900–1901), КЗ 4 (1904); командир вода 1. коњичког пука (1901), ордонанс-официр краља Петра (1903), в. д. командира 4. ескадрона 4. коњичког пука (1904), командир 2. ескадрона 4. коњичког пука (1905), у Штабу Коњичке дивизије (1906); умро (од туберкулозе) 1906; његова удовица Стана Б. Грујић имала кућу (1922) у Проте Матеје 51; 151.
- Грујић, Јеврем П.** (1826–1895), вођа либерала, министар правде (1860–1861), капућехаја у Цариграду (1869–1875), министар унутрашњих дела (1875), министар правде (1876–1878), в. д. министра иностраних дела (1878), краљевски посланик у Цариграду (1880–1886), Лондону (1887–1889) и Паризу (1889–1892), члан ДСС-а, ТК 1, БО 2; секретар Светоандрејске скупштине (1858); због Нацрта устава из 1860. кнез Милош хтео да га прогна из земље; судија Великог суда (1861–1864), противзаконито осуђен (на робији 1864–1865); изабран за председника Уједињене омладине српске 1867; живео са породицом у Бечу (1867–1868); студирао права у Хајделбергу и Паризу, где је докторирао са тезом из римског права (1854); учитељ Петра Карађорђевића (1856); кућа (градска вила) Јеврема Грујића (Дом Јеврема Грујића) налази се у Светогорској 17 (споменик културе од великог значаја,

- изграђена 1896, пројекат Милана Капе-та-новића), 34, 73, 80, 191.
- Грујић, Јелена Ј.**, рођена Јовановић, пот-председница (хуманитарног) Београдског женског друштва (основаног под покровитељством кнегиње Наталије 1875); кћерка Ђорђа Јовановића, панчевачког грађанина (погинуо у борби против Мађара код Алибунара 1848), усвојеница своје тетке „мале госпође” Јелене и пуковника Теодора Хербеза, удата за Јеврема Грујића, 191.
- Грујић, Мејбл** (1872–1956), (Mabel Gordon Dunlop), велика добротворка (за време Првог светског рата прикупљала помоћ за Србију у Енглеској и САД), добровољна хируршка болничарка за време Првог светског рата, чланица Кола српских сестара (из њеног фонда са седиштем у Њујорку Коло српских сестара је 1922. давало месечну помоћ и одећу за више од 3000 ратне сирочади, више од 100 мајки које су у рату изгубиле синове хранитеље, 15 студената инвалида и др); рођена у Вирџинији, САД, студирала археологију у Атини, после Другог светског рата основала породични фонд за школовање потомака Јеврема Грујића, умрла у Њујорку, 191.
- Грујић, Мирка Ј.** (1869–1940), прва почасна дворска дама краљице Марије (1925), председница Кола српских сестара (1920–1940), добровољна болничарка (1912–1913), чл. Главног одбора Друштва за помоћ браћи Русима у Русији (1920); ОСС 2; адреса Бранкова (Господска) 11, 191.
- Грујић (Грујичић, Груић), Пантелија (Пантелејмон) Панта** (†1864), капетан, начелник Туријског среза Београдског округа (1842–1852); присталица господара Вучића; постављен (актом привремене владе) септембра 1842. и поново децембра 1842; син Грујице (Шестановића), отац Јеврема Грујића, 191.
- Грујић, Сава Д.** (1840–1913), генерал, председник Министарског савета (1887–1888, 1889–1890, 1890–1891, 1893–1894, 1903–1904, 1906), министар војни (1876–1878, 1887–1888, 1890–1891, 1893–1894, 1906), (НРС), председник Државног савета, (доживотни) сенатор (члан Горњег дома), први дипломатски агент и генерални конзул у Софији (1879–1882), краљевски посланик у Атини, Санкт Петербургу (1885–1887, 1897–1899) и Цариграду (1891–1893), начелник артиљерије Моравске војске у рату 1876, 4. кл. АШ (2. у рангу), на школовању у Ратној академији у Прусској и Михаиловској артиљеријској академији у Русији (1863–1869), питамац у Лијежу у Француској и Немачкој, КЗ 1, МВ 1, ТКМ 1, БО 3, ОСС 1, ДК 1, СА 3, СС 2, ЦО 1, ЛЧ, О, РК 1; („Шеф прве радикалне владе Сава Грујић [...] са свога свесловенског идеализма добро је стајао код Руса; после Ристића и митрополита Михаила то је био Србин коме су Руси највише веровали [...] Врло љубазан, али не и врло разговоран; срдачан и насмејан, али са неповерљивим погледом испод ока, он је нерадо улазио у преијерке, и на све климао главом, и понављао 'Да! – Да!' Своју мисао казивао је непотпуно на лењ и сањив начин; људи нису знали шта он управо хоће, докле га нису видели на делу, када је он често радио друкчије него што се очекивало. То је био кротак тврдоглавац, на начин митрополита Михаила. [...] С краљем Миланом избегавао је свађе, али да се ради њега замера радикалном клубу није хтео и на крају крајева излазило је на то да краљу није противречио, али му није ни попуштао”, С. Јовановић); унук војводе В. Илића Коларца; становао (1912) у Милоша Великог 41 (кућа Ђорђа Станојевића, зета генерала Анте Богичевића), имао винограде на Топчидерском брду у данашњој Шекспировој улици, (слава Свети Јован Крститељ, 7. [20] јануар), 150, 151, 166, 167.
- Грујић, Сава Б.** (1904–1988), живео у емиграцији у Јужноафричкој Републици, 151.
- Грујић, Славко Ј.** (1871–1937), дипломата, отправник послова у Лондону (1908–1914), делегат Министарског савета у Швајцарској (1916), краљевски посланик у Берну (1917), Вашингтону (1918–1920), маршал двора (1934–1935) краљевски посланик у Лондону (1935–1937), ОБИ 2 (Knight Commander, КВЕ); завршио је гимназију у Версају и Правни факултет у Паризу, где је и докторирао 1897; на његовом опелу у Саборној цркви служили су патријарх Варнава и пет епископа, а присуствовали су кнез намесник Павле и кнегиња Олга, председник владе Милан Стојадиновић и цео дипломатски кор, 191.
- Дабић, Живко**, (†1807), буљукбаша (1791), тамнавски капетан (1804); учествовао у борбама код Свилеуве (фебруар 1804), заузимању Пожаревца (1804), биткама код Лешнице (1806), на Жичком пољу (1806), код Братачића и у Мишарској бици (1806); погинуо у борби код Бадовинаца јуна 1807; наследио га братанац Гаврило Дабић; ожењен Станијом, кћерком оборкнеза Алексе Ненадовића, 135
- Дабић, Живко** (1846–1924), ожењен Анком (1853–1941), кћерком капетана Светозара М. Ненадовића, 135.

- Дабих, Марко Г.** (1815–1877), пуковник, каваљер, члан Савета, начелник Београдског округа (1849–1858); школовао се у Русији у војној школи (до 1836); пешадијски поручник (1839); син Гаврила Гаје Дабиха, капетана, кнеза Посавске кнежине Ваљевске нахије, братанца буљукбаше (кнеза Алексе Ненадовића и зета) Живка Дабиха из Јаутине; са Јеленом, кћерком подгорског капетана Антонија Јовановића имао Александра, Милана, Василија, Јована, Гаврила, Ђорђа, Живка и Милеву; власник куће на углу Улице Краља Милана и Девојачке улице (наспрам двора) и куће у Ваљеву (Дабиха конак у Војводе Мишића 27, споменик културе), 97, 111, 135.
- Даковић, Анто Ј.** (1824–1889), граховски војвода и сенатор (1853–1869), бригадир (1876); син војводе (1825) и кнеза (1826) Јована Перова Даковића (СА 2, 1794–1853), унук кнеза Пера Јакова (Даковића, Вујачића); ожењен Митром, кћерком војводе Новице Церовића; отац (синови су му рано умрли) Марије Даковић удате за сенатора Марка Вукотића, деда мајора Николе Вукотића (погинуо на Мачковом камену 1914), капетана Јована Вукотића (погинуо на Гучеву 1914), Саве (умро током студија у Прагу) и маршала двора (1941) Ђуре Вукотића, 127.
- Данило Петровић Његош** (о. 1670–1735), црногорски владика (1697–1735), 127.
- Данило I Петровић Његош** (Князь Данило Петровић Његош, 1826–1860), кнез Црне Горе (1852–1860); син Станка С. Петровића Његоша (1790–1851), рођеног братанца владике Петра I и брата од стрица Петра II; Његош га одредио за наследника (владика); пошто је сузбио моћне рођаке (Његошевог брата и председника Сената Пера Т. Петровића Његоша и Ђорђија С. Петровића Његоша), проглашен за кнеза (уз руску подршку), 41, 127.
- Даниловић, Милан П.** (†1871), коњички капетан 1. кл., ађутант кнеза Александра (1854–1858); коњички (кавалерија) потпоручник (1849), командир 2. ескадрона Коњичког дивизиона (1863), у Стајахој војсци (1867), у Министарству војном (1871); син пуковника Павла Даниловића, (1785–1839), начелника Ваљевског округа (1839), земљопоседника (сахрањеног у порти цркве на Убу), 120, 148.
- Даничић, Ђурађ Ђуро** (Ђорђе Ј. Поповић, 1825–1882), филолог, професор словенске филологије, опште историје књижевности и естетике на Лицеју и Филозофском факултету Велике школе (1859–1864, 1873–1877), ТК 3 и брилијантски прстен од цара Александра II; библиотекар (управник) Народне библиотеке (1856–1859), професор српског језика кнегиње Јулије (1853–1856), секретар ДСС-а, члан Књижевног одељења Матице српске и Императорске санктпетербуршке академије наука, секретар (тајник) новоосноване Југославенске академије знаности и умјетности у Загребу (1866–1873); родом из Новог Сада, син свештеника Јована Поповића; студирао права у Пешти и Бечу, где се упознао са Вуком Караџићем; умро у Загребу, сахрањен у Београду (1882), 29.
- Данићи, пореклом од Ристе Данића** (из Катранице [Πύργου], где нису живели Цинцари), председника Београдске општине и Науке Момировић, кћерке оборкнеза Пожаревачке (Моравске) кнежине Момира Протића, (слава Свети великомученик Димитрије, Митровдан, 26. октобар [8. новембар]), 51, 67, 74, 183.
- Данић, Данило Р.** (1885–1969), судија Касационог и Апелационог суда, један од оснивача СКК; завршио Прву мушку (београдску) гимназију (1904) и Правни факултет у Београду (1908); на усавршавању у Паризу (1910); учествовао у балканским ратовима и Првом светском рату; докторирао на Правном факултету у Београду са тезом „Начело поделе власти у односу на административно судство, с нарочитим обзиром на Србију” (1923); становао (1922) у Иванбеговој 5 (у кући која је некада била у власништву кнеза Михаила), (1941) у Адмирала Гепрата 64; резервни капетан (1941), после Априлског рата у заробљеништву у Оснабрику; живео у емиграцији до о. 1958. када се вратио у Београд, 176, 178, 181.
- Данић, др Јован Д.** (1854–1924), лекар, управник Болнице за душевне болести (1886), председник Српског лекарског друштва (више пута), Главног санитетског савета и први председник Лекарске коморе, један од оснивача друштва за сузбијање алкохолизма (1901), ОСС 2, ТК 3, БО 4, СМХ (1876); школовао се са прецептором (васпитачем); похађао лутеранску школу у Београду (на немачком језику); због бомбардовања Београда 1862. прешао у Крагујевачку гимназију (где је завршио прву годину гимназије); завршио Београдску гимназију (1869) и прву годину Правног факултета Велике школе; студирао на Медицинском факултету у Цириху (1870–1873) и Вирицбургу, где је докторирао (1874); специјализовао неурологију и психијатрију у Паризу; санитетски капетан 2. кл. у ратовима 1876–1878,

- резервни санитарски мајор у рату 1885, управник Резервне војне болнице (1914), заробљен у Пећи, интерниран у Мађарску; није прихватио Вукове новине у правопису; са Јеленом Ангула (1863–1920), кћерком Константина С. Антуле из Влахоклисуре (1819–1882) и Катарине из Влахоклисуре (1822–1891), кћерке Јована Насласа (из Москопоља), имао је шесторо деце; становао (1912) у Иванбеговој 6 (4), (слава Свети великомученик Димитрије, Митровдан, 26. октобар [8. новембар]), 176.
- Данић, Риста Д.** (1850–1904), дипломатски агент и генерални конзул у Софији, ТК 2, ФЈ 3, БЛ 5; син Данила Данића, саветника и Катарине, кћерке пуковника Матије Симића, саветника; завршио Београдску гимназију (1867), студирао у Цириху; један од оснивача СНС-а (1881); ожењен Јеленом, кћерком Косте Цукића, 176, 181.
- Данић, Риста (Христифор) Илча,** председник Београдске општине, 74, 167, 182, 183, 198
- Данић, Јелена Р.** (пре удаје) прва дворска госпођица Јелена Цукић (1882), прва дворска дама краљице Наталије, кћерка Косте Цукића, удата за Ристу Данића, дипломату, 178
- Данић, Јелена Р.,** вид. Жујовић, Јелена.
- Данић, Софија Р.,** вид. Гарашанин Софија.
- Дарвин, Чарлс** (Charles Darwin, 1809–1882), биолог и геолог, 82, 84, 85, 228.
- Денић, Павле П.** (1855–1939), пешадијски поручник (1881), грађевински инжењер (1889), министар грађевина (1902–1903), заступник министра иностраних дела, комесар Народне банке, начелник Београдског округа (1900), управник вароши Београда, краљев посланик, оснивач и директор Београдске банке; 10. кл. ВА (4. у рангу) ТК 1 са лентом, БО 4, ЗМХ, СМХ; пешадијски потпоручник командир вода 1. чете 2. батаљона (борбе на Морави 1876), ађутант и в. д. шефа штаба 3. бригаде Добровољачке дивизије (1877), ађутант Дринске и Шумадијске дивизије у штабу Шумадијског корпуса (1878); поручник ађутант штаба Шумадијског корпуса у Београду (1878–1881); завршио студије у Паризу (École nationale des ponts et chaussées), професор геодезије на ВА (1889–1892, 1897); члан Главног одбора Друштва за законско решење завереничког питања (1905); председник НО Државне хипотекарне банке и Државне ликвидационе банке (1925), члан УО Београдске берзе, оснивач и председник Дунавског кола јахача „Кнез Михаило”, почасни члан Пољопривредног друштва; становао у Јакшићевој 6 (у кући у власништву таста Јање Пашоне 1912), касније (1922) у његовом власништву, 78, 199, 209.
- Дибич-Забалкански, Иван И.** (1785–1831), гроф, руски генерал-фелдмаршал пруског порекла (граф Иван Иванович Дибич-Забалканский, Hans Karl Friedrich Anton von Diebitsch und Narten); син руског генерал-мајора барона Ивана Ивановича Дибича (Hans Ehrenfried von Diebitsch und Narden, 1738–1822) и Катарине Велцин (Weltzien), 26.
- Дибич, Василиј И.** (1770–1838), барон, руски пуковник пруског порекла (полковник барон Василий Иванович Дибич, Wilhelm Friedrich Karl von Diebitsch und Narten); син руског генерал-мајора барона Ивана Ивановича Дибича (Hans Ehrenfried von Diebitsch und Narden, 1738–1822) и Шарлоте фон Вартенберг (фон Над); војни изасланик у Србији (по наређењу руског министра војног 1811), дошао са женом у Србију преко Влашке, доставио исцрпан обавештајни извештај о Србији (са оценама веома различитим од Родофиникинових извештаја које је добијало руско Министарство иностраних дела), руски дипломата у Београду Теодор Недоба упутио је војној команди у Влашкој жалбу на његов рад 1811, због чега је Дибич позван у Букурешт, одакле је спроведен у Санкт Петербург, 26.
- Дидзел, Ерембо, Гастон Иг, гроф од Дидзела** (Gaston Hugues, comte Errembault de Dudzele, 1882–1950), син белгијског краљевског изванредног посланика и опуномоћеног министра у Београду (1895–1898); министар резидент 1891–1894), грофа Гастона Шарла Ерембо де Дидзела (1847–1929); његовом сестром Валентином био је ожењен италијански министар иностраних послова и дипломата гроф Карло Сфорца (1872–1952); са кнегињом Наталијом Петровић Његош, рођ. Константиновић (прауномком господара Јеврема Обреновића) имао је две кћерке: Елен (Hélène, 1921–2006) са Филипом Иолом (Philippe Hiolle 1895–1969) имала сина и кћерку (Hervé Hiolle, Caroline Hiolle) и Ан Мари (Anne-Marie, 1922–1984) која је са Филипом Серфом (1923) имала две кћерке (Géraldine Cerf, Carlyne Cerf de Dudzele) и са Пјером Савилом Шуманом (Pierre Saville né Schumann, 1907–1976) кћерку Мари-Пјер Савил (Marie-Pierre Saville), 125.
- Дидзел, Ерембо, Гастон Шарл, гроф од Дидзела** (Gaston Charles, comte Errembault de Dudzele, 1847–1929), белгијски краљевски изванредни посланик и опуномоћени

- министар у Београду (1895–1898; министар резидент 1891–1894), 125.
- Димитријевић Апис, Драгутин Т.** (1876–1917), генералштабни пуковник, 26. кл. ВА, 8. кл. ВШВА, завршио генералштабну припрему, на усавршавању у Берлину (1905–1906), КЗ 4 (1904); завереник (1903), вођа Црне руке („Уједињење или смрт”, 1910); начелник Обавештајног одељења Главног генералштаба (1914); његовом сестром Јеленом био је ожењен Живан Живановић, министар; становао у Савској 21, 196.
- Динић, Михаило К.** (1835–1913), почасни пешадијски пуковник, БО 5, ТКМ 4, ТК 3, ССМ 2; командир 1. чете 4. (крагујевачког) батаљона (1862–1864); капетан 1. кл. у Рудничкој бригади народне војске у ратовима (1876–1878), командант Београдске окружне команде (1882), командант 1. пука 2. позива Тимочке војске (борбе код Видина 1885), командант (потпуковник) 14. (књажевачке) пуковске окружне команде (1886), члан и оснивач Шумадијског кола жахача, 215.
- Добрњац, Петар Т. (еодоровић),** (Петар Добрњац, 1771–1831), млавски војвода; рођен у Добрњу у Млавској кнежини Пожаревачке нахије; буљукбаша код Миленка Стојковића (1804); истакао се у бици на Иванковцу 1805. и приликом одбране Делиграда 1806; заповедник јужне војске код Делиграда (1806–1808); одбио да прихвати положај попечитаља правде; после 1811. живео у Влашкој где је примао руску пензију; учествовао у Влашком устанку 1821; закупио више мошија (властелинства); умро у Јашију, престоници Кнежевине Молдавије 1831; синови, питомци кадетског корпуса у Санкт Петербургу (умрли током школовања); кћерка Љубинка удата за Кузмана, сина војводе Луке Лазаревића; братанци поручник Живко Н. Добрњац, начелник Бањског среза Алексиначког округа (1855) и Арсеније Н. Добрњац чији унук је пешадијски пуковник Миливоје Љ. Стојановић (1873–1914), 22. кл. ВА, командант 12. пука „Цара Лазара” и 2. („гвозде-ног”) пешадијског пука „Кнеза Михаила” (погинуо 21. новембра [4. децембра] 1914; С. Бинички му посветио „Марш на Дрину”), 51, 74, 192, 195–197.
- Добрњац, Стеван Т.** (1778–1835), кнез Моравске кнежевине Пожаревачке нахије (од 1816); брат Петра Добрњца; један од организатора Абдулине буне против кнеза Милоша 1821; после буне уништена сва имовина Добрњаца (куће, воденице, винограда); командовао српским добровољцима у руско-турском рату (1827–1829); умро у Јашију 1835, 74, 192, 195–197.
- Докић, Боривоје И.,** коњички поручник (1940), 58. кл. ВА, потпоручник командир вода 2. коњичког пука (1933–1936), командир вода Коњичке школе (1936); одобрено му (1940) венчање са Мирославом, кћерком Радомира Новаковића, судије у пензији из Београда, 157.
- Докић, Ђура Л.** (1873–1946), армијски генерал, ађутант краља Петра I (1913), ађутант регента, почасни ађутант краља, 23. кл. ВА, 6. кл. ВШВА (4. у рангу), (4 Карађорђевог звезде са мачевима), КЗМ 3 (2 пута, 1915) и КЗМ 4 (2 пута), ЛЧ 3, ОБ 3, РЗ 1; пре ВА матурирао у Београдској гимназији; командир чете у Ваљеву; завереник (1903); помоћник команданта 18. пешадијског пука „Краљевића Ђорђа” у Београду (1911–1912), командант 5. пешадијског пука „Краља Милана” (Ваљево) 1. армије (од Куманова до Битоља 1912), командант 6. пешадијског пука „Краљевића Александра” Дринске дивизије 1. позива (1912–1913), Лимске здружене бригаде (1914), Неготинског одреда (1915) и 1. пешадијске бригаде Тимочке дивизије (1916), ађутант краља (1917–1918), командант Тимочке дивизије (1919), командант 1. армијске области са седиштем у Новом Саду (1925–1930); министар саобраћаја (1941–1944); становао (1912, 1922, 1941) у кући у Улици Цара Уроша 15; повукао се у Аустрију (1944), Савезници га пребацили у Италију, после два месеца боравка у логору изручен и осуђен на смрт 1946, 48, 157, 204.
- Докић, Иван Л.** (1882–1938), коњички бригадни генерал, војни изасланик у Софији (1920), 32. кл. ВА, КЗ 4 (1904), КЗМ 3 и 4 (1915), БОМ 4, ЗМХ (1913), СМХ (1913), ОБИ 3; пре ВА завршио гимназију у Београду; завереник (1903); командант коњичког дивизиона Моравске дивизије 2. позива у балканским ратовима (1912–1913), командир 2. ескадрона 4. (београдског) коњичког пука „Великог кнеза Константина Константиновића” (1913–1916), командант 1. коњичког пука (1916–1917), у штабу 2. армије (1917–1918), командант 1. коњичке бригаде (1935), 48, 91, 157, 204.
- Докић, Јован Ђ.** (1856–1904), управник Народног позоришта, члан Просветног савета; завршио гимназију и Природно-математички одсек Филозофског факултета у Београду, директор београдских гимназија, 201.
- Докић, др Лазар Ђ.** (1845–1893), председник Министарског савета и министар про-

- свете и црквених послова (1893), председник Државног савета, гувернер, васпитач и лекар престолонаследника Александра Обреновића (од 1883), професор анатомије, физиологије и зоологије на Великој школи у Београду; рођен у Београду; завршио Београдску гимназију, студирао медицину у Бечу и Прагу; окружни лекар у Ужицу (15 година), начелник Санитета шумадијског корпуса у рату 1877–1878, умро у Абацији (Опатији) 1893, сахрањен у Београду, 48, 146, 147, 157, 204.
- Докић, Теодора Ђ.**, живела у емиграцији у Паризу, 157, 204.
- Драга** (1866–1903), краљица Србије (1900–1903); дворска дама краљице Наталије (1891–1897); кћерка Пантелејмона (Пантелије) Панте Луњевице, окружног начелника, унука Николе Милићевића Луњевице и Бурђије Чарапић, кћерке војводе Грочанске нахије Атанасија Чарапића (погинуо 1810); удовица инжењера Светозара Машина, сина дворског лекара др Јована Машина; убијена заједно са краљем Александром у Мајском преврату 29. маја (11. јуна) 1903. (тада су убијена и њена браћа артиљеријски поручник Никола Луњевица и коњички потпоручник Никодије Луњевица), 39, 61, 125, 187.
- Дрнић, Божидар** (1907–1984), глумац; завршио основну школу и гимназију у Сарајеву, студирао на Државној глумачкој школи у Загребу; стипендиста Народног казалишта у Загребу (дебитовао 1924); студирао глуму у Бечу (1926) и Прагу (1929–1930); члан Народног позоришта у Београду од 1934; члан Југословенског драмског позоришта (1947–1952), првак Народног позоришта у Београду, играо у више филмова, 158.
- Дробњак, Јован П.**, коњички пуковник, 31. кл. ВА, СМХ (1913); командир вода 3. коњичког пука (1900, 1906), командир вода 4. коњичког пука (1908), командир 2. ескадрона 4. коњичког пука „Великог кнеза Константина Константиновића” у Београду (1909–1912), у команди 4. коњичког пука „Великог кнеза Константина Константиновића” у Београду (1913–1914), у штабу 1. армијске области за коњичке послове (1921), на служби у Општевојном одељењу Министарства војске и морнарице (1922), у Београдском војном округу (1922); син Панте Јан. Дробњака (о. 1840–1909), начелника Пиротског (1882–1884, 1888) и Пожаревачког (1884–1888) округа, народног посланика (СНС), резервног коњичког капетана 1. кл.; становао (1912) у кући свог таста генерала Јована Бели-Марковића у Милоша Великог 37, имао кућу у Даничићевој 15 (Улица Алексе Ненадовића од 1930), 207.
- Дробњак, Милан Ј.**, резервни коњички потпоручник (1935), 207.
- Дробњак, Стефанија Стевка Цеца Ј.** (1912), кћерка коњичког пуковника Јована Дробњака, унука генерала Јована Бели-Марковића; мис Југославије 1930; путовала са мајком на такмичење за мис света (универзума) у Рио де Жанеиру у Бразилу (7. септембра 1930); удата (1939) за ваздухопловног мајора Ромеа И. Адума (родом из Шибеника), који је од 1941. био војни пилот НДХ (заробљен, враћен у размени заробљеника између НДХ и НОП-а); према једној белешци прешао код Енглеза; војни пилот ЈА (1945), цивилни пилот ЈАТ-а; погинуо у авионској несрећи (лет Београд Беч) у близини Беча 1955. (део путника и чланова посаде преживео је пад), 207.
- Дука од Кадара, Геза Стефан** (Baron Geza Istvan Duka de Kadar, 1867–1913), барон, ожењен баронесом Јованом Николић од Рудне, праунуком кнеза Милоша; живео у Бечу, 124.
- Дука Пешика**, породица цинцарског порекла из Влахоклицуре; у Београду о. 1790; једна грана задржала презиме Дука Пешика, а друге само Пешика; имали су филијале у Трсту (о. 1840); Димитрије Дука Пешика имао је синове Константина Кочу (ожењеног са Катарином Кара-Марковић, Карађорђевог унуком), Јанаћа (имао Димитрија и Ану Поповић), пешадијског пуковника Ђорђа Дуку Пешику (синови Димитрије, Бранко и Милан), Николу (имао сина Димитрија) и кћерке Јелену Јанковић, Анастасију Кики, Марију Тадић и Аспазију Леко; (слава Свети великомученик Димитрије, Митровдан, 26. октобар [8. новембар] и Свети Јован Крститељ, 7. [20] јануар), 120, 130.
- Дука Пешика, Константин Коста Коча Д. Пешика**, у приватним пословима; ожењен Катарином Катицом Н. Кара-Марковић, кћерком војводе Николе Кара-Марковића и Карађорђево кћерке Саре (1795–1852); његов син Александар имао је Наталију (верену 1901. за Милана, касније монаха Михаила Михаила), кћерка Сара (удата за Михаила Арсеновића) кћерке Јулијану Јулку и Хрисанту (удату за Андру Пурића), син Димитрије имао је Константина (син Владимир, унук Ђорђе, праунуци Игор и Дина), Јована, Настаса, Даницу Јорговић, односно Немањић (мајку пешадијског пуковника [1936] Велимира А. Немањића,

- Софије Ђ. Јунгић и Милице Ђ. Витолић) и Ану Стевановић (син Миодраг, унуци Владимир и Војин), 120.
- Дучић, Јован** (1874–1943), песник, дипломата, краљевски посланик у Будимпешти (1932–1933), Риму (1933–1937), посланик (1937–1939) и амбасадор у Букурешту (1939–1940), посланик у Мадриду и Лисабону (1940–1941), отправник послова у Каиру (1926–1927, 1930–1931), генерални конзул у Каиру (1926), дипломата (секретар и саветник) у Софији, Риму, Атини, Мадриду, редовни члан СКА; студирао права у Женеви, дипломирао у Паризу (1906), 13.
- Ђалски, Ксавер**, вид. Бабић-Ђалски, Ксавер.
- Ђелевић, Јакша В.** (1911–1973), поручник, 61. кл. ВА, 1. ађутант Драже Михаиловића умро у емиграцији, објавио записе; пореклом из Братоножића, 174.
- Ђелмашевић, Јаков** (1760–1805), иконописац, наставник Докмирске иконописне школе, ктитор манастира Степање, брат свештеника Крсте Ђелмашевића (†1787), пароха у Степању, 134.
- Ђорђе Карађорђевић** (1887–1972), краљевић престолонаследник (1903–1909); одрекао се свих права на наслеђе која су му припадала по Уставу 1909; капетан 1. кл. командир чете (1910), главар 18. пука „Краљевића Ђорђа”, КЗМ 3 (1915), ЗМХ (1913), СГ 4, СЂМ 1; учествовао у борбама 2. армије на Црном Врху и Страцину, као и борбама 1. армије код Битоља (1912); за време примирја прележао тифус; са 7. пуком 1. позива био на положајима код Криворечке Паланке, Царевог врха и Калин камена; рањен на Мачковом камену (1914); за заслуге у рату унапређен у чин мајора, касније потпуковника; становао (1918–1922) у Господар Јевремовој 54, 119.
- Ђорђевић, Андрија Андра А.** (1854–1914), професор римског и грађанског права на Правном факултету у Београду, министар правде (1894) и министар просвете и црквених послова (1894, 1897–1900), (доживотни) сенатор (члан Горњег дома), државни саветник, редовни члан СКА, МВ 3, ТК 1, ОСС 1, БО 5; родитељи су му рано умрли; завршио гимназију у Правни факултет у Београду (1875), студирао права у Паризу (државни питомац), где је положио лисанс (лиценцијат) права (1884); народни посланик (1893, 1905, 1908), краљев посланик (1895), члан УО Народне банке (1909–1914); СНС; становао (1912) у породичној кући (споменик културе) у Улици Кнегиње Љубице 33 (21) у Дорћолском кварту, 171.
- Ђорђевић, Боривоје**, ваздухопловни капетан, 136.
- Ђорђевић, Величко**, бимбаша, вид. Величко Ђорђевић.
- Ђорђевић, др Владан Ђ.** (Ипократ Георгијевић Чулека Џимо) Ђ. (1844–1930), хирург, научник, књижевник, санитарски пуковник, председник Министарског савета и министар иностраних дела (1897–1900), (одступио због веридбе краља Александра са Драгом Машин 1900), министар просвете и црквених послова и заступник министра народне привреде (1888–1889), председник Београдске општине (градоначелник, 1884–1885), посланик у Атини (1891) и Цариграду (1894), лични лекар Милана Обреновића (1873), редовни члан СКА, МВ 2, ТК 1, ОСС 1, БО 3 и 5, САМ 2, ГК 3, ФЈ 4, М 1, О 1, РЗ 2, Д 1; завршио Београдску гимназију (1862), студирао медицину у Бечу (1863–1869), промовисан за доктора медицине 1869; члан Друштва „Зора” у Бечу; један од покретача Уједињене омладине српске; оснивач Српског лекарског друштва 1872; начелник Санитета сједињене Моравско-тимочке војске у рату 1876, начелник санитарског одељења Врховне команде у ратовима 1877–1878. и 1885; његови синови су Александар В. Ђорђевић, дипломата, Никола В. Ђорђевић, индустријалац, главни секретар Акционарског друштва за експлоатацију Дидзелових (Dudzele Corporation) патената у Паризу (грофа Дидзела ожењеног Наталијом Петровић Његош, рођ. Константиновић) и Милан В. Ђорђевић, дипломата, отправник послова у Цариграду, резервни пешадијски капетан 1. кл., а кћерке Наталија (удата за пуковника В. Дерока и Марија Властари); интерниран за време Првог светског рата; тестаментом је оставио средства (70.000 дин) за задужбину при СКА под називом Књижевни фонд Милана Вл. Ђорђевића за награђивање вредних дела (лепа књижевност, историјски романи и приповетке из српске историје); умро у Бадену у Аустрији 1930; становао (1912) у својој кући у Македонској 27 (продао је 1919. за 1, 5 милион динара), 110, 111, 130.
- Ђорђевић, Драгутин Ц.** (1881–1914), пешадијски мајор, 32. кл. ВА, СМХ; командир 2. чете 2. батаљона 17. пешадијског пука (1912), у команди 5. ваљевске пуковске окружне команде (од фебруара 1914), командант батаљона у 5. пешадијском пуку Дринске дивизије 2. позива (1914); погинуо на положају Еминове воде (кота 708 на Гучеву) б. (19) октобра 1914, 171.

- Ђорђевић, Ђурица Ц.** (1869–1933), велики жупан у Штипу (1925–1927), начелник Шабачког, Ваљевског и Смедеревског округа (1905–1909); средњи начелник у Неготину, Пожаревцу и Кучеву (1899–1904); пензионисан 1909, адвокат; управник магацина у Ђуприји (1914), прешао Албанију, у Паризу положио испит из телеграфије; у служби Централног телеграфа, 171.
- Ђорђевић, Никола Д.,** син Димитрија Ђорђевића (вид. Браћа Ђорђевићи), ожењен Симеоном, удовицом др Светозара Десиминовића, сестром генерала Ивана Јовановића, праукуком Проте Матеје; имали су сина Александра Ђорђевића, директора у Rockwell International (САД); његов син инж. Никола Ђорђевић предаје на Универзитету Сан Хозе (радио је у Lockheed Martin Space Systems Company), 138.
- Ђорђевић, др Селимир Ц.** (1866–1915), лекар, физикус Ваљевског округа; завршио Београдску гимназију (1884) и медицину у Паризу; умро од пегавог тифуса 1915, 171.
- Ђукнић, Велимир И.** (1880–1915), артиљеријски мајор, 30. кл ВА, 13. кл ВШВА; потпоручник командир вода 3. дивизиона Шумадијског артиљеријског пука „Танаска Рајића” (1899), командир 1. и 7. батерије Моравског артиљеријског пука (1908), ордонанс-официр краља (1911–1914); умро у Палерму на Сицилији 31. јануара (13. фебруара) 1915, 180.
- Ђукнић, Илија Р.** (1839–1911), генерал, државни саветник (1903–1910), 4. кл. АШ, КЗ 2, МВ 2, ТКМ 2 и 3, ТК 1, БО 3 и 4, И 3, ФЈ 2, РК 1; начелник артиљерије Шумадијске дивизије, командант 3. (шумадијског) артиљеријског пука (1876), начелник артиљерије Шумадијског кора и командант Шумадијске артиљеријске бригаде (1877–1878), командант Београдске окружне војске (1879), командант Тимочке дивизије у рату (1885), командант Дунавске дивизијске области (1886–1889), председник Војно-касационог суда (1890–1891), командант Шумадијске дивизијске области (1898); противник венчања краља Александра; пензионисан 1900; завереник (1903), реактивиран 1903, 180.
- Ђурђевић, др Чедомир Г.** (1867–1940), санитарски бригадни генерал, хирург, председник Међународног одбора Црвеног крста (1925–1931), КЗ 4 (1915), БО 5 (1904); државни (војни) питомец, завршио медицину у Бечу (1893), где је специјализовао хирургију (1897–1899); начелник Хируршког одељења Војне болнице у Београду (1909), начелник санитета 1. армије (1912), хирург консултант при Врховној команди и 3. резервној болници (1914), председник Комисије за сузбијање пегавог тифуса при Врховној команди (1915), начелник Хируршког одељења Српске болнице у Солуну (1917), начелник Санитета 3. армијске области (1928), председник Југословенског друштва за чување народног здравља; становао (1912) у Пајсијевој 6, (1922) на Косанчићевом венцу 12, имао је (1912, 1922) кућу у Крунској 12 (издавана Апелационом суду) и (1922) кућу на Топчидерском брду 15, 177, 222.
- Ђурић, Александар Ј.** (Александер Ј. Ђурић), председник Апелационог суда, председник Гургусовачког (1856) и Београдског (1857–1858, 1862–1863) окружног суда, на списку пензионера вароши Београда (1877), 187.
- Ђурић, Велизар Д.** (†1924), капетан 2. кл., БОМ 4 (1915), БО 5 (1919, за операције у Добруци 1916), СМХ (1913), 88.
- Ђурић, Димитрије Р.** (1838–1893), генерал, министар војни (1889–1890, 1892), 3. кл. ВА, на усавршавању у Главном генералштабу (Großer Generalstab) у Пруској (Берлин) и Русији (100. островски пук, Учевни батаљон, Николајевска генералштабна академија у Санкт Петербургу 1865–1867), ТКМ 4, ОСС 3, СС 1, СА 4, ОН; потпоручник у 4. роти 2. батаљона пешадије (1859), капетан 1. кл. (1873), мајор (1876), начелник интендатуре у ратовима 1876. и 1885, пуковник (1881), генерал (1893); члан Тајног војног савета (1876), начелник штаба Шумадијског корпуса (1877), главни интендант (1885), генералштабни пуковник, професор и управник ВА, члан СУД-а, учитељ стратегије престолонаследника Александра Обреновића, („истакнути војни педагог и филозоф”, В. Белић), 166, 240, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248.
- Ђурић, Јанићије (Јоаникије) Д.** (Јанићије Димитријевић Ђурић, 1779–1850), Карађорђевић први секретар, пуковник, члан Савета (1840), председник Апелационог суда (1840), СА 2; родом из Страгара (где су биле барутане и арсенал); школовао се у манастиру Благовештењу; заједно са кнезом Симом Марковићем изасланик код кнеза Прозоровског (генерал-фелдмаршал князь Александр Александрович Прозоровский) у Букурешту; заступник Карађорђа на Дринском ратишту (1813); по повратку из Русије (1830) живео је у Београду у кући где се налази „нови” двор, а после на Теразијама, као и на „лепом имању” у Страгарима (М. Милићевић),

- (слава Свети великомученик Георгије, Ђурђевдан, 23. април [6. мај]), 72, 73, 97, 187.
- Ђурић, Јанићије А.**, заменик члана Врачарског кварта, студирао државне науке у Минхену, 72, 187.
- Ђурић, Милан Д.** (†1911), артиљеријски капетан 1. кл., 28. кл. ВА, на школовању у Француској (1908), командир 8. батерије Дунавског артиљеријског пука (1906), 88.
- Ђурић, Радован** (Радованъ Ђурићъ), мајор и кавалер, помоћник окружног начелника, начелник Крајинског среза Крајинског округа (1846–1848), Посавско-тамнавског среза (1848) и Поцерског среза (1854–1857) Шабачког округа, начелник Брзопаланачког среза Крајинског округа са седиштем у Неготину (1863–1869), 141, 187, 188.
- Ђурић Топаловић, Милица** (1893–1972), докторирала педагошке науке у Швајцарској, умрла у емиграцији у Бечу, 72, 187.
- Ђурић, Тома А.**, судија, студирао права у Хајделбергу (1866) и Цириху (1868), 187.
- Ђуричић, Марко С.** (1861–1926), министар правде (1912, 1913–1918, 1921, 1925–1926), министар социјалне политике (1925), заступник министра народне привреде (1917), министар припреме за уставотворну скупштину и изједначење закона (1921, 1924), председник Државног савета (1920), начелник Ваљевског округа (1903), судија Касационог суда (1903–1912); после гимназије две године похађао техничке науке у Санкт Петербургу, завршио права у Београду (1885); адвокат у Ваљеву; председник Београдског суда, народни посланик за Ваљевски округ 1893; споразум радикала са Федералистичким блоком назван је по њему „Марков протокол” (1923); умро на лечењу у Карловим Варима, (НРС), 222.
- Жабарац, Драгутин М.** (полковникъ Драгутинъ М. Ђурђевићъ, 1817–1887), коњички пуковник, 1. ађутант кнеза Михаила, командант Београдског града (Београдске тврђаве) 1870–1876, управник Београда (1860), начелник Ужичког округа (1860), командант свих власти у Београду време бомбардовања и борби 1862, БО 3 (1883); син кнеза Крагујевачке нахије, лепеничког кнеза, пуковника Милутина Ђурђевића Жабарца, члана Савета (1840), кавалера НИ, (слава Свети мученик Стефан Дечански, Мратиндан, 11. [24] новембар), 152.
- Живадин Миросављевић**, трговац у Крагујевцу (пре 1800); са Маром имао синове Вулета Живадиновића и Јована Јованчу (његов син Жика, а унук Милан) који су били браћа (од стрица, тетке или ујака) Савке (†1866), кћерке Круне Ђорђевић (сачуван родослов), жене Стевана Павловића (вид. родослов Павловића, стр. 227); родоначелник Живадиновића, 195.
- Живадиновић, Вук Д.**, секретар Централе индустријских корпорација; син др Драгутина В. Живадиновића; ожењен Јулијом Гертнер, 195.
- Живадиновић, др Драгутин В.** (1869–1945), лекар, власник Санаторијум(1869–1945), лекар, власник Санаторијума „Живадиновић” у Врњачкој Бањи; завршио Београдску гимназију и Медицински факултет у Паризу; брат Лепосаве Христић, удате за Константина Н. Христића, краљевског посланика, министра, отац др Стевана Живадиновића Ванета Бора, др Вука Живадиновића, секретара Централе индустријских корпорација (ожењен Јулијом Гертнер) и Јелице Шеве удате за Марка М. Ристића, 195, 218.
- Живадиновић, Стеван, Ване Бор Д.** (1908–1993), доцент Правног факултета у Суботици, песник; син др Драгутина Живадиновића и Десанке, кћерке судије др Стевана Поповића (сестрића владике Сергија Каћанског); завршио Трећу мушку (београдску) гимназију, дипломирао права у Паризу, докторирао на Правном факултету у Београду (*Право расцолоања и својине*, 1938); успео да емигрира 1944; живео у Енглеској; на сахрани Слободана Јовановића носио је ковчег (1958); није долазио у земљу; умро у емиграцији у Оксфорду 1993, 195.
- Живановић, Видоје В.**, артиљеријски капетан 2. кл., 55. кл. ВА, командир вода артиљеријског пука 3. армијске области (1931), командир вода 3. дивизиона тешке артиљерије (1935), 145.
- Живановић, Живан М.** (1852–1931), министар привреде (1899–1900), министар просвете и црквених послова (1903), (доживотни) сенатор (члан Горњег дома, постављен марта 1903), председник Народне скупштине (1893), државни саветник (1892–1924), народни посланик (1887, ЛС), ОСС 1, КЗ 5, БО 3; завршио Београдску гимназију, државни питомац у Јени и Берлину, добровољац (1876–1878), ожењен старијом сестром пуковника Драгутина Димитријевића Аписа; син Александар Сања Живановић, студент архитектуре, погинуо је у четничкој јединици на Лисици 5. [18] октобра 1912; становао (1912) у породичној кући са великим плацем у Светог Саве 21, (слава

- Свети мученик Стефан Дечански, Мратиндан, 11. [24] новембар), 39.
- Живковић, Тимотеј**, пуковник, СА 2, СВ 4; командант Шајкашког батаљона, 95.
- Животић, Вукашин**, дипломата, секретар краљевског посланства у Лондону, генерални конзул у Трсту и Бечу, 209.
- Животић, Паве В.**, Улица Ђуре Јакшића 6, 209.
- Жујовићи**, (слава Свети архангел Михаило, 8. [21] новембар), 51, 67, 74, 162, 183, 198.
- Жујовић, Бојана** (1935), архитекта-конзерватор у Француској (architecte des monuments de France); кћерка инжењера Ђорђа Васиљевића, удата (од 1962) за др Јеврема Ђ. Жујовића; основну школу и гимназију завршила у Сарајеву, дипломирала на Архитектонском факултету Универзитета у Београду, усавршавала се на École nationale supérieure des beaux-arts и École nationale des chartes; положила конкурсе и постала архитекта конзерватор за споменике културе од националног значаја Француске (у департману Марне); радила у Француској до пензионисања (1961–2000); примила и француско држављанство (1972); вратила се у Београд 2013; станује у Мутаповој 25, 198.
- Жујовић, Гордана**, вид. Теодора, монахиња.
- Жујовић, Даница Ј.** (1875–1951), чл. управе Кола српских сестара и Материнског удружења, кћерка Ђорђа Аћимовића (1824–1902), удата за др Јеврема М. Жујовића; наследила више кућа и плацева (Босанска 99, Карађорђева 29, 35 и 37, 39 и др), као и плац на Косанчићевом венцу 23, становала у породичној кући у Краља Милана 42, 162, 198.
- Жујовић, Даница М.** (1946), радила као службеник (conférencière) при (француском) Министарству културе (Caisse nationale des monuments historiques) од 1969; кћерка потпуковника Младена Ј. Жујовића и Катрин Пижо (Catherine Pigeaud), кћерке дивизијског генерала Ремона Пижоа (Marie-Camille-Charles-Raymond Pigeaud, 1878–1939) и унуке академика Фернана Фукеа (Ferdinand André Fouqué); рођена у Паризу, где је завршила основну школу и гимназију; дипломирала на Сорбони (Faculté des Lettres et Sciences humaines, Section: Histoire de l'art et archéologie, 1970); продужила стручно усавршавање (две дипломе виших студија); од новца добијеног од продаје породичне куће у Београду стипендирала студента електротехнике из Новог Пазара (име добила од СПЦ); за време ратова у Југославији деведесетих година прикупљала хуманитарну помоћ за Србе, члан ”Човекољубља”, хуманитарне организације СПЦ; помагала породицу из Пећи смештену у избегличком кампу у Миријеву; финансирала штампање постхумно објављеног петотомног дела свога оца Младена Жујовића *Дневници и белешке*, као и израду сајта mladenzujovic.com; становала је у Паризу код родитеља (1946–1969) у rue du Cherche-midi 91, (својина Denise Pigeaud); станује (од 1969) у rue Boissonade 55, 198.
- Жујовић, Ђорђе М.** (1846–1937), пешадијски мајор; потпоручник у 1. чети 3. батаљона Стајаће војске у Београду (1871), в. д. командира 1. чете 1. батаљона у Београду (1876), в. д. команданта 9. батаљона 2. пешадијског пука (1880), командант 9. (браничевске) пуковске окружне команде (1886); становао (1912) у кући у Студеничкој 18 (власник супруга Персида Ђ. Жујовић), 198.
- Жујовић, др Ђорђе Ј.** (1896–1984), професор Медицинског факултета у Београду, рендгенолог; завршио основну школу у Београду, похађао Другу мушку (београдску) гимназију; добровољни болничар 4. резервне болнице Кола српских сестара у Београду (1912–1913); матурирао у Скопљу 1915; добровољац у војсци, одступио преко Албаније; демобилисан у Марсеју; уписао студије медицине у Паризу 1916; добровољно се пријавио у војску; лекарски помоћник 1. пољске хируршке болнице на Солунском фронту; демобилисан у Нишу 1919; дипломирао и докторирао (1932) у Паризу; указни асистент–волонтер Медицинског факултета у Београду (1933), шеф рендген кабинета у згради Универзитетске дечије клинике за време рата, доцент (1955), ванредни (1957) и редовни професор (1966); становао (1896–1903) у породичној кући у Његошевој 9, (1903) у породичној кући у Краља Милана 42, (1963) у породичној кући у Огњена Прице (данас Ђорђа Вајферта), 78, 198.
- Жујовић, др Јеврем Ђ.** (1938) лекар у Паризу (Interne des Hôpitaux de Paris, Chef de Clinique chirurgicale, Assistant des Hôpitaux de Paris, membre de l'Académie d'orthopédie et de traumatologie, Expert près de la Cour d'appel de Versailles); основну школу и Трећу мушку гимназију завршио у Београду; дипломирао на Медицинском факултету Универзитета у Београду; пошто није могао да добије специјализацију у земљи у Француској је положио еквивалент велике матуре, поново дипломирао (није поново полагао само физику, хемију и биологију) и потом докторирао на

Медицинском факултету у Паризу; положи и два посебна испита обавезна за лекаре у Паризу; живео и радио у Француској (1962–2013); при крају лекарске каријере радио у Клиничком центру у Понтоазу (Centre Hospitalier de Pontoise), где је имао и приватну праксу; примио и француско држављанство (1972); био је члан једног француског археолошког друштва, свирао клавир (учио код Фриде Мирославе Бинички, супруге Станислава Биничког); за време ратова у Југославији деведесетих година достављао хуманитарну помоћ (лекове и хируршку опрему за пољске болнице у Босни и Херцеговини), примао у болницама и рехабилитационим центрима у којима је радио специфичне случајеве болесне деце из Србије; током читавог боравка у Француској једном недељно писао породици у Београд; материјално помагао остарелу бившу послугу из куће Жујовића; за време санкција помагао и ужу породицу, као и пријатеље у Београду; становао у Версају (Boulevard de la Reine 65); вратио се (дефинитивно) у Београд (2013); станује у свом стану у Мутаповој 25, 198.

Жујовић, др Јеврем М. (1860–1944), лекар, шеф Кожног одељења Опште државне болнице у Београду (од 1889), први председник Дерматолошког друштва (1927), резервни санитетски потпуковник, БО 4 (1915), ОСС 2, 4 и 5; завршио Београдску гимназију (1878), дипломирао и докторирао (1885) у Паризу; лекар Болнице за душевне болести (1887); специјализовао кожне болести у Паризу; командир 3. пољске болнице Шумадијске дивизије (1912–1913); организовао болнице за заражене тифусом у Призрену и заражене колером у Страцину (1913); управник резервне војне болнице у Ђевђелији (1914), где је заражен пегавим тифусом; управник болнице у Скопљу (1915); приликом одступања преко Албаније задужен да заједно са Ђорђем П. Радојловићем пренесе благајну Црвеног крста (у Скадру и Љешу отворили болницу и кухињу); становао (1912) у породичној кући у Краља Милана 42, имао (од 1894) летњиковац на Дедињу (у кући у високом партеру били су велика трпезарија, салон, гостинска соба, предсобље са ступеништем за горњи спрат и споредни улаз; на спрату су биле велика спаваћа соба са излазом на терасу, друга гостинска соба и дечија соба; у другој згради (тридесет метара даље) биле су кухиња, соба за два члана женске послуге и вешерница; са друге стране куће штала за 4 коња и гаража за фијакер; на плацу су били бунар са квалитетном водом, воћњак, башта

са цвећем, башта са поврћем и воћем, виноград са 3.500 чокота домаћих и страних врста грожђа, дрворед шљива, кајсија и крушака, укупно о. 15.000 м²); наследио део имања Жујовића (кућу, кућише, двориште, воћњак, њиве, ливаде, пашњак и шуму) у Неменикућама (70.710,56 м², вероватно четвртина имања пуковника Младена Жујовића), 198.

Жујовић, Јелена М., рођ. Данић, унука оборкнеза Момира Протића, сестричина пожарвачког војводе Ива Момировића, 74, 97, 167, 182, 183, 198.

Жујовић, Јован М. (1856–1936), министар иностраних дела (1905), министар просвете и црквених послова (1905, 1909–1910), заступник министра иностраних дела (1905), (на шест година изабрани) сенатор (члан Горњег дома) и народни посланик (СРС), председник СКА (1915–1921) и дугогодишњи секретар СКА (од оснивања); геолог, редовни професор на Катедри за минералогiju и геологију, први професор агрономије на новооснованом Пољопривредном факултету, оснивач и први председник Српског планинарског друштва и Одбора за Музеј српске земље, оснивач Фонда за помагање сиромашних великошколаца, први потпредседник свих земљорадничких савеза; завршио реалну гимназију у Београду, курс математике у Цириху, Природно-математички одсек Велике школе у Београду, Факултет наука и Антрополошку школу у Паризу; даровао средства Задужбини Стане Јована Жујовића при СКА (за штампање списа о књижевности, моралу и филозофији); становао (1912) у Ресавској 13, имао имање и вилу „Стана” у Неменикућама (после рата и револуције имање је одузето, а вила срушена; сачуване су фотографије), 70, 71, 74, 182–184, 198.

Жујовић, др Јованка Ђ. (1904–1996), педијатар, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду; кћерка пуковника Јанка Пајевића; завршила Прву женску гимназију, Медицински факултет у Београду (1928) и специјализацију педијатрије на Универзитетској дечијој клиници (1933); на специјализацији у Паризу (1931) и Женеви; асистент-волонтер (1929), асистент дневничар (1930), доцент (1955), ванредни (1961) и редовни (1968) професор; становала (1941–1963) у породичној кући у Краља Милана 42 и (1963–1996) у породичној кући у Огњена Прице 78, 198.

Жујовић, Милан Ј. (1900–1988), професор социологије, статистике и економске поли-

тике на Правном факултету Универзитета у Београду, професор краља Петра II (1940 – 27. марта 1941), декан Правног факултета; основну школу и нижу гимназију завршио у Београду, матурирао, дипломирао (1922) и докторирао (1924) у Паризу, завршио Слободну школу политичких наука (1921) у Паризу; на Правном факултету у Београду од 1926; тридесетих година на усавршавању у Немачкој, Шведској и Данској (стипендиста Рокфелерове фондације); један од оснивача задруге „Политика и друштво” (проф. др Михаило Илић); учествовао у Априлском рату; пензионисан 1942; сарадник ЈВуО од 1941. до притварања 1943. (у затвору Гестапоа у Краља Александра 5 и на Бањици од јуна до краја децембра 1943; Немцима га одала служавка „увек сувише љубопитљива и [...] сумњива због везе са партизанима”, дневник М. Ј. Жујовића); враћен на Правни факултет децембра 1944, декан Правног факултета у Београду (1955–1956); осуђен на казну строгог затвора у трајању од 4 године (1958) зато што је од Драгослава Страњаковића примио текст „програма рушења комунистичког режима у Југославији” и доставио га брату Младену („народном непријатељу”) у Париз; после две и по године затвора условно пуштен; пензионисан 1960, рехабилитован (Рех. бр. 99/06 од 11. децембра 2008); становао (1900–1903) у Његошевој 9, (1903–1963) у породичној кући у Краља Милана 42, (1963–1988) у породичној кући у Огњена Прице 78, 198.

Жујовић, Михаило (Мића) Ђ. (1880–1965), коњички пуковник, 32. кл. ВА, на стажу у 4. хусарском пуку у Моу у Француској (1909–1910), КЗМ 4 (1915), БОМ 4 и 5 (2 пута), ЗМХ (1913), СМХ (1913), ЈК 3, ЛЧ 5; командир 1. ескадрона 1. коњичког пука „Обилића” (Куманово, Битољ 1912, Брегалница 1913); рањен на Тмолској коси (1913); ађутант команданта 4. коњичког пука „Великог кнеза Константина Константиновића” у Београду (1913–1914), командир 4. ескадрона 1. коњичког пука (Цер, Срем, Колубарска битка 1914); рањен на Дрену у Тамнави (1914) и код Мале Крсне (1915); командир 4. ескадрона 3. коњичког пука (1915–1916), помоћник команданта 3. коњичког пука и заступник команданта (1916); рањен на Сухом Долу, кота 1050 (1916); заступник команданта 2. (1917) и 4. (1918) коњичког пука, у штабу Коњичке дивизије (1919), командант 8. коњичког пука, учитељ јахања у ВА, командант Велешког војног округа, пензионисан по својој молби 1926; за време окупације провео 16 месеци у логору

на Бањици (1942–1943); становао (1941) у Улици краља Фердинанда (кнеза Милоша) 4/1, (1952) у Челопечкој 9, 198.

Жујовић, Михаило М. (1841–1867), студирао права у Хајделбергу (1862), Јени и Цириху, 198.

Жујовић (Жујевић), Младен М. (полковникъ Младенъ Жуевићъ, 1810–1894), пуковник, ађутант кнеза Михаила (1840), управник вароши Београда (1840–1842), начелник Рудничког округа са седиштем у Брусници (1850–1855), посланик (по положају) Светоандрејске скупштине (1858), начелник Главне војне управе (у рангу министра, 1858–1860), саветник (1861); ступио у Гардијску чету 1830; школован у Русији, јункер у Ољвиопољском уланском пуку (Ољвиопольский 7-й уланский полк, 1833–1837), наследнику Ољвиопољског хусарског пука (расформираног 1833), образованог од руског Српског хусарског пука (Сербский гусарский полк, 1723–1783); коњички поручник (1839); уставобранитељи га (као управника Београда и приврженика кнеза Михаила) притворили (1842) и потом протерали у Неменикуће; у службу је враћен тек 1850. (иако је био пашеног Илије Гарашанина); његова кућа у „старом селу” у Неменикућама (процењује се да је имао око 282.000 м²) под Космајем (сазидана 1827) је споменик културе од великог значаја; подигао породичну кућу у Краља Милана 42 (1870–1871), испод ње у Масариковој (Његошевој) била је и мања нова кућа (експроприсане и срушене 1963, на њиховом месту налази се „Београђанка”), (слава Свети архангел Михаило, Аранђеловдан, 8. [21] новембар), 74, 97, 167, 182, 183, 198.

Жујовић, Младен Ј. (1895–1969), пешадијски потпуковник, 46. кл. ВА, БОМ 4, ЗМХ, СМХ, ЛЧ; у Београду завршио основну школу и Другу мушку (београдску) гимназију, положио велику матуру и ступио у ВА (46. класа је имала највише губитака у ратовима); командир вода и заступник командира Митраљеског одељења Комбинованог одреда (Суворбор, Колубарска битка 1914, одбрана Београда 1915); објављене су његове дневничке белешке о овим биткама; учествовао у борбама на Катунцу (1916) и на Ветернику (1918); због фаворизовања бивших аустроугарских официра (из политичких разлога) поднео оставку заједно са официрима 45. и 46. класе (1920); није повукао оставку; дипломирао (1923) и докторирао (1928) права у Паризу; адвокат и партнер у адвокатској канцеларији Драгише Васића (Жујовић др Младен, Николић Момир, Васић Драгиша и Чернишевски

- Влада, Милоша Великог 1/П); члан ГО ЈДРС (није био активан) и СКК (1937); после Априлског рата отишао са Драгишом Васићем из Пријепоља преко Златара у село Горња Тречка код Горњег Милановца и потом (августа 1941) на Равну гору; радио на оснивању ЦНК у Београду; ухапсио га Гестапо (1942); после 2 месеца пуштен због недостатка доказа; члан ИО ЦНК; на Равној гори до маја 1943; задужен за западне крајеве (Западна Босна, Лика и Далмација); покушао да формира национални комитет за Далмацију у Сплиту; после капитулације Италије и доласка Немаца, пребацио се са својим штабом преко Лошиња, Цреса и Палагруже у Бриндизи у Италији; одређен за официра за везу при савезничкој команди; захваљујући Французима избегао да га енглеска команда у Барију испоручи НОВ; преко Туниса отишао у Каиро; политички и војни делегат генерала Михаиловића у Каиру (1943–1944) и Западној Европи (1944–1946); прешао у Француску, где су из његовог стана украдена документа коришћена на Београдском процесу 1946. (листови са бланко потписима Д. Михаиловића); осуђен у одсуству на смрт стрељањем и конфискацију целокупне имовине (15. јула 1946); прешао из Француске у САД (Чикаго и Њујорк); члан Српског националног одбора (председник К. Фотић 1947); вратио се у Париз 1950; библиотекар и истраживач у Институту за примењену економију; није узео страном држављанство; умро у Паризу 1969. (пре смрти у болници Фош рекао је братанци: „Кад бих могао макар само једном да из авиона видим Србију”); сахрањен у гробници свог таста генерала Ремона Пижоа (Marie-Camille-Charles-Raymond Pigeaud); рехабилитован (Рех. бр. 99/06 од 11. децембра 2008); становао (1895–1903) у Његошевој 9, (1903–1942) у породичној кући у Краља Милана 42, 198.
- Жујовић, Савка М.**, рођ. Симић, удата за Миленка М. Жујовића (1858–1889); становала (1912) у Његошевој 23, имала (1922, 1924) кућу у Смиљанићевој 3, 197.
- Жујовић, Стана Ј.** (1865–1889), дворска дама краљице Наталије, супруга Јована Жујовића, кћерка пуковника Константина Косте Бучовића, праунука Лазара Арсенијевића; њена мајка Софија Бучовић тестаментом је основала (1929) Задужбину Стане Јована Жујовића при СКА (за штампање списа о књижевности, моралу и филозофији), 184.
- Жујовић, Теодора (Гордана)**, вид. Теодора, монахиња.
- Здравковић, Јеремија**, потпуковник, начелник Црноречког округа (1842–1846), син буљукбаше Здравка Марковића, деда пуковника Јеврема Р. Марковића и Светозара Р. Марковића, 104.
- Здравковић, Милија**, оборкнез Ресавске кнежине Ђупријске нахије, члан Правитељствујућег совјета (од 1806); убијен у Београду 1814. (глава одсечена и постављена на Стамбол капију код данашњег Народног позоришта), 96.
- Здравковић Ресавац, Милосав М.** (1788–1854), војвода Ресавске кнежине Ђупријске нахије, члан Савета (од 1842), пуковник и кавалер, члан Народног суда у Крагујевцу 1826, велепоседник и земљопоседник; син оборкнеза Милије Здравковића; противник Милошевог самовлашћа (Кнез Милетина буна 1835); зет војводе Стевана Синђелића, млађи брат Добросав Здравковић, начелник Шабачког и Пожаревачког округа; праунук коњички мајор Коста М. Кр. Ђорђевић (1882–1914), (син министра Михаила Кр. Ђорђевића) са својим ескадроном стигао до Солуна 1912. (погинуо код Слатине 22. новембра [5. децембра] 1914), 96.
- Здравковић, Стеван** (1835–1900), генерал, министар грађевина (1875–1876, 1880, 1894–1895), државни саветник, 2. кл. АШ (2. у рангу), завршио Вишу инжењеријску школу у Паризу, МВ 3, ТКМ 3, ТК 1, ОСС 1, БО 4, ФЈ 1 са лентом, ФЈ 1, ЛЧ 4, О 1; професор и управник АШ, инспектор инжењеријских трупа и командант Крајинске бригаде 1. класе у рату 1876, командант Црноречке војске, командант града Ниша (1877–1878), командант Моравске дивизијске области (1885), командант Београдске тврђаве, председник Црвеног крста, члан СУД-а, 196.
- Зечевић, Миливоје И.** (1872–1946), армијски генерал, министар војске и морнарице (1921–1922), ађутант краља (1909–1911), 1. ађутант краља (1919–1921), 23. кл. ВА, 6. кл. ВШВА, на стажу у Француској (1901–1902), КЗ 4 (1904), КЗМ 3 и 4; командир вода пољске артиљерије (1896), ађутант начелника Главног генералштаба (1903), професор ВА, помоћник начелника штаба 2. армије (1912), начелник Саобраћајног одељења Врховне команде (1914), начелник штаба 1. армије (1916), командант Тимочке дивизије (1917–1918), помоћник министра војске и морнарице (1922), командант места Београд (1923), члан Војног савета; син Ивана Зечевића, инспектора Министарства финансија и Јелисавете, кћерке Јосифа Викторовића, сестрић дивизијског

- генерала Јована Ј. Викторовића (1866–1949); становао (1912) у Хиландарској 14, (1922) у палати „Бристол” у Карађорђевој улици, (1941) у Новопазарској 55 (вила „Стана”), 70.
- Зорић, Георгије Л.**, руски чиновник српског порекла, губернијски секретар у Министарству иностраних дела Царевине Русије, васпитач унука државног саветника Михаила Сперанског (Михаил Михайлович Сперанский) у Санкт Петербургу; говорио француски, немачки и руски језик; оженио се у Француској (1815. или 1818) Маријом Маршан (или Мавран) из Мобежа („Георгије Зорић је био руски официр у војсци руског цара Александра I, и са руском војском, у борби против Наполеона, ушао је у освојени Париз 1814. године. Са својом јединицом кантоновао је у Мобежу и ту упознао Марију, своју будућу жену [...] Марија је написала своје мемоаре на француском језику [...] који су пропали за време рата”, Љ. Вл. Љотић); имао је кћерке Марију (удату за потпуковника Илију Марковића) и Олгу (удату за Јакова Станојевића); на позив кнеза Милоша пристао да дође у Србију и буде учитељ кнежевићима Милану и Михаилу (али никада није исплаћен према договору, што је довело до преписке и спорова); према једном породичном запису био је синовац (можда сестрић) генерала Симеона Зорића (генерал-лейтенант Семен Гаврилович Зорич, 1743–1799), по-синка и рођака генерала Максима Зорића (генерал-лейтенант Максим Федорович Зорич, 1719–1775), 138, 142, 143, 144.
- Ибровец, Миодраг М.** (1885–1973), професор Универзитета у Београду, редовни члан САНУ, историчар књижевности, ЛЧ 4; завршио Прву мушку (београдску) гимназију (1903) и Филозофски факултет у Београду, докторирао књижевност у Паризу (1923), становао (1912. вероватно код оца професора Милуна Ибровца) у Гундулићевој 51, (1941) у Палмотићевој 11/II, 232.
- Ивковић, Вукосава Ј.**, балерина, 223.
- Ивковић, Гојко Ј.**, правник, центархалф Београдског академског спортског клуба, рез. пешадијски поручник (1939); у Априлском рату у Босни; у заробљеништву 1941–1944; вратио се у земљу (у Суботицу) у униформи официра Краљевине Југославије 1944. (наоружање добио од совјетске војске); према једном сведочанству пријатељи брата Милутина Ј. Ивковића помогли да безбедно дође у Београд, 233.
- Ивковић, Душан Ј.** поручник бојног брода 2. кл. (1939), поручник корвете на броду „Спasiлац” (1934–1935), поручник фрегате на броду „Хвар” (1935), унук војводе Радомира Путника; према породичним сазнањима заробили су га и стрељали припадници НОП-а у Котору, 223.
- Ивковић, Ивко**, председник Апелационог суда; други муж Персиде Ђокић (претходно удате за др Сигисмунда Кракова); становао (1912) у Улици Краљице Наталије 16, 144.
- Ивковић, Јован П.** (1872–1944), пешадијски пуковник, 23. кл. ВА, 8. кл ВШВА (прва година 1898), на стажу у Аустроугарској, КЗМ 4 (2 пута), ОБМ 3, ЛЧ; командир чете 5. пешадијског пука у Ваљеву, командант 2. батаљона 16. пешадијског пука у Нишу, помоћник команданта 16. пешадијског пука, командант Подофицирске (пешадијске) школе (1912), командант 6. (тимочког) прекобројног пука Шумадијске дивизије 2. позива (борбе на Дреновој глави 1913), командант 7. пука 3. позива Одбране Београда (1915), командант 2. бригаде резервних трупа у Бизерти; зет војводе Радомира Путника; становао у Мутаповој 37, 223.
- Ивковић, др Милутин Ј.** (1906–1943), лекар, дерматолог, резервни санитетски поручник; син пешадијског пуковника Јована П. Ивковића; фудбалер Спортског клуба „Југославија” (1922–1929) и Београдског академског спортског клуба (1929–1934); члан репрезентације (1925–1934); дипломирао на Медицинском факултету Универзитета у Београду (1934); ожењен Елом, кћерком београдског адвоката др Фридриха С. Попса (1874–1948), председника Савеза јеврејских општина Југославије и Ашкенашке општине у Београду, дугогодишњег одборника београдске општине и члана Демократске странке (син београдског лекара Самуила Попса, Париска 13, Румунска 13); ухапшен и стрељан 1943. због сарадње са НОП-ом (није био члан КПЈ), 223.
- Илић Коларац, Вуле** (о. 1776–1834), војвода и командант Смедеревског града (одвојеног од Смедеревске нахије); приликом заузимања Београда пребацио је топове на Ратно острво, одакле је бомбардован Доњи град Београдске тврђаве (1806); под Карађорђевог командом у Херцеговини (1809); командовао коњицом на Суводолу против османске албанске војске (рањен код Сјенице 1809); у Карађорђевог *Деловодном иројоколу* наводе се садржаји писама која су му била упућена, углавном у вези са обу-

- ком и кретањем војске (бр. 1357, 22 април [4. мај] 1813; бр. 1640, 25 јун [7. јул] 1813); командовао на Делиграду, код Кулича на Морави и код Смедерева 1813; прешао у Панчево, интерниран у Штајерску; живео у Хотину у Бесарабији у Русији и Влашкој (закупио села, властелинства); кнез Милош му није дозволио повратак у Србију 1831. (није познат разлог); умро у Букурешту 1834; говорио је турски језик; његов унук, генерал Сава Грујић, пренео је посмртне остатке из Букурешта у Београд (место гроба је знао кнез Александар Карађорђевић) и сахранио га (1889) у гробницу његове кћерке Милице (Цветка Рајовића), 59, 64, 97, 149–151, 166, 167, 176, 178, 179, 181, 242, 243.
- Илић, Груја Грујица**, подвојвода, капетан, млађи брат војводе Вулета Илића Коларца, отац Димитрија Илића, економа из Колара, деда генерала Саве Грујића, 149, 150, 151, 179.
- Илић, Ђорђе Н.** (1900–1954), коњички потпуковник, 49. кл. ВА, ЈК 5 (1933) ОСС 5; потпоручник командир вода 1. коњичког пука Краљеве гарде (1924), капетан 2. кл. командир вода и командир 1. ескадрона 1. коњичког пука Краљеве гарде (1930); одобрено му венчање Љубицом, кћерком Милана Ј. Мићића (1926); у Априлском рату у Вршцу, у заробљеништву, 239.
- Илић, Михаило Н.** (1845–1876), генералштабни мајор, 6. кл АШ, члан СУД-а, ТКМ 3, СМХ, М; отац Недељко Илић погинуо у борбама у Београду 1862, брат од ујака мајор Павле Ђорђевић; командир чете и ађутант пешадијске бригаде Стајаће војске (1874), шеф штаба Западноморавске дивизије, командант Шабачке бригаде 1. класе (заменио рањеног команданта пешадијског потпуковника Ђорђа Дуку Пешку), Рудничке бригаде 1. класе (заменио рањеног команданта потпуковника Марка Катанића) и Ужичке бригаде 2. класе; одбио напад на Чемерницу (османске египатске војске, „Мисираца“), приликом гоњења непријатеља преко границе погинуо на Јавору (испод Јанковог врха, „Илићев крш“) 24. августа (5. септембра) 1876. (пред полазак на границу, рекао је једном пријатељу: „Збогом, ми се више видети нећемо... Наша војска само ће тако ићи напред, ако официри буду испред ње марширали, и онда ћемо ми падати као муве“), 176, 213.
- Инокентије I** (Јаков Павловић, 1840–1905) архиепископ београдски и митрополит Краљевине Србије (1898–1905), епископ нишки (1894), (доживотни) сенатор (члан Горњег дома), дворски свештеник, КЗ, БО 3, ТК 1, ОСС 1; завршио четврти разред гимназије у Београду, Богословију у Београду, Семинарију и Духовну академију у Кијеву (1856–1863); професор и ректор Богословије, дворски свештеник, начелник Црквеног одељења Министарства просвете и црквених послова; ожењен Ксенијом, кћерком протојереја Модеста (из Кијева); имали су сина Драгољуба, професора; остао удовац; замонашен у манастиру Раковица (1892); крунисао краља Петра I (1904); син протојереја Јована Павловића, придворног свештеника господара Јеврема, 107.
- Исаковић, Нестор** (1744–1823), члан Избраног општества и један од оснивача Велике српске православне гимназије у Новом Саду, поседник и рентнијер из Новог Сада; његов унук је Нестор Исаковић (1806–1857), професор, писац и преводилац, 208.
- Јакшић, Владимир Ј.** (1824–1899), професор статистике, финансија и науке о трговини са књиговодством на Лицеју у Београду (1852), начелник Статистичког одељења Министарства финансија (1864), организовао метеоролошку службу у Србији, члан СУД-а, МВ 4, БО 4, ОСС 1 и 2, РК 3, ИК 5, Д 2; син Јакова Јакшића; школовао се у Београду, у немачкој школи у граду Ора(о)вици у Банату и С. Митровици; завршио трговачки курс на Политехници у Бечу (1843); студирао државне науке у Тибингену (1843) и Хајделбергу (1844–1847); (слава Свети првомученик и архијакон Стефан, 27. децембар [9. јануар]), 146, 215.
- Јакшић (Поповић) Панцирлија, Јаков** (1774–1848), члан Савета (1835), азнадар (обједињена функција министра финансија, гувернера Народне банке и личног банкара и благајника кнеза Милоша, 1824–1836); управник Државне штампарије (1836–1842); егзирцир-мајстор, ађутант капетана Михаила Ђурковића (у Београду од 1806), капетан регуларне војске у биткама на Малајници, Делиграду, Варварину и Тичару; прешао у Нови Сад (1813); командант коњице у борбама код Ваљева, Ражња, у Поцерини и Мачви (1815); казначеј; прозван је Панцирлија пошто је носио панцир и Јакшић јер је обновио „кулу Јакшића“ на Београдској тврђави; син свештеника из Угриноваца, живео у Пешти пре 1806; теча и тугор (будућег министра) Димитрија Црнобарца; сахрањен код старе Цркве Светог Марка на Ташмајдану у Београду, 215.
- Јанић, Босилка Боса Г.** (1869–1936), рођ. Цинцар-Јанковић, велика добротворка, ОСС; дала велике прилоге Друштву за подизање храма Светог Саве, Материнском

удружењу, Колу српских сестара, Женском друштву (за Дом госпођа), Друштву Кнегиње Љубице, Друштву Српске мајке, Удружењу студенткиња, Дому старца и старица у Београду, Удружењу матера и домаћица и др.; „Рођена у старој београдској породици Цинцар-Јанковића [...] Необично дарезљива према сиротињи, коју је обилато и непосредно кроз цео живот помагала”, *Полиџика*, 3. фебруар 1936; основала Задужбину Самуила и Голуба С. Јанића при Филозофском факултету и Учитељској школи у Скопљу (1929); тестаментом из 1928. (и допунама из 1931) предвидела оснивање Задужбине Самуила и Голуба С. Јанића при СКА (хотел „Балкан” на Теразијама у вредности од око 8 милиона динара; годишњи приход од 540.000 динара 1931) и Фонд Софије Самуила и Босиљке Голуба С. Јанића (њена кућа на Теразијама 23, Престолонаследников трг 18, раније Краља Милана 23, у вредности од око једног и по милиона динара 1930) као породични фонд (у тестаменту нагласила да њеног брата Тому Цинцар-Јанковића и рођака Драгољуба Радојловића наследе њени братанци у УО Фонда); задужбина у Скопљу била је намењена наградама за светосавске темате „који обрађују питања из историје (политичке, књижевне и уметничке) и етнографије Јужне Србије [Северне Македоније]”, приходи хотела „Балкан” за подизање школа и станова за учитељице у западној Македонији, а Фонд Софије Самуила и Босиљке Голуба Јанића за обезбеђивање одеће сиромашним ученицима основних школа у Јужној Србији (Северној Македонији); наследила куће у Делиградској 5 и 7 (касније 7 и 9, пројекат Стојана Тителбаха), Краља Милана 18 и 20 (хотел „Балкан”), 97 и 99, Краља Милутина 18, 20 и 22, Скопљанској 9 и др.; причало се да се „такмичила” у лепоти фијакера и коња са краљицом Драгом; често боравила у Ници, Дубровнику и Швајцарској; у штампи се тврдило да је њена имовина износила око 20 милиона динара; на основу тестаментa и Закључка о довршеној оставинској расправи може се видети процена имовине из 1928, 1930. и 1938; према новинским извештајима њен брат Тома Цинцар-Јанковић је на једном рочишту говорио о њој: „Уосталом, она је била таква жена која не цени много новац: 8 милиона динара поклонила је Академији наука, 10 милиона динара само породици, а тек само шта је раздала друштвима и установама” („Спор око својине покретне заоставштине београдске милионерке Босиљке Јанић”, *Правда* 1937); унука војводе Цинцар Јанка;

становала у кући (са централним грејањем на спрату у целом стану и купатилу, електричним осветљењем и услугом у ливреји, шофером и аутомобилом) на углу Теразија и Скопљанске (Нушићеве, Пашићеве) улице (Теразије 23); умрла у Санаторијуму „Врачар”, 2. фебруара 1936, 56, 152, 153.

Јанић, Голуб С. (1853–1918), рентијер, велепоседник, народни посланик (СНС), председник „Српске браће” (патриотског друштва основаног „у намери да помогне свакога Србина из Старе Србије и Македоније”), председник и оснивач Удружења Старосрбијанаца, један од оснивача и финансијера Централног револуционарног тајног одбора у Београду (Српског комитета), као и Друштва за подизање храма Светог Саве и Друштва за улепшавање Врачара, ТК 4; основну школу и гимназију завршио је у Београду, учествовао као добровољац у ратовима 1876–1878; становао (1912) у својој кући на Теразијама (угао са Скопљанском, Пашићевом, Нушићевом, Краља Милана 23 1912); наследио и купио више кућа и плацева; власник (1912) зграде хотела „Балкан” на Теразијама (Краља Милана 18 и 20), имања „Руска круна” и „Шумадија”, кућа и плацева у Краља Милана 23, 99, 101, Краља Милутина 18, 20 и 22, Делиградска 5 и 7, Дечанска 14 (3. и 4. чета жандармерије и штампар Давидовић) и 17, Зетској 19, Краља Александра 46, 56, Косовској 4, 10 и др., 56, 152, 153.

Јанић, Самуило (1830–1899), поседник, велетрговац ТК 4; његов отац Јане, власник хана у Београду пре 1804, родом је из Маврова, а пореклом из Лазаропоља (Мијачки крај); са Софијом Пејић из Маврова имао је сина Голуба Јанића и кћерке Евгенију (са Ристом Васиљевићем имала је сина Теодосија Ристића, вицедиректора Прометне банке), Агафију (удату за Тодора Тодоровића), Магдалену Фотирић, Даилку (са Богојем Јовановићем имала је сина Ђорђа Богојевића и кћерку Ђурђину удату за Жикку Јанковића, вл. фирме Маричић и Јанковић), Онисију Дамњановић и Фотирку Симић (мајку пуковника Тодора Симића); Софија Јанић, рођ. Пејић имала је сестру Катарину (једна њена кћерка била је удата за Јакова Дамјановића, грађевинског предузимача и рентијера, друга за Милана Димића власника циглана на Звездари, а трећа за Косту Гинића, власника куће и кафане „Гинић” и кућа у Дечанској и Македонској улици; „Самуило је долазио у ред оних људи који се не виђају, не чују се. Њих знају само по имовини. Друкчији је био његов син Голуб. Он је ула-

- зио у друштво, правео познанства, текао пријатеље. Прихватио се и општин послова” (Л. Лазаревић); (слава Свети Алимпије Столпник, 26. новембар [9. децембар]), у Београду је постојало (1922) Јанићево сокаче (код Битољске улице), 56.
- Јанковић, Божидар М.** (1849–1920), генерал, председник Народне одбране (1908–1914), 9. кл. АШ (2. у рангу), ВШВА, завршио генералштабну припрему, КЗМ 3 и 4 (два пута), МВ 4, ТКМ 5, БОМ 5, ТК 1, 3 и 4, БО 4, ЗМХ, СМХ, МВВ, МО, Д 1, ФЈ 4, ЛЧ 4; ађутант и шеф штаба Ђупријске бригаде 1. класе (1877–1878), официр за генералштабне послове у штабу Врховне команде (1885), командант 3. армије (ушао са 12. пешадијским пуком „Цара Лазара” свечано у Приштину), начелник штаба (црногорске) Врховне команде и делегат владе Србије (1914–1915), командант 4. армијске области (Загреб); отац армијског генерала Милојка Б. Јанковића (1884–1973); становао (1912) у кући у Бирчаниновој 6, власник (1912) кућа и плацева у Бирчаниновој 2 и 4, где су биле и штале за коње, 90.
- Јанковић, Божидар В.** (1871–1927), генералштабни пуковник, 21. кл. ВА, 5. кл. ВШВА, ЗМХ (1913), командант Београдског пука, 222.
- Јанковић, Василије** (1833–1878), артиљеријски потпуковник, командант Београдског града (тврђаве), професор ВА, 1. кл. АШ (1850–1855); основну школу завршио у Пожаревцу, полугимназију у Белој Цркви у Банату; државни питомац у Берлину, где је завршио Артиљеријско-инжењеријску школу (Vereinigete Artillerie- und Ingenieurschule, 1858); на пракси у тополивници и арсеналу у Белгији (1858–1860), капетан руководељ Београдског бојног материјала (1869), заступник командира (1870) и командир (1871) 3. пољске батерије Стајаће војске, командир у Крушевачкој бригади (1876), командант Ђупријско-параћинске позиције (1877), в. д. начелника артиљерије Резервног корпуса у Крагујевцу (1877), 222.
- Јанковић, Константин П.** (1889–1914), артиљеријски поручник, 39. кл. ВА, командир вода Пољског артиљеријског пука (1910); погинуо у Церској бици на положају Кик (к. 325) код Текериша 4. (17) августа 1914, 238.
- Јанковић, Константин С.** (1831–1883), судија, 238.
- Јанковић, Павле К.** (1857–1938), артиљеријски пуковник, 11. кл. ВА, ТК 4, 238.
- Јеленка**, (1792–1864), „мала госпођа”, друга жена (званична метреса) кнеза Милоша; удата за Теодора Хербеза 1835; усвојила братаницу Јелену Јовановић из Панчева и удала је за Јеврема Грујића; добила у мизу од кнеза Милоша кућу у Господској (Бранковој) улици (вероватно касније бр. 11) и др., 191.
- Јеремић, Радивоје**, свештеник, парох у Рожанцима у Београдској нахији; убио га Мехмед Мутаповић код Цареве Ђуприје (Београд), 201.
- Јермаков, Константин А.** (1909–1941), ваздухопловни капетан 1. кл., пилот-ловац, командир 112. ловачке ескадриле (аеродром Режановачка коса код Куманова); погинуо 6. априла 1941, 208.
- Јовановић, Александар**, војнослужбени мајор, 225.
- Јовановић, Александра**, проф. нацртне геометрије на Архитектонском факултету у Београду, 158.
- Јовановић, Анђелија И.**, рођ. Остојић (Служић), кћерка Остоје Служа, мајка Владимира И. Јовановића, 224, 225.
- Јовановић, Бранко Н.** (1868–1921), генерал, министар војске и морнарице (1920–1921), ађутант краља (јуна 1903), 18. кл. ВА, 3. кл. ВШВА (1. у рангу), завршио Николајевску генералштабну академију (са одликом, 1894–1897), КЗ 4 (1904), КЗМ 3 и 4, БОМ 2 и 3, ЛЧ 3; као питомац учествовао у рату 1885, професор ВА, наставник коњичких егзицирних правила кнезу Ђорђу Карађорђевићу, коњички официр у генералштабној струци, командант 2. коњичке бригаде у Београду (1911–1912), начелник штаба Коњичке дивизије (1912–1913), командант Коњичке дивизије (1914–1917), која је првог дана Церске битке постигла велике успехе (сузбила део 21. ландверске дивизије и 57. бригаде, заробила велики број официра и војника и запленила артиљеријска оруђа, муницију и војну опрему); командант Моравске дивизијске области (1918–1919); становао (1912) у Делиградској 3, (1921) у Страхинића бана 79, 157, 199.
- Јовановић, Берислав Ј.** (1913–1944), студирао у Паризу (његова сестра Јелена удата за Петра Лубарду, сликара); нестало (убијен) у Београду 1944, 136.
- Јовановић, Владимир Влада И.** (1833–1922), министар финансија (1876–1878, 1878–1879, 1880), председник СУД-а (1884–1886), (доживотни) сенатор (члан Горњег дома), државни саветник (1890–1903), професор политичке економије на Великој школи (1863–1864), народни посланик, идеолог Либералне странке и Уједињене омлади-

- не српске, ТК 2; завршио Београдску гимназију (1850) и Лицеј у Београду (један од најбољих ђака), државни питомац (агрономија, финансије, економија) у Хоенхајму (Виртемберг), управник Топчидерске економије (1856), уредник *Српских новина*; први пут емигрирао 1860, живео и радио у Лондону, Женеви, Новом Саду; становао (1879–1922) у породичној кући у Симиној 25; умро у Београду 1922, сахрањен у породичној гробници на Новом гробљу у Београду, (слава Свети Никола, 6. [19] децембар), 82, 84, 217, 224, 225, 226, 228, 229, 230, 231, 240–251.
- Јовановић, Владимир М.[арковић]** (1859–1899), песник, помоћник уредника *Српских новина* (1882–1883), професор Београдске и Шабачке гимназије, ОСС 5; завршио Београдску гимназију и Велику школу у Београду, 248.
- Јовановић, Војислав М. Марамбо** (1884–1968), професор Универзитета у Београду (1919), шеф Пресбириа (1920), начелник Историјског одељења Министарства иностраних дела (од 1924), дипломата, саветник у Бечу, Берну и Лондону (1930–1935), писац и позоришни критичар, ЈК 2, ОСС 2; завршио Другу београдску гимназију и студирао технику на Великој школи, студирао књижевност у Лозани, Женеви и Лондону, докторирао у Греноблу 1911. („*La Guzla de Prosper Mérimée*”, награда Француске академије); саставио енглеску библиографију о Источном питању (објавила СКА 1908); изабран за доцента на упоредној књижевности на Филозофском факултету Универзитета у Београду 1912; на служби у Ратном пресбириу Врховне команде (од 1914), шеф пропагандног бироа при Посланству у Вашингтону (1917–1919); радио на повраћају архивске грађе из Беча (до 1930); уређивао *Српски књижевни гласник*; бавио се фотографијом (најстарија сачувана фотографија баке Ане Лозанић из 1902); пензионисан новембра 1941, поново запослен у Министарству иностраних послова 1945, отпуштен 1946; запослен у Институту за проучавање књижевности САНУ 1950; председник Одбора за издавање корпуса народних песама у САНУ (1957), пензионисан 1962; становао (1941) у породичној кући Јовановића у Бирчаниновој 24 (подигнута 1882, Легат Универзитетске библиотеке у Београду); сахрањен у породичној гробници на Новом гробљу у Београду, 179.
- Јовановић, Драгутин Н.** (1853–1935), завршио Правни факултет, Филозофски факултет и Школу високих политичких наука (Париз, Берлин), пријатељ и правни заступник Велимира Тодоровића (ванбрачног сина кнеза Михаила), 204.
- Јовановић, Ђорђе**, панчевачки грађанин; погинуо у борбама против Мађара код Алибунара 1848; отац Јелене, супруге Јеврема Грујића, 191.
- Јовановић, Ђурђија Р.** (1800–1882), рођ. Карабиберовић, Баба Дуда; родом из Липљана, родитеље су убили Турци, дошла у збегу са братом и сестром у Београд 1809, 75, 78, 80, 199–215, 220.
- Јовановић, Иван С.** (1881–1953), коњички бригадни генерал, 33. кл. ВА, 18. кл. ВШВА, КЗМ 4; командир вода ескадрона Краљеве гарде (1906), командир Митраљеског одељења Моравског коњичког пука 1. позива (1912–1913), ађутант Дунавске дивизијске области (1914), командир Митраљеског одељења Дринског коњичког пука 1. позива (1914–1916), командир ескадрона 2. коњичког пука (1916–1918), командант 2. коњичке бригаде (1929), помоћник команданта жандармерије (1936), помоћник команданта коњице (1940), управник Војноисторијског института (1941); после Априлског рата у заробљеништву; умро у емиграцији, сахрањен у Оснабрику; унук пуковника Јеремије Станојевића, праунук Проте Матеје; становао (1912) у Крунској 49, 138.
- Јовановић, Илија П.** (1801–1879), у приватним пословима; грађанин привилегованог трговишта Руме и Шапца; из Руме прешао у Шабац 1818; преузео концесију за фабрикацију поташе на Церу (1840), 225, 226, 228–231, 240–247, 249.
- Јовановић, Јелена Лела В.** (1849–1927), рођ. Јелена М. Маринковић, супруга Владимира Јовановића, мајка Слободана Јовановића; учествовала је у раду Уједињене омладине српске; објавила је превод са француског језика Токвиловог текста о васпитавању девојчица у Америци; унука новосадског свештеника Константина Маринковића (1784–1844), председника Конзисторије Бачке епархије и духовника Српске православне велике гимназије новосадске, писца и преводиоца са немачког језика; рођена као посмрче; оцу Максиму Маринковићу Мађари су запленили лађу са оружјем намењеном Србима 1849. године; исте године је умро, 224, 226–231, 240–251.
- Јовановић, Јован М.** (1869–1939), Пижон, министар иностраних дела (1912), начелник Министарства иностраних дела (1912), краљевски посланик у Бечу (1914), Лондону (1916–1919) и Вашингтону (1920), шеф Конзуларног одељења Министарства иностраних дела (1904–1906), отправник

- послова у Атини (1906–1907), ддипломатски заступник у Каиру (1907) и Црној Гори (1907), генерални конзул у Скопљу (1909–1911), шеф Земљорадничке странке, народни посланик (1920, 1923, 1925), ванредни професор Велике школе (1900); завршио основну школу, гимназију и права у Београду и Паризу; ожењен Милком, кћерком Пантелије Панте П. Куртовића и Перке Милушић, унуче (по мајци) Атанасија Тасе Кузмановића, помоћника окружног начелника, сина смедеревског кнеза Кузмана Марића (његова сестра удата за бимбашу Величка Ђорђевића, стрица Филипа Христића); становао (1912) у Господар Јевремовој (Јовановој) 43; 192, 251.
- Јовановић, Јован М.** (1877–1941), дивизијски генерал, 28. кл. ВА, 11. кл. ВШВА, КЗМ 4 (2 пута), БОМ 4 и 5, ОСС, ССМ; ордонанс краља (1907), на генералштабној припреми (1907–1910), ађутант команданта 2. коњичког пука „Цара Душана” у Краљеву (1912), командант батаљона у Нишу, в. д. начелника штаба Моравске дивизије 1. позива (1913–1916), командант 7. пешадијског пука (1916–1918) који је ушао у Нови Сад (12. новембра 1918), командант 1. пешадијске бригаде Вардарске дивизијске области (1920–1921), командант Босанске дивизијске области (1925–1929), инспектор пешадије (1932); син генерала Милутина Јовановића, зет генерала Илије Гојковића; у Априлском рату командант позадине Брегалничке дивизије, прешао са трупама у Грчку (командант новоформиране команде Југословенске војске ван отаџбине – ЈВвО); заробљен после пораза грчких и британских трупа; погинуо када је потопљен брод којим је био транспортован из Грчке у Италију 1941, 180.
- Јовановић, Јован Калча,** пуковник, 141.
- Јовановић, Лазар** (1850–1919), министар народне привреде (1894), становао (1912) у својој кући у Крунској 25, (слава Свети пророк Илија, 20. јул [2. август]), 235.
- Јовановић, Љубомир Љуба Л.** (1865–1928), министар унутрашњих дела (1909–1910, 1914–1918), министар просвете и црквених послова (1911–1914), министар вера (1922–1923), члан Државног савета, историчар, професор Велике школе и Универзитета у Београду (1903–1909), председник и потпредседник Народне скупштине (1906–1909), председник Народне скупштине (1923), народни посланик (од 1905, НРС), редовни члан СКА, ОСС 1, Споменица на рат 1885–1886. године; родом из Котора, отац Лазар Јовановић, власник брода и винарије, мајка Олга Лазаревић из Баошића; похађао Српску православну фондациону школу, основну школу и гимназију (на италијанском језику) завршио у Котору, Филозофски факултет у Београду; придружио се бокељским устаницима 1882, добровољац у чети великошколаца у рату 1885, тешко рањен у ногу на Сливници (остао хром и добио надимак Патак), 130.
- Јовановић, Љубомир,** артиљеријски мајор, командант Смедеревске тврђаве, 225.
- Јовановић, Матеја Мата** (1848–1933), управник Управе фондова више од 20 година, професор, народни посланик (од 1895); завршио Београдску гимназију и Технички факултет Велике Школе у Београду; председник НО Београдске задруге при Народној банци, члан Привредног савета, управник Државне штампарије, НРС, 179.
- Јовановић, Милан П.** (1871–1916), коњички потпуковник, 20. кл. ВА, становао (1912) у Душановој 37, 200.
- Јовановић, Миливоје Н.** (1869–1942), министар социјалне политике (1921), народни посланик (1920, НРС), начелник Министарства просвете (1919), предавао логику на Филозофском факултету Велике школе (1897–1899), учествовао у оснивању првог филозофског друштва и покренуо први филозофски часопис, члан Просветног савета (1905–1908), постављен за професора филозофије на Богословском факултету Универзитета у Београду (1920), КЗМ 4; завршио Београдску гимназију (1886) и Природно-математички одсек Филозофског факултета у Београду (1890); студирао филозофију у Берлину, Минхену и Лајпцигу (1890–1892), где је докторирао са тезом из логике (*Имјерсоналије*, 1896); професор Треће, Прве и Друге мушке (београдске) гимназије (српски и немачки језик, филозофска пропедеутика, историја), школски надзорник за град Београд (1911–1914); резервни официр, тешко рањен на Мачковом камену 1914, ратни инвалид (изгубио око и нога му је ампутирана); становао (1912) у кући у Бирчаниновој 40, (1941) у Делиградској 11 (9 раније), имао кућу у Босанској 12, кућу и виноград у Смедереву, 184.
- Јовановић, Милоје М.,** пешадијски поручник, 46. кл. ВА; погинуо код села Спаша у Албанији 19. новембра [2. децембра] 1915, 179.
- Јовановић, Милорад К.,** велики жупан Нишке и Бачке области, помоћник бана Моравске бановине, инспектор Министарства унутрашњих дела, становао (1912)

- у Симиној 11, (1924) у Војводе Миленка 11а, (1941) у Миодрага Давидовића 20, 248.
- Јовановић, Милутин Ј.** (1828–1888), генерал, 1. кл. АШ, државни питомец у Белгији, ТКМ 3, БО 3, ДК 2, СА, ГК 2; боравио у Црној Гори због обуке брдске батерије и пешадије (1866), командант Јужноморавске дивизије (1876), начелник артиљерије Врховне команде, командант дивизије Стајаће војске (1877–1878), командант Дунавске дивизије (1885); након гушења Тополске буне 1877. извршио наређење о рушењу Карађорђевог града у Тополи; председник Београдске стрељачке дружине (1883); становао (1863) у Ресавској улици, имао је плац у Сјеничкој улици на Врачару (на месту данашњег Спортског центра „Врачар“), 180.
- Јовановић, Никола**, инжењер, отац генерала Бранка Јовановића (кућа и плац на углу Кнез Михаилове и Чика Љубине; касније купили Поповићи; некадашња Америчка читаоница), Баба Дудин зет, 204.
- Јовановић, Никифор (Нићифор)**, (1832–1922), артиљеријски пуковник, професор хемије у АШ (1858–1871), 1. кл. АШ, ТМ 2, БО 5; завршио Београдску гимназију (1848), студирао на Филозофском факултету у Београду, државни питомец у Бечу (Политехника), на практичном раду у лабораторији у Карлсруеу и немачкој артиљерији; командир 1. батерије (1863), командир 1. пољске батерије (1869), командант Пожаревачке бригаде (1874), командант Дунавске дивизије 1. кл. и командант положаја код Алексинца (1876), командант Стана Врховне команде (1877), командант 1. шумадијске дивизије (1881), 184.
- Јовановић, Пантелија Панта Р.** (1827–1885), министар просвете и црквених послова (1868), министар финансија (1868–1869, 1869–1872, 1872–1873), државни саветник, редовни члан ДСС-а, начелник Министарства финансија (1862); завршио Београдску гимназију (1843) и права на Лицеју (1847) у Београду; државни питомец (агрономија, државна економија и финансије) у Хоенхајму (Виртембергу); Баба Дудин син, 194, 200.
- Јовановић, Петар**, отац Илије Јовановића, грађанин Руме, 230.
- Јовановић, Правда В.**, вид. Ристић, Правда.
- Јовановић, Прелимир Н.** (†1914), власник (1912) куће у Кнез Милетиној (Кнеза Павла, Деспота Стефана) 18, 204.
- Јовановић, Риста**, председник Београдске општине, ожењен Ђурђијом (Баба Дудом), 75, 78, 199–213, 220.
- Јовановић, Светозар** (1832–1896), у приватним пословима, поседник, земљопоседник из Земуна; „Светозар Јовановић, који је купио велико имање на Убу, који је ваљао српској ствари међу граничарима врло много и који је разасуо до сада по Србији неколике десетине хиљада дукаата, ако не и стотине, испросио је ћер пок. Јеремије Станојевића, кога породица сад живи у Земуну. Њему због тога власт откаже овде у Србији даље борављење. Он оде г. Блазнавцу и запита је ли то с његовим знањем и зашто. Овај му каже да јесте и да је зато што се жени од породице која је ’крвни непријатељ данашњој влади у Србији’. Но нека се он прође те свезе, а он ће му наћи и бољу и богатију девојку!!!” (дневник М. Ђ. Милићевића, новембар 1870), 138.
- Јовановић, Слободан В.** (1869–1958), правник, историчар, професор Правног факултета у Београду, председник СКА (1928–1931), председник и потпредседник Министарског савета, (1941–1943), председник Српског културног клуба, шеф Ратног пресбириа Врховне команде (1912–1917), професор државног права (1897–1941) и декан Правног факултета у Београду, ректор Универзитета у Београду, умро у емиграцији у Лондону, ЈК 1, ОСС 4, О 5; завршио Београдску гимназију (један од најбољих ђака), студирао државне и правне науке у Минхену, Цириху, Женеви и Паризу; шеф Политичко-просветног одељења Министарства иностраних дела; сарадник листа *Ред* (1894) и часописа *Српски њрепед* (1895) и *Српски књижевни гласник* (1901–1941); професор Правног факултета; становао (1878–1941) у Симиној 25; на Београдском процесу (1946) осуђен у одсуству на двадесет година тешке робије и конфискацију имовине; рехабилитован 2007, 13, 24, 27, 35, 49, 61, 66, 78, 80, 82, 85, 86, 217, 224–231, 240–251.
- Јовановић, Стеван П.** (1862–1914), пешадијски пуковник, 14. кл. ВА, 2. кл. ВШВА, КЗ 4, ТК 4; командир вода 3. чете 18. батаљона Гардијског пешадијског пука (1886), командир вода 7. батаљона Дунавског пешадијског пука (1887), ађутант 3. батаљона Моравског пешадијског пука (1888), командант 1. батаљона 4. гардијског пешадијског пука (1899), шеф Ађутантског одсека Општег војног одељења Министарства војног (1900), командант 15. пешадијског пука (до 1901), гарнизонар у Београдској гарнизонској управи (1910–1912), начелник Инвалидског одељења Министарства

- војног (1912–1913); становао (1912) у кући у Крунској 74, 194.
- Јовичић, Матеја** (Матија, о. 1755–1820), оборкнез Јасеничке кнежине Крагујевачке нахије (1805–1813), кнез Тополе (пре 1804); учествовао у збору у Орашцу 1804; образовао две чете у Јасеници и упутио их Карађорђу; учествовао у биткама на Руднику и код Јагодине (1804); на позив кнеза Милоша организовао људе у Тополи (1815) и учествовао у преговорима о миру са Рушид пашом и Марашли Али пашом, 187.
- Јовичић (Матејић, Матеић), Ранко М.**, вид. Матејић, Ранко.
- Јовић, Стефан, од Сигенберга**, (Jovits, Freiherr von Siegenberg), барон, потпуковник, један од кандидата за војводу Српске Војводине 1848; његова удовица бароница Еуфимија Јовић, велика добротворка, оставила је 283 јутара земље и дворац српској црквеној општини у Старом Бечеју (за задужбину за васпитавање сиромашне српске деце православне вере), хуманитарним друштвима оставила 380 јутара земље, 95.
- Јовшић, Григорије Ј.** (1806–1862), градоначелник Новог Сада (1850–1853), патрон Српске православне гимназије у Новом Саду (1852–1862), судија варошког суда у Новом Саду (1861), адвокат; завршио гимназију у Новом Саду, студирао права у Пожуну (Братислави) и Пешти; пашеног др Вука К. Маринковића, таст Ђорђа Натошевића, деда др Милана Шевића, професора филозофије, 249.
- Јовшић, Јован Г.**, син Григорија и Христине Јовшић, 249.
- Јовшић, Сава**, вид. Сава (Стеван Јовшић), архимандрит.
- Јовшић, Христина Г.**, рођена Павловић, сестра Софије В. Маринковић, 249.
- Јоксимовић, Живојин** (1794–1872), мајор, начелник Крагујевачког (1859–1860) и Црноречког (1860–1861) округа, начелник Зајечарског среза Црноречког округа (1839), начелник Јасеничког среза Крагујевачког округа са седиштем у његовој кући у Орашцу (1830–1839, 1842); ушорио село Врбицу 1837. (Аранђеловац); радио на уређењу Буковичке бање; командовао војском из Јасенице у време припајања нахија Србији (1833); противник уставобранитеља, заточен у Гургусовачкој кули; унук кнеза Теодосија Марићевића; имао сина Ранка Јоксимовића (уписан у Војну школу у Пожаревцу 1838), 158.
- Јоксимовић, Јоксим**, начелник Топличког округа (до 1897), Београд, ТК 4, 158.
- Јоксић, Милосав Ј. Милосављевић**, пешадијски пуковник (1869), син сердара и саветника Јоксима Милосављевића и Милице Мине, кћерке поречног оборкнеза и војводе Јовице Стефановића и сестре Стефана Стефановића Тенке, 187.
- Јоксић, Момчило М.**, коњички капетан 1. кл., члан 1. кл. Управе града Београда (1902–1903), 18. кл. ВА, ТК 5 (1900), БО 5 (1901), МВВ (1900); потпоручник командир вода 3. ескадрона (1888), ађутант команданта Моравске дивизијске области (1899), командир ескадрона 3. пука „Краља Александра I” (1899), командир ескадрона Краљеве гарде (1900), хонорарни учитељ јахања на ВА (1901), на списку за полагање мајорског испита (1901), преведен у резерву (1902), именован за члана Управе града Београда (1902), пензионисан после Мајског преврата (1903), разрешен службе резервног официра (1907); ожењен Станијом А. Пачић; имао синове Драгомира и Станојла Јоксића (ђаци у Француској 1916), 194.
- Јоксић, Драгомир М.**, завршио гимназију у Француској (после 1916), 194.
- Јоксић, Жарко М.**, резервни пешадијски потпоручник (1914), тешко рањен у обе ноге септембра 1914. (новине јавиле да је погинуо, *Правда* објавила деманти), пешадијски капетан 2. кл. (1919), пешадијски мајор (1936), резервни пешадијски потпуковник (1940); у приватним пословима; дао четири новчане награде жандармеријским подофицирима „за успешно вршење службе у спречавању кршења прописа о јавном саобраћају” (на слави жандармерије 1934), 194.
- Јоксић, Станојло М.**, судија у Смедереву (1936) и Београду (1940); фудбалски судија (у земљи и иностранству од 1930); завршио гимназију у Француској и Правни факултет у Београду; после рата и револуције радио као адвокат (канцеларија у Таковској 13/II), 194.
- Јоргаћ, Георгије Олимпиос** (Γεωργιάκης Νικόλαος Ὀλύμπιος, 1772–1821), капетан Јоргаћ, руски пуковник, кавалер СА 4; родом из породице Лазос из места Ливади на планини Олимп (учествовао у отпору Али паши Јањинском); под командом Хајдук Вељка у Србији (до 1813); други муж Хајдук Вељкове удовице Чучук Стане; члан Хетерије; пренео писмо војводе Вујице Вулићевића Карађорђу (1816); учествовао у разговорима и договорима Карађорђа са Георгијем Левентисом (Γεώργιος Λεβέντης, 1790–1847),

једним од вођа Хетерије; довео Карађорђа до Дунава (1817); погинуо у Влашком устанку (у опседнутом манастиру Секу подигао барутану у ваздух) 1821, 174.

Јорговановић, Никола Ђ. (1875–1942), пешадијски бригадни генерал, 25. кл. ВА, 8. кл. ВШВА, на стажу у Француској 1907, КЗМ 4, БОМ 3 и 4, ЗМХ, СМХ (1913); у Операцијском одељењу Главног генералштаба (1907), командант 1. батаљона 16. пешадијског пука „Цара Николе II” (1910–1912), у штабу Моравске дивизије 2. позива (1912–1913), командант 9. пешадијског пука (1914–1915); рањен на Мачковом камену 1914; начелник Генералштаба Вардарске дивизије, командант 3. и 13. пешадијског пука (1916), командант Тимочке пешадијске бригаде (1918), начелник штаба Шумадијске дивизијске области (1919), командант 1. пешадијске бригаде Шумадијске дивизијске области (1920), помоћник команданта Боке которске (1920), командант места у Сарајеву (1923), 238.

Јосимовић, Емилијан (1823–1897), архитекта, професор математике на Лицеју (од 1845), Великој школи (редовни професор 1869) и АШ (од 1852) у Београду, професор и ректор Велике школе (1869), урбаниста (урадио први план нове регулације старог дела Београда „у шанцу”, Кварта дорћолског), члан ДСС-а и СУД-а; син граничарског напоручника, завршио војну школу у Лугошу и Карансебешу и Политехнички факултет (природне и инжењерске науке) у Бечу; један од оснивача Београдског певачког друштва и члан Пољопривредног друштва; ожењен Емилијом, кћерком Василија Лазића, пашеног Косте Цукића, 176.

Јосимовић, Миљивоје Е. (1855–1911), инжењер, министар грађевина у влади генерала Саве Грујића (1890–1891), професор Велике школе (од 1887) и старешина (декан) Техничког факултета, краљев посланик за Топчидерски округ (1890–1892), директор Српских државних железница (1905–1907), в. д. директора Дирекције Српског бродарског друштва (1904–1906), иницијатор, оснивач и први председник Удружења инжењера и архитеката Србије (1890), ОСС 2 и 3; завршио основну школу, гимназију и три године Велике школе у Београду; државни питомац у Бечу; дипломирао на Грађевинском одсеку Политехничке школе у Бечу (1879); на пракси у Дирекцији деснорајнских железница (1880–1881); НРС, 176.

Јосиповић, Србољуб С., пешадијски капетан 2. кл. (1940), 57. кл. ВА; командир вода 5.

пешадијског пука „Краља Милана” (1932–1936), ожењен Милицом, кћерком Милана Струнцилића, председника Апелационог суда (коначно одобрење венчања објављено у СВЛ, СБр. 13502 од 2. новембра 1937), 235.

Јосиф (Јован Д. од Путник, 1777–1830), епископ темишварски (1829–1830), епископ пакрачки (1808–1828), администратор Арадске епархије (1819–1828); завршио Универзитет у Пешти и Карловачку богословију; замонашен у манастиру Крушедол 1800; рођен у Новом Саду, умро у Темишвару 1830, 94.

Јулија Обреновић (Јулија М. Обреновића, књигиња србска, 1831–1919), кнегиња, рођ. грофица Хуњади од Кетхеља (Julia Hunyady de Kethely), кћерка грофа Ференца Хуњадија од Кетхеља (мађ. kéthelyi gróf Hunyady) и грофице Јулије Зичи од Зича и Вашонке (Julia Zichy de Zich et Vasonkeo); иако је у *Државном календару* писало „одъ племена Сибинянинъ Янка [грофа Хунядія]”, није пореклом од Јаноша Хуњадија (сасвим различите породице); у другом браку удата за Карла Аренберга (Karl Maria Joseph d' Arenberg), сина војводе Аренберга, 97, 123, 124.

Јуришић, Видосава, Женева, 213.

Јуришић Штурм, Евгеније (Евђеније) О. (1856–1902), пешадијски потпуковник, ТКМ 5, ЗМХ, СМХ, МВВ, СС 3; родом из града Бистрице (Habelschwerdt, данас Bystrzyca Kłodzka у Пољској) код Герлица (Görlitz), где је завршио основну школу; завршио познату кадетску школу (Kadettenanstalt) у Валштату (Wahlstatt, данас Legnickie Pole у Пољској) и Ратну школу (Kriegsschule) у Најсеу (Neiße данас Nysa у Пољској) у Прусској; потпоручник у 38. пешадијском пуку (1874); прешао из пруске војске у српску заједно са старијим братом Павлом; потпоручник добровољац командант Поцерског батаљона Шабачке бригаде 2. кл. народне војске (борбе на Ади и код Бијељине 1876, командант 3. (брзопаланачког) батаљона Крајинске бригаде 1. кл. (борбе против Албанца код села Маћедонци, односно Медвеђе и др. 1877–1878); два пута рањен; потпоручник командир вода 3. чете 2. батаљона 1. пешадијског пука (1881), в. д. командира 3. чете 18. пешадијског батаљона (1885–1886); на служби у Главном генералштабу (1889); в. д. команданта 3. гардијског батаљона (1892), командант 13. пешадијског пука (1879); за крсну славу примио је Петровдан 29. јун (12. јул) од 1887. (СВЛ, 640), 213, 214.

Јуришић Штурм, Евгеније П., адвокат (ЈВуО), у емиграцији (Женева, Монтреал), 213.

Јуришић Штурм, Евгеније П., 213.

Јуришић Штурм, Момчило Е. (рођ. 1888), БО 5, СС 5, СМХ, ЛЧ 3 и 5; помоћник министра иностраних послова (1934), краљевски посланик (формално) у Москви (1932), Софији (1935–1937), Берну (1940–1944), отпавник послова у Атини (1924), Бечу (1926, 1931) и Мадриду (1927), генерални конзул у Трсту (1928), саветник у Букурешту (1930), резервни коњички потпуковник (1940); завршио Трећу мушку (београдску) гимназију и Правни факултет Универзитета у Београду (1911); у 4. коњичком пуку (1912–1913), ордонанс-официр у Штабу Коњичке дивизије (1913); теже повређен приликом пада са коња; помоћник делегата председника Министарског савета при Врховној команди и при Двору (1914); секретар Посланства у Паризу (1918–1923), директор Конзуларно-трговинског одељења (1923–1925); становао (1941) на Престолонаследниковом тргу 31–33; умро у емиграцији, 213.

Јуришић Штурм, Оливера Е., рођ. Копша, унука Стојана Протића, председника владе, умрла у емиграцији, 213.

Јуришић Штурм, Павле О. (Paulus Eugen Sturm, 1848–1922), генерал, 1. ађутант краља (1908–1917), завршио гимназију и Ратну школу у Прусској, КЗМ 3. и 4, ТК 3, ССМ 3, ФЈ 4; син Ота Штурма (Otto Sturm), управника ловишта цара Вилхелма (Пруска); учествовао у француско-пруском рату 1870–1871; у српску војску ступио 1876; командант батаљона 2. класе и Лешничке посаде (1876), командант Добровољачког и Крајинског комбинованог пука (1877–1878), командант 6. активног пука (1885), командант Дринске дивизије 1. позива, Дунавске дивизије 1. позива, командант 3. армије, у мисији у Русији (1916–1917), становао (1912) у Мишарској 1 (власник куће удовица Јеца Стојановићка), касније у Улици Проте Матеје, 176, 213.

Јуришић Штурм, Павле Е. (1883–1925), пешадијски пуковник, војни изасланик у Атини, 32. кл. ВА, завршио Пешадијску школу гађања (1911), КЗ 4, КЗМ 3 (1915) и КЗМ 4 (1913), БОМ 4, ЗМХ (1913), ЛЧ 4 и 5; пре ВА завршио 6. разреда гимназије у Београду; ађутант 6. пешадијског пука „Престолонаследника Александра” (1909), командир 3. чете 2. батаљона 18. пешадијског пука „Краљевића Ђорђа” у Београду (1909–1912); тешко рањен на положају Сртевица код Нагоричана 10. (23) октобра 1912; у време

албанске побуне у борбама код Дебра и Љум Куле (1913); командир пешадијске чете Краљеве гарде (1913–1914), командант батаљона 1. прекобројног пука Комбиноване дивизије (Церска битка 1914); тешко рањен (ратни инвалид); ордонанс-официр краља Петра I и регента Александра; сведок на Солунском процесу, у сукобу са Петром Живковићем; пензионисан по својој молби 1921; објавио збирке песама; секретар Народне одбране и председник ОРЈУНЕ; директор, власник и уредник *Прејорода* (1923), потпредседник Удружења резервних официра и ратника, 213.

Јуришић Штурм, Петар Е. (1886–1943), коњички потпуковник, државни саветник (1935), 35. кл. ВА (1. у рангу), 20. кл. ВШВА, КЗМ 4, БОМ 5 и 6, СМХ; командир ескадрона и начелник штаба (1912–1917), ордонанс-официр у штабу Ибарске војске (1912), ађутант у штабу Шумадијске дивизије 2. позива (1913), командир 3. ескадрона Косичког дивизиона Шумадијске дивизије 2. позива (1914–1915), начелник штаба Лимске бригаде (1915), на служби у штабу 3. армије (1916), начелник штаба 1. пешадијске бригаде Тимочке дивизије (1917); помоћник и заступник војног изасланика у Швајцарској (1917–1919), на генералштабној припреми (1920–1921), поднео оставку и иступио из војске (1921); власник листа *Новости* (1925) и уредник *Земљорадничкој борца* (1928); ЈВуО; ожењен Видосавом Павловић; становао (1922) у Кнез Михаиловој 49, (1941) у Улици Стјепана Радића 19а, 213.

Казимировић, Владимир Н. (1890–1940), коњички потпуковник; завршио гимназију у Јагодини; ђачки војни рок служио у Ђачком коњичком ескадрону 1. коњичког пука (1912–1913); резервни потпоручник (1913), командир вода Коњичког дивизиона Шумадијске дивизије 1. позива (1914), поручник (1915), командир чете у 1. српској добровољачкој дивизији у Русији (1916), на служби у Врховној команди и Министарству војске и морнарице (1919–1920), командир ескадрона 6. коњичког пука, ађутант у штабу Савске дивизијске области (1928–1930), на служби у Обавештајном одељењу Главног генералштаба (1930–1934), пензионисан по сопственој молби; народни посланик (1935); са пашеногом Миланом Стојадиновићем оснивач ЈРЗ; брат теолога др Радована Н. Казимировића, 168.

Калафатовић, Данило (1875–1946), армијски генерал, начелник Обавештајног одсека Врховне команде (1916), начелник штаба Врховне команде (април 1941), војни изасланик у Софији (1909), Букурешту (1911) и

- Паризу (1920–1922), 26. кл. ВА (1. у рангу), слушалац АШ у Француској (Фонтенебло 1901–1902), КЗМ 3 и 4 (1913), ОСС 1, ЈК 2, БО 2; ордонанс краља (1900, 1907), у штабу 2. армије (1912–1913) у време Албанске побуне (1913), командант 7. пешадијског пука, командант Брегалничког пешадијског пука (март 1914), начелник штаба Моравске дивизије 2. позива (1914–1916), начелник Обавештајног одсека Оперативног одељења Врховне команде (1916–1917), војни експерт на мировним конференцијама (Букурешт 1913; Париз 1919; Рапал 1920), члан Главне управе Друштва Црвеног крста Краљевине Југославије, директор Акционарског друштва „Радио Београд” (1930–1936); у Априлском рату командант позадине Врховне команде, начелник штаба Врховне команде, потом у заробљеништву; умро у емиграцији; становао у породичној кући у Бушиној улици, 146, 147.
- Калафатовић, Милица Д.**, рођ. Лазаревић, 146, 147.
- Калафатовић, Ратимир Д.**, артиљеријски капетан 2. кл. (1940), 57. кл. ВА (1. у рангу, на свечаности краљ Александар му је поклонио официрску сабљу); потпоручник командир вода 3. дивизиона 16. артиљеријског пука (1932), командир вода 1. планинске батерије (1934); после Априлског рата у заробљеништву; успео да побегне из логора у Италији, прешао у Швајцарску, вратио се у Београд; после рата и револуције бавио се превођењем; живео у породичној кући у Бушиној улици, 146, 147.
- Калинић, Евгеније** (Јевђеније, Јевгеније, 1839–1876), пуковник, кнежев ађутант (1875); рођен у Карловцу (Аустрија, Хрватска), завршио ВА у Оломоуцу (данас у Чешкој) и Вишу ратну школу у Бечу; одликован после битке код Садове (Königrätz 1866); по позиву кнеза Михаила прешао у Србију 1866; штабс капетан 2. кл., професор артиљерије на ВА, командант Стајаће војске, начелник Оперативног одељења Главног генералштаба (1876), начелник штаба Ибарске војске (борбе на Калипољу, Кладници и Јавору); рањен на Калипољу, пренесен на Јавор, где је умро од последица рањавања 21. јула (2. августа) 1876. (одбио ампутацију ноге), 96, 149.
- Калић, Јованка**, рођ. Мијушковић (1933), професор историје на Филозофском факултету Универзитета у Београду, редовни члан САНУ, 201.
- Каљевић, Љубомир М.** (1841–1907), председник Министарског савета (владе) и министар унутрашњих дела (1875–1876), министар
- стар иностраних дела (1903), министар финансија (1874–1875), доживотни члан и први потпредседник Сената (Горњег дома, 1901–1903), државни саветник (1895–1907), председник Скупштине (СНС), краљевски посланик у Букурешту (1881–1886) и Атини (1886–1889), редовни члан СУД-а, ТК 2; завршио Београдску гимназију (1859), студирао државне науке (камералије) у Минхену (1862–1863), Хајделбергу (1863) и Паризу, где је дипломирао; (либерал, после СНС); син Милана Каљевића, судије (1843) и председника (1849) Ужичког окружног суда, народног посланика и капетана добровољаца (из ужичког краја) у борбама у Војводини 1848; са Софијом имао (болесног) сина јединца Михаила (умро 1941); једна његова сестра била је удата за Јеврема Мићића, помоћника начелника Ужичког округа, сина рујанског сердара Јована Мићића, друга за Антонија Пеливановића, касационог судију; његов сестрић је Милан Ј. Мићић, новинар, а сестричине Јулијана Јуца Величковић (удата за апелационог судију Љубу Величковића), Љубица Пеливановић и Христина Дреновац (мајка Љубице Дреновац и Катарине Ђурић); после смрти брата Луке Каљевића на студијама у иностранству (удавио се у Женевском језеру) остао је наследник великог имања („Богат од куће, школован у Хајделбергу и у Паризу, он је био страстан политичар, и своје велико имање тропио је немилнице на јавне послове. [...] Његова велика кућа на Теразијама била је једна врста политичког клуба; трпеза је увек стајала постављена за пријатеље, и о његовим поселима причало се у Београду. Овакав начин живота пореметио је његово материјално стање: у тренутку свога доласка на власт имао је око 13.000 дуката интабулационог дуга. Био је у добрим личним односима и са конзервативцима и са либералима и са радикалима”, С. Јовановић; „Поред разних имања у Београду и унутрашњости, он је имао читаве хектаре на Дедињу [где му је био виноград], а имао је и кућу у Делиградској 18 [14. вл. Софија Каљевић], која је била увек широм отворена, увек пуна гостију [...]. Имао је лепе коње и кочије, богат намештај, библиотеку, сребро и ливрејсану послугу”, М. Ј. Стоимировић); својим тестаментом предвидео је (под одређеним условима) оснивање Задужбине Љубомира Каљевића за стипендирање два добра ђака из Ужичког округа; после смрти сина Михаила, његов старатељ, касациони судија Милутин А. Пеливановић, предао је целокупну имовину Задужбинском одсеку Министарства просвете (1947), 130, 239.

- Каменар, Људевит Ј.** (†1935), пешадијски потпуковник, 23. кл. ВШВА, син Ј. Каменара и Георгине пл. Орешковић; капетан 1. кл. командир вода 17. пешадијског пука (1919), ађутант 1. пешадијске бригаде Дринске дивизијске области (1920), командир 1. чете 5. пешадијског пука „Краља Милана” (1924–1927), на служби у Генералштабу команде Дринске дивизијске области (1927), слушалац нижег курса редовног течаја Пешадијске официрске школе у Калиновику (јул-октобар 1928), 227.
- Капарис, Димитрије** (Δημήτριος Κάπρις 1804–1875), главни војни лекар 2. кл. (санитетски мајор 1874), пешадијски капетан 2. кл. (1861), поручник, лекар 1. роте 2. батаљона пешадије са седиштем у Пожаревцу (1859); војни лекар, хирург Пожаревачког округа и физикус (околни лекар) Црно-речког округа (1837–1844); грчког порекла (Κρανιά); завршио грчке школе и изучавао анатомију, физиологију, патологију, симологију и фармакологију; говорио грчки, српски, турски, служио се латинским; ожењен Катарином из Беле Цркве (школована у Русији), 171.
- Карабибер, Живко,** (†1809) трговац, Липљан, Приштина; убили га Турци заједно са женом Јеленом; рањена деветогодишња кћерка Ђурђија (Баба Дуда) остала са млађим братом Цветком и сестром Стојанком (1809), 206.
- Карабиберовићи, Баба-Дудићи,** 76, 199, 200–206, 211–215.
- Карабиберовић, Димитрије Ж.,** чиновник Министарства финансија, становао у Даничићевој 30 (Улица Алексе Ненадовића од 1930), (слава Свети Јован Крститељ, 7. [20] јануар), 215.
- Карабиберовић, Живојин Живко Ц.** (1830–1893), банкар, бродовласник, председник скупштине, председник Београдске општине, либерал, Баба-Дудић; члан Уједињене омладине српске, председавао Великом народном скупштином 1868, татор (заједно са митрополитом Михаилом и судијом Ђорђем Ј. Петровићем) Велимира Тодоровића, ванбрачног сина кнеза Михаила; становао у кући (са двориштем и бунаром) у Коларчевој улици, 199, 215.
- Карабиберовић, Цветко Ж.** (†1916), коњички капетан 1. кл., ТК 5, ФЈ 4, учествовао у ратовима 1876–1878 и 1885; почасни коњички потпоручник (примљен у активну службу 1882), коњички потпоручник командир вода Краљеве гарде (1885–1886), ађутант Дунавске дивизијске области (1892), на служби у штабу команде Активне војске (1902), ађутант команданта Београда и Дунавске дивизијске области (1914); тешко контузован у рату, умро у Београду 1916; становао (1912) у Даничићевој 26 (Улица Алексе Ненадовића од 1930), 215.
- Карађорђе** (Георгиј Петровић Черни, Георгій Петрович, о. 1762–1817), врховни вожд, председник Правитељствујушћег совјета (1811–1813), СА 1 (1812); убијен у Радовањском лугу 13. (25) јула 1817; његовим убиством започет је династички рат (1817–1903); родоначелник краљевске династије Карађорђевића, 20, 25, 29, 32, 35, 40, 43, 44, 49, 51, 52, 55, 57, 58, 60, 62, 71–73, 93, 97, 104–110, 117–121, 128–131, 140, 148, 158, 159, 184–187, 190, 192, 195–197, 200, 207–210, 213, 214, 235–238, 245.
- Карађорђевићи,** династија (слава Свети апостол Андреј Првозвани, 30. новембар [13. децембар]); Свети свештеномученик Климент, 25. новембар [8. децембар]), 19, 35, 37, 40, 41, 49, 78, 111, 117, 118, 119, 130, 140.
- Карађорђевић, Алекса** (Алексије, Алексиј Георгијевич Петровић Черни, 1801–1830), корнет руског царског Лајб-гардијског хусарског пука, улански (коњички) поручник, Карађорђе најстарији син; школовао се у (Југовићевој) Великој школи у Београду (1808–1813) и Пајеском корпусу у Санкт Петербургу као царев питомац (према Лазару Арсенијевићу); дао оставку (о. 1820) и вратио се у Хотин; оженио се (1825) Маријом, кћерком јединицом Николаја Трокина (молдавског порекла), који је у то време живео на свом властелинству у селу Скињену у Бесарабији; владика Петар I Перовић Његош му писмено исказао подршку 1828. (писмо дошло до кнеза Милоша); умро (од туберкулозе) у Кишињеву (сачуван је надгробни споменик), 118, 119.
- Карађорђевић, Александар П.** (1924–2016), кнез, син кнеза Павла; рођен у Енглеској; школовао се у Итону; војни пилот енглеског Краљевског ваздухопловства (борбе на Пацифику, 1942–1945); одлуком Президијума Народне скупштине ФНРЈ одузето му држављанство и забрањен повратак у земљу (8. март 1947); одлука поништена указом владе СРЈ (2001); живео у емиграцији у Паризу; после 2001. често боравио у Србији; ожењен кнегињом Маријом Пијом од Савоје (Maria Pia di Savoia), кћерком краља Умберта II, праунуком краља Николе I (деца: Димитрије, Михаило, Сергије и Јелена); у другом браку са кнегињом Барбаром од Лихтенштајна

- (Barbara de Liechtenstein) добио сина Душана, 118.
- Карађорђевић, Алекса Ђ.** (Алексије, Son Altesse le Prince Alexis Kara-Georgevitch) (1858–1920), Карађорђевић праунук, Капетан Мишин унук; живео у Паризу; у Србији ступио у коњицу 1912; прикупљао велике добротворне прилоге за Србију (1914–1915); његова жена, Дарија Прат, рођ. Панкарст (Муга Abigail, Daria Pratt, née Pankhurst, 1859–1938) из САД (играла голф, освојила бронзану медаљу на Олимпијским играма 1900), основала болницу за рањенике у Врњачкој Бањи; рођен у Београду, умро у Швајцарској 1920, 118.
- Карађорђевић, Божидар Ђ.** (1861/2–1908), сликар, писац, КЗ 2; Карађорђевић праунук, унук Капетан Мише Анастасијевића; школовао се у Немачкој и Француској (Лицеј Луја Великог у Паризу); завршио Правни факултет у Паризу и студирао сликарство у Паризу; сликао и путовао по свету; објавио путописе, књижевне радове и радове из књижевне критике; рођен у Београду, живео на имању у Румунији и у Паризу, Ници и Фиренци; мајка Сара Карађорђевић, рођ. Анастасијевић поклонила је његову библиотеку Универзитетској библиотеци у Београду, 118.
- Карађорђевић, Ђорђе (Георгије) А.** (подполковник пѣхоте Георгије Карађорђевић, 1827–1884), пешадијски потпуковник и ађутант кнеза (1856–1858), руски царски гардијски поручник, ФЈ 1, ГК 3 (1857), М 4 (1858); тутори су му били Јеврем Ненадовић и Јанићије Ђурић; наследио два села (поместија, властелинства) у Бесарабији, Скињен (Скинень) у Огрејевском округу (данас Молдавија) и (А)надоли у Хотинском округу (данас Украјина); школовао се у Београдској гимназији („девети превасходни“) и Лајб-гардијском преображенском пуку (8 година); ожењен Саром (Сарком), кћерком Капетан Мише Анастасијевића (мираз од 200.000 форинти годишње ренте); после 1861. отишао је са породицом из Београда у Ницу и Париз, 118.
- Карађорђевић, Ђорђе А.** (1856–1888), руски царски лајб-гардијски хусарски поручник; школовао се у Женеви и Паризу, похађао ВА Сен Сир (École spéciale militaire de Saint-Cyr); живео на имањима у Румунији; подигао вилу „Тополица“ у Бару; лечио се у Абаџији (Опатији); брат краља Петра; рођен у Београду, умро (од туберкулозе) у Грузији код Дубровника, сахрањен код Цетињског манастира (од 1911. на Опленцу), 118.
- Карађорђевић, Ђорђе П.** (1887–1972), краљевић, син краља Петра, престолонаследник до 1909, вид. Ђорђе Карађорђевић.
- Карађорђевић, Павле,** кнез, вид. Павле Карађорђевић.
- Карађорђевић, Петронијевић, Клеопатра** (1835–1855), кћерка кнеза Александра и Персиде рођ. Ненадовић, сестра краља Петра, удата за Милана А. Петронијевића, 121, 178, 181.
- Карађорђевић, Персида А.** (Персида Александра Карађорђевића, Княгина Србска, одъ племена Ненадовића, 1813–1873), кнегиња, кћерка војводе Јеврема Ј. Ненадовића, мајка краља Петра I; у детињству живела у Русији, где се удала за кнеза Александра Карађорђевића; после 1858. живела у иностранству; велика добротворка, помагала цркве, ђаке, студенте и сиромашне, 40, 41, 50, 96, 119, 121, 128, 132, 140, 148, 178, 187, 222, 223.
- Кара-Марковић, Никола** (†1816), војвода Црногорске кнежине Рудничке нахије, командант Ужичког града (1813); Карађорђевић зет; преко њега Карађорђе одржавао везу са Петром I Петровићем Његошем; рођен у Луњевици (Црногорска кнежина Рудничке нахије), умро у Хотину у Русији, где је и сахрањен (1816); његов брат Јоксим Кара-Марковић погинуо у бици на Засавици (Равњу) 1813, 120.
- Карамата, Јован С.** (1902–1967), математичар, професор универзитета у Београду и Женеви, редовни члан САНУ; завршио студије у Београду и докторирао код Михаила Петровића Аласа (1925), од 1950. године у Женеви, 150, 151, 184.
- Карамата, Константин,** архитекта, 150, 151, 184.
- Карамата, Озрен С.** (1893–1973), индустријалац, ожењен Зором пл. Бенко, кћерком Фрање пл. Бенка и Јелене рођ. Радојичић; његови синови су Константин Карамата и академик Стеван Карамата; становао у породичној кући Карамата (у власништву породице од 1771) у Караматиној улици 17 у Земуну (споменик културе од великог значаја), 151.
- Карамата, Стеван О.** (1926–2015), професор Рударско-геолошког факултета Универзитета у Београду, редовни члан САНУ, 150, 151, 184.
- Караџић, Вук Стефановић** (1787–1864), 30, 31, 54, 109, 114, 207.
- Карић, Владимир Б.** (1848–1893/4), професор Београдске гимназије, статистичар, географ, конзул у Скопљу, професор Друге

- београдске гимназије; син Благоја Карића, чиновника, и Миленије Вукићевић (Светлић); завршио Правни факултет у Београду; умро у Грису у Тиролу; имао брата Велимира Карића (1859–1946), народног посланика (НРС), власника апотеке, члана УО Народне банке и почасног члана Народне одбране (талац на Бањици 1941), 31.
- Катарци (Катарција), Ђорђе К.** (1837–1906), генерал, 1. ађутант краља (1886–1888), ујак краља Милана, МВ 2, ТК 1, БО 3, ЗМХ, СМХ; контрактурални коњички пуковник у штабу Врховне команде и војни изасланик у Главном штабу царске руске војске 1877–1878; изасланик кнеза Милана (са генералом Милојком Лешјанином) у руској Врховној команди за време мировних преговора у Сан Стефану (пренео поруку да српска војска неће препустити Ниш Бугарима); са супругом Александром Барканеску (Alexandra Barcanescu) имао кћерку Марију; његова сестра, тетка краља Милана, била је удата за Петра Маврогена (1818–1887), министра финансија и иностраних дела Румуније (саставио закон којим је укинута ропство у Молдавији 1855), 125.
- Катарци, Константин** (Constantin I. Catargi, 1800–1871), велики логотет Молдавије, деда краља Милана Обреновића, 125, 148.
- Катарци Елена Марија К.** (1831–1879), мајка краља Милана, вид. Обреновић, Јелена.
- Катић, Данило Љ.** (1873–1939), помоћник министра просвете (1925), резервни пешадијски пуковник, ботаничар, управник Панчићеве задужбине (1909–1910), КЗМ 4, БО 4, ОСС 2, ЗМХ; завршио Природно-математички одсек Филозофског факултета у Београду (1869); студирао ботанику на универзитетима у Бону и Халеу, где је и докторирао (1905); командир чете и командант батаљона у ратовима 1912–1917; члан ГО НРС; становао у кући у Улици Зринског (Ресавској) 34 (58), 186.
- Квекић, Даринка М.**, вид. Петровић Његош, Даринка.
- Квекић, Марко** (1786–1855), бродовласник, капетан, поседник, акционар; отац кнегиње Даринке Д. Петровић Његош, грофице Аделаиде од Рима удате за грофа Камила од Рима (Camillo de Roma), сенатора Јонских острва, Николе и Јована; родом из Херцег Новог (у Трсту од о. 1820), 127.
- Квекић, Никола М.** (1829–1886), пешадијски капетан; родом из Трста, брат кнегиње Даринке Петровић Његош; завршио гимназију у Женеви и Правни факултет у Паризу; ступио у српску војску 1875; пешадијски потпоручник ађутант команданта добровољачког корпуса Ибарске војске (1876); учествовао у борбама на Јавору (1876); потпоручник у Крагујевачкој бригади Шумадијске дивизије (1877–1878); начелник Војноисторијског одељења Главног генералштаба; тешко рањен на Сливници 1885, умро у Београду од последица рањавања 1886, 127.
- Кезић, Сава У.** (1857–1913), протојереј, краљев посланик у Народној Скупштини (1897–1900), војни свештеник у Београдској гарнизонској управи (од 1903) и Дунавској дивизијској области (од 1908), МВВ, ОСС 3; завршио Богословију 1874; добровољац у ратовима 1876–1878; ожењен кћерком свештеника Милоша Гавриловића; у Првом балканском рату са војском стигао до Битоља, где се разболео и умро 1913, 198.
- Кенгелац, Павле**, архимандрит, вид. Павле (Кенгелац), архимандрит, 94.
- Кешко, Петар Иванович** (Keşco, 1830–1865), руски пуковник из молдавске бојарске породице, ожењен кнегињом Пулхеријом Стурдза (Pulcheria Sturdza, 1831–1874), унуком господара Молдавије Ивана Стурдзе (Ионицэ Санду Стурдза, Ioan Sandu Sturdza, 1762–1842); отац краљице Наталије, деда краља Александра Обреновића, 125.
- Кински од Вхница и Тетау (Vchynic a Tetova), Маријана, грофица** (Gräfin Marianne Kinsky von Wchinitz und Tettau), вид. Николић од Рудне, Маријана, 124.
- Кирхнер, Игњат Н.** (Ignaz Kirchner, 1887–1944), инжењеријско-технички бригадни генерал; завршио ВА у Аустроугарској; прешао у српску војску јула 1915; командант Сремског одреда Одбране Београда (1915); два пута рањен; в. д. управника Инжењеријско-техничког завода (1930), управник Завода „Чачак” (1938); пензионисан по молби (1940); председник Удружења бранилаца Београда; погинуо у бомбардовању Београда (код кафане „Кајмакчалан”) 18. маја 1944; ожењен Босиљком Чајкановић (развела се од Милана Ј. Мајзнера); становао у Шуматовачој 58, 163.
- Книћанин, Антоније С.** (1831–1875), коњички потпуковник, ађутант кнеза Михаила (1860), заступник команданта (гарнизона) Београдске тврђаве (1870); школован у Берлину; његова супруга је Јелена Ленка Книћанка (1836–1883), брат почасни коњички поручник Андрија С. Книћанин (1851–1882), 97.
- Книћанин, Петровић, Стеван** (войвода, кавалџџ Стефанъ Книћанинъ, 1807–1855),

- војвода (1849), попечитељ унутрашњих дела (1854), војни управник Србије задужен за безбедност кнеза Александра Карађорђевића (1842–1848), члан Савета (1842), начелник Смедеревског округа (1839), МТ 3 (одликован због победе код Панчева, витез аустријског ордена Марије Терезије са правом на баронску титулу, Ritter des Maria Theresien-Ordens); командант српских добровољачких јединица 1848. године (битке код Томашевца, Вилова, Мошорина и Панчева у децембру када је одбио Мађаре и спасао Банат), из шанца код Титела одбијао мађарске нападе и бранио прелаз преко Тисе и Дунава (од марта 1849); момак (помоћник) код кнеза Милоша (у пратњи на путу у Цариград 1835), начелник Јасеничког среза Смедеревског округа (1836), у избеглиштву као противник Обреновића (1841–1842), у сукобу са Вучићем (од 1848); син Петра Комадиновића, трговца из Кнића; лечио се у бањи Мехадји (данас у Румунији); умро у својој кући на Теразијама 1855, 111, 113.
- Ковановић, Драгослав М.** предавао римско право на Правном факултету Велике школе (доцент до 1903), секретар Београдског окружног начелства, комесар Савске полиције; рођен у Београду 1876; завршио гимназију у Београду, где је студирао права; државни питомац у Минхену (1899) и Бону (1900–1901), докторирао права у Хајделбергу (1901), 206.
- Ковановић, Милан** (1827–1905), члан Касационог суда, народни посланик (НЛС), судија Београдског округа (1859), председник Алексиначког (1860) и Шабачког (1862) окружног суда, МВ 4; завршио гимназију и Лицеј у Београду, 205, 206.
- Ковачевић, Видосава Љ.** (1889–1913), сликарка; завршила основну школу, Вишу женску школу и Уметничко-занатску школу у Београду (у класи Марка Мурата 1910); похађала приватне школе сликања у Паризу; примљена на Школу лепих уметности (École nationale supérieure des beaux-arts) 1912. (осма од сто двадесет кандидата); на вест о погибији брата Владете у Кумановској бици вратила се у Београд; заразила се од сестре Јелене Јеле (1887–1913) и умрла од туберкулозе 1913; сликала у друштву са Аном Маринковић, 234.
- Ковачевић, Владета Љ.** (1885–1912), секретар у Министарству иностраних дела; завршио студије права у Паризу; погинуо (од шрапнела) у Кумановској бици 10. (22) октобра 1912, 234.
- Ковачевић, Љубомир М.** (1848–1918), министар просвете и црквених послова (1895–1896, 1901–1902), историчар, професор Велике школе (од 1894), редовни члан СКА, секретар СКА (1906–1912), (доживотни) сенатор (члан Горњег дома) од 1901, државни саветник, (СНС); учесник ратова (1876, 1877–1878); помагао у спасавању делова Државног архива и Архива СКА (1914–1918); заступник критичке историографије у полемици са Пантом Срећковићем који је бранио народну традицију; станао у породичној кући у Господар Јевремовој 37 (49), Дорћолски кварт, (слава Свети великомученик Георгије, Ђурђевдан, 23. април [6. мај]), 232, 234.
- Коларић, Иван С.**, пешадијски потпуковник, 35. кл. ВА, БО 5 (1939), командир вода 12. (1908) и 17. (1910–1912) пешадијског пука, командир 3. чете 1. батаљона 1. пешадијског пука „Књаза Милоша Великог” (1914), в. д. ађутанта команде инжењерије 2. армијске области (1920), у команди травничког војног округа (1924), пензионисан 1927; син артиљеријског капетана 1. кл. Симе Коларића (умро у С. Карловцима 1893), 169.
- Константиновић од Германа, Александар** (1806–1853), земљопоседник (спахија), ожењен Анком Обреновић; њихова деца су пуковник Александар А. Константиновић и Катарина А. Константиновић; умро у Темишвару 1853, 125, 127.
- Константиновић, Александар А.** (1848–1914), бригадир, коњички пуковник, командант Краљеве гарде (1892–1900); противник венчања краља Александра са Драгом Машин; напустио Београд; унук господара Јеврема, деда кнеза престолонаследника Михаила Петровића Његоша; имао је кућу на Краљевом (Студентском) тргу, 36, 37, 125, 127, 148.
- Константиновић, Ана Анка А.** (1821–1868), рођ. Обреновић, кћерка господара Јеврема, мајка гардијског пуковника Александра Константиновића, Катарине Блазнавац, касније Богићевић и Симеоне Симке Лаховари, рођ. Герман; школована приватно (учитељ Димитрије Тирол); преводила и објављивала (под псеудонимима) преводе са немачког језика; убијена заједно са кнезом Михаилом у Топчидеру 29. маја (10. јуна) 36, 51, 125, 127.
- Константиновић, Владимир А.**, потпоручник, 30. кл. ВА, син пуковника Александра А. Константиновића, праунук господара Јеврема, живео у иностранству, 125.
- Константиновић, Милева А.** (1858–1939), рођ. Опуйић (Опујић) из Трста, велика до-

- бротворка Друштва „Кнегиња Лубица” (1899), чланица Женског друштва, у спомену свог супруга основала је „Задужбину великог добротвора генерала Александра Константиновића од Герман-Обреновића” (дом на Посату за старе и изнемогле православне Србе у Дубровнику 1933), кућу у Брчком поклонила је Српској православној црквеној општини (за читаоницу), ОСС 3, Златна медаља краљице Наталије (1886); кћерка Александра Опуића (1825–1888), велепоседника родом из Дубровника и Марије В. Бошковић; сестричина и наследница Николаја Ника В. Бошковића (1829–1896) из Дубровника, бродовласника и добротвора (заједно са братом Божом поконио плац за цркву у центру старог Дубровника, књиге за Народну библиотеку у Београду, фонд од 12.000 форинти за школовање српских ђака у иностранству); живела у Београду, Бечу и Ници, умрла у Паризу 1939, 127.
- Константиновић, Катарина А.** (1848–1910), кћерка Александра Константиновића и Анке Обреновић, вереница кнеза Михаила (тајна веридба уочи агентата 1868); у детињству живела код деде господара Јеврема Обреновића на његовом имању (властелинству) Манасија (купио од Ипсилантија) у данашњој Румунији (сачувана је црква); школовала се у институту (заводу) у Паризу; говорила је француски, немачки и румунски језик, служила се италијанским; рањена у атентату на кнеза Михаила у Топчидеру; удала се за генерала Миливоја Блазнавца (новембар 1868) и (1877) Михаила Богићевића (усвојили су кћерку Ивана Мусића, Делфу Иванић); мајка коњичког пуковника Војислава М. Блазнавца; становала у кући своје бабе Томаније Обреновић на Теразијама (угао са Скопљанском, данас Нушићевом улицом); сахрањена у породичној гробници Богићевића на Новом Гробљу, 51, 125.
- Константиновић, Наталија А.**, вид. Петровић Његош, Наталија.
- Копша, Милутин Миле Р.**, архитекта; веслач (четвертац преклопне градње са кормиларом) Веслачког клуба „Београд” (М. Копша, Владислав Фин, Александар Гржанић, Стеван Николајевић и кормилар Слободан Обрадовић); одбранили награду Првенства Београда на Ади Циганлији 16. септембра 1940; унук Стојана Протића, председника владе; 1947. као студент и члан „Црвене звезде” позиван на одговорност; емигрирао са веслачком екипом, 233.
- Копша, Радомир Ф.**, директор Круш. банке (Кнез Михаилова 33), члан ГО независних радикала (1924); завршио медицину у Бечу; командир пољске болнице у ратовима 1876–1878. и 1885; син др Франца Копше (1840–1898), лекара, унук хирурга др Филипа Копше, брат санитетског потпуковника др Милутина Копше, офталмолога (после ратова лекар Универзитета у Београду; НРС, члан ИО ЦНК; ординација: Престолонаследников трг 38, стан: Гарашанинова 21) и потпуковника др Душана Копше, дерматовенеролога, шефа Санитета Министарства саобраћаја, 233.
- Костић, Александар В.**, син генерала Војсилава Ђ. Костића, братанац др Александра Ђ. Костића; нестгао у Смедереву (према сазнањима рођака убили га припадници НОП-а), 194.
- Костић, др Александар Ђ.** (1893–1983), професор (ванредни 1924, редовни 1936) хистологије и декан Медицинског факултета Универзитета у Београду, председник Друштва за заштиту и васпитање деце (1933–1945), археолог-аматер (вршио ископавања на свом имању у Гроцкој), ЈК 2, ССС 4, ЛЧ 4; завршио основну школу, Другу мушку гимназију и средњу музичку школу у Београду; студирао медицину у Нансију (студије прекидао због балканских и Првог светског рата); трупни лекар у ратовима (оставио је запис о тешким ранама од бајонета приликом заузимања Груништа, где је погинуо војвода Вук 1916); докторирао у Стразбуру (био је асистент на Хистолошком институту у Стразбуру); оснивач Института за хистологију и ембриологију и Друштва за биологију; пензионисан 1942; вратио се на факултет 1944; отпуштен са факултета и уклоњен са свих дужности из политичких разлога (1952); пензију почео да прима тек 1955; оставио легат са археолошким експонатима који се налази у Гроцкој; становао (1922) у Космајској 23, (1941) у Доситејевој 1а/II, 137, 194, 235.
- Костић, Војислав Ђ.** (1881–1968), пешадијски бригадни генерал, 33. кл. ВА; командир 3. чете 1. батаљона 15. пешадијског пука 1. позива (1912–1913); учествовао у опсади Једрена; командир чете 15. пешадијског пука 1. позива Тимочке дивизије; учествовао у биткама на Церу и код Чевртије у Срему, где је заробљен (1914); учествовао у борбама за ослобађање северних крајева (Корушке) 1918–1919; командант батаљона 45. пешадијског пука у Марибору (1912–1923); в. д. команданта пешадије Потиске дивизијске области (1934), по-

- моћник команданта Врбаске дивизијске области у Бањалуци (1936); командант Личке дивизије (из Стратешке резерве Врховне команде) у Априлском рату 1941; после Априлског рата у заробљеништву; живео у емиграцији; вратио се у Београд, где је умро; становао (1912) у својој кући у Космајској 35, 137, 194, 235.
- Костић, Војислав А.** (1931–2010), композитор, музичар, писац, 194.
- Костић, Иван Вања А.**, син др Александра Костића; ЈВУО, погинуо или убијен 1943, 194.
- Костић, Константин Коста Ж.**, пешадијски капетан 1. кл., 21. кл. ВА; ожењен Дринком, кћерком Малише Војводића, чиновника; становао (1912) у Браће Неђића 5; умро у Кадикеји (Једрене) 26. новембра (9. децембра) 1912, 172.
- Костић, монах Мојсије (Милош Ј.)**, вид. Мојсије, монах у манастиру Зочиште.
- Костић, др Смиља А.** (1893–1983), рођ. Јоксић, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, педијатар, ЛЧ 5, добровољна болничарка у ратовима, 194.
- Кочонда, Стеван В.** (1934), музичар, Швајцарска, 215.
- Краков (Kraków), др Сигисмунд (Zygmunt)**, лекар, пољског порекла, добровољац у рату 1885, 144.
- Краков (Kraków), Станислав С.** (1895–1968), пешадијски поручник (у пензији од 1921), 46. кл. ВА (имала највеће губитке у рату, 85 официра); више пута рађаван; БОМ 4, ЗМХ (2), РК; књижевник, редитељ, главни уредник и директор листа *Време* (од 1932), уредник *Полијике*, ваздухопловног часописа *Наша крила* и *Телеграма*, шеф Одсека за пропаганду у Генералном секретаријату покрета Југословенског народног покрета „Збор” (од 1937), за време рата (1941–1944) више пута привођен због сумње да има јеврејско порекло (као и други пореклом из Пољске), уредник *Новой времена*, *Обнове* и *Зайиса* (1943–1944); становао (1941) у Краљевића Томислава 11; рођен у Крагујевцу, живео у емиграцији у Француској, умро у Женеви, 144.
- Крстић, Божидар**, артиљеријско-технички пуковник (11. кл. ВА); ожењен Милицом, кћерком Милоја Блазнавца, пашеног генерала Јована Мишковића, 201.
- Крстић, Никола М.** (1829–1902), државни саветник, председник Касационог суда, члан Апелационог суда, професор Енциклопедије права на Лицеју у Београду и управник Лицеја (1855), начелник Полицијског одељења Министарства унутрашњих дела (1862), правник и историчар, члан ДСС-а и СУД-а, ТК 1, МВ 3, БО 4; родом из Ваца, пореклом из Сентандреје; питомац Текелијанума у Пешти (од 1846); студирао и докторирао филозофију у Пешти (1851), где је завршио (1853) и докторирао (1854) права; чиновник Главног одбора у Карловцима (1848); надгледао оставинску расправу после смрти Милоша Ј. Обреновића у Букурешту (1865–1866); оставио легат СКА (Задужбина др Николе Крстића), добротвор сентандрејске школе, СКЗ, Карловачке и Новосадске гимназије (Фондација др Николе Крстића), 143.
- Ксенија (Анка Барловац)**, монахиња манастира Ђелије, 215.
- Кузмановић, Атанасије Таса К.** (Марић, Кузмановић), капетан, помоћник начелника Смедеревског округа (1854), начелник (капетан) Подунавског среза Пожаревачког округа (1842); подигао на Теразијама једноспратну кућу (од тврдог материјала, касније позната као Златни крст, односно Душанов град 1941, срушена 1963); живео у Београду и Смедереву; био за Вучића 1842; пријатељ Стевана Книћанина; син смедеревског кнеза Кузмана Марића (борио се код Сјенице 1809; његова жена Јела сестра жене бимбаше Величка Ђорђевића, стрица Филипа Христића), (Кузмановићи поклонили имање на којем је подигнута нова смедеревска црква); ожењен кћерком војводе Вујице Вулићевића; из првог брака имао је сина Димитрија Кузмановића (ислеђиван као саучесник у убиству кнеза Михаила, ослобођен; рођак, усињени Лазар Марић, председник Пожаревачког окружног суда, учесник у атентату); из другог брака имао Стевана, Кузмана (војни интендант, отац дивизијског генерала Војислава Кузмановића и Атанасија Тасе, судије и адвоката, Господар Јованова 5) и Јована (власник имања где је подигнута зграда ПРИЗАД-а, тј. ТАНЈУГ-а) и три кћерке (жену капетана Глигорија Глише, сина Милоја Божића из данашње Господар Јевремове улице; Милеву, жену касационог судије Благојевића, оца жупана Благојевића и жену Милушића, бабу Милке Куртовић удате за Јована Јовановића Пижона); 129, 251.
- Кузмановић, Војислав К.** (1887–1960), дивизијски генерал, 37. кл. ВА, 22. кл. ВШВА; артиљеријски потпоручник командир вода 1. дивизиона 1. брдског артиљеријског пука (1908), командир вода у дивизиону Коњичке артиљерије у балканским ратовима и Првом светском рату (1912–1915),

- извиђач дивизиона Коњичке артиљерије (1916), командир 2. батерије Тимочког пољског артиљеријског пука (1916–1917), у Општевојном одсеку Министарства војске и морнарице (1922), командант 1. дивизиона артиљеријског пука Краљеве гарде (1924–1927), на служби у штабу Краљеве гарде за артиљеријске послове (1927), командант артиљерије Савске (1935) и Косовске (1938) дивизијске области, командант команде Боке которске у Априлском рату (1941); у заробљеништву у Немачкој; унук окружног начелника Атанасија Тасе Кузмановића, ожењен Десанком, кћерком др Љубе Павловића из Арада; живео и умро у емиграцији, сахрањен у Оснабрику, 251.
- Кужељ, др Јарослав Ј.** (1846–1928), лекар, секретар Санитетског одељења Министарства унутрашњих дела (1880), окружни физикус у Чачку, управник Чачанске болнице, ОСС 3, ТК 5; чешког порекла; отац управник царине; медицину завршио у Бечу (1875); асистент лекара на Дечјем одељењу Бечке градске болнице у Леополдштату; на позив дошао у Србију; лекар резервне болнице у Чачку и трупни лекар у ратовима 1876–1878; ожењен Милевом (1858–1932), кћерком свештеника у Чачку, Сретена Поповића (1832–1879); двадесетих година преши у Загреб, где им је зет (артиљеријски пуковник Светислав Тасовац) био са службом; сахрањен са супругом и сином Сретеном на православном делу гробља Мирогој; становао (1912) у Дечанској 19 у Београду, 232.
- Кужељ, Сретен Ј.** (1882–1927), начелник Министарства социјалне политике, резервни капетан 2. кл., ОСС 3; студирао у Београду, Јени, Лајпцигу, Минхену и Бону (1906–1908), Ерлангену, где је докторирао (1909); умро у Загребу (од туберкулозе), 232.
- Кујунџићи,** породица Јована Кујунџића, усвојеника свештеника Јована Хаџића, Хаџи Рувимовог сина и старатеља деце војводе Петра Николајевића Молера, (слава Свети Алимпије Столпник, 26. новембар [9. децембар]), 65, 66, 175, 177.
- Кујунџић, Богољуб К.** (1887–1949), министар пошта и телеграфа у влади Веље Вукићевића (1928), министар шума и рудника у влади Милана Стојадиновића (1937–1938), министар просвете (1938–1939), бан Врбаске бановине (1935–1937), сенатор (члан Горњег дома, 1938), народни посланик (ЈНС, ЈРЗ), министар правосуђа у Недићевој влади (од 1942); родом из Ливна, син Константина Косте Кујунџића (1847–1925), члана Босанско-херцеговачког сабора (велепоседничке курије), председника Српске народне организације (1908), народног посланика (1919), директора Српске основне школе у Ливну (Лијевну), привредника; завршио гимназију у С. Карловцима; студирао права у Бечу и Загребу; секретар Српског академског друштва „Зора” у Бечу; дипломирао права; мобилисан као резервни потпоручник аустроугарске војске; у Галицији се предао са целом јединицом руској војсци и пријавио за добровољца српске војске (1915); борио се у саставу српског 18. пешадијског пука (против Бугара); тешко рањен на положају Биљача код Гњилана; након преласка Албаније лечен у болници у Риму (остао инвалид), БОМ 4; учествовао у Априлском рату као резервни официр; у заробљеништву; вратио се у земљу 1942; током рата организовао помоћ четницима у Далмацији и Западној Босни; одступио 1944; боравио у Швајцарској и Италији; становао (1941) у Кнегиње Персиде (део данашње Улице адмирала Гепрата) 61, умро у емиграцији у Аустрији, (слава Свети Никола, 6. [19] децембар), 222.
- Кујунџић, др Војислав Ј.** (1875–1946), санитетски поручник (до 1900, потом у општинској служби), начелник Министарства народног здравља, лекар, учесник ратова (1912–1918); завршио Београдску гимназију (1889) и Медицински факултет у Бечу; становао (1912) у својој кући у Улици Краља Петра 50, (1922, 1941) у Јакшићевој 9 (11), 175.
- Кујунџић, Јован С.,** београдски рентијер и велепоседник; усвојеник свештеника Јована Р. Хаџића (1777–1830), пароха у Бабиној Луци и Ваљеву (од 1810), сина архимандрита Хаџи Рувима; више пута се женио, прва жена Анастасија Наста, кћерка је Максима Ранковића, старешине београдске полиције; власник више кућа и плацева у Београду; становао у једносратној кући у Македонској улици (на месту где је данас Радио Београд, односно Занатски дом), 175.
- Кујунџић, Константин Б.,** у емиграцији у САД, 222.
- Кујунџић, Милан Ј.** (Јоаникије, Јанићије Ј., 1842–1893), Абердар, министар просвете и црквених послова (1886–1887), председник Народне скупштине (1882–1885), професор филозофије на Филозофском факултету Велике школе (1866, 1873–1882), краљевски посланик у Риму (1882), редовни члан СКА, ТКМ 4 (1877), ЗМХ (1877), СМХ (1876), БО

- 3, ТК 3; син Јована Кујунџића и Анастасије Насте, кћерке Максима Ранковића (старешине београдске полиције и првог почасног грађанина Београдске општине), похађао основну школу у Београду и Панчеву (на немачком), завршио Београдску гимназију (1859), студирао филозофију у Бечу, Минхену (1863–1864), Паризу и Оксфорду; уредник *Младе Србадије*, органа Уједињене омладине српске (1871–1873); као ђак добровољац ступио у војску 1862, старешина у пешадијској Лицејској чети и артиљерији народне војске (1867), командир батерије код Новог Пазара и моста на Морави (1876), командир Ђачке батерије (1877–1878); постављен указом за почасног артиљеријског капетана 1. кл. (1877); на служби у штабу Шумадијског корпуса (1881); у рату 1885. резервни артиљеријски мајор, учествовао у борбама код Пирота, лични секретар врховног команданта, краља Милана, (СНС); тестаментом је основао Задужбину Милана Кујунџића при СКА (за награђивање радова објављених у Академијиним издањима), оставио је свој виноград и летњиковац „Звезду” на Топчидерском брду (Дедињу) СКА, вредност Задужбине је 1931. била 779.000 динара у сребру (годишњи приход од 45.000 динара), 175, 177.
- Кукић, Сава Р.** (1863–1928), директор Српског бродарског друштва (1911–1914), директор Царинске управе, начелник Министарства финансија, делегат и експерт приликом склапања међународних трговинских уговора; син капетана Раке Кукића и Пауне; учествовао у рату 1885; на служби при Врховној команди (1914–1918); чиновник Управе монопола; власник и уредник листова *Борба* и *Огјек* (НРС); становао (1912, 1922) у Београдској 50, 192.
- Кумануди, Александар Алекса Г.**, ожењен Маријом Леко (1860–1911), сестром професора др Томе Лека (син Димитрије и кћерка Атанасија), (слава Теодорова субота, Свети Теодор Тирон, покретни празник), 130
- Кумануди, Константин Коста Д.** (1874–1962), доктор правних наука, министар унутрашњих дела (1921), министар финансија (1921–1922), министар шума и рудника и заступник министра за припрему уставотворне скупштине и изједначење закона (1927), министар просвете (1927–1928), градоначелник Београда (1926–1929), заступник министра трговине и индустрије (1931), заступник министра пошта и телеграфа (1931), министар трговине и индустрије (1931–1932), председник Народне скупштине (1932–1935), народни посланик (1923, 1925, ДС), експерт на Мировној конференцији у Паризу (1919), професор Административног права (предавао и предмете Међународно јавно право и Дипломатска историја) на Правном факултету Универзитета у Београду (1904–1927; доцент од 1902), резервни војнослужбени потпуковник, СС 1, КЗ 4, БО 3, 4 и БО 5 (1919, за операције у Добруци 1916), ЛЧ; син Димитрија Г. Куманудија (Κουμανούδης), банкара и рентијера (грчког порекла из Једрена – Αδριανούπολη; дошао у Београд у време Грчког устанка; брат од стрица Стефана А. Куманудија [Στέφανος Αθ. Κουμανούδης], професора латинског на Атинском универзитету, археолога, дописног члана СУД-а и почасног члана СКА) и Хермине Грубер, кћерке банкара из Букурешта (пијанисткиња, говорила француски, енглески, немачки, румунски и српски); завршио Београдску гимназију (1892) и Правни факултет у Београду, студирао у Женеви, Хајделбергу, Минхену и Паризу, где је докторирао (1901); (СРС, ДС, ЈНС); осуђен на Београдском процесу (1946), два пута био на робији; становао у детињству (са родитељима) у породичним кућама у Риге од Фере на Дорћолу и на Дедињу (1894. имаће „са луксузном виллом, лепо уређеним парком са водоскоком, тенис-плацем, кугланом, шталом [за тракаће коње] и великом зградом за многобројну послугу... и повећим виноградом”, успомене др Ђ. Ј. Жујовића), (1912) у кући у Ресавској (Франкопановој 1941) 35, 184.
- Кумануди, Иван К.** (1904–2003), правник, 184.
- Кумануди, Катарина К.** (1907–1999), филолог 184.
- Кумануди, Станислав Сташко К.** (1903–1992), правник, ожењен Сеном, кћерком коњичког капетана 2. кл. Борислава Грујића (син генерала Саве Грујића); кћерке Милица, хемичар и Јелена удата за Константина Карамату, архитекту, 150, 151, 184.
- Куртовић, Јосиф Јоса Ј.** (Јосифъ Куртовићъ, 1813–1900), помоћник начелника Шабачког (1847–1851), Подринског (1844–1847, 1851–1855) и Рудничког округа (1858), ОСС 3, велепоседник и земљопоседник; син Јована (Вука) Куртеше, родом из Херцеговине (дошао из Сарајева у Шабац пре 1804) и Иване; имао је браћу Петра (отац Јована и Панте, индустријалца), Павла (са Катарином имао Милосава, Косту, Ђорђа, Михаила-Лазу и Петра) и Ђорђа Куртовића (ожењеног Катарином); његово име налази се на списку пензионера у Шапцу (1877), СНС (од 1882); ожењен Анастасијом Шаном, се-

- стром Агније Нуле, друге жене господара Вучића; деца су рано умрла (Катарина, Стана и Јован); велики добротвор; поклонио плац за зидање Шабачке цркве; ктитор цркве манастира Петковице код Шапца посвећене Светој Параскеви Петки (темељ постављен 1887; „радио манастир Петар Стеванути Талијан”); завештао новац за ђаке и монахе; део имања завештао Универзитету у Београду, 197.
- Куртовић, Милосав П.** (1856–1913), почасни коњички мајор (краљевим указом добио „титулу почасног коњичког мајора и право ношења униформе тога чина” 1900), коњички капетан (у пензији 1890), Златна медаља за ревносну службу (1890); конзул у Скопљу (1899, 1900–1903) и Трсту (1900), управник Топчидерске економије (1899), виши контролор 2. кл. Министарства војног (1900), секретар посланства у Берлину (1888); коњички поручник 1882; син Павла Ј. Куртовића; школовао се у Аустроугарској (1882–1884); бавио се узгајивањем коња; један од оснивача Кола јахача „Кнеза Михаила” (1888) и уредник његовог органа (часописа) *Вишеза*; секретар 1. кл. референт за коњарство у Министарству народне привреде (1898); потпредседник Српског пољопривредног друштва (1898), велепоседник, милионер, 192.
- Куртовић, Павле Паја Ј.**, извозник; поручник на служби у Главном војном штабу (1845); основао Задужбину Катарине и Павла Куртовића; према једној процени из 1936. његова имовина износила је око 100 милиона динара; отац конзула Милосава Куртовића, професора Косте Куртовића, Ђорђа Куртовића (народни посланик, рентијер, управник породичног имања, умро 1916), Михаила Лазе Куртовића и Петра Куртовића, 192.
- Лазаревићи**, пореклом од оборкнеза Тамнавске и Посавске кнежине Шабачке нахије Ранка Лазаревића и војводе Луке Лазаревића, (слава Свети Јован Крститељ, 7. [20] јануар), 48, 56, 146, 147, 157, 226.
- Лазаревић, Александар Л.**, члан Главне контроле, ТК 3; син војводе Луке Лазаревића, ожењен Надом, кћерком војводе Цинцар Јанка; становао у кући у Ресавској улици, 48, 146, 147, 157.
- Лазаревић, Александар Л.**, пешадијски пуковник, ЈК 4 (1938), ВШВА (1931–1933), командир вода 18. пешадијског пука (1920), командир вода 40. пешадијског пука „Триглавског” (1922), командир вода 2. пешадијског пука „Књаза Михаила” (децембра 1922), командант 3. батаљона 56. пешадијског пука (1933), син пуковника Луке А. Лазаревића, ожењен Драгом; становао у Кнегиње Зорке 51; 146, 147, 157.
- Лазаревић, Анђелија Л.** (1885–1926), сликар и приповедач, завршила четири разреда гимназије и Уметничко-занатску школу у Београду, студирала у Минхену (1914), Паризу (1920) и Бечу (1922), чланица Ладе (првог уметничког удружења основаног у Београду 1904. у част стогодишњице Првог српског устанка), наставница вештина у Првој женској гимназији у Београду, прешла у сплитску гимназију 1924, објављивала приповетке, 196.
- Лазаревић, Бранко Ђ.** (1883–1968), књижевник, дипломата, краљевски посланик у Тирани (1925–1926), Прагу (1926–1929), Варшави (1929–1935), Анкари (1935–1937), Бечу (1937–1938), Бриселу и Луксембургу (1938–1939), отправник послова у Берлину (1922) и Прагу (1922–1923), конзул у Вашингтону (1918), генерални конзул у Чикагу (1918–1922), СМХ, МВВ; ОБ 5, РК 1; државни стипендиста на Правном факултету у Паризу, завршио Филозофски факултет (Група за упоредну књижевност) у Београду (1911); резервни официр (1912–1913); државни питомац у Минхену (спремао докторат 1914); преко Италије и Грчке успео да се врати у Србију; рањен код Конатице (7. пук), шеф Пресбириоа на Крфу и уредник службених *Српских новина* (1916); рођен у емиграцији у Видину (у радикалској породици из Неготина; отац индустријалац, мајка братаница Милице Стојадиновић Српкиње); син Иван (ЈВуО) погинуо 1944, син Ђурђе емигрирао у Швајцарску (где је умро од туберкулозе марта 1945), жена Радмила, лекар (кћерка Раше Милошевића и др Драге Љочић) умрла за време рата; после рата и револуције одузете му куће у Београду и Хвару; у затвору (1948–1951) због покушаја бекства из земље (преко Дубровника); умро у Херцег Новом, 220.
- Лазаревић, Владимир Л.** (1822–1876), син војводе Луке Лазаревића, казначеј, 146.
- Лазаревић, Дамјан Р.**, 146.
- Лазаревић, Драгомир В.** (1851–1911), начелник Шабачког округа (1890–1895), начелник Мачванског (1884–1885) и Посавско-тамнавског (1886–1888) среза Шабачког округа, ТК 3, ТК 4 (1890); завршио Правни факултет у Београду; (НРС), народни посланик за Подрински срез (1901–1904, СРС), унук војводе Луке Лазаревића, 146.
- Лазаревић, Ђука Т.**, посавско-тамнавски капетан, 146.

- Лазаревић, Иван Б.**, ЈВуО, погинуо у борби против НОП-а 1944, 220.
- Лазаревић, Кузман Л.** (Козьма Лукич Лазаревич), руски поручник; син војводе Луке Лазаревића (из првог брака); завршио кадетски корпус у Санкт Петербургу; са Љубинком (школовала се у Русији), кћерком војводе Петра Добрњца имао сина Константина Коју К. Лазаревића; погинуо у двобоју сабљама („При поласку на двобој, Козма је оставио за оца написан листић у којем га моли за опроштај”, Л. Лазаревић); његова удовица Љубинка вратила се у Србију заједно са војводом Луком Лазаревићем 1832, 146, 147.
- Лазаревић, др Лазар Лаза К.** (1851–1890/1), санитарски пуковник, лични лекар краља Милана, књижевник, дописни члан СКА, лекар Београдског округа, примаријус Опште државне болнице у Београду; завршио гимназију и Правни факултет у Београду (1871), државни питомац на Медицинском факултету у Берлину; прекинуо студије за време ратова и служио као помоћни лекар (1876–1878); докторирао и промовисан у Берлину 1879; деловођа санитета при Врховној команди (1885); становао (1887–1890/1) у породичној кући (изграђена 1878) у Хиландарској 7 (код резиденције бразилског амбасадора и Копитареве градине), где су биле и помоћне зграде, велика башта и коњушнице (споменик културе, данас у веома лошем стању), 196.
- Лазаревић, Лука А.** (1864–1912), пешадијски пуковник, 15. кл. ВА, 2. кл. ВШВА (1890), на стажу у Русији (1892), КЗ 4, ТК 5, МВВ; пре ВА матурирао у Београдској гимназији; потпоручник командир вода, ађутант команданта 2. батаљона и командир чете 10. пука Шумадијске дивизије (Планиница, Три Уши, Пирот 1885), поручник командир вода 8. батаљона Дунавског пешадијског пука у Београду (1886), командант 1. батаљона 8. пешадијског пука Дунавске дивизијске области (1897), на служби у Општевојном одељењу Министарства војног и командант батаљона у 2. гардијском пуку (1898), (завереник 1903), пензионисан на захтев енглеске владе (1906), унук војводе Луке Лазаревића и војводе Цинцар Јанка, ожењен Љубицом, кћерком др Лазара Докића, председника владе; становао (1912) у Његошевој 67, (слава Свети Јован Крститељ, 7. [20] јануар), 48, 146, 147, 157.
- Лазаревић, Лука И.** (1856–1936), министар просвете (1902–1903), СС 4: потпредседник Друштва за законско решење завереничког питања (1905), народни посланик за Ваљевски округ (1890, НРС), секретар Народне Скупштине, члан Главног просветног савета; становао у једноспратној породичној кући Лазаревића на Косанчићевом венцу 15 (подигнута 1878, стил академизам), (слава Свети Јован Крститељ, 7. [20] јануар), 146.
- Лазаревић, Лука Т., Поп Лука** (1774–1852), командант Шабачког града (1807–1813), војвода Тамнавске и Посавске кнежине Шабачке нахије, члан Савета (1842); школовао се у Срему; свештеник од 1796; командант коњице у бици на Мишару (рањен у судару са трупама капетана Мехмеда Куленовића, Кулин Капетана), наступао према Сарајеву (борбе код Бијељине, Зворника и Сребренице 1809), рањен на Тичару (1810); интерниран у манастир Фенек и потом у Јуденбург у Штајерској (1813); живео у Русији до 1832; члан Шабачког магистрата, 20, 49, 53, 96, 107, 146.
- Лазаревић, Марко Р.**, посавско-тамнавски капетан (1820–1835), председник Шабачког окружног суда од 1842; убили га побуњеници обреновићевци (прешли из Срема) које је предводио студент Стојан Јовановић Цукић (Катанска буна) у Шапцу 1844, 146.
- Лазаревић, Милорад Л.** (1882–1951), артиљеријски бригадни генерал, 32. кл. ВА, КЗМ 4 (2 пута), БОМ 4 и 5, ЈК 3, ОСС 3, ЗМХ (1913); командир 6. батерије 2. дивизиона Дунавског пољског артиљеријског пука 1. позива (Куманово и Битољ 1912), командир батерије у Моравском артиљеријском пуку 1. позива (Брегалница 1913, Церска битка 1914); рањен на положају Побујен (1913); командир 2. батерије 2. заплешеног дивизиона (Гучево, Љиг, Колубара), командант брдског дивизиона (Солунски фронт); контузован 1918; рањен на три места од шрапнела на положају Рудна глава (код села Ружића); командант артиљерије Врбаске (бањалучке) дивизијске области (1932), 196.
- Лазаревић, Миодраг Л.** (1889–1974), краљевски посланик у Атини (1935–1937) и Бирселу (1937), отправник послова у Паризу (1935), генерални конзул у Марсеју (1935), ОСС 1, ЛЧ; завршио Прву мушку (београдску) гимназију и Правни факултет у Београду (1913), државни питомац у Хајделбергу; прекинуо студије због рата и вратио се у земљу; ђак-поднаредник у Моравској дивизији (1914), резервни пешадијски потпоручник 1916, на служби у Министарству војном (1916) и Министарству унутрашњих дела (1918) на Крфу; секретар

- председништва Министарског савета 1919; дипломата у Паризу, Варшави, Риму, Прагу и Ријеци; син Луке И. Лазаревића, министра просвете; становао у породичној кући на Косанчићевом венцу 15, 146, 147.
- Лазаревић, Мирко М.** (1928–1993), правник, у емиграцији у Француској, 146.
- Лазаревић, Михаило Л.**, поручник руске војске, школовао се у Великој школи у Београду и у кадетском корпусу у Русији, погинуо у Влашкој 1828, 146, 147.
- Лазаревић, др Радмила Б.** (1886–1942), лекар, доктор медицинских наука, супруга Бранка Лазаревића, краљевског посланика и књижевника, кћерка Раше Милошевића, министра и др Драге Љочић, лекарке; завршила гимназију у Београду и студије медицине у Цириху (1904–1910), где је одбранила докторат (1912); за време балканских ратова у Хируршком одељењу Опште државне болнице (1912–1913); са војском прешла Албанију; радила у болницама на Солунском фронту; после удаје живела у иностранству; син Иван (ЈВуО) погинуо 1944, син Ђурђе Лазаревић емигрирао у Швајцарску (где је умро од туберкулозе марта 1945), 220.
- Лазаревић, Ранко** (о. 1750–1800), оборкнез Тамнавске и Посавске кнежине Шабачке нахије (1790–1800) са седиштем у Свилеуви; убили су га јаничари Али ага Бего Новљанин (из Б. Новог) и Ђуртоглу (из Зворника) у Шапцу 1800; Новљанина је касније убио Дервиш бег (син Мустафа паше кога су дахије убиле у Београду 1801) у Аустрији око 1820. (према К. Ненадовићу), 146.
- Лазаревић, Светомир Д.**, генерални конзул у Цариграду (1928–1934), генерални конзул у Марсеју (1934), шеф Саобраћајне секције Конзуларно-привредног одељења Министарства иностраних послова (1937), ЈК 3; становао (1922) у Симиној 16, 146, 147, 226.
- Лазаревић, Теодор**, отац војводе Луке Лазаревића, 146.
- Лазих, Василије Ђ.** (1798–1876), секретар Савета и Београдске конзисторије, професор Учитељске школе у Сомбору, адвокат, заступник фрушкогорских манастира; родом из Срема (син пароха у Сусеку, свештеника Ђорђа и Василије); завршио гимназију и богословију у С. Карловцима и Правни факултет Универзитета у Пешти; положио адвокатски испит (1823); противник Вукове реформе; умро у Београду у својој кући на Врачару, 176.
- Лапчевић, Драгиша** (1867–1939), први председник Српске социјалдемократске странке (1903–1905) и секретар Главног радничког савеза (синдикална организација), библиотекар Народне скупштине, председник Београдске секције Југословенског новинарског удружења (1926–1930); на Вуковарском конгресу радничке партије Југославије (1920) изјаснио се против большевика (комуниста); становао (1922) у Дринској 3, Љубе Недића 23, 136.
- Лаховари, Александар Н.** (Alexandru N. Lahovari, 1841–1897), министар правде (1870), министар пољопривреде, индустрије, трговине и имовине (1873–1876), министар јавних радова (1889), министар иностраних дела Краљевине Румуније (1889–1891, 1891–1895); син сенатора Николе Лаховарија, унук исправника Влашке Јована Лаховарија; докторирао у Паризу, ступио у дипломатску службу; са Симоном Герман(и), ванбрачном кћерком Анке Константиновић, рођ. Обреновић, имао синове Јована (1876–1954), краљевског посланика (имао сина Јована), Ану (удату за Александра Занескуа), Павла и Симону (Симку), дворску даму краљице Јелене (удату за Михаила Ферикидија), 125.
- Лаховари, Јован А.** (Ioan Jeanot A. Lahovari 1876–1954), краљевски посланик, дипломата Краљевине Румуније, унук Анке Константиновић, рођ. Обреновић, 125.
- Лаховари, Симона А.** (1858–1915), рођ. Герман (Ghermani), (ванбрачна) кћерка потпуковника Јована Германа (удовца) и Анке Константиновић (удовице); име је добила по Симони Симки Герман, рођ. Обреновић, супрузи Јована Германа и сестри Анке Константиновић, рођ. Обреновић; њена је била палата Лаховари у Кнез Михаиловој улици (данас Филолошки факултет), 125.
- Лацковић, Владимир** (1869–1926), дипломата, адвокат, банкар, добротвор, ожењен Милевом, кћерком Тихомира Марковића, гувернера Народне банке (њен теча је Милутин И. Гарашанин); тестаментом предвидео оснивање Фонда пок. Милутина В. Лацковића, ђака II разреда гимназије” („за одевање сиромашних ђака нижих разреда Београдске гимназије и Реалке у Београду, и то о Божићу и Ускрсу”), тестаментом је за управнике фонда одредио Богдана Поповића и Слободана Јовановића; становао (1912) у Кнез Михаиловој 47, (1922) у Браће Југовића 3, имао кућу у Улици Краља Милана 4 (у којој је била смештена Српска централна банка), 182.

- Леко**, београдска породица цинцарског порекла из Влахоклисуре (Βλαχολεισούρα); у Белој Цркви у Банату у Аустрији крајем XVIII века; у Београду од 1821, 44, 130.
- Леко, Димитрије М.** (1887–1964), архитекта, професор и декан Архитектонског факултета Универзитета у Београду; завршио Трећу мушку (београдску) гимназију (1905); студирао архитектуру у Београду и Карлсруеу (дипломирао 1912); учествовао у ратовима 1913–1918; пројектант у Министарству грађевина; ванредни професор на предмету Јавне грађевине на Архитектонском одсеку Техничког факултета Универзитета у Београду (1933); у заробљеништву (1941–1944); редовни професор (1946), декан (1954–1956); ожењен Љубицом Лазаревић, архитектом; пројектовао зграду Министарства народног здравља и социјалне политике (данас МУП у Милоша Великог 101, споменик културе), Дом ратних инвалида витешког краља Александра Ујединитеља (са свратиштем инвалида и пансионатом инвалидске деце, угао Савског трга и Немањине улице), Дом Материнског удружења (Краља Милутина 62), Дом Савеза набављачких задруга (Македонска 21, споменик културе); његова заоставштина се чува код Александра М. Лека, архитекте, 130.
- Леко, Димитрије Т.** (1863–1914), архитекта и урбаниста; завршио Технички факултет у Цириху, студирао на Техничкој Великој школи у Ахену; радио у Архитектонском одељењу Министарства грађевина; становао (1912) у Милоша Великог 35, (1922) у Васе Чарапића 15, (слава Свети великомученик Димитрије, Митровдан, 26. октобар [8. новембар]), 130.
- Леко, Драгомир М.** (1898–1972), генерални директор Прометне банке, ожењен Стаменком М. Радојловић (1901–1987), 130.
- Леко, Јован М.** (1892–1964), пешадијски бригадни генерал, ађутант краља (1930–1934) управник Двора (1934–1941), 42. кл. ВА, 23. кл. ВШВА, КЗ 4 (1928), БОМ 4 и 5, ЈК 2 и 4, БО 3, СМХ (1913), ЗМХ, ЛЧ 4, РЗМ 2, РК 2, Орден Вене Меренти 2 (Кнежевине Хоенцолерн 1936); ађутант 1. батаљона 7. пешадијског пука 1. позива (1912–1913), командир 1. чете 1. батаљона 18. пешадијског пука 1. позива (1914–1916), командир Митраљеског одељења 1. батаљона 7. пешадијског пука (1916), ађутант 7. пешадијског пука (1917), командир 1. чете 3. батаљона пешадијског пука Краљеве гарде (1919–1920), командант 2. батаљона пешадијског пука Краљеве гарде (1923–1930), командант пешадије Дунавске дивизијске области (1940–1941); у Априлском рату командант здруженог састава код Мркоњић града; после Априлског рата у заробљеништву; живео и умро у емиграцији у Вашингтону 1964; становао (1922) у Васе Чарапића 15, (1941) у Чика Љубиној 10/III и Браничевској 10/I, 130.
- Леко, Марко Ч.** (1780–1832), рођен у цинцарском средишту Влахоклисури (Βλαχολεισούρα), умро у Цариграду (од заразне болести), где је боравио из пословних и службених разлога (татарска служба), 130.
- Леко, Марко Т.** (1853–1932), професор Велике школе и ректор, професор ВА, управник Државне хемијске лабораторије, ТК 3, ОСС 1 и 2, БО 5, СС 2, ЛЧ 5; докторирао на Политехничкој школи у Цириху (промовисан 1875), асистент на Политехници у Цириху и на Универзитету у Берлину, хемичар у немачким и швајцарским фабрикама боја, учесник конгреса хемичара у Риму (1905) и Лондону (1909); чл. Главног одбора Друштва за помоћ браћи Русима у Русији (1920); брат од ујака др Владана Ђорђевића; власник (1912, 1922) кућа у Васе Чарапића 13 и 15 (9), Кнегиње Љубице 18 и 20, Чика Љубиној 8, (слава Свети апостол Тома, 6. [19] октобра), 130.
- Леко, Марко Д.** (1929–2005), професор на Природно-математичком факултету Универзитета у Београду; завршио Трећу мушку (београдску) гимназију (1948) и Природно-математички факултет Универзитета у Београду (студијска група за физику), где је докторирао (са тезом Борново релативистички чврсто тело 1963), доктор механичких наука, редовни професор за предмет Рационална механика (1981) и управник Института за механику Природно-математичког факултета (1974–1979); урадио је детаљне родослове (са датумима рођења и смрти) породица Леко, Антула, Насла, Радојловић, Пешика, Величковић и др., 130.
- Леко, Милан Д.** (1930–2012), хемичар, 130.
- Леко, Тома М.** (1814–1877), поседник, трговац, рентијер у Београду, становао у Улици Васе Чарапића (где је имао куће и продавнице), 130.
- Лешјанин (Лешјани)**, пореклом од кнеза Стојана Јовановића, члана Савета (слава Свети великомученик Димитрије, Митровдан, 26. октобар [8. новембар]), 185.
- Лешјанин, Босиљка М.**, дворска дама кнегиње Јулије Обреновић, прва дворска дама на краљевском двору (1882), кћерка Стојана Симића, сестра Ђорђа Симића, 185.

- Лешјанин, Даринка Љ.** (1868–1942), ОСС 4, кћерка др Стојана Вељковића, учествовала у раду Материнског друштва, давала прилоге Друштву за помагање сиротиње и сузбијање просјачења, основала Задужбину пуковника Љубомира М. Лешјанина и жене му Даринке (1942), 178, 181, 185.
- Лешјанин, Емилија Миља М.** (1843–1913), супруга генерала Милојка Лешјанина, кћерка др Платона Симоновића, 71, 184, 185.
- Лешјанин, Љубомир М.** (1861–1933), коњички пуковник, ађутант краља (1897), маршал двора (1900, 1903), војни изасланик у Цариграду (1900, 1903), Софији (1903, седиште у Цариграду) и Бечу (1909–1914), 13. кл. ВА, 1. кл. ВШВА, на усавршавању у Француској (1888–1889), ТК 4, БО 5, СМХ, РК, ДК, ЦО, О 4; пре ВА завршио Београдску гимназију и студирао права; пешадијски потпоручник командир вода 4. чете 3. батаљона 1. пешадијског пука (1880), ордонанс-официр у штабу Шумадијске дивизије у рату 1885, командир 2. ескадрона 2. коњичког пука (1893), командант Коњичког пука Краљеве гарде, ордонанс-официр краља Милана (1894); противник венчања краља Александра Обреновића (удаљен са двора 1900); делегат у Врховној команди бугарске војске (1912), командант Шумадијске дивизије (1914), делегат при штабу Источне француске војске у Солуну (1916); власник куће у Кнез Михаиловој 5, становао у Позоришној (Француској) 10, 178, 181, 185.
- Лешјанин, Милоје С.** (1830–1867), секретар кнеза Михаила, дипломата у Цариграду, Паризу и у Црној Гори, члан ДСС-а и СУД-а, СС 2, ДК 1; завршио Лицеј у Београду, државни питомац у Хајделбергу (1849, 1852), Берлину (1851–1852), Паризу и Енглеској, 97, 185.
- Лешјанин, Милојко Р.** (1830–1896), генерал, министар војни (1873, 1880–1881), командант Стајаће војске (1875), начелник Главног генералштаба (1879, 1882, 1886–1888), командант Активне војске (1881–1883), командант Београда (1887), почасни ађутант кнеза и краља (1886), канцелар Краљевих ордена (1894–1896), председник Друштва црвеног крста и Савеза стрељачких дружина, 1. кл. АШ, ТКМ 1, 2, 3, 5, ЗМХ, БО 2 и 3 (1883), ФЈ 2 са лентом, ССМ 2 са звездом, СА 2, РЗМ 2; питомац у Пруској (двогодишња Ратна академија, једноипогодишња пракса у пруском Главном генералштабу и служба у гардијским јединицама у Берлину); редовни професор и управник ВА; као капетан учествовао у борбама у време бомбардовања Београда (1862); у Немачкој за време француско-пруског рата 1870–1871. (при немачкој војсци за време опсаде Меца и Стразбура); командант Тимочке војске (борбе код Великог Извора јула 1876), командант Моравског кора (опсада Ниша) и Тимочког кора у правцу Косова поља (1877–1878), војни експерт на преговорима у Сан Стефану и изасланик код руског цара Александра II у Санкт Петербургу (1878), командант Тимочке војске (опсада Видина 1885); 15. пук 1. позива народне војске назван је „Генерала Лешјанина”, 71, 122, 184, 185.
- Лешјанин, Милосав**, касациони судија, 185.
- Лешјанин, Рајко Р. Јовановић** (1825–1872), кнежевски намесник (1868), министар правде (1861–1868), професор римског права и управник Лицеја у Београду, члан ДСС-а и СУД-а; завршио Београдску гимназију (1844), студирао права у Хајделбергу и Паризу; умро у Бечу 1872, 185.
- Лешјанин, Стојан Јовановић** (подполковникъ кавалѣрѣ Стоянъ Јовановићъ, 1796–1866), потпуковник, члан Савета (1842), попечитељ унутрашњих дела (1859), кнез у Параћинској нахији, кмет Лешја; заједно са оцем Дели Јованом (фрајкорцем) борио се као младић од 16 година на Делиграду 1813, 185.
- Лонткијевићи** (Лонгијевић), санитетски пуковник др **Леонардо Лонткијевић** (†1892), коњички пуковник **Бранислав Л. Лонткијевић** (1873–1921), ордонанс-официр краља (1903), (слава Свети првомученик и архиђакон Стефан, 27. децембар [9. јануар]), 90.
- Лозанић, Ана М.** (1827–1905), рођ. Вељковић, 150, 151, 178, 179.
- Лозанић, Миливоје С.** (1878–1963), професор хемије на Универзитету у Београду (од 1922), управник Хемијског завода, декан Филозофског факултета (1934–1937) и проректор Универзитета у Београду (1939), резервни артиљеријско-технички капетан 1. кл. (1930); завршио Београдску гимназију (1897), студирао хемију у Берлину (од 1900), докторирао хемију и промовисан у Берлину (1906); асистент на Техничкој високој школи у Данцигу (данас Гдањск); предавао је органску и неорганску хемију; резервни поручник и капетан (Церска битка), делегат у Савезничкој комисији у Лондону (1916–1920); после Априлског рата у заробљеништву у Немачкој; становао (1941) у Добрачиној 37; 65, 150, 151, 179, 193.
- Лозанић, Милоје** (началникъ, капетанъ Милое Лозанићъ, 1820–1870), капетан,

- начелник Кључког среза (1853) са седиштем у Кладову и Крајинског среза (1858) Крајинског округа са седиштем у Неготину, начелник Вражогрнског (Зајечарског од 1861) среза Црногорског округа са седиштем у Зајечару (1860–1862), (слава Свети Никола, б. [19] децембар), 150, 151, 178, 179.
- Лозанић, Симеон Сима М.** (1847–1935), министар иностраних дела (1894, 1903), министар народне привреде (1894, 1894–1895, 1897–1899), председник СКА (1899–1900, 1903–1906), краљевски посланик у Лондону (1900), хемичар, професор хемије и хемијске технологије на Филозофском факултету Велике школе (1872) и Универзитета у Београду (1905), ректор (1890–1891, 1905–1906), председник Српског хемијског друштва (1907–1912), МВ 3, ТК 1, ОСС 1, СМХ, О 1, РК 1; студирао у Београду, Цириху (1868–1869) и Берлину; за време рата 1876. организовао израду и постављање подводних мина на Дунаву (због могућег напада османских бродова из Видина) и Ђуниској клисури; становао (1922) у Поп Лукиној 19 и Добрачиној 21, имао (1912) плац у Господар Јевремовој 48; 65, 150, 151, 178, 179, 193.
- Лозанић, Станка Стана С.** (1858–1942), дворска дама, председница Београдског женског друштва, чланица УО Друштва кнегиње Љубице, Удружења за образовање домаћица и матера, потпредседница Женске заједнице, чл. НО Друштва кнегиње Зорке, чл. Главног одбора Друштва за помоћ браћи Русима у Русији (1920), учествовала у оснивању Дома свете Ане на Дедињу (за старије самохране госпође у Србији, 1931); супруга Симе Лозанића, кћерка Јована С. Пачића, праунука господара Вучића; завршила основну и Вишу женску школу у Београду; добровољна болничарка у болници Кола српских сестара у Нишу (1914), прешла Албанију, у Француској организовала Комитет српских жена (помоћ избеглицама и ђацима, слање пакета интернираним у логоре у Аустроугарској); становала (1922) у Поп Лукиној 3 и Добрачиној 37, 178, 179, 193.
- Лозанић, Олга М.**, дворска дама, кћерка генерала Саве Грујића, удата за професора др Миливоја С. Лозанића, 65, 150, 151, 179, 193.
- Лома, Арсеније** (о. 1778–1815), војвода Качерске кнежине Рудничке нахије (родом из Драгоља, Качерска кнежина Рудничке нахије); учествовао у заузимању Рудника (1804), Карановца (Краљева), Ужица и одбрани Делиградског утврђења (1813); више пута рањаван; погинуо након предаје Рудника (1815) у недовољно расветљеном инциденту, 129, 182, 183.
- Лубарда, Петар**, сликар, први муж Јелене Јовановић, 136.
- Лубарда, Јелена** (1909–1981), кћерка др Јована Бл. Јовановића и Лепосаве А. Ненадовић, 136.
- Лукачевић (Лукавчевић), Јован В.** (полковник, кавалџар, Јован В. Лукавчевић, 1810–1864) пуковник, почасни ађутант кнеза, кавалџар, начелник Главног генералштаба (Главног војног штаба, 1858), командант (потпуковник) 1. пешадијског батаљона (Крагујевац, 1845, 1855–1857); школовао се у Шапцу, војни питомац у Русији; поручник (1833), штабс капетан (1841); мајор (1845), потпуковник (1851), пуковник (1857); ожењен Машенком Ненадовић (1846), сестром кнегиње Персиде Карађорђевић, ујак Богићевића и Магазиновића; родом из Подгорице, син Василија Лукачевића и Владиславе Ненезић; сахрањен код Цркве Светог Марка на Ташмајдану, 50, 140, 148, 187.
- Лукачевић, Машенка Ј.**, рођена Ненадовић, живела је у кући изнад двора према Госином мајору (данашња Крунска улица); после убиства кнеза Михаила кућа је конфискована и продата (за 1275 дуката), 167, 187.
- Лукијан (Николајевић, 1817–1872)** епископ горњокарловачки (1865–1872); завршио лицеј у Сегедину, Карловачку богословију и факултет у Пешти; замонашен у манастиру Крушедол; епископ Лукијан Николајевић и др Светозар Николајевић (Рума) били су синови Јоакима Николајевића (1790–1865), нотара у Стејановцима у Срему, чији је отац Михаило Николајевић (1760–1841), син Атанасија Николића, оставио запис о свом доласку у Стејановце из Брђана у Рудничкој нахији у време аустријско-турског рата (1788); др Светозар Николајевић је имао Јулијану удату за Гаврила Полића (брата Михаила Полића Десанчића и ујака др Војислава Суботића), Љубицу удату (у другом браку) за Симу Матавуља (1852–1908), др Милоша Николајевића, таста Драгише Цветковића, председника Министарског савета и Милицу (удату за др Стевана Поповића) мајку Десанке Поповић удате за др Драгутина Живадиновића, власника Санаторијума „Живадиновић” у Врњачкој Бањи (у даљем сродству са породицом Косте Ст. Павловића), др Душана С. Поповића, адвоката и посланика и сестру Милицу Белу Поповић која је у првом браку била удата за др Ивана Рикарда Мендела

- Ивановића Крауса (јеврејско-хрватског порекла), посланика у Хрватском сабору, из Осиека, а у другом за Божидара Божу Банца (1883–1945) родом из Дубровника, бродовласника, власника Југословенског Лојда који је у првом браку био ожењен Маријом, кћерком капетана Ива Рачића, бродовласника из Цавтата, чији братанац је био др Стефан Стефи (Стеван) Рачић, зет Николе Пашића (унука Катарина Рачић удала се 1940. за поручника артиљеријског пука Краљеве гарде, кнеза Теимураза К. Багратион-Мухранског [Князь Теймураз Константинович Багратион – Мухранский], сина кнегиње императорске крви Татјане [Романов], праунуке Николаја I, која је умрла у Јерусалиму као монахиња Тамара, игуманија Вознесењског манастира); син Милице Беле Ивановић (Банац), рођ. Поповић из првог брака био је Иван Стеван Ване Ивановић (1913–1999), југословенски атлетичар, за време рата активан у британској обавештајној служби (PWE, SOE), бродовласник, генерални конзул Монака у Енглеској, који је после Другог светског рата помагао емигранте и дисиденте; његова сестра била је удата за потпуковника Нила Била Меклина (Neil Loudon Desmond „Billy” McLean), британског обавештајног официра (SOE) у Албанији за време Другог светског рата, 195.
- Лукијан** (Мушицки, 1777–1837), владика горњокарловачки (1828–1837), завршио српску и немачку основну школу, гимназију похађао у Новом Саду, Сегедину и Пешти, завршио права у Пешти и Богословију у С. Карловцима, замонашен 1802, архимандрит манастира Шишатовац, 94.
- Лукић, Никола М.**, пешадијски пуковник, ађутант команданта Активне војске, краља Милана (1897–1900), почасни ађутант краља (1900–1903), 13. кл. ВА, 1. кл. ВШВА, на стажу (државни питомац) у Русији (1891–1892), завршио генералштабну припрему (1893–1894), МВ 4 (1899), БО 5, ТК 5, СМХ, ФЈ 3; син свештеника; пре ВА завршио гимназију у Крагујевцу; потпоручник командир вода 6. батаљона Дринског пешадијског пука (1883), командир чете 1. батаљона 13. активног пешадијског пука у рату 1885, поручник командир вода (1886–1887) и ађутант (1888–1890) 20. гардијског батаљона, командир 2. чете 11. батаљона Шумадијске дивизије (1892), на служби у Главном генералштабу (1894), командант 1. батаљона 11. пешадијског пука (1897), командант 4. гардијског батаљона (1897), ађутант Министарства војног (1897), ађутант краља Милана (од 1897), теже рањен у Ивањданском атентату 1899; одликован и ванредно унапређен у потпуковника; командант 7. пешадијског пука (1900–1901), 17. пешадијског пука (1901–1902), Дринске пешадијске бригаде (1902–1904); пензионисан после Мајског преврата; ожењен Вукосавом, кћерком Милана Топузовића и Цане, кћерке министра Маринка Радовановића, 145, 229.
- Лукић, Предраг Н.** (1880–1957), велики жупан Бачке (1927), Подунавске (1928) и Тимочке области (1929), ожењен Милевом Милицом М. Радојловић, 129.
- Луњевица, Драга**, вид. Драга, краљица.
- Луњевица, Ђурђија Н.** (1804–1881), кћерка војводе Грочанске нахије Атанасија Чарапића (брата војводе Васе Чарапића), удата за Николу Луњевицу; њена унука је краљица Драга Обреновић, 125.
- Луњевица, Никола Милићевић** (о. 1767–1842), мајор (1839), председник Рудничког окружног суда, извозник (партнер у снабдевању аустријске војске за време наполеоновских ратова), финансијер („Кад је кнез Милош пристао да устане на Турке, Луњевица му је, међу првима, дошао у Црнућу и донео пуне бисаге талира, те поклатио за народне прве потребе”, М. Милићевић); ручни девер и рођак кнегиње Љубице; ктитор црква и манастира, добротвор (путеви, мостови, чесме); сахрањен код Цркве Светог архангела Михаила у манастиру Вујан, 125, 187.
- Луњевица, Пантелија (Пантелејмон), Панта Н.** (1840–1887), начелник Шабачког округа (1879–1881), управник Београда (1878), син Николе Луњевице, отац краљице Драге Обреновић; завршио полугимназију у Крагујевцу, питомац ВА од 1857. (иступио из ВА због здравствених проблема); начелник Јасеничког среза Крагујевачког округа (1869), помоћник начелника Шабачког округа (1873–1878); становао у породичној кући на углу Ресавске (Улица Луњевице) и Крунске улице (Улица краљице Драге, на месту данашње амбасаде и резиденције Краљевине Белгије), 125.
- Љотић, Владимир Д.** (1846–1912), генерални конзул у Солуну (1890–1894, 1904–1909), (на 6 година изабрани) сенатор (члан Горњег дома) за Смедеревски округ, председник Смедеревске општине (1904–1905), поседник, економ, (НРС), руководио (различитим, тајним) заграничним активностима Петра Карађорђевића, ТК 3; завршио основну школу у Смедереву, ученик Београдске гимназије (до 1858. када је поро-

дица емигрирала из политичких разлога); завршио Трговачку школу у Пешти; ванредно положио испите и матурирао у Београду (1866); студирао права на Великој школи (до 1868. када је притворен после убиства кнеза Михаила); члан Уједињене омладине српске; студирао права у Бечу и Цириху; учитељ синова кнеза Петра Карађорђевића; учествовао са Светозаром Марковићем у оснивању Словенског савеза у Цириху; после абдикације краља Милана вратио се у Србију, где је запослен у Министарству иностраних дела; вероватно у емиграцији превео (и објавио у *Панчевцу*) *Комунистички манифест*, (слава Свети великомученик Георгије, Ђурђевдан, 23. април [6. мај]), 144.

Љотић, Димитрије В. (1891–1945), министар правде (1931), резервни пешадијски потпуковник (1940), БОМ 4, ЗМХ, вођа Југословенског народног покрета „Збор”; матурирао у гимназији у Солуну, студирао на Правној школи у Солуну и Правном факултету Универзитета у Београду, где је дипломирао 1913; добровољни болничар у балканским ратовима; студирао агрономију у Паризу (питомац краља Петра); прекинуо студије због рата и вратио се у Србију; ђак-подофицир у 1300 каплара, пешадијски поручник (1914), прешао Албанију, учествовао у борбама на Кајмакчалану, односно пробоју Солунског фронта; обавештајни официр 4. армије за спољну службу (1919); адвокат у Смедереву; председник омладине НРС (1922); дисидент НРС (1926), истукао из НРС 1929; краљ Александар му предложио да буде министар правде у влади генерала Петра Живковића (1931); припремио Нацрт устава (корпоративна, непарламентарна, сталешка држава); пошто Нацрт устава није прихваћен поднео оставку; покренуо часопис *Отаџбина* (1934); вођа Југословенског народног покрета „Збор” основаног у Љубљани 1935. (канцеларија у згради кафана „Ариље” на Цветном тргу, Његошева 1/1); уочи Другог светског рата Збор је забрањен; после Априлског рата и окупације био је председник Комесаријата за обнову Смедерева (после експлозије 1941); из редова Збора образован је Српски добровољачки корпус (командант пуковник Константин Коста Мушички); одступио из Београда 1944; радио на обједињавању антикомунистичких снага у Словенији; погинуо у саобраћајној несрећи у Словенији 1945, 144.

Љотић, Димитрије (Мита) Ђ. (1814–1883), помоћник управника Београда (1849–

1858), капетан, начелник Левачког среза Јагодинског округа (1843–1844); учествовао у борбама против Мађара (1848–1849); у емиграцији после 1868; син Ђорђа (Георгија) Љотића (†1843), управника царине и председника суда у Смедереву; завршио основну школу у Смедереву и Вишу грчку трговачку школу у Земуну; пословао у Београду (од 1829) заједно са кумом Илијом Милосављевићем Коларцем; имао познатог поузданог сеиза Мустафу; после 1858. у пратњи кнеза Александра Карађорђевића (емигрирао); живео у Пешти; прешао у Влашку, где је закупио имања (властелинства); Ђорђе Протић (присталица кнеза Михаила, али противник кнеза Милоша) приписује му убиство шабачког владике Максима Савића (Петар Чкребо), обреновићевца, у манастиру Каленић 1844; умро у Букурешту 1883. (пренет у Смедереву 1893), 144.

Љотић, Јаков В. (1895–1974), саветник Посланства у Тирани (1934–1936) и Атини (1936–1939), вицеконзул и конзул у Трсту (1931), шеф Балканског одсека Политичког одељења Министарства иностраних послова (1940), генерални конзул у Скадру (1941), војни извиђач (авијатичар), резервни ваздухопловни (пешадијски до 1927) капетан 1. кл., 46. кл ВА, БОМ (3 пута), ЗМХ, СМХ; пешадијски поручник (1914), пилот извиђач Српске ескадриле на Солунском фронту (1916); рањен код Горничева 1916; на лечењу у Француској (1916); завршио авијатичарску школу у Француској; истукао из војске када и други из 46. класе ВА (због унапређивања бивших аустроугарских официра); матурирао у Четвртој мушкој гимназији у Београду и дипломирао на Правном факултету Универзитета у Београду (1924); после Априлског рата борао углавном у Смедереву и није обављао званичне дужности (1941–1944); шеф Обавештајне службе Српског добровољачког корпуса (од јануара до априла 1945; послао три групе за повезивање са Савезницима); одступио у Словенију; изабран за председника Југословенског народног покрета „Збор”; борао у логорима у Италији и Немачкој (Минстер лагер); достављена му је оптужница (у изводу); није изручен; живео у Минхену; основао издавачко предузеће „Искра”; уређивао часопис *Искра* и објављивао књиге емиграната; убијен у Минхену 1974. (највероватније СДБ); становао (1941) у Крунској 37/1, 144.

Љотић, Љубица В. (1865–1954), кћерка Јакова Станојевића; завршила основну и Вишу женску школу у Београду (1885); преда-

- вала српски и француски језик у Вишој женској школи у Београду; председница Женског друштва и Кола српских сестара у Смедереву, добровољна болничарка (1885), организовала оснивање болнице у Смедереву, купатила и станице за дезинсекцију, као и прихватилишта за заробљенике, 144.
- Љочић, Ђура Д.**, грађевински инжењер, шеф Техничког одељења Београдске општине; школовао се у ВА, Паризу, Цириху, где је завршио Политехничку школу (1869/1870); сарадник и пријатељ Светозара Марковића, уредник *Раденика*; власник плаца где је била кафана „Париз”; син Диме и Марије Љочић из Шапца (имали су Ђуру, Светозара, Михаила, Јелену Јелку и Драгињу Драгу); становао у својој кући у Господар Јевремовој 6 (где је приватну праксу отворила сестра др Драга Љочић), одрекао се сестре (преко новина) јер није одобравао њену удају за Аранђела Рашу Милошевића (јануара 1883), 220.
- Љочић, др Драгиња Драга Љочић-Милошевић** (1855–1926), лекарка, председница Материнског друштва (1906–1910), почасни члан Београдског женског друштва; завршила основну школу и Вишу женску школу у Београду; студирала и дипломирала медицину у Цириху (1872–1877); стипендиста фонда Јеврема Панића за добре шабачке ђаке; добровољна болничарка у ратовима 1876–1878; докторирала медицину у Цириху 1879; лекар у рату 1885, балканским ратовима и Првом светском рату; њен рођени брат грађевински инжењер Ђура Љочић јавно се одрекао сестре због удаје за Аранђела Рашу Милошевића (будућег министра), НРС (јануара 1883); други брат био је инжењеријски пуковник Светозар Љочић; имала је петоро деце – Ђуру, Спомену, Радмилу, Зору и Олгу; кћерка Радмила, доктор медицинских наука, била је удата за краљевског посланика Бранка Лазаревића, књижевника, кћерка Спомена за министра Момчила А. Нинчића, а Зора за министра и посланика Божидара Влајића; умрла у породичној кући на Топчидерском брду (данас Дедиње) 1926; сахрањена на Новом гробљу у Београду, 220.
- Љочић, Светозар Д.**, инжењеријски пуковник, 6. кл. АШ, редовни професор ВА (1888–1891); предавао фортификацију и пионирска правила, хонорарни професор Техничке наставе на ВА, начелник Инжењеријско-техничког одељења Министарства војног (1890–1891), управник Инжењеријског арсенала (1891), 220.
- Љубица, кнегиња, Обреновић** (1785–1843), рођ. Вукомановић, мајка кнеза Михаила; дала подршку великашком отпору Милошевом самовлашћу (Кнез Милетина буна 1835); умрла у изгнанству у Новом Саду, сахрањена у манастиру Крушедол, 73, 98, 123, 124.
- Магазиновић-Пејовић, Димитрије**, резервни коњички капетан 2. кл., син Софије Магазиновић Трило; умро у Нишу 13. (26) фебруара 1915, 187.
- Магазиновић, Константин Коста М.** (мајор и почестни Княжескиј Ађутант Коста Магазиновић, 1819–1891), министар грађевина у влади Јована Мариновића (1873–1874), мајор, почасни ађутант кнеза (1855), управник Београда (1852–1855), заступник (посланик) у Сједињеним кнежевинама (у Букурешту 1863–1869), представник Србије у Цариграду (1874–1876/8), члан Државног савета (1869), начелник Војног одељења Попечитељства унутрашњих дела (1851), кнежев посланик у Народној скупштини (1881–1883, 1887), правник, дипломата, редовни члан ДСС-а (1848) и СУД-а (1872); ступио у војску 1837, примљен у Војну школу 1839, коњички потпоручник (1839), потпоручник на служби у Главном војном штабу (1839), државни питомац у Војној школи у Бечу (1840–1841); студирао економију и филозофију у Лајпцигу (1842), завршио права у Паризу (1845–1848); сестрић пуковника Јована Лукачевића; родом из привилегованог трговишта Руме, пореклом из Шапца; ожењен Јулијаном, кћерком Стефана Стефановића Тенке, 187.
- Магазиновић, Михаило К.** (†1890), коњички потпоручник, 19. кл. ВА, 187.
- Магазиновић, Мирослав** (†1826), извозник (гвожђе, житарице, колонијална роба, намирнице и стока), поседник, власник и закупац лађа; имао широко распрострањене трговачке послове пре 1804. (од Херцеговине, преко Босне до Вуковара, Шапца, Пореча, Новог Сада и Пеште); добио право да се насели у привилегованом трговишту Руми (где је купио два имања) и положио заклетву 1815; родом из Требиња, усвојио сина из првог брака своје жене Марије Лукачевић, Стевана (Магазиновића), 187.
- Магазиновић, Стефан Стеван** (1804–1874), потпуковник и кавалер (1843), кнежевски представник (председник владе) и попечитељ иностраних дела (1858), попечитељ унутрашњих дела (1854–1855), председник Врховног суда, члан Савета (1854), земљопоседник; школовао се у Руми, на служ-

- би у Кнежевој канцеларији (1829–1833); усвојеник Мирослава Магазиновића, сестрић пуковника Јована Лукачевића, брат по мајци Константина Магазиновића; три пута се женио, није имао деце; тестаментом оставио целокупну непокретну имовину (кућа у Кнез Михаиловој улици, виноград са две кућа на Топчидерском брду, имања код Београда и Шапца) на управу Министарству просвете („да се од прихода с тога имања штампају корисне књиге које ће се сиромашним ученицима давати бесплатно”); зграде Задужбине Стевана Магазиновића, државног саветника биле су у Кнеза Милоша 6 (4 1912), Краља Милана 7 и 61 (Општинска амбуланта 1931); сахрањен код Цркве Светог Марка на Ташмајдану (надгробна плоча уништена приликом сређивања Ташмајдана 1931), 98, 107.
- Магазиновић, Софија, Пејовић, Трило** (†1924), власница (1912, 1922) кућа у Господској (Бранковој) 22 и Бирчаниновој 37, плаца у Катићевој 5 и др., 187.
- Мајзнер Мајснер, Јосиф** (Josef Meissner, 1828–1893), помоћник управника Народне библиотеке (1869–1894) и хонорарни професор француског језика у Београдској гимназији (1885); родом из Прага; учесник револуције 1848; морао да напусти Праг; у Београду после 1849; са Александром Инђић Петровић имао четири сина (Венцеслав, Анастас, Павле и Милан); према породичном предању у време пожара у Прагу 1848. није изгорела кућа Мајзнера; пошто су се молили пред иконом Светог Јована у Београду су за славу узели Светог Јована Крститеља (7. [20] јануар); становао у Господској (Бранковој) улици, 163.
- Мајзнер, Јосиф П.** (1916–1999), вајар и сликар; завршио пет година Уметничке школе и две године Уметничке академије у Београду, студирао сликарство у Бечу; излагао под именом Јосиф Мишић и Јосиф Милановић; освојио прву награду на конкурс за подизање споменика жртвама за ослобођење и уједињење у Ваљево (1940); унук Јосифа Мајзнера и сликара Ватрослава Бековића; праунук сликара Матеје Петровића (у Београду од 1848); после рата живео у иностранству (Италија, Аргентина, Њујорк, Монреал); становао (1941) у Змаја од Ноћаја 4 (Студентски трг, зграда изгорела 20. октобра 1944), 163.
- Мајзнер, Павле Ј.** (1866–1979), завршио педагогију у Лајпцигу, студирао славистику у Санкт Петербургу; син Јосифа Мајзнера и Александре Петровић Инђић, кћерке Матеје Петровића, сликара; становао (1916) у Престолонаследниковој (Гетеовој, Краљевића Томислава, Интернационалних бригада) улици 17, 163.
- Максимовић, Војин Ћ.** (1876–1942), дивизијски генерал, в. д. великог жупана (Загреб 1928), 26. кл. ВА (2. у рангу), 8. кл. ВШВА (1. у рангу), завршио Николајевску генералштабну академију у Санкт Петербургу (1902–1904, 3. у рангу) и припрему за генералштабну струку (1905–1907), КЗМ 4 (1919, за операције у Добруци 1916), БОМ 5 (1915), ОСС 3 (1926); на служби у артиљерији, пешадији и интендантској служби; командир 1. батерије Моравског артиљеријског пука (Ниш, 1904), командир чете 16. пешадијског пука Моравске дивизије 1. позива (Ниш, 1904–1905); противник завереника; осуђен на 8 година робије (јер је у једном разговору пред тројицом завереника запретио побуном против завереника 1907), амнестиран 1912; у балканским ратовима у интендантској служби; у Историјском одељењу Главног генералштаба (1913–1914), интендант Ужичке (1914) и Тимочке (1915) војске, начелник штаба 1. српске добровољачке дивизије у Одеси (1916), на служби у Петрограду (1917), професор ВА, командант Зетске дивизијске области (Цетиње, 1930); становао (1922) на Престолонаследниковом тргу 25, (1941) у Бирчаниновој 19; инспектор земаљске одбране у Априлском рату 1941; после Априлског рата у заробљеништву у Немачкој (Lingen), где је и умро, (слава Пренос моштију Светог великомученика Георгија, Ђурђиц, 3. [16] новембар); 59, 152, 162, 163.
- Максимовић, Владимир В.** (1905–1986), 162, 163.
- Максимовић, Вера В.** (1915–1998), 58, 162, 163.
- Максимовић, Љиљана М.** (1930–2002), 162, 163.
- Максимовић, Милољуб В.** (1912–1986), 152, 162, 163.
- Максимовић, Томанија В.** (1882–1969), рођ. Цинцар-Марковић, 152, 162, 163.
- Мамула од Тиркенфелда (Mamula von Türkenfeld), Јосиф** (1775–1827), пуковник (оберстер), командант 1. банатске регименте, ЛЧ; родом из Гомирја, у сродству са епископом Мојсијем Миоковићем; капетан Огулинске регименте (1810); командант 2. хрватске провизорне регименте (под Наполеоновом врховном командом; борбе против пруско-руских снага 1813); одржавао обавештајне везе у Босни; под аустријском командом (после Наполеонових пораза 1813. као и други аустријски официри), 189.

- Маргетић, Илија** (Илија Маргетић, 1820–1910), министар финансија у влади Јована Ристића (1879–1880), председник Главне контроле (1872–1879), члан НО Народне банке (1884), председник Привредног савета при Министарству народне привреде, народни посланик (1873), МВ 3, БО 5, ТК 2; завршио Универзитет у Падови; начелник Одељења казначејства Министарства финансија и главни казначеј (1864–1872), један од оснивача Српског пољопривредног друштва, члан Дриносавског кола јахача „Кнез Михаило“, члан управе Народного позоришта у Београду; звали су га „Врачарски Крез“ због богатства (подигао је високе зидове са шиљцима око куће због лопова); према породичном предању његов отац је једно време обављао дужност секретара дубровачког кнеза; имао грб (анђео са трубом на мосту); (слава Свети првомученик и архиђакон Стефан, 27. децембар [9. јануар]), 58, 97, 152, 162.
- Марија**, краљица Срба, Хрвата и Словенаца, краљица Југославије (Marie von Hohenzollern-Sigmaringen), кћерка румунског краља Фердинанда, праунука императора Александра II и краљице Викторије, 127.
- Маринковић, Александар С.**, пешадијски капетан 1. кл., 197.
- Маринковић, Ана Анка В.** (1882–1973), кћерка Симе Лозанића, сликарка, председница Удружења „Цвијета Зузорић“; завршила основну школу и Вишу женску школу у Београду (учила цртање код Надежде Петровић); школовала се у приватној (уметничко-занатској) школи сликања Бете Вукановић (која је потом постала полудржавна школа); усавршавала се на приватним академијама у Лондону и Паризу; редовни члан Ладе од 1911; учествовала на бројним изложбама у Београду, Торину, Софији; чл. Главног одбора Друштва за помоћ браћи Русима у Русији (1920); кћерка Симе Лозанића, супруга др Војислава Маринковића; после рата и револуције емигрирала у Француску, 179, 193.
- Маринковић, Војислав Д.** (1876–1935), председник Министарског савета (1932), министар иностраних дела (1924, 1927–1928, 1928, 1928–1929, 1929–1931, 1931–1932, 1932), министар без портфеља (1934), министар унутрашњих дела (1921–1922), министар народне привреде (1914–1917), министар трговине (1918), после смрти Стојана Новаковића преузео је вођство СНС-а (1915); оснивач ДС (са Љ. Давидовићем, М. Драшковићем, В. Вељковићем и С. Прибићевићем); завршио Београдску гимназију, дипломирао и докторирао права у Паризу; народни посланик за Пожаревачки округ (1906–1925), (СНС, ДС), на конгресу ДС заступао промену устава (самоуправа и децентрализација, али не и федерализам); покушао да одврати краља Александра од диктатуре; потом је сматрао привременом мером; радио на припреми Устава из 1931; становао (о. 1880) у Симиној 23, (1922) у Кнез Михаиловој 33 и на Гундулићевом венцу 22; 65, 179, 193.
- Маринковић, др Вук К.** (1807 / 1808–1859), доктор медицинских наука, ректор и професор Лицеја у Београду, члан ДСС-а; преводилац Вергилијеве *Енеиде*; заслужан за изучавање и предавање физике у Београду; завршио основну школу и шест разреда Српске православне велике гимназије новосадске, филозофију (седми и осми разред гимназије) завршио у Јегри; медицину студирао у Бечу и Пешти, где је докторирао са тезом о епилепсији; рођен у Новом Саду, умро у Београду, 86, 216, 217, 218, 250.
- Маринковић, Димитрије П.** (1835–1911), министар унутрашњих дела (1885–1886, 1895–1896), министар правде (1884–1885, 1886–1887), председник Сената (Горњег дома, 1901–1903), државни саветник (СНС), члан Касационог и Апелационог суда, привремени председник Народне скупштине (1882), кнежев посланик (1881–1882), народни посланик (1883, 1887, СНС), МВ 2 и 3, БО 2, ДК 1, РБО, НИ 1; после пада владе Владана Ђорђевића због краљеве жељидбе, успео да одбије краљев предлог да буде мандатар (1900), завршио Београдску гимназију (1852) и Лицеј у Београду (1855), 65, 179, 181.
- Маринковић, Јеремија М.** (†1931), пешадијски потпуковник; потпоручник (1889), у команди моравске дивизијске области (1903), помоћник 2. (нишке) пуковске окружне команде (1905), гарнизонар Зајечарске гарнизонске управе (1910–1912), помоћник команданта Кочанске пуковске окружне команде (1914), управник инжењеријског слагалишта Дунавске дивизијске области (1921), 237.
- Маринковић, Јован**, артиљеријски пуковник, 10. кл АШ, командир 6. батерије Дунавског артиљеријског пука (1887), у Генералштабном одсеку Министарства војног (1888); ожењен Милицом, кћерком Миљивоја Прајзовића; власник (1912) кућа у Краљице Наталије 39 и 39а, 167.
- Маринковић, Константин** (1784–1844), парох Храма Светог Георгија – Саборне цркве у Новом Саду, председник Конзисторије

- Бачке епархије, ексхортатор Српске православне велике гимназије новосадске, књижевник и преводилац; становао у својој кући у Дунавској улици у Новом Саду, 250.
- Маринковић, Љубица П.** (1868–1934), кћерка Милана А. Петронијевића и Јелисавете П. Цукић, супруга Павла Маринковића, чланица Главног одбора Друштва за помоћ браћи Русима у Русији (1920), 175, 176, 178, 179, 181.
- Маринковић, Љубиша Ј.** пешадијски мајор, 51. кл. ВА, ЈК 5, командир вода 35. и 2. пешадијског пука (1927), в. д. командира 5. чете 2. пешадијског пука „Књаза Михаила” (1930), 237.
- Маринковић, Љубомир М.**, ваздухопловни поручник, 237.
- Маринковић, Павле Д.** (1866–1925), министар просвете и црквених послова (1900–1901, 1901), министар за шумарство и рударство (1919), министар просвете (1919–1920), министар вера (1920–1921), дипломата, краљевски посланик у Букурешту (1915–1919), дипломатски агент у Софији (1901–1903), отправник послова у Атини и Санкт Петербургу, ТК 4, БО 5; имао значајну улогу у склапању напредњачко-радикалског споразума (1901); народни посланик (1905–1915), резервни пешадијски мајор (1913); као министар просвете основао је позориште „Мањез” (ЈДП); син министра Димитрија Маринковића и мајке Марије Клајн-Маленић (јеврејског порекла); завршио Београдску гимназију и права у Паризу, покретач политичког листа *Рег*, органа младих конзервативаца (1894) и политичког листа *Правда* (1904–1941); становао (од о. 1880) у Симиној 23, власник (1912) куће у Немањиној 23, (1922) у Краља Милана 34; основао Задужбину Павла Д. Маринковића (за награђивање радова из историје) при СКА, 64, 65, 175, 176, 178, 179, 181.
- Маринковић, Петар** (началник капетанџ Петарџ Маринковићџ), помоћник окружног начелника, штабс капетан, начелник Брзопаланачког среза Крајинског округа са седиштем у Неготину (1853–1856), 179.
- Маринковић, Светислав Д.** (1879–1931), коњички пуковник, 29. кл. ВА, 12. кл. ВШВА, на усавршавању у Француској (1907), приправник за генералштабну струку (1909), БОМ 4 и 5; КЗ 4 (1915), ЗМХ, СМХ (2 пута), ССМ 2, СВМ 4, ЛЧ; командир вода Краљеве гарде (1899), командир вода 4. коњичког пука Коњичке дивизије (1904), командант Тимочког коњичког дивизиона 2. кл. (1912–1913); рањен код Криволака; на служби у штабу Коњичке дивизије (1913), помоћник начелника штаба Коњичке дивизије (1914), командант 3. (1915), 5. (1916) и 3. (1917) коњичког пука, командант Допунског батаљона добровољаца у Одеси (1917); ратовао против бољшевика код Мурманска (1919), командант 4. коњичког пука (1919), командант 1. коњичке бригаде (1920), на служби за ађутантске послове у штабу команде 1. армијске области (1923–1924); брат Павла и Војислава Маринковића, ожењен Анастасијом Настом, кћерком мајора Јована Јовановића; умро у Вишију у Француској, сахрањен у Београду, 179.
- Маринковић, Софија В.**, супруга др Вука Маринковића, кћерка Јована Павловића, 250.
- Мариновић, Велизар Ј.** (1857–1916), инжењер, директор компаније за пољопривреду у Мароку, председник (француске) компаније у Колумбији (експлоатација каучука, кафе, шећерне трске, узгој стоке), ЛЧ 4 и 5; син Јована Мариновића и Персиде, Капетан Мишине кћерке; студирао технику у Санкт Петербургу; оженио се Агрипином Бронков (Рускиња пољског порекла); живели у Француској (1898); умро у Паризу, сахрањен на гробљу Пер Лашез, 148.
- Мариновић, Јован** (Јованџ Мариновићџ, 1821–1893), намесник кнежевског достојанства (1868), председник Министарства и министар иностраних дела (1873–1874), председник Савета (1861–1868), попечитељ финансија (1855–1856, 1857–1858), у дипломатској мисији у Санкт Петербургу 1876, посланик у Паризу (1878–1889); школовао се у Крагујевцу, државни питомац у Паризу 1841–1842; начелник Кнежеве канцеларије, у пратњи кнеза Михаила приликом посете Цариграду 1867; редовни члан ДСС-а и СУД-а; после смрти сина Николе Ј. Мариновића 1889. основао Задужбину за награђивање књижевних дела при СКА („да се награди какав одабран поетски спис тенденције моралне и патриотичке који је написан чистим српским језиком и који се одликује лепотом слога и садржаја”), умро у Француској у Нормандији (Villers-sur-Mer); становао је у великој кући са помоћним зградама и двориштем у Господској (Бранковој) улици (где је после било седиште СКА), 221.
- Мариновић, Милутин П.** (1861–1944), генерал, министар војни (1909–1910), војни изасланик у Русији (1903), шеф војне мисије у

- Бечу (1919–1920), професор ВА, 13. кл. ВА, 1. кл. ВШВА, на усавршавању у официрској школи у Санкт Петербургу (1888), КЗ 4 (1904), КЗМ 4, ТК 4, СС 1, ЛЧ 4; пешадијски потпоручник командир чете 4. активног пука (1885), командант 3. гардијског батаљона, на служби у Врховној команди (1912), командант места у Скопљу (1912), командант Шумадијске дивизије 2. позива (1913); био у бањи Карлсбад (1914), интерниран (до 1918); становао (1912) у Кнез Михаиловој 16, (1922) у Милоша Великог 33, (1941) у Краља Александра 20/III, власник куће у Краља Милана 74, 221.
- Мариновић, Никола Ј.** (1854–1889), инжењер, помоћник инспектора дирекције Српске државне железнице; секретар Министарства иностраних дела за инострану кореспонденцију (1888); најстарији син Јована Мариновића и Персиде, Капетан Мишине кћерке; завршио основну школу и нижу гимназију у Београду и Лицеј „Анри IV” у Паризу; дипломирао на Инжењерској школи у Паризу; инжењеријски потпоручник у ратовима 1876–1878; радио на изградњи железничке пруге Ниш–Врање; свирао клавир и компоновао; објављивао књижевне радове; преводио са француског; члан Одбора Народног позоришта у Београду, 148.
- Мариновић, Петар**, начелник Рамског среза са седиштем у Великом Градишту (1871–1875), начелник Рађевског среза са седиштем у Крупњу (1879), начелник Јадранског среза Подринског округа са седиштем у Лозници (1881), срески начелник у пензији (*Државни календар* 1886), 221.
- Мариновић, Петар (Pierre, „Marino” В.** (1898–1919), ваздухопловни потпоручник, ЛЧ, (француски) Ратни крст (Croix de guerre 1914–1918); школовао се у Француској и Ирској, добровољац (у 17. години) у француском 27. драгонском коњичком пуку (27e régiment de dragons); завршио ваздухопловну школу; пилот ловац Ескадриле СПА 94 (Escadrille SPA 94, „Mort qui fauche”); француски ваздухопловни ас (потврђена 21. победа и 3. вероватне победе); погинуо 1919, сахрањен на гробљу Пер Лашез у Паризу, 221.
- Марић, Александар Љ.** (1913–1993), артиљеријски мајор, 57. кл. ВА (3. у рангу), ВШВА (2. у рангу 1939); пре ВА завршио шест разреда гимназије; командир батерије пољске артиљерије у Крагујевцу (1939–1941), у Априлском рату учествовао у борбама код Крагујевца; избегао заробљавање и вратио се у Београд (скло-
- нио се код сестре Војиславе); ускоро су га Немци привели и спровели у логор на Бањици; депортован у официрски логор у Хамелбургу у Немачкој (Oflag XIII); вратио се у земљу 1945. (на граници су му одузели све осим одеће и обуће); сместио се код сестре (жена и дете код таште); радио је у фабрици шећера; у вечерњој школи завршио седми и осми разред гимназије и матурирао; уписао Технички факултет и завршио геодезију; радио у Геодетској управи града Београда (инжењер на терену), 180.
- Марић, Ангелина М.** (†1901), кћерка Филипа Христића, просветна добротворка, основала фонд за школовање студената на Париском универзитету (Фонд Милана М. Марића, †1898), добротворка Женског друштва, члан утемељитељ Свештеничког удружења, 219.
- Марић, др Димитрије** (1868–1915), санитарски мајор, 171.
- Марић, Кузман**, кнез вароши Смедерево (1818–1821), члан Смедеревског магистрата; учествовао у бици на Суводолу код Сјенице под Карађорђевој командом (запленио седам пушака од Арнауца, 1809), родоначелник Кузмановића; пре 1804. закупио мукаду (царско, односно државно добро) Жупанац у Годомину (после купио); ожењен Јеленом Јелом чија сестра је била удата за бимбашу Величка Ђорђевића, родоначелника Величковића, стрица Филипа Христића; имали су сина Атанасија Тасу Кузмановића и седам кћерки, 155, 251.
- Марић, Љубица П.** (1909–2003), академик, композитор, професор Музичке академије у Београду за теоретске предмете, 171.
- Марић, Љубомир М.** (1878–1960), армијски генерал, министар војске и морнарице (1936–1938), начелник Главног генералштаба (1935), 30. кл. ВА, 13. кл. ВШВА, завршио генералштабну припрему (1909), на стажу при 103. пешадијском пуку у Орлеану (1912), КЗМ 3 и 4, БОМ 4 и 5, ЈК 1, БО 2, ОСС 1, ЗМХ, МВВ, СА 3, СМЂ 3, ЛЧ 1, 3 и 4, НО 1, РЗ 1; потпоручник командир вода 15. и 11. (1903) пешадијског пука, командир 1. чете 3. батаљона 10. пешадијског пука (1905), в. д. начелника и начелник штаба Моравске дивизије 2. позива (1912–1913), начелник штаба Брегалничке дивизије 1. позива (1915), шеф за израду наређења у Оперативном одељењу Врховне команде, начелник штаба Дринске дивизије (1918), професор ВА; становао (1941) у трособном салонском стану у Улици Проте Матеје 18/III (уселили се немачки официри 1941); имао је кућу

- (вила „Љубица”) и имање (са економијом) у Аранђеловцу, односно Буковичкој бањи (где је боравио са породицом за време рата 1941–1944); у Априлском рату није реактивирао; Немци су га привели у Аранђеловцу и спровели на Бањицу; одређен за депортацију у Немачку маја 1941; био је болестан и жалио се на поступање у логору и возу (враћен са још двадесетак старијих и болесних официра); за време окупације и после рата редовно је примао пензију; више пута позиван на информативне разговоре; становао (од 1956) код кћерке Војиславе у Страхињинића бана 41, 180.
- Марић, Манојло** (1841–1882), министар грађевина у влади Данила Стефановића (1875), директор рудника у Крупњу; завршио Београдску гимназију и Лицеј у Београду, студирао рударство у Фрајбургу, Минхену и Цириху, где је дипломирао (1867); управник подринских рудника; када је за време ратова 1876–1878. дошло до несташице олова, отворио је стара рудишта олова (са војним обвезницима из села Постања код Љубовије); члан Певачке дружине „Станковић” (1859), (слава Свети архангел Михаило, Аранђеловдан, 8. [21] новембар), 219.
- Марић, Павле** (1863–1913), стоматолог, резервни пешадијски мајор, члан Народне одбране, завршио Одеско пешадијско јункерско училиште (Одесское пехотное юнкерское училище) у Русији, ЗМХ; син Милана Марића, чиновника (млад умро) и мајке Насте; основну школу и гимназију похађао у Београду; прекинуо школовање и учествовао у рату 1876. (добровољац у Руској легији), пешадијски поручник командир Ђачке чете у рату 1885, рањен у борбама код Драгоманске клисуре; капетан 1. кл. командир одреда војне жандармерије у Крушевцу (1903); пензионисан 1903; уписао и завршио стоматологију у Прагу (1907); имао приватну зубарску амбуланту у Београду (1910); резервни пешадијски мајор командант 3. батаљона 7. пешадијског пука Дунавске дивизије 3. позива (1913); погинуо код Вратарнице (Зајечар) 25. јуна [8. јула] 1913, 171.
- Марићевић, Теодосије** (†1805), кнез Крагујевачке нахије, родом из Орашца у Јасеничкој кнежини Крагујевачке нахије; на његовом имању одржан је збор у Орашцу 1804; одбио предлог да буде вођа устанка; тешко рањен у сукобу са Карађорђевићима, умро од последица рањавања, сахрањен код своје куће у Орашцу, 57, 152, 158.
- Марковић, Аксентије И.**, председник Пожаревачког, Црноречког и Алексиначког окружног суда, 184.
- Марковић, Богдан Ст.** (1880–1938), министар финансија (1926–1928), банкар, директор Хипотекарне банке, председник УО Привилеговане аграрне банке, председник Друштва „Росија-фонсијер”, члан УО Народне банке (1929–1938), управник Управе фондова (на Крфу 1916), члан делегације на Мировној конференцији у Паризу; син министра и професора Стојана Марковића; завршио гимназију у Београду, студирао у Београду и Минхену; докторирао економију у Халеу 1905; секретар Савеза земљорадничких задруга; залагао се за земљорадничко задругарство и ликвидацију земљорадничких дугова; имао кћерку Оливеру (удату Калафатовић); власник више кућа и плацева у Београду; становао у својој кући у Крунској улици, 246.
- Марковић, Боривоје Љ.** (1884–1948) пешадијски бригадни генерал, завршио Одеско пешадијско јункерско училиште (Одесское пехотное юнкерское училище) у Русији, КЗМ 4; командир вода 2. батаљона 4. пешадијског пука (1906), 16. пешадијског пука (1908) и 5. прекобројног пука (1912–1913); учествовао у рату (1914–1918), на служби у штабу команде Дринске дивизијске области (1924), командант 48. пешадијског пука, командант 5. пешадијског пука (1928), командант пешадијског пука Боке которске, командант 2. одсека Граничне трупе (1936), 222.
- Марковић, Боривоје Ч.** (1892–1947), ЛЧ 4; адвокат; један од цивила који је био упућен у припрему 27. марта 1941. (сведочанство армијског генерала Душана Симића); у Априлском рату резервни официр у противавионској одбрани; из Херцег Новог прешао у Италију; у заробљеништву у Италији (1941–1943); прешао у Швајцарску 1943; остао у емиграцији; умро у емиграцији у Швајцарској; становао у Француској (Позоришној) 15 (пројекат дворског архитект Стојана Тителбаха), 201.
- Марковић, Војислав Ј.**, завршио права у Паризу, ожењен Ружицом (1870–1908), кћерком Ђорђа Симића, 182
- Марковић, Душан М.** (1879–1935), дивизијски генерал, 29. кл. ВА, 12. кл. ВШВА, на стажу у Француској (1907), АШГ, КЗМ 4, БОМ 3 и 4, ЗМХ, СМХ, ЛЧ; командир 6. батерије артиљеријског пука Шумадијске дивизије 2. позива (1912–1913), командир 2. батерије Артиљеријског дивизиона Шумадијске

- дивизије 2. позива и командант Тимочког дивизиона 2. позива и здруженог одреда на Ковиљачи (1914), командант Тимочке дивизије 2. позива (1914–1916), учествовао у пробоју Солунског фронта (1918), командант Брегалничке дивизијске области (1927–1929), командант целокупне жандармерије (1929–1935); становао (1912) у Крунској 15, (1922) у Васе Чарапића 21, 194.
- Марковић, Ђорђе А.** (1860–1943), артиљеријски потпуковник, преведен у коњицу (1883), поново у артиљерији (1885) и артиљеријско-техничкој струци (1890), 12. кл. АШ, Виша артиљеријска школа у Француској (1888), ТК 4, ЗМХ, СМХ; пре АШ завршио Београдску гимназију; питомац каплар (3. чета 2. батаљона Стајаће војске) и наредник-писар у рату 1876; наредник-ордонанс и заступник ађутанта команданта 2. артиљеријског пука у рату 1877–1878; учествовао у борбама код Беле Паланке, Пирота и Ниша; командир вода 4. и 5. ескадрона (1884), у комисији за пријем топова у Француској (1885), командир вода 2. батерије Артиљеријског пука Дунавске дивизије 1. позива (1886), професор ВА, на служби у Артиљеријском одељењу Министарства војног (1890), командант места у Ђуприји (1914), у штабу Француске врховне команде (1916), командант места у Солуну (1917), командант Петроварадинске тврђаве (1920); син Аксентија И. Марковића, председника Пожаревачког, Црноречког и Алексиначког окружног суда и Стојне, кћерке Ђорђа Спасића из Смедерева; ожењен Христином Здравковић, други пут Аном Илић (имали су кћерку Јованку), 184.
- Марковић, Ђука И.**, мајор, имао синове Уроша, чиновника, и Антонија, официра, који је имао троје деце, 107.
- Марковић, Илија** (о. 1762–1837), оборкнез Поцерске кнежине Шабачке нахије са седиштем у Грушићу (до 1806), члан Правитељствујућег совјета, попечитељ правде и председник Великог суда (1811), члан Народне канцеларије (после 1815), оборкнез (оборкнез) Шабачке нахије (1816), члан делегације у Цариграду (1819–1826), 20, 107.
- Марковић, Илија** (†1865), артиљеријски пуковник, кавалер, ађутант кнеза (1859); школовао се у Русији; надзорник арсенала у Страгарима (1842), надзорник барутног магацина у Страгарима (1851–1858), 143.
- Марковић, Илија**, управник царине, погинуо као четовођа на Јавору 1876, 104.
- Марковић, Јеврем Р.** (1839–1878), генералштабни (коњички) пуковник, 3. кл. АШ, школовао се у Берлину, ТК, ЗМХ; потпоручник 1. ескадрона Коњичког дивизиона у Београду (1859); командант 2. бугарске легије у Београду (1867–1868), поднео оставку (1869), народни посланик (1875); реактивирао 1876, учествовао у борбама на Јавору; шеф штаба Ибарске војске (1876); инспектор за коњицу у Министарству војном (1877), командант Књажевачке војске Тимочке армије (борбе код Беле Паланке и Пирота 1877), упућен према Преполцу и Косову 1878; осуђен и стрељан због Тополске буне (упркос бројним интервенцијама код краља Милана); брат Светозара Марковића, ожењен Јеленом Илком рођ. од Бајић, (слава Света Параскева, Петка, Београдска, Трновска, 14. [27] октобар), 43.
- Марковић, Јелена Илка Ј.** (1844–1883), рођ. од Бајић у Шопрону (нем. Ödenburg), кћерка Константина од Бајића и Јудите Константиновић; удаа за новосадског лекара др Јована Андрејевића (до 1864) и пуковника Јеврема Р. Марковића (од 1868); извршила атентат на краља Милана 1882; осуђена; пронађена мртва у затвору у Пожаревцу, 43, 98, 156.
- Марковић, Јован Шапчанин** (1822–1879), ожењен Милевом (1834–1913), сестром Петра Милушића (поседника, председника Београдског кредитног завода; имао магацине на савској обали); отац Јулијане М. Гарашанин, (слава Свети мученик Стефан Дечански, Мратиндан, 11. [24] новембар), 182, 183.
- Марковић, Јован Т.** (1877–1956), краљевски посланик у Бриселу (1920–1923), Атини (1923), Будимпешти (1926) и Берну (1929), отправник послова у Берлину (1923), помоћник министра иностраних дела (1924, 1926), конзул у Битољу (1912), генерални секретар Делегације на Мировној конференцији у Паризу (1919), резервни коњички мајор, члан УО Народне банке (1930–1940), директор Београдског кредитног завода, ОСС 2, ЛЧ, РК и др.; завршио основну школу и гимназију у Београду, Правни факултет у Паризу; НРС; начелник Политичког одељења МИД-а на Крфу (1917–1918), становао (1941) у Кнез Михаиловој 29/IV и Деспотовачкој 32, 182, 207.
- Марковић, Коста М.**, интендантски потпуковник, 26. кл. ВА, пешадијски капетан 1. кл. (1911), пензионисан 1922, 104.
- Марковић, Љубица Ч.** (1869–1933), кћерка Димитрија Ј. Балаитског, стипендиста Министарства просвете у Дрездену (1888), 177.
- Марковић, Милош Ј.** (1912–1948), чиновник Народне банке, нестао (убијен) 1948, 207.

- Марковић, Михаило**, коњички капетан, 194.
- Марковић, Михаило И.**, инспектор Министарства финансија, школовао се у Русији, 104.
- Марковић, Никола**, начелник Смедеревског округа, 157.
- Марковић, Радоје** (началникъ, поручикъ Раде Марковићъ), поручник, начелник Левачког среза Јагодинског округа (1851–1854), отац Светозара и Јеврема Марковића, 98.
- Марковић, Светозар Р.** (1846–1875), политичар (социјалиста); завршио гимназију у Београду, студирао технику на Великој школи, државни питомац у Санкт Петербургу и Цириху; син начелника Левачког среза, поручника Радоја Марковића, унук начелника Црноречког округа пуковника Јеремије Здравковића, брат пуковника Јеврема Марковића, 98.
- Марковић, Станоје** (о. 1780–1855), кнез, председник Окружног суда у Зајечару; учествовао у борбама под командом Хајдук Вељка Петровића, истакао се у бици на Малајници, 104.
- Марковић, Стефан Ј.** (1804/5–1864), кнежевски представник (председник владе 1856–1858) и попечитељ иностраних дела (1857–1858), попечитељ правде (1856–1857), попечитељ просвете (1854–1857), члан Савета (1840–1858), редовни члан и председник ДСС-а; после смене династија напустио земљу 1859, родом из Земуна, син Јована Марковића; завршио основну школу у Земуну и гимназију у С. Карловцима (1821), завршио права у Аустрији; умро у Бечу; деда Богдана, Павла и Димитрија Поповића, 96.
- Марковић, Стојан** (1833–1903), министар правде у Каљевићевој влади (1875–1876), професор филозофије, енциклопедије права, правне историје, административног права и трговачког права Правног факултета Велике школе (професор Лицеја од 1862), ректор и старешина (декан), државни саветник (1894); рођен у Великом Градишту, син Марка Јовановића; завршио Београдску гимназију (1851) и Лицеј у Београду (1855); студирао права у Хајделбергу и Паризу; отац Богдана Марковића, министра финансија и Руже удате за Богдана Гавриловића, председника СКА; становао у својој кући у Мишарској улици, 246.
- Марковић, Тихомир Ј.** (1850–1921), гувернер Народне банке (1902–1912), члан УО Народне банке (1885–1901, 1912–1921), члан УО Државне класне лутрије (1901), председник Београдске трговачке омладине (1881–1884), управник Задужбине Николе Спасића (по тестаменту), један од оснивача Друштва Светог Саве и Друштва „Краљ Дечански” (завод за образовање и васпитање глумонеме деце у Београду), адвокат краљице Наталије (полемика са др Милованом Ђ. Миловановићем) и генерала Антонија Богичевића; завршио Београдску гимназију, студирао права у Београду и Минхену; ожењен Маријом, кћерком Ђорђа Бибе; сестра Јулија удата за Милутина Гарашанина, кћерка Милена удата за Владимира Лацковића, син Јован Марковић ожењен Милицом, кћерком генерала Јована Бели-Марковића, (слава Свети мученик Стефан Дечански, Мратиндан, 11. [24] новембар), становао (1912) у својој кући у Браће Југовића 3, власник куће у Кнез Михаиловој 29 (поред куће Гарашанина), Кнегиње Љубице 8 и 10; 182, 207.
- Марковић, Тихомир Ј.** (рођ. 1910), економиста, син Јована Марковића, краљевског посланика, унук генерала Јована Бели-Марковића, 207.
- Марковић, Чедомил Ј.** (1867–1930), артиљеријски пуковник, 17. кл. ВА, 3. кл. ВШВА (2. у рангу), КЗ 4 (1915), ЗМХ (1913), СМХ, МВВ, ТК 5, ДК 4, ГК 3, ЛЧ, М 3, РЗ 4; пре ВА завршио шест разреда Београдске гимназије; питомац ВА у 6. пуку Стајаће војске у рату 1885. (борбе на Брложници, Сливници и код Пирота); командир вода у батерији Коњичке дивизије (1887), наставник у Артиљеријској подофицирској школи (1892), командир вода 3. чете Градског артиљеријског пука (1892), ордонансофицир краља (1894–1900), на служби у Генералштабном одсеку Општег одељења Министарства војног (1895), на служби у Спољном одсеку Генералштабног одељења команде Активне војске (1898), командант 3. дивизиона 1. брдског артиљеријског пука (1902), командант Артиљеријске подофицирске школе (1903), командант Артиљеријског пука Дунавске дивизије 1. позива (1903), командант Хаубичког пука (1907), командант Градског артиљеријског пука и Нишке тврђаве (1909), редовни члан Артиљеријског комитета (1912), командант артиљерије Ибарске војске и командант места у Скопљу (у рату 1912), командант Зајечарског утврђеног логора и на служби у артиљеријској инспекцији (1913–1914), командант артиљерије 3. армије (1914–1915), помоћник начелника артиљерије Врховне команде (1915), командант Косовске дивизијске области (1915) и команде места у

- Скадру (1915–1916), делегат Министарства војног у Марсеју (1916–1918), командант Шумадијске дивизијске области (1918), командант Босанске (1918) и Вардарске (1921) дивизијске области, начелник Артиљеријског одељења 1. армијске области (1921), пензионисан 1923; (слава Свети великомученик Георгије, Ђурђевдан, 23. април [6. мај]), 175, 177.
- Марчетић, Растко М.** (1923–2005), син Младена Марчетића, среског начелника; учланио се (са 16 година) у Беле орлове (омладинску организацију Југословенског народног покрета „Збор“) у Руми (1940); након оснивања НДХ породица избегла из Руме у Београд (1941); завршио гимназију у Београду; преводилац у штабу Српског добровољачког корпуса (од 1943); емигрирао из логора Еболи у Италији (1947) у Енглеску; завршио мисионарски колеџ Дорчестер (Dorchester Missionary College) код Оксфорда и славистику на Лондонском универзитету (University of London, University College); радио у Југословенској секцији Бибисија; иступио из Збора 1958; оснивач Југословенског демократског савеза (1960); један од оснивача „Демократских сусрета“; в. д. председника Српског информативног центра, 155.
- Мартиновић, Анастасија Д.**, вид. Петровић Његош, Анастасија, мајка краља Николе.
- Матаушек, др Карло К.**, санитетски мајор (април 1941), биолог, лекар, специјалиста за бактериологију и серологију; становао (1912, 1941) у Душановој 59, 145.
- Матејић, Љубомир Р.** (1846–1888), начелник Параћинског среза Ђупријског округа (1887), адвокат, добротвор; завршио основну школу у Тополи и гимназију у Крагујевцу; студирао камералне науке у Хајделбергу (1865), права у Цириху (1866) и Хајделбергу (1867); тестаментом оставио велики прилог Друштву „Светог Саве“; ожењен Евицом (деца: Драгиша, Ранко, Персида, Милана и Ружица); сахрањен у породичној гробници у Тополи, 187.
- Матејић, Ранко**, (полковникъ, кавалѣръ Ранко Матејићъ, †1871), Јовичић Ранко М., пуковник, члан Савета, начелник Јагодинског (1844–1848), Крагујевачког (1848, 1856–1857) и Подринског (1853–1856) округа, капетан Јасеничког среза Крагујевачке нахије (1812); домоуправитељ кнеза Милоша (по налогу кнегиње Љубице сахранио Карађорђа у његовој гробници са десне стране двери у цркви у Тополи 1819; кнез Милош гроб преместио у припрату); рођен у Тополи, син кнеза Јасеничке кнежине Матије Јовичића из Тополе, ожењен Синђелијом (Синђом), сестром Јанићија Ђурића, синови школовани у иностранству (Светозар Матејић, народни посланик и кмет у Тополи, Љубомир Матејић, адвокат у Београду), 187.
- Матејић, Светозар Р.**, народни посланик и кмет у Тополи; студирао права (државни питомац) у Хајделбергу (1865–1867) и Минхену (1867–1868), 187.
- Матејић, Пауљ** (Павле, о. 1773–1829), војвода Млавске кнежине Пожаревачке нахије (Горња Млава); поставио га за буљукбашу (у Горњој Млави) војвода Петар Добрњац; учествовао у биткама на Иванковцу (1805) и Делиграду (1806); Карађорђе га поставио за војводу Млавске кнежине; покушао да помогне војводи Стевану Синђелићу на Каменици, али је његова војска одбијена (1809); у одбрани Пореча (1810); на Делиграду (1812–1813); прешао у Аустрију, интерниран у Арад и Грац; отишао у Русију 1814; вратио се у Србију 1815; родом из Мелнице (Мељнице); влашког порекла; његов син Будимир био је зет оборкнеза Моравске кнежине Пожаревачке нахије Момира Протића (предак Гарашанина, Жујовића, Данића), 182.
- Матерни, др Миленко** (1875–1929), шеф Инфективног и Дечијег одељења Опште државне болнице (1919), дворски лекар (лични лекар престолонаследника Петра, од рођења 1923), резервни санитетски потпуковник; завршио гимназију у Нишу и медицину у Бечу, специјализовао педијатрију у Берлину и Паризу (1902–1904), општински лекар у Београду; резервни санитетски капетан 2. класе командир 2. помоћне болнице Дунавске дивизије (опсада Једрена 1912), командир пољске болнице и санитетског воза бр. 6 (1914–1915), у Главној војној станици логора у Микри код Солуна, шеф унутрашњег одељења Војне болнице у Београду (1919), лекар Енглеско-српске болнице у Београду; рођен у Крагујевцу, умро у Београду; становао (1912) у Хиландарској 13 (Теодосијевој 1), 171.
- Матерни, Миленко** (1946), хокејаш, 171.
- Матић, Ана** (рођ. 1832), кћерка војводе Цинцар Јанка; кнез Александар Карађорђевић јој је (1853) поклатио 107 цесарских дука-та да откупи своју кућу која је продавана због дугова њеног мужа Василија Матића (кнез Александар о томе пише у писму тасту Јеврему Ненадовићу 1865), 160.
- Матић, Василије С.** (1903–1988), артиљеријски потпуковник за генералштабне послове, шеф Кабинета министра војске и

- морнарице (1940), ВА (1922), ВШВА (1926), завршио двогодишњу Вишу ратну школу у Паризу, завршио припрему за генералштабну струку (1929–1932), ЈК 5, БО 5, СС 5, МВВ; командир батерије, на служби у Обавештајном одељењу Главног генералштаба, команди Зетске дивизијске области и Дунавске дивизијске области, командант батаљона у Бјеловару (1938–1939), помоћник начелника штаба Моравске и Врбаске дивизијске области, професор ВШВА (Историја ратне вештине), у Априлском рату начелник штаба Унске дивизије, избегао заробљавање и вратио се у Београд; два пута га приводио Гестапо; у логору у Оснабрику од октобра 1942. и потом у логору у Хамелбургу (до јула 1945); вратио се у Београд; радио као портир у хотелу „Асторија” (1948), комерцијалиста („Хромос”) и библиотекар у Централној библиотеци ЈНА, преводилац и лектор; са Соњом Николић Каера имао синове Светомира (грађевински инжењер) и Властимир (архитекта); син армијског генерала Светомира С. Матића и Данице, кћерке генерала Василија Мостића, 234.
- Матић, Димитрије И.** (Димитрије Матић, 1821–1884), попечитељ просвете (1859–1860), министар просвете и црквених послова (1868–1872), министар правде (1878–1879), председник Народне скупштине (1878), члан Државног савета; завршио Лицеј у Београду (један од најбољих ђака), студирао филозофију и права у Берлину, Хајделбергу и Паризу, докторирао филозофију у Лајпцигу, професор Лицеја; сарадник берлинског филозофског часописа *Der Gedanke* и (заједно са Јованом Ристићем и Ђорђем Ценићем) приложник Филозофског друштва у Берлину (1867); његова ташта Радмиловићка, била је власница куће у данашњој Зориној улици, 62, 86, 88, 98, 166, 167, 169, 190, 240–247, 249.
- Матић, Ђорђе И.**, живео у (Сремској) Каменици, 240, 241, 246, 247.
- Матић Евица И.**, сестра Димитрија Матића (после удаје живела у Подрињу, имала децу, млада умрла), 240, 241, 246, 247.
- Матић, Илија**, син Кумрије Матић (родом из Ваљева, умрла у Руми 1849), праунук Мате (по коме се презивају Матић), 166, 240, 240–247, 249.
- Матић, Матија (Матеја) И.** (рођен 1816), члан Касационог суда, чиновник по особеним порученијама Попечитељства иностраних дела (1840), 86, 88, 240–247, 249.
- Матић, Светомир Љ.** (1870–1931), армијски генерал, командант 4. армијске области (1925), бан Дунавске бановине (1930–1931), 21. кл. ВА, 5. кл. ВШВА, на стажу у Орлеану у артиљеријској јединици, завршио виши течај Артиљеријске школе гађања у Француској, КЗМ 2, 3 и 4 (два пута), БОМ 2, ЈК 2, ТК 5, СС 1, ЗМХ, МВВ, СВМ 4, ЛЧ 4, ОБ (БАТ) 3; командант 2. хаубичког дивизиона (1903), командант Дунавског артиљеријског пука (1912–1913), командант Шумадијске дивизије 2. позива (1915), начелник артиљерије Врховне команде (1918), професор и управник ВА, помоћник министра војске и морнарице (1922); у првом браку ожењен Даницом, кћерком генерала Василија Мостића; у другом браку ожењен Станком, кћерком академика Љубомира Ковачевића, историчара; син артиљеријског мајора Љубомира Матића и Милеве, братанице војводе Петра Бојовића, брат Ђорђа Љ. Матића (1877–1932), великог жупана (ожењеног удовицом Наталијом Зрнић, рођ. Јоксимовић, пореклом од кнеза Теодосија Марићевића; нису имали деце); становао (1922) у Господар Јевремовој 49 (37), 234.
- Матић, Спасенија И.** (†1830), мајка Димитрија Матића, јединица Стевана Сенића аустријског граничарског фендрика, заставника (тада први официрски чин), 88, 166, 240–247, 249.
- Матић, Стефан Стеван И.** (1826–1850), капетан српских добровољачких јединица (1848); учествовао у припремању Мајске скупштине 1848; у борби запленио мађарски топ; командант војног логора у С. Каменици; учествовао у одбрани С. Карловаца, где је рањен у ногу; умро од последица рањавања у Београду 1850. (жена и дете умрли су убрзо после њега), 240–247, 249.
- Матић, др Стеван Д.** (1854–1913), санитарски потпуковник, редовни члан СЛД; син министра др Димитрија Матића; завршио основну школу и гимназију у Београду, студирао медицину у Цириху (1872–1875); прекинуо студије и вратио се у Србију, где је учествовао у ратовима 1876–1878. као лекарски помоћник; после ратова наставио студије (прекидао их више пута због потреба службе трупног лекара); дипломирао у Бечу 1898; лекар у гарнизонима у Ваљеву, Лесковцу, Београду, Пожеги, Књажевцу, Шапцу, Крушевцу и Зајечару; пензионисан збо болести 1911; реактивиран 1912; референт санитета Тимочке дивизијске области (1912–1913); рођен у Београду, умро у Зајечару јануара 1913, 88, 240–247, 249, 240.

- Матић, Стеван**, гимназијалац, мобилисан, погинуо на Сремском фронту, 88, 240, 242–246, 249.
- Машин, Александар Ј.** (1857–1910), генералштабни пуковник, министар грађевина (1903), професор ВА, војни изасланик у Бечу (1895–1896), краљевски посланик у Црној Гори (1897–1898), један од изасланика Србије на Хашкој конференцији 1899, 10. кл. АШ, државни питомац у Бечу (1881–1883), МВ 4, ТКМ 4 и 5, ТК 3, БО 4, СА 3, ФЈ 4, РК 4, ЛЧ 4, ЗМХ; командант батаљона (1876–1878, 1885), ађутант у Главном генералштабу (1886); противник краљеве женидбе (1900), пензионисан; завереник (1903); командант Дунавске дивизијске области (1904), в. д. начелника Главног генералштаба (1905–1906); смењен и пензионисан на енглески захтев; син санитетског пуковника др Јована Машина (чешког порекла), дворског лекара кнеза Михаила, брат инжењера Светозара Машина, супруга Драге Машин; кћерка јединица Јела удата за коњичког пуковника Петра М. Саватића; становао у Косовској улици код садашње Скупштине (у детињству у очевој кући са баштом у којој је било „разног рода воћа, лозе и бунар са врло добром водом” 1858), касније (1910) у Војводе Миленка 39, (слава Свети Кирил, Ђириловдан, 14. [27] фебруар), 48.
- Мејтленд, Патрик**, ерл од Лодердејла (Patrick Matiland, 17th Earl of Lauderdale, 1911–2008), наследни члан Горњег дома, старешина братства (клана) Мејтленд, носилац Шкотске националне заставе, 179.
- Мејтленд, Ијан**, ерл од Лодердејла (Ian Maitland, 18th Earl of Lauderdale, Београд, 1937), праунук Симе Лозанића и генерала Саве Грујића, 179.
- Мелентије** (Павловић, 1776–1833), архиепископ београдски и митрополит српски (1831–1833); игуман манастира Враћевшнице, рукоположен за јеромонаха 1800; брат од стрица господара Вучића, поочим Филипа Христића, 74, 168, 192–197, 219
- Мијушковић, Драгутин Драгиша Т.** (1859–1903), доктор права, државни саветник (јун 1903), ванредни (1887) и редовни (1889) професор на предмету Историја словенских права и декан (1898–1899) Правног факултета у Београду, судија Касационог суда (1900–1903), редовни члан Главног просветног савета (1895–1896), краљев посланик у Народној скупштини (1896), ТК 3, ОСС 3; завршио Правни факултет Велике школе у Београду (1878), државни питомац (од 1880); изучавао историјско-правне науке у Минхену и Паризу (1882), Варшави (1883–1884) и Прагу (1885–1886), где је докторирао права (1886); председник Главног бирачког одбора у Ваљевском округу (1904), кандидат за министра; оставио у рукопису предавања из историје словенских права и општег државног права; становао у Улици Страхинића бана, (слава Свети Јован Крститељ 7. [20] јануар), 201.
- Мијушковић, Драгиша Б.**, архитекта, 201.
- Мијушковић, Момчило Д.** (1890–1969), грађевински инжењер; кућа породице Мијушковић-Христић у Добрачиној 3 (изграђена 1930) је споменик културе (парцела је некада припадала Филипу Христићу), 201.
- Мијушковић Теодор Тодор П.** (1827–1891), професор; син свештеника Павла Мијушковића, брат јеромонаха Теофила, игуман манастира Каленић; рођ. на имању манастира Каленић; питомац митрополита Петра; завршио Лицеј у Београду; радио у Министарству финансија и окружном суду; боравио у Црној Гори и Босни (национално-пропагандни и обавештајни рад); у Сарајеву сарађивао са Алексом Шушкаловићем; директор и професор гимназије у Београду, 201.
- Мијушковић, Теофил П.**, игуман манастира Каленић, вид. Теофил (П. Мијушковић), јеромонах.
- Мијушковић, Павле**, свештеник, 201.
- Милан М. Обреновић** (1819–1839), кнез Србије (1839), 122.
- Милан I М. Обреновић** (1854–1901), кнез (1868–1872–1882) и краљ (1882–1889), армијски генерал и командант Активне војске, син Милоша Ј. Обреновића и Елене, кћерке Константина Катарџија, великог логотета Молдавије (сестре од тетке оца краљице Наталије); школовао се приватно и у лицеју у Паризу; после убиства кнеза Михаила проглашен за кнеза (1868); за време кнеза Милоша и кнеза Михаила у *Државном календару Кнежевине Србије* у родословима владарског дома нису навођена имена сина и унука господара Јеврема, Милоша Ј. Обреновића и Милана М. Обреновића, већ само име најстарије кћерке кнеза Милоша, Петрије Бајић од Варадије; после абдикације поклонио наслеђе од деде господара Јеврема за ботаничку башту „Јевремовац”; заслужан за организацију српске војске; противник венчања краља Александра Драгом Машин (1900); одустао од повратка у Београд у Бечу, где је и умро 1901; сахрањен у манастиру Крушедол, 35, 36, 38,

51, 57, 58, 80, 122, 125, 127, 145, 148, 196, 206, 216, 219, 221, 229.

Миланковић, Димитрије Т. (Димитрије Миланковић, 1817–1906), генералштабни пуковник, завршио Терезијанску војну академију (Theresianische Militärakademie), МВ 4, БО 5, ТК 3; учествовао у борбама под командом војводе Стевана Книћанина (1848–1849); начелник Административног (1863–1865) и Економског одељења (1866–1876) Министарства војске, корпусни интендант Шумадијског корпуса у Београду (1877), пензионисан по својој молби 1879; ожењен Јелисаветом (1848–1919), кћерком потпуковника Јована Шупљикца, брата војводе пуковника Стевана Шупљикца од Витеза, стриц Милутина Миланковића (Бана Јелачића 9); његов син је Јован Д. Миланковић (1869–1936), дипломата (генерални конзул у Будимпешти 1914, генерални конзул у Русији 1917, краљевски посланик у Варшави 1927–1929), учесник Церске битке, резервни официр, БОМ 4 (становао у Мишарској 9); (слава Свети великомученик Георгије, Ђурђевдан, 23. април [6. мај]), 97.

Миланковић, Милутин М. (1879–1958), професор Универзитета у Београду, грађевински инжењер, редовни члан СКА и САНУ, математичар, астроном; завршио реалну гимназију у Осијеку и Политехнику у Бечу, где је промовисан за доктора техничких наука (1904); после Анексије Босне и Херцеговине (1908) прешао у Београд; у заробљеничком логору у Нежидеру (Nezsider, Neusiedl am See, Нојзидл на Језеру, Аустрија) од 1914; син Милана Миланковића, земљопоседника, унук Тодора Миланковића (завршио права у Бечу), управника патријаршијског властелинства, 98.

Милас, Симонида (1914–1998), рођ. Чолак-Антић, вид. Чолак-Антић, Симонида.

Миленковић, Бошко М. (1909–1955), рентијер, рели возач, унук милионера Ристе Миленковића (из првог брака); рођен у Бечу, где је провео детињство; свирао виолину; куповао аутомобиле (бугати 51, корд, вандерер V25, мерцедес 540К) и учествовао на тркама (Авала 1932, Сљемен 1937, Дорћолске трке 1938, Клуж 1938, Авала 1940); живео у Кнез Михаиловој 8 (где су биле и гараже); у бомбардовању 6. априла 1941. уништене су му куће у Кнез Михаиловој; за време рата власник механичарске радионице у Улици Краљице Наталије (где су и Немци поправљали возила); после рата и револуције пет месе-

ци у истражном затвору; возио камионе (Дирекција за транспорт); отпуштен 1947. (покушавао да објасни да старији шофери не могу да обављају тешке физичке послове); возио тролејбус (ГСП, 1948); извршио самоубиство 1955, 186.

Миленковић, Добросав Ј. (1874–1973), дивизијски генерал, 25. кл. ВА, 11. кл. ВШВА (3. у рангу), КЗМ 3. и 4, БОМ 4, ОСС 1, ЗМХ, ССМ, НИ 1, ОСЈ (1918–1919) и други ордеи и одликовања; командант 1. батаљона 13. пешадијског пука 1. позива (1912–1913), командант 19. пешадијског пука Шумадијске дивизије (1914–1916), командант логора у Бизерти, командант 19. пешадијског пука (1918), командант Језерског одреда у офанзиви за ослобађање Корушке (1919), заузео Целовец, управник града, командант Дунавске дивизијске области (1923), командант Шумадијске дивизијске области (1924); у Априлском рату командант Команде позадине 1. армије у Новом Саду (1941); враћен из заробљеништва 1942; због бомбардовања Београда склонио се у Стењевац код Деспотовца; приликом наиласка припадника НОП-а мобилисан (од 21. новембра 1944. од 15. маја 1945); пензионисан као генерал-потпуковник ЈНА; једно време био је председник Црвеног крста; становао (1912) у Милоша Великог 3 (кућа у власништву његовог шурака Душана Вујића, управника Краљевог двора), 128.

Миленковић, Персида Перса Р. (1857–1943), велика добротворка, милионерка, ктитор манастира Ваведење на Сењаку (1935) и Цркве свете Тројице у Кумодражу („за покој душе мајке Јелке Н. Ђирићке”, 1924), СС 3 (1933); подигла и поклонила зграду ОШ „Краљ Милутин” (данас Математичка гимназија) у Београду; поклонила кућу у Табановачкој улици за дом за сиротињу; тестаментом основала „Задужбину Персе Р. Миленковићке” при Универзитету у Београду (имање у Улици кнегиње Љубице 5) „за усавршавање добрих и ваљаних студената оба пола” из чиновничких породица и „Фонд Персе Р. Миленковићке” (приход од куће и имања у Добрачиној 20) за школовање ученика оба пола (државне) Трговачке академије у Београду (добрим ђацима, деци умрлих и пострадалих, тј. банкротираних трговаца); тестаментом оставила легате Црвеном крсту за дечије летовалиште и летњу школу (летњиковац на Топчидерском брду у Румунској, тј. Ужичкој улици) и манастиру Ваведење (иконе, намештај и 100.000 динара), као и бројне новчане прилоге црквама и појединцима; власница куће у Коларчевој 10 и др.,

- становала (1912, 1941) у Кнез Михаиловој 8/1 и Румунској 47 (вила „Персида”), 186.
- Миленковић, Риста**, рентијер, милионер, задужбинар, 186.
- Миленовић, Светозар** (1850–1909), пешадијски капетан, СМХ (1878); потпоручник командир вода 3. чете 2. стајаћег батаљона (1876), командант батаљона Ђупријске окружне војске (1876), командант батаљона Књажевачке окружне војске у рату 1877–1878, командир вода 2. чете 7. батаљона; син Јована Миленовића, трговца из Параћина и Стеване, кћерке Радована Лешјанина, 185.
- Милетић, Драгутин**, коњички капетан, 26. кл. ВА; командир вода 3. ескадрона 1. коњичког пука 1892, 144.
- Милетић, Касија Д.** (1875–1915), кћерка Јоакима Ђокића и Пелагије Илић, сестрине пуковника Јеремије Станојевића; један од оснивача Кола српских сестара; добровољна болничарка у балканским ратовима и Првом светском рату; као болничарка превијалишта Шумадијске дивизије прешла на Косово (1912); у борбама код Тенешдолског кланца са рањеницима у пољском превијалишту у арнаутском селу; заједно са трупама ушла у Приштину, где је организовала болницу; са 1. армијом код Скадра 1913; прешла у Љеш (пошто су сви лекари и болничарке оболели од тифуса); у Скопљу неговала рањенике са Брегалнице; умрла од тифуса у Ваљеву 1915. („Потресена не само са ове две смрти [Љубице Луковић, председнице Кола српских сестара и Надежде Петровић], него са хиљадама свакодневних умирања, али неустрашива, ведра, јунак усред најстрашнијег помора који у њеној болници није поштедео ниједног лекара, ниједног болничара, последња која се одржала од свих, и не помишљајући на склањање и спасавање, верна као војник на мртвој стражи, поч. Касија Милетић пада уочи Ђурђевдана 1915. и сама као жртва страшног пегавца”); по њој је назван путнички брод који је саобраћао између Новог Сада и Каменице (1920), 144.
- Миливојевић, Антоније** (1836–1891), поседник, трговац; са Јелисаветом Јовановић (1852–1895) имао је два сина, Душана (рентијер, Крф † 4. [17] фебруар 1916) и Милорада (студент права у Бечу, † 24. мај 1919) и пет кћерки, Љубицу (1870–1952) удату за Драгутина Живадиновића, државног саветника, Ружицу (1876–1924) удату за Саву Раденковића, Даницу (1877–1961) удату за Атанасија Тасу Субашића (1863–1897), власника апотеке у Кнез Михаиловој 25 (дрогеристу), Даринку (1882–1968) удату за Добривоја Добру Петковића, адвоката, уредника *Бранича*, сина државног саветника Стевана Петковића, и Јованку (1891–1968) удату за Јована Тановића; власник плацева са кућама на углу Вишњићеве и Господар Јевремове 24 (раније 26), Господар Јевремовој 26 (раније 28 и 28а), у Душановој 26 (раније 28) и 42, Симиној 11, Босанској 47, плацева са кућама и виноградом у Андре Николића 24 (тапије из 1881. и 1899) на Топчидерском брду (данас се поистовећује са Дедињем), као и плац у Царинском пристаништу 19, 232.
- Миливојевић, Марија М.** (1803–1866), велика добротворка; удовица Михаила Миливојевића, сестра протојереја Илије Новаковића, дворског свештеника: поклонила звоно манастиру Грачаница, звоно и путир Јарушичкој цркви, школско звоно школи села Крчмаре, новчану помоћ сиромашњима; тестаментом оставила средства (450 дуката 1866, односно 49.595 динара у злату на уложној књижици Државне хипотекарне банке 1929) за оснивање Задужбине Михаила и Марије Миливојевић (основао брат прота Илија Новаковић 1871) при СУД-а („Циљ Задужбине је [према препоруци Милана Ђ. Милићевића] да служи за помагање сиромашних списатеља, како оних који су писали и радили па пали у сиротињу, тако и оних који пишу добре књиге, а злопате се од сиротиње”); из средстава Задужбине давана је помоћ Лазару Комаричићу (1904, 1905, 1907, 1908), Петру Кочићу (1907, 1908, 1909), Владиславу Петковићу Дису (1913), Лазару Томановићу (1922), Вељку Милићевићу (1923), Милети Јакшићу (1927, 1930, 1934), Милици Јанковић (1925, 1933, 1935), Војиславу Илићу Млађем (1939, 1940) и Стевану Бешевићу (1909, 1938, 1941), 162.
- Милић Томић** (1740–1813), кнез ражањски (од о. 1791), војвода ражањски; син Томе Дечанца, родом из Дечана (преселили се у Сталаћ око 1750); живео у Ђићевцу; водио преговоре са османском влашћу у Цариграду (1812); учествовао у бици на Каменици (Чегарска битка); после пораза 1813. заробљен и погубљен на брду Мечка, 233.
- Милићевић, Аксентије М.** (1844–1891), протојереј у Варварину (1862–1891), син протојереја Миладина С. Милићевића (1818–1891), кога је наследио на парохији (1862); завршио основну школу у Варварину и Богословију у Београду; ожењен Станом, кћерком свештеника Стефана Милановића, брзанског пароха; отац протојереја Михаила Милићевића (наследио

- га на парохији 1891) и Љубице удате за среског начелника Михаила Марковића (Варварин), 233.
- Милићевић Ненадовић, Димитрије**, по-синак Проте Матеје, полубрат Светозара Ненадовића, извозник, Београд, 139.
- Милићевић, др Димитрије Мита, Мића М.** (1855–1919), санитарски потпуковник, БО 4 (1913), ТК 3, ОСС 3, М 3; завршио гимназију у Београду (1871) и медицину у Паризу (1881); прекинуо студије због рата (потпоручник 1876); санитарски капетан, командир Резервне болничке чете при Врховној команди (у рату 1885); физикус Нишког округа (1890–1898); начелник Грађанског (цивилног) санитета (1898–1907); санитарски потпуковник у балканским ратовима, референт санитета Дунавске дивизијске области (1914–1915); учествовао у одбрани Београда; у бугарском заробљеништву (1915–1918); референт санитета Дунавске дивизијске области; син Милана Ђ. Милићевића, председника СКА; имао брата Милића и три сестре; становао (1912) у Краља Милана 76, 234.
- Милићевић, Дмитар М.**, погубљен са оцем војводом Милићем на кољу на Мечки 1813, 233.
- Милићевић, Миладин С.** (1818–1891), протојереј и окружни намесник (1868), свештеник у Вараварину (1847–1862); син темнићког протојереја Стојана Милићевића (1783–1853), сина војводе Милића Томића; наследио оца на парохији (1847); ожењен Синђелијом (1820–1886), отац протојереја Аксентија Милићевића (наследио га на парохији 1862); завршио Богословију у Београду; ђакон у Београду (1841), члан Конзисторије у Београду (1851); прославио 50. годишњицу свештеничке службе 1891, 233.
- Милићевић, Милан**, инжењеријски поручник (пређашњи), б. кл. ВА, 139.
- Милићевић, Милан Ђ.** (1831–1908), председник СКА (1896–1899), државни саветник (1897–1899), књижевник, управник Народне библиотеке (1886–1897), помоћник министра унутрашњих дела (1884–1886), начелник Полицијског одељења Министарства унутрашњих дела (1880–1884), кнежев посланик у Народној скупштини (1880), народни посланик (1874, 1880), (СНС), МВ 3, ТК 1 (1899), ОСС 1, ДК 3, СС 3, СА; завршио гимназију и Богословију у Београду; имао кућу у Краља Милана 76, (слава Свети Никола, б. [19] децембар), 29, 30, 33, 58, 72, 234.
- Милићевић, Михаило А.**, протојереј, члан Београдског духовног суда (од 1900), референт (1919) и инспектор Министарства вера, јереј у Варварину (1891–1900), одликован напрсним крстом (1920); син протојереја Аксентија Милићевића (1844–1891), кога је наследио на парохији (1891); рођен у Вараварину 1864; завршио основну школу у Варварину и Богословију у Београду; после 1900. повремено служио у Варварину (1914, 1915. и 1919); као пензионисани чиновник указом постављен за члана Духовног суда Архиепископије београдске 1925, 233.
- Милићевић, Никола**, казначеј Начелства округа Крагујевачког, чиновник Управе фондова у Београду, 139.
- Милићевић, Стојан** (1783–1853), протојереј темнићки (протопрезвитер варварински, 1824), син ражањског кнеза и војводе Милића Томића; рукоположен у Нишу 6. (18) априла 1805; парох у Тићевцу (1805–1815), парох Варварина, Маскара и Бошњана (од 1817), протонамесник (1846) Јасичке, Коњушке, Кукљинске и Залогојевачке парохије, једини свештеник у варваринској цркви (1830–1847); учествовао у бици на Каменици (Чегарска битка); преживео погубљење 1813. захваљујући откупу који је дао игуман Манастира Светог Романа (откуп је отплатио); избегавши један турски напад прешао са породицом у Варварин 1815; протонамесник Варварина, Маскара, Бошњана, Вратара и Падежа; наследили су га на парохији син свештеник Миладин, унук свештеник Аксентије и праунук свештеник Михаило Милићевић; са супругом Иконијом имао је четири сина: Станоја (Протић и Милићевић), Милоја (Протић), Милана (Стојановић, Протић); деда Стојана Протића, председника владе, 233.
- Миловановић, Гргур** (1842–1924), професор Правног факултета (Кривично право и Кривични поступак), члан Државног савета, Баба-Дудић; студирао права у Хајделбергу (1862), (слава Свети апостол и јеванђелист Лука, 18. [31] октобар), становао (1912) на Топлицином венцу 13, (1922) у Космајској 42, 203.
- Миловановић, Ђорђе** (1850–1919), сликар; учитељ припремног цртања на Великој школи у Београду и учитељ цртања на Техничкој школи; виши интендант Картографског одсека Географског одељења Главног генералштаба (1899–1904), БО 5, ТК, ОСС 5, ДК 4, М 3; школовао се код Јована Дерока и Стевана Тодоровића у Београду; завршио Академију ликовних

- уметности у Минхену (1867–1872); на студијском боравку у Милану (1871); рођен у Београду, умро у Гринвалду код Минхена, 164, 168.
- Миловановић, Јовица** (†1835), војвода београдске посаде (1811); братанац Младена Миловановића; школовао се у Великој школи у Београду (1809–1811), ожењен Карађорђевоом кћерком Полексијом (†1812); од 1814. у Хотину у Бесарабији у Русији; врагио се у Србију 1831; са другом женом имао је сина Милана Јовичића, адвоката, Теофила Јовичића (официра) и кћерку Јелисавету, 140.
- Миловановић, Милан Гр. (Пилац)**, (1875–1933), генералштабни пуковник, 25. кл. ВА, 8. кл. ВШВА (2. у рангу), завршио генералштабну припрему (1902–1904), КЗ 4 (1904), КЗМ 4 (1913); командир вода Артиљеријског пука Дунавске дивизије (1898), командир коњичке батерије 2. пука Коњичке дивизије (1902); завереник (1903); на служби у Генералштабу (1904–1907), начелник штаба Шумадијске дивизијске области (1910), шеф Генералштабног одесека Општег одељења Министарства војног (1910); у балканским ратовима помоћник начелника штаба Шумадијске дивизије 1. позива (1912) и помоћник начелника штаба 3. армије (1913); у Првом светском рату помоћник начелника штаба и начелник штаба 2. армије (1914–1916), командант 2. бригаде Моравске дивизије (1916); на Солунском процесу (1917) осуђен на смрт; казна преиначена на 20 година робије; помилован 1919; после рата управник имања у Војводини, 203.
- Миловановић, Милован Ђ.** (1863–1912), председник Министарског савета (1911–1912), министар привреде (1901–1902), министар финансија (1902), министар иностраних дела (1909–1911), професор Правног факултета, докторирао права у Паризу, начелник Министарства иностраних дела, (НРС), резервни војнојудски капетан 1. кл., син пуковника Ђорђа Миловановића (1813–1885), саветника, попечитеља унутрашњих дела, министра правде; оженио се у Бечу (1897) Маријом Герман, прауномком Капетан Мише Анастасијевића (мираз у некретнинама у Румунији, годишња рента 20.000 леја); адреса (1912) Светогорска 21, 148, 221.
- Миловановић, Младен** (1760–1823), војвода, командант Београда (1807), члан (1805) и председник (1807–1811) Правитељствујушћег совјета, попечитељ војни (1811–1813) СА 2, РЗМ (Руска златна медаља); деда кнегиње Персиде Карађорђевић, рођ.
- Ненадовић; пре 1804. извозник; имао развијену пословну мрежу; предводник Карађорђево политичке опције; за умирење побуњене војске на Делиграду добио као награду Аду Циганлију; имао је више кућа и плацева у Београду; од 1814. живео у Хотину у Бесарабији у Русији; изасланик у Паризу (1815); вратио се у Србију 1822; кренуо да се склони у Црну Гору где је имао рођаке (изгледа да је његов отац Милован пореклом Церовић из гране блиске грани Новице Церовића); убијен на путу (егзекутори људи Јована Мићића, по налогу кнеза Милоша); становао је (1807–1813) у једносратном конаку (конак команданта града у ком је раније живео дахија Мехмед ага Фочић) на углу (данашње) Улице кнегиње Љубице и Господар Јевремове улице (према Добрачиној улици, „једна од најлепших зграда” В. Караџић), 40, 108, 112, 119, 140, 141, 184, 188.
- Миловановић, Марија, М.**, рођ. Герман, Капетан Мишина праунука, унука Јована Мариновића, удата за др Милована Ђ. Миловановића; са удовицом руског посланика Александром Хартвиг отишла у Русију 1915, одакле су успели да се врате после револуције (представљала Хартвигову породицу као своју послугу); живела у Цриквеници (где је подигла православну цркву) и Букурешту; њен брат Никола Герман(и) имао је кћерку Христину (Букурешт), 221.
- Милојевић, Ангелина**, кћерка Матије Матића, мајка Милоја Милојевића; становала (1912) у својој кући у Немањиној 24, 240.
- Милојевић, Боривоје Д.** (1890–1968), зоолог, професор зоологије на Филозофском факултету Универзитета у Београду, управник Биолошког института, хонорарни наставник Медицинског факултета у Београду, в. д. директора Природњачког музеја „Српске земље” (1942), управник Института за физиологију развића, генетику и селекцију САНУ (1947); завршио основну школу и два разреда гимназије у Новом Саду, матурирао у Београду (1910); завршио биологију на Филозофском факултету Универзитета у Београду; неуказни асистент (мај 1914); за време Првог светског рата добровољац; докторирао биологију 1921; доцент 1922, ванредни професор 1925, редовни професор 1938. (на предмету Зоологија); бавио се протозоологијом и експерименталном зоологијом; члан Универзитетског камерно-музичког удружења „Collegium musicum”; становао у породичној кући на углу Симине и Кнегиње

- Љубице (од 1870-их), касније заједно са братом Милојем (1941) у Немањиној 16, 241.
- Милојевић, Милан Ђ.** (1875–1969), помоћник министра иностраних дела у влади Љубе Давидовића (1919–1920), краљевски посланик у Копенхагену (1918), Бечу (1924–1926), Бриселу (1930–1931), Берну (1931–1933), конзул у Приштини (1911–1912), изасланик владе у Лондону (1916), отправник послова у Хагу (1917); народни посланик (1927–1929, ДС), председник Англо-југословенског друштва; завршио Правни факултет Велике школе у Београду (1900), докторирао у Паризу (1900–1903); (НРС, СРС, ДС), син Ђорђа Милојевића (1849–1910), народног посланика (1908, СРС) и председника општине; усташе извршиле атентат на њега кад је био посланик у Бриселу; члан Државног одбора за пропаганду у иностранству (од 6. априла 1941); са владом у Каиру и Лондону; вратио се у Београд 1948, 191.
- Милојевић, Драгомир С.** (1874–1942), дивизијски генерал, 23. кл. ВА, 7. кл. ВШВА, завршио генералштабну припрему, на школовању у Француској (1908), КЗМ 3 (2 пута) и 4, БОМ 4, ЛЧ, ОБ АТХ; командант 17. пешадијског пука у Ваљево (1912), командант 11. пешадијског пука (1913), начелник штаба Дринске дивизије 1. позива (Кумановска, Битољска и Брегалничка битка, 1912–1913), у Приморском кору (оспада Скадра 1913), начелник Оперативног одељења Врховне команде (1914–1916), официр за везу са савезничком командом у Солуну, командант Дунавске дивизије (1918–1919), командант Моравске дивизијске области (1919), командант Боке которске (1923–1928); становао (1941) у својој кући у Палмотићевој 13, 239.
- Милојевић, Иванка М.** (1881–1975), соло певачица, пијанисткиња, вокални педагог; родом из Вршца; кћерка Косте Милутиновића и Драгиње Мариновић; школовала се у Српској музичкој школи у Београду; завршила студије соло певања на Музичкој академији у Минхену (1910), супруга Милоја Милојевића, 241.
- Милојевић, Милоје Д.** (1884–1946), композитор, професор Музичке академије, доктор музикологије, резервни коњички капетан 1. кл., потпоручник командир вода Дунавског дивизијског коњичког пука (1912–1913), при Врховном штабу (1914–1917), у Француској (1917–1919); имао приватне часове виолине код Карла Мартла, мајка му давала часове клавира; завршио гимназију у Новом Саду, студирао на Филозофском факултету у Београду (германистику и упоредну књижевност), похађао Српску музичку школу (професор Стеван Мокрањац); завршио студије музикологије, композиције и дириговања на Филозофском факултету у Минхену (1908–1910), докторирао музикологију на Карловом универзитету у Прагу 1925. (теза: „Сметанин хармонијски стил”); музички критичар *Српској књижевној илестрици* (1908–1941) и *Политике* (1921–1941); становао (1912) у Даничићевој 26 (Улица Алексе Ненадовића од 1930); његова кућа у Немањиној 24 (16) тешко је оштећена у бомбардовању Београда на Ускрс 1944, 241.
- Милојевић, Милош С.** (1840–1897), почасни пешадијски капетан 1. кл. (1881), књижевник, директор и професор гимназије, професор и управник 2. одељења Богословије (ученици из Старе Србије, Македоније и Босне и Херцеговине), члан СУД-а (1870); завршио гимназију у Београду; студирао права на Лицеју (1859–1862) и упоредну словенску филологију, историју и историју књижевности на универзитетима у Кијеву и Москви (1862–1865); командант добровољачких одреда у ратовима 1876–1878; путовао по Старој Србији и Македонији, предводио Ибарске устанике у рату 1876, у штабу Шумадијског корпуса (1881); ожењен сестром пуковника Петра Цукића, 176.
- Милојевић, Светозар Д.,** потпуковник, коњички мајор (1939), помоћник војног аташеа у Паризу, 50. кл. ВА, ВШВА (1932), на Вишем течају Коњичке школе (1932–1933), приправник за генералштабну струку (1935); командир вода 4. коњичког пука „Великог кнеза Константиновића” (1924), у Коњичкој школи (1925), в. д. командира 3. ескадрона 6. коњичког пука „Кнеза Арсенија” (1932), в. д. командира Митраљеског ескадрона 2. коњичког пука Краљеве гарде (1936); после Априлског рата избегао заробљавање; ЈВуО; Немци га ухапсили и послали у логор у Немачкој; после рата потпуковник у француској Легији странаца; командант батаљона у оклопној дивизији у Вијетнаму, где је погинуо 1954, 239.
- Милојковић, Радивоје** (1832–1888), председник Министарства (владе) и министар унутрашњих дела (1869–1872), министар унутрашњих дела (1868–1869, 1876–1878, 1878–1880, 1887), министар правде (1875–1876), председник Апелационог суда (1865–1868), потпредседник Државног савета (члан од 1869), припремио један Нацрт устава (1867), ЛС; син трговца из Пожаревачког округа (из Глоговца, Кушиљева), извозника (Беч, Ђур и др); завршио Београдску

- гимназију и права на Лицеју у Београду, студирао права као државни питомац у Хајделбергу (1855) и Паризу (1855–1859), 75, 80, 202, 216, 220.
- Милојковић, Милан Р.** (1869–1936), војно судски потпуковник, становао (1922) у Војводе Миленка 15, 202.
- Милосављевић, Бранислав Р.** (1879–1944), пешадијски пуковник (1925), 29. кл. ВА, 13. кл. ВШВА, ЗМХ (1913), СМХ (1913); командир 1. чете 2. батаљона 12. пешадијског пука „Цара Лазара” 1. позива (Мердаре, Подујево, Газиместан, Приштина, Косово поље 1912), командант претходнице Шумадијско-албанског одреда (Призрен, Љеш, Кроја, Тирана, Драч); први војни управник Драча (1912); учествовао у заседању Рајчанског рида (Брегалничка битка 1913); ађутант команде Ибарске дивизије (1914–1915), командант батаљона 2. српске добровољачке дивизије у Русији (Одеса); гарнизонар у (Славонској) Пожеги и Броду на Сави (Славонски Брод), помоћник команданта Бањалучког војног округа; син Радосава Милосављевића, трговца, командира народне војске (учествовао у ратовима 1876–1878. и 1885) и Јозефине Ј. Халупа (рођ. 1860. у Београду; отац из Панчева, мајка из Будвајза; сестра Цецилија Софија удата за војводу [1878] капетана Симеона Симу И. Соколова, српског, руског и бугарског официра, народног посланика и индустријалца у Софији); становао (1920) у Симиљанићевој 7 и после (до 1941) у породичној кући у Делиградској 9 (подигнута 1902, пројекат Стојана Тителбаха, неоренесанса); (слава Свети Киријак Отшелник, Михољдан, 29. септембар [12. октобар]); после Априлског рата у заробљеништву; врагио се у земљу 1942. (становао у кући у Улици Краља Милутина 1942–1944); погинуо у бомбардовању Београда у Улици Милоша Великог другог дана Ускрса, 17. априла 1944; сахрањен у заједничкој гробници (рову) погинулих у бомбардовању на Новом гробљу у Београду, 152, 153.
- Милосављевић, Зорка Б.** (1887–1956), кћерка касационог судије Константина А. Радвановића (1848–1902) и Полексије Ђ. Цинцар-Јанковић (1854–1939); завршила основу и Вишу женску школу у Београду; удата за пуковника Бранислава Милосављевића; имала петоро деце; наследница Босиљке Јанић, рођ. Цинцар-Јанковић; заједно са сестром Ермилом М. Димитријевић наследила некретнине у вредности од 4. 222.900. динара (1941); укупна наследна такса била је 400.000 дин; Ермилино наслеђе и имовину (укључујући и вилу у Ламартиновој 41) наследила су њена деца (1947); због пореза и такса продате су две кућа; после рата и револуције имовина је изгубила тржишну вредност, 152, 153.
- Милосављевић, др Игор Б.** (1920–1980), неуропсихијатар, шеф одељења и в. д. управника Неуролошке клинике Клиничког центра у Београду, доцент Медицинског факултета Универзитета у Београду; завршио основну школу и Трећу мушку (београдску) гимназију (1939); уписао се на Медицински факултет у Београду 1939. (дипломирао после рата 1948); стипендиста и асистент-правник Института за изучавање исхране народа САНУ 1948; на Медицинском факултету од 1949; специјализовао неуропсихијатрију; ожењен Весном (проф. француског језика), кћерком Будимира Швабића, новинара *Полишике*, градског већника Београдске општине (ЈРЗ), ЈК 4 и Данице Степић (отац из Крагујевца, мајка Анђелина из Сан Франциска; упознали се у Паризу), 152.
- Милосављевић, Јоксим** (1781–1837), велики сердар подунавски, главни кнез Пожаревачке нахије, кнез Поречке нахије, намесник у Пожаревачкој нахији (1821), кнез Рудничке нахије (1821), поречки старшина (1817); родоначелник Јоксића; извршио исплату имања муслиманима који су се из Подриња селили у Босну (1834); момак (помоћник) војводе Милана Обреновића (1804–1810) и потом Милоша Обреновића (1810–1813); код Милоша у Црнући 1815, 187.
- Милосављевић, Лазар Љ.** (1884–1967), дивизијски генерал, војни изасланик у Турској (1927–1928), 34. кл. ВА, 19. кл. ВШВА, завршио припрему за генералштабну струку (1920–1921), БОМ 4 (1915); командир вода наставник Подофицирске коњичке школе у Београду (1911–1912), командир 4. ескадрона Дунавског коњичког дивизиона 2. позива (1912–1916); преживео бродолом; начелник штаба Косовске дивизијске области (1921–1923), професор ВА; командант 11. пешадијског пука (1929), командант 1. коњичке бригаде (1934), пензионисан 1935; реактивиран у Априлском рату, командант позадине 4. армије; у заробљеништву; врагио се у земљу; годину дана обављао службу начелника Наставног одсека и наставника у ВА (1945–1946); поново пензионисан 1946; становао (1912) у Војводе Миленка 28, 146.
- Милосављевић, Љубомир Д.** (1850–1886), артиљеријски мајор, 7. кл АШ, ТК 5, ЗМХ; пре АШ похађао основну школу у Јагодини, Ваљеву, Пожаревцу и Ора(о)вици у Банату

- у Аустрији (на немачком језику) и реалну гимназију у Темишвару (на немачком језику); поручник командир 4. батерије 3. артиљеријског пука (1875), командир брдске батерије на Јанковој клисури 1876. („То беше официр јако развијене иницијативе и увек спреман да сву одговорност прими на себе за све своје поступке у борби”, Ж. Мишић); командир 6. пољске батерије (3. батерије Дунавског пука 1877), управник Слагалишта Војно-техничког завода (1886); унук јагодинског кнеза Аранђела Милосављевића, председника суда; син Димитрија Милосављевића, члана Београдског окружног суда; отац генерала Лазара Љ. Милосављевића, 146.
- Милосављевић, Рагибор Б.** (1912–2002), инжењер шумарства (дипл. инж), чиновник Министарства шума и руда (1941), резервни потпоручник (1940), после Априлског рата избегао заробљавање; радио у привредној авијацији; завршио основну школу, Трећу мушку (београдску) гимназију и шумарство у Београду; у првом браку ожењен Видом (хемичар), кћерком вишег саветника Министарства просвете (шефа Одсека за народно просвећивање 1941) Ратка С. Пенезића (хемичар) и Касије Теодосијевић (проф. математике у Вишој женској школи и Женској гимназији; дипл. математику на Филозофском факултету у Београду 1909), сестре инжењеријског потпуковника Радојице В. Теодосијевића (пензионисан као чл. Црне руке 1917), санитетског капетана др Радомира В. Теодосијевића, лекара, управника болнице у Чачку (убили га припадници НОП-а 1944; из другог покушаја, пошто је први пут преживео) и пешадијског мајора Милутина Ј. Тодосијевића (Теодосијевића), КЗМ 4, команданта батаљона (погинуо 8. [21] новембра 1914); у другом браку ожењен Олгом Алексић, кћерком Драгољуба Алексића и Персиде Михаиловић, 152.
- Милосављевић, Светозар** (1845–1921), министар народне привреде (1887), министар унутрашњих дела (1887–1888, 1891, 1892, 1893, 1893–1894, 1908–1909), министар просвете и црквених послова (1889–1890), (доживотни) сенатор (члан Горњег дома), члан (1889–1894, 1897–1913) и потпредседник Државног савета, (НРС, фракција Саве Грујића коме је био пашеног); завршио Велику школу у Београду; становао (1912) у Кнез Михаиловој 43, (слава Свети архангел Михаило, 8. [21] новембар), 216, 248.
- Милош (Т.) Обреновић** (1780–1860), врховни кнез српски (1815–1817), кнез Србије, прва влада (1817–1839), друга влада (1858–1860); родоначелник краљевске династије Обреновића, 12, 33, 35, 36, 41–43, 49, 51, 53, 68, 73, 85, 97, 105, 107–109, 110, 114, 121–125, 127, 145, 148, 181, 191, 199, 215, 216, 224, 226–231, 235, 250.
- Милошевић, Аранђел Раша** (1851–1939), министар народне привреде (1893–1894), директор Српског бродарског друштва (1895–1904), управник Државних монопола дувана (1904/5–1919), народни посланик (1880–1883, НРС, један од оснивача), председник Српског пољопривредног друштва, КЗ 4, ТК 2, СА 1, СС 1; после Тимочке буне 1883. осуђен на смрт; казна преиначена на десет година робије; помиловао га краљ Милан 1886; постављен за секретара 1. кл. Административног одељења Министарства финансија (1886); студирао технику у Београду и хемијску технологију у Санкт Петербургу; ожењен др Драгом Љочић; таст Бранка Лазаревића, Божидача Влајића и Момчила Нинчића; становао (1912, 1922) у Кнез Михаиловој 33, 220.
- Милошевић, др Драга Љочић-Милошевић**, вид. Љочић, др Драга.
- Милутиновић, Драгутин С.** (1865–1941), дивизијски генерал, министар двора (1925), 17. кл. ВА (2. у рангу), завршио Николајевску генералштабну академију у Санкт Петербургу (1892–1894), КЗМ 3 и 4, ЗМХ (1913), ОСС 1, СВМ 3 и 4, ЛЧ, НИ, РК 1; шеф Унутрашњег одсека Операцијског одељења Главног генералштаба (1903), проф. ВА, командант Тимочке дивизије 2. позива (1912), командант Шумадијске дивизије 2. позива (1914), командант Албанских трупа (1915), командант 2. доборовољачке дивизије у Русији (1917), командант Скадарских трупа (јадранских) 1918, делегат владе на Цетињу (1919), члан Војног савета (1925); становао (1912) у Милоша Великог 12, 232.
- Милутиновић, Јовица** (1773–1846), мајор, кнез Колубарске кнежине, подвојвода (маја 1812), председник Ваљевског магистрата, тешко рањен у бици на Дубљу 1815, брат Пантелија погинуо у бици код Шапца, брат Грујицу погинуо у бици код Чачка; учествовао у организовању Катанске буне 1844, због чега је у одсуству осуђен на смрт, а имовина конфискована; сачувани су његови конаци у Ваљеву и Санковићу (културна добра), као и белег са родословом у Санковићу; обновио је цркву манастира Рибнице (заједно са братом Петром и сином Марком), умро у трговишту Руми, где је и сахрањен, 222, 234.
- Милутиновић, Симеон Сима М.** (1791–1847), Сарајлија, писац, песник, васпитач и учи-

- тељ Петра II Петровића Његоша; син сарајевског трговца; због куге породица избегла у Земун; школовао се у Земуну, Карловачкој гимназији и Сегедину; писар Правитељствујушчег совјета; после 1813. боравио у Бесарабији и потом у Лајпцигу, где је похађао предавања на универзитету (1825); објавио *Сербијанку*, која представља и историјски извор; са Маријом Поповић Пунктаторком из Будима (1810–1875) имао је сина инжењера Драгутина Драгишу Милутиновића (1840–1900), архитекту, члана СУД-а (пројектовао зграду Железничке станице у Београду и припремио урбанистички план Даниловграда), 57.
- Милутиновић (пл. Миловски) од Вајкселбурга, Теодор Тоша** (Theodor Freiherr Milutinović von Weichselburg, 1766–1836), барон, подмаршал, војни заповедник и шеф политичке управе Дубровника и Албаније (до 1816), командант бригаде у Банату (1825) и дивизије у Карловцу и Темишвару (до 1836), МТ, ЛО; завршио Инжењеријску академију (1786); мајор Петроварадинске пешадијске регименте (1795), пуковник Градишке регименте (одбио турски напад 1809); истакао се у бици код Вајкселбурга (данас Вишња Гора у Словенији) 1813; одликован Орденом Марије Терезије (барон); освојио Котор и Херцег Нови од Француза 1815; рођ. у Сурдуку, син генерал-мајора Аксентија Милутиновића пл. Миловског (1740–1798), унук напоручника Петроварадинске регименте Теодора Милутиновића и шајкашког мајора Теодора Станисављевића; са Маријом Андрејевић из Старе Пазове имао синове капетане Александра, Јосифа и Михаила; умро у Темишвару, 95.
- Миљковић, др Адам М.**, санитарски пуковник, 222.
- Миљковић, др Александар А.** (1929–2008), дипломирао филозофију, докторирао социологију (теза „Друштво, држава и политика у делу Стојана Новаковића” 1987), радио у Институту за социјалну политику у Београду (1958–1994), 222.
- Миљковић, Вељко** (†1814), параћински кнез, вид. Вељко Миљковић.
- Миљковић, др Душан**, хемичар, 222.
- Миљковић, Јован М.** (1874–1903), артиљеријски капетан 2. кл., 24. кл. ВА, 9. кл. ВШВА, приправник за генералштабну струку (1902), ордонанс-официр краља Александра Обреновића (1901–1903), ТК 5; потпоручник командир вода 2. дивизиона Моравског артиљеријског пука (1894), командир вода 9. батерије (1898), в. д. командира 8. батерије 3. дивизиона Тимочког артиљеријског пука у Зајечару (1899), в. д. командира 1. чете 2. батаљона Градског артиљеријског пука (1899); („Капетана Миљковића сам добро запамтио. Био је то врло леп и отмен официр. Сећам се да сам га последњи пут видео када је код главног улаза у Калемегдан помогао Нани да се попне у савски трамвај”, успомене др Ђ. Ј. Жујовића); погинуо у двору на дужности краљевог ордонанс-официра 29. маја (11. јуна) 1903; убио га потпоручник Боривоје Јовановић (мислио је да је угрожен живот Драгутина Димитријевића Аписа, који је, у ствари, покушавао да спасе живот Миљковићу), 162.
- Миљковић, др Момчило**, хемичар, Цирих, 222.
- Мирковић, Ђорђе Ж.** (1906–1971), ванредни професор на предмету Трговачко право (Катедра за трговачко са меничним и стечајним правом) Правног факултета Универзитета у Београду; завршио Правни факултет у Београду (1928); државни питамац на Правном факултету у Бордоу, где је одбранио докторат под насловом „Брод и поморска имовина” 1932. (награда Општине Бордо и награда Правног факултета у Београду); доцент (1933), ванредни професор (1938); члан комисија за израду Трговачког закона (1933) и Поморског трговачког закона (1937); за време рата поднео писмену оставку на службу у Министарству просвете (реформа Универзитета у Београду 1941); није се пријавио на конкурс 1942; отпуштен јула 1942; после рата поново професор на истој катедри (1945–1947); Актив Народне студентске омладине (односно КП) оптужио га да не предаје совјетско право по совјетском уџбенику и не наглашава класни карактер права (и тражио уклањање са Правног факултета); писмено оповргавао студентске примедбе; један од професора који није прилагодио предавања марксистичком дијалектичком материјализму; Универзитетски савет и Министарство просвете донели одлуку о удаљавању са Правног факултета (1947); радио као адвокат у Београду, 232.
- Митрићевић, Константин Коста** (1837–1902), руски артиљеријски пуковник, 3. кл. АШ, ТК, САМ 2, СС 2; рођен у Крагујевцу, син Митрића, члана Апелационог суда; командир вода 1. батерије пољске артиљерије Стајаће војске (1864), на служби у Артиљеријској управи (1867); поднео оставку 1869; примљен у руску војску јануара 1870; штабс капетан пољске коњичке артиљерије; на служби у Главној артиљериј-

- ској управи, Петербуршком арсеналу, Барутном заводу у Охти; потпуковник 1875; потпуковник добровољац у Ибарској и Дринској војсци у рату 1876, на кавкаском ратишту у руско-турском рату 1877–1878; ванредно унапређен у пуковника, одликован; цар га наградио имањем на Криму у Тавричкој губернији; умро у Санкт Петербургу; ожењен Јелисаветом Савком (власница куће у Милоша Великог 2 1912); становао у Господској (Бранковој) 14, 244.
- Митрићевећ, Мери К.**, чл. Главног одбора Друштва за помоћ браћи Русима у Русији (1920); становала (1912) у кући у Бранковој (Господској) 14, 244.
- Митровић, Јован Демир** (1756 / 1762–1852), капетан пожешко-ужичке пехоте (1811–1813), об(е)р капетан предела Црне Горе и Лужнице у Ужичкој нахији (август 1815), капетан подгорски (новембар 1815), кнез (капетан) Црногорске кнежине Ужичке нахије (од 1819), члан Ужичког окружног суда; („прозван је ’Демир’ [гвоздени] због великог јунаштва његовог”, К. Ненадовић); родио се у Херцеговини, хајдук на Романији (1804), („Јован Демир је велики јунак био, кога Карађорђе, пошто се Демир и у војничком егзерциру извежбао, постави за пешачког капетана и диплому му на тај чин изда”); умро је на свом имању у Драженовићу („његов је рођени синовац познати из устанка ерцеговачког 1875. год. био војвода Вуле Хаџић, који је јуначки војујући за слободу Срба од Турака славно погинуо”, К. Ненадовић), 232.
- Митровић, Стеван**, пешадијски капетан 1. кл., рањен у раговима (1876–1878), на служби у гарнизонској управи у Ваљево (1886); становао (1912) у Делиградској 23, 248.
- Михаило** (1826–1898), архиепископ београдски и митрополит (1859–1898), Милоје Јовановић (слава Свети Никола 6. [19] децембар), ТК 1 с лентом и звездом, СА 1, СВ 2; завршио школе у Србији и Духовну академију у Кијеву, замонашен 1853, професор богословије (догматика и омилитика), шабачки епископ (1854–1859), близак либералима, у иностранству (1881–1889); подигао је цркву и школу у Сокобањи (где се родио), основао фонд за школовање двојице српских монаха у духовним заводима и фонд за одбрану православне вере од напада, 97.
- Михаило Обреновић** (Михаилъ М. Обреновићъ, 1823–1868), српски кнез (1839–1842; 1860–1868), 20, 21, 57, 61, 80, 97, 109, 112, 122, 123, 124.
- Михаиловић, Павле К.** (1845–1915), (доживотни) сенатор (члан Горњег дома), државни саветник (НРС), председник Главне контроле, начелник Београдског (1890–1894) и Подунавског округа (1889), члан ГО Управе фондова (1904–1906); завршио Београдску гимназију, студирао права на Великој школи у Београду; пријатељ и истомишљеник Светозара Марковића; један од покретача *Рагеника* (1871); после Тимочке буне (1883) осуђен на пет година робије (пуштен после три године); син Константина Михаиловића, помоћника окружног начелника, братанац Стефана Стевче Михаиловића; са Јеленом Никетић (кћерком Јована Никетића Јове Тополца) имао Војислава, Даринку, Радојку и Милојку; (становао (1912) у Улици Цара Уроша 17, (слава Свети Никола 6. [19] децембар), 155.
- Михаиловић, Раде**, архитекта, ЈВУО, живео у емиграцији у Јоханезбургу (Јужноафричка Република), 223.
- Михаиловић, Стефан (Стеван) Стевча** (1804–1888), кнежевски местозаступник (1859), кнежевски намесник (1858–1859), генерал-мајор, командант (резерве) народне војске и добровољаца (у време бомбардовања Београда 1862) председник Савета, председник Министарства и министар грађевина (1875, 1876–1878), у сукобу са Ј. Ристићем од 1879; командант целокупне народне војске у време бомбардовања Београда (1862), начелник Чачанског округа, посланик Светоандрејске скупштине и вођа обреновићеваца; син јагодинског кнеза Михаила Јовановића, зет кнеза Милоша; имао браћу Константина и Јована; своју двоспратну кућу у Улици Милоша Великог 31 (са двориштем и бунарком) завештао је Српском народном музеју, 155.
- Мићићи**, пореклом од сердара Јована Мићића и његове браће Илије, Јоксима и Петра Мићића (слава Свети Јован Крститељ 7. [20] јануар), 239.
- Мићић, Владан М.** (1900–1984), артиљеријско-технички потпуковник (1940), 22. кл. ВА, ЈК 5 (1940); командир вода 2. пешадијског пука „Књаза Михаила” (1922–1925), на служби у Артиљеријско-техничком одељењу Министарства војске и морнарице (1925), на служби у Управи Артиљеријско-техничког завода (1928), преведен из пешадије у артиљеријско-техничку струку (1930); члан управе Соколског друштва у Крагујевцу 1932; шеф 2. групе 4. одељења Војно-техничког завода (1936); у Априлском рату рањен у ногу, оперисан

- у Сарајеву за време бомбардовања (1941); за време рата у Војном музеју у Београду; (слава Свети Јован Крститељ 7. [20] јануар); становао у породичној кући у Улици Миријевски пут (Милана Ракића) 24, 239.
- Мићић, др Дејан В.** (1938–2019), професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, 239.
- Мићић, Драгутин К.**, коњички пуковник, 27. кл. ВА, на усавршавању у Коњичкој официрској школи у Санкт Петербургу (1901–1903); син коњичког капетана Константина И. Мићића и Софије Субашић; начелник Генералштаба коњичке дивизије (1912), референт Коњичког одељења команде Вардарске дивизијске области (1913–1914); становао (1912) у својој кући у Гундулићевој 17, 239.
- Мићић, Жарко К.** (1875–1929), коњички пуковник, 26. кл. ВА, на школовању у Коњичкој официрској школи у Санкт Петербургу (1902–1906), БО 5, ОСС 3, ЗМХ (1913), СМХ (1913), СВМ 4 (1917), ЛЧ 4; син коњичког капетана Константина И. Мићића и Софије Субашић; командир вода 7. пешадијског пука Дунавске дивизије (1896–1898), командир вода у 2, 3. и 4. коњичком пуку Коњичке дивизије, ађутант у 4. коњичком пуку (1907) и 7. пуковској окружној команди (1908), командир Митраљеског одељења 2. коњичког пука „Цара Душана” у Краљеву (1910–1912), ађутант команданта Дунавске дивизијске области (1913–1914), ађутант команданта 1. армије војводе Живојина Мишића (1914–1916), ађутант у штабу 1. српске добровољачке дивизије у Русији (1916), помоћник војног изасланика у штабу руске Врховне команде, војни изасланик у штабу главнокомандујућег Оружаних сила југа Русије генерала Дењикина (Антон Иванович Деникин) 1919. и шеф војне мисије у Источном Сибиру (1919–1920), референт коњице Дринске дивизијске области, пензионисан 1927, 239.
- Мићић, Загорка С.** (1904–1982), професор филозофије на Филозофском факултету у Скопљу; завршила Другу женску гимназију у Београду, студирала психологију у Берлину (1923–1925); на лечењу у Оберсдорфу у Немачкој (1924–1926); студирала филозофију у Фрајбургу (логика и теорија сазнања код Едмунда Хусерла); дипломирала филозофију на Филозофском факултету у Београду (1929); на усавршавању у Фрајбургу; докторирала филозофију на Филозофском факултету у Београду (1934); (према породичним сведочанствима отац је финансирао њене студије филозофије);
- суплент реалне гимназије у С. Карловцима и Друге женске реалне гимназије у Београду (1936); кћерка Саве Мићића, банкар и индустријалца и Љубице Михаиловић (кћерке свештеника у Обреновцу); верена за професора Душана Спасовића (веридба објављена у новинама 9. марта 1937); (према породичним сведочанствима и сазнањима добила је мираз, али је веридба раскинута; после рата и револуције јавно је нападала своју породицу; њени потомци су се декларисали као Хрвати); према једном графички приказном родослову са Андријом Цоловићем имала је сина Слободана (рођ. 1944) запосленог у ДБ-у (који је са Душанком имао Андрију, Давора и Жељка; од око 1970. у Сплиту), 239.
- Мићић, Илија О.**, пешадијски капетан 1. кл., пензионисан 1899, реактивиран, у 8. пуку (1916), пензионисан 1925, 239.
- Мићић, Јеврем (Јефрем) Ј.**, помоћник 1. кл. начелника Смедеревског (1870–1873) и Ужичког (1874–1876) округа; син срдара Јована Мићића; пренео очеве посмртне остатке у Ариље у гроб поред цркве (1856); ожењен сестром Љубомира Каљевића, председника владе, 239.
- Мићић, Јеврем Ј.** (1890–1917), артиљеријски поручник (ЗМХ 2 пута; 1915. и постхумно 1920), 7. хаубичка батерија, 239.
- Мићић, Јован Г.** (1785–1844), кнез и срдар рујански (1819), пуковник, начелник Ужичког округа (1839–1842); момак (помоћник) кнеза Милоша; у Црнући 1815; НИ; борио се под командом Хаџи Мелентија Стевановића; буљукбаша (заузимање Ужица 1807); допринео повољном одређивању границе Србије 1834. („Необично је ревно настајавао да што више села и простора дође овамо к Србији... жеља му је била да границу сведе Лимом на Вишеград [...] Мићић је био страхан за Турке на оном крају. Он је свакад ишао као каква оружана сила. Боравећи у Чајетини он у Ужице и у најмирније дане не би силазио без 40 својих одабраних момака. Његови су хатови били из најчувенијих ергела у Турској царевини, а рахтови и накити били су за праву причу”, М. Ђ. Милићевић); обављао поверљиве и тајне послове за кнеза Милоша (различити извори потврђују да су Мићићеви људи убили војводу Младена Миловановића, деду кнегиње Персиде Карађорђевић, рођ. Ненадовић); после смене династија приговорен; умро у затвору у Гургусовачкој кули 1844; син Јеврем Мићић га сахранио (1856) код цркве у Ариљу (где је некада имао своје конаке), 239.

- Мићић, Јован И.** (1855–1915), народни посланик; умро у одступању у Колашину 1915, 239.
- Мићић, Јован С.** (1922–2013) професор и декан Технолошко-металуршког факултета Универзитета у Београду, генерални секретар Уније хемијских друштава Југославије, секретар Савеза хемичара и технолога Југославије, дугогодишњи члан Српског хемијског друштва, професор Универзитета у Картуму (од 1969); са Вером Тоболар имао сина Стевана (1951), архитекту (са Татјаном има Бориса, Јована и Оливера) и кћерку Тању (1961), 239.
- Мићић, Константин Коста Д.**, инжењер-капетан 2. кл. ваздухопловно-техничке струке (1938), машински и електротехнички инжењер на служби у 4. ваздухопловном пуку (1936), 239.
- Мићић, Константин Коста И.** (1838–1886), коњички капетан 1. кл., ађутант кнеза Михаила (1868), ађутант кнеза Милана (1871), СС 3, ФЈ 5; завршио основну школу у Ужицу и четири разреда гимназије у Београду; командир вода у Кнежевој гарди (1872), командир 1. гардијског ескадрона (1877), помоћник команданта Београдске окружне војске (1878), командант (целокупне) Жандармерије (1881), командант гарнизона у Београду (1885); син Илије и Петрије Мићић; ожењен Софијом, кћерком Јована Субашића из Београда; синови Жарко, Драгутин и Милутин, 239.
- Мићић, Милан Ј.** (1860–1918), резервни коњички капетан 2. кл., власник и уредник часописа за војна питања *Војин*, главни уредник *Вечерњих новостии* (власници Душан Љ. Бојовић, Мица Љ. Бојовић), потпредседник Српског новинарског удружења, директор Народне штампарије у власништву Љуб. Ј. Бојовића; син Јеврема Ј. Мићића, помоћника начелника Ужичког округа (син сердара Јована Мићића), сестрић Љубомира Каљевића, председника владе и министра; ожењен Видосавом Бојовић; контузован (октобра 1915), заробљен, умро 29. маја 1918. у логору Нежидер (Nezsider, Neusiedl am See, Нојзидл на Језеру, Аустрија); становао (1912) у својој кући у Космајској 48, близу штампарије Љуб. Бојовића и уредништва *Вечерњих новостии* (Космајска 28), 239.
- Мићић, Милосав М.** (1913–1941), поручник бојног брода 2. кл. (1940); поручник корвете на служби на Краљевском школском броду „Јадран“ (1934) и бродовима „Дубровник“ (1934–1935), „Спасилац“ (1935–1936), „Орао“ (1936) и „Хвар“ (1936); поручник фрегате (1937); одобрено му венчање са Зорицом, кћерком поч. Јеврема Младеновића, трговца из Смедерева (1939); са подморницом избегао заробљавање у Априлском рату; нестало у рату; спомиње се у Записнику о састанку Комисије Министарства просвете (у вези са оснивањем Задужбине Љубомира Каљевића) као одсутни старацац (од 1945) покојног Михаила Каљевића, сина Љубомира Каљевића, председника владе (који му је био деда-ујак), 239.
- Мићић, Милутин К.**, дипломата, ожењен са Анчи (Чехиња), 239.
- Мићић, др Ратибор С.** (1914–2008), лекар, професор ВМА; завршио Другу мушку (београдску) гимназију, дипломирао на Медицинском факултету Универзитета у Београду (марта 1942); општински лекар у Обреновцу (1942–1944); мобилисан у НОВ октобра 1944. (начелник Санитета 24. српске бригаде и 12. војвођанске дивизије 1944–1947); завршио специјализацију интерне медицине (1952); докторирао 1961; на студијским боравцима у Енглеској (1955–1956, 1964. и 1975); редовни професор на предмету Интерна медицина на ВМА (1970); предавач на постдипломским студијама на Медицинском факултету Универзитета у Београду, 239.
- Мићић, Сава С.** (1868–1942), извозник, поседник, индустријалац, већник Београдске трговачке коморе, власник житарске (гросерске) радње у Београду, оснивач Обреновачке задруге и акционарског друштва „Пољопривредна фабрика шпиритуса и дестилација воћа Сава С. Мићић а. д.“ са седиштем у Забрежју код Обреновца; школовао се у Немачкој; школовао га Лука Ђеловић (породично кумство или партнерство са Мићићима) и послао из Београда у Обреновац да покрене и води послове (задруга, фабрика и др.), 239.
- Мићић, Сретен И.**, народни посланик, МВ 4, БО 5, 239.
- Мићић, Стеван С.** (1896–1970), директор Обреновачке задруге; ожењен Емилијом Јовановић (1900–1982); после рата осуђен на „казну затвора са принудним радом и губитком грађанских права у трајању од 5 година, као и на конфискацију целокупне имовине“ „због извршења кривичног дела из члана 10 Закона о кривичним делима против народа и државе [...] и због увреде народне власти“ (28. фебруара 1946); имовина конфискована Одлуком Среског суда у Обреновцу (1946); био је на робији у Пожаревцу; рехабилитован решењем Вишег суда у Београду (2017) као жртва

прогона из политичких и идеолошких разлога („Стога имајући у виду вредност одузете имовине, која је према стању у списима предмета била велика, то је по мишљењу Вишег суда [...] од њега и њему сличних требало одузети имовину ради стварања економске базе за несметан рад новоустановљене државне власти [...] Стога је важно рећи да је Стевану Мишићу неправедно одузета имовина, да су те одлуке ништаве и да су ништаве све њихове правне последице”, Рех. бр. 5/16 од 7. јуна 2017), 239.

Мишић, Живојин Р. (1855–1921), војвода (1914), генерал (1912), начелник штаба Врховне команде (1918–1920), начелник Главног генералштаба (1920–1921), почасни ађутант краља (1920), 11. кл АШ, завршио Официрску стрељачку школу у Аустроугарској (Bruck an der Leitha) и генералштабну припрему, КЗМ 1 (1917), 2 (1918), 3 (1915), 4 (1913), ТКМ 5, БО 4, ТК 2, 4, ЗМХ (колајна 1876), ЗМХ (1885), СМЂ 1 (Битољ, 1916), ДК 2, СС 2, ОБ 2 (1915), СЂ 3, 4, ЛЧ 1, 2, 4, 5, ФЈ 3, М 2, 3, 4, РК 2, 3; питомец ВА у штабу мајора Кирејева (Николај Алексеевич Киреев) у рату 1876, командир чете 7. пешадијског пука (1877–1878), командант 1. батаљона 5. пешадијског пука (1885), командант Дринске дивизијске области; преведен из пешадије у генералштабну струку 1891; противник венчања краља Александра са Драгом Машин (1900); у штабу Активне војске, професор ВА, помоћник начелника Главног генералштаба (1903); у пензији због завереника (1904–1909), Апис га сматрао напредњак; начелник Оперативног одељења Главног генералштаба (1909–1912), помоћник начелника штаба Врховне команде (1912–1913, 1914), командант 1. армије (1914–1915); залагао се за противофанзиву, на супрот одступања преко Албаније; на лечењу у Француској 1916; командант 1. армије (1916–1918); син Радована Мишића (умро 1865) из Струганика и Анђелије, кћерке Јована (Дамјановића) Коштунице, трговца и посланика из Коштуница на Светоандрејској скупштини 1858. (кондуит листа из 1880); ожењен Луизом Крикнер (немачког порекла, отац протестант, мајка католикиња из Панчева); синови мајор Александар Мишић, ЈВУО, потпуковник Радован Мишић (умро у заробљеништву 1944) и Војислав, школован у кадетском корпусу у Царевини Русији, а после револуције у Кембриџу (пошто се појавио у Струганику са функционерима НОП-а, брат Александар га вратио кући у Београд где је провео рат); становао (1912) у својој кући у Делиградској 28, 137, 170, 174.

Мишић, Лазар Р., пуковник, ТКМ 5, ТК 3 и 4, БО 5; потпоручник у 4. чети 1. батаљона Стајаће војске у Београду (1871) и Фетисламу (1873), командир у 2. батаљону у Београду (1876–1877), командант Ваљевске бригаде 1. позива (1877–1878), в. д. команданта 5. батаљона 1. пешадијског пука (Крагујевац, 1880), командант Ваљевске бригаде 2. позива (1885), в. д. гарнизонара гарнизонске управе у Параћину (1886); старији брат Живојина Мишића; ожењен Софијом, кћерком Косте Јанковића из Крагујевца (1882), 137.

Мишић, Милош П. (1900–1950), инжењер, син генерала Петра Мишића, ожењен Милицом, кћерком потпуковника Радомира Аранђеловића, 128.

Мишић, Петар С. (1863–1921), генерал (1918), 15. кл. ВА (1. у рангу), државни питомец у 5. саперском инжењеријском батаљону у Русији (1887–1889), завршио Николајевску генералштабну академију (1888–1891), КЗ 4 (1904), КЗМ 3 (1920) и 4 (1915), БОМ 3, ТК 4 и 5, МВВ, СА, РК 3, ЛЧ 3 и 4; командир вода пионирске (инжењеријске) чете Шумадијске дивизије у рату 1885, инжењеријски потпоручник (1885), генералштабни капетан (1895); редовни професор ВА, командант 6. пешадијског пука „Краља Карола I” (1903); завереник 1903; у пензији због енглеских захтева (1906–1914); народни посланик за Неготински округ (1908–1912); реактивиран у чину пешадијског пуковника 1914, командант Рогатичког и Охридског одреда (1914–1915); заузео комуникацију Охрид – Тирана – Драч (заштитио позицију Есад паше 1915); командант Моравске дивизије (1916), председник Нижег војног суда (1917), командант Шумадијске дивизије у пробоју Солунског фронта (1918); (у Ратној похвалној наредби војводе Степе Степановића за Шумадијску дивизију од 3. [18] септембра 1918. у вези са самоиницијативним заузимањем утврђеног Ветерника истиче се да је дивизија „вођена мудро и вешто” и да је велике „успехе постигла са релативно малим губицима”); командант Дунавске дивизијске области (1918–1921); лечио се у Бечу; ожењен Драгојлом (према породичним сазнањима њена је била кућа у Милоша Великог у којој су становали); син из првог брака Душан Мишић, судија (у међуратном периоду), ожењен Властом, кћерком Јосипа Смодлаке (1869–1956), политичара, краљевског посланика, градоначелника Сплита (имали су Петра и Зорку); у другом браку ожењен Милицом Вујић, унуком војводе Антонија Пљакића и Саве, најстарије Карађорђево

- кћерке (имали су инж. Милоша Мишића и Милана Мишића); становао (1912) у својој кући у Милоша Великог 13б, издавао кућу у Милоша Великог 13а; удовица Милица П. Мишић становала (1922) у својој (наслеђе-ној) кући у Милоша Великог 3, 128.
- Мишковић, Драгутин С.** (†1968), генералштабни пуковник, војни аташе у Будимпешти (1936–1939), 47. кл. ВА, 26. кл. ВШВА (1924–1926), начелник штаба Потиске дивизијске области (1940); у Априлском рату код Лознице; у заробљеништву у Нирнбергу и Хамелбургу (Oflag XIII); остао у емиграцији; из логора отишао у Париз; ступио у Легију странаца; на служби у Орану у Алжиру; касније директор Цивилне заштите у области Оријак; умро у емиграцији, 180.
- Мишковић, Јован Р.** (1844–1908), генерал, министар војни (1878–1880, 1896–1897), начелник Главног генералштаба (1893), почасни ађутант краља (1886), гувернер краља Александра Обреновића (1890–1893), (доживотни) сенатор (члан Горњег дома), председник СКА (1900–1903), 5. кл. АШ (4. у рангу), МВ 1, ТКМ 2, ТК 1, ОСС 1, БО 4, СС 1, ССМ са звездом 2, СС 3, ЛЧ 3 и 4, ФЈ 1, ГК 2, РЗ 3, М 1; управник Страгарских барутана (1865), шеф штаба Ибарске војске и командант Чачанске бригаде 1. и 2. класе Народне војске, командант Пожаревачке окружне војске (1876), начелник Оперативног одељења штаба Врховне команде (1877–1878), начелник штаба команде Активне војске (1883), командант Дринске оперативне дивизије (1885); ожењен Круном, кћерком Милоја Блазнавца; становао у кући са помоћним зградама на великом плацу („у дну дворишта штала за два коња, са одељком за фијакер”, Д. Павловић), на углу Господар Јевремове (53, данас 41) и Кнегиње Љубице 27; тестаментом (камата од средстава добијених продајом куће и имања) основао задужбину за награђивање најбољих војних списа („Задужбина Јована Мишковића, ђенерала”), (слава Свети Никола 6. [19] децембар), 201.
- Мишковић, Круна Ј.** (†1934), кћерка Милоја Блазнавца, 201.
- Мишковић, Милутин Г.** (1864–1934), генералштабни пуковник (преведен из артиљерије у генералштабну струку 1897), 15. кл. ВА, 2. кл. ВШВА, на стажу у пољској и коњичкој артиљерији и Артиљеријској школи гађања у Брну (Аустроугарска, Чешка, 1887–1888), завршио генералштабну припрему (1895–1897), БО 4, ТК 4, ОСС 3, ЗМХ, ДК 3, РЗ 4, ФЈ 3, М 3; командир вода пољске артиљерије у рату 1885. (Цариброд, Драгоман, Три уши, Нешков вис, Пирот), начелник Генералштаба Дринске дивизијске области (1900–1902), командант 18. и 7. пешадијског пука (1902–1903), помоћник команданта Шумадијске дивизијске области (1909), професор ВА (1898, 1904), пензионисан по својој молби (1911), начелник Генералштаба Шумадијске дивизијске области (1914–1915), командант Митровачког, Шабачког и Албанског одреда (до 1916), рањен у Албанији, лечио се у Паризу; командант Кумановске окружне команде (1918–1919); пензионисан 1920; радио у грађевинској секцији у Кавадару; (син пешадијског пуковника Грује Мишковића, 1826–1880); са Јелицом, кћерком мајора Михаила Илића имао четири сина официра; двојица погинула у Првом светском рату (артиљеријски поручник Грујица Мишковић и пешадијски поручник Михаило Мишковић); становао (1922) у Краљице Наталије 78, 176.
- Мишковић, Светислав Г.** (1868–1914), пешадијски пуковник, 22. кл. ВА, на усавршавању у Немачкој, КЗМ 4 (1913), БО 4, ТК 5, ЗМХ, МВВ (два пута); син пешадијског пуковника Грује Мишковића; ожењен Кларом Хајне из Дизелдорфа (синови артиљеријски пуковник Драгутин Мишковић и пешадијски мајор Златомир Мишковић); помоћник команданта 5. пешадијског пука „Краља Милана I” (1912), командант 3. прекобројног (дринског) пешадијског пука 1. позива Јаворске бригаде (1912–1913), командант Косовског пешадијског пука (1914), командант 1. прекобројног пука Комбиноване дивизије 1. позива; погинуо у Церској бици 17. (30) августа 1914, 180.
- Мишковић, Радмила Д.**, супруга генералштабног пуковника Драгутина Мишковића, кћерка армијског генерала Љубомира Марића; за време Другог светског рата са оцем у Аранђеловцу (где су једно време биле бугарске јединице); за време рата помагала припаднике НОП-а (Душана Петровића Шанета); после рата и револуције (као генералска кћерка удата за генералштабног официра) унижавана присилном радном обавезом чистачице улица у Аранђеловцу, 180.
- Мишовић, Видоје** (1875–1944), велики жупан Сремске жупаније у Вуковару (1919–1920), велики жупан Зетске области на Цетињу (1927–1929), подбан у Новом Саду, члан Главне контроле, адвокат, БО 5, ОСС 3; завршио гимназију и Правни факултет у Београду; прешао Албанију; заступник владиног повереника за Црну Гору (1918);

- један од оснивача Удружења Ужичана у Београду (1923); погинуо у бомбардовању Београда 18. маја 1944, 186.
- Младеновић, Милош** (1903–1984), професор историје (источноевропских земаља) на Универзитету Макгил у Монреалу (McGill University), секретар Пресбириа Председништва владе (1935–1938), државни цензор, главни уредник *Новой времена* (1941–1943); завршио гимназију у Ваљеву, студирао права у Београду и Паризу, где је докторирао са тезом о карактеру српске државе у средњем веку (1930); одступио 1944; живео у Риму у емиграцији; одселио се у Канаду 1950; ожењен Маријом, унуком Алексе С. Ненадовића (1848–1911); оженио се поново у Канади; умро у емиграцији у Монреалу, 136.
- Моачанин (Мохачанин), др Светозар Ј.** (1884–1963), лични лекар престолонаследника Александра (1912), лекар краља Александра, краља Петра II и кнеза Павла; син Јована Моачанина, лекара и Катарине; завршио класичну гимназију у Осијеку и медицину у Бечу (1908), где је специјализовао интерну медицину; лекар синова бугарског цара Фердинанда – Бориса (будућег цара) и Кирила; прешао Албанију; на служби у Врховној команди као лекар регента; имао приватну праксу у Санаторијуму „Врачар”; као краљев лекар са владом отишао у иностранство (Јерусалим, Каиро, Лондон); није био за краљеву женидбу током рата 1942; емигрирао са породицом у САД 1948; лекар у Њујорку и Лос Анђелесу; ожењен Олгом, кћерком Милана Павловића, индустријалца (имали два сина и кћерку); имао кућу на Топчидерском брду; адреса (1922) Кнез Михаилова 21, 206, 213.
- Мојсије (Милош Ј. Костић), монах** манастира Зочиште, шумарски инжењер, 172.
- Молеровић Петровић, Симеон П.** (1804–1852), штабс капетан, начелник Трнавског среза Чачанског округа (1843), син војводе Петра Николајевића Молера, 176.
- Момировић, Иван Иво**, војвода Моравске кнежине Пожаревачке нахије; бимбаша код Миленка Стојковића; пошто се истакао у бици на Прхову добио (руску) Златну (односно Сребрну) медаљу од грофа Цуката (граф Егор, Георгий Гаврилович Цукато, млетачког порекла); после 1813. окупио добровољце за аустријску војску и борио се у Италији против Француза; могуће је да се његово име налази на списку официра „Влахо-илиричке регименте бр. 13” (1825);
- син кнеза Момира, ујак Јелене Жујовић и Софије Гарашанин, 96, 182.
- Момировић, Лука**, војнослужбени потпуковник, референт за судство Ибарске војске; завршио Правни факултет; резервни пешадијски потпоручник (1891); преведен у активну службу у чин војнослужбеног потпоручника 1891; погинуо на Власини крајем рата 1913. (од грома), 187.
- Момировић, Миодраг Л.** (1896–1918), студент у Француској; прешао Албанију; умро (од грипа) у Француској (Aix-en-Provence) 1918, 187.
- Мостић, Василије Ј.** (1848–1901), генерал, почасни краљев ађутант, 7. кл. АШ, на усавршавању у Француској (1887–1888), МВ 3, ТКМ 4. и 5, ТК 2, БО 4, ЗМХ, СМХ; рођен у Алексинцу, син управника царине Јована Мостића; пре АШ завршио пет разреда гимназије у Београду; командир вода 4. пољске батерије (1870), командир 4. пољске батерије (1873), командир 3. пољске батерије Јужноморавског артиљеријског пука у рату 1876, начелник артиљерије Моравске дивизије (1877–1878), ађутант министра војног (1883), командант Артиљеријског пука Моравске дивизије у рату 1885, командант Дринске дивизије, пензионисан (1893), реактивиран 1894, командант Шумадијске, Дринске и Моравске дивизије; противник брака краља Александра и Драге Машин (1900); позивао краља Милана да да се врати у земљу (у писму га уверавао да је војска спремна да помогне); пензионисан заједно са генералима Младеном Јанковићем (отац Драгомира Јанковића, краљевског посланика) и Леонидом Соларевићем; одузето му право ношења униформе (августа 1900); ожењен Милицом, кћерком Владимира Јакшића (у другом браку удата за див. генерала Милоша Васића), у другом браку ожењен Софијом, кћерком Николе Стефановића; кћерка Даница В. Мостић удата прво за (будућег) армијског генерала Светомира Матића, а потом за (будућег) армијског генерала Петра Пешића; рођен у Алексинцу, умро у Нишу, 146, 215.
- Мостић, Даница В.**, кћерка генерала Василија Мостића, удата прво за (будућег) армијског генерала Светомира Матића, а потом за (будућег) армијског генерала Петра Пешића, 146, 215.
- Мостић, Јован В.** (†1913), коњички поручник, питомец 32. кл. ВА; командир вода 1. коњичког пука „Обилића” (1907), командир вода 2. коњичког пука „Цара Душана” (1907), на служби у Ремонтском одсеку Артиљеријско-техничког одељења

- Министарства војног (1908), на служби у Управи београдског гарнизона (1910); син генерала Василија Мостића; одобрено му венчање Загорком Ђ. Страјић из Аустроугарске (1906), 215.
- Мушицки, Лукијан** (1777–1837), владика горњокарловачки (1828) вид. Лукијан Мушицки.
- Најдановић, Љубомир П.** (1885–1914), капетан 1. кл., 33. кл. ВА, СМХ (1913), командир вода 12. пешадијског пука „Цара Лазара” (1909), командир вода 7. пешадијског пука „Краља Петра I” (1910), командир 4. чете 2. батаљона 2. пешадијског пука „Књаза Михаила” (1914); погинуо на Трнавцу 22. новембра (5. децембра) 1914, 210.
- Најдановић, Милан П.** (1886–1938), генерални директор ПРИЗАД-а (Привилегованог извозног акционарског друштва), чиновник Извозне банке, резервни коњички капетан, студирао у Лајпцигу, становао (1912) у Улици Светог Саве 29, 210.
- Најдановић, Павле** (1845–1910), почасни генерал, 7. кл. ВА, МВ 4, БО 4, ТК 2, ЗМХ, СМХ, ФЈ 3; пре АШ завршио гимназију у Београду; пешадијски поручник у 2. чети 4. батаљона Стајаће војске у Крагујевцу (1871), ађутант бригаде Стајаће војске (1874), шеф штаба Црноречке војске у рату 1876, шеф штаба Пешадијске бригаде Стајаће војске (1877), шеф штаба 1. шумадијске дивизије у рату 1877–1878, командант града Ниша (1878), в. д. команданта 3. батаљона 1. пешадијског пука (1879–1881), командант 13. активног пешадијског пука у рату 1885, командант Тимочке дивизије (1894), председник Војног касационог суда 1900; син Најдана Петровића, трговца (из Зајечара) и мајке Раде, 210.
- Најдановић, др Стојан П.** (1889–1949), санитарски пуковник морнарице, БО 5, ОСС 4; основну школу и гимназију завршио у Београду, студирао медицину (државни питомац) у Бечу; прекинуо студије и радио као лекар у болничкој чети Врховне команде у ратовима 1912–1913. и в. д. лекара Артиљеријског пука Дунавске дивизије у рату 1914–1915, в. д. лекара Краљеве гарде; завршио студије у Берну; санитарски поручник (1917), шеф Интерног и Инфективног одељења Војне болнице 2. армијске области у Сарајеву (1926–1927), лекар пешадијског пука Краљеве гарде (1927–1931), в. д. шефа одсека у Санитетском одељењу Министарства војске и морнарице (1933–1941); мобилисан у НОВЈ; радио на Заразног одељењу Главне војне болнице (1944), референт санитета ВА (до новембра 1945), 210.
- Наталија** (1859–1941), кнегиња (1875–1882) и краљица (1882–1888) Србије, супруга краља Милана; кћерка кнегиње Пулхерије Стурдза (Pulcheria Sturdza, 1831–1874) и руског пуковника Петра Ивановича Кешка (Петр Иванович Кешко, 1830–1865), брата од тетке Елене Обреновић, рођ. Катарци, мајке краља Милана (митрополит Михаило очигледно није био упознат са блиским сродством Милана и Наталије); рођена у Фиренци; школовала се у Паризу; живела у дворцу „Сашино” у Бијарицу; прешла у Римокатоличку цркву 1902; умрла у Паризу 1941; велика добротворка; имање, краљевско добро „Мајданпечка домена” (око 8.000 хектара) поклонила Универзитету у Београду 1923; двор у Смедереву са виноградом поклонила Орешковићима; тестаментом одредила наследнике дворца у Бијарицу и друге имовине; у њеном најужем кругу у Београду и Бијарицу били су Цукићи, Симоновићи и Орешковићи, 38, 66, 70, 125, 149, 175, 177, 184, 185, 218.
- Натошевић, Дафина Ђ.** (1830–1911), потпредседница и један од оснивача Добротворне задруге Српкиња Новосаткиња, добротворка; допринела отварању Српске више девојачке школе у Новом Саду; у њеној кући је организовано скупљање прилога за ратну сирочад за време ратова 1876–1878; основала филијале Друштва Црвеног крста у Новом Саду; кћерка Григорија Јовшића (1806–1862), градоначелника Новог Сада, 250.
- Натошевић, др Ђорђе** (1821–1887), лекар, надзорник српских школа у Аустрији, председник Матице српске и посланик, 250.
- Натошевић, Персида**, родом из Новог Сада, удата за потпуковника Константина Пљакића, Карађорђевог унука, 44, 128.
- Наум Крнар** (о. 1780–1817), Карађорђевог секретар, члан (грчке) Хетерије; родом из Москопоља (Μοσχόπολις); завршио грчке школе у Москопољу (говорио више језика); у Београду о. 1800; купио кућу у главној чаршији (Улица цара Душана) код Дома Светог Саве (Физички факултет); сачувано је писмо које је послао жени у Москопоље 1812; после 1813. у Земуну и потом Хотину у Русији; убијен (по налогу кнеза Милоша) и сахрањен заједно са Карађорђем у Радовањском лугу 13. (25) јула 1817; његова одсечена глава је заједно са Карађорђевог препарирана у Београду (лобање сахрањене код улаза у Саборну цркву) и послата

- (татарском поштом) у Цариград као доказ извршеног убиства, 169, 190, 245.
- Наумовић, Александар М.** (1889–1915), коњички капетан 2. кл., 40. кл. ВА (2. у рангу), КЗМ 4 (1915), СМХ (1913), командир вода 4. коњичког пука „Великог кнеза Константина Константиновића” у Београду (1911–1914); погинуо на Дреновој глави 12. (25) октобра 1915, 62, 190, 245.
- Наумовић, Боривоје М.** (1895–1916), пешадијски потпоручник, 46. кл. ВА; командир вода 3. чете 4. батаљона 15. пешадијског пука; погинуо код Зборског (Πευκωτόν), односно Преслапа на Солунском фронту на свој двадесет и први рођендан 6. (19) септембра 1916, 62, 190, 245.
- Наумовић, Јован** (полковникъ, кавалѣръ и почестный Княжеский ађутантъ Јованъ Наумовићъ, 1813–1878), коњички пуковник (1861), почасни ађутант и 1. ађутант кнеза Александра Карађорђевића, начелник Црноречког (1846–1848), Јагодинског (1848–1857) и Крушевачког (1858) округа; детињство провео у Хотину у Бесарабији у Русији, где се школовао у јункерској школи (1833–1836); у Србији 1836; потпоручник Кнежеве гарде (1837), коњички поручник (1839), коњички капетан (1842); учесник Вучићеве побуне 1842, 60, 169, 190, 245.
- Наумовић, Љубица Ј.**, кћерка генерала Димитрија Ђурића, 61, 62, 88, 169, 190, 244, 245.
- Наумовић, Миливоје М.** (1894–1986), пешадијски капетан 2. кл., дипломата, 46. кл. ВА; у јединици војводе Вука, три пута рањаван (17 рана; остао тежак инвалид); после Првог светског рата дипломирао права у Паризу и ступио у дипломатску службу, 62, 190, 191.
- Наумовић, Мирослав Ј.** (†1909), пешадијски потпуковник, командант целокупне жандармерије Србије (1903), 17. кл. ВА, на школовању у Русији (1892), КЗ 4 (1904), ТК 5; командант 11. пешадијског пука (1909), 190, 245.
- Наумовић, Михаило Ј.** (1859–1903) генералштабни потпуковник, ађутант краља (1902–1903), професор ВА, 13. кл. ВА, ВШВА (1887), на школовању (државни питамац) у 1. инжењеријском пуку у Оломоуцу у Аустроугарској (1888), завршио припрему за генералштабну струку (1892), преведен у генералштабну струку 1894, ТК 3; пре ВА завршио Београдску гимназију; инжењеријски потпоручник (1883), командир вода у пионирском батаљону у рату 1885. (Цариброд, Драгоман, Три уши, Суковски мост и Пирот), на служби у Оперативном одељењу Главног генералштаба (1893–1894), ађутант начелника Главног генералштаба (1894), начелник штаба Моравске дивизијске области (1897), шеф Генералштабног одсека Министарства војног (1898), в. д. команданта 4. пука Краљеве гарде (1899), командант 12. пешадијског пука (1900), ађутант краља (1902–1903), завереник (1903); погинуо (грешком) у Мајском преврату 29. маја (11. јуна) 1903, 61, 88, 169, 190, 244.
- Недељковић, Петар Д.** (1887–1955), пешадијски бригадни генерал, 36. кл. ВА, 21. кл. ВШВА, БОМ 4, ЗМХ (два пута); пре ВА завршио шест разреда Београдске гимназије; командир вода 7. пешадијског пука (1907), ађутант у 2. прекобројном пуку и командир чете 9. пука 2. позива (у ратовима 1912–1913), командир чете 3. прекобројног пука 1. позива (1914–1918); тешко рањен; у штабу 1. армијске области (1921), шеф Војног одсека при Дирекцији државних железница у Београду (до 1941), 202.
- Недић, Анастасија Наста М.**, кћерка Димитрија Н. Крсмановића, акционара, рентијера (фирма „Браћа Крсмановић”) и Јованке Топузовић, прва жена армијског генерала Милутина Недића; сестра Јована Д. Крсмановића, 144.
- Недић, Божидар Ђ.** (1885–1962), резервни пешадијски потпуковник, председник и почасни председник Удружења ратних војних инвалида, председник (две године) и почасни председник међународне организације бивших ратника у Женеви, народни посланик (ЈРЗ), потпредседник Београдске општине (1940–1941), директор Општинске штедионице, ЈК 3, БО 5, ОСС 2, ЗМХ, СМХ, СЂ, ЛЧ; рањен у опсади Скадра 1912; командир 4. чете 11. пешадијског пука „Карађорђа”; тешко рањен код Смедерева 1915. (тешки ратни војни инвалид); завршио Пољопривредну школу; економ; заслужан за подизање санаторијума и ортопедских завода за ратне војне инвалиде; власник часописа *Рајски инвалид* (1923); током рата објавио чланке у којима је подржавао свог брата генерала Милана Недића; одступио 1944; био у логору Еболи у Италији, болници (Gütersloh) и логору у Минстеру у Немачкој; тражено је његово изручење (1947); није изручен; живео у емиграцији; умро у Каракасу у Венецуели 1962, 144.
- Недић, Душан М.**, судски приправник Београдског окружног суда; погинуо са женом Маром и кћерком Лепшицом (Лепосавом) у експлозији муниције у Смедереву 5. јуна 1941; сахрањени у Смедереву, 144.

Недић, Ђорђе (1833–1901), капетан, срески начелник; писар 2. кл. Грочанског среза (1871), 144.

Недић, Милан Ђ. (1877–1946), армијски генерал, министар војске и морнарице (1939–1940), начелник Главног генералштаба (1934), члан Војног савета (1935), 28. кл. ВА, 12. кл. ВШВА, КЗМ 3 и 4 (1913), ОСЈ (1918–1919) и други ордени и одликовања; потпоручник командир вода Краљеве гарде (1901), командир 1. чете 3. батаљона 6. пешадијског пука (1904), ордонанс краља (1909), на пракси у Француској (у 135. пешадијском пуку 1910), у Главном генералштабу (1912), начелник Саобраћајног одељења Главног генералштаба (1916), командант 3. пешадијског пука (1918), командант Тимочке (1925), Косовске (1927) и Дравске (1928) дивизијске области, командант 3. армијске области (1930), професор ВА, члан Војног савета (1935); становао (1922) у Ратарској (Краљице Марије, 27. марта) 22, (1941) у Господар Јевремовој 4; у Априлском рату командант 3. групе армија, председник владе за време окупације (1941–1944); напустио Београд 6. октобра 1944; боравио у Бечу и Кицбилу; ухапшен 6. јула 1945. и саслушаван; изручен 5. јануара 1946; његова смрт током саслушања у ОЗНИ у Улици Кнегиње Љубице (зграда у комплексу који је био повезан са Управом града, Главњачом) 4. фебруара 1946. није расветљена, 144.

Недић, Милутин Ђ. (1882–1945), армијски генерал, министар војске и морнарице (1938–1939), начелник Главног генералштаба (1936), командант ваздухопловства (1931–1936), војни изасланик у Букурешту (1920), Софији (1920), Паризу (1922) и Риму (1928), 32. кл. ВА (1. у рангу), 15. кл. ВШВА, КЗМ 4, ОСЈ (1918–1919) и други ордени и медаље; потпоручник командир вода Дунавског артиљеријског пука (1901), ађутант Дунавског артиљеријског пука (1907), заступник шефа Обавештајног одељења Обавештајног одсека Врховне команде (1913), помоћник начелника штаба Одбране Београда (1914), шеф Генералштабног одсека Општевојног одсека Министарства војске (1914–1917), командант 1. батаљона 14. пешадијског пука (1917), помоћник начелника штаба Дринске дивизије (1918); становао (1941) у својој згради (палати, вишеспратници) у Немањиној 35; у Априлском рату командант 2. групе армија; наредио упућивање војске против усташа које су заузимале Дервенту (наредио команданту 2. армије армијском генералу Драгославу С. Миљковићу да пошаље чете из Личке ди-

визије и образује посебне јединце за борбу против усташа и упутио у Дервенту начелника Оперативног одељења штаба 2. армије генералштабног пуковника Драгољуба Михаиловића); у заробљеништву (до 1942), одступио у Аустрију 1944, 144.

Недић, Настас М., 144.

Ненадовићи, пореклом од кнеза Алексе и војводе Јакова Ненадовића, (слава Свети Алимпије Столпник, 26. новембар [9. децембар]), 40, 41, 49, 111, 132–141.

Ненадовић, Алекса С., Алекса Стефановић (о. 1749–1804), оборкнез Тамнавске и Посавске кнежине Ваљевске нахије, аустријски фрајкорски натпоручник (оберлајтнант) у аустријско-турском рату (1788–1791); био у аудијенцији код цара Јосифа (Јозефа) II у манастиру Фенек; није прихватио позив да остане у аустријској војсци; примао пензију аустријског официра, натпоручника (180 форинти годишње, од 4. [16] новембра 1790); посебан утицај имао у време Мустафа паше Шинкоглуа, када је организована српска народна војска која је заједно са везировим људима одбила јаничарски напад на Београд (1797–1798); послао је писмо о припремама борбе против дахија аустријском мајору Митезеру у Земун; дахије су успеле да дођу до писма, које је било доказ о припремама устанка (1803), након чега су се одлучили на Сечу кнезова; притворио га је дахија Мехмед ага Фочић у Ваљеву; осуђен и погубљен код моста на Колубари у Ваљеву 23. јануара (4. фебруара 1804); приликом предаје Ужица 1805, брат Мехмед аге Фочића, Омер ага Фочић, морао је предати Проти Матеји свог „арапског хата са свом врло богатом опремом као глобу, што му је његов брат дахија Мехмед ага оца Алексу убио” (К. Ненадовић), 42, 119, 132–138, 140–142, 188.

Ненадовић, Алекса Александар С. (1848–1911), чиновник Министарства финансија, управник Ваљевског пореског одељења, правник, члан Ваљевске савезне стрељачке дружине (учествовао на такмичењима и редовно ишао у лов) и Кола јачача „Кнез Михаило” (СНС); син капетана Светозара Ненадовића, унук Проте Матеје; рођен у Београду, завршио Београдску гимназију (1865), студирао права у Минхену, Лајпцигу и Хамбургу; према једном новинском чланку (из 1911) учествовао је у двобоју због увреде нанесене у једној минхенској пивници; за време студија у иностранству отац му је осуђен и стрељан због (наводног) учешћа у атентату на кнеза Михаила (1868); у Србију се вратио око 1872; прво

- запослење добио је тек 1885. („У то црно доба за фамилију Ненадовић, потомци Проте Матеје Ненадовића, чије су велике заслуге за слободу Србије скоро једнаке Карађорђевићима и Милошевићима, фамилије која је дала Србији четири славне војводе, једну кнегињу и једног великог књижевника, били су гањани и злостављани као најгори и последњи људи, а све због несрећне династичке борбе”, *Мали журнал*, 30. март [12. април] 1911; „Кад је пре 33 године пок. Чика Љуба прочитао да је краљ Милан за порезника поставио његовог синовца Аџу, он је од узбуђења плакао”, *Правда*, 5. [18] јул 1910); поделио је имовину са браћом 1894, 133, 135, 136, 137.
- Ненадовић, Александар Ј.** (полковникъ и почестный Княжеский ађутантъ, кавалѣръ Александеръ Я. Ненадовићъ, 1815–1881), пуковник (1852) и почасни ађутант кнеза (1842), кавалѣр, попечитељ финансија (1854–1856), заступник (1853–1854) и помоћник (1849–1854) попечитеља унутрашњих дела, начелник Ваљевског округа (1844–1847); завршио основну школу у Хотину у Русији; његовој породици дозвољен повратак у Србију 1831; завршио Књажевство врховно училиште у Београду (1841); после смене династија, притворен и саслушаван јер се сумњало да је био учесник завере против кнеза Милоша и кнеза Михаила (1859); пошто је пуштен отишао у београдску тврђаву, где је добио азил; живео у Цариграду (1859–1860); у Београд се вратио после смрти кнеза Милоша; пензионисан као члан Савета 1861; рођен у Хотину, умро у Београду, 133, 140, 141, 188.
- Ненадовић, Атанасије Ј.** (1815–1866), члан Касационог суда (1858–1859, 1865), председник 1. одељења Апелационог суда (1857–1858), члан Апелационог суда (1853), председник Београдског окружног суда (1851); школовао се у Хотину у Бесарабији у Русији; после смене династија, притворен и саслушаван јер се сумњало да је био учесник завере против кнеза Милоша и кнеза Михаила (1859); пензионисан 1860; рођен у Хотину у Русији, умро у Београду 1866, 133, 140.
- Ненадовић, Григорије (Глигорије),** (о. 1650–1714), митрополит, пре монаштва свештеник Петар Ненадовић, вид. Григорије, митрополит.
- Ненадовић, Душан М.** (1895–1969), војнослужбеник, умро у емиграцији у Паризу, 133, 137.
- Ненадовић, Ђорђе А.** (1850–1920), генерални конзул у Солуну (1900–1902), начелник Пиротског (1905), Крагујевачког (1905) и Нишког (1909) округа, правозаступник (адвокат), судија Крагујевачког првостепеног суда (1903); рођен у Београду; завршио Београдску гимназију (1861) и Правни факултет Велике школе у Београду; адвокат оптужених у Чебинчевој завери; објављивао књижевне радове под псеудонимом „Бранковински”; ожењен Агницом (вл. имања, властелинства Ремете-Лугош, Лунка, данас у Румунији), 133, 140.
- Ненадовић, Ђорђе М.** (1891–1978), судија Управног суда у Београду (1935–1944), резервни војнослужбеник потпуковник, БОМ, ЗМХ (1921); добровољац у четницима војводе Вука (уочи и за време балканских ратова); као студент Правног факултета у Београду ступио у Ђачку чету (1300 каплара) у Скопљу; после обуке у 8. пешадијском пуку (1914); прешао Албанију; резервни пешадијски потпоручник; учествовао у пробоју Солунског фронта; рањен на Кајмакчалану; резервни пешадијски поручник (1919), капетан 2. кл. (1921), после рата завршио студије права; преведен у судску струку (рез. војнослужбеник капетан 2. кл. 1922); судија и адвокат; отпуштен из службе 1944. (није имао довољно година службе за пензију), 133, 137, 235.
- Ненадовић, Јаков А.** (1874–1926), артиљеријски потпуковник, 24. кл. ВА; артиљеријски капетан црногорске војске, указом краља Петра I примљен у српску војску у чину артиљеријског капетана 2. кл. (априла 1904); на служби у штабу Дунавског артиљеријског пука (1904), ађутант Дунавског артиљеријског пука (1905–1906), командир 1. батерије Дунавског артиљеријског пука (1907), на служби у штабу Шумадијског артиљеријског пука „Танаска Рајића” (1908); управник Казненог завода у Нишу (1908–1912); у балканским ратовима и Првом светском рату резервни артиљеријски мајор и потпуковник; управник Казненог затвора у Нишу (1918–1921); ожењен (од 1902) Анђелијом Петровић Његош, кћерком војводе Ђура Д. Петровића Његоша, 41, 133, 135.
- Ненадовић, Јаков Јаша М.** (1865–1915), краљевски посланик у Цариграду (1907–1914), краљев секретар (1903–1906), професор државног права (општег и посебног) на Правном факултету у Београду (1893–1894), шеф канцеларије Петра Карађорђевића (брата од ујака) у Бечу; рођен у Београду; имао је само три године када му је отац, капетан Младен Ненадовић, осуђен и стрељан због (наводног) учешћа у атентату на кнеза Михаила (1868); завршио основну

школу у Бечу и гимназију у Цириху, студирао права у Цириху (1883), докторирао у Лајпцигу; на суђењу Михаилу Чебинцу, индустријалцу из Краљева (тзв. Чебинчева афера, сматрало се да је намештена) осуђен у одсуству на годину дана надзора 1894; живео у емиграцији, помилован са осталим осуђеницима 1895; боровио у Женеви код брата од тетке Петра Карађорђевића; вратио се у Београд (1897), притворен после Ивањданског атентата (1899); након изласка из затвора отишао из Београда у Беч; био у контакту са цивилним завереницима Николом Хаџи Томом и Ђорђем Генчићем 1903; на лечењу у Цириху (1915), где је и умро, 133, 140, 215.

Ненадовић, Јаков С. (Јаковъ Стефановић Ненадовић, 1765–1836), војвода Ваљевске нахије, председник Правитељствујушчег совјета (1810–1811) и попечитељ (министар) унутрашњих дела (1811–1813), командант Ваљевске, Шабачке, Сокоске и Ужичке нахије 1804; деда кнегиње Персиде Карађорђевић; кнез Алекса га је школовао у Срему; „Јаков је био повишег раста, тела коштувавог пуног и снажног, плећа доста широки, прсију снажни”; три пута је рањаван („Но срећан је био, те није више на себи имао, него три ране. Једну је добио на глави у битки код Лознице на Жичком пољу, други пут здраво рањен је био у ногу у битки код Лешнице прогонећи Осман пашу и Французе и трећи пут био је рањен у десну руку до самог рамена у битки на Соколу [Грачаница] и Босни. Од ове последње ране Јаковљева десна рука изгубила је моћ и није је могао кретати свуда како је хтео, а нарочито наврше. Кад се Богу молио и крстио није могао прсте своје до чела донети... Тако је и сабљу пасао и пиштоље носио на противној десној, за леву руку наручној страни, почем се обучио левом као и десном руком сабљу вадити”); после 1813. живео је у емиграцији у Русији (Бесарабији), где је примао пензију од 500 дуката (1813–1831); његовој породици дозвољен је повратак у Србију 1831. („Јаков кад је дошао из Русије у своје село Бранковину својој старој кући, он је дошао тако господствено да Срби Србина у Србији до тог доба још тако видели нису. Он је дошао са својих 6-7 које каруца, а које кола (брашованки) која су му породицу и пртљаг возила. У сваким колима била су запрегнута по два, три или четири прекрасна велика руска коња (бујина) са лепим амовима на истим, којима су кочијашили Руси у руском оделу. Било је 17 прекрасних коња, између којих било је и јахаћих који су

под седлима у поводу [на повоцу] вођени. Како Јаков, тако и оба сина његова, војвода Јеврем и у младим годинама Аџика, унуци и унуке били су обучени у оделу и по начину руског племства. Но како у то време у Србији није нико смео имати ни покривених окованих коњских кола и на њима се возити, а камоли каруца са лепим коњима и амовима, јер кнез Милош није никоме то дозвољавао, тако Јаков по савету синовца свог Проте Матеје пошаље кнезу Милошу на дар једне каруце са запрегнута четири лепа коња и једног зеленог за јахање са прибором за јахање, а по једне каруце са по два коња браћи његовој Јеврему и Јовану. Тај поклон послао је Јаков по сину Јеврему и по истом поздравио кнеза Милоша и послао му његово [војводско] одело, које му је он у Забрежју 1813. године на аманет дао, осим сабље Миланове [Обреновића] коју су му Аустријанци одузели”); кнез Милош је Јакову дао конак господара Јеврема у Ваљеву са воденицом („смести се у тај конак и живео је господствено, имао је више слугу и слушкиња, а нарочито они, које је из Русије са собом довео”); умро је у Београду 1836. („боље му буде... но на несрећу његову дође код њега кнез Милошев лекар Куниберт, те му неки лек препише, и он га употреби, од кога му одмах буде зло и на пречац умре”, К. Ненадовић); сахрањен на породичном гробљу у Бранковини, 20, 40, 42, 49, 52, 96, 110, 119, 132–135, 137, 140, 141, 187, 188.

Ненадовић, Јеврем (Јефрем) Ј.(аковљев) (полковникъ, кавалѣръ Ёфремъ Ненадовић, 1793–1867), војвода Тамнавске кнежине Ваљевске нахије (1811), члан Савета (1842), председник магистрата (1831) и исправник Ваљевског округа (1835), члан (1839) и председник (1842) Апелационог суда, НИ са дијамантима (1846), ФЈ 2; школовао се у Купинову у Срему и Карловачкој гимназији; као руски хусарски поручник 2. дивизије („само униформа је коштала 1300 рубаља”, К. Ненадовић) учествовао у кампањи против Наполеона 1815; његова кућа у Београду (купљена за 751 грош) налазила се у данашњој Улици Вука Караџића 12 (кафана „Вук”); кућу је пренео на кћерку кнегињу Персиду Карађорђевић; после убиства кнеза Михаила конфискована (после жалби и представки продата октобра 1868; купац је био Војин Радуловић); умро је у Београду 1867, 40, 52, 96, 112, 119, 121, 132, 133, 135, 137, 140, 141, 187, 188, 215.

Ненадовић, Јеврем А. (1890–1969), судија Ваљевског првостепеног суда, управник Казненог завода у Нишу, ЈК 4; завршио

- Трећу београдску гимназију и Правни факултет Универзитета у Београду (1920); подржавао ДС (листу Љубе Давидовића); члан Певачког друштва „Чика Љуба”, други заменик старешине Соколског друштва Ваљево (1936); живео од јула 1941. у Ваљеву (пензионисан); члан Градског већа (1943); члан Градског народног одбора (1944); управник Казненог завода у Пожаревцу (март 1945); пензионисан 1945; његов син Алекса као гимназијалац преносио пошту затворених комуниста из затвора у Нишу (као син управника); због тога искључен из гимназије у Нишу, ванредно матурирао у Прокупљу и уписао Технички факултет Универзитета у Београду; за време рата у Ваљеву са породицом (1941–1944); после доласка НОВ у Ваљево у 6. личној на Сремском фронту (завршио Факултет физичке културе 1950), 133, 135.
- Ненадовић, Константин Коста Н.** (1822–1900), артиљеријски капетан, начелник Артиљеријске управе 1858, наставник војних правила и артиљерије у АШ, у штабу Средоточне команде са седиштем у Крагујевцу задужен за артиљерију у Београду (1863), командир Шабачке батерије народне војске у штабу Дриносавске команде са седиштем у Шапцу (1864); основну школу завршио у Ваљеву; похађао гимназију у Крагујевцу; ступио у Стајаћу војску 1842; на списку пензионера у Београду (1877–1886); лечио се у Бадену, умро у Бечу 1900, 32, 42, 72, 86, 99, 112, 133, 134.
- Ненадовић, Љубомир П[ротин] М.** (1826–1895), Чика Љуба, књижевник, попечитељ просвете (1860), професор Лицеја (1848), председник и редовни члан ДСС-а, СУД-а и СКА, ОСС 1, БО 5, ДК 2, брилијантски прстен од цара Николаја I за песме о Кримском рату (1854); завршио Београдску гимназију (1843), студирао на Лицеју у Београду (1843–1844) и на универзитетима у Прагу (1844–1845), Берлину (1845–1846) и Хајделбергу (камералије 1847), путовао у Париз (1848) и обилазио Швајцарску, немачке државе и Италију, боравио код Петра II Петровића Његоша (1857–1858), кога је упознао у Напуљу (1851); кнез Никола му понудио место министра просвете Црне Горе (није могао да прихвати), 133, 135, 137, 138.
- Ненадовић, Матеја А., Прота Матеја Алексић, Обркнежевић** (1777–1854), протојереј, члан Савета (1839), војвода, оборкнез Ваљевске нахије (1819), руски Златни крст (1810), НИ (1840); школовао се у Срему, први председник (1805–1807) и члан (1807–1811) Правитељствујушћег совјета, српски изасланик у Санкт Петербургу (примљен са делегацијом код министра иностраних дела Русије кнеза Петра Чарторијског 1804); учествовао у опсади и заузимању Ваљево, Карановца (Краљева), Ужица, Смедерева, Београда и Мишарској бици (у коњици под командом Луке Лазаревића); командовао војском у офанзиви на Босну (1809) и на Дринском ратишту 1813; у Срему (1814–1815); један од четири „савладара” 1815. (према плану војводе Петра Николајевића Молера); остао удовац (1808); кнез Милош га самовољно (1820) оженио (други пут) и онемогућио да се замонаши (и буде хиротонисан за епископа); иако више није имао право да служи, до краја живота је носио свештеничку одежду; у изгнанству у Цариграду 1840–1842; угушио (обреновићевску) Катанску буну 1844. (када су кренули према Ваљеву); учесник Мајске скупштине у С. Карловцима 1848; ктитор Цркве Сабора Светог архангела Гаврила у Бранковини; написао мемоаре (као породични спис, за потомство); имао велику имовину у Ваљеву и ваљевском крају (заједничка до поделе 1894), 30, 32, 41–42, 57, 84, 132, 133, 135–139, 142–143, 176, 178, 232, 247.
- Ненадовић, Матеја Ђ.** (1925–2011), професор Архитектонског факултета Универзитета у Београду, 133, 137.
- Ненадовић, Матеја С.** (1856–1933), председник Ваљевске општине (1903–1906, НРС), индустријалац, секретар Борског рудника (1908–1928), ЈК 4, КЗ 4, ОСС 3; унук два председника владе, Проте Матеје, председника Правитељствујушћег совјета (1805–1807) и генерал-мајора Ђорђа Ј. Протића, кнежевског представника (1840–1842), праунук кнеза Алексе Ненадовића и Јована Протића, првог в. д. председника Правитељствујушћег совјета (1804–1805); син Светозара Ненадовића (кум на крштењу Милан М. Богичевић 1856); завршио основну школу у Ваљеву, похађао Београдску гимназију; имао је 12 година када му је отац осуђен и стрељан због (наводног) учешћа у атентату на кнеза Михаила 1868; преселио се са породицом из Београда у Ваљево; завршио гимназију у Бечу (где је после 1868. живео стриц Чика Љуба), студирао техничке науке у Хајделбергу; учествовао у ратовима 1876–1878. и 1885; унапређивао породично имање и економију; отворио млин и електричну централу у Ваљеву, 133, 135, 137, 247.
- Ненадовић, Милан Ђ.** (1929–2004), музичар, рођен у Београду, студирао права; живео у Бејруту, Дамаску, Алепу, Јерусалиму, Никозији, Истанбулу, Акри (Гана), Лозани,

- више места у Швајцарској, у Италији и Бечу; говорио француски, енглески, немачки, италијански, служио се грчким, арапским и турским језиком; завршио Хотелијерску школу у Лозани; ожењен 1. Зорицом, кћерком Боже Луковића, председника Ваљевске општине; 2. Бјанком, кћерком Франца Отрина (аустроугарског официра) и Косаре Врговић из Панчева; 3. Илзе од Бек-Видманштетера (Ilse von Beckh-Widmannstetter); умро и сахрањен у Бечу 2004, 133, 137.
- Ненадовић, Младен Ј.** (1834–1868), коњички капетан 2. кл., 2. кл. АШ; поручник у 1. ескадрону Коњичког дивизиона (1863), наставник учевне коњичке команде у Општевојном одељењу Министарства војске (1865), при народној војсци у Београду (1867–1868); завршио основну школу у Ваљеву, похађао гимназију у Београду, школовао се у војним школама у Цариграду, Бечу и Београду (АШ); потпоручник (1858); после смене династија отпуштен (1859); живео у Пешти код сестре кнегиње Персиде; вратио се у Србију после смрти кнеза Милоша; ожењен Јелисаветом Цајом, кћерком Константина Барловца и Анке Динић; отац проф. др Јакова М. Ненадовића; на суђењу убицама кнеза Михаила осуђен на смрт и стрељан у Доњем граду Београдске тврђаве 1868, 133, 140, 215.
- Ненадовић, др Момчило М.** (1899–1943), срески лекар у Пожаревцу; приведен вероватно зато што је указао лекарску помоћ рањенику (који га је након хапшења пријавио); спроведен на Бањицу, Управа града Београда покушавала да га избави из затвора (сачуван допис у којем се истиче његово порекло, као и да је „у националном и политичком погледу потпуно исправан”, ИАБ, Фонд стрељаних у Бањичком логору); стрељан као талац (одмазда због „терористичког напада на немачке официре”), 133, 140, 215.
- Ненадовић, Пантелејмон Пантелија Ј.** (1795–1812), син Јакова С. Ненадовића, школовао се у Купинову у Срему и С. Карловцима; умро у Београду 1812, 133, 140, 141, 188.
- Ненадовић, Предраг М.** (1863–1892), син коњичког капетана Младена Ј. Ненадовића, брата кнегиње Персиде и Јелисавете Цаје, кћерке Константина Барловца; рођен у Београду; завршио основну школу у Бечу и гимназију у Цириху, студирао на Филозофском факултету у Цириху (1883), 133, 140, 215.
- Ненадовић, Светозар М.** (1822–1868), штабс капетан, помоћник начелника Ћупријског округа, начелник Колубарског и Посавског среза Ваљевског округа (1851), начелник Врачарског среза Београдског округа (1858), командант Гургусовачке куле (сачувана писма у којима моли стрица Јеврема да се олакша положај осуђеника Милутина Жабарца и Милоја Теодоровића), управник Апсанског завода у Топчидеру (од 1862); заједно са оцем, Протом Матејом и уставобранитељима Дунавом отпутовао у Цариград (1840), где је живео годину дана; допринео зидању цркве у Мионици; имао тежу повреду због пада са коња; осуђен на смрт као (наводни) саучесник у атентату на кнеза Михаила; стрељан на Карабурми заједно са 14 осуђеника, укључујући и поручника Симу Ненадовића (очевитац погубљења Бенјамин Калај [Béni Kállay de Nagy-Kálló] је записао: „Последњи је био Светозар Ненадовић, чији се високи стас изазивачки уздизао изнад стрељаних другова. Није хтео да дозволи да му вежу очи”), 42, 112, 133, 135–139.
- Ненадовић, Симеон Сима А.** (1793–1815), војвода Ваљевске кнежине Ваљевске нахије; школовао се (од 1800) у Срему, у Великој школи у Београду и аустријској кадетској школи у Винковцима (као син официра); знао немачки, италијански и мађарски језик; у саставу аустријске војске учествовао у борбама против Наполеонове војске у Италији; („осим војводског богатог одела имао је и носио богате самур-ћуркове, бекеше, душанке гајтанима извезене; а и друго европско француско одело, и покрај тога имао је луксузних тоалетних ствари”); погинуо у двадесет и другој години живота у бици на Дубљу (против никшићке муслиманске војске) 14. [26] јула 1815. године; разликују се записи о његовој смрти; према једној варијанти убио га је за време битке Марко Штитарац по налогу кнеза Милоша, према другој варијанти са коњем је прескочио турски грудобран и палисаде, где су га убили из пушака; побратим Симе Милутиновића Сарајлије који му је посветио стихове („Опјевка, младог србског племића, Симе Алексића-Ненадовића, погинувша 14. јула 1815. год. у јуришној битци на Дубљу у Мачви”), 129, 132, 133, 135, 137.
- Ненадовић, Симеон Сима А.** (1888–1953), пешадијски бригадни генерал, 41. кл. ВА; поручник командир вода 8. пешадијског пука 1. позива Дунавске дивизије (1912), командир вода 4. прекобројног пука у рату 1912. и заступник командира 1. чете 4. батаљона 4. прекобројног пука у рату 1913, командир 4. чете 4. батаљона 4. прекобројног пука у сузбијању албанске побуне (1913),

- командир вода и чете 8. пешадијског пука (1914–1916); тешко рањен код Островског језера; у болници (1916–1917); начелник Ађутантског одсека Министарства војске и морнарице (1939); пензионисан 1940; становао (1941) у Краља Александра 132; после Априлског рата у заробљеништву; живео и умро у емиграцији, 133, 135
- Ненадовић, Симеон Сима Ј.** (1838–1868), поручник аустријске војске; завршио основну школу у Ваљево, похађао гимназију у Београду, завршио војну школу у Аустрији; као аустријски потпоручник борио се у бици код Мађенте (1859); иступио из аустријске војске 1862; студирао на Филозофском факултету у Минхену (1864); на суђењу убицама кнеза Михаила осуђен на смрт и стрељан на Карабурми 1868, 112, 133, 140.
- Ненадовић, Софија,** рођ. Палигорић, унука пуковника Лазара Мишића, старијег брата војводе Живојина Мишића, 137.
- Ненадовић, Станоје** (око 1690–1749), оборкнез (обер-кнез, Ober-Knez) Подгорске кнежине Ваљевске нахије, оборкнез за време аустријске Краљевине Србије (Königreich Serbien 1718–1739) и за време османске власти (1739–1749); није прешао Саву у време Друге велике сеобе Срба (1739); име му је забележено у протоколима приликом пријема српске делегације на Дивану у Цариграду 1742; погубљен због учешћа у буни ужичког шејха Мехмеда 1747–1750. (против злоупотреба у османској администрацији), 132, 133, 134, 138, 140.
- Несторовић, Богдан Н.** (1901–1975), архитекта, професор Архитектонског факултета Универзитета у Београду, главни архитекта Храма Светог Саве (1934–1941); завршио основну школу и реалну гимназију у Београду, матурирао у Ници (1919); студирао архитектуру у Београду и Паризу; дипломирао на Архитектонском одсеку Техничког факултета Универзитета у Београду; доцент на предметима Пројектовање приватних зграда и Наука о стиливима (1932); редовни професор на предмету Стамбене зграде (1957); радио у фирми „Архитект”, асистент Универзитета (1930), освојио конкурс за Занатски дом (Радио Београд у Македонској улици 1931–1933) и зграду ПРИЗАД-а 1937. (касније ТАНЈУГ), становао (1941) у Милоша Великог 69, 233.
- Несторовић, Ђорђе Б.** (1864–1935), бан Моравске бановине (1929–1931), резервни војнослужбени потпуковник (армијски судија и државни тужилац у Официрском суду), управник Београда (1893–1894), државни саветник (1913), судија Касационог (1903–1913) и Апелационог (1901–1903) суда, председник Београдског трговачког суда, народни посланик за Нишки округ (1905–1906, СРС) и град Београд (1918–1920), хонорарни професор на предмету Трговачко и менично право на Правном факултету у Београду (1922), члан НО Извозне банке и Уједињеног осигуравајућег друштва а. д., КЗ 4, БО 2, ОСС 2; завршио Београдску гимназију (1883) и Правни факултет Велике школе у Београду (1887); положио адвокатски испит 1889. и постављен за јавног правозаступника у Београду, 233.
- Несторовић, Никола Б.** (1868–1957), архитекта, професор Архитектонског одсека Техничког факултета Универзитета у Београду (хонорарни професор 1898, ванредни 1905, редовни 1909, хонорарни 1938–1941); предавао на предметима Приватне и привредне зграде и Наука о стиливима; завршио реалну гимназију и Технички факултет Велике школе у Београду (1890); завршио Техничку високу школу у Берлину (1896); пројектовао око седамдесет објеката (заједно са Андром Стевановићем Управу фондова, данас Народни музеј, Београдску задругу, хотел „Бристол” и др), становао (1941) у породичној кући у Милоша Великог 36 (30, 40, изграђена 1903, пројекат Николе Несторовића, необарок, споменик културе), 233.
- Нешић, Сима,** артиљеријски потпуковник и кавалер, ађутант кнеза (1842, 1854–1858); ожењен Ленком (1827–1891), кћерком Стефана Стефановића Тенке (имала кућу у Абацијској чаршији коју је издавала Девочијској школи Марије Пулавске, „Тефиковичин завод”); артиљеријски потпоручник (април 1842); поручник (новембар 1842); становао у Крунској 5, 187.
- Нешковић, Николај,** умро 1789. у избеглиштву у Аустрији у Срему у Прогарима (у „Немачкој”), где је имао рођаке; отац војводе Петра Николајевића Молера који је после 1813. такође живео у Прогарима у кући свештеника Живка (где је дошао кнез Милош на договор 1815), 175.
- Нешковић, Хаџи Рувим,** архимандрит, вид. Хаџи Рувим.
- Нижетић, др Здравко Ј.** (1895–1947), специјалиста и хирург за очне болести, шеф Очног одељења Опште државне болнице; родом са Брача (Селца), син Јурја и Филомене Нижетић; завршио гимназију у Дубровнику (1913), студирао у Инзбруку, Грацу, Бечу и Карловом универзитету у Прагу, где је дипломирао (1919); на специја-

- лизацији на Универзитетској очној клиници у Берлину (1921–1922); хабилитирао на Универзитету у Франкфурту; разболео се за време Другог светског рата; пензионисан 1943; ванредни професор Медицинског факултета у Загребу (1947); син Бранко, офталмолог (у иностранству); становао (1941) у Милоша Великог 1/II, 130.
- Никола I Петровић Његош** (1840–1921), кнез (1860–1910) и краљ (1910–1918) Црне Горе, школовао се у Трсту и Паризу, 36, 37, 38, 40, 41, 119, 125, 127.
- Николај II** (Николай II Александрович, 1868–1918), руски цар (по старом рус. правопису: Императоръ и Самодержецъ Всероссийскій, 1894–1917), 31, 111, 127.
- Николајевић, Александар К.** (1856–1903), управљао и живео на имањима (мошијама) у Румунији, унук кнеза Александра Карађорђевића, 121.
- Николајевић, др Демостен** (1864–1945), лекар, шеф Одељења за унутрашње болести Државне болнице у Београду, санитарски пуковник, КЗ 4, БО 3, ТК 4 ОСС 3; завршио Београдску гимназију (1883) и медицину у Бечу (1891); на специјализацији (унутрашње и дечије болести) у Бечу (1894); физикус града Београда; учествовао као лекар у рату 1885; санитарски мајор командир 2. пољске болнице Дунавске дивизије 1. позива (Кумановска битка 1912, Брегалничка битка 1913); руководио лечењем заражених војника у Прилепу (сузбијање дизентерије која је често имала смртни исход); руководио сузбијањем колере у Куманову; резервни санитарски потпуковник шеф Унутрашњег одељења 1. резервне војне болнице у С. Паланци (1914–1915); пре одступања преко Албаније наређено му је да са рањеницима остане у Призрену и преда болницу (према правилима Женевске конвенције); резервни санитарски пуковник (1924); породица Николајевић (Луче) пореклом је из Шатиста (Σιάτιστα, Сачишта) у (данашњој Грчкој); у Београду (Ђорђе и Теодосије) пре 1820; син др Светозар Д. Николајевић, шеф Хирургије Београдске војне болнице; становао (1941) у својој кући у Царице Милице 9/I, адреса (1922) Рајићева 16, (слава Свети Никола, б. [19] децембар), 71, 184.
- Николајевић, Ђорђе К.** (1859–1882) погинуо у сукобу у вези са увредом части у Румунији (1882), 121.
- Николајевић, Константин Н.** (1821–1877), капућехаја у Цариграду (1847–1856), попечитељ унутрашњих дела (1856–1858), редовни члан ДСС-а (1845) и СУД-а (1864), зет кнеза Александра Карађорђевића; завршио права у Паризу и провео одређено време у Лондону, после 1862. живео у иностранству, у Пешти, Грацу и Паризу, као и на имању кнеза Александра Карађорђевића Боксег (Bokszeg) у Угарској, данас Боксиг (Bocsig) код Арада у Румунији, 121.
- Николајевић, Лепосава Д.** (1869–1938), председница Друштва „Српска мајка” (1911–1921), добротворка; супруга др Демостена Николајевића, кћерка пуковника Светозара Хаџића, сестра армијског генерала Стевана Хаџића; основала хуманитарно Друштво „Српска мајка” (1911), 184.
- Николајевић, Никола**, азнадар кнеза Милоша, (стипендиста митрополита Стефана Стратимировића); погинуо у лову под неразјашњеним околностима (највероватније убијен по налогу кнеза Милоша) 2. (14) фебруара 1822, сахрањен у манастиру Враћевшници, 121.
- Николајевић, Никола К.** (1851–1870) коњички поручник; сестрић Петра Карађорђевића; завршио основну школу у Београду и Лицеј у Паризу; ступио у Легију странаца; погинуо (пет рана) у француско-пруском рату код Орлеана 1870, где је и сахрањен, 121.
- Николајевић, Персида Ида К.** (1860–1945), кћерка Константина Николајевића и Полексије, кћерке кнеза Александра Карађорђевића и Персиде Ненадовић; као последњи наследник Николајевића тестаментом из 1945. имовину завештала Универзитету у Београду (Фонд Косте Николајевића, министра и посланика на страни за награде вредним студентима историје и науке о финансијама), сахрањена на Опленцу, 121.
- Николајевић, Петар, Молер** (1775–1816), војвода Сокоске (Соколске) нахије, један од четири „савладара” 1815; школовао се у манастирима, иконописац и фрескописац, сликар („молер”); братанац Хаџи Рувима; говорио турски језик; учествовао у биткама код Јеленче, Чучуга, у источној Босни, одбрани лозничког шанца (1813); на превару притворен и потом удављен у Београдској тврђави (према плану кнеза Милоша); тело јавно приказано на Калемегдану (1816), 58, 59, 63, 97, 109, 135, 137, 166, 167, 175–178, 181, 243.
- Николајевић, Полексија К.** (1833–1914), кћерка кнеза Александра Карађорђевића, 121.
- Николајевић, др Светозар Д.** (1892–1955), санитарски пуковник, ЈК 4, БО 5; завршио Прву мушку (београдску) гимназију (1911), студирао медицину у Бечу; прекинуо студије због рата; лекар у Хируршком

- одељењу Београдске војне болнице у ратовима 1912–1913, на Хируршком одељењу 1. резервне болнице и Санитетском одељењу Врховне команде (1914–1916); прележао пегави тифус 1914; у 1. српској добровољачкој дивизији у Русији (1916–1917); в. д. лекара Краљеве гарде (1918); студије завршио у Прагу (1921) и специјализовао хирургију (1922–1925); у Априлском рату шеф Уролошког одељења Главне војне болнице, повукао се до Боке которске; у италијанском заробљеништву (1941–1943); вратио се у земљу, лекар у ЈВуО (трупни лекар и у војној болници); од октобра 1944. мобилисан у НОВЈ; шеф Хируршког одељења Крушевачке болнице (1947–1955), 184.
- Николић, Милан С.**, пешадијски капетан 1. кл., 24. кл. ВА, 189.
- Николић, Милева Ј.**, рођ. Балаитски, дворска дама краљице Наталије, 66, 175, 177.
- Николић, др Јован**, 175, 177.
- Николић, Радиша Ј.** (1879–1951), пешадијски бригадни генерал, ађутант краља (1920), 32. кл. ВА, КЗ 4 (1904), КЗМ 4, ЈК 3, ОСС 3, ЗМХ (1913); син средњег начелника Јеврема Николића; завршио шест разреда Реалне гимназије у Београду; командир вода у Краљевој гарди (1903–1912), командир 2. чете 1. батаљона 18. пешадијског пука Дунавске дивизије 1. позива у балканским ратовима 1912–1913. и албанској побуни и упаду у земљу (1913), командант батаљона 5. пешадијског пука 1. позива (1914–1916), ађутант команданта 3. армије (1916), командант батаљона Краљеве гарде (1918), командант Главне ауто-команде (1927–29); становао (1912) у Позоришној (Француској) 10, (1922) у Војводе Миленка 32, (1941) у Жоржа Клемансоа 10/III; реактивиран у Априлском рату; у заробљеништву (1941–1944); вратио се у земљу, умро у Београду 1951, 149.
- Николићи од Рудне**, 36, 43, 124.
- Николић од Рудне, Јован** (1810–1890), барон, велепоседник, члан Матице српске (1833); син барона Јована Николића од Рудне и Јелисавете Карамата, зет кнеза Милоша и кнеза Михаила, 124.
- Николић од Рудне, Маријана М.** (1854–1938), бароница, рођена грофица Кински од Вхница и Тетау (Vchynic a Tetova), (Gräfin Marianne Kinsky von Wchinitz und Tettau), удата за унука кнеза Милоша, барона Михаила Николића од Рудне, сестра грофа Еугена (Ојген, Јено) Кинског, ожењеног Јеленом (Илоном, 1865–1940), кћерком грофа Арсенија Чарнојевића и Руже, кћерке Капетан Мише Анастасијевића, 124.
- Николић од Рудне, Михаило Ј.** (1841–1916), барон, унук кнеза Милоша, 124.
- Николић од Рудне, Теодор (Федор) Ј.** (1835–1903), барон, тајни саветник и цивилни управник (адлатус) за Босну и Херцеговину (1882–1886), доживотни члан угарског Горњег дома (Дома магната) посланик у Угарском државном сабору (1861, 1865, 1887, 1892), краљевски повереник на српским црквеним и народним саборима (1890, 1892, 1897), председник Темишварског друштва „Лојд”, председник Великокикиндског парног млина д. д., ГК 1, РЗ, ТК; школовао се у Темишвару, Пешти и Бечу, завршио права у Грацу (1858); живео у Лондону и Бриселу; подигао капелу српске Богословије у Рељеву (код Сарајева); издавао *Српски дневник*; приложник и добротвор; унук кнеза Милоша, 124.
- Николић, Тихомиљ Теша Ј.** (1832–1886), генерал, почасни ађутант краља и канцелар краљевских ордена (1883–1886), први ађутант кнеза (1873), министар војни (1875–1876, 1876–1878, 1882–1883), командант Стајаће војске (1874), командант Активне војске (1884), 1. кл. АШ (1. у рангу), завршио Београдску гимназију (1847), две године Филозофског одсека Лицеја, двогодишњи курс Артиљеријско-инжењеријске школе у Берлину, праксу у пионирском батаљону у Кобленцу, као и тополивници и фабрици пушака и муниције у Лијежу у Белгији, ТКМ 1, ТК 1, БО 3 (1883), ФЈ 1, ГК 3, СС 2, М 2, РК 1; професор артиљерије у АШ, командир 1. пољске батерије Стајаће војске (1860), командир Ваљевске народне батерије (1862), у пратњи кнеза Михаила приликом пута у Цариград (1867), довео кнеза Милана из Париза у Београд 1868, командант Шумадијског корпуса (1882), главни командант војске одређене да поврати ред у Црноречком округу и изванредни краљев комесар (Тимочка буна 1883); рођен у Крагујевцу (тадашњој престоници), син Јована Николића (1805–1853), начелника Економског одељења Попечитељства унутрашњих дела (родом Пречанин) и Савке (имао је брата Владимира и сестре Драгињу и Босиљку), ожењен Ермилом, кћерком господара Јована Обреновића; 4. пешадијски пук 1. позива народне војске назван је „Ђенерала Тихомиља Николића” (1886), 126.
- Нинчић, Арон Г.** (1845–1906) министар правде у (напредњачкој) Новаковићевој (1895–1896) и (напредњачко-радикалској) Вујићевој (1902) и Велимировићевој (1902) влади, сенатор (члан Горњег дома), члан Апелационог и Касационог суда, адво-

- кат, (СНС); родом из Старе Кањиже; син Георгија (Ђорђа) и Теофаније Нинчић; завршио Велику школу у Београду, 220.
- Нинчић, Момчило А.** (1876–1949), министар иностраних послова (1922–1926, 1941–1943), министар финансија (1915, 1918–1919), министар грађевина (1917–1918), министар правде (1920), министар трговине и индустрије (1910–1921), заступник министра иностраних дела (1920), народни посланик (1912, 1919, 1920, 1923, 1925, 1927, НРС), дописни члан СКА (1937); завршио Београдску гимназију (1894) и Правни факултет у Београду, докторирао права у Паризу (1899); доцент на предмету Народна економија на Правном факултету у Београду (1905); син министра и сенатора (члана Горњег дома) Арона Нинчића (родом из Старе Кањиже); ожењен Споменом, кћерком министра Аранђела Раше Милошевића, пашеног Бранка Лазаревића и Божидара Влајића; отац Олге Нинчић удате за Авда Хума (лична секретарица и преводилац Јосипа Броза Тита) и Ђуре Нинчића (од 1944 у НОП-у), амбасадора СФРЈ; после рата и револуције осуђен у одсуству на 8 година затвора са принудним радом и конфискацију целокупне имовине (Војно веће Врховног суда ФНРЈ 1946); рехабилитован решењем Окружног суда у Београду 2006; живео и умро у емиграцији у Лозани 1949, 220.
- Новаковић, Алекса Ђ.** (1848–1920), адвокат, рентијер, уредник *Вигела* (СНС); један од цивилних завереника (1903), таст Ђорђа Генчића; у интернацији (1915–1918), (слава Свети великомученик Георгије, Ђурђевдан, 23. април [6. мај]), власник више кућа у Београду (Краља Милана 30, Босанска 16 и 18 и др.), 155.
- Новаковић, Јелена С.** (1844–1908), супруга Стојана Новаковића, кћерка Јована Кујунџића и Анастасије Ранковић; школована у Заведенију за васпитање и изражавање женске деце (основао Шпачек 1853; преузела удовица инж. Аугуста Цермана 1859) у Београду (1857–1860); добровољна болничарка у ратовима 1876–1878. и 1885; објављивала преводе и текстове у *Даници* и *Вигелу*, 175.
- Новаковић, Љубомир Ј.** (1855–1922), министар народне привреде у влади генерала Димитрија Цинцар-Марковића (1902–1903), краљев посланик (1888), народни посланик за Руднички округ (1890–1892), НРС, члан Кола јахача „Кнез Михаило”, Српског пољопривредног друштва, в. д. управника Ратарске школе у Краљеву;
- син председника општинског суда Јована Новаковића, 180.
- Новаковић, Милан Ј.** (1871–1907), генералштабни (артиљеријски) капетан 1. кл. (1902), 23. кл. ВА, завршио Николајевску генералштабну академију у Санкт Петербургу, на стажу у француском генералштабу, завршио припрему за генералштабну струку (1900–1902), на усавршавању у Француској (1902–1903), ТК, ЛЧ; син председника општинског суда Јована Новаковића, брат министра Љубомира Љубе Новаковића, зет генерала Павла Бошковића; пре ВА завршио гимназију у Крагујевцу; командир 1. чете 2. батаљона 16. пешадијског пука (Ниш, 1903); као предводник контразавереника провео две године на робији у Пожаревцу (1903–1905); иницијатор, један од оснивача и секретар Друштва за законско решење завереничког питања (1905); директор листа *За оцацину*; погинуо у инциденту у притвору (Главњачи) 16. (29) септембра 1907, 180.
- Новаковић, Милан М.** (1908–1983), син капетана Милана Ј. Новаковића; рођен као посмрче; живео је са мајком Десанком у кући коју је подигао њен отац генерал Павле Бошковић у Ресавској (Зринској) улици (угао са Бирчаниновом; пројекат архитекте Александра Ђорђевића); имао тешке повреде у саобраћајној несрећи код излетишта (близу Авале) у којој су погинули његова бака Милица, супруга генерала Павла Бошковића и шофер аутомобила 1919. (имао више операција, остао инвалид), 180.
- Новаковић, Милета С.** (1878–1940), професор Правног факултета Универзитета у Београду, делегат на Скупштини Друштва народа (1921, 1924), председник ГО Напредне странке 1920, (део напредњака који нису ушли у ДС, нису добили мандате на изборима 1923. и 1925), ОСС 3, ЛЧ; гимназију завршио у Београду, а права у Паризу, где је и докторирао; станао (1941) у својој кући у Франкопановој (Ресавској) 19, власник куће и плаца (1922) на Топчидерском брду 19, 175.
- Новаковић, Радош М.** (1915–1979), режисер, 175.
- Новаковић, Стојан** (Константин, 1842–1915), председник Министарског савета (1895–1896, 1909), министар унутрашњих дела (1884–1885), министар просвете и црквених послова (1874–1875), (доживотни) сенатор (члан Горњег дома), председник Државног савета, посланик у Цариграду, Паризу и Санкт Петербургу, председник СКА (1906–

- 1915), МВ 2 (1899), ОСС 1, БО 2, ГК 1, РБО 1, ЛС 1, Д 1; филолог, историчар, професор Велике школе, управник Народне библиотеке; становао у кући у Ресавској 19, имао виноград на Топчидерском брду, 175.
- Новокрешчени, Илија Теодорович Угричич Требињски** (Угричич-Требинский) руски коњички капетан даљег српског порекла (дворјанство Полтавске губерније); рањен приликом заузимања Београда 1806, 20.
- Обрадовић, Доситеј** (Димитрије Ђ., 1739–1811), јеромонах, просветитељ, попечитељ просвете у Карађорђевој Србији, добио велику кућу са виноградом у данашњој Доситејевој улици (поклонио за Богословију), становао у згради Правитељствујушчег совјета на данашњем Студентском тргу, 32.
- Обреновићи**, династија (слава Свети Никола 6. [19] децембар), 19, 43, 49, 57, 78, 80, 122, 125, 126.
- Обреновић, Драга**, краљица, Машин, рођ. Луњевица, вид. Драга.
- Обреновић, Јеврем (Јефрем)** (1790–1856), господар (хоноратив), генерал-дивизијар, генерал-мајор (1835), командант Дриноставске границе (Подрински, Шабачки и Ваљевски округ), оборкнез Шабачке (1816), Ваљевске (1819) и Соколске (1820) нахије, губернатор вароши Београда и Београдске нахије (1831–1842), заступник кнеза (1835), председник Савета (1839–1842), намесник (1839–1840); провео 6 месеци у турском заробљеништву у кули Небојши у Доњем граду Београдске тврђаве (1815); руководио гушењима буна и одмаздама (Абдулина буна 1821, Ђакова буна 1825, Чарапића буна 1826); против кнеза Милоша 1837; умро на својој мошији (имању) Манасији у Влашкој 1856, где је сахрањен у цркви коју је подигао (касније пренесен у манастир Раковицу); деда краља Милана; становао (од 1831) у конаку на месту данашњег Капетан Мишиног здања, 37, 57, 80, 107, 122, 125, 127, 148, 221, 222, 223.
- Обреновић, Јован** (1787–1850), господар (хоноратив), генерал лајтнант, генерал-дивизијар, ађутант кнеза, кавалер, гувернер Дистрикта рудничког и пожешког (1832–1842), учествовао у борбама 1815, депутат у Цариграду (1816), старешина Рудничке нахије, потом старешина Рудничке, Пожешке (Чачанске) и Ужичке нахије (са седиштем у Чачку), све време био на страни кнеза Милоша, покренуо буну (Јованова буна) у корист кнеза Милоша (1839), поражен и заробљен; ктитор Цркве Светог Ђорђа у Чачку (1835) и Цркве Светог Николе у Брусници (1836); умро у С. Карловцима 1850, 107, 122, 125, 126, 234.
- Обреновић, Јелена (Елена) Марија М.** (1831–1879), кћерка великог логотета Молдавије Константина Катарџије, мајка краља Милана и његове полубраће Александра (1862–1890) и Димитрија Кузе, синова кнеза Румуније Александра Јона Кузе (1820–1873); умрла у Дрездену 1879, 125.
- Обреновић, Милан** (1767–1810), руднички војвода, обласни господар, умро у Букурешту 1810, 108, 122, 125.
- Обреновић, Милош Ј.** (1829–1860), школовао се у Београду (до 1840); похађао војне школе у Русији и Пруској; уписао се на Филозофски факултет Универзитета у Берлину 1846. (али није студирао); син господара Јеврема и Томаније Богићевић, отац краља Милана, умро у Београду 1860, 51, 122, 125, 148.
- Обреновић, Обрен Ј.** (1818–1826), син господара Јована, 126.
- Обреновић, Петрија**, вид. Бајић од Варадије, Петрија.
- Обреновић, Томанија Ј.** (1796–1881), светла госпођа (хоноратив), кћерка војводе Анте Богићевића, удата за господара Јеврема Обреновића; становала у кући на Теразијама (угао са Скопљанском, Пашићевом, Нушићевом); („Раније [пре Николе Пашића] та кућа је припадала Томанији Обреновић, коју је она, вероватно, дала у мираз својој унучи Катарини – последњој љубави кнеза Михаила – кад ју је удала за намесника Блазнавца. Свакако је она у тој кући родила сина Воју, а вероватно је ту умро од ангине Блазнавац, а после је створена легенда као да га је отровао двор. Кад се Катарина после тога преудала за свога ујака Михаила Богићевића, они су седели у тој кући са десетак ’млађих’ [послугом] и читавом гомилом паса разне пасмине. Богићевић је био министар, председник општине, филантроп и велики господин старога стила”, М. Ј. Стоимировић), 49, 51, 56, 58, 125, 127, 148, 152, 162, 163, 221.
- Обреновић, Христифор Риста М.** (†1819), син војводе Милана Обреновића; школовао се у 1. кадетском корпусу (1-й кадетский корпус) у Санкт Петербургу; умро у Царевини Русији (Варшави), 122.
- Обреновић Христић, Ђорђе**, ванбрачни син краља Милана, вид. Христић, Ђорђе.
- Обтркић, Матија Мата А.** (1842–1919), артиљеријски пуковник, вид. Оптркић, Матија.
- Окановић, Драгутин Ђ.** (1872–1945), дивизијски генерал, 23. кл. ВА (1. у рангу), завр-

- шио Николајевску генералштабну академију у Санкт Петербургу, КЗ 4 (1904); пре ВА матурирао у Београдској гимназији (1890); командир ескадрона Краљеве гарде (1903), директор (завереничког) листа *Нови њокрећ* (1906), касније у Белој руци; командант Дринског коњичког дивизиона 2. позива (1914–1916), заступник команданта Дунавске дивизијске области (1916), командант целокупне жандармерије (1919), командант Коњичке дивизије (Загреб, 1920), инспектор коњице (1923); за време Другог светског рата боравио у својој вили у Врњачкој бањи; члан Равногорског одбора; након привођења пешачио у 73. години живота од Врњачке Бање до Трстеника (по лошим временским условима), након чега се разболео и умро; становао (1912) на Обилићевом венцу 3, (1922) у Макензијевој 2, 189.
- Окановић, Ђорђе Д.** (1923–1945), син генерала Драгутина Окановића; мобилисан у НОВЈ 1945; разболео се и умро од хладноће и исцрпљености, 189.
- Окановић, Светислав Ђ.**, власник куће и апотеке у Македонској (Поенкаревој) 29 и (1922) на Топчидерском брду 10, 189.
- Оклопција од Кукбурга (Oklopsia von Kukburg), Лука,** аустријски пуковник, 95.
- Оптркић (Обтркић), Матија Мата А.** (1842–1919), артиљеријски пуковник, ТКМ 4, ТК 3, ЗМХ; син аустријског поручника Адама Оптркића; рођен у 7. бродској регименти (7. Broder Regiment) Славонске војне границе у месту Јаруге код (данашњег) Славонског Брода; државни питамац у војној школи (1854–1858); артиљеријски потпоручник (1866), прешао из аустријске у српску војску (1868); командир школе јахања и вожења у Београду (1870), командир 1. пољске батерије 1. шумадијског пука (1876–1877), командир 1. учевне батерије 1. артиљеријског (шумадијског) пука (1881), командант Артиљеријског пука Тимочке дивизије у рату 1885, в. д. команданта Шумадијског пољско-артиљеријског пука у Ђуприји (1886), гарнизонар у Београду (1892), командант Тимочког артиљеријског пука (1894), управник Главног слагалишта убојног материјала у Београду (1898); становао (1912) у Делиградској 30, 96, 196.
- Оптркић, Душан М.** (1879–1933), артиљеријски потпуковник, 29. кл. ВА, на школовању у Француској (1907–1908), КЗ 4 (1904), КЗМ 4 (1915), СМХ (1913); командир 9. батерије Тимочког артиљеријског пука (1908), командир 3. батерије 1. дивизиона Дринског пољског артиљеријског пука (1914); ожењен Милевом (1888–1974), кћерком министра Живана Живановића, сестричином пуковника Драгутина Димитријевића Аписа, 196.
- Опујић (Опујић), Александар П.** (1825–1888), велепоседник, ктитор и добротвор; рођен у Дубровнику; породичну кућу на Лападу покљонио Српској православној цркви у Дубровнику и 2.000 форинти Цркви Светог Спиридона у Трсту; финансирао босанско-херцеговачки устанак: ожењен Маријом сестром милионера Николаја и Божидара Бошковића, која је иницирала оснивање Добротворне задруге Српкиња Дубровкиња; њихова кћерка Марија била је удата за коњичког пуковника Александра Константиновића, унука господара Јеврема Обреновића, 125.
- Опулос, Хаџи Тома,** вид. Хаџи Тома.
- Орешковић, Антоније В.** (1829–1906), пешадијски пуковник (1878), ТКМ 3, БО 4; позван у српску војску (1862), командант добровољачког корпуса (1862); на располагању министра војног и министара иностраних дела за изванредне мисије (1862–1878); обављао поверљиве задатке (припрема устанка хришћана на Балкану); одржавао политичке везе у Хрватској и Војној граници; у контакту са ђаковачким бискупом Јосипом Ј. Штросмајером (по Гарашаниновом налогу); саставио је низ планова и мемоара о прекограничним активностима; одржавао конспиративне везе са официрима Војне границе, пруским, мађарским, италијанским и хрватским политичарима; шеф штаба Дринске војске у рату 1876, комесар у Видину (1876–1877), заступник команданта Дринског кора, помоћник шефа штаба Врховне команде и командант Моравске дивизије у рату 1877–1878, командант Дринске дивизије (1880–1885); завршио гимназију и ВА у Винер Нојштату, потпоручник (1847) и капетан (1853) аустријске војске (учествовао у борбама 1848. и 1849. и рату против Пијемонта и Француске 1859); по позиву кнеза Михаила и Илије Гарашанина прешао у српску војску; син аустријског граничарског капетана Вука Орешковића (учествовао у наполеоновским ратовима), рођен у Двору (на Уни) у 2. банској регименти Војне границе, 96, 149, 176.
- Орешковић, Боривоје А.** (1871–1949), адвокат, заступао краљицу Наталију у Србији; становао (1912) у Призренској 9, власник куће у Босанској 60, 149.
- Орешковић, Георгина пл.,** удата за Јанка Каменара, мајка потпуковника Људевита

- Ј. Каменара; имала брата Томислава Орешковића, 227.
- Орешковић, Милан А.** (1880–1956), завршио агрономију у Француској, посветио се винограду двора у Смедереву који је краљица Наталија поклонила Орешковићима, 149.
- Орешковић, Милица,** дворска дама, вид. Цукић, Милица.
- Орешковић, Ружица А.,** живела у двору краљице Наталије „Сашино” у Бијарицу у Француској, 149.
- Остоја Спуж** (о. 1770–1808), старешина Шабачког града 1804. године, кнез Шабачког магистрата, родоначелник Остојића односно Спужића, вид. Спуж, Остоја.
- Павле Карађорђевић** (1893–1976), кнез, први намесник краљевског достојанства (1934–1941); школовао се у Женеву, завршио Другу београдску гимназију; становао (1912) у Крунској 9; студирао на Оксфорду (1913); коњички потпоручник (1914), при Врховној команди (1916); завршио школовање у Оксфорду (1919); рехабилитован 2011, 117, 118, 119.
- Павле** (Кенгелац, Кенђелац, 1766–1834), архимандрит манастира Светог Ђурђа (Банат, данас у Румунији) од 1803. до 1834; син оберкапетана Христифора Кенгелца; рођен у Великој Кикинди, где је завршио основну школу; гимназију похађао у Шопрону и Кежмарку; завршио Духовну академију у Санкт Петербургу, студирао филозофију и права у Халеу (као учитељ синова Теодора Јанковића од Миријева); пропутовао немачке земље, Париз, Лондон; објавио више књига, 94.
- Павловић, Анастас** (1821–1909), поседник, увозник и извозник (штофови, енглеске тканине, памук), рентијер; син Павла Петровића са Косова (син Петра Хајдука, крцалије који је погинуо или погубљен код Стамбол капије у Београду 1785); власник фирме „Браћа Павловић” (1844), односно „Анастас Павловић” (1856), која је била на истом месту у Улици Краља Петра 33 до 1941, а потом у Палати „Албанија” (до одузимања имовине 1947); ожењен Персидом, кћерком избеглице из Софије (српског порекла), штићеницом кнеза Милоша; становао у својој кући у Улици краља Петра 33, 206.
- Павловић, Ана Анка К.** (1846–1939), СМ (1879), ОСС 5 (1931), супруга окружног начелника Косте С. Павловића, кћерка окружног начелника М. Аћимовића, рођена у Страгарима (где је њен отац био управник Државне барутане); становала (1912) у својој кући у Господар Јевремовој 51 (39, изграђена 1882; споменик културе), 227.
- Павловић, Антоније,** штабс капетан, начелник Левачког среза Јагодинског округа са седиштем у Јагодини (1855), начелник Моравског среза Пожаревачког округа са седиштем у Пожаревцу (1858), ожењен Карађорђевом унуком Маријом А. Пљакић, 128.
- Павловић, Босиљка С.,** председница Кола српских сестара у Пожаревцу, Карађорђева праунука, 128.
- Павловић, Василије Васиљ,** кнез, Велишевац у Ваљевској нахији, деда Алимпија Васиљевића, 201.
- Павловић-Барили, Милена,** вид. Барили Милена.
- Павловић, др Владимир Љ.,** лекар, завршио студије у Бечу, 139.
- Павловић, Војислав Љ.** (1891–1970), адвокат, БО 5; канцеларија у Кнез Михаиловој улици 20, становао (1941) у Ђенерала Ковачевића 16, (слава Свети Јован Крститељ 7. [20] јануар), 139.
- Павловић, Војислав Ст.** (1876–1916), пешадијски пуковник, 28. кл. ВА, 11. кл. ВШВА, КЗМ 4, БОМ 5, ЗМХ (1913); праунук најстарије Карађорђеве кћерке Саве Пљакић; и Марије, кћерке војводе Антонја Пљакића; пре ВА завршио гимназију у Пожаревцу; потпоручник командир вода 4. чете 1. батаљона 6. пешадијског пука (1899), командир 1. чете 2. батаљона 11. пешадијског пука „Књаза Николе I” у Пожаревцу (1908–1909), класни старешина питомаца ВА (1909), ађутант команданта 9. пешадијског пука (1912), командант 3. батаљона 14. пешадијског пука (са седиштем у Књажевцу) у балканским ратовима и почетком Првог светског рата (1913–1914), командант 12. пешадијског пука 2. позива (1914–1916), командант 4. пешадијског пука (1916); погинуо на Солунском фронту код села Ивени (кота 313) у близини Битоља 14. (27) новембра 1916, сахрањен на Зејтинлику, 44, 128.
- Павловић, Гргур В.** (1933–2001), машински инжењер, 139.
- Павловић, Димитрије А.** (1861–1910), пешадијски пуковник, 14. кл. ВА, 2. кл. ВШВА, завршио припрему за генералштабну струку (1893), ТК 5; син Аврама Павловића, чиновника и Драге Томић, брат окружног начелника Косте Павловића; пре ВА завршио Београдску гимназију; командир чете 2. батаљона 9. пешадијског пука у рату 1885, ађутант 8. батаљона Пешадијског пука Дунавске дивизије, ко-

- мандир 3. чете 4. батаљона Пешадијског пука Моравске дивизије (1892), на служби у Генералштабном одсеку Општевојног одељења (1893), ађутант начелника Главног генералштаба (1895), ађутант министра војног (април 1897), командант 2. батаљона 8. пешадијског пука (1897), командант 10. пешадијског пука (1900), командант 2. пуковске окружне команде и гарнизонар у Нишу (1906), командант Моравске дивизије (1908); ожењен Јелисаветом, кћерком Стојадина Филиповића, чиновника, 227.
- Павловић, Димитрије К.** (1936), управник на аеродрому (Queen Beatrix International Airport) острва Аруба (Aruba) на Холандским Антилима, од детињства у емиграцији, 227.
- Павловић, Добросав М.** (1870–1939), пешадијски пуковник, председник Великог војног суда, БО 5, ТК 5, ФЈ 5; син генерала Милована Павловића (убијеног у Мајском преврату 1903); завршио Војну школу у Салцбургу; командир 3. чете 7. батаљона пешадијског пука Дунавске дивизије (1893), командир 1. чете 1. батаљона 7. пешадијског пука (1898), ордонанс-официр краља (1899–1900), командант 1. батаљона 1. пешадијског пука (1902), командант 2. батаљона 12. пешадијског пука 2. позива у балканским ратовима (1912–1913), командант Призренске пуковске окружне команде (од октобра 1913); привремени судија Великог војног суда (1914), председник Великог војног суда (1917), судија у Солунском процесу; становао (1912) у Скендербеговој 19, 222.
- Павловић, Доброслав Бојко Ст.** (1916–2009), доктор архитектуре, професор Природно математичког факултета Универзитета у Београду, рођен у Паризу, 227.
- Павловић, Драгослав Драганче М.** (1908–1942), студент; мајка Зорка и брат Марко рано умрли; сачувано је мало посредних података од рођака које су га чувале („добро дете”, Д. Перић); најближи рођаци (браћа од тетке Милан и Јанко Бацак) убијени 1944/5; завршио гимназију у Београду, студирао технику на Универзитету у Београду; према *Зборнику народних хероја Југославије* (1958), који наводи Д. Перић, прво је чинио „ситне услуге” (уступао стан и др), потом постао члан КПЈ 1936; 2 године провео у затвору у Марибору („црвени универзитет”); на задатку у Македонији (као инструктор) 1941; политички комесар 5. београдског батаљона 1. пролетерске бригаде; почетком 1942. погинуо у борби против ЈВуО на Пјеновцу код Хан Пијеска у источној Босни (према другој варијанти погинуо је у борби против немачких скијашких јединица); имао псеудоним „Шиља”; постхумно одликован орденом Народног хероја Југославије (1951), 206.
- Павловић, Ђорђе А.** (1882–1950), пешадијски пуковник, 33. кл. ВА, КЗМ 4, БОМ 4, ЈК 4, БО 5, ОСС 4, ЗМХ (два пута), СМХ, СА 3, ЛЧ 5; рођен у Београду, син Александра Павловића; пре ВА завршио седам разреда гимназије; командир вода 18. пешадијског пука (1904), командир 3. чете 1. батаљона 7. пешадијског пука у балканским ратовима и албанској побуни (1912–1913), командир чете (1914–1915), заступник команданта батаљона 3. прекобројног пука (1916), командир 2. чете 1. батаљона 23. пешадијског пука (1916); рањен на положају Тепавци код Битоља; на лечењу у Солуну и Бизерти (1916–1917); ађутант команде Резервних трупа у Бизерти (1917), командир чете 5. пешадијског пука (1918), командант 3. батаљона 7. пешадијског пука (1920–1921), командант Кумановског и Крагујевачког војног округа (1930–1941); у Априлском рату код Рогатице; у заробљеништву; враћен из заробљеништва (тежак болесник) 1944; са Мирославом кћерком пуковника Саве М. Петковића имао две кћерке, 232.
- Павловић, Иванка** (1925–2010), рођ. Марковић, ЛЧ, 139.
- Павловић, Јован Х.** (1804–1861), протојереј, господар Јевремов придворски свештеник у Шапцу; син Христифора Павловића, отац митрополита Инокентија; рођен у Бањици код Бијељине у Семберији; школовао се у Шапцу и С. Митровици (од 1813); вратио се у Шабац 1826; протојереј од 1828; упућен у манастир заједно са шабачким и тимочким владикама (1842); помилован (1845); ожењен Евом; умро у Шапцу, 107.
- Павловић, Константин Коста Ст.** (1842–1904), начелник Књажевачког округа (1877), управник вароши Ниша, в. д. начелника Нишког округа (1878), начелник Ваљевског округа (1881), помоћник 1. кл. начелника Крајинског округа (1876), начелник 3. кл. Гружанског среза Крагујевачког округа са седиштем у Крагујевцу (1870–1875); ожењен Анком, кћерком начелника Шабачког округа М. Аћимовића и Катарине Ј. Служић; председник Београдског одбора НЛС-а; окружни начелник у пензији (*Државни календар* 1886); становао (1882–1904) у породичној кући у Господар Јевремовој 51 (39, изграђена 1882), споменик културе „Дом породице Павловић”, (слава Свети Никола, 6. [19] децембар), 227.

- Павловић, Коста Ст.** (1905–1988), дипломата, шеф кабинета председника владе (армијског генерала Душана Симовића и Слободана Јовановића), председник Српске црквене општине „Свети Сава” у Лондону, председник Удружења српских писаца у изгнанству, генерални секретар Југословенског народног одбора (1945–1956), библиотекар Словенске библиотеке на Универзитету у Кембриџу (1961–1972); школовао се у Паризу, завршио Прву мушку (београдску) гимназију и Правни факултет у Београду, ступио у дипломатску службу 1928, секретар посланства у Бриселу (и Луксембургу) 1935. и Букурешту (1936–1941), умро у емиграцији у Енглеској, 227.
- Павловић, Лепосава Бела Ст.** (1906–2004), сликарка, професор француског језика, лектор; похађала француску школу у Букурешту, матурирала у Монпељеу; примана на румунски двор, спријатељила се са краљевим кћеркама, кнегињама Маријом и Илеаном, слушала предавања румунског историчара Н. Јорге, 227.
- Павловић, Милан А.**, пуковник, 227.
- Павловић, Милан А.** (1859–1924), рентијер, индустријалац, власник мануфактуре, акционар, поседник, посланик и одборник, члан УО Народне банке (1901–1920), судија Трговинског суда, председник Београдске трговачке омладине, председник Осигуравајућег друштва „Србија”, ТК 3, СМХ; командир вода 1. београдског ескадрона у ратовима 1876–1878; снабдевао војску храном за време балканских ратова и Првог светског рата; за време окупације члан Општинског одбора града Београда; становао (1912) у својој кући на Краљевом тргу 11 и у породичној кући у Грачаничкој 18 (пројекат Николе Несторовића, израђена 1912, касније седиште Дунавског кола јахача „Кнез Михаило”, Џокеј клуб), споменик културе (Институт за криминологију и социолошка истраживања), власник (1912) кућа у Улици краља Петра, куће у Вука Караџића 20 и др., 206.
- Павловић, Миливој Д.** (1891–1974), професор Филозофског факултета у Новом Саду, филолог и лингвиста, редовни члан САНУ; студирао у Београду, Паризу и Поатјеу, докторирао у Паризу (са тезом из развојне психоллингвистике и билингвализма); добровољац у балканским ратовима и Првом светском рату; тешко рањен на Дрини; прешао Албанију; предавао на ВА; редовни професор Филозофског факултета у Скопљу (1940) и Новом Саду (1954); син потпуковника Димитрија А. Павловића, 227.
- Павловић, Милован С.** (1842–1903) генерал, министар војни (1894, 1894–1895, 1902, 1902–1903), командант Београда (1893), канцелар Краљевих ордена (1896–1900), 5. кл. АШ, МВ 1, ТКМ 3, БО 3, ЗМХ, СМХ, МВВ, СГ 4, ГК 3, О 1, Д 1; пре АШ завршио гимназију у Крагујевцу; командант 1. артиљеријског пука Шумадијске артиљеријске бригаде (1877), командант Тимочког артиљеријског пука у рату 1885, управник ВА, (слава Свети Никола, 6. [19] децембар), становао у згради Друштва за улепшавање Врачара у Његошевој 1, где је убијен у Мајском преврату 29. маја (11. јуна) 1903. изгледа по писменом наређењу пуковника Александра Машина (убио га је поручник Милан Маринковић „Пига” који је погинуо као мајор командант батаљона на почетку Кумановске битке), 222.
- Павловић, Милош М.** (1872–1898), артиљеријски потпоручник, 21. кл. ВА; син генерала Милована Павловића; умро од тропске маларије у Пироту (на тадашњој граници), 222.
- Павловић, Стеван**, син Павла Ђировића, трговца, ожењен Савком Ђорђевић из Крагујевца, отац Косте Ст. Павловића, окружног начелника, 227.
- Павловић, Стеван К.** (1877–1970), дипломата, помоћник министра иностраних дела Војислава Д. Маринковића (1927–1928), управник послова (1920–1921) и саветник у Букурешту (1921–1927), генерални конзул у Берлину (1927), вицеконзул Генералног конзулата у Солуну (1907–1908), СА 4, ОСС 4, ЛЧ 2, 3 и 4; матурирао у Првој београдској гимназији (1897); са породицом отишао у Париз, где је стекао научни степен лиценцијата на Правном факултету (1901); похађао докторски курс (до 1903); ступио у дипломатску службу (у Политичко одељење) 1904, секретар Посланства у Паризу (1908–1914), шеф протокола МИД-а (1914), задужен за дипломатски архив (1915); на располагању, прешао приватно у Париз са породицом (1916); радио у француској Дирекцији железница; секретар Посланства у Паризу (1916–1920); становао у породичној кући Павловића у Господар Јевремовој 39, власник (1912) куће у Господар Јовановој 83, 227.
- Павловић, Стеван К.** (Stevan K. Pavlowitch, 1933), професор емеритус балканске историје (University of Southampton), 227.
- Пајевић, Јанко Н.** (1870–1932), пешадијски потпуковник КЗМ 4, БОМ 5; потпоручник

- командир вода 2. пешадијског пука „Књаза Михаила” (1899), ађутант 3. (пиротске) пуковске окружне команде (1906–1907), командир вода 3. батаљона 1. пешадијског пука „Књаза Милоша Великог” (1907), руковалац слагалишта 1. пешадијског пука „Књаза Милоша Великог” (1908), на служби у 1. (врањској) пуковској окружној команди (1908–1909), на служби у 6. (шабачкој) пуковској окружној команди (1909), у Инжењеријском слагалишту у Ваљево (1911–1912), заступник команданта провијантске колоне Дринске дивизије 2. позива и командир чете (1912–1913), на служби у штабу Дринске дивизијске области (1913–1914), командант батаљона (1914), на служби у Београдском војном округу (1922); становао (1922) у Крушедолској 6, 198.
- Пајсије**, Ристовић (Београд †1814), јеромонах, игуман манастира Трнаве, 251.
- Панић**, Савка М. (1844–1921), председница Друштва „Кнегиња Љубица” (помагање црква и манастира у Старој Србији и Македонији), члан УО и велики добротвор Друштва за потпомагање и васпитавање сиротне и напуштене деце, добротворка, ОСС, Орден кнегиње Наталије; рођена у Београду, кћерка Лазара Милосављевића, трговца, сестра др Стевана Милосављевића и Катарине Ј. Блазнавац; завршила основну школу и приватну вишу девојачку школу – Воспитателно заведеније за женску децу (Шпачек); удата за Михаила Пантића; професор ВА; помогао зидање Цркве свете Наталије при Вишој женској школи; тестаментом имање завештала добротворним друштвима, Београдском женском друштву (за подизање дома за старице) и Материнском удружењу; новац, кућу и плац на Зеленом венцу завештала Српском лекарском друштву („Задужбина др Стевана Милосављевића, првог српског начелника санитета”), 215.
- Пантић**, Радомир П., коњички потпуковник, помоћник команданта 1. коњичког пука Краљеве гарде (1941), 157.
- Пантелић**, Атанасије М (1834–1879), завршио гимназију (1852) и Лицеј у Београду (1854), похађао нижи телеграфски курс у Лиону и виши телеграфски курс у Паризу; телеграфиста Београда (1856); писао песме; син Михаила Пантелића из Неготина, 174.
- Пачић**, Алекса С. (1832–1888), генерални конзул Србије у Скопљу, 193, 194.
- Пачић**, Јован С. (1827–1899), поседник, добротвор, ОСС 4, (слава Свети Спиридон, 12. [25] децембар), 193.
- Пачић**, Миливој(е) Ј. (†1912), почасни коњички капетан 2. кл., 15. кл. ВА, докторирао права у Минхену 1897, ТК 4; поручник командир вода 8. пешадијског батаљона Дунавског пешадијског пука у Београду (1886), коњички поручник (пензионисан 1892); власник (1912) куће на Кнез Михаиловом венцу 7, 193.
- Пачић**, Михаило (Михаил) А., пешадијски пуковник, 11. кл. АШ, на школовању у Аустроугарској (1887–1888), ТКМ 5, ТК 3; потпоручник ордонанс-официр у штабу Шумадијског корпуса у Београду (1877), потпоручник командир вода 2. чете 1. ученог батаљона 1. пешадијског пука (1881), ађутант у штабу 9. батаљона Дунавског пешадијског пука (Београд, 1886), поручник в. д. командира чете 7. батаљона „Престолонаследника Александра” Дунавског пешадијског пука у Београду (1886), на служби у Београдској команди (1904), власник (1912) кућа у Крунској 13 и 15, (1922) куће и плаца на Топчидерском брду 10, становао (1941) у кући у Румунској 56, 194.
- Пачић**, Петар А., судија и адвокат, становао (1912) у Крунској 13 (власник куће његов брат пуковник Михаило Пачић), 194.
- Пачић**, Томанија Тонка А., рођ. Тадић, супруга Алексе Пачића, генералног конзула у Солуну, имала десеторо деце, 194.
- Пашона**, Ђорђе, у приватним пословима, власник хотела „Булевар” (са великом салом за позоришне и оперске представе) у Македонској улици, 209.
- Пашона**, Јања, власник куће у Улици Ђуре Јакшића 6, отац Василије Ваје удате за инжењера Павла Денића, министра, 209.
- Паштрмац**, Симеон Сима Милосављевић (1776–1836), „Амица”, члан Савета (1835), надворни саветник кнеза Милоша („содруг и љубимац”); барјактар војводе Антонија Пљакића; борио се на Делиграду (или Топољаку 1813); сачувао заставу и предао је кнезу Милошу (1815); уз кнеза Милоша на Дубљу (1815); из Сјеничке нахије дошао у Паштрму у Крагујевачкој нахији, 201.
- Паштрмац**, Вуле С. Паштрмчевић (1845–1908), професор Крагујевачке гимназије; син Симе Милосављевића Паштрмца Амице; завршио Београдску гимназију (1851); студирао на Филозофском факултету Универзитета у Берлину (1853–1856) и Универзитету у Хајделбергу (1855); имао је четири сина – Ђорђа (1873–1907), новинара; гардијског коњичког капетана Милана В. Паштрмца (1875–1903), („Пошто је Милан унук чувеног Симе Паштрмца-Амице, бив. барјактара и сарадника Милоша Великог у

- делу ослобођења Србије Њ. В. Краљ благоволео је наредити да се Милан сахрањни о Његовом трошку”); Милета (†1906) и Ивана (1881–1919), четника добровољца (1912–1913; прешао Албанију), а изгледа и кћерке Цају и Миланку, (слава Свети великомученик Георгије, Ђурђевдан, 23. април [6. мај]), 250.
- Паштрмац, Марија В.**, кћерка Григорија Јовшића, градоначелника Новог Сада, 250.
- Пејовић, Иван П.** (1878–1916), артиљеријски пуковник, 28. кл ВА, 11. кл. ВШВА, државни питомац у артиљерији у Француској (1907–1908), АШГ (1911), КЗМ 3 (посмртно 1916) и КЗМ 4 (Церска битка 1914); пре ВА завршио Крагујевачку гимназију; потпоручник командир вода у Артиљеријског подофицирској школи (1900), командир вода (1903), ађутант (1904) и командир 6. (1905) и 7. (1908) батерије Шумадијског артиљеријског пука „Танаска Рајића”, управник пушкарнице и лафетарнице Војно-техничког завода (1911), у балканским ратовима на служби у Тимочкој дивизији 1. позива (1912–1913), командант дивизиона Дринске и Комбиноване дивизије (Цер 1914); одликован и ванредно унапређен у чин пуковника; ожењен Ружом, кћерком државног саветника, касационог судије Радована Раке С. Филиповића; погинуо на Солунском фронту 11. [24] августа 1916. западно од коте 907, сахрањен (наредног дана) на Солунском гробљу, 191.
- Пејовић, Милан П.** (1876–1951), артиљеријски бригадни генерал, 26. кл ВА, 10. кл ВШВА, АШГ, КЗМ 4; потпоручник командир вода Шумадијског артиљеријског пука (1896), командир 7. батерије Шумадијског артиљеријског пука (1907), командант 1. дивизиона Шумадијског артиљеријског пука (1912–1913), командант Моравског дивизиона 2. позива (1914), командант 1. дивизиона Тимочког артиљеријског пука (1915), командант Тимочког артиљеријског пука (1916–1919), командант Босанског артиљеријског пука (1919), командант Врбаске артиљеријске бригаде (1922), помоћник команданта Тимочке (1921), Савске (1924) и Битољске (Вардарске) дивизијске области (1924), на служби у штабу 3. армијске области (1928), 191.
- Пејовић, Милош П.**, инжењер, 191.
- Пејовић, Пантелија Панта**, артиљеријски пуковник, ТК 4 (1889); председник Шумадијског кола јахача „Кнез Михаило” (1895); капетан 1. кл. командир 7. батерије 3. артиљеријског пука (1881), в. д. команданта града (утврђења) Фетислама (1881), потпуковник (1891); отац артиљеријског пуковника Ивана П. Пејовића и артиљеријског бригадног генерала Милана П. Пејовића, 191.
- Пеливановић, Антоније С.** (1841–1896), судија Касационог (1896) и Апелационог суда (1888–1891), председник Ђупријског окружног суда (1882–1888), краљев посланик у Скупштини (1881–1883), председник Одбора СНС-а у Ђуприји, постављен за начелника Ваљевског округа 1896. (због болести није могао да ступи на дужност), одборник Београдске општине (1895–1896), оснивач Библиотеке у Ђуприји (1868), ТК 4, Споменица ратова (1876–1878); син Станоја Пеливановића (1813–1868), председника прим. суда, народног посланика Светоандрејске скупштине 1858. (одликованог Медаљом за приврженост 1859); завршио Београдску гимназију (1861) и Правни факултет Велике школе у Београду; са супругом Љубицом (сестром Љубомира Каљевића), председника владе, имао је синове Борислава (1878–1916), судију, Војислава, Милутина, Станоја, дипломату и Светислава; становао у својој кући у Цетињској 18; умро у Београду 1869, сахрањен на Старом гробљу на Ташмајдану, 130.
- Пеливановић, Станоје Сташа А.** (1889–1943), краљевски посланик у Риги (1929–1932) и Мадриду (1935–1939), постављен за посланика у Техерану 1939. (није преузео дужност, решењем министра остао у Београду), начелник Конзуларног одељења Министарства иностраних послова (1932–1934), директор Политичког одељења Министарства иностраних послова (1929), секретар Посланства у Берну (1924–1925), ОСС 1 (1935), БО 5, ЛЧ 3, РЗ 2; завршио Правни факултет у Београду (1913), један од 1300 каплара; ДС; активно помагао руске избеглице, сарадник ЗЕМГОР-а, одговорни уредник (под псеудонимом проф. др Павле Стефановић) часописа *Руски архив*; син касационог судије Антонија Пеливановића, сестрић председника владе Љубомира Каљевића, зет министра Љубе Јовановића; после Априлског рата у заробљеништву; вратио се у земљу као тежак болесник, отишао у своју кућу у Ђуприји, где је умро; становао (1941) у породичној кући у Цетињској 18 (погођена 6. априла и изгорела), 130.
- Пенић Крашићки, Алекса** (Aleksa Penić Krašićki), индустријалац, резервни административни потпоручник економске струке (1925), син Алексе и Штефаније Пенић; ожењен Војиславом, кћерком армијског генерала Љубомира Марића (вен-

- чали се у православној цркви), славио славу (Свети првомученик и архиђакон Стефан, 27. децембар [9. јануар]); становао (1935) у Ресавској 2, (од мираза супруге Војиславе и дела мираза њене сестре Вере сазидана је четвороспратна кућа у Страхинића бана 41; тешко оштећена у бомбардовању 1941); рат провео у Београду; емигрирао у Беч крајем 1944, 180.
- Пенић Крашићи, Војислава А.**, завршила Економски факултет у Београду; кћерка армијског генерала Љубомира Марића; осуђена на две године робије због плана да побегне из ФНРЈ 1950. (са Пељешца чамцем у Италију); пуштена после шест месеци (због примерног владања), 180.
- Перић, Даница**, инжењер, саставила родослов Баба-Дудића (Карабиберића) и предала га Историјском архиву Београда, 202.
- Перовић, Андрија**, сердар цуцки (Цуца) и сенатор, ожењен Маријом, рођеном сестром владике Петра II Петровића Његоша (1813–1851) и Пера Т. Петровића, председника Сената, 127.
- Перовић, Стеван А.** (1830–1857), сердар цуцки (Цуца), рођени сестрић владике Петра II Петровића Његоша, син сердара Андрије Перовића, школовао се у Београду; убијен у Цариграду 1857, 127.
- Петар I Карађорђевић** (1844–1921), краљ Србије (1903–1918), краљ Срба, Хрвата и Словенаца (1918–1921); рођен у Београду, где је завршио основну школу и четири разреда гимназије; завршио више разреде гимназије и магурирао у Женеви (1862); продужио школовање у Паризу (Collège Sainte-Barbe) и војним академијама у Паризу (École spéciale militaire de Saint-Cyr) и Мецу (завршио међу првима у рангу 1868); добровољац потпоручник 5. батаљона Легије странаца у француско-пруском рату у биткама код Орлеана и Вилерсексела (рањен 1870); учествовао у устанку у Босни и Херцеговини (Петар Мркоњић); живео у Паризу, Женеви и на Цетињу; ступио на престо 1903, 37, 40, 41, 117–119, 121, 127, 128, 132, 140, 187.
- Петар II Карађорђевић** (1923–1970), краљ Југославије (1934 / 1941–1945), рођен 6. септембра 1923, исте године, 21. октобра, по жељи краља Александра уписан у 5. чету 2. батаљона 6. пешадијског пука „Краља Александра”, 14. пешадијски пук добио је назив „Престолонаследника Петра” (СВЛ, 49, 1923), 117, 118, 119, 127.
- Петар I Петровић Његош** (1748–1830), митрополит црногорски (1784–1830), замонашен о. 1760, хиротонисан у С. Карловцима 1784; син Марка Д. Петровића Његоша, рођеног братанца владике Данила, 127.
- Петар II Петровић Његош** (1813–1851), митрополит црногорски (1833–1851), песник; замонашен 1831, хиротонисан у Санкт Петербургу 1833; син Тома М. Петровића Његоша, рођени братанац митрополита Петра I Петровића Његоша, 127.
- Петковић, Сава**, пешадијски пуковник, ТКМ 4 и 5, ТК 2; потпоручник у 2. чети 2. батаљона Стајаће војске у Београду (1871), командир 1. чете 2. батаљона у Крагујевцу (1875), командант Јасеничког батаљона (1876), у саставу одреда мајора Кирјејева (Николај Алексеевич Киреев); тешко рањен у борби за заузимање Раковице јула 1876; в. д. команданта 8. батаљона 2. пешадијског пука (1880), в. д. команданта 12. батаљона Шумадијске обласне дивизијске команде (Крагујевац, 1885), командант 9. (браничевске) пуковске окружне команде (1898), 232.
- Петровићи Његоши**, династија, (слава Свети великомученик Георгије, Ђурђевдан, 23. април [6. мај]), 19, 37, 41, 127.
- Петровић Његош, Анастасија**, мајка краља Николе, кћерка војводе Драга Мартиновића из Бајица код Цетиња, рођена сестра војводе и сенатора Марка Д. Мартиновића (рођ. 1830), команданта Цетињског батаљона у Граховачкој бици маја 1858. (имао је осморо деце, Мила, Ђура, Васа и пет кћерки), 127.
- Петровић Његош, Василије**, вид. Василије, владика.
- Петровић Његош, Данило Н.** (1871–1939), кнез престолонаследник (1871–1921), титуларни краљ Црне Горе ((1921), абдицирао 1921; наследио га братанац Михаило, који је касније признао уједињење, 127.
- Петровић Његош, Даринка Д.** (1838–1892), кнегиња, кћерка Марка Квекића из Трста (родом из Херцег-Новог) и Јелисавете Мирковић, пореклом из Топле (мираз 100.000 форинти од оца и 50.000 форинти од мајке); дворска дама краљице Јелене Савојске; умрла у Венецији, 127.
- Петровић Његош, Ђуро Д.** (1853–1929), војвода, бригадир (1881), дивизијар (1912); његов отац Драго био је брат од рођеног стрица кнеза Данила (по Уставу из 1905. није био члан владарског дома), 41, 135.
- Петровић Његош, Милица** (Auguste Charlotte Jutta Alexandra Georgine Adolfine, Herzogin zu Mecklenburg-Strelitz, 1880–1946), титуларна краљица Црне Горе (1921), удата за кнеза престолонаследника Данила Н. Петровића Његоша (примила православље и име Милица), кћерка великог хер-

- цега Адолфа Фридриха V (Adolf Friedrich V, Großherzog von Mecklenburg [-Strelitz], 1848–1914) и кнегиње Елизабете Марије од Анхалта (Prinzessin Elisabeth Marie Friederike Amalie Agnes von Anhalt), кћерке херцера од Анхалта, 127.
- Петровић Његош, Мирко С.** (1820–1867), црногорски велики војвода, старији брат кнеза Данила, отац краља Николе, прославио се победом на Грахову 1858, 127.
- Петровић Његош, Мирко Н.** (1879–1918), велики војвода од Грахова и Зете; млађи брат кнеза престолонаследника Данила, син краља Николе, ожењен Наталијом Константиновић, праукумом господара Јеврема Обреновића (имали су пет синова), 127.
- Петровић Његош, Михаило М.** (1908–1986), титуларни краљ Црне Горе, кнез престолонаследник; син кнеза Мирка и Наталије, кћерке пуковника Александра Константиновића (унука господара Јеврема); признао уједињење и одрекао се права на престо; није прихватио италијанску понуду да буде краљ Црне Горе, 37, 125, 127.
- Петровић Његош, Наталија Лилика М.** (1882–1950), кнегиња, удата за кнеза Петровића Његоша, (имали су пет синова), мајка кнеза Михаила М. Петровића Његоша, кћерка пуковника Александра Константиновића, унука господара Јеврема Обреновића; у другом браку удата за грофа Гастона Ига Ерембо де Дидзела (Gaston Hugues, comte Errebault de Dudzeele), имали су две кћерке: Елен (Hélène, 1921–2006) са Филипом Иолом (Philippe Niolle 1895–1969) имала сина и кћерку (Hervé Niolle, Caroline Niolle); Ан Мари (Anne-Marie, 1922–1984) са Филипом Серфом (1923) имала две кћерке (Géraldine Cerf, Carlyne Cerf de Dudzeele) и са Пјером Савилом Шуманом (Pierre Saville né Schumann, 1907–1976) кћерку Мари-Пјер Савил (Marie-Pierre Saville); рођена у Трсту, умрла у Паризу 1950, 37, 125, 127, 148.
- Петровић Његош, Петар Перо Т(омов),** председник Сената, рођени брат владике Петра II Петровића Његоша, 31, 127.
- Петровић Његош, Савић,** сердар, 16.
- Петровић, Васиљ,** кнез и капетан, деда Алимпија Васиљевића, 201.
- Петровићи,** пореклом од војводе Хајдук Вељка, војводе Милутина Петровића и кнеза Миљка Петровића, (слава Свети Никола, 6. [19] децембар), 62, 174.
- Петровић, Вељко М.** (1908–1978), артиљеријски капетан 1. кл (1940), 53. кл ВА; командир вода 1. дивизиона Шумадијске артиљеријске бригаде (1929) и 1. дивизиона артиљеријског пука Краљеве гарде (до 1931), на служби у штабу 1. артиљеријског пука (1932), ађутант команде артиљерије Дринске дивизијске области (1932); ожењен Анђелијом, унуком војводе Живојина Мишића, кћерком Елеоноре Мишић и пешадијског капетана Богдана Анђелковића (31. кл. ВА, погинуо код Нагоричана у Кумановској бици 11. [24] октобра 1912); после Априлског рата у заробљеништву, вратио се у земљу, 174.
- Петровић, Владета М.** (1911–1973), пешадијски капетан 2. кл. 55. кл. ВА, командир вода пешадијског пука Краљеве гарде; после Априлског рата у заробљеништву, вратио се у земљу, 174.
- Петровић, др Војин М.** (1913–1971), стоматолог, ЈВУО, 174.
- Петровић, Војислав М.** (1882–1946), дивизијски генерал, ађутант краља, 34. кл. ВА; ордонанс Ибарске војске (1912–1913), командир батерије у Дринском артиљеријском пуку (1914–1918), начелник штаба команде Ваздухопловства (1929); становао у Милоша Великог 38; у Априлском рату командант Херцеговачке дивизије; у заробљеништву; врагио се у земљу са америчком болницом (1945); становао (1912) у Краљице Наталије 22, 239.
- Петровић, Драгољуб А.** (1880–1957), дивизијски генерал, 31. кл. ВА, КЗМ 4; командир 3. чете 2. батаљона 19. пешадијског пука (1912–1913); командант Дунавске дивизијске области (1929), командант Зетске дивизијске области (1935–1937); ожењен Ружом, кћерком генерала Димитрија Цинцар-Марковића, удовицом капетана Јована Миљковића, 152.
- Петровић, Ђорђе Ј.** (1810–1887), намесник кнежевског достојанства 1868, дугогодишњи председник Касационог суда (до 1875), председник Апелационог суда, први председник Београдског окружног суда, татор (заједно са митрополитом Михаилом и Живком Карабиберићем) Велимира Тодоровића, ванбрачног сина кнеза Михаила; чиновник по особеним порученијама Попечитељства иностраних дела (1842), 235.
- Петровић, Јеврем С.** ((умро 1888), чиновник и (једно време) трговац у Пожаревцу, командир 1. моравског ескадрона у рату 1876, 170, 174.
- Петровић, Јован** (1772–1837), „Јагодинац“, „Ковач“, заслужан за исправан рад топова (већ на Мишару 1806), добио захвалницу од Карађорђа; сматра се да је учествовао

- у раду тополивнице и лафетарнице арсенала у Доњем граду Београдске тврђаве; земунски грађанин, борио се у саставу Михаљевићевог фрајкора (од 1788), два пута рањаван (одликован); живео у Земуну (после низа компликација еснаф му одобрио да послује), власник ливнице и поткивачнице; прелазео из Земуна у Београд (сматра се да је заслужан и за израду топова); код њега су изливена прва звона Саборне цркве у Београду, која су први пут звонила 1830; имао велику кућну библиотеку, говорили немачки и турски језик; по налогу кнеза Милоша пратио научнике из Берлина приликом обиласка Србије (након чега је постао члан Берлинског музеја); у пријатељству са митрополитом Стефаном Стратимировићем и генералом Червенком; родом из Јагодине тј. Својна, 235–238.
- Петровић, Марта**, рођ. Бокоњић, 62, 174.
- Петровић, Милутин** (1791–1861), војвода Крајинске нахије (1813), члан Савета (1841–1853), начелник Крајинског округа (1839–1840), кнез хомољски и млавски (1822), капетан зајечарски (1835), члан Чачанског исправништва (1836), млађи брат Хајдук Вељка; у Карађорђевој *Деловодном ирошоколу* наводи се садржај једног писма: „разумели [смо] из његовог писма за смрт његовога брата војводе Вељка, да је погинуо” и „њeга сада војводом на место његовога брата постављамо, да буде старешина над свом војском и момцима и бећарима војводе Вељка и свима да заповеда, а они сви њему покорни и послушни да буду” (1. [13] август 1813, бр. 1718); противник Милошевог самовлашћа (Кнез Милетина буна 1835), 62, 63, 96, 170, 171, 174.
- Петровић, др Миливоје Ј.** (1877–1938), санитетски пуковник, КЗМ 4 (једини санитетски официр одликован Карађорђевој звездом са мачевима); преведен из оставке у резерву (као капетан 1914), трупни лекар 13. пешадијског пука „Хајдук Вељка” („слави 18. јули као успомену на јуначке борбе његовог главара [Хајдук Вељка] код Неготина”); у бици код Чеврнтије 1914. препливао Саву и спасао пуковску заставу; заслужан за оснивање Стоматолошке клинике Војне болнице; прва супруга Драгица Вучковић (кћерка праунуке војводе Чолак Анте); друга супруга Славка Об[о]р-Кнежевић; становао у Улици Краља Милана 71, 63, 170, 174.
- Петровић, Миљко** (1795–1829), капетан у Крајинској нахији (до 1813), кнез Пекске кнежине Пожаревачке нахије (1826); после 1813. прешао у Влашку, био у служби влашког кнеза Александра, против кога се (у сложеним околностима) побунио 1819, напустио Букурешт и са 42 арнаута (војника) затворио у манастиру Синаји; погинуо у саставу руске војске у Влашкој 1829; руски цар га постхумно одликовао сабљом са натписом „за храброст”; сахранио га брат Милутин код цркве у Неготину (где је сахранио и Хајдук Вељка), 96, 174.
- Петровић, др Михаило В.** (1863–1934), бригадни санитетски генерал, КЗ 4, шеф Хируршког одељења Војне болнице у Београду, хонорарни професор Медицинског факултета у Београду; гимназију завршио у Београду, медицину у Бечу; референт Санитета Моравске дивизије 2. позива (1912–1913), референт Санитета Моравске дивизије 1. позива и шеф Хируршког одељења Војне болнице у Нишу (1914–1915), шеф Хируршког одељења 1. пољске болнице у Драгоманцима на Солунском пољу; рођен у Карловцу, умро у Београду, 88.
- Петровић, Петар М.** (1890–1950), пешадијски бригадни генерал, ађутант краља, 41. кл. ВА, 23. кл. ВШВА (после годину дана упућен у Париз 1922), завршио Ратну школу у Паризу; командир вода у 1. прекобројном пуку (1912–1913), командир чете у Комбинованој дивизији (1914–1916), у Обавештајном одељењу Главног генералштаба (1927), у Априлском рату командант пешадије Моравске дивизије (имала велике губике); командовао дивизијом код Куманова и на Страцину, где су 6. априла вођене тешке борбе; после Априлског рата у заробљеништву; вратио се у земљу; становао (1941) у Кнегиње Персиде 60/1 (део данашње Улице адмирала Гепрата), 239.
- Петровић, Радич** (1738–1816), члан Београдског магистрата, фрајкорски (добровољачки) капетан (аноблиран са супругом, три сина и будућим потомством 1792), Карађорђево претпостављени у фрајкору, 174.
- Петровић, Сава М.** (началник, капетан Савва Петровић), капетан, начелник Млавског среза Пожаревачког округа (1842–1843, 1853–1855), син војводе Милутина Петровића, 63, 170, 174.
- Петровић, Хајдук Вељко П.** (1780–1813), војвода Крајинске нахије (1811), блиско сарађивао са руском војском у Источној Србији, често учествовао у двобојима, Карађорђе му (1813) препоручује „да се добро од Турака чува”, „тврде страже да постави и робље и стоку с пута у планине да уклони и народ добро да чува” јер се очекује напад на Ускрс (Карађорђево *Деловодни*

- йройкоол* бр. 1298, 11. [23] април 1813); погинуо (од топовског ђулета) у Неготину (јула, односно августа 1813), 62, 63, 96, 170, 171, 174, 178–180, 227.
- Петронијевић, Аврам** (Авраамъ Петроніевићъ, 1791–1852), кнежев представник, ђе-хаја (1828), кнежевски намесник (болесног кнеза Милана 1839), председник привремене владе (1842), кнежевски представник и попечитељ иностраних дела (1839, 1842–1843, 1844–1852), СА 2, ГК 2, СВ 4; због аустријско-турског рата рођен у избеглиштву у Текији на Дунаву; син Петронија Стјекића, пореклом из Црне Горе; школовао се у Оршави, радио за представништво фирме барона Сине из Беча; члан српске делегације у Цариграду која је била притворена због грчког устанка (1821–1826); противник Милошевог самовлашћа (Кнез Милетина буна 1835), уставобранитељ; отворио фабрику стакла у Јагодини; говорио више језика (немачки, грчки, италијански, француски, турски, румунски), писао теолошко-филозофске расправе и преводио Откровење Светог апостола Јована; умро 1852. у салону уочи опроштајне аудијенције код министра Али паше у Цариграду, где је и сахрањен, (слава Света Параскева Петка, Београдска, Трновска, 14. [27] октобар), 63, 64, 122, 175, 176, 178, 181.
- Петронијевић, Клеопатра М.** (1835–1855), рођ. Карађорђевић, 121, 178, 181.
- Петронијевић, Љубомир А.** (1826–1862), умро у манастиру Дечани, 178, 181.
- Петронијевић, Љубица М.**, дворска дама (дворска госпођица) краљице Драге, касније удата за Павла Маринковића, 175, 176, 178, 179, 181.
- Петронијевић, Милан А.** (кавалђръ Миланъ А. Петроніевићъ, 1831–1914), заступник министра иностраних дела (1867), министар иностраних дела (1867–1868), (доживотни) сенатор (члан Горњег дома), потпредседник Државног савета, капуђеђаја у Цариграду (Капу-ђеђаја при Отоманској Порти, 1854–1861), посланик у Букурешту (1873–1880), Берлину (1880–1888), Бечу (1889–1890) и Санкт Петербургу (1890–1897), МВ 3, ТК 1, ОСС 1, СА 1, РЗ 2, члан ДСС-а и СУД-а; завршио Београдску гимназију и Лицеј у Београду (1847–1850), студирао права у Минхену (1850–1851) и Хајделбергу (1851), где је дипломирао; власник (1912) кућа и плацева у Милоша Великог 19, Краља Милана 65 и 67, Васиној 24 и др.; 63, 64, 121, 175, 176, 178, 181.
- Петронијевић, Милош М.** (1859–1928), државни саветник, краљев секретар (1901–1903), дипломата, виши чиновник Народне банке, резервни коњички потпуковник, (разрешен после Мајског преврата и суђења 1904; враћен у резерву као коњички поручник 1914), за време рата учествовао у војно-дипломатским мисијама (путовао из Ниша у Солун 1915); студирао у Хајделбергу и Минхену (1892–1893), докторирао права, ОСС 4, МЗС (1915); становао у породичној кући у Улици Кнеза Милоша (1924. Краља Фердинанда) 17 (19), умро у Београду 31. марта 1928, 63, 64, 175, 176, 181.
- Пецић, Јосиф Миловановић** (1829–1896), начелник Министарства просвете, професор Земљоделске школе у Топчидеру, члан СУД-а, ОСС 3; завршио Београдску гимназију (1850) и Лицеј, државни питомац (агрономија, финансије, економија) у Хоенхајму (Виртемберг), 203.
- Пешика, Константин Коста Коча Д.** вид. Дука Пешика.
- Пешић, Петроније**, артиљеријски потпуковник, таст армијског генерала Милана Недића, 144.
- Пешић, Стеван Љ.** (1882–1944), интендантски генерал, 33. кл. ВА, завршио интендантску школу у Паризу (1914); командир вода у чети и Митраљеском одељењу (1903–1911), интендант 1. армије (1912–1913), делегат код француског Министарства војске и морине (1915), преведен из пешадије у интендантску струку 1920, професор ВА, управник Интендантске академије (1938); после Априлског рата у заробљеништву до 1942; управљао Одељењем за слање пакета официрима у заробљеништву (1942–1944); умро 1944; становао (1941) у Цариградској 17, 163.
- Пешић, Иванка (Yvonne)**, рођ. у Паризу, супруга генерала Стевана Љ. Пешића; погинула у бомбардовању 6. априла 1941, 163.
- Пешић, Ивана С.**, емигрирала у Француску, 163.
- Пешић, Јован С.**, син генерала Стевана Пешића; погинуо у саставу (енглеског) Краљевског ваздухопловства (RAF) у Другом светском рату, 163.
- Пешић, Љубомир С.**, машински инжењер, после рата и револуције емигрирао са сином Јованом (Jean) и кћерком Јелисаветом (Élisabeth) у Француску, 163.
- Пешић, Јован (Jean) Љ.**, стоматолог у Француској, 163.
- Пешић, Петар Т.** (1871–1944), армијски генерал, начелник Главног генералштаба (1921, 1924), почасни ађутант краља (1924), министар војске и морнарице (1940 – 27. марта

- 1941), краљевски посланик у Бриселу (1929, 1931–1935) и Прагу (1930), војни изасланик у Атини (1913–1914), сенатор (члан Горњег дома 1939), професор тактике на ВА, 22. кл. ВА (2. у рангу), 5. кл. ВШВА (3. у рангу), на стажу у Француској (1900–1901), завршио генералштабну припрему, КЗМ 3 и 4; ордонанс-официр команданта Активне војске краља Милана (1897), ордонанс-официр краља Александра (1900), начелник штаба Моравске дивизијске области (1901–1903), ађутант начелника Главног генералштаба (1903), начелник штаба Дунавске дивизијске области (1904–1910), ордонанс-официр престолонаследника кнеза Ђорђа (1906), помоћник начелника штаба 1. армије у балканским ратовима (1912–1913), помоћник начелника (1914) и начелник (1915) штаба црногорске Врховне команде, помоћник начелника штаба српске Врховне команде, шеф Војне делегације на Мировној конференцији у Паризу (1919), помоћник и заступник начелника Главног генералштаба (1920), пензионисан 1929, реактивиран 1940; обављао важне међународне војно-политичке дужности; ожењен Даницом, кћерком генерала Василија Мостића (разведена од генерала Светомира Матића); становао (1941) у Кнегиње Персиде 62 (део данашње Улице адмирала Гепрата); погинуо заједно са супругом у бомбардовању Београда 8. септембра 1944; 215.
- Пешић, Симон С.**, кћерка генерала Стевана Пешића, погинула са мајком Ивон и троје деце у бомбардовању 6. априла 1941, 163.
- Пижо, Ремон** (Marie-Camille-Charles-Raymond Pigeaud, 1878–1939), дивизијски генерал француске војске, ЛЧ 2; завршио ВА Сен Сир (1899–1901), пешадијски официр; ожењен са Дениз Фуке, кћерком академика (Membre de l'Institut од 1881) Фернана Фукеа (Ferdinand André Fouqué, 1828–1904), геолога, професора на Collège de France; њихова кћерка Катрин Пижо удата за потпуковника Младена Жујовића, син Франсоа, официр, рађаван у Алжиру и Индокини, 198.
- Пилетић, Јанко Ј.**, шеф Пореске управе у Београду; син сердара Јола Пилетића, брат пешадијског пуковника Мирослава Ј. Пилетића (1872–1932), КЗМ 4, ЗМХ, ОБМ 4 и 5, ЈК 4, ОСС 4, команданта 2. батаљона 2. пешадијског пука Моравске дивизије 2. позива (Косово, Приштина 1912, тешко рањен на Рајчанском риду 1913), 127.
- Пилетић, Велимир Ј.** (1906–1972), генералштабни пуковник (преведен у гене-
- ралштабну струку 21. марта 1940), 50. кл. ВА, ВШВА (1932–1934), БОМ 4 (1942), ЈК 5 (1940); потпоручник командир вода артиљеријског пука Краљеве гарде (1924), командир вода 1. батерије 5. брдског дивизиона Вардарске артиљеријске бригаде (1925), у штабу 2. самосталног артиљеријског дивизиона (1934), командир 1. батерије 18. артиљеријског пука (1936), начелник штаба Дунавске дивизије (27. марта 1941), командант штаба бр. 3 ЈВуО у манастиру Горњак, командант Крајинског корпуса (1942); Д. Михаиловић га упутио у Румунију у сусрет Савезницима (Црвеној армији), ухапшен заједно са женом у Букурешту, пребачени у Лубјанку, приликом новог транспорта за Београд успео да побегне; унук пиперског сердара Јола Пилетића, ожењен Оливером Ненадовић; умро у емиграцији, 127.
- Пилетић, Јоле** (1814–1900), сердар пиперски, ТК 3 (за ратне заслуге, 1886) и 5; истакао се у борбама против Омер паше 1853. и у Херцеговини 1876; због сукоба са кнезом Николом напустио Црну Гору и прешао у Србију у Ниш 1879, где је и умро, 127, 135.
- Пилетић, Оливера В.**, кћерка капетана 1. кл. Јакова А. Ненадовића и Анђелије, кћерке војводе Ђура Д. Петровића Његоша, до удаје живела на италијанском двору код краљице Јелене; 1942. притворена у Главњачи, потом Бањици, затим у румунским и совјетским затворима (Лубјанка), потом поново у Главњачи (1944/5), умрла у емиграцији у Паризу, 127.
- Пироћанац, Добривоје Добра (Брка) Љ.** (1885–1935), пешадијски пуковник (1930), завршио Тифлиско пешадијско јункерско училиште (Тифлиско пехотно јункерско училиште) у Тифлису (Тбилисију у Грузији) у Русији (1903–1906), завршио школу гађања (1911), ВШВА (1928), КЗМ 4, БОМ 4, ЗМХ, ЈК 3 (1933) и 4 (1930), КЗ 3 (1934); на служби у Зајечарском гарнизону (1906), командир борбених јединица у Тимочкој дивизији у ратовима 1912–1916, командир 3. чете 1. батаљона 1. пука 1. српске добровољачке дивизије у Одеси (1916), командант 2. батаљона 20. пешадијског пука (1920), в. д. команданта и командант 17. пешадијског пука „Војводе Мишића” (1927–1933), командант Сремско-митровачког војног округа (1933); ожењен од 1911. Даринком, кћерком Косте Ничића из Зајечара, 187.
- Пироћанац, Велимир Љ.** (1934), пешадијски пуковник, 26. кл. ВА, на усавршавању у стрељачком пуку у Русији (1902–1903), БОМ 4 (1915); потпоручник командир вода

2. батаљона 7. пешадијског пука „Краља Александра” (1898), командир вода 6. пешадијског пука „Краља Карола I” (1900), в. д. командира 2. чете 17. батаљона 5. пешадијског пука „Краља Милана” (1900), командир 3. чете 2. батаљона 6. пешадијског пука „Краљевића Александра” (1903, 1911), на служби у Београдском војном округу (1921); са Олгом, кћерком почасног генерала Павла Ј. Шафарика имао синове артиљеријског капетана 1. кл. Павла В. Пироћанца (56. кл. ВА) и Стевана В. Пироћанца; становао у Крунској 84, (слава Свети врач [лекари] Козма и Дамјан, 1. [14] новембар), 187.
- Пироћанац, Љубомир С.** (1850–1934), народни посланик (СНС), чиновник Министарства финансија; син капетана Стевана Н. Пироћанца (из четвртог брака), брат (по оцу) Милана С. Пироћанца, председника владе, унук по мајци Полексији Јанићија Ђурића, Карађорђевог првог секретара; завршио Пољопривредну школу у Хрудини (Чешка); дуго живео у Књажевцу где је имао имање (страдало у ратовима); учествовао у ратовима 1876–1878. и 1885. (одликован); имао синове пешадијског пуковника Велимира Љ. Пироћанца (ожењеног Олгом, кћерком почасног генерала Павла Ј. Шафарика) и пешадијског пуковника Добривоја Љ. Пироћанца, и кћерке Софију удату за војносудског потпуковника Луку Момировића и Даницу удату за Хаџи-Поповића, председника суда, (слава Свети врач [лекари] Козма и Дамјан, 1. [14] новембар), 187.
- Пироћанац, Милан С.** (1837–1897), председник Министарског савета (1880–1883), министар иностраних дела (1874–1875, 1881–1883), министар правде (1880–1881), адвокат, политичар, БО 2; положио научни степен лисанса на Правном факултету у Паризу (1860); адвокат у Београду, члан Касационог суда 1874, један од оснивача Српске напредне странке и њен вођа (1881–1886), адвокат краљице Наталије; становао у породичној кући (градској вили, неоренесансној палати, 1884) у Позоришној (Француској) 7 (изграђена 1884, вероватно према пројекту Јована Илкића, споменик културе), данас седиште Удружења књижевника, (слава Свети врач [лекари] Козма и Дамјан, 1. [14] новембар), 64, 175, 176, 178, 179, 181, 187, 213.
- Пироћанац, Милош С.**, начелник Алексиначког округа (1862–1865), 179.
- Пироћанац, Павле В.** (†1963), артиљеријски капетан 2. кл. (1940), 56. кл. ВА; командир вода 1. дивизиона 15. артиљеријског пука (1931–1934), 10. самосталног артиљеријског дивизиона (1934), 2. самосталног артиљеријског дивизиона (1935) и вода за везу 6. дивизиона противавионске артиљерије (1935); син пешадијског пуковника Велимира Љ. Пироћанца, унук почасног генерала Павла Ј. Шафарика; одобрено му венчање Вером, кћерком Василија Васе Тешића, индустријалца из Београда 1937, 187.
- Пироћанац, Стеван В.** (1923–2017), син пешадијског пуковника Велимира Љ. Пироћанца, унук почасног генерала Павла Ј. Шафарика; од 1943. у Српском добровољачком корпусу; одступио у Словенију 1944; у Италији (1945–1947), премештен у избеглички логор у Немачкој (1947), добио дозволу да емигрира у САД (1952); са супругом Вером Милановић добио синове Угљешу Пироћанца (1949) и Павла Пироћанца (1956), 187.
- Пироћанац, Стефан Стеван Недељковић**, мајор, начелник Темнићког среза Јагодинског округа; имао четири брака; са другом женом Иконијом имао је сина Милоша, окружног начелника; са трећом женом Милицом из Љубаве (удовицом војводе Павла Цукића) имао је Милана Пироћанца, председника владе; са четвртом женом, Полексијом Полом, кћерком Јанићија Ђурића, Карађорђевог првог секретара, имао је Љубомира (народног посланика, чиновника), Илију и Савку, 175, 176, 178, 181.
- Пламенац**, презиме породице из Бољевића (Црмничка нахија, Стара Црна Гора); наследни сердари из гране Сердаревића или Раичевића (потомство свештеника Раича Ј. Пламенца ожењеног сестром владике Саве Петровића Његоша; његови синови су владика Арсеније Р. Пламенац и сердар Мојсије Мојаш Р. Пламенац) и Стефановића (потомство свештеника Стефана; сердар Спиридон Туро С. Пламенац; његов син сердар Радивоје Раде Туров [Спиридонов] Пламенац; капетан перјаника Маркиша А. Пламенац, његов син Симон, унук Јован С. Пламенац, председник владе, праунук Владимир и његов син Ратислав Ратко В. Пламенац), (слава Зачеће Светог Јована Претече и Крститеља, 23. септембар [6. октобар]), 127
- Пламенац, Илија, М.**, (1821–1916), министар војни, син свештеника Михаила Н. Пламенца (Стефановић), стриц сердара Саве П. Пламенца ожењеног са Горде Петровић Његош, рођеном сестром краља Николе, 127.

- Пламенац, Марко Ј.**, син свештеника Јована Јова С. Пламенца (Сердаревићи или Раичевићи); ожењен Горданом П. Петровић Његош, кћерком Петра Пера Т. Петровића Његоша, председника Сената, Његошевог брата, 127.
- Пламенац, Јован Јоко М.**, сердар, син свештеника Марка, унук сердара Мојсија Пламенца, отац сердара Марка Ј. Пламенца (Сердаревићи или Раичевићи), 127.
- Пламенац, Мојсије Мојаш Р.**, сердар, рођени брат владике Арсенија Пламенца, боравио у Русији 1757, 127.
- Пламенац, Раич Ј.**, свештеник (потписан на једном документу 1711), ожењен рођеном сестром владике Саве Петровића Његоша, отац владике Арсенија Пламенца, родоначелник Сердаревића, односно Раичевића, 127.
- Пламенац, Сава, Саво П.**, сердар, братанац Илије Пламенца (Стефановићи), ожењен рођеном сестром краља Николе, 127.
- Пљакић, Антоније Ристић прозвани Пљакић** (о. 1780–1832), војвода Карановачке кнежине Рудничке нахије и Карановца (Краљева); у бици на Руднику (код Јелен-гроба фебруара 1804) убио карановачког муселима Пљаку, због чега су га прозвали Пљакић; после је био уз Карађорђа; војвода од 1806. (под командом Младена Миловановића); борио се у биткама у Херцеговини, код Новог Пазара, Сјенице и на Делиграду 1809; главни командант резерве на југозападу са седиштем у Крушевцу (1813); према једној верзији прогонио је лажне пророке и вештице, по другој реч је била о уходама које су заплашивале народ проричући пропаст Србије 1813; Карађорђево зет; после 1813. живео у Русији; купио (од кредита) село (поместије, властелинство) у Бесарабији; умро у Влашкој 1832, 43, 120, 128.
- Пљакић, Антоније Анта К.** (†1866), студент; завршио Београдску гимназију (1863), предлаган за стипендију у иностранству; припремана веридба са Христином, кћерком др Вука Маринковића (касније удата за Николу Хаџи Тому, тетка Слободана Јовановића), 128.
- Пљакић, Јоаким Аћим К.**, практикант у Чачанском окружном начелству (новембар 1840) и Суду вароши Београда (1847), 44, 128.
- Пљакић, Константин Коста А.** (1814–1862), пешадијски потпуковник (од септембра 1850), кавалер, капетан ађутант кнеза Александра Карађорђевића (ујака) од децембра 1842; члан и председник 2. одељења Апелационог суда (1853–1856); становао у кући кнеза Александра у којој се првобитно налазила Велика школа (1808) у Кутулином сокаку (Господар Јевремова 18); после убиства кнеза Михаила кућа је конфискована и продата на лицитацији 1868, 44, 128.
- Пљакић, Сава А.** (1793–1847), Карађорђева најстарија кћерка, сестра кнеза Александра Карађорђевића, удата за војводу Антонија Ристића прозваног Пљакић (о. 1780–1832), 43, 120, 128.
- Покорни, Ђорђе Љ.**, резервни ваздухопловни потпоручник (1940), 140.
- Покорни, Љубомир (Јулије) Х.** (1872–1944), дивизијски генерал, 1. ађутант краља (1917), војни изасланик у Паризу, члан Војног савета (од 1927), 22. кл. ВА, 5. кл. ВШВА (2. у рангу), КЗМ 3 (1915) и 4 (1913), ЗМХ (1913); командант Моравског пољског артиљеријског пука 1. позива (1911–1913), командант Дунавског пољског артиљеријског пука 1. позива (1914–1915), у заробљеништву у Аустроугарској (1915–1917), управник ВА (1924–1927); члан СКК; (син пешадијског капетана 1. кл. Хинка Покорног), чешког порекла (као питамац ВА 1890. прешао из римокатоличке у православну веру, на крштењу добио име Љубомир, СВЛ, 1890, 786); становао (1941) у Проте Матеје 32/1, 140.
- Покорни, Миодраг Љ.**, капетан корвете Краљевске морнарице (1940); на служби на Краљевском броду „Хвар” (1929) и подморници „Небојша” (1930), ордонанс-официр команданта морнарице (1931–1932), в. д. команданта Краљевског борбеног чамца „Ускок” (1932–1933), в. д. команданта Групе борбених чамаца (1933), на служби у Наставном одељењу Главног генералштаба (1934–1936), командант моторне торпиљерке „Велебит” (1936); живео и умро у емиграцији у Аустралији, 140.
- Покорни, Петар Љ.**, коњички потпуковник, ордонанс-официр краља (1936), БО 5; командир вода 4. коњичког пука „Великог Кнеза Константина Константиновића” (1920), Коњичке подофицирске школе (1924) и 3. коњичког пука „Краљице Марије Румунске” (1925); на вишем течају Коњичке школе (1926); ордонанс-официр команданта 2. армијске области (1929–1932), командир ескадрона Школе за резервне коњичке офицере (1933), в. д. помоћника команданта Ауто-команде Министарства војске и морнарице (1934); специјализован за аутовозарску саобраћајну струку (1936); становао (1941) у Кнегиње Зорке 48/1, учесник 27.

- марта, заробљен у Априлском рату, живео и умро у емиграцији, 140.
- Полићевићи**, породица у Шапцу и Београду; према породичном предању претходно су се презивали Теодоровић (дошли из Русије у Шабац у другој половини XVIII века), 145.
- Полићевић**, Алекса С., рентијер, члан фирме „Миша Полићевић и комп.” становао (1912) у Улици Кнегиње Љубице 29, 145.
- Полићевић**, Михаило С. (1865–1930), министар правде (1904, 1912–1913), председник Државног савета, народни посланик, доктор права, адвокат, уредник *Бранича*, (СРС); његов син Војислав М. Полићевић ожењен Оливером Вером Поповић, кћерком Александра Поповића (Браћа Поповић); становао (1912) у Краља Петра 11, (1922) Краља Петра 9, 145.
- Полићевић**, Миша С. (рођ. 1864), члан фирме „Миша Полићевић и комп.” у Улици краља Петра 35; становао (1912) у једносратној кући у Симиној 35 (подигнута око 1900, неоренесанса), власник куће у Рајићевој 13, 145.
- Полићевић**, Сима, зет М. Топузовића, отац Мише, Михаила и Алексе Топузовића, кћерка Катарина Удата за пешадијског мајора Владислава Филиповића (†1907), 145.
- Поповић**, Александар Н., акционар, рентијер, индустријалац, потпредседник Повлашћене извозне банке (вид. Браћа Поповић); ожењен Ружом, кћерком генерала Стевана Здравковића; њихова деца су Никола А. Поповић (1905–1993), новинар агенције „Авала”, Константин Коча А. Поповић (надреалиста, генерал ЈНА, 1908–1992), Мара С. Вучо, Оливера Вера удата за Војислава (сина Михаила) Полићевића, Ксенија (1910–1987) удата за Николу В. Христића (1901–1983), Татјана удата за Војимира Поповића и Лела удата за Владислава Марковића, 196.
- Поповић**, Богдан Ј. (1863/1864–1944), професор упоредне књижевности на Филозофском факултету Универзитета у Београду, естетичар, књижевни и уметнички критичар, редовни члан СКА, један од оснивача СКК; завршио Београдску гимназију (1881) и Филозофски факултет Велике школе; приправник за Општу историју књижевности (1887); државни питомац у Паризу (1887–1892); положио лисанс из књижевности на Сорбони 1892; становао (1912) у Улици краља Милана 9, (1922) у Господар Јевремовој 52, (од 1929) у Бана Јелачића (данас Љубе Стојановића) 23 (у власништву породице) и (заједно са браћом Павлом и Димитријем) у кући на Сењаку, Пушкинова 21 (Кућа породице Поповић-Пређић, споменик културе, изграђена 1937, пројекат Михаила Радовановића; била у власништву породице, недавно продата због високих пореза и забране зидања на великом плацу), 27, 56.
- Поповић**, Бора Л., адвокат, 205.
- Поповић**, Борислав Бота Д., син генерала Дамјана Поповића, 177, 180.
- Поповић**, Бошко В. (1929–2013), професор психологије на Филозофском факултету Универзитета у Београду; становао у Крунској улици, 236
- Поповић**, Василије Васа (1823–1889), правник, члан Касационог суда (од 1870), члан Апелационог суда (1867–1869), члан 1. кл. Пожаревачког (1863) и Алексиначког (1864) окружног суда, (слава Свети великомученик Георгије, Ђурђевдан, 23. април [6. мај]), 215.
- Поповић**, Велимир М. (1886–1951), министар унутрашњих послова (1934–1935), бан Дринске бановине; умро у затвору у Сремској Митровици 1951, 174, 192.
- Поповић**, Владислав Б., професор археологије на Филозофском факултету Универзитета у Београду, унук генерала Дамјана Поповића, 168, 177, 222.
- Поповић**, Дамјан (Дамњан) (1857–1928), генерал, ађутант краља (1900), 1. ађутант краља Петра (1903–1904), 11. кл. АШ (1. у рангу), на усавршавању у Одеси и Санкт Петербургу (1887–1888), КЗМ 3; пре АШ завршио гимназију у Крагујевцу; као питомац АШ учествовао у ратовима 1876–1878, ордонанс-официр Ужичке бригаде 1. класе и командир 1. чете Комбинованог аријског батаљона (1876), ордонанс-официр у штабу Јаворског кора, командир вода у пешадији 9. и 2. батаљона Стајаће војске и ађутант Ужичке бригаде народне војске (1877–1878), командир пионирске (инжењеријске) чете Моравске дивизије у рату 1885; професор ВА (1895–1900), члан Вишег војног савета (1903), командант Дунавске дивизијске области; завереник (1903); пензионисан због притиска енглеске владе; реактивиран 1912; командант Приморских трупа (1912–1913); опсада Скадра 1913; командант пиротских утврђења (која је одбранио од бутарског напада 1913), командант трупа Нових области (у сузбијању албанских упада и албанске побуне 1913); пензионисан и реактивиран 1914; становао (1912) у Ресавској 20, власник кућа у Крунској 14 и Смиљанићевој 31, 168, 177, 180.

- Поповић, Драгутин Љ.** (1882–1960), пешадијски бригадни генерал, 33. кл. ВА, 22. кл. ВШВА; командир чете и командант батаљона у балканским ратовима и Првом светском рату; на служби у Општевојном одсеку Министарства војске и морнарице, в. д. команданта 26. пешадијског пука (1923), шеф кабинета начелника Главног генералштаба (1924), командант Врбаске пешадијске бригаде (1929), пензионисан по својој молби (1931); ожењен Драгињом, кћерком Саве Мићића, индустријалца и извозника; становао у Карађорђевој 65, 239.
- Поповић, Захарије,** рентијер, велетрговац, поседник, (Браћа 3. Поповић власници бројних некретнина у Београду); становао у Космајској 24, 233.
- Поповић, Константин Коста Ј.** (1855–1897), генералштабни пуковник, 10. кл. ВА, професор ВА; потпоручник командир вода 4. чете 3. батаљона 1. пешадијског пука (1881), поручник ађутант у 7. батаљону „Престолонаследника Александра” Дунавског пешадијског пука у Београду (1886), 199.
- Поповић, Лазар Лаза,** министар унутрашњих дела (1900–1901), (доживотни) сенатор (члан Горњег дома), државни саветник, судија Касационог суда, ТК 3, 205.
- Поповић, Милан М.** (1885–1912), артиљеријски поручник у резерви, 34. кл. ВА (2. у рангу); студирао права у Паризу; брат санитетског пуковника др Душана М. Поповића, син санитетског пуковника др Милутина Поповића и Анке Терзибашић, сестре Михаила Н. Терзибашића, председника Београдске општине; поручник командир вода комита (четника); погинуо 3. (16) октобра 1912. на Мердару (у инциденту са Албанцима који су истакли беле заставе; убијен ножем током преговора), 182, 183.
- Поповић, др Милутин,** санитетски пуковник, лекар, ТК 5, 182, 183.
- Поповић, Никола М.** (1883–1970), професор филозофије на Филозофском проректор (1940) и ректор (1942–1944), 174, 192.
- Поповић, Павле Ј.** (1868–1939), професор српске књижевности на Великој школи (1904), професор југословенске књижевности Универзитета у Београду (1905), књижевни историчар и критичар, члан СКА, један од оснивача СКК; за време Првог светског рата у мисији у Италији, Француској и Енглеској; члан Југословенског одбора; завршио Филозофски факултет Велике школе у Београду, на усавршавању у Женеви и Паризу; становао (1922) у Господар Јевремовој 52, потом у Бана Јелачића (данас Љубе Стојановића), 96.
- Поповић, Светолик Ј.** (1852–1942), начелник Министарства грађевина, ТК 3; становао (1912) у Милоша Поцераца 16, 211.
- Поповић, Чедомир** (1929–1944), погинуо у бомбардовању Београда, 128.
- Праизовић (Прајзовић), Миливоје Д.,** касациони син Димитрија и Петрије Праизовић; студирао у Хајделбергу (1855); кћерка Милица удата (од 1885) за артиљеријског пуковника Јована Маринковића, 112, 167.
- Предић, Никола** (1828–1877), власник солана (у данашњој Румунији), пословни партнер Капетан Мише Анастасијевића; родом из Брзаске (у данашњој Румунији); његова кћерка Цвета (1841–1896) била је удата за Баба Дудиног сина, Патну Јовановића, министра финансија, 200.
- Прибићевић, Адам В.** (1880–1957), новинар, правник, политичар, председник Самосталне демократске странке (1936–1938, након смрти брата Светозара Прибићевића), потпредседник ЦНК на Равној Гори (1944); завршио гимназију у С. Карловцима и Правни факултет у Загребу, сарадник *Србобрана*, уредник *Српској кола* (лист Српске народне самосталне странке); оптужен за велеиздају и осуђен на 12 година тешке робије (1908); аболиран 1910; ухапшен и послат на источни фронт у Галицију (1915); суђено му због саморањавања; издавао *Народ, листи за сељаци* у Београду (после 1918); преселили се 1924. у Вучитрн где је купио кућу и основао економију (близу куће и економије брата Милана Прибићевића); родом из Костајнице, пореклом из Главичана код Двора на Уни (2. банска регимента); умро у емиграцији у САД, 180.
- Прибићевић, Валеријан (Василије Васа Прибићевић,** 1870–1941), викарни епископ сремски (хиротонисан 1940); вид. Валеријан (Василије Прибићевић).
- Прибићевић, Милан В.** (1876–1937), пешадијски пуковник, КЗМ 3 (1915), КЗМ 4 (1913), ЗМХ; из аустроугарске војске прешао у српску; командир 4. чете 3. батаљона 2. пешадијског пука „Књаза Михаила” у Нишу (1912–1914), командир 1. чете 2. батаљона 7. пешадијског пука „Краља Петра I” у Београду (1914); у међуратном периоду организовао економију (узгој стоке, виногради и воћњаци, ергела коња) у селу Велика Река код Вучитрна (купио кућу и имање од једног Черкеза који се иселио у Турску); заједно са женом Ружом (кћерком генера-

- ла Павла Бошковића) ктитор Цркве Свете Тројице у Великој Реци (1926); лечио се у Монтреу у Швајцарској, где је умро 1937, 180.
- Прибићевић, Ружа**, студирала клавир у Бечу, кћерка генерала Павла Бошковића, удата за пешадијског пуковника Милана Прибићевића; у међуратном периоду заједно са мужем живела на имању у Великој Реци код Вучитрна (ктитори су Цркве Свете Тројице у Великој Реци); после смрти супруга 1937. живела на Косову до јануара 1944. године када је депортована у Београд у Бањички логор (где је саслушавана; била је под ознаком КП, а не ДМ); пуштена из логора; чланица ИО Народне сељачке странке Драгољуба Јовановића (определила се против његове линије 1944; у породичном обреновићевском духу критиковала монархију Карађорђевића 1944–1946); изабрана за прву председницу АФЖ-а Србије (29. јануара 1945); имала је кућу (коју је добила као мираз од оца) у Бирчаниновој 20; кућа је срушена 1960. (касније је добила стан); тражила је стан у суседној кући (одузета од њене сестре Десанке), али је ту био смештен британски конзулат; Енглези су, међутим, дозволили да се ту смести са сестром (према породичној претпоставци вероватно због високог ордена СМЂ који је имао њихов зет генерал Љубомир Марић), 180.
- Прибићевић, Светозар В.** (1875–1936), министар унутрашњих дела (1918–1920, 1921), министар просвете (1920–1921, 1921–1922, 1924, 1924–1925), издвојио се из ДС 1924. (Самостална демократска странка), заступник унитаризма (до 1927), основао Сељачко-демократску коалицију (заједно са Стјепаном Радићем), у емиграцији (од 1931) у Паризу и Прагу (где је умро); завршио реалну гимназију и студије математике и физике у Загребу, наставник у српској учитељској школи у Пакрацу и препарандији у Карловцу; после антисрпских демонстрација у Загребу (септембра 1902) уредник *Новой србобрана* (главног органа Српске самосталне странке); вођа Српско-хрватске коалиције (од 1909); конфиниран у Пешту; потпредседник Народног вијећа (1918), рођен у Костајници, пореклом из Главичана код Двора на Уни (2. банска регимента); становао (1922) у Кнез Михаиловој улици, 180.
- Протић, Александар Ј.**, штабс капетан, 135.
- Протић, Драган**, дипломата, шеф кабинета министра иностраних послова, шеф Кабинета Милана Стојадиновића, 162.
- Протић, Драгутин К.**, гувернер Народне банке (1939–1940), доктор права, адвокат; син генерала Косте Протића; становао у Цетињској 9, 80.
- Протић, Душан В.**, артиљеријски мајор (1940), 51. кл. ВА; потпоручник командир вода 1. пољског дивизиона Дунавске артиљеријске бригаде (1925), на служби у 15. артиљеријском пуку (1934), 207.
- Протић, Ђорђе Ј.** (1793–1857), генерал-мајор кавалерије, кнежевски представник и попечитељ иностраних дела (1840–1842), члан Савета (1835), попечитељ унутрашњих дела (1834–1835, 1839–1840), председник Београдског окружног суда, изасланик (са Аврамом Петронијевићем) приликом закључивања Једренског мира (1829); противник Милошевог самовлашћа (Кнез Милетина буна 1835); привржен кнезу Михаилу; живео од 1842. у Земуну (примао пензију руског двора); због аустријско-турског рата рођен у избеглиштву у Белој Цркви (Банат), син Јована Протића првог в. д. председника Правитељствујушћег совјета (1804) саветника из Пожаревачке нахије; школовао се у Великој школи у Београду (1808–1813); ожењен Лепосавом, кћерком гужанског кнеза Петра Топаловића, 135, 137.
- Протић, Живан С.** (†1876), капетан, (брат генерала Косте Протића, унук војводе Хомољске кнежине Пожаревачке нахије, Илије Стошића), командант шанца на Шуматовцу, где је погинуо 1876. (описали очевици др Владан Ђорђевић и Пера Тодоровић), 222.
- Протић, Живојин Ј.** (†1918), пешадијски поручник, командир вода 1. пешадијског пука „Књаза Милоша Великог” 1. позива у Врању (од јануара 1914), 248.
- Протић, Јелисавета Ст.**, рођ. Стевановић, супруга Стојана М. Протића, чл. Главног одбора Друштва за помоћ браћи Русима у Русији (1920), 233.
- Протић, Јован А.**, члан Правитељствујушћег совјета за Пожаревачку нахију, први в. д. председника Правитељствујушћег совјета, 20, 135, 137.
- Протић, Константин Коста С.** (1831–1892), генерал, намесник краљевског достојанства (1889–1892), министар војни (1874–1875), начелник Главног генералштаба (1878–1880), 1. ађутант кнеза, 1. кл. АШ (3. у рангу), завршио је виши инжењеријски курс Артиљеријско-инжењеријске школе у Берлину (1855–1857), на пракси у 1. пионирском батаљону у Данцингу (1857–1858) и Понтоњерском батаљону у Лијежу у

- Белгији (1858–1859), ТКМ 1 и 2, СС 1, СА 2, ГК 3, ФЈ 3; професор АШ, командант одбране Алексинца са штабом на Рујевици (1876), командант позиције Алексинац и Делиград („вероватно највреднији и најспособнији наш официр тога времена”, Ж. Мишић), командант Моравске војске и командант 1. корпуса (1876), начелник штаба Врховне команде (1877–1878); унук војводе Хомољске кнежине Пожаревачке нахије Илије Стошића, брат капетана Живана Протића који је погинуо као командант шанца на Шуматовцу (1876), отац др Драгутина Гуте Протића, гувернера Народне банке и Јулијане удате (1882) за санитетског мајора др Михаила Марковића; „био у личној омрази са краљицом Наталијом”, С. Јовановић; умро у Брестовачкој бањи 1892; 9. пешадијски пук 1. позива народне војске назван је „Генерала Протића”, (слава Света Параскева Петка, Београдска, Трновска, 14. [27] октобар), 80, 222.
- Протић, Милан Ст.** (1898–1976), министар снабдевања и исхране (1941), главни директор Народне банке, дипломирао и докторирао права у Паризу, становао (1941) у кући у Румунској 16а, 233.
- Протић, Милева Мица К.**, дворска дама, супруга краљевског намесника генерала Косте Протића; метреса краља Милана, 222.
- Протић, Момир** (†1809), оборкнез Моравске кнежине Пожаревачке нахије, 182.
- Протић, Стојан М.** (1857–1923), председник Министарског савета Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца (1918–1919, 1920), министар унутрашњих дела Краљевине Србије (1903–1905, 1906–1907, 1912–1914), заступник министра унутрашњих дела (1910–1911), министар финансија (1909–1912, 1917–1918), заступник министра иностраних дела (1918), заступник министра припреме за уставотворну скупштину и изједначење закона (1920), државни саветник (1907), управник града Београда (1893), председник Пореске управе, народни посланик, идеолог и теоретичар Радикалне странке, уредник *Самоуправе* (од 1882) и *Дела* (1894), новинар; завршио Историјско-филолошки одсек Филозофског факултета у Београду; осуђен на 20 година робије (суђење поводом Ивањданског агентата 1899); помилован 1900; управник Народне библиотеке (1900–1901); становао (1912) у својој кући у Кнез Милетиној (Кнеза Павла, Деспота Стефана) 13, (1922) у Кнез Михаиловој 33, 223.
- Путник, Боривоје Р.** (†1936), капетан речне пловидбе, 223.
- Путник, Владимир Р.** (†1978), инжењер електротехнике; школовао се у кадетском корпусу у Санкт Петербургу; завршио електротехнику у Манчестеру (овлашћени електро-машински инжењер); становао (1941) у Кондиној 18; умро у емиграцији у Енглеској 1978, 223.
- Путник, Димитрије Р.** (†1962), коњички пуковник за генералштабне послове (1938), војни изасланик у Софији (1940), војни, поморски и ваздухопловни изасланик у Совјетском савезу (7. септембар 1941), командант југословенских трупа на Средњем истоку (10. новембар 1942), в. д. начелника штаба Одељења Врховне команде (29. фебруар 1944); завршио кадетски корпус у Одеси, 26. кл. ВШВА, ЈК 4 (1936); на служби у штабу 2. коњичке бригаде (1919), поручник командир вода 2. коњичког пука „Цара Душана” (1920), коњички мајор за генералштабне послове (1929), у Главном генералштабу (1929–1933), начелник штаба Шумадијске дивизијске области (1935), начелник штаба Косовске дивизијске области (1936); („Дража је 1944. године тражио од владе да се пуковник Димитрије Путник произведе у чин генерала и њему упуте за помоћника. Ова је депеша саопштена Путнику, који је одбио унапређење, али је одмах пристао да буде падобраном спуштен код места Дражиног штаба. Ово се није дало извести, јер Савезници у то време нису више хтели да врше пребацивања људи и материјала за Дражу”, запис М. Ј. Жујовића); умро у емиграцији у Паризу 1962, 223.
- Путник, Јосиф Д.** од (1777–1830), вид. Јосиф Путник, епископ.
- Путник, Љубиша Р.** (1883–1914), банкарски чиновник, 223.
- Путник, Радомир Д.** (1847–1917) војвода, начелник штаба Врховне команде (1912–1916), министар војни (1904, 1904–1905, 1906–1907, 1907–1908, 1912), 6. кл. АШ, на обуци у Русији у Охтинском барутном заводу (1879), КЗ 1, КЗМ 2, 3, 4, ТКМ 5, ТК 2, БО 5, СС 1, СГМ 4, ССМ 2, СС 1, СМЂ, ЛЧ 2, ГК 3, РК 3; отац и мајка родом из Беле Цркве у Банату; пре АШ завршио Крагујевачку гимназију; професор ВА, ађутант, шеф штаба и в. д. команданта Рудничке бригаде 1. класе, командант опсадне артиљерије Ибарске војске (Горњи Адровац, Креветски гробен, Копаоник и Ђунис, Пирот, Ниш, Бујановац, Ђилане, 1876–1878), начелник штаба Дунавске ди-

- визије (Цариброд, Калотине, Драгомански теснац, Сливница, 1885); становао (1912) у Бирчаниновој 28 (у кући капетана, касније пуковника Косте Хорстига), 222, 223.
- Радивојевић, Антоније**, настојник имања кнеза Михаила; код њега је одрастао Велимир Вилхелм Теодоровић, ванбрачни син кнеза Михаила, 206.
- Радивојевић, Живко А.**, лични секретар краља Милана, син Антонија Радивојевића, 206.
- Радовановић, Алекса Ј.** (†1920), пешадијски пуковник, КЗМ 3 (1915) и 4 (1913); командант 4. пешадијског пука „Стевана Немање” Дринске дивизије 1. позива 1. армије (1912–1913), командант Кочанске пуковске окружне команде (1914), 225.
- Радовановић, Алекса М.** (1852–1875), завршио права, студирао медицину у Берлину, 229.
- Радовановић, Антоније**, правник, управник Београдске поште (пост-мајстор Београдске поште 1855); на списку пензионера вароши Београда (1877), 153.
- Радовановић, Ђорђе Ј.** (†1868), атентатор, син Јована Радовановића (у приватним пословима) учесника борби 1815. (одликован у Топчидеру 1865), унук китошког војводе проте Николе Смиљанића, 109.
- Радовановић, Јелена Јелка М.** (1821–1911), кћерка Јована Остојића Спужића, 145, 224, 228, 229, 230.
- Радовановић, Константин Коста Ј.** (†1868), атентатор, син Јована Радовановића (у приватним пословима), учесника борби 1815. (одликован у Топчидеру 1865), унук китошког војводе проте Николе Смиљанића, 109.
- Радовановић, Константин Коста А.** (1848–1902), судија Касационог суда, ТК 4; завршио Београдску гимназију и Правни факултет Велике школе у Београду, 152, 153.
- Радовановић, Љубомир Ј.** (1834–1868), адвокат у Ваљеву, правни заступник Ненадовића; завршио Београдску гимназију, студирао права у Паризу; син Јована Радовановића (у приватним пословима у Шапцу), учесника борби 1815. (одликован у Топчидеру 1865), унук китошког војводе проте Николе Смиљанића, ожењен Софијом, кћерком Јеврема Тадића, власник више кућа, воденице, циглане и плацева у Ваљеву; либерал; осуђен због лажних докумената; казну издржавао у Топчидерској казнионици; учесник атентата на кнеза Михаила, осуђен и стрељан на Карабурми 1868, 109.
- Радовановић, Маринко** (1813–1881), министар просвете (1859), министар правде (1859–1860), председник ДСС-а (ex officio), члан Великог суда, председник Чачанског окружног суда (1855–1856), 145, 224, 228, 229, 230.
- Радовановић, Милан М.** (1849–1878), санитетски поручник (1876–1878), завршио Правни факултет у Београду, студирао медицину у Берлину и Хајделбергу, син министра и судије Великог суда Маринка Радовановића, 229.
- Радовановић, Михаило М.** (1840–1863), завршио права у Београду и Паризу, члан ДСС-а, 229.
- Радовановић, Павле Ј.** (†1868), адвокат, правни заступник кнеза Александра Карађорђевића; атентатор (1868); син Јована Радовановића (у приватним пословима у Шапцу), учесника борби 1815. (одликован у Топчидеру 1865), унук китошког војводе проте Николе Смиљанића, 109.
- Радовановић, Светозар Ј.**, инжењер, брат атентатора (није учествовао у атентату), одселио се из земље после 1868; родитељи браће Радовановић прешли су у Срем и потом у Нови Сад, 109.
- Радојевић, др Љубица Н.** (1903–1944), лекар, кћерка Љубомира П. Радојловића, удата за др Николу Радојевића, хирурга; стрељана (без суђења) у Приштини 2. децембра 1944, 129.
- Радојевић, др Никола** (1898–1942), хирург у болници у Приштини, председник Косовског националног комитета ЈВуО; припадници НОП-а извршили два атентата на њега; на улици октобра 1942. (погођен са неколико метака у руку, образ и код врата); познавао атентаторе (омладинце српског порекла); опорављао се у болници у Приштини (четири дана после атентата успео да оперише пацијента); у ноћи између 31. октобра и 1. новембра 1942. извршен други атентат у болници у Приштини (убијен секиром на спавању), 129.
- Радојловићи**, (слава Свети великомученик Георгије, Ђурђевдан, 23. април [6. мај]), кућа у Кнегиње Љубице 19 водила се (1922) на Браћу Радојловић (Драгољуба, Ђорђа, Милана, Милоша и Љубомира), као и куће и плацеви на Краљевом тргу 6, 8, 10 (наслеђе од Петра Радојловића и Стаменке И. Чарапић, Карађорђево кћерке) у Цинцар Јанковој 7 и др., 44, 120, 129, 130, 131, 182, 184.
- Радојловић, Анђелија Љ.** (1905–1999), вид. Плигић, Анђелија.

- Радоје (Радојле) С. Вукогић**, син Стевана Вукогића, задужен за руднике на Руднику (1806); Мајдан на Руднику; у Карађорђевој *Деловодном иројколу* (бр. 656 од 7. [19] јуна 1812) обавештава се војвода Милош Обреновић да је послат „Радоје из Мајдана” да приведе хајдучке (разбојничке) јатаке и налаже му се да Радоју да људе (момке) са којима ће наведене особе довести у Тополу; погинуо у сукобу са Турцима, родоначелник Радојловића, 129.
- Радојловић, Драгољуб П.** (1874–1935), председник Државног савета, судија, резервни војносудски потпуковник; пети син капетана Петра Радојловића, посинка и наследника Карађорђевој кћерке Стаменке; становао (1912) у Иванбеговој 7, (1922) у Краљице Наталије 14, касније у Челопечкој 4, 56, 129.
- Радојловић, Ђорђе М.** (1908–1945), завршио Правни факултет у Београду, становао (1941) у Симиној 15а; у приватним породичним пословима (Робна кућа ТА–ТА у Кнез Михаиловој улици); после Априлског рата у заробљеништву у Дортмунду; по повратку из заробљеништва ухапшен (ОЗНА); убијен без суђења 1945, проглашен мртвим 1955, 129.
- Радојловић, Ђорђе П.** (1860–1929), дугогодишњи председник Трговачке коморе, одборник Београдске општине, члан Главног одбора Српског црвеног крста (руководио радом за време Првог светског рата у Женеви), члан Управе Народне банке, Српског пољопривредног друштва, Главног одбора Друштва за помоћ браћи Русима у Русији (1920), поседник, фирма (1912) „Браћа Радојловићи”, добротвор; други син капетана Петра Радојловића, посинка и наследника Карађорђевој кћерке Стаменке; умро у Врњачкој Бањи 9. јула 1929. (на комеморативној седници у Београдској трговачкој комори говорили су Игњат Бајлони, председник Удружења индустријалаца и Милош Савчић, председник Београдске општине); адресе Кнез Михаилова 5 (10), Кнежев споменик 7, Обилићев венац 35, Браће Југовића 2, 129, 131.
- Радојловић, Јелена Н.** (1813–1899), супруга окружног начелника мајора Николе Радојловића, 131.
- Радојловић, Јелисавета Цаја Љ.** (1904–1987), радила у САНУ, преводилац, 131.
- Радојловић, Јелисавета Савка Цаја П.** (1840–1908), кћерка Николе Величковића и Марије Л. Гарашанин; удата за капетана Петра Радојловића, посинка Карађорђевој кћерке Стаменке; имали дванаесторо деце, 129, 130.
- Радојловић, др Љубица Љ.**, вид. Радојевић, др Љубица.
- Радојловић, Љубомир М.** (1932), архитекта, 44, 129, 131, 184.
- Радојловић, Љубомир П.** (1865–1939), у приватним пословима, резервни пешадијски потпуковник (1925), (СНС), ОСС 5 (1915); трећи син капетана Петра Радојловића, посинка и наследника Карађорђевој кћерке Стаменке; командант Београдског станичког батаљона у одбрани Београда (1915); помогао Живојину Мишићу када је пензионисан по захтеву завереника из 1903. („поступак овог племенитог човека из породице Радојловић”, Ж. Мишић); становао (1912) у Краља Милана 4 (вл. Владимир Лацковић, Српска централна банка), Светогорској 17, (1922) Зориној 16, 131.
- Радојловић, Милан Н.** (1844–1886), син окружног начелника мајора Николе Радојловића; имао почаст да буде први српски стражар који је сменио турског стражара на Београдској тврђави после предаје кључева градова кнезу Михаилу на Калемегдану 6. (18) априла 1867, 131.
- Радојловић, Милан П.** (1868–1928), водио породичне послове („Браћа Радојловић”), четврти син капетана Петра Радојловића, посинка и наследника Карађорђевој кћерке Стаменке; као ђак београдске Реалне гимназије учествовао у рату 1885. (17 година, болничар); у железничкој струци и потом у приватним породичним гвожђарским пословима (старијег брата Ђорђа Радојловића); као стручњак за железницу помагао војни саобраћај у ратовима (1912–1918); обављао дужност првог шефа железничких станица у Скопљу и Ђевђелији; члан више хуманитарних друштава, помагао руске избеглице; иницијатор преноса посмртних остатака („великог српског пријатеља”) Есад паше из Париза; умро у Београду 26. јануара 1928. (од рака грла, две године се лечио радијумом у Паризу); имао синове Петра (погинуо 1914. као четник у одреду војводе Вука), Милорада и Ђорђа (наследили кућу на углу Кнез Михаилове 5 и Обилићевог венца, робна кућа); кћерке Софија (1904–1993) удата Тадић (касније Ранојевић), Јелисавета (1890–1969) удата Нижетић, Јелена (1894–1970) удата Миловановић и Стаменка (1901–1987) удата Лео наследиле кућу на углу Кнегиње Љубице и Браће Југовића (2а); становао (1922) у Позоришној (Француској) 26, (1928) у Битољској 11, 131.
- Радојловић, Милорад М.** (1898–1966), у приватним породичним пословима (Робна

- кућа ТА–ТА у Кнез Михаиловој улици); завршио Високу трговачку школу у Лондону, 129, 131.
- Радојловић, Милош Љ.** (1907–1995), генералштабни пуковник (28. јун 1944), преведен из артиљерије у генералштабну струку 26. фебруара 1937, 52. кл. ВА, ВШВА (1931–1933); потпоручник командир вода 4. дивизиона Потиске артиљеријске бригаде (1927), в. д. командира 8. батерије 30. артиљеријског пука „Краљевића Томислава” (1933); становао (1941) у Чубриној за/III; после Априлског рата у заробљеништву у Нирнбергу у Немачкој и потом у Италији; успео да се врати у земљу; командант Личких четничких одреда (псеудоним Љубо Банић), официр за везу између Источно-босанскохерцеговачке групе корпуса и Динарске четничке дивизије војводе Момчила Ђујића (до августа 1943); командант Млавско-смедеревске групе корпуса (псеудоним Михаило Јовановић), делегат Врховне команде у Шумадијској групи корпуса, командант Шумадијских трупа (обављао и дужност команданта Баната); унапређен „по стеченом праву и за ратне заслуге” у чин генералштабног потпуковника (15. јануара 1944) и генералштабног пуковника (28. јуна 1944); ухапшен у Београду и спроведен у Главњачу 29. октобра 1944; осуђен на 5 година затвора 29. августа 1945; на робији у Сремској Митровици и Нишу до 26. маја 1948. када је пуштен; прешао у Смедерево (није могао да се запосли у Београду); организовао четничке јединице на Хомољу; ухапшен (са двадесетак сељака) 1950; осуђен на 15 година строгог затвора са принудним радом (14. октобра 1950); на робији у Забели до 1958, када је пуштен (у затвору провео укупно 13 година и 8 месеци); запослио се у београдском представништву загребачке ИНЕ (Индустрија нафте) 1960; умро у Београду 1995, сахрањен у породичној гробници на Новом гробљу, 129, 131.
- Радојловић, Милош Милошко П.** (1876–1941), машински инжењер, резервни инжењеријски мајор (1941), КЗ, ЈК 3 (1932), БОМ (1916), ЗМХ, СМХ (за заслуге стечене у рату 1917, 1918. и 1919); шести, најмлађи син капетана Петра Радојловића, посинка и наследника Карађорђевог кћерке Стаменке; одборник Београдске општине (више од четрдесет година), председник Београдског обласног одбора Народне одбране, члан УО Савеза Соколских друштава „Душан Силни” (1911), оснивач и члан Средишње управе Удружења резервних официра, члан ДС и ОРЈУНЕ, председник и почас-
- ни председник Београдског спорт клуба; резервни инжењеријски официр (пионирска чета Шумадијске дивизије) у ратовима 1912–1918; прешао Албанију и учествовао у операцијама на Солунском фронту (похваљен наредбом команданта Шумадијске дивизије); завршио (у то време приватни) Технички факултет у Митвајди (Technikum Mittweida) у Саксонији у Немачкој; познат као атлетичар током школовања; учествовао у међународним и немачким спортским утакмицама у Берлину и другим немачким градовима (рекордер у бацању копља и диска); имао приватну инжењерску фирму; „снажан као планина, наочит, ванредно лепо развијен, атлетска изгледа... припадао је групи првих наших пионира витештва и спорта”, „помагао је све оне који су на његова врата закуцали. Био је права сиротињска мајка”; становао (1941) у Браће Југовића 2 и Кнегиње Љубице 19, 129, 131.
- Радојловић, др Мирјана Чанић Радојловић** (1932), рођ. Чанић, лекар, примаријус, специјалиста микробиолог, магистар медицинских наука, 44, 68, 78, 129, 184.
- Радојловић, Никола** (1807–1847), коњички мајор (1844), начелник Рудничког округа (1842/3–1847), помоћник начелника (начелства) Рудничког (1840), Ваљевског (1840–1842) и Крушевачког (1847) округа; школовао се у јункерском коњичком пуку у Русији (три године, 1830–1833); ступио у војску 1833; коњички потпоручник (1834–1840); „И рудничког начелника Радојловића узео је Вучић на одговор [после Катанске буне 1844]. Но срећа Радојловића што је сам књаз Карађорђевић писао Вучићу и молио га да му Радојловића од сваке казне поштеди.” *Белешке Млагена Жујовића* (1902); умро у Крагујевцу 16. (28) марта 1847, сахрањен (наредног дна) код старе цркве у Крагујевцу, 129, 131.
- Радојловић, Петар М.** (1893–1914), студент у Келну, добровољац, погинуо у четницима војводе Вука на Рајцу на Дрини 15. (28) новембра 1914, 129, 131.
- Радојловић, Петар** (капетанъ Петаръ Радойловићъ, 1820–1899), помоћник начелника Ужичког округа (1863–1870), пешадијски капетан (1858), начелник Рађевског среза Подринског округа (1859–1863), ТК 4; посинак Стаменке, Карађорђевог кћерке (уговор из 1853; према једном породичном запису били су у сродству преко Карађорђевог мајке); рођен у Мајдану; завршио основну школу у Брусници и војне школе у Русији; ступио у војску новембра 1842;

- командир потпоручник 2. роте 2. батаљона (1847), командир поручник у 2. батаљону (1851), командир (поручник) у 4. роти 2. пешадијског батаљона у Београду (1855), штабс капетан (септембар 1856), командир 2. роте 2. батаљона (1857), капетан пешоте (јул 1858); у складу са закључцима Међународне конференције у Канлици и султановим ферманом извео рушење (експлозивом) Соко града (1862); говорио руски и турски језик; оженио се у Саборној цркви у Београду (јануара 1856) Јелисаветом Савком Цајом Величковић; на списку пензионера вароши Београда (1877); портрет Петра Радојловића, рад сликара Николе Милојевића из 1900. чува се у Народном музеју у Београду (инв. бр. 3533); спортско друштво, фудбалски клуб и културно-уметничко друштво у Крупњу (у међуратном периоду) носили су име Петра Радојловића, као и најдужа градска улица (Капетана Радојловића); наследио куће и плацеве на Великој пијаци (Краљевом, Студентском тргу) 6, 8, 10 и у Улици браће Југовића и Кнегиње Љубице 19; становао (1871–1899) у кући на Великој пијаци (дијагонално од Капетан Мишиног здања); умро 24. фебруара (8. марта) 1899. у Београду, сахрањен на Старом гробљу код Цркве Светог Марка на Ташмајдану, касније пренет у породичну гробницу на Новом гробљу, 44, 45, 46, 120, 129, 130, 131, 182–184, 200.
- Радојловић, Радоје (чика Радоје) П.** (1858–1917), начелник Поштанског одељења Врховне команде, КЗ 4 (1915); најстарији син капетана Петра Радојловића, посинка и наследника Карађорђевог кћерке Стаменке; сарадник Милутина Гарашанина, уредник *Видела* (СНС) и сарадник *Правде*; близак сарадник регента Александра Карађорђевића; умро у Солуну 1917. (регент присуствовао сахрани); инспектор војних пошта (1912); браћа су пренела његове посмртне остатке у породичну гробницу на Новом гробљу (1927); становао (1912) на Краљевом тргу (Студентском тргу), 129, 131.
- Радосављевић, др Александар Д.** (1877–1956), професор Медицинског факултета (од 1922), пулмолог, редовни члан САНУ; рођ. у Сент Андреји, пореклом из Панчева; завршио гимназију у Београду, студирао на Природно-математичком одсеку Велике школе, завршио медицину у Бечу (1904), на специјализацији у Бечу (1905–1907); трупни лекар, лекар пољске болнице, лекар штаба Врховне команде и војводе Радомира Путника (1912–1919); становао (1912) у Краља Милана 28, (1922) на Топличном венцу 14, 223.
- Радосављевић, Тадија**, родоначелник Фотића; погинуо у бици на Засавици (Равњу) 1813, 143, 145.
- Радисављевић, Константин Коста С.** (1859–1911), инжењеријски пуковник, министар грађевина (1895–1896/7), 8. кл. АШ (1. у рангу); потпоручник командир вода 1. пионирске чете (1872), командир 2. пионирске чете (1875); шеф штаба Дунавске дивизије у рату 1878. („У самој војни учествовао у чарки са Арнаутима код села Горњег Бријања јануара 1878.”), шеф штаба 2. шумадијске дивизије (1878); професор математике на ВА (1888), референт инжењерије Дунавске дивизијске команде (1889); син Стевана Радисављевића, трговца у Јагодини; пре ВА завршио Београдску гимназију, са Миленом, кћерком Станка Јовановића из Београда имао два сина – артиљеријског пуковника Милутина К. Радисављевића и Боривоја К. Радисављевића; пензионисан 1900; власник куће у Македонској 5, 104.
- Радисављевић, Милутин К.** (рођ. 1872), артиљеријски пуковник, 24. кл. ВА (1. у рангу), 7. кл. ВШВА, 9. кл. АШГ (1925); потпоручник командир вода 2. дивизиона Дунавског артиљеријског пука (1894), в. д. командира 4. чете 1. батаљона Градског артиљеријског пука (1899), на служби у команди Дунавске дивизијске области (1902), командир 3. батерије Моравског артиљеријског пука „Краља Александра I” (1903), командир 4. батерије Дунавског пољског артиљеријског пука (1912); пензионисан 1927; ожењен Софијом (законска наследница Димитрија Магазиновића Пејовића, сина Софије Магазиновић), кћерком окружног начелника Петра Нешића, сестром пешадијског потпуковника Војислава П. Нешића (†1915) и проф. др Ђорђа П. Нешића (1873–1959), офталмолога (редовног члана САНУ); њихова кћерка Олга удала се за Божидара Н. Огорелицу (сина Николе Огорелице, доктора права, судије Државног суда за заштиту државе 1929), шефа кабинета министра правде (1932); становао (1922) у Кнез Милетиној (Кнеза Павла, Деспота Стефана) 1, (1941) у Милице Српкиње 2, 104.
- Радоњић, Иво**, војвода његушки, ожењен рођеном тетком краља Николе, 127.
- Радоњић, Станиша**, сердар, 16.
- Рајачић, Јосиф** (1785–1861), карловачки митрополит (1842), патријарх српски (1848), архимандрит манастира Гомирје (1811–1829), администратор Пакрачке епархије (1822–1829), далматински епископ (1829–

- 1834), епископ вршачки (1834–1842); завршио гимназију у Карловцима и Сегедину, похађао Универзитет у Бечу, замонашен 1810. у манастиру Гомирје, 94, 236.
- Рајић, Атанасије Танаско** (1754–1815), капетан, Карађорђево (лични, „телохранитељни“) барјактар (први српски барјактар); у свим биткама био је уз Карађорђа; истакао се у броби против трупа Алије Гушанца на Црном Врху (јагодински крај); у Карађорђевој *Деловодном њројшоколу* (1812–1813) забележене су његове дужности (достављање наређења, утврђивање околности појединих спорова и сл); погинуо бранећи шанац са топовима на Љубићу 1815; родом из Страгара, Крагујевачка нахија (где су били арсенал и барутана); његов син је био ожењен сестром Јанићија Ђурића, 187.
- Рајовић, Драгомир Ц.** (1836–1911), министар народне привреде (1884–1885), (доживотни) сенатор (члан Горњег дома), државни саветник, краљевски посланик у Паризу (1899), потпредседник Народне скупштине, члан Касационог суда, начелник Београдског округа (1875); МВ 3, ТК 3, БО 3, БЛ 1; студирао камералије у Хајделбергу (1859); завршио права у Паризу; један од првих чланова СНС-а, председник преког суда (који је судио учесницима Тимочке буне 1885), умро у Цриквеници 1911. (слава Свети Никола, 6. [19] децембар), 149.
- Рајовић (Рајевих), Никола Ц.**, коњички капетан; потпоручник 2. ескадрона Коњичког дивизиона у Београду (1860), у кнежевој пратњи (1860), поручник у штабу Јужноморавске команде са седиштем у Карановцу (1863), 149.
- Рајовић, Цветко Р.** (Цвѣтко Рајовић, 1793–1873), пуковник, кнежевски представник (председник владе) и попечитељ иностраних дела (1859–1860), члан (1839) и потпредседник Савета, попечитељ унутрашњих дела (1840–1842), кавалер СВ 4, кнежев ађутант, члан (од 1850) и председник Касационог суда (1857); родом из Вуковића код Требиња, школовао се у Оточцу, Сењу и Земуну; пријавио се на обуку у регуларну војску под руководством руских официра у Београду 1811; живео у Земуну, Трсту, Венецији, Одеси и Београду; осуђен на доживотну робију (због учешћа у Тенкиној завери 1857), затворен у Гургусовачкој кули (1844–1846), помилован; становао у својој кући у данашњој Узун Мирковој 14 (споменик културе, сазирана 1837. по плановима Франца Јанкеа у стилу класицизма, касније београдска Реална гимназија, данас Педагошки музеј), 149.
- Ракић, Јеврем** (1818–1879), срески начелник (Мионица, Шабац), 126, 234.
- Ракић, Димитрије Мита Ј.** (1846–1890), министар финансија (1888), начелник Политичког одељења Министарства иностраних дела (1882), комесар Народне банке (1885), председник Пореске управе (1886), начелник Статистичког одељења Министарства народне привреде, члан СУД-а, ТК 3 и 4, Сребрна медаља „За ревносну службу у рату 1877. и 1878.“, ГК 3, РК; завршио Београдску гимназију и Правни факултет Велике школе у Београду; студирао државне науке у Минхену и права у Гетингену, Цириху (1868–1869) и Лондону (1870–1871); говорио и служио се немачким, енглеским, шпанским и руским језиком; (СНС); лечио се у иностранству, оперисан у Бечу (1889), умро у Београду 1890, сахрањен на Новом гробљу, 234.
- Ракић, Милан Д.** (1876–1938), дипломата, песник, краљевски посланик у Копенхагену и Ослу (1918–1921), Софији (1921–1927) и Риму (1927–1933), отправник послова у Стокхолму (1917), генерални конзул у Скадру (1914–1915), конзул у Приштини (1910), вицеконзул у Скопљу, Приштини, Солуну (1905–1910), добровољац у четницима војводе Вука (1912), СМХ (1913); завршио Правни факултет у Паризу, редовни члан СКА; становао (1912) у Зориној 63, 234.
- Ракић, Никола**, капетан, начелник Колубарског среза Ваљевског округа (1830), подржао Катанску буну 1844; „За Ракића, колубарског старешину, који је с људима у Ваљево дошао пре Проте Ненадовића, неко је Вучићу казао да је Ракић поитао да Стојана [Јовановића Цукића, вођу Катанске буне] у Ваљеву дочека и њему се придружи. Вучић је хтео и њега под суд да стави, али га није дао Прота Ненадовић. При свем том Ракић је лишен старешинства.“ *Белешке Младена Жујовића* (1902), 234.
- Рашковић, Живојин**, велики жупан Нишке области (пензионисан 1928), судија, резервни војносудски мајор; становао у Дечанској 9, 104.
- Рашковић, Максим**, старовлашки кнез и војвода; заробљен на превару 1804, побегао из затвора, учествовао у многим борбама; у Карађорђевој *Деловодном њројшоколу* (828, 10. [22] јул 1812) забележен је садржај писма у којем му се налаже да се не сукобљава са Хаџи Проданом Глигоријевићем („макар 5 села да му [је] отео“), односно да ће Карађорђе питати Хаџи Продана зашто

- „заповести преступљује”; био је у крвној освети са муслиманима Белобрковићима (због чега је изгледа прекршио примирје и био позван на одговорност у Београд и саслушаван у Правитељствујушчем совјету); Прота Матеја сведочи да је био приведен како би се показало (Русији и Османском царству) да Србија поштује уговор о примирју; убрзо је пуштен, али је цео случај вероватно био сложенији; Сима Милутиновић Сарајлија је тврдио да га је Младен Миловановић „гонио што се бојао да старином своје лозе не баца у присенак Карађорђа), опевао га је у *Србијанки* у поглављу „Дивотник” („кнез Максима, од Старога Влаха, из Штиткова, те племића древна”); после 1813. прешао у Аустрију; живео у Панчеву; вратио се и учествовао у борбама на шанцу у Болечу 1815; обављао дужност управника царине на Раму 1817, 232.
- Ребрача, Андреј**, аустријски мајор, 95.
- Рекалић, Ђорђе П.**, резервни потпоручник, погинуо 1915, 237.
- Рекалић, Јован П.** (1877–1959), пешадијски бригадни генерал, 29. кл ВА, на усавршавању у Минхену, КЗМ 4, ЗМХ (1913); на служби у команди 11. (крагујевачке) пуковске окружне команде (1912), ађутант 12. пешадијског пука 1. позива (1912), командант 4. батаљона 8. пешадијског пука 1. позива; тешко рањен; у Априлском рату реактивиран, командант дивизијске области у Загребу; син Петра Рекалића (Цара Уроша 17); ожењен Зорком, кћерком Јована Митровића (из Кнез Михаилове улице), сестром песника Милорада Ј. Митровића, професора и декана (1935–1938) Правног факултета у Београду др Велизара Митровића и Душана Митровића, правника; становао у Милешевској 5 и потом (1941) у породичној кући у Крунској 91; после Априлског рата у заробљеништву, вратио се у земљу, 157, 192, 237.
- Рекалић (Рекалијћ), Стеван** (1857–1930), коњички пуковник, БО 3, ОСС 3 (1913), ТК 4, ФЈ 4; почасни коњички потпоручник командир 4. ескадрона Коњичког пука (1877), потпоручник командир вода Краљеве гарде (1885), в. д. команданта 7. (београдске) пуковске окружне команде (1898), шеф Ремонтног одсека Артиљеријско-техничког одељења Министарства војног (1904, 1912), командант коњице 2. армије (1912–1913); ожењен Маријом кћерком Тасе Н. Терзибашића из Београда, стриц генерала Јована Рекалића, становао (1912) у својој кући у Добрачиној 33, власник кућа у Добрачиној 35 и на Кнез Михаиловом венцу (Тадеуша Кошћушка) 26, (слава Свети великомученик Димитрије, Митровдан, 26. октобар [8. новембар]), 157.
- Рибникар, Владислав Ф.** (1871–1914), оснивач *Политиике*, резервни пешадијски капетан, ЗМХ (1913); завршио Филозофски факултет у Београду, студирао у Паризу и Берлину; командир чете; два пута рањен, на Једрену 1912. и 1913; погинуо на врху Рожањ (Соколска планина) 1. (15) септембра 1914; претходног дана погинуо му је брат, резервни пешадијски капетан Даворин Дарко Рибникар (1878–1914), уредник *Политиике*, 59, 149, 166, 167, 243.
- Рибникар, Милица**, рођ. Чолак-Антић, вид. Чолак-Антић Рибникар, Милица.
- Ристић, Александар Ј.**, рођ. у Београду 1926, живи у Јоханезбургу (Јужноафричка Република), праунук Јована Ристића, 184.
- Ристић, Андрија Андра М.** (1899–1968), доктор права, секретар Апелационог суда, завршио гимназију у Паризу и Правни факултет Универзитета у Београду, где је докторирао са тезом *Правни њоложај сџираница*, 49, 217, 224, 227, 230, 231, 240–242, 244–248, 250, 251.
- Ристић, Димитрије** (Русија, †1834), кирасирски (коњички) поручник, 120, 129.
- Ристић, Димитрије** (Чика Мита), капетан, отац ваздухопловног капетана pilota ловца Милана Д. Ристића, 162, 163.
- Ристић, Душан Ђ.** (1904–1943), коњички мајор, син мајора Ђорђа Ристића и Пате Марковић, унук генерала Димитрија Ђурића; ЈВуО, убијен на Бањици 1943, 247.
- Ристић, Ђорђе**, артиљеријски капетан 1. кл., 26. кл. ВА, КЗ 4 (1904), на служби у штабу 1. пешадијског пука „Књаза Милоша Великог” (1907–1908), командир 1. чете 1. батаљона 1. пешадијског пука (1908), 247.
- Ристић, Јован** (1831–1899), намесник краљевског достојанства, регент (1889–1893), намесник кнежевског достојанства (1868–1872), државник, председник Министарског савета (1867, 1873, 1878–1880, 1887), министар иностраних дела (1867, 1872–1873, 1875, 1876–1880, 1887), капућехаја у Цариграду, председник СКА (1899), МВ 1 (1899), ОСС 1, ТК 1, СС 1, АН 1, ЛС 1, М 1, РЗ 1, Л 1, Д 1; завршио Београдску гимназију (најбољи ђак, „први превасходни”); студирао на Филозофском факултету у Хајделбергу (1849) и Берлину (1851–1852); студирао историју код Леополда Ранкеа у Берлину; студирао у Паризу, докторирао филозофију у Хајделбергу (1849); вођа

- Либералне странке; (слава Свети Никола, 6. [19] децембар), становао у породичној кући у Краља Милана 79 (на углу Ресавске и Краља Милана, срушена, сачуван и објављен детаљан опис), 38, 80, 122, 216, 218.
- Ристић, Јован М.** (1898–1979), диплома-та, умро у емиграцији, осуђен у одсуству (1946), рехабилитован (Рех. бр. 222/06 од 31. октобра 2008), 184, 218.
- Ристић, Кузман Д.**, официр, Карађорђево унук, умро млад у Београду (после једног инцидента у којем му је погинуо друг), 129.
- Ристић, Никола Ј.**, гардијски коњички потпоручник, командир вода 1. гардијског ескадрона (1879), живео у Паризу, син Јована Ристића, 218.
- Ристић, Марко М.** (1902–1984), књижевник, надреалиста; школовао се у Београду и Швајцарској, дипломирао на Филозофском факултету у Београду, живео повремено у Паризу, у сукобима на левици био уз Мирослава Крлежу; венчао се Јелицом Шевом, кћерком др Драгутина Живадиновића и Десанке Поповић (унука владике Лукијана Николајевића и владике Сергија Каћанског) у манастиру Љубостиња (1926); после уласка совјетских и партизанских јединица у Београд пришао НОП-у (разговор са Милованом Ђиласом у хотелу „Мажестик”); амбасадор ФНРЈ у Паризу (1945–1948); после повлачења са места амбасадора (спорови у амбасади) предложен за пензионисање; (након разговора са Ђиласом) постављен за председника Комисије за културне везе са иностранством; дописни члан ЈАЗУ и члан Савета федерације, 218.
- Ристић, Милан Д.**, ваздухопловни капетан 1. кл. (1940), МВВ, пилот ловац 1. и 6. ваздухопловног пука (1934), становао (1941) у Баба Вишњиној 16, 162.
- Ристић, Милан Ј.**, војнослужбеник, син Јована Ристића; погинуо (на броду који је торпедован) 1917; становао (1912) у породичној кући Ристића у Краља Милана 79, односно 81, имао кућу у Крунској 58, 184, 185.
- Ристић, Михаило Ј.**, председник Апелационог суда, ожењен кћерком Марка Стојановића (МВ 4), становао (1912) у породичној кући Ристића у Краља Милана 79, 218
- Ристић, Михаило Г.** (1864–1925), краљевски посланик у Букурешту (1906–1914) и Риму (1914–1917), делегат владе у (међународној) Дунавској комисији (1920); дипломата, секретар Посланства у Цариграду (1893–1895), заступник конзула (1895) и конзул у Скопљу (1896–1897) секретар Посланства у Бечу (1898–1899), конзул у Битољу (1899–1903); постављен за дипломатског агента у Софији (1904), али није преузео дужност; генерални конзул у Скопљу (1903–1906); завршио основну школу, гимназију и Правни факултет Велике школе у Београду; годину дана студирао на Слободној школи политичких наука у Паризу; као конзул радио је на пословима заштите и побољшања положаја српског становништва у Османском царству, на простору Старе Србије (Рашка, Косово, Метохија и Скопско-тетовска област) и Јужне Србије (Северна Македонија); посебно је био ангажован на обавештајним и организационим пословима у време када је, после бугарске и грчке, започела и српска четничка (комитска) акција; као посланик у Румунији, уз Николу Пашића, потписао Букурешки мир (1913); пензионисан 1924; Јован Дучић му је објавио некролог у *Политици* (1925), 217, 224, 227, 230, 231, 240–242, 244–248, 250, 251.
- Ристић, Михаило Христифор** (1829–1897), филозоф (кантовац), правник, аутор *Система целокупне философије* (у десет томова), адвокат и посланик (Бела Црква, Банат), 248.
- Ристић, Правда М.** (1871–1964), завршила Филозофски факултет у Женеви (књижевност и филозофија), знала је немачки, француски и енглески језик, свирала је клавир и сликала; јануара 1896. године удала се у Саборној цркви у Београду за Михаила Г. Ристића (1864–1925), конзула у Скопљу, касније краљевског посланика; кум на венчању био је др Милован Ђ. Миловановић, министар и потом председник владе; венчао их је протојереј Новица Лазаревић (деда Михаила Петровића Аласа и његове сестре удате за Живојина Перића); имали су сина др Андрију Андру Ристића (1899–1968), секретара Апелационог суда; објављивала је текстове у часопису *Мисао* („Проблем рада”, „Морална криза парламента”, „Разумна љубав”) и учествовала у раду Друштва за просвећивање жене и заштиту њених права. 49, 217, 224, 227, 230, 231, 240–242, 240–251.
- Ристић, Спасенија Пата (Марковић)**, (1881–1974), кћерка генерала Димитрија Ђурића, школовала се у Бечу, објавила познати „Патин кувар”, 137, 247.
- Ристовић, Пајсије**, вид. Пајсије, игуман.
- Родофиникин, Константин Константинович** (1760–1838), руски официр, потом дипломата, државни саветник (ранг генерал-мајора) у време када је био пред-

- ставник Русије у Београду; први директор Азијског департмана, заменик министра иностраних дела Руског царства; грчког порекла, 26.
- Романов, Иван (Јован) Константинович** (Иоанн Константинович Романов), кнез императорске крви (князь императорской крови), праунук Николаја I; ожењен (1911) кнегињом Јеленом, кћерком краља Петра I; убили га большевици са другим члановима царске породице 1918, 127.
- Романов, Јелена И.** (1884–1962), кнегиња, кћерка краља Петра I; школовала се у Женеви и Кијеву; студирала медицину на Универзитету у Санкт Петербургу; за време ратова обезбеђивала помоћ из Русије у лековима и болничком материјалу; отворила болницу за рањенике; подстицала рад добротворних друштава; рођена у Риједи Црнојевића, умрла у Кану у Француској, 127.
- Романов, Николај Николајевич** (Николай Николаевич Романов, 1856–1929), велики кнез (великий князь), унук Николаја I, врховни главнокомандујући војске и морнарице Руске Империје (1914–1915), завршио војне школе (јункер, Николајевско инжењеријско училиште, Николајевска генералштабна академија); ожењен кнегињом Анастасијом Петровић Његош, кћерком краља Николе, 127.
- Романов, Петар Николајевич** (Петр Николаевич Романов, 1864–1931), велики кнез, генерал-лајтнант (великий князь, генерал-лейтенант), унук Николаја I, завршио војне школе; ожењен кнегињом Милицом Петровић Његош, кћерком краља Никола, 127.
- Романовски, Георгиј Максимилијанович** (Георгиј Максимилианович Романовский, 1852–1912), светли кнез Романовски, херцег Лојхтенбершки (Herzog von Leuchtenberg), генерал-ађутант (светлейший князь Романовский, герцог Лейхтенбергский, генерал-адъютант), унук Николаја I по мајци, завршио војне школе; ожењен кнегињом Анастасијом Петровић Његош, кћерком краља Николе, 127.
- Сава Петровић Његош И.(вановић)** (о. 1700–1781), коадјутор (1719–1735), митрополит скендеријски и приморски и Црне Горе повелитељ (1735–1781), боравио у Русији (1734–1744), 127.
- Сава** (Стеван Ј.) Јовшић (Савва Јовшић, 1816–1875), архимандрит манастира Горњак, професор (и ректор 1848–1849) Лицеја, Богословије и Војне школе у Србији, председник Митрополијске конзисторије, редовни члан ДСС-а и СУД-а; рођен у Новом Саду; завршио основну школу и гимназију у Новом Саду, филозофију (виша гимназија) у Печују; студирао права у Пешти и Пожуну (Братислави 1839–1840); завршио Богословију у С. Карловцима; професор Богословије у Београду (1841–1844); замонашен 1844; изасланик Митрополије на екуменском конгресу старокатолика у Бону (у вези са уједињењем старокатоличке, православне и англиканске цркве 1875), 249.
- Саватић, Илија Ика Р.** (1920–1993), адвокат, колекционар уметничких слика; рели-возач (учествовао на тркама на Бањици 1940), 48, 147.
- Саватић, Петар М.**, коњички пуковник, 26. кл. ВА, на усавршавању у Коњичкој официрској школи у Санкт Петербургу (1901–1903), КЗ 4 (1904), КЗМ 4 (1915), ЗМХ (1913); в. д. команданта 3. коњичког пука у Нишу (1911–1912), учитељ јахања у ВА (од 1913), командант 3. коњичког пука 1. коњичке бригаде Коњичке дивизије (1912–1913), зет генералштабног пуковника Александра Машина; становао (1941) у Дивчибарској улици 9 (угао са Хекторовићевом), (слава Свети Јован Крститељ, 7. [20] јануар), 48, 147.
- Саватић, Радован М.** (1879–1952), директор фирме „Ауто мотор“ и представништва компаније „Бата“ у Београду, заступник аутомобилских гума компаније „Бата“ (Барум); рели-возач, аутомобилски ас (рекордер), три победе у аутомобилској трци Сарајево – Београд (1925, 1926, 1927) због чега му је припао краљичин пехар (у трајно власништво) 1927; на усавршавању у тркачкој школи Алфа Ромеа у Милану (1926); у релију Букурешт – Београд (септембра 1932) освојио Награду краљице Марије – Златну плакету Аутомобилског клуба и 3.000 динара (аутомобил Алфа Ромео); победио у трци спортских аутомобила (до 1. 500 ccm) на првим међународним аутомобилским тркама у Београду (око Калемегдана) у шездесет и првој години живота (септембра 1939); син Милана Саватића (у приватним пословима) и Марије Тодоровић из Шапца; ожењен Јеленом, кћерком начелника Шабачког округа Драгомира Лазаревића (унук војводе Луке Лазаревића); школовао се на вишој трговачкој школи у Грацу и Будимпешти (победник бициклических трка у Грацу, првак Штајерске); „Г. Саватић, окружен дамама и пријатељима, осмесима и топлим рукама, причао је о публици која их је свуда, дуж пута, целога дана поздрављала. Штета је била, изја-

- вио нам је, што је саобраћај био жив. Нигде није било објављено као раније да су трке, па смо масу кола и аутомобила срели и престижали. Њему се десила ипак једна непријатност. На 9 километара од Сарајева налетео је аутом на бандеру, искварио управљач, лако повредио десну руку, те је морао, нарочито код Дубоког, силазити из кола и ногама ударати у тачкове да кола окрене. Управљач је могао окретати само на једну страну. Па ипак – победа”, *Време* (30. август 1926); имао је тркаће аутомобиле марке Алфа Ромео, као и отворени Алфа Ромео РМ спорт сребрнасте боје, ланчију (Lancia), Шкодине аутомобиле и др.; становао (1931) у Дечанској 25; 48, 146.
- Савчић, Милош Т.** (1865–1941), инжењер, министар грађевина (1908–1909, СРС), градоначелник Београда, народни посланик (1906–1924), привредник; председник Прометне банке, Врачарске штедионице, Беочинске фабрике цемента, Осигуравајућег друштва „Србија”, Фабрике шећера на Чукарици, Друштва за експлоатацију горива, акционар, рентијер; завршио Високу техничку школу (Политехнику) у Минхену (1889); ожењен Катинком Леве (немачког порекла); власник кућа (1912) у Поп Лукиној 1, Краља Милана 55, Далматинској 9, (1922) Топличином венцу 14, виле „Јелица” на Топчидерском брду 11 (од поља до Друге улице), (1941) Румунској 19, Краља Милана 1, Господар Јевремовој 49, Далматинској 9, 11 и 11а, и др. (слава Свети Никола, 6. [19] децембар), 153.
- Сеничић, Алимпије М.** (1869–1955), артиљеријски потпуковник, ађутант команданта Брдског артиљеријског пука (1913–1914); у Шумадијском артиљеријском пуку „Танаска Рајића” (1889), учествовао у ратовима од 1912. до борби код Целовца (Klagenfurt) 1919; оставио запис под насловом „Порекло и догађаји”; становао (1941) у кући у Добропољској 50, 145.
- Сенић, Стефан (Стеван)**, аустријски граничарски фендрик (Fähnrich), заставник (тада први официрски чин) из Војне границе, „Милиције сремске” (Платичево), рањен у „француском рату” (против Наполеона), примао пензију и живео у Грабовцу, 248.
- Сергије** (Каћански, 1813–1859), епископ горњокарловачки (1858–1859), администратор Епархије горњокарловачке (1855–1858), кореспонденти члан ДСС-а (1849); рођен у Сентомашу (Србобрану); школовао се у Петроварадину, Новом Саду, Врбасу, Темишвару, Мохачу и Кечкемету; студирао права у Пешти и Пожуну (Братислави); похађао Богословију у С. Карловцима; замонашен у манастиру Крушедол (1839); његов сестрић др Стеван Поповић, судија, са Милицом, кћерком др Светозара Николајевића, адвоката, братаницом горњокарловачког епископа Лукијана Николајевића, имао је кћерку Десанку удату за др Драгутина Живадиновића, 195.
- Симић, Василије М.** (1866–1931), судија Апелационог суда, државни тужилац, адвокат, резервни капетан; син Михаила (Мијаила) Симића (1837–1902), члана 1. класе Управе вароши Београда (помоћник окружног начелника); ожењен Драгом (1871–1943), кћерком Крсте Томановића (1829–1886), поседника (Задужбина Томановић, Коларчева 12); становао (1912) у породичној кући на Обилићевом венцу 28, власник (1922) кућа и плацева у Кнез Михаиловој 2, 4 и 6 и др.; 91.
- Симић, Ђорђе**, војвода, капетан, егзирцирмајстор, капетан у Михаљевићевом фрајкору; примао аустријску пензију после ратова; учествовао у борбама и обуци војске (1804–1813), у Карађорђевој *Деловодном иројоколу* (1812–1813) наводе се бројна писма која су послата у Крушевац „војеводи (капетану) Ђорђу Симићу”; отац Алексе Ђ. Симића, попечитеља финансија (1835), капућехаје (1842–1843) и кнежевског представника (1843–1844, 1853–1855, 1856–1857) и Стојана Ђ. Симића, председника Савета (1844), 185.
- Симић, Ђорђе С.** (1843–1921), председник Министарског савета и министар иностраних дела (1894, 1896–1897), председник Државног савета (1901), (доживотни) сенатор (члан Горњег дома), дипломата, краљевски посланик у Санкт Петербургу (1887–1890), Бечу (1890–1894, 1894–1896, 1906–1912), Риму (1900) и Цариграду (1903–1906), генерални конзул у Софији (1882–1884), један од оснивача и дугогодишњи председник Црвеног крста, ОСС 1, ТК 1, СС 1, ГК 1, ИК 1, О 1, Д 1; студирао филозофске и државне науке у Берлину, Хајделбергу (1863) и Паризу, 80, 97, 112, 121, 182, 185, 207, 222, 223.
- Симић, Матија**, („Црвени Матија”), пуковник, члан Савета, начелник Подринског (1839–1840) и Шабачког округа (1840–1843), 105, 107.
- Симић, Милева П.** (1858–1946), књижевница, наставница Више девојачке школе у Новом Саду, ЈК; 250.
- Симић, Стојан Ђ.** (1797–1852), председник Савета (1844), потпредседник Савета

(1839), кнез левачки, члан народног суда (представник Јагодинске нахије), СВ 4; његова кућа (о. 1838) била је стари двор (купио кнез Александар Карађорђевић 1842); после продаје подигао је мању кућу наспрам двора (коју је Ђорђе С. Симић продао руском посланству), 97, 185, 111, 185, 207.

Симовић, Душан Т. (1882–1962), армијски генерал, председник Министарског савета (од 27. марта 1941. до 11. јануара 1942), начелник Главног генералштаба (1938–1940), командант Ваздухопловства (1936, 1940), ађутант краља (1919), 31. кл. ВА, 13. кл. ВШВА, на усавршавању у Немачкој (1908), завршио генералштабну припрему, КЗМ 4 (2 пута); артиљеријски поручник командир вода 3. дивизиона Тимочког артиљеријског пука (1905), ордонанс 1. армије у ратовима 1912–1913, на служби у штабу Дунавске дивизије 1. позива, командант 7. пешадијског пука (1914–1918), делегат Врховне команде при Народном вијећу у Загребу (1918), помоћник начелника Генералштаба Савске дивизијске области (1920), начелник штаба 4. армијске области (1922), начелник штаба команде Ваздухопловства (1927), помоћник начелника Главног генералштаба (1930), командант 2. армијске области (1940); после рата вратио се у Београд; сстановао у својој кући у Пушкиновој 13, 227, 232.

Симовић, Светислав Т. (1879–1941), пешадијски бригадни генерал, 30. кл. ВА, 14. кл. ВШВА; командир 4. чете 3. батаљона 19. пешадијског пука (1907), командир 3. чете 1. батаљона 2. пешадијског пука у рату 1912, заступник команданта 1. батаљона 2. пешадијског пука у рату 1913, командант 4. батаљона 3. пешадијског пука 1. позива у рату 1914–1916; на лечењу у Африци и Француској (1916); помоћник команданта 2. југословенског пешадијског пука (ушао у Подгорицу и на Цетиње 1918), командант Боке которске (1918), командант Сарајевског војног округа (1924), командант Босанске пешадијске бригаде (1927), у пензији и резерви од 1928; ожењен Вукосавом Вукићевић (1887–1967), кћерком Петра Вукићевића, адвоката; сстановао у Краљице Марије 2/1, 232.

Симоновић, Александар П. (1845–1927), пуковник, ађутант кнеза Михаила, ађутант краља Милана, коморник краљице Наталије, 5. кл. АШ, на усавршавању у Бечу (1870), ТКМ 4, ТК 2, БО 5, ФЈ 3, РЗ 3 и више одликовања немачких кнежевина; први командир ескадрона Краљеве гарде и први командант коњичког пука Краљеве гарде; командант Коњичког пука Стајаће војске (1881), командант 11. (крагујевачке) пуков-

ске окружне команде (1886); држао је тракаће коње (у официрској трци на бањичком пољу на његовом коњу „Шваби” 2. награду од 40 дуката цесарских освојио је потпоручник Ђорђе Барловац 1881); рођен у Одеси у Русији, умро у Београду; имао (1888, 1918) кућу (са „5 соба, електриком, водоводом, сутереном са 8 одељења, баштом, засебном кућом са шталом за 4 коња, шупом, собом и кујном”) у Косовској 37 (угао Косовске и Влајковићеве) и „виноград на обали Дунава (20 хиљада лоза), са воћњакком, повртњакком, ливадам, парком, кућом са 8 соба и осталим зградама” (у Смедереву); сстановао (1922) у Франкопановој (Ресавској) 16 (13), (слава Свети првомученик и архиђакон Стефан, 27. децембар [9. јануар]), 68, 70, 71, 184, 185, 218.

Симоновић, Марија (Степановна), из Кијева, 184.

Симоновић, Платон Алексијевић (Платон Алексеевич Симонович, 1795–1866), главни инспектор училишта (од 1853), кореспондентни члан ДСС-а (од 1842), дописни члан СУД-а (1864), императорско-руски државни (статски) саветник (хоноратив „високородни господин”), професор политичке економије и управник библиотеке у Ришељеевском политехничком заводу (Ришељевский лицей) у Одеси (1824–1849); после пензионисања живео на свом имању близу Одесе (1849–1853); син Алексеја Симоновића; са Маријом Степанов из Кијева имао је сина пуковника Александра Симоновића, коморника краљице Наталије и кћерку Емилију удату за генерала Милојка Лешјанина, министра војног; позван у Србију, где је припремио пројекат устројства Лицеја (подела на Правно, Природно-техничко и Опште одељење) који су после позитивног мишљења посебне комисије усвојили Савет и кнез Александар 1853. („Устројеније Књажевско-српског лицеја”), 70, 184, 185.

Скерлић, М., Јелена (1887–1960), сестра Јована Скерлића, удата за Владимира Ђоровића, 13.

Смиљанић, (Бујуклић), Никола (1760 / 1777–1815), протојереј, китошки војвода (Китог је била шума у Мачви); на Дринском ратишту (1804–1813), преживео битку на Засафици (Равњу) 1813, прешао у Срем, учествовао у бици на Дубљу 1815; син Глигорија Бујуклића и Смиљане Станковић, ожењен Митром, кћерком кнеза Михаила из Метковића у Поцерју; за време Божићног поста (1815/6) био је са Ђуком Стојићевићем у манастиру Каони, где их је (извесно по налогу кнеза

- Милоша) отровао Марко Штитарац; деда браће Радовановића (атентатора), 109.
- Сондермајер, Владислав Р.** (1894–1956), ваздухопловни пуковник, ађутант кнеза Павла, војни изасланик у Риму; одобрено му венчање Анђелијом, кћерком санитетског потпуковника др Светозара Андрића (1921), 246.
- Сондермајер, Михаило Т.** (1928–2013), архитекта; ЈВуО; око пола године у затвору на Обилићевом венцу (1945–1946); скупљао и достављао хуманитарну помоћ за време ратова деведесетих година (помоћ је достављана у Дом за децу и омладину без родитељског старања „Споменац” у Панчеву); умро у емиграцији у Швајцарској, 246.
- Сондермајер, др Роман Ф.** (dr Roman F. Sondermaier, 1861–1923), санитетски пуковник, хирург, управник Опште војне болнице у Београду (од 1909), референт санитета Дунавске дивизијске области, КЗ 4 (1904), ОСС 4, ТК 4 и 5, БО 4, СМГ, Медаља за сузбијање епидемија (Médaille d'honneur des épidémies); гимназију завршио у Лавову, а медицину на пољском Јагелонском универзитету (Аустроугарска), асистент на Катедри за хирургију и Хируршкој клиници у Кракову, (слава Свети Спиридон, 12. [25] децембар), 244.
- Сондермајер, Станислав Р.** (1898–1914), ученик Друге мушке (београдске) гимназије; погинуо као добровољац у Церској бици 1914, 246.
- Сондермајер, Станислав Т.** (1924–1972), правник, новинар, ЈВуО; провео годину дана у затвору (на Обилићевом венцу) 1945–1946, 246.
- Сондермајер, Тадија Р.** (1892–1967), аеронаутички инжењер, ваздухопловно-технички потпуковник, пилот-ловац, заменик председника Аеро-клуба, генерални директор Аеро-пута, КЗМ 4, ЛЧ 4, ЗМХ, СМХ; завршио Другу мушку (београдску) гимназију, студирао на Техничком факултету у Хајделбергу; добровољац у рату 1912, резервни коњички потпоручник и поручник у београдском 4. коњичком пуку „Великог кнеза Константина Константиновића” (1914), поручник пилот-извиђач на Солунском фонту (1916–1917); завршио Војну ваздухопловну школу у Поу и Школу ваздушног гађања код Казоа (Француска); пилот-ловац француске ловачке 12. борбене ескадриле „Роде”; потврђено обарање немачког авиона у бици на Соми; истог дана запалио му се авион (остао инвалид); завршио Аеронаутичку школу у Паризу (1921), 1927. прелето са поручником Леонидом Бајдаком линију Париз – Бомбај – Париз (25.000 км); оженио се у Паризу Милицом, кћерком санитетског бригадног генерала др Михаила Петровића; у Априлском рату авиони Аеро пута коришћени за војне потребе; ЈВуО; ухапшен 25. октобра 1944; у затвору заједно са синовима на Обилићевом венцу 1946. (по изласку из затвора рекао је жени: „Ови су гори од крволочних Шваба”, успомена М. Сондермајер); после рата и револуције није имао пасош и више није летео; једно време радио као инжењер; подигнут му је споменик близу куће у Палмотићевој улици 12 у Београду (2016), 246.
- Спасић, Алекса Н.** (1831–1920), министар финансија (1883–1884), економиста, гувернер Народне банке (1884), командантни партнер фирме Рашић и Спасић (основали 1850. Таса Спасић и браћа Никола и Петар Рашић, мануфактуристи гросисти у Дубровачкој улици), банкар и финансијски саветник Капетан Мишине породице, члан СУД-а, ТК 2, ФЈ 3, РК 2; прецептор унука Капетан Мише; студирао права у Берлину (1863) и Хајделбергу (1864); син Николе Ј. Спасића (рођ. 1808), земљопоседника, унук пуковника Јована татар-Јованче Спасића (1785–1843); оженио се удовицом грофицом Ружом Чарнојевић, Капетан Мишином кћерком; објавио књигу *Држава и финансије* (1867); становао у Кнез Михаиловој 45 (подигнута 1884. по плановима архитекте Јована Илкића), 69.
- Спасић, Татар Јованча**, пуковник и почасни ађутант (1839), кавалер, НИ, 68.
- Спасић, Стојан Ђ.**, члан Главне контроле, извозник; син Ђорђа Спасића, 184.
- Спасојевић, Живадин Живан Т.** (1876–1938), професор грађанског права на Правном факултету у Београду, декан (1932–1935), ОСС 3 (1925), један од оснивача СКК; син Теофила Спасојевића, Чучук Станиног сестрића (одрастао и школован у Атини код сестре од тетке Ефросине и на Лицеју у Београду 1852–1855); завршио Београдску гимназију и Правни факултет Велике школе (са одличним успехом 1900); државни стипендиста у Паризу (1901), где је докторирао (1911); за време Првог светског рата у Ратном пресбироу; после повлачења преко Албаније у Женеви; ванредни професор (1919), редовни професор (1924), 227.
- Служићи (Остојићи)**, пореклом од Остоје Служа (о. 1770–1808), војног старешине и кнеза Шабачког магистрата, 32, 84, 85, 224–231.

- Спуж, Остоја** (о. 1770–1808), старешина Шабачког града 1804. године, кнез Шабачког магистрата, родоначелник Остојића односно Спужића, родом из Херцеговине, 82, 84, 145, 224–231, 245.
- Спужић Остојић, Јован**, син Остоје Спужа, азнадар (управник финансија) кнеза Милоша, управник Шабачке царинарнице, 85, 224–231.
- Спужић, Владимир Ј. Остојић** (1833–1868), срески начелник, 84, 224, 225, 226.
- Спужић, др Владимир М.** (1893–1982), професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, лекар, естетичар, редовни члан САНУ; становао (1922) у Зориној 5, (1941) у породичној кући у Алексе Ненадовића 8, 94, 145, 148, 232.
- Спужић, Војислав М.**, ваздухопловни пуковник, 46. кл. ВА, ОБ 5, ЈК 3 (1937); из пешадије преведен у артиљерију, из артиљерије у ваздухопловство; извиђач 2. аеропланске ескадриле (1920), у Артиљеријској инспекцији (1922), ордонанс-официр краља (1927), пилот-ловац (1928), у Оперативном одсеку Оперативног одељења Главног генералштаба (1928), в. д. команданта 1. ваздухопловног пука у Новом Саду (1933), командант 6. ваздухопловног пука (1937); становао (1922) у Зориној 5, (1941) у Душановој 94/1, после Априлског рата у заробљеништву, вратио се у земљу, 225, 226.
- Спужић, др Иван В.** (1928–2003), професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, лекар, редовни члан и секретар Одељења медицинских наука САНУ, 225, 226.
- Спужић, Јован В.**, артиљеријски поручник, касније чиновник, становао (1912) у Улици краља Милана 94, 225, 226.
- Спужић, Константин Ј.**, народни посланик, 224, 225, 226.
- Спужић, Љубомир М.**, студент права у Бриселу, резервни пешадијски поручник, СМХ (1913); рањен, умро од тифуса у болници у Чачку 23. новембра (6. децембра) 1914, 225, 226.
- Спужић, Марко В.** (1862–1907), пешадијски мајор, 14. кл. ВА, 3. кл. ВШВА; поручник командир вода 9. батаљона Дунавског пешадијског пука (1885–1886), командант батаљона 15. пешадијског пука „Стевана Синђелића” (1900), на служби у штабу команде Моравске дивизијске области (1903) и Историјском одељењу Главног генералштаба (1906), 225, 226.
- Спужић, Милош М.** (1898–1917), 225, 226.
- Срећковић, Ана Анка П.** (1844–1916), кћерка Маринка Радовановића, министра, супруга Панте Срећковића; становала (1912) у Доситејевој 5, 229.
- Срећковић, Пантелејмон (Пантелија) Панта С.** (1834–1903), историчар, професор опште историје на Лицеју (од 1859) и Великој школи, професор српске историје (1872–1894), ректор Велике школе, редовни члан СКА, пиротски окружни начелник, МВ 3, ОСС 1, ТК 3, БО 4; студирао на Духовној академији у Кијеву; ожењен Анком, кћерком министра и судије Маринка Радовановића и Јелене Јелке Спужић; становао (1912) у Доситејевој 5, (слава Свети Никола, 6. [19] децембар), 229.
- Стаменковић, Игњат**, ТК 5, одборник Београдске општине, у приватним пословима; становао у својој кући у Кнез Михаиловој 36, (слава Свети Никола, 6. [19] децембар), 202, 203, 220.
- Стаменковић, Никола И.** (1858–1910), инжењер, професор хидротехничких дисциплина на Великој школи (1887), декан, ректор, председник Београдске општине (1903); завршио технички факултет у Београду и Минхену; Баба-Дудић, ожењен Даницом Р. Милојковић (Хаџи Томини); становао у Кнез Михаиловој 36, 202, 220.
- Стаменковић, Љубивоје Н.** (1894–1972), пешадијски капетан 2. кл. (у пензији од 1922), 45. кл. ВА, ЈК 5 (1937), инвалид, после ратова завршио права у Швајцарској, председник Удружења ратних инвалида (1940); становао (1922) у Улици Цара Лазара (Сараф Костина) 15, власник куће у Румунској 12, 202.
- Станић, Андрија Андра М.** (1876–1954), грађевински инжењер, министар грађевина (1914), министар саобраћаја (1921–1922, 1924–1925, 1928–1929), министар без портфеља (1931–1932), народни посланик за Ужички округ (од 1912, НРС), технички делегат на Мировној конференцији у Паризу (1919); завршио реалну гимназију у Београду, Технички факултет Велике школе у Београду и Високу техничку школу у Берлину (државни питомац, 1900–1906); пореклом из Ужица, син Милана Ф. Станића, председника Општине Ужице и народног посланика за град Ужице (НРС); становао (1941) у Господар Јевремовој 49 (37), 166, 232.
- Станић, Милан Ф.** (1853–1907), председник Општине Ужице и народни посланик града Ужица (НРС); син Филипа Станића, трговца из Ужица и Јелисавете Савке (1835–1916), 166, 232.

- Станојевић, пореклом од оборкнеза Станоја Михаиловића, 138.**
- Станоје Михаиловић** (†1804), оборкнез Колубарске кнежине Београдске нахије (седиште Зеоке); кнез Станоје из Зеока, родоначелник Станојевића; убијен у Сечи кнезова 1804, 138.
- Станојевић, Александар Ј.** (1922–1943), ЈВуО; погинуо у борби против НОП-а 1943, 138, 143, 145.
- Станојевић, Драгутин Драгиша Ј.** (1844–1918), професор римског и државног права на Правном факултету Велике школе (1867–1868), комесар Народне банке; рођен у Београду, син попечитеља пуковника Јеремије Н. Станојевића, унук Проте Матеје; завршио Београдску гимназију (1862) студирао права у Хајделбергу (1862), Берлину и Бону, где је докторирао (1865); емигрирао са породицом 1868; живео у Француској, Швајцарској и Немачкој (1868–1882); управник Народне библиотеке, начелник Министарства народне привреде, народни посланик (НРС, фракција); због „Писма народу српском” осуђен на 8 месеци затвора (у Пожаревцу); социјалиста; становао (1912) у Улици Светог Саве 35, 138, 142.
- Станојевић, Ђорђе М.** (1858–1921), професор физике на Великој школи (1893) и Универзитету у Београду, ректор Универзитета у Београду (1913–1914, 1918–1919), професор физике и механике на ВА (1887); завршио Београдску гимназију и Природно-математички одсек Филозофског факултета Велике школе у Београду, студирао физику и метеорологију у Берлину и Паризу (војни питомац 1883–1887); две године радио у Астрофизичкој опсерваторији у Медону код Париза; заслужан за увођење електричног осветљења у Београду; ожењен Станом, дворском дамом, кћерком генерала Антонија Богићевића (у Фонду Ђорђа Станојевића у ИМС чува се и преписка краљице Наталије са Богићевићима); рођен у Неготину, умро у Паризу 1921; становао (1912) у Војводе Миленка 11, 148.
- Станојевић, Вељко В.** (1892–1967), сликар, завршио Уметничко-занатску школу у Београду, похађао сликарску школу у Паризу, излагао у Београду, Загребу, Сомбору, Паризу, урадио неколико већих композиција и портрета за Гардијски дом у Топчидеру (1927), 138, 142.
- Станојевић, Илија Н.,** свештеник, уставобранитељ, умро у емиграцији у Видину, 138.
- Станојевић, Јаков Н.,** помоћник начелника Београдског округа (в. д. начелника 1858), начелник Колубарског (1842, 1853–1856) и Врачарског (1856) среза Београдског округа, штабс капетан (1853), 138.
- Станојевић, Јеремија Н.** (полковник), кавалџр Ђермија Станојевић, 1808–1869), пуковник, члан Савета, попечитељ правде и просвете (1857–1858), начелник Јагодинског округа, 138.
- Станојевић, Јеремија В.** (1881–1950), пешадијски пуковник, професор војне историје на ВА, 33. кл. ВА, БО 3 (1936); потпоручник командир вода 6. пешадијског пука (1903), командир вода 8. пешадијског пука „Књаза Александра” (1908), командир 4. чете 2. батаљона 6. пешадијског пука „Престолонаследника Краљевића Александра” (1911–1912), у штабу 2. армијске области (1920); фотографисао Београд (албуми се чувају у Музеју града Београда); становао (1941) у Улици Светог Наума 9, после Априлског рата у заробљеништву, 138.
- Станојевић, Никола М. Кнежевић Михаиловић** (1779–1829), кнез кнежине назване Гошнићева, односно трећине Београдске нахије (1819–1824); син Милисава Михаиловића, братанац оборкнеза Станоја Михаиловића из Зеока; кад је кнез Станоје на превару убијен у Сечи кнезова 1804. Никола Станојевић је одмах убио његовог убицу („Када Черни Георгије воста против дахија, тада zde лежашчи први у Србији Турчина уби и отмести убијенога од Турака кнеза Станоја”, запис на надгробној плочи, М. Ђ. Милићевић), 138.
- Станојевић, Светислав Ј.** (1862–1941), професор Правног факултета на предмету Кривични поступак (1895), конзул у Трсту и Битољу (1903–1907), начелник Пиротског округа (1909), адвокат; завршио основну школу, гимназију и Правни факултет Велике школе у Београду и Правни факултет у Паризу; син Јакова Станојевића („Имао сам данас аудијенцију код краља. Ишао сам да му благодарим што је Светислав задржан у служби [на Правном факултету]. Пре неколико дана био је Светислав код краља Милана, па му је овај споменуо како је род Карађорђевићима. То је Светиславу споменуо и краљ Александар кад је Светислав код њега био. Стога сам имао намеру да о томе с краљем говорим [...]. ’Стриц Светислављев, Драгишин отац, има за жену кћер проте Ненадовића, а прота Ненадовић је био брат од стрица књагињи Персиди. Ето какво је сродство. Отац Светислављев не стоји у никаквом

- сродству.' Но краљ [Александар] рече: 'Ето видите, Драгиша је род, а Светислав је род Драгиши,'" дневник Николе Крстића, 1896), 143.
- Станојевић, Стана Ђ.** (1863–1907), дворска дама, кћерка генерала Антонија Богичевића, 148.
- Стефан Стратимировић од Кулпина** (1757–1836), митрополит карловачки (1790–1836), будимски епископ (1786–1790), члан Гетингенске академије наука; завршио основну школу у Кулпину; гимназију похађао у Новом Саду, Сегедину и Вацу, филозофију и права у Будиму и Бечу, богословију завршио приватно (код архимандрита Јована Рајића) у С. Карловцима (1783); замонашен 1784; архимандрит Крушедола (1784); иницирао оснивање гимназије у С. Карловцима (1791), основао богословију у С. Карловцима 1794. и фонд за стипендије, исхрану и стан богослова и гимназијалаца (од 1908. Стефанеум), одбио да ћирилицу замени латиницом и јулијански календар георгијанским, супротставио се унијатској пропаганди, 94.
- Стевановић, Божидар П.**, генералштабни капетан 1. кл. (преведен из артиљерије у генералштабну струку 21. марта 1940), 53. кл. ВА, ВШВА (1933–1935), в. д. командира 21. чете тврђавске артиљерије (1935); пуковник ЈНА, 238.
- Стевановић, Петар А.** (†1916), пешадијски потпуковник, 32. кл. ВА; ађутант 20. пешадијског пука (1906–1908), командир вода 16. пешадијског пука (1908), командир 4. чете 3. батаљона 11. пешадијског пука „Књаза Николе I” (1910), помоћник класног старешине у ВА (1911–1912); умро од последица рањавања код села Тепавца на Солунском фронту 3. (16) новембра 1916, 238.
- Стефановић, Данило Ј.** (подполковник, кавалџер Данило Стефановић, 1815–1886), потпуковник, председник Министарства (владе) и министар унутрашњих дела (1875), начелник Црноречког (1848) и Чачанског (1854–1856) округа (седиште у Карановцу), помоћник начелника Црноречког (1844) и Крајинског округа (1840, 1842), начелник Крајинског среза Крајинског округа (1843), 187.
- Стефановић (Стевановић), Јован** (1777–1817), поречки оборкнез (пре 1804), војвода Поречке нахије (1811–1813), кнез и капетан поречки (1815–1817); у Карађорђевој *Деловодном ирошоколу* забележен је садржај једног упутства: „да се добро са свима потребама војеним спреми и преваре турске добро да се чува” (бр. 1295, 9. [21] април 1813); у избеглиштву у Темишвару (1813–1814) и Хотину (1814–1815), био у Карађорђевој пратњи у аудијенцији код цара Александра, 187.
- Стефановић, Јован Д.**, син Данила Стефановића, студирао права у Хајделбергу (1864) и Цириху (1866), 187.
- Стефановић, Никола М.**, коњички мајор, 31. кл. ВА; командир вода ескадрона Краљеве гарде (1903), командир вода 2. коњичког пука „Цара Душана” (1905); умро у Вертекопу (Солунски фронт) 31. октобра [2. новембра] 1916, 104.
- Стефановић, Стефан Ј. Тенка** (1797–1865), генерал-мајор, председник Савета (Совѣтъ: председатељ: генерал-мајор, кавалџер Стефан Стефановић, 1836, 1848–1857), потпредседник Савета (1835, 1844), исправник у Београду (1835), попечитељ просвете и врховни надзорник карантина (1838), попечитељ правде и просвете (1839), кнез Поречке нахије (1825–1830), капетан Поречке реке (1830–1834), уставобранитељ, у емиграцији у Цариграду (1840), управник вароши Београда (1842), осуђен на смрт, односно доживотну робију због „Тенкине завере” против кнеза (1857); у Гургусовачкој кули (1857), помилован на Ускрс 1858; живео у емиграцији до смене династија (1858), 187.
- Стефановић, Душан П.** (1870–1951), дивизијски генерал, министар војни (1914), ађутант краља, војни изасланик у Букурешту, Паризу (1915–1918) и Атини (1921–1924), 20 кл. ВА, 4. кл. ВШВА (3. у рангу), на стажу у 83. пешадијском пуку француске војске у Тулузу (1908), КЗМ 4; ордонанс-официр Активне команде (1900), командант 8. пешадијског пука 1. позива (1912–1913), син коњичког мајора Павла Стефановића; становао (1922) у Бирчаниновој 32, 199.
- Стојадиновић, Димитрије**, мајор, командант града (тврђаве) Фетислама (1871); ожењен Станом, кћерком Теодора Теше Бојанића (барјактара војводе Луке Лазаревића, касније члана Апелационог суда) и Карађорђевој кћерке Саре, 120.
- Стојадиновић, др Живојин**, санитарски мајор; становао (1912) на Топличиним венцу 29; умро од пегавог тифуса 1915, 207.
- Стојадиновић, др Милутин Ж.** (1910–1967), резервни санитарски потпоручник (1936), 207.
- Стојадиновић, Милан М.** (1888–1961), председник Министарског савета (1935–1939), министар финансија (1922–1924, 1924–1926, 1934–1935), (НРС, ЈРЗ), генерални директор

- државног рачуноводства Министарства финансија, (хонорарни) професор финансијских наука на Правном факултету Универзитета у Београду (1921–1922), директор Енглеске трговачке банке; завршио гимназију и Правни факултет Универзитета у Београду (1910); на усавршавању у Минхену, Берлину, Паризу и Лондону (проучавао немачко, француско и енглеско финансијско законодавство); становао (1922) у Макензијевој 11, (1941) у Улици Милована Глишића 3; на енглески захтев интерниран на Маурицијус; умро у емиграцији у Буенос Ајресу 1961, 60, 74, 162, 168, 192.
- Стојановић, Марко**, адвокат, вицегувернер Народне банке; власник куће у Кнез Михаиловој 53–55 (подигнута 1889. по пројекту Константина А. Јовановића, неоренесанса), куће у Карађорђевој 13, Париској 15 и др., 218.
- Стојановић, Никола М.** (1880–1964), адвокат, један од оснивача и потпредседник СКК, члан ЦНК; родом из Мостара, где је завршио основну школу и гимназију, дипломирао и докторирао права у Бечу, уредник српског опозиционог листа *Дубровник* у Дубровнику, посланик Босанског сабора за бањалучки округ, радио са А. Трумбићем на оснивању Југословенског одбора, експерт за Босну на Мировној конференцији у Паризу, становао у Хиландарској 15, 234.
- Стојићевићи**, пореклом од војводе Милоша Стојићевића Поцераца и његове браће војводе Јанка Стојићевића и капетана Ђуке Стојићевића, 71, 186.
- Стојићевић, Александар Г.** (1879–1952), професор српског језика и књижевности на Универзитету у Љубљани (од 1922), слависта, студирао у Минхену и Лајпцигу, докторирао у Фрибуру у Швајцарској, бавио се проучавањем историје српског језика (посебно у далматинским споменицима), 186.
- Стојићевић, Глиша (Глигорије) Л.**, управник солана, чиновник; писар 2. кл. Мачванског среза Шабачког округа (1871), 186.
- Стојићевић, (Стојчевић, Стоичевић) Поцерац, Ђорђе Ђука Ф.**, поцерски капетан, начелник Шабачког округа (1843–1844), помоћник начелника Шабачког округа (1839, 1842), начелник Посавско-тамнавског среза Шабачког округа, убили га катани у Шапцу 1844, 148, 186.
- Стојићевић (Стојћевић), Ђорђе М.** (1857–1878), пешадијски поручник, 11. кл. ВА; потпоручник ађутант батаљона у Београдској окружној команди (1877); погинуо код Врања (Девотин) 18. (30) јануара 1878, 186.
- Стојићевић Поцерац, Јанко Ф.**, војвода Поцерске кнежине Шабачке нахије (од 1811), постављен после смрти Милоша Поцераца, заробљен 1813, изгледа да је одведен у Цариград, 186.
- Стојићевић, Лука М.**, начелник Поцерског (Подцерског) среза Шабачког округа (1842–1843), 71, 186.
- Стојићевић, Милан Ђ.** (началник Миланъ Стојићевићъ), начелник Смедеревског (1863–1869), Књажевачког (1870–1873), Подринског (1874–1876), Чачанског (1879–1880) и (поново) Књажевачког (1881) округа, МВ 4, БО 5, ТК2; секретар Иностраног одељења Кнежевске канцеларије и Попечитељства иностраних дела (1860); у пензији у Београду од 1879, 71, 97, 186.
- Стојићевић Поцерац, Милош Ф.** (1776–1811), војвода Поцерске кнежине Шабачке нахије, Карађорђе га поставио за војводу 1806; погинуо приликом привођења хајдука (разбојника) 1811, 71, 97, 148, 186.
- Стојићевић, Рајко Л.**, председник Шабачке општине, потпредседник Дриновског кола јахача, ТК 4, 186.
- Стојковић, Алекса** (†1908), пешадијски пуковник, 10. кл. ВА; командир чете 20. пешадијског батаљона у Београду (1886), командант 8. (пожаревачке) пуковске окружне команде (1898), 225.
- Стојковић, Бранислав** (1896–1979), пешадијски поручник (у оставци 1921, у резерви 1939), 45. кл. ВА, КЗМ 4, БОМ 4 (1920), МВВ (1915); поручник командир вода 3. чете 2. батаљона 17. пешадијског пука Дринске дивизије (1914), командир вода 2. чете 3. батаљона 5. пешадијског пука Дринске дивизије, командир вода 3. чете 2. батаљона 17. пешадијског пука (1916–1917), командир 2. чете 3. батаљона 5. пешадијског пука Дринске дивизије (1918–1919), командир претходнице приликом напада на Градешничку косу (септембра 1918); похваљен са две армијске похвале (1. и 3. армије); иступио из војске (због фаворизовања бившних аустроугарских официра) када и други из његове класе (1921); завршио Правни факултет; адвокат, 225.
- Стојковић, Јован Н.**, артиљеријски капетан 1. кл., 34. кл. ВА, 19. кл. ВШВА; син аустријског официра (после инжењер на изградњи пруге Београд–Беч) и мајке из Панчева (од Деспинић, вероватно из породице Јована, Васе и Косте В. Деспинића из Ковина, ожењеног капетан Мишином

- унуком); командир 6. батерије 2. дивизиона Моравског пољског артиљеријског пука у Нишу (1913–1914); ожењен Људмилом, кћерком др Лазара Лазе Димитријевића (1858–1899, рођ. у Београду, ваљевски и смедеревски окружни лекар, син свештеника Михаила Димитријевића); становао у Београдској улици; умро у Нишу 13. [26] новембра 1914. од рана задобијених на Вра[п]чем брду (Колубарска битка), 178.
- Стојковић, Миленко** (1769–1831), пожаревачки војвода, обласни господар; прославио се победом у бици на Иванковцу 1805; у сукобу са Карађорђејем, одбио да прихвати положај попечитеља унутрашњих дела 1811, напустио Србију, живео у Русији као пуковник у пензији, 98.
- Стоимировић (Стојимировић), Јовановић, Милан** (1898–1966), начелник Политичког одељења Председништва Министарског савета, управник Архива Србије, становао (1941) у Браће Југовића 2а, 13, 24, 44, 61, 68, 78, 88.
- Стошић, Илија** (о. †1820), војвода Хомољске кнежине Пожаревачке нахије; Петар Добрњац га поставио за буљукбашу у Хомољу (1804); задужен за чување границе (Црна река); подигао шанац (утврђење) на хомољским висовима близу „Немачке страже” (старог аустријског шанца) код Жагубице (прозван „Стошићева стража”); после заузимања Крајине подигао шанац у Вражогрнцу; обновио (средњовековну) Тршку цркву (на месту старог Трга, хомољског трговишта, данас женски манастир; трговиште укинута 1865), поклонио иконостас (касније замењен) и звоно (сачувано после 1813); бранио Кладово (1812); у Жагубици су били Стошића кула и конак (на месту касније подигнуте канцеларије начелника среза); после пораза 1813. прешао у Аустрију и потом Русију; вратио се 1817; у Београду примио писмену одлуку кнеза Милоша да живи на свом имању у Жагубици, где је ускоро умро, сахрањен код Тршке цркве; деда краљевског намесника генерала Косте Протића и капетана Живана Протића (погинуо као командант шанца на Шуматовцу 1876), прадеда др Драгутина К. Протића, гувернера Народне банке (ожењеног Милицом Ђурчић, унуком Јеврема Грујића), 80, 222.
- Стратимировић от Кулпин, Стефан** митрополит карловачки (1790–1836), вид. Стефан Стратимировић, митрополит.
- Струнцалић, Алекса**, адвокат, ТК4, 235.
- Струнцалић, Милан А.** (1873–1945), помоћник министра правде, председник Апелационог суда, 235.
- Сулковски, Александар**, (Alexander Maria Karol Ludwik, Furst Sulkowski, 1893–1956), пољски кнез, 124.
- Сулковски, Александра А.** (1923–1958), кнегиња (Prinzessin Aleksandra Sulkowska, 1923–1958), праунука барона Теодора Николића од Рудне (1836–1903), унука кнеза Милоша, 124.
- Суђић, Душан М.** (1927–1990), дипл. инжењер електротехнике, 137.
- Суђић, Мирјана** (1935), рођ. Ненадовић, преводилац са енглеског језика, 137.
- Тадић, Боривоје В.** (1885–1937), артиљеријски пуковник, 34. кл. ВА, БОМ 4 (2), ЗМХ (2), ЈК; поручник командир вода Дринског пољског артиљеријског пука са седиштем у Ваљеву (1911–1914); на служби у штабу команде Брегалничке дивизијске области (1931), ожењен са Жоан (из Француске), 222.
- Тадић, Бошко** (1793–1852), члан Савета, судија Великог суда, капетан Азбуковачког среза; школовао се у Великој школи у Београду (1808–1813); вероватно рођак Миливоја Тадића, кнеза (ваљевске) Подгорине, 222.
- Тадић, Владимир Ј.** (1854–1915), окружни начелник, председник Ваљевске општине, посланик, ТК 4, БО 5, 222.
- Тадић, Жарко В.** (1891–1965), адвокат, градоначелник Ваљева (ЈРЗ), посланик, 222.
- Тадић, Милорад Ж.**, син Живка и Стане Тадић; вл. апотеке у Ваљеву; син Драгомир, архитекта; кћерка Стана удата за армијског генерала Душана Симовића; кћерка Вера удата за пешадијског потпуковника Људевита Ј. Каменара, 227, 232.
- Талијан од Визека, Бела** (Baron Béla Tallián de Vizek, 1851–1921), барон, угарски министар пољопривреде, ожењен баронесом Маријом Бајић од Варадије, прауномом кнеза Милоша; имао је поседе у Новом Кнежевцу, 123.
- Таназевић, Иван М.** (1878–1956), пешадијски бригадни генерал, 29. кл. ВА, 12. кл. ВШВА, КЗМ 4; командир 3. чете 1. батаљона 17. пешадијског пука (1912), командант 2. батаљона 3. прекобројног пука (1912), командант 1. батаљона 1. пешадијског пука „Књаза Милоша Великог” 1. позива (у време албанске побуне) 1913. и 1914; тешко рањен у Церској бици 1914; командант батаљона 3. пешадијског пука 1. позива (1915), командант места у Сарајеву (1930); стано-

- вао (1912) на Обилићевом венцу 6, (1941) у Краљевића Томислава 38 (Неимар), 191.
- Тановић, Јован К.** (1883–1944), новинар, уредник *Полиџике*, издавач, председник Управног одбора акционарског друштва *Полиџика*, председник Југословенског новинарског удружења, резервни поручник и капетан, командир чете у 17. пуку (1913–1917), КЗМ 4, БОМ 4 и 5; члан Секције за штампу на Мировној конференцији у Паризу (1919); становао (1912) у Улици краља Милана 69, (1941) у Поенкареовој (Македонској) 31 (33); нестao (убијен без суђења неутврђеног дана октобра/новембра 1944); његово име је објављено на списку 104(5) стрељаних на првој страни *Полиџике* 27. новембра 1944; имовина конфискована; рехабилитован 2009. као жртва насиља из идеолошких и политичких разлога, 232.
- Тасовац, Оливера**, дипломирани хемичар, 86, 232, 234.
- Тасовац, др Боривоје С.** (1901–1996), лекар, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, педијатар, резервни санитарски капетан 2. кл. (1940), 232.
- Тасовац, Светислав Ј.** (рођ. 1869), артиљеријски пуковник, 21. кл ВА, 6. кл. ВШВА, КЗМ 3 (1918), КЗМ 4 (два пута, 1913. и 1915), СМХ (1913); рођен у Београду, где је пре ВА завршио гимназију; командант 1. дивизиона Дунавског артиљеријског пука (1904), дописни члана Артиљеријског комитета (1912); командант Шумадијског пољског артиљеријског пука „Танаска Рајића” (са седиштем у Крагујевцу) у ратовима 1912–1916. (Преполоц, Мердаре, Приштина 1912); личним учешћем у извињању положаја непријатељске артиљерије и баражном ватром омогућио напад пешадије уз Рајчански рид чије заузимање је било пресудно за победу у Брегалничкој бици (1913); тешко рањен од непријатељске артиљеријске паљбе код Рајчанског рида (1913); рањен од пешадијске ватре у Церској бици (1914); током повлачења преко Албаније сачувао своје офицере и војнике (артиљеријска оруђа су морала да буду уништена); на служби у Добровољачком корпусу у Русији (упућен 1916); командант артиљерије Моравске дивизије у офанзиви на Солунском фронту (1918); на служби у штабу команде 4. армијске области (1927); пензионисан 1927; становао (1941) у Војводе Миленка 20/II, 232.
- Тасовац, др Синиша С.** (1899–1960), лекар, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, специјалиста за гинекологију и акушерство, резервни санитарски капетан 2. кл. (1939), дописни члан САНУ, ЛЧ 4 (1960) и 5 (1952); ђак добровољац у Првом светском рату; прешао Албанију; матурирао у Болијеу; медицину завршио у Стразбуру; асистент на Медицинском факултету у Стразбуру до 1932; управник Гинеколошко-акушерске клинике у Београду; становао (1941) у Жоржа Клемансоа (Француској, Позоришној) 10/I, 232.
- Теодора**, монахиња манастира Градац, (Гордана Ђ. Жујовић, 1940), библиотекар; основну школу и Другу женску гимназију завршила у Београду, дипломирала (француски, енглески, латински) на Филолошком факултету Универзитета у Београду (1962); библиотекар у Југословенском институту за заштиту споменика културе (1964–1972), библиотекар-библиограф у Библиотеци САНУ (1972–1998); од 2002. искушеница у манастиру Градац, исте године на навечерје празника Покрова Пресвете Богородице замонашена по чину Мале схиме добивши за заступницу преподобну Теодору Александријску; од 2011. по благослову надлежног архијереја живи у Београду у свом стану у Тамнавској улици 2, 198.
- Теодоровић (Тодоровић), Лазар** (1780–1846), пуковник, попечитељ просвете и правде (1834), члан Савета (1839), капућехаја Агенције у Цариграду (1843), СВ 4; школовао се у Карловцима и Сегедину (на немачком, латинском и мађарском језику); зет капетана Марка Ранковића Лазаревића, таст Владимира Јакшића; умро у Цариграду 1846, 146, 215.
- Теодоровић (Тодоровић), Велимир** (Wilhelm Berghaus, 1849–1898), велики добротвор, ванбрачни син кнеза Михаила и Марије Бергхаус, кћерке ветеринара у бањи Рогашкој слатини; кнез Михаило је поклонио кућу Велимировој мајци и мираз, плаћао је издржавање за сина, преселио га је у Београд 1857. код управника својих добара Антонија Анте Радивојевића; школовао се у београдским школама и приватно; у 17. години живота примио православање у Придворном храму Светог Симеона Мироточивог 1866. (кум митрополит Михаило); презиме Теодоровић добио је по оцу кнеза Милоша; школовање је продужио у гимназији у Женеви (заједно са Живком А. Радивојевићем, касније управником његових имања), студирао агрономију и камералне науке у Минхену; наследио (посредством намесника и под одређеним условима) од кнеза Михаила властелинство (мошију) „Негој(а)” на обали Дунава (4.000 хеката-

- ра) у Влашкој и обвезнице (део имовине сестара кнеза Михаила, баронице Перке Бајић од Варадије и баронице Јелисавете Николић од Рудне); тестаментом предвидео оснивање Велимиријанума („циљ Задужбинског фонда је да унапређује науку, уметност, трговину, индустрију и занатство у Србији”); оставио целокупну имовину Краљевини Србији „мојем једином и искључивом наследнику” (близу три милиона динара 1939); због имања Негоје вођено је више сложених судских процеса, 206.
- Теофил** (П. Мијушковић), јеромонах, игуман манастира Каленић; објавио чланак о манастиру Каленић у *Шумадинки* 21 (1852), 201.
- Терзибашић, Даница К.**, удата за Константина Д. Терзибашића, брата дивизијског генерала Живојина Д. Терзибашића; сестра пешадијског пуковника Бранислава Милосављевића и Косаре удате за Миљивоја Јоксића (сина пешадијског мајора Илије Јоксића), вишег саветника у Генералној дирекцији железница (убили га припадници НОП-а, као и сина Слободана 1944. у Кнежевцу, где су имали летњиковца), кћерка Десанка Јоксић удата за Димитрија Дукића, адвоката; кћерка Катарина Јоксић удата за пешадијског капетана 1. кл. Алексеја А. Макарова (руског порекла; ухапсио га Гестапо; стрељан 1943), 153.
- Терзибашић, Живојин Д.** (1878–1943), дивизијски генерал, помоћник министра војске и морнарице (1937–1939), 28. кл. ВА, 11. кл. ВШВА, БОМ 5 (1915), ЗМХ (1913); командир 1. пољске брзометне батерије Дринског артиљеријског дивизиона 2. позива (1912), командант 3. хаубичког дивизиона Дунавског артиљеријског пука, командант хаубичког пука, командант 3. пука тешке артиљерије, управник артиљеријске радионице; ожењен Десанком, кћерком артиљеријског пуковника Јосифа Јосе Јаковљевића; становао у Краља Милутина 87, 153.
- Терзибашић, Константин Д.**, банкарски чиновник, 153.
- Терзибашић, Михаило Н.**, председник Београдске општине, велепоседник, 182.
- Терзић, Јеремија**, помоћник начелника Подринског округа, начелник 2. кл. Рађевског среза (пензионисан 1890), Лука Лазаревић, министар просвете, посебно га истиче у свом *Поменику*, 171.
- Терзић, Милорад Ј.** (1880–1939), геодетски генерал, 29. кл. ВА, завршио геодетски курс у Николајевској инжењеријској академији у Санкт Петербургу (1914); у Војно-географском институту (1899), радио на изради тригонометријске мреже Краљевине Србије (1905), в. д. управника Картографске радионице Главног генералштаба (1907), у Тригонометријском одсеку Географског одељења Главног генералштаба (1908), топограф 2. армије (1912–1913), у Топографском одељењу Врховне команде (1914–1918), шеф Астрономско-геодетског одсека Саобраћајног одељења Главног генералштаба, наставник на ВА, начелник Војно-географског института (1937–1939); чл. Главног одбора Друштва за помоћ браћи Русима у Русији (1920); становао (1922) у Јаворској 11, 171.
- Терзић, Сретен Ј.** (1884–1970), артиљеријски бригадни генерал, 34. кл. ВА, АШГ (1924); потпоручник командир вода 2. дивизиона Дринског артиљеријског пука (1905–1913), командир у Дринском артиљеријском пуку (1914–1918), командант 5. дивизиона Савске артиљеријске бригаде, командант артиљеријског пука 3. (1925) и 5. армијске области, командант 10. артиљеријског пука (1927–1928), командант артиљерије Осјечке (1932) и Јадранске (1935) дивизијске области, начелник Артиљеријско-техничког одсека Министарства војске и морнарице (1938); у Априлском рату командант артиљерије 6. армије; после Априлског рата у заробљеништву у Немачкој; живео и умро у емиграцији; становао (1941) у Улици Краљице Наталије 14, 171.
- Тесла, Никола М.** (1856–1943), научник, 143.
- Тодоровићи**, пореклом од кнеза Теодосија Марићевића из Орашца, 57, 158.
- Тодоровић, Александар М.**, коњички поручник (касније интендантски) пуковник (1940), 32. кл. ВА, ЈК 4; коњички потпоручник командир вода 3. и 4. коњичког пука (1901–1902); противник завереника (пензионисан и осуђен); члан Главног одбора Друштва за законско решење завереничког питања (1905); резервни коњички потпоручник командир вода Дринског дивизијског коњичког пука 1. позива (1913), 158.
- Тодоровић, Бранислав М.**, економ, завршио Ратарску школу у Чешкој, резервни пешадијски поручник, СМХ (1913); командир вода 4. батаљона 11. пешадијског пука „Карађорђа” Шумадијске дивизије; у саставу Шумадијско-албанског одреда; 25/26. јануара (7/8. фебруара) 1913; у ноћном нападу на Брдицу упао у „курјачку рупу” 25/26. јануара (7/8. фебруара) 1913; у заробљеништву у Скадру; ослобођен после предаје Скадра, 158.

- Тодоровић, Велимир М.** (1848–1920), министар унутрашњих дела (1902–1903), (на 6 година изабрани) сенатор (члан Горњег дома) за Руднички округ, управник Београда (управитељ 1. кл. Управе вароши Београда 1891), МВ 4, ТК 3, БО 5; праунук кнеза Теодосија из Орашца; теже рањен у Мајском преврату 29. маја (11. јуна) 1903. (поручник Милан Маринковић је дошао да га убије; одлуку је донело више завереника, наређење је изгледа потписао пуковник Александар Машин); према породичном сведочанству завереници су били пијани, срушили су петролејску лампу и пуцали по соби у мраку (Тодоровић је био сакривен иза тешке завесе; погођен је, али се није одао); становао (1903) у Улици Краља Милана (преко пута Лондона), (слава Свети апостол и јеванђелист Лука 18. [31] октобар), 57, 152, 158.
- Тодоровић, Ђорђе В.** (1886–1946), генерални конзул у Вашингтону, дипломата; после 1903. школовао се у Бечу, студирао и докторирао права (Беч и Париз); становао (1941) у Баба Вишњиној 13; 57, 152, 158.
- Тодоровић, Жарко П.** (1907–2000), генералштабни потпуковник, 51. кл ВА (1. у рангу), командант Београда од 1941. (организовао мрежу ЈВуО у Београду); Гестапо га ухапсио 1943; одведен у Маутхаузен; после рата потпуковник у француској Легији странаца; учествовао у борбама у Вијетнаму; син артиљеријског бригадног генерала Петра Тодоровића, ЈВуО, брат мајора Бошка Тодоровића, ЈВуО (погинуо у Херцеговини, КЗМ 4, 1942), 238.
- Тодоровић (Теодоровић) Милоје**, потпуковник, начелник Смедеревског округа (1860), ТК 2; унук кнеза Теодосија Марићевића из Орашца; са Милом, кћерком војводе Цинцар Јанка имао је сина Велимира М. Тодоровића, министра унутрашњих дела (1902–1903); коњички потпоручник (1839–1840), пешадијски поручник (1840–1841), начелник Колубарског среза Ваљевског округа (1841–1842); после смене династија (1842) током Вучићеве власти затворен у Гургусовачкој кули (после поново у служби); начелник Колубарског среза Ваљевског округа (1849), штабс капетан начелник Ариљског среза Ужичког округа (1854), 152.
- Тодоровић, Милорад**, капетан, 208.
- Томић, Аћим** (1801–1834), отац Ђорђа Аћимовића; подигао кућу на Сави 1828. (и данас постоји, Карађорђева 29, раније Савска 31), 198.
- Томић, Марко**, београдски трговац родом из Вранића, погинуо приликом заузимања Београда 1806; сахрањен у данашњем Карађорђевом парку (постојао је засебан гроб, а касније је пренесен у заједничку гробницу); ожењен Катарином Катом из Великог Бечкерека, деда по мајци Димитрија Црнобарца (коме је тужор био Јаков Јакшић), Владимира Ј. Јакшића (ожењеног сестричином Димитрија Црнобарца), касационог судије Сретена Л. Поповића (сина Лазара Лазе Поповића, братанца Павла Поповића, члана Правитељствујушћег совјета, родом из Вранића) и Ђорђа Аћимовића, 198.
- Томшковић (или Томковић), Јаков**, из Бање, погинуо приликом заузимања Београда 1806, 184.
- Топаловић, Живко** (1886–1972), доктор права, адвокат, резервни потпуковник, председник Социјалистичке партије Југославије, секретар Централног секретаријата радничких комора (Бокељска 3), потпредседник ИО ЦНК; завршио гимназију у Ужицу, дипломирао и докторирао на Правном факултету Универзитета у Београду, на усавршавању у Берлину и Паризу (1910–1912); као резервни потпоручник тешко рањен код Београда 1914; заробљен, размењен 1917; учесник оснивачког конгреса КПЈ 1919, изабран за другог секретара (први секретар био је Филип Филиповић); иступио из КПЈ због њеног приклањања Коминтерни; главни уредник *Радничких новина* (1929–1941), на Равној гори (1944), учесник Светосавског конгреса у селу Ба (15–28. јануара 1944); становао у својој кући у Крунској 53а, канцеларија у Немањиној 40а, умро у емиграцији у Бечу, 187.
- Топаловић, Јеврем П.**, артиљеријски пуковник, 35. кл. ВА, КЗМ 4 (1915); командир вода 12. пешадијског пука „Цара Лазара” (1906), поручник командир вода Дунавског пољског артиљеријског пука у Београду (1909–1912), војно-државни питомац у Центру за обуку јуришним колима у Версају (1921–1922), у Артиљеријско-техничком одељењу Министарства војске и морнарице (1922), у штабу Главне ауто-команде (1925), 140.
- Топаловић, Милосав П.**, помоћник смедеревског окружног начелника, 135.
- Топаловић, Петар**, кнез Гружанске кнежевине Крагујевачке нахије (од 1815), пословни партнер кнеза Милоша, брат од тетке Милоја Ђака (вође буне 1825), 135.
- Топаловић, Петар М.** (1840–1891), генерал, министар грађевина (1886), министар

- војни (1887), заступник министра војног (1888), војни изасланик у Цариграду (1883), 3. кл. АШ (3. у рангу), завршио генералштабну академију у Француској и практичну стројеву службу у Прусској, ТКМ 1. и 2, ЗМХ, ЛЧ, ГК 2; у ратовима начелник Штаба Тимочке војске у штабу генерала Черњајева, начелник штаба 4. кора, Тимочко-моравске војске и Тимочког корпуса (1876), командант Дунавске и Ибарске војске (1877–1878), командант Моравске дивизије и командант Нишавске војске, начелник Генералштабног одељења Главног генералштаба, начелник штаба Верховне команде после пораза на Сливници (1885), професор и управник ВА, инспектор пешадије 1888. („Веома вредан, умерено педантан и необично пажљив према својим потчињенима. Због династичких трвења био је извесно време у немилости код књаза Милана. Својим необично коректним држањем у служби ђенерал Топаловић је успео да измени ситуацију у своју корист”, Ж. Мишић), 135, 137, 140.
- Топузовић, Димитрије М.** (1882–1937), делегат у Дунавској комисији, дипломата, завршио права (Париз, Женева), власник више кућа и плацева у Шапцу; син Милана и Цане Топузовић, унук министра Маринка Радовановића, 145, 229.
- Топузовић, Милан М.**, у приватним словима; син Мирка Топузовића, поседника из Шапца, ожењен Цаном, кћерком министра Маринка Радовановића, отац Димитрија Топузовића; аустријске власти га притвориле 1915. у Шапцу; умро у возу (Земун-Кленак) на путу у логор, сахрањен у Путинцима у Срему, 145, 228, 229.
- Топузовић, Цана М.** (1848–1937), кћерка министра Маринка Радовановића, удата за Милана М. Топузовића; власница (1922) куће у Ресавској 38, 228.
- Трајковић, Властимир Д.** (1947–2017), композитор, професор Музичке академије, редовни члан САНУ, 86, 87, 241.
- Траутенберг, Хајнрих Едуард Иван (Јован),** (Freiherr Heinrich Eduard Ivan von Trauttenberg, 1909–1985), барон, унук баронице Љубице од Траутенберга, праунуке кнеза Милоша, 123.
- Трифковић, Марко Н.** (1864–1930), председник Министарског савета (1912), министар правде (1906–1907, 1908), заступник министра унутрашњих дела (1908), министар унутрашњих дела (1911–1912, 1918, 1920), министар правде (1920, 1921), министар припреме за уставотворну скупштину и изједначење закона (1921–1924), министар без портфеља (1924–1925), председник Народне скупштине (1925), народни посланик (1906–1927), начелник Крушевачког округа, председник Општине Крагујевац, судија, управник Казненог завода у Београду, (НРС); рођен у Београду, завршио Правни факултет Велике школе (1887), државни питомац на универзитетима у Берлину и Цириху (1890–1893), становао (1912) у Балканској 18, власник (1922) кућа у Крунској 71 и 73, адреса (1922) хотел „Бристол”, Карађорђева улица, 49, 146, 147, 157.
- Тркић, Јаков**, трговац, поседник (Шабац), Тркићи су дошли у Шабац из Зворника (склањајући се од куге) у другој половини XVIII века, 152, 153, 154, 155.
- Тркић, Јован Ј.**, први кмет Шабачке вароши; у сукобу са Томом Вучићем Перишићем од 1833. (због штете нанете имању господара Јеврема); притворен после Катанске буне („Тркићева рупа” на Врачару у Београду), поседник и трговац, 152, 153, 154, 155.
- Тркић, Тома**, шабачки велетрговац, извозник, таст војводе пожаревачке нахије, Цинцар Јанка Поповића, 152, 153, 154, 155, 156, 157.
- Трпезић, Милош П.** (1839–1904), (доживотни) сенатор (члан Горњег дома), државни саветник, председник Апелационог суда, МВ 4; син Петка Трпезића, надзиратеља арсенала у управи Тополивнице (1855), ТК 3, БО 5, 60, 169, 190, 197.
- Трпезић, Никола М.** (1867–1928), касациони судија, становао у Краља Милана 73, 169, 190, 197.
- Трпезић, Петко** (надзиратељ Арсенала: подпоручникъ Петко Трпезићъ), 60, 164, 169, 190.
- Туфегџић (Туфекџић), Душан Л.** (1880–1965), пешадијски пуковник, војни питомац у Амијену (1901), КЗ 4 (1904), КЗМ 3 (1915) и 4 (1913); потпоручник командир вода 3. чете 11. батаљона „Краљице Наталије” (1893), на служби при штабу команде Активне војске (1901) и Општевојном одељењу Министарства војног (1901), наставник у Пешадијској школи гађања (1910), командант и наставник Пешадијске школе гађања у Београду (1910–1912), командант 1. пешадијског пука „Милоша Великог” Моравске дивизије 1. позива (1912–1913), командант Битољског пешадијског пука (1914), командант Обреновачког и Космајског одреда Одбране Београда (1914), командант 6. пешадијског пука Дринске дивизије 1. позива (Церска битка 1914), објавио књигу *Тактичка ујошреба пеша-*

- дијске и митраљеске вајре (1912); становао (1912) у Студеничкој (Јована Ристића, данас Светозара Марковића) 16; његов млађи брат пешадијски мајор Војислав Л. Туфегчић погинуо у борби против Бугара на Злетовској реци 18. јуна (1. јула) 1913, 198.
- Туфегчић, Ђорђе Д.**, радио у предузећу „Дирис“; нестало (убијен) после сахране убијене мајке (1943); оглашен за народног непријатеља, одузета имовина, рехабилитован (Рех. бр. 167/16 од 14. августа 2019), 198.
- Туцаковић, Милан Т.** (1871–1936), армијски генерал, 21. кл. ВА, 7. кл. ВШВА (2. у рангу), на стажу у Орлеанском пуку у Француској (1907–1908), КЗМ 3 и 4 (2 пута), ЗМХ (1913); командир ескадрона Краљеве гарде (1899–1902), у Унутрашњем одељењу Главног генералштаба (1907), командант 18. пешадијског пука (1908–1912), начелник Дринске дивизије 1. позива, начелник штаба Коњичке дивизије (1912–1913), командант 2. коњичке бригаде (1914), командант Јужноморавских трупа (1915), командант Вардарске (југословенске) дивизије (1916–1918), у Врховној команди (1918), делегат владе и Врховне команде у Софији (1918–1919), командант Вардарске дивизијске области (1919), Савске дивизијске области (1920), командант 4. армијске области (1921–1925); син Тодора П. Туцаковића, председника Народне скупштине, унук пуковника Петра Туцаковића, саветника, братанац министра Јакова П. Туцаковића; становао (1941) у Молеровој 37, 152, 159.
- Угричић, Владимир Ј.**, почасни генерал, 5. кл. АШ, ТКМ 5, ТК 2, БО 5; помоћник начелника артиљерије Тимочког корпуса, помоћник команданта 2. тимочке артиљеријске бригаде (1877), командант Смедеревске окружне команде (1881), в. д. начелника интендантуре Дунавске дивизијске команде (Београд, 1885); син кнез Јевте Јефтимија (Јевтимија) П. Угричића (син смедеревског протојереја Павла М. Угричића; у Смедереву из Прека од о. 1800; умро 1837), кнежевског намесника (1858–1859), попечитеља правде и просвете (1859–1860) и Петрије, (ванбрачне и усвојене) кћерке Петра Вулићевића, сина војводе Вујице Вулићевића и синовца војводе Ђуше Вулићевића (наследила од оца два имања у Улици Краљице Наталије и једно у Господској улици); његова браћа су инжењер Драгољуб Ј. Угричић (отац Јефтимија Угричића, књижевника) и Захарије Зарије Ј. Угричић, професор Велике школе и касациони судија, а сестра Роксанда удата за министра и државног саветника Марка Лазаревића; имао је са Неранцом Кујунџић три кћерке, (слава Свети Никола 6. [19] децембар), становао (1912) у Ресавској 1, 175, 177.
- Угричић, Неранца В.** (†1929), рођ. Кујунџић, 174.
- Узун-Мирковићи**, пореклом од бимбаше Узун Мирка Апостоловића, (слава Свети архангел Михаило, Аранђеловдан, 8. [21] новембар) 32, 73, 189.
- Узун Мирко, Мирко Апостоловић** (1782–1868), бимбаша, ТК и ОМ (1865), живео у Београду пре 1804; због висине добио надимак „узун“ (високи); на почетку Првог српског устанка био је у бећарима Станоја Главаша; рањен у главу у бици на Карановцу (Краљево, 1805); заједно са Кондом и бећарима савладао стражу и отворио београдску Сава-капију (Бањалучку капију) кроз коју је Карађорђе ушао са војском у Београд 1806. (рањен два пута, заједно са Кондом дуго се лечио у привременој болници која се налазила у Аганлијином конаку); учествовао у борбама на Дринском ратишту, у биткама на Лешници и Тичару, на Делиграду (где је рањен), Каменици (Чегру, 1809), Јасици (1810), на Дринском ратишту 1813; прешао у Срем у Аустрију, лечио се у Бечу; вратио се у Србију и борио на Липару, код Чачка и на Дубљу 1815; купио кућу у Београду 1830, продао је (узнемиравали га београдски муслимани) и прешао поново у Палезж (Обреновац); управник царине (1839–1840), Савет му је увећао пензију 1842. (200 талира), а кнез Александар Карађорђевић дао годишњи додатак (120 талира) и велику једносратну кућу у данашњој Вишњићевој улици (сачувана је фотографија куће), у којој је живео са породицом од 1843. до 1868. („Кад је хтео увече да спава, увек излазио је у једну собу на горњем кату, где му је икона на двару стајала и пред њом гласно, да се напоље чути могло, Богу молио и у молитви све свеце именов помињао и набрајао, тако исто и ујутро, кад је од сна устао и умио се, молио се Богу, затим доручковао и онда напоље из куће излазио“, К. Ненадовић); пошто, после убиства кнеза Михаила, пуковник Љубомир Узун-Мирковић, током спора, није могао да докаже да је реч о поклону, односно власништву, кућа и имање су конфисковани и продати као имовина кнеза Александра Карађорђевића 1868; умро у Београду 20. новембра (2. децембра) 1868, 32, 73, 189.
- Узун-Мирковић, Драгољуб Љ.** (1875–1941), дивизијски генерал, 25. кл. ВА, КЗМ 3 и

4. унук бимбаше Узун Мирка, командант батаљона 15. пешадијског пука 3. позива за обезбеђивање пруге Ниш–Скопље (1912–1913), командант 6. прекобројног пешадијског пука (1914–1916), командант 2. пешадијске бригаде Вардарске дивизије и 1. пешадијске бригаде Дунавске дивизије (1917), командант места у Београду (1919–1921), командант целокупне жандармерије (1921–1923), командант Савске дивизијске области (1923–1928); учествовао у одређеним политичким активностима у Загребу; пензионисан; покренуо оснивање странке децембра 1928; становао (1912) у Скендербеговој 10, (1922, 1924) у Босанској 19, 73, 189.
- Узун-Мирковић, Љубомир** (полковник Љубомир Љубомир Љубомир, 1832–1907), пешадијски пуковник, ађутант кнеза Михаила (1861–1865), МВ 4, ТК 3; пешадијски потпоручник командир у 1. роти 2. батаљона у Београду (1856), ађутант 2. батаљона (1857), ађутант Главног војног штаба (1858), командир (капетан 2. кл.) 4. роте 1. батаљона пешадије у Београду (1860–1861), у пратњи кнеза путовао у Цариград (1867), командант батаљона (1866–1873), командант Ваљевске, Пожаревачке и Београдске бригаде народне војске (1873–1876), командант Шумадијске дивизије и помоћник команданта Дринског кора у рату 1876, референт за пешадију Дринског корпуса (1877), командант десног крила Дринске одбране и заступник команданта Јаворског кора 1877–1878, командант Дринског кора 1878–1882; није учествовао у српско-бугарском рату 1885; објављивао је чланке под псеудонимом „Србин” и преводе са немачког; свирао виолину (успомене Д. Бодија из Смедерева), 73, 189.
- Узун-Мирковић, Мирослав Д.** (1910–1989), артиљеријски капетан 2. кл., 56. кл. ВА, потпоручник командир вода 3. дивизиона 30. артиљеријског пука „Краљевића Томислава” (1931), 189.
- Узун-Мирковић, Мирослав Љ.**, адвокат, становао (1912) у Таковској 11, 189.
- Урошевић, Василија**, удала се за Остоју Спужа, 224–231.
- Урошевић, Сава** (1863–1930), минералог и геолог, редовни члан СКА; становао (1912) у кући таста Николе Христића у Дечанској 31, 197.
- Фармакије, Јован** (Ἰωάννης Φαρμάκης, 1772–1821), командир Кнежеве гарде у Букурешту, члан Хетерије; задужен за контакт са војском (пандурима) негрчког порекла у Малој Влашкој (на граници са Србијом и Бугарском), који су били под командом Тудора Владимирескуа; после сукоба у устаничкој војсци заробио Владимирескуа; повукао се у манастир Секу, предао се под одређеним условима (општа амнестија); заробљен и јавно погубљен у Цариграду 1821; цинцарског порекла, рођен у Блацу (Βλάστη, Βλάστη); његова удовица Александра удала се за Грка у служби кнеза Милоша, Ђорђа Поповића Телеша (београдски Телешевићи); отац Агније Нуле, друге жене господара Томе Вучића Перишића и Анастасије Шане жене Јосифа Јосе Куртовића, 192–197.
- Ферикиди, Симона Симка М.** (Simona Simky Pherikidi, Pherekylde, 1881–1936), рођена Лаховари, дворска дама, унука Анке Константиновић, рођ. Обреновић, праунука господара Јеврема; њена сестра од стрица је позната кнегиња Марта Бибеско (Bibesco), књижевница, стилска икона, „socialite” (живела је у Паризу), 125.
- Ферјанчић, Божидар З.** (1929–1998), професор Филозофског факултета у Београду, историчар, шеф Катедре за византологију, редовни члан САНУ, 222.
- Фотић, Алекса К.** (1851–1922), адвокат (правозаступник), народни посланик, ТК 3, БО 5; један од најбољих ђака Шабачке гимназије, завршио Београдску гимназију и Правни факултет Велике школе; почасни конзул Аустроугарске у Шапцу; „У Народној скупштини, као посланик, Фотић је био марљив и савестан сарадник на изради законских пројеката. Општи интереси били су му пречи од партијских”, Л. Лазаревић); СНС; становао (1922) у Кнез Михаиловој 33, 138, 142, 143, 145.
- Фотић, Алекса С.** (1903–1960), апотекарски капетан 2. кл. (1932), власник апотеке, 145.
- Фотић, Божидар Бошко С.** (1896–1971), судија Првог окружног суда, начелник Министарства саобраћаја у Недићевој влади, председник Београдске црквене општине, 145.
- Фотић, Константин А.** (1891–1959), докторирао у Паризу, краљевски посланик и први амбасадор у Вашингтону (од 1942), резервни коњички потпуковник (1940), осуђен у одсуству на 20 година робије 1946, 145.
- Фотић, Милан А.** (1895–1978), доктор права, доцент (1933), адвокат, правни заступник СКА, резервни пешадијски капетан 1. кл. (април 1941); учествовао у ратовима (ђак-наредник 1917); становао (1922) у Кнез Михаиловој 33; емигрирао, 145.

- Фотић, др Милан Миле С.** (1894–1977), професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, оториноларинголог, 145.
- Фотић, Милка Мила А.**, чл. Управе Кола српских сестара; становала (1922) у Кнез Михаиловој 33, 145.
- Фотић, Стеван,** становао (1912) у својој кући у Душановој 55, 145.
- Фротингам, Цон** (John Frothingham, 1878–1935), амерички правник, индустријалац, велики добротвор у Србији, 179.
- Фротингам, Јелена** (1879–1935), велика добротворка, БО и СС; кћерка Симе Лозанића, завршила основу и Вишу женску школу у Београду; сарађивала са мајком у женским добротворним друштвима; добровољна болничарка у ратовима; основала (1936) Фонд Симе Лозанића при Универзитету у Београду („из чијег ће се прихода награђивати светосавски темати и радови из хемије), 179.
- Хајдук Вељко Петровић,** војвода Крајинске нахије, вид. Петровић, Хајдук Вељко.
- Хајдук-Вељковић, Божидар С.** (рођ. 1886), секретар Министарства финансија; студирао економију у Берлину (1908), докторирао права; становао (1922) у Зориној 41, 174.
- Хајдук-Вељковић, Владимир С.** (1893–1939), државни саветник, бан Вардарске бановине, пешадијски капетан 1. кл., 46. кл. ВА, КЗМ 4 (2 пута), ЗМХ (1915), БО; рањаван у рату; поднео оставку (због фаворизације бивших аустроугарских официра), као и други из 46. класе ВА 1920; пензионисан 1923; завршио Правни факултет Универзитета у Београду; адвокат, окружни инспектор (1930), начелник Банске управе Моравске бановине (Ниш), посланик за Јасенички срез Дунавске бановине (ЈРЗ); становао (1922) у Зориној 41, касније живео у кући у Доситејевој улици код Народног позоришта у Београду (мираз); убијен у Скопљу 1939, сахрањен у Београду, 63, 174.
- Хајдук-Вељковић, Радивоје Рака** (1807–1850), капетан, начелник (Х)омољског среза Пожаревачког округа (1841–1842), Хајдук Вељков син, 174.
- Хардег ауф Глац унд им Махланде (Hardegg auf Glatz und im Machlande), Јелисавета Ј.** (1877–1954), грофица, праунука кнеза Милоша, рођ. баронеса Јелисавета Теодора Николић од Рудне (Elisabeth Elise Fedora Maria, Freiin Nicolics de Rudna), 124.
- Хардег ауф Глац унд им Махланде, Јохан, гроф (цу),** (Graf Johann Eugen Maria Alexius zu Hardegg auf Glatz und im Machlande, 1873–1936), 124.
- Хаџи-Богдановић, др Јован** (др Јован Х. Богдановић), санитарски пуковник, управник Главног слагалишта санитарског материјала (1914), 225, 226.
- Хаџи-Јовановић, Стефан,** управник Београда, 192.
- Хаџи Рувим** (1752–1804), архимандрит манастира Боговађа, свештеник Рафаило Нешковић (до 1783), вратио се из Јерусалима 1803, убијен у Сечи кнезова 1804, 32, 63, 65, 175, 176, 177, 178.
- Хаџи-Томини или Хаџи-Томићи,** 49, 55, 71, 75, 78, 79, 80, 216–221.
- Хаџи Тома Опулос** (1798–1885), београдски велетрговац, таст Јована Ристића, Филипа Христића, Радивоја Милојковића и генерала Антонија Богићевића; звали су га „правителствени таст” (таст владе); свекар Катарине С. Хаџи-Тома рођ. Герман, и Христине Н. Хаџи-Тома рођ. Маринковић, (слава Свети Никола, 6. [19] децембар), 50, 78, 98, 148, 155, 184, 202, 216–221, 250.
- Хаџи-Тома, Катарина,** рођ. Герман, становала (1912) у својој кући у Карађорђевој 12, 216.
- Хаџи-Тома, Никола,** ТК 3, 216, 217, 250.
- Хаџи-Тома, Светозар,** ТК 5, ожењен Катарином Герман, 216.
- Хаџи-Тома, Христина Н.,** кћерка др Вука Маринковића, супруга Николе Хаџи-Томе, снаха Хаџи-Томе Опулоса, 216, 217, 250.
- Хаџи-Трипковић (Трифковић), Александар,** мајор и почасни ађутант кнеза, начелник Црноречког округа са седиштем у Зајечару (1856–1858), управник полиције, 140.
- Хаџи-Трипковић (Трифковић), Јулија Јулка А.,** кћерка војводе Јакова Ненадовића; живела у кући (у данашњој Крунској улици); после убиства кнеза Михаила кућа је конфискована 1868. и продата Београдској општини за 865 дуката, 140.
- [Х]аџић, Вуле** (1829–1875), из Пиве, командир, вид. Аџић, Вуле.
- Хаџић, Јелисавета Ела С.** (1879–1966), дворска дама краљице Марије; помагала рад Материнског друштва, чл. Главног одбора Друштва за помоћ браћи Русима у Русији (1920), ОСС 2; супруга армијског генерала Стевана Хаџића, кћерка пуковника Александра Симоновића, коморника краљице Наталије, праунука Лазара Арсенијевића, 71, 184, 185.
- Хаџић, Милева С.,** кћерка Константина Германа, 184.
- Хаџић (Хаџић), Светозар С.** (Светозаръ Хаџићъ, 1836–1897), пешадијски пуковник,

- БО 5 (1883); ступио у редовну војску 1853, ађутант команданта Одбране Београда у време бомбардовања 1862, потпоручник у Административном одељењу Министарства војске (1863), ађутант 2. батаљона пешадије Стајаће војске (1864), ађутант начелника Стајаће војске (1864–1872), командир 3. чете 2. батаљона у Београду (1872), командант Ђупријске бригаде 1. класе и командант свих трупа на левој обали Мораве (1876), командант Чачанске бригаде 1. класе у борбама на Градетинској коси, Шиљеговцу и Кревету (1876); рањен у руку (запис оставио др Владан Ђорђевић који му је превио рану); због заслуга у борби ванредно унапређен у чин потпуковника новембра 1876; командант Крагујевачке бригаде 1. класе и командант Шумадијске дивизије у рату 1877–1878, командант Београдске окружне команде (1881), командант Тимочког пешадијског пука (1883), командант 2. активног пука (1885), референт пешадије у команди Активне војске (1886–1887), командант Дринске дивизијске области (1887–1890), (слава Пренос моштију Светог великомученика Георгија, Ђурђиц, 3. [16] новембар), 71, 184.
- Хаџић, Софроније М.** (†1859), свештеник, парох у Бранковини, 175.
- Хаџић, Стеван С.** (1868–1931), армијски генерал, министар војске и морнарице (1919–1920, 1921, 1926–1931), 1. ађутант краља (1921–1916); војни изасланик у Санкт Петербургу (1910–1912) и Букурешту (1919), 19. кл. ВА (1. у рангу), завршио Николајевску генералштабну академију у Санкт Петербургу (1892–1895), професор ВА, КЗ 4 (1904), КЗМ 3. и 4; као редов-ћак добровољац учествовао у рату 1885, командант Дринске дивизије 1. позива (1913), командант Шумадијске дивизије 1. позива (1914), начелник штаба 1. армије (1916), командант Српске добровољачке дивизије у Русији (1916–1917); становао (1922) у Кнез Михаиловој 14, касније у својој кући на углу Влајковићеве и Мајке Јевросиме (данас су у згради државни органи), 68, 71, 184, 185.
- Хекел, Ернст** (Ernst Heinrich Philip Haessel, 1834–1919), зоолог, професор (Јена), 82, 84, 228.
- Хербез, Теодор** (Тодор, Феодор), (полковникъ кавалѣрѣ Феодорѣ Хербезѣ 1790–1866), пуковник, члан Савета („државни советник” 1835–1840), попечитељ финансија (1859–1860), директор Попечитељства иностраних дела (1840–1841), начелник Главне контроле (1840), члан депутације у Цариграду 1835, СС 4; син пословног човека из Београда (пре 1804); школовао се у Земуну, завршио права у Падови; радио у администрацији Царевине Русије; имао сина из првог брака Јакова Т. Хербеза (студент Лицеја 1839; рођен у Јашију 1822); у Београду 1834; кнез Милош га оженио (1835) „малом госпођом” Јеленком (дао велики мираз), 73, 191.
- Хил, Елизабет** (Dame Elizabeth Hill, DBE, Елизавета Фёдоровна Хилл, 1900–1996), први професор славистике на Универзитету Кембриџ (Professor of Slavonic Studies, 1948–1968), БИ 2; кћерка Фредерика Хила, Енглеза који је радио у Санкт Петербургу и Луизе Софије Олге Вилхелмине Милер (Рускиње немачког порекла); напустили земљу после Октобарске револуције (1917); дипломирала и докторирала руски језик у Лондону (University College London); удата (1984–1995) за Стојана Ј. Вељковића, сина коњичког пуковника Јована С. Вељковића, унука министра др Стојана Вељковића, 180, 181.
- Хорватовић, Ђорђе Ђурђе Ђура С.** (1835–1895), генерал, министар војни (1886–1887), ађутант кнеза Михаила, почасни ађутант краља (1886), краљевски посланик у Санкт Петербургу (1881–1885), командант Активне војске (1886), завршио кадетску школу Градиштанског пука (1849–1852), ТКМ 1 (1886), ТКМ 2 са звездом (1878), ТКМ 3, ТКМ 5, ЗМХ (1876), БО 2 и 3 (1883); учествовао у опсади Петроварадина (1849), на служби у 24. регуларном пуку (1859–1862); на позив прешао у српску војску (1862); капетан 2. кл. у 4. роти 1. батаљона пешадије Стајаће војске (1864), командант добровољачког батаљона у Ваљеву (1862), у штабу Стајаће војске (1863), командант Крајинске и Књажевачке бригаде (1876), командант трупа на Великом Шиљеговцу; првог дана борби заузео Бабину главу; ванредно унапређен у чин пуковника; командант десног крила одбране на (понору) Пандиралу, командант 4. бањског кора; заменио генерала Черњајева на положају команданта целе Моравско-тимочке војске (1876); командант Књажевачке војске и комбиноване бригаде (1877–1878); потискујући албанске одреде избио до Лаба и скоро до Косова (потиснуо Хафис пашу ка Тенешдолу и Приштини); командант Нишавске војске (1885); рођен у Новој Градишки, српског порекла, отац граничарски официр Стефан Стеван Хорватовић, мајка Катарина (СВЛ, 1895, 250); 14. пешадијски пук 1. позива народне војске назван је „Бенерала Хорватовића”, 96.
- Хорстиг, Босиљка П.**, вид. Бојовић, Босиљка.

- Хорстиг, Коста П.**, артиљеријски пуковник, 29. кл. ВА, 12. кл. ВШВА, БОМ 5 (1915); командир 5. батерије 2. дивизиона Дринског пољског артиљеријског пука у Шапцу (1910–1912), ађутант команданта Дунавског пољског артиљеријског пука у Београду (1914), становао (1912, 1922) у Бирчаниновој 28 (фирме „Напред” и „Конструк.”), власник кућа у Краља Милутина 50, 52, 54 и 58, Студеничкој 50, 81 и др., 222.
- Хорстиг, Павле** (Paul Horstig, 1833–1916), артиљеријски пуковник, завршио гимназију (Вроцлав, Breslau) и Артиљеријску академију, ТК 4, ПЦОМ 4 (аустријско-пруски рат 1866); из пруске војске прешао у српску; командир 1. пољске батерије у Београду (1869–1873), командант 2. артиљеријског пука (1874–1876), командант артиљерије Тимочке дивизије и командант посаде на Дрини у рату 1876, командант Дринске артиљеријске бригаде у рату 1877–1878, командант Београдског гарнизона (1878), в. д. управника Државне ергеле у Љубичеву (1881), командант Моравског пољско-артиљеријског пука (Краљево, 1884), командант Дунавске дивизије (1885), командант тврђаве града Ниша (1885–1887), гарнизонар у Београду (1887–1888); становао (1912) у кући у Студеничкој (Јована Ристића, данас Светозара Марковића), власник куће у Краља Милутина 50, 52, 54 и 58 и др., 222.
- Хркаловић (Херкаловић), Стефан** (Стефанъ Херкаловићъ), аустријски поручник; прешао у Србију; управник Војне школе (академије) 1839. године, чиновник по особеним порученијама (1843), начелник Војног одељења Попечитељства унутрашњих дела (1854); родом из Оточке регименте (Војна граница, Лика), 96.
- Христићи**, (1), пореклом од господара Вучића и Николе Христића, 74, 193, 195–197.
- Христићи**, (2), пореклом од бимбаше Христе Ђорђевића и Филипа Христића, 201, 216, 219, 233.
- Христић, Ана Љ.** (Annie Christitch, 1885–1977), добровољна болничарка (The Scottish Women's Hospital), католичке вероисповести, 195.
- Христић, Анђелија Анђа Н.** (1884–1953), рођ. Гвоздић, 195.
- Христић, Артемиза**, рођ. Јоанидес, Цариград, удата за Милана Ф. Христића, дипломату; са краљем Миланом имала сина Ђорђа Христића Обреновића, 219.
- Христић, Бошко К.** (1889–1941), син Косте Н. Христића, дипломата, краљевски посланик у Риму, 195.
- Христић, Витомир Н.** (1867–1911), гардијски коњички мајор, 21. кл. ВА, на школовању у Француској (1895), 196.
- Христић, Даница Д.** (1864–1923), прва дворска дама краљице Марије (задужена за упознавање краљице са београдским друштвом), добротворка, председница Српског народног женског савеза (1914) и Народног женског савеза Српкиња, Хрватица и Словенкиња (водила је сталну преписку са председницом Међународног савеза жена, маркизом од Абердина [Isabel Maria Hamilton-Gordon, Marchioness of Aberdeen and Temair], супругом енглеског генералног гувернера Канаде), потпредседница Дечје заштите (друштва за заштиту југословенске деце), чл. Главног одбора Друштва за помоћ браћи Русима у Русији (1920) и Главног савета Савеза извиђача и планинки; посебно посвећена хуманитарном раду на заштити деце („За време окупације питомци Дома Свете Јелене остају без ичије заштите и помоћи [...] Христићка се матерински заузима и брине о тој деци, излажући се највећим опасностима и делећи с њима и последњу пару”, др М. Ђ. Поповић); кћерка Ђорђа Илића, удата (од 1883) за Димитрија С. Христића, брата Филипа Христића; разболела се током боравка на Бледу са краљевском породицом и убрзо (неочекивано) преминула 1923; Иво Војновић је написао песму „Благој успомени Данице Христић”, а Исидора Секулић (секретар за страну кореспонденцију Народног женског савеза) објавила некролог у *Српском књижевном иласнику* („Даница Д. Христићка. Белешке и успомене”), 201.
- Христић, Димитрије С.**, адвокат, ТК 5; син Саве Христића, брата Филипа Христића; имао је браћу Ристу и Филипа и сестре Софију и Јулку; ожењен (од 1883) Даницом Христић, рођеном Илић (1864–1924), првом дворском дамом краљице Марије; имали су Ђорђа (завршио фармацију), Милана (1884–1978, адвокат, докторирао права у Минхену), Љубицу Тодоровић (1896–1973) и Загорку Мијушковић, (слава Свети архангел Михаило, 8. [21] новембар), 201.
- Христић, Ђорђе, Обреновић** (1889–1925), ванбрачни син краља Милана и Артемизе Христић, рођ. Јоанидес (из Цариграда), жене Милана Ф. Христића, 219.
- Христић, Јелисавета Беси Љ.** (Elizabeth O'Brien), ирског католичког порекла (John O'Brien, Lake View, Lough Gur, co. Limerick, Annie Macnamara), мајка дивизијског генерала Николе Љ. Христића, 195.

- Христић, Јован Ф.** (1859–1918), генерални конзул, резервни коњички поручник, ТК 3; ожењен Маријом (1874–1950), кћерком Павла-паше Фенерлија, лекара, члана султанског медицинског савета (Цариград); становао (1912) у кући у Улици цара Уроша 17, власник куће на Зеленом венцу 5, 219.
- Христић, Јулијана Јула Н.** (1831–1903), рођ. Хаџи-Јовановић, унука господара Вучића, удата за Николу Христића, председника владе и министра, родила дванаесторо деце, 98, 169, 190, 192, 195–197.
- Христић, Константин Коста Н.** (1852–1927), министар правде (1897–1899), дипломата, краљевски посланик у Букурешту (1895–1897), Риму (1899–1900) и Бечу (1900–1903), МВ 3; завршио Велику школу у Београду, студирао права у Хајделбергу (1872), Берлину (1872–1874) и Паризу; члан Главног одбора Друштва за помоћ браћи Русима у Русији (1920); објавио *Зайисе сѣарој Беоџраћанина*; син Николе Христића, праунук господара Вучића, ожењен Лепосавом Живадиновић (1859–1958); становао (1912) у Улици краља Милутина 5, 144, 195.
- Христић, Ксенија, Јефимовна Роговска** (1896–1961), првакиња опере, 195.
- Христић, Љубомир В., артиљеријски мајор**, 49. кл. ВА, 196.
- Христић, Љубомир Н.** (1856–1930), коњички пуковник, ађутант краља, војни изасланик у Санкт Петербургу, ТКМ 5, БО 5, ССМ 3; штабс ротмистр 13. драгонског каргопољског пука (13-й драгунский Каргопольский полк) царске руске војске, коњички потпоручник ордонанс-официр у штабу Шумадијског корпуса у Београду (1877), ађутант у Дунавској обласној дивизијској команди у Београду (1886); становао у Ђушиној 3, 195.
- Христић, Љубомир (Буцика) Н.** (1910–1971), генералштабни капетан 1. кл. (преведен из коњице у генералштабну струку 8. марта 1941), 54. кл. ВА (5. у рангу), ВШВА (1933–1935); у штабу 2. пешадијског пука „Књаза Михаила” (1936), на служби у Главном генералштабу (1935, 1936), у Обавештајном одсеку, после Априлског рата у заробљеништву у логору код Нирнберга (1941–1945) који је ослободила америчка војска (логор два пута прелазио из немачких руку у америчке), као представник заробљених официра и војника и генерала Илије Брашића (команданта Краљевских југословенских трупа у Аустрији), отишао са још два официра енглеским авионом у Лондон по инструкције Врховне команде и Владе (средом априла 1945); примили су их краљ,
- краљица, бивши министри и дипломате (према дневнику Косте Павловића предлагали су им да одуговлаче са изјашњавањем), као и бивши енглески војни изасланик у Београду; вршен притисак нове југословенске власти да се врате у логор; тетка Ана Христић (Annie Christitch) га испратила из Енглеске; вратио се у земљу, пензионисан као пуковник ЈНА, 195.
- Христић, Фенерли Марија** (1874–1950), удата за Јована Христића, генералног конзула, кћерка Павла-паше Фенерлија, лекара, члана султанског медицинског савета (Цариград); власница куће (1912) у Мајора Илића 6, 219.
- Христић, Милан Н.** (1870–1952), касациони судија; становао у својој кући у Косовској 39, 196.
- Христић, Милан Ф.** (1853–1910), краљевски посланик у Берлину (1889), лични секретар краља Милана (1888), ТК 3, БО 4, ИК 3, БЛ 5; завршио гимназију у Београду, студирао у Паризу; учествовао у ратовима 1876–1878; наставио студије на Слободној школи политичких наука у Паризу (1880); ожењен Артемизом Јоанидес из Цариграда; развео се 1888, умро у Пољској, 219.
- Христић, Милош Н.** (1870–1912), начелник Министарства народне привреде, становао (1912) у Смиљанићевој 23, 196.
- Христић, Михаило Н.** (1863–1937), артиљеријски пуковник, 13. кл. ВА, 2. кл. ВШВА; потпоручник командир вода 3. пољске батерије Дунавског пољско-артиљеријског пука у Београду (1886), управник Главног слагалишта убојног материјала у Београду (1910–1914), становао (1912, 1922) у Улици краља Милутина 5, 195.
- Христић, Никола** (1818–1911), председник владе (председник Министарства 1867–1868, председник Министарског савета, 1883–1884, 1888–1889, 1894–1895), министар (попечитељ) унутрашњих дела (попечитељ, 1860–1867, министар, 1867, 1883–1884, 1888–1889, 1894–1895), министар иностраних дела (1867–1868), председник Државног савета, МВ 2, ТК 1, СА 2, Л 1, О 1, Д 1; родом из С. Митровице; прешао у Србију 1840; после Катанске буне деловођа Преког суда 1844, чиновник по особеним порученијама Попечитељства иностраних дела (1845), председник првостепеног суда (1847), начелник Полицијског одељења Министарства унутрашњих дела (1852), управник вароши Београда (1856–1860), „Христић је био један од најбољих администратора Србије у другој половини XIX века. Лично врло поштен и у служби врло

- исправан, са једним осећањем војничке покорности према владаоцу, он је био позиван од владаоца обично у критичним тренуцима, када се тражио човек 'гвоздене руке'" (С. Јовановић); становао у својој кући у Косовској 28, власник кућа у Дечанској 33 и 35, (слава Свети Јован Крститељ 7. [20] јануар), 60, 98, 169, 190, 192, 195, 196, 197.
- Христић, Никола В.** (1901–1983), архитекта, 196.
- Христић, Никола Љ.** (1884–1945), дивизијски генерал, 1. ађутант краља (1936–1939), војни изасланик у Италији (1914–1918), 33. кл. ВА; син коњичког пуковника Љубомира Н. Христића и Elizabeth O'Brien ирског порекла; завршио Ратну школу у Торину, КЗМ 4, БОМ 4 (1920); командир вода 4. коњичког пука „Великог кнеза Константина Константиновића” у Београду (1912–1913), у Обавештајном одсеку Главног генералштаба (1923), професор ВА, у Априлском рату заробљен, вратио се у Београд 1942, 162, 195.
- Христић, Сава,** члан Апелационог суда (1866) председник Јагодинског окружног суда (1860), 201, 233.
- Христић, Стеван К.** (1885–1958), академик, композитор, шеф диригент Београдске филхармоније и Београдске опере, професор и ректор Музичке академије у Београду, 195.
- Христић, Филип** (1819–1905), председник владе (кнежевски представник, 1860–1861), попечитељ иностраних дела (1860–1861), министар просвете и црквених послова (1873), капућехаја, потпредседник Сената (Горњег дома), први гувернер Народне банке (1885–1889), посланик у Бечу, Берлину и Лондону (1878–1883), ТК 1, ОСС 1, МВ 3, ФЈ 1, ГК 1, НК 1, Д 1, М 1, ИК 1, ЛС; рођен у Београду, докторирао права у Паризу, по синак митрополита Мелентија Павловића, зет Хаџи-Томе; становао у својој кући на Дедињу („Негде после 1890. човек је на Топчидерском брду могао срести једног старог, отменог јахача, који је имао на себи бео прсник и висок сиви полуцилиндар, и који се добро држао у седлу. Он је остављао утисак неког викторијанца и лорда [...] То је био Филип Христић који би тако излазио у шетњу из своје виле, правећи успут посете, јер је волео да обилази рођаке и пријатеље по Брду [...] Имао је пространу вилу на томе брду у којој је био чувени турски салон са миндерлуцима укруг, док је у кабинету била велика библиотека – читаво 'књигохранилиште' – у којој су била дела на српском, латинском, грчком, руском, француском и енглеском. Ствари деценија-
- ма скупљане са љубављу и укусом читаоца-пробирача”, М. Ј. Стоимировић), (слава Свети Никола, 6. [19] децембар), 80, 97, 129, 155, 168, 192, 200, 201, 216, 219, 233, 251..
- Хуњади од Кетхеља, Ференц** (Ferenc Hunyady de Kethely, мађ. kéthelyi gróf Hunyady 1804–1882), гроф, отац кнегиње Јулије Обреновић (није потомак Јаноша Хуњадија, иако је тако често представљано у Србији), 123.
- Хуњади од Кетхеља, Ласло** (Graf Laszlo Hunyady de Kethely, 1826–1898), гроф, брат кнегиње Јулије Обреновић, оставио путопис о Србији (1859), посредник између кнеза Михаила и мађарског државника грофа Јулија Андрашија (Graf Gyula Andrassy de Csíkszentkirály et Krasznahorka), заједно са братом Калманом поднео оставку на официрску службу (1871) у знак протеста због одлуке суда у Пешти да се кнез Александар Карађорђевић ослободи оптужби о умешаности у агентат на кнеза Михаила, 123.
- Цвијовић, Светомир** (1876–1954), дивизијски генерал, велики жупан у Великом Бечкереку, 29. кл. ВА, 13. кл. ВШВА; командант 1. батаљона 10. пешадијског пука „Таковског” 1. позива у Чачку (1912), ађутант команданта Косовске дивизијске области (1912), командант Комбинованог пука 3. позива Браничевског округа (1914), командант Моравске дивизијске области (1927), 174.
- Цекић, Драгица,** рођ. Петровић, 62, 174.
- Цекић, др Драгутин,** доктор стоматолошких наука, 174.
- Ценић, Константин Д.,** капетан, срески начелник, ожењен Персидом, сестром пуковника Јеремије Станојевића, отац Лазара и Димитрија Ценића, 144.
- Ценић, др Лазар К.,** лекар; родом из Београда, син среског начелника Константина Ценића; после Велике школе студирао је медицину у Санкт Петербургу, Бечу (1870) и Цириху, где је дипломирао (1873); члан Уједињене омладине српске; био на Банији јуна 1876; погинуо у устанку у Босни (на Козари) 1876, сахрањен код манастира Моштанице, 144.
- Ценић, Димитрије Мита К.** (1851–1888), политичар, новинар, социјалиста; рођен у Београду; син среског начелника поручника Константина Ценића и Персиде, сестре пуковника Јеремије Станојевића, братанац Ђорђа Ценића, брат од тетке др Драгише Станојевића (кум на крштењу Димитрије Главинић, отац Косте Главинића); завршио Београдску гимназију, студирао права на Великој школи, студирао медицину

у Москви; продужио студије права у Београду; близак са Светозаром Марковићем; живео у Француској, Швајцарској и Енглеској; због дојаве да спрема атентат на кнеза Милана притворен у Паризу (1873); осуђен због Алавантићеве афере на осам година робије у тешким оковима 1875. (окови скинути 1877); провео шест година у затворима у Београду и Пожаревцу; помилован (након писма упућеног Јовану Ристићу 1880); покренуо лист *Радник*; заједно са Драгишом Станојевићем критиковао радикалско одступање од идеја Светозара Марковића; покренуо лист *Борбу* (1882), недељник *Истини* (1883) и политичко књижевну ревију *Час* (1885); главни сарадник *Новој београдској дневника* (1886); полемишао са Лазаром Пачуом; умро у Београду 1888, 144.

Ценић, Ђорђе (Георгије) Д. (1825–1903), председник Министарског савета (владе) и министар правде (1868–1869) у време Кнежевског намесништва, министар правде у влади Филипа Христића (1860) и Јована Мариновића (1873–1874), члан (1860–1889) и председник (1875–1889) Државног савета, татор малолетног кнеза Милана (до 1872); професор кривичног права на Лицеју (1849), члан ДСС-а; посебну пажњу обраћао на унапређивање казних завода и укидање телесне казне; рођен у Београду, син Димитрија Ценића; завршио Београдску гимназију (1843) и Лицеј (1847), студирао филозофију и права у Немачкој (државни питомац) у Халеу, Берлину (1847–1848) и Хајделбергу (1849), („Био је један од најугледнијих чланова старе конзервативне странке и врло цењен као савестан, премда строг администратор и добар правник. Замерало му се да је 1864. окуражио владу кнеза Михаила на доношење закона о стављању под суд чланова Великог суда”, С. Јовановић), 144.

Цинцар-Јанковићи, пореклом од војводе Цинцар Јанка (слава Свети великомученик Георгије, Ђурђевдан, 23. април [6. мај]), 32, 48, 51, 54, 56, 123, 152–161.

Цинцар Јанко, Јанко Поповић (1779–1833), војвода Пожаревачке нахије (1811), родоначелник Цинцар-Јанковића; родом из Охрида, син охридског протојереја; после једног инцидента напустио Охрид и отишао у Цариград; пошто су га препознали охридски муслимански трговци отишао је из Цариграда у Београдски пашалук на Уб и у Ваљево; у време Сече кнезова притворен у Муселимовом конаку у Ваљево (1804); учествовао у борбама на Дринском ратишту, у заузимању Карановца (Кра-

љева), биткама код Лешнице, Чучуга, опсади Шапца, Мишарској бици (1806) и гоњењу непријатеља преко Саве (међународне границе) у Срем (где је погубио капетана утврђења Острожац на Уни), заузимању Београда 1806, бици на Забучју код Ужица, Каменици (где је према М. Милићевићу на леђима изнео тешко рањеног ражањског војводу Ђорђа Крагића); теже рањен на Мишару и Тичару; лечио се код хирурга у Земуну 1806. (рана на глави, објављена архивска грађа); често учествовао у двобојима (Мишар, Тичар и др), опеван у више песама Филипа Вишњића; бимбаша у посади Шабачке тврђаве (1807–1811); купио кућу у Београду (1808); према два извора постао је војвода (без подручја) 1809; војвода Пожаревачке (Моравске) кнежине Пожаревачке нахије и војвода Пожаревачке нахије (1811–1813); Карађорђе му налаже 1813. да „егзирцира војску, и пешаке и коњанике” и да иде на Делиград (25. априла [7. маја] 1813, Карађорђево *Деловодни иројшокол*, бр. 1361); процесуиран у Аустрији (1813–1814) због пријаве коју су поднели београдски муслимани (да је повредио границу и учествовао у инциденту у којем су убијени босански војни заповедници којима је Аустрија пружила заштиту после Мишарске битке и опсаде Шапца 1806); живео у Русији (1814–1831); вратио се у Србију; лечио се у Алексиначкој бањи; сахрањен у манастиру Раваница, 20, 32, 48, 51–57, 98, 107, 146, 147, 152–163.

Цинцар Јанкова, Кумрија, Зоранда, кћерка велетрговца Томе Тркића из Шапца и (Сремске) Митровице, 52, 53, 107, 152–161.

Цинцар-Јанковић, Ангелина Т. (1872–1965), наставница Више женске школе, удата за Тому Ђ. Цинцар-Јанковића, кћерка Светозара Зарије Видића, чиновника и Терезије (Даринке) Снећиви, чешког порекла (отац Јан, Јован Снећиви, 1811–1892; мајка Катарина Нахлик, 1814–1892); власница (1922) куће у Макензијевој 37 (кућа породице Видић), 56, 152–154.

Цинцар-Јанковић, Босиљка, вид. Јанић, Босиљка.

Цинцар-Јанковић, Војислав Т., судија Касационог суда, ТК 5; становао (1922) у Смиљанићевој 7 (кућа у власништву његове сестре од стрица Милице Николајевић, рођ. Цинцар-Јанковић), 152, 153, 155.

Цинцар-Јанковић, Ђорђе (Георгије, Ђорђе Цинцар-Јанковић, Цинцаревић, Ц. Јанковић, Ђорђије код В. Карацића), мајор, кнежев ађутант, помоћник 1. кл. начелника Алексиначког (1861–1865) и

- Ђупријског (1866–1880) округа, командант Алексиначке народне војске (1862); пешадијски потпоручник (1839), поручник (1841/2), начелник Алексиначко-ражањског среза (1845), начелник (капетан) Подунавског среза Београдског округа са седиштем у Гроцкој (1853–1859), начелник Посавско-тамнавског среза Шабачког округа (1859); школовао се у 1. кадетском корпусу (1-й кадетский корпус) у Санкт Петербургу; сачувана су два портрета (један у униформи кадета 1. кадетског корпуса) 53, 56, 152–155.
- Цинцар-Јанковић, Јанко Љ.**, син пешадијског потпуковника Љубомира Цинцар-Јанковића, живео у кући на Теразијама (данас најстарија кућа на Теразијама у веома лошем стању), члан спортских удружења, возио велосипед (бицикл) од Београда до Новог Сада (1887), имао имања (воденице и винограде) на југу Србије, 56, 154.
- Цинцар-Јанковић, Јеврем Јефрем, Јеша Ђ.**, начелник Министарства пошта и телеграфа, становао (1912, 1924) у породичној кући у Макензијевој 28, 152–155.
- Цинцар-Јанковић, Јелена Ђ.**, кћерка Теодора Теше Михаиловића, родом из Софије, живела у породичној кући у Макензијевој 28, 152–155.
- Цинцар-Јанковић, Љубомир** (†1884), пешадијски потпуковник (1873), ађутант кнеза Александра (1855–1858), контролор у Административном одељењу Главне војне управе (1860), начелник штаба Дриносавске команде са седиштем у Шапцу (1863–1864), инспектор Дриносавског круга народне војске (1865–1869), командант Града шабачког (Шабачке тврђаве) 1870–1872; школовао се у кадетском корпусу у Русији, практикант у Шабачком округу (1845), писар Поцерског среза Шабачког округа (1848), на служби у Војном одељењу Попечитељства унутрашњих дела (1851); пензионисан и реактивиран за време ратова 1876–1877; пензионисани пешадијски потпуковник у Београду (*Државни календар* за 1877–1884), 56, 98, 152–153.
- Цинцар-Јанковић, Младен Т.** (1900–1946), адвокат, секретар Културно-хуманог друштва „Врачар“; завршио гимназију у Француској и Правни факултет у Београду, 48, 53, 57, 152–154.
- Цинцар-Јанковић, Тома Ђ.** (1865–1946), управник Београдске царине, шеф Месне контроле, рентнијер, поседник, акционар, дугогодишњи одборник Београдске општине, потпредседник Друштва за улепшавање Врачара (1924), председник (1934) Културно-хуманог друштва „Врачар“ (раније Друштво за улепшавање Врачара; имовина друштва пет и по милиона динара 1934); брат и један од наследника Босиљке Јанић, рођ. Цинцар-Јанковић; после смрти академика Богдана Поповића (1944) председник Фонда Софије Самуила и Босиљке Голуба С. Јанића (имовина фонда, кућа на Теразијама, бесправно је срушена, уследила вишедеценијска преписка са Министарством, односно Секретаријатом за просвету; исплаћена минимална накнада која је девалвацијом сасвим обезвређена); становао (1922) у Макензијевој 37, Курсулиној 5, (1941) у породичној кући у Делиградској 7 (подигнута 1902, пројекат Стојана Тителбаха, неоренесанса), 56, 152–154.
- Цинцар-Марковићи**, пореклом од војводе Цинцар Марка (слава Свети великомученик Димитрије, Митровдан, 26. октобар [8. новембар]), 32, 57, 58, 152, 162, 163, 198.
- Цинцар Марко Костић** (1777–1822), војвода Сокоске (Соколске) нахије (од 1811) са седиштем у шанцу Баурић, кнез шабачке посавине (1815–1822), родоначелник Цинцар-Марковића; учествовао у борбама на Дринском ратишту, код Лознице, у опсади Шапца, члан српске мисије при команди руске Дунавске војске у Букурешту 1810; „најбољи јунак“ (Прота Матеја); у Карађорђевој *Деловодном ирошколоу* наводи се да је руском дипломатском представнику Теодору И. Недоби послато писмо „Марка Костића, војводе, из кога ће разумети што нам пише за новине из преко Дрине“ (бр. 1133, 28. фебруар [12. март] 1813); у Бечу 1815; рањен у бици на Дубљу 1815; умро у Шапцу од последица више рањавања (1822), 32, 54, 57, 58, 152, 162, 163.
- Цинцар-Марковић, Александар Саша М.** (1889–1947), министар иностраних послова (1939 – 27. марта 1941), краљевски посланик у Софији (1934–1936) и Берлину (1936–1939), БО 3, ЗМХ; завршио Прву мушку (београдску) гимназију и Правни факултет у Београду (1911), студирао у Фрибуру и Берлину (1911); резервни пешадијски мајор (1940), потпоручник и поручник у ратовима 1914–1918; секретар Посланства у Бриселу, секретар Делегације СХС на Мировној конференцији у Паризу (1919–1920), конзул у Задру (1921), конзул у Трсту (1922), саветник у Тирани, Анкари, Будимпешти, Паризу, Софији, Бечу, Риму, Паризу; подигао надгробни споменик војводи Цинцар Марку на гробљу у Шапцу; умро у затвору

- под неразјашњеним околностима 1947, 58, 152, 162, 163.
- Цинцар-Марковић, Александра Санда Сандика М.** (†1933), супруга артиљеријског пуковника Марка Цинцар-Марковића; њеној сахрани на Новом гробљу у Београду присуствовали су армијски генерал Милан Туцаковић, генерал Милутин Мариновић, генерални директор *Времена* Милутин Стевановић, пуковник Васа Божидаревић, касациони судија Војислав Т. Цинцар-Јанковић, Тома Ђ. Цинцар-Јанковић и многи други (*Време*, 16. фебруар 1933); станова-ла је у кући у Студеничкој (Јована Ристића, данас Светозара Марковића) 31 (34), 162.
- Цинцар-Марковић, Анђелија Анђа Д.** (1883–1907), 162.
- Цинцар-Марковић, Владимир Д.** (1889–1950), дипломата, 162.
- Цинцар-Марковић, Димитрије К.** (1849–1903), генерал, почасни ађутант краља, председник Министарског савета (1902–1903), (доживотни) сенатор (члан Горњег дома), командант Активне војске, начелник Главног генералштаба, ађутант кнеза (1874–1875), професор Ратне вештине и Стратегије на ВА, 7. кл. ВА, питомац у Пруској (официр у 13. уланском и 1. хановерском пуку 1872–1873), МВ 1 и 2, БО 1 и 2, ТК 1, 2, 3, ТКМ 5, ФЈ 1, ГК 3, ЛЧ 3 и 4; коњички потпоручник у ескадрону Стајаће војске (1871), у Кнежевој гарди (1872), командир 1. (гардијског) ескадрона Коњичког дивизиона (1876); учествовао у биткама на Великом Извору, код Књажевца, на Курилову и Шиљеговцу (1876); шеф штаба Моравске дивизије (Ниш, Самоково, 1877), шеф Унутрашњег одсека Оперативног одељења Главног генералштаба, командант 11. пука (1885), начелник штаба Активне команде, члан Вишег војног савета, руководи-лац маневара („један од наших необично спремних ђенералштабних официра”, Ж. Мишић; „Он је међу официрима уживао велики глас са своје стручне спреме, и сматран је као унапред одређени ђенералисим у случају рата; нешто од оног поверења војске које је Радомир Путник стекао тек у балканском рату, Димитрије Цинцар-Марковић уживао је још за време мира”, С. Јовановић); држао је коње за трке (на тракама на бањичком пољу на његовом коњу „Султану” 1. награду од 120 дуката освојио је потпоручник Нушић 1881); убијен у својој кући у Ресавској 56 у Мајском преврату 29. маја (11. јуна) 1903. (убио га је завереник, пензионисани капетан, касније пуковник Светозар Радаковић, изгледа по писменом наређењу пуковника Александра Машина: „Радаковић, још док дете није изашло из собе, рече генералу да ће га сачекати ту у соби док генерал доврши облачење [то је Милан чуо]. Генерал се дигне да изађе у суседну собу и Радаковић одмах испали неколико метака на њега и с леђа га убије”, запис М. Ј. Жујовића), 57, 58, 59, 61, 97, 152, 162, 163.
- Цинцар-Марковић, Константин Коста (Ц. Марковић, Цинцар-Марковић),** начелник Јагодинског округа (1866–1869); казначеј Шабачког округа (1845–1858), поручник начелник Поцерског среза Шабачког округа (1861), начелник Звиждског среза Пожаревачког округа (1863–1864); пензионисани окружни начелник (*Државни календар* за 1877); син војводе Цинцар Марка Костића, одрастао у кући Томаније Обреновић, 58, 152, 162, 163.
- Цинцар-Марковић, Марко К.** (†1909), артиљеријски пуковник, командант (3 пута) целокупне жандармерије Србије (1887–1891, 1894–1896, 1898–1900), командант Београдске тврђаве (1899), ТКМ 5, МВ 4, БО 5, ТК 3, ФЈ 4; потпоручник командир вода 4. батерије 1. артиљеријске бригаде (1876), командир 2. пољске батерије Шумадијског пука (1877), командир 2. пољске батерије 1. артиљеријског (шумадијског) пука у Топчидеру (1880–1885), в. д. команданта Дринског пољско-артиљеријског пука у Ваљеву (1886); противник венчања краља Александра Обреновића (1900); умро у Београду 1909, 58, 59, 152, 162, 163.
- Цинцар-Марковић, Марија Мара Д.** (†1944), кћерка министра Илије Маргетића, удовица генерала Димитрија К. Цинцар-Марковића; у њеној кући у Ресавској 56 био је смештен Дом Свете Јелене који је основало Хумано друштво „Света Јелена” (под покривитељством кнегиње Јелене); у кућу је било примљено 120 дечака и девојчица (углавном ратна сирочад) од 5 до 15 година (1913); председнице друштва биле су Александра Хартвиг (супруга Николаја Хартвига) и Ђурђина Пашић (супруга Николе Пашића); велику помоћ пружила је добротворка Марија Миловановић, удовица др Милована Ђ. Миловановића, 152, 162.
- Цинцар-Марковић, Милан Д.** (1887–1928), секретар Министарства унутрашњих дела, 152
- Цинцар-Марковић, Станица В.** (1890–1979), рођ. Гвоздић, 152.
- Цоловић, Љубомир Н.** (1907–2002), коњички мајор (1940), 52. кл. ВА, командир вода 1. коњичког пука (1927–1929), командир вода

- ескадрона за резервне коњичке официре (1929), ВШВА (до 1933), командир вода Коњичке школе (1933–1935), на Нижем курсу редовног течаја Коњичке школе (1935), в. д. командира 1. ескадрона за везу (1935), в. д. командира 3. ескадрона 1. коњичког пука Краљеве гарде (1936); на коњичком такмичењу за прелазни пехар Поглаварства града Београда (1936) освојио 3. награду у прескакању препона (грло „Робинзон”), 197.
- Цоловић, Никола** (1874–1939), коњички бригадни генерал, 26. кл. ВА, 9. кл. ВШВА, КЗМ 4 (1913); помоћник команданта 1. коњичког пука „Обилића” у Нишу (1910–1912), командант Дунавског коњичког пука (дошао до Солуна 1912), командант 3. коњичког пука од 1913; (одбио делове 21. ландвер дивизије у Мачви 1915), командант коњичке бригаде (пробој Солунског фронта), у гоњењу непријатеља стигао до Темишвара; потписник апела којим се захтевало уклањање завереника из војске; ставнао у Далматинској 77, 197.
- Црнобарац, Димитрије** (1818–1872), заступник попечитеља правосуђа и просвете (1856), попечитељ правде и просвете (1858–1859), попечитељ просвете (1859), министар просвете и црквених послова (1868), укинуо забрану Вуковог правописа, члан ДСС-а и СУД-а; његов теча и тутор био је Јаков Јакшић Панцирлија (1774–1848), члан Савета; школовао се у Бечу и Паризу, где је докторирао на Правном факултету; основао задужбину за стипендирање добрих студената (један од стипендиста био је и Радоје Домановић у Минхену), 146, 215.
- Цукићи**, пореклом од војводе Павла Цукића, 63, 149, 176
- Цукић, Јованка Веса К.**, супруга Константина Цукића, дипломате, кћерка резервног капетана Владислава Ф. Рибникара (пог. 1914) и Милке, кћерке потпуковника Лазара Чолак-Антића; умрла у емиграцији у Паризу, 59, 149, 166, 167, 176, 243.
- Цукић, Константин Коста М.** (1907–1983), дипломата, секретар Посланства у Ватикану (1941); детињство провео у Бијарицу у дворцу краљице Наталије, вили „Сашино” (Villa „Sachino”); после рата и револуције живео у емиграцији; примљен у француску дипломатију (Перу, Израел); умро у емиграцији, 59, 149, 166, 167, 176, 178, 181, 243.
- Цукић, Константин Коста П.** (др. Коста Л. Цукић, 1826–1879), попечитељ просвете (1861), министар финансија (1861–1868), заступник министра просвете и црквених послова (1862–1868), професор Народне економије на Лицеју (1848–1851), агент у Букурешту (1869) и Бечу (1874); завршио гимназију у Бечу, студирао камералије у Хајделбергу, где је докторирао; ожењен Ангелином В. Лазић (њена сестра Емилија је супруга Емилијана Јосимовића); партерну кућу у данашњој Улици Краља Милана продао Јовану Ристићу (1868), 59, 63, 86, 97, 149, 166, 175, 176, 178, 181, 243.
- Цукић, Лазар П.** (1836–1872) пешадијски капетан 2. кл., 2. кл. АШ; привремени командир поручник 2. роте 1. батаљона пешадије у Београду (1859), командир 2. стрељачке роте 2. батаљона пешадије Стајаће војске (1863–1864), командир 1. чете 2. батаљона Стајаће војске (1865, 1872), 175, 176, 181.
- Цукић, Марија Маца П.** (†1888), кћерка Јована Шишмановића, београдског базрђанбаше (привредног конзула за извознике), друга жена пуковника Петра Цукића, сестра Стојана Јовановића Цукића, студента, вође Катанске буне (1844) и Томаније Тоне Јовановић, мајка Јелисавете Цаје М. Петронијевић, 175, 176.
- Цукић, Милан П. Лазаревић.** (рођ. 1835), завршио Београдску гимназију 1852. (најбољи ђак у разреду), студирао на Лицеју; као питамац кнеза Милоша кренуо на студије у иностранство; код Мохача пао са брода у Дунав и удавио се; син Петра Цукића и Марије Јовановић (сестре Стојана Јовановића Цукића, вође Катанске буне 1844), брат по оцу Косте Цукића, 175, 176.
- Цукић, Милица М.** (1876–1907), дворска дама краљице Наталије, кћерка пуковника Антонија В. Орешковића, удата за Михаила К. Цукића, 149, 167, 176, 178, 181.
- Цукић, Михаило Миша К.** (1860–1928), начелник Министарства иностраних дела, главни секретар Државног савета, државни комесар при Извозној банци (1903–1904), одборник Београдске општине (тридесет година); у поверљивој мисији у Енглеској (1918–1920); председник НО Београдске заложне банке (1922), ЛС, ТК 3, БО 5, ГК 3, НЦО 3; гимназију похађао у Букурешту и Бечу, где је матурирао (1878), завршио Правни факултет Универзитета у Бечу и Слободну школу политичких наука у Паризу; у немилости код краља Милана (због подршке краљици Наталији); противник венчања краља Александра са Драгом Машин (1900), пензионисан; председник Београдског певачког друштва, члан Главног одбора и председник централног престоничког одбора НЛС-а, често у државним делегацијама у иностранству (председник Комисије за ковање динара од

- никла и др.); становао (1912) у својој кући у Бирчаниновој 16; 149, 167, 176, 178, 181.
- Цукић, Павле** (о. 1780–1817), војвода Жупске кнежине Крушевачке нахије (шанац Рогозној, односно Рогозна на планини Рогозна код Новог Пазара; бранио од упада османске албанске војске); војвода Пожаревачке нахије (1815), утврдио се у манастиру Манасија; кнез Крагујевачке нахије; један од четири „савладара“ (према плану Петра Николајевића Молера 1815); после убиства Петра Николајевића Молера, кнез Сима Марковић и Павле Цукић побунили су шест нахија (1817), али је буна убрзо угушена („О Цукићевој смрти мати прича ово. Аница, прва жена Цукићева, живела је са децом даље у одвојеној кући и Павле је чешће код ње свраћао. Једног дана дође од Анице сав промењен у лицу. Жалио се да му је зло и почео је јако повраћати. Одма му је пало на ум да га је кнез Милош преко његове прве жене отровао. Тога дана попио је био кафу код ње. Клади су пловке и запајали га крвљу њиховом и млеком. На то груну Милошеви људи и Павла болесна поведу у Крагујевац, заковавши му ноге испод коња. Павле је често говорио ‘Неће мене Милош као Петра Молера, што је гајтаном удавио’,” Милан Пироћанац); убијен на путу за Београд (1817) у Рогачи где му је подигнут надгробни споменик (непокретно културно добро града Београда), 59, 63, 97, 109, 149, 167, 175, 176, 178, 181.
- Цукић, Петар Лазаревић** (полковник и Главн. Старџш. Окружја Крушевачк. Г. Печарџ Лазаревић, 1795–1849), пуковник, начелник Крушевачког округа (1839–1843); ванбрачни син и усвојеник војводе Павла Цукића; одрастао у кући кнеза Милоша („војводски син из Милошеве пратње”, С. Јовановић); управник српског дела вароши Београда (1828–1831); у вези са звонима Саборне цркве у Београду постоји анегдота скоро идентична причи о Ристи Јовановићу, Баба Дудином мужу; његова прва жена Ана била је кћерка војводе Петра Николајевића Молера, а друга жена, Марија, сестра Стојана Јовановића Цукића, предводника Катанске буне 1844; имао је кућу на Краљевом (Студентском) тргу 22 (са бунаром), 63, 149, 167, 176, 178, 181.
- Цукић, Јовановић, Стојан Ј.** студент, вођа Катанске (коњичке) буне (1844); син Јована Шишмановића, београдског базрђанбаше (привредног конзула за извознике), брат Томаније Тоне Јовановић и Марије, друге жене пуковника Петра Лазаревића Цукића (дуго је становао код Цукића, прозван Цукић); школовао се у Београду, Крагујевцу и Панчеву, државни стипендиста (студент) у Бечу и Паризу (до 1842); подбуњивао народ против Вучића у Крушевцу (ухапшен, побегао из затвора и прешао у Земун); поново прешао у Србију, стигао до Крагујевца, где је ухваћен и осуђен на смрт (помилован општом амнестијом); вратио се у Аустрију; вођа (обреновићевске) Катанске буне 1844; погинуо у борби на путу према Ваљеву (где је побуњенике дочекала и разбила војска под командом Проте Матеје), 176.
- Цукић, Урош Павловић** (1801–1854), капетан, начелник Лепеничког среза Крагујевачког округа (1842–1854); син војводе Павла Цукића и Анке; противник Милоша Обреновића, са уставобранитељима у прогонству у Видину, 176.
- Белеш, Ђорђе (Георгије) Поповић** (Παλαδόπουλος, Παλάζουλος, †1825), драгоман (високи службени положај званичног дипломатског преводиоца) кнеза Милоша; родом из Епира (говорио грчки, српски, турски и албански језик); оженио удовицу Јована Фармакија; очух Агније Нуле (друге жене Томе Вучића-Перишића) и Анастасије (жене Јосифа Јосе Куртовића); ступио у службу код кнеза Милоша 1815; у изасланству у Цариграду 1820; у инциденту до кога је дошло у двору кнеза Милоша у Београду (шаљиво прокоментарисао изглед пиштоља) убио га „малко сулуд” Дервиш Бешамић (албанског порекла), маглички спахија, пријатељ кнеза Васе Поповића (рођака кнегиње Љубице) 1825, 192.
- Ђирић, Вера М.** (1914–1954), сликарка; завршила основну школу и гимназију у Београду; студирала сликарство на Уметничкој школи у Београду (1930–1934) и Академском течају (1934–1937); чл. Удружења ликовних уметника од 1939. (са којим је исте године први пут јавно излагала); са три године старијом сестром Босиљком (студентом права) похађала Школу за ритмику и пластику Маге Магазиновић (на наступима у првој поставци ученица); кћерка пуковника Бранислава Милосављевића, удата за Милорада Ђирића (1912–1994), сликара, сина грађ. инж. Петра Ђирића и Јелисавете (Елизабете) Фер из Хајделберга, 152, 153.
- Ђоровић, Владимир** (1885–1941), професор историје на Филозофском факултету Универзитета у Београду, ректор Универзитета у Београду (1934–1936), члан СКА; родом из Мостара, докторирао у Бечу, 54.
- Ђоровић, Јелена**, рођ. Скерлић, 13.

- Чађевић, Миливоје Н.** (1875–1946) дивизијски генерал, 28. кл. ВА, 11. кл. ВШВА, АШГ, КЗМ 3. и 4, ЗМХ (1913); артиљеријски потпоручник командир вода 2. хаубичког дивизиона (1901); поручник командир вода 1. дивизиона Тимочког артиљеријског пука (1903), командир 6. батерије Моравског пољског артиљеријског пука (1910), командир 6. батерије 2. дивизиона Моравског артиљеријског пука (1912–1913), командант 1. дивизиона Моравског артиљеријског пука (1914–1916), помоћник команданта Косовске дивизијске области (1921), командант Јадранске дивизијске области (1923), председник Народне одбране у Мостару (1928), 210.
- Чанић, Никола М.** (1897–1986), коњички пуковник (1940), завршио Ратну школу у Паризу (1929), приправник за генералштабну струку на служби у Главном генералштабу (1930–1933), ОСЈ (1918–1919); потпоручник командир вода 5. коњичког пука, командир вода Коњичког пука Краљеве гарде (1920–1924), поручник командир вода 2. коњичког пука Краљеве гарде (1924), в. д. командира 1. ескадрона 1. коњичког пука Краљеве гарде (1929), на служби у наставном одсеку коњичке инспекције (1933), в. д. начелника штаба Коњичке школе (1934), на служби у Општем одсеку инспекције коњице (1936); становао (1924) у Даничићевој 8 (Улица Алексе Ненадовића од 1930), 129, 184.
- Чанић, Олга Н.** (1905–1965), кћерка армијског генерала Стевана Хаџића, 129, 184.
- Чанић Радојловић, др Мирјана** (1932), лекар, примаријус, специјалиста микробиолог, магистар медицинских наука, 44, 68, 78, 129, 184.
- Чарапићи**, пореклом од оборкнеза Марка и војводе Васе, Атанасија и Илије Чарапића; после Чарапића буне 1826. кнез Милош је десетковао Чарапиће; убијени су или погубљени синови војводе Атанасија Чарапића, Ђорђе и Марко, синови оборкнеза Марка Чарапића (убијеног у Сечи кнезова 1804), Ђорђе и Петар, Ђурађ С. Чарапић и зегови; наредио је уништење имовине (цело имање Чарапића понудио као поклон Жујовићима, који су радије отишли у Неменикуће), 49, 120.
- Чарапић, Анђелија**, кћерка пешадијског капетана 2. кл. Милоша В. Чарапића, унука министра војног пуковника Радивоја Бојовића и Босиљке Хорстиг, кћерке пуковника Павла Хорстига, 223.
- Чарапић, Атанасије**, војвода Грочанске нахије (1806–1810), млађи брат и наследник војводе Грочанске нахије Васе Чарапића; Хајдук Вељков побратим („Гледајући како Вељко често улеће међу Турке па, вративши се, истреса куршуме из својих хаљина [одећа или панцира], Чарапић једном рече да ће и он тако улетети у Турке”, М. Милићевић); погинуо на Прахову у борби руске и српске војске под командом генерала грофа Цуката (граф Егор, Георгий Гаврилович Цукато, млетачког порекла) против утврђене османске војске 11. [23] августа 1810; сахрањен у Поречу код цркве (ратног коња, војводско одело и златнике предали жени Ивани, која је била у другом стању); прадеда краљице Драге Обреновић (отац Ђурђије Луњевице, рођене Чарапић); од 1806. живео у својој кући у Београду у главној чаршији (Душанова улица) близу данашњег Дома Светог Саве, 39, 125.
- Чарапић, Василије Васа** (о. 1770–1806), војвода Грочанске нахије (1804–1806); смртно рањен код Стамбол капије (код данашњег Народног позоришта у Београду) 30. новембра [12. децембра] 1806. (улазна прострелна рана у врат од метка испаљеног из пушке са бедема), 120.
- Чарапић, Илија В.** (1792–1842), војвода Грочанске нахије (1810–1813), управник вароши Београда (1839–1840), члан суда у Крушевцу; постављен за војводу после смрти стрица Атанасија Чарапића (имао 18 година, био под командом војводе Лазара Мутапа); на Делиграду 1813; прешао са породицом преко Саве (у села Бежанија и Сурчин); отишао са мајком Анастасијом Настом (Гаврилов, Гавриловна, удала се у Русији) и сестрама у Хотин и потом у Кишињев у Бесарабији у Русији; вратио се у Србију после 1830. и оженио Стаменком, Карађорђевог кћерком; као чиновник у Београду био задужен за поклањање плацева на Теразијама Београђанима који би се обавезали да ће заградити свој плац („али је многима и та ограда онда била тешка [скупа]”, М. Ђ. Милићевић); говорио против Милошевог самовлашћа, пао у немилост, разрешен службе; сахрањен код (старе) Цркве Светог Марка на Ташмајдану (пренесен у породичну гробницу Радојловића на Новом гробљу), 44, 45, 52, 120, 129.
- Чарапић, Милош В.**, пешадијски капетан 2. кл., 46. кл. ВА; потпоручник и поручник командир вода у ратовима; командир 3. чете 2. батаљона 22. пешадијског пука (1921), на служби у Секретаријату Савета земаљске одбране (1924), на служби у Железничко-пловидбеном одсеку Саобраћајног одељења Главног генералштаба (1925), пензионисан 1929, син пешадијског капетана

- Василија Чарапића, братанац пешадијског потпуковника Илије Чарапића (власника кућа у Кондиној 16 и 18), 222, 223.
- Чарапић, Стаменка И.** (1800/1804–1874), Карађорђева кћерка, удовица кирасирског поручника Димитрија Ристића и војводе Илије В. Чарапића; усвојила (уговором из 1853) поручника пехоте Петра Радојловића; кнез Милош је 1859. доделио Стаменки пензију (250 талира годишње): „Желећи показати колико поштујем спомен благопочившег оца Вашег господара Карађорђа, Ја сам се нашао побуђен у сагласности са Саветом од 25 тм. Но 688 решити: да се Вама, Госпођа Стаменка, издаје из касе народне годишње по 250 талира докле год узживите” (Милош Обреновић, кв. В. Но. 1864, 28. априла 1859. год. у Београду); сачуван је њен портрет, рад Уроша Кнежевића; умрла је у седамдесет првој години у Београду 25. септембра (6. октобра) 1874, опе-ло је служио (наредног дана) митрополит Михаило, 44, 45, 46, 120, 129.
- Чарнојевић од Маче и Малог Оросина, Арсеније** (1831–1889), гроф (усвојена гра-на Чарнојевића), син Петра Чарнојевића (1810–1892) власника дворца Чарнојевић у Мачи (данас у Румунији), кога је мађарска влада именовала тамешким грофом, великим жупаном и (1848) владиним повереником према Србима (убрзо смењен); ожењен Ружом, Капетан Мишином кћерком; имали су Павла, Михаила, Јелену (удату за грофа Еугена Кинског, брата грофице Маријане Кински удате за унука кнеза Милоша, барона Михаила Николића од Рудне) и Маргиту (удату за грофа Николу Бетлена), 69, 124.
- Чолак-Антићи**, пореклом од војводе Чолак Анте, (слава Свети архангел Михаило, 8. [21] новембар), 32, 62, 88, 164–173.
- Чолак Анта, Антоније Симеоновић** (Симон-ович, Симеуновић), (1777–1853), крушевачки војвода; родом из Призрена, родоначелник Чолак-Антића; у Београд дошао пре 1804; набавио оружје у Призрену; са својом пратњом одбио напад карановачког муселима Пљаке (пошто су већ избили сукоби 1804); оружје предао Карађорђу у Тополи; у сукобу са Турцима код Остружнице 1806. рањен у руку код зглоба: „Анта подбаци под сабљу избачени пиштољ и сабљу одбије, но Турчин сабљом преко пиштоља захвати леву руку (у којој је пиштољ држао) и више шаке на прегибу зглавка до половине [је] засече (и потом Турчин мртав са хата падне” [пошто га је Чолак Анта већ ранио], К. Ненадовић); због
- те ране добио је надимак „чолак”; после узимања Сјенице Карађорђе га упутио у Вasoјевиће „да утврди везу између Србије и Црне Горе”; на Цетињу га примио владика Петар I Петровић Његош (1809); постављен за крушевачког војводу 1811; прешао у Аустрију 1813. и потом у Русију 1814; живео у Хотину у Бесарабији, где је примао руску пензију; старији син Константин се школовао у 1. кадетском корпусу (1-й кадетский корпус) у Санкт Петербургу (1821–1829); вратио се у Србију 1831; постављен за члана суда Пожешке нахије са седиштем у Чачку (смештен са породицом у некадашњу муселимову кућу 1831); прешао је из Чачка у Крушевац (1844) и потом (1848) у Крагујевац, где је умро 1853; према опису арт. капетана Константина Ненадовића (1822–1900) који га је познавао „Чолак Анта је био високог раста, витког стаса, тела кошгуњавог и снажног и јаких руку”, 20, 32, 52, 59, 164, 165, 166, 173.
- Чолак-Антић, Антоније П.** (1890–1908), композитор, 165, 166.
- Чолак-Антић, Бошко И.** (1871–1949), маршал двора (1935–1941), в. д. маршала двора (1904–1907), дипломатски агент у Каиру (1908), краљевски посланик у Софији (1913–1915), Стокхолму (1918–1920) и Букурешту (1920–1935); завршио Београдску гимназију и Правни факултет, докторирао права у Женеви (1894); сарадник листа *Рег* (1894); становао у Розалије Мортон (Шекспировој) 21 (на Топчидерском брду које се данас поистовећује са Дедињем), 165, 166, 167.
- Чолак-Антић, Бошко П.** (1931), уредник, преводилац и новинар (ТАНЈУГ, 1957–1980); завршио енглески језик и књижевност на Филозофском факултету Универзитета у Београду (1956), оснивач и први председник Удружења конференцијских преводилаца Србије (Југославије, 1963–2007), 20, 32, 34, 59, 60, 62, 99, 164–174, 190, 197, 232, 242, 243.
- Чолак-Антић, Владимир Влајко К.**, адвокат, завршио права у Хајделбергу (уписао студије 1865), 165.
- Чолак-Антић, Војин И.** (1877–1945), дивизијски генерал, 1. ађутант краља (1935–1936), војни изасланик у Букурешту (1923–1927), 28. кл. ВА, 12. кл. ВШВА, државни пиштомац у Француској (1910–1911), КЗ 4 (1904), КЗМ 4 (1913), СМХ (1913); командир вода Краљеве гарде (1898–1902), командант 2. коњичког пука „Цара Душана” (1912–1916), начелник штаба 1. српске добровољачке дивизије (1916–1918), командант 2. коњичке бригаде (у офанзиви 1918), командант

- Барањске посаде (Печуј); заједно са братом др Бошком Чолак-Антићем држао је тркаће коње („коњи из штале браће Чолак-Антић”); становао (1912) у Војводе Миленка 10, касније у породичној кући у Розалије Мортон (данас Шекспировој) 21; 59, 150, 151, 165, 166, 167, 242, 243.
- Чолак-Антић, Грујица В.** (1906–1967), коњички мајор (1940), 52. кл. ВА; командир вода 1. коњичког пука (1927–1929), командир вода ескадрона за резервне коњичке офицере (1929), на служби у 5. коњичком пуку (1930); у Априлском рату у Смедеревској Паланци 1941. (ратни распоред); после Априлског рата у заробљеништву; живео у емиграцији у Паризу, радио у Палати инвалида (Les Invalides); сахрањен на српској војничкој парцели гробља Тије (Thiais) у Паризу, 59, 150, 165–167, 242, 243.
- Чолак-Антић, Илија В.** (1905–1974), коњички мајор за генералштабне послове (1940), 50. кл. ВА, ЈК 4; ађутант начелника Главног генералштаба (1941); на почетку Априлског рата носио поверљива документа са собом (у којој торби везаној за руку, сећање Б. П. Чолак-Антића); после Априлског рата у заробљеништву; умро у емиграцији; становао (1941) у Милоша Великог 52/II; 59, 150, 165–167, 242, 243.
- Чолак-Антић, Илија К.** (аартилџр. полковникъ Илія Чолак-Антићъ, 1836–1894), артиљеријски пуковник, војни изасланик у Бечу (1884–1885), заступник војног изасланика у Санкт Петербургу (1889–1890), 2. кл. АШ, државни питомац у Лијежу у Белгији (до 1858), ТКМ 4, ДК, ТК 2; потпоручник у Управи оружница (1860), управник државне пушкарнице у Крагујевцу; по налогу кнеза Михаила био у набавци оружја за Црну Гору у Бечу (1865); командант Чачанске бригаде 1. класе (од 1875); поверено му руковођење Невесињским устанком (1875); командант Рудничке бригаде (1876), командант одреда Јаворске војске који је опсео Нови Пазар, командант Ибарске војске (након повреде и потом ампутације ноге генерала Фрање Заха 1876); помоћник команданта Моравског кора и начелник штаба Дринског кора (1877–1878), професор ВА (тактика, историја, географија и стилистика), 165, 166, 167.
- Чолак-Антић И., Јелена,** супруга артиљеријског пуковника Илије К. Чолак-Антића, кћерка др Димитрија Матића, умрла за време Првог светског рата у Врању 21. децембра 1915 (3. јануара 1916), 166, 167, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 249.
- Чолак-Антић П., Јелена,** супруга коњичког поручника Павла Чолак-Антића; станова-ла (1912) у Немањиној 25, (1922) у Косовској 47, 166, 167.
- Чолак-Антић, Константин Коста** (о. 1809–1848), син војводе Чолак Анте; школовао се у 1. кадетском корпусу (1-й кадетский корпус) у Санкт Петербургу (1821–1829); вратио се са оцем и породицом у Србију 1831; први столоначалник Апелационог суда у Београду (1842), члан Пожешког окружног суда у Чачку (1843–1844) и Ужичког окружног суда (од 1844), 59, 164–167, 232.
- Чолак-Антић, Лазар К.** (1839–1877), артиљеријски потпуковник, 3. кл. АШ, на школовању у Прусској (1861–1863), члан СУД-а (1871); потпоручник 2. батерије са седиштем у Крагујевцу (1859), професор АШ, управник лафетирања при Тополивници у Крагујевцу, командант Крушевачке бригаде (одбрана Јанкове клисуре 1876), командант Моравске дивизије; ожењен Љубицом, кћерком Кара Косте Петровића, 59, 149, 165–167, 243.
- Чолак-Антић, Љубомир К.,** ТК 5, 165.
- Чолак-Антић, Марија Маја М.** (1932–2016), пијаниста, 168.
- Чолак-Антић, Марија Мара В.** (1877–1967), ОСС 5; чланица Управе Друштва „Српска мајка” (1936), Главног одбора Друштва за помоћ браћи Русима у Русији (1920), почасна чланица Српско-руског клуба (смештеног у палати СКА у Кнез Михаиловој улици 1933), чланица Одбора дама патронеса бала и концерта у организацији Удружења руских ђенералштабних официра (под краљевим покровитељством, сала Официрског дома 9. април 1934); супруга генерала Војина Чолак-Антића, кћерка генерала Саве Грујића; власница (1922) куће и плаца на Топчидерском брду 13 (Розалије Мортон, касније Шекспирова 21), 59, 150, 151, 166, 167, 242, 243.
- Чолак-Антић, Миливоје П.** (1884–1944), коњички пуковник (1927), војни изасланик у Пољској (1927), 35. кл. ВА, на стажу у 7. драгонском пуку у Фонтенблоу у Француској (1911–1912), државни питомац у Вишој ратној школи (École supérieure de guerre) у Паризу (1913–1914, 1919–1920), приправник за генералштабну струку (1921–1923); КЗМ 4 (1913), БОМ 4 (1920), ЗМХ, РК 3; пре ВА матурирао у Царском лицеју у Цариграду; пешадијски потпоручник ко-

- мандир вода 8. пешадијског пука „Књаза Александра” (1906); у заграничним четничким акцијама у Македонији (1907); преведен из пешадије у коњицу (1907); командир вода 4. коњичког пука (1907–1911), на служби у Главном генералштабу (1911), у заграничној четничкој акцији (четовођа) у Македонији (1912); командир вода 4. коњичког пука (1912–1913), командир вода Коњичког ђачког ескадрона (1913); на служби у Оперативном одељењу штаба 3. армије (1914–1915), на служби у Оперативном одељењу Врховне команде (1917), официр за везу у штабу француске Источне војске (1917), у Оперативном одељењу штаба Коњичке дивизије (1917–1918); начелник штаба Приморског одреда (1918), помоћник команданта 4. коњичког пука (1923), в. д. команданта 8. коњичког пука (до 1927), командант 6. коњичког пука (1930), командант гарнизона у Дубровнику (1935); његова сабља налази се у Спомен дому на Крфу; пашеног председника владе др Милана Стојадиновића; становао (1941) у Косовској 36/3; погинуо у бомбардовању Београда на Ускрс 16. априла 1944; сахрањен у заједничкој гробници (рову) погинулих у бомбардовању на Новом гробљу у Београду, 59, 60, 165, 168.
- Чолак-Антић Рибникар, Милица Милка**, удата за Владислава Ф. Рибникара (погинуо 1914), оснивача *Полиџике*; заслужна за обнову листа *Полиџика* после Првог светског рата, 59, 149, 166, 167, 176, 243.
- Чолак-Антић Крстић, Милица П.** (1887–1964), архитекта у Министарству грађевина, удата за архитекту Жарка Крстића, становала (1922) у Косовској 47, 168.
- Чолак-Антић, Павле**, коњички поручник; потпоручник командир вода 2. ескадрона Коњичког дивизиона (1876), ађутант Рудничке окружне команде (1877), ађутант у команди 11. (крагујевачке) пуковске окружне команде (1886), 60, 164, 165, 168.
- Чолак-Антић, Павле М.** (1923–1988), доктор техничких наука, инжењер машинства, живео у Немачкој, 165.
- Чолак-Антић, Петар В.** (1907–1964), коњички потпуковник, 51. кл. ВА, ВШВА, завршио припрему за генералштабну струку; командир вода коњичке бригаде Краљеве гарде (1929), в. д. командира 3. ескадрона 7. коњичког пука (1932), в. д. командира 1. ескадрона 7. коњичког пука (1936), начелник штаба 2. коњичке дивизије у Загребу (ратни распоред априла 1941); после Априлског рата успео да дође из Загреба у Београд; ухапсили га Немци (1942); био 6 месеци у затвору Гестапоа у Ратничком дому (Дом армије); у Бањи Ковиљачи (на прихвату српских избеглица из НДХ); заменик команданта северних покрајина (Војводина) ЈВуО; привела га јединица НОП-а у породичној кући на Топчидерском брду (Розалије Мортон, Шекспирова) 19. октобра 1944; намеравали да га стрељају; пустио га Јефто Шашић (ОЗНА, касније генерал-пуковник ЈНА) који је пре рата служио војни рок у коњици у Земуну (препознао га, а изгледа да је имао и упутства да смањи хапшења и растерети затворе у Београду); поново ухапшен 1945; Војни суд га осудио на 10 година робије, казна смањена на 3 године; био на робији у Забели (1945–1949); једно време радио у грађевинском предузећу, 59, 150, 165–167, 242, 243.
- Чолак-Антић, Симонида Милас** (1914–1998), добровољна болничарка у Војној болници у Београду (1943–1946); удата за др Мариа Миласа, 166.
- Чотрић, Ђорђе**, извозник из Шапца; из породице Јефте Савића Чотрића (1767–1820), члана Правитељствујушћег совјета, велетрговца сољу (син Саве Чотрића, чији отац Спасоје Чотра Т. Караџић је брат Јоксима Т. Караџића, деде Вука Стефановића Караџића), 91, 207.
- Чупић, Никола** (1834–1870), артиљеријски капетан 2. кл., 2. кл. АШ; привремени командир 1. батерије у Београду (1859), у Артиљеријској управи Министарства војске (1864), у Министарству војном (1868), леčio се и умро од туберкулозе у Орану (француском) Алжиру; по његовом писменом завештању основана је Задужбина Николе Чупића 1874. (оставио је некретности и новац, укупно 6125 дуката 1875); председници УО Задужбине били су Милан Ђ. Милићевић (35 година), Стојан Новаковић, Љубомир Ковачевић (УО је 1877. одлучио да се издаје *Годишњица Николе Чупића*); целокупна имовина Задужбине налазила се код Хипотекарне банке; унук војводе Стојана Чупића, зет господара Јована Обреновића, 32, 126.
- Чупић, (Добриловић) Стојан** (1765–1815), војвода Мачванске кнежине Шабачке нахије, „Змај од Ноћаја”; родом из Пиве; на превару (посредством М. Штитарца) убијен 1815, 32, 126.
- Чучук Стана** (1797–1849), рођ. Стана Пљештић, (чучук тур. мала, гр. Τοουτοούκ Στάνα), Хајдук Вељкова друга жена (од 1812); учествовала у борбама; после Хајдук Вељкове смрти 1813. успела да побегне

- из Неготина у веома тешким околности-ма (била је у другом стању, изгубила дете због топовске паљбе); прешла у Панчево 1813; удала се за капетана Јоргаћа, Георгија (Γεωργιάκης Νικόλαος Ολύμπιος 1772–1821); имали су троје деце; после његове погибије 1821. живела у Хотину у Бесарабији у Русији, а потом у Атини (где је као удовица примала пензију); пореклом Пљештић из Херцеговине; имала је две сестре, Стојну и Стамену (школоване у Белој Цркви); Стојна се удала за Петра Дубоњца, који је погинуо заједно са капетаном Јоргаћем 1821; други пут се удала за Недељка Спасојевића у Букурешту (где је и умрла 1838); Чучук Стана је своју децу и децу своје сестре Стојне одвела из Букурешта преко Цариграда у Атину (1842): њена кћерка Ефросина школовала је у Атини сестриће Михаила и Теофила Спасојевића (чији син је Живан Спасојевић, професор Правног факултета Универзитета у Београду), 174, 227.
- Ђипра, Владислав**, звани Славудија (Словен), родоначелник београдских Ђипрића, живео у Негошу (Негушу, Νέουσα) у Македонији (где је 1726. рођен Димитрије Анастасијевић Сабов, добротвор, који је основао Карловачку гимназију 1791), 251.
- Ђипрић (Чипрић), Михаило Ђ.** (1846–1917), станао у кући Ђипрића у Господској (Бранковој) 23 (25), 251.
- Шакабента, Арсеније Јовановић од**, монах, 94.
- Шапинац, Димитрије С.** (1881–1958), војно-судски бригадни генерал, 33. кл. ВА, завршио Правни факултет у Београду; командир 2. чете 3. батаљона 6. прекобројног пука 1. позива (1912–1913), вратио се из заробљеништва у земљу, 222.
- Шафарик, Павле Ј.** (1864–1902), почасни генерал (1900), државни саветник, управник Државних монопола (1895), 6. кл. АШ (1. у рангу), на усавршавању у фабрикама у Аустрији, Немачкој, Француској (до 1870) и Швајцарској (1872); рођен у Београду, пре АШ завршио Београдску гимназију; артиљеријски потпоручник у Артиљеријској управи у Крагујевцу (1866), управник Чаурнице (1870) и Тополивнице (1872–1875), командир батерије на граници код Алексинца (1875), командир батерије у биткама код Мрамора и Алексинца, начелник артиљерије у штабу 2. корпуса (1876), командант позицијске артиљерије на Делиграду (1876), начелник Артиљеријског одељења Министарства војног (1880), професор нацртне геометрије у ВА, управник Војно-техничког завода (1887–1894), где је основао раднички фонд за потпомагање радника у старости и њихових породица (после смрти радника), председник Артиљеријског комитета (1894); син др Јанка Шафарика (1814–1876), државног саветника, лекара, историчара, професора и ректора Лицеја у Београду, члана и потпредседника ДСС-а, члана СУД-а и ЈАЗУ, управника Народног музеја и Народне библиотеке, СА 2 (син Јана Шафарика, земљопоседника у Киш Керешу у Пешанској жупанији, братанац Павла Ј. Шафарика); станао у својој кући у Крунској улици 84, 187.
- Шевић, Јован**, отац Милана Ј. Шевића, 249.
- Шевић, Милан Ј.** (Максимовић), (1866–1934), хонорарни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду (1919), управник Општег педагошког семинара, студирао у Будимпешти, Минхену, Женеви и Лајпцигу, где је одбранио докторат из филозофије, славистике и германистике (1888); живео у Аустроугарској, Немачкој и Француској (1909–1914); у Ратном пресбируу Врховне команде (1914), потом посредовао између Краљевачке општине и непријатељских власти; чл. Главног одбора Друштва за помоћ браћи Русима у Русији (1920); станао (1922) у Доситејевој 16, 249.
- Шевић, Софија Ј.**, кћерка Григорија Јовшића, мајка Милана Ј. Шевића, 249.
- Шећеровић, Вукашин Л.** (1898–1972), дипломата, дипломирао права и економију у Паризу, шеф кабинета министра иностраних послова др Александра Цинцар-Марковића (1941), 191.
- Шкекић, Чедомир М.** (1889–1948), пешадијски бригадни генерал, војни изасланик у Бугарској (1929–1932), 42. кл. ВА, 22. кл. ВШВА, КЗМ 4 (1919. за операције у Добруци 1916); поручник, командир вода 15. пешадијског пука 1. позива (1912), командир добровољачке чете 2. армије за рад у позадини непријатеља (1913), командир у 13. пешадијском пуку 1. позива (1914–1916), командир 3. чете 1. батаљона 4. пешадијског пука 1. добровољачке дивизије, рађен новембра 1916, у штабу 1. добровољачке дивизије у Одеси и командант допунског батаљона, командир 2. чете 2. батаљона пешадијског пука Краљеве гарде (1920), в. д. начелника штаба Јадранске дивизијске области (1926), хонорарни професор Тактике на ВА, командант 14. пешадијског пука (1935), наставник на генералштабној припреми, начелник генералштаба територијалне ваздушне одбране (1940); ожењен др Катарином,

гинекологом, кћерком Јакова Марковића (др Катарина Шкекић-Марковић, Краља Милана 10/II); становао (1922) у Кондиној 16, (1941) у Краља Милана 10; у Априлском рату начелник Генералштаба 6. армије; у заробљеништву; живео и умро у емиграцији, 91.

Штерић, Петар С., артиљеријски мајор, 49. кл. ВА, ВШВА (1935–1937), ЈК 5 (1939), в. д. командира 1. батерије 1. дивизиона 3. пука тешке артиљерије (1928), в. д. командира 1. батерије 2. дивизиона тешке артиљерије (1931), помоћник наставника курса за артиљеријске официре (1932), живео у емиграцији у Лондону, 189.

Штитарац, Марко (1782–1830), кнез Мачванске кнежине, капетан Поцерине и Мачве (1815–1830), подигао конак у Варни; живео у Београду 1804; под командом бимбаше Конде (1806) и војводе Луке Лазаревића (до 1813); поверљив човек кнеза Милоша; кнегиња Лубица је заклела Штитарца „да њу, сву децу њену, свекрву јој, поубија, ако би се Турци приближили, и ако би се видело да ће их заробити” (1815); извршилац више егзекуција по налогу кнеза Милоша (војво-

да прота Никола Смиљанић 1815, владика шабачки Мелентије Никшић 1816, приписивало му се и убиство војводе Симе А. Ненадовића за време битке на Дубљу, организовање заробљавања војводе Стојана Чупића и др.), 161.

Штитарчевић, Стеван, писар Поцерског среза Шабачког округа (1841), унук Марка Штитарца, вероватно брат или син Јована Штитарчевића (писара у Шабачком окружном начелству 1840. који је после обреновићевске Катанске буне 1844. заробљен и убијен по наређењу Томе Вучића Перишића), 161.

Штурм, Јуришић, вид. Јуришић Штурм.

Шупљикац, Јован, потпуковник, брат Стевана Шупљикца, гаст пуковника Димитрија Миланковића (стрица Милутина Миланковића), 98.

Шупљикац од Витеза, Стефан Стеван (Woiwode Generalmajor Stevan [Stephan] Supl[j]ikaz [Schuplikaz] von Vitez, 1786–1848), генерал-мајор, војвода Српске Војводине 1848; родом из Петриње, син штабсофицира 2. банске ретименте, 95.

Борис Милосављевић
БЕОГРАДСКИ РОДОСЛОВИ

Издавач
БАЛКАНОЛОШКИ ИНСТИТУТ САНУ
Србија, Београд, Кнез Михаилова 35
<http://www.balkaninstitut.com>
Email: balkinst@bi.sanu.ac.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

929.5(497.11 Београд)
94(497.11 Београд)

МИЛОСАВЉЕВИЋ, Борис, 1967-

Београдски родослови / Борис Милосављевић ; одговорни уредник Војислав Г. Павловић. - Београд : Балканолошки институт САНУ, 2020 (Београд : Birograf comp.). - 444 стр. : илустрар. ; 27 см. - (Посебна издања / [Српска академија наука и уметности, Балканолошки институт] ; 146) (Special Editions / [Serbian Academy of Sciences and Arts, Institute for Balkan Studies] ; 146)

На спор. насл. стр.: Genealogies of Belgrade Families. - Тираж 300. - Скраћенице: стр. 259-266. - Напомене и библиографске референце уз текст. - Библиографија: стр. 267-284. - [Summary] : Genealogies of Belgrade Families. - Регистар.

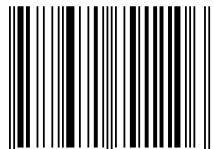
ISBN 978-86-7179-110-6

1. Ств. насл. на според. насл. стр.

а) Родослови -- Београд б) Београд -- Историја

COBISS.SR-ID 21665289

ISBN 978-86-7179-110-6

9 788671 791106 >